

Amstelodami, apud Viduam Ioannis à Someren. 1681.

C. JUL. HYGINI

FABULÆ.

POETICON ASTRONOMICON.

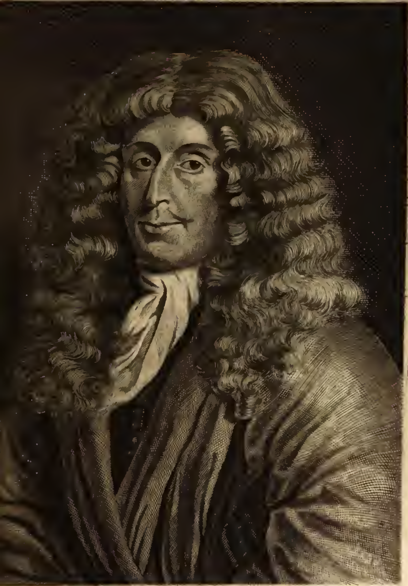
Thomas Munckerus ex libris MSS. partim,
partim conjecturis verisimilibus emendavit,
et commentariis perpetuis, qui instar
bibliothecæ historiæ fabularis
esse possint, instruxit.

*Præmissa est dissertatio de auctore, stylo
et ætate Mythologiæ, quæ C. Jul. Hygini
Aug. Liberti nomen præfert.*

AMSTELODAMI
Ex Officina viduæ JOANNIS à SOMMEREN.
A. C. CIↃ IↃC LXXXI.

Isidorus Orig. lib. xv. cap. 1.

Nec historicos, nec commentatores varia dicentes imperitè condemnare debemus, quia antiquitas ipsa creavit errorem.

THOMAS MUNCKERUS, *Gymnasii Delphensium Rector, & Collegii Literarii, quod apud eosdem est, Moderator.*

H. Causse fecit

Amplissimis, Spectatissimis, plurimumque Reverendis

VIRIS,

ADRIANO BOOGAERT I.U.D.
Domino de *Belois* & *Nattairs*, Reip. Delph. Consuli optimè consulenti, nec non rerum Indiæ Orientalis Præfecto longè æquissimo;

NICOLAO ab ASSENDELFT I.U.D.
Reip. Delph. Senatori, ac Judici nuper admodum religiosissimo;

ANTONIO HEINSIO I. U. D.
Reip. Delph. Syndico præclarè merito, atque indies plurimum merenti;

DAVIDI CLINQUANTIO,
Veræ religionis cultorum Mystagogo exoptatissimo;

Gymnasii & Collegii Literarii, quæ sunt apud Delphos Batavorum, Curatoribus, literarum & literatorum patronis summis; dominis suis benignissimis,

THOMAS MUNCKERUS,

S. P. D.

CUm Vertumnum jam & Ianum, ut cum Lyrico illo Venusino ita loquar, spectarent Mythographi mei, erant ex amicis nonnulli, qui persuadere mihi, ut vel literato alicui Principi eos, vel viro certè, qui auctoritate in Gallis aut Britannis polleret non vulgari, oblatum irem, modis omnibus conarentur: multo enim pluris apud illos populos, quam in Bataviâ nostrâ hæc fieri studia, adeo ut dubitare nullus possem, quin multo gratissimum futurum esset munus meum; adhoc spem esse non exiguam, fore ut caput referrem haud paullo inde unctius. Homines quidem illos longè mihi amicissimos certo scio, quicquid dixerint, id omne optimo dixisse animo, & ex affectu perquam benevolo. Verum enimvero, ut dicam simpliciter quod res est, spe argentariâ qui ducere me sperat, is multum fallitur, quod cum major mihi semper animus pecuniâ fuit, tum & vestrâ benignitate ea nunc est fortuna mea, ut caussam inveniam nullam cur invidere, id quod præfiscini dixerim, cuiquam debeam. Quod si autem quis me ro-

roget (nam rogare quid non audeat invida curiositas?) quo tandem merito meo favorem eum vestrum nactus fuerim, respondebo illi paucis & ore libero, neminem posse cogi ut felicitatis suæ reddat rationem. Cæterum de majori literarum apud exteros pretio quod ajebant, id etsi movit aliquantulum animum, efficere tamen tantum apud me neutiquam potuit, ut, quod vobis religiosè voveram, immo & debebatur, cum quicquid ego possim, id omne vestrum sit, intercipi temerè ab aliis sinerem. Ne dicam jam, & vos nosse quid lupinis æra distent, nec repertum iri quenquam, à quo vel vestra ipsorum, vel municipum vestrorum in æstimandâ eruditione accusari jure merito malignitas queat. Ut enim præ aliis vicinorum permulti hoc in oppido insigniter quà divitiis luculentis, quà generis splendore ac antiquitate excellunt, ita & fuere semper & adhuc sunt, qui literarum cultu & peritiâ vix cuiquam concedant, humanitate vero & comitate, quæ doctrinæ liberalisque educationis comites esse individuæ solent, neminem non à tergo quam longissimè relinquant. Nihil do auribus ve-

ſtris, ſed ex animi mei ſententiâ homo ad nullam rem minus, quam ad adulationem, factus, affirmo id, quod toties apud alios prædicavi, per ipſos me annos ſexdecim tam vixiſſe libenter apud Delphos, ut interea temporis tam ambitum omnem, quam ambitores ignoraverim, immo votis omnibus ſedem hanc ſenectæ meæ optaverim. Verum ut res meas natas video, hoc eſt, corpuſculum mihi eſſe non valdè firmum, ſed cauſſarium, etſi non ſenecta forte, attamen oſſa heic mea, ſi propitiâ aure preces noſtras audierit ὁ πανάγαθος Deus, ſedem ſuam habebunt. Anima ut redeat illuc, unde venit, Deo curæ erit, donec aliquando in ſtupendâ illâ πάντων ἀποκαταστάσει corpore rurſus ſuo induta, cœleſte illud cum omni credentium populo in æternum canat τετράγιον. Vobis autem, DOMINI MEI, ſi dedecori nunquam ſcholæ veſtræ fui, ſed benè ſemper mereri de juventute ſtudui; vobis, inquam, juxta filium meum unicum, hic etiam qualiſcunque ingenii noſtri fœtus commendatus eſto, quo utrumque, ubi quid aliquando me fuerit, pro ſolitâ illâ benignitate veſtrâ à ſæculi hujus, quod

 pro-

propemodum nihil novit, nisi meliores carpere, malitiâ & invidiâ defendatis. Interim sic vivere studeamus, ut vita nostra innocenter acta nec timeat ultimam necessitatem, nec optet. Quod superest, Deus immortalis, qui super nos nostra curat, omnia vobis, quæ pro bonis habentur, prospere semper fluere faciat, & seram illam velit esse diem, quæ vos civitati huic invisura sit: cumque summus ille Imperator ex hac mortalis vitæ statione evocaverit, pares vobis Delphi habeant, quia nec meliores possunt, nec utiliores. Præter votum hoc nihil habeo, nisi animum tantum non Soldiuriorum in morem vobis dicatissimum.

Scribebam Delphis Bat. a. d. x. Calendas Januarias anni CIↃ IↃC LXXXI. qui feliciter vobis exoriatur & decurrat.

L E-

LECTORI BENEVOLO
S. D.

Septennium jam est, ex quo in Hygini fabulas, quas juventuti id temporis prælegebam, nescio quid notularum & animadversionum emisi, quæ adjectæ visuntur ad calcem editionis Schefferianæ. Verum nimisquam festinatæ eæ curæ quod nemini minus, quam mihi, placerent, cœpi ad incudem revocare id, quod minus exactum hactenus videbatur. Evolvi ergo quicquid antiquitatis Mythicæ exstare noveram, Scholiastas præsertim cum Latinorum, tum Græcorum poetarum, ex quibus ista Mythologiæ, quæ Hygini nomen præferunt, meo quidem judicio, magnam partem aut compilata sunt, aut conversæ. Quo successu id fecerim, quantumque inde non tantum mendorum ex Hygino sustulerim, sed & lucis omni historiæ fabulari fœneraverim, judicabunt illi, quibus livor oculos non fascinavit. Conscius certè mihi sum etsi jucundi quidem, attamen permagni laboris, quem in commentariis hisce conscribendis exantlavi, quos fabularum si appellavero bibliothecam, haud valdè ambitiosè fecero. Quamobrem indices etiam sic satis copiosos, in quibus quicquid notatu in illis occurreret, congererem, conficere in animo habebam. Verum cum per valetudinem, quæ per ipsum biennium nimis adversa mihi fuit, laborem suscipere tam tædiosum neutiquam potuerim, alterius uti operâ coactus sum, qui exspectationi tuæ ut satisfecerit multum vereor, certè meæ non fatisfecit. Scriptum fabularum Hygini codicem in his oris non audivi ullum esse, nisi penes

Cl.

Cl. Berkelium, sed mutilum eum, ut ajunt, iis omnibus capitibus, quæ & in vulgatis desiderantur; adhoc infimæ etiam vetustatis, utpote circa ea scriptum tempora, quibus inventa ars typographica. Si credere famæ licet, emendaverat jam olim easdem fabulas ex Vett. libris, & Hamburgum, ut ibi publicarentur, miserat Joannes Pricæus. Verum curis illis viri doctissimi quid factum sit, aut unde libros istos antiquos nactus ille fuerit, ignorare me fateor juxta cum ignarissimis omnium. Fuere etiam, qui persuadere mihi voluerint Mucium de Berettis, Nobilem Placentinum, manuscriptum Hyginiani Mythologici habere librum; immo ipsum scripsisse id ad nescio quem in Batavis typographum. Vix crediderim, cum ad me quoque Mucius ille non semel cum de notis meis in Hyginum, tum de opere suo, quod de Origine Deorum & Heroum à se inscribi ait, literas dederit, nec tamen unquam ullius scripti codicis vel minimam fecerit mentionem; immo rogatus, ut istiusmodi librum alicunde mihi erueret, rescripserit: dum ego è contra Hygini scripta reperire conabor, si in hac Italiâ nostrâ reperire ea fortuna mihi concesserit. *Sed quamvis nullo uti mihi licuit MS. abusum me tamen operam non spero, dum Servium, Lactantium Placidum, Anonymum Germanici Interpretem, aliosque id genus scriptores cum Hygino contendi, & vel illos ex Hygino, vel Hyginum ex illis emaculare studui. Quoties, & ubi Fabulæ istæ excusæ sint, scire haud multum refert. Sufficit si scias primitus Basileæ unà cum aliis nonnullis scriptis Mythologicis anno* CIƆ IƆ XXXV. *publicatas esse à Jacobo Micyllo, qui eas nactus videtur*

tur ex bibliothecâ Frisingensi. Eam editionem sequuti sunt passim per Europam typographi, etiam ipse Commelinus, quem gratis audaciæ in novandis nonnullis absque necessitate accusat Cl. Schefferus. Nihil ille vir sibi juris sumsit, nisi in pauculis iisque perquam manifestis operarum erroribus corrigendis. Sed & de hoc, & de aliis non paucis longè, opinor, aliter judicaturus fuisset ὁ μακαρίτης Schefferus, si ei plus otii nacto δευτέρας dare φροντίδας licuisset.

In Astronomico Hygini recensendo usus sum excerptis quinque codicum MSS. quorum quatuor Ianus Vlitius, unum nescio quis vir eruditus cum editis contulerat, quem ideo literâ A. vel Anonymi vocabulo designavimus. Ea excerpta quam non contemnenda fuerint, quantumque eorum nomine debeamus Illustri Viro Nicolao Heinsio, ex cujus instructissimâ bibliothecâ ad me pervenere, judicabis ipse, mi lector. Exemplarium autem illorum, quibuscum Astronomicum commissum erat à Vlitio, tria Petavianæ fuere, Regiæ bibliothecæ apud Parisios quartum. Inter editiones, quas consului, præcipuæ sunt, Veneta anni M CCCC LXXXII. *& quam Coloniæ Agrippinæ anno* M IↃ XXXV. *emisit Soter, ex optimis codicibus emendasse se illud scriptum præfatus. Nec mentitus profectò est. Longè enim à tergo relinquit, quicquid editorum ante eum idem publicavit. Eam ergo editionem tantum non κατὰ πόδας secutum deprehendi Morellium anno* M IↃ LIX. *Sanctandreanam autem anno* M IↃ LXXXIX. *expressam ex Morellianâ. Adhoc hic illic non pauca ita video cum à Sotere, tum à Morellio repræsentari, ut ea in Novantiquis restitutum it Modius. Quid dicemus?*

Neu-

Neutram ex illis editionibus vidit Modius, an visas à se dissimulavit? Illud affirmabit, qui candorem hominis noverit. Interim gaudeo me deprehendisse, unde orta sit illa tam felix sæpe, quam audax, tot locorum castigatio, quam in Sanctandreanâ concoquere non potest Cl. Schefferus. Nam ab Aldo, quem etiam anno M CCCC XCVII. *idem Astronomicon suis typis descripsisse ajunt, profectam eam non sit mihi verisimile, cum nunquam ejus operam in Hygino audiverim celebrari. Omnino à Morellio est: nam in officinâ Sanctandreanâ religiosè secutas esse operas textum Morellianum vel inde liquido apparet; quod recudere denuo mendas manifestas typographicas; quam immutare quicquam, maluerunt. Exempli gratiâ facere non possum quin unum alterum de isto genere proferam. Legitur sub finem Lib.* I. Efficit: media finem temperatum, *pro* efficit mediam finem *&c. Lib.* II. *cap.* 15. Vacuum omni alligationi futurum, *pro* omni alligatione, *Cap.* 18. Neque longè jam abesset, despiciens jam ad terram, *pro* despiciens ad terram. *Cap.* 34. Et de insulâ ejectus. Existimatur autem Lemnum, *pro* ejectus, existimatur Lemnum *&c. Lib.* III. *cap.* 9. In quadrato qua sella deformatur, in angulis; *pro* in quadrato, quo sella deformatur, una, in angulis *&c. Cap.* 11. Inclinatus caput versus, *pro* inclinatur ad caput versus. *At in nullâ editione, nisi in Morellianâ & Sanctandreanâ cum hæc sphalmata, tum & alia nonnulla his non dissimilia deprehendes, ita ut Sanctandreanam, id quod dicebam modo, ex Morellianâ expressam, adhoc errare illos, qui vel à Scaligero eam, vel alio aliquo ex doctis, recen-*

censitam velint, existimare debeamus. Venetam illam modo laudatam intra triennium, anno videlicet M CCCC LXXXV. *eadem in urbe repetiit idem ille, qui & priorem dederat, homo Germanus, Erhardus Ratholt: nec quicquam in eâ mutatum, ut nec in Parisiensi, quam Lud. Vives anno* M IↃ XXXVI. *procuravit, quanquam lucem jam anno* M IↃ XXXV. *vidisset Basileæ Hervagiana à Micyllo recensita, & nonnullis annotatiunculis in margine adjectis exornata. Micyllum secutus deinde, pauculis tantum, & quæ nullius ferme momenti essent, novatis, anno* M IↃ LXXVIII. *Jacobus Parantius, qui una cum Hygini fabularum libro, aliisque Mythographis, adjunctâ etiam Micylli præfatione, Lutetiæ Parisiorum Astronomicon hoc edidit: id quod & Lugduni anno* M IↃC VIII. *Joannes de Gabiano fecit, eadem illa, quæ Parisiensis ille Parantius dederat, recudens. Atque hujus editionis exemplum sequi in suo Hygino maluit Cl. Schefferus, quod ei Morellius & Commelinus temerè multa novasse viderentur. De Commelino antea vidimus. Quod ad Morellium attinet; ivisse eum per vestigia Soteris dixi modo. Nec tam temerè, quam viro clarissimo visum est, multa à Morellio immutata esse licuit mihi* IV. *Codicum MSS. excerpta, quæ margini editionis Parantii illita erant, cum Morellianâ editione contendenti; adeo ut consilium, quo initio aliquam ex vetustioribus editionibus revocare statueram, abjecerim, cum perquam multa cum texto, quod Morellius dederat, convenire deprehenderem. Hoc textum ergo Morellianum, sive Soterianum est, heic tibi, ut cæteris multo castigatius, denuo exhibendum duximus. Nos nihil, vel parum ad-*

mo-

modum nobis permisimus: certè nihil, nisi te ante admonito, immutavimus. Sed hæc hactenus. Unum illud doleo, quod tunc demum, cum jam prælo se subduxisset Hyginus meus, pervenerint in manus meas humanissimi doctissimique viri, Evaldi Rulæi, vett. membranæ, quæ Poetici Astronomici librum tertium & quartum; nec non partem majorem secundi continebant. Nam etsi manu eæ valde properante scriptæ sunt, ex optimo tamen codice descriptas vel inde liquet, quod cum præcipuas lectiones Morellianorum & Vlitianorum codd. plerunque confirmant, tum & loca nonnulla vel desperata hactenus feliciter sanitati restituant, vel malè affecta reddant meliora; tanquam cap. XV. *Lib.* II. *quod in illis primum est, cæteris injuriâ temporum, ut videtur, deperditis, pro istis*, Ejus filium patre fore laude clariorem, *membranæ venustius*, patriâ fore laude &c. *Pro istis*, ut & draconem, de quo ante diximus, interfectum diceret, *membranæ eædem*, ut aquilam, de quâ ante diximus, interfectam diceret. *Optimè mehercules, nisi quod pro* diceret *cum Rulæo malim* daret. *Pro istis*, Quâ dimissa, homines instituerunt &c. *eædem membranæ* quo dimisso: *quod omnino melius, & confirmatur ab uno de codicibus Vlitianis. Quod si tam diu superesse me voluerit Dei benignitas, ut denuo; auctioribusque notis instructum proferam illud Astronomicon, exhibebo tibi quicquid præterea boni in illis inveni. Ut Nicolai Heinsii tam notum ubique sit nomen, quam ipsorum humanitatis studiorum, nec quisquam, qui quidem literas sciat, id ignoret, merita Illustris illius Viri in literas præclarissima effecere. Verum quantopere in eo cum multifariâ*

riâ illâ exactissimaque doctrinâ incomparabilis quædam certet comitas, credere vix quisquam potest, nisi expertus. Is ergo Heinsius non solum Excerpta illa jam supra laudata benignè obtulit, verum etiam variis nos libris, quos datâ occasione laudari audies, nec non consilio, sicubi hæreremus, insigniter adjuvit: id quod tanto accidit mihi gratius, quanto indignior aliorum scurrilis petulantia est, qui sese mirificè sperant rem gessisse, ubi rabidi canis instar exertâ linguâ aliorum deriserint conatus. Quantum autem præter Heinsium Hygini hanc editionem ornaverit optimus doctissimusque Jacobus Perizonius noster, commentarii mei te docebunt, quibus exquisitas quasdam observationes ab eo nobis suppeditatas videbis insertas. Principem fabularum editionem diu quæsitam nactus sum tandem ex bibliotheca patrui mei Philippi Munckeri, Gymnasii, quod apud Harlemenses est, moderatoris prudentissimi; cui quantum adolescentia nostra, nimis cito paternâ curâ orbata, debeat, nec hæc capit charta, nec ille ambitiosè vult cantari. Obtulit etiam nobis pro cætero studio suo ornandi bonas literas librum fratris sui Alexandri Cl. Jacobus Tollius; in quo quicquid annotatum inveni, quod luce non indignum, nec à me vel aliis erat occupatum, optimâ tibi fide repræsentatur. Quod ad Icones attinet, quas Astronomici libro III. *insertas vides, eæ ad illas informatæ sunt, quas è MS. codice Susiano olim edidit Hugo Grotius. Quod discrepare illas interdum ab Hygini descriptione objicies forsan mihi, id inficias nullus eõ. Sed nec tu inficiaberis, quæ vulgo cum eo edantur, non ex antiquo aliquo codice, sed ingenio editorum depromptas. Ne dicam jam, tam variè in MSS.*

Hygini libris ſtellarum fieri enumerationem, ut nihil certi, etiamſi maximè velis, de iconibus ſtatuere poſſis: id quod & Soterem, crèdo, movit cur ipſe eas non tam ex Hyginianâ expreſſum iverit, quam Ptolemaicâ διαγραφῇ. Atque hæc ſunt, mi lector, quæ ſcire te volebam, antequam ad Hygini noſtri lectionem accederes. De Fulgentio, Lactantio Placido, & Albrico vide, ſi tanti putes, quæ diximus in præfatione tomo alteri præfixâ.

DIS-

DISSERTATIO

de

Auctore, *stylo*, & *ætate Mythologiæ*, *quæ* C. Julii Hygini *Augusti Liberti nomen præfert.*

Fabularum hic scriptor, qui ab aliquo jam tempore non parum exercitum me habuit, C. Julii Hygini Augusti Liberti sibi arrogat nomen: an merito, nec ne, fidenter pronunciare, post tot & tam diversa doctorum hominum de eo judicia, non est meum; certè liquido jurare haud possum. Est ubi blanditur, & nescio quid antiquitatis lectori pollicetur; est contra, ubi adeo sui, & melioris ævi diligentiæ est dissimilis, ut pæne ad barbarorum subsellia detrudendus videatur. Cur ita judicem facile intelliget, qui paucula ista, quæ ex multis inter legendum οὐκ ἀναμφισβήτητα in eo observavi, sine præjudicio mecum examinabit. Sed ante, quam in rem veniamus præsentem, patere ut præmittam, mi lector, non unum in veterum laudari scriptis Hyginum: id quod & Cl. Scriverii pridem animum advertit, cujus commentatiunculam de Hyginis haud contemnendam ex libro, quem nunc nobilis & eruditi viri Guilielmi Goesii bibliotheca possidet, à me descriptam tecum communicabo. Cajus Julius Hyginus Augusti Libertus. Huic duo nomina propria sunt à patrono Cajo Julio Cæsare Octaviano Augusto. Tertium valde variat in MSS. utique in iis occurrit Hyginus, Higinus,

Iginus, Hygenus, & Yginus, quomodo bis terve apud Servium scribitur. De Hygini scriptis vide Indicem Gellii: de hoc Caio Julio Augusti Liberto Suetonium de claris Grammaticis. Iginus nomen aliquoties in veterum monumentis occurrit. L. Iginus Plinta, Q. Iginus Merops, & Q. Iginus Stevinus. Ex illis omnibus placet mihi Hygenus seu Higinus; undecunque tamen sit nescio. Hoc scio ita etiam in vett. monumentis legi, & maximè in Veronensium marmoribus. Scripsit hic, ut opinor, de origine & situ urbium Italicarum, sive de urbibus Italicis; quo titulo citantur à Servio Virgiliano interprete, & Macrobio. Commentaria & ejus esse censeo ad Æneida, quorum Gellius & Servius meminerunt. Ejus & esse Mythologicon potest, & utile illud Astronomicon Poëticon de mundi & sphæræ enarratione ad M. quendam Fabium; quem esse Quintilianum, quod vult Raphael Volaterranus, persuadere mihi nondum potui. De diis Penatibus & proprietate deorum laudat libros Macrobius. Præterea Hyginum scripsisse de signis cœlestibus opus in IV. libros distinctum tradunt urbana commentaria. Charisius de Agricultura citat, & in Cinnæ propemptico. Non omittenda heic insignis allucinatio viri cætera doctissimi Raphaëlis Volaterrani, qui libellos Gromaticos, sive de limitibus constituendis, adscribit huic Cajo Julio Hygino; cum alium omnino esse constet ex ipso illo Hygino, qui sic inquit: *Nuper ecce quidam evocatus Augusti, vir militaris disciplinæ, professionis quoque nostræ capacissimus, quum in Pannoniâ agros veteranis ex voluntate & liberalitate*

te

te imperatoris Trajani Augusti assignaret. Insignis, inquam, allucinatio. Ex hoc loco vir ille conjecturam facere potuit, non sub C. Julio Cæsare Octaviano Augusto, verum sub Trajano vixisse, qui annis post natum Christum plus centum imperare cœpit. At Julius Higinus annis jam multis ante Christum natum illustris erat, ut Chronica Eusebii testantur. Hæc Scriverius. Operis Julii Hygini de Agricultura non unus Charisius, sed & Columella Lib. I. cap. I. meminit: de Arte militari Sarisberiensis, sed ex Gellio, ad cujus indicem, si plura desideres, cum Scriverio te remitto. Scripsisse præter illa, quæ à Gellio laudantur, Hyginum de Familiis Trojanis docet nos Servius ad Æn. v. vers. 389. *Sanè*, inquit, *sciendum hunc secundum Iginum, qui de Familiis Trojanis scripsit, unum Trojanorum fuisse, de quo Virgilius notat Historiam. Iginius* scribitur apud eundem ad Æn. VII. vers. 47. *Sed quia temporum ratio non procedit, illud accipiendum est Iginii, qui ait Latinos plures fuisse. Iginus* pro *Hyginus* reperitur quoque apud Phoçam in Arte. Sed *Hyginus* rectius putem. Inscriptio urnæ apud Rhodium in Scribonium Largum pag. 76. HYGINO. L. TESTAMENTO FIERI JUSSIT. Incertum ex quo opere depromptum sit, quod in Glossario Philoxeni inveni: *Paleta*, σφενδόνη δακτυλίου, ὡς Γύγου ἐν τῷ. Leg. *Pala.* Cicero III. Offic. *Gyges cum palam ejus annuli ad palmam converterat.* Gregor. Naz.

Θέλεις τὰ Γύγου σοι
Τοῦ Λυδίου γενέσθαι,
Καὶ δακτύλῳ τυραννεῖν,

. Τὴν σφενδόνην ἐλίσσων
Κρύπτουσαν, εἰ κρύπτοιτο &c.

Quod putat Scriverius opus illud de signis cœlestibus in IV. libros distinctum aliud esse ab Astronomico, in eo vereor ne fallatur. Quis enim nescit in Astronomico, quod in quatuor libros antiquissimæ editiones tribuunt, signa cœlestia tantum non utramque paginam facere? Innuit idem Hygini scriptum etiam Sarisberiensis, cum scribit Policrat. Lib. 11. cap. 18. *Eorum, qui scientiam profitentur astrorum, alii opinionis errore prolabuntur ad fabulas, in quo deprehenditur & Hyginus.* Isidorus vero in libro de Naturâ rerum tota interdum capita ex Hygini Astronomico transscribit. Sed de eo dicetur inferius. Cæterum rectè Scriverius censet, scriptorem illum rei agrariæ alium ab eo esse Hygino, cujus Eusebii meminere Chronica: quos itidem, ut Volaterranus, perperam confundit Dial. XVIII. Giraldus. Interim pariter & Giraldus & Scriverius errant, quod hunc Mythographum existimant fuisse libertum illum Octaviani Augusti à Suetonio & Eusebio laudatum: in quo etiam errore cum Scioppius in Dissertatione de Stylo Historico, tum Vossius in libris de Historicis Latinis versantur. Errorem voco illam quantumlibet doctorum hominum sententiam, cum nihil minus, quam Augustæum ævum sapiat stylus ejus, qui fabellas istas consarcinavit. Ut donem ei, quod, quasi sui oblitus, bis interdum idem narret, & ἀσύστατα non semel loquatur, quanquam homini polito, quem Illustribus Grammaticis annumeret Tranquillus, parum conveniat; concoquere tamen

men non possum illam tam apertè solœcam, sive ἀνακόλουθον dicam, orationem: tanquam fab. 174. *Illa timens puerum in terram deponere, apium altissimum erat ad fontem, in quo puerum deposuit.* Fab. 164. *Quam pater gladio feriens, Adonis exinde natus est.* Fab. 45. *Procne cognita sorore, & Terei impium facinus, pari consilio machinari cœperunt regi talem gratiam referre.* Astron. 11. 40. *Demiphonta permotum ferunt misisse ad Oraculum Apollinis, remedium quærens vastitatis.* Nec striblignis notam effugiunt loca illa, in quibus copula & diversos modos conjungit, ut fab. 27. *Cum productus esset, ut mendacium morte puniretur, & illa aliter esse vidit.* Fab. 165. *Minerva & Venus cum eam irriderent, quod & cæsia erat, & buccam inflaret.* Plura vide annotata à nobis ad fab. 148. Nec sana utique, ubi *qui* pro *is* vel *& is* usurpatur, de quibus egimus ad fab. 4. & 21. ubi habes, *Qui cum casus suos exposuissent Iasoni, se cum ad avum Athamanta festinare..t ire, naufragio facto ibi esse ejectos, quos Iason receptos auxilio juvit.* Nihilo meliora hæc talia: Fab. 55. *Exporrectus jacere dicitur, & serpens ei appositus est.* Fab. 84. *Dicitur aquam recedere. Item poma ei super caput pendent.* Fab. 3. *Dicitur venisse jussitque* &c. ad quæ verba pluscula id genus congessi. Jam de illis quid dicemus, ex quibus hæc sunt? Fab. 19. *Ab Jove est excæcatus, & apposuit ei Harpyias.* Sc. Jupiter. Fab. 56. *Apud Busiridem Neptuni filium cum esset sterilitas, ex Græcia augures convocavit.* Sc. Busiris. aliaque complura, quæ ad Fab. 8. constipavi. Certè Augustæi sæculi non est rectam oratio-

nem immiſcere obliquæ, ut fab. 185. *Cui reſpondit ſe in compreſſione nocturna neſcio cui eduxiſſe* &c. Nec *navigium* dicere pro navigatione, ut prolixè oſtendit vir ſummus Joh. Fredericus Gronovius Obſervat. in Eccleſ Script. cap. 25. Facit id tamen Hyginus Aſtron. II. 25. *Neque navigio quenquam uſum eſſe, ſed agris colendis vitam agere conſueviſſe.* Vel *crucifigere* pro agere in crucem, quod invenitur fab. 194. Plura proferre exempla nihil, opinor, attinet. Iſtiuſmodi crebra eſt ſtribligo apud τὺς ό, qui ſolœciſmos non erubeſcunt. I. Reg. cap. XIX. 19. Καὶ ἀπηγγέλη Σαὺλ, λέγοντες, ἰδὺ Δαβὶδ ἐν ναυὰθ ἐν ῥαμᾶ. Crederes de rudi & indoctâ plebe aliquem fuiſſe Hyginum. Idiotæ, quorum ſermo ſolœcus ſæpe & barbarus, in antiquis tumulis: *Se vivus fecit ſibi. Se vivos fecerunt* &c. Inſpice indicem magni operis inſcriptionum Gruteri, & fæcis hujus ingentem ibi invenies modum. Idiota erat Trimalchio, idiotæ etiam ejus ſocienni, quos propterea deridiculi gratiâ barbarè loquentes in feſtivo illo convivio introduxit Petronius, quemadmodum primus rectiſſimè obſervavit incomparabilis ille Nic. Heinſius. Non debebant ergo docti homines mutare illa pag. 36. Edit. Blav. *Quibus præ mala ſua cornua naſcuntur.* pag. 40. *Scimus te præ literas fatuum eſſe.* Sed quod ſtudio peccat Petronius, id ignorantiæ vitium eſt in vetere interprete Coſmographiæ à Godofredo edit. pag. 19. *Tamen viros ſapientes præ omnem mundum Ægyptus habundat.* Cl. Schefferus in Hygino, quis ſtylus verè humilis ſit & plebeius, apparere contendit. Qui, quæſo, magis, quam

quam in Servio, Luctatio sive Lactantio, Scholiaste Germanici, & id genus aliis scriptoribus? Humilem novi stylum Terentii, Nepotis, Phædri; verum quam longè ab Hygino absunt illi, tam longè Hyginus ab optimo ævo. Tamen ita loquebatur plebs Antoninorum ætate, circa quam vixisse Hyginum hunc credit vir clarissimus. Verum plebs rudis & literarum expers, quæ ita solœcissabat, non iis de rebus, quæ ad hæc humanitatis pertinent studia, scribebat libros. Plebeitatem vocat, quæ mihi stribligo est. Sed cur plebeitatem illam exemplis illorum, qui circa Antoninorum vixere tempora, non adserit? Fieri hoc potuisse dicet forsan aliquis, si aliorum plebeiorum, qui isto scribillabant ævo, opuscula ad nos pervenissent. Divinare hoc, non probare est. Migratur lex metrica fab. 221.

Milesiusque Thales sponsori damna minatur.
Plures esse malos Bias autumat ille Prieneus.

Quemadmodum per συνιζήσεις & συστολὰς excusari ista possint non ignoro. Sed an is scriptor hic est, vel versificator iste, unde gnomas illas ἐμμέτρους adducit, qui tam artificiosè peccasse videri debeat? Tamen auctores habet poetas vel optimos, vel non contemnendos. Nam, ut de posteriori aliquid dicam, quoniam in primis τὸ *as* in *Bias* corripi mirum videri possit; ita ultimam syllabam in *potestas* corripuit Prud. Cath. VI. vers. 6. *Vis ac potestas una.* Salmasius, notante Nob. Heinsio Ausonii addiderat locum:

Majestas uniusmodi
Sociata Sancto Spiritu.

At tu *Bias*, ut monosyllabum, legi malis, quemadmodum *frui* in horridâ illâ inscriptione, quam Comi in Insubriâ repertam ajunt:

Cum frui debueram ætate, horrida fata negarunt.

Et in istâ:

Digna quidem frui perpetua de luce benigna.

Suo in hac:

Anchialus dulcis cum suo homine Spurio.

Ita dedit Fabricius. Sed Gruterus, *cum suave homine*. Sic dissyllaba sunt in aliis tumulis *diebus*, *Lælia*, trisyllaba *luctuosus*, *factionis*. Hoc synizeseon genus non animadversum fecit, ut corruptè hodie legatur Catal. Pith. Lib. III. Labbæi Thes. Epitaph. part. I. 168.

Exercere tuo quondam data munera sumptu
Plaudentis populi gaudia per cuneos.

Lege *exercuere* per quatuor syllabas, ut trisyllabum est *connubio* apud Virgil. Æn. I. 77. quanquam Servius ibi annotat: *Nu brevem posuit, cum naturaliter longa sit.* Verum synæresin agnoscit in istâ voce etiam Scholiastes Statii ad illa Theb. II. vers. 340. *Connubiisve super moveor, viduaque juventa.* Prorsus barbara sunt Fab. 14. *Gubernator navis Argo.* Fab. 224. *Arcas Jovis & Callisto filius.* Nam quod apud Prudent. Lib. I contr. Symm. vers. 117. legitur, *In transtris jactatæ efferbuit Argo:* id libenter cum Illustri Heinsio mutem in *Argus*. Vide tamen quæ annotavimus ad locum Hygini posteriorem. Sed hæc talia non optimæ notæ facile illis redimi dicas, quæ, ceu gemmulæ quædam, passim huic operi intersperfa visuntur. Offendunt tamen valde me ista, & Hebraicum ne-

sciō

ſcio quid, etſi forſan nihil minus, quam Hebraicè, noverit hic ſcriptor, olere videntur. Fab. 126. *Cui cum ulularet* (ita corrigit Barthius) *Ulyſſes ei os compreſſit.* Fab. 152. *Cui cum flagraret, montem Ætnam ſuper eum impoſuit.* Sic phraſes Hebraicas Græcis verbis ſuo more exprimunt οἱ ὁ. Pſ. 146. vers. 5. Μακάριος οὗ ὁ θεὸς Ἰακὼβ βοηθὸς αὐτοῦ. Joſ. cap. 2. vers. 10. Οὓς ἐξωλοθρεύσατε αὐτούς. Quod autem Heraldus ad Arnob. Lib. IV. in quo, *Quod quanam ratione iſtud dicatur.* Et poſt paullo, *Quæ tamen hæc ipſa, quæ læva appellamus*; helleniſmum reſipere hujuſcemodi pleonaſmos cenſet, me judice, error eſt, non judicium. Probatum it ſententiam ſuam ex digeſti Lucæ cap. 3. Ὃν ὑμεῖς παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε αὐτόν. Quaſi vero quicquid Græcè exararint ſacri illi ſcriptores, helleniſmus eſſet. Sed dabitur de his alibi diſſerendi locus commodior. Interim conſule Gatakerum in Diatribe de Stylo novi Inſtrumenti, & Salmaſium in Helleniſticâ; quæque nos ad loca illa, quæ Hebraiſſare videntur, annotavimus. Ad genuinum ἑλληνισμὸν majori jure referas iſta Fab. 92. *Ut deducas eas in Ida monte.* Fab. 186. *Cum in venatione exirent.* multaque id genus alia. Homer. A. vers. 593. Κάππεσον ἐν Λήμνῳ. Ammonius in vitâ Ariſtotelis pag. 13. Ἐπανέρχεται ἐν Μακεδονίᾳ. Verum, ut verum animi mei ſenſum tibi fatear, non adeo mihi neceſſe videtur ad helleniſmum heic confugere, cum Latini non minus crebro, quam Græci, hac circa communes præpoſitiones uſi fuerint licentiâ. Vide Serv. ad Virgilii illa Lib. I. Æn. *Rapuitque in fomite flammam.* Et inter re-

cen-

centiores Heraldum ad Arnob. Lib. I. qui hoc amplius inferioris illud ævi scriptoribus, quam vetustioribus, esse familiarius observat: in quo

Et sapit, & mecum facit, & Jove judicat æquo.

Nollem tamen, ut nuper factum, tanquam minus Latinum, in Petronio damnatum: *Vetui hodie in hoc diversorio quenquam mortalium admitti.* Multo minus illud, *Benè mane surrexi.* Benè adverbium αὐξητικὸν est, ut *pulcrè* & *probè*. Phædrus, *Pulcrè intelligo.* Plautus, *Appotum probè.* Confer Laurenb. Antiquar. in Bene. Loquantur sanè ita hodie Gallo-Franci. Quid tum postea? Aliud ἰδιώτης, ut ita loquar, aliud ἰδιωτισμός. Atque hæc ὡς ἐν παρόδῳ. Nunc ad Hyginum revertamur. Quod *Amazona* pro *Amazon*, *Briseida* pro *Briseis*, *Chryseida* pro *Chryseis*, *Ortyga*, pro *Ortyx*, *æga* pro æx vel αἴξ, *Sphinga* pro *Sphinx* usurpat, forsan non magnam meretur reprehensionem, cum, ut ad Flor. Lib. IV. cap. 11. annotat Salmasius, etiam veterum quidam nominandi casu dixerint *Leucada*, *Elida*, *Chalcida*, *Tritonida*. Referenda huc & illa à me observata, tanquam *Salamina* apud Hieron. Epist. pag 475. & 592. ed. Canis. & Justin. Lib. XLIV. quæ Ptolemæo est Σαλαμίς. *Lampada* pro *lampas* apud Fulgent. Lib. I. Mythol. Et *Gorgona* pro *Gorgon*. *Perseum*, inquit, *ferunt Medusæ Gorgonæ interfectorem.* Ita etiam Hyginus Astron. II. *Gorgonam somno sopitam interfecit.* quanquam ortum hoc ex Græco Γοργόνη videri potest, quo usa interdum sequior ætas. *Hebdomada* est apud Cic. Lib. XVI. epist. 9. pro *hebdomas*. *Narbona* apud Vibium Sequestrum, Eutropium & Ammia-

mianum ex Gr. καρβων. *Calcedona* pro *Chalcedon* apud Leon. Epist. Decret. XLVII. *Træzena* pro *Træzen* apud Lactant. Lib. XV. Argum. Ovid. Met. fab. 14. *Crotona* apud Justin. pro *Croton* XX. 4. Qua analogia tolerari possit *Icona* pro *Icon* in Cæsario Lib. VIII. Mir. cap. 76. quamvis inter barbara numeret Vossius. Sanè *Sphinga* pro *Sphinx* reperitur etiam apud Sidonium Lib. V. epist. 7. August. C. D. XVIII cap. 13. *Striga* pro *Strix* in Capit. Caroli Magni & Gloss. Phil. ubi legas, *Striga*, γυνὴ φαρμακίς. *Tomica* pro *tomex* & alia nonnulla in veterum scriptis observata apud Rutgers. Var. Lect. Lib. III. cap. 9. *Persida* pro *Persis* apud Isidor. Orig. Lib. XIV. cap. 3. & XVI. 13. Etiam apud Frontin. Lib. II. cap. 3. MSS. 4. Reg. & 3. Hill. habere *Persidam* observavit Clarissimus Tennulius noster à recto *Persida*. quod frustra refugerunt editores. *Thebaida* apud Marcellin. Lib. XXII. *Ptolemaida* apud Vet. Interpret. Actor. XXI. 7. pro *Thebais* & *Ptolemais*. *Chlamyda* pro *Chlamys* est apud Apul. Met. Lib. X. pag. 233. ed. Pric. *Lacedæmona* apud Dictyn Cretens. Lib. I. pag. 6. & 12. *Nereida* pro *Nereis* apud eundem Lib. VI. pag. 147. *Aulida* p 20. Lib. I. *Syringa* pro *Syrinx* apud Serv. ad Ecl. II. vers. 31. & Lactant. Argum. Lib. I. fab. 12. Metam. ubi plura hoc genus invenies à me annotata. *Sirena* pro *Siren* apud Hieron. epist. pag. 225. ed. Canis. *Eleusina* pro *Eleusin* p. 132. & Dictyn Cretens. Lib. VI. p. 145. *Cratera* apud nostrum Astron. II. 40. & *Tritonida* ejusdem Libri cap. 12. Adde his, quæ congessit Grotius ad Capellam pag. 302. Festus: *Cassilam antiqui pro Casside ponebant.* Puto legendum

dum *Cassidam*. quo usus Virgil. Æn. xi. 775. Propert. Lib. iii. El. 9. Agnoscit etiam Charis. Lib. i. adducens loca illa Virgilii & Propertii. Erravit ergo Servius, cum accusativum pro nominativo positum censebat. In fragmento Veteris Grammatici, quod publicavit Barth. Advers. Lib. xxxvii. 13. *Cassidem dicimus nos ab eo, quod est hæc cassis, sed multi cassidam dicunt. Propert. Aurea .... quam nudavit cassida frontem. Et Virgilius: Aurea vati cassida.* Locum Propertii corruptum ita restitue, *Aurea cui postquam* &c. In plerisque Davidis Hymnorum argumentis apud Apollinarium legas Δαβῖδος ἀντὶ τοῦ Δαβίδ. *Danielus* apud Prudent. iv. Hymn. Cathem. vers. 70. *Caninefati* apud Vellej. Lib. ii. cap. 105. Feramus ergo etiam in nostro cap. 150. & 167. *Titani* pro *Titanes*. Sic Scholiast. German. Capricorno: *Ad Titanorum bellum cum Jove esse profectum.* Immo & Plautus eo usus est, ut & Ennius apud Lactant. Firm. Lib. i. cap. 14. At prorsus alienum est ab usu assiduorum & locupletum scriptorum *exulari* pro pelli in exilium cap. 26. licet & Fulgentius ita loquatur Prolog. Lib. i. Myth. *Alexandriæ conciliabula exulata possederam.* Et Dictys Lib. v. pag. 124. *Antimachum ex omni Phrygiâ exulandum. Remediari* pro *sanari* cap. 101. Nec suspicione caret *æstimare* pro *existimare* quod cap. 27. 29. 88. 106. 191. legitur. Victoris epitomatorem cap. 8. scribentem, Æstimantem ex animo eum longâ oratione imperialis molestiæ magnitudinem declinare, nihil moror. Multo minus Alcuinum: Sem, ut æstimant, Asiam, Cham Africam, Japhet Euro-

ropam sortitus est Vel Valerianum in de Bono Disciplinæ pag. 13. ed. Gold. *Nemo illum homicidii crimen evasisse æstimet* &c. Vel Celsum in Rhetor. *Nos primum æstimamus actorem quasi membra quædam facere debere.* Vel Solinum cap. 28. *Æstimant enim quidam sinus istos à Gaditano freto nasci.* Vel Marcellinum Lib. XVI. *Asylum mundi totius adesse æstimabat.* Lib. XVII. *Accidit autem, ut opiniones æstimant* &c. Vel Ambros. Hexaëm. Lib. III. cap. 7. *Beatus populis æstimatus.* Vel Junil. Comment. in Genes. pag. 42. *Neque huic sententiæ contrarium debet illud æstimari* Loquitur tamen sic & Phædrus optimæ notæ scriptor Lib. III. cap. 5. *Ridicule magis hoc dictum, quam verè, æstimo.* Sed dubitat Schefferus, an non scripserit Hyginus *extimo* pro *existimo.* quo usum Bapt. Mantuanum video Ecl. III, *Extimo nil duros hominum curare labores.* Et Capellam Lib. II. pag. 25. ed. Grot. *Prudens Samius extimavit.* Sed membranæ Leid Biblioth. *æstimavit.* quod præferam, cum frequenter admodum *æstimo* pro *existimo* apud eum occurrat. Macrob. Lib 1. Sat. 6. *Admoneor non ludicræ (ut extimo) quæstionis.* Cap 7. *Mellis & fructuum repertorem Saturnum extimantes.* Et post paulo, *ut nonnulli extimant.* Cap 11. *Illa origo verior extimatur.* Omitto prudens complura alia loca, in quibus vetustissimæ ejus scriptoris editiones, & inter illas etiam illa, quæ MS. instar est, & Venetiis prodiit anno 1482. *extimo* disertim repræsentant At id an rectè mutaverint in *æstimo* editores posteriores ipsi viderint. Ego scire non possum, cum nullum Macrobii codicem MS. inspexerim.

Pos-

Possit per compendium scripturæ corruptum videri ex *existimo*. Simili certè errore depravatum est illud in vet. versione Concilii Ephesini pag. 57. ed. Contii: *Dicentes vero, erat quando non erat, & quia de non extentibus factus est* &c. pro *existentibus*. Hoc scio *æstimo* pro *existmo* usurpatum jam olim ab Attio in Hellenibus apud Festum in PROBRO. *Qui, nisi probrum, alia omnia indelicta æstimant.* Et à Sallust. 1. Histor. *Ne aut ipsi, nefanda quæ æstimatis, ea parum credendo de aliis, circumveniamini.* Nec non à Munatio apud Ascon. in orat. pro Milone: *Apud quæstorem æstimare futurum* &c. Paulus Festi Compilator: Prox bona vox, ut extimo, quasi proba vox. Ita MS. Leid. non *existimo*, ut editum. Gloss. Philox, *Inextimabilis*, ἀνείκαςος. Contra *existimo* pro æstimo Livium, Ciceronem, & Trogum usos ostendit Vir Celeberrimus I. F Gronovius ad Liv. Lib. XXXIV. cap 2. Addas illis licet Terentium Phorm. A. I. sc. 1. vers. 11. *Haud existimans, quanto labore partum.* Ibi Donatus: *Pro æstimans. Sallustius. Si, Quirites, parum existimatis* Salvianus in Præfat. ad Salonium. *Omnia enim admodùm dicta tanti existimantur, quantus est ipse, qui dixit.* Cæterum ridiculum illud dictum apud Phædrum, *Quale caput est, talis præstatur sapor*, nondum vidi, qui rectè interpretaretur. Existimo jocantem lanium hoc dicere: *Qualis species est cujusque rei, talis & sapor.* Quali sit forma simius, vides ipse: meliorem esse ejus saporem cave præstaturum me tibi credas. Simile est illud, quod de ipsomet Æsopo dixit quidam è Xanhti convivis: Οἵα ἡ μορφὴ,

τοία-

τολάδε καὶ ἡ ψυχή. Sed nos ad Hyginum revertimur. Non quantivis porro illa pretii? Cap. 125. *Ad pristinam figuram restituere*. Et, *hospitio liberè accipere*. Cap. 61. *Quadrigam sedere*. Cap. 18. *Extra venatum exire*. Cap. 92. *Praestare praeter alios*. 107. *Abjurgata ab Agamemnone* pro *abjudicata*. Sed duo illa postrema, licet nullo, quod sciam, auctore dicta sint, habent tamen nescio quid veneris. Nec *venire ad Italiam*, quod cap. 260. legitur, exemplis caret. Ita inter alios etiam Servius ad Æn. 1. 574. In hoc autem monte dicitur etiam Anchises sepultus, licet secundum Catonem ad Italiam venerit. Totidem planè verbis Hyginus noster, ut utervis ex altero sua descripsisse non heic tantum, sed & cap. 164. 177. 258. & 259. videatur. Quod quo minus mirere, confer cap. 130. & 194. cum Scholiaste Germanici in Cane & Orione, & utramque inde totam tantum non ad verbum mutuatum dicas hunc scriptorem, ut & ex parte cap. 197. ex eodem in Piscibus, nisi potius furti reum Scholiasten istum, vel utrumque ex eodem libro, qui jam interciderit, furatum ivisse ista, statuere velis: de quorum quidem alterutro tanto minus tibi repugnavero, quod hominem illum meum ἐπ' αὐτοφώρῳ deprehendi in notis ad cap. 183. At enim Germanici ipsius nomine laudat eum Lactantius. Dederim hoc tibi libentissimè; sed ita; ut vicissim mihi concedas, scriptum aliquod Germanici exstare potuisse, unde verba illa, quae adducit Lactantius, sublegerit homo meus manibus suis piperatis. Quod si tamen Germanici esse eam

*** enar-

enarrationem, quam hodie habemus, propter Lactantii auctoritatem pertinaciter defendere quis voluerit, fatendum ei erit, miserabiliter eam esse deformatam, ita ut vix vola vel vestigium eorum, quæ dederat Germanicus, appareat amplius. Christianum se esse & barbarum ostendit istis verbis, ubi de Lunâ agit: *Jam vero quia de ejus cursu vel ordine sub brevitate diximus, restat, ut quid de eâ gentiles senserint edicamus.* In Eridano: *A quibusdam vero Nilus, qui & Gion, existimatur.* Quod ex Genes. cap. 2. hausisse videtur. Certè barbarum est *sub brevitate* pro *breviter*. Cassianus, Gregorius, Victor, & id genus alii scriptores ita loquuntur, non Latini. Victoris est in de Persecut. Vand. Lib. III. *Sub festinatione viro dimittuntur.* Marcialis epist. ad Burdigal. *Sub omni celeritate tanquam oriens sol* &c. Et post paullo, *Petransibunt sub omni celeritate.* Gregorii Dial. Lib. I. *Patri Equitio sub celeritate nunciatum est.* Et post paullo: *Ut ipsum ad se sub celeritate perducerent.* Ejusdem est *sub festinatione* pro *festinanter*, *sub asperitate* pro *asperè*, & alia talia non pauca in iisdem dialogis. Germanicum nemo dixerit parum novisse Græcè. At hic commentator persæpe παρερμηνεύει, velut in Argo: *In singulis temonibus quinque.* ἐν ἑκάσταις πηδαλίοις. h.e. *gubernaculis.* In Arctis: *Quam Sidones aspicientes continuo navigant.* Quasi εὐθὺ, vel εὐθύνται Arati idem esset, quod εὐθύς. Calpurnio ergo Basso, non Germanico, commentarium istum Delrio, Vectio Basso adscribit P. Valerianus. Fulgentio Plancia-

ciadæ Barth. Adverſ. Lib. XLVII. cap. 18. quod & ambitio utriuſque ſcriptoris & ſtylus ſit ſimilis. De ſtylo pernego. Ambitionem fateor parem videri, quod & hic æquè ac Fulgentius tot Græcos ſcriptores Latinè loquentes introducat. Sed hoc inde arbitror ortum, quod iſta enarratio ex Græcis ſcholiis traducta ſit magna ex parte in Latinam linguam. Laudat Iſidorum in Naturalibus fab. Hydræ; quem Hiſpalenſem à primo putabam Iſidorum eſſe, cujus liber exſtat de Naturâ rerum, in quo crebro Hygini Aſtronomicon laudatur, immo compilatur, ut in notis meis ad illud ſcriptum demonſtro; verum, quod inde adducit, apud Hiſpalenſem illum nondum inveni. Caput Mythologiæ 181. quin ex Lactantio Placido, qui Ovidii Metamorphoſeon concinnavit argumenta, depromptum ſit, negari haud poteſt. Certè ex Fulgentio hauſta ſunt, quæ cap. 164. leguntur. Adeo ut non fruſtra Barthius Adverſar. v. 2. & Reineſ. Var. Lect. Lib. III. has fabulas ab aliquo literione non ex uno Hygino, ſed & aliis in unum faſciculum collectas, cenſuerint. Locutio porro iſta *ſimultatem conſtituere* adeo ei placet, ut tantum non in eâ faciat delicias. Vide cap. 22. 84. & 185. Sed qui veterum ita loquatur inveni hactenus neminem. *Nuptiarum conditionem* in re ſimili appellat interpres vitæ Apollon. Tyrii à Marco Velſero editus: *Rex* inquit, *ut audivit, quæ audire nolebat, reſpiciens ad juvenem, ait, noſti nuptiarum conditionem?* Cujus aures non radat illud cap. 257. *Exclamat à longe?* Barbarorum

hæc lingua eſt. Albricus de imaginibus deorum cap 4. *A longe vero Python ſerpens maximus.* Vetus interpres Pſalm. 137. vers. 7. *Alta à longe cognoſcit.* Et 138. vers. 2. *Intellexiſti cogitationes meas de longe.* Scio Græcos dicere ἀπὸ μακρόθεν. Latinè ergo dicas *à cælitus?* Atqui hoc eorum linguâ eſt ἀπ' οὐρανόθεν. Apollinarius Metaphraſi Pſalm. 148. Μέλψατέ μοι κῦδος ἀπ' οὐρανόθεν βασιλῆος. Ita Alcimus Avitus Lib. II. *ex tunc* pro *ex illo tempore*, quia Græci ἐκ τότε:

Ex tunc paulatim retro ſublapſa referri.

Et Fortunatus:

Sumpſit ab ipſo extunc Adam patre terra dolorem.

Eugeſippus de diſtantiis locorum Terræ Sanctæ: *Ex tunc uſque ad tempus Theodoſii Imperatoris.* Auguſtin. Soliloq. *Ex tunc confitear tibi in æternum.* Sed ἐκ τότε apud Græcos etiam Attici damnarunt, ut docet Phrynnichus, pro quo ἀπὸ τότε legas apud Matth. cap. XVI. vers. 21. *Ex hoc nunc* interpres vetus Pſalm. 112. vers. 2. quod Græcè eſt ἀπὸ τοῦ νῦν. quod Luc. cap. V. vers. 10. vertitur, *ex hoc jam. De peregrè* Interpres Coſmographiæ à Godofredo editæ pag. 35. quod Græcè eſt ἀπὸ ξένης. *Amodo* pro ἀπ' ἄρτι, vel ἀπαρτὶ, de quo Schol. Ariſtoph. ad Act. I. ſc. 3. Hieron. vitâ Hilarionis: *Amodo videre deſiderans, quos horrebat audire.* Cyprian. Sermone de Nativ. Chriſt. *Ipſi gloria & imperium à modo & uſque in ſempiternum.* Adde quæ annotavi ad Hygini modo adductum locum, & Fulgent. Lib. III. cap. 6. Mythol.

thol. nec non ad Libellum de Prisco Sermone. Ποιητικώτερα etiam videri possint illa *Euandrus*, *Periandrus*, *Mæandrus*. Charis. Lib. I. Omnia, quæ apud Græcos per γρος, aut per τρος, aut per δρος, aut per κρος efferuntur, hæc omnia, amissâ Græcâ extremitate, & per ER elata, ut secundæ declinationis declinantur, ut ἀγρός, ager agri, Ἀντίπατρος, Antipater, tri. Μένανδρος. Menander, dri. Τεῦκρος, Teucer, cri. Quanquam Virgilius extulit Teucrus, Euandrus. Imitatur id Ψευδώνυμος ille Cres Dictys Lib. I. Thessandrus Polynicis. Censorinus in de die Natal. Cassandrus. Schol. German. Leone. Periandrus Rhodius. Immo & Varronis est de R. R. Lib. I. Aristandrus. Justini Lib. VI. Pisandrus. Vellej. Lib. I. Menandrus. Testem laudat Ovidium cap. 184. Et cap. 80. verbis istis, *ideoque dicitur alternâ morte redemptus*, alludit ad versum Virgilii Æn. VI. *Si fratrem Pollux alternâ morte redemit.* Quod quam conveniens sit utriusque æquali, judicent Critici. Ego, si ὁμόψηφον aliquem invenirem, libenter hoc opusculum non Augusti Liberto, sed terrigenæ alicui Aviano, qui tempore propemodum jam emorientis rei Romanæ undique illud ex veteribus utriusque linguæ scholiastis & mythologis consarcinaverit, adscribendum censerem, cum ob dictionem ipsam, quæ non plebeitatem tantum, quâ unâ videri possit assumptum referre patronum Hyginus iste, sed peregrinitatem nonnunquam & barbariem sapit; tum quod clarè in Barthii membranis visatur: *Explicit feliciter Avianus de fabulis poetarum & Hesio-*

siodi. Hæc scripseram, cum illa inveni apud Thomam Gale virum doctissimum Dissertatione de Scriptoribus Mythologicis cap. 5. *Ut autem Apollodorus Anaximenem Lampsacenum habuit, quem sequeretur, ita & Diodorus & Hyginus (cujus Genealogiæ epitomen tantum habemus, quam Grammaticus quidam penes V. D. Isaacum Vossium ait se fecisse Maximo & Apro Coss.) utrumque videntur expressisse.*

Ut credamus ergo bonam partem harum fabularum ex Hygino esse desumptam, negari tamen haud potest, cum non pauca illis esse alicunde assuta, tum nonnulla ab homine Græce non valde docto in Latinum sermonem versa, ut liquet ex iis, quæ annotavimus ad Mythol. cap. 3. 14 & 31. & Astron. cap. 2. Lib. II. Et tu jam oscitas forsan, mi lector, & me tædet quoque diutius his immorari. Sustine, oro te, adhuc paulisper: paucis te absolvam. Si librum hunc fabularum & poeticon Astronomicon ejusdem esse volumus parentis fœtum, id quod præter Volaterranum etiam Scaliger, Schefferus, aliique existimarunt, tenemus impostorem, tanquam soricem suo se prodentem indicio. Lib. IV. ubi de planetis agit, hi Prudentii versus ex Lib. I. contra Symmachum leguntur:

Est qui conspicuis superos quæsivit in astris,
Ausus habere deum solem, cui tramite recto
Conditio imposita est vigilem tolerare laborem.

Sequuntur paulo inferius etiam isti ex eodem libro:

De-

Denique cum Luna est, sublustri splendet amictu:
Cum succincta jacit calamos, Latonia virgo est:
Cum subnixa sedet solio, Plutonia conjux.

Quid dicemus? Alterutrum profecto, aut è margine in textum irrepsisse eos versiculos, aut Prudentii ævo inferiorem esse Hyginum fatearis necesse est.

Sed, ut verum tibi fatear, prius verius esse puto, cum nec in Veneta editione anni 1482. quam principem esse censemus, nec in MSS. 2. Vlitianis compareant. Procul dubio nec in suis eos invenit Morellius, cum & ipse omiserit. Testatur tamen Barthius ad Stat. Tom. II. pag. 1079. codicem chartaceum sibi esse ante ducentos annos scriptum, in quo utrumque locum tueantur Prudentiani illi versus, quorum postremum ex Manil. Astron. Lib. IV. adducit Vlitius ad Nemes. pag. 342. verum memoriâ lapsus, ut apparet. Etiam in Scholiis in Germanici Aratea, sed perquam appositè, iidem versus adducuntur de Lunâ: *Diana autem Luna dicta est, quasi Duana, eo quod die ac nocte appareat ipsa, & Luna eo quod luceat* &c. Vide ibi reliqua, quæ exscribere operæ non est. Animadverti etiam τὸν πάνυ Gronovium plumbei plura, quam aurei sæculi, vestigia in hoc deprehendisse scripto, cum hæc notaret ad Virgilii vitam: *Facelinam puto reliquisse auctorem, etsi Fascelitis dicatur à Servio in proœmio ad Bucolica, & ad Æn* II. *ut & Hygino fab.* 116. *quorum utervis, quod ibi habet, ex altero descri-*

psit, & juvari uterque ex altero potest. Dubitat, ut vides, utrum Hyginus, an Servius censendus sit antiquior. Quid? quod & Vossius, re, ut videtur, postea accuratius pensitata, mutavit sententiam illam suam, qua Augustæo ævo vixisse illum prius censuerat, ita scribens in libro de Scient. Mathem. pag. 170. *Augusti etiam Libertus fuisse creditur C. Julius Hyginus, cujus habemus Astronomicum poëticum, sive historiam siderum: item de sideribus fabulas. Sed cum meminerit imperatorum, possit videri sub Antoninis vixisse; quæ suspicio Barthii est Lib.* 11. *Adversar. cap.* 20. &c. Circa Antoninorum tempora Schefferus quoque vixisse eum autumabat. Barthius sibi non constat. Ad Stat. Tom. III. pag. 1493. Pausaniâ, qui sub Antonino vixit, antiquiorem facit. Verum Hyginum istum Tertulliani ævo inferiorem fuisse liquet ex illis verbis: *Ubi sacrificii consuetudo adolescentum verberibus servabatur, qui vocabantur Bomonicæ, qui aris superpositi contendebant, qui plura posset verbera sustinere.* Loqui eum vides de illâ flagellatione tanquam re jam desitâ, quæ tamen Tertulliani ævo adhuc in usu erat. Audi eum Lib. ad Martyr. cap. 4. *Nam quæ hodie apud Lacedæmonios solennitas maxima est* διαμαστίγωσις, *id est, flagellatio, non latet.* At si consideres, quæ habet cap. 71 & 68. non tantum parentationem ad busta Eteoclis & Polynicis etiamnum fieri solitam, sed & oleam illam à Minervâ olim Athenis satam, stetisse adhuc creden-

dendum videtur. Sed isti sequioris ævi scriptores integras periodos sæpe ex aliis ita suis inferciunt narrationibus, ut non tam ipsi loquantur, quam illi, unde sua sublegerunt. Vossius certè in Comment. de vit. Sermon. Lib. III. cap. 12. in Barthii sententiam, quod epitome sit ab Aviano vel Ammiano ex Hygini opere confecta, discedit. Cæterum incomparabilis ille Nicolaus Heinsius de Hygino quid ei videretur, à me consultus, ea respondit, quibus, quod sententiam meam mirificè adstruant, concludere non malè posse videor hanc dissertatiunculam. *Apud Hyginum*, inquit, *offerri non pauca parum Latina & fæces sequioris ævi redolentia satis est manifestum: tum frequenter illum in narratione fabularum dissentire à semetipso, ac variare. Unde convinci possit interpolatus non ab una manu, Scholiastas poetarum ac Mythologos præsertim Græcos compilante.* Sic in pervetustis Puteaneæ bibliothecæ membranis cum Arateorum Germanici Scholiasten invenissem Latinum, ab edito satis diversum, jamque describendum hunc mihi proposuissem, deprehendi paullo post esse Græcum Arati Scholiasten Latinitate donatum. Certè si ita scripsit ut nunc circumfertur nobis, Hyginus ille, quicunque is tandem est, vix ad Theodosii junioris tempora assurgit. Sed cum & Servius & reliqui poetarum Latinorum commentatores adeo mutili ac interpolati ad nos pervenerint, ut vix umbram suimet ipsorum circumferant,

po-

potuit id ipsum fati Hyginns quoque subiisse. Hactenus Heinsius: cujus nos sententiæ lubentes meritoque subscribimus. Atque hæc exercitii caussa dicta sunto. Tu interim, lector benevole, contentus isto hoc Catone. Plura his & meliora tibi dabit, qui ab ingenio & doctrinâ, quibus nos æstivè nimis viaticati sumus, copiosius instructus est. Cæterum loca illa, quæ hic obiter tetigimus, accuratius à nobis in ipsis animadversionibus ad Hyginum examinabuntur.

INDEX SCRIPTORUM

Veterum, non prorsus omnium, qui passim à nobis laudantur, sed eorum duntaxat, quos vel emendare, vel explicare in commentariis Hyginianis conamur.

Numerus paginas designat. Verum paginâ eadem sæpe idem scriptor bis terve emaculatur.

Cy-

F A-

FABULARUM
HYGINI
per
CAPITA INDEX.

57 *Sthe-*

245 *Qui*

Omissa & Commissa.

Numeri Romani paginas, barbari versus, literæ a b columnas designant.

I. A. 10. Ἀχλὺν Hesiodus. *add.* Non ignoro tamen, ἀχλὺν apud Hesiodum non *Caliginem* esse, sed *Dolorem*, rectè esse jam pridem in notis ad Longinum observatum à Cl. Tanaq. Fabro.

Ead. pag. b. 9. Ed. Morell. *add.* Verum turbat τὸ *Discordia*, quod mox sequitur.

II. b. vers. ult. Thebaid. Lib. II. vers. 4. *add.* Cæterum *Argus* perpetam dicitur Cyclops ille apud Athenagoram, qui *Arges* Hesiodo est. Verum *Gyges* apud eundem, non *Gyes* celebratur: quo magis adhuc de mendâ suspecta mihi Apollodori lectio.

V. b. 11. ἀργυροδίνης ποταμοῖο. *add.* Doctè, ut omnia, vir ille incomparabilis. Sed apud Plutarchum in libello de Fluviis p. 76. ed. Mauss. inveni Axenum dictum fuisse olim Acheloum. Ἐρρίφη εἰς τὸν, inquit, εἰς ποταμὸν Ἄξενον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ μετωνομάσθη. Προσηγορεύθη δὲ Ἀχελῷος ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας &c. Hinc suspicio mihi incidit, vel τὸ *Acheloum* à glossâ esse forte, vel hunc scriptorem putasse Axenum & Acheloum diversos esse fluvios, cum unus idemque fluvius & Axeni & Acheloi vocabulo fuerit appellatus.

XIV. a. 6. Nota præterea &c. *Dele ista, & repone*, Nota præterea Learchum aliter Clearchum dictum.

XVIII. a. 38. Capta manu. *add.* Pertinent huc & illa interpretis Abdiæ Babylonis Lib. III. p. 23. ed. Laz. *Ingressusque Hellespontum fretum navigabat.* Nec non ista in Vitâ Clementis p. 135. *Aut trans Pontum mare in heremo, quod adjacet civitati Cersonæ, subire exilium.*

XXVIII. a. 16. amaram aquam. *add.* Ambros. Hexaem. Lib. I. cap. 3. *Petra aquas fluxit.* Festus v. MANALEM. *Eumque, quod aquas manaret, manalem lapidem dixere.* Junil. Præfat. Comment. in Genes. *Quorum primus libris novem; secundus, vestigia ejus sequens, libris sex; tertius libris XII. & rursum alius duobus specialiter adversum Manichæos descriptis, prolixa legentibus doctrinæ salutaris fluenta manarunt.* Petron. Frag. Tragur. p. 55. *Amphoras copiosas gypsatas, ne effluant vinum.* Quem locum frustra tentarunt homines docti.

XXXII. a. 3. hac de re notamus. *add.* Corruptus procul dubio Homeri Scholiastes ad Odyss. M. vers. 70. Ἀλκίνοος δὲ Πολυμήλας γίνεται Ἰάσων. Corrig. Πολυμήδης.

LIII. b. 23. mutaverat in *cæstum*. Scribe *cæstu*, & *add.* Non malè. Seneca Epist. LXXXVIII. *Quid prodest multos vincere luctatione, vel cæstu, & ab iracundiâ vinci?*

LXXXIII. a. vers. ult. porrexit induendam. *add.* Nisi *vestire vestem* dixit, ut *calceare caligas* Vet. Interpr. Act. cap. XII. vers. 8. *Calceate*, inquit, *caligas tuas*. Atque ita legitur etiam apud Cassian. in de Habit. Monach. Lib. I. cap. 3.

LXXXVII. a. 10. Cromyona colonus, *add.* Veruntamen an mutari quicquam debeat, facit ut dubitem Stephanus. Κρεμμύων, inquit, κώμη Κορίνθου &c.

CXLVII. b. 23. *Hercius*. quod idem est. *add.* Perperam Ἑρκεῖος editum est apud Aristoph. Scholiast. in Act. V. sc. 3. Pluti, Μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς Ἑρκίου χύτρας.

CLXXXIX. b. 12. Κρήδεμνον αὐλῆς. *add.* Hinc λιπαροκρήδεμνος apud Hom. Schol. ad Iliad. Σ. 382. Allusit ad fabulam Max. Tyrius Dissert. I. Ἐς αὐτὴν φιλοσοφία ἀποδείξεται ὑπολαβοῦσα τὰς αὐλὰς λεγομένας, ὥσπερ τὸ κρήδεμνον Ὀδυσσεῖ ἡ Λευκοθέα. Gloss. Labb. κεκαλύπτραι, retiolum. leg. *reticulum*. Κεφαλόδεσμος, *frontale, capitale*. Κεφαλόδεσμον, *capitulare*.

CCV. b. 14. *Lana, ceræ* &c. *add.* De cedriâ notabilis est locus apud Scholiasten Horat. in Artem Poët. p. 634. Ed. Raphel. Cedrus est arboris species, cujus resina nigri coloris est, quâ

quâ quicquid fuerit oblitum nunquam putrescit: unde nobilium poëtarum chartæ hac oblinebantur, ne corrumperentur à tineis. Hac etiam vidimus particulas sanctæ crucis oblitas, quarum color velut Indicus apparebat. Cupressus autem est cedri species, unde confici solent capsulæ, in quibus reponebantur scripta poëtarum contra tineas. Ut hoc loco, ita & pag.633. ostendit se Christianum fuisse: *Divus*, inquit, *Augustinus in libro de doctrinâ Christianâ dicit hic in primis legendum esse hunc poëtam.*

CCXIII. a. 7. leg. *retrimentum add.* Invenitur tamen *recrementum* apud Prudentium pro purgamento p. 213.

CCXX. a. 27. *fines territabat. add.* Phædrus Lib. IV. cap. 25. *Quum jam desierit esse beneficium utile, Et mors vicina flagitabit debitum.* Terent. Andr. IV. I. *Ah nescis quantis in malis verser miser, Quantasque hic suis consiliis mihi confecit solicitudines Meus carnifex.* Cic. Lib. II. Fin. *Num P. Decius, cum se devoveret, & equo in in mediam aciem Latinorum irruebat, de voluptatibus cogitabat?* Adde his, quæ præterea notavi ad Fulgent. Lib. II. cap. 9.

CCLIII. a. 27. Pausan. Lib. VI. *add.* Firmat emendationem meam Pollux Lib. V. cap. 5. Τὰ μὲν δὴ τῆς Ἀκταίονος κυνῶν ὀνόματα καὶ τὴν τῆς Ἀχιλλέως δόξαν κέκρυφε, Ἅρπυια, Χάροψ, Κύκνταίς.

CCLIV. b. 21. *à Nysa nutrice dicto. add.* Nisi τὸ *dicto* intelligendum potius existimas. Lactant. Argum. Ovid. Met. Lib. XIV. fab. 16. *Aventinus, à quo mons, urbis Albæ accepit imperium.*

CCLVIII. b. 35. *se vindicavit. add.* Interpres Vet. I. Reg. XXIV. 3. *Ut ulciscatur me dominus ex te.* Luc. XVIII. 3. *Vindica me de adversario meo.* Interpres Abdiæ p. 32. Ed. Laz. *Ulciscemur nos in te.*

CCLXXVI. a. 36. *te jussi. add.* Cicero apud Lactant. Lib. VI. Div. Instit. cap. 8. *Quæ* (lex) *tamen neque probos frustra jubet aut vetat* &c.

Quod Commentarii in Hygini fabulas manu non valdè peritâ ex adversariis nostris descripti essent, & absente nobis typis excusi, tametsi præter votum quidem, non præter exspectationem tamen accidit, ut sphalmata nonnulla in eos irrepserint. Illa ut ante corrigas, quam ad Hygini lectionem accedas, etiam te atque etiam, mi lector, rogo. Pag. II. b. 5. inversa C. *scrib.* Ɔ. XVI. a. 3. Inoni heic. *leg.* Inoni heic Hyginus. XXVII. b. 14. Ovid. II. Met. *leg.* XI. Met. XXXI. a. 14. Juvenal: Schol; 130. *leg.* Schol. Vet. XXXIII. b. 21. *Caledonio. leg. Calcedonio.* Ead. Col. vers. 12. Schol. Λ. leg. Odyss. Λ. XXXVIII. b. 29. pro *Amymones. leg. Amymomes.* XXXIX. b. 21. Perizonius quod. *Scrib.* Perizonius. Quod &c. XLII. a. 19. *Varius acer.* Scrib. *Varius.* XLVII. a. 24. Scholiasta. *leg. Scholiaste.* LI. a. 38. p. Ed. Cont. 160. *leg.* p. 160. Ed. Cont. LIII. b. 23. In *castum. leg. castu.* LXIII. b. 35. Steph. p. 35. *leg.* p. eadem. LXV. a. 19. Videndus Sotionis. *leg.* videnda &c. C. a. 30. ejus Eurymedonis. *leg.* Myrmidonis. CXIX. b. 25. *aprugneum. leg. aprugneus.* CLXXI. a. 3. ventricosum. *leg.* ventrosum. CLXXXIX. b. 12. & pag. 232. *leg.* 132. Κρήδεμον. leg. Κρήδεμνον. CCLXXIV. b. 20. In in Bœotiâ. Dele alterum *in.* CC LXXIX. a. 32. Lib. VI. fab. 20. *leg.* Lib. VII. CCLXXXVIII. a. 26. Variorum. *leg.* Variarum. CCCI. a. 25. Δενίῳ τῷ ἱερεῖ. *leg.* Ἀνίῳ. CCCXVII. b. 21. captam fuisse. *leg.* captum. CCCXVIII. a. 3. *tunc Endymion. leg. tum Endymion.* CCCXXXV. b. 7. apud alii Syros. *leg.* alii apud Syros. CCCLXXX. b. 6. mecum *cursus.* leg. vocum *cursus* &c. In dedicat. Astron. præfixâ leg. *Callipiden* pro *Callipedem*; & *accepi* pro *occæpi.*

JUDICIA

De

HYGINI SCRIPTIS.

De

FABULIS.

Jacobus Micyllus in Epistola Nuncupatoria.

EST hic auctor ut quidem non ita purus atque elegans, adeo ut in quibusdam parum etiam Latinus videri queat, ita vetus tamen, & à reliquis Hygini scriptis, quæ quidem ad nos pervenere, non omnino absimilis aut abhorrens, præcipue autem utilis iis, qui in humanioribus hisce studiis multum ac diligenter versantur. Ex hoc enim non pauca, quæ tum apud Ovidium, tum apud alios plerosque Poëtas minime hactenus, aut certe perperam intellecta sunt, intelligi & explicari tandem posse videntur, multaque hic plana jam atque expedita reperias, quæ dudum magnos atque eruditos quoque viros varie ac misere torserunt,

Scioppius in Judicio de Stylo Historico, ubi de Argentea Scriptorum ætate.

Et Augustales Liberti, Phædrus & Hyginus, etsi in hunc posteriorem, quemadmodum & in Asconium Pedianum, posterioribus sæculis nonnulla minus Latina irrepsisse palam est.

Scaliger ad Euseb. Chronic. p. m. 10.

Verum est, Deorum generationes & archæologias in hac parte recensitas fuisse, & Hyginum mythologum singulas historias τῶν μυθολογικῶν conscripsisse. *Et paulo post.* Non invitus concedam, Hyginum hunc mythologon ex Græco conversum fuisse.

Idem ibidem ad num. CCXI. post adductum Scholion ad Statii lib. IV.

Sed hæc omnia collegit ex Hygino. Nam & de Junone, & de regno Hyginus ita. Et sane Scholia illa in Thebaidem Statianam majorem partem sunt centones ex Servio, Hygini Mythologicis, & Astronomico ejusdem Arateo.

Bar-

Barthius lib. V. Adverſar. c. 2.

Eſt ſimilis ſibi hic ſcriptor, licet minime unius auctoris liber ſit, ſed Epitoma ex Hygino & aliis contracta.

Idem lib. VI. c. 22.

In uno tamen eorum (codicum) Hygini fabularum partem inveni, ut captum videas, Aviani aut Avieni nomine præſcripto.

Idem lib. VIII. c. 6.

Quæ phraſis ſtylique facies in Hygini fabulis, & multa in ea notanda ſunt ab uſu Latinitatis hodiernæ remota, quæ tamen Barbariæ damnare non poſſis, multa ob elegantiam commendanda.

Et lib. X. c. 12.

Hygini nomine proſtantem librum ego Rhapſodiam ex omnibus hinc inde Mythologorum libris concinnatam eſſe arbitrer. Nam apud Fulgentium integræ periodi ſunt, quæ hic extant. Niſi tamen ille Hyginum potius exſcripſit.

Ejuſdem libri c. 20.

In fine perveterum membranarum, quæ in noſtram poteſtatem pervenerunt, ita ſcriptum calamo: *Explicit feliciter Avianus de Fabulis Poëtarum & Heſiodi.* Cum vero & in aliis docti Hygini titulum invenerint, quis non dabit ſuſpicioni locum, ex Hygino & aliis Avianum hæc excerpta conſtipaſſe?

Et lib. XXIII. cap. 11.

Non inelegans ſcriptor eſt Lactantius ille, ſive Lutacius, qui argumentis Ovidianos Metamorphoſeon libros enarravit. Stilus vero ſimillimus earum fabularum, quæ vulgo Hygino adſcribuntur, ſed utique in compendium à neſcio quo redactæ ſunt, & fortaſſis ab eodem hoc ſcriptore, qui Epitomas concinnare conſueverat.

Reineſius lib. III. variar, Lect. p. 372.

Sunt in iſto faſciculo (Hygini) nonnulla, quæ vix infima Latinitate ſubſiſtant. *Et paulo poſt:* Sunt in iſtum fabularem librum veterum dramatum argumenta, quæ interpretes Poëtarum Grammatici tradiderant, conſtipata, eo plane modo, quo periochas in Homeri Iliada & Odyſſeam dedit Auſonius, fabularum Menandri Hypotheſes Homerus Gellius Grammaticus, & Metamorpheſeos Ovidianæ epitomen Lactantius Placidus. Id vero in Pſeudo-Hygino oſtendemus.

Idem

Judicium in Grammatico, qui fabularum librum capitum ducentorum ſeptuaginta ſeptem conſtipavit, & præfixo Hygini nomine ætatem mentitus eſt & auctoritatem, merito requiramus multis de cauſis.

DE POETICO ASTRON.

Antonius Riccobonus in Fragmentis Hiſtoricorum.

Julius Hyginus ſcripſit ad M. Fabium Quintilianum, cui familiariſſimus fuit, de mundi & ſphæræ ratione utile ſane Aſtronomicum. Præterea de ſignis cœleſtibus opus, in quatuor libros diſtinctum.

Modius epiſt. 9. Novantiquarum Lect.

Nota magis nulli domus eſt ſua, quam Hygino cœlum.

Scaliger ad Manilium, p. 34.

Ita omnes veteres, præter Hyginum, qui τὸ ἴχνιον τοῦ ποταμοῦ Canopum vocatum ſcribit. Et idem ſcribit Capella ab Hygino mutuatus. *Idem p. 372.* Hyginus enim, qui ex Eratoſthene & antiquioribus Aſtronomicon ſuum concinnavit, vocat eam Sagittarii coronam.

Idem in Notis ad Euſebium num. CCCXL.

At Hyginus in aſteriſmo Ophiuchi eum Triopæ filium facit; cujus verba huic hiſtoriæ illuſtrandæ perneceſſaria apponam.

Scioppius in Infamia Famiani p. 17.

Hygini eſt in Aſtronomico, Herculem inopia armorum defeſſum ſe ingeniculaſſe, multis jam vulneribus acceptis. Id autem, ut alia Hygini multa, plebejum ſapit. *Idem ibidem p. 49.* Hyginus quoque plebejus bonæ ætatis ſcriptor, obſervantia pro cuſtodia dixit.

Barthius lib. XXII. Adverſ. c. 22.

Hyginus, ſeu ejus potius Epitoma lib. II. Aſtronomici, c. 43.

Palmerius in Exercitationibus ad Laert.

Nec in eo fidem adhibeo Hygino, qui Aſtronomicorum II. c. 3. hæc ait: &c. & *poſt:* quot verba, tot errores; &c.

C. JULII HYGINI, AUGUSTI LIBERTI, FABULARUM LIBER.

EX CALIGINE, CHAOS.

[a] Ex Chao & Caligine, Nox, Dies, Erebus, Æther.

Ex Nocte & Erebo [b] Fatum, Senectus, Mors, [c] Lethum, [d] Continentia, Somnus, Somnia, [e] id est, Lysimeles, Epiphron, Dumiles, Porphyrion, Epaphus, Discordia,

a EX *Chao & Caligine*] Aliter γενεαλογεῖ Hesiod. Θ. 124. cui ex Chao Erebus & Nox: ex Nocte autem Æther & Dies nascuntur. Aliter etiam Varro, secundum quem Nox non soror, sed filia est Erebi. Quâ de re videndus Victorius Var. Lect. lib. III. cap. 4. Festus in *Erebum*. Caliginem εἰδωλοποιεῖ heic Hyginus, ut in Aspide Ἀχλὺν Hesiodus. Heraclid. Alleg. Hom. p. 143. ed Gesn. Περὶ δ' ἀρχεθλίων τὰ νῦν βλεπόμενα, νὺξ ἦν τὸ σύμπαν, ὃ δὴ χάος ποιητῶν ὀνομάζουσι παῖδες.

b *Fatum*] Cum & hoc, & quæ deinde subjunguntur, earum sint rerum vocabula, quæ inter εἴδωλα reposuerunt olim οἱ ἔξωθεν, majusculis à capite literis pingenda omnia cum Cl. Scheffero duxi.

c *Lethum*] Hinc lucem verbis illis Virgilii Æn. VI. vers. 278. *Tum consanguineus Lethi Sopor*, fœnerat Turneb. Adv. lib. XXVIII. 43. Celeberrimus Schefferus mallet, *Lethe*, propter illud præcedens *Mors*. Et sanè non de nihilo dubitat. Videntur tamen mihi, dum intentius cogito, Hyginiana ista, *Fatum, Mors, Lethum*, exprimere velle illa Hesiodea, Μόρος, Κὴρ, Θάνατος. Mythol. illam, quâ somnus lethi frater dicitur, eleganter allusit Demophilus in Sent. Pyth. Ἄγρυπνος ἴσο κατ' ὕπνον. συγγενὴς γὰρ τοῦ ἀληθινοῦ θανάτου ὁ περὶ τοῦτον ὕπνος. Interpres, *morti affinis est*. verte, *mortis consanguineus*.

d *Continentia*] Puto legendum, *Contentio*. Ista παρ' ἐμοί γε κρεῖττον est Ἔρις Hesiodi, vel Νεῖκος Empedoclis. de quo præter alios Clemens Paræn. pag. 42. Ed. Morell.

e *Id est, Lysimeles* &c.] Cl. Schefferus emendat, *item Lysimeles*. Sive glossatoris hæc, sive Hygini sint, mihi docere nos velle videtur, quæ somniorum sint vocabula; Ita mox habes: *Parcæ tres, id est, Clotho. Lachesis, Atropos*. Et paulo inferius: *Furiæ tres. id est, Alecto, Megæra, Tisiphone*. Cap. 24. *Peliades, id est, Alcestis, Pelopia*. &c. 178. *Quinque superfuerunt, id est, Chthonius, Udeus*, &c. 276. *Insulæ sunt novem, id est, Andros, Micos*, &c. Protenus istas voculas, *id est*, expellerem, nisi illls ad eundem modum etiam usum Fulgentium animadvertissem. velut lib. I. *Equis condigna sic posuerunt nomina, id est, Erythreus. Actæon, Lampos, Philogeus*, lib. II. *Filias solis amore succendit, id est, Pasiphaen, Medeam*, &c. Servius eo sensu τὸ *ut* usurpat ad Ecl. VI. 52. *Sobolem ejus inhonestis amoribus subjecit, ut Circen, Medeam, Pasiphaen*. Nasoni lib. XI. Met. Fab. 10. Somnia dicuntur *Icelos. Phobetor, Morpheus, Phantasos*. Pro *Dumiles*, quod mihi valde suspectum,

dia, Miseria, Petulantia, Nemesis, Euphrosyne, Amicitia, Misericordia, Styx, Parcæ tres, id est, [f] Clotho, Lachesis, Atropos: Hesperides, Ægle, Hesperie, [g] Ærica.

Ex Æthere & Die, Terra, Cœlum, Mare.

Ex Æthere & Terra, Dolor, Dolus, Ira, Luctus, Mendacium, Jusjurandum, Ultio, Intemperantia, Altercatio, Oblivio, Socordia, Timor, Superbia, [h] Ingestum, Pugna, Oceanus, Themis, Tartarus, Pontus, & Titanes, Briareus, [i] Gyges, Steropes, [k] Atlas, Hyperion, & [l] Pto-

vide an restitui Hygino possit, *Bumeles* vel *Epimeles*.

f *Clotho*] Non insulsa est horum nominum ἐτυμολογία, quam ad Eurip. Orest. vers. 130. dat Scholiastes, sed haustam, ut postea deprehendi, ex auctore libri de Mundo. Invenies eandem apud Diacon. in Hesiod. Aspidem pag. 208. Edit. Heinsianæ, & anonym. in Θεογ. pag. 249. Adde Phornutum c. 13. Tzetz. in Lycophr. pag. 29.

g *Ærica*] Ut nihil certius, quam corruptum hoc esse vocabulum, ita, quemadmodum restitui debeat, incertum. Vide tamen, an fuerit *Erythia* vel *Hestia*: nisi mavis, *Vesta*, ut digammos sit adjecta, quemadmodum Servius loquitur ad Æn. I. 296. Apollodorus l. II. Ἑσπερίδες Αἴγλη, Ἐρύθεια, Ἑστία, Ἀρέθουσα. Apollonio l. IV. vers 1427. sunt Αἴγλη, Ἑσπέρη, Ἐρυθηΐς. Lactant. ad II. Stat. Theb. vers. 285. *Ægle, Hesperie, Arethusa*. Fulgentio Virgil. Continentiâ, *Ægle, Hesperie, Medusa, Arethusa*. Sequitur Hesiodum heic Hyginus Θ. vers. 215. Alii Hesperi vel Atlantis filias faciunt Hesperidas. vide Serv. ad Æn. IV. 484.

h *Ingestum*] Nobilissimus Heinsius legit, *Incestum*. Cl. Schefferus, *Vis*, *Bellum*. Heinsianam conjecturam præfero; quam & margini libri olim sui, quem nunc possidet vir Ampliss. Wil. Goesius, illeverat Jos. Scaliger. Ortum arbitror vitium ex corruptâ pronuntiatione, quâ seducti librarii veterum scriptorum loca non pauca corruperunt. Servius ad Georg. l. I. v. 194. *Amurca per C scribitur, & per G pronuntiatur, C. Gajus, Cn. Gneus*. Quint. l. I. 7. *Quid quæ scribuntur aliter, quam enuntiantur? Nam & Gajus C litterâ notatur, quæ inversa C mulierem declarat*. Hinc est ergo, quod *Lygurgus* in vetustis Petronii & Macrobii editionibus; *Pyragmon* apud Servium, *Progne* apud nostrum Hyginum; *Curgulio* legitur apud veterem Horat. Commentatorem. Talia sunt, *Satirigon* pag. 171. *Verruga* 80. *Carruga* 181. not. Tyr. & Senecæ. *Tegmessa* pro *Tecmessa*. Dict. lib. II. Lexicon Cyrill. Ἐλαίας τρυγία, *amurga*. Adde not. ad Cap. 45.

i *Gyges*] Ita Hesiodus Θ. 149. Palæphatus cap. 20. Schol. Apollon. ad lib. I. Argon. Æschyli ad Prometh. vers. 351. Servius ad Æn. X. v. 565. Etymol. magni Auctor in τριτοπάτορες. Schol. Nicandri pag. 42. Sen. Herc. Oet. 177. Apollodoro autem lib. I. est Γύης. fors fuat an librarii vitio, quanquam Horatianam lectionem, lib. II. Od 17. *Centimanus Gyas*, illo Apollodori loco defensum eat Muret. Var. lect. VI. 12. Confer omnino, quæ ad lib. II. Amor. El. I. & lib. IV. Trist. El. 7. notavit nobilissimus Heinsius.

k *Atlas*] Atqui Atlas inferius ex Japeto & Clymene dicitur natus. An *Arges* fuit? Cyclops enim ille & Steropis socius. Non dixerim. Nam Atlantem Titanorum ducem facit c. 150. ut & Lactantius ad Stat. Thebaid. lib. II. v. 4.

l *Ptolus*]

& [l] Ptolus, Saturnus, Ops, [m] Moneta, Dione, [n] Furiæ tres, id est, Alecto, Megæra, Tisiphone.

Ex Terra & Tartaro, [o] Gigantes, Enceladus, [p] Coemse, [q] Lentesinophius, Astræus, Pelorus, [r] Pallas, Emphitus,

l *Ptolus*] Etsi idem videtur, non est tamen, qui mox, ut & cap. 140. *Polus* audit. Hesiodi Theogoniam si sequare, *Cæus* rescribendum dicas. Sed ille inferius ponitur inter Gigantes. At etiam apud Apollodorum lib. I. inter natos ex Cœlo & Tellure bis comparet. Verum priore loco, ubi Centimanos recenset, pro Κοῖον censeo reponas Κόττον ex Hesiod. Θ. Κόττος τε Βριάρεώς τε Γύγης θ', ὑπερήφανα τέκνα. *Pholus*, qui propius ad Hygini scripturam accedit, Centauris accensetur à Mythologis. Ne alios nunc memorem, nostrum vide Astron. II. 38. Superest ergo, ut *Cottus* & heic scribatur.

m *Moneta*] Illa est *Mnemosyne* Hesiodo & Apollodoro. Vidit id Turnebus, cum scriberet Advers. l. XXVIII. 3. *Moneta Hygino est, quæ Mnemosyne à Græcis vocatur.* Confirmant id Glossaria Steph. *Moneta*, Μνημοσύνη. *Muneta*, μνημοσύνη. Μνήμη appellatur Anthol. lib. I. sect. VIII. I. *Memoria* Arnob. lib. III. Alia *Dea Moneta* est, cujus meminit Schol. Juvenal. ad Sat. XI. v. III. Arnobii, quem adduxi locum ex lib. III. pag. 121. Ed. Leid. *Jovis cæteri prædicant ex Memoriâ uxore vel mente.* corruptum esse censet nobiliss. Heins. legitque, *vel Mneme.* Vide quæ idem huc facientia notavit ad lib. V. Met. v. 268. Isidor. lib. I. Orig. c. 14. *Inde à Poëtis Jovis & Minervæ esse eas filias constitutum est.* Nimirum Minervam quidam memoriam esse dixerunt. Arnob. pag. 118. lib. III. *Unde ipsum nomen Minerva, quasi quadam Meminerva formatum est. Quod si ita est, nulla est ergo Metis filia, nulla Victoria, nulla Jovis enata de cerebro.* An & heic reponendum *Mnemes filia*? Sane Minervæ puerorum memoriam forte hac de causa attribuerunt. vide August. C. D. c. 3. lib. VII. Sed verius puto *Metis filia*, de qua paulo inferius.

n *Furiæ*] Secundum Æschylum Nox est Furiarum mater, ut ad Æn. III. 212. notavit Serv. Ab Æschylo rursus abeunt Epimenides & Ister apud Sophocl. Schol. Oedip. Colon. v. 41. Tzetzes ad Lycophron. pag. 72. Κατὰ μὲν Ἡσίοδον, καὶ λοιποὺς ἐκ τῶν σταγόνων τοῦ αἵματος τῶν αἰδοίων τοῦ Κρόνου ἐγένοντο. vide Hesiod. Θεογ. vers. 183. Erravit ergo Crispinus, sive alius est, qui Theogoniam in tabulas redegit; quando inter natos ex Cœlo & Terrâ Furias, Gigantas & Melias ponit; quos omnes Terra ex guttis sanguinis genitalium Cœli produxit κατὰ τὸν Ἡσίοδον.

o *Gigantes*] Hi alii sunt à Titanibus. Nam Terra irata, quod in Tartarum conjecisset Titanas Jupiter, Gigantes produxit. Ita docet Scholiast. Apollon. ad lib. II. 40. Hinc ergo Γηγενεῖς Græcis, & *Terrigenæ* Latinis. Gloss. Isid. *Terrigenæ, Gigantes.* Servius ad Æn. VI. 580. *Titanas contra Saturnum genuit: Gigantes postea contra Jovem.* Isacius in Lycophron. à Terra productos ait Titanibus iratâ. vide pag. 16. Sed monstra illa ut συγγενῆ sunt, ita confundi sæpe animadvertas. Procopius Gazæus ad lib. II. Reg. cap. 5. τοὺς γίγαντας καὶ τιτᾶνας ὀνομάζοντες ῥαφαεὶν Ἑβραῖοι φασιν. Isidor. lib. XV. cap. I. *Hanc construxisse perhibentur Titanes, id est, gigantes.* Justin. XLIV. 4. *In quibus Titanas bellum adversus Deos gessisse proditur.* Imo Hesiodus ipse Θεογ. v. 207. Gigantas cognomento Titanas vocatos à Cœlo ait.

p *Coemse*] Micyllus, *Cæus*. Et ita legendum esse velle videtur Virgil. Æn. IV. v. 179. *Extremam, ut perhibent, Cæo Enceladoque sororem Progenuit.*

q *Lentesinophius*] Cl. Schefferus conjicit: *Helenus, Ophius.* Nisi *Ophius* idem est qui *Ophion*. malim *Ophion.* Apud Apoll. enim lib. I. v. 503. Titanum quidam *Ophion* celebratur, cujus & Homeri Scholiastes meminit ad Iliad. Θ. 479. & Claud. R. P. III. 348.

r *Pallas*] Agnoscit illum inter gigan-

phitus, [s] Phorcus, [t] Jenios, Agrus, [u] Alcmone, Ephialtes, [x] Eurytus, Effra, Corydon, Pheomis, Theodamas, [y] Otus, Typhon, [z] Poliboetes, Menephiaraus, Abseus, [a] Colophomus, Japetus.

Ex Ponto & Mari piscium genera, Oceanitides, [b] Hestyæa, [c] Melie, Janthe, [d] Admeto, Siluo, [e] Pasithoe, [f] Polyxo, Eurynome, [g] Euagoreis, Rhodope, [h] Lyriscitia. [i] Tesch-

tes. Claud. Gigant. v. 95. Etymol. auctor in Παλλάς. *Emphytum*, qui mox sequitur, non invenio apud alios. *Hippolytus* est apud Apollodorum.

s *Phorcus*] Hic Ponti & Terræ est filius aliis. Forte *Phrutus* reponendum; quem inter gigantes numerat Hesiod. Schol. ad Θεογ. pag. 248. ed. Heins.

t *Jenios agrus*] Repono, donec alter melius divinet, *Clytius*, *Agrius*. hi enim apud Apollodor. inter Gigantes recensentur. Tum *Agrius* sane perquam aptum viro feroci nomen. Cap. 175. *Agrius Parthaonis filius*. Nec aliam ob causam, quam ob ferocitatem, cani datur. 181.

u *Alcmone*] Volui antehac *Alcmon*, delero τοῦ *E*. quod ex sequenti voce adhæsisse mihi videbatur. Sed cum inter Gigantum vocabula necdum illud nomen repererim, adsentior non invitus Cl. Scheffero reponenti, *Alcyoneus*; nisi mavis, *Alcon*. Uterque enim Gigas fuit.

x *Erytus*, *Effra*, *Corydon*] Lego, *Eurytus* ex Apollodoro, & mox *Echion* pro *Effra*. De *Corydone* dubito. Γεράτιων est Apollodoro. sed & ille mihi suspectus.

y *Othus*] Scribe sine aspiratione, *Otus*. Cap. 28. Oton & Ephialten Aloei & Iphimedes facit filios. Sequitur heic Eratosthenem, qui & ipse inter Terrigenas memoravit olim Oton & Ephialten. Quod autem ab Aloei uxore essent educati, inde fictum Aloei esse liberos. vide Schol. in Apollon. lib. 1. v. 482.

z *Poliboetes*] Lego *Polybotes* ex Apollod. *Menephiaraus*, *Asius*, pro *Menephiarus*, *Abseus*.

a *Colophomus*] Mallem, *Polyphemus*, vel *Colophemus*. Alia gigantum nomina, si desideres, invenies apud Hesiod. Schol. in Theog. pag. 248. Edit. Heinsianæ. & Claud. in Gigantom.

b *Hestyæa*] Corruptum hoc vocabulum arbitror. *Petræa* ex Hesiod. Θ. v. 157. vel *Idothea* ex cap. 182. libenter rescripserim.

c *Meliæ*] Meliæ arborum Nymphæ sunt, de quibus Tzetzes ad Hesiod. p. 48. & Call. interpretes ad Hymn. 1. & 4. Scribas heic *Melie*. Nomen id muliebre, quod occurrit etiam infra c. 17. Nec movet me, quod *Melie* Apollodoro Nereisin accensetur. Hæc enim cognatorum numinum vocabula confundit non semel in his Indiculis Noster. Auctor Etymol. in Ἀπία. Τὸ γὰρ παλαιὸν ἐκαλεῖτο Αἰγιάλεια ἀπὸ Αἰγιαλέως, τοῦ υἱοῦ Ἰνάχου τοῦ ἐν Ἄργει ποταμοῦ, καὶ Μελείης τῆς ὠκεανοῦ. lego Μελίης. Μελία vocatur à Tzetze & Scholiast. Euripidis.

d *Admeto*] Gr. Ἀδμήτη. An ergo *Admete* scribendum? dubito. Inferius *Xantho* habes ex Græco Ξάνθη.

e *Pasiphe*] *Pasiphae* est in Oceanitidum Catalogo apud Hesiodum, atque ita heic rescripserim.

f *Polyxo*] Malis forte *Pluto* vel *Calypso* ex Hesiod. Θ. 359. Cave tamen quicquam temere mutes. Vide nostrum cap. 182.

g *Euagoreis*] Scribo ex Hesiodo & Apollodoro *Euagore*, quanquam inter Nereidas eam, ut & *Menippen*, uterque numerat.

h *Lyriscitia*] Cl. Schefferus, *Lysianassa*. Non improbo. invenitur enim inter Nereidas apud Hesiodum & Apollodorum. Suspicatus tamen sum aliquando *Liriopen* & *Crisien* in unam istam vocem coaluisse.

i *Teschi-*

ⁱTeschinoeno, Clitemneste, ᵏPiecus, Menippe, Argia. Ejusdem feminis flumina, Strymon, Nilus, Euphrates, Tanais, Indus, Cephisus, ˡIsmarus, ᵐAxenus, Achelous, Simois, Inachus, Alpheus, Thermodoon, Scamandrus, Tigris, ⁿMæandrus, Orontes.

Ex Ponto & Terra ᵒThaumas, ᵖTusciversus, Cepheus.

Ex Nereo & Doride Nereides quinquaginta, Glauce, ᵠThalia, ʳCymodoce, ˢNesæa, Spio, Thoe, ᵗCymothoe, ᵘActæa;

i *Teschinoeno*] Lego *Tyche, Pheno.* Et mox pro *Clitemneste*, *Clytie*, *Menestho.* ex Græc. Κλυτίη, Μενεσθώ. utraque est apud Hesiodum.

k *Piecus*] Suspicor ab Hygini manu esse, *Perseis*, ex Hesiod. Θ. ubi Περσηΐς.

l *Ismarus*] Merito probat Micylli conjecturam, *Ismenus*, Cl. Schefferus. non enim Ismarus fluvius, sed mons, urbs, & palus eo nomine.

m *Axenus*] Cl. Schefferus, *Axius*, quod amplector. Facit ejus mentionem Anton. Liberalis c. 8. Eustath. p. 272. Homerus Iliad. Φ. 141 & 157. ubi Schol. Ποταμὸς Παιονίας. Sed cum heic nonnisi nobilissimi fluvii recenseantur, Axius autem ignobilis sit, Pontum Euxinum denotari censet Nob. Heinsius. Rationem reddit in suis ad me literis, ex quibus, quæ huc faciunt, excerpta tecum, lector, communicabo. Sic ergo ille: Hygini cum non longè ab initio operis *Axenum* recenseat inter fluvios, locum vacare mendâ alias, puto, subindicavi: designari enim hoc nomine pontum Euxinum, qui Ἄξενος, & licentia Poëtica Ἄξεινος olim perhibebatur, uti testantur cum alii ex antiquis, tum Naso in Ponticis. *Frigida me cohibent Euxini littora ponti: Dictus ab antiquis Axenus ille fuit.* Uti inde liqueat Hyginum hoc, ut multa alia, hausisse è Græcorum Commentariis. Hyginum dico, vel quicunque sub hoc nomine auctor Mythologiæ delitescit. At quis locus, inquis, Euxino inter tot flumina? Fluvii nomen cum sese latius extendat apud Poëtas Græcos, quam Latinos, eorum auctoritati id datum ab Hygino crediderim: præsertim cum Euxini aquam marinâ dulciorem esse, ac proinde gelu facilem in modum concrescere veteres observent, compluribus septentrionis fluviis in eum sese exonerantibus. Magis mirum utique, quod Hesiodus in Θεογονίᾳ dixit ὠκεανὸν ποταμὸν, & de Ægæo mari Apollonius l. IV. Αἰγαίῳ ἰδάμενος τ' ἐρευγο-σάμενος ποταμοῖο.

n *Meandrus*] *Mæandrus* scribendum. Servat suo more Græcam terminationem. Μαίανδρος enim Græce dicitur.

o *Thoumas*] Lege *Thaumas* ex Hesiod. & Apollodoro.

p *Tusciversus*] *Cepheus.* Ex conjecturâ emendare ista, quæ aliena partim, partim monstrosa sunt, si liceat, legerim, *Ceto*, *Nereus*, *Phorcus.* Alius est Phorcus, cujus inter Gigantes est facta mentio. Ita, ut emendavi, tantum non scribendum clamant Hesiod. Θ. 233. & seqq. Apollod. lib. I. pag. 5. Edit. Commel. Schol. Æschyli ad Prometh. v. 792. Tres enim illos, quos restitui Hygino, præter Thaumantem, ex Ponto & Terrâ genitos tradunt.

q *Thalia*] *Halia* est Apollod. p. 5. Nihil tamen mutaverim. Tzetzes ad Hesiod. de Θαλείᾳ p. 39. Αὕτη δὲ ἡ εὐωχία καὶ ἡ χάρις καὶ ἡ Νηρηΐς.

r *Cymodoce*] Homero est Κυμοδόκη. necquicquam mutandum.

s *Nesæa*] Maro Georg. IV. 338. & Æn. V. 826. *Nesae, Spioque, Thaliaque, Cymodoceque.*

t *Cymothoea*] Lego, *Cymothöe* ex Græ-

[u]Actæa, Limnoria, [x]Melite, Jæra, Amphithoe, Agave, [y]Doto, [z]Proto, Pheruſa, [a]Dynamene, Dexamene, Amphinome, [b]Callianaſſa, Doris, [c]Panope, Galatea, [d]Nimertis, Apſeudes, [e]Clymene, [f]Janira, [g]Panopea, [h]Janaſſa, [i]Mæra, Orithya, [k]Amathea, [l]Drymo, Xantho, Ligea, Phyllodoce, [m]Cydippe, Lycorias, [n]Cleio,

co Κυμοθόη. Virg. Æn. I. v. 148. *Cymothoe ſimul & Triton.* Claud. Epith. Honor. v. 166. *Cingula Cymothoe*, &c. Propert. II. 20. *Candida Neſæe, cærula Cymothöe.* Non ignoro tamen, quomodo vulgatum defendi poſſit. Didici enim de Servio Latinos in Græcis, quæ in η deſinunt, illud η plerunque vertere in IA. addere debuiſſet, vel EA. Talia ſunt *Hippodamia* pro *Hippodame*, & *Penelopea* pro *Penelope*. Unde hoc autem? nempe inde, quod Græci id genus vocabula ſine diſcrimine in η vel εια terminent, ut Περσεφόνη, Περσεφόνεια· Πηνελόπη, Πηνελόπεια· Εὐρώπη, Εὐρώπεια apud Moſch. Eid. II. Sed enim cum in cæteris nominibus id non frequentetur Hygino, quamobrem heic admitti debeat, non video. Adde notas ad cap. 28. Obſervo præterea, cum quinquaginta ex Nereo & Doride natas dicat, hoc indiculo quadraginta novem tantum recenſeri. Quamobrem ſuſpicor, quod eadem eſſent proxime præcedentis vocis ſyllabæ, *Thoen* omiſiſſe librarium. Repono ergo, *Cymothöe, Thöe.* Numeratur utraque inter Nereidas ab Homero. Ιλιάδ. Σ. In numero Nereidum deſignando forte ſequitur Euripidem in Iphig. cui itidem ſunt πεντήκοντα κόραι Νηρῆος. Propertio lib. III. El. 6. & aliis nonnullis ſunt centum.

u *Actea, Lymnerea*] Scrib. *Actaa, Limnorea* ex Græc. Ἀκταίη, Λιμνώρεια. Apud Apollodor. hæc, illa apud Heſiodum eſt.

x *Melite, Jara, Amphithöe*] Homero Μελίτη, Ἴαιρα, Ἀμφιθόη ſunt Il. Σ. Ergo nihil mutandum. *Melites* meminit quoque Virgil. Æn. v. 825.

y *Doto*] Virg. IX. 102. *Nereïa Doto.* Ubi male quidam *Clotho.* Claud. Epithal. Honor. 169. *Vellitque Coralia Doto.* Δωτὼ eſt Heſiodo, Homero, & Apollodoro.

z *Protho*] Lege *Proto* ſine aſpiratione ex Græc. Πρωτώ, Homeri, Heſiodi, Apollodori. Pariter peccatum in *Galathea* & aliis.

a *Dynomene*] Lege *Dynamene* ex Homer. Heſiod. & Apollodoro.

b *Callianaſſa*] Nihil muta, Καλλιάνασσα eſt Homero Ιλιάδ. Σ.

c *Pocnope*] Refingas, *Panope*; ex Homero, Heſiodo, Apollodoro & Val. Flacco.

d *Nimertis*] Ita ſcribit more ſui ſæculi, pro *Nemertes* ex Gr. Νημερτής. Solebant η Græcum exprimere in multis per ι Latinum. Vide notas ad cap. 31.

e *Clymene*] Celeberrimus Grævius rectè, *Eulimene*. Sequitur enim inferius *Clymene*.

f *Janira*] Ἰάνειρα inter Oceaninas eſt Heſiodo Θ. Homerus autem Iliad. Σ. cum noſtro Nereiſin eam annumerat.

g *Panopea*] Cl. Schefferus, *Panope*. Sed Panopea eadem, quæ Panope, ut Penelopea, quæ Penelope. Panope autem cum jam præceſſerit, quærendum aliud. Puto cum Cl. Grævio ſcripſiſſe, *Pontoporia*. Nereis enim illa in Apollodori indiculo.

h *Janaſſa*] Ἰάνασσα Homero eſt. nihil ergo mutandum.

i *Mera, Orithya*] Scribe *Mæra, Orithyia.* Μαῖρα & Ὠρείθυια Homero ſunt.

k *Æmathea*] Scribe *Amathea.* Ἀμάθεια enim Homero eſt.

l *Drimo, Xantho, Phyllodoce*] Virg. Georg. 4. 336. *Drymoque, Xanthoque, Ligeaque, Phyllodoceque.*

m *Cydippe, Lycorias*] Virg. *Cydippe & flava Lycorias.*

n *Cleio*,

[n]Cleio, Beroe, Ephyre, Opis, [p]Asia, Deiopea, Arethusa, Clymene, Crenis, [q]Eurydice, Leucothoe.

[r]Ex Phorco & Ceto, Phorcides, [s]Pamphede, Enyo, Chersis. Pro hac ultima [t]Dino alii ponunt.

Ex Gorgone & Ceto, [u]Stheno, Euryale, Medusa.

[x]Ex Polo & Phœbe: Latona, Asterie, Aphirape, Perses, Pallas.

[y]Ex

n *Cleio, Beröe*] Virgilius Oceanitidas facit. *Clioque & Beröe soror Oceanitides amba.*

p *Asia, Deiopea*] Vide Turneb. Adv. lib. 28. cap. 143.

q *Eurydice*] Doctissimus Grævius emendat. *Eunice.* Et sane ea est Nereis, non Eurydice, Hesiodo & Apollodoro.

r *Ex Phorco & Tetoâ*] Mycillus: *Ceto fortasse. Sic enim Hesiodus habet.* Atque ita res est. Vide Θ. v. 270. Ex Phorco & Ceto cum Φορκυάδας illas Γραίας, tum Gorgonas natas vult non ille tantum, sed & Apollodorus lib. II. ἐπὶ Φόρκυ γίνεται θυγατέρες, Ἐνυὼ καὶ Πεμφρηδὼ καὶ Δεινώ. ἦσαν δὲ αὗται Κήτους καὶ Φόρκυ Γοργόνων ἀδελφαὶ γραῖαι ἐκ γενετῆς. Leg. παραγίνεται cum Fabro.

s *Pamphede, Enyo*] *Pephredo & Enyo* eas appellat Hesiodus. Atque ita rescriberem apud Apollodorum, nisi Ἐνυὼ & Πεμφρηδὼ eas quoque Apolloniano Scholiastæ ad lib. IV. 1515. appellari observassem. Zenobio sunt Ἐνυὼ, Μεμφρήδη, καὶ Δεινώ. Unde *Memphede* scripsisse Hyginum suspicor.

t *Dino alii ponunt*] Zenobius & Apollodorus. ut jam vidimus. Quibus adde Æschyl. Schol. ad Prometh. 792. Καὶ αἱ μὲν Φορκίδες ἦσαν τρεῖς, ἡ Ἐνυὼ, ἡ Πεφυδὼ, (scrib. Πεφρηδὼ) καὶ ἡ Δεινώ. Totus hic locus, ut ei cum Hesiodi Θεογονίᾳ conveniret, posset ita constitui: *Ex Phorco & Ceto Memphede, Enyo, Graeæ: & Gorgones Stheno, Euryale, Medusa.* Pro *Chersis* reposui *Graeæ.* Duas enim Græas tantum narrat Hesiodus Πεφρηδὼ & Ἐνυώ. Deinde pro *ex Gorgone* legi, *& Gorgones.* Illa vero *& Ceto* malè ex præcedentibus huc translata videri possunt à librario. Denique ista *pro hac ultimâ*, &c. pro glossemate habet Schefferus. Sed nihil est mutandum. Gorgonem enim Medusæ patrem etiam Cap. 151. facere hunc scriptorem videas.

u *Sthenno*] Corruptius German. Scholiast. Perseo. *Stenio. Stheno* scribe ex Hesiodo, Apollodoro, Palæphato, Fulgent. lib. I. 26. Servio ad Æn. VI. 289. Schol. Pindari ad Pyth. Od. 12. qui & σθενοῦσαν appellatam eandem ibidem tradit. Σπενὼ est Zenobio Cent. I. 41. Ἀσθενὼ Schol. Æschyl. ad Prometh. v. 792. Apud Tzetzen præterea Chil. v. 22. Μορμολύκεια & Μορμόνας dictas istas Gorgonas invenies. Etymol. Magn. Sylb. Γοργεῖα, τὰ τραγικὰ προσωπεῖα. ἔνιοι μορμολύκεια.

x *Ex Polo & Phoebe*] *Polum* appellat, qui Cœus est Apollodoro, Hesiodo, Diodoro, Scholiastæ Homerico, Etymologicographo, aliisque. Unde & Κοιηνὶς audit Latona Callimacho Hymn. IV. 150. Sed Κοιηΐς rectius scribas cum viris doctis. Schol. Κοίου γὰρ καὶ Φοίβης θυγάτηρ Λητώ. Vix ergo me sustineo, quin etiam Hygino reddam, *Ex Cœo & Phœbe.* Apollodorum audiamus Lib. I. *Ex Cœo & Phœbe Asterie & Latona: ex Crio & Eurybæâ Ponti filiâ nati sunt Astræus, Pallas, Perses.* Eadem Hesiodus habet Θ. 239. nisi quod pro Εὐρυβοίᾳ nobis Εὐρυβίην exhibet. Videtur ergo non tantum

[y] Ex Japeto & Clymene, Atlas, Epimetheus, Prometheus.

[z] Ex Hyperione & Æthra, Sol, Luna, Aurora.

Ex Saturno & Ope, Vesta, Ceres, Juno, Jupiter, Pluto, Neptunus.

Ex Saturno & Philyra, Chiron, Dolops.

[a] Ex Astræo & Aurora, Zephyrus, Boreas, Notus, Favonius.

Ex Atlante & Pleione, Maja, [b] Calypso, Alcyone, Merope, Electra, Celæno.

[c] Ex Pallante gigante & Styge, Scylla, Vis, Invidia, Potestas, [d] Victoria, Fontes, Lacus.

Ex

tum vitiosus. sed etiam mancus heic Hyginus, & ita supplendus ac corrigendus: *Ex Cœo & Phœbe Latona, Asterie: ex Crio & Eurybie Astræus, Perses, Pallas.* Atqui Astræus jam inter Gigantes fuit. Quid tum postea? Etiam *Pallas.* quod tamen vocabulum heic iterum vides poni. *Atlas* est inter Titanes & natos ex Japeto & Clymene. Corruptus Diaconus in hac fabula in Hesiodi Θεογ. pag. 266. Edit. Heins. ἡ Φοίβη τῷ Βίῳ συνελθοῦσα τὴν Λητὼ τίκτει. Lege τῷ Κοίῳ. Hypoth. Pyth. Pind. Λητὼ ἡ Κοίου τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ Γῆς, καὶ Φοίβης τῆς Κρόνου.

y *Ex Japeto & Clymene*] Proclus in Hesiod. p. 23. ὁ δὲ Προμηθεὺς ἦν παῖς Ἰαπετοῦ καὶ Ἀσώπης, ἢ Κλυμένης, ἢ Θέμιδος. Vide ibi plura. Secundum Tzetzen in Lycophr. p. 189. Ex Japeto & Asiâ. quod & alii voluere.

z *Ex Hyperione & Æthrâ*] Hesiod. Θ. 371. Schol. Hom. ad Iliad. Θ. 480. Schol. Pind. ad Isth. Od. v. pag. 352. Apollodorus. Lib. I. *Ex Hyperione & Thiâ.* Atque ita forte heic scribendum. Confirmatur ea conjectura ab Etymol. magni Auctore: Θεία, inquit, σημαίνει τὴν μητέρα Σελήνης καὶ Ἡλίου. Vocabulum illud nonnulli ἀπὸ τῆς θέας, alii ἀπὸ τοῦ θεῖν derivant, ut annotat Pindaricus interpres.

a *Ex Astræo & Aurorâ*] Apollod. lib. I. Ἠοῦς δὲ καὶ Ἀστραίου ἄνεμοι καὶ ἄστρα. Etiam virgo *Astræa*, teste Arato Phænomenis. Servius ad I. Æn. 136. *Ascræus (Leg. Astræus) unus de Titanibus, qui contra Deos arma sumpserunt, cum Aurorâ concubuit: unde nati sunt venti secundum Hesiodum.*

b *Calypso*] Hæc inter Pleiades non comparet apud Diodor. lib. III. nec apud nostrum cap. 192. Sed ejus loco *Taygeten & Steropen* habes. Erat tamen Atlantis filia. Vide Tib. Panegyr. Messall. nostrum cap. 125. & 243. Inter Oceaninas eam numerat Hesiodus Θ. 359. Apollodorus lib. I. aliique.

c *Ex Pallante & Styge*] Notat ad hunc locum Micyllus: *In vetusto exemplari legebatur: ex Pallante Gigante, Scylla, Stygia vis. quæ verba nos ex Hesiodo transposuimus.* Hæc ille. Scripserat nimirum auctor: *Ex Pallante & Stygâ Vis, Invidia, Potestas, &c.* Talia sunt *Syringa, Sirena, Striga*, & alia, de quibus in dissertatione nostra egimus. Deinde *Scyllam* ut non ex Pallante, sed librariorum supinitate natam, expellendam hinc censeo. Auctor ipse ex Typhone & Echidnâ natam eam dicit; ne dicam jam nec ab Hesiodo, nec ab Apollodoro inter γεννήματα Pallantis agnosci. *Potestas* est Hygino, quæ illis Κράτος. *Robur* eorum interpretes reddunt, minus rectè, ut arbitror.

d *Victoria*] Vid. Serv. ad Æn. VI. pag. 423. Edit. Genev.

e *Amphi-*

Ex Neptuno & [e] Amphitrione, Triton.
Ex Dione & Jove, Venus.
[f] Ex Jove & Junone, Mars.
[g] Ex Jovis capite, Minerva.
Ex Junone [h] sine patre, Vulcanus.
[i] Ex Jove & Eurynome, Gratiæ.

e *Amphitrione*] Repono cum Micyllo, *Amphitrite*, donec me aliquis *Amphitriten* etiam *Amphitrionen* dici doceat. Tzetzes in Lycophron. pag. 144. Τρίτων κρείας υἱὸς Ποσειδῶνος καὶ Ἀμφιτρίτης κατὰ Κόλλουθον. Soror ea Tethyos fuit, vel Tethys ipsa, ut alii volunt. Acesander Neptuni & Celænus eum facit filium apud Tzetzen. Serv. ad Æn. I. 148. *Triton similis Deus Marinus, Neptuni & Salatiæ* (scrib. *Salaciæ*) *filius Deæ marinæ ab aquâ salsâ dictæ.* De Tritone præterea consulendus Phornutus cap. 22. Gloss. Philox. *Salmacia*, ἀμφιτρίτη. Leg. *Salacia* Varro IV. L. L. *Salacia Neptuni ab salo.* Corrupta & illa in eodem Glossario: *Salmacidum*, ἁλμυρόν. Leg. *Salinacidum*. quod dictum ut *Dulcacidum*. *Dulcacidum*, ὀξύγλυκον. Leg. ὀξύγλυκυ cum Vulcanio. Sammonicus: *Dulcacidum laticemque cumini semine junges.* Γλυκύπικρον transfertur in Cyrilli lexico. Corrigenda ergo & illa: *Salmacia aqua* ἁλμυρὸν ὕδωρ. Lege, *Salinacida*. Neque enim amplius se mihi probat, quod antehac conjeceram, *Salinacea*; quamvis sciam, ut à vinum, vinaceus, à salum salacius, à rosa rosaceus, ita à salina salinaceus, vel salinacius posse deduci. Nam in his talibus licentia derivationis est, ut loquitur Servius ad Æn. I. 181. Notavit idem Grammaticus ad Georg. I. 31. quam Tethyn vocent alii, à Cicerone in Timæo appellari Salaciam. Ni fallor, hæc verba respexit: *Oceanum Salaciamque cæli terræque conceptu generatos editosque memoremus.* Adhæc ad v. 724. Æn. I. *Venerem meretricum Salaciam dictam veteribus.* Gloss. Isid. *Venilia, unda quæ ad littus venit. Salacia, quæ ad mare redit.* Quæ ex Varrone habet, cujus verba laudat Augustinus C. D. VII. 22. Confer Festum in *Salacia*, qui à salo ciendo dictam eam divam autumat.

f *Ex Jove & Junone Mars*] Quidam matrem ejus *Enyo* faciunt. Vide Phornutum cap. 21, Schol. Hom. Iliad. E.

g *Ex Jovis capite*] Hinc cognominata *Coryfasia* Minerva, teste Arnobio lib. IV. Vide Phornut. cap. 20. Nisi potius à matre *Coryphe* illud cognomentum traxisse dicendum est, de quâ Cicero III. Nat. Deor. & Clemens Protrept. Quare ex Jovis capite orta fingatur, non male explicat Eustath. ad Hom. Iliad. pag. 93. Alii ex *Metide* & Jove natam volebant. qua de re idem pag. 63. Edit. Bas. Apud Euseb. Præp. Eu. lib. II, pag. 38. ex Jove & Themide nascitur. Ipsum adi. Vide & præter Hesiodum Scholiast. Hom. ad Il. A, v. 195.

h *Sine Patre*] Ita Hesiod. Lucianus περὶ Θυσ. Περὶ τῆς Ἥρας ἄδουσιν ἄνευ τῆς πρὸς τὸν ἄνδρα ὁμιλίας ὑπηνέμιον αὐτὴν παῖδα γεννῆσαι τὸν Ἥφαιστον. Alii ex Jove & Junone editum eum tradidere, ut Phornut. cap. 19. Homerus: Ἥρη δ' Ἥφαιστον Κλυτὸν οὐ φιλότητι μιγεῖσα Γείνατο.

i *Ex Jove & Eurynome*] Ita Apollodorus quoque lib. I. & Hesiod. Theog. Sed alii Veneris & Liberi esse filias, alii ex Jove quidem natas, sed matrem earum *Eurydomenen* vel *Eurymedusam* tradunt, ut Phornutus cap. XV. περὶ χαρίτων. Nec desunt, qui Jovis & *Eunomiæ* filias faciant, ut Orpheus in Hymnis. Catalectorum, quæ Pithæus edidit lib. 4. Legitur vulgo epigrammate de Charitibus: *Jupiter est geniter : peperit de semine Cæli Hemonia; & Veneris turba ministra fuit.* Corrigo,

Ex Jove rursus & Junone, [k] Juventus, Libertas.
Ex Jove & Themide, Horæ.
Ex Jove & Cerere, Proserpina.
[l] Ex Jove & Moneta, Musæ.
Ex Jove & Luna, Pandion.
Ex Venere & Marte, Harmonia & [m] Formido.
Ex Acheloo & Melpomene, Sirenes, Telxiepia, [n] Molpe, Pisinoe.
Ex Jove & Clymene, Mnemosyne.
Ex Jove & Maja, Mercurius.
Ex Jove & Latona, Apollo & Diana.

° Ex

Eunomia; nisi mavis *Harmonia*. Lactantius ad 1. Stat. Theb. v. 286. *Nomina Gratiarum sunt tria, Pasithea, Aglaie, Euphrosyne, Jovis & Harmiones filiæ.* *Coronidem* earum matrem appellat Nonnus Dionys. lib. VIII. Pro *Pasithea Pithonem* exhibet Proclus ad Hesiod. pag. 30. Alii *Thaliam*.

k *Juventus*] Privigna Jovis est apud Ovid. IX. Met. vers. 417. Vide Natal. lib. II. 5. Volui antehac *Juventas*. Augustinus C. D. lib. IV. II. *Dea Juventas, quæ post prætextam excipiat Juvenibus ætatis exordia.* Et lib. VI. cap. I. *Et multi colentes Juventatem Deam minime in illâ ætate viguerunt.* Agrætius in Glossis: *Juventus ipsa hominis ætas. Juventas Dea* Ἥβη. Adde, quæ ad Flor. lib. I. cap. 7. notavit Freinshemius. Nunc nihil necesse puto. Vide quæ ad Antonin. Liberalem. cap. 41. scripsimus. Servius ad Æn. I. v. 594. *Juventus est multitudo Juvenum: Juventas Dea, sicut Libertas: Juventa vero ætas. Sed hæc à Poëtis confunduntur plerunque.* Præferunt eam confusionem etiam vett. Glossæ, in quibus legas: Νεότης, *Adolescentia, Juventas, Juventus.* Γῆρας, *Senecta, Senectus, Senectas, Senium.* Et Servius ipse ad Æn. V. 134. *Hebe Græce est Juventus, filia Iunonis.* Festus: *Iuventutis sacra pro Iuvenibus sunt instituta.* Plinius lib. XXXV. cap. 10. *Supra ædiculam Iuventutis.* Quanquam *Iuventatis* ibi Plinio restituit Gronovius. Ejus soror Εἰλείθυια, de quâ Pind. Nem. Od. 7. Sed cum Diana confundunt eam nonnulli. Vide Horat. Carm. Sæc. & ibi Schol. Lactant. Argum. lib. IX. Met. Ovid. Euseb. Præp. Euangel. pag. 52. Edit. Steph.

l *Ex Jove & Moneta*] De duplici Musarum genesi consulendus Apollon. Schol. ad v. 1. lib. I. Phornut. cap. 14. Diodorus initio lib. IV. Livius Odyss. *Nam diva Monetas filia docuit*, h. e. Musa. Vide Scal. ad Fest. in *Cornisearum*. Euseb. Præp. lib. II. pag. 35.

m *Formido*] Schol. Æschyl. ad Ἑπτ. v. 46. Φόβος καὶ Δεῖμος θεράποντες Ἄρεως. Adde Hesiod. Aspid. v. 188. Θ. 934. Est nempe *Formido* Hygino, quod Δεῖμος Hesiodo. & Schol. Homer. ad Ἰλιάδ. Δ. 440.

n *Molphetes, Tione*] Repono. *Molpe, Pisione.* Et pro *Teles, Raidne, Telxiepia*; nisi mavis *Telxiope*, quod Cl. Scheffero venit in mentem. Controversa Sirenum origo, controversa etiam nomina. Servius ad Æn. V. vers. 864. & Lactantius in argumentis lib. V. Metam. Ovidianarum Calliopes Musæ & Acheloi fuisse filias scribunt. Apollodorus autem lib. 1. pag. 8. cum nostro Acheloi & Melpomenes; at pag. 25. quosdam ex Sterope eas natas velle. Schol. Hom. ad Odyss. M. 39. Καὶ μὲν τοὺς πολλοὺς Ἀχελώου καὶ Στερόπης τῆς παρθένου αἱ Σειρῆνες, κατ᾽ ἐνίους δὲ (Apollonium certè libr. IV. 895.) Ἀχελώου καὶ Τερψιχόρης μιᾶς τῶν

Mu-

[o] Ex [*Demogorgone*] & terra, Python, [p] draco divinus.

[q] Ex Thaumante & [*Electra*] Iris, Harpyiæ, Celæno, Ocypete, [r] Podarge.

Ex Sole & [s] Persa, Circe, Pasiphae, Æeta, Perses.

Ex Æeta [t] & Clytia, Medea.

Ex Sole & Clymene, Phaethon & [u] Phaetontides, Merope, Helie, Ætherie, Dioxippe.

Ex

Μουσῶν. Ὀνόματα αὐτῶν Ἀγλαοφήμη, Θελξιέπεια, Πεισινόη, καὶ Λίγεια. Alia nomina ex aliis tibi dabit Natalis lib. VII. Myth. cap. I. Tzetzæ Chil. I. 14. & VI. 15. Isacio ad Lycophr. pag. 116. Scholiastæ Apolloniano sunt, Θελξιόπη ἢ Θελξινόη, Μολπὴ, Ἀγλαόφωνος.

o *Ex Demogorgone & Terrâ*] Quis esset Demogorgon ille, quem heic, ubi asteriscum posuerat Micyllus, Commeliniana & quæ eam secutæ sunt editiones, repræsentant, diu quæsiveram, cum tandem hæc mihi suggessit Statii Scholiastes ad IV. Theb. v. 516. *Dicit Deum Demogorgona summum, cujus nomen scire non licet.* Sed quis præter Hyginum ex summo illo Deo ortum Pythona dixit? Terræ filium dicit cap. 140. Pythonem, nec patrem nominat. Etiam Ovidio ex solâ terrâ nascitur I. Met. Quocirca Cl. Scheffero τὸ *&* videtur delendum. Ego ἐπέχω. Heraclides Alleg. Hom. pag. 75. *Draco tellus est, utpote indigena & è terrâ natus.*

p *Draco divinus*] H. e. Μαντικός. Hesych. Πύθων, δαιμόνιον Μαντικόν. Gloss. Philox. *Divinum*, θεῖον, καὶ μάντιν.

q *Ex Thaumante & Electrâ*] Ita ex conjectura Micylli suppleverunt. Convenit hoc cum illis, quæ Hesiodus habet Θ. 265. & Apollod. lib. I. Alii Ponti & Terræ fuisse filias volunt. Vide Servium ad Æn. III. 241. Jovis canes cur ab Apollonio dicantur, egregiè explicat Heinsius ad Hesiod. interpretes pag. 89.

r *Podarce*] Repone *Podarge*. vide quæ notamus ad cap. 14.

s [*Persa*] *Perseis* est Hesiodo. Ciceron. III. Nat. Deor. & nostro cap. 156. ad quod diximus, cur tamen nihil sit heic mutandum. Sed in Schol. recent. ad Olymp. Od. 13. *Antiope* appellatur Æetæ mater. Quod habet ex Chio Eumeli. Vide Schol. Lycophr. pag. 35. Edit. Steph.

t *Et Clytiâ*] Rescribas *Idyia* ex Hesiod. Θ. 960. Cicer. III. Nat. Deor. Atque ita ab Hygino ipso appellatur c. 25. ut jam Cl. Schefferus observavit, & nobiliss. Heinsius Not. in Ovid. Epist. Heroid. XVII. 232.

u *Phaetontides*] An *Phaethontiades*, ut aliis appellantur? Non opus videtur. Sic Φορκίδες sunt Heraclito & Eratostheni, quæ Hesiodo Φορκυάδες; *Thaumantis* Statio II. Achill. v. 23. quæ aliis *Thaumantias*; *Heliconides* Festo, quæ Græcis *Heliconiades*. *Atlantis Calypso* Tibullo, quæ non paucis *Atlantias*, ut notavi nuper ad Anton. Liberal. pag. 336. Adjungamus his *Phasis* & *Phasias* pariter indifferenter poëtis usurpata. Tzetzæ quinque sunt *Phaëthontides*, *Ægle*, *Lampetie*, *Phaëthusa*, *Hemithea*, *Dioxippe*. Ovid. lib. II. Met. tres tantum. Noster cap. 154. septem numerat; Scholiastes German. Eridano octo. Verba ejus adscribam: *Sorores quoque Phaëtontis in arbores populos versæ sunt, lacrymæque earum in electrum durare* (lege *durari*) *dicuntur, Heliadesque appellatæ, ipsas autem nomina habuisse. Merope, Helie, Ægle, Ægiale, Petre, Phœbe, Cherie, Diosippe.* Lege, *Dioxippe*, quomodo recte exhibet Sanctandr. Editio. In Hygino hoc loco *Merope* pro *Merore*, *Ætherie* pro *Etherie* reponendum ex cap. 154. Nam quod ibi legitur, *Phoebea*, *Etherie*, peccatum est librariorum:

Ex Typhone & [x] Echidna, Gorgon, Cerberus, [y] Draco, qui pellem auream arietis Colchis servabat: Scylla, quæ superiorem partem fœminæ, inferiorem canis habuit, quam Hercules interemit: Chimæra, [z] Sphinx, quæ fuit in Bœotia: Hydra serpens, quæ novem capita habuit, quam Hercules interemit: & [a] draco Hesperidum.

Ex Neptuno & Medusa, Chrysaor, & equus Pegasus.

Ex Chrysaore & Callirhoe, [b] Geryon trimembris.

F A-

rum: tu scribe *Phœbe, Ætherie*. Corruptum prius vocabulum etiam Heracl. περὶ Ἀπίστων cap. 36. Φόβη, Λαμπετὼ, Αἴγλη. Scribe Φοίβη, ut recte noster habet cap. 156. Lactantius Arg. lib. II. Met. Ovid. *Sorores Phaëtontis, Phaëthusa, Lampetie, & Phœbe, quam quidam Lampetusam appellant.* Cæterum Λαμπετὼ eadem est, quæ Λαμπετίη, quam cum Phaëthusâ ex Neæra suscepisse Solem canit Homer. Odyss. M. Meminit quoque ejus Hesychius: Λαμπετίη, Ἡλίου Κόρη. Adde quæ ad Fulg. lib. I. c. 15. notavi.

x *Echidna*] Filia hæc Phorcynis erat, ut vult Pherecydes ad Apollon. lib. II. 1752. quod firmatur ab Hesiodo Θ. 295.

y *Draco, qui pellem*, &c.] Eum natum Typhonis ex sanie esse, quæ de vulnere ejus, cum à Jove esset fulminatus, manarit, Apollonianus Scholiastes tradit ad lib. II. 1214. Nicandri Glossographus hoc amplius omnia δάκνοντα ex Typhonis sanguine orta tradit. *Dracones dicti sunt* ἀπὸ τοῦ δρακεῖν, *quod est videre. Clarissimam enim dicuntur habere oculorum aciem. Quâ ex causâ eos thesauris incubantes custodiæ causâ finxerunt antiqui.* Festus. Adde Macrob. Sat. I. cap. 20.

a *Draco Hesperidum*] De eo Ovid. consulendus lib. IV. Met. 646. Probus ad Virgil. I. Georg. 205. *Ladonem* eum nominat Apollonius lib. IV. vers. 1396. Ad quem versum non perdideris operam, si inspexeris, quæ Scholiastes annotavit. Hesiod. Θεογ. 333. ex Phorco & Ceto natum hunc vult.

z *Sphinx*] Alii ex Chimærâ & Typhone natam eam tradidere, ut Diaconus in Hesiod. pag. 261. Edit. Heins. Hesiodus ipse v. 326. Θ. ex Ortho & Chimæra ortam refert. De Chimærâ vide nostrum cap. 57.

b *Geryon trimembris*] H. e. tricorpor. Loquitur sic etiam cap. 30. Et Serv. Æn. VII. 631. *Geryones Rex fuit Hispaniæ, qui ideo trimembris fingitur*, &c. Gloss. Philox. *Bimembres*, διμελοι, διμορφοι, δίσωμοι. *Triformis* est Senec. Agam. 841. Τρικάρηνον alii, ut Hesiod. Θεογ. 287. Alii *tergeminum* appellant. Lucret. lib. 5. *Quidve tripectora tergemini vis Geryonai.* Symm. lib. I. Epist. I. *Eruta Geryonis de Lare tergemini.* Hesiod. Θ. 287. Χρυσάωρ δ' ἔτεκε Τρικάρηνον Γηρυονῆα. Justinus lib. 44. cap. 4. *Geryonem non triplicis naturæ*, &c. Aliâ notione *bimembris Peliacus* dicitur Chiron Sidonio Carm. 23. quod semifer scilicet esset, ut *bimembres* pro centauris apud Ovid. XV. Met. fab. 9. Et *nubigenæ bimembres* apud Claudian. I. Ruf. 331. quemadmodum ex Mss. restituit Nobiliss. Heinsius. Fabulam suo more explicat Apostolius verbis Palæphati. Cent. XIX. 64. Hesiod. Theog. eandem Geneal. tradit. Quid ergo sibi vult Diaconus in suis allegoriis? Ἡ Καλλιρόη ἐστὶ τοῦ Ὠκεανοῦ θυγάτηρ χρυσάορι Πηγάσῳ μιγεῖσα Γηρυόνην φύει. Chrysaor idem est qui Pegasus? Nec prætereundum, quod *Geryon* Latine dicatur, qui Græcis est Γηρυόνης. Seneca Hercule Furent. v. 487. *Nec unâ Geryon victus manu.* Quem locum opportune nobis subjecit Nobilissimus Heinsius.

Sic

FABULA PRIMA,
Themisto.

ATHAMAS Aeoli filius, habuit ex [a] Nebula uxore filium Phrixum, & filiam Hellen: & [b] ex Themisto Hypsei filia, filios duos, [c] Sphincium & Orchomenum. Et ex Ino Cadmi filia, filios duos, Learchum [d] & Melicer-

Sic *Bellerophon* cap. 57. & apud Fulgent. lib. III. cap. I. qui Græcis est Βελλεροφόντης. Quanquam Βελλεροφῶν τετρασύλλαβον agnoscit etiam Eustath. ad Iliad. π. 488. Edit. Bas. & Γηρύων Schol. Hesiod. pag. 310. Imo & Eustath. in Dionys. pag. 81. Λέγεται δὲ, inquit, ὁ Γηρυὼν, καὶ Γηρυόνης, καὶ Γηρυονεύς. De Callirhöe fabulam non protritam habes apud Servium ad Æn. IV. vers. 250. Albricus quoque cum Hygino: *de quo scribitur, quod ipse Geryon habebat*, &c. Et Festus Avienus Orâ maritimâ pag. 436. Ed. Pith. *Geryona quondam nuncupatum accepimus.* Atque hæc dicta mihi sunto ad Hygini Genealogiam, sive potius Epitomen ejus. Nam, referente Thomâ Gale viro doctissimo Dissertat. de Scriptoribus Mythologicis cap. V. Epitomen istam à se factam ait Grammaticus quidam in Isacii Vossii Bibliothecâ Maximo & Apro Coss. nisi potius totum ille hoc mythicum opusculum eo vocabulo designavit: id quod verius puto.

Ad CAP. I.

a *Nebula*] Νεφέλη nomen est proprium, quod minus rectè *Nebula* Latine efferre videntur Hyginus & Germanici Scholiastes. Quod notatum quoque Barthio video ad Stat. pag. 1607. Tom. III. Secutus illos Lactantius ad Stat. I. Achill. v. 65. Cui illa *Nephele Nubes* est. Ut & nostro Astron. II. 21. Est tamen non indoctus auctor, Arnobium dico, quo tueri se possint. *Mnemosynen* enim ille Musarum matrem *Memoriam* lib. II. appellat. Cui accedit Augustin. de Ordin. cap. 14. & Capella, cui Eris *Discordia* est lib. I. Nupt. Philol. Imo nec illis tantum, sed & aliis hæc talia frequentantur. Hinc ergo Phryxus *Nubigena* Columell. lib. X.

b *Ex Themisto filios duos*] Herodorus autem apud Scholiastem Apollonii ad lib. II. vers. 1147. ait ἐξ Ἀθάμαντος καὶ Θεμιστοῦς γενέσθαι παῖδας Σχοινέα, Ἐρύθριον, Λεύκωνα, Ποῖον. νεωτέρους δὲ, Φρίξον καὶ Ἕλλην. Apollodor. lib. I. καὶ γήμας Θεμιστὼ τὴν Ὑψέως, ἐγέννησε Λεύκωνα, Ἐρυθρόλω, Σχοινέα, Πτῶον. Nisi tu nevis, Lector, corrigam ex Herodoro Apollodorum, & rescribam apud eum, Ἐρύθριον & Ποῖον. Sed retrahit nos Pausanias in Bœoticis: Εἶναι δὲ Ἀθάμαντος καὶ Θεμιστοῦς παῖδα τὸν Πτῶον. Quam putem omnium certissimam esse scripturam. vel certe Πτῶον ex Nonni Dionysiac. extremo lib. IX. Ubi dicuntur Σχοινεὺς, Λεύκων, Πορφυρέων, Πτῶος. Τίτωνον eum appellat Tzetzes in Lycophronem pag. 7. Verba ejus adscribam: Ἐκεῖ δὲ γήμας Θεμιστὼ τὴν Ὑψέως, γεννᾷ Λεύκωνα, Ἔρυθρον, Σχοινόα, Τίτωνον. Lege Σχοινέα pro Σχοινόα. & Ἐρύθριον, pro Ἔρυθρον.

c *Sphincium*] Infra. cap. 239. *Plinthium* appellat. Utrum rectius sit, nondum habeo dicere. Et forte neutrum rectum, & *Schœneus* in locum *Sphincii* substituendus.

d *Et Melicertem*] Etiam filiam Euricliam, ut vult Zenobius Cent. IV. 38. qui Themistonem ignorat, ut Nephelen Herodorus. Quam mirè in hac fabula varient veteres, discere potes ex

certem. Themisto, quod se Ino conjugio privasset, filios ejus interficere voluit. Itaque in regia latuit clam, & [c] occasione nacta, cum putaret se inimicæ natos interfecisse, suos imprudens occidit, à nutrice decepta, quod eis vestem perperam injecerat. Themisto cognita re, ipsa se interfecit.

II. *Ino.*

Ino Cadmi & Harmoniæ filia, cum Phrixum & Hellen ex Nebula natos interficere voluisset, iniit consilium cum totius generis matronis, & conjuravit, [a] ut fruges in sementem quas darent, torrerent, ne nascerentur: ita ut, cum sterilitas & penuria frugum esset, civitas tota partim fame, partim morbo interiret. De ea re Delphos mittit Athamas satellitem: cui Ino præcepit, ut falsum responsum [b] ita referret: Si Phrixum immolasset Jovi, pestilentiæ fore finem. Quod cum Athamas se facturum abnuisset, Phrixus ultro ac libens pollicetur se unum civitatem ærumna liberaturum. Itaque cum ad aram cum infulis esset adductus, & pater Jovem comprecari vellet, satelles misericordia adolescentis, [c] Inus Athamanti consilium patefecit. Rex facinore cognito, uxorem suam Ino,

ex Scholiaste Pindari ad Pyth. Od. IV. Ταύτην ὁ μὲν Πίνδαρος Δημοδίκην φησιν, Ἱππίας δὲ Γοργῶπιν. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀθάμαντι, νεφέλην, Φερεκύδης δὲ Θεμιστώ. Nota præterea, Learchum & Melicerten eundem esse quibusdam. Tzetzes in Lycophr. Εἶτα γήμας Ἰνώ, γεννᾷ Κλέαρχον, τὸν παρά τισι Λέαρτον, καὶ Παλαίμονα, τὸν καὶ Μελικέρτην. Pro Λέαρτον malim Λέαρχον, quemadmodum aliis appellatur.

c *Occasione nactâ*] Ita etiam cap. 8. 28. 120. & 140. loquitur, ut nihil opus sit *inventâ* Micylli.

Ad CAP. II.

a *Ut fruges torrerent*] Ita etiam narrat Tzetzes ad Lycophr. pag. 7. Schol. Stat. I. Achill. 65. Apollod. lib. I. Zenobius loco cap. I. adducto. Scholiastes Homeri ad Iliad. H. v. 86. Aliter Apostolius ex Sophocle Cent. XIII. 46.

b *Ita referret*] H. e. iis verbis, quæ mox subjiciuntur. Sic habes cap. 69. *Atque ita interrogavit.* 171. *Cui fata ita cecinerunt.* 125. *Quos illâ conditione ita differt.* Albricus cap. 20. *Cui sic respondet, nil in hoc ei posse præstare.* Schol. Stat. Thebaid. I. v. 1. *Cui ita locuta est.* Adde notas ad cap. 69.

c *Inus consilium patefecit*] Eustath. ad Iliad. pag. 242. narrat, ancillam Ἄλλον μηνῦσαι τὴν Ἰνὼ φρύγειν τὰ σπέρματα, hoc est, prodidisse. Mentio hujus fabulæ, quod fugit hactenus viros doctissimos, fit quoque Astron. II. 20. Ubi de Ariete ait: *Habere tempus anni, quo frumentum seritur. Ideo quod ortum severit ante, quæ maximè fugæ fuit causa.* Sanctandr.

quod

Ino, & filium ejus Melicerten Phrixo [d] dedidit necandos. Quos cum ad supplicium duceret, Liber pater [e] ei caliginem injecit, & Ino suam nutricem eripuit. Athamas postea ab Jove insania objecta, Learchum filium interfecit. At Ino cum Melicerte filio suo in mare se præcipitavit. Quam Liber [f] Leucotheam voluit appellari: nos matrem Matutam dicimus: Melicerten autem Deum Palæmo-

quod hortum severit. At legendum. *Quod id Ino tostum severit.* Duxit me ad eam conjecturam, cum ipsa fabula, tum editio Veneta anni 1485. *& το ortum quod severit.*

c *Inus*] Infr. cap. 186. *Perfidia Theanus.* Gloss. Steph. *Gorgus*, Γοργόν@. Virgil. Æn. x. 199. *Fatidicæ Mantus, & Tusci filius amnis.* Ad quem versum Servius Danielis: *Mantus vero Græcè declinavit; nam si Latine vellet*, Mantonis *diceret, ut ait Plautus* Jonis. Charisius lib. I. *Quæ ideo quidam Græcè declinare maluerunt, hujus Didus, Sapphus, Inus. Sed melius esset secundum Latinam consuetudinem hujus Sapphonis & Didonis dicere. Nam & Pacuvius sic declinat*: Filios sibi procreasse per eandem Calypsonem autumant. Capella lib III. pag. 72. *Ea vero, quæ primam sui positionem integram servant, ut Io, Ino, Græco more declinantur, ut faciant in genitivo*, Ius, Inus. Priap. Carm. LXVII. *Penelopes primam Didus fac prima sequatur.* ita legit Nobiliss. Heinsius, non, *Didonis prima sequatur.*

d *Dedidit necandos*] Donatus ad Terent. Andr. I. 2. Dare *est quod repetas*: dedere *est ad perpetuum.* Damus *amicis*: dedimus *tantum hostibus.* Horat. III. od. 27. *Si quis infamem mihi nunc juvencum dedat iratæ.* Hyginus tamen infr. cap. 8. *Dirce uxori Lyci data erat in cruciatum.* Sallust. in Cat. 45. *velut hostibus se prætoribus dedit.*

e *Ei caliginem injecit*] Caligo est ἀορασία. Moschopulus in Hesiod. Ἔργ. A. Ἐσσυμένη ἀορασίαν, *tecta caligine.* Poeta dixerat, Ἠέρα ἑσσαμένη. minus expressè interpretes, *aëre induta.* Οἱ ὁ Gen. XIX. II. Τοὺς ἄνδρας ἐπάταξαν ἐν ἀορασίᾳ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου. Ἀποτύφλωσις dicitur Zachar. XII. 4. Gloss. vett. *Caligo*, σύγχυσις ὁράσεως. Noster c. 24. *Caliginem eis objecit, & ex venenis multa miracula fecit.* 98. *Diana virginem miserata est, & caliginem eis objecit.*

f *Leucotheam*] Male infr. cap. 125. & 224. *Leucothoam* eam fecerunt librarii, ut demonstravimus ad Anton. cap. 15. Idem vitium occupavit Servium ad I. Georg. 437. *Ino & Melicerta filius, postquam sunt in numina commutati, Græce Palæmon & Leucothöe sunt appellati: Latine Portunus & Mater Matuta.* Et Lactantium quoque lib. I. cap. 21. *Ino, postquam se præcipitavit, Leucothoa, Materque Matuta, & Melicertes filius ejus Palæmon, atque Portunus.* Ovid. VI. Fast. 545. *Leucothee Grajis, Matuta vocabere nostris.* Nec aliter Cicero I. Tuscul. & III. Nat. Deor. Consentiunt vett. Gloss. Steph. sive Philoxeni: *Mater Matuta*, Λευκοθέα. *Portunus*, Δαίμων θαλάσσιος. Nempe qui portubus præest, ut ait Serv. ad Æn. v. 241. Quo loco recte non *Leucothoam*, sed *Leucotheam* ejus matrem appellat, ut & Cyprianus Tract. IV. Stat. IX. Theb. 402. Augustin. C. D. lib. XVIII. 14. Dictam illam divam etiam *Albuneam* docent me laudatæ modo Glossæ. *Albunea*, Λευκοθέα. Glossarium Cyrilli: Λευκοθέα, *Albunea, Mater Matuta.* Gloss. Isid. *Albuna, Mater Matuta.* Malim *Albunea.* Βούνη est Græcis. Vide Schol. Lycophr. pag. 23. Adde, quæ habet Festus in *Mane* & *Matrem Matutam.* Festa ejus Deæ dicta Matralia, ut docet Lactant. lib. I. cap. 6. qui & Tiburtem Sibyllam Albuneam dictam autumat. Nonnulli Leucotheæ nomine au-

læmonem, [g] quem nos Portunum dicimus. Huic quinto quoque anno [h] ludi gymnici fiunt, qui appellantur ἴσθμια.

III. *Phrixus.*

PHRIXUS & Helle, [a] insania à Libero objecta, cum in sylva errarent, Nebula mater eo dicitur venisse, & arietem inauratum adduxisse Neptuni & Theophanes filium, eumque natos suos ascendere [b] jussit, & Colchos ad regem Æetam Solis filium transire, ibique arietem Marti immolare. [c] Ita dicitur esse factum. [d] Quo

auroram appellant. Capella lib. II. *An Leucothea succenderet facem lumenque purpureum.* Cæterum quod Inoni heic, id Thaliæ tribuit Diodorus lib. V. Unde dicta sit Leucothea, invenies apud Hom. Schol. Odyss. E. 334. Nonn. Dionys. lib. X.

g *Quem nos Portunum*, &c.] Portuni nomen non Palæmoni tantum, sed & Neptuno esse tributum ad Capell. lib. I. observat Grotius. Cæterum hunc Melicertem à matre etiam *Inoum* fuisse dictum notat Horat. vetus Scholiastes, in Art. Poet. In quo tamen falli eum libens credo Illustri Heinsio. Virg. I. Georg. 437. *Inoo Melicertæ.* Servius recte: *Inoo Patronymicum est à matre Ino: Melicertâ proprium numinis.* De eo numine in Gloss. MSS. I. Georg. *Unam clavem tenens pingi solet.* Notandum heic, quod observat Lactant. lib. I. cap. 21. *Solent mortuis consecratis nomina immutari.* vide ibi seqq.

h *Ludi Gymnici*] Vide infr. cap. 273.

Ad CAP. III.

a *Insania objecta*] Sic infr. cap. 166. *Illæ à Minervâ insaniâ objectâ in mare se præcipitarunt.* 184. *Per insaniam à Libero objectam.* Astron. II. 13. *Insaniâ à Minervâ injectâ.* Hoc est, quod Ovidius dicit. I. Met. 725. *Oculis Erinnyn objectavit.*

b *Jussit*] Schefferus, vir celeberrimi nominis, emendat *Jussisse.* Et sane ita postularet politior Syntaxis. Est tamen, cur dubitare possis, an non & hoc cæteris, quæ, ut lenissimè dicam, ἀνακόλουθα sunt apud hunc scriptorem, sit annumerandum. Cap. 55. *Experrectus jacere dicitur. Et Serpens ei appositus est*, &c. 84. *Dicitur aquam recedere. Item poma ei super caput pendent.* 14. *Lynceus sub terrâ latentia quæque vidisse dicitur, neque ullâ caligine inhibebatur.* Imo Lactantius ad Stat. II. Theb. 281. qui hanc fabulam ex Hygino transscripsit, tantum non vetat quicquam mutari: *Phrixus & Helles* (scrib. Helle) *insaniâ à Libero objectâ, cum in sylvâ errarent, Nebula mater eorum venisse dicitur, & arietem aureo vellere insignitum exhibuisse, in quo prædictos filios ascendere jussit.*

c *Ita dicitur esse factum*] Non sine causa videntur mihi hic asteriscum posuisse, non quod aliquid deesse, sed quod locum non omni ex parte sincerum esse putem. Quem enim sensum, quem usum hoc loco habent frigida & insulsa illa: *Ita dicitur esse factum.* Quid liberis præceperit mater, utique in proxime superioribus abunde exponitur. Quam studiose vero illi ejus auctoritati obtemperaverint, in sequentibus declaratur. Conjunctis igitur omnibus, & unâ tantum additâ litterulâ, sensum iis restituo, ni valde fallor, commodissimum: *Ita dicitur esse factum, quod, cum ascendissent & ar. e. i. p. d. Helle de ariete decidit:* Sensus est. Ea re, hac de causa, hoc pacto dicitur esse factum, quod Helle decidit de ariete, cum in eum ascendissent ipsa & Phrixus ex præcepto matris. Dixissent forsan alii, *ut decideret;* sed alterum æque probum est, licet minus fre-

[d] Quo cum ascendissent, & aries eos [e] in pelagus detulisset, Helle de ariete decidit, ex quo [f] Hellespontum pelagus est appellatum. Phrixum autem Colchos detulit. Ibi

frequentatum, & utrumque nominativi loco ponitur. Sic fere Virgil XI. Æn. v. 177. *Quod vitam moror invisam Pallante perempto, Dextera caussa tua est.* hoc est, per dexteram tuam fit, quod vitam moror, seu ut vitam morer. Terent. Hecyra. v. 1. 1. *Non hoc de nihilo est, quod Laches nunc me conventam esse expetit.* Phorm. v. 8. 9. *Non pol temere est, quod tu tam times.* Plaut. Mercat. III. 5. 10. *Id illi vitium maximum est, quod nimis tardus est. Ita* vero tam frequenter caussam notat, ut inde *itaque* pro conjunctione caussali habeatur Liv. I. c. 22. *Satis sciebat Albanum negaturum. Ita pie bellum indici posse.* Cap. 26. *Provoco, inquit. Ita dein provocatione certatum est.* Phædr. fab. 30. *Ita pertinet furor illorum ad nos.* Jacobus Perizonius. Mihi hæc verba glossam resipere, & è margine in textum irrepsisse videbantur. Innuere voluit glossator ille, ita factum esse etiam ab aliis dici.

d *Quo cum ascendissent*] H. e. in quem arietem. Astron. II. 40. *mare, quo ille projectus est.* Et post paulo: *dolium esse, quo Mars ab Oto & Ephialte sit conjectus.* Non agnosco heic ellipsin; certè necesse haud arbitror ad eam confugere. Adverbia locorum pro relativis pronominibus ponere solemne est optimis scriptoribus. Virg. Ecl. I. 21. *Quo sæpe solemus Pastores ovium teneros depellere fœtus* Ad quem locum Servius: *Quo, id est, ad quam; nam adverbium posuit pro nomine, ut, Genus unde Latinum, id est à quo.* Sic apud nostrum cap. 53. *Hæc mobilis fuit, quo postea Latona ab aquilone vento delata est.* cap. 112. *Hectori donavit baltheum, unde est tractus.* Vide ibi notata à nobis. Nec aliter *inde* usurpatum Curtio VIII. 9. *Terra lini ferax, inde plerisque sunt vestes.* Plaut. Amphitr. I. 273. *Cadus erat vini, inde implevi hirneam.* *Ubi* pro *in quo* apud Servium ad Georg. I. 166. *Nonnulli Liberum patrem, apud Græcos λικμητὰ dici adserunt; vallus autem apud eos λικμὸς dicitur, ubi de more positus esse dicitur.* Hunc locum eo libentius adduxi, quam ullum alium, quo eum maculis aliquot in transitu purgarem. Repono ergo *vannus* pro *vallus*, λίκνον pro λικμὸς, & pro λικμητὴς denique λικνίτης. Consule Hesychium in Λικνίτης. & Schol. Callim. ad Hymn. Jov. 48. λίκνῳ ἐνὶ χρυσέῳ. ad cujus lucem facit illud Charisii apud Scott. Obs. I. cap. 14. *Cunæ*, λύχνον. Leg. λίκνον. Schol. Arat. pag. 37. Ed. Lond. *Λίκνον δὲ τὸ κυνίον φησί.* Nisi jam dudum clamas, *ohe jam satis est*; adde & ista cap. 199. *Quo Scylla cum descendisset*, h. e. in quam aquam. cap. 219. *Foveam jussit fieri, & multos carbones eo ingeri.* Ovid. VII. Met. 781. *Tollor eo* h. e. in eum collis apicem. Gloss. Philox. *Extar, olla, ubi exta coquuntur.* Schol. Juvenal. ad Sat. VIII. 84. *Habeas licet tripodas aneos, ubi Heroes lavabantur.* Lactantius in hac fabulâ habet: *Qui cum ex præcepto matris ascendissent.* Ut non male forte reponas: *Qui cum*, &c.

e *In Pelagus*] Tzetzes in Lycophr. pag. 7. per aërem ab eo vectos memorat. Et Augustinus C. D. XVIII. 13. Quod vecti ariete volaverint.

f *Hellespontum Pelagus est appellatum*] Apollod. Lib. I. Ὤλισθεν εἰς βυθὸν ἡ Ἕλλη. Κἀκεῖ θανούσης αὐτῆς, ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος ἐκλήθη. Scholiast. German. Ariete: *Quod Pelagus ab Helles nomine Hellespontus vocatur.* Eadem habes apud Æschyl. Schol. ad Pers. v. 70. Quis non inde *Hellespontus* scribendum, esse censeret? Vel *Hellesponticum*, ut est apud Solinum cap. 36. vel *Hellespontium*, ut apud Tzetzen in Lycophronem. Sed locum illum cap. 3. *In Hellespontum mare se præcipitavit*: illum locum, inquam, dum considero, incipio dubitare, an non *Hellespontum mare*, ut *mare Euxinum* cap. 21. dixerit; idque

Ibi matris præceptis [g] arietem [h] immolavit, [i] pellemque ejus inauratam [k] in templo Martis [l] posuit. Quam servante dracone Jason Æsonis & Alcimedes filius dicitur petisse. Phrixum autem Æeta libens recepit; filiamque [m] Chal-

eo magis, quod & Servium ita loqui observaverim ad Georg. III. 152. *Transit*, inquit, *per mare angustum, quod Bospherum appellatum est, nunc Hellespontum appellatur.* Et Lactant. ad I. Stat. Achill. 28. *Unde mare Hellespontum nominatum est.* Nec dissimile illud Catulli carm. 114. *Usque ad Hyperboreos, & mare ad Oceanum.* vel Ampelii cap. I. *Aqua ex quâ mare Oceanum.* cap. 7. *Mare, quo cingimur, universum vocatur Oceanum.* Schol. Juv. ad Sat. I. 160. *Insula Britanniæ in Oceano mari.* Nimirum alterum substantivum adjectivi naturam induit: quâ de re egit Vossius in de Construct. cap. 2. Et nobiliss. Heins. ad Epithal. Honor. vers. 88. ubi *littus Oceanum, Oceanum pelagus, Oceanus fluctus, Oceanæ aquæ*, & alia id genus dixisse veteres nos docet. Stant præter Servium & Lactantium ab Hygino etiam Gloss. MSS. in Lib. I. Georg. Virgil. *Helle in fretum decidit, quod Hellespontum dicitur.* Si diversa esse contendas *mare Oceanum* & *mare Euxinum*, dicam substantivè sumptum & neutraliter prolatum τὸ *Hellespontum*, ut *Peloponnesum* cap. 84. *Cataclysinum* cap. 153. *Macaronesum* apud Isidor. Orig XIV. 6. *Lecythum* apud eundem Lib. XX. cap. 7. Ita enim ibi legendum, non *Lichitum*. *Pentateuchum* Lib. VI. cap. I. *Thesaurum* in Fragmento Petron. *Baptismum* apud Cyprianum & Ruffinum. *Calathum* apud Festum in MS. Leid. in *Talassionem*. *Bosporum* apud Propertium III. 9. *Et modo Pompei Bospora capta manu.*

g *Arietem*] Chrysomallum nempe, qui corruptè *Chrysovellus* dicitur à Germanici Scholiaste. *Genitum autem*, inquit, *hunc arietem dicunt ex Neptuno & Theophane Altidis* (Hyg. cap. 188. *Bisaltidis*) *filiâ: quam cum adamasset, in insulam Chrinissam traduxit, inque Jovem* (leg. ovem) *convertit, cum quâ in arietem mutatus concubuit: ex quâ aries Chrysovellus natus.* Nisi satis placet *Chrysomallus* Junii Animad. Lib. V. 12. legerim *Chrysovillus*. Villos enim pro lanitio & velleribus rectè ponas Virgilio auctore Georg. III. 383. Ovid. Epist. Medeæ: *Aureus ille aries villo spectabilis aureo.* Gloss. Philoxeni, *Bibilles*, δίμαλλοι. leg. *bivilles* cum Vulcanio. Corruptum etiam, quod subjungit Glossographus: *Bicerres*, δίμαλλοι, δίκροσσοι. Explicat Vulcanius, *qui sectos villos habent.* quod minus capio. quid sibi velit. Puto legendum, *Bicirres*. *Cirrus* enim κροσσὸν notat. Confer annotat. ad cap. 188.

h *Immolavit*] Cui autem? Τῷ Ἄρει, ἢ τῷ Ἑρμῇ, ait Apostolius Cent. XIII. 46. Tzetz. in Lycophr. & Apollod. Lib. I. Διὶ Φυξίῳ Lact. ad Stat. Achill. I. 65. *Phrixus ad Colchos delatus, arietem, quo vectus erat, mactavit. Et ejus vellus Marti consecrant* (leg. *consecravit*) *quod draco custodiebat informis.* Leg. *insomnis*. Confer. Schol. Arati. pag. 112. Ed. Valderii.

i *Pellem inauratam*] Euripides Med. vers. 5. πάγχρυσον δέρας appellat. Vide ibi Scholia.

k *In templo Martis*] Tzetzes & Apollon. II. 406. in luco Martis. Consule ad eum locum Scholiast. & ad Pyth. Pind. Od. IV. Tzetzæ verba sunt in Lycophr. pag. 36. Ἐν Ἄρεος ἄλσει τοῦτο ἀπεκρέμασεν.

l *Posuit*] H. e. ἀνιέρωσε, ἀνέθηκε. Ovid. Heroid. Ep. I. *Ponitur ad patrios barbara præda Deos.* Sulpitius Severus Histor. Sacr. Lib. I. *Gladium postea in templum posuit.* Nepos Pausan. cap. I. *Quod ex prædâ tripodem aureum Delphis posuisset.* Schol. Horat. Lib. II. Sat. 5. *Veteribus ista consuetudo fuit, ut rerum primitiæ Diis Laribus ponerentur.* Frequens vox est in vett. Inscript. Catal. Pithoei Lib. IV. *Accipe, quæ pietas ponit tibi dona merenti.* Item: *Hæc tibi, diva*

[m] Chalciopen dedit ei uxorem. Quæ postea liberos ex eo [n] procreavit. Sed veritus est Æeta, ne se regno ejicerent, quod ei responsum fuit ex prodigiis, [o] Ab advena Æoli filio mortem caveret. Itaque Phrixum interfecit. At filii ejus

diva Venus, deponit munera Sulla. Noster Astron. II. 20. *Arietis interfecti pellem in templo fixisse*. Diodorus Lib. IV. pag. 250. Ἀναθεῖναι τὸ δέρας εἰς τὸ τοῦ Ἄρεος ἱερόν. Quod Sulpicius dicit, ita expressit Josephus: Τὴν ῥομφαίαν ἀνέθηκε τῷ θεῷ. Imo & simplex τίθημι ita usurpabant Græci. Euripides Phoeniss. vers. 579. Θήβας πυργώσας, τοῦδε Πολυνείκης θεοῖς Ἀσπίδας ἔθηκε.

m *Chalciopen*] Ita reposui ex cap. 14. & 21. Apollon. Lib. II. & Tzetze.

n *Procreavit*] Sic infra. cap. 25. *Medea cum ex Jasone filios procreasset*. 109. *Quem ex Polymnestore procreaverat*. 186. *A conjuge Theano petebat, ut sibi liberos procrearet*. Astron. II. 8. *Ovum procreavit*. Virg: Æn. x. 705. *Cisseis regina Parin creat*. XII. 271. *Quos fida crearat* &c. Capella Lib. I. *Ut neque de ullâ commixtione progenita, neque ipsa procreare quicquam, Arithmeticâ teste, monstretur*. Ita habet MS. Biblioth. Leid, quo ad tempus usus sum, non *procreari*. Ad eundem modum de sexu sequiore *generare* usurparunt. Festus: *Prægnans quasi occupata in generando*. Servius Æn. VIII. 51. *Alii de eâ sue dicunt, habuisse eam Trojanos, & ubi primum generasset, ibi certam spem sedis concepisse*. Et suum γεννᾶν Græci. Judic. cap. XI. vers. 1. Ἐγέννησε τὸν Γαλαὰδ τὸν Ἰεφθάε. Imo & τεκνοποιεῖν. Gen. XI. Καὶ ἦν Σάρα στεῖρα, καὶ οὐκ ἐτεκνοποίει.

o *Ab advena Æoli filio mortem caveret*] Acriter me primo aspectu torsit hic locus. Perspicuum erat, simul & de Phryxo capi posse oraculum, & tamen eo significari Jasonem, cum is fab. 245. memoretur inter illos, qui soceros suos occiderint (licet Justinus aliique & ipse Hyginus aliter tradant) & Æetæ fab. 22. *responsum fuisse* dicatur, *tamdiu eum regnum habiturum, quamdiu ea pellis, quam Phryxus consecraverat, in fano Martis esset*. Quæ & Servius tradit ad II. Georg. v. 140. Sed tamen non Æoli erat filius Jason, verum Æsonis, quod nomen propter Phryxum, ut ad quem nihil pertinet, substituere non licebat. Expediit tandem me Tzetz. ad Lycophr. pag. 35. ubi simile responsum Peliæ datum refert. ὡς (Peliæ) χρησμὸς ἦν ὑπό τινος τῶν ἐξ Αἰόλου θανεῖν, ὧν εἷς καὶ Ἰάσων. Et, ὡς γοῦν πάντας ἀνῄρει τοὺς Αἰολίδας ὁ Πελίας, ἔμελλε δὲ καὶ τὸν Ἰάσονα ὡς Αἰολίδην ἀνελεῖν. Hinc deprehendisse me puto & Hygini errorem, & unde in hanc fabulam venerit *Æoli filius*. Scilicet ex Græco hæc in Latinum vertit, & cum illic similiter invenisset Αἰολίδην, vel τινὰ τῶν ἐξ Αἰόλου, male, & parum considerate transtulit advenam *Æoli filium*, cum debuisset advenam ex Æoli posteris, vel progenie, ut fab. 27. *Persi responsum fuit ab Æetæ progenie mortem cavere*, ubi intelligitur Æetæ ex filia nepos Ita nec Phryxus, nec Jason Æoli erat filius, sed uterque tamen Αἰολίδης. Ille Athamantis filius, Æoli nepos, hic vero Æsonis filius Crethei nepos, Æoli pronepos. Nec est, ut quis dicat Hyginum volentem & scientem filium posuisse pro nepote vel pronepote Quam enim inepta & incerta hæc foret scribendi ratio? Quis non nostrum tantum, sed & ipsius æqualium, nisi ex aliis auctoribus rem planius cognitam haberet, ex illis verbis non certo existimaret, & Phryxum, & eum ipsum, qui oraculo designabatur, vere esse Æoli filium? Nec ullum veterum ita locutum esse credo, ut unum hominem dixerit filium illius, cujus erat nepos vel pronepos. Aliud longè est, quando aliquid legatur alicui & *filiis ejus*; qua

ejus, Argus, Phrontis, Melas, p Cylindrus, in ratem conscenderunt, ut ad avum Athamantem transirent. Hos Jason, cum pellem peteret, naufragos q ex insula Dia sustulit, & ad Chalciopen matrem reportavit: cujus beneficio r ad sororem Medeam est commendatus.

IV. *Ino Euripidis.*

ATHAMAS in Thessalia rex cum Inonem uxorem, a ex qua duos filios, *perisse putaret, duxit b Nymphæ filiam Themistonem uxorem: c ex ea geminos filios procrea-

locutione Ictus *& nepotes accipi, & omnes, qui ex nobis descendunt contineri* vult Dig. de verb. Sign. L. 220. §. 1. & 3. licet ipse Justinianus Instit. qui test. tut. dari possunt: §. 5. aperte doceat. *Cæterum si filios dixerit, non continebuntur nepotes: aliter enim filii, aliter nepotes appellantur.* Negligentiam quoque suam, ne de ea dubitemus, Hyginus certissimo argumento in eo prodit, quod fab. 273. ait Cloanthum accepisse præmium talentum argenti, & auratam chlamydem. cum tamen ex Virg. lib.V. ex quo solo hæc habere potuit, talentum argenti datum esse classicis militibus, qui certamen navale certaverant, clarissime pateat. Alia vero dona dedit Æneas ipsis ductoribus, & Cloantho chlamydem auratam. Tum Eurytionem galeam muneri accepisse dicit, cum tamen Virgilius munus non expresserit, sed è galea sortes duxisse eos scribat, quam Hyginus malè ad munus transtulit. Perizonius. Cautius ergo Schol. Stat. Lib. 11. Theb. 281. *Ut ab advenâ Æoli progenie mortem caveret Phryxum interfecit. At filii ejus ratem ascenderunt, ut ad avum Athamantem transirent: quos naufragos Æson excepit.* leg. *Jason.*

p *Cylindrus*] Sic quoque cap. 14. & 21. eum appellat Vide an reponi debeat *Cytorus* ex Apollodor. Lib. 1. & Strabon. Lib. XII. vel certè *Cytisorus.* Nam *Cytisorus* idem est, qui *Cytorus*, Apollon. Lib II. & Melæ Lib. 1. cap. 19. *A Cytisoro Phryxi filio positus Cytoros.* quam lectionem frustra olim sollicitabam. Majori forte jure Κυτίσωρον Herodoti Lib. VII. in Κυτίσωρον, quomodo scriptum in vitâ Apollonii, transformes. Tzetzes in Lycophr. p. 7. Chalciopes filios nominat Ἄργον, Μέλανα, Κάπν, Φρόντιν, Σῶρον, καὶ Ἕλλην.

q *Ex insulâ Diâ*] Sic infr. quoque habes cap. 14. 20. 21. Apollon. II. 1033. Ἀρητιάδα νῆσον. Scholiastes Ἄρεος νῆσον vocitat ad vers. 1092.

r *Ad sororem Medeam commendatus est*] H. e. sorori Medeæ, apud sororem. Vide Cl. Schefferum Indice Hyginiano, & Celeberrimum Gronovium, Lib. III. Observ. cap. 23. Ubi multa hoc genus locutionum exempla invenies. Usus eâ loquendi formulâ etiam Servius ad Æn. 11. 477. Scyria pubes.) *à Scyro insulâ unâ de Cycladibus, in quâ fuit Lycomedes pater Deidamiæ, quam Achilles, commendatus ibi à matre Thetide vitiavit, unde Pyrrhus natus est.* Noster cap. 45. *Philomelam mandat ad Lynceum Regem.* Vide Nobiliss. Heins. ad Raptum Proserpinæ Claud. Lib. III. 214. qui *mandare* pro *amandare*, Ciceronem quoque usum observat. Adde quæ notamus ad cap. 72.

Ad CAP. IV.

a *Ex quâ duos filios*] Supple *susceperat*, vel simile quid.

b *Nymphæ filiam*] An scribendum? *Hypsei filiam.* Ita sane Hyginus ipse vult cap. 157. 239. & Apollod. Lib. 1. pag. 33. aliique.

c *Ex eâ*] An *& ex eâ*? Non putem, cum

creavit. Postea rescriit Inonem in Parnaso esse, * [d] quæ bacchationis causa eo pervenisse. Misit qui eam adducerent. Quam adductam celavit. Resciit Themisto eam inventam esse, sed quæ esset nesciebat. [d] Cœpit velle filios ejus necare. Rei consciam, quam captivam esse credebat, ipsam Inonem sumpsit & ei dixit, ut filios suos candidis vestimentis operiret, Inonis filios nigris. Ino

suos

cum solemne sit huic scriptori omittere copulativam particulam. Inspice, ut hoc credas, cap. 24. 27. 29. 30. 35. 38. 61. 66. 92. 103. 127. 130. 148. 176. 178. 197 &c. Nec Scheffero id non visum, ut liquet ex ejus notis ad cap. 92.

d *Qua bacchationis*] Cl. Schefferus trajecte: *bacchationisque*. Micyllus: *atque bacchationis*. Forte verius est, *Quam bacchationis*; ut illud *quam* posuerit pro *eamque*. Geminum prorsus & germanum est illud II. Astron. cap. I. *Quam Diana venanti, ut eam interficeret, demonstrasse*. Item: *Ad Dianam se applicuisse, à qua non mediocriter esse dilectam*. Apud Festum *in Roma*: *Eumque habuisse conjugem Romam, à quo, ut Italiâ sit potitus, urbem condiderit, quam Romam appellavisse*. Pro *à quo* puto legendum *à qua* h. e. ex cujus nomine. Anton. Liberal. cap. 8. Ἐκ ταύτης καὶ Λοκροὶ πόλιν ἐν Ἰταλίᾳ Σύβαριν ἔκτισαν. Just. Lib. XXX. cap. ult. *Ex nomine ducis gentes Rhætorum condiderunt*. Scholiastes German. Fabulâ Arctorum: *Cynosuram dicit Jovis fuisse nutricem unam ex Idæis Nymphis, a qua in Creta oppido Histoe Nicostratus constituit portus*, &c. At Hyginus in eadem narratione Lib. II. Astron. cap. 2. *Ex cujus nomine*. Vetus interpres Cosmographiæ à Godofredo editæ p. 35. *Opus qualecunque in nomine suo facit*. In Græco est, Ἔργον ὁποῖόν τι ἐν ὀνόματι ἑαυτοῦ ἐργάζεται. Justinus modo laudatus Lib. XXIII. cap. I. *Urbem ex nomine uxoris Laviniâ condidit*. Festus Paulli in *Indiges*: *In cujus nomine etiam templum construxit*. Et apud Servium ad Ecl VI. 42. *Ignem de cælo subripuisse ferunt, & ideo a Jove religatum ad Caucasum, & volucribus objectum; quem postea ab Jove ipso resolutum, quod eum monuisset Themide abstinere*. Nec non Fulg. lib. I. cap. 4. *Filium genuisse, quem velut enormis substantiæ successorem ineffabili, ultra quam paternitas exigebat, affectu erga filium deditum*. Sic *quæ* habes pro *eaque* cap. 28. *Hi cum Dianam comprimere voluissent, quæ cum non potuisset viribus eorum resistere, Apollo inter eos cervum misit*. Cap. 29. *Sensit Amphitryon numen aliquod pro se fuisse, ex quâ die cum eâ non concubuit*. Cap. 91. *In quiete vidit, se facem ardentem parere, ex quâ serpentes plurimos exisse*. Nepos Themist. cap. 7. *Nam illorum urbem, ut propugnaculum, oppositum esse barbaris, apud quam jam bis classem regiam fecisse naufragium*. Leid. Ed. *Classis regia fecisset*. temere, ut puto. Sed pro *oppositum* legendum *oppositam*, & locum, ut à me factum, interpungendum censeo. Adde notas ad Cap. 21. Nec contemnenda Barthii conjectura est: *Quæ Bacchationis causa eo pervenisset*. Sic sane Astron. II. 24. *Septem stellas ostendit, quas esse crinem fingeret*. Imo hanc genuinam esse lectionem persuasissimum habeo. Nec aliter emendaverat in orâ codicis sui Nob. Heinsius.

d *Cœpit velle*] H. e. voluit. Infr. cap. 122. *Regnum Mycenis obtinere cœpit*. pro quo dicit cap. 67. *Regnum occupavit*. Hellenismum resipit, quo præter alios perquam crebro utuntur Petronius & noster Hyginus. Lucas Act. I. vers. I. Περὶ πάντων, ὧν ἤρξατο Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν: *de omnibus, quæ Jesus fecit & docuit*. Vide Gatakerum Cinn. Lib. I. cap 3. qui originem ejus locutionis ex Hebraismo arcessit. Genes. I. vers. 3. Ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ θεὸς ποιῆσαι.

suos candidis, Themistonis [e] pullis [f] opposuit. Tunc Themisto decepta, suos filios occidit. Id ubi rescîit, ipsa se necavit. Athamas autem in venatione per insaniam Learchum majorem filium suum interfecit. At Ino cum minore filio Melicerte in mare se dejecit, & dea est facta.

V. *Athamas.*

SEMELE, quod cum Jove concubuerat, ob id Juno [a] toto generi ejus fuit infesta. Itaque Athamas, Æoli filius, per insaniam in venatione filium suum interfecit sagittis.

VI. *Cadmus.*

CADMUS Agenoris & [a] Argiopes filius, ira Martis, quod

e *Pullis*] Quis sit *pullus color* non malè explicat Alciatus Parergon Lib. II. cap. I.

f *Opposuit*] Scio quomodo hoc verbum explicet Cl. Schefferus. Malebam tamen, *operuit*, vel *cooperuit*, περιέβαλε, quod & in margine libri sui notaverat Tollius. Sed retrahit me Horatii Scholiastes in Art. Poët p. 626 ed. Cruq. *Eique nubes in speciem Junonis opposita est.* Cæterum filii illi, quos imprudens occidit; Πορφυρίων & πῶλος fuisse dicuntur Nonno IX. Dion. Addo, ὡς ἐν παρέργῳ *opposuit* restituendum esse Festo in *Plutei* pro *apposuit*, ex MS. Leid. Bibl.

Ad CAP. V.

a *Toto generi*] Archaismus est, de quo Giphanius indice Lucretiano, & Scioppius Susp. Lect. I. epist. I. Meursius ad Catonem R. R. Pœne putidos esse videas in id genus archaismis affectandis quosdam sequioris ævi scriptores. Fulgentius Virgil Continentiâ: *Esto Eurystheus alio fortiori.* Item: *Nullo omnia vera nosse contingit.* Titinnius Barbato: *Namque uni collegii sumus.* Plura congessimus ad Fulgentium in Contin. Virgil.

Ad CAP. VI.

a *Agrisopes*] Micyllus in margine suæ editionis curavit appingi, *Argyopes. Ita à Pherecyde appellatur.* Hoc debet Natali Lib. VIII. Myth. cap. 23. *Cadmum Pherecydes* Lib. IV. *Histor. ex Agenore & Argyope Nili fluvio natum esse tradidit.* Noster cap. 178. & 179. *Agriopen* appellat. Ubi vitiosè *Argyrope* margo habet. Nempe Pherecydes Ἀργιόπη scripserat, non Ἀργυόπη. Repone ergo Ἀργιόπη cum Cl. Scheffero, nisi mavis *Antiope* ex Scholiaste Euripidis ad Phoeniss. vers. 5. Λιβύης τῆς Ἐπάφου καὶ Ποσειδῶνος Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος. Ἀγήνορος καὶ Ἀντιόπης τῆς Βήλου Κάδμος. Sed *Argiope* rectum est. Habet hoc Natalis ex Schol. Apollon. ad Lib. III. 1185. Φερεκύδης δὲ ἐν δʹ οὕτω φησίν. Ἀγήνωρ δὲ ὁ Ποσειδῶνος γαμεῖ Δαμνὼ τὴν Βήλου. τῶν δὲ γίνονται Φοῖνιξ καὶ Ἰσαίη, ἣν ἴσχει Αἴγυπτος. καὶ Μελία, ἣν ἴσχει Δαναός. ἔπειτα ἐνίσχει Ἀγήνωρ Ἀργιόπην τὴν Νείλου τοῦ ποταμοῦ. τῶν δὲ γίνεται Κάδμος. *Agriopen* tamen, ut noster bis, Lactantius quoque appellat ad II. Thebaid. 289. ut nec illud *Agriope* temerè forsan sit damnandum; quo nomine & Orphei uxorem Mimnermus vocat.

b *Dra-*

quod [b] draconem fontis Castalii custodem occiderat, [c] suorum prole interempta, cum [d] Harmonia Veneris & Martis filia uxore sua [e] in Illyriæ regionibus, in dracones [f] sunt conversi.

VII. *Antiopa.*

ANTIOPA [a] Nyctei filia, ab [b] Epapho per dolum est stuprata. Itaque à Lyco viro suo ejecta est. Hanc viduam Jupiter compressit. At Lycus Dircen in matrimonium duxit, cui suspicio incidit, virum suum clam cum Antiopa concubuisse. Itaque imperavit famulis, ut eam in tenebris vinctam clauderent. Cui postquam partus instabat, effugit ex vinculis Jovis voluntate in montem Citheronem. Cumque partus premeret, & quæreret ubi pareret, dolor eam in ipso bivio coegit partum edere. Quos

b *Draconem*] De illo vide, si tanti putes, quæ ad Anton. Liber. cap. 2. notavi. Martis & Furiæ Tilphosæ eum facit filium Schol. Sophocl. ad Antig. vers. 130.

c *Suorum prole*] H. e. τῶν οἰκείων, vel *eorum* ἐγχαιϊκῶς. de quo vide Meurs. Crit. 1. 4. Dous. Plautin. Explic. pag. 72. Lactant. Arg. IV. Met. 15. *Evenissentque multa filiabus ac nepotibus infortunia.* Si quid mutari velis, non male rescripseris, *suâ omni prole.*

d *Harmoniâ Veneris*] Schol. Euripid. ad Phoeniss. 7. Ἔνιοι δὲ ἀντὶ Ἀρμονίας Ἠλέκτραν γῆμαι αὐτὸν φασί. Schol Apollon. ad Lib. I. 916. Harmoniam Electræ filiam facit, eamque duxisse Cadmum ait, & à matre ejus Thebanam portam Electridem denominatam. Sed præter Hesiodum Θ. 975. Lactantium Lib. I. 17. etiam noster Geneal. Harmoniam Venere editam tradit. Scholiast. Horatii in Art. Poet. *Cadmus & Hermione* (Scrib. *Harmonie*) *in angues conversi sunt. Nam Hermione filia Martis & Veneris dicitur fuisse. Dicuntur autem in angues conversi propter occisum draconem, qui erat Marti consecratus.* Hephæstion tamen in leones transformatos eos narrat Lib. I. Vid. Phot. pag. 473.

e *In Illyriæ regionibus*] Earum enim Rex fuit. Vide Apollod. Lib. III.

f *Conversi sunt*] Poeticam magis, quam pedestrem orationem sapit. cap. 79. *Theseus cum Pirithoo rapuerunt.* & cap. 127. *Quem postquam cognovit, qui esset, jussu Minervæ cum Telemacho & Penelope in patriam redierunt.* Lactantius ad Stat. Thebaid. III. 290. *Cadmus fugiens infortunia Thebarum, existimans se cum loco etiam fortunam mutare, cum Harmonie conjuge conversi sunt in dracones.* Capella. Lib. I. *Cum virtute Mercurius constiterunt.* Et Lib. III. *Cum sponso Delius annuebant.* Sallust. Jug. 100. *Bocchus cum peditibus postremam Romanorum aciem invadunt.*

Ad CAP. VII.

a *Nyctei filia*] Sic & Apollodorus Lib. III. pag. 144. & Propert. Lib. III. eleg. 13. *Asopi* filiam facit Apollon. Lib. I. 735. Ubi Scholiastes: Δύω Ἀντιόπαι ἐγένοντο. ἡ μὲν Νυκτέως, ἡ δὲ Ἀσωποῦ, ἧς καὶ Διὸς Ἀμφίων καὶ Ζῆθος, οἳ καὶ Θήβας ἐτείχισαν. Apollon. sequutus est Tzetzes in Lycophr. pag. 77. Ita famam non semper veri nunciam tulisse, notavit quoque in Corinthiacis Pausanias,

b *Epapho*] *Epopeo* ex Pausaniâ Micyllus. Nec aliter eum appellat Apollodorus Lib. III. vel Schol. Apollon.

Quos pastores pro suis educarunt, & appellarunt [c] Zeton, ἀπὸ τοῦ ζητεῖν τόπον. Alterum autem Amphionem, ὅτι ἐν διόδῳ ἢ ὅτι ἀμφὶ ὁδὸν αὐτὸν ἔτεκεν, id est, quoniam in bivio eum edidit. Qui postquam matrem agnoverunt, [d] Dircen ad taurum indomitum deligatam vita privarunt. Ex cujus corpore in monte Citherone fons est natus, [e] qui Dircæus est appellatus, beneficio Liberi, quod ejus baccha fuerat.

VIII. [a] *Eadem Euripidis, quam scribit Ennius.*

NYCTEI regis in Bœotia fuit filia Antiopa. Ejus [b] formæ bonitate Jupiter adductus, gravidam fecit. Quam pater cum punire vellet, propter stuprum [c] minitans, periculum, Antiopa effugit. Casu in eodem loco, quo illa per-

ad Lib. IV. 1090. Non nuperum hoc esse vitium patet ex Lactantio in Stat. IV. Theb. vers. 570. qui, ut alias multas, ita etiam hanc fabulam ex Hygino transscripsit. *Antiopa*, inquit, *Nyctai* (scrib. Nyctei) *regis filia ab Epapho per dolum stuprata est*, &c. Ἐπωπεὺς Σικυώνιος est Hephæst. Lib. I.

c *Zeton* ἀπὸ τοῦ ζητεῖν] Interpretationes has ab intempestivo aliquo interprete adjectas censet Cl. Schefferus; Certè hæc absurda mihi videtur. Neque enim Ζῆτος Græcè, sed Ζῆθος scribitur, unde *Zethus* apud Horat. Lib. I. epist. 18. vers. 42. Male *Zetus* scribitur apud Servium ad eclog. II. 24. Ita ludit more suo Fulgentius Lib. II. Mythol. *Teresiam in modum temporis posuerunt, quasi* θέρους αἰών, *id est, æstiva perennitas*. Placuit tamen ista allusio veteribus. Vide Etymol. Magnum in Ζῆθος.

d *Dirce ad taurum*] Vide Schol. Euripidis ad Phoeniss. pag. 280. Edit. Steph. & Apollon. loco modo adducto.

e *Qui Dirceus*] Scribe, *Dircæus*, ut apud Horat. est & Virgil. ex Græc. Διρκαῖος. Schol. Euripid. ad Phoeniss. 102. Καὶ ὁ τόπος, ἔνθα ἰούρη, Δίρκη καλεῖται, καὶ ὁ ποταμός. & ad vers. 650. Δίρκη δὲ ποταμὸς Θήβης, ὁμώνυμος τῇ πηγῇ.

Ad CAP. VIII.

a *Eadem Euripidis*] Laudat eam in Ἐρυθήμασι Hesychius.

b *Formæ bonitate*] H. e. præstantia. Phædrus Lib. IV. 8. *Tanta bonitas est aqua. Dignitatem* noster appellat cap. 106. & 78.

c *Minitans*] Barthius *vitans* conjecit. Tollius, *instans*. Ego antehac *imminens*. Nunc verum mihi videtur, quod divinat Cl. Schefferus, post τὸ *minitans*, ponendum esse incisum. Scribe ergo, & distingue etiam post τὸ *vellet*: *Cum pater punire vellet, propter stuprum minitans, periculum effugit*. cap. 10. *In aquilam commutatus mortem effugit*. Apollodorus certe, quod vir clarissimus vidit, id firmat, ita scribens: ἡ δὲ ὡς ἔγκυος ἐγένετο, τοῦ πατρὸς ἀπειλοῦντος, εἰς Σικυῶνα ἀποδιδράσκει. Sed illustri Heinsio *minitans periculum* videtur dictum ut *minitantia fata* apud Silium. Et sic nihil medicinæ flagitat hic locus, nisi ut incisum post τὸ *periculum* tollatur.

d *Sta-*

pervenerat, Epaphus Sicyonius [d] stabat. Is mulierem [e] advectam domo matrimonio suo junxit. Id Nycteus ægre ferens, cum moreretur, Lyco fratri suo per obtestationem mandat, cui tum regnum relinquebat, ne impune Antiopa ferret. Hujus post mortem Lycus Sicyonem venit. [f] Interfecto Epapho, Antiopam vinctam [g] adduxit in [h] Citheronem: [i] parit geminos, [k] & reli-

d *Stabat*] H. e. commorabatur, diversabatur, manebat dum domo aberat. Hinc *stabulum & Statio* pro taberna & diversorio apud Veteres. Et *stabularius* πανδοχεὺς sive caupo apud Junilium & Cyprianum Lib. III. epist. 13. *Stabularia mulieres* apud August. C. D. XVIII. 18. copæ. Præivit nobis ad hanc explicationem Barthius. Ita σταθμὸς accipitur interdum Græcis. Vide Jerem. cap. X. 5. Hesych. Σταθμοὶ, ἐπαύλεις. Gloss. vett. *Stabulum*, πανδοχεῖον, Cyrill. Στάσις, καταμονὴ, *Statio*. Tertull. Sodom. *Hospitioque vocat longè stabulare parantes*. Confer quæ ad Suet. Neron. cap. 37. notavit Torrentius.

e *Advectam domo*] H. e. domum. *Domo* dixisse dandi casu Catonem & Horatium notavit Vossius, quem figuratè nonnunquam poni pro accusativo volunt. Infr. cap. 14. *Delatum fluctibus Lilybæo servavit*, nisi placet ablativum esse per defectum præpositionis subaudiendæ in istiusmodi locis positum. Vide notata ad cap. XV. quo multa id genus congessimus. Cl. Schefferus emendat, *domum*. ἀρχαϊκῶς.

f *Interfecto Epapho*] Ante hæc verba ponendam curavi πλείαν στιγμὴν, postulante omnino id sententia.

g *Adduxit*] *Adducere* pro *abducere* habes etiam cap. 64. 84. 121. 122. 173. & apud Ovid. I. Met. 677. in quibusdam editt. Justin. Libr. XVIII. I. Utrumque certo respectu tolerari posse existimat Berneccerus. Sed ille, ut video, solus relinquitur. Corrige ergo cum Cl. Scheffero, *abduxit*.

h *Citheronem*] Putet aliquis scribendum esse *Citharonem* & heic & in præcedentibus; Sed *Citheron* pro *Citharon* effert etiam Ausonius Grypho Ternario, quasi in Græco esset κιθερὼν non κιθαιρὼν: quod & Lactantius sibi permisit. Lib. I. 22. *Qui* (mons) *cum citharæ cantu personaret, Citheron appellatus est*. Servius ad Æn. IV. 469. *Comperit eum in Citherone monte esse*. Observavit Festus rusticorum esse non pronuntiare diphthongos.

i *Parit geminos*] Cl. Schefferus ita distinguit: *vinctam abduxit. In Citherone ea parit geminos*. Fateor minimam istam mutationem multum lucis attulisse. Potest tamen concisa oratio videri, qua τὸ *Antiopa* ex præcedentibus subaudiendum relinquatur. Similiter ex præcedentibus subaudiendum relinquitur cap. 53. JUPITER. *A quo* (Jove) *in avem ortygiam commutata est, quam nos Coturnicem dicimus, eamque in mare abjecit*. cap. 19. *Ab Jove est excæcatus, & apposuit ei Harpyias*. cap. 56. BUSIRIS. *Apud Busiridem Neptuni filium cum esset sterilitas, ex Græciâ augures convocavit*. cap. 72. FILIUS. *Qua eum filium procreasset, & ad puberem ætatem pervenisset*. cap. 77. LEDA. *Jupiter Ledam compressit, & ex eo peperit Pollucem & Helenam*. cap. 105. PRIAMUS, *In quâ scriptum fuit; Palamedi à Priamo missa; tantumque ei auri pollicetur*, &c. cap. 106. AGAMEMNON. *Achilles cum Agamemnone redit in gratiam Briseidamque ei reddidit*. cap. 126. MNESTERES. *Quem cum Eumæus ad Mnesteras perduxisset, & cum ancillis discumberent, ait ad illos*. cap. 178. CADMUS. *A Cadmo lapide est interfectus; dentesque ejus, Minervâ monstrante, sparsit & aravit*. cap. 198. PATER. *Illa se in mare præcipitavit, ne persequeretur*. cap. 30. IS. *Vestigia ejus afflabat, & malorum cruciatu moriebatur*. Tale est

 &il-

[k] & reliquit. Quos pastor educavit, Zetum & Amphionem nominavit. Antiopa Dircæ uxori Lyci data erat in cruciatum. Ea occasione nacta, fugæ se mandavit. Devenit ad filios suos. Ex quibus Zetus existimans fugitivam, non [l] recepit. In eundem locum Dirce per bacchationem Liberi [m] illuc delata est. Ibi Antiopam repertam ad mortem extrahebat. Sed ab educatore pastore adolescentes certiores facti, eam esse matrem suam, celeriter consecuti matrem, eripuerunt. Dircen ad taurum crinibus religatam necant. Lycum cum occidere vellent, vetuit eos Mercurius, & simul jussit Lycum concedere regnum Amphioni.

IX. *Niobe.*

AMPHION & Zetus Jovis & Antiopes Nyctei filii, jussu Apollinis Thebas muro circumcinxerunt usque ad [a] Semelæ bustum, Lajumque Labdaci regis filium in exilium ejecerunt. [b] Ipsi ibi regnum obtinere cœperunt. Amphion in conjugium Niobam Tantali & [c] Diones filiam

& illud Scholiastæ German. Orione: *Cum putarent Arionem obiisse, & de monumento prodiisset.* sc. Arion. Neque non istud Lactant. ad 11. Stat. Thebaid. vers. 4. *Quos Juno causâ Epaphi ex Jove nati contra Jovem excitavit arma sustollere. Unde icti poenas dederunt adjuvantibus Diis, & Atlanti cœli onus imposuit.* scil. *Jupiter.* Fulgent. Lib. 11. cap. 15. *Jupiter cum Semele concubuit, de qua natus est Liber pater, ad quam cum fulmine veniens, crepuit.* scil. *Semele.* Et Lib. 1. cap. 27. *Admetus Apollinem atque Herculem petiit, & ei ad currum leonem & aprum junxerunt.* Ita habet MS. Lejd. & Basil. Edit. vetus, non *qui ei.* Loqui sic nonnunquam etiam Græcos animadverti. Parthen. Erot. cap. 15. Δι' ἣν αἰτίαν μάλα καταθύμιος ἦν Ἀρτέμιδι, καὶ αὐτὴν εὔστοχα βάλλειν ἐπῄδ. nempe Ἄρτεμις. Hæc statim sub initium heic constipare volui, ut, cum toties ista orationis forma in hoc scripto deprehendatur, examinet lector, librariisne ea, an auctori ipsi sit tribuenda. Confer notas ad cap. 54.

k *Et reliquit*] Malim, *relinquit*, propter τὸ *parit*, quod præcessit.

l *Recepit*] Vetus *recipit*, inquit vir doctus, *quod magis probo.* Atqui Micylli editio, quæ prima est, *recepit* exhibet: nec, cur valde improbem, video.

m *Illuc*] Quia præcessit, *in eundem locum*, deletam vellem hanc voculam.

Ad CAP. IX.

a *Semedustum*] Turnebus, *Semelæ bustum*, Adverſ. Lib. 28. 43. Quod & Barthio ac Cl. Cupero Observ. Lib. 111. cap. 17. venit in mentem. Atque ita emendaverat quoque olim in Libro suo Salmasius.

b *Ipsi ibi regnum*] Τὸ *ibi* non agnoscere vetustiores ait vir Cl. Sed vetustissima Micylli omnino agnoscit. Nec causam video, cur aliæ expulerint.

c *Dionei*] Scribe *Diones.* Vide infr. cap.

liam accepit. Ex qua prôcreavit [d] liberos septem totidemque filias. Quem partum Niobe Latonæ antepofuit, fuperbiufque locuta eft in Apollinem & Dianam: quod illa [e] cincta viri cultu effet, & [f] Apollo veftem * deorfum, atque crinitus; [g] & fe numero filiorum Latonam fuperare. Ob id Apollo filios ejus in fylva venantes, fagittis interfecit in monte Sipylo. Et Diana filias in regia fagittis interemit, præter Chloridem. At genetrix liberis orba, flendo lapidea facta effe dicitur [h] in monte Sipylo. [i] Ejufque hodie lachrymæ [k] manare dicuntur. Amphion

cap. 82. & 83. Longe aliter de Niobe fabulatur Parthenius Erot. cap. 33. Diones vocabulum reftituendum etiam Lactantio in Stat. Theb. Lib. IV. vers. 576, *Niobe*, inquit, *filia Tantali & Peniopes*. Lege, *Diones*.

d *Liberos feptem*] H. e. feptem filios. Veteres τὸ *liber* fingulari numero pro filio pofuiffe probat aliquot exemplis Voffius Analog. Lib. I. cap. 42. & Schottus ad Victoris Cæfar. cap. 26. quibus nos præter hoc Hygini illud quoque Solini addimus cap. 8. *Tres liberos in Italia procreavit, Tiburtum, Coram, Catillum.* Plinius Lib. I. ep. 10. *Liberi tres, duo mares, quos diligentiffime inftituit.* Si enim fingulari numero careret hoc nomen, non *tres*, fed *ternos* vel *trinos* dixiffent. Vide Varron. L. L. IX. pag. 136. Quintil. decl. II. *Liberi ac parentis non alius mihi videtur affectus*, &c.

e *Cincta viri cultu*] H. e. Altè cincta, ut viri folent. Petit à Jove & impetrat apud Callim. Hym. III. ἐς γόνυ μέχρι χιτῶνα ζώννυσθ' λεγνωτόν. Ovid. X. Met. *Nuda genu veftem ritu fuccincta Dianæ.* Ad illum virilem cultum refpexit Petronius: *Et præcincti certè altius eramus.* Minutius Felix: *Diana interim eft altè cincta venatrix.* Imo & *bis cincta.* Aufon. epigr. 38. Claud. P. R. II. vers. 33. *Crifpatur gemino veftis Gortynia cinctu, Poplite fufa tenus.* *Succincta* eft Ovid. III. Art. A. 143. & Amor. II. El. 2. *Incincta* Heroid. IV. 87. Alte cincti imprimis venatores, alte etiam viatores. Horat. Lib. I. Sat. V. 5. *Hoc iter ignavi divifimus, altius, ac nos, Præcinctis unum eft.* Corrige ex hoc loco Servium ad Æn. I. 214. *Accinctos autem induftrios dicimus, ut Horatius:* Altius ac nos præcincti fumus. Lege, inquam, *Præcinctis unum eft.*

f *Apollo veftem deorfum.* Supplet Micyllus, *haberet*. Sed tu repete potius cum Scheffero τὸ *cinctus* ex præcedentibus. id quod jam antea Barthius quoque monuerat. Pingit habitum Citharœdicum. Tib. III. 4. *Ima videbatur talis illudere palla.* Pariter de eodem Apolline Ovid. II. Met. 166. *Verrit humum Tyrio faturatâ murice pallâ.*

g *Et fe*] Cl. Scheffcrus, *at fe*, quod hoc fit efficacius. Sed *&* pro *at* ita fæpe in hoc fcripto pofitum deprehendo, ut vix quicquam mutare audeam. Infpice cap. 21, 26. 31. 67. 82. 122. 125. 154. &c. Etiam Græci καὶ pro δὲ non raro ponunt, ut obfervat Pfochen. Diatrib. de ftyl. nov. Inftrum. Tm. 58. Ne dicam jam τὸ *&* non incommodè explicari heic poffe per *etiam* vel *infuper*.

h *In monte Sipylo.* Propert. Lib. II. 16. *Nec tantum Niobe bis fex ad bufta fuperba Sollicito lacrymas depluit à Sipylo.*

i *Ejufque hodie*] Mallem, fi addicerent MSS. *Ejus hodieque.* Ovid. VI. Met. 310. *Liquitur, & lacrymas etiam nunc marmora manant.*

k *Manere*] Præferam *manare*. quod Cl. Tollio effe vifum ex Cl. Schefferi notis didici. Sen. Agam. 378. *& adhuc lacrymas Mœfta æternum marmora manant.* Etiam *fluere* active comperi ufurpatum. Ifidor. Orig. XVII, 8.

Cujus

phion autem cum templum Apollinis expugnare vellet, ab Apolline sagittis est interfectus.

X. *Chloris.*

[a]CHLORIS Niobes & Amphionis filia, quæ ex septem superaverat. Hanc habuit in conjugem [b]Neleus Hippocoontis filius. [c]Ex qua procreavit liberos masculos duodecim. Hercules cum Pylum expugnaret, Neleum interfecit, & filios ejus decem. undecimus autem [d]Periclymenus, beneficio [e]Neptuni avi in aquilæ effigiem com-

Cujus virgulæ inter caniculæ ortum caternatim lacrymas fluunt. Catal. Pith. Lib. I. *Effluas dulcem saporem comparandum nectari.* Quem versiculum frustra emendare nituntur. *Effluere* est producere heic & gignere, ut *emanare*. Incertus auctor de orthograph. in Corpore vett. Grammat. *Emanat fons sive terra aquam*, id est, gignit ac producit. Contrarium est *influere*. Cyprian. Lib. II. ep. 2. *Quod in mentes nostras indulgentiæ cœlestis allapsu clementer dominus influxit.* Minucius Felix Octavio: *Mare influxerit liquor.* Leo papa de conflictu Vit. & Virt. *Nunquid fons de eodem foramine emanat dulcem & amaram aquam?* Apollod. Lib. III. Καὶ χεῖται δάκρυα νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν τῆς λίθου. Adde quæ annotat Schol. Homeri ad Iliad. Ω. 602. Perquam elegantes sunt hi versiculi Callimachi Hymno Apollinis: Καὶ μὲν ὁ δακρυόεις ἀναβάλλεται ἄλγεα πέτρος Ὅστις ἐνὶ Φρυγίῃ διερὸς λίθος ἐστήρικται, Μάρμαρον ἀντὶ γυναικὸς ὀϊζυρόν τι χανούσης. Haud absimile est, quod de Columnâ salis, in quam Lothi uxor conversa est, memorat Tertullianus: *Dicitur & vivens alio jam corpore sexus Munificos solito dispungere tempore menses.* Unde orta sit fabula, indagat Eustath. ad Dionys. pag. 18.

Ad CAP. X.

a *Chloris in urbe Sethi*, &c.] Barthius ad Statium, *in urbe Zethi*, *hoc est, Thebis.* Salmasius in margine libri olim sui, quem pro benignitate suâ utendum nobis dedit Cl. Blancardus, appinxerat, *Niobes & Amphionis.* quod omnino probandum. &, ut video, probat mecum Schefferus, idem conjiciens. Sed Schol. Homeri ad Odyss. Λ. vers. 280. longe aliter Φυλακογεῖ, matremque Chloridis Περσεφόνην appellat. ipsum adi. Nihil tamen movere debet hoc lectorem. Corrigi ita vult Hyginus ipse cap. 14. *Periclymenus Nelei & Chloridis Amphionis & Niobes Amphionis filiæ filius.*

b *Neleus Hippocoontis*] Scholiastæ Homer. loco modo laudato cum aliis non paucis est Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς παῖς.

c *Ex quâ*, &c.] Idem Scholiastes ex Chloride tres tantum procreasse eum tradit, reliquos vero ex diversis matrimoniis. Calculum illi dat Apollonianus Scholiastes ad Lib. I. 156. Νηλεὺς ἔσχε παῖδας ἐκ μὲν Χλωρίδος Νέστορα, Περικλύμενον, Χρόμιον. Ἐκ δὲ διαφόρων γυναικῶν Ταῦρον, Ἀστέριον, &c. Habes ibi & cæterorum nomina.

d *Periclymenes*] Micyll. Editio exhibet, *Periclymenis.* scribe, *Periclymenus*, Apollon. I. 156. Περικλύμενος Νηλήϊος. Interfectum eum ad illum locum narrat Scholiastes, ut & Apollodorus Lib. I. pag. 36. ac Tzetzes Chil. I. 45. Nonnus Dionys. μγ. Ovid. XII. Met. fab. 6.

e *Neptuni avi*] Atqui modo Hippocoon-

commutatus, mortem effugit. Nam duodecimus Nestor [f] in Ilio erat, qui tria secula vixisse dicitur beneficio Apollinis. Nam quos annos [g] [h] Chloris & fratrum, Apollo eripuerat, Nestori concessit.

XI. [a] *Niobidæ.*

[b] THERA, Tantalus, Ismenus, [c] Eupinytus, Phædimus,

coontis esse filium Neleum dixit. In tam brevi narratione diversas miscere opiniones, vix veniam mereri videtur. Cæterum συνεμάχουν τῷ Νηλεῖ τρεῖς θεοὶ, Ποσειδῶν, Ἥρα, Ἀϊδωνεύς. Vide Schol. Hom. Iliad. Λ. 689.

f *In Ilio erat*] Barthius commentario ad Stat. emendat, *in exilio erat.* Convenire hoc aliquatenus videtur cum verbis Apollodori: Ἐπειδὴ παρὰ Γερηνίοις ἐτρέφετο. & Scholiast. Homeri. ad Iliad Λ. 691. Τὸν Νέστορά φησι περιληφθῆναι τῶν Νηλέως παίδων. ἤτοι υἱὸς ὑπάρχων ἔξω ἐτρέφετο παρὰ τοῖς Γερηνίοις, &c. Si hoc tamen minus placeret forte, examinandum offert lectori, *Gerenii.* Sed me judice, durum alterum, alterum nimis à vulgatâ scripturâ remotum. Scribo: *In Pylo non erat.* Ita infr. habes cap. 254. *Anchises item in Ilio,* &c. 273. *fecit in Ilio.* Confer notata ad cap. 243. Interpres Concil. Ephesin. pag. 76. Edit. Contii: *Synodus congregata in Epheso.* Nec aliter Plaut. Bacch. Act. II. sc. 3. Adde, quæ Vossius habet construct. pag. 167.

g *Chloris*] Scribo *Chloridis.* Nihil mutarem, nisi haberetur infr. cap. 14. *Ampyci & Chloridis filius.* Legimus enim in vett. inscript. *Isis* pro *Isidis*, *Isi* pro *Isidi.* In Veneris Pervig. *Facta Cypris de cruore deque Amoris osculis.* Sic & *Adone* pro *Adonide* dixit Lactant. Lib. I. 17. & Arnobius Lib. IV. *Arsisse Proserpinam in Adonem.* nisi ista sunt à recto *Adon.* quo utitur Capella. Lib. II. Sidonius carm. 2. *Quicquid laudatum est Scythicis Anacharsis in oris*, ἀντὶ τοῦ Anacharsidis. Talia sunt ista apud nostrum cap. 97. *Alcestis Peliæ filiæ filius.* 157. *Busiris filia.* 189. *Munera Procri dat.* Charisius Lib. I. *Non est necesse consuetudinem ratione reformare, præsertim cum adsit auctoritas. Nam & Varro de vitâ suâ, non tantum hujus Serapis declinavit, sed & Isis, quod paulo est durius,* &c. Quamobrem nollem hanc declinandi rationem tantopere improbasset πολυΐστωρ ille Vossius.

h *Chloris & fratrum*] Utique nullos Chloridi eripuerat annos Apollo, qui filios Niobes occidit, non filias, quas Diana interemit, & has quidem *præter Chloridem*, fab. 9. *Quæ sola ex septem superavit* hac ead. fab. Delenda omnino copula, legendumque *Chloridis fratrum.* Cæterum Nestorem Gerenii fuisse, capta Pylo, docet & Pausan. Lacon. extr. ἐν ταύτῃ τῇ πόλει (Γερηνίᾳ) Νέστορα οἱ μὲν τραφῆναι λέγουσιν, οἱ δὲ ἐς τοῦτο ἐλθεῖν φεύγοντα τὸ χωρίον, ἡνίκα Πύλος ἡλίσκετο ὑπὸ Ἡρακλέους. Similiter Scholiast. Homeri. Il. B. v. 33. E. v. 392. & Λ. v. 691. Unde & ab Homero sæpissime vocatur Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ. Jac. Perizonius.

Ad CAP. XI.

a *Niobidæ*] Diversas auctorum opiniones de numero liberorum Niobes congessere Bernartius ad Stat. Theb. III. 198. Clarissimus Cuperus observat. Lib. III. 17. Natalis Lib. VI. 13. & jam olim Scholiastes Euripidis ad Phœniss. vers. 162. Ælian. var. Hist. XII. cap. 36. Eustath. ad Il. 52. pag. 1506. Ed. Bas. Cum Hygino facit Schol. Juv. ad Sat. VI. vers. 174. & Lasus apud Ælianum.

b *Lerta*] Scribo *Thera* ex Apollodor. Lib. III. pag. 145. & ipsomet Hygino, qui non *Lertam*, sed *Theram* agnoscit cap. 69. Sed Stat. Schol. ad Lib. III. Theb. 191. *Neæram* appellat. unde *Neæra* faciendum. Νέαιρα enim est in MSS. 2. Apollod.

c *Eupinus*] Apollodoro est *Minytus.*

Ma-

dimus, Sipulus, [d] Chiade, Chloris, [e] Astycratia, [f] Siboe, [g] Sictothius, [h] Cleodoxa, [i] Archenor, [k] Ogygia. Hi sunt filii & filiæ Niobæ uxoris Amphionis.

XII. *Pelias.*

PELIÆ [a] Crethei & Tyrus filio [b] responsum erat, ut Neptuno sacrum faceret. Et si quis [c] monocrepis, id est, uno pede calceatus supervenisset, tum mortem ejus appropinquare. Is cum annua sacra faceret Neptuno, Jason Æsonis filius, fratris Peliæ, cupidus sacra facien-

Malim utrobique scribi, *Eupinytus* ex Tzetze. quod & Lactantius ad Stat. III. Theb. 191. suadet, apud quem minus corrupte *Epinites* appellatur.

d *Chiade*] Κιόνη est Hellanico apud Euripid. Scholiasten ad Phoeniss. vers. 162. *Astyoche* Apollodoro & Tzetzæ. sed heic *Chias* videtur rescribendum ex cap. 69.

e *Astygratia*] *Astycratia* scribe ex Apollodoro. quod jam præter Schefferum etiam doctissimo Cupero venisse in mentem video. Addo Hellanicum quoque, & ipsum Hyginum ita velle cap. 69. Nec non Lactantium ad Statium, qui *Asticratiam* vocat.

f *Siböe*] *Phthiam* pro hac exhibet Apollodorus. Hyg. cap. 69. *Astynomen*. Lactantius, *Phegam*.

g *Sictothius*] *Damasichthon* emendat Celeberrimus Schefferus. Et sane hic apud Ovidium, Apollodorum, & Tzetzen est, nullus *Sictothius*. *Xenarchus* est Lactantio.

h *Eudoxa*] *Cleodoxa* est Apollodoro, Tzetzæ & Hygino cap. 69. *Cleodoxe* Lactantio. quod idem est. Non dubitabo ergo & heic reponere *Cleodoxa*.

i *Archenor*] *Alphenor* est Ovidio. Cl. Schefferus corrigit ex Apollodoro *Agenor*. Ego nihil mutaverim. nam *Archenorem* inter Niobes filios numerat etiam Hellanicus. *Archemorus* est Lactantio.

k *Ogygia*] *Egyge* est Tzetzæ. Ὠγυγία Hellanico, Ὠγόγια Apollodoro. Malim Ὠγύγεια, & Ὠγύγη in Tzetze, heic *Ogygia*, præsertim cum cap. 69. *Oggygia* dicatur. Pœne innumeris locis y & i confundi, & negligi aspirationes diphthongosque notavi. Corruptus heic quoque Lactantius, qui *Ogimen* nominat.

Ad CAP. XII.

a *Cretei*] Scribendum *Crethei*. Græce Κρηθεὺς dicitur. Κρηθεὺς autem Minois filius natu maximus fuit, & regni successor, de quo Mercerus ad Dict. Cretens. Lib. I. Noster cap. 157. Crethea facit Neptuni filium. Scilicet Neleum & Pelian à Neptuno virginem compressam enixam Tyronem, quæ postea nupserit Cretheo. Vide Diodor. Lib. IV. Genealogiam accurate tradit Pindari Schol. ad Pyth. Od. IV. pag. 204. Edit. Francof. Perperam Κριθεὺς dicitur in Schol. Lycophr. p. 35.

b *Responsum erat, uc Neptuno sacrum faceret. Et si quis*, &c. Ex sequentibus apparet non extraordinaria cum jussu oraculi fecisse Neptuno sacra, sed *annua*. Unde puto conjunctè legendum, licet de eo cum quoquam nolim contendere: *Resp. erat, ubi Neptuno sacrum faceret, si quis*, &c. Hoc sensu: mortem ejus appropinquare, si quis uno pede calceatus intervenisset, cum primum ipse Neptuno sacra faceret. Perizonius. Probam hanc ejus esse emendationem videre licet ex Lact. ad III. Theb Stat. vers. 516.

c *Monocrepis, id est uno pede calciatus*] Mihi videntur istæ Græcanicarum vel alias non sic satis usitatarum vocum explicationes multis in locis

faciendi, dum [d] flumen Euhenum tranſiret, calceamentum reliquit: quod, ut celeriter ad ſacra veniret, neglexit. Id Pelias inſpiciens, memor ſortium præcepti, juſſit eum pellem arietis, quam Phryxus Marti ſacraverat, inauratam, Colchis ab rege Æeta hoſte petere. Qui convocatis Græciæ ducibus, Colchos eſt profectus.

XIII. *Juno.*

JUNO cùm ad flumen Euhenum in anum ſe convertiſſet, [a] & ſtaret, ad hominum mentes tentandas, ut ſe flumen

cis à gloſſâ eſſe. Vide not. ad cap. 92. Fabula hæc eſt apud Apollodor. Lib. I. pag. 41. Apollon. initio Lib. I. Zenob. IV. 92. alioſque. Scholiaſtes Pind. ad Od. IV. Pyth. pag. 198. Τὸν μονοκρήπιδα. Τὸν μονοσάνδαλον. Κρηπὶς γὰρ τὸ βῆμα, καὶ εἴρηται παρὰ τὴν βάσιν. Parthen. cap. 8. ἐν ταῖς κρηπῖσι τῶν παίδων. *in calceis ſervorum.* Μονοπέδιλος eſt Iſacio. Cæterum *calciatus* & *calciamentum* deterius ævum arguunt, ut *calcius* & *calciamentum*, in notis Tyronis pag. 161. calciarii apud Juvenal. Schol. 130. ad Sat. V. vers. 20. Quibus adde Feſtum Pauli *in Balatrones.*

d *Flumen Euhenum*] Ita fluvium quoque illum appellat Hygini compilator Lactantius ad V. Theb. Stat. vers. 345. ubi tamen MS. habere *Anaurum* teſtatur Tiliobroga, ut fortaſſe ita quoque apud Hyginum ſit ſcribendum. Certe Zenobio, Pherecydi, Apollódoro, Apollonio I. 9. eſt *Anaurus.* Annotat. Scholiaſtes: Ἄναυρον λέγει τὸν χείμαῤῥον, οἱ γὰρ ἐξ ὑετῶν συνιστάμενοι ποταμοὶ οὕτω καλοῦνται. Cujus ſententiam amplectitur Hœlzlinus, ut & Lampertus ad Valer. Flacci Lib. I. vers. 84. ubi *Enipeus* appellatur; non etiam Biſetus, quem manu ſuâ ad hunc Apollonii locum notaſſe deprehendo, quæ tecum communicabo. *Malim*, inquit, *hoc loco* Ἄναυρος *pro nomine proprio accipi. Eſt enim in Theſſaliâ fluvius, ſic dictus, quod neque*

a

auram neque nebulam emittat. Philoſtratus, de eadem re loquens: λέγεται γὰρ, inquit; ὡς τὸν Ἄναυρον διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν ποταμὸν, ἐνεσχέθη κρηπὶς τῷ ῥεύματι. *Hujus fluvii meminit Heſiodus ſub finem Clypei his verbis:* Τοῦ δὲ τάφον καὶ σῆμ' ἀΐδὲς ποίησεν Ἄναυρος Ὄμβρῳ χειμερίῳ πληθύων. Et Lucanus Lib. VI. *Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem Aera, nec tenues ventos aſpirat Anaurus.* Hæc Biſetus. Ad Heſiodi locum annotat Tzetzes: Ἄναυρος ποταμὸς Θεσσαλίας. Καλοῦσι δὲ καὶ ἀναύρους τοὺς χειμάῤῥους. Ποταμὸν quoque appellat Iſacius ad Lycophr. pag. 35. Scholiaſtes ad Callim. Hymn. Dian. vers. 101. Vibius Sequeſter: *Anaurus Theſſaliæ ita denominatus, quia ex ſe neque auram neque nebulas emittat.* Ad de quæ Palmer. Exercitat. pag. 815. obſervat. Initio *Lycormas* dictus eſt ille Fluvius, ut Lactant. Argum. fab. II. Lib. IX. Met. Ovid. obſervat, & Schol. Homeri ad Iliad. I. vers. 553. Cæterum *Euhenus* ſcribit pro *Euenus*, ut *Phrahates* Tacitus Lib. II. Annal. cap. I. & Juſt. Lib. XLI. qui Græcis Φραάτης. Agnoſcis Æolicum digamma ut in *perihodos* apud Feſtum.

Ad CAP. XIII.

a *Et ſtaret*] Cl. Schefferus, *& oraret.* Quod non parum firmant illa cap. 22. *Anum ſe ſimulavit, & rogavit, ut*

ſe

men Euhenum transferrent, & id nemo vellet, Jason Æsonis & [b] Alcimedes filius eam transtulit. Ea autem irata Peliæ, quod sibi sacrum intermiserat facere, effecit ut Jason unam crepidam in limo relinqueret.

XIV. *Argonautæ convocati.*

JASON Æsonis filius & Alcimedes Clymeni filiæ, & Thessalorum dux. Orpheus [a] Oeagri & Calliopes Musæ filius, Thrax, [b] urbe Flevia, quæ est in Olympo monte, ad flumen Enipeum, [c] Martis citharista. Asterion

se transferret. Servius hac de re ad Ecl. IV. 34. *Pelias cum accepisset responsum ab Apolline, fore, ut ab eo regno privaretur & vitâ, qui altero pede nudo ei occurrisset, forte vidit Jasonem nudo pede venisse, qui dum Junonem transformatam in anus speciem, credens mortalem, per vadum fluminis transferret, alteram ex caligis in limo amiserat. Igitur Pelias, metuens ex responsis facta* (lege *fata*) *jussit eum Colchos proficisci*, &c. Nobil. Heinsius minori mutatione: *& instaret.* Corippus Lib. I. *Duram rem petitis frustraque instatis amici.*

b *Alcimedes*] Ita etiam cum Apollon. Ovid. Epist. VI. Heroid. 105. Diodoro Lib. IV. *Amphinome est.* Tzetzes ad Lycophr. pag. 142. Edit. Steph. ὧν εἷς Ἰάσων ἦν παῖς Αἴσονος ὑπάρχων, Καὶ Πολυμήδης τῆς Αὐτολύκου, ἢ κατά τινας Ἄρνης, ἢ Σκάρφης: Polymeden matrem etiam appellat Apollodorus Lib. I. Forte ergo corruptus Apollonii Scholiastes ad Lib. I. vers. 45. Ἱστέον δὲ ὅτι Φερεκύδης μὲν συμφωνεῖ Ἀπολλωνίῳ λέγων Ἀλκιμέδην μητέρα εἶναι Ἰάσονος, τὴν Φυλάκου θυγατέρα. Ἡρόδωρος δὲ πολυφήμην φησὶν εἶναι τὴν Ἰάσονος μητέρα, θυγατέρα δὲ Αὐτολύκου. Vide ibi plura, & quæ infra hac de re notamus.

Ad CAP. XIV.

a *Oeagri & Calliopes*] Sequitur Apollon. Lib. I. 23. & Conon. cap. 45. & Prop. Lib. II. el. 23. Herodorus, ut notat ibi Scholiastes, Apollinis & Calliopes. alii Oeagri & Polymniæ faciunt filium. Fuerunt etiam, qui matrem ejus Menippen appellarent. Vide Tzetzen. Chil. I. 12. Oeagrius citharista est Capellæ Lib. I. Οἰαγρίδης Nicandro θηρ.

b *Urbe Fleviâ*] Micyllus, *Pimplea fortassis.* Sic enim Apollon. Nempe Lib. I. 25. natum eum dicit prope speculam Pimplæ. Intellexit ergo montem. Strabo Lib. VII. vicum facit. Ἐκεῖ ἡ πόλις, inquit, τὸ Δίον κώμην πλησίον Πίμπλειαν, ἔνθα ὁ Ὀρφεὺς διέτριβεν. Tzetz. ad Lycophr. pag. 53. est πόλις ἐστὶ Κρήνη, καὶ ὄρος Μακεδονίας. Cl. Schefferus mallet *Pieriâ*. Id firmat Apollonius ejusdem libri v. 34. ubi de Orpheo dicit. Δέξατο Πιερίῃ Βιστωνίδι κοιρανέοντα. Tertullian. Apolog. *Orpheus Pieria, Musæus Athenis, Melampus Argis, Trophonius Bœotiæ initiationibus homines obligaverunt.* In Pieriâ collocat eum etiam Conon narrat. I. Capell. Lib. 6. In *Spartio* Promontorio Thraciæ vixisse eum tradit. *Sperchium* appellat Solinus cap. XV. Maxim. Tyrius Dissert. XXI. Ἐγένετο δὲ ἐν Θρᾴκῃ ἐν τῷ Παγγαίῳ ὄρει. Παγγαῖον τὸ Θράκιον appellat Ælian. Anim. III. 21. De loco Solini consule Salmas. pag. 159.

c *Martis Citharista*] Cl. Schefferus emendat, *arte citharista.* malim, *acris* vel *magnus citharista*, Prius præfero.

Illud

rion [d] Pyremi filius, matre Antigona Pheretis filia, ex [e] urbe Peline. Alii ajunt Prisci filium, urbe Piresia, quæ est in radicibus [f] Phyllei montis, qui est in Thessalia. [g] Quo loco duo flumina, Apidanus & Enipeus, separatim projecta, in unum conveniunt. Polyphemus, Elati filius, matre Hippea Antippi filia, Thessalus, ex urbe Larissa, [h] pedibus tardus. Iphiclus [i] Phylaci filius, [k] matre Periclymene Minyæ filia, ex Thessalia, avunculus Jasonis. Admetus Pheretis filius, matre Periclymene, [l] Minois filia, ex Thessalia, monte [m] Chalcodonio, unde oppidum & flumen nomen traxit. Hujus Apollinem pecus pavisse ferunt. [n] Eurytus & Echion, Mercurii & [o] Antreatæ Mereti [p] filiæ filius, ex urbe Alope, quæ

Illud *in* ex voce proximâ adhæsit. Nob. Heinsio rectius videtur, *artis citharisticæ*.

d *Pyremi filius*] Apollonio, Valerio Flacco, & Apollodoro est *Cometæ* filius.

e *Urbe Peline*] Scribo, *Pellene*. Confundit duos *Asteriones*. Cometæ filius erat ex urbe Piresia, teste Apollon. 1. 37. Alter Hyperasii, quem corrupte *Priscum* appellare Hyginum existimo, ex urbe Pellene, quemadmodum nos docet idem Apollon. 1. 178.

f *Phyllæi montis*] Scribo *Phyllei*. Non enim Φυλλαῖον Græcè, sed Φυλλεῖον dicitur. Schol. Apollon. 1. 37. Τὸ δὲ Φυλλεῖον, ὄρος Μακεδονίας. ἡ δὲ Πειρεσία χώρα ἢ πόλις, ἧς ἐγγὺς ἐστί τὸ Φυλλεῖον.

g *Quo loco duo flumina*, &c.] Hoc sic expressit Apollonius: Ἔνθα μὲν Ἀπιδανός τε μέγας καὶ δῖος Ἐνιπεὺς Ἄμφω συμφορέοντ᾽, ἀπάνευθεν εἰς ἓν ἰόντες. Valerius Lib. 1. 357. *Segnior Apidani vires ubi sentit Enipeus.*

h *Pedibus tardus*] Quia jam senior erat scilicet. Apollon. Τὸν δ᾽ αὖ βαρύθεσκέ οἱ ἤδη Γυῖα.

i *Phylaci*] Corruptum hoc nomen apud Apollodor. Lib. 1. pag. 37. ubi Φλάκου υἱόες legas pro Φυλάκου. Φυλάκου esse scribendum cum Palatinus codex monet, tum jubent illa, quæ inferius paulo ibi sequuntur pag. 38. Θαυμάσια δὲ Φύλακος. Vide Tzetz. Chil. 1. 42. Schol. Theocrit. ad Eid. 11. 43. Hinc *Phylaceia conjux* Laodamia Ovid. v. Trist. 14.

k *Matre Periclymene*] Micyllus ex conjectura, non ex vetusto exemplari, *Clymene*. ὡς ἱστόρηται. Schol. Apollon. ad 1. 45. Ἴφικλος υἱὸς ἦν Φυλάκου καὶ Κλυμένης τῆς Μινύου. nec aliter Hom. Schol. Λ. 325. In errorem induxisse videtur librarium illud *Periclymene*, quod mox sequitur; quanquam nec illud est sine mendæ suspicione. Nam Scholiastes Euripidis ad Alcest. vers. 17. *Clymenen* etiam illam appellat, non *Periclymenen*.

l *Minois*] Suspicatus Micyllus subdititium esse pro *Minyæ*. nec de nihilo.

m *Caledonio*] Scribe *Chalcodonio*, ex Schol. Apollon. 1. 50. Τὸ χαλκωδόνιον ὄρος ὑπέρ Φερῶν.

n *Eurytus*] Ita & infr. cap. 160. sed corruptè *Echo* pro *Echion*. *Eurytum* appellat quoque Pindarus Pyth. od. IV. *Erytus* est Apollon. Lib. 1. 52.

o *Antreatæ Mereti*] Optime ex Apollon. 1. 56. restituit Cl. Schefferus, *Antianiræ Meneti*.

p *Filiæ filius*] Vel scribe, *filiæ filii*; Ἑρμείαο enim υἱέες Apollonio sunt; vel ἀπὸ κοινοῦ repete illud *filius*.

quæ nunc vocatur q Ephesus. Quidam autores Thessalos putant. Ethalides Mercurii & Eupolemiæ Myrmidonis filiæ filius. r Hic fuit Larissæus. s * Urbe Gyrtone, quæ est in Thessalia. t Hic ostendit nullo modo Centauros ferro se posse vulnerare, sed u truncis arborum in cuneum adactis. Cæneus Elati filius, Magnesius. hunc nonnulli fœminam fuisse dicunt. Cui petenti Neptunum, propter x connubium, y optatum dedisse, ut in juvenilem

Vellejus II. 8. *Porcio Marcioque Cos. deducta Colonia* &c. nisi illud *Cos.* explicandum est consulibus cum Scalig. in vett. inscript. Gruteri indice. Sed *Coss.* habent castigatiores editt.

q *Ehesus*] Schefferus ex Plin. v. 29. *Ephesus.* ἀστόχως profecto.

r *Hic fuit Larissæus*] Post hæc verba ponendam curavi πλείων στίχων.

s * *Urbe Gyrtone*] Hunc locum asterisco notavi. Rectè enim vidit celeberrimus Schefferus excidisse hinc *Coroni* nomen, quem præter Apollon. I. 57. etiam Apollodorus l. I. inter Argonautas numerat: Καινέως, inquit, Κόρωνος. scribe ergo: *Coronus Cænei filius, urbe Gyrtone.* Adde quæ notamus infra ad illa: *Cæneus alter Coronis filius.*

t *Hic ostendit*] Nempe Cæneus pater Coroni, cujus præcesserat mentio, ut vides ex supplemento meo. Totam hanc periodum, usque ad illa, *Cæneus Elati*, glossatoris esse credo, & ex Apollonio huc translatam. Vide ipsum Lib. I. v. 59. Et confer, quæ notamus inferius ad illa, *Hic concessa* &c.

u *Truncis arborum in cuneum adactis*] Cl. Schefferus *in cumulum adjectis.* Mihi verius videtur, *truncis arborum in eum conjectis*, vel, si mavis, *congestis.* Lactantius Argum. Met. Ovid. XII. *Congestis in eum arborum truncis spiritum reddere coactus est.* Hoc est quod dicit Ovidius: *Obrutus immani cumulo sub pondere Cæneus Æstuat arboreo* &c. Apollonius. Θεινόμενος στιβαρῆσιν καταΐξασιν ἐλάτῃσιν. Schol. Homer. ad Iliad. A. 264. Βάλλοντες γὰρ αὐτὸν δρυσί τε καὶ ἐλάταις ἤρεισαν εἰς γῆν. Similiter Servius ad Æn. VI. *Crebris ictibus fustium paulatim fixum in terrâ esse* notat Cæneum; quod quia fieri non potuisset, nisi arbores vel fustes fuissent acuti, vulgatam lectionem non sollicitandam censet Ampl. Cuperus. Sed horridè dicitur *adigere in cuneum.* mallem, *in cuneum adacutis.* Hæc scripseram, cum legi apud Propert. III. el. 20. *In faciem proræ pinus adacta novæ.* Quæ verba unicè ejus sententiam confirmant.

x *Connubium*] H. e. concubitum. Prudent. I. contra Symm. *Mortalis inire connubium.* h. e. cum mortali fœmina concumbere. Lactantius ad Stat. I. 69. CONNUBIUM. *Concubitus matris.* Argum. Lib. II. Met. fab. I. *Agnitusque est ab eo connubii indicio.* Ita γάμος pro μίξις apud Aristænetum Lib. I. epist. 21. Hinc *nubere* etiam ad pecora transfertur, quibus nihil nuptiarum, nisi coitus, notum, ut observasse video ad illum Aristæneti locum etiam Mercerum. Apulejus de Asino suo Lib. VII. pag. 197. Edit. Elmenhorst. *Invitat ad nuptias.* Pithæi Cat. Lib. IV. *Hæ sunt ambigenæ, quæ nuptu dispare constant.* h. e. coitu dispare. *Conjugium* appellat Virgil. III. Georg. 374. *& sæpe sine ullis Conjugiis gravida.* Lactantius Argum. Ovid. Met. IV. cap. 19. *Conjugium Neptuni effugere non potuit.* Adde, quæ notavi ad Anton. Liberal. cap. I. Nisi in mendo cubat Scholiastes Juvenalis ad Sat. III. vers. 17. *Cum quâ Numâ & concubium & colloquium se habere simulavit*, unicâ litterâ mutatâ scribere possit, cui ista explicatio mea non arridet, *concubitum.*

y *Optatum dedisse*] H. e. quod petierat.

lem speciem conversus, nullo ictu interfici posset. [z] quod est nunquam factum nec fieri potest, ut quisquam mortalis non posset ferro necari, aut ex muliere in virum converti. Mopsus Ampyci & Chloridis filius. Hic augurio doctus ab Apolline, ex Oechalia, vel ut quidam putant, [a] Titarensis. Eurydamas Iri & Demonassæ filius. [b] Alii ajunt Ctimeni filium, [c] qui juxta lacum Xynium [d] Dolopeidem urbem inhabitabat. [e] Theseus Ægei & Æthræ Pitthei filiæ filius, à Trœzene: alii ajunt ab Athenis. Pirithous Ixionis filius, frater Centaurorum, Thessalus. Menœtius Actoris filius. [f] Amponitus. [g] Eribotes Teleontis filius. [h] Ameleon. Eurytion, Iri & Demonassæ filius. [i] Ixition ab oppido Cerintho. [k] Oileus Leodaci & Agrianomes Perseonis filiæ filius, ex urbe Na-

rat. Τοῦτο γὰρ ᾔτησε, καὶ ἀπεξεσίατο. ita Schol. Apollonii, unde hæc translata sunt. Adde Phleg. Trallianum cap. 5. Servium ad Æn. VI. 448. Cap. 47. *Optavit à Neptuno patre filio suo exitum.*

z *Quod est nunquam factum*] Glossemata, mihi crede. Singulis ferme paginis, si Palæphati more istiusmodi uti animadversionibus voluisset, ad eum modum censorem egisset.

a *Lyparensis*] Imo *Titarensis*, Hygine. Τιταρήσιος est Apollonio. quod observatum video etiam Micyllo. Addo idem firmari ab Hesiodo Aspidis vers. 181. Confer Tzetzen ad Lycophr. pag. 143. Edit. Steph.

b *Alii ajunt*] Inter illos est Apollon. Lib. I. 67.

c *Quia*] Rectè *qui* Cl. Schefferus.

d *Dolopeidem urbem*] Ctimenen videlicet. Κτιμένην Δολοπηΐδα appellat Apollonius. Scholiastes annotat: Κτιμένη πόλις Θεσσαλίας. Δολοπηΐδα δὲ τὴν Θεσσαλίαν εἶπε.

e *Theseus*] Thesea & Pirithoum non fuisse expeditionis hujus socios vult Apollon. Lib. I. 101. Vide ibi Scholiasten.

f *Amponitus*] Scribe, ut corrigit Schefferus: *Menoetius Actoris filius, Opontius.* Schol. Pindari ad Olymp. IX. Αἴγινα γὰρ μετὰ τὸ τεκεῖν τὸν Αἰακὸν, ἦλθεν εἰς Θεσσαλίαν, καὶ ἐγαμήθη Ἄκτορι. ἐξ οὗ ἔσχε Μενοίτιον, ὃς ἐπῴκησε τὴν Ὀποῦντα ἀναστὰς ἀπὸ Θεσσαλίας. Schol. Hom. ad Iliad. Π. 14. Μενοίτιος ἀποικίσας εἰς Ὀποῦντα, Πάτροκλον ἐτέκνωσε. Fuit autem *Opus* urbs Locridis. Confer, quæ ad Iliad. Σ. 10. idem notavit.

g *Eribotes*] Sub finem ejus capitis *Euribatem* appellat. *Eribotes* est etiam Apollonio. Sed Herodorus, ut notat Scholiastes, in Argonauticis *Euribaten* nominat, & facit eum Teleontis filium.

h *Ameleon*] Quid hoc vocis sit ignoro, nisi corruptum esse certum habeo. Cl. Schefferus tentat, *Amilius.*

i *Ixition*] Hunc nemo, quod sciam, inter Argonautas numeravit. Canthus erat ex hoc oppido oriundus, ut jam Cl. Schefferus & Micyllus notarunt. An scripsit igitur? *Canthus Cerientis filius, ab oppido Cerintho.* Sanè *Cerientis* filium dicit inferius Canthum. Sed Apollon. I. 77. *Canethi* est filius.

k *Oileus Leodaci*] Editor nuperrimus Fragm. Stephani ex Eustathio emendat, *Odoedoci*. Vide ejus notas pag. 60.

Naricea. Alii ajunt ex Eubœa. Clytius, & Iphitus, Euryti & [l] Antiopes Pylonis [m] filiæ filius, [n] reges Oechaliæ. [o] Hic concessa ab Apolline sagittarum scientia, cum autore muneris contendisse dicitur. Hujus filius Clytius ab Æeta interfectus est. Peleus & Telamon Æaci & [p] Endeidos Chironis filiæ filii, ab Ægina insula. Qui [q] ob cædem Phoci fratris, relictis sedibus suis, diversas petierunt domos: Peleus Phthiam, Telamon Salaminam, quam Apollonius Rhodius [r] Atthida vocat. Butes Teleontis & Zeuxippes Eridani fluminis filiæ filius, ab Athenis. Phaleros [s] Alconis filius, ab Athenis. Tiphys [t] Phorbantis & Hymanes filius, Bœotius. is fuit gubernator navis Argo. Argus [u] Polybi & Argiæ filius: alii

l *Antiopes Pylonis*] *Pylaonis* mallet Cl. Schefferus. Hæreo. Scio quidem Euryti uxorem *Antiopen* etiam Apolloniano Scholiastæ dici; sed Hesiodo est *Antioche* filia *Aubolidæ*. Ἀντιόχη κρείουσα παλαιὸν γένος Αὐβολίδαο. Ita habet Ascræi senis fragmentum, quod apud Sophocl. Schol. ad. Trachin. vers. 269. invenio. Alii inter Hesiodea λείψανα ex Æschyli interprete adducunt.

m *Filiæ filius*] *Filiæ filii* scriberent potius alii. Erant enim Clytius & Iphitus ambo Euryti filii. Notavi jam superius. Et invenies mox denuo: *Castor & Pollux Jovis & Ledæ Thestii filiæ filius.*

n *Reges Oechaliæ*] Οἰχαλίης ἐπίκουροι. Post hæc verba inferenda illa alieno loco posita clausula, quæ modo præcessit. *alii ajunt ex Eubœa.* Videtur enim respexisse Apollonii, quem in hoc indiculo frequenter sequitur, Scholiasten: Οἰχαλίαν δὲ μὲν νεώτεροι ἐν Εὐβοίᾳ φασὶν εἶναι.

o *Hic concessa* &c.] Quis ergo? nempe Eurytus Clytii & Iphiti pater. E hæc lacinia assuta Hygino ex Apollon. Lib. 1. 88. ut & altera illa, *hujus filius*, &c.

p *Peneidos Ceptionis*] Scribe *Endeidos Chironis* ex Apollodor. Lib. III. pag. 185. Pind. Nem. od. v. Schol. Homeri ad Iliad. O. Venit idem in mentem Micyllo & Scheffero. Corrigendus ergo Tzetzes ad Lycophr. Αἰακοῦ γὰρ καὶ Δηΐδος παῖδες Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς, καὶ Φῶκος ἐκ Φαρμάθε μιᾶς τῶν Ἐρινύων. scribe. Ἐνδηΐδος. & Ψαμάθης μιᾶς τῶν Νηρηΐδων. Ipsum vide pag. 15. edit. Steph. Adde Anton. Liberal. cap. 38.

q *Ob cædem Phoci*] Vide præter Apollonium Anton. Liber. cap. 38. Apollod. Lib. III.

r *Atthida vocat*] Ἀτθίδα νῆσον appellat Lib. I. 93.

s *Alcontis*] Scribe *Alconis*. Ἄλκων, ωνος, inflectit Schol. Apollon. ad vers. 97. Lib. I.

t *Phorbantis*] *Agnii* filius est Apollodoro & Apollonio.

u *Polybi filius*] Phrixi filius est Apollod. Lib. I. pag. 42. *Danai* nostro sub finem hujus capitis. *Arestoris* Apollon. I. 112. Schol. ejus ad vers. 4. Ὁ μὲν Ἀπολλώνιος καλεῖ μὲν τὴν Ἀργὼ ἀπὸ Ἄργου τοῦ κατασκευάσαντος. Φερεκύδης δὲ ἀπὸ Ἄργου τοῦ Φρίξου. Ταύτην δέ φασι πρώτην ναῶν γενέσθαι μακρῶν. Ἄλλοι δὲ λέγουσι Δαναὸν, διωκόμενον ὑπὸ Αἰγύπτου, πρῶτον κατασκευάσαι, ὅθεν

alii ajunt Danai filium: hic fuit Argivus [x] pelle taurina lanu-

ὅθεν καὶ Δαναὶς ἐκλήθη. Adde Probum ad Ecl. v. Virg. vers. 34. Tzetzes in Lycophr. pag. 143. Ἀργὼ ἐκλήθη ἢ τοῦ Ἰάσονος ναῦς. ἢ ὅτι κατ' Ἀπολλώνιον αὐτὴν ἐναυπήγησεν ὁ Ἕστορος ἢ Ἀλέκτορος υἱός. ἢ ὅτι ἐν Ἄργει ἐναυπηγήθη, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος ὁ Σαλαμίνιος. Illud Ἕστορος vel Ἀλέκτορος corruptum. pro alterutro reponendum, Ἀρέστορος. Ἀρεστορίδης enim est Apollonio. Pherecydes autem apud Apollodor. Lib. II. quem alii Arestoris, Inachi facit filium. Forte ergo scripsit pro *Danai*, *Inachi filius* Hyginus.

x *Pelle taurinâ lanugine*] Etiam hoc translatum ex Apollon. Lib. I. 324. Δέρμα δ' ὁ μὲν ταύροιο ποδηνεκὲς ἀμπέχετ' ὤμοις Ἄργος Ἀρεστορίδης λάχνῃ μέλαν. Hæc verba si consideres attente, legendum dicas: *pelle tauri nigra lanugine.* atque ita omnia clara sunt & aperta. Vult pelle taurina, quæ nigram lanuginem haberet, coopertum fuisse Argum. Matth. de Joanne Baptistâ cap. 3. Εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, hoc est, *pelle cameli pilis hirsutâ*; cujusmodi gestamen erat prophetarum. Nam quod annotat Theophylactus: εἰς μετάνοιαν παρεκάλει ἀπὸ σχήματος. πενθικὴν γὰρ εἶχε τὴν στολήν. id neutiquam probem. Allusit ad historiam Euangelicam Nazianzenus στίχοις: Τὸ δ' ἔσθος ἦν καμήλων Τρίχες, νόμῳ δικαίων. Ἢ καὶ δέρος παλαιᾶς Γυμνώσεως κάλυμμα. Sed distinguit, ut vides, pellem à veste è pilis camelinis rudi-ter textâ. Vestis tamen Eliæ, qui typum Baptistæ gessit, μηλωτή, h. e. ovilla vel caprina pellis, appellatur Βασ. Δ. cap. II. 8. & ipse ἀνὴρ δασὺς ejusdem libri cap. I. 8. Sic Zachar. cap. XIII. 4. δέρρις τριχίνη prophetarum est vestis. Δέρρις autem, docente Hesychio, inter alia significat παχὺ ὕφασμα, ὃ εἰς περιπέτασμα ἰσχυρόν. Istiusmodi παχὺ ὕφασμα videtur innuere Nazianzenus ille. Sed non valde necessaria erat ista distinctio. Setas pro ipsa pelle potuit posuisse Euangelista. Virg. Georg. III. 383. *Et pecudum fulvis velantur corpora setis.* Sidonius de Eliâ c. XVI. *Thesbiten cum forte senem jam flammeus axis Tolleret, & scissam linquens pro munere pellem* &c. *Pelliceum ependyten* appellat Hieronymus in vitâ Hilarionis; *pellem caprinam* Cassianus in de Hab. Monach. cap. 8. *meloten* Gregor. dialog. Lib. II. 6. Quamobrem assentior viro reverendo, & amico nostro Petro Texelio, qui verba illa Matth. VII. 15. Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, de vestitu prophetico accipienda existimat. Nec absurdè idem Epist. ad Hebr. cap. XI. vers. 37. per μηλωταῖς & αἰγείοις δέρμασι non miseriam fidelium denotari suspicatur, sed professionem muneris eorum prophetici, & infidelium malignitatem. Tollit ergo incisum ante τὸ ὑστερούμενοι, & vertendum censet cum vulgatâ: *Circuierunt in melotis, in pellibus caprinis destituti* &c. Dum hæc scribo, venit in mentem, quod legi nuper in cœnæ illâ dispositione, quæ Cypriano falso adscribitur, Joanni datam vestem *trielinam*. Quod nihili est verbum: corrige, *trichinam*, τριχίνην. *Rhenones* appellabant Latini veteres vestes istiusmodi pelliceas. Sallustius: *Vestes de pellibus Rhenones appellantur.* Isidorus Lib. 19. cap. 24. *Melotes, quæ etiam pera vocatur, pellis est caprina, à collo pendens, præcincta usque ad lumbos. Fiebat autem prius, ut quidam existimant, de pelliculis melonum, unde & melotes vocatæ sunt.* Misereor boni patris. Admodum familiaris mos ille tegendi corpora pellibus antiquis fuit. Hinc λεοντῆ Herculis, αἰγὶς Jovis: hinc

lanugine adopertus. is fuit fabricator navis Argo. [y] Phliasus Liberi patris, & Ariadnes Minois filiæ filius, [z] ex urbe Phliunte, quæ est in Peloponneso. alii ajunt Thebanum. Hercules Jovis & Alcmenæ Electryonis filiæ filius, Thebanus. Hylas [a] Theodomantis & [b] Menodices nymphæ, Orionis filiæ filius, ephebus, ex Oechalia: alii ajunt [c] ex Argis comitem Herculis. Nauplius Neptuni & [d] Amymomes Danai filiæ filius, Argivus. Idmon Apollinis & [e] Cyrenes nymphæ filius: quidam Abantis di-

hinc *scutum* à σκύτος, quod ex corio, *galea* ex γαλῆ, quod ex pelle mustelæ antiquitus fieret. Tegmen lupæ Romulo Virgil. Æn. I. 270. Homerus Agamemnoni leonis tribuit Iliad. K. 23. Pardi Menelao ejusdem libri vers 29. Paridi Iliad. Γ. 17. Nimirum heroum, pastorum, & venatorum erat gestamen pellis. Vide Virg. Æn. I. 327. V. 37. VII. 66. Immo mortalium primi & antiquissimi omnes solebant δερματοφορεῖν. Qua de re vide egregie differentem virum Illustr. Ezech. Spanhem, in de Numm. pag. 345. Festus: *In pelle lanata nova nupta considere solet, vel propter morem vetustum, quia antiquitus homines pelle erant induti* &c. Idem alibi. *Pellem habere Hercules fingitur, ut homines cultus antiqui admoneantur.* Sanè ἔνδυμα ex pelle capræ Jovi ipsi dat ad Autolycum Lib. I. p. 75. Theophilus.

y *Phliasus*] Ab Apollonio *Phlias* appellatur.

z *Ex Phliunte*] Schol. Apollon. I. 115. *Phliusam* istam urbem vocat, & dictam ita ait à Phliunte Bacchi & Chthonophyles filio. Non facit Chthonophylen Phliantis, ut putavit Micyllus, sed Phliuntis matrem. Certum interim habeamus non unam urbem fuisse in Peloponneso Φλιοῦντα. Forte illam intellexit Hyginus de quâ Schol. Pind. ad Nem. od. VI. Παρέκειτο δὲ ἡ πόλις ὁμώνυμος, ἡ πρότερον Ἀραιθυρέα καλουμένη.

a *Theodomantis*] Ita & infr. Hyginus cap. 271. & alii, quos recensui ad cap. 26. Anton. Liberalis. qui Ceycis eum fuisse filium narrat ex Nicandri ἑτεροιουμένων δ΄, ut hactenus editum. perperam omnino. Scribendum β΄, auctore Scholiaste Apollonii ad Lib. I. 1236. Καὶ Νίκανδρος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἑταιροιουμένων (leg. ἑτεροιουμένων) ὑπὸ πασῶν φησιν αὐτὸν ἁρπαγῆναι τῶν νυμφῶν. Cum Hygino facit quoque Probus ad Virg. Georg. III. 6. *Hylas*, inquit, *Theiodamantis filius Dyropum regis.* lege, *Dryopum* ex Apollon. I. 1218.

b *Menodices Nympha, Oreonis filia*] Puto scribendum ex Tzetz. Chiliad. I. 43. *Mecionices Nymphæ, Orionis* &c. Cæterum Thiodamantem Hellanicus Thiomeneten appellat apud Scholiast. Apollon. I. 131. Ὕλας Ἡρακλέως ἐρώμενος, υἱὸς Θειοδάμαντος τοῦ Τρύοπος. οὗτω Μνασέας. Ἑλλάνικος δὲ Θειομένητα ἀντὶ Θειοδάμαντος καλεῖ. pro Τρύοπος puto legendum Δρύοπος. Vide eundem Schol. ad vers. 1218.

c *Ex Argis*] Sanè Ἀργεῖον παῖδα nominat eum Theocritus Eidyll. XIII. 49.

d *Amymones*] Ita rescripsi pro *Amymones* ex cap. 169. Schol. Apollon. ad vers. 133. Lib. I. Ἀπόγονος τοῦ Ποσειδῶνος υἱὲ καὶ Ἀμυμώνης τῆς Δαναοῦ.

e *Cyrenes Nymphæ*] *Asteriam* appellat Pherecydes apud Apollon. Schol. ad vers. 139. Lib. I.

f *Quam-*

dicunt; Argivus. Hic augurio prudens, [f] quamvis prædicentibus avibus, mortem sibi denunciari intellexit, fatali tamen militiæ non defuit. Castor & Pollux Jovis & Ledæ Thestii filiæ filius Lacedæmonii: [g] alii Spartanos dicunt; uterque imberbis. His eodem quoque tempore stellæ in capitibus ut viderentur, accidisse scribitur. [h] Lynceus & Idas Apharei & Arenæ [i] Bibali filiæ filii, [k] Messenii ex Peloponneso. Ex his Lynceus sub terra quæque latentia vidisse dicitur, neque ulla caligine inhibebatur.

f *Quamvis prædicentibus avibus*] Valerius Flaccus de Idâ ista memorat Lib. I. vers. 360, *Hinc quoque missus adest, quamvis arcentibus Idas Alitibus.*

g *Alii Spartanos dicunt*] Infr. cap. 139. *Qui Græcè Curetes sunt, alii Corybantes dicuntur.* lege, *dicunt*. Sed ut illud tolerabile; ita hoc nimis putidum glossema videtur. Iidem enim Lacedæmonii, qui Spartani.

h *Lynceus & Idas Apharei & Arenæ Bibali filiæ filii*] Lege, *Oebali*. Nam is Arenes pater fuit, ut & Tyndarei, idem vitricus Apharei, & maritus Gorgophones. Pausan. Messen. non longe ab initio. Ἀφαρεὺς πόλιν ᾤκισεν Ἀρήνην ἀπὸ τῆς Οἰβάλου θυγατρὸς, αὐτοῦ δὲ γυναικὸς, τῆς αὐτῆς &c. Tzetzes ad Lycophr. v. 512. pag. 89. Ἀφαρέως καὶ Ἀρλώνης τῆς Οἰβάλου, ἢ Ἄρηνης τῆς Αἰόλου λυγκεὺς καὶ Ἴδας. Hic tamen in eo errat, quod Tyndareum non Oebali sed Perieris filium ibidem facit, Rectius Hyginus fab. 78, *Tyndareus Oebali filius*, & Pausanias Lacon. init. Hinc Castor & Pollux Oebalidæ vocantur Ovid. Fastor. 6. vers. 705. ab avo haud dubie, licet Servius ad Virg. 4. Georg. vers. 125. *Oebalidas fratres* dici illos à patriâ Laconiâ, quæ & Oebalia, censeat. Majori jure, & verius forsan id statui posset de Hyacintho Amyclæ F. quem Ovid. 10. Metam. in eadem fabula modo *Amycliden* v. 163. à patre, modo *Oebaliden* v. 197. à patriâ, ut equidem arbitror, appellat. Nam Pausan. Lacon. initio, ubi majores Hyacinthi recenset, nullum Oebalum inter eos nominat. Et forte idem passus est Hyginus, quod supr. ad fab. 3. de *Æoli filio* observavimus cum hunc Hyacinthum fab. 271. *Oebali filium* dicit, ut, quod de patriâ intelligendum erat, de patre ejus acceperit, *Oebalidæ* nomen. Quod tamen ut non sine magnâ dubitatione ponam, facit Servius, qui ad Virg. XI. Æn. v. 69. ait: *Sane Hyacinthus, puer fuit Eurotæ, vel, ut quidam volunt, Hybabili filius.* Manifestè hic quidem hallucinatur, nisi pluscula desint, doctissimus Grammaticus. Nam secundum Pausan. d. l. Eurotas pater fuit Spartes, quæ Hyacinthi avia. sed tamen pro *Hybabili* ex Hygino videtur leg. *Oebali*. Atque ita habebimus locum, ubi Hyacinthus hic idem Oebali filius dicatur, nisi si statuere audeamus ejusdem negligentiæ adfinem hoc in loco esse Servium. Hæc Perizonius quod Perieris faciat filium Tyndareum Tzetzes, in eo ὁμόψηφον habet Apollod. Lib. I. p. 34. ed. Comm. Discrepantia scriptorum inde orta, quod Gorgophone, Periere mortuo, nupserit Oebalo.

i *Bibali*] De illo Bibalo nihil hactenus comperi. Lego *Oebali* ex Pausan. Lib. IV. Tzetzes in Lycophr. pag. 89. Ἀφαρέως καὶ Ἀρλώνης τῆς Οἰβάλου, καὶ Ἄρηνης τῆς Αἰόλου Λυγκεὺς καὶ Ἴδας. lege λυγκεύς.

k *Messenii*] An ex Apollonio scribendum *Arenii*? nihil est necesse. Messenia enim regio Peloponnesi. Schol. Hom. ad Iliad. Λ. 722. πόλις τῆς Πύλου est Ἀρήνη.

tur. alii ajunt Lynceum [l] noctu nullum vidisse. Idem sub terra solitus cernere dictus est ideo, [m] quod aurifodinas norat. Is cum descendebat, & aurum subito ostendebat, ita rumor sublatus, eum sub terra solitum videre. [n] Item Idas acer, ferox. Periclymenus [o] Nelei & Chloridis Amphionis & Niobes filiæ filius: hic fuit Pylius. [p] Amphidamas & Cepheus [q] Alei & Cleobules filii de Arcadia. Ancæus Lycurgi filius: alii nepotem dicunt; Tegeates. [r] Augeas Solis & Naupidames Amphidamantis filiæ filius. hic fuit [s] Eleus. Asterion & Amphion [t] Hyperasii filii, alii ajunt Hippasi, ex Pellene. [u] Euphemus Neptuni & Europes Tityi filiæ filius, Tænarius. [x] Hic super aquas sicco pede cucurrisse dicitur. Ancæus alter Neptuni filius, matre [y] Alta Cathesti filia, ab Imbraso insula,

l *Noctu nullum vidisse*] Barthius conjicit, *nocte illuni*, vel *novilunio*, vel, si forte cætera non satisfacerent, *nocte multum vidisse*. quod præfero. Invenies sub finem hujus capitis: *Lynceus Apharei filius, qui multum videbat.*

m *Quod aurifodinas norat*] Vide Palæph. cap. 10. unde hæc videntur hausta: quæ pro glossematis ne habeam, nemo, opinor, intercedet. Tzetzes in Lycophr. pag. 95. Τοῦτο δὲ περὶ τοῦ Αἰγύπτου παιδὸς ἔφασαν εἶναι Λυγκέως, ὅτι καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ἔβλεπε, διὰ τὸ ἐφευρεῖν πολλὰ τῶν μετάλλων.

n *Item Idas, acer, ferox*] Merito de glossâ hæc habet suspecta Schefferus. Ut multa alia hoc capite, ita & hæc ex Apollonio huic catalogo nimis impudenter adsuta. *Acer* est σφοδρὸς, δριμὺς, ut exponunt Vett. Glossæ. Convenit huic loco posterior explicatio. Servius ad Æn. VIII. 614. *Proprie apud nos acer est, qui apud Græcos* δεινὸς *dicitur. nam fortem & vehementem* δεινὸς, *& asperum & amarum potest significare.*

o *Nelei*] Ita scripsi pro *Nilei*. Apollon. Περικλύμενος Νηλήϊος. Corruptius infr. *Mileus* pro *Neleus*. Passim η Græcorum per ι Latinum expressum hoc scripto animadvertas, ut jam superius monui, & pluribus ostendam ad cap. 31.

p *Amphidamus*] Lege, *Amphidamas* ex Apollonio.

q *Egei*] Lege, *Alei*. Apollon. I. 163. υἷες δύω Ἀλεῦ.

r *Augeas*] Hic fuit ille, cujus bovilia purgavit Hercules, ut observat Apollonii Scholiastes.

s *Electus*] Micyllus, *Eleus. matrem alii Hyrminen vocant.* Nil pote melius. Vide Apollon. I. 173. & ibid. Scholia.

t *Ypetacli*] Scribe, *Hyperasii* ex Apollon. I. 176. deinde pro *Hipasi* scripserim *Hippasi*. Cæterum Asterion Apollonio est *Asterius*. Nihil tamen heic esse mutandum disces ex Scholiis.

u *Euphemus*] Micyllus: Apollonius autem *Polyphemum* vocat. videlicet Lib. I. 179. Sed vide quid ad eum locum observet Hoelzlinus. Pindarus cum Hygino facit Pyth. od IV. Εὔφαμος ἐλθὼν, υἱὸς Ἱππάρχου Ποσειδάονος ἄναξ, Τόν ποτ᾽ Εὐρώπα Τιτυοῦ θυγάτηρ Τίκτε Καφισοῦ παρ᾽ ὄχθαις.

x *Hic super aquas &c.*] Ex Apollon. Lib. I. 182. Idem tradit apud Pindari Scholiasten Asclepiades pag. 194. Tzetzes I. 43. Isacius ad Lycophr. pag. 128. Edit. Bas.

y *Alta Cathesti filia*] Astypalæa Phœnicis

la, quæ Parthenia appellata eſt, [z] nunc autem Samos dicitur. Erginus Neptuni filius, [a] à Mileto: [b] quidam Periclymeni dicunt; Orchomenius. Meleager Oenei & Althææ Theſtii filiæ filius: quidam Martis putant; Calydonius. Laocoon [c] Parthaonis filius, Oenei frater, Calydonius. Iphiclus alter Theſtii filius, matre Leucippe, Althææ frater [d] ex eadem matre, Lacedæmonius. Hic fuit

nicis filia erat, ſi credimus Apolloniano Scholiaſtæ ad Lib. I. 868. Nobil. Heinſ. in ora codicis ſui, *Althæa Theſtii*.

z *Nunc autem Samos dicitur*] Vide Scholiaſt. Apollon. ad Lib. I. vers. 186. Lactant. Lib. I. cap. 17. Ortel. Theſaur. in *Samos*. Etiam fluvius in Samo erat Imbraſus, & Parthenius. Schol. Heſiod. in Theog. pag. 261. Ὁ δὲ ἐν Σάμῳ Παρθένιος καὶ Ἴμβρασος καλεῖται.

a *A Mileto*] Dicta ita iſta *urbs* à Mileto Apollinis filio, de quo inter alia & hæc tradit Scholiaſtes Apollonii ad Lib. I. 186. Τοῦτον ἀνδρωθέντα καὶ φθονούμενον ὑπὸ τοῦ Μίνωος ἀναχωρῆσαι εἰς τὴν Σάμον, ἀφ' οὗ ὁ τόπος ἐστὶ Μιλητός. καὶ ἀπὸ τῆς Σάμου μεταβὰς εἰς τὴν Καρίαν, ἔκτισε πόλιν, ἀφ' ἑαυτοῦ καλέσας. In Cariâ Miletum conditam etiam præter Ptolemæum Apollodorus tradit Lib. III. ad quem Faber: *Miletum Cariæ urbem facit, quæ Jonica fuit: neque tamen peccat: nam quæ ſcribit multo ante migrationem Jonicam evenerunt.* Ante puta quam Jones migrarent in Cariam, profecti Athenis. Nimirum duæ fuerunt Cariæ, ut opportune me monuit clariſſimus Ryckius, vir bonus & fidelis amicus. Altera earum, ſed quæ heic non intelligitur, inter Joniam & Lyciam ſe extendit: altera Joniæ eſt, & circa Miletum, quam Cares quondam incoluerunt. Stephanus: Μίλητος πόλις ἐπιφανὴς ἐν Καρίᾳ τῶν Ἰώνων. Strabo Lib. XIV. Ταύτης δέ φησι Φερεκύδης Μίλητον μὲν, καὶ Μυοῦντα, καὶ τὰ περὶ Μυκάλην καὶ Ἔφεσον Κᾶρας ἔχειν πρότερον. Anton. Liberal. qui & ipſe in Cariâ Miletum cap. 30. collocat, ita conciliari poterit cum aliorum ſententiis, qui in Joniâ eam urbem collocant. Conon apud Photium cap. 2. Ὤικουν δὲ Μίλητον τῆς Ἀσίας, ἣν ὕστερον μετ' Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνῶν μετὰ Νηλέως ὁρμηθέντες ᾤκησαν. τότε δ' ἐνέμοντο Κᾶρες, ἔθνος μέγα κωμηδὸν οἰκοῦντες. Schol. Homer. ad Iliad. B. ſub finem: τῆς Καρίας περὶ Μίλητον, &c. ῥέων διὰ Καρίας εἰς θάλασσαν πλησίον Μιλήτου. Mileti mater, ut ἐν παρόδῳ hoc addam, *Acacallis* dicitur Pauſan. & Anton. Liberali. *Acallis* perperam in ſcholiis editur Theocrit. ad Eid. VII. vers. 11. & *Hecale* apud Apollod. Lib. III. Cæterum Erginum hunc inter Argonautas agnoſcunt Pind. Schol. ad Olymp. IV. Apollon. Lib. I. vers. 185. ut & Apollodorus Lib. I. quem fruſtra corrigere intendit vir doctiſſimus, qui hiſtoriæ poeticæ ſcriptores edidit nuperrimè.

b *Quidam Periclymeni*] An fuit, *Quidam vero Clymeni?* Ita ſane vult Schol. Apollon. Lib. I. 185. & Pindari ad Olymp. IV. uterque enim patrem ejus Κλύμενον appellat. Sed potuit noſter alios ſequutus fuiſſe auctores. Putarem intelligi illum Periclymenum, qui fuit Neptuni filius ex Chloride Tireſiæ filiâ. De quo Schol. Pind. ad Nem. od. IX. pag. 315. Edit. Franc. Sed tempora non congruunt.

c *Porthaonis*] Cap. 129. 175. 239. *Parthaon* dicitur. *Portheus* eſt Anton. Liberal. cap. 2. & Homero.

d *Ex eadem matre*] Schol. Apollon. ad Lib. I. 201. Ἀλθαία καὶ Ἴφι-

 κλος

fuit [e] Arcas cursor, jaculator. [f] Iphitus Nauboli filius, Phocensis: alii Hippasi filium ex Peloponneso fuisse dicunt. [g] Zetes & Calais Aquilonis venti & Orithyiæ [h] Erechthei filiæ filii. Hi [i] capita pedesque pennatos habuisse feruntur, crinesque cæruleos, qui pervio äere usi sunt. Hi aves Harpyias, tres Thaumantis & [k] Ozomenes filias, [l] Aëllopum, Acholoen, Ocypeten, fugaverunt à Phineo Agenoris filio, eodem tempore, quo Jasoni comites ad Colchos proficiscebantur. Quæ inhabitabant insulas Strophadas in Ægæo mari, quæ Plotæ appel-

κλ⊛ ἀδελφοὶ ἐκ Δηϊδαμείας τ῀ Πειρῆρος. Sustuli incisum ante ista verba. *Frater ex eadem matre* est ἀδελφὸς ὁμομήτριος.

e *Arcas*] Si Lacedæmonius, quomodo *Arcas*? Lego, *acris*, id est, velox, ὀξὺς, Gloss. Philox. *Acre*, ὀξὺ, δριμύ. Ὀξὺς ὁ ταχὺς, ὀξύτης ὠκύτης Græcis interdum. *Acupedius*, teste Festo, dicitur, cui præcipuum in currendo acumen pedum. Virg. Georg. III. *Calidumque animis & cursibus acrem.* Serv. ad illa Virgilii. Æn. I. 224. Acris Oronti: *Fortis, alias velocis. Quidam acrem in unamquamque rem vegetum & nimium tradunt.* Nimirum *acer* est, qui Græcis δεινὸς dicitur, ut ad Lib. VIII. idem Grammaticus observat. Ita *varius acer* à vetusto commentatore *vehemens* exponitur Lib. I. Sat. 10. Horat. Micyllus conjicit *artificiosus*. Clarissim. Schefferus, *arte cursor*. Fulgent. Lib. III. Myth. c. 6. *Magnificus jaculator.* Atque ille idem est, qui *acris jaculator*.

f *Iphitus Nauboli*] Apollod. Lib. I. 43. Ἴφιτ⊛ Ναυβόλου. Sed hoc vitiosum sine dubio. Lege, Ἴφιτ⊛. Vide Apollon. I. 207.

g *Zetos*] *Zetus* est Fulgentio. Lib. III. *Zethus* Servio ad Æn. III. 209. Sidonio. Carm. 5. & Philargyrio in IV. Georg. Virg. 463. Sequuti forte Palæphatum sunt, qui & ipse hunc *Zethum* appellat cap. 23. Non probo tamen, cum paret confusionem. Alius enim *Zetes*, alius *Zethus*.

h *Erichthei*] Scribe, *Erechthei*. Ἐρεχθέως. Ita Apollonius, Simonides, Ovidius. Scholiast. autem Apollonii ex Cecrope natam eam tradit. Aliquoties in seqq. vitiosè scriptum hoc nomen deprehendes, quod ortum existimo ex vocalium I & E cognatione. Donatus ad Phorm. I. I. *Propter cognationem E & I literarum non dubitaverunt antiquè* HERE *&* HERI *dicere. &* MANE *&* MANI *&* VESPERE *&* VESPERI. Adde Fabium Lib. I. cap. 4.

i *Capita pedesque pennatos*] Pedes pennatos illis tantum tribuit Apollon. I. 219. Unde hæc partim desumpta videntur. Pindarus dorso eorum alas affingit; humeris Lactantius Argum. Ovid. Lib. VI. Met. fab. 8.

k *Ozomenes*] *Electram* earum matrem alii faciunt. Vide not. ad Geneal. *Ozomenen* hanc nusquam hactenus inveni. Placet divinatio Doctiss. Jacobi Perizonii, *Oceanines*. Electra enim Oceani filia. Ὠκεανῖναι Oceani filiæ Homero & Hesiodo, ut *Nerina* Nerei. Virgil. Eccl. VII. 37. *Nerine Galatea*. Vide ib. Servium.

l *Alopien*] *Aëllopum* hanc appellat Apollodorus pag. 47. Edit. Commel. Atque ita heic putem scribendum. Schol. Hom. ad Iliad. Π. 150. Ἅρπυιαι δαίμονες ἁρπακτικαὶ, ὧν τὰ ὀνόματα Ἀελλὼ, Ὠκυπέτη, Ποδάργη. Servius ad Æn. III. 209. *Aëllo, Ocypeten. & Celæno* appellat.

m *Ilæ*

pellantur. [m] Hæ fuiſſe dicuntur capitibus gallinaceis, pennatæ, alaſque & brachia humana, unguibus magnis, pedibuſque gallinaceis, pectus album, feminaque humana. Hi autem Zetes & Calais ab Hercule telis occiſi ſunt: quorum in tumulis ſuperpoſiti lapides flatibus paternis moventur. Hi autem ex Thracia eſſe dicuntur. Focus & Priaſus Cænei filii ex Magneſia. Eumedon Liberi patris & Ariadnes Minois filiæ filius, à Phliunte. Palæmonius Lerni filius, [n] Calydonius. Actor Hippaſi filius ex Peloponneſo. [o] Therſanon Solis & Leucothoes filius ex Andro. [p] Hippalcimos Pelopis & Hippodamiæ Oenomai filiæ filius, ex Peloponneſo à Piſis. Aſclepius Apollinis & Coronidis filius. [q] * Atriacha Theſtii filia, Argivus.

m *Hæ fuiſſe dicuntur*] Cl. Schefferus locum hunc ita conſtituit; *Hæ fuiſſe dicuntur pennatæ, aliſque & unguibus magnis, pedibuſque gallinaceis: brachia humana, pectus album, feminaque humana habuiſſe.* Ego ſine MS. affirmamare nihil auſim.

n *Calydonius*] Videtur ex Apollon. Lib. I. vers. 202. reſcribendum *Olenius*. *Palæmon* hic eſt Apollodoro Lib I. pag. 43. Sed *Palæmonius* cum Hyg. Apollonio.

o *Therſanon*] *Philammona* cap. 161. hunc dici, & matrem *Leuconoen* obſervat Cl. Shefferus. Sed ibi pro *Leuconoe* ex hoc loco, & Ovid. IV. Met. 208. repoſuerim, *Leucothoe*.

p *Hippalcimos*] Cap. 84. & 97. *Hippalcus* dicitur. *Hippalmus* eſt Apollodoro & Zenobio Cent. XVIII. 7. *Hippalcimus* Scholiaſtæ Pindari ad Olymp. I. pag. 15. Edit. Francof. Omnium optimum cenſeo *Hippalcimos*, vel *Hippalcimus*. Vide not. ad cap. 97.

q * *Atriacha Theſtii filia*] Aſteriſco notavi locum. Abeſſe obſervat Cl. Schefferus filii & patris nomen. Verum eſt deſiderari ea in ſequentibus. Sed τὸ *Atriacha* corruptum, pertinetque ad præcedentia. Scribe, *Coronidis filius, à Tricâ*. Vide quæ notamus inferius ad illa cap. XCVII. *Machaon Aſclepii & Coronidis filius à Tricâ*. Cum aſpiratione primitus à *Tricha* ſcriptum fuit. Inde *Atriacha* conflatum, & locus vitiatus. In ſequentibus lacunam optimè ſupplet doctiſſimus Perizonius hunc in modum: *Amphiaraus Oiclei filius matre Hypermeſtra* (vel *ex Hypermeſtra*) *Argivus*. Merentur adſcribi verba ejus, quibus rationem hujus ſupplementi reddit. Fuiſſe, inquit, Amphiaraum inter Argonautas non modo ex Apollodoro Lib. I. diſcimus, ſed & ex Statio Lib. 3. Ubi Amphiaraus ipſe vers. 518. *Primâ cum pube virentem Semideos inter pinus me Theſſala reges Duceret*, &c. Jam vero mater ejus Hypermeſtra *Theſtii filia* fuit. Interpres Statii ad I. Theb. vers. 42. *Laurigeri) hoc eſt Amphiarai Lyncei & Hypermeſtræ filium dicit*. Niſi leg. *Oiclei* vel *Cynthii* h. e. Apollinis ex Hyg. fab. 70. erravit Scholiaſtes Lyncei enim Ægypti filii non hæc, ſed Hypermeſtra Danai filia fuit uxor. Apollod. Lib. I. pag. 24. Θεςίῳ δὲ ἐγένοντο θυγατέρες μὲν Ἀλθαία, Ὑπερμνήςρα. Diodorus Siculus Lib. 4. Οἰκλέως δὲ καὶ Ὑπερμνήςρας τῆς Θεσπίου (lege Θεςίου) Ἰφιάνειρα τε Πολύβοια καὶ Ἀμφιάραος ἐγένοντο. Ex eodem loco, qui longus eſt, patet Amphiaraum hunc fuiſſe Argivum. quod & cæteri tradunt, ut mirer ab Hygino fab. 70. eum Pylium vocari, cum tamen fab. 72. filium ejus Alcmæonem *Argivum* quoque dicat. Apollod. Lib. I. pag. 27. Ἀμφιάραος Οἰ-

vus. [r] Neleus Hippocoontis filius, Pylius. Jolaus Iphicli filius, Argivus. Deucalion Minois & Pasiphaes Solis filiæ filius, ex Creta. Philoctetes Pœantis filius, à Melibœa. [s] Ceneus alter Coronis filius, [t] Coryna. Acastus Peliæ & [u] Anaxibiæ Biantis filiæ filius, ex Jolco, duplici pallio coopertus. Hic voluntarius Argonautis accessit, sponte sua comes Jasonis. Hi autem omnes [x] Minyæ sunt appellati, vel quod plurimos eorum filiæ Minyæ pepererunt,

Οἰκλέους ἐξ Ἄργους. Similiter Lib. 3. pag. 152. Servius ad Æn. vi. *Eriphylen) Hæc Amphiarai Auguris Argivi uxor fuit.* Horat. 3. Od. 16. *Concidit Auguris Argivi domus.* Cum igitur Argivus fuerit, matrem habuerit Thestii filiam, & ab aliis inter Argonautas numeretur, adeoque omnes hujus descriptionis reliquiæ in eum conveniant, ne dubitemus eum hoc loco ab Hygino memoratum esse.

r *Neleus Hippocoontis*] Ita rescripsi pro *Mileus* ex cap. 10.

s *Ceneus alter Coronis filius*] An hoc ergo est, quod dicit Apollodorus Lib. 1. pag. 43. Καινέως Κόρωνος? Interpres transtulit, non *Cæneus Coronis*, sed *Cænei Coronus.* Quod sane convenit cum Homeri Catal. vers. 253. ubi Κόρωνος est Καινείδης, hoc est, Καινέως παῖς, ut & apud Apollon. Lib. 1. 57. An vero scribendum? *Atracis filius.* Duplex fuisse Cæneus videtur, *Elati* alter, alter *Atracis* filius; duplex etiam fama de sexus ejus mutatione. Quam Elatidæ alii, Atracidæ tribuit Liberalis cap. 17. Sententiam utramque videri possit miscere Ovidius. Lib. xii. Met. 189. *Elateia proles* audit. at vers. 209. *Atracides.* vel simpliciter, quod verius putem, dicendum controversum esse Cænei patris vocabulum. Sed hæc acutiores, quam ego sum, excutiant accuratius alii. Scio quid ad Ovidium scribant commentatores; sed non placet. Quod si mihi jus censendi dederis, dixerim Hyginum vel vitiosè scriptum invenisse apud Græculum aliquem Καινεὺς Κόρωνος, vel malè vertisse illa, Καινέως Κόρωνος. Non esse sanè ἀναμφήριστον hunc scriptorem liquido comperisse videor. Vide annotata superius ad cap. 3. & infr. ad cap. 31. nec non Astron. 11. cap. 2.

t *Coryna*] *Coryna* est urbs Joniæ Pomponio Lib. 1. cap. 7. Sed non videtur heic locum habere posse. *Gyrtone* conjicit Schefferus. Sanè inde oriundus erat apud Apollon. 1. 57. *Coronus Cænei filius.* Dedit forte: *Cæneus alter Coroni filius, Gyrtone.* quanquam sic abit à cæteris mythologis, qui scripsissent *Coronus Cænei filius, Gyrtone.* Atque ita scribere quoque Hyginus debuit, quem Græca verba Καινέως Κόρωνος male vertisse censeo, atque inde finxisse nobis alterum *Cæneum*, quem nemo veterum novit.

u *Anaxibia Dymantis*] Recte ex Apollodoro Cl. Schefferus: *Anaxibia Biantis.* Atque ita scribendum esse docuit me etiam Tzetzes Ch. 11. 53. Tollenda eadem macula infr. cap. 51.

x *Minyæ sunt appellati*] Vide quæ commentati sumus hac de re ad Anton. Liberal. cap. 26. Schol. Pind. ad Pyth. od. iv. Μινύας δὲ τοὺς Ἀργοναύτας φησὶν, ὅτι οἱ πλείους αὐτῶν εἰς Μινύου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Τριτογενείας τῆς Αἰόλου τὸ γένος ἀνῆγον. Confer quæ Aristodemus apud eundem tradit ad Isth. od. 1. Tzetzes ad Lycophr. Μινύαι, τῶν Ἀργοναυτῶν, ὅτι οἱ πλείους αὐτῶν, ἐξ Ὀρχομενοῦ τοῦ Μινυείου ἦσαν. δύο δὲ Ὀρχομενοὶ, ὅ, τε ἐν Βοκότῃ (leg. Βοιωτίᾳ) οὗτος ὁ Μινύειος, καὶ ὁ πολύμηλος, ὁ ἐν Ἀρκαδίᾳ. Lactant. ad Lib. v. Thebaid. Stat. vers 347. *Minyæ. Thessali, à Minyâ rege Thessalorum, à cujus nomine*

runt, vel quod Jasonis mater y Clymeni & Minyæ filia erat. Sed neque Colchos omnes pervenerunt, neque in patriam regressum habuerunt. Hylas enim z in Mœsia, à nymphis a juxta Cion flumenque Ascanium raptus est; quem dum Hercules & Polyphemus requirunt, vento rapta navi b deserti sunt. Polyphemus ab Hercule quo-

mine omnes Argonautæ Minyæ appellati sunt.

y *Clymeni & Minyæ filia erat*] Scribo: *Clymenes Minyæ filiæ filia erat*. Ita sane disertè tradit Apollon. Schol. Lib. I. 230. Jason enim filius fuit Alcimedes, quæ filia Clymenes Minyæ filiæ erat. Confirmat me in hac conjectura Cl. Schefferus, cui, ut non paucis aliis in locis, ita & heic idem venit in mentem. Non male etiam scripseris, *Clymenes Minyæ filia erat*, subaudito Græco more τὸ *filiæ*. ut cap. IX. *Amphion & Zetus Jovis & Antiopes Nyctei filii.* Vide notas ad cap. 81. Immo hanc verissimam dixeris conjecturam; adeo ut initio hujus capitis forte etiam sit scribendum, *Alcimedes Clymenes Minyæ filiæ.* Nam ut varient multum veteres, nemo tamen Alcimedæ Clymenum patrem dedit. Confer Nob. Heins. ad Heroid. Ovid. VI. 105. Vindicavimus eundem hellenismum non uno loco Lactantio in Argumentis Fabb. Met. Nas. quo scriptore neminem reperias Hygino similiorem. Vid. not. ad Lib. VI. fab. 3.

z *In Mœsiâ*] Cl. Schefferus emendat, *in Mysiâ*. Recte quidem, si respicias Apollon. Schol. I. 117. Propert. Lib. I. el. 20. sed non admodum necessario. Confundunt enim utrumqne nomen posterioris ævi tam Græci, quam Latini scriptores, ut ad Dict. Cretens. Lib. II. observavit pridem Josias Mercerus. Eandem confusionem notavinus etiam nos quoque cap. 99. Videtur vicinitas soni τοῦ *y* & *œ* eam peperisse. Scribit enim alicubi Victorinus Afer, si *y* in Latium non fuisset receptum, pro *Hylas* dicendum fuisse *Hœlas*. Benè Servius ad Georg. I. 102. Mœsiam à Mysia distinguit: *Mœsia provincia est Thraciarum vicina Scythiæ: Mysia vero civitas Phrygiæ, haud longè à Trojâ.* Idem tamen ad Ecl. VI. *Juxta Mœsiam* raptum hunc contigisse memorat. Atqui *Ascanius Mysiæ fluvius est*, ut rectè Vibius Sequester. Melius Philargyrius ad Georg. III. 270. *Ascanius amnis est Mysiæ, sed quia in Asia est.* Legendum putem, *sed quæ in Asia est.* Innuit scilicet etiam Mysiam esse in Europâ. quod & Eustathius in Dionysium docet pag. 46. & quos ibidem laudat auctores. Confer Breulium ad Orig. Isidor. Lib. XIV. cap. 4. Facit huc inprimis quod idem Isidorus habet XVII. 9. *Venit sæpe probabilior ex Mysiâ Asiæ.*

a *Juxta Cion Ascaniumque amnem*] Vide commentatores ad illud Propert. Lib. I. 20. *Crudelis Minyis dixerit Ascanius.* Corruptus in hac fabula Servius ad Ecl. VI. Virg. *Apud fontem Calciamnis, cum aquatum isset, à Nymphis raptus est.* Lego *Ascanii amnis.* Duæ in unam voces coaluerunt, sicut factum etiam existimo ad illa Virg. Æn. VI. 67. *Animamque sepulcro condimus. Rite ergo*, inquit, *redditâ legitimâ sepulturâ, redit anima ad quietem sepulchri, quam Stoici herciscundi, id est, medium secuti, tamdiu durare dicunt, quamdiu durat & corpus.* Quid est, *herciscundi?* Lego, *Quam Stoici sepulcris condi, id est, medium secuti, tamdiu* &c. De sententiâ Stoicorum consulendus Gatakerus ad Antoninum Philosoph. pag. 139. de Cio Schol. Theocriti ad Eidyll. XIII. 30. Κιανοὶ οἱ τὴν Κίον οἰκοῦντες, ἥτις νῦν καλεῖται Προῦσα, ἀπὸ τοῦ τῶν Ἀθηναίων βασιλέως Προυσίου. Κῖος δὲ ἀπὸ Κίου τοῦ υἱοῦ Ὀλύμπου, ἀφ' οὗ τὸ ὄρος ὁ Ὄλυμπος. Malè *Chius* appellatur in Priscian. Periegesi: *Qua Chius egregia decurrens murmurat unda.* Fuit enim & fluvius eodem nomine.

b *Deserti sunt*] Varias variorum hac de re sententias corrasit Apollon. Schol. ad Lib. I, 1290.

quoque relictus, [e] condita in Mœsia civitate, perit apud Chalybas. Tiphys autem morbo absumptus est, [d] in Mariandynis in Propontide, apud Lycum regem; pro quo navem rexit Colchos Ancæus Neptuni filius. Idmon autem Apollinis filius ibi apud Lycum cum [e] stramentatum exisset, ab apro percussus [f] decidit. Ultor Idmonis fuit Idas Apharei filius, qui aprum occidit. Butes Teleontis filius quamvis cantibus & [g] cithara Orpheia vocabatur, victus tamen est dulcedine Sirenum, & nataturus ad eas in mare se præcipitavit. Eum Venus delatum fluctibus [h] Lilybæo servavit. Hi sunt qui non pervenerunt Colchos. [i] In reversione autem perierunt. Euribates Teleontis filius, & [k] Cantus Ceriontis filius interfecti sunt in Libya, à pastore Cephalione Nasamonis fratre, filio Tritonidis nymphæ & Amphitemidis, [l] cujus fuste pecus depopulabantur. Mopsus autem [m] Ampyci filius ab

c *Conditâ civitate*] Schol. Apollon. ad Lib. IV. 1470. Ἔκτισε πόλιν Κίον, τὴν οὕτως ὀνομασθεῖσαν ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ.

d *In Mariandinis*] Schol. Apollonianus: Ἀναιρεῖται δὲ Ἴδμων ἐν Μαριανδυνίᾳ ὑπὸ κάπρου. Scribendum ergo esset, *Mariandynis*. Sed solenne est huic scriptori vel librariis I cum Y permutare.

e *Stramentatum*] Cap. 18. habes, *Extra venatum*. cap. 248. *Extra metam*. Rectius putabam antehac ubique scribi, *Extra venatum*: quod vidi postea etiam placuisse Cl. Scheffero. *Exire* ergo posuit pro *ire*, ut cap. 120. *Nequis extra urbem exiret*. Nunc præferam *stramentatum*, ut innuat eum ivisse collectum stramenta, in quibus cubare soliti veterum heröes. Vide Schol. Hom. Iliad. Δ. 383. Theocrit. Eidyll. XIII. vers. 34. Gloss. vett. *stramentum*, χορτόστρωμα, στιβάδες. *stramenta*, χορτόστρωτοι στιβάδες. Certè de venatione apud Lycum instituta nihil hactenus comperi. Sequutus heic est Hyginus Apollon. Lib. II. 817. qui itidem ab apro in Mysiâ occisum eum memorat. Flaccus Lib. V. pestiferâ lue extinctum refert.

f *Decidit*] H. e. *cecidit*. Claudianus præfat. in Ruff. *Phœbeo domitus Python cum decidit arcu*. Vetus interpres Psalm. VII. 4. *Decidam merito ab inimicis meis*.

g *Citharâ Orpheiâ vocabatur*] Cl. Schefferus emendat, *Orphei avocabatur*. quod probo.

h *Lilybæo*] H. e. *ad Lilybæum*. Virg. Æn. V. 451. *It clamor cælo*.

i *In reversione autem perierunt*] Schefferus mallet *hi perierunt*. ponenda præterea erat post hæc verba πλεία στυγνὴ, ut fieri curavi.

k *Cantus Ceriontis*] Apollon. Lib. I. 78. est *Canthus Canethi filius*.

l *Cujus fuste pecus depopulabantur*] Ego antehac conjectavi, *cujus furtis pecus* &c. Flor. Lib. IV. cap. 4. *Lacerare furtis hæreditatem*. Cl. Schefferus trajecta censet verba, legitque; *fuste cujus pecus* &c. Sed Apollon. Lib. IV. 1489. lapidis jactu interfectum Canthum tradit. Nobiliss. Heins. pro *fuste* rescripserat *forte* in libro suo. Tollius, *fuse*.

m *Amyci*] Rectè *Ampyci*. Cl. Schefferus. Ita enim est in præcedentibus, & cap. 128. Μόψος Ἀμπυκίδης

He-

ab serpentis morsu in Africa obiit. Is autem in itinere accesserat comes Argonautis, Ampyco patre occiso. Item accesserunt ex insula Dia Phrixi & Chalciopes [n] Medæ sororis filii, Argus, Melas, [o] Phrontides, Cylindrus. [p] ut alii ajunt vocitatos, [q] Phronius, Demoleon, Autolycus, Phlogius. Quos Hercules cum eduxisset habiturus comites, dum [r] Amazonum balteum petit, reliquit terrore perculsos [s] à Dascylo qui regis Mansuaden * filia. Hi autem, cum exirent ad Colchos, Herculem ducem facere voluerunt. Ille abnuit, [t] sed potius Jasonem fieri oportere, cujus opera exirent omnes. Dux ergo Jason

Hesiodo Asp. vers. 181. ubi Schol. οἷα Ἄμπυκος υἱός. Est ergo rectus casus *Ampyx*, qui & apud Pausaniam occurrit. Sed in recto Ἄμπυκος legitur etiam apud Schol. Lycophr. pag. 127. quod videtur Jonismum resipere. Schol. Apollon. ad Lib. I. 132. Ἰωνικῶς ὁ φύλακος, ἀπὸ τοῦ φύλαξ, ὥσπερ καὶ τὸ μάρτυρος.

n *Medeæ*] Ita rescripsi pro *Medæ*. Vide cap. 21.

o *Phrontides*] Malim *Phrontis*, ut habetur cap. 3. & apud Apollod. Lib. I. pag. 32. Sed cap. 21. rursus *Phrontides* audit. Vide notas ad cap. 3.

p *Ut alii*] Cl. Schefferus, *at alii*.

q *Phronius*] Hic non comparet apud Apollon. Lib. II. 958. Sed tres tantum, *Autolycus*, *Phlogius*, *Deileon*. de quibus postremus forte in locum Demoleontis substituendus.

r *Amazonum balteum*] Malim *Amazonium* vel *Amazonis*. Desumpta hæc ex Scholiastâ Apollonii: Οὗτοι καταλειφθέντες ὑπὸ Ἡρακλέους ἐπὶ τὸν τῆς Ἀμαζόνος ζωστῆρα κεχωρηκότος.

s *A Dascylo qui regis Mansuaden * filiâ*] Micyllus: *à Dascylo regis Mariandyni filio*. Ego hoc amplius censeo, *à Dascylo Lyci regis Marriandyni filio*. Dascyli erat filius is Lycus, & filium itidem Dascylum habebat. Vide Apollon. Lib. II. 805. & Schol. ad vers. 754. Πελόλαον Lyci filium habes apud Nicandri Schol. pag. 65. Ὁ δὲ Πελόλαος, inquit, υἱὸς Λύκου Βασιλέως Μαριανδηνῶν (leg. Μαριανδυνῶν) ὃς ἀπέθανεν ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ.

t *Sed potius Jasonem fieri oportere*] Vir doctus supplet, *oportere dixit*. Ego subaudire malim. Novimus ista scriptorum etiam politissimorum οὐκ ἀνεπιτήδευτα compendia. Plinius Panegyrico. *Cum abactus hostium exercceret, omniaque dextra lævaque attrita.* H. e. attrita jacerent vel essent. Cic. ad Att. Lib. x. ep. 4. *Horum ego summorum imperatorum non modo res gestas non antepono meis; sed ne fortunam quidem ipsam, quâ illi florentissima, nos, duriore conflictari videmur.* Subaudiendum extrinsecus, *usi sunt*, quasi scriptum esset, *quâ illi florentissimâ usi sunt*. Ut heic Hyginus, ita eodem prorsus modo Justinus Lib. xxxI. cap. I. *Negantes eum æquo animo sub legibus vivere assuetum imperio, & immoderatâ licentiâ militari; semperque tædio quietis urbanæ, novas belli causas circumspicere.* Subaudi *dicentes*. Phædrus Lib. 4. 17. *Non veto dimitti, sed cruciari fame.* sc. *jubeo*. Vide ibi Fabrum. Cæterum fuisse tamen qui Herculem Argonautarum ducem fecerint, disces ex Apollod. Lib. I. Diod. Lib. IV. Anton. Lib. cap. 26.

u *Ar-*

Jason regnavit. Faber [u] Argus Danai filius, [x] cujus post mortem rexit navem Ancæus Neptuni [y] filius. Proreta navigavit Lynceus Apharei filius, qui multum videbat. [z] Tutarchi autem fuerunt Zetes & Calais Aquilonis filii, qui pennas & in capite & in pedibus habuerunt. Ad proram & remos sederunt Peleus & Telamon. [a] Ad pitulum sederunt, Hercules & Idas. Cæteri ordinem servaverunt. [b] Celeuma dixit Orpheus, [c] Oea-

u *Argus Danai*] Vide supr. *Argus Polybi.*

x *Cujus post mortem*] Ante hæc verba deesse quædam docent tum illa, quæ præcesserunt, tum quæ habentur cap. 18. Puto scripsisse Hyginum: *Gubernator fuit Tiphys, cujus post* &c. Tzetzes ad Lycophr. pag. 143. *Μετὰ δὲ θάνατον αὐτοῦ ἐκυβέρνα Ἀγκαῖος τὴν Ἀργώ.*

y *Filius. Proreta navigavit*] Ita ex sententiâ Cl. Schefferi distinxi hæc verba. Nam Lynceum, quod visu acerrimo esset præditus, verisimile est Proretæ obiisse munus. Apud Pindarum tamen Pyth. od. IV. *πρωρεὺς* est Euphemus.

z *Tutarchi*] Refingendum *Tœcharchi.* Τοίχαρχος, qui præest remigibus, qui sunt in lateribus navis. Ita correxeram, sed jam occupatus à magno Turnebo, cum vidi Cl. Schefferum eruditi operis de Mil. navali Lib. IV. cap. 7. legere *Tucarchi.* Adi ipsum. Vetustissimorum scriptorum fuit sane sine adspiratione scribere *Caron* pro *Charon*, & similia. Imitata est id non raro inferior ætas. Fulgent. præfat. Lib. 1. *Quo ferant Caronem citius sopiturum.* Schol. Juvenalis ad Sat. III. vers. 266. PORTHMEA. *Carinam.* lege, *Caronem* h. e. Charontem.

a *Ad Pitylum*] Quid *Pitylus* significet, explicat Turnebus Adverf. Lib. 28. cap. 43. Petavius ad Synesium pag. 32. Schol. Æschyl. ἑπτ. vers. 862. κτύπον interpretatur. Cl. Schefferi curas secundas de Mil. navali, in quibus istam se lectionem explicare ait, nondum vidi. Barth. suspicatur, *ad placitum.* Doctiss. Pittenius emendat, *tutelam*, locumque hunc Hygini ita constituit, ut ad Antonin. Liberal. monet Cl. Berkelius: *Ad proram sederunt Peleus & Telamon, ad tutelam Hercules & Idas. post relicto eo ab Hercule, loco ejus sedit Peleus Æaci filius. Cæteri ad remos ordinem servaverunt.* Transpositionem probo. Ab emendatione ejus parum abit conjectura Cl. Tollii, *ad puppim.* Ego aliquando conjeceram *portisculum*, quod sequeretur, *relicto eo.* & intelligerem, *portisculo.* Sed nunc minus placet. Schefferus: *relicto Ida.* Sed nullus dubito, quin verissima sit conjectura doctiss. Jacobi Perizonii, *relicto ab eis Hercule.* Schol. ad Stat. Theb. v. 453. *Quem dum Hercules quærit, relictus ab Argonautis in Mysiâ est.*

b *Celeuma*] Grotius ad Capell. Lib. 1. & Savaro ad Sidonium adducunt *celeusma.* Sed *celeuma* bene habet. Rutilius Lib. 1. *Dum resonat variis vile celeuma modis.* Apollin. Sidonius Lib. II. epist. 10. *Amnicum celeuma.* Atque ita habent quoque antiquæ editiones Martial. Lib. III. 67. Nempe κέλευμα pro κέλευσμα dicunt etiam Græci. Magno clamore id dicebatur. Unde Macarius eos, qui magno clamore inter precandum utuntur, comparat Celeustis Hom. VI. Οἱ γὰρ, inquit, κραυγαῖς κεχρημένοι κελευσταῖς ἐοίκασι. Interpres imperitè: *Proretis similes sunt.* Alius *Proreta*, alius *Celeustes.* Huc faciunt illa in Actis S. Genovefæ virginis cap. 7. *Pariterque omnes cum eo in modum celeuma concinentes magnificaverunt Deum, in cœlum clamore sublato.* Ascon. in Divin. *Cani remigibus celeusma per symphoniacos solebat, & per assam vocem, id est, ore prolatam, &, ut in Argo navi, per citharam.*

c *Ota-*

[c] Oeagri filius. Post, relicto eo ab Hercule, loco ejus sedit Peleus Æaci filius. Hæc est navis Argo, quam Minerva in sideralem circulum retulit, ob hoc, [d] quod ab se esset ædificata: ac primum in pelagus deducta est hæc navis, in astris apparens à gubernaculo [e] ad velum. Cujus speciem ac formam Cic. in Phænomenis exponit his versibus:

At canis ad caudam serpens [f] *prælabitur Argo,*
[g] *Conversam præ se portans cum lumine puppim.*
Non aliæ naves ut in alto ponere proras
Ante solent, rostris Neptunia prata secantes.
[h] *Sicut cum cœptant tutos* [i] *contingere portus,*
Obvertunt navem magno cum pondere nautæ,
[k] *Aversamque trahunt optata ad littora puppim:*
Sic conversa vetus super æthera labitur Argo.

[l] *Inde*

c *Oeagri filius*] Vide Philargyrium & Servium ad Virg. Georg. IV. 524. & quæ notavi superius.

d *Quod ab se esset* &c.] Non malè corrigit distinctionem Cl. Schefferus: *Quod ab se esset ædificata, ac primum in pelagus deducta. Est hæc navis* &c. Cæterum pro *primum* mallem *prima*. Manil. Lib. I. *In cælum subducta mari, quod prima cucurrit.* Ovid. VIII. Met. 302. *Primæque ratis molitor Jason.* Astron. II. 37. *Hanc autem primam in mari fuisse complures dixerunt.* Schol. German. *Quæque prima ab eâ fabricata est* &c. Eratosthenes καταστερ. cap. 35. Πρώτη τὸ πέλαγος διεῖλεν ἄβατον ὄν. Catull. Carm. 65. *Illa rudem cursu prima imbuit Amphitriten.* Schol. Arat. ed. Lond. Ὅτι πρώτη ναῦς ἐδείχθη παρ' αὐτῆς. Adde Phædrum libr. IV. c. 6. Ovid. II. Amor. el. XI. vers. I. Verius tamen est, quod apud Plin. VII. cap. 56. tradit Philostephanus, *longâ nave Jasonem primum navigasse.* Pro vulgata lectione adducere possis illud Sulpicii Hist. Sacræ Lib. I. cap. 2. *A quo primum civitas condita est.*

e *Ad velum*] Eratosthenes: Οἱ δ' οἴακές εἰσι ἕως τοῦ ἱστοῦ σὺν τοῖς πηδαλίοις. Etsi parum refert, præferam tamen *ad malum*. Noster Astron. II. 37. *Divisa est à puppi usque ad malum.* Schol. German. *Quam notatam in cælo figuravit, sed à gubernaculis usque ad malum.* Pro *notatam* Boschartus *mutatam* reponit Hieroz. Part. II. Ego legerim, *non totam*. Forte est, ut ita habeat Sanctandreana editio, quæ paucis hebdomadis possessa in piperatam manum incidit. Sed nihil mutare heic eam mihi affirmant, à quibus est inspecta. Hyginus Astron. II. 37. *Hujus non tota effigies inter astra videtur.* Scripseram hæc, cum inveni cap. 12. Lib. IV. *Navis Argo sine totius veli.* Nihil ergo mutandum.

f *Prælabitur*] Quædam Ciceronis editiones habent, *prolabitur*.

g *Conversam præ se*] Consule summi viri Gron. Observ. Lib. IV. cap. 26.

h *Sicut cum* &c.] Ante hunc versum inserendus est ille ex Cicerone: *Sed conversa retro cœli se per loca portat.*

i *Contingere portus*] Rectè *contingere* Hyginus, non *constingere*, ut apud Ciceronem diu lectum fuit. Germanicus: *Optatam cupiens contingere terram.*

k *Adversamque*] Rectè emendat

 aver-

[l] *Inde gubernaclum* [m] *tendens à puppe volante*
Clari posteriora canis vestigia [n] *tangit.*

Hæc navis habet stellas in puppe quatuor, [o] in gubernaculo dextro quinque, in sinistro quatuor, consimiles inter se omnino tredecim.

XV. [a] *Lemniadæ.*

[b] In insula Lemno mulieres Veneri sacra aliquot annos non fecerant, cujus ira viri earum [c] Thressas uxores duxerunt, & priores spreverunt. At Lemniades ejusdem Veneris impulsu conjuratæ, genus virorum omne, quod ibi erat, interfecerunt, præter Hypsipylen, quæ patrem suum Thoantem clam in navem imposuit, quem tempestas in [d] insulam Tauricam detulit. Interim Argonautæ præ-

aversamque Grotius. Germanicus: *Aversamque ratem votis damnatus ad oram Praligat.* Theon in Aratum pag. 143. Ὄπισθεν φέρετ') ἡ Ἀργὼ περὶ πρύμναν ὁμοίως ταῖς καθορμιζομέναις νεῶν.

l *Inde gubernaclum*] Ante hunc versum omissi rursus duo illi, *Atque usque à prorâ ad celsum sine lumine malum, A malo ad puppim cum lumine clara videtur.*

m *Tendens à puppe volante*] In Cicerone est: *Disperso lumine fulgens.*

n *Tangit*] In Cicerone est *condit.* Sed Hyginianam lectionem merito cum Grotio & Scheffero præferas.

o *In gubernaculo dextro*] Habuit igitur in puppi duo gubernacula. Petronius: *Nunc per puppim, per ipsa gubernacula dilabendum est.* Consule Schefferum, Milit. Nav. Lib. II. cap. 5. Scalig. ad Manilium pag. 368. Boschartum Hieroz. Part. II. Lib. IV. c. 2. ubi Pœnorum naves duplici instructas fuisse gubernaculo ostendit. Hygin. Astron. Lib. III. *Hæc habet in puppi ad singula gubernacula, ad primum stellas quinque, ad alterum quatuor: circum carinam quinque, & sub rejectum quinque, ad malum quatuor.* Si idem est Hyginus, sequutus heic est, ut sæpe solet, diversos auctores.

Ad CAP. XV.

a *Lemniada*] An *Lemniades?* non dixerim. Vide notata à nobis ad Fulgent. prol. Lib. I. cap. 2. Lib. III. & quæ in dissertatione diximus, nec non infr. ad cap. 155.

b *In insulâ Lemno*] Narrarunt præter Hyginum hanc fabulam Schol. Apollon. ad Lib. I. 209. Homeri ad Iliad. H. 467. Euripidis ad Hecub. vers. 887. Statii ad v. Theb. 29. Antigon. Histor. Mir. 130. Apollod. Lib. I. Apostolius Cent. XI. 96. Valer. Flaccus Lib. II. 113. Verba Statiani interpretis ad Lib. v. Th. vers. 59. exscribi merentur: *Quia*, inquit, *adulterium Veneris in honorem Vulcani damnaverant, inde nulla Veneris sedes in Lemno est. Unde iratum numen odorem feminis hircinum immisit, ob quam caussam horruisse viri dicuntur uxores.*

c *Thressas uxores*] Ancillas αἰχμαλώτας è Thraciâ avectas. Horat. III. 9. *Me nunc Thressa regit Chloe.* Valerius: *Has agimus longi famulas tibi præmia belli.*

d *Insulam Tauricam*] *Oenoam* appellat Apollon. I. 623. Addit etiam *Sicinum* postea appellatam. Eustathius in Dionysium: *Tauri populi à tauro animali vocantur, eo quod Osiris ibi juncto bove*

prænavigantes, [e] Lemno accesserunt. Quos ut vidit Iphinoe, [f] custos portæ, nunciavit Hypsipylæ reginæ; cui [g] Polyxo ætate constituta dedit consilium ut [h] eos laribus hospitalibus obligaret, [i] hospitioque invitaret. Hypsipyle ex Jasone procreavit filios [k] Euneum & [l] Deiphilum. Ibi

bove terram araverit. apud quos est insula Taurica, quæ & Mæotica, magna & celebris. De ista insula loquitur heic Hyginus.

e *Lemno accesserunt*] Figuratè, ajunt Technici, dativus pro accusativo. Infr. cap. 108. *Transtulerunt Tenedo.* Sulpic. Severus Lib. 1. *Rubo accessit.* &, *Ægypto advenerat.* Vict. Illustr. 77. *Truncus jactus Nilo.* Imo & Græcè Musæus, ἔῤῥιψε θαλάσσῃ. Virg. Æn. 1. 293. *Accipies cœlo.* XII. 256. *Projecit fluvio.* 380. *Effudit solo.* Ecl. 2. 30. *Compellere hibisco.* ubi Servius: *Sic dixit hibisco, ad hibiscum, ut, it clamor cœlo, pro ad cœlum.* Horat. 1. 24. *Nigro compulerit gregi.* Phædr. Lib. IV. *Cœlo receptus propter virtutem Hercules.* Auctor Orig. gentis Rom. *Creditum eum vivum absumptum cœlo.* Lego, *adsumptum.* Contrarium vitium occupavit Cyprianum Tract.. de Eleem. cap. 6. *Fecisset subcinericium panem, quo adsumpto moritura cum liberis esset.* Lege, *absumpto.* Sulpicius in hac historiâ Lib. 1. *Quo absumpto una cum filiis mortem exspectaret.* Peccatum pariter à librariis Astron. II. cap. 16. *Urnam arreptam ad inferos esse;* lege *abreptam.* Silius Lib. XV. *Ire sorori,* pro ad sororem. Terent. And. 1. 1. si Nonio fides habenda, *Commigravit huic viciniæ.* Obsequens prodig. cap. 43. *Ne unquam Romæ reverteretur.* nisi *Romam* ibi reponendum cum Scheffero. Pseudo-Cyprianus in Revelatione capitis J. Baptistæ: *Quemadmodum Hierosolymis iverit orationis gratiâ.* Et interpres Concilii Ephesini p. Ed. cont. 160. *In juge exilium Petra deduci jubeat.* Sic *ubi* pro *quo* in modo laudato Tractatu Cyprianus: *Pergens illico, ubi jussus fuerat.* Haimo Homil. pag. 37. *Cum ibi Jacob venisset.* Gajus Digest. Lib. 1. Tit. II. parag. 1. *Cum ibi venerimus.* Gregor. dial. Lib. I. *Ubi vis ire?* Adde not. ad Lact. Argum. Lib. XIV. fab. I. Sed in multis ablativum per subauditam præpositionem, quam sæpe addi ad cap. 92. ostendo, pro dativo perperam acceptum credo. Hyginus cap. 9. *Regiâ recepit.* 125. *Casâ recepit.* Hieron. ad Furiam: *In sinu Abrahæ recipitur.* Fulg. 1. 2. *In mari projecta sunt.* Quod tamen apud Dictyn legitur Lib. V. *Reliquias aurea urna conditas,* vitiosum non puto, cum apud Prudentium similiter dictum reperiatur Psych. vers. 105. *Condere vagina gladium.* Et apud Florum Lib. I. c. 13. *Partim in doliis defossa terra recondunt.* Auson. epigr. 94. *Zona textum elegeion erat.* Lactant. Argum. Lib. IV. 5. *Quam ille cum terra defodisset.* Apulej. III. Met. *Tonstrina residentem conspexit.* Festus: *Stipes fustis terra defixus.* Vide quæ præterea notamus ad cap. 108.

f *Custos portæ*] Urbis videlicet Myrinæ. Apollon. 1. 634.

g *Polyxo ætate constituta*] Anus Hypsipyles nutrix. Apollon. 1. 664.

h *Eos*] Ita reposui pro *eas*, postulante id sententiâ.

i *Hospitio invitaret*] H. e. in hospitium. Gregor. Dial. I. *Requirens hunc invitavit hospitio.* Dictys Lib. III. *Qui cum eo venerant, cibo invitantur.* Noster cap. 18. *Recepit hospitio.* 186. *Duxit conjugio.*

k *Eunæum*] Scribe, *Euneum.* Εὔνηος est Homer. Iliad. H. 469. Εὐνεως Straboni Lib. I. Εὔνοος Apollod. Lib. I. & Apostolio Cent. XI. 98. Sed nullus dubito, quin corrigendus sit uterque, & legendum. Εὔνοος vel Εὔνεως, quod idem est. Vide Etym. Magnum in Εὐνεῖδαι. Non malè Lactantius ad VI. Theb. 342. ita dictum censet *boni ominis causâ à patre navigaturo.*

l *Deiphilum*] Rectius scripseris, *Deipylum.* pro quo *Nebrophonon* Apollodorus, Statius *Thoantem* habet VI. Theb. 342. *Nomen avo gentile Thoas, atque omine dictus Euneos Argoo.*

Ibi cum plures dies retenti essent, ab Hercule objurgati discesserunt. Lemniades autem postquam scierunt Hypsipylen patrem suum servasse, conatæ sunt eam interficere. illa fugæ se mandavit. Hanc prædones exceptam Thebas deportarunt, & [m] regi Lyco in servitium vendiderunt. Lemniades autem quæcunque ex Argonautis conceperunt, eorum nomina filiis suis imposuerunt.

XVI. *Cyzicus.*

CYZICUS [a] Eusori filius rex [b] in insula Propontidis, Argonautas hospitio liberali excepit. Qui cum ab eo discessissent, totumque diem navigassent, nocte tempestate orta, ad eandem insulam ignari delati sunt. Quos Cyzicus [c] hostes Pelasgicos arbitrans esse, cum eis noctu in littore arma contulit, & ab Jasone est interfectus. [d] Quod postero die cum prope littus appropinquasset, & vidisset se regem interfecisse, sepulturæ eum tradidit, atque filiis regnum tradidit.

XVII. *Amy-*

m *Regi Lyco*] Ita hunc Regem appellat quoque cap. 74. & 273. Apollodoro Lib. III. pag. 152. est *Lycurgus.* Vide notas ad cap. 74.

Ad CAP. XVI.

a *Eusori*] *Eusori* ex filiâ nepotem fuisse refert Apollon. I. 948. Parthenius Cyzicum facit *υἱὸν Αἰνέω* cap. 28. corruptè. Lege, Αἰνέος ex Scholiis Apollon. ubi Αἰνεὺς audit; unde Κύζικος Αἰνειάδης nescio cui poëtæ. Apollinis filius est Cononi cap. 41. apud Photium. Apollon. Scholiastæ Æneus Apollinis & Stilbes filius.

b *In insula Propontidis*] Cyzico nempe, quæ olim *Dolionis* dicta, & incolæ ejus *Doliones.* Unde *Dolionum rex* dicitur Cyzicus Apollod. Lib. I. pag. 44. Etiam urbs Cyzicus dicta est, teste Apollon. II. 767. Τὸ *in* videtur ex seq. syllabâ natum. malim, *insulæ Propontidis*, ut habet cap. 18.

c *Hostes Pelasgicos*] Macrones, qui Eubœorum, qui quondam Pelasgi dicti, erant coloni. Apollon. Lib. I. vers. 1024. Aliter hæc narrat Conon.

d *Quod postero die eum*] Trajectio est, ἀντὶ τοῦ, *Quod eum postero die.* Sic cap. 79. *Quod Jovis eos cum vidisset.* Censui antehac illam particulam *quod* eleganter παρέλκειν, & ad fulciendam periodum adsumptam. Atque ita visum quoque video Scioppio Verisf. Lib. I. cap. 3. quo multa id genus congessit. quibus nos non pauca addere possemus. Horat. I. od. I. *Quod si me Lyricis vatibus inseres.* Epod. X. *Opima quod si præda curvo littore Porrecta mergos juverit.* Martial. Lib. VIII. 30. *Quod nisi rapta foret nolenti pœna.* Nepos Hannib. I. *Quod nisi domi debilitatus esset.* Cicer. XIV. ep. 4. *Quod utinam minus vitæ cupidus fuissem.* Vell. I. 3. *Quod si quis a Thessalo Herculis eos appellatos Thessalos dicet.* Sallust. Jug. 14. *Quod utinam illum eadem simulantem videam.* Liv. XLI. 10. *Quod eum milites consulis imperio dicto audientes sese futuros dicerent.* Fulg. Lib. I. *Quod itaque si velut Deus Jupiter judicasset*, Curt. Lib. IX. 3.

XVII. *Amycus.*

AMYCUS Neptuni & [a] Melies filius, Bebryciæ rex. In hujus regna qui venerat, [b] cæstis cogebat secum contendere, & devictos perdebat. Hic cum Argonautas provocasset ad cæstus, Pollux cum eo contendit, & [c] eum interfecit.

XVIII. *Lycus.*

LYCUS rex insulæ Propontidis, Argonautas [a] recepit hospitio, [b] in honorem, eo quod Amycum interfecе-

IX. 3. *Quod si adhuc penetrare in Indiam certum est.* Confer Nostr. cap. 52. 63. 69. 103. 108. &c. Clarissimus Schefferus observat in id genus locutionibus *ob* intelligendum esse. Certe necessario subauditur in obtestationibus, qualis est illa Horatii Lib. I. epist. 17. *Quod te per Genium, dextramque, Deosque penates Obsecro.* Imo & plerisque aliis in locis, ubi eo, quo dixi, modo quasi πλεοναστικῶς ponitur. Consule Sciop. Susp. Lect. Lib. I. epist. 17. & Servium ad Æneid. I. 141. Adde quæ notamus ad cap. 34. & 108.

Ad CAP. XVII.

a *Melies*] Apollon. Lib. II. 4. Βιθυνὶς Μελίη. Ubi vide Scholiasten, qui dubitat utrum sit proprium. Βιθυνὶς accipit pro proprio Apollod. Lib. I. pag. 45. Ἧς ἐβασίλευσεν Ἄμυκος Ποσειδῶνος παῖς καὶ Βιθυνίδος. Servius autem cum nostro facit ad Æn. V. vers. 373. *Amycus fuit Neptuni filius & Nympha Melies, qui à Polluce victus est pyctali certamine. Bebrycia autem ipsa est Bithynia.* Eadem invenies apud Lactant. in III. Theb. Stat. vers. 353. Tzetzes ad Lycophr. pag. 193. Βέβρυκες οἱ νῦν Μυσοὶ, ἐνδότεροι Μυσῶν ὄντες. Cæterum ex Apollodoro unam vocem excidisse censet nobil. Heinsius. ad Ovid. III. Amor. El. 6. scribitque, ut cum Apollonio & Hygino ei conveniat, καὶ Μελίης Βιθυνίδος.

b *Cæstis*] Atqui inferius habet *cæstus.* Declinationem in tam exiguâ narratione mutasse scriptorem cum non sit verisimile, lubens adsentior Cl. Scheffero reponenti ibi *cæstos.* quanquam quartæ formæ est Virgil. Æn. V. 69. ubi Servius videndus. Ita secundæ inflexionis est *lacus* Catal. Pith. Lib. IV. *Fundit at October vina Falerna lacis.* Legebam à primo *labris*, quod scirem in iisdem Catal. dixisse Hilasium: *Labra per autumnum vino spumantia fervent.* Nunc nihil muto. Gregor. Dialog. Lib. II. cap. 6. *Super ipsam laci ripam jacebat.* Isidorus Lib. XIII. cap. 19. Orig. *In Indiâ omnibus lacis salubrior.* Vetus interpres Esai. cap. L. vers. I. *Ad cavernam laci, de quâ præcisi estis.* Prætulit alteram inflectionem Chrysol. Serm. 66. *Qui vini lacus, ne guttam daret, inclusit.* Scriverius in libro Nob. Senatoris Wil. Goesii τὸ *cæstis* mutaverat in *cæstum.* Lector judicet, utra conjectura sit melior.

c *Eum interfecit*] Ergo inventor invento suo periit. nam cæstus Amycus ille invenisse dicitur. Clemens Strom. Lib. I. pag. 307. Edit. Morel. Ἄμυκος ὁ Βεβρύκων βασιλεὺς ἱμάντας πυκτικοὺς πρῶτος εὗρε.

Ad CAP. XVIII.

a *Hospitio recepit*] Dictys Lib. I. *Spartæ in domum Menelai hospitio receptus.* Vide notas ad cap. 15.

b *In honorem*] Hoc esset, *honoris gratiâ.* Glossema esse existimat Barthius: cui & Cl. Schefferus adsentitur, nisi

 quis

cerant, [c] quod eum sæpe inficiaretur. Argonautæ dum apud Lycum morantur, & extra venatum exissent, Idmon ab apro percussus interiit. In cujus dum diutius sepultura morantur, [d] Tiphys Phorbantis filius moritur. Tunc Argonautæ [e] Ancæo Neptuni filio navem Argo gubernandam dederunt.

XIX. *Phineus.*

PHINEUS Agenoris filius, Thrax, ex [a] Cleopatra habuit [b] filios duos. Hi à patre [c] novercæ [d] crimine excæcati

quis existimet legendum, *hospitii in honorem.* quod rectius est. Recipere enim in hospitium & in honorem idem significant, ut observat Tomasinus in de Tess. Hosp. cap. 5.

c *Quod eum sæpe inficiaretur*] Ita princeps editio habet, non *per eum.* Barthius notat in libris nescio quibus vetustis legi, *insectaretur.* Fecerim inde *infestaretur.* quod idem est, quod *infestaret.* Cap. 37. *Itineri infestabantur*, lege, *itinera.* Non insolens nostro istiusmodi enallage. Cap. 273. *Certati sunt cursu.* 274. *Gladio belligeratus est.* *Infestare* est lædere, vexare, populari. Gloss. Steph. *Endofestabat.* ἐσίνει. Vulcan. ἔσινε, vel ἔσεισε. Prius probo. Inde σίνις, *fur*, *latro.* Eædem Gloss. *Infestantes*, σινοῦντες, δάκνοντες Lego, σίνοντες. Etiam apud Græcos passivæ formæ quæ sunt, activè sumuntur Atticè, ut notat Hom. Scholiastes ad Iliad. β. vers. 99.

d *Tiphys*] Ita rescripsi pro *Iphis* ex cap. 14. Apollod. Lib. I. *Hic Idmon vates ab apro percussus interiit. Tiphys hic etiam moritur.* Adde Apollon. II. 856. Tzetzen in Lycophr. pag. 128.

e *Ancæo*] Ita etiam Apollon. II. 896. Herodorus autem Ergino id tribuit in Scholiis. Quis sit ille Ἄζωρος, quem κυβερνήτην τῆς Ἀργοῦς facit Hesychius, nondum comperi.

Ad CAP. XIX.

a *Cleopatra*] Ita eam quoque appellat Schol. Apollon. ad I. 211. & II. 238. Hom. Odyss. M. 70. Diodorus Lib. IV. pag. 247. Schol. Sophoclis ad Antigon. vers. 1095. Servius autem ad Æn. III. 209. *Cleobulam.* quod mihi suspectum est.

b *Filios duos*] *Orythum & Crambin* vocat Schol. Apollon. ad vers. 178. Lib. II. ex Sophocle. ad versum autem 140. *Parthenium & Crambin*, Sophoclis Schol. eo, quem laudavi modo, loco *Plexippum & Pandionem*; additque à quibusdam *Gerymbam* & *Aspendum* eos nominari.

c *Novercæ*] *Idæam* vocant Diodorus Lib. IV. Sophoclis Scholiastes, nec non Apollonianos ad II. 140. Sed hic variat, & ad ejusdem libri vers. 178. *Diam* eam appellat. Schol. Homeri ad Odyss. M. 70. *Eurytiam.* Servius ad Æn. VIII. 344. *Danaen.* Sunt etiam, qui *Idotheam* eam Cadmi sororem fuisse velint, ut Sophoclis annotat Scholiastes. Usque adeo nihil certi est in fabulis.

d *Crimine*] H. e. criminatione. Criminata est autem se de stupro à privignis fuisse appellatam. Horat. Lib. II. ep. 18. *Ut penitus notum, si tentent crimina, serves.* Pub. Syrus: *Difficilem oportet aurem habere ad crimina.* Gloss. vett. *Crimen*, ἔγκλημα, διαβολή. Cyrill. Διαβολὴ, *obtrectatio*, *criminatio*, *crimen.* Adde quæ Goldastus ad Dositheum notavit pag. 38. Arnob. initio Lib. III. *Jam dudum quidem criminibus his omnibus responsum est.* h. e. accusationibus. Nepos Epam. cap. 7. *Criminibus adversariorum.*

e *Ab*

cati sunt. Huic etiam Phineo Apollo augurium dicitur dedisse. Hic deorum consilia cum enunciaret, [e] ab Jove est excæcatus: [f] & apposuit ei Harpyias, quæ [g] Jovis canes esse dicuntur, quæ escam ab ore ejus auferrent. Huc cum Argonautæ devenissent, & eum iter ut demonstraret rogarent, dixit se demonstraturum, si eum pœna liberarent. Tunc Zetes & Calais, [h] Aquilonis venti & Orithyiæ filii, qui pennas in capite & in pedibus habuisse dicuntur, Harpyias fugaverunt in insulas [i] Strophadas, & Phineum pœna liberarunt. Quibus monstravit quomodo Symplegadas transirent, ut columbam mitterent: [k] quæ pe-

e *Ab Jove* &c.] Conveniunt cum Hyginianis, quæ Apollonius tradit Lib. II. 3, 3. Serv. ad Æn. III. 209. Aliam causam affert apud Apollon. Scholiasten Hesiodus ad Lib. II. vers. 181. A quo rursus abit Ister apud eundem ad Lib. ejusdem vers. 207. Adde Apollod. Lib. I. pag. 46.

f *Et apposuit ei Harpyias*] Sequi debuisset, *& apposita ei Harpyia.* vel, *qui apposuit* &c. Sed vide quæ notavimus ad cap. 8.

g *Jovis canes*] Serv. ad Æn. III. 209. *Ut autem canes Jovis dicerentur, hæc ratio est, quia ipsæ furiæ esse dicuntur.* Tzetzes ad Lycophr. p. 34. Ἐμυθεύσαντο δὲ τὰς τοῦ Φινέως θυγατέρας Ἐρασείαν καὶ Ἀρπυρείαν ὄρνεα εἶναι, ἀφαρπάζοντα τὴν τροφὴν ἀπὸ στόματος τοῦ γέροντος.

h *Aquilonis venti*] Delectatur noster istiusmodi appositionibus. Vide notas ad cap. 140. Serv. in hac fabula ad Æn. III. 209. *Quare irati Dii, vel ut quidam volunt, Aquilo veneno, propter nepotum injuriam, eum cæcavit.* Puto scribendum, *Aquilo ventus.* Fulgent. Myth. Lib. III. *Aquilonis venti filii.* Noster cap. 140. *Ventus aquilo.* Lemma est cap. 61. Lib. XII. variæ Histor. Ælian. Περὶ Βορρᾶ ἀνέμου τιμῆς.

i *Strophadas*] Virg. Æn. III. 210. *Strophades Grajo stant nomine dictæ.* Prius *Plotæ* dicebantur. Vide Apollon. II. 297. & ibi Scholia. Servius: *Quorum conversio, strophe, nomen insulis dedit.*

k *Quæ petræ cum concurrissent*] Cl. Schefferus locum hunc ita constituit; *transirent, & columbam mitterent, quo, petræ cum concurrissent, in recessu illi retro ne fugerent.* Meo judicio, qui stylo, quam Hyginus, paulo puriore uteretur, ita scripsisset: *quomodo Symplegadas transirent: ut columbam mitterent, ea petra cum concurrissent, & in recessu earum illico trafugerent.* Atque ita suadet partim Homer. Schol. ad Odyss. M. 70. ubi corruptè Φηνεὺς dicitur hic Phineus. Ἐκέλευσεν ἀφεῖναι περιστερὰν κατὰ συμβολὴν τῶν πετρῶν. Κἂν μὲν μεσολαβηθῇ, μὴ πλεῖν. ἐὰν δὲ σωθῇ, τότε περαιοῦν τὸ πλοῖον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ποιοῦσι. καταχθείσης δὲ περιστερᾶς διὰ τῆς ἄρας, προσβάλλουσι τῇ Ἀργοῖ δύο πληγάδες πέτραι συνελθοῦσαι τῆς νεὼς συμμύκουσιν, αὐτοὶ δὲ σώζονται. Corrupta & transposita heic quædam, quæ ita restituo: προσβάλλουσι τῇ Ἀργοῖ πληγάδες πέτραι, καὶ συνελθοῦσαι τὸ πτερὸν τῆς νεὼς συμμύκουσι. Gloss. Steph. *Aplustra*, πτερὸν πλοίου. & alio loco, *Aplustra*, ἄσφαλτον, ἢ τὸ ἄκρον τῆς πρώρας. Lege ἄφλαστον cum Vulcanio. Sed falsum est fuisse ἄφλαστον ἄκρον πρώρας. Schol. Apollon. ad Lib. I. 1089. Ἔστιν οὖν τὸ ἄφλαστον συνί-

petræ cum concurrissent, in recessu earum, [l] illi retro refugerent. Argonautæ beneficio Phinei Symplegadas transierunt.

XX. *Stymphalides.*

ARGONAUTÆ cum ad insulam [a] Diam venissent, & aves [b] ex pennis suis eos conficerent pro sagittis, cum multitudini avium resistere non possent, ex Phinei monitu clypeos & hastas sumpserunt, exque more Curetum sonitu eas fugarunt.

XXI. *Phrixi*

σανίδιον κ̀ τὴν πρύμναν. Tzetzes in Lycophr. pag 57. *Τὰ μὲν ἄφλαστα πρυμνήσια, τὰ δὲ κόρυμβα πρωρήσια.* Schol. Juvenal. ad Sat. x. 136. *Aplustra tabulatum ad decorandum navis superficiem adpositum, alii dicunt rostra, navis ornamentum puppis, ἄφλαστα.* Confer Apollod. Lib. I. Ut probare se ista aliquatenus possint, dictionem tamen Hygini si attendas, malis forte; *quomodo Symplegadas transirent, & columbam mitterent. Quæ petræ* &c. Atque ita, *quæ* valebit idem quod *ea*, ut *quos* pro *eos* habes cap. 21. Vide ibi notas.

l *Illi retro fugerent*] Barthius ex scedis MSS *illico trafugerent.* quod probandum existimo. *Fugere* est celeriter navigare. Serv. ad Georg. I. 286. *Fugam de profectione & cursu legimus, ut: simul arva fugâ, simul æquora verrunt. Unde velocem equum fugacem dicimus.* Horat. III. od. 2 *Spernit humum fugiente pennâ.* Vide præterea Virg. Georg. IV. 19. Æn. v. 151 & 243. Nobil. Heinsium ad Ovid. Heroid ep. 4. *Illico trafugere* est *περαιοῦν τὸ πλοῖον.* Gloss. Cyrilli, *Διαβάλλω, Διαπερῶ, tramitto, transmitto. Trafugio* dictum, ut *traluceo* apud Fulgent. Lib. I. cap. 15.

Ad CAP. XX.

a *Diam*] Mirificus est in hac narratione de Stymphali avibus Hyginus. Insula, in quâ degebant, non *Dia*, sed *Aretias* vocabatur, si credimus Apollonio & ejus Scholiastæ ad vers. 384. & 1092. Lib. II. Inferius cap. 30. in Insula Martis ab Hercule sagittis interfectas memorat. Apollonii Scholiastes, quem alias sequi non raro soler, longe aliter; non interfectas esse, sed crotalorum sonitu ex Stymphalo lacu in eam insulam fugatas. quicum facit Etym magni auctor in voce *Στυμφαλίδες.* Apollodorus autem fugatas partim, partim interfectas refert Lib. II. p. 94. *Insula Martis* est *Aretias*, *Ἀρεώνησος* Scholiastæ Apolloniano. Verum ibi non Hercules, sed Argonautæ congressi fuerunt cum his monstris. Plura de Stymphalidibus si desideres, adi Schol. Apollon. ad II. Lib. vers. 1055.

b *Ex pennis conficerent*] Lege *configerent* cum Nobil. Heinsio, hoc est, *vulnerarent.* Nepos Datam. cap. 9. *Confixi ceciderunt.* Curt. VII. 5. *Sagittis configerent barbari.* Noster cap 24. *Ex venenis multa miracula fecit.* 30. *Ex felle ejus sagittas tinxit.* 88. *Vestem ex cruore pecudum inquinavit.* In tumulo militis Batavi Lib. III. Cat. Pith. *Dum pendet in aëre telum Et redit, ex aliâ fixi fregique sagitta.* Schol. German. *Aquilâ. Dicitur sagitta Apollinis fuisse, cum quâ Cyclopas interfecit.* Arnob. Lib. I. *Sequentium se millia quinque saturavit è panibus.* Dictys Lib. I. *Aliquid ex oratione profuturus.* In Testam. Porcell. *Volo mihi fieri monumentum ex literis aureis scriptum.* Auctor Tract. de Sinâ & Sion: *De arundine caput ei quassabant.* Apulej. de Herbis cap. 18. *Circumscribes eam cum annulo aureo.* Tertull. de Cor. Mil. cap. 12. *Ex myrto ait milites redimi solere.* Arnob. Lib. I. *In incudibus*

Deos

XXI. *Phrixi filii.*

ARGONAUTÆ cum per [a] Cyaneas cautes, quæ dicuntur [a] Petræ [b] Symplegades, intrassent mare, quod dicitur Euxinum, & errarent, voluntate Junonis delati sunt ad insulam Diam. Ibi invenerunt naufragos nudos atque inopes Phrixi & Chalciopes filios, Argum, [c] Phrontiden, Melam, Cylindrum. Qui cum casus suos exposuissent Jasoni, se, cum ad avum festinarent Athamanta ire, naufragio facto ibi esse ejectos, [d] quos Jason receptos

Deos & ex malleis fabricare. Ad quem locum consule Heraldum, & Salmasium ad Pallium Tertulliani pag. 115. Ad eundem modum σὺν instrumentis addunt nonnunquam Græci. Theognis vers. 41. Καὶ σὲ σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες ᾌσονται. Vel ἐν. Diaconus ad Hesiodum: Ἐκιθάριζεν ὁ Ἀπόλλων ἐν χρυσῇ λύρᾳ. Ex idiotismo sequioris ævi id esse observat magnus Heinsius in notis ad Hesiodeos interpretes pag. 119. Nonnum tamen & Antoninum Liberalem ita loqui non dubitasse notavi ad hujus caput 13. Quibus addo Lucianum Protesilao: Καθικόμενοι ἐν τῇ ῥάβδῳ. Bianorem Anthol. I. Sect. 33. num. 15. Ἐν ποσὶ λὰξ πατέοντα. Hesych. in Κνῦσις. quem vide. Gloss. Steph. *Axungia*, λίπος, ἐν ᾧ τοὺς ἄξονας χρίουσι. Delet, me invito, τὸ ἐν Vulcanius. Immo Atticismum resipere illam λέξιν idem ille modo laudatus Heinsius postea, & rectius censuit not. ad Poët. Aristotel. p. 325. Imitatus est Græcos vulgatus interpres Gen. XLVIII. 22. *Quam tuli de manu Amorrhæi in gladio & arcu meo.* Exod. IV. 17. *Virgam quoque hanc sume in manu tua, in quâ facturus es signa.* Si membranis vett. bibliothecæ Leidensis accedimus, etiam Paulus in excerptis Festi: *Cæstus vocantur, & in quibus pugiles dimicant, & genus quoddam muliebris ornatus.* Sed de eo ut nonnihil, ita quin in voce *Candicaria* ei sui sæculi vocabulum restitui debeat, nullus dubito: *Candicariæ naves, ex tabulis grossioribus factæ.* Ita Cod. Leid. Adde not. ad Astron. II. 4.

Ad CAP. XXI.

a *Petras Cyaneas*] Πέτρας Κυανέας. Apollon. Lib. II. 317. Schol. Κυάνεαι ἐκαλοῦντο διὰ τὸ χρῶμα. Ovid. I. Trist. IX. 34. *Transeat instabiles strenua Cyaneas.* Juvenal. Sat. XV. 19. *Concurrentia saxa Cyanes* ab insulâ Cyane appellat. Schol. Theocrit. ad Eidyll. XIII. 22. Τιμοσθένης δέ φησιν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ὡσεὶ στάδιον, εἶναι νησίδιον σκοπελῶδες. καλεῖσθαι δὲ τὰς τούτου ἄκρας Κυανέας. Confer quæ congessit ad Ovid. Met. Lib. VII. v. 62. Nob. Heins.

b *Symplegades*] Συμπληγάδες vel πληγάδες dictæ sunt παρὰ τὸ συμπλήσσεσθαι. Corruptè *Sympligiades* appellat Serv. ad Æn. III. 109. Schol. Euripidis ad Med. vers. 2. Ὁ Σιμωνίδης συνορμάδας φησίν. Ἐρατοσθένης δὲ ἐν γεωγραφουμένοις φησὶ τὸν πλοῦν στενὸν εἶναι καὶ σκολιὸν, διὸ καὶ φαντάζεσθαι τοὺς πλέοντας τὴν ἀπόκλεισιν τῶν πετρῶν. Confer Tzetzen in Lycophr. pag. 190.

c *Phrontiden*] *Phrontides* & supr. c. 14. appellatus est. Rectius *Phrontis* appellatur cap. 3. quod Apollodorus & Apollonius comprobant.

d *Quos*] Sequi omnino debuisset,

ptos auxilio juvit: qui Jaſonem Colchos perduxerunt per flumen Thermodoontem. Et cum jam non longe eſſent à Colchis, juſſerunt navem in occulto collocari, & venerunt ad matrem [e] Chalciopen Medeæ ſororem, indicantque Jaſonis beneficia, & cur veniſſet. Tunc Chalciope [f] de Medea indicat, perducitque eam cum filiis ſuis ad Jaſonem. Quæ cum eum vidiſſet agnovit, quem in ſomnis adamaverat, Junonis impulſu, omniaque ei pollicetur, [g] & perducunt eum ad templum.

XXII. *Æeta.*

[a] ÆETÆ Solis filio [b] erat reſponſum, tam diu eum regnum habiturum, quandiu ea pellis, quam Phrixus conſecraverat, in fano Martis eſſet. Itaque Æeta Jaſoni hanc

c ſi-

eos, ut emendatum it Cl. Schefferus. Verum ſi heic quicquam mutes, neceſſario omnibus locis, ubi *qui* pro *is* ponitur, eadem adhibenda eſſet medicina; non enim heic tantum, ſed etiam cap. 19. 28. 34. 79. 80. 91. 185. & Aſtron. II. 1. aliiſque locis illa permutatio facta eſt. Quid quod vir Clariſſimus ipſe ad cap. 34. plebejum id eſſe annotavit? Quamobrem parum abeſt, quin eam loquendi rationem non à librario, ſed ab ipſo eſſe Hygino perſuaſum habeam. Utitur eâ etiam auctor Gloſſarum MSS. in Virg. I. Georg. *Et poſtmodum cum filia ejus Erigone mortem quæreret, quæ cum reperiſſet corpus ejus*, pro *& ea*. Adde not. ad cap. 4. ubi ſatis multa id genus reperies.

e *Chalciopen*] Ita repoſui pro *Chalciopem*. Vide notas ad cap. 137.

f *De Medeâ indicat*] Cl. Schefferus, *idem Medea indicat*. quod probarem protinus, niſi magis arrideret Heinſianum, *rem Medeæ indicat*.

g *Et perducunt*] *Ipſa* puta & *ſoror Chalciope*. niſi *perducit* præferas, quod Cl. Scheffero viſum. Infr. cap. 127. *Quem cum cognovit qui eſſet, juſſu Minervæ cum Telemacho & Penelope in patriam redierunt*. Diximus de iſtâ ſyllepſi jam ad cap. 6.

Ad CAP. XXII.

a *Æeta Solis filio*] Ex *Perſe* ſecundum noſtrum. *Perſeidem* appellat Heſiodus. *Ætam* autem hunc regem vocavit Servius cum Philargyrio ad Georg. II. 140. & 142. Item ad illa Æn. II. 490. *Amplexæque tenent poſtes atque oſcula figunt. Apollonii*, inquit, *locus, in quo inducitur Medea patrio* * *Æta relinquens domum, ita facere*. Lege, *patris Ætæ*, & tolle aſteriſcum. Locus ille, quem tangit, legitur Lib. IV. 26. Rutil. Lib. I. *Crebra relinquendis infigimus oſcula portis*. Cæterum τῷ *Æta*, quod mirabar antehac, video etiam uſum Ovid. VII. Met. 170. ut quidem vulgatæ editiones repræſentant, *Diſſimilemque animum ſubiit pater Æta relictus*. Et Solinum cap. VIII. ubi *Oeta* multæ editiones perperam habent. Sed ut Solino, Servio, & Philargyrio id donetur, in Ovidio tamen non ferendum cenſet Nob. Heinſius. Delet ergo auctoribus MSS. libris τὸ *pater*. Conſule eum ad Heroid. epiſt. VI. Cæterum quod *Æta* pro *Æeta* dicerent poſterioris ævi ſcriptores, anſam præbuit librariis corrumpendi Avienum Perieges. pag. 424. ed. Pith. *Has poſt in terras pinus ſubivit Etine, Inſeditque locos*. Lege, *ſubiit Æitine*, vel, *ſubit Æetine*. h. e. Medea.

b *Erat reſponſum*] Ab Apolline nempe. Servium vide ad Georg. II. 140.

c *Si-*

[c]simultatem constituit, si vellet pellem auratam auferre, tauros [d]æripedes qui flammas naribus spirabant, jungeret [e]adamanteo jugo, & araret, [f]dentesque draconis ex galea sereret: ex quibus gens armatorum statim [g]enasceretur, & se mutuo interficeret. Juno autem Jasonem ob id semper voluit servatum, quod, cum [h]ad flumen ve-

c *Simultatem constituit*] *Simultas* jurgium & contentio est Donato ad Phorm. act. II. sc. I. Sed id minus heic quadrat. Exprimere Hyginum voluisse puto, quod in hac narratione dixit Apollon. Schol. ad I. III. Ἄθλους αὐτῷ προςέταξε μεγάλους. Utitur hac phrasi etiam noster cap. 50. 67. 84. 185. Scioppius ad Sanct. Minervam Lib. IV. *Videtur*, inquit, *antiquitus significasse pactum, sive quod inter duos simul convenisset, quasi simulitas.* Cl. Schefferus interpretatur *legem sive conditionem ex simultate profectam.* In Gloss. MSS. Fausti, *Dolus* exponitur, ut observat Barthius. Sed nec id heic quadrat. In Glossis Cyrilli invenio, *Δασμὸς, simultas.* Δασμὸν scimus inter alia designare *stipendium & tributum.* Innuere ergo videtur sive Cyrillus, sive alius glossographus est, per simultatem laborem aliquem sive athlum, qualia duodecim Herculis stipendia sunt, quo quis peracto, ferret propositum præmium. Vide quæ præterea notamus ad cap. 84.

d *Æripedes*] Melius foret, *Ænipedes.* Vide Heins. ad modo laudatæ epistolæ versum 32. Sed *æripes cervus* legas etiam apud Auson. Eid. XIX. Virgil. Æn. VI. 802. Verum eum per episynalœphen ita dictum pro *aëripedem* volunt Servius ad eum versum & Diomedes Lib. II.

e *Adamanteo jugeo*] Ita *tunica adamantina* apud Horat. I. od. 6. pro durissima & imperforabili. Adamantina sunt chalybea, & quæ ex ferro durissimo conficiuntur. *Adamas* enim chalybs sive ferrum durissimum, ut notarunt Apollonii & Hesiodi Scholiastes non unus. Quibus & Theocriteus accedit ad Eid. B. 34. Hesych. Ἀδάμας, γένος σιδήρου. Unde *textus adamas* pro catenâ è solido ferro Senec. Herc. Fur. 808. Nam de adamantis lapidis duritie quod scripsit Plinius jam pridem explosit doctissimus Faber. Nugatur ergo etiam Servius ad illa Virg. Æn. VI. 552. *Solidoque adamante columna.* Schol. Æschyl. ad Prom. vers. 9. Fulgent. Virg. Continentiâ, Tzetzes ad Hesiodum, & Isidorus Orig. XVI. 14. Priscianus sub finem Periegес. Schol. Horat. I. od. 6. Confer celeberrimi Grævii Lectiones Hesiodeas pag. 95. Pari modo *aheneum* vocitabant quicquid firmissimum esset. Vide Horat. Lib. I. Epist. I. vers. 60. & Lib. III. od. 3. 65. Conjunxit utrumque Tertull. de Resurr. Carn. cap. 44. *Adamantinas mortis & æneas seras inferorum.* Ovidius in hac fabulâ Met. VII. *Ecce adamanteis Vulcanum naribus efflant.* Propert. Lib. III. el. 9. *Colchis flagrantes adamantina sub juga tauros Egit* &c. Adde Alardi Epiphyll. Philol. cap. 3.

f *Draconis dentes*] Tzetz. in Lycophr. pag. 36. Σπείρει τοὺς δράκοντος ὀδόντας, οὓς εἶχεν αὐτὸς ὁ Αἰήτης, τῆς Ἀθηνᾶς δούσης αὐτῷ μέρος ἐκ τῶν ἐν Θήβαις σπαρέντων τοῦ Κάδμου.

g *Enascerentur*] Aut *enasceretur* heic legendum, aut mox *interficerent*, ut sit dictum, quemadmodum illud Apuleji: *Ingens hominum frequentia convenere.* Frequens hæc figura Græcis. Iudic. cap. II. 4. Ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν. Cap. V. 10. Καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. I. Reg. XXV. I. Συναθροίζονται πᾶς Ἰσραήλ. Matth. XXI. 8. Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν.

h *Ad flumen venisset*] Lege cum Nob. Heinsio, *ad flumen Evenum venisset.*

venisset, volens hominum mentes tentare, [i] anum se simulavit, & rogavit ut se [k] transferrent; cum cæteri, qui transierant, despexissent, ille transtulit eam. Itaque cum sciret Jasonem sine Medeæ consilio imperata perficere non posse, petit à Venere ut Medeæ amorem injiceret. Jason à Medea Veneris impulsu amatus est. [l] Ejus opera ab omni periculo liberatus est. Nam cum tauris arasset, & armati essent enati, Medeæ monitu lapidem inter eos abjecit: illi inter se pugnantes, alius alium interfecerunt. Dracone autem venenis sopito, pellem de fano sustulit, in patriamque cum Medea est profectus.

XXIII. *Absyrtus.*

ÆETA ut resciit Medeam cum Jasone profugisse, nave comparata, misit Absyrtum filium cum satellitibus armatis ad eam persequendam. Qui cum in Adriatico mari in Histria eam [a] persecutus esset ad Alcinoum regem, & vellet armis contendere, Alcinous se inter eos interposuit, ne bellarent: quem judicem sumpserunt, qui eos in posterum distulit. Qui cum tristior esset, & interrogatus esset à conjuge Arete, quæ causa esset tristitiæ, dixit, se judicem sumptum à duabus diversis civitatibus, inter Colchos & Argivos. Quem cum interrogaret Arete, quid nam esset judicaturus, [b] respondit Alcinous, Si virgo fuerit Medea, parenti redditurum: sin au-

i *Anum se simulavit*] Non necesse est quidem, poterat namen abesse τὸ *se*. & quidem eleganter. Ovid. VI. Met. 26. *Pallas anum simulat*. Flor. I. 7. *Ut simulanti transfugam hinc fides esset.*

k *Transferret*] Mallem ex cap. 13. *transferrent*, scil. *homines*. Curt. VII. 2. *Parmenioni Polydamanta venisse nunciaverunt*. Vide Vossium in de Construct. cap. 19. Præterea sublatâ τελεία σιγμῇ, scribo: *transferrent: cum cæteri* &c.

l *Ejus opera*] Melius foret, *ejusque opera*. Sed vide not. ad cap. 4.

Ad CAP. XXIII.

a *Persecutus esset ad Alcinoum Regem*] Incisum post τὸ *esset*, quod non de nihilo Cl. Schefferum offendebat, sustuli.

b *Respondit parenti redditurum*] Ellipsis est accusativi reciproci, usitata etiam politissimis. Curt. VII. 5. *Operam navaturos pollicentur*. VIII. II. *Constituit daturum*. Ter. Eunuch. I. 2. *Venturum ad me constituit*. Andr. II. 3. *Pollicitus sum suscepturum*. Tibull. I. 7. *Et simulat transire domum*. Apulejus: *Quam ego pollicitus sum curaturum.*

c *Mu-*

autem [c] mulier, conjugi. Hoc cum audivit Arete à conjuge, mittit nuntium ad Jasonem; & is Medeam noctu in antro [d] devirginavit. Postero autem die cum ad judicium venissent, & Medea mulier esset inventa, conjugi est tradita. Nihilominus, cum profecti essent, [e] Absyrtus timens patris præcepta, persecutus est eos in insulam Minervæ. Ibi cum sacrificaret Minervæ Jason, & Absyrtus intervenisset, ab Jasone est interfectus. Cujus corpus Medea sepulturæ dedit, atque inde profecti sunt. Colchi, qui cum Absyrto venerant, timentes Æetam, illic remanserunt, oppidumque condiderunt, quod ab Absyrti nomine [f] Absorin appellarunt. Hæc autem insula

c *Mulier*] Opponitur virgini. Apollodorus: Εἰ μὲν ἤδη συνεληλύθει Ἰάσονι. Notum illud Ciceronis: *Cras mulier erit.* Et *mulierem fieri* pro *virum pati* apud Ulpianum. Arnobius Lib. v. *Cum in Sicilia pratulis purpureos legeret nondum mulier flores, & adhuc virgo Proserpina.* Unde *de virgine exire* dicitur apud Tertull. quæ mulier fit. Vide Salmas. ad Pall. 169. Sic γυνὴ παρθένῳ opponitur apud Græcos, vel κόρη. Vid. Laert. in Democrit. p. 656. ed. Steph. Schol. Apollon. ad Lib. iv. vers. 1. unde hæc Hyginiana sumpta videntur: Ὁ δὲ (Ἀλκίνοος) ὑπερθέμενος τὴν κρίσιν εἰς τὴν αὔριον, ἔφη παρθένον μὲν οὖσαν τῷ πατρὶ ἀποστεῖλαι δεῖν. εἰ δὲ γυνὴ εἴη, παραδοῦναι τῷ ἀνδρί. Antiphanes Anthol. Lib. 1. Sect. xxiii. 7. Ἦν δὲ γυναῖκα Ἐλπὶς ἰδεῖν, αἴφνης ἔχομεν οὐδὲ νέκυν. Confer Theophyl. in Matth. cap. xi. Nimis argutatur Philargyr. ad Ecl. iii. *Ad secundum partum virgo dicitur, postmodum mulier.*

d *Devirginavit*] Cap. 33. *Cum Deianiram devirginasset.* Petron. *Devirginetur Pannychis nostra.* Vetus interpres Siracid. xx. 3. *Concupiscentia spadonis devirginabit juvenculam.* Gloss. Cyrilli: Διαπαρθενευτὴς, *devirginator.* Διαπαρθενεύω, *devirgino. Decalantico* diceret Lucillius. Haimo Homil. p. 80. *Qui devirginati erant non viderunt.* Gloss. Isidori: *Devirginat, corrumpit.* Adde, quæ in Lexico Scriboniano annotavit Rhodius. Malè *divirginat* editum in Philoxeni Glossario. Ad eundem modum *devirare* dixit Auctor Ovidii Vetulæ, *evirare* Schol. Horat. ad Epod. xii.

e *Absyrtus*] Hic Justino Lib. xlii. 3. est *Ægialius.* ubi tamen scribere malim, *Ægialeus.* Αἰγιαλεὺς enim appellatur à Diodoro Lib. iv. pag. 248. Cicero iii. nat. *Quid hujus Absyrto fratri, qui est apud Pacuvium Ægialeus?*

f *Absorin*] *Absyrtin* malim ex Strabonis Lib. vii. p. 367. Apollod. Lib. 1. pag. 53. Eustath. in Dionys. pag. 69. & Apollod. l. 1. pag. 53. quia addit de Absyrti nomine oppidum illud appellatum. Id si probes, scribendum etiam cap. 26. *Absyrtidem* pro *Absoridem*, & pro *Absoritani* cap. 26. *Absyrtitani.* Vide & Etym. mag. in Ἄψυρτοι. Priscian. Periegesi: *Absyrtidas æquor ad ortus Circuit.* Etiam fluvius Colchorum Absyrtus fuit. Vide Sequestr.

la posita est [g] in Histria [h] contra Polam, [i] juncta insulæ Cantæ.

XXIV. *Jason Peliades.*

JASON cum Peliæ patrui sui jussu tot pericula adisset, cogitare cœpit, quomodo eum sine suspicione interficeret. Hoc Medea se facturam pollicetur. Itaque cum [a] jam non longe ab Jolco essent, navem jussit in occulto collocari, [b] & ipsa ad Peliæ filias pro sacerdote Dianæ venit: eis pollicetur se patrem earum Pelian ex sene juvenem facturam. [c] Idque Alcestis [d] major filia negavit fieri posse. Medea quo facilius eam perduceret ad suam volun-

g *In Histriâ*] Histri suboles Colchorum sunt. Vide Justin. Lib. XXXII. cap. 3.

h *Contra Pola*] Græcis est κ̓ Πόλας. *Polam* ergo scribendum ex Strabonis Lib. V. Mela lib. II. 3. *Pola, quondam à Colchis, ut ferunt, habitata (in quantum res transeunt!) nunc Romana colonia.* Lycophroni ea urbs est Πόλαι. Annotat Tzetzes: Κολχίδι φωνῇ Πόλαι καλεῖται. Τὸ δὲ Πόλαι Κολχικῶς φυγάδας σημαίνει.

i *Juncta insulæ Cantæ*] *Curictæ* reponere Cluverium Lib. I. c. 21. Ital. Antiq. didici de Cl. Cupero. Illustris Heinsius sublato τῷ *insulæ*, legit, *Juncta continenti.* ponte videlicet. Cantæ enim nomen nusquam apud antiquos comparet.

Ad CAP. XXIV.

a *Jam longe à Colchis essent*] Lege, *cum jam non longè ab Iolco essent.* Verba illa cap. 21. *cum jam non longe à Colchis essent*, ansam præbuerunt huic loco corrumpendo. Ovid. VII. Met. 58. *Victor Iolciacos tetigit cum conjuge portus.* Diodorus Lib. IV. pag. 253. *Noctu portum quendam non longe ab urbe ingressus.*

b *Et ipsa*] Cl. Schefferus, *at ipsa.* Non valde necesse esse puto. Vide notas ad cap. 8.

c *Idque Alcestis*] Cl. Schefferus, ut nexus orationis sit aptior, mallet, *id quia.* Mutanda est ergo distinctio, & scribendum: *Id quia Alcestis major filia negavit posse fieri, Medea, quo facilius eam perduceret ad suam voluntatem, caliginem* &c.

d *Major*] Comparativum pro superlativo posuit, ut Dares: *Quæ in Græcia formosior videretur.* h.e. *formosissima.* Capella Lib. I. *Quippe Pronoe major est filiarum.* lege, *Pronæa* ex MS. Leid. Grotius ex suo libro restitui volebat, *Pronœa.* perperam. *Pronæa* inde faciendum erat. Idem Capella Lib. 4. *Bromius, qui facetior est Deorum.* Lib. VIII. *Virgo siderea pulchriorque dotalium.* Chrysol. Serm. XII. *Hoc Ioannem in natis mulierum fecit esse majorem.* Vet. interpres Siracid 1. vers. 4. *Prior omnium.* Fulgentius lib. I. c. 26. *Tres filias locupletes dereliquit. quarum major Medusa.* Apulej. in de Dogm. Plat. *Omnium gignentium esse seniorem.* Isidorus Lib. XVIII. *Resina terebinthina omnium præstantior.* Prudent. Hym. Cathem. XII. 185. *Prior Indicum.* ad quem locum consule Nobil. Heinsii notas. Græcis id usitatius est, quam Latinis. Apollod. Lib. II. pag. 62. Ὑπερμνήστραν μὲν οὖν πρεσβυτέραν ἐξεῖλε Λυγκεῖ. Gen. 43. v. 3. Ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος. Jobi cap. I. 13. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυτέρου. Scholiast. Hom. ad Iliad. E. 392. Δίχα τοῦ πρεσβυτέρου Νέ-

luntatem, caliginem eis objecit, & [e] ex venenis multa miracula fecit, quæ verisimilia esse viderentur, arietemque vetulum [f] in aënum conjecit, unde agnus pulcherrimus prosiluisse visus est: eodemque modo [g] inde Peliades, id est, Alcestis, Pelopia, Medusa, [h] Isidoce, Hippothoe, Medeæ impulsu patrem suum occisum in [i] aëno coxerunt. Cum se deceptas esse viderent, à patria profugerunt. At Jason signo à Medea accepto, regia est potitus, Aca-

Νέστορος. Confer Tzetz. ad Hesiod. p. 49. Edit. Heins. Voss. in de construct. pag. XV. Nec contemnendum, quod notat Eurip. Schol. ad Phœn. 1578. Ἔνθ' ὅτε τὰ συγκελλινὰ ἐξ ἀνομοίων γίνεται, ὡς τὸ πρεσβυτέρα παίδων. οὐχ ὡς καὶ τῶν ἄλλων παλαιῶν ὄντων.

e *Ex venenis*] H. e. διὰ φαρμάκων, arte magicâ. Præter carmina venenis fuisse usas istas sagas quis ignorat? *Pharmacus* & *veneficus* est magus, & φαρμακεία, *magia* Paulo ad Galat. cap. v. 20. φαρμακοὶ *præstigiatores* Malach. cap. III. 5. φαρμακεύεσθαι, *incantare*. Ps. 58. vers 5. φαρμακὶς & φαρμακεύτρια *saga*. Φάρμακα *præstigiæ* Mich. cap. v. 12. Immo voces istas φαρμακεία, φάρμακον, φάρμακος, nusquam in vet. vel novo instrumento aliter, quam magiæ significatu reperias. Quamobrem miror, quid interpretes Belgas moverit, ut in epist. ad Galat. & Apocalyps. IX. 21. φαρμακείαν verterint, *venijngevinge*. Unus est locus, quo forte tueri eos velis, quemque opportune nobis subjecit venerandus amicus noster Petrus Texelius. II. Maccab. X. 13. Πτολεμαῖος Μάκρων ὑπ' ἀθυμίας φαρμακεύσας ἑαυτὸν, ἐξέλιπε τὸν βίον. Sed enim is, ut maximè eorum versioni favere videatur, defendere eam tamen neutiquam potest.

f *In ænum*] An *aënum*? Equidem puto rectius: Ovid. in hac fabula VII. Met. 263. *Interea validum positum medicamen aëno Fervet & exultat.* Noster cap. 125. *Cum coquerent in aheno.* Gloss. Philoxeni: *Aëna*, λέβης. leg. *aënum*. Χάλκειον Græcis est. I. Esdr. I. 12. Ἐν χαλκείοις καὶ λέβησι. Servius ad Æn. I. vers. 217. *Sane* aëna *absolutè dixit, sicut Græcè* χάλκεια. *ut*, Costis undantis aëni, *&*, aëna undantia flammis. Idem tamen, pro dissyllabo habet, & per dissolutionem fieri trisyllabum putat ad Æn. I. 361. SUADET. *Secundum naturam*, inquit, *duæ sunt syllabæ, sed multi trisyllabum putant: quod etiamsi inveniatur, dissolutio dicenda est. quomodo dicimus* æna *&* ahena. Pro dissyllabo habuisse etiam Isidorum patet ex ejus Glossis. *Ennulum, caldarium.* Lego, *ænulum*. Sic in Fragm. Tragur. *Mei coci etiam vitulos æno coctos facere solent.* Rectius inferius in eodem Fragm. *Trimalchio jussit, ut aëno coctus fieret.* Apicius Lib. V. cap. I. *Caponis æno cocti jure conditis.* & VIII. *Porcellum æno coctum sic præpares.* Sanè *ænum* legas quoque in not. Tyronis p. 164.

g *Inde Peliades*] Recepi in textum Barthii conjecturam. Male ediderunt hactenus, *unde*.

h *Isidoce*] *Pisidice* esse scribendum bene monet ad Palæph. p. 244. Tollius. Πεισιδίκη enim Græcis est. Vide Schol. Lycophr. pag. 35. Edit. Bas. Steph. pag. 35.

i *Aëno*] Ita rescripsi pro *æneo*. Nescio tamen an debuerim. Certè *æneum* pro caldario occurrit quoque cum apud Gregor. Turon. tum legis Salicæ Tit. LV.

Ad

Acastoque Peliæ filio fratri Peliadum, quod secum Colchos ierat, regnum paternum tradidit: ipse cum Medea Corinthum profectus est.

XXV. *Medea.*

MEDEA Æetæ & [a] Idyiæ filia cum ex Jasone jam filios [b] Mermerum & Feretum procreasset, summaque concordia viverent, objiciebatur ei, hominem [c] tam fortem, ac formosum, nobilem, uxorem advenam, atque veneficam habere. Huic Creon [d] Menœcei filius rex Corinthius filiam suam minorem [e] Glaucen dedit uxorem. Me-

Ad CAP. XXV.

a *Idyæ*] In Græco est diphthongus. Scribendum ergo, ut rectè edi curavit in Cicerone suo Lib. III. de nat. deor. Gruterus, *Idyiæ*. Stultè ex Idyia Ἰδίαν facit Diaconus in Theog. p. 308. Ed. Heins. Apollod. Θυγάτηρ Αἰήτου καὶ Ἰδυίας. Pariter vitiosè scriptum apud Probum. ad IV. Georg. 463. *Orithya*, & similia alia non uno loco apud Servium. Cæterum, quam non de Medeæ matre convenerint veteres, disces ex Scholiast. Apollon. ad Lib. III. vers. 242.

b *Marcerum & Feretum*] Cap. 239. *Macareum & Pheretum filios ex Iasone.* Scribere malim. *Mermerum* & *Pheretem* vel *Feretem*. F & PH confundi notius est, quam ut admoneri debeat. Apollod. Lib. I. Τούς τε παῖδας, οὓς εἶχεν ἐξ Ἰάσονος Μέρμερον καὶ Φέρητα ἀπέκτεινε. Et sic etiam Pausanias, ut advertit jam Micyllus. Ferri tamen etiam *Feretum* potest. Schol. Eurip. ad Med. vers. 117. Λέγει δὲ παῖδας Μέρμερον καὶ Φέρητα. Scholiast. Horatii ad ep. III. & Art. Poet. *Medum* & *Mermerum* eos vocitat. Diodorus Lib. IV. pag. 257. *Thessalum*, *Alcimenem* & *Tisandrum.* Tzetzes ad Lycoph. Μόρμορον καὶ Φέρητα. Scrib. Μέρμερον. Corruptius idem pag. 167. Μέσμερον καὶ Φέρητα.

c *Tam fortem ac formosum, nobilem*] Trajectas esse voces censet Cl. Schefferus, & scribendum: *Tam fortem, formosum, ac nobilem.* Mihi aliquando visum fuit τὸ *nobilem* à glossâ esse, & primitus fuisse scriptum, *tam fortem ac famosum. Famosus* est nobilis, celebris. Corruptum idem vocabulum etiam cap. 92. ubi editum, *formosissimum inter mortales futurum*, pro, *famosissimum*. Cl. tamen Schefferi conjecturam non parum juvat, quod inter formosos Jason quoque celebratus fuit olim. Schol. Pind. ad Pyth. od. V. ὅτι δὲ εὐπρεπὴς ἦν ὁ Ἰάσων, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ τὴν Ἥραν κατά τινας αὐτῷ ἐπιμανῆναι. Hinc ergo *candidum ducem* eum appellat Horatius Epod. 3. hoc est, pulchrum, ut exponit Scholiastes. Adde Ovid. VII. Met. vers. 27.

d *Menæci*] *Menœcei* scribendum. Vide notas ad cap. 76.

e *Glaucem*] Scribendum *Glaucen*. Præter Nemes. Cyneg. Auson. Epigr. 130. Schol. Horat. ad epod. 5. Lucian. περὶ ὀρχηστ. Tzetzen in Lycophr. Eurip. Schol. Hypoth. Med. ita eam etiam appellat Apollodorus Lib. I. Alii *Creusam* faciunt. Schol. modo laudatus ad Med. vers. 19. Περὶ δὲ τοῦ Κρέοντος θυγατρὸς οὐχ ὁμοφρονοῦσι τῷ Εὐριπίδῃ οἱ συγγραφεῖς. Κλειτόδημος μὲν γὰρ Κρέουσαν φησὶ καλεῖσθαι, γήμασθαι δὲ Ξούθῳ, Ἀναξικράτης δὲ Γλαύκην. Facile ex ista discrepantiâ

Medea cum vidit se erga Iasonem benemerentem tanta contumelia esse affectam, [f] coronam [g] ex venenis fecit auream, eamque muneri jussit filios suos novercæ dare. Creusa munere accepto, cum Iasone & Creonte conflagravit. Medea ubi regiam ardere vidit, natos suos ex Iasone Mermerum & Feretum [h] interfecit, & profugit Corintho.

XXVI. *Medea exul.*

MEDEA [a] Corintho exul, Athenas ad Ægeum Pandionis filium devenit in hospitium, eique nupsit. Ex eo natus est Medus. Postea sacerdos Dianæ Medeam exagitare cœpit, regique negabat sacra caste facere posse, eo quod in ea civitate esset mulier venefica & scelerata. Tunc

tiâ te expedies, si legas, quæ erudite Exercitat. p. 370. scripsit Palmerius.

f *Coronam*] Ovid. Ib. 606. *Ut nova Phasiacâ comprensa est nupta coronâ.* Pallam fuisse Horatius vult Epod. 5. Schol. *Sunt qui Medeam, non pallam, sed coronam Glaucæ dedisse volunt.*

g *Exuens fecit*] Barthius optime, *ex venenis.* Apollodorus Lib. 1. Τῇ γαμουμένῃ πέπλον μεμαγευμένον φαρμάκῳ ἔπεμψε. Præterea pro *fecit* malit quis *infecit*. Vide Sen. Med. Act. 3. 575. Naphthâ autem ad eam rem usa est. Plutarchus de Naphthâ: Τοῦτό φασιν εἶναι τὸ τῆς Μηδείας φάρμακον, ᾧ τὸν τραγῳδούμενον στέφανον καὶ τὸν πέπλον ἔχρισε. Hinc Suidas Naphtham Μηδείας ἔλαιον appellatam annotat. Videndus Sotionis περὶ ὑδάτων παραδοξολογούμενα, & Schol. Nicandri pag. 80. ed. Colon. Nemesianus Cynegetico: *Colchidos iratæ sacris imbuta venenis Munera non canimus.* Schol. Horat. ad Epod. 3. *Hæc illi dedit tunicam veneno infectam.* Cl. Schefferus retinet τὸ *fecit*, & explicat *coronam auream venenatam fecit.* Quod firmari possit optime ex cap. 73. *Monile aureum ex gemmis fecit.* & cap. 166. *Sellas aureas ex adamante fecit.* Nihil ergo mutemus. nisi tamen sic satis placet illustris Heinsii conjectura, *ex veneficiis.* ut innuat magicam fuisse coronam, quæ non erat, quod videbatur. Luctatius sive Lactantius in Argumento Medeæ Senecæ: *Pallam quandam veneno tinctam carminibusque consecratam dedit.*

h *Interfecit*] Liberat hoc crimine Medeam apud Euripidis Scholiasten Parmeniscus. Interfectos enim ejus filios à Corinthiis ait; sed quinque talentis ab illis corruptum Euripidem in Medeam transtulisse eam cædem. Adde quæ in Variis suis tradit Ælianus Lib. v. c. 21.

Ad CAP. XXVI.

a *Corintho exul*] Possis tollere incisum post τὸ *exul*. Amat enim istas verborum trajectiones noster. Sed rectius dixeris τὸ *exul* cum ablativo eum junxisse, ut *extorris* apud Fulgentium Lib. III. cap. 6. *Domo extorris.* Sallust. Jug. 14. *Exul patriâ, domo.* Nepos Attic. cap. 20. *Exul tum his terris.* Ambrosius Hymn. 1. de Opere Creat. *Vita sit exul muneri.* Horatius genitivum prætulit Lib. II. od. 16. *Patriæ quis exul Se quoque fugit?*

Tunc iterum [b] exulatur. Medea autem [c] junctis draconibus ab Athenis Colchos redit: [d] quæ in itinere Absoridem venit, ubi frater Absyrtus sepultus erat. Ibi Absoritani serpentium multitudini resistere non poterant. Medea autem ab eis rogata, lectas eas in tumulum fratris conjecit, quæ adhuc ibi [e] permanent. Si qua autem extra tumulum exit, debitum naturæ persolvit.

XXVII. *Medus.*

PERSI Solis filio, fratri Æetæ, responsum fuit, ab Æetæ progenie [a] mortem cavere. ad quem Medus, dum matrem persequitur, tempestate est delatus; quem satellites comprehensum ad regem Persen perduxerunt. Medus Ægei & Medeæ filius, ut vidit se in inimici potestatem venisse, Hippoten Creontis filium se esse mentitus est. Rex diligentius quærit, & in custodiam eum conjici jussit. Ubi sterilitas & penuria frugum dicitur fuisse. Quo Medea in curru junctis draconibus cum venisset, & re-

b *Exulatur*] H. e. in exillum ejicitur. Fulgent. Præfat. Lib. 1. Myth. *Alexandriæ conciliabula exulata possederam.* & Lib. III. cap. 6. *Ne nostra opera aut propriis exularemus officiis* &c. Auctor Pass. Cyprian. *Fecit eum in civitate Furabilitanâ exulari.* Mallem, *civitatem Furabilitanam.* Anastasius Exilio Martin. *In Chersonam exulatur.* Ac ibidem; *Ut fineretur in eâdem custodiâ, quousque exularetur.* Chrysologus Sermon. II. *Fames revocat; quem saturitas exulavat.* Hinc *exulatitius*, Φυγὰς, in Gloss. Philoxeni. Ejusdem farinæ est *exiliare.* Dositheus Lib. III. *A quo exiliatus est?* Auctor Hermeneumatum Goldasto laudatus: *Exterris, exiliatus.*

c *Junctis draconibus*] Nam, ut venefica, potestatem in serpentes habebat, unde *Anguicia* dicta. Silius Lib. VIII. *Æeta prolem Anguiciam mala gramina primum Monstravisse ferunt.* Cœlius tamen Anguiciam à Medea distinguit apud Solinum cap. 8. Adi ipsum. Gloss. Cyrilli: Μήδεια, *Anguicia.*

d *Quæ in itinere*] Latinius foret: *Quo in itinere.* nihil tamen muto.

e *Permanentes, si quâ*] Si ἀναγ‌κάλυθον qualitercunque evitare velis, scribendum: *permanent. & si qua autem.* Sed illud & negligentius sic positum dicas. An natum est ex ultima vocis præcedentis syllaba? Ita censere videtur Cl. Schefferus, cum legat, *permanent. Si qua autem.*

Ad CAP. XXVII.

a *Mortem cavere*] Ita & infr. cap. 84. *Quod sibi responsum erat mortem cavere.* Cap. 166. *Instigavit Vulcanum Minervam petere in conjugium.* Servius ad Ecl. VI. 42. *Quod eum monuisset à Thetide abstinere.* Dictys Lib. II. pag. 67. *Qui eum imperatorum verbis atque exercitus peterent, remittere iras, ac repetere solitam cum suis gratiam.* Hellenismum resipit. Apollod. Lib. I. Ἐθέσπισεν ὁ Θεὸς τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι. Magis Latinæ constructioni conveniret, *caveret.* cap. 127. *Quod ei responsum erat*

regi se sacerdotem Dianæ ementita esset, dixit [b] sterilitatem se expiare posse. Et cum à rege audisset, Hippoten Creontis filium in custodia haberi, arbitrans eum patris injuriam exequi venisse, [c] ibique imprudens filium prodidit. Nam regi persuadet eum Hippoten non esse, sed Medum Ægei filium, à matre missum ut regem interficeret: petitque ut interficiendus sibi traderetur, æstimans Hippoten esse. Itaque Medus cum productus esset, [d] ut mendacium morte puniretur, [e] & illa aliter esse vidit, quam putavit, dixit se cum eo colloqui velle, atque ensem ei tradidit, jussitque avi sui injurias exequi. Medus re audita, Persen interfecit, regnumque avitum [f] possedit, ex suo nomine [g] terram Mediam cognominavit.

XXVIII. *Othos*

erat à filio mortem ut caveret. cap. 91. *Imperavit quicquid pareret, necaret.*

b *Sterilitatem expiare*] H. e. piatione numinum avertere.

c *Ibique*] Illud *que* heic prorsus otiosum. Postulat orationis nexus, quod Cl. Scheffero visum est, *ibi imprudens.* vel quod mihi in mentem venit, *ipsa imprudens*; nisi pro *arbitrans* scribere mavis, *arbitrata est*, & pro *ibique*, *itaque.*

d *Ut mendacium*] Subaudi *ejus. Punire peccatum, maleficium,* & similia etiam Cicero & alii frequentarunt. Quamobrem ad ellipsin heic confugere non arbitror necesse. Quemadmodum puniri peccata, ita & illis ignosci dicitur. Vellejus II. 83. *Dictitans illud probatum à Cæsare, cui ille ignoverat.* Petronius: *Deos roga, ut illi facto tuo ignoscant.* Plautus Amphitr. I. I. *Ut ignoscamus peccatum suum.*

e *Et illa aliter esse vidit*] Sequi debuisset, *vidisset.* Sed vide Notas ad cap. 148.

f *Possedit, ex suo*] Vix audeo affirmamare scribendum esse, *possedit. & ex suo*, cum tot locis particulam illam copulativam omitti in hoc scripto videam. Vide notas ad cap. 4.

g *Terram Medea cognominavit*] Lego, *terram Mediam cognominavit.* Apollod. Lib. I. Τὴν ὑφ᾽ ἑαυτὸν χώραν ἅπασαν Μηδίαν ἐκάλησε. *Medus* hic Μήδειος est Hesiodo, ut Justino *Medius.* Lib. XLII. cap. 3. *Medius*, inquit, *æmulus virtutis ejus in honorem matris Medeam urbem condidit, regnumque ex suo nomine Medorum constituit.* Scripserim, *Mediam urbem.* Cognominis enim regioni urbs illa fuit. Vid. notas ad cap. 276. Probus ad II. Georg. 126. *Pars Parthorum Media appellata est à Medo filio Medea & Ægei, ut existimat Varro, qui quatuor libros de Argonautis edidit.* Tzetz. Chil. VI. 72. Μηδίας χώρας Μήδων δ᾽ ἔτι σὺν τῷ ἰῶτα, Ἀπὸ τοῦ Μήδου τοῦ παιδὸς Μηδείας χώσης κλῆσιν. Calculum suum dat Diodorus Lib. IV. pag. 259. Corruptè ergo Isacius in Lycophronem? Τὴν ὑπ᾽ αὐτὸν Μήδειαν ἐκάλεσεν. Dubitandi non videtur locus. Nam quod promiscuè in MSS. *Media* & *Medea* reperiatur, id ad Colchida illam, non regionem, referam. Eustath. tamen in Dionys. p. 129. Ὡς ἐν Μηδείᾳ τείχει πλεονάζουσι.

XXVIII. *Otos & Ephialtes.*

[a] OTOS & Ephialtes, Aloei & Iphimedes [b] Neptuni filiæ filii, mira magnitudine dicuntur fuisse. Hi singuli [c] singulis mensibus novem digitis crescebant. Itaque cum essent annorum novem, in cœlum ascendere sunt conati, [d] qui aditum sibi ita faciebant. [e] montem enim [f] Ossam super Pelion posuerunt, [g] unde etiam Pelion Ossa mons appellatur, aliosque montes construebant: qui ab Apolline [h] nacti, sunt interfecti. [i] Alii autem auctores dicunt Neptuni & Iphimedes filios fuisse [k] atrotos. Hi

cum

Ad CAP. XXVIII.

a *Othos*] Scribe sine aspiratione, *Otos & Ephialtes Aloei & Iphimedes.* Parthenius Erot. cap. 19. Τὴν Ἀλωέως γυναῖκα Ἰφιμέδην. Cornarius; *Iphimeden, Halothei uxorem.* Scribe sine aspiratione *Aloei.* quanquam Ἀλωέως & Ἀλωάδας apud Pindari quoque Scholiasten legisse memini ad Pyth. od. IV. Servio ad Æn. VI. 582. mater est *Iphimedia,* ut Apollodoro Ἰφιμέδεια. Hesychius: Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης Ἀλωέως καὶ Ἰφιμεδείας υἱοί. Nempe ut *Cassiope Cassiopea, Panope Panopea, Euryale Euryalia. Penelope Penelopea, Persephone Persephonea, Euryale Euryalia,* ita *Iphimede Iphimedia.* Adde quæ notavimus in Genealog. ad vocem *Cymothea.* Idem scripturæ vitium est in Servio & Statiano interprete ad Lib. X. Theb. v. 445. *Othus & Ephialtes Aloï filii.*

b *Neptuni filiæ*] Triopis filia fuit secundum Apollodorum Lib. I. pag. 22.

c *Singulis mensibus novem digitis*] Apollodorus: Καθ' ἐνιαυτὸν ηὔξανον πλάτος μὲν πηχυαῖον, μῆκος δὲ ὀργυιαῖον.

d *Qui aditum*] Nob. Heinsius emendat, *quo aditum.* quod probo.

e *Montem enim*] Illud *enim* videtur ex litteris præcedentibus natum. certe otiosum heic est.

f *Ossam super Pelion*] Sic & Senec. Thyest. v. 812. Alii Pelion Ossæ impositum dixerunt, quos inter Propertius Lib. II. el. I. *Non ego Titanas canerem, non Ossan Olympo Impositum, ut cœli Pelion esset iter.* Apollodorus Lib. I. *Olympo Ossam imposuerunt, Pelioque Ossæ imposito, eum in modum cœlum conscendere minabantur.* Adde notas Nob. Heins. ad I. Met. Ovid. v. 155.

g *Unde Pelion Ossa mons appellatur*] Pro glossemate hæc habet Cl. Schefferus. Nec ego intercedo.

h *Nacti*] Micyllus: *Ave fortasse legendum.* Minimè: παθητικῶς usurpat hoc participium, ut cap. I. & 8. *occasione nactâ.*

i *Alii Neptuni*] Schol. Hom. ad Il. E. 385. Γόνῳ μὲν ἦσαν Ποσειδῶνος, κατ' ἐπίκλησιν δὲ Ἀλωέως. Nec aliter γενεαλογεῖ Apollod. Lib. I. Hesiodus apud Schol. Apollon. ad Lib. I. 482. Servius ad Æn. VI.

k *Atrotos*] H. e. invulnerabiles. Quomodo ergo alter alterum jaculis interfecerunt? respondeo cum Palæphato: *Ajax Telamonius etiam invulnerabilis audiit, licet sibi ipse ferro vitam ademerit.* Vide eum cap. XII. & Schol. Hom. ad Iliad. Ψ. 821. Tzetzen ad Lycophr. p. 81. Ed. Steph. Si parum hoc videatur tibi, dicere possum, ab illis tantum, qui Neptuni eos faciant filios, invulnerabiles prædicari.

l *Quæ*

cum Dianam comprimere voluissent, [l] quæ cum non posset viribus eorum resistere, [m] Apollo inter eos cervam misit: quam illi, furore incensi, dum volunt jaculis interficere, alius alium interfecerunt. Qui ad inferos dicuntur hanc pœnam pati: ad columnam, aversi alter ab altero, [n] serpentibus sunt deligati. [o] Est styx inter columnam sedens, ad quam sunt deligati.

XXIX. *Alcumena.*

AMPHITRYON cum abesset ad expugnandum Oechaliam, Alcumena, æstimans Jovem conjugem suum esse, eum thalamis recepit. Qui cum in thalamos venisset, & ei referret, quæ in Oechalia gessisset, ea credens conjugem esse, cum eo concubuit. qui tam libens cum ca

l *Quæ cum non posset*] Qui paulo elegantius loquitur, scripsisset, *eaque non posset.* Nihil tamen muto. Vide notas ad cap. 4. Etiam τὸ *cum* negligentius heic repetitum, ut cap. 34. *Hoc Hercules cum intervenisset, & Deianira cum fidem ejus implorasset.* Confer annot. ad Lactant. Argum. Lib. I. fab. 12.

m *Apollo inter eos*] Dianæ hoc tribuit Homeri Scholiastes. Scholiastes Pindari & Apollodorus hoc amplius, Dianam ipsam cervæ figuram assumsisse fabulantur. Apollodorus in hac narratione ut satis emendatus sit, vereor, Ἀνεῖλεν, inquit, τὰς Ἀλωείδας ἐν ἀμφάξῃ δι' ἀπάτης. An scribendum ἐν τῇ Νάξῳ? Ibi enim interfecti sunt, teste Pindaro Pyth. od. xv. Nihil tamen affirmo, cum utrumque possit esse verum. Venit eadem emendatio in mentem Thomæ Gale viro doctiss. ut postilla didici ex ejus notis ad Apollodorum.

n *Serpentibus sunt deligati*] Post hæc verba deesse quædam censet Cl. Schefferus. Non accedo. Accipio dandi casu τὸ *serpentibus*, ut sit, εἰς βορὰν ὄφεων, *in pabulum serpentum.* Infr. cap. 89. *Si Trojanorum virgines ceto essent religatæ.* Ita censebam à primo. Postea mutavi sententiam ex Virg. Culice: *Nam vinctus sedet immanis serpentibus Otos.* Vide pag. 170. Serpentes ergo loco funium fuerunt.

o *Est styx inter columnam*] Barthius emendat: *Est strix viscera columnam sedens.* Τὸ *styx* non debebat mutari. Nam est & *styx* inter aves. Anton. Lib. cap. 21. Πολυφόντη μὲν ἐγένετο στὺξ φθεγγομένη νυκτός. Hesych. Στὺξ Κρήνη ἐν ᾅδου, ἢ ὁ σκὼψ τὸ ὄρνεον. Vide num placere possit: *Est styx super columnam sedens.* Infr. cap. 57. *Hanc super Pegasum sedens interfecit.* *Est sedens* pro *sedet* hellenismum resipit. Cic. de Orat. *Est his ipsis verbis loquens Socrates.* Claud. Mamertus Lib. 1. *Est quærens se.* Capitol. vitâ Anton. Philos. cap. 20. *Erat emendans.* Ad quæ verba consule Casaub. commentarium. Quæres forte, quid illa avis super columnam sedens, actura sit. Convicium, inquam, auribus eorum interim, dum ita miserabiliter vincti sedent, infausto clamore faciet. Hæc scripseram, cum legendum sibi videri mihi indicat Nobiliss. Heins. *Est styx intestina columnam* &c.

ea concubuit, [a] ut unum diem usurparet, [b] duas noctes congeminaret, ita ut Alcumena tam longam noctem ammiraretur. Postea cum nunciaretur ei, conjugem victorem adesse, minime curavit, quod putabat se conjugem suum vidisse. [c] Qui cum Amphitryon in regiam intrasset, & eam videret [d] negligentius securam, mirari cœpit, & queri, quod se advenientem non excepisset: cui Alcumena respondit, Jam pridem venisti, & mecum concubuisti, & mihi narrasti, quæ in Oechalia gessisses. Quæ cum signa omnia diceret, sensit Amphitryon numen aliquod fuisse pro se, [e] ex qua die cum ea non concubuit. Quæ ex Jove compressa, [f] peperit Herculem.

XXX. *Herculis [a] athla* XII *ab Eurystheo imperata.*

INFANS cum esset, dracones duos duabus manibus neca-

Ad CAP. XXIX.

a *Ut unum diem usurparet*] Heic latet aliquid, quod tamen cujusmodi sit sine melioris codicis ope vix invenias. An scripsit? *Ut unum diem exstirparet.* Nocturno ebrio stertente scilicet, nec surgente ad lucem apportandam. Senec. Hercul. Fur. 24. *In cujus ortus mundus impendit diem.*

b *Duas noctes congeminaret*] Tres noctes geminasse eum scribunt Apollod. Lib. II. pag. 82. Servius ad Æn. VII. Euseb. Præp. Lib. II. pag. 35. Lucian. Dial. Deor. & Homeri Schol. ad Iliad. ξ. 323. Τριέσπερος inde dictus Hercules, & Τρισέληνος Pallad. Lib. I. Anthol. Sect. 38. 9. Arnob. Lib. IV. continuis novem noctibus pervigilasse eum facit. Ad quem locum consule Elmenhorst. & Schol. Hesiod. ad Θ. 56. Cum Hygino facit Ovid. Lib. I. Amor. Eleg. 13. *Ipse Deum genitor, ne te tam sæpe videret Commisit noctes in sua vota duas.* Hieron. contra Vigilantium: *In Alcmenæ adulterio duas noctes Jupiter copulavit.* Capella Lib. II. pag. 30. *In Herculis exortu geminatæ noctis obsequium.* Propert. Lib. II. El. 18. *Jupiter Alcmenæ geminas requieverat actos.* Veriora sunt, quæ hac de re narrat Pherecydes apud Homer. Schol. ad Od. Λ. 265.

c *Qui cum Amphitryon*] Aut scribendum, *quod cum* aut τὸ *Amphitryon*, quod è glossâ marginali in textum irrepsisse videri potest, delendum. Similis incuriæ librariorum exempla reperies cap. 119. & 257. Τὸ *qui* heic sumere pro *quare*, quod in Indice Cl. Schefferus volebat, nimis durum videtur.

d *Negligentius securam*] Barth. ad Stat. Tom. III. pag. 452. *Negligentius se curantem.* Premo utrumque pollicem. Vide Plaut. Amphitr. Act. III. 2. 48. Apollod. Lib. I. 48. Ὡς οὐχ ἑώρα φιλοφρονουμένην πρὸς αὐτὸν γυναῖκα. Vidit eam emendationem quoque Cl. Schefferus.

e *Ex qua die*] Barth. *Exque ea die*, Et sanè ita vel scripsit, vel certè scribere debuit Mythol. hujus pater. Cur tamen nihil mutem, intelliges ex illis, quæ ad cap. 4. & 21. scripsi.

f *Peperit Herculem*] Ex Jove nempe; ex Amphitryone autem Iphiclem. Schol. Pind. ad nem. x. Ὡς καὶ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ Ἀλκμήνης καὶ Διός, Ἴφικλῆς δὲ ἐξ Ἀμφιάρεως. Corr. Ἀμφιτρύωνος.

Ad CAP. XXX.

a *Athla*] H. e. ἄθλους, stipendia sive labores. Ampelius cap. 2. *Quod simi-*

necavit, quos [b] Juno miserat, unde [c] primigenius est dictus. Leonem [d] Nemeæum, quem [e] Luna nutrierat [f] in antro Amphriso [g] atrotum necavit. Cujus pellem [h] pro tegumento habuit. [i] Hydram Lernæam Typhonis filiam cum

similia athla sint adepti. Ἆθλον idem esse quod ἀγώνισμα interdum Græcis etiam ostendi ad Anton. Liberal. cap. XIII. *Ærumnas* appellat Petron. Fragment. Tragur.

b *Juno miserat*] Mallet, quod efficacius sit, *immiserat* Cl. Schefferus. Si politior hic esset scriptor, probarem protinus. Frequens enim id verbum in tali re scriptoribus bonis. Ut alios omittam, vide Justin. Lib. IX. 7. Sed Hygin. noster Astron. II. 15. *admittere* eo sensu usurpat; imo & simplex *mittere* cap. 145. Quod cum in Indice vir Cl. ipse annotaverit, causa non erat, cur heic mutaret. Servius cum nostro ad Æn. VIII. 300. *Propter cujus necem Juno ei insaniam misit.* Expressit Græcismum Hyginus. Ælian. Anim. XII. 5. Καὶ τούτους ὑμνουμένους δράκοντας ἔπεμπεν ἡ Ἥρα αὐτῷ.

c *Primigenius*] Herculis primigenii meminit vetus inscriptio apud Gruter. pag. 315.

d *Nemæum*] Mallet aliquis, *Nemeum*, vel *Nemeæum*. *Moles Nemeæa* Ovid. IX. Met. 197. Sed *Nemæus* legitur etiam apud Hieronymum contra Vigilantium, ut & Νεμαῖος apud Theocriti Scholiasten pag. 195. Edit. Commel. Stephanus tamen non agnoscit, nisi duo ἐθνικά, Νέμεος & Νεμεαῖος Schol. Hesiod. ad Theog. vers. 329. Ἐν τοῖς χειμαζόντοις τόποις κατῴκησε τῆς Νεμέης, ὅ ἐστιν ὄνομα σπηλαίου ἢ μᾶλλον τοῦ ὄρους.

e *Luna*] Servius ad Æn. VIII. 295. *Nemea est sylva vicina Thebis, in quâ Hercules interemit leonem, qui Luinæ filius & invulnerabilis dictus est.* Pro *Luinæ* scribendum censeo *Lunæ*. Senec. Hercul. Fur. 83. *Sublimis alias Luna concipiat feras.* Schol. Stat. Lib. II. *Poëtæ denique omnes asserunt leonem de his polis ortum, quem Hercules prostravit.* Vide ibi reliqua, & quæ de hac fabula habet Ælianus Anim. Lib. XII. cap. 7. Etiam apud Plutarch. in Libello de Flum. p. 61. Luna leonem producit, sed alium atque hunc.

f *In antro Amphriso*] Nullum in istâ regione novi antrum *Amphrisum*. Ἀμφίστομον σπήλαιον appellat Apollod. Lib. I. Ut solet Græcanica vocabula sæpe usurpare noster, forte *Amphistomo* scripsit. Cui simile est ἄντρον διθύρομβον in Procli Chrestomathiâ. Scholiast. German. Leone de hac speluncâ, *quam quidam Aphriso dicunt.* Sed & istud corruptum procul dubio. Grotius notis ad Imagines Arateas emendat, *Amphryson*, additque, *notum est tres plures locos eo nomine insignitos.* Non persuadet.

g *Atrotum*] H. e. *invulnerabilem*. Vide Apollod. Lib. II. Tzetz. Chil. VII. 101. Ταύτην κατελυμαίνετό τις λέων τῶν ἀτρώτων. Micyllus edidit *ac** *tropum*. unde Grotius facit *ad Clitorium*. Frustra. utitur isto Græcanico vocabulo etiam noster cap. 28. Isacius in Lycophr. p. 81. Edit. Steph. Λέων δ' ἄτρωτος σιδήρῳ καὶ βολαῖς παντοίαις.

h *Pro tegumento habuit*] Capella de Hercul. Lib. I. *Sed ejus rictus Cleonæos limis Juno cernebat.* Corrigo *sublimis* ex MS. Leid. hoc est, modicè tortis & obliquis, ut rectè exponit Glossa interlinearis. Omittit Bœotium Leonem heic Hyginus, cujus occisi pelle etiam pro veste usus est. Vide Apollod. Lib II. Stat. I. Thebaid. 485.

i *Hydram*] Latini *excetram* vocant. Gloss. Cyrill. Ὕδρα, *excetra*. Servius ad Æn. VI. 287. *Latinè excetra dicitur, quod uno capite cæso, tria excrescebant.* Ampelius cap. 2. *Ad hydram Lernaam, quam nos excetram dicimus, interficiendam.* Corrigendus ergo Isidor. Lib. XI. cap. 3. *Dicunt hydram serpentem esse cum novem capitibus, quæ Lati-*

cum [k] capitibus novem ad fontem Lernæum interfecit. Hæc tantam vim veneni habuit, ut afflatu homines necaret: & si quis eam dormientem transierat, vestigia ejus afflabat, & [l] malorum cruciatu moriebatur. Hanc, Minerva monstrante, interfecit, & exenteravit, exque ejus felle sagittas tinxit. Itaque quicquid postea sagittis fixerat, mortem non effugiebat; [m] unde postea & ipse periit. Aprum in Phrygia [n] Erymanthium occidit. [o] Cervum velocem in Arcadia cum cornibus aureis vivum in con-

ne scedra dicitur, quod uno cæso tria capita excrescebant. Tertull. de Pat. cap. 5. *Excetra delictorum.*

k *Capitibus novem*] Tot capita ei etiam tribuit Alcæus. Octo tantum Zenobius Cent. VI. 26. Septem nummi Græcorum, ut testatur Vir Ampliss. Spanhemius in de Num. Præst. pag. 230. Diodorus Lib. IV. Centum. Simonides quinquaginta apud Schol. Hesiod. in Theog. pag. 257. Edit. Heinsianæ. Confer Nob. Nic. Heins. notas ad Ovid. Met. IX. v. 71.

l *Malorum cruciatu*] Batth. legit, *malo cum cruciatu.*

m *Unde postea & ipse periit*] Felle nempe sive veneno hydræ hujus. Vide cap. 34.

n *Erimachum*] Scrib. *Erymanthium.* Malè *Erymantheum* Cl. Schefferus & Micyllus. Ἐθνικὸν enim Ἐρυμάνθιος Græcis. *Erymanthus* autem non Phrygiæ, sed Arcadiæ erat mons. scribendum ergo præterea esset *Arcadiâ* pro *Phrygiâ*. Ovid. IX. Heroid. 87. *Ut Tegeæus aper cupressifero Erymantho.* Met. IX. 192. *Arcadiæ vastator aper.* Senec. Hercul. Fur. 228. *Solitumque densis Erymanthi jugis Arcadia quatere nemora Mænalium suem.* Sed rem exactius dum pensiculo, videtur transpositio heic mihi facta, & τὸ *Phrygiâ* ex *Ceryniâ* corruptum, quod ad proximè sequens athlum, ut huc *Arcadia*, quod illic visitur, pertinet. Perperam Albricus cap. 20. In regione *Calydonia* aprum hunc collocat.

o *Cervum*] *Cervum* appellat quoque Ausonius Eidyll. XIX, *Æripedis quarto tulit aurea cornua cervi.* *Cervam* autem Claud. Præf. II. R. P. Sen. Agam. vers. 832. cum Virgilio Æn. VI. 802. qui sequutus videri potest Græcos, qui de utroque sexu ἡ ἵππος, ἡ ἔλαφος, ἡ ἄρκτος dicere solent. Schol. Eurip. Phœn. vers. 3. Ἔθος δὲ τοῖς ποιηταῖς θηλυκῶς λέγειν τὰς ἵππους. Doricum id alii, alii Atticum volunt. Ionibus & Atticis vindicat Eustath. ad Hom. Iliad. A. p. 53. Edit. Basil. & pag. 1281. Τὸ δὲ πώλοισι, inquit, θηλυκῶς ἀνέγνωσται κατ' Ἴωνας. Sed cum apud omne genus scriptores, tam qui soluto, quam qui ligato sermone usi sunt, talia deprehendantur, difficile esse non immerito censet certi aliquid statuere Gatakerus Cinn. Lib. II. cap. 8. Adde Swart. Anal. Lib. I. cap. 2. Spanhemium in de Numm. Præstant. pag. 164. Comment. ad Valer. Flacc. Lib. VI. vers. 71. & quæ nos annotavimus ad Anton. Liberal. cap. 21. Ubi ἡ ἄρκτος, pro *urso*. Disertim Aristoteles Lib. IV. Hist. Anim. cap. ult. Κέρατα ἔλαφος θήλεια οὐκ ἔχει. Apollod. Lib. II. in hac narratione: Τρίτον ἆθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν κερύνῃσιν ἔλαφον εἰς Μυκήνας ἔμπνουν ἐνεγκεῖν. Lege, Κερυνῖτιν. Ὁ κερυνίτης, ἡ κερυνῖτις, ut ὁ ἀποστάτης, ἡ ἀποστάτις. Esdr. cap. VI. 12. Sed Palat. Codex κερυνήτην habet. Unde κερυνίτιν faciendum. Nam & Servius ad locum Virgilii modo laudatum *Cerinitim* eam cervam à loco appellatam autumat. Vide Callim. Hymn. Dianæ vers. 109. Κερυνίῳ ἔλα-

conspectum Eurysthei regis adduxit. [p] Aves Stymphalides in insula Martis, quæ emissis pennis suis jaculabantur, sagittis interfecit. [q] Augiæ regis [r] stercus bovile uno die purgavit, majorem partem [s] Jove adjutore, [t] flu-

ἴλαφον appellat Heraclides Alleg. Hom. p. 329. ed. Gesn. perperam. Vide Salmas. in Solin. pag. 139. In Parthenio nemore eam collocat Ovid. IX. Met. 188.

p *Aves Stymphalides*] Vide quæ notavimus superius ad cap. 20. Servius ad Æn. VIII. 300. *Stymfalides aves, quæ alumnæ Martis fuisse dicuntur.* Merito alumnas Martis vocat pugnacissimas illas aves, quarum unam galeatam exhibet nummus antiquus apud Spanhemium pag. 226. Isidorus Lib. XII. 7. *Stymphalidæ aves à Stymphalidibus insulis appellatæ, ubi plurimum abundant: adversus quas Hercules sagittis usus est. Stymphalides* corrigit temere Breulius, dum non attendit ad ævum scriptoris, quo nihil frequentius fuit, quam Græcis vocabulis Latinam aptare terminationem. Sic *Heroidæ* pro *Heroides* habes apud Fulgentium præfat. Lib. I. ubi pluscula id genus à me annotata invenies. Myth. Etym. Magni Auctor pag. 567. vers. 12. Λιοσῇ.] Λιοσῇ ἐπικέλλεται νῆσος. λισσὸν τὸ ὁμαλὸν, παρὰ τὸ λίαν ἴσον. Ἀμερίας δὲ ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ αὐτὸ λαμβάνει. αὕτη δὲ ἡ νῆσος ὄρνιθας εἶχε τοξευούσας τοῖς πτεροῖς ὡς βέλεσι, τὰς καλουμένας Στυφελίδας. ἡ δὲ νῆσος καλεῖται Ἄρεια. ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ ἐστι ἐπιφανέστατον ἱερὸν Ἄρεος. Sumsit hæc Etymologicographus ex Apollon. Lib. II. vers. 386. & scholiis ad eum locum. Scribe ergo pro ἐπικέλλεται, ἐπικέλσετε, pro Στυφελίδας, Στυμφαλίδας, & pro Ἄρεια, Ἀρηΐας. De Stymphalidibus plura qui volet, adeat Bernartium ad Stat. Thebaid. Lib. IV. vers. 299.

q *Augei*] Scribe, *Augeæ* vel *Augiæ*. Græcis enim Αὐγείας est. Pariter peccatum cap. 50. Ubi Alcestin *Pelei* filiam appellat, cum fuerit *Peliæ*. Nolo tegere ignorantiam meam. Ista cum scripsissem, docuit me Nob. Heinsius τὸ *Augei* in libris MSS. & nescio apud quem veterem Grammaticum à se repertum. Repperi postea & ego in antiquis edd. Ausonii Eidyll. XIX. *Septima in Augei stabulis impensa laboris.*

r *Stercus bovile*] Τὸ *stercus* ex sequentibus malè huc translatum existimat Cl. Schefferus. quod non improbo. Servius ad Æn. VIII. 300. *Ovilia Elidensium Regis repurgavit.* Legendum censeo, *bovilia*. Nam κόπρος βοῶν erat, quem egessit Hercules. Vide Schol. Homeri. ad Catal. vers. 136. Si Varronem audiamus, etiam *bubilia*, non *bovilia*, scribendum esset. Certe *bobile* exhibet princeps Mythologiæ hujus editio. Nota literarum V & B permutatio. Sed *bovile* non indignum Servio vocabulum, & reperitur quoque apud Phædrum Lib. II. cap. 9. Sic *caprile* caprarum stabulum. Gloss. Cyr. Αἰγὼν, ἡ μάνδρα, *caprile*. Gloss. Philoxeni: *Bovilla*, Βοοστασία. Puto scribendum, Βυστάσια, (vel βοοστάσια, ut est apud Callim. Schol. Hymn. IV. 102.) *bovilia*. Sic ἱπποστάσια dicuntur equilia apud Schol. Pind. ad Nem. od. I. Gloss. idem, *Bustra*, Βυστάσιον. Puto *Bostar* rectius esse. Gloss. Isidori, *Bostar, locus ubi stant boves.* Si cui placet τὸ *stercus* retinere, ille τὸ *bovile* mutare in *bovili* debet, ut subaudiatur *à*. Festus: *Eodem modo in Fastis notatur dies, quo stercus purgatur ab æde Vestæ.* nisi τὸ *bovile* ad stercus referendum, ut sit τὸν βόειον κόπρον ἀνεκάθηρε. Ita loquitur Schol. Hom. Iliad. Λ. 697. Quid si τὸ *stercus* mutemus in *servus*? Quod si placuerit, Nob. Heinsii debebis ingenio.

s *Jove adjutore*] Corruptum hoc sine dubio. Videtur scripsisse *Jolao adjutore*. Habuit enim multorum laborum socios Telamonem & Jolaum Hercules, tan-

t flumine ammisso totum stercus abluit. u Taurum, cum quo Pasiphae concubuit, ex Creta insula Mycenas vivum adduxit. Diomedem regem Thraciæ & equos quatuor ejus, qui carne humana vescebantur, cum Abdero famulo interfecit. Equorum autem nomina, x Podargus, y Lampon, Xanthus, Dinus. z Hippolyten Amazonam, a Martis & Otri-

tanquam in domanda Hydra & aliis. Vide Schol. Nicandr. p. 45.

t *Flumine ammisso*] Perperam majuscula literâ à capite *Ammisso* in Micyll. & Commel. editt. scriptum visitur. Micyllus in margine notaverat, *immisso*. Servius: *Immisso Alfeo flumine*. Diodorus Lib. II. Ἐπαγαγὼν τ̃ Πηνειὸν κελάρυζον ποταμόν. Uterque verum dicit. nam utrumque immisit. Vide Apollod. Lib. II. pag. 91. Tzetzen in Lycophron. pag. 107. Retineri tamen *ammisso* potest pro *admisso*. Supr. cap. 29. *Tam longam noctem ammiraretur*. Cap. 185. *Ammiratur aurum*. Servius ad Æn. III. 50. *Quæ flumine admisso munitiorem redderet civitatem*. Noster Astron. II. 15. *Aquilam ei admisit* pro *immisit*. Cæterum ut *ammitto*, ita *ammoneo* in sermone Augustini de Cypriano. Fulg. epist. II. Origine G. R. Etiam Virgil. Ecl. VI. ut observat Pierius. Capella Lib. I. *Deorum senatum jussit ammitti*. Ita habet MS. Bibliothecæ Leidensis, non *admitti* ut ediderunt. Apicius Lib. IV. cap. 5. *Folia malvarum ammiscebis*. Omitto prudens sexcenta alia. Cæterum quod *Ammitto* majusculâ literâ in primâ mythologiæ hujus edione visatur, non parum firmat Nob. Heinsii conjectura, *flumine Alfeo ammisso*. Imo quin scripserit ita Hyginus, nullus dubito; si scripsit tamen, nec à glossatore ista sunt, *flumine ammisso totum stercus abluit*. H. e. ἐκκάθαρε τὴν κόπρον, ut loquitur Tzetz. in Lycophr. p. 107.

u *Taurum, cum quo Pasiphae*] Censet Cl. Tollius ad Palæph. pag. 159. Herculi tribui, quod est Thesei. non ego. Servius ad Æn. VIII. 294. *Cretensem taurum non mactavit: sed cum eum incolumem ad Eurysthenem perduxisset, ille eum, licet flammas vomuisse dictus sit, inlectus pulchritudine, in Atticam regionem reliquit: qui cum Marathonem vastaret, à Theseo postea occisus est*. Eadem narrat Diodorus Lib. IV. pag. 262. Adde Anonym. in Laudibus Herculis vers. 118. Lactantium ad V. Theb. 441. Senec. Agam. vers. 833. Lucianus περὶ ὀρχήσ. Τὴν Πασιφάην καὶ τοὺς δύο ταύρους. Errat Theo in Aratum pag. 24. cum Cretensem & Marathonium diversos facit tauros.

x *Podarius*] Barthius ad Stat. Tom. III. 531. *Podargus*. quod procul dubio rectum est, ab ἀργὸς *celer*. unde & una de Harpyis dicta Ποδάργη.

y *Lampon*] Mallem, *Lampos*, ut cognominis fuerit uni de equis Solis. Vide notas ad cap. 183.

z *Hippolyten Amazonam*] Sic cap. 241. *Antiopam Amazonam*. Tertull. advers. Marcion. Lib. I. cap. I. *Hamaxobio instabilior, Massageta inhumanior, Amazonia audacior*. Quo loco si *Amazona* quis malit, ei non refragabor. Huc revocat ex seqq. Barthius ad Stat. Tom. III. pag. 1518. illud *tum*, legitque, *Tum Hippolyten* &c. Subaudi ex præcedentibus, *interfecit*. Interfectam enim Hippolyten præter Apollod. etiam Zenobius Cent. V. 33. & Tzetzes ad Lycophr. disertis verbis scribunt. Verba Tzetzæ sunt: Καὶ Ἀπολλόδωρος μὲν καὶ λοιποὶ ἀναιρεθῆναί φασιν ὑφ᾿ Ἡρακλέους τὴν Ἱππολύτην. Ipse Tzetzes pag. 196. ed. Steph. dimissam Hippolyten ab Hercule vult, accepto pro redemptionis pretio à sorore ejus Melanippe balteo.

a *Martis & Otrira*] Græcum nomen Ὀτρήρη si respicias, *Otrera* scribas oportet, ut rectè scriptum cap. 112. Vide notas ad cap. 31. Conjugem Martis facit Otreram inferius quoque cap. 112, 223. & 225. at Apollon. Scholiast. II. 1033. filiam Martis. Ex Harmoniâ au-

& Otriræ reginæ filiam : [b] cui reginæ Amazonis balteum detraxit, tum [c] Antiopam captivam Theſeo donavit. Geryonem Chryſaoris filium trimembrem uno telo interfecit. Draconem immanem Typhonis filium, qui [d] mala aurea Heſperidum ſervare ſolitus erat, ad montem Atlantem interfecit, & Euryſtheo regi mala attulit. Canem Cerberum Typhonis filium ab inferis regi in conſpectum adduxit.

XXXI. *Parerga ejuſdem.*

ANTÆUM Terræ filium in Libya occidit. Hic cogebat hoſpites ſecum luctari, & delaſſatos interficiebat. hunc luctando necavit. Buſiridem in Ægypto, qui hoſpites immolare ſolitus erat. Hujus legem cum audiit, paſſus eſt ſe cum infula ad aram adduci. Buſiris autem cum vellet Deos imprecari, Hercules eum clava ac miniſtros ſa-

autem Naide & Marte Amazonas editas cum Apollonio apud eundem Pherecydes tradit ad ejuſdem libri vers. 992. ut & Euſtath. ad Iliad. Υ. pag. 305. Juſtin. Lib. II. 4. *Ne ſucceſſibus deeſſet auctoritas, genitas ſe Marte prædicabant.* Homeri Scholiaſtæ ad Iliad. Γ. vers. 189. Martis ſunt & Veneris filiæ.

b *Cui reginæ Amazonis*] Barthius emendat : *cui necata Martium balteum.* Quid ſi ſcribas ? *cui regina Amazonum* vel *Amazoniæ*, ut declaret, qualis iſta Amazona fuerit, regina nempe Amazonum reliquarum. Βασίλισσαν Ἀμαζόνων in hac fabulâ etiam Zenobius appellat.

c *Antiopam*] Faciunt cum Hygino Diodorus Lib. IV. & Tzetzes ad Lycophron. pag. 167. Edit. Baſ. nec non Servius ad Æn. XI. 661. *Hæc* (Hippolyte) *Amazonum fuit regina, cui victa Hercules balteum ſuſtulit : hujus filia Antiopa, quam Theſeus rapuit, unde Hippolytus.* Diſſenſionem ſcriptorum in hiſtoriâ ulterius exequitur Bernartius ad Stat. Lib. XII. Theb. 543. Sanè alii ſororem ejus Hippolyten fuiſſe, eamque ceſſiſſe Theſeo memorant. quos inter Juſtinus Lib. II. c. 4. *In his duæ Antiopæ ſorores captæ ſunt, Menalippe ab Hercule, Hippolyte à Theſeo.* Mallem iſto loco legere *Melanippe.* Ita enim Apollon. Lib. II. 968. & Poëta ille neſcio quis apud Pindari Scholiaſten ad Nem. od. III. pag. 274. Edit. Francof. Κτείνας ἀνδρολέτειραν ἀμώμητον Μελανίππην Ἀυτοκασιγνήτην χρυσοζώνοιο ἀνάσσης. Laudat eoſdem verſus Tzetzes ad Lycophr. pag. 168. ubi tamen perperam ediderunt ἀνδρολέτηραν pro ἀνδρολέτειραν. Quid quod & Diodoro Lib. IV. ex quo falſo *Menalippe* adducit Barthius, Μελανίππη dicatur ? Quibus accedit Homer. Scholiaſtes ad Iliad. γ. vers. 188. & Euſtath. loco modo laudato, qui & ipſi Μελανίππην eam appellant. Ulterius hæc exequimur ad cap. 186.

d *Mala Heſperidum*] Vide Palæph. cap. 19. qui μῆλα illa Heſperidum oves fuiſſe autumat. in quo ὁμόψηφον habet Agrœtam Lib. II. rerum Libycarum, cujus Scholiaſtes Apollonii meminit ad Lib. IV. vers. 1396. Quibus adde Diodorum Lib. IV. pag. 232. Servium ad Æn. IV. 484. Alii μῆλα χρυσοῦ

sacrorum interfecit. Cygnum [a] Martis filium armis superatum occidit : [b] quo cum Mars venisset, & armis propter filium contendere vellet cum eo, Jovis inter eos fulmen misit, atque ita eos distraxit. [c] Cetum, cui Hesione fuit apposita, Trojæ occidit. Laomedontem patrem [d] Hesiones, quod [e] eam non reddebat, sagittis interfecit. [f] Æthonem aquilam, quæ Prometheo cor excedebat, sagittis interfecit. Lycum Neptuni filium, quod Me-

σεῖ interpretantur τὰ ἄστρα, & Herculem pro Sole accipiunt. Vide Schol. Hesiod. pag. 249. Ed. Heins. Facit ambiguitas vocis μῆλον, ut interdum in Græcorum interpretatione miserè impingant homines docti. Moschus Epitaph. Bionis: Μάλων οὐκ ἔῤῥευσε γάλα, οὐ μέλι σίμβλων. Vertit Witfordus: *Candida poma rubor non tingit.* Non vidit ellipsin præpositionis, ut in Megarâ: Τὰ δ' οἱ θαλερώτερα δάκρυα μήλων Κόλπον ἐς ἱμερόεντα κατὰ βλεφάρων ἐχέοντο. Quem locum non minus infeliciter vertit Eobanus Hessus : *Sed simul undanti demisit lumine guttas Plus pomis viridi lectis de fronde recentes.* Atqui μῆλα ibi *mala* non *mala* sunt. Vid. Isidor. Orig. xvi, 1. Parthen. de Affect. Amat. cap. vi, Δάκρυα δὲ πολλὰ ἐχεῖτο τῶν παρειῶν. Homer. Iliad. B. 266. Θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ. Schol. rectè, θαλερὸν, θερμὸν, ἀκμαῖον, ἤγουν ἁδρὸν, πολύ. Simile huic est illud Genes. 46. v. 39. Ἔκλαυσε κλαυθμῷ πίονι. quanquam Etymologicographus in θαλερὸς, θαλερὸν δάκρυ, inquit, τὸ ἁπαλόν. Plura de malis Hesperidum si desideres, consule Spanhemium in de Num. Præstant. pag. 295. Meurs. Lacon. 1. 12. Pierii Valeriani Hierogl. p. 76.

Ad CAP. XXXI.

a *Martis filium*] Ex Pelopiâ scilicet. Vide Apollod. Lib. ii. pag. 118. Schol. in Hypothesi Trachin. Sophoclis.

b *Quo cum*] Rectè Cl. Schefferus dictum id censet pro *ex quo*. Vide ejus notas, & quæ nos observavimus ad cap. 34. In epitaphio Vitalis Mimi Lib. iii. Catal. Pithœi: *Quo vos tam tristi turbatus deprecor ore.*

c *Cetum*] Habes fabulam infr. cap. 89.

d *Hesionis*] Ἀντὶ τοῦ *Hesiones*. Observo in hoc scripto frequenter τὸ I poni, ubi in Græco est η. quod deterioris ævi signum est. In Genealogiâ habuimus *Nimertis* pro *Nemertes*. Cap. 14. *Nilei* pro *Nelei*. Cap. 30. *Otrira* pro *Otrera*. quod etiam cap. 223. invenies. & cap. 52. *Myrmices* pro *Myrmeces*. 184. *Meropis* pro *Meropes*. Talia sunt apud Capellam Lib. vi. *Hermionis* pro *Hermiones*. & Lib. i. *Imarmine* pro *Imarmene*, quomodo minus vitiosè exaratum vidi in membranis Bibliothecæ Leidensis. Apud Sidonium Carm. 23. *Hippocrenis*. Apud Servium ad ii. Georg. 389. *Erigonis*. & ad iii. 274. *Leucatis*. ad ii. Æn. 514. *Daphni* pro *Daphne*. Apud Schol. Germanici Arcto, *Helicis* pro *Helices*. Apud veterem Commentatorem ad Horat. od. 33. Lib. i. *Myrtalis* pro *Myrtales*. Apud Pontium Passione Cypriani *Cimiteria* pro *Cœmiteria*, ejusdem sunt generis : ut & illa apud Prudentium *Joannis* & *Erimus* ex Græco ἔρημος Psychom. vers. 371. quorum prius est etiam apud Hieronym. Epitaphio Paulæ aliosque. apud Gregor. Dialog. iii. cap. 33. *Syncopin*. apud Probum ad iii. Georg. 293. *Musigetes*. & in canonibus Ecclesiasticis *Paraclitus* ex Græco παράκλητος. Vide quæ præterea hac de re notavi ad cap. 223. & Salmas. ad Pall. pag. 307.

e *Eam*] Fort. *Mercedem*. Tollius.

f *Æthonem aquilam*] Micyllus. *aëton*

Megaram Creontis filiam uxorem ejus, & filios [g] Therimachum & Ophiten occidere voluit, interfecit. Achelous fluvius in omnes figuras se immutabat. Hic cum Hercule [h] propter Deianiræ conjugium cum pugnaret, in taurum se convertit, cui Hercules cornu detraxit, quod cornu [i] Hesperidibus, [k] sive nymphis donavit: [l] Quod Deæ pomis replerunt, & [m] cornu copiæ appellarunt. Nelcum Hippocoontis filium cum decem filiis occidit, quo-

aëton fortasse legendum. Non improbo quidem; sed addiderim *id est*, & scripserim, *eton, id est, aquilam.* quod à more Hyginiano non esse alienum, disces ex iis, quæ ad cap. 126. dixi. *Æton* autem dictum puta pro *aëton*, ut *Phaton* pro *Phaëton* apud Publium Varronem, observante Fabio Lib. 1. cap. 5. Sed dixi jam superius ad cap. 12. istas Græcanicarum vocum explicationes magnam partem glossemata mihi videri. Certè τὸ *aquilam* etiam heic glossema visum Cl. Scheffero, dum legit, *aëton eam, quæ.* Cæterum aquilam eam Typhone & Echidnâ natam credere nos vult Pherecydes apud Apollonii Scholiasten ad Lib. i. vers. 1252. Hæc scripseram, cum καινή τις ἰδέα in mentem mihi venit, Hyginum forsan, qui ex Græcorum monumentis procul dubio harum fabularum partem non minimam collegit, deceptum fuisse Græco epitheto αἴθωνι, quo αἰετὸν ornant Poëtæ, ut Homer. Iliad. O. 685. putasse, inquam, proprium esse nomen, cum adjectivum esset τὸ αἴθωνι in Græco scriptore, ubi hanc fabulam invenit. Si injuriosum hoc existimas, & ab Hygini doctrinâ alienum, puta Græcum eum epitheton retinuisse, ut cap. 30. *Leonem atretum* dixit.

g *Theremachum*] Sic etiam cap. 32. & 72. Cap. autem 162. *Theromachum* appellat. Sed ex Apollodoro rescribendum *Therimachus*, vel *Theriomachus* ex Scholiast. Hom. ad Odyss. A. 269. qui pro *Ophite Creontiadem* nobis exhibet. *Hodites* videri posset fuisse, nisi ille Diodoro Lib. IV. non ex Megara, sed Deianirâ ei natus diceretur. *Oxeas* est Statiano interpreti ad Lib. X. Theb. vers. 896. Sed vide notas ad cap. 162.

h *Propter Deianiræ conjugium*] Fabulam accuratè narrat Schol. Hom. ad Iliad. Φ. 194.

i *Hesperidibus*] Lactantius Argum. Lib. IX. Met. *Najades fluminis filiæ id cornu, quod ereptum capiti erat, omnibus copiis autumnalibus repleverunt.* An ergo scribendum *Naidibus*? non dixerim, cum nimis hoc ab alterâ scriptura remotum sit.

k *Sive Nymphis*] Glossam ista resipiunt. nisi putas diversas eum conjungere opiniones voluisse.

l *Quod Deæ*] Cl. Schefferus, *Quod ex pomis.* Si quid putes mutandum, legerim, *Quod ea pomis.*

m *Cornucopiæ*] *Cornu Fortunæ* appellat Horat. Schol. ad Lib. 1. od. 17. & Arnob. Lib. VI. Lactant. ad Stat. Thebaid. Lib. IV. 106. *Hercules autem dicens, se etiam tauros domuisse; cornu illius fregit, quod descendente* (Leg. *descendens*) *Cerberum rapturus secum tulit. Illud Nymphæ omnibus bonis repleverunt, datumque est Copiæ, quæ est ministra Fortunæ. Unde in Boëtio legitur: Copia pleno cornu.* Ex his verbis contendit Tiliobroga ætate posteriorem esse Boëtio Statianum interpretem. De quo licet non valde contenderim, puto tamen præsentem locum ad hoc evincendum non valde esse idoneum: imo corruptum heic censeo Lactantium, & in *Boëtii* locum *Horatium* substituendum. Quod autem *pleno cornu* dixit, cum in Horatio Lib. 1. od. 17. legatur *benigno cornu*, ἁμάρτημα dicas μνημονικὸν, qualia apud sequioris ævi scriptores non pauca invenias. Sed eo confugere nihil est necesse. Leguntur hæc Carm. Sæcul. vers. 59. *Apparetque beata pleno Copia cornu.* Aliter de hoc cornu fabula-

quoniam is eum purgare n sive lustrare o noluit, tunc cum Megaram Creontis filiam uxorem suam, & filios Therimachum & Ophiten interfecerat. Eurytum, quod Jolen filiam ejus in conjugium petiit, p & ille eum repudiavit, occidit. Centaurum Nessum, quod Deianiram violare voluit, occidit. Eurytionem centaurum, quod Deianiram q Dexameni filiam speratam suam uxorem petiit, occidit.

XXXII. *Me-*

latur Scholiastes Sophoclis in Hypothesi Trachiniarum. Adde quæ de eodem congessit eximius Theologus Fred. Spanhemius Hist. Job. cap. xv. Albricus: *Ei tandem cornu dextrum evulsit, quod & Copia Dea divitiarum dedicavit.* Schol. Hom. ad Iliad. φ. 194. Φασὶ δὲ αὐτὸν τὸν Ἀχελῷον παρ' Ἀμαλθεία (leg. Ἀμαλθείας) λαβόντα δοῦναι τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ τὸ ἴδιον ἀπολαβεῖν. Et Tzetzes in Lycophr. p. 14. Καὶ δὶς πάλιν τοῦτο αὐτῷ, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, τῆς Ἀρμονίου θυγατρός. Ita illi cum Schol. Sophoclis, ut & Eustath. in Dionys. p. 62. ed. Steph.

n *Sive lustrare*] Dele hoc. Non enim Hygini, sed glossatoris est.

o *Noluit*] Ita scripsi pro *voluit*, postulante id fabulâ. Vid. vet. Scholiast. Pind. & Triclin. ad Olymp. 9. Tzetz. Chil. 1. 36. Apollodorus Lib. II. Ἀπωσάμενος, inquit, αὐτὸν Νηλέως διὰ τὴν πρὸς Εὔρυτον φιλίαν. Notatum id jam Micyllo. Barthio, & Scheffero. Ælian. Var. Histor. IV. 5. Νηλέως αὐτὸν οὐ βουλομένου καθῆραι. Imperitè interpres: *Cum Neleus hospitio eum recipere noluisset.*

p *Et ille eum repudiavit*] Sic mox cap. 35. *Ille eum repudiasset.* Cl. Schefferus utrobique legit, *illa eum.* Dubito an sit necesse. Ut Herculem heic Eurytus, ita apud Antoninum Liberal. cap. 21. Nicocreon repudiat Arceophontem; & Pelias infra apud nostr. cap. 50. & 51. procos. Schol. Euripidis ad Hippolyt. vers. 545. Ἔνιοι μὲν οὖν φασιν ἀτιμασθέντα τὸν Ἡρακλέα ὑπὸ Εὐρύτου καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ (οὐ γὰρ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν κόρην) πορθῆσαι τὴν Οἰχαλίαν. Etiam apud Diodorum Lib. IV. ab Euryto repulsam patitur. Adde Schol. Hom. ad Odyss. φ. vers. 23.

q *Dexameni filiam*] *Oenei* filia est Apollodoro Lib. 1. pag. 25. & Hygino ipsi cap. 36. Alios tamen velle ait eam ex Dionyso & Althæa natam. Puto tamen reperisse auctorem, quem heic sit secutus Hyginus. Is est Bacchylides apud Hom. Scholiast. ad Odyss. φ. 295. Βακχυλίδης δὲ διάφορον οἶδε τὸν Εὐρυτίωνα. Φησὶν γὰρ ἐπιξενωθέντα Δεξάμενος ἐν Ἤλιδι ὑβριστικῶς ἐπιχειρῆσαι τῇ τοῦ ξενοδοχοῦντος θυγατρί. Καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ Ἡρακλέους ἀναιρεθῆναι καιρίως τοῖς οἴκοις ἐπιστάντος. Quid sibi vult heic illud Δεξάμενος? Scribo, Δεξαμένῳ. h. e. *hospitio susceptum à Dexameno.* Restituit idem vocabulum Palmerius Diodoro Lib. IV. pag. 238. Ἄρπακτος ἐπανῆλθε πρὸς Δεξάμενον, cum antea legeretur προσδεξάμενον. Ergo leviter emendandus Lactantius ad Stat. v. Thebaid. 263. qui *Dexaminum* hunc appellat. Dexameni cujusdam meminit quoque Etym. auctor in Βοῦρα, vel Callimachus apud eum Hym. IV. 102. Βοῦρά τε Δεξαμενοῖο βοόστασις οἰνάδος. Immo is ipse est, cujus filiæ petiisse nuptias heic Hyginus, & Apollod. Lib. II. pag. 192. tradunt. Adde Heins. notas ad Ovid. Lib. vers. 404.

Ad

XXXII. *Megara.*

HERCULES cum ad canem tricipitem esset missus ab Eurystheo rege, & Lycus Neptuni filius putasset eum periisse, Megaram Creontis filiam uxorem ejus, & filios Therimachum & Ophiten interficere voluit, & regnum occupare. Hercules [a] eo intervenit, & Lycum interfecit: postea ab Junone insania objecta, Megaram & [b] filios Therimachum & Ophiten interfecit. Postquam suæ mentis compos est factus, ab Apolline petiit dari sibi responsum, quomodo scelus purgaret. Cui Apollo sortem quod reddere noluit, Hercules iratus de fano ejus [c] tripodem sustulit, quem postea Jovis jussu reddidit, [d] & nolentem sortem dare jussit. [e] Hercules ob id à Mercurio Omphalæ reginæ in servitutem datus est.

XXXIII. *Cen-*

Ad CAP. XXXII.

a *Eo intervenit*] Cl. Schefferus explicat *eo tempore*. Ego verius putem, *ex eo*, *eâ de causâ*. cap. præced. *Quo cum Mars venisset*. cap. 120. *Quo Rex cum intervenisset*. Vide præterea Notas ad cap. 34. Gloss. Philox. *Intervenit*, βοηθεῖ. Possis alioqui dicere *eo* esse dictum pro *ea* ἀρχαϊκῶς. ut & *quo* pro *ad quæ*. Vide Sciopp. Gramm. p. 44.

b *Filios interfecit*] Non conveniunt in narratione hac mythologi. Schol. Pind. ad Isthm. od. IV. Περὶ τῶν ἐκ Μεγήρας (Leg. Μεγάρας) Ἡρακλέους παίδων Λυσίμαχός φησι τινὰς ἱστορεῖν, μὴ ὑπὸ Ἡρακλέους, ἀλλ' ὑπό τινων δολοφονηθῆναι ξένων. οἱ δὲ Λύκον τὸν βασιλέα φασὶν αὐτοὺς φονεῦσαι. Σωκράτης δὲ ὑπὸ Αὐγέου (Leg. Αὐγείου) φησὶν αὐτοὺς δολοφονηθῆναι &c.

c *Tripodem*] Servius ad Æn. 3. 360. *Tripodes fuerunt mensæ in templo Delphici Apollinis, quibus superposita Phœbades vaticinabantur.* Μαντικὸν τρίποδα vocat Pindari Scholiast. ad Olymp. IX. ὀμφηλικὸν Hypoth. Pyth. *Cortinam* Virgil. Æn. III. 92. Ubi in vocis originem inquirit Servius, ut & Varro L. L. VI. Gloss. Philox. *Cortina*, Δελφικὸς τρίπους Ἀπόλλωνος. quod convenit cum illis, quæ Plinius habet Lib. XXXIV. 3. Plura suppeditabunt de tripode Rhodiginus Lib. VIII. 16. Savaro ad Sidon. Lib. VIII. ep. 9. Oecum. in cap. XVI. Act. Bernartius ad Stat. 1. Thebaid. 509. Lactantius notat ibi, *Tripodem esse speciem lauri, tres habentem radices, Apollini consecratam propter triplicem vim divinationis. Nam & sol*, inquit, *præterita videlicet & præsentia cernit, & futura visurus est.* Hoc habet ex Fulgentii Lib. 1. cap. 16. *His Tripum quoque Apollini adjiciunt, quod sol & præterita noverit, & præsentia cernat, & futura visurus sit.* Adde quæ notamus ad illa Fulg. verba. Tripodem è lauru fuisse ostendit Paschal. Coron. Lib. VIII. cap. 13.

d *Et nolentem*] *Apollinem* nempe, quam vocem hinc excidisse censet Cl. Schefferus.

e *Hercules ob id*] Pherecydes apud Hom. Scholiast. ad Odysseæ φ. 23. quod Iphitum Euryti filium occidisset.

Ad-

XXXIII. *Centauri.*

HERCULES cum in hospitium ad Dexamenum regem venisset, ejusque filiam Deianiram devirginasset, fidemque dedisset, se eam uxorem ducturum, post discessum ejus Eurytion Ixionis & Nubis filius, Centaurus, petit Deianiram uxorem: cujus pater vim timens, pollicitus est se daturum. Die constituto, venit cum fratribus ad nuptias. Hercules intervenit, & Centaurum interfecit, [a] suam speratam abduxit. Item aliis in nuptiis Perithous [b] Hippodamiam Adrasti filiam cum uxorem duceret, vino pleni Centauri conati sunt rapere uxores Lapithis. [c] Eos Centauri multos interfecerunt, ab ipsis interierunt.

XXXIV. *Nessus.*

NESSUS Ixionis & Nubis filius, Centaurus, rogatus

Adde Tzetz. Ch. I. 36. Diodor. Lib. IV. pag. 236. Cicerone auctore Lib. III. Nat. Deor. alius ab Alcmenæ filio hic fuit Hercules, qui cum Apolline de tripode concertavit.

Ad CAP. XXXIII.

a *Suam speratam*] H.e. speratam uxorem suam, ut plenè loquitur cap. 31. τὴν μνηστευομένην. Non curat distinctiunculam Grammaticorum. Nonius cap. 3. *Virgo antequam petitur, sperata dicitur, dehinc promissa, vel pacta, vel sponsa dici potest.* Arnob. Lib. IV. *Habent speratas, habent pactas, habent interpositis stipulationibus sponsas?*

b *Hippodamiam Adrasti filiam*] *Hippocatiam* appellat Schol. Stat. I. Theb. 106. & Atracis facit filiam. Vide Apollod. Lib. II.

c *Eos centauri*] Ante hæc verba posuerim πλείονα [illegible]. Deinde legerim: *Eos Centauri multos interfecerunt; at ab ipsis interierunt.* vel, *& ab ipsis &c.* ut plurimos ex utraque parte cecidisse innuat. Schol. Homer. ad Odyss. φ. 295. Ὑπὸ μέθης δὲ οἱ Κένταυροι προαχθέντες τῶν Λαπιθῶν ἁρπάσαι τὰς γυναῖκας ἐπεχείρησαν. οἱ δὲ ὀργισθέντες ἀνεῖλον τοὺς Κενταύρους. Cl. Schefferus emendat: *eos Centauri multos interfecerunt; interfecti ab ipso interierunt.* per *ipsum* intelligi volens Herculem. *Sed interire ab aliquo* satis Latine dicitur. Lactant. ad Stat. IV. 785. *Ne à Saturno interiret.* & Argum. Lib. XI. Met. fab. 9. *Quod Phocus à se interiisset.* Plinius de M. Marcello: *Periit ab Hannibale.* Lucanus: *Quis nollet ab isto ense mori?* Sallust. Jug. 17. *Nisi qui ferro aut à bestiis interiere.* In fabularum Indice huic libello præfixo habes lemmate cap. 265. *Qui à Neptuno perierunt.* Cap. 266. *Qui ab Apolline perierunt.* Probare tamen possis, *ab ipso*, si cogites illud non jam tum statim, sed postea accidisse. Vide Horatii interpretem veterem ad Lib. II. od. 12. Sed intercedit Lactantius ad Stat. Theb. V. vers. 263. qui has fabulas Hygino sublegit. Cæterum, quam heic Hippodamiam vocat Hyginus, *Deidamia* est Plutarcho in Theseo, *Ischomache* Propert. Lib. II. el. 2. Sed ab Hygino stat Ovid. XII. Met. vers. 210.

Ad

tus ab Deianira ut se flumen [a] Euhenum transferret, quam sublatam, in flumine ipso violare voluit. [b] Hoc Hercules, cum intervenisset, & Deianira cum fidem ejus imploraffet, Nessum sagittis confixit. Ille moriens cum sciret sagittas Hydræ Lernææ felle [c] tinctas quantam vim haberent veneni, [d] sanguinem suum exceptum Deianiræ dedit, & id [e] philtrum esse dixit. Si vellet ne se conjunx sperneret, eo juberet vestem ejus perungi. Id Deianira credens, conditum diligenter servavit.

XXXV. *Jo-*

Ad CAP. XXXIV.

a *Euhenum*] Vide Schol. Apollon. ad Lib. I. 1211. Serv. ad Æn. VIII. 300. Perperam Νέσον & Εὔηνον ediderunt in Lycophr. Scholiaste.

b *Hoc Hercules*] H. e. propter hoc. Cap. 188. *Hoc Neptunus ut vidit in pecora commutatos consumi, procos in lupos convertit.* Sic *quod* pro *ob quod*, de quo dictum ad cap. 16. *Id* pro *ob id* cap. 108. 103. & 144. ubi & nos istam ellipsin antehac in notulis nostris odorati fuimus. Nec malè *ex* vel *ab* subaudias. Infr. cap. 191. *Quo Midas petiit, ut* &c. 274. *Quo judices cum consedissent.* Catull. Carm. 14. *munere isto Odissem te odio Vatiniano.* Tertullianus III. Contra Marc. *Hac causâ vos connubio privavit honesto.* Nep. Themist. 8. *Hoc crimine absens proditionis est damnatus.* Quintil. declam. 318. *Hoc legato patroni vestri necesse est utrumque vestrum diligentius vivere.* Addit præpositionem Seneca Lib. I. Clem. cap. 20. *Dubii à causis punire princeps solet.* Ad eundem modum suum τοῦ usurpant Græci pro propterea. Vide Apollon. I. 1025. II. 15.

c *Tinctas, quantam* &c.] Cl. Schefferus emendat, *tinctas, ac quantam.* Micyllus continenter sine inciso & voculâ unâ anctius edidit: *cum sciret sagittas Hydræ Lernææ felle tinctas quantam vim haberent veneni.* Quod esse rectè dictum similia ejus locutionis exempla declarant. Plaut. Poenul. V. 2. 106. *Patrem atque matrem viverent vellem tibi.* Varro R. R. Lib. II. pag. 387. *Armentarium meum crebro ut aliquid legat curo.* Ter. Ad. V. 7. *Demiphonem si domi est visam.* Idem alibi: *Scin me in quibus sim gaudiis?* &, *Observes filium quid agat.* Eadem ratione dictum illud cap. 129. *Fructumque ejus ex nomine hospitis Oenos ut vocaretur instituit.* Cyprian. Tractat. I. *Cum conspexeris & audieris deos tuos quid sint.* Confer Popm. in de usu Antiq. Locut. pag. 94. Hellenismum esse recte observat Linacer Lib. VI. p. m. 496. Joan. cap. IX. 29. Τοῦτον οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. Sed noli dubitare, quin genuinam Hygino restituat lectionem Illustr. Heinsii emendatio, *tincta*, h. e. quæcunque tincta essent.

d *Sanguinem suum*] Diodorus Lib. II. *Semen, quod ipse in terram effudisset, cum sanguine, qui ex vulnere spiculi manasset, miscere jussit.* Schol. Horat. ad Epod. 3. *suo sanguine tinctam lanam dedisse Deianiræ ait, & ex eâ jussisse confici tunicam.* Euseb. Præp. Lib. II. pag. 36. Παρεκελεύσατο ἐν λαβοῦσαν τὸν ἐξ αὐτοῦ πεσόντα γόνον, καὶ τούτῳ προσμίξασαν ἔλαιον, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ἀκίδος ἀποστάζομενον αἷμα, χρῖσαι τὸν χιτῶνα Ἡρακλέους.

e *Philtrum*] Ovid. II. Art. A. 105. *Pallentia philtra venenis.* Gloss. Cyrill. Φίλτρον, *amatorium. Amoris venena* venustè appellat Horatii Scholiastes in Epod. 17. Ipse Poëta epod. 5. *Amoris poculum. Irritamen amoris* Ovid. IX. Met. vers. 133. Φιλίαν ἐπισπᾶσθαι δυνάμενον Tzetz. in Lycophr. p. 14. *Amatorium poculum* Paul. Recept. Sent. Lib. V. Tit. 23. Absolutè *amatorium* Plin. Lib. XXV. 3. & Quintil. Declam. XV.

XXXV. *Iole.*

HERCULES cum Iolen Euryti filiam in conjugium petiisset, [a] ille eum repudiasset, Oechaliam expugnavit. Qui [b] ut à virgine rogatur, parentes ejus coram ea interficere velle cœpit. Illa animo pertinacior, parentes suos ante se necari est perpessa. [c] quos omnes cum interfecisset, Iolen captivam ad Deianiram præmisit.

XXXVI. *Deianira.*

DEIANIRA [a] Oenei filia, Herculis uxor, cum vidit Iolen virginem captivam eximiæ formæ esse adductam, verita est ne se conjugio privaret. Itaque [b] memor Nessi præcepti, vestem tinctam centauri sanguine Herculi qui ferret nomine [c] Lichan famulum misit. inde paululum, quod in terram deciderat, [d] ut id sol attigit, ardere cœpit. Quod cum Deianira vidit aliter esse, ac Nessus dixerat, intellexit: & qui revocaret eum, cui vestem dederat, misit. Quam Hercules jam induerat, statimque flagrare cœpit. Qui cum se in flumen conjecisset, ut ardorem extingueret, major flamma exibat. Demere autem cum vellet, viscera sequebantur. Tunc Hercules Lichan, qui

Ad CAP. XXXV.

a *Illc eum*] Rursus omissa particula *&*, quæ forte absorpta est à syllaba præcedente. Certe cap. 31. ubi eadem, quæ heic, narrantur, addita est.

b *Ut à virgine rogatur*] *Rogaretur* emendat Cl. Schefferus. Vide ejus notas. Nobil. Heinsius conjicit, *objurgatur*. Æque sane illa, ac pater, ut ex sequentibus patescit, spernebat Herculem.

c *Quos omnes*] Ante hæc deesse quædam videntur, in quibus fratrum Joles facta fuerit mentio. Eurytum enim Hercules cum quinque filiis interemisse fertur. Vide Tzetz. Chil. 1. 36. Serv. ad Æn. VIII. 291.

Ad CAP. XXXVI.

a *Oenei filia*] Et *Althææ*. Anton. Liberal. cap. 2. Perperam *Æthesia* dicitur apud Schol. Stat. 11. Theb. 165.

b *Memor Nessi præceptis*] Lege, *præcepti*. nempe ejus, quod dederat ille ἱπποκένταυρος cap. 34. Supr. cap. 12. *Responsi memor*. Cap. 69. *Memor sortium suarum*. 174. *Memor Parcarum præcepti*. Astron. 11. 1. *Jupiter memor peccati*. Cyprianus de Bon. Pat. *Adam præcepti immemor, & datæ legis transgressor*. Video *Nessei præcepti* correxisse etiam Nob. Heinsium in orâ libri sui.

c *Lichan famulum*] Serv. ad Æn. VIII. 300. *Vestem tinctam Nessi sanguine Lichæ servo ad eam* (leg. *eum*) *perferendam dedit* Scholiast. Apollon. ad Lib. 1. 1211. pædagogum Hylli Herculis filii facit.

d *Et id sol attigit*] Lego & distinguo: *Inde paululum, quod in terram ceciderat, ut id sol attigit, ardere cœpit*. Venit idem in mentem Cl. Scheffero.

e Re-

qui vestem attulerat, [e] rotatum in mare jaculatus est; qui quo loco cecidit, petra nata est, quæ Lichas appellatur. Tunc dicitur Philoctetes Pœantis filius [f] pyram [g] in monte Oetæo [f] construxisse Herculi, cumque [h] accendisse mortalitatem. Ob id beneficium Philocteti Hercules arcus & sagit-

e *Rotatum in mare*] E Bœotiâ in mare Euboicum. Apollod. Lib. I. Ovid. IX. Met. 218. *Corripit Alcides, & terque quaterque rotatum Mittit in Euboicas tormento fortius undas.* Sen. Hercul. Fur. 105. *Et circa furens Bis ter rotatum misit.* Quintil. Declam. XVII. *Rotatos per abrupta molis jactus explicuit.* Lege, *mollis.*

f *Pyram construxisse*] Hanc ab Hercule ipso constructam, à Pœante succensam narrat Apollod. Lib. II. Zenobius Cent. I. 33. Scholiast. Hypoth. Trachin. Sophoclis. Sed hoc cum Hygino Philoctetæ tribuit Hom. Scholiastes ad Iliad. Z. Μηδενὸς θελήσαντος ἄλλου ὑφάψαι ἐν τῇ Οἴτῃ Ἡρακλέους πυρὰν ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ, ὑφῆψεν ὁ Φιλοκτήτης. Quod firmant Tzetzes ad Lycophr. pag. 131. Diodorus Lib. IV. pag. 243. Ovid. Lib. IX. Met. 234. Servius ad Æn. III. 402. VIII. 300. Lactant. Lib. I. cap. 9. Cicero Tuscul. II. Dictys Lib. I. *Pœantis Philocteta, qui comes Herculis post discessum ejus à Diis sagittas industriæ præmium accepit.* Tzetzes ad Lycophr. p. 14. Ed. Steph. Τὰ δὲ τόξα αὐτοῦ Ἡρακλῆς τῷ Φιλοκτήτῃ καταλιμπάνει, ὡς τοῦ πατρὸς Φιλοκτήτου Ποίαντος τῇ τελευτῇ ὑπουργήσαντος. Adde Brodæum Miscell. cap. 5. Lib. I. Morsimo Trachinio triste id ministerium dat Hephæstion. Illas sagittas apud Sybaritas in Apollinis Halii templo consecrasse eum narrat Aristoteles Admirand. pag. 882. Edit. Casaub. Confer Just. Lib. XX. I. Juvenalis Schol. de hac fabulâ ad Stat. XI. vers. 63. *Qui in Oetâ monte se incendit, non tolerans ardorem vestis, quam in sanguine Nessi tinctam uxor sua caussa pellicis Deianira porrexit vestiendam.* Scripserim: *uxor sua Deianira causa pellicis porrexit induendam.*

g *In monte Oetæo*] In cacumine montis Oetæ, quæ Φρυγία dicta. Schol. Callim. ad Hymn. III. Φρυγία ὄρος Τραχῖνος, ἔνθ᾽ ἐκάη ὁ Ἡρακλῆς. Arrianus apud Eustath. in Dionys. p. 107. Φρυγία καί τις τόπος Εὐρυτανῖος περὶ τὴν Οἴτην τὸ τῆς Τραχῖνος ὄρος, οὕτω κληθεῖσα διὰ τὸ ἐκεῖ πεφρύχθαι τὸν Ἡρακλέα καυθέντα.

h *Ascendisse mortalitatem*] Micyllus in margine notavit, *& exuisse, vel simile quid forsan deest.* Editio Leidensis exhibet *accendisse.* Atque ita legendum monuerat in Erratis Commelinus. forsan non malè: ut per mortalitatem innuat, quod mortale erat, & à matre traxerat. Vide Ovid. IX. Met. 252. Infr. cap. 102. *Cum humanum corpus est exustum & ad immortalitatem traditum.* Cyprian. Tract. IV. *Hercules ut hominem exuat, Oeteis ignibus concrematur.* Lucianus Hermotimo: Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀποβαλὼν ὁπόσον ἀνθρώπειον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ καθαρόν τε καὶ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον ἀνέπτατο εἰς τοὺς θεοὺς διευκρινηθὲν (leg. διευκρινηθεὶς) ὑπὸ τοῦ πυρός. Atque ita *post corporea membra factus est Deorum curialis*, ut loquitur Capella Lib. I. Quid si in Hygino legas, *ascendisse immortalitatem?* hoc esset, ascendisse cœlos ad immortalem vitam inter Deos agendam. Confer Zenob. I. 33. Apollod. Lib. II. pag. 120. Lactant. Lib. I. cap. 18. *Hunc à rogo, quo se vivum combusserat, ascendisse in cœlum putaverunt.* Nubes nempe cum tonitru sublatum eum in cœlum vexit. Quibus non dissimile est, quod de Iesu nostri ἀναβάντα narrat B. Lucas Act. I. 9. Confirmat me in istâ conjecturâ Cl. Schefferus, qui & ipse idem

sagittas donavit. Deianira autem [i] ob factum Herculis ipsa se interfecit.

XXXVII. *Æthra.*

NEPTUNUS & Ægeus, Pandionis filius, in fano Minervæ cum Æthra [a] Pitthei filia una nocte concubuerunt. Neptunus quod ex ea natum esset, Ægeo concessit. Is autem postquam à Trœzene Athenas redibat, [b] ensem suum sub lapide posuit, & præcepit Æthræ, ut [c] tunc eum ad se mitteret, cum posset eum lapidem allevare, & gladium patris tollere: ibi fore [d] indicium cognitionis filii. Itaque postea Æthra peperit Theseum. Qui cum ad puberem ætatem pervenisset, mater præcepta Ægei indicat ei, lapidemque ostendit, ut ensem tolleret, & jubet eum

divinarat. Cyprian. Tract. I. *Ad immortalitatem sub ipsâ morte transitur.* Ad eundem modum *humanitatem* dixit eam vitam, quæ inter homines agitur Servius ad Æn. VIII. 300. Vide heic vanitatem mythologorum: cœlum ascendisse Herculem narrant; quem tamen Homerus conveniri apud inferos facit ab Ulysse, sicut cæteros, qui excesserant vita, ut Cicero observat Lib. III. de Nat. Deor. Veram tamen lectionem, ut finem aliquando faciam, putem, *accendisse mortalitatem.* Ita Lactantius dixit Argum. Lib. XIV. Met. *mortalitatem abluere.*

i *Ob factum Herculis*] Doctissimus Jacob. Perizonius legit: *ob fatum Herculis*: i. e. mortem, exitium. Sic fab. 141. *Quibus fatalis fuit Hercules.* H. e. caussa exitii. Probo conjecturam. Nihil frequentius istâ locutione cum apud alios quosvis scriptores, tum præsertim poëtas. Ad eundem modum locum hunc emendaverat in libro suo Nob. Heinsius. Lactant. eâ de re in Argum. Lib. IX. Met. *Deianira re auditâ ipsa se interfecit.* Suspendisse se narrat Apollod. Lib. II.

Ad CAP. XXXVII.

a *Pitthei*] Ita reposui pro *Pithei* ex cap. 79. Græcis est Πιτθεύς. *Pitheus* vitiose etiam Lactantio dicitur Lib. VII. Met. Argumentis, ubi hanc fabulam habes; ut & apud Apollod. Lib. III. Etym. Αἴθρα τὸ κοινόν. καὶ Ἀττικὸν αἴθρη. σημαίνει δὲ δύο. κύριον ὄνομα Αἴθρη Πιτθέως θυγάτηρ. Ovid. Heroid. X. 131. *Nec pater est Ægeus, nec tu Pittheidos Æthræ Filius.*

b *Ensem suum*] Et *calceos*, ut volunt Apollodorus, Lactantius, Plutarchus, Etymol. Auctor, Eustath. in Dionys. p. 129. & Callimachus apud Tzetzen in Lycophr. nec non Crates apud Hom. Schol. ad Iliad. Λ. 740. Lapidem, sub quo posuit, πέτραν κολουραίαν vocat Callim.

c *Tunc eum*] Præcessit, *quod ex se natum esset.* Sententiam ergo magis, quam verba respexit.

d *Indicium cognitionis*] Insignia ingenuitatis appellat cap. 187. γνωρίσματα Græci. Parthen. Erot. cap. I. Προσελόμενος τὴν ζώνην δίδωσι τῇ κόρῃ, κελεύων ἐθέσθαι (leg. ἐνθέσθαι) τῷ παιδὶ φυλάττειν, ὅπως ἔχῃ γνώρισμα ὁπότ' ἂν ἀφίκηται πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς Καῦνον. Cap. 3. συμβόλια appellat. Pertinet huc historiola illa, quam in voce Κελβὶ narrat Etymologicographus, ubi notandum Πρέπισον ab eo

ap-

eum Athenas ad Ægeum proficisci, [e] eosque[•], qui illic tum [f] itinera infestabantur, omnes occidit.

XXXVIII. *Thesei labores.*

CORYNETEM [a] Neptuni filium armis occidit. [b] Pityocampten, qui [c] iter gradientes cogebat, ut secum arborem pinum ad terram flecterent: [d] quam qui cum eo prenderat, ille eam viribus missam faciebat, [e] ita ad terram [f] graviter elidebatur, & peribat; hunc interfecit.

g Pro-

appellari, qui Βεϱ϶ιναῖος est Parthenio cap. 30.

e *Eosque qui*] Cl. Schefferus emendat: *qui eos, qui illic* &c. Micyllus quædam deesse censet.

f *Itineri infestabantur*] Cl. Schefferus emendat: *Itinera infestabant vi*, Mihi persuasissimum est debere legi, *itinera infestabantur*. Vide Notas ad cap. 18. Lactantius: *Multos latrones Isthmum obsidentes interfecit*.

Ad CAP. XXXVIII.

a *Neptuni filium*] Apollod. Lib. III. pag. 206. & Hygino ipsi cap. 158. est Vulcani filius: quibuscum facit Ovid. Lib. VII. Met. 438. *Clavigeram vidit Vulcani occumbere prolem.* Κορυνήτης dictus est à κορύνη, quam ῥόπαλον interpretatur Hom. Schol. ad Iliad. H. 141. Verum hominis nomen erat *Periphetes*. Lactant. Argum. Met. Ovid. *Periphitum latronem Vulcani filium juxta Epidaurum.* Leg. *Periphetem*. Hesych. Περιφήτης, ὁ Κορυνήτης.

b *Pityocampten*] Pityocamptes is *Sinis* est. Schol. Pind. Hypoth. Isthmion. Pindari: Ο ἢ Σίνις Ποσειδῶνος παῖς, ὃς δένδρα κάμπτων, εἶτα συνδεσμῶν εἰς ταῦτα τοὺς παριόντας, ἀθρόως ἀφιεὶς τὰ δένδρα, οὕτω διέφθειρεν. Σίννις per duplex ν scribitur apud Aristotelem, Euripidem & Xenophontem. Ovid. VII. Met. 441. *Occidit ille Sinis, magnis malè viribus usus.*

c *Iter gradientes*] H.e. viatores. *viantes* dicerent Apulejus & Prudentius. Παραπορευομένους τὴν ὁδὸν appellant οἱ ό. Thren. I. 12. Opportunè Cl. Schefferus ita *viam gradi* dixisse Columellam observat. Propert. Lib. I. El. I. *Nec meminit notas, ut prius, ire vias.* & Lib. III. El. 15. *Seironis medias sic licet ire vias.* Ita corrigit Nob. Heins. ad Ovid. Met. p. 392. Confer Sanct. Lib. III. in verbis *Ambulo* & *Eo*. Heins. notas ad Ovid. I. Fast. 122. Cyprianus Tract. I. *Ambulavimus solitudines.* Apul. Met. 11. *Sed cum primam plateam vadimus.* Propert. Lib. I. El. 8. *Destitit ire novas Cynthia nostra vias.* & Lib. II. El. 10. *Memento Hoc iter ad lapides cana venire meos.* Ita legere malim, quam *itere*. Willer. paraphr. Cant. Salom. pag. 41. *Iter arctum progredientes.* Apulejus Libr. de Philos. *Qui per hæc profectus securo gradu virtutis viam graderetur.* Ita legit Stewechius, non *viâ*. Excerpta Festi MSS. *Profecturi viam Herculi aut Sanco sacrificabant.* Barthius corrigi vult, *ibi tragredientes*. Atqui *eâ* sic potius scripsisset. Cap. 187. *Theseus cum ea iter faceret.*

d *Quam qui cum eo*] An scripsit, *quam quum quis cum eo?* Ita sanè postulat sententia; vel *ubi quis cum eo.*

e *Ita ad terram*] Et heic more suo omittit copulam *&*. Paulo aliter & verius hæc narrat Diodorus Lib. IV. pag. 262.

f *Graviter elidebatur*] Mallet Cl. Schefferus *illidebatur*. Sed sic *allidebatur* potius dicendum esset. Seneca Tranquill. Cap. 3. *Qui non alliserit virtutem, nec absconderit.* Lactant. Lib. IV. cap. 21. *Diripi pueros, allidi parvulos.* Ps. 101. 11. *Elevans allisisti me.* Dubito tamen an quicquam mutari debeat.

g Procruſten Neptuni filium : ad hunc hoſpes cum veniſſet, ſi longior erat, minori lecto propoſito, reliquam corporis partem præcidebat : ſin autem brevior ſtatura erat, lecto longiori dato, incudibus ſuppoſitis extendebat eum, uſque dum lecti longitudinem æquaret: hunc interfecit. Scironem, qui ad mare loco quodam prærupto ſedebat, & qui iter gradiebatur, h cogebat eum ſibi pedes lavare, & ita in mare præcipitabat: hunc Theſeus pari leto in mare dejecit, ex quo i Scironis petræ ſunt dictæ. k Cercyonem Vulcani filium armis occidit. Aprum qui

beat, cum & aliis pro *ad terram dari* & *affligi* poni animadvertam. Fulgent. ad Monimum pag. 21. Edit. Baſ. *Praevenit eliſum ut ſurgat : ſubſequitur elevatum ne cadat.* Fulgent. Planciades Contin. Virg. *Exaltatus quis in ſuperbiam duplum eliditur.* Myth. Lib. II. 17. *Subito erectiones, ſubito eliſiones ſuſtineant.* Vetus interpres Eccleſiaſtici cap. I. vers. 39. *Et revelet Deus abſconſa tua, & in medio ſynagogæ elidat te.* Græca exemplaria habent, καταβαλεῖ σε. & cap. VIII. vers. 19. *Ubi non eſt adjutorium, elidet te.* Ubi idem verbum occurrit in Græcis exemplaribus. Fulgent. Ruſpenſ. Epiſt. VI. *Profecto invenies & praecedentem gratiam, quâ poteſt eliſus ſurgere.* Auctor Cœnæ Cypriano adſcriptæ: *Ad terram eliſit Daniel.* Chryſol. Serm. XV. *Ut levaret jacentes, eliſos erigeret.* Ita & apud Tertull. de Reſurr. Carn. cap. 34. τῷ *relevare*, cap. 47. τῷ *ſuſcitare* opponitur *elidere*. Plura ad Fulgent. Pauſanias Corinthiacis narrat victos eum à ſe curvatis ad terram diverſarum pinorum ramis alligaſſe, ut, cum ad ſuam naturam rediiſſent arbores, diſcerperentur. Sed idem, quod aliis fecit, ipſe à Theſeo paſſus eſt. Unde *curvatas in ſua fata trabes* merito dixit Propert. Lib. III. 20.

g *Procruſten*] Pauſan. Lib. I. Πρὸς τούτῳ τῷ Κηφισσῷ ληστὴν Πολυπήμονα τοὔνομα, Προκρούστην δὲ ἐπίκλησιν, Θησεὺς ἀπέκτεινε. Sed quæ de Procruſte heic narrat Hyginus, Sinidi tribuuntur ab Euripidis Schol. ad Hippol. vers. 977. Ἦν, inquit, ὁ Σίνις οὗτος υἱὸς Πολυπήμονος, περὶ τὸν Ἰσθμὸν ξενοκτονῶν, ὁ καὶ Πιτυοκάμπτης. Vide ibi cætera.

h *Cogebat eum*] Suſtuli, quod inter has voces erat, comma. Atque ita hic locus perſpicuus eſt, nec trajectione ullâ indiget. Ad verbum pœne ex Diodoro hæc eſſe tranſlata notavit Barthius ad Stat. Tom. II. pag. 104.

i *Scironis Petræ*] *Infames Scirone petras* appellat Stat. I. Theb. 339. Ubi Schol. *Hic Sciron hoſpites ſuos vel tranſeuntes ſaxo reſidens cogebat ſibi pedes lavare, & eos ex improviſo præcipitabat.* Confer Ovid. VII. Met. 448. Schol. Euripid. ad Hippol. 980. Σκιρωνίδες πέτραι ſunt Diodoro & Lucian. Tom. I. pag. 200. Edit. Bened. Corruptè *petræ Scyrades* ediderunt apud Lactant. ad III. Theb. pro *Scironides.* quomodo & heic forſan reſtituendum, quanquam non valde eſt neceſſe. Schol. Nicandr. pag. 16. Ed. Col. Σκείρων μὲν ὄρος μεταξὺ Μεγάρων καὶ Κορίνθου κείμενον, ὅπερ τινὲς Σκειρωνίδας πέτρας καλοῦσι. Lactant. in Argum. Ovid. Met. Lib. VII. *Unde Scironides petræ ſunt nominatæ ab ejus nomine.* Σκιῤῥωνίδες legitur in ἀνέμων θέσ. Ariſtotelis. perperam. Senec. Hippol. 1033. *Et ſcelere petræ nobiles Scironides.* Vers. 1225. *Scironia ſaxa* appellat.

k *Cercyonem*] Ovid. *Cercyonis letum vidit Cerealis Eleuſin.* Vide noſtrum cap. 187. Neptuni eum facit filium Gellius Lib. XV. 21.

l *Cre-*

qui fuit [l] Cromyone, interfecit. Taurum, qui fuit Marathone, quem Hercules [m] à Creta ad Eurystheum adduxerat, occidit. Minotaurum [n] oppido Gnosi occidit.

XXXIX. *Dædalus.*

DÆDALUS [a] Euphemi filius, qui fabricam à Minerva dicitur accepisse, [b] Perdicem sororis suæ filium propter artificii invidiam, quod is primum [c] serram invenerat, [d] summo tecto dejecit. Ob id scelus in exilium ab Athenis Cretam ad regem Minoem abiit.

XL. *Pa-*

l *Cremione*] Ita & Lactant. Argum. Lib. VII. Met. Ovid. Sed perperam. *Crommyone* Vir Cl. Κρομμυῶνα scio appellari Diodoro Lib. IV. & Plutarcho in Theseo. Minori tamen mutatione heic legas, *Cromyone*. Κρομυὼν est Pausaniæ pag. 86. Edit. Wechel. quod convenit cum Ovidiano versu, qui est Lib. VII. Met. 436. *Quodque suam securus arat Cromyona colonus.*

m *A Cretâ*] Pro *ex Creta*. Sic Flor. I. 24. *Allatas à Græciâ leges decem principes lecti, jubente populo, conscripserant.* Just. XII. 14. *Se à Macedoniâ evocatum arbitrabatur.*

n *Oppido Gnosi*] Illud *oppido* pro glossemate habet Cl. Schefferus. non accedo. Cicero V. ad Atticum epist. 18. *In oppido Antiochiæ.* Vide Voss. de Construct. cap. 2.

Ad CAP. XXXIX.

a *Euphemi*] Correxeram cum Micyllo *Eupalami*, quod ita Apollodorum Lib. III. pag. 205. Diodorum Lib. IV. pag. 276. Serv. ad Æn. VI. 14. Lactant. Argum. Lib. VIII. Metam. imo Hyginum ipsum cap. 244. & 274. velle observassem, cum *Euphemum* ejus patrem etiam à Tzetze appellari docuit me Cl. Schefferus. Sed locum invenire hactenus non potui. Certè Chil. I. 19. & XI. 394. Eupalamo eum natum cum aliis scribit. Quærant alii felicius.

b *Perdicem sororis suæ filium*] Ita & infr. cap. 274. eum juvenem appellat: nec non cap. 244. ubi ista legas: *Dædalus Eupalami filius Perdicem sororis suæ filium propter artificii invidiam.* Cl. Schefferus emendat: *Perdicis sororis.* filium enim *Attalum* vel *Aecalum*, sororem *Perdicem* vocari observat. Sane sororem Dædali *Perdicem* appellat sub finem Lib. III. Apollodorus, filium autem *Talum*. Aquo longe alius est, qui corruptè *Taliris* dicitur à Juven. Schol. ad Sat. XIII. vers. 97. Hellanicus vero apud Eurip. Schol. ad Orest. 1650. *Tantalum*, Suidas Κάλων, ut & Lactantius loco modo adducto. qui patrem illum Perdicis fuisse vult; Tzetzes *Attalum* vocat. Ἀνεῖλε, inquit, παῖδα Πέρδικος ἀδελφῆς καλούμενον Ἄτταλον. nihil tamen mutandum. Nam Perdicem invenisse serram cum Hygino cap. 274. scribit etiam Fulgent. Lib. III. Myth. at matrem ejus non *Perdicem*, sed *Polycasten* facit. De Perdice serræ inventore præterea consentiunt Gloss. MSS. ad Virg. Georg. I. 143. & Servius itidem, cujus hæc sunt verba: *Dicitur Perdix Sororis Dædali filius circinum & serram invenisse.* Et ad Æn. V. 14. *Occiso Perdice sororis suæ filio.* Adde his Ovid. Lib. VIII. Met. 237. Sidon. Lib. IV. epist. 3. & quæ notavit Meurs. Athen. Att. Lib. II. cap. II.

c *Serram*] Et *circinum*. Hyg. 274. Lactantius & Servius iis, quos modo dixi, locis.

d *Summo tecto*] *Ex arce Minervæ*, ut est in Gloss. Virgilianis, &, quod idem est, ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως Ovid. *Dædalus invidit, sacraque ex arce Minervæ Præcipitem misit.*

XL. *Pasiphae.*

PASIPHAE Solis filia, uxor Minois, sacra [a] deæ Veneris per aliquot annos non fecerat. Ob id Venus amorem infandum illi objecit, ut taurum, [b] quem ipsa amabat, alia amaret. [c] In hoc Dædalus exul cum venisset, petiit [d] ab eo auxilium. Is ei [e] vaccam ligneam fecit, & veræ vaccæ corium induxit, in qua illa cum tauro con-

cu-

Ad CAP. XL.

a *Deæ Veneris*] An *Veneri?* Sed ut heic, ita & infr. cap. 143. *Quod Junonis sacra primus fecit.* & cap. 260. *In quo Æneas Veneris templum constituit.* Quemadmodum Avianus in fabulis Æsopicis; *Continuo supplex Telluris construit aras.* Vellejus Lib. II. 81. *Templumque Apollinis & circa porticus facturum promisit.* Lactant. Argum. Lib. XII. Met. fab. 1. *Cum in Aulide Jovis sacra ministraret.* Ita MS. Julius Obsequens cap. 106. *Aruspices sacra Apollinis litanda, & de lege, quæ ferebatur, supersedendum, pronunciarunt.* Cap. 108. *Cupressea simulacra Junonis Reginæ posita.* Quanquam istis locis *Apollini* rescribendum censet ad eum scriptorem Schefferus, Cap. tamen 15. dixit noster, *Veneri sacra per aliquot annos non fecerant.* 274. *Phoroneus Inachi filius Junoni arma primus fecit.* Quomodo alterum utcunque tolerari possit, ostendi ad Liberal. cap. 6. Attamen insolens illud nimium forte. corrige ergo, *Veneri.* Hom. Odyss. 154. Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι.

b *Quem ipsa amabat, alia*] Non de nihilo de glossa hæc verba suspexit Barthius. Qui laciniam istam Hygino adsuit, respexisse videri potest illud Virgil. Ecl. VI, *Aut aliquam in magno sequitur grege.* Posses tamen retinere, si ita legas, *ut taurus, quem ipsa amabat, aliam amaret.* vel sublatâ tanrum distinctione, *ut taurum quem,* sicut cap. 274. *Caper autem vitem quam prærose-rat plenius fructum protulit.* Ad Virgil. Servius: *Ac si diceret, habes aliquid spei, si quidem noveris amare, quem diligis.* Duplici ergo nomine infandus erat amor Pasiphaes; primo quod in tauro ureretur; deinde eo quidem tauro, apud quem potior erat vacca aliqua, quam ipsa. Unde Propertius Lib. III. el. 17. *Testis, Cretæi fastus quæ passa juvenci* &c. Cl. Schefferus nobiscum heic non facit, sed legit, *ut taurum, quem ipse mandarat ali, amaret.* Quod convenit cum illis, quæ de eo tauro Tzetzes tradit Ch. I. 18. Lactant. ad Stat. V. Theb. 441. Quamobrem subscribo ejus conjecturæ.

c *In hoc*] Explicavi antehac, *in eo tempore,* ut cap. 46. vel *sub eodem tempore,* ut cap. 69. loquitur. & ita ἐν τούτῳ Græci dicunt. Vide notas ad cap. 33. Anton. Liberal. Clar. Schefferus copulat hæc verba cum sequentibus, ut sit, *petiit in hoc auxilium ab eo.* i. e. in eam rem. quod nescio quomodo nunc magis, quam antehac, arridet. Tertull. Exhort. ad Cast. cap. 2. *In hoc probatur nostra in Deum mens.* Horat. Epod. ult. *Ingrata misero vita ducenda est in hoc.* h. e. *propter hæc,* ait Scholiast. Justin. Lib. II. cap. 15. *Legatos eorum in hoc pignus Athenis retentos.* & Lib. XXIV. 2. *In hoc mitteret arbitrum juris jurandi.* Ovid. X. Met. 408. *In hoc mea (pone timorem) Sedulitas erit apta tibi.* Lactant. Argum. VI. Met. fab. 1. *In hoc ad eam venit.* Phædr. Lib. V. 1. *In hoc, ut aliis esset materiæ satis.* Justin. 38. cap. 3. *In quod tum missi Aquilius & Manlius Maltinus legati.*

d *Ab eo*] Ita reposui pro *ab eâ.* Apollod. Lib. III. pag. 132. Συνεργὸν λαμβάνει τὸν Δαίδαλον.

e *Vaccam ligneam*] Eleganter Clemens Paræn. pag. 39. Edit. Morell. Ἡ δὲ βοῦς ἡ Δαιδάλου, ἡ ἐκ τοῦ ξύλου πεποιημένη, ταῦρον εἷλεν ἄγριον,

καὶ

cubuit. ex quo [f] compresso Minotaurum peperit, capite bubulo, parte inferiore humana. Tunc Dædalus [g] Minotauro Labyrinthum inextricabili exitu fecit, in quo est conclusus. Minos re cognita, Dædalum in custodiam conjecit. At Pasiphae eum vinculis liberavit. Itaque Dædalus pennas sibi & Icaro filio suo fecit, & accommodavit, & inde avolarunt. Icarus altius volans, à sole cera calefacta, decidit in mare, quod ex eo [h] Icarium pelagus est appellatum. Dædalus pervolavit ad regem Cocalum in insulam Siciliam. [i] Alii dicunt, Theseus cum Minotaurum occidit, Dædalum Athenas in patriam suam reduxit.

XLI. *Minos.*

MINOS Jovis & Europæ filius cum Atheniensibus belligeravit, cujus filius Androgeus [a] in pugna est occisus.

καὶ κατασκευάσαντος ἡ τέχνη πλανήσαντα ἐρώσης ἐπιβῆναι γυναικός.

f *Compresso*] Malim *compressu* ex cap. 60. & 63. Schol. German. Ophiucho: *Demum cum ipse fulminis icto percussit.* & illic reponam *ictu*, ut factum jam video in Sactandreanâ Edit. Est tamen nonnihil cur dubites, si legas, quæ in Lucretiano Indice ad voces *concurso* & *culto* annotavit Giphanius. Sic *instructo* pro *instructu* archaicam esse scripturam observat in Catullo Scaliger. Festus in ENDOPLORATO. *Implorare namque est cum fleto rogare.* Ita Cod. Leid. non *fletu*. Etiam *jusso* pro *jussu* dixisse Sisennam observat Nonius pag. 130. Edit. Mercer.

g *Minotauro*] Cognomentum hoc erat. verum ejus nomen fuit *Asterius*, ut docet nos Apollod. sub initium Lib. III.

h *Icarium pelagus*] Ita & Ovid. Hesychius p. 779. aliique. Ab Icaro insulâ secundum quosdam Icarium pelagus est dictum, Eustathio teste ad Periegeten p. 75. & Isidoro Orig. Lib. XIV. cap. 6. qui Icarum ibi naufragio periisse addit, & de exitu hominis impositum nomen loco. Adde Eustath. in Iliad. p. 146. Ed. Bas. Lactant. Argum. Ovid. Met. VIII. 3. Icaron insulam ab Icaro Dædali filio ibi à patre sepulto nomen adeptam autumat. Antea *Ichthyusa* dicta est, teste Heraclide in Politiis.

i *Alii dicunt Theseus*] Ad plebejas locutiones hæc refert Cl. Schefferus. Si quis tamen heic *quod* inserere maluerit, me non nolente hoc fecerit. Ita Astron. II. 24. *Nonnulli dicunt, quod hæc prima fuit Herculis concertatio.* & cap. 31. *De ceto dicitur, quod à Neptuno sit missus, ut Andromedam interficeret.* Loquitur tamen cum Hygino auctor Gloss. MSS. in I Georg. Virg. *Alii dicunt, post mortem regis Latini quæsierunt eum in terrâ & in mari, & nunquam inventum est corpus ejus; quæsierunt eum in aëre, & suspendisse laqueo inventum est.* Imo noster ipse ad eundem modum Lib. II. Astron. cap. 18. *Alii dicunt: quo tempore* &c. Cap. I. *Sed alii dicunt: eum Calistonem* &c. Nihil ergo mutandum.

Ad CAP. XLI.

a *In pugnâ est occisus*] Aliter cum aliis Schol. Hom, ad Iliad. Σ. Ἐπέλυον δὲ τὸν ὀλεθρὸν οἱ Ἀθηναῖοι τοῦτον ἐπὶ τῷ δολοφονηκέναι Ἀνδρόγεων

ſus. Qui poſteaquam Athenienſes vicit, [b] vectigal Minois eſſe cœperunt. Inſtituit autem, ut anno unoquoque [c] ſeptenos liberos ſuos Minotauro ad epulandum mitterent. Theſeus poſtea quam à Trœzene venerat, & audiit quanta calamitate civitas afficeretur, voluntarie ſe ad Minotaurum [d] pollicitus eſt ire. Quem pater cum mitteret, prædixit ei ut, ſi victor reverteretur, vela candida [e] in navem haberet. Qui autem ad Minotaurum mittebantur, velis atris navigabant.

XLII. *The-*

τ̀ παῖδα Μίνωος ἀγωνιζόμενον ϰ̀ νικῶντα παρ' αὐτοῖς τὰ Παναθήναια. Eadem habet Servius ad Æn. VI. 14. Lactant. ad I. Achil. Stat. 192.

b *Vectigal*] An *vectigales*? Cæſar IV. B. C. *Hos cum finibus expellere non potuiſſent, tamen vectigales ſibi fecerunt.* Juſtin. I. 7. *Urbes Perſarum tributariæ.* II. 3. *Aſiam vectigalem fecere.* Curt. X. 2. *Perſarum tributarie.* Sed quod heic *vectigal fieri*, id pari ratione εἰς φόρον γίνεσθαι dicunt Græci interpretes Judic. cap. I. 28. & 29. Thren. I. 2. Certè nihil heic video, quod valde flagitet criticum ferrum. In veteri decreto arbitrum finium regundorum pag. 204. Inſcript. Grut. *Is ager vectigal nei ſiet Langatium.* h. e. *vectigalis.*

c *Septenos*] Sequitur Virgil. qui Æn. VI. 21. *Tum pendere juſſi Cecropidæ juſſi (miſerum) ſeptena quotannis Corpora natorum.* Quidam ſeptem pueros & ſeptem puellas miſiſſe eos quotannis tradiderunt. Vide Serv. & Lactant. Statii interpretem. Aſtron. II. 5. *Cum Theſeus Cretam ad Minoa cum ſeptem virginibus & ſex pueris veniſſet.* Cæterum Naſo Met. Lib. VIII. verſ. 171. ut & Plutarchus in Theſeo, nono quoque anno ſolutum id tributum tradunt ab Athenienſibus.

d *Pollicitus eſt ire*] Sic infr. cap. 92. *Se in conjugium dare promiſit.* 129. *Simulatque ſe ſacra facere.* 219. *In conjugium dare pollicetur.* Novè, inquit Barthius, utitur infinitivo. Quaſi vero non ita crebro etiam alii ſcriptores loquantur. Plaut. Ciſtell. II. 2. 7. *Promiſi dare.* Moſtell. V. 2. *Autumo me ire.* Aſin. II. 4. 36. *Ajebat reddere.* Ovid. III. Heroid. *Quin etiam fama eſt, cum craſtina fulſerit Eos. Te dare nubiferis linea vela notis.* Virg. Æn. I. 23. *Progeniem ſed enim Trojano à ſanguine duci Audierat.* Avianus fabulis Æſopicis: *Grande ratus pretium volucris de morte referre.* Similia exempla, in quibus præſens paſſivum ponitur pro futuro, apud noſtrum habes cap. 68. 98. 257. Sic apud Cyprian. Tract. I. *Hoc ſcias eſſe prædictum, in noviſſimis temporibus multiplicari mala.* Fulgent. Lib. I. cap. ult. *Ergo mens præſumptionem ſperans, ſibi conjungi duas feras ſuo currui ſubjungat.* MS. Leid. Biblioth. *ſibi conjungi.* Perperam. Mutanda eſt diſtinctio, ut in Edit. Henrici Petri: *Ergo mens præſumptionem ſperans ſibi conjungi, duas feras &c. conjungi* eſt conjunctum iri. Ambroſius Hymnis: *Per quem & nos reſurgere Devota mente credimus.*

e *In navem*] Pro *in navi.* Helleniſmum cenſet eſſe Linacer Lib. VI. pag. 498. Nimirum Græci εἰς pro ἐν interdum uſurpant. Johan. cap. I. 18. Ὁ ὢν εἰς τ̀ κόλπον τοῦ πατρός. Invenies alia id genus ſexcentis locis apud alios. Creberrime ita noſter loquitur. Vide cap. 51. 82. 105. 122. &c. Nec refugerunt alii non infimi cenſus apud Latinos. Curt. X. 2. *Regni ſolium in Aſiam habere.* Quadrigarius apud Gellium XVII. 2. *Nos in medium relinquemus.* Juſtin. XLIII. 5. *In Hiſpaniam tunc temporis bellum gerentem.* niſi *in Hiſpania* ibi legendum eſt, vel *in* pro *contra* accipiendum. quod verum puto. Idem licere ſibi quoque putarunt illi deterioris ætatis heroes. Dictys Lib. II. *Militem frequentem in arma habuere.* Julius

Ob-

XLII. *Theſeus apud Minotaurum.*

THESEUS poſteaquam Cretam venit, ab Ariadne Minois filia eſt adamatus, adeo ut fratrem proderet, & hoſpitem ſervaret: ea enim Theſeo monſtravit Labyrinthi exitum. Quo Theſeus cum introiſſet, & Minotaurum

Obſeq. cap. 20. *Ut jacentibus in publicum cadaveribus qui funerarent defuerint.* Complures, qui iſtam locutionem illuſtrarint, in Curtiano Indice congeſſit Freinshemius ad illa *I N Ciliciam fert.* Adi ipſum, & Popmam in de Antiq. Locut. Lib. II. cap. 7. Laurenb. Antiq. voce *I N. Feſtus: Labes, macula in veſtimentum dicitur.* Ita membranæ Leid. cod. Item: *Latinè loqui à Latio dictum eſt, quæ locutio adeo eſt verſa, ut vix ulla pars ejus maneat in notitiam.* ita & heic eædem membranæ, non *in notitia.* Et *in* MUNIFICIOR. *Quamvis munificens non ſit in uſum.* Fruſtra ergo *in navi* corrigi heic vult Micyllus, neque non immerito Petron. eadem conſtructione utentem ſuggillat quidam. Certè *tam valde*, cui nigrum theta idem præfigit, Ciceronem habet auctorem Lib. V. Fin. 31. *Etſi quidem hoc eſt in vitio diſſolutionem naturæ tam valde perhorreſcere. Tam magnum*, quod itidem vapulat, eſt apud Catull. carm. 87. *Nulla in tam magno eſt corpore mica ſalis.* Curt. Lib. VI. 9. *In quos tam magna contuleram.* Suet. Tib. 33. *Neque tam parvum quicquam, neque tam magnum publici privatique negotii fuit.* Schol. Juvenal. ad Sat. XV. 65. *Non tam magna ſaxa jactant, qualia antiqui.* Cicero pro Marcell. *Quæ quidem ego niſi tam magna eſſe fateor, ut* &c. Sic *tam grande* apud Flor. II. 6. *Cui tam grande de Africâ nomen fata decreverant. Ditis*, quod velut inauditum, & à nullo alio dictum notat, agnoſcitur à Servio ad Æn. VII. 273. *Dicimus*, inquit, *hic Dis & hic Ditis.* Et ad I. Georg. 43. *Februus autem eſt Ditis.* Ad Æn. XI. 185. *Ditis pater Soranus vocatur.* Apulej. Lib. VI. Metam. *Charon ille, Ditis pater.* Gloſſ. Steph. *Ditis pater*, ὁ Πλούτων. *Deſpiter*, ὁ Χάρων. Vulcanus corrigit, *Dieſpiter.* malim, *Diſpiter.* ſequitur enim poſt paulo, *Ditis*, Χάροντος. *Orcus*, Χάρων. *Diſpiter* dictum ut *Marſpiter* in ambarvali ſacrificio apud Catonem cap. 141. Not. Tyronis & Sen. 97. *Ditis pater.* Nihili eſt ergo obſervatio Capri: *Dis pater, non Ditis.* Agnoſcit tamen τὸ *Dieſpiter* pro Plutone Iſidor. Orig. Lib. VIII. cap. XI. *Pluton Græce, Latine Dieſpiter vel Ditis pater, quem alii Orcum vocant, quaſi receptorem mortium; unde orca nuncupatur vas, quod recipit aquas. Ipſe & Græce Charon.* Gloſſ. Nom. Ὄρκυνος λιβερτὸς, Χαρωνιανὸς ἀπελεύθερος. Ὄρκυς γὰρ ὁ Χάρων. Lactant. I. 14. *Pluton Latine eſt Dieſpiter. alii Orcum dicunt.* Sic *glis*, & *hic gliris* veteres dixiſſe obſervat Chariſius Lib. I. Nimis quoque feſtinavit ille, qui phraſin illam *alabaſtris unguenti*, non aliunde, quam è B. Luc. cap. VII. depromptam eſſe pronunciat, neque ejus exemplum apud profanos ſcriptores ullibi reperiri. Servius tamen, à quo Lucæ evangelium eſſe lectum credere eum haud credo, eâ utitur ad Æn. III. 279. *Venerem mutatam in navis* (Leg. *anus*) *formam gratis transvexit. quapropter donatus ab eo unguenti alabaſtro, cum ſe indies inditum ungeret, fæminas in ſui amorem trahebat.* Pro *inditum ungeret*, puto legendum, *inlitum ungeret*, vel *inde inungeret.* Prius præferam. Capella Lib. II. *Irrorati liquoris illinebat unguentum.* quanquam codex biblioth. Leid. habet, *allinebat.* Ovid. Medic. Fac. 97. *Tempore ſit parvo mollem licet illita vultum.* Cic. II. Acad. *Quibus alabaſter plenus unguenti putere videtur.* Rogo non idem *alabaſter plenus unguenti*, quod *alabaſter unguenti?* Horat. IV. od. 12. *Nardi parvus onyx.* h. e. ampulla marmorea, ut recte exponit vetus interpres. Petron. in Fragmentis pridem editis: *Affer nobis alabaſtrum* Co-

rum interfeciſſet, Ariadnes monitu [a] licium revolvendo foras eſt egreſſus, eamque, quod fidem illi dederat, in conjugio ſecum habiturus, avexit.

XLIII. *Ariadne.*

THESEUS in [a] inſula Dia tempeſtate retentus, cogitans, ſi Ariadnen in patriam portaſſet, ſibi opprobrium futurum; itaque in inſula Dia dormientem reliquit. quam Liber amans, inde ſibi in conjugium abduxit. Theſeus autem cum navigaret, oblitus eſt vela atra mutare: itaque Ægeus pater ejus, credens Theſeum à Minotauro eſſe conſumptum, in mare ſe præcipitavit; [b] ex quo Ægeum pelagus eſt dictum. Ariadnes autem ſororem Phædram Theſeus duxit in conjugium.

XLIV. *Co-*

Coſmianum. Theocrit. Eid. xv. 114. Συρίω δὲ μύρω χρύσει' ἀλάβαστρα. Vide ibi Schol.

Ad CAP. XLII.

a *Licium revolvendo*] H. e. ἀνελίσσων τὴν ἀγαθῖδα, ſive filum, quod januæ affixerat, relegendo, ut loquitur Ovid. viii. Met. 173. Nam labyrinthum fuerat ingreſſus τὴν ἀρχὴν ἐξάψας τῆς ἐξόδου τῆς ἀγαθῖδος. *Globum fili* vocat Schol. ad Stat. Theb. Lib. xii. 676. Rectius *glomum* vocaſſet. Gloſſ. Philox. *Glomera & glomus*, ἀγαθίς. Plin. xxxvi. 14. *Sine glomere lini exitum invenire nequeat.* Confer Schol. Hom. ad Iliad. Σ. 590. & Odyſſ. Λ. 320. *Filum* eſt Catullo, *linum* Propertio Lib. ii. El. xi. *ſtamen* eidem Lib. iv. El. 4.

Ad CAP. XLIII.

a *Inſula dia*] Gloſſ. Steph. *Dia*, νῆσος Διονύσου. Hom. Schol. ad Odyſſ. Λ. 324. Δῖα νῆσος πρὸς τῇ Κρήτῃ. ἥτις Νάξος καλεῖται. ἱερὰ δὲ αὕτη Διονύσου. Diod. Lib. iv. τὴν τότε μὲν Δίαν, νῦν Νάξον προσαγορευομένην. Primitus Στρογγύλη fuit dicta, ut idem docet Lib. v. pag. 324.

b *Ex quo Ægeum pelagus*] Ita quoque Servius ad Æn. iii. 74. Schol. Horat. ad Lib. ii. od. xvi. & Nicocrates apud Schol. Apollon. ad Lib. i. 831. Οὐκ εὖ, ait Scholiaſtes. πολὺ γὰρ ἀπέχει ἡ Αἰγαίου πόλις τῆς θαλάσσης παραπλεόντων. Ipſe ergo derivat à νήσων αἰγῶν. Atque ita etiam Pind. Schol. ad Nem. od. v. Et ſanè, cum non Αἰγεῖον, ſed Αἰγαῖον mare hoc vocitent Græci, libens eam præferam etymologiam. Inter Latinos Capella Lib. vi. & Solinus cap. 15. ab inſulâ Antandro, quæ capræ ſimilitudinem præferat, ita dictum cenſent. Capellæ verba mendoſa ſunt: *Cujus dexterior*, inquit, *Antandros exiguitas inſularum. Denique à navigantibus capræ ſimilitudine divulgatur, ab eaque Ægeum pelagus appellatur.* Pro *exiguitas* puto legendum; *exiguiſſima.* Hinc nempe ſaxum verius, quam inſula, Solino judice, meruit cognominari. Alias originationes ex aliis ſi deſideres, ſuppeditabunt tibi Demetrius apud Schol. Apollon. ad Lib. i. 1165. Boſchartus Can. Lib. i. 13. Torrentius ad Horat. ii. od. 16. Varro R. R. ii. cap. 1.

Fe-

XLIV. *Cocalus.*

MINOS, quod Dædali opera multa ſibi incommoda acciderant, in Siciliam eſt eum perſequutus, petiitque à rege Cocalo ut ſibi redderetur. Cui cum Cocalus promiſiſſet, & Dædalus reſciſſet, ab regis filiabus auxilium petiit. [a] illæ Minoem occiderunt.

XLV. *Philomela.*

TEREUS Martis filius Thrax, cum Procnen Pandionis filiam [a] in conjugium haberet, Athenas ad Pandionem ſocerum venit rogatum, ut Philomelam alteram filiam ſibi in conjugium daret: Procnen ſuum diem obiſſe dicit. Pandion [b] ei veniam dedit, Philomelamque & cuſtodes cum ea miſit: quos Tereus in mare jecit, Philomelamque invitam in monte compreſſit. Poſtquam autem in Thraciam redit, Philomelám mandat ad Lynceum regem, cujus uxor Læthuſa, quod [c] Procnæ fuit familiaris, ſtatim pellicem ad eam deduxit. Procne cogni-

Feſtus in ÆGÆUM. Tzetzes in Lycophr. pag. 27. & 72. Ed. Steph. Euſtath. in Dionyſ. p. 22.

Ad CAP. XLIV.

a *Illæ Minoem occiderunt*] Quæ heic narrat Hyginus, invenies apud Pindar. Schol. ad od. IV. Nemeon. Diodor. Lib. IV. Schol. Hom. ad Iliad. β. 145. Meminit etiam Ariſtoteles Polit. Lib. II. Τὸν βίον ἐτελεύτησεν ἐκεῖ περὶ Κάμικον. Strabo πληθυντικῶς τοὺς Καμίκους appellat. Lib. VI. Vibius Sequeſter: *Camicos Siciliæ, ex quo urbs Camiceos.* leg. *Camicos.* Adde Cononem cap. 25. apud Photium. Plutarchus ſubmerſum eum narrat in mari juxta Siciliam.

Ad CAP. XLV.

a *In conjugium haberet*] Juſtin. Lib. VII. cap. 6. *In matrimonium habet.*

b *Ei veniam dedit*] H. e. conceſſit, quod petebat. Cicer. V. Att. epiſt. 21. *Dedit veniam homini impudenter petenti.* Terent. Andr. Act. 5. 3. *Æquum poſtulat, da veniam.* Donatus, *concede, indulge.* Dictys Lib. II. *Quod Ajax cognatione fretus impetraturus veniam facilius videbatur.* Apulejus V. Met. *Novæ nuptæ precibus veniam dedit.* Lactant. Argum. Lib. XIV. Met. fab. 18. *Geminum petiit auxilium: datâ ergo veniâ* &c. & Lib. I. fab. 7. *Veniam acceperunt per preces generandæ prolis.* Nepos Dion. cap. 2. *Dedit ergo huic veniam.*

c *Progne*] Scribendum *Procne* vel *Procnes.* Gr. enim Πρόκνη dicitur. Servatur recta ſcriptura in not. Tyr. & Sen. p. 190. *Procne. Philomela.* Errorem ortum eſſe ex pravâ pronuntiatione oſtendi in notis ad Genealog. Sic *Sygambros* vocat Horat. Scholiaſt. ad Lib. IV. od. 2. qui *Sycambri* erant. *Agatus* in laudatis modo notis pro *Acatus.* 178. Contra C pro G non raro poſitum deprehendas. Gloſſ. Iſid. *Cloaca.* *Bar-*

gnita sorore, [d] & Terei impium facinus, pari consilio machinari cœperunt regi [e] talem gratiam referre. Interim Tereo ostendebatur in prodigiis Ity filio ejus mortem à propinqua manu adesse: quo responso audito, cum arbitraretur [f] Dryantem fratrem suum filio suo mortem machinari, fratrem Dryantem insontem occidit. Procne autem filium Itym, ex se & Tereo natum, occidit, patrique in epulis apposuit, & cum sorore profugit. Tereus, facinore cognito, fugientes cum insequeretur, deorum misericordia factum est, ut [g] Procne in hirundinem com-

Burca. Lege, *Burga*. Sic *incestum* pro *ingestum* perperam diu lectum apud Claud. Epith. Celerin. vers.77. De quo consule Nob. Heinsii notas ad eum locum.

d *Et Terei impium facinus*] Syntaxis postularet, *& Terei impio facinore*. sed Barth. ad Stat. Tom. III. pag. 84. emendat, *ad Terei impium facinus*. Scio *ad* pro *contra* usurpare Virg. Æn. II. 443. *Clypeosque ad tela sinistris Protecti objiciunt*. Et nostrum cap. 91. *Gladium ad eum strinxit*. Mallem tamen *ob*. Sed *ad* & *ob* confundi à veteribus jam olim notavit Dousa Explic. Plautin. Lib. I. & II. Esset igitur *ad Terei impium facinus*, quod Græci dicunt, δι' ἄμυναν. Schol. Horat. ad Lib. IV. od. 12. *Pro stupro sororis Philomelæ ad vindictam*. Livius Lib. I. cap. 7. *Cum boves quædam ad desiderium cæterarum mugissent*. h. e. *ob desiderium*. Chrysologus Serm. I. *Patris fatigatur ad vitam*. Non liberat tamen ab incommodo nexu orationem nec Barthiana illa emendatio, nec mea explicatio.

e *Talem gratiam*] Malim *parem gratiam*. Astron. II. 15. *Pro quo Jupiter facto mortalibus parem gratiam referens*.

f *Dryantem*] Ita rescripsi pro *Driantem*. Δρύας enim Græcum est nomen, non Δρίας.

g *Procne in hirundinem*] Ita fabulantur vulgo. Apollodorus autem Lib. I. *Procne fit luscinia, Philomela vero in hirundinem transformatur*. Cum Apollodoro facit Tzetzes Chil. VII. 142. & in Hesiod. p. 130. Gabrias fab. 43. & Eustath. ad Odysseam p. 710. ed. Bas. ubi dignissimus lectu est. Pentadius de veris adventu: *Jam Philomela gemit modulis Ityn impia mater*. Videtur respexisse locum Horat. Lib. IV. od. II. *Nidum ponit Ityn flebiliter gemens Infelix avis*. Sed Flaccus ibi non lusciniam, sed hirundinem intelligi voluit. Prov. vetus est: *Una hirundo non facit ver*. Unde de hirundine auctor El. de Ob. Mæc. *Verberat egelidos garrula vere lacus*. h. e. lacunaria, interprete Viro Illustri. Non accedo. Verberant stagna hirundines alis, ut alas madefaciant, cum pulverem colligunt ad nidos faciendos. Dicere non potes τὸ *Philomela* heic esse nomen κύριον, cum non ea, sed Proche fuerit mater. Calpurnius Ecl. V. *Vere novo cum jam tinnire volucres Incipient, nidosque reversa lutabit hirundo*. Anthol. Lib. I. Sect. 56. Num. 5. Ἤδη γὰρ πλάσσατο μὲν ὑπώροφα γυρὰ χελιδὼν Οἰκία. Erravit ergo Pentadius, nec cepit mentem Horatii? non dixerim. Æquè enim bene de luscinia, ac de hirundine accipi potest Horatii ille locus. Tam enim luscinia, quam hirundo veris titulus. Sappho: Ἦρος ἄγγελος ἱμερόφωνος ἀηδών. Senec. Agam. vers. 670. *Non quæ verno nobile carmen Ramo cantat tristis aëdon, Ityn in varios modulata sonos*. Martial. Lib. X. ep. 51. *Ridet ager, vestitur humus, vestitur & arbos: Ismarium pellex Attica plorat Ityn*. Etiam *gemere* rectè dicitur. Varro Lib. IV. L. L. *Luscinia, quod luctuosè canere existimatur, atque ex Atticâ Procne in luctu facta avis*. Anthol. Lib. I. cap. 20. Num. 16.

Ἐκ-

commutaretur, Philomela in lusciniam: Tereum autem [h] accipitrem factum dicunt.

XLVI. [a] *Erechtheus.*

ERECHTHEUS Pandionis filius habuit filias quatuor, quæ inter se conjurarunt, si una earum mortem obisset, cæteræ se interficerent. In eo tempore Eumolpus Neptuni filius Athenas venit oppugnaturus, quod patris sui terram Atticam fuisse diceret. Is victus cum exercitu, cum esset ab Atheniensibus interfectus. Neptunus, ne filii sui morte Erechtheus lætaretur, expostulavit, ut ejus filia Neptuno immolaretur. Itaque [b] Otionia filia cum esset immolata, cæteræ fide data se ipsæ interfecerunt. Ipse Erechtheus ab Jove, Neptuni rogatu, fulmine est ictus.

XLVII. *Hippolytus.*

PHÆDRA Minois filia, Thesei uxor, Hippolytum privignum suum adamavit. Quem cum non potuisset ad suam

Ἔνθα καὶ ἀηδονίδες μινυρίσμασιν ἀντιαχεῦσι. Hinc mulier lugens ejusdem operis Lib. III. *ἀηδὼν* eleganter appellatur. De Procne in lusciniam conversâ consentit etiam Apollodoro Aristophanis Scholiast. in Aves pag. 551. Servius præterea ad Ecl. VI. etiam Ityn in *Fassam* narrat mutatum. *Fassa* autem Græcum est *φάσσα*, *palumbes*. Gloss. Steph. *palumbis*, *φάσσα*. *Passa.* *εἶδος ὄρνιθ.* Lege, *Phassa.* Gloss. Cyrill. *Φάσσα palumbus*, *palumbes.* Sed Lactant. Argum. Lib. VI. Met. Ovid. Ityn *in phasianum* transformatum refert. *Φασιανοὶ* sunt Phasidis aves. Utervis certè ex altero est corrigendus. Anton. Liberal. in hac fabula & circumstantias & personas mutat. Vide eum cap. XI.

h *Accipitrem*] Ovidius, Pausanias, Horat. Scholiastes, Tzetzes, Servius, Ælianus, Virgilius, & alii upupam faciunt. Etiam Philocles Tragicus fabulam hujus argumenti inscripsit Τηρεὺς ἢ Ἔποψ. Nihil tamen mutandum. Demetrius Ἱερακοσόφῳ, de quodam genere accipitrum: Κορυδοῖς δέ εἰσιν οὗτοι, καὶ χελιδόσι πολέμιοι. Καὶ ταύτῃ γε αὐτοὺς συγγενεῖς ἄν τις εἴπῃ Τειρέως. Lege, Τηρέως. Tereum enim accipitrem factum innuit.

Ad CAP. XLVI.

a *Erichthens*] Scribe *Erechtheus*, & hoc & aliis locis, nisi forte confugere lubet ad illam omnibus notissimam vocalium I & E confusionem: quam tamen in propriis nominibus, præsertim Græcis, neutiquam admiserim.

b *Otionia*] Cap. 238. *Colophoniam* appellat. Utrobique scribendum esse *Chthoniam* docet nos Meursius Att. Lect. Lib. VI. cap. 21.

Ad

ſuam perducere voluntaten, tabellas ſcriptas ad ſuum virum miſit, ſe ab Hippolyto compreſſam eſſe, ſeque ipſa ſuſpendio necavit. [a] & Theſeus re audita, filium ſuum [b] manibus excidere juſſit, & optavit à Neptuno patre filio ſuo [c] exitum. Itaque cum Hippolytus equis junctis veheretur, repente è mari taurus apparuit: cujus mugitu equi expavefacti, Hippolytum diſtraxerunt, vitaque privarunt.

XLVIII. *Reges Athenienſium.*

[a] CECROPS Terræ filius, Cephalus [b] Deionis filius, [c] Ægeus Pandionis filius, [d] Pandion Erichthonii filius, Theſeus Ægei filius, Erichthonius Vulcani filius, Erechtheus Pandionis filius, [e] Demophoon Theſei filius.

XLIX. *Æſcu-*

Ad CAP. XLVII.

a *Et Theſeus*] Dele τὸ *&*. natum eſt ex ultima vocis præcedentis ſyllaba. Monuit jam Cl. Schefferus.

b *Manibus excidere*] Micyllus, *Manibus excedere.* Cl. Schefferus, *mœnibus excedere.* Quod omnino probandum. Hoc enim idem eſt, quod dicit Scholiaſtes Hypothes. Hippolyti Euripidis, ἐπέταξε φεύγειν. Ovid. xv. Met. 504. *Immeritumque pater projecit ab urbe Hoſtilique caput prece deteſtatur euntis.* Berkelius ſuum MS. habere ait, *laribus excedere.* Sed Ovid. ſuadet, ut Schefferi conjecturam præferamus. Fruſtra heic eſt Barthius. Ne de ἀντιῤῥησίᾳ dicam, cujus aures ferant, *maribus excidere aliquem*, pro *caſtrare?*

c *Exitum*] Probo & ego Micylli conjecturam, *exitium.*

Ad CAP. XLVIII.

a *Cecrops*] Antiquiſſimus ille. Anton. Liberal. cap. VI. Πρόσθεν ἢ φανῆναι Κέκροπα τῆς γῆς. Adde Euſtath. Hexaem. pag. 2.

b *Deiones*] Scribe, *Deionis*, ex cap. 189. 241. & 273. Anton. Liberal. cap. 41. Κέφαλος ὁ Δηΐονος, qui à Tzetze & Apollodoro Δηϊονεὺς dicitur. Vide notas Nob. Heinſii ad Met. Ovid. pag. 187. qui jam pridem ita reſtituendum eſſe Hygin. monuit; Nec malè tamen Micyllus *Deionei.*

c *Agoreus*] Rectè *Ægeus* Cl. Schefferus. Ita Hyginus ipſe vult cap. 37. & præter Apollodorum ac Strabonem, quos Vir Cl. adducit, Euripidis Scholiaſtes ad Phœn. vers. 861. Ἐρεχθέως μὲν γὰρ Πανδίων, οὗ Αἰγεὺς, οὗ Θησεύς. & in Hypotheſi Medeæ: Ἀποδιδράσκει εἰς Ἀθήνας. κἀκεῖσε Αἰγεῖ τῷ Πανδίονος γαμεῖται. Calculum quoque dat Hieron. Chron. Euſebiano. & Tzetzes in Lycophr. pag. 194. Ὁ δὲ Αἰγεὺς Πανδίονος υἱὸς οὐκ ἦν, ἀλλ' ὁ Φημίου.

d *Pandion Erichthonii*] Ab illo arcem Athenienſem *montem Pandionium* dictum cenſet Schol. Stat. ad Theb. 11. 720. *Pandionium*, inquit, *montem dicit, à Pandionio filio Ericthonii.* Corrige ex Hygino. Duo fuere Pandiones inter Athenienſium reges. Vide Catalogum apud Euſebium.

e *Dedophon*] Lege, *Demophoon* ex cap. 59. Juſt. 11. 6. Tzetze Chil. 1. 4. Ovid. 2. Heroid. aliiſque. Vidit id vitium quoque, & correxit Micyllus.

Ad

XLIX. *Æsculapius.*

ÆSCULAPIUS Apollinis filius [a] Glauco Minois filio vitam reddidisse, sive Hippolyto, dicitur, quem Jupiter ob id [b] fulmine percussit. Apollo, quod Jovi nocere non potuit, eos, qui fulmina [c] fecerunt, id est, Cyclopes, interfecit. Quod ob factum Apollo datus est [d] in servitutem Admeto regi Thessaliæ.

L. *Admetus.*

ALCESTIM [a] Peliæ filiam cum complures in conjugium peterent; & Pelias cum multos eorum repudiaret,

Ad CAP. XLIX.

a *Glauco Minois*] A Polyido huic vita restituitur cap. 59. & 251. ut & apud Palæph. cap. 27. Non convenit heic inter mythologos. Scholiast. Pindari ad Pyth. od. 3. Λέγεται ὁ Ἀσκληπιὸς χρυσῷ δελεασθεὶς ἀναστῆσαι Ἱππόλυτον τεθνηκότα. οἱ δὲ Τυνδάρεων. ἕτεροι δὲ Καπανέα, οἱ δὲ Γλαῦκον &c. Video ex illis corrigere posse Plinium Lib. XXIX. cap. 1. *Quoniam Tyndaridem revocasset ad vitam.* Lego, *Tyndareon* cum Pintiano. Nam *Thesiden*, quod vett. habere annotant, probare non possum, cum poetarum sit pro Hippolyto. Lucian. Dial. de Saltat. Tom. 1. pag. 933. Edit. Bened. Τὴν Τυνδάρεω ἀνάστασιν, καὶ τὴν Διὸς ἐπὶ τούτῳ ὀργήν. Non intellexit Benedictus cum verteret, *Tyndari instaurationem.* De Hippolyto auctor etiam Servius ad Æn. 6. 398. Lactant. Lib. 1. cap. 10. Plures adhuc opiniones recenset Schol. Euripid. ad Alcest. vers. 1. Nec de causâ servitutis Apollinis conveniunt. Sunt qui ob interfectum Pythonem; alii, qui ob amorem serviisse velint. Aliam causam alterius servitutis habes apud Hom. Schol. ad Iliad. A. 400. Quod ita dissentiant heic auctores, inde ortum putem, quod plures suscitaverit Æsculapius. Ultimus eorum fuit Hippolytus, referente Eratosthene Καταστερ. cap. 6.

b *Fulmine percussit*] Vide Zenob. cent. 1. 18. Diodor. Lib. IV. pag. 273. Sidon. Narbon. vers. 200.

c *Fecerunt*] Mallem, *fecerant*. Schol. German. Sagittario: *Jaculum autem ejus, ex quo dicunt omnes cygnos ab Apolline interfectos, qui Jovis fulmina fuerant, absconditum.* Lege, *Cyclopas* pro *cygnos*, & pro *fuerant*, *fecerant*. Prius vitium video jam correctum in Sanctandr. Edit. Idem in Aquilâ: *Sagitta autem, quam tenet in pedibus, dicitur Sagitta Apollinis fuisse, cum quâ Cyclopas interfecit, eo quod Jovis fulmina facerent, quod eo telo Æsculapius ejus filius à Jove esset interfectus.* Sed ut heic, loquitur etiam Astron. 11. *Hac Apollo Cyclopas interfecit, qui fulmen Jovis fecerunt, quo Æsculapium interfectum complures dixere.* Et cap. XV. *Quacunque ex Argonautis conceperunt eorum nomina filiis suis imposuerunt.* Cap. XIV. *Qui ob cædem fratris Phoci, relictis sedibus suis diversas petierunt domos.* ἀντὶ τοῦ *petierant*, & *conceperant.* Cæterum Pherecydes apud Euripid. Schol. ad Alcest. vers. 1. non Cyclopas, sed eorum filios interfectos memorat.

d *In servitutem*] Integri anni, ut Zenobius tradit.

Ad CAP. L.

a *Peliæ*] Ita reposui pro *Pelei* ex cap. seq. & 24.

ret, simultatem his constituit, ei se daturum, qui feras bestias ad currum junxisset. [b] Is quam vellet aveheret. Itaque Admetus [c] ab Apolline petiit, ut se adjuvaret. Apollo cum ab eo esset liberaliter tractatus, cum in servitium fuit ei traditus, aprum & leonem ei junctos tradidit, quibus ille Alcestim [d] in conjugium avexit.

LI. *Alcestis.*

ALCESTIM Peliæ & [a] Anaxibies Biantis filiæ filiam complures proci petebant in conjugium. Pelias vitans eorum conditiones, repudiavit, & simultatem constituit ei se daturum, qui feras bestias ad currum junxisset, & Alcestim in conjugio avexisset. Itaque Admetus ab Apolline petiit, ut se adjuvaret. Apollo autem, quod ab eo in servitutem liberaliter esset acceptus, aprum & leonem ei junctos tradidit, quibus ille Alcestim avexit. Ea illud ab Apolline accepit, ut pro se alius voluntarie moreretur. Pro quo quum neque pater, neque mater mori vo-

b *Is quam vellet*] Micyllus: *Et is, quo vellet, aveheretur.* Schefferus: *Qui feras bestias ad currum junxisset, iis, quum vellet, aveheret.* Putem scripsisse Hyginum: *Qui feras bestias ad currum junxisset, & iis, quum vellet, eam aveheret.* vel, *junxisset, iisque eam aveheret.* Nam τὸ *vellet* ex sequenti *aveheret* per librarii oscitantiam videri potest natum.

c *Ab Apolline petiit*] Fulgent. Myth. Lib. I. *Admetus Apollinem atque Herculem petiit, qui ei ad currum leonem & aprum junxerunt.*

d *In conjugio avexit*] Ita mox cap. 52. *In præsidio daret.* 92. *Ut deducat eas in Ida monte.* 186. *Cum in venatione exirent.* Fulgent. Lib. I. cap. 27. *Ipse illam in conjugio accepisset.* Petron. Fragm. Trag. *Jubemus in balneo sequi.* Virg. Æn. I. vers. 180. *Rapuitque in fomite flammam.* Vide Servium ibi, qui adductis aliquot exemplis, antiquam hanc esse circa communes præpositiones licentiam observat. Adde Linacr. Lib. VI. Emend. Struct. Ad eundem modum ἐν pro εἰς interdum Græci scriptores cum alii non pauci, tum sacri præsertim. Vide Judic. cap. XI. 18. IX. 26. Esai. VII. 19. Johan. V. 4. Ps. I. I. Μακάριος ἀνήρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν. quod vulgata transfert, & Fulgent. Myth. Lib. II. cap. I. *Beatus vir, qui non abiit in consilio improborum.* Ad quod Hymnographi dictum allusit Gregorius Nazianzenus in Gnomis: Ἵστασο μήποθ' ὁδοῖο κακῶν, κακοῦ εἰς βυθὸν ἕρπων. Ita lego istum versiculum, qui corruptus in Hoeschelii & Langii Edit. exhibetur. Adde quæ notamus ad cap. 92.

Ad CAP. LI.

a *Anaxibies*] Vide notas ad cap. 14. ubi *Anaxibies Biantis* scribendum esse jam monitum à nobis. Atque ita video jam olim hunc locum emendasse etiam doct. Tollium ad Palæph. pag. 244. Firmat eam conjecturam Tzetzes ad Lycophr. p. 35. Edit. Bas. & Steph.

b *Her-*

voluiſſent, uxor ſe Alceſtis obtulit, & pro eo vicaria morte interiit, quam poſtea [b] Hercules ab inferis revocavit.

LII. *Ægina.*

JUPITER cum Æginam [a] Aſopi filiam vellet comprimere, & Junonem vereretur, detulit eam [b] in inſulam Delon, & gravidam fecit: unde natus eſt Æacus. Hoc Juno cum reſciſſet, ſerpentem in aquam miſit, quæ eam venenavit: ex qua qui biberat, debitum naturæ ſolvebat. [c] Quod cum amiſſis ſociis Æacus præ paucitate hominum [d] morari non poſſet, formicas intuens, petiit ab Jove ut homines in præſidio ſibi daret. Tunc Jupiter for-

b *Hercules ab inferis revocavit*] Fabulam ita narrat Tzetzes ad Lycophr. Παραγενηθεὶς (Hercules) ἐπὶ τοῦ μνήματος, καὶ ἐξελθόντος τοῦ ᾅδου ἅψασθαι τῶν θυσιῶν, ἐκράτησεν αὐτὸν σφόδρα, μέχρις ἂν τὴν γυναῖκα ἀπέδωκε. Sed *Erybeam* illam, non *Alceſtin* vocat. Credamus potius Plutarcho, cum ita graviter ægrotaret Alceſtis, ut depoſita jam & deſperata eſſet, veniſſe Herculem, & medendi arte, quâ excellebat, ei valetudinem priſtinam reddidiſſe.

Ad CAP. LII.

a *Aſopi filiam*] Ovid. VI. Met. 113. *Aureus ut Danaen, Aſopida luſerit ignis.* Vid. & Anton. Liberal. cap. 38.

b *Inſulam Delon*] Micyllus, *Oenonen.* Recte. Oenone enim primitus dicta Ægina. Pindar. Iſthm. od. V. Α᾽λλ᾽ ἐν Οἰνώνᾳ μεγαλήτορες. Schol. Τυπτέσιν ἐν τῇ Αἰγίνῃ. οὕτω γὰρ τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο, πρὶν ἀπὸ Διὸς Αἴγιναν τὴν Ἀσωποῦ τοῦ Βοιωτικοῦ ποταμοῦ αὐτόθι ἐνεχθῆναι. Idem interpres ad Nem. od. 4. Οἰνώνη πρότερον ἐκαλεῖτο ἡ Αἴγινα ἀπὸ Οἰνώνης τινός. Οἰνώνης puta τῆς Βυδίωνος θυγατρὸς, καθά φησι Πυθαίνετος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Αἰγινητῶν, ut ait Schol. Lycophr. pag. 37. Immo ad Nem. od. VIII. ἀπὸ τῆς νήσου καὶ τὴν ἡρωΐδα Οἰνώνην ὠνόμασεν. Eadem eſt inſula, quæ Iſthm. od. ultimâ Οἰνοπία audit. Confer Steph. in Οἰνώνη.

c *Quod cum*] H. e. *ob quod.* Vide notas ad cap. 16. & 34. Sed poſt τὸ *morari* excidit particula *ibi.* Ita ego commentabar, cum me docuit Nobil. Heinſius legendum, *quo cum* i. e. ubi.

d *Morari non poſſet*] Ita Micylli editio princeps. Cl. Schefferus mallet, *armari* vel *arare.* Mihi hæc Hygini videtur eſſe ſententia: Cum in iſtâ inſulâ per ſolitudinem, quod agri jacerent deſerti, & milite eſſet orbatus, morari, hoc eſt, habitare ſive vivere non poſſet, nec regnum obtinere &c. Horat. II. od. 3. *Sub dio morari.* Juſtin. XII. cap. 5. *Qui in radice Caucaſi morabantur.* Tertull. de Anim. cap. 33. *Qui integre morati commendaverint judici vitam.* Lactant. Lib. I. cap. 10. *Fuiſſe autem Meſſenium, ſed Epidauri moratum.* Phædr. IV. 23. *Moror inter aras.* Pſeudocypr. de Singul. Cleric. *Ne clerici cum fœminis commorentur.* Noſter cap. 190. *Ubi & Theonoe morabatur.* Geminum prorſus & germanum eſt illud cap. 153. *Hi propter ſolitudinem cum vivere non poſſent, petierunt ab Jove, ut aut homines daret, aut eos pari cala-*

 mi-

formicas in homines transfiguravit, qui c Myrmidones sunt appellati, quod græce formicæ myrmices dicuntur. Insula autem Æginæ nomen possedit.

LIII. *Asterie.*

a Jovis cum Asterien Titanis filiam amaret, illa eum contempsit, à quo b in avem Ortygiam commutata est, quam nos coturnicem dicimus, c eamque in mare abjecit,

mitate afficeret. Tzetzes de Æaco Chil. VII. 133. Ὃς αὐξηθεὶς κατήλλαξεν ἂν ἐν τῇ νήσῳ μόνος. Isacius ejus frater in Lycophr. pag. 37. Διὰ τὸ διατρίβειν μόνον ἐν τῇ νήσῳ δυσχεραίνοντα.

c *Myrmidones*] Ovid. VII. Met. 655. *Myrmidonasque voco, nec origine nomina fraudo.* Idem, quod Ovidius, fabulatur Hom. Schol. ad Iliad. A. 180. Fabulam de formicis non male explicat Diogenes apud Pind. Scholiast. ad Nem. od. 3. Variat in circumstantiis Servius ad Æn. IV. 402. Idem ad Æn. XI. 7. *Myrmidones*, inquit, *sunt Achillis socii, à rege Myrmidono dicti, Jovis & Eurymedontis filio.* Hæc corrupta sunt. Lego: *A rege Myrmidone Jovis & Eurymedusæ filio.* Clemens Parænes. pag. 25. Ἐπεὶ τὸν Δία μεμαθήκασιν ὁμοιωθέντα μύρμηκι τῇ Κλήτορος θυγατρὶ Εὐρυμεδούσῃ μιγῆναι, καὶ Μυρμιδόνα φιτῦσαι. Eadem habes apud Arnob. Lib. IV. ubi *Clitor* est, qui Clementi Κλήτωρ, quâ de mutatione dictum jam superius ad cap. 31. Isidorus Etym. Lib. IX. 2. *Eratosthenes autem dicit dictos Myrmidones a Myrmidone duce Jovis & Eurymedusæ filio.* Meminit ejus Eurymedonis etiam Eustath. ad Iliad. A. pag. 85. Edit. Bas.

Ad CAP. LIII.

a *Jovis cum Asterien*] Quidam ipsam Latonam in coturnicem versam tradiderunt. Vide Servium ad Æn. III. 72. Schol. Hypoth. Pind. Pyth. Λητὼ ἡ Κοίου τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ Φοίβης τῆς Κρόνου, ᾗ ὁ Ζεὺς ἐμίγη, ὄρτυγι εἰκασθείς.

b *In avem Ortygiam*] Ita & Lactant. ad IV. Theb. Stat. vers. 796. Micyllus emendat *Ortygem.* Lege, *Ortygam.* Ita *Striga, Gorgona, Sirena, Syringa* in recto casu veteres dixerunt: de quibus egimus in dissertatione nostrâ.

c *Eamque in mare abjecit*] Legit & distinguit Cl. Schefferus: *dicimus. Eam cum in mare abjecisset, ex eâ insulâ est enata.* Micyllus: *Ea se in mare abjecit.* Mihi videtur tolerari posse vulgata lectio, non tam, quod Latina sit, quam quod Hyginiana. Supr. cap. 19. *Ab Jove est excæcatus; & apposuit ei Harpyas.* Si vitium est in Hyginianâ istâ dictione, sanè vetus esse ostendit Hygini exscriptor Lactant. ad Lib. IV. Stat. Theb. 796. *Jupiter cum Asterien Titani filiam amaret, & illa eum contemneret, in avem Ortygiam conversa est, quam nos coturnicem dicimus, eamque in mare dejecit. Unde insula Ortygia dicta est. Postea ibi Latona enixa est Apollinem & Dianam, quibus natis insula Delos est nominata.* Sed audiamus Barthium, qui producto hoc Lactantii loco: Scribe, inquit, ex MS. commentario: *ea postquam se ipsam in mare dejecit, inde insula Ortygia est dicta.* Servius ad Æn. 3. 73. *Cum vellet maria transfretare, quod coturnicum est, afflata à Jove, & in lapidem conversa, diu sub fluctibus latuit.* Et hæc, & quæ deinde addit, transtulit in suum commentarium Schol. Stat. ad II. Achill. vers. 9. Unde discas in Servio pro *terram naturalem* legendum esse *terram natalem.* Confer notata ad cap. 8. A Tzetze in Lycophr. p. 71. *semet ipsa* dicitur *convertisse in coturnicem & in mare desiliisse.*

d *Orty-*

cit, & ex ea insula est enata, quæ [d] Ortygia est appellata. Hæc mobilis fuit: quo postea Latona ab Aquilone vento delata est, jussu Jovis, tunc cum eam Python persequeretur. [e] ibique oleam tenens Latona peperit Apollinem & Dianam. Quæ insula postea Delos est appellata.

LIV. *Thetis.*

THETIDI Nereidi fatum fuit, qui ex ea natus esset, fortiorem fore quam patrem. Hoc præter Prometheum cum sciret nemo, & Jovis vellet cum ea concumbere, Prometheus Jovi pollicetur se eum præmoniturum, si se vinculis liberasset. Itaque fide data, [a] monet Jovem ne cum Thetide concumberet, ne, si fortior nasceretur, Jovem de regno dejiceret, quemadmodum & ipse Saturno fecerat. Itaque datur Thetis in conjugium Peleo Æaci filio, & mittitur Hercules, ut aquilam interficiat, quæ ejus cor exedebat: eaque interfecta, Prometheus post triginta annos de monte Caucaso est solutus.

LV. [a] *Ti-*

d *Ortygia est appellata*] Servius ad Æn. 3. 72. *Post partum * vero Latonæ, quod Dianam & Apollinem peperit, Ortygia dicta est, quæ ante Delos nominabatur, & postea Delos, cum eam Apollo revinxisset Gyaro & Mycone altissimis montibus.* Tollendus asteriscus. nihil enim deest, sed pro *quod* scribendum *quo.* Turbant tamen illa, *quæ ante Delos nominabatur.* Delos enim appellata est, cum stabili terrâ revincta esset, ut & statim sequitur, & Hyginus noster infr. cap. 140. tradit. Hypoth. Pyth. Pind. Ἐν Δήλῳ τῇ πρότερον Ὀρτυγίᾳ καλουμένῃ. Forte scripsit, *quæ ante Asteria nominabatur.* Tria enim istius insulæ fuerunt nomina, *Asteria, Ortygia, Delos.* Schol. Apollon. ad Lib. 1. vers. 308. Δῆλος μία τῶν κυκλάδων νήσων ἱερὰ Ἀπόλλωνος, ἣ πρὶν Δῆλος, ὕστερον δὲ Ἀστερία, διὰ τὸ χῶμα. Πάλιν δὲ Ὀρτυγία ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς τῆς Λητοῦς. Ἀστερίη est apud Hesychium. Sed de Ortygiæ cognomento consulendus Nicander apud eundem Scholiast. ad Lib. 1. vers. 419. Pind. Nem. od. 1. *Ortygiam* Deli sororem appellat vers. 4. ubi mirificè se torquet vetus interpres. Confer Isidor. Orig. Lib. XIV. cap. 6. Callim. Hym. IV. 37. Sed quid multa? Veram, opinor, scripturam nos docuit Barthius ad Stat. Tom. II. 1272. *Quæ antea Cynthos nominabatur.* Vide Steph. in Δῆλος.

e *Ibique oleam tenens*] Vide cap. 140.

Ad CAP. LIV.

a *Monet Jovem*] A Themide monitum Jovem narrat Lactant. Lib. 1. cap. 11. & Serv. Ecl. VI. 42. Sed ut heic, ita & Astron. II. 15. Proteo id tribuit Ovid. XI. Met. 7. Confer Tzetzen in Lycophr. p. 38.

LV. [a] *Tityus.*

LATONA quod cum Jove concubuerat, Juno [b] Tityo Terræ filio [c] immani magnitudine [b] jusserat, ut Latonæ vim afferret: [d] qui cum conatus esset, [e] à Jove fulmine est interfectus, qui novem jugeribus ad inferos exporrectus jacere dicitur. [f] & serpens ei appositus est, [g] qui jecur ejus exesset, quod cum Luna recrescit.

LVI. *Busiris.*

IN Ægypto apud Busiridem Neptuni filium cum esset sterilitas, & Ægyptus annis novem siccitate exaruisset, ex

Ad CAP. LV.

a *Tityus*] Ita reposui pro *Tytius* ex Gr. Τιτυός. Vid. de ejus origine Hom. Schol. ad Odyss. H. 324. quo loco corruptè ejus mater Ἐλώρα pro Ἐλάρα appellatur. Confer Apollon. interpretem ad Lib. I. vers. 761. qui rectè observat monstroso corpore homines terræ facere filios poëtas.

b *Tityo jusserat*] Vide Voss. de Construct. cap. 36. qui hanc locutionem adductis exemplis illustrat: sed quod ibidem *jubeo te, ut hoc facias*, Lario exturbat, in eo non accedo ipsi. Hygin. cap. 196. *Pan jussit eos, ut in feras bestias se converterent.* Vide ibi notas nostras.

c *Immani magnitudine*] Schol. Hom. ad Odyss. Λ. 576. Λέγεται οὖν ὅτι ὁ Τιτυὸς τὸ σῶμα ἐννέα εἶχεν πλέθρα, ὥστε κατέχειν τόπον ἐνὸς ἡμίσεος σταδίου. Adde Virg. Æn. v. 596. Ovid. IV. Met. 457.

d *Quienim*] Malim, *Quod enim.*

e *A Jove fulmine*] Pindarus Pyth. od. IV. à Dianâ sagittis confixum canit. Schol. ὅτι δὲ ὑπὸ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος ἐπλεύνησε τοξευθεὶς Φερεκύδης φησίν. Schol. Hom. ἐτοξεύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος.

f *Et serpens ei appositus est*] Cl. Schefferus emendat, *appositus esse.* Et sane ita postularet limatior syntaxis. Sed vide not. ad cap. 3. ubi parem habes anomaliam. Cæterum pro serpente *vulturem* nominant Virg. Æn. VI. Apollod. Lib. I. Ovid. in Ib. vers. 182. Schol. Juven. ad Sat. XIII. 51. aliique. Alii duo vultures ei apposuerunt, ut Lucillius Anthol. II. Τὸν Τιτυὸν κατὰ γῆς δύο γῦπες ἔδουσιν. Et Propert. Lib. II. el. 16. *Atque inter Tityi volucres mea pœna vagetur.* Idque Homero auctore Odyss. Λ. 577. Quem secutus & Seneca est Thyest. vers. 10. *Visceribus atras pascit effossis aves.* nec non Ovid. X. Met. 43. *Nec volucres carpsere jecur.* Cum Hygino faciunt Scholia recentiora Pindari ad Olymp. A. Τιτυοῦ δὲ ὡς κατὰ θεῶν μανέντος ὄφεις τὰ σπλάγχνα ὑπῆλθον κειμένου καταπεδήκασιν ἀνακαινιζόμενα ἀεὶ κατὰ τὸ Περιοδικὸν ἧπαρ.

g *Qui jecur ejus exesset*] Schol. Stat. ad Theb. Lib. I. 700. *Ab Apolline victus est, & deductus ad Tartara, cujus jecur à vulture tunditur* (Leg. tondetur) *in æternitatem supplicii pullulantibus fibris.* Hoc ideo fingitur, quia jecur est libidinis sedes. Vid. Horat. Lib. I. od. 25. vers. 15. Serv. ad Æn. VI. 596. Vett. Schol. in Pers. Sat. I. vers. 26. & Horatii ad adductum locum. Heraclidem Alleg. Hom. p. 25. Achill. Tat. Lib. VI. pag. 401.

Ad

ex Græcia augures [a] convocavit. [b] Thaſius Pigmalionis fratris filius Buſiridi monſtravit, immolato hoſpite, venturos imbres, promiſſiſque fidem ipſe immolatus exhibuit.

LVII. [a] *Sthenobœa.*

Bellerophon, cum ad Prœtum regem exul in hoſpitium veniſſet, adamatus eſt ab uxore ejus Sthenobœa: qui cum concumbere cum ea noluiſſet, illa viro ſuo mentita eſt, ſe ab eo compellatam. At Prœtus re audita, conſcripſit tabellas de ea re, & mittit eum ad [b] Iobaten regem, patrem Sthenobœæ: quibus lectis, talem virum interficere noluit, ſed ad Chimæram eum interficiendum miſit,

Ad CAP. LVI.

a *Convocavit*] *Buſiris* puta, quem ſuo more ex præcedenti narratione lectori ſubaudiendum relinquit. Vid. not. ad cap. 8. Cl. Schefferus cenſet ſcripſiſſe Hyginum *convocati.*

b *Thaſius*] *Thraſius*, quod volebat Micyllus, merito probat Schefferus. Vide Apollod. Lib. II. pag. 104. Edit. Comm. Ovid. I. Art. A. vers. 651. Probus ad II. Georg. Virg. ἀπαίνθρωπον illud ſacrum Pygmalionem ſuaſiſſe Buſiridi tradit. Cæterum pro *fratris* legebat *Vatis* Nob. Heinſius.

Ad CAP. LVII.

a *Sthenobœa*] Ita ſcriptum hoc vocabulum etiam apud Juvenal. Sat. X. 327. Schol. Horat. ad Lib. III. od. 7. & Statianum interpretem ad Theb. Lib. IV. vers. 586. Sic *Caſſiopeia* cum aliis, tum Hygin. Aſtron. II. 10. quæ Græcis Κασσιέπεια. *Beronice* Juſtino Lib. XXVI. 2. Schol. Juvenal. ad Sat. VI. vers. 157. quæ illis Βερενίκη. Invenio tamen etiam Κασσιόπεια apud Lucian. Περὶ Ὀρχήσ. pag. 933. Edit. Bened. & Βερενίκη apud Theocrit. Fidyll. XVI. 107. quanquam Scaliger ad Manil. τὸ *Caſſiopeia* damnat. Servio *Sthenobœa* eſt ad Æn. V. 118. ut Heſychio Σθενέβοια in Κορινθίοις, & Apollod. Lib. II. p. 70. Luciano in Deâ Syriâ. *Antiam* cum Homero appellant Fulgentius Lib. III. & Zenob. Cent. II. 87. Tzetzes in Lycophr. p. 5. Ed. Steph. Ἄντεια, ἡ καὶ Σπενίβοια. ſcrib. Σθενέβοια. quomodo & apud Euſtath. legitur ad Iliad. I. p. 488. Edit. Baſ. Libidinoſarum mulierum, quæ ſceleſtè criminatæ ſunt eos, à quibus ſpretæ erant, octo congeſſit exempla Muretus Var. Lect. Lib. I. cap. 12. quibus ego non pauca poſſem addere, ſi opus eſſet.

b *Diobatem*] Adhæſit D ex præcedenti voculâ. Lege, *ad Iobatem* ex Servio, vel *Iobaten*, ex Apollodoro & Zenobio. Infr. cap. 143. *Sthenobœa Iobatis filia.* Ad formam tertiæ inflexionis declinavit, ut *Alcidis*, *Thyeſtis*, *Oreſtis*, & alia id genus complura apud veteres gignendi caſu; niſi *Iobati* ibi ſcribere mavis. Nam *Iobates* ille etiam Ἰοβάτης dictus eſt Græcis. Vide Pindari Schol. recent. ad Olymp. od. XIII. Corruptiſſimè *Adjuvarces* dicitur Schol. Statii ad Lib. IV. Theb. vers. 589. *Prœtus ad Ajuvarcem ſocerum ſuum miſit.* Tolle alterum *ad* & ſcribe, *ad Iobatem.* MS. habuit, *Adjuvatem.* Tilobroga Fulgentium & Hyginum ſcribere *ad Chimæram* annotat. Non vidit vitium. *Iovates* ſcriptum fuerat, ut apud Servium ad Æn. V. 118. pro *Iobates.*

misit, quæ [c] tripartito ore flammam spirare dicebatur. [d] Idem [e] prima leo, postrema draco, media ipsa chimæra. Hanc super Pegasum sedens, interfecit: & decidisse dicitur in campos [f] Alcios, unde etiam coxas [g] ejecisse dicitur.

c *Tripartito ore*] Quia triplex caput ei dederunt nonnulli. Vide Schol. Horat. Lib. I. od. 27.

d *Idem prima*] Scribo, *item*. Occurrit idem vitium in Glossis Steph. *Idem*, ὁ αὐτός. *Idem*, ὁμοίως. scribe, *Item*. Infr. cap. 82. *Item poma ei super caput pendent: quæ cum vult sumere, rami vento moti recedunt. Item saxum super caput ejus ingens pendet.* Cl. Schefferus legit & distinguit: *flammas spirare dicebatur identidem.* Sed forsan veravit Illustr. Heinsius, cum rescribendum censuit, *id est*.

e *Prima leo*] Expressus hic versiculus ex illo Hesiodi Theog. 323. vel Hom. Iliad. Z. 181. Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα. H. e. *capra*. Sed Hygino assutus à glossatore aliquo videtur. Certè adducit eum tanquam notissimum Hieron. Epist. Select. Lib. II. 13. Edit. Canis. *Ut ex contrariis diversisque naturis unum monstrum novamque bestiam diceres esse compactam, juxta illud Poëticum: Prima leo, postrema draco, media ipsa chimæra.* Nimirum Lucretii est Lib. v. pag. 675. ed. Lambin. In Catal. Pith. Lib. IV. dicitur *ore leo, tergoque caper, postremaque serpens.* Corruptus in hac fabula Servius ad Æn. VI. 288. *Chimæra Titonis & Cheldriæ filia. ore leo, postremis partibus draco, media capra secundum fabulas fuit.* Scribe, *Typhonis & Echidnæ filia* ex Hygini Geneal. Apollodoro, aliisque. Idem ad Æn. v. vers. 128. In medio habuisse capræ caput, atque inde efflasse ignem scribit. Hinc ergo Ovid. IX. Met. 648. *Quoque Chimæra jugo mediis in partibus ignem, Pectus & ora leæ, caudam serpentis habebat.* Schol. Horat. ad Lib. I. od. 21. in Crago monte Lyciæ collocat hoc monstrum. Quem refellere potes ex illo Ovidii loco. Habet tamen ille suos auctores. Vide Eustath. ad Dionys. pag. 112. ed. Steph.

f *Aleios*] Ita rectè conjecit Micyllus pro *alienos*: quem secuti sunt, qui deinde has fabulas vulgarunt. Cic. III. Tusc. *Qui miser in campis mærens errabat Aleïs.* Ἀλήϊον πεδίον dicti illi campi ἀπὸ τοῦ ἀλᾶσθαι, quod ibi erraverit Bellerophon, ut vult Homeri Schol. ad Iliad. Z. 155. Tzetzes in Lycophr. p. 5. Καὶ δὴ περὶ τὸ Ἀλήϊον κατενεχθέντος Βελλεροφόντης, καὶ περιπορευόμενος τυφλὸς ἀπὸ τῆς πτώσεως. Pro τυφλὸς an legendum χωλὸς? Non est necesse. Schol. recent. in Olymp. Pind. XIII. Φασὶ γὰρ ὡς βουληθεὶς πρὸς οὐρανὸν ἀναπτῆναι σὺν τῷ Πηγάσῳ ἐξοιστρηθέντος τοῦ ἵππου παρὰ τοῦ Διὸς, πίπτει καὶ χωλοῦται. κατὰ δέ τινας καὶ τυφλοῦται καὶ ἐκπλανᾶται κατὰ τὸ Ἀλήϊον χωλός. Ovid. in Ib. vers. 257. *Quique ab equo præceps in Aleïa decidit arva.* *Aleïus cespes* est Avieno Perieg. Adde quæ observavit Ampliss. Spanhemius in de Numm. præstant. pag. 230. & Incomp. Heinsius ad Ovid. Ib. vers. 257. Hesych. & Etymol. in Ἀλήϊον.

g *Ejecisse*] Lego, *elisisse*. quod video etiam Scheffero viro Cl. placere. *Elidere* est frangere. Nemes. Ecl. III. *Vix hæc ediderat, decerpunt vitibus uvas, Et portant calathis, celerique illidere planta Concava saxa super properant.* Legerim & ibi *elidere*. Vellejus Lib. 2. cap. 4. *Ut quædam elisarum faucium in cervice reperirentur notæ.* Cyprian. Tract. I. *Ne conversi elidant vos.* *Elidere* dixit, quod Matth. cap. VII. vers. 6. Græcus codex ῥήξωσιν, Vulgata transtulit *dirumpere*. Si non hæc, certè vera lectio est illustris Heinsii *fregisse* Not. ad Ovid. Ib. vers. 257. Sed idem ille Heinsius postquam hæc scripseram, à me forte salutatus, *ejicere* pro *luxare* alicubi a se lectum cum mihi narraret, consului veteres medicos, si reperire possem.

citur. At rex virtutes ejus laudans, [h] alteram filiam dedit ei in matrimonium. Sthenoboea re audita, ipsa se interfecit.

LVIII. [a] *Smyrna.*

SMYRNA [b] Cinyræ Assyriorum regis & [c] Cenchreidis filia, cujus mater Cenchreis superbius locuta, quod filiæ

possem. & reperi, ecce, apud Scribonium Largum Compos. 206. *Ad luxatum omne, & ejectum, & repositum, articulamentum benefacit.* Maneat ergo sarta tecta Hygino lectio vetus. *Extorquere* eo sensu invenias usurpatum in Fragm. Dalmat. Petron. & Sulpic. Sev. Lib. I. Histor. Sacr. *decutere* apud Jul. Obseq. *excutere* in lege Salicâ.

h *Alteram filiam*] Quænam est illa altera filia? *Anticliam* appellat Pind. Schol. ad Olymp. XIII. Unde facile persuadeor scripsisse Hyginum *Anticliam filiam*, vel *alteram filiam Anticliam*. Nempe, ut alteram vocem omitteret librarius, similitudo literarum fecit. Supr. cap. 45. *ut Philomelam alteram filiam sibi in conjugium daret.* Quam Anticliam Pind. Schol. eam Hom. ad Iliad. Z. v. 153. *Casandram*, Apollodor. Lib. II. pag. 71. *Philonoen* facit, ut & Tzetzes in Lycophr. Scholiast. Stat. ad Lib. IV. Theb. vers. 589. *Virtutem ejus laudans alteram filiam Alchimenem ei dedit uxorem.* Legerim, *Anticliam.*

Ad CAP. LVIII.

a *Smyrna*] Ita & cap. 271. & 275. Sed cap. 251. *Zmyrna* dicitur. Cap. 164. *Myrrha*, ut & apud Serv. ad Æn. v. 62. Nempe Σμύρνα & Μύῤῥα dicunt etiam Græci: quorum posterius Latini usu suum fecerunt. Glossarium editum à Barthio Adverf. Lib. XXVIII. 9. *Smirna vel mirrha Latinis dicitur.* Adde Servium ad Ecl. x. 18. Anton. Liberal. cap. 34. Athen. Lib. XIV. Μύῤῥα γὰρ ἡ Ζμύρνα παρ' Αἰολεῦσι. Tzetzes in Lycophr. Μύῤῥα δὲ Θείαντος θυγάτηρ ἐγένετο. αὕτη ἐρασθεῖσα τοῦ πατρὸς, καὶ λάθρα μιγεῖσα αὐτῷ, καὶ ἔγκυος (Leg. ἔγ- κυος) γινομένη, αἰσθομένου τοῦ πατρὸς, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰς ἑτέραν φύσιν μεταλλαγῆναι, ἤτοι μήτε μετὰ ζώντων εἶναι, μήτε μετὰ τεθνεώτων. Ὅθεν εἰς δένδρον αὐτὴν μετέβαλε (Leg. μετέβαλον) τὸ ἀπ' αὐτῆς λεγόμενον μύῤῥαν, ἤτοι σμύρναν αἰολικῶς. Sed Σμύρνα quamvis Æolicum sit, usurpat tamen Matth. cap. 2. vers. 11. Aliter hæc paulo narrat Theocrit. Schol. ad Eid. I. vers. 107. Κινύρου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Σμύρνης θυγάτηρ Μοῖρα, ἥτις κατὰ μῆνιν Ἀφροδίτης ἠράσθη τοῦ πατρὸς, ὅτι λύσασα τὰς τρίχας, οὐδ' Ἀφροδίτην ἔφη ἔχειν τοιαύτας &c. Sub finem fabulæ lege ibi, ἐφ' οἷς ἀχθομένη, ἢ αἰσχυνομένη, ηὔξατο εἰς ὁμώνυμον φυτὸν μεταλλαγῆναι.

b *Cinyræ Assyriorum Regis*] Apud Apollodor. Panyasis *Thoantem* appellat. *Theiantem* Anton. Liberal. cap. 34. rectius. Atque ita scribendum apud Apollodor. Vide Eustath. ad Iliad. A. p. 759. Ed. Bas. De genealogiâ & regno hujus *Cinyræ* dixi ad Antonin. nonnulla, quibus non dissimilia esse, quæ Lib. II. Cypri suæ habet Meursius, postmodum comperi. Ne quis tamen à me ejus scrinia compilata existimet, moneo heic lectorem, eodem protulisse anno opusculum illud Celeberrim. Grævium, quo meus prodiit Antoninus, tametsi novitatis gratiam aucupaturus Typographus annum CIƆ IƆC LXXVI. ei præfixerit.

c *Cenchreidis*] Ita & Lactant. Argum. Lib. X. Met. fab. 9. *Myrrha Ciny-*

filiæ ſuæ formam Veneri antepoſuerat. Venus matris pœnas exequens, Smyrnæ infandum amorem objecit, adeo ut patrem ſuum amaret: quæ ne ſuſpendio ſe necaret, nutrix intervenit, [d] & patre neſciente, per nutricem cum eo concubuit, ex quo concepit: idque ne palam fieret, pudore ſtimulata, in ſylvis ſe abdidit. [e] Cui Venus poſtea miſerta eſt, & in ſpeciem arboris eam commutavit, [f] unde myrrha fluit, ex qua natus eſt Adonis, qui [g] matris pœnas à Venere eſt inſequutus.

LIX. *Phyl-*

ræ & *Cenchreidis filia*, Gloſſa Codicis Neapolitani *Cenchreidem* dictam vult Cinyræ uxorem, quod pater ejus fuerit *Cenchrus*.

d *Et patre neſciente*] Cl. Schefferus ſcripſiſſe noſtrum ſuſpicatur, *intervenit. Ita patre neſciente* &c. Quomodo tamen, quod in textu eſt, defendi poſſit, oſtendi ad cap. 8.

e *Cui Venus miſerta eſt*] Vid. Mariang. de Fano Benedicti Auctar. Epiſt. 4. Servium ad Æn. I. v.601. Edit. Fabric. Voſſium Conſtruct. cap. 39. Diomedes Lib. I. *Moderor, miſereor tibi.* Cyprian. Tract. I. *Nolite miſereri ſenioribus atque juvenibus.* Corippus Lib. I. *Supplicibus miſerere tuis.* Qui & *miſerari* cum dandi caſu jungit cum aliis locis, tum Lib. II. *Sponte ſua dominus ſervis miſeratus egenis.* Auguſtin. Meditat. *Miſerere nobis, miſerere mihi peccatori*, & alia talia non pauca. Berkelius ſuum MS. exhibere *cujus* ait. Sed ego illud alterum Hygino puto eſſe non indignum. Vetus interpres Pſalm. 59. vers. I. *Iratus es, & miſertus es nobis.* Math. XVII. 15. *Miſerere filio meo.* Siracidæ XII. 3. *Miſertus eſt pœnitentibus.* & 13. *Quis miſerebitur incantatori* &c. XXXVI. 14. *Miſerere plebi tua.* Et ſic identidem ille.

f *Unde myrrha fluit*] Ovid. X. Met. vers. 500. *Eſt honor & lachrymis, ſtillataque cortice myrrha Nomen herile tenet. Lacrymas* vocat illum humorem, quem ſudat arbor, Græcorum more. Tzetzes ad Heſiod. pag.20. Edit. Heinſ. Μέλι τε μίξας, καὶ τὸ μηκώνειον δάκρυ. Hinc *lacrymoſum ſtipitem* ei adſcribit Avienus Perieges. p.421. ed. Pith. *Prorumpit lacrymoſo ſtipite myrrha, Myrrha furor quondam Memyreus.* Lege, *Cinyreius.*

g *Matris pœnas à Venere eſt inſequutus*] Transferam huc, quæ de hoc loco ad Anton. Liberal. cap. 34. notavi. Explicat Cl. Schefferus: *Secutus eſt, poſt eſt natus, quam puniretur mater.* At in Indice voce EXEQUI producit ex hoc capite, *exequi pœnas matris.* Prorſus ut ego iſta interpretanda arbitratus ſum in meis ad Hyginum notulis. Nec ſententiam adhuc muto. Nam *inſequi pœnas* videtur dixiſſe, ut *perſequi injurias* cap. 116. niſi ſi *exequi* reſcribere malis. Sed nihil opus eſt. Sic Aſtron. II. cap. 4. *Niſi Icarii mortem perſequuti, & eum forent ulti.* Dares Phrygius: *Decreverunt injurias Trojanorum perſequi.* quod *defendere injurias* initio libelli ſui dixit. Lactant. Argum. XI. Met. 9. *Ne ultra perſequeretur admiſſum.* Ita repone ex MS. Salluſt. Catil. 9. *Acceptâ injuriâ, ignoſcere, quam perſequi malebant.* & Jug. 14. *Tuaſne injurias perſequar.* Noſter cap. 140. *Matris pœnas eſt executus.* Ad quem locum notavi: *Pœnæ matris ſunt, quas Python matri debebat.* Paria in Indice Cl. Schefferus voce POENA. Sed cum *exequi* pro *ulciſci* ponatur, (vid. Gronov. ad Liv. Lib. I. cap.59.) rectius forte *pœnas matris* dixeris illa mala, quibus mater à Pythone erat exagitata. Pœna enim pro quovis malo nonnunquam ponitur. Lucan. Lib. VIII. 195. *Mors ultima pœna eſt.* Notanda hæc locutio, *matris pœnæ à Venere.* Sic cap. 88. *Cupiens à fratre ſuo Thyeſte injurias exequi.* Utramque phraſin indici Hyginiano vellem inſeri. Sed quomodo, dices,

LIX. *Phyllis.*

DEMOPHOON Thesei filius in Thraciam ad [a] Phyllidem in hospitium dicitur venisse, & ab ea esse amatus. Qui cum in patriam vellet redire, fidem ei dedit, se ad eam rediturum. Qui die constituta cum non venisset, illa eo die dicitur novies ad littus cucurrisse, [b] quod ex eo [c] Enneados Græce appellatur. Phyllis autem ob desiderium Demophoontis [d] spiritum emisit. Cui parentes cum sepulchrum constituissent, arbores ibi sunt natæ, quæ certo tempore Phyllidis mortem lugent, quo folia arescunt & [e] diffluunt. Cujus

ces, ultus est pœnas matris Adonis? Quod vivus sui amore, mortuus dolore Deam torsit. Ovid. de Adonide Lib. x. Met. 524. *Jam placet & Veneri matrisque ulciscitur ignes.* Ita pridem commentabar. Nihil habeo, quod addam præterea, nisi, dum intentius cogito, videri mihi illos ablativos à *Venere*, & à *Matre* etiam referri posse ad verba *insequi* & *exequi*. Certè paulo superius in illis verbis, *matris pœnas exequens.* & cap. 73. *Ut post suam mortem pœnas à matre exequeretur. Exequi* pro *exigere* posuit. Justin. XLII. cap. 1. *Diu cupitam captivitatis ultionem exequuti sunt.* Atque ita *pœnæ matris* erunt, quas Venus & Python matri debebant. Cæterum *insequi* pro *exequi* usurpavit etiam Justinus Lib. 38. cap. 6. *Non delicta regum illos, sed vires & majestatem insequi.* Confer notata ad cap. 119.

Ad CAP. LIX.

a *Phyllidem*] Sithonis filiam. Vide Servium ad Ecl. v. vers. 10. ubi hanc fabulam habes. Tzetzes ad Lycophr. pag. 80. Edit. Bas. Steph. autem p. 87. Acamanti tribuit, quod alii Demophoonti.

b *Quod ex eo*] Ita reposui ex conjecturâ Cl. Schefferi, pro *ex eâ.*

c *Enneados*] Ἐννέα ὁδοὶ Meursius. Quod cur cum Cl. Scheffero non probem, causam non habeo. Adde Nobil. Heinsii notas ad Lib. III. Amor. vers. 37. Etymol. Magn. in Ἀμφίπολις. Coluthus Helenæ raptu δρόμον ἐννεάκυκλον appellat; ad quem locum plura Brodæus suppeditabit, quæ hanc emendationem adstruant. Adstruit etiam, ut opportunè me monuit Christophorus Sandius, Henricus Valesius. Ut Sandium ipsum audias, excerpam ex ejus literis, quæ huc faciunt. Eodem modo, inquit, locum hunc restituit Henricus Valesius not. MSS. in Harpocrat. v. ἀμφίπολις. Certe Harpocration d. l. de Amphipoli scribit, quod πρότερον Ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλεῖτο. De ea Thucydides lib. 4. scribit, Agnonem οἰκιστὴν, qui eo Athenienses deduxit, urbem prius Ἐννέα ὁδοὺς dictam vocasse Amphipolin. At idem Harpocration v. Ἐννέα ὁδοί. Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας ἀπολογίᾳ. τόπος ἐν Θρᾴκῃ περὶ τὴν ἀμφίπολιν. Vide Diodorum Siculum Lib. 11. p. 117. & quæ ibi jam laudatus Valesius annotavit.

d *Spiritum emisit*] Ἐξέπνευσε, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα, ut loquitur Euangelista. Idem est *dimittere vitam* & *deponere animam* apud Nepot. in Annib. cap. 1. & 12. *Spiritum deponere* in veteri inscript. apud Gruterum. *Dimittere animam* apud Martial. 1. epigram. 79.

e *Diffluunt*] Mallem, *defluunt. Defluere* est sensim decidere. Contrarium est *affluere*. Tertull. de Anim. cap. 51. *Vel affluit capillago, vel defluit.* Ita & *defluere capillus* dicitur apud Plinium. Sam-

Cujus ex nomine folia græce [f] Phylla ſunt appellata.

LX. *Siſyphus & Salmoneus.*

SISYPHUS & Salmoneus Æoli filii inter ſe inimici fuere. Siſyphus petiit ab Apolline, quomodo poſſet interficere inimicum, [a] id eſt, fratrem. Cui reſponſum fuit, ſi ex compreſſu Tyronis Salmonei fratris filiæ procreaſſet liberos, fore ultores: quod cum Siſyphus feciſſet, duo ſunt filii nati: quos Tyro mater eorum, ſorte audita, necavit. At Siſyphus [b] ut reſciit, * qui nunc dicitur ſaxum, [c] propter impietatem, adverſus montem ad inferos cervicibus volvere, quod cum ad ſummum verticem perduxerit, rurſum deorſum [d] poſt ſe revolvatur.

LXI. *Sal-*

Sammonicus: *Deſluit expulſus morbo latitante capillus.* Καταῤῥεῖν eadem notione uſurpant Græci. Jer. cap. VIII. 13. Καὶ τὰ φύλλα κατεῤῥύηκεν. & ἀποῤῥεῖν Pſalm. I. τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποῤῥυήσεται). Vulg. interpres, *Folium ejus non deſluet.* Et Eſai. cap. I. vers. 30. *Cum fueritis velut quercus defluentibus foliis.* Loquitur ita quoque Theophylact. in Matth. cap. XV. Iſidorus Orig. XVII. 6. *Flores nominati, quod cito deſluant de arboribus, quaſi fluores.* v. 35. *Unde & tunc folia arborum deſluunt.* Non ignoro tamen nobiliſſ. Heinſium apud Prudent. obſervaſſe *diſpuere* pro *deſpuere*, & *diſtruere* pro *deſtruere*. Quibus, ſi velis, poſſis vulgatam lectionem in Hygino defendere. Feſtus: *Amicinum utris pediculum, ex quo vinum diffunditur.* Lege, *defunditur* cum Leid. Cod. Item, *diruncinnt, depurgant.* idem Cod. *deruncinnt.*

f *Phylla ſunt appellata*] Servius: *Unde etiam Phylla dicta ſunt à Phyllide, quæ antea Petala dicebantur.* Converſam Phyllidem in amygdalum fabulantur. Unde Phyllida bis dixit amygdalum Palladius Lib. XIV.

Ad CAP. LX.

a *Id eſt fratrem*] A gloſſâ hæc eſſe cenſet Cl. Schefferus.

b *Ut reſciit* *] Deeſt heic, ut rectè obſervat Cl. Schefferus, quid in Tyronem perpetrarit.

c *Propter impietatem*] Servius ad Æn. VI. 614. Quod Deorum conſilia publicarit. Homer. Schol. Iliad. A. 180. & Z. 153. Quod Aſopo filiæ ejus eſſe raptorem Jovem indicaverit. Atque ita etiam Apollod. Lib. I. pag. 33. & Schol. Horat. ad od. 14. Lib. II. Quod crudeli latrocinio homines prægravans ingenti ſaxo necaret. Schol. Statii ad Lib. II. Theb. 380. Quod Plutonem deceperit. Schol. Pind. ad Olymp. od. I. pag. 104. Edit. Francof. Si impietas & ea dicenda eſt, etiam vinxit Plutonem apud Euſtath. in Il. Z. pag. 487. Ut multum varient in hac fabulâ veteres, conſtat tamen inter omnes illum iſtum longum laborem ſuum malarum artium retuliſſe mercedem. Nota eſt vetus illa parœmia, Σισύφου μηχαναί, Syneſius Epiſtol. 121. Σὲ Κύκλωπα μὲν ὄντα τῇ τόλμῃ, Σίσυφον δὲ τοῖς ἐγχειρήμασι δίκην μετελθεῖν.

d *Poſt ſe*] H. e. *poſt eum.* Corippus Lib. I. *Somnus ſe veniente fugit*, pro *eâ.* Fulgent. Lib. III. 10. *Ne ſe converſus aſpiceret*, pro *eam.* Noſter Aſtron. II. 15. *Sibi lapide & ferro digitum vincire juſſit.* Capitol. Pertin. cap. 3. *Et ſeditiones quidem contra ſe compeſcunt.* Vide ibi Salmaſ. Ita contra *eum* pro *ſe* poſuiſſe

LXI. *Salmoneus.*

SALMONEUS [a] Æoli filius, Sisyphi frater, cum tonitrua & fulmina imitaretur Jovis, [b] sedens quadrigam faces ardentes in populum mitteret, & cives, ob id à Jove fulmine est ictus.

LXII. *Ixion.*

IXION [a] Leontei filius conatus est Junonem comprimere. Juno Jovis jussu nubem supposuit. Quam Ixion [b] Junonis simulacrum esse credidit, ex ea nati sunt [c] Cen-

se eundem in vita Maximi & Balbini cap. 12. observat Casaubonus. Adde Heinsii Apol. adversus Croium pag. 108. Erasmum in verbis Cypriano peculiaribus. Cæterum Sisyphi hoc saxum tantum fuisse ait Schol. Hom. ad Il. A. 180. quantum fuerat illud, in quod se, ne ab Asopo deprehenderetur, transformaverat Jupiter.

Ad CAP. LXI.

a *Æoli filius*] Apollodor. de Æolo Lib. 1. pag. 21. Edit. Comm. Καὶ γήμας Ἐναρέτην τὴν Δηϊμάχου, παῖδας μὲν ἐγέννησεν ἑπτὰ, Κρεθέα, Σίσυφον &c. Lege, Κρηθέα. Schol. Pind. ad Pyth. od. IV. pag. 204. Edit. Francof. Λέγεται δὲ ἡ μήτηρ Κρηθεῖ καὶ Σαλμωνεῖ Ἐνάρεια &c. scripserim, Ἐναρέτη ex Apollodoro.

b *Sedens quadrigam*] Deest ante hæc verba *&*, quod huc revocandum videtur ex sequentibus. Nam τὸ *cives* interpretamentum τοῦ *populum* esse suspicor. quanquam notavi jam superius ad cap. 4. illam copulam sæpe à nostro omitti. Vet. Epigram. quod Senecæ tribuitur: *In populum sic tu verba maligna jacis.* Micyllus corrigi volebat, *& ascendens quadrigam.* Sed nihil est mutandum. Epitaphio Apollinaris Sidonii: *Summi pontificis sedens cathedram.* Ad quem versiculum consule Savaronem, si hujus locutionis exempla desideres: quibus nos hæc addimus. Fulgent. Lib. III. *Qualem equum sedet, nisi Pegasum?* Lactant. ad Stat. Theb. IX. *Tydei equus, quem Hippomedon sedebat.* Gregor. Dial. Lib. I. *Quia Constantius presbyter equum, quem sedere consueverat, vendidisset.* Et Lib. III. cap. 2. *Equum, quem pro magnâ mansuetudine conjux ejus sedere consueverat.* Apul. X. Miles. *Quibus protinus dignitatis jure consueta loca residentibus.* Spart. Adrian. cap. 22. *Sederi equos in civitatibus non sivit.* Vide ibi Casaub.

Ad CAP. LXII.

a *Leontei*] Non immerito de integritate hujus lectionis dubitat Cl. Schefferus. Schol. Pind. ad Pyth. od. II. ubi varias Ixionis genealogias refert, Leontei nullius meminit. Τὸν δὲ Ἰξίονα, inquit, οἱ μὲν Ἀντίονος γενεαλογοῦσιν, ὡς Αἰσχύλος. Φερεκύδης δὲ Πεισίωνος. ἔνιοι δὲ Ἄρεος. οἱ δὲ Φλεγύα. Quicunque illi sunt, Phlegyæ filium cum illis facit etiam Hom. Schol. ad Iliad. A. 268. Serv. ad Æn. VI. 618. Lactant. ad Stat. Lib. IV. 539.

b *Junonis simulacrum esse*] In schedis MS. haberi ait Barthius Adversf. Lib. VI. 22. *Juno Jovis jussu simulacrum nubem supposuit, quam Ixion, Junonem esse ratus, coiit.* At Lib. VIII. 6. ex conjectura emendat, *Quam Ixion ignarus esse simulacrum coiit.* Ego cogitaveram aliquando, *Quam Junonem, non simulacrum esse credidit*; ut lectori subau-

[c] Centauri. At Mercurius Jovis juſſu, Ixionem ad inferos in rota conſtrinxit, [d] quæ ibi adhuc dicitur verti.

LXIII. *Danae.*

DANAE Acriſii & [a] Aganippes filia. Huic fuit fatum, [b] ut quod peperiſſet, Acriſium interficeret. Quod timens Acriſius, eam in muro lapideo præcluſit. Jovis autem [c] in imbrem aureum converſus, cum Danae concubuit, ex quo compreſſu natus eſt Perſeus. Quam pater ob ſtuprum, incluſam [d] in arca cum Perſeo in mare dejecit. Ea voluntate Jovis delata eſt in inſulam Seriphum, quam [e] piſca-

ſubaudiendum relinquat, *atque ita coiit.* Schol. Hom. Μιγεὶς τῇ νεφέλῃ ὡσανεὶ τῇ Ἥρᾳ, ἔχε παῖδα Κένταυρον, ἀφ᾽ οὗ τὸ Κενταύρων γένος. Plenius rem narrat idem Schol. ad Od. φ. 304. Fulgent. Lib. II. cap. 17. *Illa nubem ornavit in ſpeciem ſuam, cum quâ Ixion coiens, centauros genuit.* Ut autem tantum flagitium auſus fuerit, ebrietas fecit. Ita jocatur Lucianus, apud quem Jupiter: Εὖγε, inquit, ὁ καθάρσιος ἐπ᾽ ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μέχρι τῶν Ἥρας γάμων; τοσοῦτον ἐμεθύσθη τοῦ νέκταρος. Furori adſignat Pind. Schol. ad Pyth. od. II.

c *Centauri*] Serv. ad Æn. VIII. 293. *Pindarus ipſum, cum equas paſceret, inceſtaſſe eas, inde Centauros natos dicit.* Adde Etym. magnum in voce Κένταυρος.

d *Quæ ibi*] Lege *quâ* cum Nob. Heinſio.

Ad CAP. LXIII.

a *Aganippes*] *Eurydicen* eam appellat Apollod. Lib. II. pag. 68. Schol. Apollon. ad Lib. IV. vers. 1090. & Tzetzes in Lycophr. pag. 135.

b *Ut quod peperiſſet Acriſium tolleret*] Ἀντὶ τοῦ *interfecturum eſſe.* Sic Fulgent. Lib. III. *Promittens ei, ut eum participem regni efficeret.* Adde Not. ad cap. 139. Lactant. ad Stat. Lib. I. 255. *Acriſius pater Danaes, qui oraculum accepit cauſam mortis ſibi futuram, quia ex filia naſceretur.* Lege *qui* pro *quia.*

c *In imbrem aureum converſus*] Abbas Columbanus: *Non Jovis auri Fluxit in imbre: Sed quod adulter Obtulit aurum, Aureus ille Fingitur imber.* Fulgent. Lib. I. *Danae imbre aurato corrupta eſt non pluviâ, ſed pecuniâ.* Lepidè Donatus ad Terent. Eun. III. 5. *Quod in gremium Danae Jupiter ut ſplendidus imber illabitur, nonne videtur meretrix dicere adoleſcentibus; illam partem auctore Jove inauratam fuiſſe?* Lact. Lib. I. cap. II. *Danaen violaturus aureos nummos in ſinus ejus effudit.* Non. Dionyſ. Ἀλλὰ πατὴρ Περσῆος ὀλύμπιος, ὄμβρος ἐρώτων Χρύσεος ἐς γάμον ἦλθε, καὶ οὐ φλογόεις παρακοίτης. Anthol. Lib. VII. 198. Ἀρκεῖ σοι χρυσός; ἤρκεσε καὶ Δανάῃ. Hinc χρυσόπατρος Perſeus non inficetè dicitur Tzetz. in Lycophr. p. 135. Pindarus ἰδίως λέγει τὸν Δία ὕσαι χρυσὸν νιφάδα τῇ Ἀλκμήνῃ μιγῆναι. Schol. Pind. ad Iſthm. od. VII. Adde Iſidor. Etym. VIII. cap. XI. Auguſtin. C. D. XVIII. 13.

d *In arca*] Λάρνακα appellant Græci. *Scrinium* non male vertit Schottus Cent. I. 41. Zenob. ubi hanc fabulam narrat. Gloſſ. Cyrill. Λάρναξ, *arca, riſcus. Riſcus* autem eſt *ſcrinium* in Gloſſis Latinis.

e *Piſca-*

[e] piscator Dictys cum invenisset, [f] effracta, vidit mulierem cum infante, quos ad regem Polydectem perduxit, qui eam in conjugio habuit, & Perseum educavit in templo Minervæ. Quod cum Acrisius rescisset eos ad Polydectem morari, repetitum eos profectus est. [g] Quod cum venisset, Polydectes pro eis deprecatus est. Perseus Acrisio avo suo fidem dedit, se eum nunquam interfecturum. Qui cum tempestate retineretur, [h] Polydectes moritur. Cui cum funebres ludos facerent, Perseus disco misso, quem ventus distulit in caput Acrisii, [i] & eum interfecit. Ita, quod voluntate sua noluit, deorum [k] factum est. Sepulto autem eo, Argos profectus est, [l] regnaque avita possedit.

LXIV. *An-*

e *Piscator Dictys*] Conveniens quidem piscatori id nomen, sed præter Apollod. Lib. II. pag. 72. Tzetz. ad Lycophr. p. 135. & Zenob. Cent. I. 41. etiam Hom. Scholiastes ad Iliad. ξ. 319. Dictyn Polydectæ regis fuisse fratrem refert. Σωζέβη, inquit, τὴν παῖδα ἀνατραφῆναι παρὰ Πολυδεύκῃ (Leg. Πολυδέκτῃ) ἢ ὥς ἔνιοί φασιν, ὑπὸ Δίκτυος τοῦ ἀδελφοῦ Πολυδεύκους. Lege & heic Πολυδέκτου. Πολυδεύκης enim Pollux est. *Polydectæ* nomen restituendum quoque Servio ad Æn. VI. 286. ubi corruptè *Polydiotes* appellatur. Suspicabar aliquando gignendi casu *Dictyos* scripsisse Hyginum. Esset ergo *piscator Dictyos*, ἀλιεύς τις Δίκτυος. Ut illud non valde vero dissimile tunc visum fuit, ita nunc nullus dubito, quin piscator ille natus sit ex verbis Pherecydis apud Apollon. Schol. ad Lib. IV. vers. 1090. Καὶ ἐξέλκει αὐτοὺς Δίκτυς ὁ Περισθένους, δικτύῳ ἀλιεύων. Nihil ergo mutandum. Quanquam Germanici Scholiastes in Perseo, qui ita, ut Hyginus, inventam à Piscatore Danaen, & oblatam regi Polydectæ scribit, Dictyos nomen non addit, ut nec Lactant. ad Stat. Th. Lib. II. vers. 220.

f *Effracta*] Cl. Tollius, *effractâ eâ.*

g *Quod cum venisset*] Tametsi secus videtur Cl. Scheffero, puto tamen rectius esse, quod Mycillus volebat, *quo cum* &c. Sic cap. 64. *Eo cum venissent.* & cap. 91. *Quo cum satellites missi venissent.*

h *Polydectes moritur*] Hoc verius sane, quam quod in lapidem ex conspectu Gorgonei capitis eum conversum Apollodorus, Pherecydes, Zenobius, & Ovid. Lib. VI. Met. 249. fabulantur. quos tamen sequitur noster cap. 64.

i *Et eum*] Cl. Schefferus, *ita eum.* Barth. ex MS. *avum.* quod firmatur quodammodo illis cap. 273. *Percussit Acrisium avum suum.* Constabit etiam sententia, si tantum τὸ *&* expellas. Lactant. ad Stat. Theb. I. vers. 255. objecto Gorgonis capite à Perseo, in saxum conversum scribit. percussum pedem Acrisii disco Tzetz. in Lycophr. p. 136.

k *Factum est*] Barth. ex MS. *factum vidit.* Nihil opus erat. Cap. 273. *Quod suâ voluntate noluit, in deorum factus est numero.* scrib. *id Deorum factum est numine.*

l *Regna avita*] H. e. avi sui. Flor. I. 7. *Regnum avitum rapere maluit.* Justin. Lib. XXIII. 3. *Heleno filio Sicilia velut avitum, Alexandro autem Italia regnum destinat.* Corippus Lib. II. *Regnum nobis concessit avitum.* Justin. II. 10. *Materno se tamen jure & avito vincere.* Auctor Orig. G. R. *Qui avi-*

tas

LXIV. *Andromeda.*

CASSIOPE filiæ suæ [a] Andromedæ formam Nereidibus anteposuit. Ob id Neptunus [b] expostulavit, ut Andromeda Cephei filia ceto objiceretur. Quæ cum esset objecta, Perseus [c] Mercurii talaribus volans eo dicitur venisse, & eam liberasse à periculo. Quam cum [d] abducere [e] vellet, Cepheus pater cum Agenore, [f] cujus sponsa fuit, Perseum clam interficere voluerunt. Ille cognita re, caput Gorgonis eis ostendit, omnesque ab humana specie sunt [g] informati in saxum. Perseus cum Andromeda in patriam redit. [h] Polydectes sive Prœtus, ut [i] vidit Perseum tantam virtutem habere, pertimuit, eumque

tas persequeretur injurias. Gloss. Steph. *Avitus*, παππῷος. Ovid. IX. Met. 709. *Vota pater solvit, nomenque imponit avitum.*

Ad CAP. LXIV.

a *Andromeda*] Ita reposui pro *Andromadæ.* quod perperam, ut mox *Andromada*, heic excusum fuerat. Pariter vitiosè apud Hieron. Epitaph. Paulæ Edit. Canis. *Præligata ad saxum Andromades spectatricem.* Contrarium mendum fœdavit Corippum Lib. IV. Edit. Ruizianæ. *Mille secant in frusta trabes, tonat æthere pulsans Malleus.* Leg. *æthera.* Eodem libro dicit: *Agnoscunt dominum, pulsantque balatibus auras.*

b *Expostulavit*] Supr. cap. 46. *Expostulavit, ut filia ejus Neptuno immolaretur.* Schol. German. Cassiepeiâ: *Expostulatamque Andromeden & ceto propositam.* Cypr. Sermon. de Eleemos. *Hac nocte expostulatur anima tua à te.* Secundum Ovid. IV. Met. 670. & Apollod. Lib. II. pag. 75. ex responso Jovis ceto objecta est.

c *Mercurii talaribus*] Tzetz. ad Lycophr. πτερωτὰ ὑποδήματα Νυμφῶν appellat. Vett. Gloss. *Talaria*, πέδιλα. Vide quæ notamus ad Fulgent. Lib. I. cap. 19.

d *Adducere*] *Abducere* esse reponendum jam monuit Micyllus. Infr. cap. 89. *Ut secum eam in patriam abduceret.* Vid. Not. ad cap. 8.

e *Vellet, Cepheus pater*] Ita distinxi, sententiâ id postulante. Monuit Cl. Schefferus. Nec mihi non visum fuit antehac, tametsi id genus ἐπανορθώσεις, quod editioni ipse præfuturus non essem, annotare plerunque neglexi.

f *Cujus sponsa fuit*] Ovid. V. Met. vers. 8. & Apollod. Lib. II. p. 76. Phinea ejus fuisse sponsum volunt. Conon cap. 40. duos habuisse eam procos Phinea & Phœnicem narrat.

g *Informati*] *Informare* est *formare.* Plin. Jun. Lib. VII. epist. 9. *Et nunc informet Martem castamque Minervam, Nunc Venerem effingat, nunc Veneris puerum.* Cic. Orat. *At ego in summo oratore fingendo talem informabo, qualis fortasse nemo fuit.* Arnobius Lib. I. pag. 22. *Quis ipsum finxerit hominem, quis informarit.* Forte scripsit *transformati.*

h *Polydectes sive Prœtus*] De Polydecte & Prœto Ovid. Lib. V. Met. fab. 2. & 4. ne eundem putes esse, ut videntur hæc verba velle. Acrisius & Prœtus Abantis filii & fratres fuere. Quamobrem accedo Cl. Scheffero illa *sive Prœtus* à glossâ esse censenti.

i * *Vidit*] Ne dubites scribere, *ut vidit.* Supr. cap. 25. *Quos ut vidit Iphinoe.* Micyllus in margine: *videtur deesse ubi.* vel *postquam.*

Ad

que per dolum interficere voluit. Qua re cognita Perseus, caput Gorgonis ei ostendit, & is ab humana specie est immutatus in lapidem.

LXV. *Alcyone.*

[a] CEYX Hesperi [b] sive Luciferi & Philonidis filius, cum in naufragio periisset, Alcyone Æoli & [c] Ægiales filia, uxor ejus, propter amorem ipsa se in mare præcipitavit: qui deorum misericordia ambo in aves sunt mutati, quæ Alcyones dicuntur. Hæ aves nidum, ova, pullos [d] in mari [e] septem diebus faciunt hyberno tempore. [f] Mare his diebus

Ad CAP. LXV.

a *Ceyx*] Hanc fabulam paulo aliter narrat Hegesander in proverbiis è Suidâ collectis à Scotto Cent. II. 9. Aristophanis Scholiast. pag. 552. Hom. Schol. ad Il. I. 558. Sed vitiosè ibi Κύηξ apppellatur. Quod vitium tam conspectum miror tam pertinaciter in omnibus ejus, quas quidem viderim, hæsisse editionibus, ut & apud Theocrit. Schol. ad Eid. VII. 57. & Tzetz. in Lycophr. p. 69. Edit. Steph.

b *Sive Luciferi*] Hesperus enim idem est, qui Lucifer. Catull. c. 63. *Nocte latent fures, quos idem sæpe revertens, Hespere, mutato comprendis nomine eosdem.* Horat. II. od. 9. *Nec tibi Vespero Surgente decedunt amores, Nec rapidum fugiente solem.* Servius ad Georg. I. 250. VESPER. *stella, quæ & Venus & Lucifer dicitur.* Idem ad Æn. VIII. 590. *Venus in cœlo unam habet stellam, quæ oriens Luciferum, occidens Vesperum facit.* Adde Nostr. Astron. II. 42. Senec. Hippol. vers. 750. Lactant. in Stat. VI. Theb. vers. 239. Schol. Hom. Iliad. Δ. 226. Varronem, III. R. R. p. 105. Festum in *Jubar*. Hinc *Nocturnum* pro Lucifero ponere ausus est Plautus Amph. I. I. Vide ibi Taubmanni commentarium. *Noctiferum* appellat Catull. carm. 63. ut & Calpurn. Ecl. V. vers. ult.

c *Ægiales*] Ita rescripsi pro *Ægyales*. I & Y, Æ & E, confunduntur in hoc scripto miserabiliter. Theocrit. hanc Κανάζην appellat.

d *In mari*] In scopulis puta. Prop. Lib. III. 5. *Ah miser Alcyonum scopulis affigar acutis.*

e *Septem diebus*] Ita & Lactant. ad Lib. IX. Theb. Stat. vers. 361. Gloss. MSS. ad Lib. I. Georg. Ovid. XI. Met. 746. De numero dierum non convenit inter veteres. Consule Hegesandrum loco modo adducto, Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 1085. Schol. Aristoph. p. 552. Edit. Caldor. Schol. Hom. ad Iliad. I. 558. Sarisberiens. Pol. Lib. II. cap. 2. Plin. Lib. X. cap. 32. Hesych. in Ἁλκυονίδες. Etym. in Ἀλκυών.

f *Mare his diebus tranquillum est*] Est elegans hac de re Apollonidæ epigr. Anthol. Lib. I. Sect. 55. num. 10. ex quo facere non possum, quin in transcursu turpissimam eluam maculam. Ἀλλὰ καὶ ἡνίκα γαῖα καὶ ὠδίνεσσιν ἀπήμων Αὐχεῖς, σὺν φόρτῳ δύσας Ἀστερίην. Quando terram se jactat mare? Emenda mecum μαῖα, & sententia erit venustissima. Obstetricatur mare halcyonibus, quoniam, quo tempore illæ pariunt, tranquillum est. Ad eundem modum ejusdem Lib. 58. Sect. num. I. Delon μαῖαν Latonæ idem appellat Apollonides, ut τιθήνην Callim. Hymn. IV. 10. Et sane μαῖα non γαῖα curæ ὠδῖνες, utpote κυήματα & τοκετοὶ, ut recte exponit Hesychius, qui corruptus tamen in hac voce: Ὠδῖνες, πόνη, ἀλγηδόνες. Leg. πόνοι. Malè ergo interpres Cal-

 lim.

bus tranquillum est, quos dies nautæ g Alcyonia appellant.

LXVI. *Laius.*

LAIO a Labdaci filio ab Apolline b erat responsum, de

lim. Hym. IV. 120, Ὠδῖνας ἀπηρείσαντο λέαιναι, *dolores effuderunt leanæ.*

g *Alcyonia*] Vid. Apostol. Cent. II. 51. Suidam apud Scottum Cent. II. 9. Aristophanis Schol. Ἀλκυονίδας, Lycophron. ac Theocrit. Scholiastæ, & Lucianus Ἀλκυονίδας appellant. Varro L. L. V. p. 99. de Halcedine: *Hac hieme quod pullos dicitur tranquille mari facere, eos dies Halcyonios appellant.* Sarisberiensis loco modo laudato: *Dicunturque dies Halcyonita, quibus vix tenuis aura sentitur.* Dicas corrigendum esse *Halcyonides.* Plin. *Fatificant brumâ, qui dies Halcyonides vocantur.* Sed vera scriptura est *Halcyonida*, ut *Heroida* pro *Heroides*, *Stymphalida* pro *Stymphalides.* De quibus egi ad Præfat. Lib. I. Fulgent. Mythol. Respexit hanc fabulam Vet. Gloss. auctor, qui Philoxenus habetur. *Tranquilla.* Ἀλκυών. Ἀρχαίας. Γαλήνη. Confer Arist. Lib. V. Anim. Hist. Plin. Lib. X. 32. Ælian. Hist. Anim. Lib. I. cap. 37.

Ad CAP. LXVI.

a *Labdaci*] Sic reposui pro eo, quod hactenus editum est, *Labdacis.* Cap. 76. *Labdacus Polydori.* 85. *Laius Labdaci filius.* Certè Λάβδακον, non Λαβδάκην appellant Græci. Eurip. Phœn. 808. Λαβδακίδαις πολυμόχθοις. Schol. τοῖς Θηβαίοις. Πρόγονος γὰρ Θηβαίων Λάβδακος. Facit hic *Labdacus*, ut *Landaces* mihi veniat in mentem, de quâ quid faciant, nescire videntur interpretes Priap. 78. *Nunc misella Landace Vix posse jurat ambulare præ fossis.* Scaliger volebat *Labdace.* Legendum omnino *Landicæ.* Gloss. à Stephano vulgatum eo capite, quo suis nominibus nominantur membra corporis humani: *Landica*, ἐσχαρεῶν. Corruptè procul dubio. Nisi duo vocabula in unum coaluerunt, scribendum, ἐσχάριον, vel ἐσχαρίδιον, quod ὑποκοριστικὸν est ab ἐσχάρα. ἐσχάραι autem φύσεις γυναικῶν, ut notavit Hesychius, cujus verba adscribam: Ἐσχάραι, πυραὶ ἐπὶ ἐδάφους ἀνθρακιαὶ, καὶ αἱ φύσεις γυναικῶν, ἐξῶσται τετράγωνα. Distinguendum post τὸ ἐδάφους. deinde ex τετράγωνα faciendum τετράγωνοι. Vult enim, ut mihi quidem videtur ἐσχάρας etiam dici *Meniana quadrata.* Gloss. Steph. *Menianum*, ἐξῶστα. Cyrill. Ἐξώστης, *Menianum.* Similia illa fuerint basi quadratæ altaris, quæ ἐσχάρα appellatur. Schol. Euripid. Phœniss. 291. Ἐσχάρα δὲ, ἡ ἐν τετραγώνῳ περὶ γῆν βάσις βωμοῦ, πῆξιν ἔχουσα ἄνευ ἀναβάσεως. Supposititius ille Soranus epistolâ ad Cleopatram: *Cujus fons vel labra Græcè πτερυγώματα vel pinnacula dicuntur. Infra vero, quod à superiore parte descendit in medio dicta est landica.* Erit ergo *præ fossis landicæ* idem, quod *præ fossis inguinis*, quas habes epigr. 48. Sed *præ fossis non posse ambulare* duriter nimis dicitur. Lege ergo cum Nob. Heinsio, *præ ficis.* de quibus Carm. 41. & 50. Cur autem ἐσχάρα ponatur pro natura muliebri, inde ortum videtur, quod ἐσχάρας medici vocare soleant κοῖλα ἕλκη ἐν τῷ σώματι, ut est apud Etym. magni auctorem.

b *Erat responsum*] Responsum illud habes subjectum argumento Phœniss. Euripidis. & apud Zenob. Cent. II. 68.

esse-

de filii ſui manu mortem ut caveret. Itaque [c] Iocaſta [d] Menœcei filia uxor ejus, cum peperiſſet, [e] juſſit exponi. Hunc [f] Peribœa Polybi regis uxor, cum veſtem ad mare lavaret, expoſitum ſuſtulit, [g] Polybo ſciente. [h] Quod orbi erant liberis, pro ſuo educaverunt; eumque, quod pedes [i] transjectos haberet, Oedipum nominaverunt.

LXVII. *Oedipus.*

POSTQUAM Oedipus Laii & Iocaſtes filius ad puberem ætatem pervenit, fortiſſimus præter cæteros erat: eique per invidiam æquales objiciebant, eum [a] ſubditum eſſe Polybo, eo quod Polybus tam clemens eſſet, [b] & ille impudens: quod Oedipus ſenſit non falſo ſibi objici.

c *Iocaſta*] *Epicaſta* eſt Hom. Odyſſ. Λ. 270. Sed *Iocaſtam* vocant Tragici, ut annotavit ibi Scholiaſtes, apud quem hanc fabulam, ut & ſequentem habes. Lactant. ad Stat. III. Theb. 286. *Sineneam* appellat neſcio quo auctore: *Jovis*, inquit, *filius Eleus*; *Elei Belus*; *Beli & Libya Agenor*, *Danaus & Ægiſtus*; *Agenoris Cadmus*; *Cadmi Polydorus*. *Polydori Labdacius* (Leg. Labdacus) *Labdacii Laius*; *Laii Oedipus*; *Oedipi & Sinenea Antigone*, *Eteocles*, *Polynices*. De illa Iocaſtâ ænigma habet Diomed. Lib. II. *Avia filiorum eſt, quæ mater mariti.*

d *Menyci*] Ita & cap. ſequent. Sed *Menœcei* ſcribendum. Græcis Μενοικεὺς dicitur. Mirificè variat ſcriptura in hoc libello. cap. 72. eſt *Menætius*. 242. *Menitus*. 243. *Menœcus*. Male *Menœtius* ubique ſcribi jubet Micyllus. Juvenal. Sat. XIV. 240. *Dilexit Thebas, ſi Græcia vera, Menœceus*. Stat. XII. Theb. 696. *Flentemque Menœcea cernit*. Lact. Firm. III. 12. *Voluntariæ ſe morti obtulerunt; ſicut Thebis Menœceus.*

e *Juſſit exponi*] Micyllus *natum*, Barth. *puerum*, addi jubent. quod etſi probavi antehâc, nunc tamen Cl. Schefſero accedo, qui illud ſubaudiendum cenſet. Expoſitus eſt autem in monte Cithærone. Vid. Schol. ad Sophocl. Oedip. Tyrann. vers. 1096.

f *Peribœa*] *Merope* dicitur à Schol. Eurip. ad Phœniſſ. vers. 1050. & Piſandro apud eundem ſub finem fabulæ: quibuſcum facit Seneca Oedipo vers. 272.

g *Polybo ſciente*] Poſt hæc verba πελείαν σίμω ponendam curavi. Cæterum Polybum illum non regem, ſed paſtorem nominat Diodor. Lib. IV. Scilicet paſtores fuiſſe antiquiſſimos regum.

h *Quod orbi*] Cl. Schefferus emendat. *qui quod orbi*. Ego ellipſin tantum eſſe putem copulæ, de quâ ad cap. 4. nobis dictum.

i *Transjectos*] H. e. *perforatos*. Gloſſ. Cyrill. Διαπεπαρμένος, *trajectus*, *transfoſſus*, *transfixus*. Vide Zenob. Cent. II. 68. Lactant. in Argum. Oedipi Senecæ: *In monte Cithærone expoſuit, plantis ignito ferro perforatis*. Vide Poëtam ipſum vers. 812. Curt. IV. 6. *Per talos ſpirantis lora trajecta ſunt.*

Ad CAP. LXVII.

a *Subditum eſſe*] Gloſſ. Steph. *Subditus*, ὑποβολιμαῖος. *Subditivus*, ὑποβολιμαῖος, ὑπολεχμαῖος. Ter. Heaut. V. III. vers. 11. *Subditum ſe ſuſpicatur.*

b *Et ille impudens*] Vereor quicquam mutare. Vid. Not. ad cap. 8. Cl. tamen Schefferus mavult, *at ille.*

ci. Itaque Delphos est profectus [c] sciscitatum de * in prodigiis ostendebatur mortem ei adesse de nati manu. Idem cum Delphos iret, obviam ei Oedipus venit. quem satellites cum viam regi dari juberent, neglexit. Rex equos immisit, & rota pedem ejus oppressit. Oedipus iratus, inscius patrem suum de curru detraxit, & occidit. Laio occiso, Creon Menœci filius regnum occupavit. Interim [d] Sphinx Typhonis in Bœotiam est missa; quæ agros Thebanorum vexabat. Ea regi Creonti simultatem constituit, si carmen, quod posuisset, aliquis interpretatus esset, se inde abire: si autem datum carmen non solvisset, eum se consumpturam dixit, neque aliter de finibus excessuram. Rex re audita, per Græciam edixit, qui [e] Sphingæ carmen solvisset, regnum se & [f] Io-

c *Sciscitatum* &c.] Cl. Schefferus verba ista, *in prodigiis ostendebatur, mortem ei adesse de nati manu*, tanquam ex præcedenti capite malè huc translata, inducit, idque eo libentius, quod à membranis suis abesse ea testetur Barthius. Constituit ergo locum totum hunc in modum: *est profectus sciscitatum de eodem. Cum Delphos iret, obviam ei Laius venit, quem satellites cum viam regi dare juberent, neglexit.* At Laius non obviam venit Oedipo Delphos tendenti, sed jam inde redeunti, Vide Zenob. Cent. II. 68. Apollod. III. pag. 147. Schol. Æschyl. Hypoth. τοῦ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. Barthii membranarum, cum & ipse dominus parvi eas faciat, non ægre feret, si nec ego magnam habuero rationem. Existimo ergo locum hunc non uno laborare vitio, hoc est, cum corrupta quædam esse, tum quædam omissa. Si venia detur, ita legam: *Profectus est sciscitatum de origine suâ. Laius, cui in prodigiis ostendebatur, mortem ei adesse de nati manu, itidem cum Delphos iret, obviam ei Oedipus venit.* Atque ita historia exigit. Senec. Oedip. 276. *Frondifera sanctæ nemora Castaliæ petens* &c. Apollodor. Lib. III. Ἀφικόμενος εἰς Δελφοὺς περὶ ἰδίων ἐπυνθάνετο γονέων. *Sciscitari* est quod Græci interpretes dicunt ἐρωτᾷν διὰ τοῦ θεοῦ. I. Reg. XXI. 10. ἐρωτᾷν διὰ τοῦ κυρίου. ἐρωτᾷν ἐν τῷ θεῷ. Jud. XX. 18. ἐκζητεῖν πρὸς θεόν. Jes. VIII. 19.

d *Sphinx in in Bœotiam est missa*] Lycus in Thebaicis à Dionyso immissam eam refert, ut notavit Hesiod. Schol. in Theog. p. 261. Ed. Heins. De illa ita Schol. in Phœniss. vers. 45. Τὴν δὲ Σφίγγα οἱ μὲν ἔχειν πρόσωπον παρθένου, στῆθος δὲ καὶ πόδας λέοντος, πτερὰ δὲ ὄρνιθος. Σωκράτης δὲ ἐγχωρίαν αὐτήν φησι χρησμολόγον δύσγνωστα μαντευομένην. Τινὲς δέ φασι, ὅτι μία τῶν σὺν αὐτοῖς Κάδμου θυγατράσι μανεισῶν, μετεβλήθη εἰς τὸ ζῶον σφίγγα. Simiæ esse genus docet illustr. Spanhem. de numm. p. 211. & Vives ad Augustin. C. D. Lib. XVI. c. 8. Idem jam veterum quidam suspicati sunt. Schol. Stat. I. Theb. 66. *Alii dicunt, quod Sphinx simia violosa sit.* leg. *villosa sit.* Confer Plin. Lib. VIII. cap. 54. Schol. Hesiod. Ἡ δὲ Σφὶγξ πραγματικῶς μὲν γυνὴ ἦν λῃστρὶς, καὶ εἶχε πολλοὺς σὺν αὐτῇ τοὺς συναρπάζοντας.

e *Sphinga carmen*] Ænigma hoc cujusmodi fuerit præter alios docebunt

te

& [f] Iocastam sororem ei in conjugium [g] daturum. Promissi cum plures regni cupidine venissent, & à Sphinge essent consumpti, Oedipus Laii filius venit, & [h] carmen est interpretatus. Illa se præcipitavit. Oedipus regnum paternum, & Iocastam matrem inscius accepit uxorem, ex qua procreavit Eteoclem & Polynicem, Antigonam, & Ismenam. Interim Thebis sterilitas frugum & penuria incidit ob Oedipodis scelera. interrogatusque Tiresias, quid ita Thebæ vexarentur, respondit: Si quis [i] ex Draconteo genere superesset, & pro patria interiisset, pestilentia liberaturum. Tum [k] Menœceus Iocastæ pater se de muris præcipitavit. Dum hæc Thebis geruntur, [l] Corintho Polybus decedit. Quo audito, Oedipus moleste ferre cœpit. æstimans patrem suum obisse, cui Peribœa de ejus suppositione palam fecit: [m] id Itemales senex, qui eum exposuerat, [n] ex pedum cicatricibus & talo-

te Eurip. Scholiast. Zenobius, Auson. Eid. xv. Tzetzes ad Lycophr. p. 3. & Apollodorus. Visitur Phædri libellis in Meursii editione subjectum. *Carmen* dicit, quemadmodum ξυωστὸν μέλος Euripides Phœniss. 1511. Schol. Τὸ αἴνιγμα λέγει, ἐπεὶ μετὰ μέλους προέφερεν αὐτὸ ἡ Σφίγξ. quam inde & ἀοιδὴν appellat idem poëta. Senec. Oedip. 98. *Carmen poposci: sonuit horrendum.* Fabula inde orta, quod αἴνιγμα λόχον dicant Thebani.

f *Iocastem*] *Iocasten* vel *Iocastam* scribendum. Vide Not. ad cap. 137.

g *Daturum promisit: cum plures*] Elegans, & vera, opinor, Cl. Schefferi est correctio: *daturum. Promissi cum plures* &c.

h *Carmen est interpretatus*] Hinc Οἰδιπόδα σοφίαν dixit Pindarus Pyth. od. iv. pro ænigmate; ut in vett. Epigr. *ænigmata Sphingis* pro *obscuriloquio*, quemadmodum ænigma interpretatur Isidorus in Glossis.

i *Ex draconteo genere*] H. e. ex genere τῶν Σπαρτῶν: illorum videlicet, qui ex satis dentibus draconis illius à Cadmo interfecti erant nati. Vid. Eurip. Phœn. vers. 944.

k *Menyceus Iocastæ pater*] Hoc non concoquo. *Menœceus* ille, qui se de muro præcipitavit, Creontis erat filius, teste Apollodoro Lib. III. p. 155. Etymol. in ἀλλήλους, & Euripide Phœniss. Creon autem frater Iocastæ. An ergo hæc sunt ab inepto glossatore? Non dixerim, cum idem narret cap. 142. Tribuit ergo avo, quod alii nepoti. Stemma vide apud Eurip. Schol. ad Phœniss. vers. 949.

l *Corintho decedit*] Sic apud Justin. xx. 3. *Corintho nunciata victoria est.* Vid. Notas ad cap. 247.

m *Id Itemales*] Cl. Schefferus corrigit, *idem Itemalis*. Non foret deterius *item*, de quo vide Not. ad cap. 57. Quid si explices illud *Id* per *ob id*? Consule Not. ad cap. 8. & 122. Cæterum à Pisandro apud Eurip. Schol. sub finem Phœniss. senex hic dicitur γέρων ἱπποβουκόλος ἀπὸ Σικυῶνος. Suidas, qui in hac narratione multum ab Hygino abit, Μέλιβοιον appellat agricolam, à quo sublatus & eductus hic Oedipus. Confer Senec. Oedip. act. iv.

n *Ex pedum tumore*] Virg. Æn. 11. *Per talos trajectus lora tumentes.*

talorum agnovit Laii filium esse. Oedipus re audita, postquam vidit se tot scelera nefaria fecisse, ex veste matris fibulas detraxit, & se luminibus privavit, regnumque filiis suis alternis annis tradidit, & à Thebis Antigona filia duce profugit.

LXVIII. *Polynices.*

POLYNICES Oedipodis filius, anno peracto, regnum ab Eteocle fratre repetit. Ille cedere noluit: itaque Polynices, Adrasto rege adjuvante, cum septem ductoribus Thebas oppugnatum venit. Ibi [a] Capaneus, quod contra Jovis voluntatem Thebas se capturum diceret, cum murum ascenderet, fulmine est percussus; Amphiaraus terra est devoratus: Eteocles & Polynices inter se pugnantes alius alium interfecerunt. [b] His cum Thebis parentaretur, etsi ventus vehemens esset, tamen fumus se nunquam in unam partem convertit, sed alius alio seducitur. Cæteri cum Thebas oppugnarent, & Thebani regibus suis diffiderent, Tiresias [c] Eueris filius augur præmonuit, si ex Dracontea progenie aliquis interiisset, oppidum ea clade liberari. Menœceus cum vidit se unum civium salutem posse redimere, [d] muro se præcipitavit; Thebani victoria sunt potiti.

LXIX. *Adra-*

Ad CAP. LXVIII.

a *Capaneus*] Serv. ad Æn. I. 48. *Ardea in templo Castoris & Pollucis in læva intrantibus Capaneus pictus est, fulmine per utraque tempora trajectus.* Unde fabula illa originem traxerit, docebit te Vegetius Lib. IV. 21.

b *His cum Thebis parentaretur*] Barth. ad Stat. Tom. III. p. 1493. locum hunc ita constituit: *His cum Thebis parentatur, etsi ventus vehemens exstet.* Ego existimem Hyginum loqui de solenni istâ parentatione ut jam desitâ. Nam quod cap. 71. hac de re legitur, id non Hygino, sed glossatori alicui, qui illud αὐτολεξεὶ ex antiquiore scriptore transtulit, debemus. Repugnare tamen dicas suspicioni meæ τὸ *seducitur*: & quod cap. 164. suâ adhuc ætate stetisse dicat oleam illam, quam Athenis sevisse olim Minerva perhibetur. At cap. 261. desiisse jam innuit flagellationem ad aram Dianæ, quam Tertulliani etiamnum ævo fuisse in usu ostendimus in dissertatione nostrâ, ubi plura huc pertinentia invenies.

c *Eurii*] *Euri* habet Micylli editio, qui in margine adscripsit, *Eurimi.* sed *Eueris* legendum vel *Eueri*, ut ἀρχαϊκῶς scriptum apud Lactant. Arg. Lib. III. Met. Apollod. Lib. III. *Μάντις Τειρεσίας Εὐήρους ϗ Χαρικλοῦς Νύμφης.* Hinc *μάντις Εὐηρείδης* dicitur Theocrito Eid. XXIV. 70.

d *Muro se præcipitavit*] Ante portas se mactavit, ut vult Apollod. Lib. III. pag. 155. Aliam voluntariæ hujus mortis

LXIX. *Adrastus.*

ADRASTO, [a] Talai & Eurynomes filio, responsum ab Apolline fuit, cum filias suas Argiam & [b] Deipylam apro & leoni daturum in conjugium. Sub eodem tempore Polynices Oedipodis filius, expulsus ab Eteocle fratre, ad Adrastum devenit. [c] & Tydeus simul Oenei & [d] Peribœæ captivæ filius, à patre, quod fratrem Menalippum in venatione occiderat, fere sub eodem tempore venit. Quod cum satellites Adrasto nunciassent, duos juvenes incognita veste venisse (unus enim [e] aprinea pelle oper-

tis causam adducit noster cap. 67. & 242. Secutus est ergo diversos auctores. Confer Schol. Euripid. ad Phœniss. vers. 1018.

Ad CAP. LXIX.

a *Talai*] Stemma ita habet, ut refertur ab Eurip. Schol. ad Phœn. vers. 423. Ἀιόλου Κρητεὺς, οὗ Ἀμυθάων, οὗ Βίας, οὗ Ταλαὸς, οὗ Ἄδραστος. Pro Κρητεὺς scribe Κρηθεύς. Vide Not. ad cap. 12.

b *Deiphilam*] Ita exaratum hoc vocabulum etiam apud Stat. Schol. ad II. Lib. Theb. vers. 159. Serv. Æn. I. v. 101. aliosque. Quod imputandum posteriori ævo, quo ut aspirabant non aspiranda, ita contra adspirationem illis detrahebant, quæ cum maximè eam requirebant. Originem si respicias *Deipyla* scribas oportet. Corruptè Διϊπύλη excuderunt in Hom. Scholiis ad Iliad. Δ. 376. Ὀνομαστικῶς dictam eam ab aliis Ἀργείαν tradit Theocrit. Interpres ad Eidyll. XVII. v. 53. Contrarium vitium est apud Isidor. Orig. Lib. XX. cap. II. *Spingæ sunt, in quibus sunt spingatæ effigies, quos nos griphos appellamus.* Corrig. *Sphingæ* & *Sphingatæ.*

c *Et Tydeus*] Forte melius, *eo Tydeus.* Historiam vide apud Homeri Schol. ad Il. ξ. 120. Apollod. Lib. 1. pag. 30. Schol. Stat. ad Theb. Lib. 1. 402. *Quia occiderat avunculum suum Thoantem, matris fratrem, vel ut quidam volunt, Apharea. Manifestius tamen est, quod Menalippum fratrem suum, dum venaretur, occidit.* Idem tamen ad vers. 280. *Toxeum* eum fratrem appellat.

d *Peribœæ*] Ita quoque eam appellant Diodorus Lib. IV. pag. 240. Apollodorus Lib. 1. pag. 28. Schol. Stat. ad Theb. Lib. 1. v. 41. *Eurybœam* vocat.

e *Aprinea pelle*] Analogia postulare videtur *aprinâ*, ut *à caper caprinus, fiber, fibrinus, ita ab aper aprinus.* Gloss. Isid. *Castorinum, vebrinum.* Lego, *fibrinum.* Schol. Juven. ad Sat. XII. 34. *Castorem bebrum dicit.* Restituo & ibi *fibrum.* Lucill. *Viscus aprinum.* Gloss. Cyrill. Συάγριον, *aprinum.* Capella Lib. II. *Nunc cristæ cum aprinis dentibus videbantur.* Varro IV. L.L. *Porcus aprinus.* Apicius Lib. VIII. cap. I. *Condimentum aprinum, perna aprina.* Confer Charis. Lib. I. Est tamen, cur non nihil addubires, si examines ista in notis Tyronis & Senecæ p. 159. *Iantinum, Iantineum. Apruna, Aprugineus.* (Leg. *aprugneum*) p. 175. quibus addere possumus, *coccinus* & *coccineus.* Schol. Juven. ad Sat. III. 283. *Quod Græci coccinum sive coccum dicunt, Latini veteres birrum vocarunt.* Lego *coccineum.* quod invenies apud Vet. Interpret. Jos. cap. 2. Quanquam triplici terminatione à *Carbasus* formarunt *Carbaseum, Carbasinum,* & *Carbasineum:* quorum postremum Varronis est apud Non. cap. XIV. Ita non tantum *russus*, sed & *russeus* dixerunt. Petron. *Tunicâ vestitum russeâ.* Damnat tamen τὸ *russeus* Charisius Lib. I. Non curat ergo Grammaticos Palladius

opertus, alter leonina.) Tunc Adrastus [f] memor sortium suarum, jubet eos ad se perduci: [g] atque ita interrogavit, quid ita hoc cultu in regna sua venissent. Cui Polynices indicat se à Thebis venisse, & idcirco [h] se pellem leoninam operuisse, quod Hercules à Thebis genus duceret, & insignia gentis suæ secum [i] portare. Tydeus autem dicit se Oenei filium esse, & à Calydone genus ducere, ideo pelle aprina se opertum, significans aprum Calydonium. Tunc rex responsi memor, Argiam majorem dat Polynici, ex qua nascitur Thersander: Deipylam minorem dat Tydeo, ex qua nascitur Diomedes, qui apud Trojam pugnavit. At Polynices rogat Adrastum, ut sibi exercitum commodaret, ad paternum regnum recuperandum à fratre: cui Adrastus non tantum exercitum dedit, sed etiam ipse [k] cum aliis ducibus profectus est, quoniam Thebæ septem portis claudebantur. Amphion enim qui Thebas muro cinxit, septem filiarum nomine portas constituit. [l] Hæ autem fuerunt, [m] Thera, [n] Cleodoxe, Astynome, Astycratia, Chias, [o] Ogygia, Chloris.

LXX. *Re-*

Lib. IV. Tit. 13. *Colores hi præcipui, badius, aureus, albineus, russeus* &c. Nec Apul. Lib. II. Met. *Russea fasciola succinctula.* In Judicio Coci & Pistoris, *Cervinam Actæon tollit, Meleager aprunam.*

f *Memor sortium suarum*] Extant illæ apud Eurip. Schol. ad Phœniss. v. 415. ubi hanc fabulam habes, ut & apud Zenob. I. 30. Apollod. Lib. III. p. 150.

g *Atque ita interrogavit*] Cl. Schefferus mallet, *atque irâ sive iratè interrogavit.* Nihil muto. Vide Not. ad cap. 2. Infr. cap. 89. *Apollo iratus ita respondit: Si Trojanorum* &c.

h *Se pellem leoninam operuisse*] Malim, tametsi probet illud Cl. Schefferus, *pelle leoninâ*, cum præcesserit modo, *pelle leoninâ opertus.* Si retinere tamen velis, non male illud Græcorum κατὰ subaudieris. Hieron. Epit. Paulæ: *Quis inopum moriens non illius vestimenta obvolutus est?* Ita edidit Canisius. sed perperam, opinor, cum alii dederint, *vestimento.* De pelliceo amictu audi dis-

ferentem Ampliss. Spanhem. in de Numm. Præst. p. 345.

i *Portaret*] Assentior Scheffero reponenti, *portare.*

k *Cum aliis ducibus*] Εὐστίχιος idem, *cum aliis sex ducibus.* quod & Cl. Tollio venerat in mentem.

l *Hæ autem fuerunt*] Longè alia portarum nomina dedit Pausan. pag. 555. Edit. Wechel. & Apollod. Lib. III. pag. 154. Stat. VIII. Theb. vers. 353. & seqq.

m *Thera*] Perperam *Lerta* dicitur cap. XI. Vide Apollodor.

n *Cleodoxe*] Κλεόδοξα est Apollodoro & Tzetzæ. Vide quæ notavi ad cap. XI.

o *Oggygia*] Scribe *Ogygia.* Schol. Stat. ad VII. Theb. 33. *Una enim porta ex septem Ogygia nuncupatur.* Etymol. Mag. Ὤγυγος, ἀρχαῖος βασιλεὺς Ἀθηναίων, ἀφ' οὗ καὶ Ὠγύγιαι πύλαι ἐν Θήβαις.

Ad

LXX. *Reges septem Thebas profecti.*

ADRASTUS Talai filius ex Eurynome Iphiti filia, Argivus. Polynices Oedipodis filius ex Iocasta, Menœcei filia, Thebanus. Tydeus Oenei filius ex Peribœa captiva, Calydonius. Amphiaraus [a] Oeclei, vel, ut alii autores dicunt, Apollinis ex [b] Hypermestra Thestii filia, Pylius. [c] Capaneus Hipponoi filius ex Astynome [d] Talai filia, sorore Adrasti, Argivus. Hippomedon [e] Nesimachi filius ex Mythidice Talai filia, sorore Adrasti,

Ad CAP. LXX.

a *Oeclei*] Stemma ita recenset Pind. Schol. ad Nem. od. IX. Μελάμποδος Ἀντιφάτης, οὗ Οἰκλῆς, οὗ Ἀμφιάραος. ut & Eustath. ad Iliad. p. 239. Edit. Bas. An legendum *Oiclis*? Apollod. Lib. III. Ἀμφιάραος Οἰκλέους. Malè interpres, *Oicleis filius*. Οἰκλέης. *Oicles*, ut *Themistocles* Θεμιστοκλέης. Possis tamen rescribere ἀρχαικῶς *Oicli*, ut *Chrysi* infr. cap. 106. & *Themistocli*, aliaque id genus observata à Victorio in Cicerone. Consule Popm. in de Antiq. Locut. Lib. I. cap. 9. Gronov. Observ. in Eccles. Script. Lib. I. cap. XI. Indicem magni operis inscriptionum Gruteri, ubi *Isidi*, *Nepoti*, *Jovi*, *Tonanti*, & similia gignendi casu usurpata habes, ut *Chremi* apud Terent. Andr. II. 2. 31. Servius ad Æn. I. 34. *Detrahitur autem Stertiæ declinationis genitivo.* Immo tolerabile etiam *Oïclei*. ut *plebei* in vett. inscript. & Vell. Lib. II. 44. *Herculei* in Catull. Carm. 36. quod ab *Herculeus* Æolicâ terminatione tractum procul dubio. *Oiclei* ergo genitivus erit ob *Oicleus*. Quod si vel per somnium venisset in mentem veteri Horatiano Comment. non scripsisset ad od. 15. Lib. I. *Achillei & Ulyxei veteres dixerunt ad similitudinem fortassis dici & faciei.* Melius alter, qui se Acronem facit: *Veterum declinationes ista habent, Achillei. Ulyssei. ab Achilleus. Ulysseus.* Certè à recto Οἰκλεὺς declinasse Οἰκλέα videri potest Apollod. ipse Lib. III. pag. 160. Πρὸς Οἰκλέα παραγίνεται). Sed rectius ab Οἰκλῆς dicas esse. Imo Ovid. si audias Lib. III. μαζιοπεχνίας vers. 13. nihil mutes: *Sic scelere Oeclides Talaenia Eriphyles Vivus. & in vivis ad Styga venit equis.* & Lib. VIII. Met. v. 316. *Et adhuc à conjuge tutus Oeclides.* Lactant. ad III. Theb. Stat. 620. *Oeclides. Amphiaraum dicit Oeclei filium.* Perperam ergo apud eundem ad Lib. I. 42. *Lyncei & Hipermnestræ filius* dicitur. Quanquam synæresis illa ligatæ magis, quam solutæ orationi conveniat. Sic *Phaeton* pro *Phaëton* dixit apud Quintil. Varro, & Ovid. Metam. si vulgatis edd. credas. *Æta* pro *Æeta*. Ab Eustath. ad Hom. Catal. vers. 73. Ἰοκλῆς hic Oecleus dicitur. Adde quæ notamus ad cap. 128.

b *Hypermestra*] Ita & cap. 73. sed cap. 250. matrem ejus *Clytemnestram* appellat. Ὑπερμνήστρα est Diodoro Lib. IV. & Thespii filia, quem in Thestium mutat Palmerius. & rectè quidem. Vide Apollod. Lib. I. pag. 24. & quæ dicta sunt ad cap. 14.

c *Capaneus*] Schol. Stat. ad Theb. Lib. I. vers. 45. *Capaneus, ut alii putant, Hippote Astimoniæ filius.* Lege, *Hipponoi & Astynomæ.*

d *Talai*] Schol. Hom. ad Od. Λ. 325. Ἴφιος θυγατέρα facit.

e *Nesimachi*] *Aristomachus* hic est Apollodoro Lib. III. Nihil tamen mutandum. Schol. Stat. ad Lib. I. Theb.

H 5 vers.

sti, Argivus. Parthenopæus, [f] Meleagri filius, ex Atalanta Jasii filia, ex monte [g] Parthenio, Arcas. Hi omnes duces apud Thebas perierunt, præter Adrastum Talai filium: is enim [h] equi beneficio ereptus est. qui postea filios eorum armatos ad Thebas expugnandas misit, ut injurias paternas vindicarent, eo quod insepulti jacuerant Creontis jussu, qui Thebas occuparat, fratris Jocastes.

LXXI. *Septem* [a] *Epigoni, id est, filii.*

ÆGIALEUS Adrasti filius ex [b] Demoanassa, Argivus. Hic solus periit ex septem, qui exierant: quia pater [c] exuperaverat, pro patre [d] vicariam vitam dedit. cæteri sex victores redierunt. Thersander Polynicis filius ex Argia Adrasti filia, Argivus. Polydorus Hippomedontis filius, ex Euanippe Elati filia, Argivus. Alcmæon, Amphiarai filius, ex Eriphyle Talai filia, Argivus. [e] Thesimenes Parthenopæi filius ex Clymene nympha, Nysius. * Poly-

vers. 44. *Hippomedon Nesimachi & Nausica filius.* An & in Hygino pro *Mythidice* reponendum sit *Nausicâ* vel *Nausicae*, examinandum relinquo lectori.

f *Meleagri filius*] Vid. Not. ad cap. 99. Sunt qui *Talai* fuisse filium tradiderint. Vid. Schol. Sophocl. ad Oedip. Colon. vers. 1316. Cum Hygino facit Schol. Stat. ad I. Theb. vers. 45.

g *Partheno*] *Parthenio* scribendum ex cap. 99. quod visum quoque Cl. Scheffero est.

h *Equi beneficio*] Quem longe velocissimum habuit ex seminio Arionis, ut scribit Philargyrius ad Lib. III. Georg. 122. Stat. IV. Theb. vers. 43. & Hom. Iliad. Ψ. 346. Propert. Lib. II. El. 25. Apollod. Lib. III. Arionem ipsum ei dant. Consule ad Homeri locum Schol. & ad Hesiod. Asp. pag. 197. Edit. Heins. Tzetzen ad Lycophr. p. 123.

Ad CAP. LXXI.

a *Epigoni*] Ἐπιγενόμενοι Eratostheni Καταστερ. cap. 25. Οἱ υἱοὶ Hesychio in Κάδμειοι. Vid. Homeri Schol. ad Iliad. Δ. vers. 405. Usurpant id vocabulum, ut Latinum, etiam Cicero & Mela. Pariter Just. XII. 4. *Hæc suboles nomen habuit Epigoni.*

b *Demoanassâ*] Malim, *Demonassa*. quod vocabulum occurrit cap. 14. 97. & 102.

c *Exuperaverat*] Barth. ex membranis suis: *quia pater sex superaverat.* Haud dubito, quin verior futura sit lectio, si scripseris: *quia pater ex septem superaverat.* Nam præter Adrastum ἐν τῇ προτέρᾳ στρατείᾳ οἱ μὲν ἄλλοι ἓξ στρατηγοὶ ἀπώλοντο, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ὅτε οἱ ἐπίγονοι, μόνος ὁ Ἀδράστου παῖς Αἰγιαλεὺς ἀπώλετο, ut præter alios tradit etiam Pind. Schol. Hyg. cap. 10. *Qua ex septem superaverat.*

d *Vicariam vitam dedit*] Vicarium est, quod quis vicem alterius facit. Sic cap. 51. *Uxor se Alcestis obtulit, & pro eo vicariâ morte interiit.* Cap. 243. *Vicariâ morte obiit.* Apulej. II. Metam. *Vicariam pro me lanienam susceptavit.*

e *Thesimenes*] *Promachum* hunc appel-

[f]Polynices Oedipodis filius, anno peracto, regnum ab Eteocle fratre, Adrasto Talai filio adjutore, repetit, cum septem ductoribus, & Thebas oppugnarunt. Ibi Adrastus beneficio equi profugit. Capaneus contra Jovis voluntatem Thebas se capturum dixit: & cum murum ascenderet, fulmine ab Jove est percussus. Amphiaraus cum quadriga terra est devoratus. Eteocles & Polynices inter se pugnantes, alius alium interfecerunt. His inferiæ communes cum fiunt, Thebis fumus separatur, quod alius alium interfecerunt. reliqui perierunt.

LXXII. *Antigona.*

CREON Menœcei filius edixit, ne quis Polynicen, aut qui una venerunt, sepulturæ [a] traderet, quod patriam oppugnatum venerint. Antigona soror & Argia conjunx, clam noctu Polynicis corpus sublatum, in eadem pyra, qua Eteocles [b] sepultus est, imposuerunt: quæ cum à custodibus deprehensæ essent, Argia profugit, Antigona ad regem est perducta. Ille eam Hæmoni filio, cujus sponsa fuerat, dedit interficiendam. Hæmon amore captus, patris imperium neglexit & Antigonam [c]ad pastores demandavit; ementitusque est, se eam inter-

pellat Apollod. Rectè vidit Cl. Schefferus duos heic desiderari, *Diomeden* Tydei, & *Sthenelum* Capanei filium. Apollodorus, omisso Polydoro, Hippomedontis filio, pro eo duos alios, Amphilochum alterum Amphiarai, & Eurypylum Mecistei filium Epigonis accenset, atque adeo octo numerat. Eustath. ad Hom. Iliad. p, 323. Edit. Bas. Stratolaum appellat Parthenopæi filium, & Epigonos novem agnoscit.

f *Polynices*] Et hoc esse ex illis, quibus hic scriptor stolidè à glossatore aliquo interpolatus est non uno loco, libenter credo Cl. Scheffero. Spuriam hanc esse laciniam satis arguit cap. 68.

Ad CAP. LXXII.

a *Traderent*] Lego, *Traderet*. Præcessit enim, *ne quis*. De figurâ illâ, quâ nomen multitudinis licet singularis formæ sit, cum plurali interdum verbo convenit, non puto heic cogitandum.

b *Sepultus est*] Cl. Schefferus mallet, *repositus est*. Non puto esse necesse. Nam etiam combustio est sepultura. Vide Cl. Cuperi Observat. Lib. I. cap. 7. & Borremansii Var. Lect. cap. 9. Florus Lib. III. cap. 21. *Tantum non eodem igne sepelitur*. Noster infr. cap. 171. *Ne ab igni obrueretur*.

c *Ad pastores demandavit*] Notat Barth. Advers. Lib. VIII. 6. *demandare* huic scriptori esse ablegare. Cap. 199. *Oresten Ægisthus necandum demandavit*. Cap. 117. *Demandavit in Phocide Strophio*. Ita & *mandare* usurpat cap. 184. *Merope filium, quem ex Cresphonte habebat, absconse ad hospitem in Ætoliam mandavit*. Eadem significatione

τὸ

terfeciſſe. Quæ cum filium procreaſſet, [d] & ad puberem ætatem veniſſet, Thebas ad ludos venit. Hunc Creon rex, quod ex Draconteo genere omnes in corpore inſigne habebant, cognovit. Cum Hercules pro Hæmone deprecaretur, ut ei ignoſceret, non impetravit. Hæmon ſe & Antigonam conjugem interfecit. At Creon Megaram filiam ſuam Herculi dedit in conjugium: ex qua nati ſunt [e] Theremachus & Ophites.

LXXIII. *Amphiaraus, Eriphyla, & Alcmæon.*

AMPHIARAUS Oeclei & Hypermeſtræ Theſtii filiæ filius augur, [a] qui ſciret, ſi ad Thebas oppugnatum iſſet, ſe inde non rediturum, itaque celavit ſe conſcia Eriphyle conjuge ſua, Talai filia. Adraſtus autem, ut eum inveſtigaret, [b] monile aureum ex gemmis fecit, & munc-

τὸ dare venit Fulgentio cap. 7. Lib. III. *Unde & ad Lycomedis regiam datur.* Adde quæ notavimus ad cap. 3.

d *Et ad puberem*] Barthius ad Stat. Tom. 11. 923. *Iſque ad* &c. nihil mutem. Vide Not. ad cap. 8. & 77.

e *Theremachus & Ophites*] Ita nominat quoque eos cap. 31. & 32. Sed vide quæ obſervavi ad locum priorem.

Ad CAP. LXXIII.

a *Qui ſciret*] Micyllus conjicit, *cum ſciret*. Cl. Schefferus, *quia ſciret*. Sed nihil mutandum. *Qui* heic valet idem, quod *quia* vel *eo quod*. Nepos: *Atticus, qui civitatem ſervatam cuperet, pecuniam numeravit de ſuo.* Eodem ſenſu *ut qui* uſurparunt. Quod etſi notiſſimum eſt, non advertit tamen Criticos in loco Vellejano Lib. 11. cap. 38. *Ut quæ facilius, quam partibus, ſimul univerſa conſpici poſſint.* Quis non aliquid conjecturatum huc, velut in ſymbolam, contulit? Atqui locus ſatis apertus eſt, nec ullâ indiget emendatione. Hoc enim dicit: *Quoniam ea in unum locum contracta facilius, quam per partes & variè diducta, capi animoque infigi poſſunt.* Curt. Lib. v. cap. 3. *Ut quibus etiam cum loco dimicandum eſſet.* Juſtin. Lib. 11. cap. 11. *Cadunt, ſternuntque omnia, ut qui ſciant ſe pugnare non ſpe victoriæ, ſed in mortis ultionem.* Plin. Lib. v. ep. 8. *Ut qui ſermunculis etiam fabelliſque ducantur.* Sed abire in alia omnia Nobiliſſimum Heinſium video in caſtigationibus ſuis; cujus nos judicio libenter cedimus. Idem tamen haud ægrè dat nobis cap. 17. non fuiſſe ſollicitandum iſtum locum, *petenſque conſulatum pæne omnium civium ſuffragiis factus eſt.* hoc eſt, conſul factus eſt. Ellipſis hæc tam elegans, quam non protrita. Victor Cæſar. cap. 37. *Poſt quem Probum in Illyrico factum accepere.* h. e. imperatorem factum. Cælius ad Ciceronem epiſt. 4. *Inde Hirrum cuncti jam non faciendum flagitare.* h. e. non faciendum ædilem. Fruſtra heic ſunt viri eruditi. Optimus verborum ſuorum interpres ipſe Cælius, cujus ſunt illa epiſt. 3. *Nam me, ſi fio, forſitan cum locupletiore referam.* Epiſt. 6. *Optimus quiſque eum non fecit.*

b *Monile aureum ex gemmis*] Si aureum, quomodo ex gemmis erat factum? Scilicet *ex gemmis facere*, nihil aliud eſſe, quam cum gemmis ſive gemmatum facere, gemmis diſtinguere. Ge-

muneri dedit sorori suæ Eriphylæ: quæ doni cupida, conjugem prodidit. Amphiaraus Alcmæoni filio suo præcepit, ut post suam mortem pœnas [c] à matre exequeretur. qui postquam apud Thebas [d] terra est devoratus, Alcmæon memor patris præcepti, Eriphylen matrem suam interfecit; quem postea furiæ exagitarunt.

LXXIV. *Hypsipyle.*

SEPTEM ductores qui Thebas oppugnatum ibant, devenerunt in Nemeam, ubi Hypsipyle Thoantis filia in servitute puerum [a] Archemorum sive Ophelten, [b] Lyci regis filium, nutriebat. Cui responsum erat, ne in terra

Geminum germanum est illud cap. 166. *Soleas aureas ex adamante fecit.* Ter. Eun. v. 4. *Quo pacto ex jure hesterno panem atrum vorent.* Donatus: *Ex pro cum positum est.* Varro R. R. III. *Pullis opponitur nasturtium ex aquâ in vas.* Nihil hac locutione frequentius apud Sammonicum, Plinium, Celsum, Seribonium Largum, & Macrum etiam; ut cap. 12. *Omnia deinde simul bene trita ex melle jugabis.* Quin aureum fuerit illud monile dubitandum non est. Poëta nescio quis apud Clementem Strom. II. pag. 388. Ἡ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα. Quantorum malorum post Eriphylæ mortem extiterit causa, legere est apud Parthenium cap. 26. Erot. Non ab Adrasto, sed Vulcano confectum hoc monile narrat Lactant. II. Th. Stat. vers. 272. ubi plenam hujus infausti cimelii historiam habes.

c *A matre exequeretur*] H. e. *exigeret.* Vide notata ad cap. 58.

d *Terrâ est devoratus*] Schol. Pind. ad Olymp. od. VI. Ἀμφιάραος γὰρ κατεπόθη σὺν τοῖς ἵπποις ἐν Ὠρωπῷ πόλει τῆς Βοιωτίας. Hinc ludi in illâ urbe instituti, quos Ἀμφιάρεια appellarunt, ut idem annotat ad od. VIII. Locum, ubi terræ hiatu fuit absorptus cum curru Ἅρμα vocatum tradit Pausanias Bœot. Urbem facit Hom. Schol. ad Catalog. vers. 6. ut & Lactant. ad Stat. Theb. VIII. vers. 206. appellatque *Amphiarma* cum Homero, ut ait. quod falsum est. Ἅρμα enim à poetâ vocatur loco modo laudato. Corrige ergo *Harma.* quo nomine & ab Hesychio & Etymologo quoque signatur in voce Ἅρμα. Casum hunc infelicem eleganter describit Stat. sub finem Lib. VII. Theb.

Ad CAP. LXXIV.

a *Archemorum sive Ophiten*] Lege *Ophelten* ex Tzetze in Lycophron. Apollod. Lib. I. pag. 40. & III. 152. Schol. Pind. Hypothesi Nem. Lactantio in Stat. Theb. Lib. IV. 717. Apollodor. Ἀμφιάραος δὲ εἶπεν ἐκείνοις τὸ σημεῖον τοῦτο τὰ μέλλοντα προμαντεύεσθαι. Τὸν δὲ παῖδα Ἀρχέμορον ἐκάλεσαν. Notat Faber: Ἀγχέμορον *legi debet propter Etymologiam.* Audacter satis. *Archemorus* enim ab omni antiquitate appellatur. Schol. Pind. Hypothes. Nemeon. Ἀμφιάραος δὲ τούτοις μαντευόμενος Ἀρχέμορον αὐτὸν ἐκάλεσεν, ὅτι αὐτοῖς ἀρχὴ μόρου ἐγένετο ὁ τοῦ παιδὸς θάνατος. Hæc ergo est Etymologia.

b *Lyci*] *Lycurgi* filius est scriptoribus, quos modo adduxi. Suspicatur Cl. Schefferus vitium esse ortum ex scripturæ compendio, quod vero valde

ra puerum deponeret, antequam poſſet ambulare. Ergo ductores ſeptem, qui Thebas ibant, aquam quærentes, devenerunt ad Hypſipylen: eamque rogaverunt ut eis aquam demonſtraret. Illa timens puerum in terram deponere, [c] apium altiſſimum erat ad fontem, in quo puerum depoſuit: quæ dum aquam eis tradit, draco fontis cuſtos puerum exedit. At draconem Adraſtus & cæteri occiderunt, & Lycum pro Hypſipyle deprecati ſunt, ludoſque puero funebres inſtituerunt, qui [d] quinto quoque anno fiunt, in quibus victores [e] apiaciam coronam accipiunt.

LXXV. *Tireſias.*

[a] IN Monte Cyllenio Tireſias [b] Eueris filius, paſtor, [c] dra-

de eſt ſimile. Hyginum, ni fallor, intellexit quoque Schmidius Prolegom. in Nemeonicas: *Alii Lyri & Eurydices (puto eſſe perperam lectum Lyri pro Lycurgi) fuiſſe filium volunt.* Sed & ipſe perperam *Lyri* pro *Lyci* legit. Deprehendes idem vitium cap. 273. & 15. In honorem Pronactis ludos ab illis inſtitutos quidam voluere. Vide Ælian. Var. Hiſt. Lib. IV. cap. 5.

c *Apium altiſſimum erat ad frontem, in quo*] Scribere debuiſſet, *quod apium altiſſimum erat ad fontem, in eo* &c. Fontem illum *Langiam* appellat Statianus interpres.

d *Quinto quoque anno*] Hoc falſum eſt. Schol. Pind. Hypoth. Nem. Καὶ ἔσι τριετὴς, πλήρωμος μηνὶ πανέμῳ. Scribendum ergo eſſet, *tertio quoque anno.* Intra quam periodum recurrebant etiam Iſthmia, de quibus tamen Plinius Lib. IV. cap. 5. *Iſthmi pars altera cum delubro Neptuni quinquennalibus inclyta ludis.*

e *Apiaciam coronam*] Vide Epigram. Archiæ Lib. I. Anthol. Heſych. Σελίνου στέφανος, πένθει ἀποθνήκων. Διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῷ Ἰσθμικῷ ἀγῶνι ἐχρήσαντο αὐτῷ. Hypoth. Nem. Pind. Ὁ δὲ στέφανος ἐκ χλωρῶν πλέκεται σελίνων. Διαφέρει δὲ τοῦ κατὰ τὸν Ἰσθμόν. Καθόσον ἐκεῖνος ἔχει τὰ σέλινα *. Scrib. ξηρὰ σέλινα. Adde Suid. Parœm. à Scotto coll. Cent. XII. 65. Schol. Pind. Διὰ τὸ καταχθόνιον εἶναι τὸ φυτόν. Νέμειον ἄνθος appellat Sibylla Lib. V.

Ad CAP. LXXV.

a *In monte Cyllenio*] Hom. r'. Schol. ad Odyſſ. K. 499. & Tzetzes in Lycophron. in *Citharone* contigiſſe id ſcribunt. Lactant. ad Stat. Theb. Lib. II. vers. 96. cum Hygino, unde cum non paucis etiam hanc fabulam tranſſcripſit: *In monte Cyllenio Tireſias dracones coeuntes calcaſſe dicitur.* Etiam Apollod. Lib. III. Κυλλήνῃ appellat.

b *Eurimi*] Etiam heic *Eueris* vel *Eueri* reponendum, ut cap. 68. quod & Meurſius ad Phlegontis cap. 4. vidit, ubi corruptè *Enmaris* dicitur filius, ut *Pericli* adhuc vitioſius apud Lactant. *Eurymi* filius fuit Telemus, de quo cap. 128. *Eueri* ἀρχαϊκῶς, ut *Achilli*, & ſexcenta alia, per apocopen, ut cenſet Donatus.

c *Dra-*

[c] dracones venerantes dicitur baculo percussisse, [d] alias calcasse: ob id in mulieris figuram est conversus: postea monitus à sortibus, in eodem loco dracones cum calcasset, [e] redit in pristinam speciem. Eodem tempore inter Jovem & Junonem fuit jocosa altercatio, quis magis de re venerea voluptatem caperet, masculus, an fœmina: de qua re Tiresiam judicem sumpserunt, qui [f] utrumque erat

c *Dracones venerantes*] Recte Micyllus: *Venerantes pro coeuntes videtur posuisse à Venere deducto verbo.* Anton. Liber. cap. 17. Τοὺς ἐν τῇ τριόδῳ μιγνυμένους ὄφεις ἐντυχὼν ἀπέκτεινε. Barthius: *Venerantes hujus scriptoris phrasi est Venerem exercentes, cujus ego verbi exemplum, nusquam tamen vidisse memini.* Scioppius sic plebem Romanam locutam censet in Famiani Infamiâ, sed unico hoc Hygini exemplo nixus, quem Augustæi ævi scriproribus parum criticè accenset. Opportunè me monuit illustris Heinsius huc pertinere illa ex Gloss. Vett. Ἀφροδισιασὴς *venerosus.* & *venerosus* Ἀφροδισιαστής. Sed illis, opinor, magis adhuc ista Petron. Fragm. Trag. p. 49. ed. Blau. *Sed ego non mehercules corporaliter autem, aut propter res venenerarias curavi.* Pro *autem*, quod omiserunt Patavini, legerim, *eam.* Cyprianus de Aleatoribus: *Sciens quoniam foris maleficus & venerarius.* Quo loco *venerarium* esse putat Pamelius, qui veneratur idola. At mihi certum legendum, *venenarius* h. e. φαρμακός. Occurrit ea vox apud Sueton. Neron. cap. 33. Apul. Apolog. & Schol. Juv. ad Sat. 3. vers. 33. Respexit locum Apocalyps. cap. XXII. vers. 15. Sixtus II. Serm. de Divit. *Quo magis augetur, & cum suis amatoribus venerata fuerit.* Quem locum debemus Reinesio.

d *Alias calcasse*] Cl. Schefferus legendum arbitratur: *percussisse alias, alias calcasse.* Potuit sane fœminino genere τὸ *draco* (quanquam posteriores maluerunt *dracæna*, ut *leæna*) usurpasse, ut olim, *hic* & *hæc leo, latro, fullo, nepos, gallus, lupus* veteres frequentabant, observante Servio ad Georg. III. 245. Æn. V. 610. VIII. 64. XII. 519. Quibus addi possunt, quæ Festus notavit in *Masculino genere* & *Recto fronte.* Sed Ovid. III. Met. 324. Phlegon cap. 4. Fulgent. Lib. II. Mythol. Schol. Hom. ad Odyss. K. 499. duos tantum fuisse angues tradunt, quos percusserit Tiresias. Quamobrem suspicor illa, *alias calcasse* à glossâ esse ejus, qui voluerit diversas conjungere sententias, ut factum cap. 14. & 139. nisi mox inferret, *cum calcasset.* Quod tamen Tiliobrogam in Obs. ad Lactant. comment. non movit, quo minus, ut glossema, delere ista verba & ipse quoque juberet. Potuit sane percussisse eos prius, quos postea calcaverit. Non recuso ergo, quin cancellentur, vel certè illa, *percussisse alias.* Nam in Lactantio solius calcationis fit mentio.

e *Redit in pristinam speciem*] Lactantius: *deinde monitus sortibus in eundem locum * rediit in figuram pristinam.* Suppleo lacunam ex Hygino: *in eundem locum reversus dracones cum calcasset, rediit* &c. In Hygino rescribo ex Lactantio *rediit.* quod & Schefferus maluerat. Tzetzes: Ἀνεῖλε τὴν θήλειαν, καὶ γίγνεται γυνή. εἶτα τὸν ἄρρενα, καὶ ἐγένετο πάλιν ἀνήρ. Eadem invenies apud Didymum ψευδώνυμον.

f *Utrumque erat expertus*] Lactantius: *Qui expertus fuerat utrumque sexum.* Et in Argum. Lib. III. Met. *Qui utramque naturam maris ac fœminæ fuerat expertus.* Inserendum ergo Hygino τὸ *sexum.* Hom. Schol. μετέχει ἑκατέρων, ἀνδρὸς puta καὶ γυναικός. vel legendum, *utramque*, & referendum ad voluptatem rei Venereæ. Ovidius: *Venus huic erat utraque nota.* Κοινωνεῖν Ἀφροδίτης ἑκατέρας id dicit Ælian. Anim. I. 25.

g *Cum*

erat expertus. Is [g] cum secundum Jovem judicasset, Juno irata, [h] manu aversa eum excæcavit. At Jovis ob id fecit, ut [i] septem ætates viveret, vatesque præter cæteros mortales esset.

LXXVI. *Reges Thebanorum.*

CADMUS Agenoris filius, Amphion Jovis, Polydorus Cadmi, Laius Labdaci, Pentheus Echionis, [a] Creon Menœcei, Oedipus Laii, Polynices Oedipi, Lycus Neptuni, Eteocles Oedipi, Zethus Jovis, Labdacus Polydori.

LXXVII. *Le-*

g *Cum secundum Jovem judicasset*] Lactantius: *cum Jovi judicasset*. Lege *adjudicasset* cum Nob. Heinsio. Sententia est, cum victoriam litis Jovi decrevisset, cum secundum illum litem dedisset. Sic cap. 164. *Secundum eam judicatum est*. Fulg. Lib. II. *Dixit tres uncias habere virum amoris, & novem fœminam.* Phlegon: *Decem in partes voluptate ista divisâ, unam viro, novem mulieri obtingere.* Lactant. *Novem partibus libidinis dixit fœminam potiorem, & unâ virum.* Quæ conveniunt cum versibus, qui ab Apollodoro referuntur: Οἴην μὲν μοίρην δέκα μοιρῶν τέρπεται ἀνήρ, Τὰς δὲ δέκ' ἐμπίμπλησι γυνὴ τέρπουσα νόημα. Sed quomodo eos cum proxime præcedenti narratione conciliabis, *novem partes mares, decem mulieres sentire?* Scribendum ergo λείπεται ἀνήρ, aut statuendum aliquid deesse, quo alios aliter sentire indicaverit. Sed verius puto illos versiculos à Glossatoris alicujus manu esse, qui apud Hom. Schol. ita leguntur: Οἴην μὲν μοῖραν δεκαμοίρων τέρπεται ἀνήρ, Τὰς δέκα δ' ἐμπίπλησι γυνὴ τέρπουσα νόημα. Corrige δέκα μοιρῶν. Docti viri inter λείψανα Hesiodi ex Lycophr. Schol. hos versus citant. Ego illos pag. 100. Edit. Bas. hunc in modum adduci inveni: Καὶ ὁ τῆς Μελαμπόδε (Leg. Μελαμποδίας) ποιητὴς ὡς ἀπὸ Τειρεσίου φησίν. Οἴην μὲν &c. In cæteris συμφωνεῖ Didymo illi personato, non Apollodoro. Dicat etiam sententiam suam Juvenalis Schol. *Una*, ait ad Sat. VI. 753. *uncia libidinis est in masculis, undecim in fœminis.* Isidor. Lib. XI. cap. I. *Libidinosiores viris fœminæ sunt tam in mulieribus, quam in animalibus. Unde nimius amor apud antiquos fœmineus vocatur.*

h *Manu aversâ eum excæcavit*] Statianus Schol. Lactantius: *Illa irata manus ejus præcidit, & excæcavit.* Quis præter hunc Grammaticum manus ei præcisas dixit? Videtur deceptus fuisse Græcâ voce, πηρὸς, quæ & cæcum & mutilatum significat.

i *Septem ætates*] Lactant. *Jupiter fecit, ut septem ætates viveret, vatesque præter cæteros mortales veracissimus haberetur.* De septem ætatibus consentit Phlegon cap. 4. Notat ibi Meursius Agatharchidem quinque tantum, Lucianum sex ei tribuisse. Addo ego ex Tzetze in Lycophr. p. 112. à quibusdam dictum eum novem vixisse ætates.

Ad CAP. LXXVI.

a *Creon Menætii*] *Menœcei* esse legendum dictum jam superius. Habuit hic Creon etiam filium *Menœceum* avo cognominem. Vide Pausan. pag. 577. & quæ notavi ad cap. 67.

Ad

LXXVII. *Leda.*

JUPITER Ledam [a] Theſtii filiam, [b] in cygnum converſus, ad flumen Eurotam compreſſit, [c] & ex eo peperit Pollucem & Helenam; ex Tyndareo autem Caſtorem & Clytemneſtram.

LXXVIII. *Tyndareus.*

TYNDAREUS, [a] Oebali filius, ex Leda Theſtii filia

Ad CAP. LXXVII.

a *Theſtii*] Apollon. Scholiaſtes ad Lib. I. vers. 146. *Theſpium* appellat. perperam, ut puto.

b *In cygnum*] Illâ in anſerem commutatâ. Virg. Ciri: *Ciris Amyclaeo formoſior anſere Leda.* Vide Not. ad Aſtron. II. 8.

c *Et ex eo peperit*] Barthius corrigit, *& ex eâ peperit*, notatque etiam patere de viris dici. Id licet veriſſimum ſit, heic tamen locum habere non poſſe liquet ex membro ſequenti. Melius Cl. Schefferus, *ea ex eo.* vel Micyllus, *quæ ex eo.* Ego tamen non audeo quicquam mutare. Supr. cap. 72. *Quæ cum filium procreaſſet, & ad puberem ætatem perveniſſet.* Ut ibi *is*, ſive *filius*, ita heic *ea*, vel *Leda* ſubaudiendum puto. Nec abſimile illud cap. 191. *Quem hoſpitio excepit, atque ducem dedit.* pro *ei dedit.* Lactant. ad I. Theb. Stat. *Huic filia Pſamate fuit, cum quâ Apollo concubuit, de quo compreſſu edidit* &c. ſubaudi extrinſecus, *ea.* Vet. Interpres Luc. cap. 15. *Et adhæſit uni civium regionis illius, & miſit illum* &c. Intellige, *& is* &c. Sulpicius Severus Lib. I. Hiſtor. Sacr. *Si quis ſervum proprium ſervamve percuſſerit, exque eo ictu obierit,* ſc. *is.* Vide & Not. ad cap. 8. Ad fabulæ accuratiorem intellectum conſulendus Tzetzes in Lycophr. p. 21. Edit. Baſil. Vinetus ad Auſon. Epigr. 55. Hyg. Aſtron. II. 8. Eratoſthenes Καταστερ. cap. 25. Schol. Arat. p. 38. Ed. Lond. ubi corruptè Νεμέσαν pro Νεμέσει ediderunt. Schol. Callim. ad Hymn. Dian. vers. 232. Ῥαμνοῦς δῆμος Ἀττικῆς, ἔνθα τῇ Νεμέσει ὁ Ζεὺς συνεκαθεύδησεν. ἥτις ἔτεκεν ᾠόν. ὅπερ εὑροῦσα ἡ Λήδα ἐθέρμανε, καὶ ἐξέβαλε τοὺς Διοσκούρους καὶ Ἑλένην. Schol. German. Cycno. *Cycnum dicunt inter aſtra conſtitutum, eo quod Jupiter in cygnum transfiguratus evolaverit in ramum Atticæ regionis, ibique compreſſerit Nemeſin, quæ & Leda dicitur (ut refert Crates Comœdiarum ſcriptor) quæ enixa eſt ovum, unde nata eſt Helena.* Pro *ramum* lege *Rhamnunta.* Quod video jam obſervaſſe Adr. Junium Animad. Lib. I. cap. 15. ubi optimè auctorum diſcordiam conciliat de Ledâ fabuloſâ & Nemeſi Helenæ matribus. Schol. Pind. ad Nem. od. x. pag. 326. Οἱ μὲν Ἡσίοδος ἀμφοτέρους Διὸς εἶναι γενεαλογεῖ. ὁ δὲ Πίνδαρος ἑτέροις τῶν ἱστορικῶν ἐξακολουθήσας, τὸν μὲν Πολυδεύκην ἐκ Διός, τὸν δὲ Κάστορα ἐκ Τυνδάρεω εἶναι φησίν. ὡς καὶ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ Ἀλκμήνης καὶ Διός, Ἰφικλῆς δὲ ἐξ Ἀμφιτρίωνος (Leg. Ἀμφιτρύωνος). λέγεται γὰρ τοῦτο, ὅτι Πολυδεύκης καὶ Ἑλένη ἐκ Διός εἰσι καὶ Λήδης. Κάστωρ δὲ ἐκ Τυνδάρεω. ὁ μέντοι Ἡσίοδος, οὔτε Λήδας, οὔτε Νεμέσεως δίδωσι τὴν Ἑλένην ἀλλὰ θυγατρὶ Ὠκεανοῦ καὶ Διός. Locus defectus eſt. Deeſt nomen filiæ Oceani. Schol. Horat. in Art. Poët. *Gemino ovo dicit reſpiciens ad cygnum. Duo enim ova peperiſſe dicitur Leda, alterum ex Jove, ſub ſpecie cygni, ex quo nati ſunt Pollux & Helena; alterum ex Tyndaro, ex quo Caſtor & Clytemneſtra.*

Ad CAP. LXXVIII.

a *Oebali*] Filius hic Perieris erat. Vide genealogiam apud Euſtath. in Il. p. 221.

lia procreavit Clytemnestram & Helenam. Clytemnestram Agamemnoni Atrei filio dedit in conjugium. Helenam, propter formæ dignitatem, complures [b] ex civitatibus in conjugium proci petebant. [c] Tyndareus cum repudiaret filiam suam Clytemnestram, & ab Agamemnone vereretur, timeretque ne quid ex ea re discordiæ nasceretur, monitus ab Vlyxe, jurejurando se obligavit, [d] & arbitrio Helenæ posuit, ut, cui vellet nubere, coronam imponeret. [e] Menelao imposuit, [f] ut cui Tyndareus eam dedit uxorem, regnumque [g] moriens Menelao tradidit.

LXXIX. *Helena.*

THESEUS, Ægei & Æthræ Pitthei filiæ filius, cum Pirithoo Ixionis filio Helenam Tyndarei & Ledæ filiam virginem, de fano Dianæ sacrificantem rapuerunt, & detulerunt [a] Athenas in pagum Atticæ regionis. Quod Jovis eos cum vidisset tantam audaciam habere, ut se ipsi ad periculum offerrent, in quiete eis imperavit, ut peterent ambo à Plutone Pirithoo Proserpinam in conjugium.

b *Ex civitatibus*] Barth. ex MS. *ex vicinis regibus.* Cl. Schefferus conjicit, *ex vicinis civitatibus*, vel *vicinitatibus.* Si tam prope ad vulgatam scripturam accederet, non deterius foret, *optimatibus.* Hom. Schol. ad Iliad. B. 339. Τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀρίστων ἐπὶ μνηστείαν τῆς Ἑλένης παρόντων διὰ τὸ γένος καὶ κάλλος.

c *Tyndareus* [illegible]] Difficillimus locus, quem satis clarum fore censet Cl. Schefferus, si ita constituas: *Tyndareus cum (repudiarat filiam suam Clytemnestram) & ab Agamemnone peteretur, timeretque* &c. Ego ἐπέχω. Tantum moneo τὸ *&* post *Clytemnestram* non comparere in Micylli editione. Apertius hæc narrantur ab Apollod. Lib. III. & Scholiaste Hom. loco jam dicto.

d *Et arbitrio.*] Fort. *& in arbitrio.*

e *Menelao imposuit*] Ante hæc verba pro inciso posui τελείαν στιγμήν. Conjicit præterea Micyllus legendum esse, *Qua Menelao.* Schefferus, *ea Menelao.* Geminum & germanum huic est, quod de Segobrigiorum regis filiâ narrat Justin. XLIII. 3.

f *Ut cui Tyndareus*] Τὸ *ut* delet Cl. Schefferus. Potest sanè videri ex ultima syllaba vocis *posuit* natum. Tollius conjicit, *cui &.*

g *Moriens Menelao*] Deleatur τὸ *Menelao*, præsertim cum absit à membranis Barthii. Restat ergo, ut legatur: *Menelao imposuit, cui Tyndareus eam dedit uxorem, regnumque moriens tradidit.*

Ad CAP. LXXIX.

a *Athenas in pagum Atticæ regionis*] Aut illud *Athenas* delendum, aut legendum *Aphidnas.* Vide Senec. Hippolyt. vers. 24. Schol. Hom. ad Iliad. Γ. v. 244. Lucian. Charidemo. p. 1027. Tom. I. Edit. Bened. Tzetzes in Lycophr. Πρῶτος Θησεὺς ἐσύλησε ταύτην ἁρπάσας, καθώς φησι Δοῦρις ὁ Σά-

gium. Qui cum [b] per insulam Tænariam ad inferos descendissent, & de qua re venissent indicarent Plutoni, à Furiis [c] strati, diuque lacerati sunt. Quo Hercules ad canem tricipitem ducendum cum venisset, illi fidem ejus implorarunt. Qui à Plutone impetravit, [d] eosque incolumes eduxit. [e] Ob Helenam Castor & Pollux fratres belligerarunt, & Æthram Thesei matrem & * [f] Phisadiem Pirithoi sororem ceperunt, & in servitutem sorori dederunt.

LXXX. *Ca-*

Σάμῳ. ἀφαιρεθεὶς δὲ αὐτὴν ἐν τῷ ἐπιδημίᾳ ὑπὸ Πολυδεύκους καὶ Κάστορος τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν ἐν Ἀφίδναις πολεχνίῳ (ita lego pro ἀεὶ λυχνίῳ) τῶν Ἀθηνῶν, γεννήσασαν Ἰφιγένειαν, τὴν θετὴν παῖδα Κλυταιμνήστρᾳ ποιεῖται. Ἄφιδναν appellat Eustath. ad Iliad. p. 215. Edit. Bas. Quanquam Stephanus *Aphidnam* differre ab *Aphidnis* docet. Est ergo hæc φορτίον Ἑλένης ἁρπαγὴ, de quâ Lucian. Dial. de Salt.

b *Per insulam Tænariam*] Atqui *Tænarus* est promontorium Laconiæ, non insula. Puto scribendum *speluncam Tænariam*. Senec. Hippolyt. v. 1211. *Tænarei specus*. Describit specum illum graphicè idem Hercul. Fur. v. 662. & seqq. Lactantius ad Lib. 1. Stat. v. 96. *Malea est promontorium Laconiæ, in cujus radicibus locum quendam profundum Tænarum vocant, in quo dicitur esse aditus inferorum.* Confer Tzetzen in Lycophr. p. 20.

c *Strati diuque lacerati sunt*] Ita Micyllus edidit, qui pro *strati* mallet *prostrati*. Non erat causa. In tumulo Achillis Eusebii: *Qui stravi toties armis victricibus hostes*. Et in alio Vet. Epigram. Lib. II. Catal. Pith. *Audet quæ proprium sternere calce virum.* Virgil. Æn. XII. 97. *Da sternere corpus*. Chrysol. Sermon. p. 103. *Sternit superbiam.* Auson. Epigram. 3. *Cæde, fuga, flammis stratos periisse Suevos.*

d *Eosque incolumes eduxit*] Ex inferis scilicet. Mallem, *reduxit*. Sed Theseum tantum reduxit, ut tradit cap. 251. Apollod. Lib. II. p. 107. Schol. Hom. ad Iliad. Θ. 268. & Diodorus Lib. IV. Sed, ut idem memorat, μυθολογοῦσι quidam neutrum inde reversum tradiderunt. Quos secutus est Virgil. Æn. VI. 617. *Sedet æternumque sedebit Infelix Theseus: Phlegyasque miserrimus omnes Admonet. Phlegyas* nominandi casu accipio cum Lactant. ad Stat. 1. Theb. v. 703. *Phlegyas*, inquit, *filius Martis, qui apud Delphos templum Apollinis incendit: cujus Virgil. meminit*: Phlegyas &c. Respexit procul dubio Virgilii locum Isidorus in Glossis: *Phlegya, Martis filia.* Lego, *filius*.

e *Ad Helenam*] Ante hæc verba ponendam arbitror τελείαν στιγμὴν, & legendum, *ob Helenam*. Concedes mihi id, si inspexeris nostrum Astron. II, 22. & Lucian. Tom. 1. p. 931.

f *Phisadiem*] *Phisadien* esset scribendum. Sed cap. 92. *Thisadien* appellat. Fortè neutrum recte habet. *Clymena* est Homero & Dicty Lib. 1. *Ipsamque & domo ejus multas opes aufert, Æthram etiam & Clymenam Menelai affines, quæ ob necessitudinem cum Helena agebant.* De Æthra consentit Schol. Apollon. Lib. 1. & Tzetzes in Lycophr. Ἁρπάσας τὴν Ἑλένην μετὰ τριῶν ταλάντων χρημάτων, καὶ πέντε θαλαμηπόλων, ὧν μία ἦν Αἴθρα ἡ μήτηρ Θησέως. Confer Schol. in Eurip. Hecub. vers. 125. Incomparabilis ille Nic. Heinsius, super hoc à me dubio consultus, quid censeat, tecum communicabo: *Clymenes ait in suis ad me literis, & Æthræ in comitatu Helenes ad Trojam profectarum meminit Homerus quoque, & Naso. Sed nec hanc Thesei matrem, nec illam Perithoi sororem opinor fuisse, etsi cognomines & huic & illi, cum tempora non satis congruant. Thesidæ enim Demophoon & Acamas,*

 quo-

LXXX. *Castor.*

IDAS & Lynceus, Apharei filii, ex Messenis habuerunt sponsas Phœben & [a] Lairam Leucippi filias. Hæ autem formosissimæ virgines cum essent, & esset Phœbe sacerdos Minervæ, Laira Dianæ, Castor & Pollux amore incensi eas rapuerunt. Illi amissis sponsis, arma tulerunt, si possent eas recuperare. [b] Castor Lynceum in prælio interfecit. Idas amisso fratre, omisit bellum & sponsam, cœpitque fratrem sepelire. Cum ossa ejus collocaret [c] in pila, intervenit Castor, & prohibere cœpit monumentum

quorum avia Æthra, bello Trojano interfuere, non Theseus ipse, multo minus Ægeus Thesei pater. Notanda egregia observatio propter unicum poetam Iliad. Γ. vers. 144. quem dormitare aliquando jam olim notarunt critici. Sed liberat eum à culpâ cum Heinsio Eustath. cujus verba exscribere operæ pretium duxi. Sic ille ergo ad locum modo laudatum: Κατὰ δὲ ἑτέρους ἄλλη ἐστὶν αὕτη Αἴθρα. δήλη τῷ ὄντι. & post paulo. οὐ γὰρ Αἴθρα αὕτη, ἣ ὁ Πιτθέως ἔτος, ὁμώνυμοι τοῖς ἀρχαίοις Ἑλληνικοῖς. Benè habet. Verum ad illa Eusebii in Chronico quid respondebit Eustathius? *Si inter Argonautas fuerunt Castor & Pollux, quomodo potest illorum soror Helena credi, quæ post multos annos rapitur virgo à Theseo?* Respondet Servius ad Æn. II. 601. *Si immortalis Helena non fuisset, tot sine dubio seculis durare non posset.*

Ad CAP. LXXX.

a *Lairam*] Micyllus emendat *Ilairam.* Et sic sane alii eam appellant. Vide Passerat. ad Propert. Lib. I. El. 2. & Tzetzen Chil. I. 48. Meursius Miscellan. Lacon. Lib. II. 15. primam syllabam aspirat. in quo ὁμόψηφον habet Hom. Schol. ad Iliad. Γ. 243. Ἐλάειρα est Pindari Scholiastæ ad Nem. od. X. vitiosè, opinor, pro Ἰλάειρα. Sed hoc jam notavit Nob. Heinsius ad Ovid. V. Fast. v. 708.

b *Castor Lynceum interfecit*] Ita & Theocritus Dioscuris. Sed apud Ovid. V. Fast. 711. Lynceus Castorem, Pollux Lyncea interficit. Confer Apollodor. Lib. III. Tzetzen in Lycophr. p. 96.

c *In pilâ*] H. e. in monumento. *Columellam* appellat Varro: *Lucilli columellâ hac situs Metrophanes.* Serv. ad Æn. VIII. *Mortuis nobilibus columnæ superponuntur ad ostendendum eorum columen.* Cic. II. Leg. *Si quis bustum, aut monumentum, aut columnam violarit.* Στήλη est Græcis. Anthol. Lib. III. Sect. VI. num. 56. Τύμβος ἐπὶ στήλῃ φησὶν τ' Ἀναξιμένης. Lactant. Lib. I. cap. 15. *Qui columnam in foro, id est, titulum ejus evertit.* Hom. Iliad. Π. 457. & 675. Τύμβῳ τε στήλῃ τε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων. Sed hac de re jam fusè egere Kirchmannus Fun. Rom. L. 3. cap. 16. & Gutherius in de Jure Manium Lib. II. cap. 23. Sed præteriit eos *cippum* ipsum etiam *titulum* vocari. Eusthenius tumulo Ciceronis. *Hunc Lamia ille pio supposuit titulo.* Vet. Inscript. apud Gruterum: *Hunc tibi nunc titulum statuo carissima conjux.* Sic *titulum lapideum* habes Gen. cap. 35. v. 14. Στήλην λιθίνην appellant οἱ ό. Sulpicius Sever. Hist. Sacr. Lib. I. *Titulum sibi domus domini futurum.* h. e. *stelen, pilam.* Habet ex Genes. cap. 28. vers. 22. Quamobrem propemodum adsentior Bœclero reponenti apud Nepotem in Epam. *Ut in titulo suo, conscriberent.* Sed *titulum* non cum illo pro inscriptione, sed ipso cippo accipio, cum Ælianus & Plutarchus in istâ historiâ habeant, ἐπιγράψαι τῇ στήλῃ. Accedunt Glossæ Vett. quæ etiam *titulum* interpretantur στήλην. Στήλη, *cippus, titulus.*

d *Ca-*

tum fieri, quod diceret se eum quasi fœminam superasse. Idas indignans, gladio, quo cinctus erat, [d] Castori inguina trajecit. Alii dicunt, quemadmodum ædificabat pilam, super Castorem impulisse, & sic interfectum: quod cum [e] annunciassent Polluci, accurrit, & Idam uno prælio superavit, corpusque fratris recuperatum sepulturæ dedit. Cum autem ipse stellam ab Jove accepisset, & fratri non esset data, ideo quod diceret Jovis, Castorem semine Tyndarei & Clytemnestram natos: ipsum autem & Helenam Jovis esse filios. Tunc deprecatus Pollux, ut liceret ei munus suum cum fratre communicare: cui permisit, ideoque dicitur [f] alterna morte redemptus. Unde etiam Romani servant institutum, cum desultorem mittunt, unus duos equos habet, pileum in capite, [g] equo in equum transilit, quod ille sua & fratris vice fungatur.

LXXXI. *Proci Helenæ.*

[a] ANTILOCHUS, Ascalaphus; [b] Ajax Oileus, [c] An-

d *Castori inguina trajecit*] Alios sequutus ergo auctores Schol. Hom. Od. Λ. 300. Ἀναιρεθέντος Κάστορος ὑπὸ Μελεάγρου ἢ Πολυδεύκους.

e *Annunciasset*] Leg. *annunciassent*, & subaudiendum *homines*. Catull. Carm. 2. *Ut solatiolu sui doloris Credunt*. Vid. & Voss. Construct. cap. 19.

f *Alternâ morte redemptus*] Respexit versum Virgilianum Æn. VI. 121. *Si fratrem Pollux æternâ morte redemit.* Quintil. Declam. IX. *Inter fratres quoque illa maximè admirabilis, tamen alterna mors est.* Lucian. Tom. I. p. 185. Edit. Bened. Ἐξ ἡμισείας ἄρτι μὲν νεκρὸς, ἄρτι δὲ θεός ἐστιν ἅτερος αὐτῶν. Lactant. Lib. I. cap. 10. *Hos tamen Homerus ambos simpliciter (non ut poetæ solent) mortuos esse testatur.* Vid. Il. Γ. 243. Ubi sepulti fuerint, docet ex veteribus Meursius Lacon. II. 15.

g *Equo in equum*] Quod conjecit Cl. Schefferus. *de equo in equum* firmari potest Isidori verbis Orig. Lib. XVIII. 39. *Desultores nominati, quod olim, prout quisque ad finem cursus venerat, desiliebat & currebat, sive quod de equo in equum transiliebat.* Sed, ut ipse postea vidit, est ellipsis præpositionis, qualis cap. 68. *Muro se præcipitavit.* pro quo dicit cap. 67. *se de muris præcipitavit.* Laudat hunc Hygini locum Scaliger ad Manil. p. 391. ubi de desultore agit. Gloss. Steph. *Desultor*, μεταβάτης. *Desultor*, ζεύξιππος.

Ad CAP. LXXXI.

a *Antiochus*] *Antilochus* Micyllus. Rectè. Apollodor. Lib. III. p. 175. ubi procorum nomina recenset, Ἀντίλοχος Νέστορος.

b *Ajax Oïleus*] Cur non *Oilei*? Hom. Iliad. Γ. Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας. Quem Græcismum non abhorrere ab Hygini stylo ostendi ad cap. 14. Virg. Æn. I. *Unius ob noxam & furias Ajacis Oïlei.* Ad quem versum Servius: *Est figura Græca, ut si dicamus.* Æneas Anchisæ, *& subaudiamus* filius. *Hac autem figurâ utimur circa patres & maritos tantum, ut Virgilius*, Deiphobe Glauci, *id est filia.* Hectoris Andromache, *id est uxor.* Imo de Latinis si quæris, Servi, circa servos eâ etiam utimur, Varro: *Lucilli Metrophanes.* Circa ur-

[c] Antimachus, [d] Ancæus, [e] Blanirus, Agapenor, Ajax Telamonius, [f] Clytius, Cyanæus, Menelaus, Patroclus, Diomedes, Peneleus, Phemius, Nireus, Polypœtes, [g] Elephenor, Eumelus, Sthenelus, Tlepolemus, Protesilaus, Podalirius, Eurypylus, [h] Idomeneus, [i] Leonteus, [k] Thalpius, Polyxenus, [l] Prothous, Mnestheus, Machaon, Thoas, Ulysses, Phidippus, Meriones, Meges, Philoctetes. [m] Alia veteres.

LXXXII. *Tantalus.*

TANTALUS [a] Jovis & [b] Plutonis filius, procreavit ex

bes. Curt. III. 8. *Damascus Syriæ.* Victor Cæsar. cap. 39. *Ægypti Alexandria.* Lactant. Argum. Lib. VI. Metam. fab. 3. *Sipylo Lydiæ orta.* Et cur non facerent? Græcos circa fratres quoque frequentare eam video. B. Lucas cap. VI. 16. Ἰούδας Ἰακώβου. sc. ἀδελφός. Circa matres. Coluthus Helenæ raptu: Ἁρμονίης Ἀφροδίτη, *Harmonia mater Venus.* Circa montes. Ælian. ποικ. ἱστ. Lib. I. cap. 15. Ἔρυξ τῆς Σικελίας. ut Flor. Lib. III. cap. 5. *Libanus Syriæ.* Circa maria. Anton. Liberal. cap. 3. Ἀφικόντο τῆς Ἰταλίας παρὰ τὴν Ἀδρίαν. Circa reges. Ælian. multifariæ historiæ Lib. XIII. 18. Διονύσιος ὁ τῆς Σικελίας. Sed ut heic noster, etiam Cretensis Dictys Lib. I. *Oïleus Ajax quadraginta.* Qui tamen ejusdem libri pag. 14. varians stylum, *Ex Athenis*, inquit, *Mnestheus, & Ajax Oilei ex Locride.* Dares: *Ajacem Oïleum quadratum.* Immo Servius ipse ita loqui sibi permittit ad Æn. II. 414. *Acerrimus Ajax. Oïleus*, inquit, *sine dubio, quia Telamonius judicio superatus jam se peremerat.* Nihil ergo mutandum. Nec hi minorum gentium ita locuti tantum scriptores, sed & Cicero ipse II. de Orat. cap. 67. *Multos possum tuos Ajaces Oilêos nominare.* Quem locum mihi subjecit J. Perizonius, juvenis eruditissimus. Ita *Orphêus* ab *Orpheus* Ovid. X. Met. v. 3. *Persêus* à *Perseus* formavit Propertius Lib. III. el. 2. ut idem me docuit. Addo his *Thesêus* à *Theseus* ex Statii Epithal. Stellæ.

c *Antimachus*] Cl. Schefferus, *Amphilochus.* Sed quia hic longius abit à vulgatâ scripturâ, malim *Amphimachus.* Is certè numeratur inter Græciæ Principes, de quibus Helenæ erant proci, ab Homero Catalog. vers. 127. Nec me movet, quod ab aliis non accenseatur illis, qui sciam quantopere in his fabulis dissenserint veteres, quorum pars nimis quam exigua ad nos pervenit.

d *Æcaus*] Cl. Schefferus *Ancæus.* quod probo.

e *Blanirus*] Ex hoc fecerim *Ialmenum* Apollodoro memoratum.

f *Clytius Cyanæus*] Puto scriptum fuisse, *Clonius, Guneus.* Erant hi, ut ex Homero scimus, inter Græciæ optimates.

g *Elephemor*] Scrib. *Elephenor*, ut appellatur cap. 97. ex Græco Ἐλεφήνωρ.

h *Idomeneus*] Cl. Schefferus, *Ialmenus.* Sed nihil mutandum. cap. 270. *Idomeneus, qui Helenam amavit.*

i *Teleontes*] Micyllus *Leonteus.* quod probo. Agnoscit eum Apollodorus.

k *Tallius*] Scribe, *Thalpius.* Θάλπιος est Apollodoro.

l *Protus*] Accedo Micyllo reponenti, *Prothous.*

m *Alia veteres*] Leg. ajo, vel invitis MS. *Helenæ Mnesteres*, hoc est, proci. cap. 126. *Quem cum Eumæus ad Mnesteres perduxisset.* Solenne est huic scriptori uti vocabulis Græcanicis, qualia sunt cap. 30. *atrotus.* 31. *athon.* 12. *monocrepis.* 71. *Epigoni.* 91. *Athlum.* 126. *Sybotes.* 188. *Chrysomallus.* 190. *Mantis.* 199. *Zelus.* &c.

Ad CAP. LXXXII.

a *Jovis*] Apostolius Cent. XVIII. 7. & Euripid. Schol. ad Orest. vers. 5. *Tmoli* filium faciunt.

b *Plytones*] Puto scribendum *Plutonis,*

ex Dione Pelopem. Jupiter Tantalo concredere sua consilia solitus erat, & ad epulum deorum admittere: quæ Tantalus [c] ad homines renunciavit. Ob id dicitur [d] ad inferos [e] in aquam [f] media fine corporis stare, [g] semperque sitire: & cum haustum aquæ vult sumere, aquam recedere. [h] Item poma ei super caput pendent: quæ cum vult

nis, ut scriptum est cap. 155. Πλουτὼ enim appellant Apostol. Cent. XVIII. 7. Schol. Pind. ad Olymp. 1. & Eurip. ad Orest, vers. v. Anton. Liber. cap. 36. Tzetz. Chil. v. 10. Hesiod. Θεογ. vers. 355. ubi Schol. Πλουτώ τε βοῶπις) ἡ Ταντάλου μήτηρ, διὰ τὸ πλουτίζειν &c. Usus heic Latinâ inflexione Hyginus, de qua egimus ad cap. 2. Et talia sunt *Themistonis*, *Inonis*, cap. 4. Lactant. ad Stat. II. Theb. v. 436. *Tantalus Jovis & Plotidis Nymphæ filius.* Leg. *Plutonis.* Verba Scholiastæ Hom. ad Odyss. Λ. 581, qui modo laudatis accedit, adscribam, ut eadem operâ turpissimas quasdam inde maculas tollam. Τάνταλος Διὸς καὶ Πλουτοῦς συνδιατρίβων τοῖς θεοῖς καὶ συνεσθιόμενος αὐτοῖς, ἀπλήστως διετέθη. Κλέψας γὰρ τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν, ὡς ἐξὸν αὐτῷ, ἔδωκε τοῖς ὁμήλιξιν (Leg. ὁμήλιξιν). ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντα τὸν Δία ἐκβαλεῖν αὐτὸν τῆς ἐν οὐρανῷ διαίτης, καὶ ἐξαρτῆσαι ὑπ' ὄρους ὑψηλοῦ ἐκδεδιδράσκων τῶν χειρῶν, καὶ τὴν Σίπυλον, ἔνθα ἐκεκηδεύσατο, ἀνατρέψας. Lege, τὴν Σίπυλον, ἔνθα ἐξεδήσατο, ἀνατρέψαι. Etiam pro συνεσθιόμενος rescripserim, συνεσθιόμενος. ἔσθειν enim poëticum, ut notat Moschop. ad Hesiod. Ἐργ. α. p. 63. ed. Heins. quanquam ἔσθοντες legitur quoque Eccles. cap. v. vers. 11.

c *Ad homines renuntiavit*] Vid. Schol. Euripidis ad initium Orestæ, & Didymum ad Odyss. T. v. 518.

d *Ad inferos*] Serv. ad Æn. 1. 28. Apud *semper in loco significat*: ad *& in loco & ad locum. Cicero*: Decem siscos ad senatorem quendam relictos. *Item*: Ad Marcum Leccam habitare velle te dixisti.

e *In * aquam*] Servius ad Æn. VI. 603. *In Eridano inferorum*, de quo idem consulendus ad ejusdem Libr. vers. 659. Tollendus ex Hygini isto loco inutilis asteriscus. Vide quæ notavi ad cap. 41. & de poenâ Tantali ad Anton. Liberal. cap. 36. Quibus adde Schol. recent. ad Pind. Olymp. A. Fulgentius in hac fabulâ Lib. II. cap. 18. eadem utitur constructione: *Tantalum dicunt in lacum infernum depositum.* Ita habet MS. Leid. non *lacu inferno*, ut edidit Commel. De Eridano inferorum quod ait Servius, in memoriam mihi revocat verba Scaligeri ad Manilium p. 58. Ἠριδανὸν *autem &* Ῥοδανὸν *confundebant vetustissimi illi, ut Italiam & Galliam. Hanc καταχρησιν invenies apud Apollonium Rhodium. Quin etiam* Ῥοδανὸν *apud inferos collocat Homerus.* Eadem ad Harpocrationem p. 393. notavit Maussacus. Respexerunt versum 576. Iliad. Σ. Πὰρ ποταμὸν κελάδοντα, παρὰ ῥοδανὸν δονακῆα. Ad quem vide annorata Eustathii & Didymi.

f *Mediâ fine corporis*] Hoc esset, usque ad medium corpus. At Schol. Pindari. μέχρι τοῦ πώγωνος. Vellejus II. Lib. c. 118. *In mediis finibus Germaniæ exercitui præesse.* Quem locum nobis subjecit Nob. Heinsius. Noster Astron. III. 12. IV. 12. *Genuum fine. & fine totius veli.*

g *Semperque sitire*] Unde proverbium, quod refert Pind. Scholiastes, Ταντάλου δίψα. Non inscitè Fulgentius Lib. II. cap. 18. *Ita se illi unda fallax præbet, ut sitiat: ita se poma ingerunt, ut esuriat.* De pomis idem: *Poma quoque fugitivis cinerescentia tactibus facie tenus apparent.* Instar ergo habuerunt pomi Sodomorum, de quo Solinus cap. 48.

h *Item pendent*] *Item pendere* sequi debuisset. Vide notas ad cap. 3. Sed à glossa hæc esse, ut & sequentia, suspicor.

vult sumere, rami vento moti recedunt. Item [i] saxum super caput ejus ingens pendet, quod semper timet ne super se ruat.

LXXXIII. *Pelops.*

PELOPS Tantali & [a] Diones Atlantis filiæ filius, cum esset in epulis deorum [b] à Tantalo cæsus, [c] brachium ejus Ceres consumpsit; qui à deorum numine vitam recepit: cui cum cætera membra, ut fuerant, coissent, humero [d] non perpetuo, eburneum ejus loco Ceres aptavit.

LXXXIV. *Oenomaus.*

OENOMAUS, Martis [a] & Asteropes filiæ filius, habuit

i *Saxum*] Montem alii faciunt, & Σίπυλον appellant. Vide Liberal. cap. 36. & quæ ad illud notavi. Ἡ Σίπυλος est Pindaro. Τὸ Σίπυλον ejus Scholiastæ. Ὁ Σίπυλος Antonino, Luciano, & Pausaniæ. Sed urbs jam eâ voce denotatur, jam mons. Ταντάλου λίθον eleganter impendentis belli metum appellat Pindar. Isthm. H. Adde Suid. Prov. à Schotto collect. Cent. XIII. 9.

Ad CAP. LXXXIII.

a *Diones*] Apostol. Cent. XVIII. 7. matrem Pelopis *Euprytonem* vocat. A quo multum abit Euripid. Schol. ad Orest. vers. 11. Ἐξ Εὐρυθεμίστης τῆς Ξάνθου, ἢ Κλυτίας τῆς Ἀμφιδάμαντος, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης, ὁ Τάνταλος ἐγέννησε τὸν Πέλοπα. Et inde forte *nothum* dixit Lactant. Argum. VI. Metam. fab. 6. Tzetz. autem in Lycophr. *Euryanassam* Pactoli filiam ejus matrem facit p. 15. Edit. Steph. Atque ita quoque Euripidis interpres ad laudatæ modo fabulæ vers. 5. unde sua hausit magna ex parte Apostolius.

b *A Tantalo cæsus*] Serv. ad Georg. III. v. 7. *Tantalus pater Pelopis, volens Deorum tentare divinitatem, invitatis iis, filium suum epulandum apposuit.*

c *Brachium ejus absumpsit*] Lucianus περὶ Ὀρχήσ. Καὶ ἡ Πέλοπος κρεουργία, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτοῦ. Ὠμοπλάτην appellat Tzetzes in Lycophr. Ὠμοπλάτη autem *armus* & *scapula* exponitur in Gloss. Vett. Celsus Lib. III. cap. 2. ὠμοπλάτας interpretatur *ima ossa scapularum*. Latè ergo accipe τὸ *brachium*, ut etiam humerum complectatur. Costæ eburneæ meminit Plinius Lib. XXVIII. cap. 40.

d *Non perpetuo*] Volui antehac, *non reperto*. Nunc Cl. Schefferus fecit, ut nihil mutem. Explicat ille, *corrupto & hiante propter brachii absentiam*. Mallem, *non continenter sequente, non continuo*. Aberat enim humerus quoque. Schol. recent. in Pind. Olymp. A. Ἐμβαλόντες οὖν αὐτὸν εἰς λέβητα, καὶ ὁλόκληρον αὖθις συμπήξαντες. ἐπεὶ δ' ὦμος ἀπῆν, ἐλεφάντινον ἀντέθηκαν. διὸ καὶ οἱ ἀπὸ Πέλοπος καταγόμενοι τοιοῦτον εἶχον τὸν ὦμον. Vide Giphan. Indic. Lucret. in PERPETUUS. Ita & *continens* & *continuum* usurpant. Curt. V. cap. 1. *Nec omnia continua sunt*. Vell. II. 109. *Continentes sylvæ*. Ovid. VIII. 988. *Continuam diduxit humum*. Isidor. Orig. XIV. 8. *Continens terra perpetua*. Curt. V. 3. *Perpetuum dorsum in Persidem excurrit*. Hinc *perpetuitas* apud Quintil. Declam. 1. *Si vestigia parietis perpetuitate dirigeret.*

Ad CAP. LXXXIV.

a *Et Asteropes*] Deest nomen patris Asteropes. Scribo, *Asteropes Atlantis filia*

buit in conjugio Euareten Acrisii filiam, ex qua procreavit [b] Hippodamiam virginem eximiæ formæ, quam nulli ideo dabat in conjugium, [c] quod sibi responsum fuit, à genero [d] mortem cavere. Itaque cum complures eam peterent in conjugium, [e] simultatem constituit, se ei daturum, qui secum quadrigis certasset, victorque [f] exisset, (quod is [g] equos Aquilone velociores habuit) victus

filiæ filius. Astron. II. 21. ubi de Atlantis filiabus agit: *Martem autem ex Asterope Oenomaum procreasse.* Aliter illi, de quibus Serv. ad Æn. VIII. 130. *Alii ita tradunt, Steropes & Atlantis filios Oenomaum & Majam fuisse. Oenomai Ippodamiam filiam, unde Atreus natus.* Sed cum Hyg. facit Hom. Schol. Iliad. Σ. 486. Στερόπην συγγενέσθαι Ἄρει, ὧν Οἰνόμαος. Tzetzes in Lycophr. p. 29. Edit. Steph. Πλειόνης καὶ Ἄτλαντος ἑπτὰ θυγατέρες, ὧν μία ἡ Στερόπη. Στερόπης καὶ Ὑπερόχου, ἢ Ἁρπίνης τῆς Ἀσωποῦ θυγατρὸς καὶ Ἄρεος, Οἰνόμαος. Οἰνομάου δὲ Ἱπποδάμεια. Sterope autem eadem, quæ Asterope, ut demonstro ad cap. 183. & 192. In alia omnia abit Apollodorus Lib. III. Steropen Atlantis ab Oenomao ipso ductam scribens. Quod traditum fuisse à quibusdam nec nostrum fugit Astron. II. 21. Adeo difficulter se cum fabulis conciliat certitudo. Cæterum matrem Oenomai Pind. Schol. ad Olymp. XIII. cum Isacio Harpinam facit. Apollon. Interpres ad Lib. I. v. 752. dubitat. Οὗτος, inquit Οἰνόμαος Ἄρεως ὢν παῖς καὶ Ἁρπίνης τῆς Ἀσωποῦ, ἢ Εὐρυθόης τῆς Δαναοῦ. Vide sis apud eum sequentia, in quibus hanc fabulam exequitur. Harpinam nominat quoque Diodorus Lib. IV. Euryrhoam autem Danai filiam Oenomai conjugem facit Tzetzes p. 31.

b *Hippodamiam*] *Hippodamen* nominat Virgil. III. Georg. 7. Sed bene Servius: *Græca, quæ in η exeunt, plerumque ipsum η in IA solvunt, ut Hippodame, Hippodamia.* Ionum est illa terminatio. Eustath. ad Dionys. p. 26. Ὥσπερ Ὑψιπύλη Ὑψιπύλεια, Ἀπάμη Ἀπάμεια, Πηνελόπη Πηνελόπεια, Λαοδίκη Λαοδίκεια, Ἑρμῆ Ἑρμεια, Κολώνη Κολώνεια. οὕτω καὶ Εὐρώπη Εὐρώπεια. ὁ δὲ χαρακτὴρ Ἰώνων. Adnotata superius in Geneal. ad vocem *Cymothœa.*

c *Quod sibi responsum fuit*] Hanc causam adducit etiam Apollon. Schol. At consarcinator Scholiorum recent. ad Pind. Olymp. A. Ἐρῶν, inquit, αὐτῆς διὰ κάλλος ὑπερβολήν. Quod firmat Lucianus in Charidemo.

d *Mortem cavere*] Hellenismum resipere dixi ad cap. 27.

e *Simultatem constituit*] H. e. legem sive conditionem proposuit. *Nuptiarum conditionem* in re simili appellat Hist. Apollonii Tyrii interpres. Servius in hac fabulâ: *Procos, inquit, filiæ multos necavit, sub hac conditione provocatos ad currule certamen, ut aut victus traderet filiam, aut victor necaret.* Sidon. carm. 14. *Non hic Oenomai cruenta circo Audit pacta Pelops. Edictum* dicitur Fulgentio Lib. I. cap. 27. Adde quæ notavi ad cap. 22. Festus Pauli in hac voce corruptus est, vel defectus potius: *Simultas, id est, odium, dicta ex contrario, quia minimè sint simul.* Lege cùm Leid. Cod. *quia minimè sunt odientes se simul.* Supplendus idem in SILERE. *Silere, inquit, tacere significat ficto verbo ab s litera, quæ nota silentii est.* Scribe ex Leid. Cod. *Quæ initium & nota silentii est.*

f *Exisset*] Magis ex usu bonorum auctorum esset, *extitisset*, *abiisset*, vel *discessisset.* Sed *exire* pro *evadere*, quanquam diverso significatu, usurpatum video etiam Vellejo Lib. 2. cap. 82. & Stat. IV. Theb. 601. *Existis casus.*

g *Equos aquilone velociores*] Φύλλαν & Ἅρπινναν appellat Lycophron. p. 35. Usitatissima poëtis hyperbolica illa comparatio. Leonteus Anthol. Lib. I. sect. 33. num. 25. Πῶλος ὁ πρὶν πτηνοῖς ἶσα δραμὼν ἀνέμοις. Virg. Æn. XII. vers. 84. *Qui candore nives, an-*

victus autem interficeretur. [h] Multis interfectis, novissime Pelops Tantali filius cum venisset, & capita humana [i] super valvas fixa vidisset, eorum, qui Hippodamiam in uxorem petierant, [k] pœnitere eum cœpit, regis crudelitatem timens. Itaque [l] Myrtilo aurigæ ejus persuasit, regnumque ei dimidium pollicetur, si se adjuvaret: fide data, Myrtilus currum junxit, & [m] clavos in rotas non conjecit: itaque equis incitatis currum defectum Oenomai equi distraxerunt. Pelops cum Hippodamia & Myr-

teirent cursibus auras. Qui versus expressus ex illo Homerico Iliad. K. 437. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι. Ejusdem libri XII. vers. 334. idem ille vatum Latiaris authenta: *Ante notos Zephyrumque volant.* Confer, quæ in de Num. Præst. pag. 236. scripsit vir Amplissimus Spanhemius. Nec aliâ de causâ, quam ut velocitatem denotaret, Zephyro prognatos Achillis equos finxit Homerus Iliad. T. vel *Aquilo* & Αἰστὸς inter equorum nomina apod veteres memorantur, vel ventorum nominibus cursores suos vocitavit Ælius Verus, ut in ejus vitâ cap. 5. narrat Spartianus.

h *Multis interfectis*] Tredecim interfectos memorat Pindarus, quorum nomina invenies in Scholiis ad Olymp. A. Schol. Apollon. ad Lib. I. 752. Ἀνεῖλε τρεῖς καὶ δέκα, ὡς Πίνδαρος ἱστορεῖ. Corruptus ergo in hac fabulâ Isacius in Lycophron. qui pro Ιγ exhibet Ιβ. Perperam quoque γαυροκτόνον Οἰνόμαον excuderunt pro γαμβροκτόνον.

i *Super valvas*] Ita reposui pro *balbas.* Monuit id pridem Barthius, & ante eum Micyllus. Nec mihi non venerat in mentem, cum apud historiæ Apollonii Tyrii interpretem, quem Symphosium esse censet Goldastus, legerem; *Quæstiones vero proponebat, dicens, si quis quæstionis meæ nodum vel solutionem invenerit, filiam meam in matrimonium accipiet, alioqui decollabitur. Plurimi undique Reges & Principes patriæ propter incredibilem & inauditam puellæ speciem, contemptâ morte, properabant. Et si quis forte prudentiâ literarum quæstionis solutionem invenisset, quasi nihil dixisset, decollabatur, & caput ejus ad fastigia portæ suspendebatur, ut advenientes imaginem viderent mortis & conturbarentur, ne ad talem conditionem venirent.* Pind. Schol. ad Isthm. od. IV. Ἴδιον τὸ Ἀνταίου φασὶ τῶν ξένων τῶν ἡττωμένων τοῖς κρανίοις ἐρέφειν τὸν τοῦ Ποσειδῶνος ναόν. Τοῦτο γὰρ ἱστοροῦσι τὸν Θρᾷκα Διομήδην ποιεῖν. Βακχυλίδης δὲ Εὔηνον ἐπὶ τῶν Μαρσιάτης (Leg. Μαρπίσσης) μνηστήρων. οἱ δὲ Οἰνόμαον, ὡς Σοφοκλῆς. De Thracio Rege Diomede Ovid. IX. Heroid. 86. *Non tibi Threiciis affixa penatibus ora, Non hominum pingues cæde tacentur equæ.*

k *Pœnitere eum cœpit*] Cur τὸ *eum* excludi velit Barthius, causam non video. Vossio certè istam conjecturam neutiquam probaverit, ut cui Latinum vix videatur *pœnitere* pro *pœnitudine duci.* Apulejus tamen Metam. Lib. V. *Cum cœperis sero pœnitere.* Vetus Interpres Siracidæ cap. XLVIII. 16. *Non pœnituit populus.* Reperitur etiam bis apud Justin. Lib. XI. 8. & XXXVII. 10.

l *Myrtilo*] Filius hic erat Mercurii ex Phaethusâ unâ de filiabus Danai, vel Myrtone Amazone, ut alii volunt. Vid. Schol. Apollon. I. 752. Quosdam Jovis & Clymenes fuisse filium tradere annotat Schol. Eurip. ad Orest. vers. 1002. Adde not. ad cap. 224.

m *Clavos in rotas non conjecit*] Quos *clavos* hic Hyginus, ἐμβόλους appellat Hom. Schol. ad Iliad. β. 104. ἥλους Tzetzes. πασσαλίσκους Eustath. ad Iliad. p. 139. Edit. Bas. περόνας Parthenius Affect. Amat. cap. 6. ubi simile habes exemplum. Quidam clavos illos ex cerâ fuisse factos tradidere. Vide Schol. Apollon. & Lycophr. locis mo-

Myrtilo domum victor cum rediret, [n] cogitavit sibi opprobrium futurum, & Myrtilo fidem præstare noluit, eumque in mare præcipitavit: à quo Myrtoum pelagus est appellatum. Hippodamiam in patriam [o] adduxit suam, [p] quod Peloponnesum appellatur. ibi ex Hippodamia procreavit [q] Hippalcum, [r] Atreum, Thyesten.

LXXXV. *Chrysippus.*

Laius Labdaci filius Chrysippum Pelopis filium [a] nothum pro-

modo adductis. Sidon. Carm. 2. *Nata quem fraude cadentem Cerea destituit, resolutis axibus, obex.*

n *Cogitavit sibi opprobrium futurum*] Aliam necis causam affert Sophoclis Scholiast. ad Elect. vers. 505. Καθ' ὁδὸν, inquit, χειλαλαβεῖν αὐτὸν πειράσαντα πρὸς τὸ φιλῆσαι αὐτὴν, ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. Schol. Homeri, quod falso ab Hippodamiâ de petito concubitu accusatus fuisset. Schol. Horat. ad Lib. 1. od. 1. *Quem, quod peteret ex pacto uxoris ipsius Hippodamiæ primum osculum, in pelagus præcipitavit.*

o *Adduxit*] Et heic *abduxit* legendum. Propert. 1. El. 2. *Avecta externis Hippodamia rotis.* Quintil. Declam. XIV. *Homo ab omnibus gaudiis in contubernium doloris adductus.* Ita quidem & Coloniens. anni 1521. Sed legendum utique *abductus*, ut Paris. habet Colinæi.

p *Quod Peloponnesum appellatur*] Merito de glossâ hæc suspicit Cl. Schefferus. De variis nominibus Peloponnesi consulendus Hom. Schol. ad Il. A. v. 30. Si retinere tamen quis malit, adducere possit Isidorum Lib. XIV. 6. *Hæc primum à temperie cœli Macaronesum sive Μακάρων νῆσος appellata est.* Quo loco similiter neutro genere dictum *Macaronesum* vides. Sic *Pentateuchum*, apud eundem Lib. VI. cap. 1. *Thesaurum* apud Fulgentium, *Baptismum* apud Cyprian. aliaque apud alios habes, de quibus egi ad cap. 3. Addenda illis hæc veteris interpretis Cosmogr. Anonymi à Godofr. ed. p. 37. *Post hanc est Hellespontum.* 39. *Inde Oceanum esse dicitur.*

q *Hippalcum*] Vel *Hippalcmum* ex Schol. Pind. vel *Hippalmum* ex Apollodoro & Apostolio videri posset legendum. Sed optimum est *Hippalcimum.* Vide Notas ad cap. 14. & 97.

r *Atreum*] *Letreum* ex Pausaniâ scribi jubet Cl. Schefferus. non accedo. Vide cap. 85. & 86. Cum nostro inter Pelopis filios etiam Atreum numerant Apollodorus, Apostolius, Servius, Scholiastæ Pindari & Euripidis, aliique.

Ad CAP. LXXXV.

a *Natum*] Merito lectionem MS. Barthiani *Nothum* probat Cl. Schefferus. Natus enim Chrysippus, ut quidam voluerunt, non ex uxore ejus Hippodamiâ, sed Astyoche nymphâ, ut refert Pind. Schol. ad Olymp. A. Apostolius disertim Cent. XVIII. 7. Καὶ ἐκ τινος Ἀξιόχης νόθος Χρύσιππος. Idem totidem verbis apud Schol. Euripid. ad Orest. vers. 5. à quo eadem ferme, quæ heic ab Hygino, referuntur, invenies, ut & apud Tzetzen Chil. 1. 18. Festus: *Nothum Græci natum ex uxore non legitima dicunt, qui apud nos spurio patre natus est.* Leid. Cod. *natus dicitur.* Idem vitium visum mihi aliquando insedisse Lib. II. Astron. cap. 25. *Heu, heu genus hominum * natum.* Tollebam asteriscum, & legebam, *nothum* h. e. degener & adulterinum. Germanicus: *Patrum soboles oblita priorum, Degeneres quæ habuit, semperque habitura minores.* Solinus de elephantis cap. 38. *Duo eorum sunt genera: nobiliores indicat magnitudo, minores nothos vocant.* Non dissimiliter *adultera culta* dixit Prudentius pro corruptis.

Sed

propter [b] formæ dignitatem Nemeæ ludis rapuit. quem ab eo Pelops bello recuperavit. hunc Atreus & Thyestes matris Hippodamiæ impulsu [c] interfecerunt. Pelops cum Hippodamiam argueret, ipsa se interfecit.

LXXXVI. *Pelopidæ.*

THYESTES Pelopis & Hippodamiæ filius, quod cum [a] Æropa Atrei uxore concubuit, à fratre Atreo de regno est ejectus. At is Atrei filium Plisthenem, quem pro suo educaverat, ad Atreum interficiendum misit: quem Atreus credens fratris filium esse, imprudens filium suum occidit.

LXXXVII. *Ægisthus.*

THYESTI Pelopis & Hippodamiæ filio responsum fuit, quem ex filia sua Pelopia procreasset, eum fratris fore ultorem. [a] Quod cum audisset, * puer est natus, quem Pelopia exposuit: quem inventum pastores capræ subdiderunt ad nutriendum. Ægisthus est appellatus, ideo quod Græce capra æga appellatur.

LXXXVIII. *Atreus.*

Sed vera lectio est, *aneum genus hominum natum.* Vide quæ ibi annotavimus.

b *Forma dignitatem*] H. e. singularem eminentiam. Quod vulgo ducent Grammatici, *dignitatem* virorum esse, *venustatem* mulierum se, id non curat Hyginus noster. Cap. 78. formæ dignitatem etiam Helenæ tribuit, ut & Briseidi cap. 106.

c *Interfecerunt*] Pisander apud Eurip. Scholiast. pag. 402. Edit. Steph. ipsum præ pudore intulisse sibi manus autumat. Confer Schol. Hom. ad Iliad. B. v. 105.

Ad CAP. LXXXVI.

a *Æropa*] Quia Græcis est Ἀερόπη, malim scribere *Aëropa*, ut scribitur apud Serv. ad Æn. x. 262. Sed *Æropa* pro *Aëropa* uti videbis etiam Dictyn Lib. 1. Adhoc *Ærope* repræsentant etiam quædam editiones Gellii Lib. VII. cap. 3. Observavimus jam de isto genere superius *Ætos*, *Phaton*, *Æta*, pro *Aëtos*, *Phaëton*, *Aëta*. Hinc *Erope* exararat librarius Argum. Lact. Lib. XII. Met. fab. 1. Etiam infr. cap. 97. *Prothænor* invenies pro *Prothoënor*. Adde Not. ad Fulgent. Lib. 1. cap. 15.

Ad CAP. LXXXVII.

a *Quod cum audisset*] Defectus ille locus Micyllo & Scheffero videtur. Barthius τὸ *audisset* exponit, *accepisset*, *ratum habuisset*. Sic sane Cicer. pro Marcello: *Sed tum id audirem, si tibi soli viveres.* Plinius Epist. 2. Lib. 11. *Non sum auditurus: non eram Romæ* &c. Chrysol. Sermon. 79. *Petrus fœminam non facile audit.* Sed cur non potius *ei rei obtemperasset, & obediisset?* ut I. A. 6. *Ne ego istam sapientiam non audiam.* Est omnino sic explicandus iste locus, quem neutiquam defectum esse credo: vel corrigendum, *cum accidisset*.

LXXXVIII. *Atreus.*

ATREUS Pelopis & Hippodamiæ filius, cupiens à Thyeste fratre suo injurias exequi, in gratiam cum eo rediit, & in regnum suum eum reduxit, filiosque ejus infantes [a] Tantalum & Plisthenem occidit, & [b] epulis Thyesti apposuit. qui cum vesceretur, Atreus imperavit brachia & ora puerorum afferri. Ob id scelus etiam sol [c] currum avertit. Thyestes scelere nefario cognito, profugit ad regem Thesprotum, ubi lacus Avernus dicitur esse. Inde Sicyonem pervenit, ubi erat Pelopia filia Thyestis deposita. Ibi casu nocte cum Minervæ sacrificaret, intervenit: qui timens ne sacra contaminaret, in luco delituit. Pelopia autem cum choreas ducit, lapsa, vestem [d] ex cruore pecudis inquinavit: quæ dum ad flumen exit sanguinem abluere, tunicam maculatam deponit, [e] capite obducto Thyestes è lûco prosilivit, [f] & ea compressione gla-

set, vel, *cum ausus fuisset*, Serv. ad Æn. XI. 262. *Cum Thyestes post cognitum facinus requireret ultionem, ei Apollo respondit, posse alio scelere illius facinoris vindicem nancisci, scilicet si cum Pelopiâ filiâ suâ concumberet. Quo facto, natus est Ægisthus, fatalis in geminam Atrei sobolem.* Sed satius erit, ut nihil mutemus. Schol. in I. Theb. Stat. vers. 684. *Cum responsum accepisset Thyestes, aliter malorum remedium inveniri non posse, nisi cum Pelopeia filia concubuisset, paruissetque responsis, natus est ex eâ Ægysthus.* Est ergo *audire* heic *obtemperare*. Salvian. III. de Provid. *Si jussiones suas servi ex parte audiant, ex parte contemnant.*

Ad CAP. LXXXVIII.

a *Tantalum & Plisthenem*] Ita & cap. 244. & 246. eos nominat. Sed filios Thyestæ ab Atreo occisos Aglaum, Orchomenum, & Calaum appellat Schol. Eurip. ad Orest. v. 813. Atque ita etiam Tzetzes Chil. I. 18. nisi quod pro *Calao* tertium nominat *Calleum*. *Plisthenes* Atrei fuit filius, ut Hyginus ipse tradit cap. 86. & Schol. Eurip. ad Orest. v. 5. Schol. Horat. in Art. Poet. *Atreus autem filium fratris de eadem suâ uxore natum interfectum epulandum patri apposuit.* Etiam noster cum Servio cap. 258. unius tantum meminit.

b *Epulis apposuit*] Cap. 45. 83. & 244. *In epulis.*

c *Currum avertit*] Infr. cap. 258. *Qua sol, ne pollueretur, aufugit.* Schol. Eurip. Δι' ἃ ὁ ἥλιος μὴ στρέξας τὸ παράνομον, μίαν ἡμέραν ἐκ δυσμῶν πρὸς ἕω ἀφορμᾷ. Vide notas ad cap. 258.

d *Ex cruore pecudis*] Cl. Schefferus *pedis* mallet. Nihil mutaverim. Pecudis enim nomine hostiam mactatam designare videtur. Sic apud Virg. Æn. v. 332. Nisus *Pronus in ipso Concidit immundoque fimo sacroque cruore.*

e *Capite obducto*] Cujus? Pelopiæ, ut censet Cl. Schefferus. Distinguit ergo: *tunicam maculatam deponit capite abducto, Thyestes.* Mihi verisimilius videtur, Thyesten obvolvisse caput, ne agnosceretur: unde illa inferius ait, *se in compressione nocturnâ nescio cui eduxisse.*

f *Et eâ compressione*] Defecta hæc esse Micyllo videntur. Vide ergo, an legi pos-

gladium de vagina ei extraxit Pelopia, & rediens in templum, sub acropodio Minervæ abscondit. Postero die rogat regem Thyestes, ut se in patriam Lydiam remitteret. Interim sterilitas Mycenis frugum ac penuria oritur ob Atrei scelus. Ibi responsum est, ut Thyestem in regnum reduceret. Qui cum ad Thesprotum regem isset, æstimans Thyestem ibi morari, Pelopiam aspexit: & rogat Thesprotum, ut sibi Pelopiam in conjugium daret, quod putaret eam Thesproti esse filiam. Thesprotus, ne qua suspicio esset, dat ei Pelopiam, quæ jam conceptum ex patre Thyeste habebat Ægisthum. Quæ cum ad Atreum venisset, parit Ægisthum: quem exposuit. At pastores capræ supposuerunt: quem Atreus jussit perquiri, & pro suo educari. Interim Atreus mittit Agamemnonem & Menelaum filios ad quærendum Thyestem: qui Delphos petierunt sciscitatum. Casu Thyestes eo venerat [g] ad sortes tollendas de ultione fratris. Comprehensus ab eis ad Atreum perducitur: quem Atreus in custodiam conjici jussit, Ægisthumque vocat, æstimans suum filium esse, & mittit eum ad Thyestem interficiendum. Thyestes cum vidisset Ægisthum, & gladium, quem Ægisthus gerebat, & cognovisset quem in compressione perdiderat, interrogat Ægisthum, unde illum haberet. Ille respondit matrem sibi Pelopiam dedisse: quam jubet [h] accersiri. [i] cui respondit, se in compressione nocturna, [k] nescio cui, eduxisse, & ex ea compressione, Ægisthum concepisse. Tunc

possit non insulsè, *& eam compressit. eâ compressione* &c. Videri certe possit similitudine syllabarum deceptus librarius partem omisisse. Cl. Schefferus tantum τὸ *&* expellit. Subaudiri itaque, ut liquet, vult ista, *& eam compressit.* Similem reticentiam animadvertas cap. 62.

g *Ad sortes tollendas*] Cic. Div. cap. 41. *De sortibus Prænestinis, quæ hodie fortunæ monitu tolluntur.* Ampel. cap. de miraculis mundi. *Unde est & ad inferos descensus ad tollendas sortes.* Quæ loca suggessit nobis doctiss. Jacob. Perizonius. In eadem re ἀναιρεῖν & ἀναιρεῖσθαι usitatum Græcis. Explicat uberius hanc phrasin Scaliger ad Tibull. Lib. 1. p. 110. Confer Etymol. magn. in Ἀνεῖλεν.

h *Accersiri*] Agnosco inveteratum errorem, quo *accerso* pro *arcesso* dicunt.

i *Cui respondit*] Nempe Pelopia. Multo apertior esset narratio, si legeretur, *quæ ei respondit.*

k *Nescio cui*] Debuisset scribere, *nesciam cui.* & forte ita scripsit, nisi rectam orationem obliquæ miscuit, ut facere videtur cap. 186. Quo in genere non parum peccavit Justinus, velut

Lib.

Tunc Pelopia gladium arripuit, simulans se agnoscere, & in pectus sibi detrusit. quem Ægisthus è pectore matris cruentum tenens, ad Atreum attulit. Ille æstimans Thyestem interfectum, lætabatur: quem Ægisthus in littore sacrificantem occidit, & cum patre Thyeste in regnum avitum redit.

LXXXIX. *Laomedon.*

NEPTUNUS & Apollo dicuntur Trojam muro cinxisse. His rex Laomedon vovit, quod regno suo pecoris eo anno natum esset, immolaturum. Id votum avaritia fefellit. Alii dicunt, [a] parum eum promisisse. Ob eam rem Neptunus cetum misit, qui Trojam vexaret. Ob quam causam rex ad Apollinem misit consultum. Apollo iratus ita respondit: si Trojanorum virgines ceto religa-

Lib. XXII. 5. *Quibus omnibus, non sibi tantum in alios, sed & aliis in se sentient patere bella.* pro, *sensuros esse.* Lib. XXXVIII. 4. *Cæterum quia non id agitur, an liceat quiescere.* pro *non id agatur.* & post paulo: *Gallorum autem nomen, quod semper Romanos terruit*, pro *terruerit*. Item: *Ac ne veteribus immoremur exemplis*, pro *immoraretur*. Cap. 5. *Raptam autem sibi victoriam ejus ab illis, quorum nihil est nisi bello quæsitum.* pro, *nihil sit, vel esset.* cap. 7. *Tantumque se avida expectat Asia, ut etiam vocibus vocet: adeo illis odium Romanorum incussit rapacitas proconsulum, sectio publicanorum, calumniæ litium.* Debebat scripsisse, *exspectare Asiam*, &, *incussisse rapacitatem proconsulum, sectionem publicanorum, calumnias litium.* Lib. IX. 2. *Qui nuncient Atheæ, dum Byzantium obsidet vovisse se statuam Herculi, ad quam in ostio Istri ponendam se venire. pacatum accessum ad religionem Dei petens* &c. pro, *petentem.* Utrum ipsi Justino ista stribligo sit tribuenda, an vero ejus librariis, Critici judicent. Nos ad Hyginum revertimur. Ut heic ille, ita Claudianus Mamertus in de Stat. Animæ Lib. I. cap. 6. *Sed subjiceis à nescio quibus*, & cap. 7. *Adjiciens testimonium sui, nescio cujus, auctoris.* Habet heic locum illa Minucii invectiva in Octavio: *Dum Venerem promiscuè spargitis, dum passim liberos seritis, dum etiam domi natos aliena misericordiæ exponitis, necesse est in vestros recurrere, in filios inerrare.*

Ad CAP. LXXXIX.

a *Parum eum promisisse*] Barth. ad Stat. Tom. II. pag. 232. *aurum.* Quod convenit cum verbis Ovidii Met. XI. 203. *Mortalem induitur formam, Phrygioque tyranno Ædificat muros, pacto pro mœnibus auro.* Lactant. *Pactum aurum Laomedon negavit.* Ego antequam in illos Barthii commentarios incidissem, conjectaveram, *pecuniam certam promisisse*, ex Servio ad Æn. II. 610. *Hoc autem habet fabula, quod Neptunus cum Apolline Trojæ fabricati sint muros. Sed constat Laomedontem diis certam vovisse pecuniam ad sacra facienda.* Illust. Heinsio scriptum fuisse videtur, *non parum auri promisisse.* Conjungit diversas opiniones, ut cum cap. 14. & 28. tum aliis locis factum. Cæterum hæc verba post τὸ *immolatum* esse collocanda recte vidit Cl. Schefferus.

b *He-*

religatæ fuiſſent, finem peſtilentiæ futuram. Cum complures conſumptæ eſſent & [b] Heſionæ ſors exiſſet, & petris religata eſſet, Hercules & Telamon, cum Colchos Argonautæ irent, eodem venerunt, & cetum interfecerunt, Heſionenque patri, pactis legibus reddunt, ut cum inde rediiſſent, ſecum in patriam eam abducerent, & [c] equos, qui ſuper aquas & ariſtas ambulabant. [d] Quod & ipſum Laomedon fraudavit, neque Heſionen reddere voluit. Itaque Hercules [e] ad eos navibus comparatis, ut Trojam expugnaret, venit, & Laomedontem necavit, & [f] Podarci filio ejus infanti regnum dedit, qui poſtea Priamus eſt appellatus, ἀπὸ τοῦ πρίασθαι. Heſionem reciperatam Telamoni conceſſit in conjugium, ex qua natus eſt Teucer.

XC. [a] *Pria-*

b *Heſione ſors exiſſet*] Quod antehac conjectavi, *Heſiona ſors exiſſet*, id ideo nunc magis placet, quod & Cl. Scheffero placere videam. Hor. II. 3. *Omnes eodem cogimur; omnium Verſatur urna ſerius, ocyus Sors exitura.* Diodorus Lib. 4. p. 246. *Univerſis igitur ſortis judicio ſubjectis, regiæ filiæ Heſiones nomen exivit.* Poſſis etiam non male legere, *Heſionen ſors expetiſſet.* Vide Serv. ad Æn. III. 3. Apollod. Lib. II. pag. 98. Sed priorem conjecturam præfero.

c *Equos*] Immortales illos, quos Troi pro Ganymede dederat Jupiter. Hom. Iliad. Υ. 145. Apollod. Lib. II. pag. 99. Tzetzes ad Lycophr. p. 92. ed. Steph.

d *Quod & ipſum fraudavit*] Mortales equos loco immortalium dediſſe Herculi apud Homeri Scholiaſten tradit Hellanicus. *Fraudare* eſt heic ἀποστερεῖν. Cæſar. B. C. *Fraudavit ſtipendium militum.* Juſtin. XLIII. 1. *Propter fraudatas Laviniæ nuptias.* Vetus interpres Siracidæ. cap. 4. vers. 1. *Eleëmoſynam pauperis ne fraudes.* Gr. habet, τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσῃς. Sic *defraudare* pro diminuere apud Auſon. epiſt. 3. & 21. Deponentaliter, ſi ſanus eſt locus, Chryſologus Sermon. L. *Sicut furem lucerna prodit, ita ſol eos, qui fraudantur, accuſat.*

e *Ad eos*] Quid ſi ſcribas? *Ob eos*, hoc eſt, equos illos & Heſionen. vel *ad eum* i. e. contra Laomedontem. Sed nihil forte mutandum. *Ad* pro *Ob* uſurpaſſe interdum veteres oſtendi ad cap. 45. Cl. Schefferus arbitratur illud *eos* natum ex literis numerum navium exhibentibus. VI. eas alii, alii XIIX. fuiſſe volunt. Ita fluctuabamur, cum veram, opinor, ſcripturam eruit Nob. Heinſius, *ad hoc.*

f *Podaci*] Atqui Græce Ποδάρκης appellatur. Scribe ergo *Podarci*. Vide Apollod. Lib. II. pag. III. Tzetzes ad Lycophr. pag. 62. Τότε δὲ Ἡρακλῆς καὶ Ἡσιόνῃ χαρίζεται, ὃν ἂν θέλῃ τῶν αἰχμαλώτων ἀνήσασθαι. ἡ δὲ τὴν ἑαυτῆς δοῦσα καλύπτραν τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Ποδάρκην ἐπρίατο, ὅθεν ἐκλήθη καὶ Πρίαμος. Eadem habes apud Euſtath. ad Iliad. A. pag. 21. ed. Baſ. Paulo aliter Servius ad Æn. I. 623. *Tunc Hercules Priamum quoque redemptum à vicinis hoſtibus in paterno regno locavit. Unde & Priamus dictus eſt* ἀπὸ τοῦ πρίασθαι, *emo.* Corrupta multipliciter ſunt, quæ deinde ſubjungit, *Ceterum quæ de liberata dicunt Heſiona* &c. Legendum ibi in ſeqq. *Quod Tecmeſſam concubinam; vel ejus & fratris filium Euryſacen ad avum* &c,

XC. [a] *Priami filii & filiæ*, *numero* 54.

HECTOR, Deiphobus, [b] Cebriones, Polydorus, Helenus, Alexander, [c] Hippofidus, [d] Antinous, Agathon, [e] Diaftor, [f] Lyfide, Polymena, Afcanius, [g] Chirodamas, Euagoras, [h] Drypon, [i] Aftynomus, [k] Polymetus, Laodice, [l] Ethionome, Phegea, Henicea, [m] Demnofia, Caffandra, Philomela, [n] Polites, Troilus, [o] Palæmon, Briffonius, [p] Gorgythion, Protodamas, [q] Atreus, Dolon, Chrœrefus, Chryfolaus, Demofthea, [r] Doricops, Hippafus, [s] Hyperifcus, Lyfianaffa,

Ad CAP. XC.

a *Priami filii & filiæ*] Dares: *Ilium petit cum Hecuba uxore & liberis, Hectore, Alexandro, Deiphobo, Heleno, Troilo, Andromacha, Caffandra, Polyxena. Nam erant & alii filii ex concubinis nati.* Præter hos ex Hecuba natos vult Apollodorus Lib. III. p. 182. Pammonem, Politen, Antiphum, Hipponoum, Polydorum, Creufam, & Laodicen. Tzetzes Chil. VII. 135. ex Hecuba fufcepiffe eum fcribit τέκνα ἐννέα ἐκ δέκα.

b *Geryones*] *Cebriones* habet margo libri Salmafiani, quod rectum eft. Κεβριόνης eft Apollodoro.

c *Hippofidus*]. Coaluerunt heic, fi quid judico, duo vocabula. Lego, *Hippothous, Ifus.* qui ambo inter Priami filios numerantur ab Apollodoro. Commendat eam conjecturam noftram lemma ipfum 54. promittens. Atqui in Hygini hoc indiculo non nifi 53. comparent. Duos ergo heic in unum coaluiffe non de nihilo fufpicamur.

d *Antinous*] Schefferus: Forte rectius eft, *Antiphonus.* Immo rectius eft. Vide Hom. Iliad. Ω.250. nifi mavis *Antiphus* ex Apollodoro.

e *Diaftor*] Idem Schefferus: Videtur & heic rectius effe *Meftor.* Firmat ejus conjecturam Hom. ejufdem libri verf. 257. Dictys Lib. II. pag. 66.

f *Lyfide. Polymena*] Schefferus: *Lycafte, Polyxena.*

g *Chirodamas*] Hic *Cherfidamas* eft Apollodoro Lib. III. pag. 183.

h *Drypon*] Videri hunc Apollodoro *Dryopa* effe annotavit Schefferus. Agnofcit illum *Dryopa* etiam Dictys Lib. IV. pag. 103.

i *Aftynomus*] Cl. Schefferus: *Hic Aftygonus Apollodoro.* Sed *Aftynomus* eft Dicty Lib. IV.

k *Polymetus*] Hic *Polymedon* eft Apollodoro. quod rectius puto.

l *Ethionome*] *Deione* mallet Clariffimus Schefferus.

m *Demnofia*] Forte, *Demonaffa.*

n *Polipes*] Margo libri Salmafiani habet *Polites.* quod & Cl. Schefferus conjecit ex Paufania & Apollodoro. Quibus addi poffunt Homerus Iliad. Ω.250. & Dictys Lib. II. pag. 66.

o *Palæmon*] Liber Salmafii, *Pammon.* Et fane Pammona, non Palæmona, Priamidis accenfent Dictys & Homerus locis modo laudatis. *Philæmon* eft Apollodoro, ut jam notavit Cl. Schefferus.

p *Gorgition*] Scribe *Gorgythion.* ex Hom. Iliad. Θ. 303. & Apollodoro.

q *Atreus*] An *Areius* ex Dictyos Lib. IV? Ἄρητος eft Apollodoro, quem in Ἀρήτιον transformat Mercerus ad Dictyn.

r *Doricops*] *Doryclum* hunc effe Apollodoro obfervat Cl. Schefferus. Addo ita eum à Dicty quoque Lib. III. pag. 79. & Hom. Iliad. Λ. 489. appellari, ut nullus dubitem, quin ex illis corrigendus fit Hyginus.

s *Hyperifcus*] Credit hunc *Hypirichum* Apollodoro vocari Cl. Schefferus.

naſſa, Iliona, Nereis, Euander, [t] Proneus, [u] Aromachus, [x] Hilagus, Axion, [y] Biantes, Hippotrochus, [z] Deiopites, Meduſa, Hero, Creuſa.

XCI. [a] *Alexander Paris.*

PRIAMUS [b] Laodemontis filius, cum complures liberos haberet ex concubitu Hecubæ Ciſſei, [c] ſive Dymantis filia, uxor ejus prægnans in quiete vidit ſe facem ardentem parere, [d] ex qua [e] ſerpentes plurimos exiſſe. Id viſum [f] omnibus conjectoribus cum narratum eſſet, imperant quicquid pareret necaret, ne id patriæ exitio foret. Poſtquam Hecuba peperit Alexandrum, datur interficiendus, quem [g] ſatellites miſericordia expoſuerunt. Eum

t *Proneus*] Forte, *Ilioneus*. Vide Dictyn Lib. IV. pag. 104.

u *Aromachus*] *Archemachus* eſt Apollodoro & Dicty.

x *Hilagus*] Pro hoc *Glaucus* videtur reponendus ex Dicty. & Apollodoro.

y *Biantes*] Apollodoro eſſe *Bias* recte videtur Scheffero. Etiam Dicty Lib. IV. pag. 103. eſt *Bias*.

z *Diophites*] *Deiopites* quidem eſt Apollodoro, ut notat Cl. Schefferus; malim tamen heic ex Hom. Iliad. Λ. 420. & Dictyos Lib. III. p. 79. reſcribere, *Deiopites*.

Ad CAP. XCI.

a *Alexander Paris*] Schol. Hom. ad Iliad. M. 93. Ἐκλήθη Πάρις, οὐχ ὅτι, ὥς τινές φασιν, ἐν πήρᾳ ἐτράφη, ἀλλ' ὅτι τῷ μόρῳ παρῆλθεν. Ὕστερον δὲ Ἀλέξανδρος, ὅτι τῇ πατρίδι ἠλέξησεν, ὅ ἐστιν, ἐβοήθησε. Confer eundem ad Iliad. Γ. 325. Tzetzen ad Lycophr. p. 28. ed. Steph. Etym. Auctorem in Πάρις. Diomed. Gram. Lib. I. qui ridiculè vult prænomine dictum *Alexandrum*, nomine *Dardanium*, cognomine *Paridem*. *Alexander appellatus eſt in Græcia, qui Paris fuerat apud paſtores.* Varro Lib. VI. L. L.

b *Laomedontis filius*] De matre diſſentiunt veteres, quorum opiniones recenſet Homer. Scholiaſt. ad Iliad. Γ. 250.

c *Sive Dymantis filia*] Ita repoſui pro *filia*. *Nam Hecuba ſecundum Euripidem filia Ciſſei fuit; quem Ennius, Pacuvius & Virgilius ſequuntur. Secundum Homerum filia Dymantis*, ut notavit Servius ad Æn. VII. 320. Adde Noſtr. cap. CXI. Corruptus ergo Tzetzes Proleg. in Lycophronem: Πρίαμος ὁ Λαομέδοντος ἐκ Λακαμέδοντος ἐξ Ἑκάβης τῆς Κύμαντος, leg. Δύμαντος. Ciſſeus autem ille rex Thracum fuit, ut inter alios auctor Servius ad Æn. V. 537.

d *Ex qua*] An *exque ea*? Dubito. Similiter locutus eſt cap. 29. *Ex qua die non amplius cum ea concubuit*, pro *exque ea die*. Vide notas noſtras ad cap. 4.

e *Serpentes plurimos*] Cl. Schefferus *ſerpentes plurimas* mallet, ut ad *faces* referatur. Mihi N. L. Certe de ſerpentibus illis nihil hactenus apud alios comperi. Suſpicor tamen per ſerpentes illos deſignari flammas ſerpentium figuras ſimulantium, quod ferale omen fuit Menœceo apud Stat. X. Theb. 596. Heinſius conjectabat, *ex qua repente plurimas exiſſe*. ſc. alias faces. Quod non diſplicet.

f *Omnibus conjectoribus*] Inter illos *Æſacum* fuiſſe ait ad Lycophronem Tzetzes, quem ex Ariſba Meropis filia ſuſceperat Priamus. Vide eum pag. 47. & 59. ed. Steph. Unde lux non parva affulget Servio ad Æn. II. 32.

g *Satellites miſericordia*] Dictys ſub finem

Eum paſtores pro ſuo filio repertum expoſitum educarunt, eumque Parim nominaverunt. Is cum ad puberem ætatem perveniſſet, habuit taurum in deliciis: quo cum ſatellites miſſi à Priamo, ut taurum aliquis adduceret, veniſſent, qui in athlo funebri, quod ei fiebat, poneretur, cœperunt Paridis taurum abducere. Qui perſecutus eſt eos, & inquiſivit, quo eum ducerent. illi indicant, ſe eum ad Priamum [h] adducere, qui viciſſet ludis funebribus Alexandri. Ille amore incenſus tauri ſui, deſcendit in certamen, & [i] omnia vicit, fratres quoque ſuos ſuperavit. Indignans Deiphobus, gladium [k] ad eum ſtrinxit. at ille in aram Jovis [l] Hercæi inſiluit. Quod cum Caſſandra vaticinaretur eum fratrem eſſe, Priamus eum agnovit, regiaque recepit.

XCII. *Paridis judicium.*

Jovis, cum Thetis Peleo nuberet, ad epulum dicitur omnes deos convocaſſe, excepta Eride, [a] id eſt, diſcor-

finem Lib. III. refert *Hecubam more fœmineæ miſerationis clam alendum paſtoribus in Idam tradidiſſe.*

h *Adducere, qui*] Barth. Adverſ. Lib. VIII. cap. 6. & Cl. Tollius in ora cod. ſui: *Adducere ei, qui.* quod non diſplicet.

i *Omnia vicit*] Clariſſ. Schefferus, *Omnes.* Nec hoc improbo. Poſſis tamen ſubaudire *certamina*, & excuſare per helleniſmum. Schol. Pind. pag. 81. Ed. Francof. Δίαυλον ἐνίκησε, pro διαύλῳ. Et pag. 191. Πυκτικὴν αὐτὸν & παγκράτιον νενικηκέναι. 336. νικᾶν Ἴσθμια. Hypoth. Pyth. γυμνικὸν ἀγῶνα νικήσαντες. Ælian. Var. Hiſtor. IV. 15. Ἐνίκησεν ἡμέρᾳ μιᾷ πάλην & παγκράτιον. Antigonus Hiſtor. Mir. 133. νικᾷ στάδιον. Schol. Hom. ad Iliad. Δ. 376. Ὃς καταβαλὼν γυμνικὸν ἀγῶνα, & συμμαχούσης Ἀθηνᾶς νικᾷ τὰ πάντα, *vincit omnia*, ut heic Hyginus loquitur. Iliad. Λ. 708. γυμνικοὺς ἐνίκων ἀγῶνας. Sententia ergo eſſet, omnium certaminum victor extitit. Juſt. XLI. 1. *Longinqua bella viciſſe.*

k *Ad eum*] H. e. contra eum. Virgilius Æn. II. 443. *Clypeoſque ad tela ſiniſtris Protecti objiciunt.* Servius: *ad tela, contra tela.* Cyprianus Lib. II. ep. 2. *Pugnant ad beſtias non crimine, ſed furore.* Propert. Lib. II. el. 19. *Si libitum tibi erit, Lernæas pugnet ad Hydras.* Cæterum non tam mollis fuit, quam vulgo audit, Paris ille. Servius ad Æn. V. 370. *Paris ſecundum Troica Neronis fortiſſimus fuit, adeo ut in Troja agonali certamine ſuperaret omnes, ipſum etiam Hectorem: qui cum iratus in eum ſtringeret gladium, dixit ſe eſſe germanum; quod allatis crepundiis probavit, qui habitu ruſtici adhuc latebat.*

l *Hercæi Jovis*] Scribe potius ſine diphthongo *Hercei.* Ἑρκεῖος Ζεὺς Herodoto eſt. Meminerunt ejus Ovidius. Ib. 284. Senec. Agam. 448. Servius ad Æn. II. 506. *Jovem ædificialem* Dictys appellat Lib. V. Adde Feſtum in *Herceus Jupiter.* ubi codex Biblioth. Leid. habet *Hercius.* quod idem eſt.

Ad CAP. CXII.

a *Id eſt diſcordia*] Deleri ut gloſſe-

 ma-

discordia. quæ cum postea supervenisset, nec admitteretur ad epulum, ab janua misit in medium malum: [b] dicit, quæ esset formosissima, attolleret. Juno, Venus, Minerva formam sibi [c] vindicare cœperunt: inter quas magna discordia orta. Jovis imperat Mercurio, ut deducat eas [d] in Ida monte ad Alexandrum Paridem, eumque jubeat judicare. Cui Juno, si secundum se judicasset, pollicita est in [e] omnibus terris eum regnaturum, [f] divitem præ-

mata hæc jubet Cl. Schefferus. Etsi non ignoro *Discordiam* Latino vocabulo eam divam dici Capellæ Lib. I. Arnob. Lib. III. Fulgent. Lib. III. cap. 7. Claudian. Lib. I. in Ruf. vers. 30. Et reperiri apud Justin. Lib. XII. cap. 15. *Malum discordiæ.* Petron. Carm. de bello civ. *Scisso discordia crine.* & sub finem ejusdem carminis: *Factum est in terris quicquid discordia jussit.* Quem tamen versum spurium existimat Nob. Heinsius, & carmini mutilato tibicinem ab homine semilitterato additum. Licet hæc, inquam, ita habeant, amplector tamen Schefferi sententiam. Servius, sive ejus epitomator, Scholiastes Germanici, & alii, qui fabulas poëticas narrant, perraro suorum verborum agere solent interpretes. Ille ad Æn. III. 3. *Cetos, id est, belluas marinas immisit.* Hic fabula Centauri: *Ipsam in arborem Philyram, id est, tiliam conversam esse.* Adde quæ præterea notamus ad cap. 126. Fecisse illam Eridem Jovis filiam nonnullos, disces ex Schol. Æschyl. εἰς τὰς ἑπτά. vers. 434. De μήλῳ hoc longè aliter μυθολογεῖ Hephæst. Lib. VI.

b *Dicit qua*] Scriverius & Tollius ad oram librorum suorum *dicitque, quæ.* Mallem, *dixitque* &c. Heinsius: *adjecitque, quæ.*

c *Vendicare*] Scribe *vindicare.* Just. Lib. III. 2. *Cum regnum sibi vindicare potuisset.* Infinita sunt loca veterum, in quibus hoc verbum corruptum est.

d *In Ida monte*] Pro *in Idam montem.* Gargarum Idæ cacumen dicit Lucianus in Θεῶν κρίσει. Usus eadem Syntaxi noster etiam cap. 139. *Jovem in Cretensi insula detulit.* 166. *In concilio deorum adduxisset.* 190. *In adjutorio advocavit.* 254. *Sacra in monte duci.* Servius ad Æn. V. 118. *Filiam suam ei in matrimonio dedit.* Dictys Lib. I. *In voluntate traduxit.* Lib. III. *In flumine præcipitavit.* Lib. V. *Convivium in honore Deum publice cæptum.* Gregor. Dial. I. *In eodem loco venisset.* Sulpicius Severus Histor. Sacr. Lib. I. *In matrimonio à patre postulans.* Et, *In matrimonio accepta.* Schol. German. Cane: *In monte Hymetto se contulit.* Ovid. III. Fast. 664. *In sacri vertice montis abit.* Vetus interpres Jobi cap. XIII. 16. *Non enim veniet in conspectu ejus omnis hypocrita.* Phædrus Lib. V. cap. 2. *Quinam ille cinædus in conspectu meo audet venire?* Vide ad illa, quæ Cl. Schefferus notavit, & quos ibi laudat; unde disces nec politiores scriptores ab ista abhorrere syntaxi. Adde, si plura desideres, quæ ad Claud. Mamerti Lib. I. Barthius, & nos superius ad cap. 51. congessimus. Inanis ergo metus Donati ad Terent. Eun. III. 4. *Coimus, consensimus ac pepigimus, ne sit solœcismus in Piræo pro in Piræum.* Cæterum locum, in quo illud judicium habitum est, καλλικολώνην nominatum tradit apud Hom. Schol. ad Iliad. Υ. vers. 3. Demetrius Scepsius; Stephanus autem *Alexandriam.* Ἔστι δὲ, inquit, τόπος ἐν Ἴδῃ τῇ Τρωϊκῇ Ἀλεξάνδρεια λεγόμενος, ἐν ᾧ φασι Πάριν διακρῖναι τὰς θεάς.

e *Omnibus terris regnaturum*] Nimirum *regnis præesse dicitur Juno*, ut loquitur in hac fabula Fulgentius Lib. II. cap. 3. Verba Junonis apud Lucianum sunt: ἐὰν γάρ με, ὦ Πάρι, δικάσῃς εἶναι καλλίω, ἁπάσης ἔσῃ τῆς Ἀσίας δεσπότης. Apud Coluthum Helenæ raptu: Ἤν με διακρίνας προφερέστερον ἔρνος ὀπάσσῃς, Πάσης ἡμετέρης Ἀσίης ἡγήτορα θήσω.

f *Divitem*] Micyllus in margine. *Divitiis.* Sed quid est *præstare præter cæ-*

præter cæteros præstaturum. Minerva, si inde victrix discederet, [g] formosissimum inter mortales futurum, & [h] omni artificio scium. Venus autem Helenam Tyndarei filiam formosissimam omnium mulierum se in conjugium dare promisit. Paris donum posterius prioribus antepofuit, Veneremque pulcherrimam esse judicavit. ob id Juno & Minerva Trojanis fuerunt infestæ. Alexander Veneris impulsu Helenam à Lacedæmone ab hospite Menelao Trojam abduxit, eamque in conjugio habuit cum ancillis duabus [i] Æthra & Thisadie, quas Castor & Pollux captivas ei assignarant, aliquando reginas.

XCIII. *Cassandra.*

CASSANDRA Priami & Hecubæ filia in Apollinis fano

teros? Libenter legerem, si MSS. libri, quos fortuna mihi hactenus invidit, juvarent, *regnaturum, & divitiis prætereà cæteros præstaturum.*

g *Formosissimum*] Præferam Barthii conjecturam, *famosissimum*. quamquam aptius foret, si tam prope ad vulgatam scripturam accederet, *fortissimum* vel *bellicosissimum*. Ita enim apud Coluthum Pallas: Πεῖθεο, ἐ πολέμους τε ἐ ἠνορέην σε διδάξω.

h *Omni artificio scium*] Non est necessaria Micylli correctio, *omnium artificiosissimum*. Ut *peritus juris & jure, consultus juris & jure*; ita *scius artificii & artificio* cur non æque bene dicatur? Noster supra cap. 14. *Idmon augurio prudens*. Hieronymus vita Hilarionis: *Loquendi arte gnarus*. Charis. Lib. I. *Scius artis*. Lactant. Lib. III. cap. 24. *Prudentes & scios mendacia defendenda suscipere*. Vetus interpres Siracidæ cap. XXI. 18. *Verbum sapiens quodcunque audierit scius, laudabit*. Gr. Cod. ἐπιστήμων. Quibus adde, quæ in sua Stradæ defensione congessit Cl. Borrichius pag. 303. Vindicat idem vocabulum Swertius Anal. Lib. II. c. 12. Isidori glossario, ubi legas: *Anconiscus, incastrare*. Scribit ergo, *Ancon, scius incastrare*. Sed legendum omnino cum Vulcanio: *Anconiscus, incastratura*. Rationem emendationis, quam ille non dedit, ego tibi reddam ex Deuteron. cap. XXVI. vers. 17. ubi vulgatus interpres, *In lateribus tabulæ duæ incastraturæ fient, quibus tabula alteri tabulæ connectatur. Incastraturas* appellat, quas οἱ ὁ dixerunt ἀγκωνίσκους. Non feliciores cæteræ ejus conjecturæ, quibus ibidem opem ferre intendit illis Glossis. *Anilia, amentia, fatuitas*. Legendum ait Gothicè accentu in ultimam syllabam robusto impacto, *anilità*. Imo, me judice, legendum *anilitas*. Qua voce utitur Catullus epithalamio Mallii; vel cum Heinsio *anilis nænia, fatuitas. Balastrum, Balneum*. Scribendum ait Germanicè, *Badastrum* vel *Badstratum*. Judicabam aliquando primam syllabam *ba*, ut ex sequenti voce natam, delendam esse, & scribendum, *labrum, balneum*. Nob. Heinsius conjectaverat, *Alabastrum balneum* vel *balani*, h. e. unguenti. Sed illuc, unde digressi eramus, redeamus. Eadem, quâ heic *scius*, τὸ *scitus* notione usurpat Ovidius Lib. V. Fast. 54. *Scita Thalia lyræ*. & IX. Met. 108. *Nessus adit membrisque valens scitusque vadorum*. Gloss. Cyrilli, Ἐπιστήμων, *gnarus, scitus, sciens*. Omnes artifices sub Palladis erant patrocinio. Unde Lib. III. Fastor. vers. 815. Naso: *Pallada nunc pueri teneræque ornate puellæ; Qui bene placarit Pallada, doctus erit*. Consule & Vivem ad Augustin. C. D. Lib. VII. cap. 3.

i *Æthrâ & Thisadie*] Vide quæ dicta superius ad cap. 79.

ſano ludendo laſſa obdormiſſe dicitur. Quam Apollo cum vellet comprimere, [a] corporis copiam non fecit. ob quam rem Apollo fecit, ut [b] cum vera vaticinaretur, fidem non haberet.

XCIV. *Anchiſa.*

VENUS Anchiſam [a] Aſſaraci filium amaſſe, & cum eo concubuiſſe dicitur, ex quo procreavit Æneam: eique præcepit, ne id apud homines enunciaret. Quod Anchiſes inter ſodales [b] per vinum eſt elocutus: ob id à Jove fulmine eſt ictus. [c] Quidam dicunt eum ſua morte obiſſe.

XCV. *Ulyxes.*

AGAMEMNON & Menelaus Atrei filii, cum ad Trojam oppugnandam conjuratos duces ducerent, in inſulam Ithacam ad Ulyxem Laertis filium venerunt: cui erat reſponſum, ſi ad Trojam iſſet, poſt viceſimum annum, ſolum, ſociis perditis, egentem domum rediturum. Itaque cum ſciret ad ſe oratores venturos, inſaniam ſimulans, [a] pileum ſumpſit, & [b] equum cum bove junxit

Ad CAP. XCIII.

a *Corporis copiam non fecit*] Promiſiſſe fabulantur, ſi vaticinandi artem concubitus pretium acciperet: quod autem dictis non manſerit, ad hunc ei modum munus ſuum Apollinem reddidiſſe inutile. Vide Serv. ad Æn. II. 247. Tzetzen ad Lycophr. p. 64.

b *Cum vera* &c.] Propert. III. II. *Experta eſt veros irrita lingua Deos.*

Ad CAP. XCIV.

a *Aſſaraci filium*] Atqui ſecundum alios Capyos eſt filius, nepos Aſſaraci. Vide Serv. ad Æn. IX. 643. Philargyrium ad Georg. III. 35.

b *Per vinum*] H. e. per ebrietatem. Arnob. Lib. V. *Per vinum deinde confitetur.* Catull. c. 51. *Reddens mutua per jocum atque vinum.*

c *Quidam eum*] Utrumque verum, & ſua morte obiiſſe, & fulmine eſſe tactum. Serv. Æn. II. 648. *Cum inter æquales exultaret Anchiſes, gloriatus dicitur de concubitu Veneris: quod cum Jovi queſta eſſet, emeruit ut in Anchiſen fulmina mitterentur: ſed Venus cum fulmine poſſe vidiſſet interimi, miſerata juvenem, in aliam partem detorſit. Anchiſes tamen afflatus igne cæleſti, ſemper debilis vixit.* Illi afflati igne cœleſti *tacti* dicebantur. Virg. Ecl. I. vers. 17. *De cælo tactas memini prædicere quercus.* Vide ibi Servium. Feſtus Pauli: *Fanatica dicitur arbor fulmine tacta.* Ita habet Leid. Cod. non *icta*, ut editum hactenus. Confer Serv. ad Æn. I. 621.

Ad CAP. XCV.

a *Pileum ſumſit*] Pingere eum etiam ſolebant pileatum. Serv. ad Æn. II. 44. *Huic (Ulyxi) primus Nicomachus pictor pileo caput texiſſe fertur.* Talis etiam in familiis Romanis Fulvii Urſini exhibetur in vetuſto gentis Mamiliæ numiſmate, ut Nob. Heinſius me monuit. Cur autem pileatus pingatur, anquirit Meurſius Lacon. I. 17. Barthius adverſ. Lib. VIII. cap. 6. Solerius de pileo Sect. X. Dalechampius ad Plin. Lib. XXXV. cap. 10. unde ſua hauſit Servius. Quâ forma is fuerit, docte, ut ſolet, docet ὁ πολυΐστωρ Voſſius Vit. Sermon. pag. 125.

b *Equum cum bove junxit ad aratrum*]

Et

xit ad aratrum. Quem Palamedes ut vidit, ſenſit ſimulare, atque Telemachum filium ejus, cunis ſublatum, [c] aratro ei ſubjecit, & ait: Simulatione depoſita, inter conjuratos veni. Tunc Ulyxes fidem dedit ſe venturum. ex eo Palamedi infeſtus fuit.

XCVI. *Achilles.*

THETIS [a] Nereis, cum ſciret Achillem filium ſuum, quem ex Peleo habebat, ſi ad Trojam expugnandam iſſet, periturum, commendavit eum [b] in inſulam Scyron ad Lycomedem regem. quem ille inter virgines filias habitu fœmineo ſervabat, nomine mutato. nam virgines Pyrrham nominarunt, quoniam capillis flavis fuit, & Græce rufum pyrrhon dicitur. Achivi autem cum reſciſſent ibi eum occultari, ad regem Lycomedem [c] oratores miſerunt, qui rogarent, ut eum adjutorium Danais mitteret. Rex cum negaret apud ſe eſſe, poteſtatem eis fecit,

Et *Salem ſevit*, auctore Servio ad Æn. II. 81. *Quum ille*, inquit, *junctis diſſimilis naturæ animalibus, ſalem ſereret, filium ei Palamedes oppoſuit.* Bochartus part. I. Hieroz. Lib. II. cap. 13. vel lapſus eſt memoriâ, vel *cum aſino* invenit in ſuo libro, cum ita ſcriberet: *Inde eſt, quod Ulyſſes, ut crederetur inſanus, equum cum aſino junxit ad aratrum. Ita narrant Hyg. fab.* 95. *Nicephorus Babylaces Hiſt.* 4. *Tzetzes in Lycophronem, & Mythologi fere quotquot ſunt.* De Tzetze quod ait, ex parte verum eſt: ita enim ille pag. 115. Ζεύξας ὄνον τε βοῦν, ἠργηπεία. Cum Hygino Plinius Lib. 35. cap. II. *Ulixes ſimulata inſania, bovem cum equo jungens* &c.

c *Aratro ei*] Schefferus *aratro ejus* mallet. Doctiſſimus Perizonius propius & verius putat, *araturo ei.* Tzetzes ad Lycophron. pag. 69. Τηλέμαχον γὰρ τὸν υἱὸν τοῦ Ὀδυσσέως τίθησιν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀροτριῶντος. Sed vulgatum æque rectum cenſeam. Servius: *Quo viſo Ulyxes aratra ſuſpendit.* Tzetzes pag. 130. Τίθεικε πρὸ τῆς ἀρότρου.

Ad CAP. XCVI.

a *Nereis*] Alii tamen illam Thetin Chironis filiam faciunt. Vide Apollon. Schol. ad Lib. I. 558. Dictys Lib. I. *Achilles Pelei & Thetidis, quæ ex Chirone dicebatur nata.* Tzetzes Chiliad. VII. 98. Ἧπερ ἦν θυγάτηρ Χείρωνος φιλοσόφου. Staphylus apud Scholiaſten Apollonii ad Lib. IV. 816. ubi originem fabulæ de Pelei & Thetidis conjugio aperit, ex Philomela natum Achillem memorat.

b *In inſulam Scyro*] *Scyron* Schefferus. Atque ita adducit quoque ſummus Gronovius Lib. III. Obſ. cap. 23. non male. *Commendare* eſt παρακατατίθεσθαι. Schol. Hom. ad Iliad. 418. Ἣν αὐτὸν παρακαταθεμένη εἰς τὸν Λυκομήδους παρθενῶνα ἐν τῇ Σκύρῳ. & ad vers. 144. Γ. παρακατατίθενται εἰς ἄφυλαν τῇ Αἴθρῃ. Nec deterius foret, *in inſula Scyro.* Lactant. ad IV. Theb. Stat. vers. 785. *Commendatus dicitur in Ida monte.* Servius ad Æn. II. 477. *Commendatus ibi à matre Thetide.* Noſter cap. 117. *Quem demandaverat in Strophide Phocio.* Adde not. ad cap. 3.

c *Oratores*] Hi fuerunt Ulyſſes, Phœnix, & Neſtor. Schol. Hom. ad Iliad. T. 332.

fecit, ut in regia quærerent. qui cum intelligere non possent, quis esset [d] eorum, Ulysses in regio vestibulo [e] munera fœminea posuit, in quibus clypeum & hastam, & subito [f] tubicinem jussit canere, armorumque crepitum & clamorem fieri jussit. Achilles hostem arbitrans adesse, vestem muliebrem dilaniavit, atque clypeum & hastam arripuit. Ex hoc est cognitus, suasque operas Argivis promisit, & milites Myrmidones.

XCVII. *Qui ad Trojam expugnatum ierunt, & quot naves.*

AGAMEMNON [a] Atrei & Æropes filius, [b] Mycenis navibus centum. Menelaus frater ejus, Mycenis navibus LX. Phœnix Amyntoris filius Argivus, navibus L. [c] Achilles Pelei & Thetidis filius, insula Scyro navibus LX. Automedon auriga Achillis, Scyro navibus X. Patroclus

d *Eorum*] *Earum*. Cl. Schefferus, quod inter virgines eum quærerent.

e *Munera fœminea*] Calathiscos puta sive quasillos cum instrumentis textoriis. Schol. Hom. Ὅπλα καὶ ταλάρους ἔρριψαν σὺν τοῖς ἱστουργικοῖς ἐργαλείοις ἔμπροσθεν τῶν παρθενώνων. Tzetzes ad Lycophron. p. 54. Ἀτράκτους καὶ ἠλακάτας καὶ ὅσα τοιαῦτα γυναικῶν ἐργαλεῖα.

f *Tubicinam*] Scribendum, *tubicinem*. Virorum enim, non fœminarum est inflare tubas. Velut rem novam in Aglaide Megaclis filia id notat Ælianus Var. Hist. Lib. I. cap. 26. & Athenæus Lib. X. p. 415. Agyrten eum tubicinem appellat Stat. II. Achill. vers. 201. *Cum grande tuba (sic jussus) Agyrtes Insonuit.*

Ad CAP. XCVII.

a *Atrei & Æropes*] Ita & Euripides Orest. vers. 16. Servius ad Æn. I. 462. ATRIDAS, *Atrei filios, Agamemnonem & Menelaum. Sed hoc usurpatum est. Nam Plisthenis fuerint.* Apollod. Lib. III. *Ex his quidem Plisthenes Aëropen uxorem duxit: ex qua filios Agamemnonem & Menelaum sustulit.* Plisthenis filios appellat quoque Dictys Lib. I. Dictos Atridas censet Mercerus ad tegendam obscuritatem paterni nominis. Altera causa sit, quod ab Atreo fuerint educati. Schol. Eurip. ad Orest. vers. 5. Ἀτρεὺς Κλεόλαν τὴν Δίαντος ἀγαγόμενος, ἔσχε Πλεισθένην τὸ σῶμα ἀσθενῆ. Ὃς Ἐριφύλην γήμας, ἔσχεν Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον, καὶ Ἀναξιβίαν. Νέος δὲ τελευτῶν ὁ Πλεισθένης, καταλείπει τῷ πατρὶ τοὺς παῖδας. Idem tradit Hom. Schol. ad Iliad. B. 249.

b *Mycenis*] H. e. Μυκηναῖος. Hellenismum resipit. Marcus cap. XV. 43. Ἦλθεν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας. Hesiod. Ἔργ. I. Μοῦσαι Πιερίηθεν. h. e. Πιερικαί. Vide ibi Heinsium. Talia sunt, *Ex Ephyrâ Periander, ex Lacedæmone Chilon* apud Sidon. c. 2. apud Cyprianum, *Aurelius ab Utica, Junius à Neapoli, Cyprianus à Carthagine.* apud Hilarium pag. 408. *Alipius ab Achaia, Alexander de Thessalia*, & complura alia. Anthol. Lib. I. Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης, *viri Arcades.*

c *Achilles* 60.] Homerus & Dictys ei tantum 50. tribuunt.

d *Pi-*

clus Menœtii & [d] Philomelæ filius, Phthia navibus x. Ajax Telamonis ex [e] Erybœa filius, Salamine navibus xii. Teucer frater ex Hesiona Laomedontis filia, navibus xii. Ulysses Laertæ & Anticliæ filius Ithaca navibus xii. Diomedes Tydei & [f] Deipylæ Adrasti filiæ filius, Argis navibus xxx. Sthenelus Capanei & Euadnes filius, Argis navibus xxv. [g] Ajax Oilei & Rhenes nymphæ filius, [h] Locrus, navibus xx. Nestor Nelei [i] & Chloridis filiæ filius, Pylius, navibus xc. [k] Thrasymedes frater ex Eurydice, Pylius, navibus xv. Antilochus Nestoris filius, Pylius, navibus xx. Eurypylus Euæmonis & Opis filius, [l] Orchomeno navibus xl. [m] Machaon Asclepii & Coronidis filius, [n] Attica, navibus xx. Podalirius frater ejus

d *Pilomelæ*] Σθενέλη est ejus mater apud Apollodorum Lib. iii. & Schol. Pindari ad Olymp. ix. *Periapidem* alii vocarunt, ut auctor est Apollodorus. Scribendum heic esse *Philomelæ* didici ex Hom. Schol. ad Iliad. P. vers. 134.

e *Eribœa*] An scribendum, *Peribœa*? Græcis est Περίβοια. Vid. Apollod. Lib. iii. pag. 187. & Pausan. Atticis. Sed Philostephanus apud Hom. Schol. ad Iliad. Π. 14. cum Hygino Ἐρίβοιαν eam appellat. Tzetzes in Lycophronem p. 15. Edit. Steph. Τελαμῶνος καὶ Περιβοίας Αἴας. Scripserim, Περιβοίας. quanquam ipse pag. 73. edit. Bas. scribit Ἐριβοίας ἦν παῖς τῆς Πορθάονος θυγατρός. Τεῦκρος δὲ Ἡσιόνης. Philostephanus Ἐρίβοιαν τὴν Ἀλκάθου dicit.

f *Deiphila*] Scrib. *Deipyla*. Notavi jam ad cap. 69.

g *Ajax Oilei* 20.] Hom. Catal. vers. 21. & Dictys Lib. i. ei 40. adsignant.

h *Locrus*] Schol. Hom. Iliad. N. 66. Αἴας Λοκρὸς μὲν ἦν τὸ γένος, ἀπὸ πόλεως Ὀποῦντος, πατρὸς δὲ Ὀϊλέως.

i *Et Chloridis filia*] Scribe, *Chloridis Amphionis filiæ filius*. Vid. cap. 10. & 14.

k *Thrasymedes frater*] Cujus frater? an Nestoris? non sane, sed Antilochi filii Nestoris. Transposita ergo heic sunt nomina, & Thrasymedes post Antilochum collocandus, ut recte suspicatur Cl. Schefferus. Dictys Lib. i. *Nestor cum Antilocho & Thrasymede, quos ex Anaxibiâ susceperat, supervenit.*

l *Orchomeno*] Ita habet etiam Dares. Sed legendum, *Ormenio*. Vide Hom. Catal. vers. 241. Dictys Lib. i. *Eurypylus Ormenius quadraginta.* Sic correxit Mercerus, cum antea legeretur, *Orchomenius*.

m *Machaon Æsculapii & Coronidis*] Atqui cap. 14. 161. & 202. Coronidem cum Homero & aliis Asclepii matrem facit. Non nimis audacter forte fecero, si corrigam Hyginum & scribam, *Asclepii & Epiones*. Aristides apud Pind. Schol. Pyth. od. iii. Ἀσκληπιὸς Ἀπόλλωνος παῖς καὶ Ἀρσινόης. αὕτη δὲ παρθένος οὖσα συνεμίγνυτο Κορωνίς. Λευκίππου δὲ θυγάτηρ ἦν. Ἀσκληπιοῦ δὲ καὶ Ἠπιόνης Ποδαλείριος καὶ Μαχάων. Consentit in Corinthiacis Pausanias. Corrupte Ἠπιόνη dicitur Hom. Schol. ad Iliad. Δ. 163. Adscribam ejus verba, quibus defendi posset Hyginus, si ipse idoneos haberet auctores: Μαχάονα τὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ Ἀρσινόης, ἢ Κορωνίδος. Κατὰ δέ τινας Ἠπιόνης τῆς Μέροπος. Κατὰ δὲ Ἡσίοδον Ξανθόνης. Secundum Hermippum Lampetie fuit Æsculapii conjux.

n *Atticâ*] Scribe, *à Tricâ*, ut exhibet etiam margo libri Salmasiani. Dares, si Diis placet, Phrygius in Ducum Græcorum indiculo: *Podalirius & Machaon Æsculapii filii ex Trica navibus* 32. Dictys Lib. i. *Podalirius & Machaon Tricenses, Æsculapio geniti, adsciti ad id bellum ob solertiam Medicinæ artis.* Idem Dictys in Catalogo Ducum: *Triginta Podalirius & Ma-*

ejus navibus IX. [o] Tlepolemus Herculis & Astyoches filius, Mycenis navibus IX. Idomeneus [p] Deucalionis filius, à Creta navibus XL. Meriones Moli & Melphidis filius à Creta, navibus XL. Eumelus Admeti & Alcestis Peliæ filiæ filius, à [q] Perrhæbia navibus VIII. Philocteta Pœantis & Demonassæ filius, Meliboea navibus VII. [r] Peneleus Hippalci & Asteropes filius, Bœotia navibus XII. [s] Leitus [t] Lacreti & Cleobules filius, ex Bœotia navibus XII. [u] Chronius frater ejus, ex Bœotia navibus IX. Arcesilaus Lyci & Theobulæ filius, ex Bœotia navibus X. [x] Prothœnor frater, [y] ex Thespiâ navibus VIII. [z] Ialmenus Lyci & Pernidis filius, Argis navibus XXX. Ascalaphus frater ejus, Argis navibus XXX. Schedius Iphiti

chaen. Quod convenit cum Hom. Catal. vers. 240. ubi Τρίκκην appellat urbem, quæ Τρίκη est Stephano, unde *Trica* Dicty & Dareti. *Tricce* Senecæ Troad. 821. *Tricca* Plin. IV. 8. Unde *Triccæi*. Avienus Ophiucho: *Triccæi sidus stat nominis, & cui pingui Thure Epidaurea fumant altaria sedis.*

o *Tlepolemus Mycenis*] Ex Rhodo fuisse ait in Troicis Manasses. Ἐκ Κρήτης ἦν Ἰδομενεὺς, Τελπόλεμος ἐκ Ῥόδου. scribe Τληπόλεμος. Idem vult Hom. Catal. vers. 161.

p *Deucalionis*] Hic Minois fuit filius, ut & Molus, qui proxime sequitur. Vide Dict. Lib. I. pag. 2.

q *Perrhebiâ*] Scrib. *Perrhæbiâ*, ut recte exaratum est cap. 173. Græc. Περραιβία. Cretensis Dictys: *Duas & viginti Guneus Perrhæbis.* Idem habes in Catal. Hom. vers. 255. Hyginus manifesto heic laborat defectu. Neque enim à Perrhæbiâ, sed Pheris veniebat Eumelus, teste Hom. Catal. vers. 208. Scribendum ergo ita: *Eumelus Admeti & Alcestis Peliæ filiæ filius Pheris navibus* XI. *Guneus à Perrhæbis* 22.

r *Peneleus Hippalci*] *Hippalcus* dicitur quoque cap. 84. *Hippalcimos* cap. 14. *Hippalmus* Apollodoro & Apostolio. *Hippalcmus* Pind. Scholiastæ, ut ostendi ad caput 14. Sed *Hippalcimus* cum & à Diodoro appelletur, ut ad hunc locum observavit Cl. Schefferus, optimum id omnium censeo.

s *Pithus*] *Leitus* scribendum ex Homero, Diodoro, Apollodoro, & Dicty.

t *Lacreti*] Cl. Schefferus ex Hom. *Alectryonis*. Et sane ita patrem Leiti appellat Homer. Iliad. ρ. 602. ut & Diodorus Lib. IV. Mallem tamen ex Apollod. Lib. I. *Alectoris*, quod minus à vulgata scriptura discedat.

u *Chronius*] Scribe *Clonius*, ex Hom. Catal. vers. 2. & Diod. Lib. IV. apud quem hic non germanus Leiti, sed patruelis est frater, natus Helegenore Alectryonis αὐταδέλφῳ. Corrupte quoque infra cap. 113. *Chlonius* audit.

x *Prothœnor*] Mallem ex Gr. Προθοήνωρ, *Prothoënor*. Videri tamen potest synæresi fuisse usus; de qua dictum ad cap. 86. *Prothenor* est Dicty & Dareti. Sed hic non Lyci, sed *Archilyci* filius erat, si credimus Diodoro Lib. IV. pag. 270. quod bene observavit Schefferus.

y *Ex Hastipia*] Rectè ex *Thespiâ* Micyllus. Atque ita scribendum ex Hom. Cat. vers. 5.

z *Ialmenus Lyci & Pernidis*] Homero Catal. vers. 20. est Martis & Astyoches. Apollodoro Lib. I. vitiose hic *Almenus* dicitur. *Ialmenum* rectè appellat Lib. III. & Eustath. ad Dionys. p. 92. Atque ita etiam noster cap. 159. ubi Ialmenum & Ascalaphum Martis fuisse filios tradit.

a *Ar-*

ti & Hippolytes filius, [a] Argis navibus xxx. Epiſtrophus frater ejus [b] itidem navibus x. Elephenor, [c] Chalcodontis & Imenaretes filius, Argis navibus xxx. [d] Menœæ filius, Athenis navibus l. Agapenor [e] Ancæi & Iotis filius Arcadia navibus lx. Amphimachus Cteati filius, [f] Elea navibus x. [g] Eurychus Pallantis & Diomedæ filius, Argis navibus xv. [h] Amarunceus Oneſimachi filius, Mycenis navibus xix. [i] Polyxenus, Agaſthenis & Pelorides filius, Ætolia navibus xl. [k] Meges [l] Phylei & Euſtyoches filius à Dulichio navibus lx. [m] Thoas Andræmonis & Gorgidis filius Tyto navibus xv. Podarces frater ejus [n] itidem navibus x. Prothous Tenthredonis filius, Magneſia navibus

a *Argis*] Rectè vidit Cl. Schefferus hoc eſſe vitioſum. Nam præter illos, quos ipſe laudat, auctores, etiam Dictys eos Orchomenios facit. *Aſcalaphus*, inquit, & *Ialmenus Orchomenii, naves triginta.*

b *Itidem*] *Indidem* Cl. Schefferus. Mihi peccatum in numeris videtur. Scripſerim: *Argis navibus xx. Epiſtrophus frater ejus itidem navibus xx.* Vide Homerum.

c *Calchodontis*] Lege, *Chalcodontis.* Hom. Catal. 48. Χαλκώδοντ@. Uxorem ejus non *Imenareten*, ſed *Melanippen* vocat ad Lycophronem Tzetzes pag. 162.

d *Menœæ filius*] Scripſerim *Mneſtheus Petei filius* ex Hom, Catal. 59. Πετεῶο Μενεσθεύς. Apollod. Lib. 111. Πετεω Μενεσθεύς. Ælian. Var. Hiſt. iv. 5. Μενεσθεὺς ὁ Πετεῶο. In margine libri Salmaſ. adſcriptum erat *Mneſtheus Peteonis.* perperam. An mater ejus *Menœa* fuerit, dicere non habeo. Potuit omiſiſſe matrem, ut de aliis, qui ſequuntur, factum.

e *Ancæi & Iotis*] Ancæum patrem fuiſſe Agapenoris Homerus quoque & Apollodorus atteſtantur. De matre nihil legi.

f *Elea*] Id eſt, *Elide*, quæ & Ἠλεία dicta; niſi mavis Elida ſcribere, ut apud Dictyn Lib. 1. & ſexcenta alia apud alios, de quibus in diſſertatione egimus.

g *Eurychus*] An ſcribendum *Euryalus*? ſed ille Meciſtei eſt filius Apollod. Lib. 111. & Hom. Catal.

h *Amarunceus*] Non hic recenſetur inter duces, ſed filius ejus Diores, à Dicty Lib. 1. & Hom. Catal. 129. Amarunceus autem, ut Euſtachius vult, non Oneſimachi, ſed Alectoris ex Diogeniâ erat filius.

i *Polyſenes Aſtionis*] Merito probat Cl. Schefferus Micylli conjecturam, quæ & mihi venerat in mentem, *Polyxenus Agaſthenis.* Ita enim Hom. Catal. 130. Sed naves ei tantum 10. adſignat.

k *Meges navibus* 60.] Hom. Catal. 137. quadraginta ei tribuit. An ergo tranſpoſitæ numerorum notæ, & pro LX. ſcribendum XL?

l *Phylei filius*] Rectè. Illum intellexit Heſychius. Φυλείδης, Φυλέως παῖς ὁ Μέγης.

m *Thoas*] Defectus eſt locus, ut viderunt jam Micyllus & Schefferus. Suppleo hunc in modum: *Thoas Andræmonis & Gorgidis filius ex Ætoliâ navibus* 40. *Proteſilaus Iphicli filius Itone navibus* 20. Sed illud *Gorgidis* ſuſpectum mihi. puto ſcriptum fuiſſe *Gorgis* pro *Gorges.* Γόργη enim Oenei filia ejus mater fuit. Vide Tzetz. ad Lycophr. pag. 160.

n *Itidem navibus* 10.] Imo 20. Nam Proteſilao occiſo 40 naves ſecutas eſſe Podarcem canit Homerus. Stirpem ejus notavit Euſtath. ad Iliad. B. pag. 256. Τούτου (Μάγνητ@) Ἀλέκτωρ. οὗ Αἵμων. οὗ Ὑπέρoχ@. οὗ ἔγγονος Τενθρηδὼν ὁ τοῦ Προθόου πατήρ.

o *Ni-*

vibus XL. Cycnus Ociti & Aurophites filius, Argis navibus XII. [o] Nireus Charopi & [p] Nymphæ filius, [q] Argis navibus XVI. Antiphus [r] Mnesyli & Chalciopes filius Thessalus, navibus XX. [s] Polypœtes Pirithoi & Hippodamiæ filius, Argis navibus XX. [t] Leophites Chroni filius, à Sicyone navibus XIX. Calchas Thestoris filius, Mycenis, augur. [u] Phocus Danai filius architectus. Eurybates & Talthybius [x] internuncii, Diaphorus judex. Neoptolemus Achillis & Deidamiæ filius ab insula Scyro: hic idem [y] Pyrrhus est vocitatus

o *Nireus* XVI.] Homerus ei tantum 3. adsignat Catal. vers. 178.

p *Nymphæ*] Aglaies nempe, ut appellant eam Homer. & Diod. Lib. V. pag. 325.

q *Argis*] *Syma* Homerus. quam insulam esse Caricam annotat Eustathius pag. 240. Olim Metapontis & Ægle dicta fuit, ut idem tradit. An ergo pro *Argis* scribendum *Ægle*?

r *Mnesyli*] *Thessali*, quod volebat Micyllus, probo. Convenit id cum Hom. Catal. vers. 186. Erat autem hic Thessalus Herculis filius, ut ibidem docet Poëta. Recte ergo Dictys Antiphum nepotem Herculis facit. Ad summam: totus hic locus legendus, ut conjecit Micyllus: *Antiphus Thessali & Chalciopes filius Nisyro navibus* 30. Confer Schol. Hom. ad Iliad. ξ. 255. & Pind. ad Nem. IV. pag. 280. ed. Francof. Tzetzen in Lycophr. p. 147.

s *Polybœtes*] Recte *Polypœtes* Cl. Schefferus. ita enim Dares, & Homerus Catal. 247. Diodorus Lib. IV. & noster ipse cap. 102.

u *Phocus Danai*] Libet Salmas. *Epeus*. Atque ita Virgil. Æn. II. 265. noster cap. 108. Aristoteles in Admirandis, Justinus Lib. XX. cap. 2. Lucianus Hippiâ, aliique. Festus: *Epeus nomen cujusdam fabri, qui equum dureum fecit*. *Panopei* eum facit filium Servius. *Epios* est Dicty Lib. II. pag. 67. vers. 131. quod idem est. Nam Ἐπειὸς est Hom. Iliad. Ψ. 665. ubi item, ut apud Servium, etiam Panopei audit filius. An ergo pro *Danai* rescribendum *Panopei*? Ita putem, & firmat Pausanias. Videtur ille esse, cujus meminit Ovid. VIII. Metam. 312. Audiamus Lycophronis interpretem pag. 15. Φώκυ καὶ Ἀστερίας Κρίασος καὶ Πανοπεύς. Πανοπέως δὲ ὁ Ἐπειὸς, ὁ τὸν δούρειον ἵππον κατασκευάσας. Confer quæ idem habet pag. 150. ed. Steph.

t *Leophites Chroni*] Micyllus ὀυσόχους, *Leonteus Coroni*. ita enim nominant Dictys, Apollodorus, & Hom. Catal. 252.

x *Internuncii*] Homer. Iliad. A. 320. Κήρυκας appellant Græci. Duos fuisse in Græcorum exercitu Eurybatas, Agamemnonis alterum, alterum Ulyssis notavit Homeri Scholiastes ad Iliad. B. 183. & N. 658.

y *Pyrrhus est vocatus*] Vide Hephæstion. apud Photium pag. 474. Hom. Schol. Iliad. T. 332. & caput præcedens. Gloss. Vett. *Birrus*, *rufus*, Πυῤῥός. Isidor. Orig. I. cap. 26. *Pro Pyrrho Birrhum dicimus*. Imo & *Burrum* dicebant. Gloss. *Burrum*, πυῤῥὸν, ξανθόν. Corruptum ergo illud, *Batis*, ξανθός. Leg. *burrus*. Servius ad Æn. II. 469. *Pyrrhus à colore comæ dictus, qui latine byrrus dicitur. Ita & Sallustius Crispus*. Adde Festum in voce *balana* & *Burrum*. Hom. Iliad. A. 197. Ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα. Schol. Καλῆς, πυῤῥᾶς. καὶ διὰ τούτου δέ φασιν αἰνίττεσθαι τὸ θερμὸν καὶ ὀργίλον τοῦ ἥρωος. οἱ γὰρ ξανθόχολοι τοιοῦτοι. Puto legendum, ξανθόκομοι. Qui ἀκριβεῖαν affectant, πυῤῥὸν esse *rutilum*, ξανθὸν *russum* dicunt.

z *Apa-*

tus [z] à patre Pyrrha. Summa [a] naves CCXLV.

XCVIII. *Iphigenia.*

AGAMEMNON cum Menelao fratre [a] Asiæ delectis ducibus, Helenam uxorem Menelai, quam Alexander Paris avexerat, repetitum ad Trojam cum irent, in Aulide tempestas eos ira Dianæ retinebat, quod Agamemnon in venando cervam ejus violavit, [b] superbiusque in Dianam est locutus. Is cum aruspices convocasset, & [c] Calchas se respondisset aliter expiari non posse, nisi [d] Iphigeniam [e] filiam

z *A patre Pyrrha*] Hoc ergo responsum sibi habeat Tiberius apud Sueton. 71. quærens, *Quod Achilli nomen inter virgines fuisset.* Sed magnam de eo controversiam fuisse videre est ex Hephæst. Lib. 1. Sidon. *Inde Scyriadum datus parenti Falsa nomina pertulisse Pyrrha.*

a *Naves* 245.] Hi numeri corrupti sunt. Liber Salmasii in margine, 1286. Scio Homer. Iliad. B. numerare CIↃ CLXXXVI. Sed cum præcedentes numeri variè corrupti sint, quis certi aliquid statuat? Euripides Orest. vers. 352. Χιλιόναυν στρατὸν, exercitum Græcorum appellat. Schol. Ἀπηρτισμένῳ ἐχρήσατο ἀριθμῷ. τοσαῦται γὰρ ἦσαν αἱ νῆες τῶν Ἑλλήνων χίλιαι πρὸς ταῖς ρνς. Item Alcest. vers. 106. Χιλιόναυν Ἄρην. Ubi rursus Scholiastes: Ἀπηρτισμένῳ ἐχρήσατο ἀριθμῷ. Εἰσὶ γὰρ αἱ νῆες χίλιαι ϛϑ. Tzetzes in Lycophr. p. 43. ἦσαν γὰρ πᾶσαι αἱ νῆες τῶν Ἑλλήνων αρπϛ. Dares: *Adduxere naves* M CC II. Rotundo numero cum Euripide utuntur Corippus Lib. IV. *Tanta nec Inachides secuerunt robora plebes Armatas classes ratibus cum mille pararent.* Propertius II. el. 20. *Et Danaum Euboico littore mille rates.* Virg. Æn. II. 197. *Non anni domuere decem, non mille carinæ.* Senec. Troad. 709. *Hic puer, hic est terror, Ulysse, Mille carinis.* Adde eundem Agam. 40. 171. 430. Troad. 274. Epigrammatarius ille, quem Pettonium Antigenidem quidam faciunt, Catal. Pith. Lib. II. *Nam Graji peterent Trojam cum mille carinis.* Orosius Lib. I. cap. 17. *Raptus Helenæ, conjuratio Græcorum, & concursus mille navium.* Unde non inepte στόλον eum χιλιοστόλον dixit in Troicis Manasses. Cæterum ut navium, ita & militum incertus est numerus. Qua de re videndus Scholiast. Hom. ad Iliad. B. 122. Pertinet huc illud Varronis II. R. R. cap. II. *Si, inquam, numerus non est ad amussim, ut cum dicimus mille naves iisse ad Trojam.*

Ad CAP. XCVIII.

a *Asiæ*] Micyllus, *aliisque.* Schefferus, *& aliis.* Quam mox *cervam* Hyginus, *capream* vocat Dictys Lib. 1.

b *Superbius in Dianam locutus est*] Id cujusmodi fuerit, discere potes ex Schol. Eurip. ad Orest. vers. 659. Gloriatus est, cum sacram illam cervam fixisset, ne Dianam quidem tam certa vulnera ulli feræ dedisse.

c *Calchas se respondisset*] Cl. Schefferus, *ei respondisset.* Recte quidem, si quid esset mutandum. Videri tamen potest illud *se* heic pro *eum* positum, ut cap. 60. *Rursum deorsum post se revolvitur saxum.* Vide quæ ibi annoto. Hephæstion apud Photium pag. 483. Αὐθῆναι τὸ δεινὸν εἰ θύσειε τὴν θυγατέρα Ἰφιγένειαν Ἀγαμέμνων Ποσειδῶνι.

d *Iphigeniam*] Eadem est, quæ Iphianassa. Vide Triclin. ad vers. 157. Electræ Sophoclis, & Schol. Euripidis ad Orest. vers. 659. Veterum nonnulli eam Iphigeniam non Agamemnonis filiam, sed ex Theseo & Helenâ natam voluerunt. Vid. Tzetz. ad Lycophr. pag. 40. & Anton. Libetal. cap. 27. *Iphis* est Etymologicographo in Ἶφις. Etiam sororem ejus Electram dictam priu

[e] filiam Agamemnonis immolasset: re audita Agamemnon recusare cœpit. tunc Ulysses eum consiliis ad rem pulchram transtulit. [f] Idem Ulysses cum Diomede ad Iphigeniam missus est adducendam. Qui cum ad Clytemnestram matrem ejus venissent, ementitur Ulysses eam Achilli in conjugium dari. Quam cum in Aulidem adduxisset, & parens eam immolare vellet, Diana [g] virginem miserata est, & caliginem eis objecit, [h] cervamque pro ea supposuit: Iphigeniamque [i] per nubes in terram Tauricam detulit, ibique templi sui sacerdotem fecit.

XCIX. *Auge.*

[a] AUGE Alei filia ab Hercule compressa, cum partus adesset,

prius Laodicen auctor Xanthus est apud Ælian. Var. Hist. IV. cap. 26. Sed Hom. Schol. Electram aliam à Laodice facit, cum quatuor Agamemnoni filias tribuat ad Il. A. 7. Laodicen, Chrysosthemin, Iphigeniam & Electram.

e *Filiam Agamemnonis*] Illud *Agamemnonis* existimo à glossatore aliquo esse. Si retineri velis, *immolassent* esset legendum, pro *immolasset*. vel in præced. cum Barthio corrigendum *expiare*. Quod tamen placere non potuit viro docto, quod non sacrificulus, sed vates esset Calchas. At nec saga est sacerdos; & tamen expiationem facit. Vide Martial. Lib. VII. 54. Dictys Lib. I. mulierem quandam Deo plenam hanc Dianæ iram fatam narrat, *nec leniri priusquam auctor tanti sceleris filiam natu maximam vicariam victimam immolavisset.*

f *Idem Ulysses*] Cl. Schefferus, *ideo Ulysses*. Dictys Lib. I. nullo consilii participe profectum eum Mycenas narrat.

g *Virginem miserata*] Bochartus Hieroz. 2. pag. 541. adducit ex Hygino: *Virginis miserata est.* Si ita in vetere libro invenit, notanda est illa locutio. Hieron. Epitaph. Paulæ: *Miserabatur omnium.* Prudent. Psym. vers. 580. *Miserari inopum.* Vetus interpres Eccles. Sirac. cap. V. 6. *Multitudinis peccatorum meorum miserabitur.* Justin. XLIII. 4. *Miserata forma ejus.* Quod vereor ut merito tentent docti homines. Contra Minucius Felix Octavio: *Miserentur miseri, si fas est, sacerdotum honores.* Sed ibi *miserantur* forte scribendum. Idem tamen pag. 32. *Miserantes eorum crudelius sæviebamus.* Servius ad Æn. VIII. 68. *Hercules miseratus Daphnidis.*

h *Cervam*] Ita Tragici. Liberalis autem cap. 27. μόσχον appellat. Tzetzes in Lycophronem. Ἡ δὲ Ἄρτεμις αὐτὴν ἐλεήσασα κατὰ Φανόδημον τὸν ἱστορικὸν εἰς ἄρκτον μετέβαλε, κατὰ δὲ Νίκανδρον εἰς ταῦρον, καθ' ἑτέρους εἰς γραῦν, κατ' ἄλλους εἰς ἔλαφον. Ferme eadem habet Etymolog. magnum in Ταυροπόλον. Propert. Lib. III. 20. *Nec solvit Danaas subdita cerva rates.*

i *Per nubes in terram Tauricam*] Ad historicam magis fidem facit, quod scribit Dictys Lib. I. *Regi Scytharum, qui eo tempore aderat, commendatam.* vel quod Tzetzes tradit: Ἡ δὲ Ἰφιγένεια συνθεῖσα φεύγει πρὸς Σκυθίαν, καὶ ὑποπόλος Ἀρτέμιδος γίνεται. Adde Eustath. ad Dionys. p. 44. Ad non dissimilem modum Helena immolanda evasit necem. Qua de re videndus Meursius in Laconicis. Tzetzes ad Lycophron. pag. 40. ed. Steph. Καὶ γὰρ καὶ Ἰουλίαν Λουπέρκαν Ῥωμαίαν οὕτως ἔσωσε. &c.

Ad CAP. XCIX.

a *Auge Alei filia*] Ita & Apollod. Lib. II. Sed Jornandes Get. cap. 9. Pria-

adesset, in monte Parthenio peperit, & ibi eum exposuit. Eodem tempore [b] Atalante, Iasii filia, filium exposuit ex Meleagro natum. Herculis autem filium cerva nutriebat. [c] hos pastores inventos sustulerunt, atque nutrierunt, quibus nomina imposuerunt, Herculis filio Telephum, quoniam cerva nutrierat; Atalantes autem Parthenopæum, [d] quoniam virgine simulante in monte Parthenio eum exposuerat. Ipsa autem Auge patrem suum ti-

Priami eam facit sororem. Falso. Vide Not. ad cap. 101. Tzetzes in Lycophr. p. 43. Τήλεφος παῖς ἦν Ἡρακλέους καὶ Αὔγης τῆς Ἀλέου θυγατρὸς τῆς Τεγεάτου καὶ Νεαίρας &c. Vero similius est, quod Geticarum rerum scriptores tradunt, Sagilli Getarum regis fuisse filiam, & Herculi nuptam. Vid. Sheringham. de Orig. Anglor. p. 138.

b *Atalante, Iasii filia*] Hinc *Iasis* à Propert. appellatur Lib. I. eleg. I. De matre Parthenopæi Schol. Eurip. ad Phœniss. vers. 152. Αὕτη ἐστὶν Ἰάσου μὲν παῖς, Μειλανίωνος δὲ γυνή. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Σχοινέως θυγάτηρ, Ἱππομένους γυνή, Βοιωτική. Sane patrem Parthenopæi Milanionem facit etiam Servius Æn. VI. 480. *Hic Atalanta*, inquit, *& Martis sive Milanionis filius Rex Arcadiæ fuit.* Apollodor. Lib. I. Ἐγέννησε δὲ ἐκ Μειλανίωνος, ἢ ὡς ἄλλοι λέγουσιν, Ἄρεος, Παρθενοπαῖον. Atalantam illam, cujus amore captus fuit Meleager, noster, nec sine auctore, Schœnei facit filiam, ut demonstramus ad cap. 173. Sed quo auctore cum heic, tum cap. 270. ex Meleagro natum tradat Parthenopæum, ignoro. Amplexus est tamen Hygini sententiam Lutatius ille, sive Lactantius est, ad Stat. Theb. I. vers. 45. Confer not. ad cap. 185. & 270. Miratus sum non semel, quæ idem interpres annotavit ad Theb. Lib. VI. vers. 563. *Atalanta confundit historiam. Hanc Atalantam Hippomenis uxorem diximus filiam Siconei* (leg. *Schœnei*) *fuisse. Illam autem, qui* (leg. *quæ*) *cum procis cursu contendit, Oenomai filiam, uxorem Pelopis.* Confundit Atalantam & Hippodamiam.

c *Hos*] Barthius ad Stat. Tom. II. 989. *ambos* ex membranis Gruteri. Sed vulgatum æque rectum est.

d *Quoniam virgine simulante*] In membranis Gruteri, ut credere nos vult Barthius ad Stat. Tom. II. 989. visebatur: *Quoniam virgine simulanter mater ignara* &c. Unde ipse exsculpsit: *Quoniam virginem simulantem mater ignota.* hoc est, ipso interprete, *ore pulcherrimo, & virgini, quam puero similiorem.* Probo phrasin, & quam ejus dat explicationem. Ovid. VI. Met. 26. *Pallas anum simulat.* Isidor. Orig. XVI. 4. *Aëris simulans qualitatem.* Statii Scholiastes ad III. Theb. 283. *Ea pulchritudine præditus fuisse dicitur, ut fœminam mentiretur.* Martial. III. 43. *Mentiris juvenem.* Willebrandus Itinerar. *Diversas cortinas illic mentiuntur.* Apul. XI. Miles. *Incessu fœminam mentiebatur.* Claud. epigr. 44. *Mentitur gemma volatum.* Non dissimile est illud *simulare figuram plaustri* Astron. II. 2. Adscribam ejus locum, ut in transcursu corrigam. *Initio qui sidera perviderunt, & numerum stellarum in unaquaque specie corporis constituerunt, quod non arctum, sed plaustrum nominaverunt, ex septem stellis duæ, quæ pariles & maximè in uno loco viderentur, pro bobus haberentur, reliquæ vero quinque figuram plaustri simularent.* Illud *quod* non suo loco positum est. Scribe meo periculo: *Constituerunt non arctum, sed plaustrum nominaverunt, quod ex septem* &c. Nec satis sanum videri possit, quod ejusdem Lib. cap. I. legitur: *Jupiter simulatus effigiem Dianæ.* An corrigendum? *Simulans effigiem Dianæ.* putarem equidem, nisi *assimulare* pro *simulare* hunc scriptorem usurpasse observassem. tanquam cap. 8. *Iubet Venerem aquilæ simulatam se sequi.* Cap. 28. *Dianam cato simulatam. Simulatus* ergo *effigiem Dianæ* dicitur Jupiter, ut *formam assimulata*

timens, profugit [e] in Mœsiam, ad regem Teuthrantem: qui cum esset orbus liberis, hanc [f] pro filia habuit.

C. *Teuthras.*

TEUTHRANTEM regem in Mœsia Idas Apharei filius regno privare voluit. Quo cum Telephus, Herculis filius, ex responso quærens matrem, cum comite Parthenopæo venisset, huic Teuthras regnum & [a] filiam Augen in conjugium [b] daturum promisit, si se [c] ab hoste [d] tutasset. Telephus conditionem regis non prætermisit: cum

lata Camerti Virg. Æn. XII. 224. Juturna. Adde quæ de verbis *simulare* & *dissimulare* ad Stat. observavit summus Gronovius Lib. I. cap. 6. Cæterum τὸ *ignara* non debebat mutari. *Ignarus* est ignotus præter alios etiam Hygino ipsi cap. 273. Tacitus XII. Ann. 45. *Nihil tam ignarum barbaris.* Dictys Lib. II. *Avidus ignara cognoscendi.* Vide ibi Mercerum. Cl. Schefferus conjicit, *quoniam virginem simulans se.* Forsan non malè; quanquam qui ex istiusmodi virginibus nati erant παρθένιοι proprie vel παρθενίαι vocitabantur. Commendant tamen ejus conjecturam Sophoclis verba Oedip. Colon. vers. 1316. Ἕκτος δὲ Παρθενοπαῖος Ἀρκὰς ὄρνυται Ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ. Idem vult Lactantius ad Stat. IV. Theb. 309. *Atalant Iasi filia fugiens concubitus, in venando Dianæ comes facta est: sed à Meleagro hoc adinsinuante compressa puerum edidit, cujus conceptum, quia diu sub virginitate celaverat, Parthenopæum vocavit.* Subscribo ergo conjecturæ viri Clarissimi.

e *In Mœsiam*] Atqui *Mysorum* fuit Dynastes Teuthras, teste Apollod. Lib. III. Senec. Troad. 216. Diod. Lib. IV. Tzetze ad Lycophr. pag. 43. Pausan. Lib. X. Hom. Schol. ad Od. Λ. 520. Pind. ad Isthm. od. V. Unde *Dux Mysus* audit apud Ovid. Lib. II. epist. de Ponto 2. vers. 26. *Mysus juvenis* apud Propert. Lib. II. el. 1. Jornandes tamen cap. 9. cum Hygino: *Hujus (Telephi) regnum Mœsiam appellavere majores.* Et Servius Ecl. VI. 72. *A Gryno Eurypili filio, qui regnavit in Mœsiâ.* Scilicet *Mysiæ* & *Mœsiæ* vocabulum confudisse posterioris ætatis scriptores, ut notatum jam superius ad cap. 14. Confer cap. 100. 106. 121. *Mysiam* tamen rectè infimæ ætatis scriptor Dares appellat. Et Schol. Horat. ad Epod. ult. *Telephus Rex Mysorum.* Capella Lib. VI. *Supra Troadem in mediterraneo Teutrania est, quæ regio Mysorum fuit.*

f *Pro filia habuit*] In conjugium adsumptum à Teuthrante scribit Apollodor. Lib. III. pag. 115. & Tzetzes in Lycophr. pag. 43. ed. Steph.

Ad CAP. C.

a *Filiam Augen*] *Arglopen* nominat Diodor. Lib. IV. pag. 239.

b *Daturum promisit*] Curt. Lib. VIII. *Constituit daturum.* Terent. Eun. I. 2. *Venturum ad me constituit.* Justin. Lib. XXXI. cap. 4. *Auxilia missurum pollicetur.*

c *Ab hoste*] Contra hostem. Ovid. IX. Met. 385. *A pecoris morsu frondes defendite nostras.*

d *Tutasset*] *An tutatus esset?* ut voluit Micyllus. cap. 219. *Si se ab hoste tutatus esset.* Sed ut alia non pauca, ita & hoc inter insolentia Hygini reponam. Fulgentius *Tutulo. Dici ait pallium, quo sacerdotes caput tutabant.* Pomponius patruo: *Non erat quod corpus famulâ tutaret togâ.* Ἀρχαΐζοντα id genus non pauca enumerat Popma in de usu antiquæ Locut. cap. XI. quibus furò addere licet. Fulgent. II. 6. Mythol. *Cacus enim Herculis boves furasse dicitur.* Ita Commelinus edidit; Henricus autem Petri,

cum Parthenopæo Idam uno prælio superavit: cui rex [e] pollicitam fidem præstitit, regnumque & Augen [f] matrem inscientem in conjugium dedit. Quæ quum mortalem neminem vellet suum corpus violare, Telephum interficere voluit, inscia filium suum. Itaque cum in thalamum venissent, Auge ensem sumpsit, ut Telephum interficeret. Tum deorum voluntate dicitur draco immani magnitudine inter eos exisse: quo viso, Auge ensem projecit, & Telepho inceptum patefecit. Telephus re audita, [g] inscius matrem interficere voluit: illa Herculem violatorem suum imploravit, & ex eo Telephus matrem agnovit, & in patriam suam reduxit.

CI. *Telephus.*

TELEPHUS Herculis & Auges filius, ab Achille in pugna [a] Chironis hasta percussus dicitur. Ex quo vulnere

Petri, *furatus esse*. Sed prius magis duco Fulgentianum, & agnoscit codex Leidensis. Gloss. Græcol. Κλέπτω, *furo, involo*. Gennadius Catalog. *Partem à quibusdam furatam perdidit.* Ita *frustro* usurpat Hieronymus Epist. Lib. III. de muliere septies icta. *Jam igitur & tertium ictum frustraverat sacramentum trinitatis.* *Medito* Isidor. Chron. Goth. *Fertur fugam meditasse.* Eginhartus vitâ Caroli: *Licet cum promisso frustrasset auxilio.* Isidor. de Prælatis, *Frustrare jura. Horto* & *exhorto* apud Leonem & Ælnothum. *Prælio* apud Festum Pauli: *Arma proprie dicuntur ab armis, id est, humeris dependentia, ut scutum, gladius, sica, & ea, quibus prope præliatur.* Sed ibi malim *præliamur.* quemadmodum in membranis bibliothecæ Leid. repperi. Usus ille importunus desitarum vocum arguit deterius seculum.

e *Pollicitam fidem*] Gloss. MSS. in I. Georg. Virg. *Propter pollicitam Hesionam.* Lactant. Argum. Metam. Ovid. Lib. I. 9. *Quam cum neque pollicitis, neque precibus adire potuisset.* Noster infra cap. 219. *Ab rege pollicita petit.* Ovid. II. Amor. El. XV. *Incipe pollicitis addere facta tuis.* Præterita deponentium, ut loquuntur, passivè sæpenumero usurpantur. Phædr. Lib. III. cap. 14. *pactam fidem* vocat. Certum interim *pollico* antiquos dixisse. Varro apud Non. *Ne dares, ne polliceres, quod datum est.*

f *Matrem inscientem*] Heic mallem, *matrem insciens eam*, ut subaudiatur *esse*. Cap. 86. *Quem Atreus imprudens filium suum occidit.* Nisi verius forte putas, *inscienti ei in* &c.

g *Inscius matrem interficere voluit*] Nihil heic mutem cap. 112. *Voluitque inscia sorori Iphigeniæ oculos eruere:* 184. *Inscia ut filium suum interficeret.* Astron. II. 4. *Insciens vidit matrem in ursæ speciem conversam.* Et cap. 17. *Se in mare inscii projecerunt.* Phædr. Lib. IV. cap. 8. *Quum decidisset vulpis in puteum inscia.* Ovid. Trist. *Insciens Actæon vidit sine veste Dianam.*

Ad CAP. CI.

a *Chironis hasta*] Apollodorus Lib. III. donatum eâ hastâ Pelea refert patrem Achillis. Καὶ δίδωσι, inquit, Πηλεῖ Χείρων δόρυ μείλινον. Unde *Pelias hasta* & Πήλειον δόρυ dicitur poëtis. Ovid. Rem. Am. *Vulneris auxilium Pelias hasta tulit.* Ælian. Anim. I. cap. 5. Τῇ πηλεϊάδι βολῇ τοῦτο ἰάσθω.

nere cum indies tetro cruciatu angeretur, petit ſortem ab Apolline, quod eſſet remedium: reſponſum eſt, ei neminem mederi poſſe, [b] niſi eandem haſtam, qua vulneratus erat. Hoc Telephus ubi audivit, ad regem Agamemnonem venit, & monitu Clytemneſtræ Oreſtem infantem de cunabulis rapuit: minitans ſe eum occiſurum, niſi ſibi Achivi mederentur. Achivis autem quod reſponſum erat, ſine Telephi ductu Trojam capi non noſſe, facile cum eo in gratiam redierunt, & ab Achille petierunt, ut eum ſanaret. Quibus Achilles reſpondit, ſe [c] artem medicam [d] non noſſe. Tunc Ulyſſes ait: Non te dicit Apollo, ſed autorem vulneris haſtam nominat: quam cum raſiſſent, [e] remediatus eſt. A quo cum peterent, ut ſecum ad Trojam expugnandam iret, non impe-

Leg. Πηλιάδι. *Scyria haſta* fuit, quam accepit à legatis Græcorum in Scyro, de qua Vet. Epigram. Catal. Pith. Lib. II. *Occurrens Danais forti dum pugnat Achilli, Syria pugnanti percutit aſta femur.* Leg. *Scyria haſta.* Vide Schol. Hom. ad Iliad. Π. 140. Ovid. I. Art. A. 684. *Scyrias Hæmonio juncta puella viro.*

b *Niſi eandem haſtam*] Oraculi reſponſum fuit: Ὁ τρώσας ἐ ἰάσεται. Vide Apoſtol. Cent. XIII. 36. Euſtath. ad Iliad. Hom. pag. 35. Iſacium ad Lycophr. p. 44. Victor. variarum lect. Lib. v. cap. 12. Epigram. modo laudato: *Pro cujus cura conſultus dixit Apollo, Hoſtica quod ſalubrem cuſpis haberet opem.* Niſi in modulo ſyllabæ peccavit verſificator, ſcribendum *celebrem* vel *celerem.* Seductus forte hoc Buchananus mediam in *ſaluber* & ipſe corripuit Pſalm. 99.

c *Artem medicam*] Cap. 136. *Artem medicam primus inveniſſe dicitur.* Sed cap. 274. *Ars medicina.* ut apud Dictyn Lib. I. *Ob ſolertiam artis medicinæ.* Ita Mercerus correxit, cum antea legeretur, *artis medicæ.* quod vulgatius eſt. Auctor originis gentis Romanæ: *Circa peritiam artis medicæ præcipuus fuiſſe traditur.*

d *Non noſſe*] Ita edidit & Micyllus. *Non poſſe artem medicam*. quod Clar. Schefferus præfert, probare non poſſum. Solin. cap. 65. *Saltu ſic poteſt.* Cap. 16. *Prima mari potuit navibus.* Pſeudo-Muſa Præſat. *Hæc tantum poteſt effectu.* Sic *valere* & *pollere aliqua re*, non *aliquam rem*, dicitur Latine. Noſter infr. cap. 194. *Potens arte citharæ. Poſſum hanc artem*, quod pag. 557. Obſervat. Linguæ Latinæ pueris inculcat Goclenius, unde hauſerit neſcio.

e *Remediatus eſt*] Nimium hæc abrupta ſunt. Quis remediatus eſt? Achilles an Telephus? Telephus, opinor, cum ſequentia conſidero. Deponens, ut Technici loquuntur, *remedior* agnoſcit Priſcianus Lib. VIII. *Medeor*, inquit, *mederis*, *remedior*, *remediaris*, *teſte Capro.* Hier. Lib. I. epiſt. 38. edit. Canis. *Quod ſæpe medici remediantur.* Apulej. Junior cap. 2. *Potui ſi datur cum vino, mirè remediatur.* Feſtus in *Pæana*: *Quod remedians morbis finem faceret gravitatis.* Activo *remedio* uſus eſt Antonius Muſa Præf. de Herba Vetonica: *Ut etiam ſeptem & quadraginta morbos remediet.* Sextus Platon. in de Medic. Animal. Part. I. cap. 5. *Sanguis capræ potus remediat.* Sed illi ambo, ſi quid judico, ſuppoſititii ſunt ſcriptores; vel certe ex Græcis ſcripta eorum tranſlata, ut ſuſpicatur Nob. Heinſius. Scribonium Largum, qui ſæpenumero eâ formâ iſtud verbi uſurpat, Tiberiani ævi eſſe ſcriptorem non

petrarunt, quod is [f] Laodicen Priami filiam uxorem haberet. sed ob beneficium, quod eum sanarunt, [g] eos deduxit: locos autem & itinera demonstravit; inde in Mœsiam est profectus.

CII. *Philoctetes.*

PHILOCTETES Pœantis & Demonassæ filius, cum [a] in insula Lemno esset, coluber ejus pedem percussit, quem serpentem Juno miserat, irata ei ob id, quia solus præter cæteros ausus fuit Herculis pyram construere, cum humanum corpus est [b] exustum, & ad immor-

non facile probaveris. Interim consule Lexicon Scriboñianum, in quo cum Hygino loquutum & Tertullianum aliquando ostendit Doctiss. Rhodius. Confer & Vossium in de Vitiis Sermon. & Borrichii in eum observationes, pag. 221. Addo ejus observatis locum ex libro de Resurr. Carnis cap. 20. *Secundum comparationem vitiorum animalium à domino remediatorum.* Et ad Scapulam cap. 4. *Aut à Dæmoniis, aut valetudinibus remedsati sunt.* Sed quomodo sanatus est? pulvere raso ex hastâ Achilleâ. Sammonicus: *Utque Larissæa curatus Telephus hastâ.* Lege, *ut Larissæâ* cum Nob. Heins. ad Claud. epist. ad Hadrianum. Epigramm. modo laudato: *Mox precibus flexi Pelidæ robore sacro Injecto membris pulvere plaga fuit.* Confer Plin. Lib. xxv. cap. 5. & Lib. xxxiv. cap. 15.

f *Laodicen*] Schol. Homer. ad Odyss. Λ. 520. & Dictys Lib. I. ubi hanc historiam invenies, *Astyochen* appellant ejus uxorem, Priamique faciunt filiam. At Servius ad Ecl. VI. 72. *Eurypylus namque filius Telephi, Herculis & Anges filii, ex Astioche Laomedontis filiâ fuit.*

g *Eos deduxit*] Cl. Schefferus, *eo non deduxit.* Deduxisse tamen volunt Dictys aliique, inter quos & Eustathius loco modo adducto: Τὸν δὲ δύναι μηδὲν ὑγείας πλὴν εἰς Τροίαν ὁδηγίαν. Tzetzes in Lycophr. p. 44. Δεικνὺς τοῖς Ἕλλησι τὸν ἐπὶ Τροίαν πλοῦν. Vide & Victor. Lib. v. Var. Lect. cap. 12. Τὸ *autem* heic esse ἐξηγηματικὸν, non adversativum, existimo. Continuat enim sæpe orationem, nec tam significat *sed* quam *&.* Sic cap. 139. *Hi autem lares appellantur.* Cap. 154. *Heliades nominantur, sunt autem* &c. Pro *enim* usurpat Phædrus Lib. IX. cap. 21.

Ad CAP. CII.

a *In insula Lemno*] Contigisse hoc narrat Dictys Lib. II. in sacrificio Palamedis, quod Apollini Sminthio faciebat ille. Aliter quoque hæc narrat Servius ad Æn. III. 402. Cum Hygino in hac narratione convenit Scholiastæ Homeri ad Catal. vers. 228. Sed Hygino secum non benè convenire videtur. Si in Lemno ictus fuit à serpente, sequi debebat relictum illum ibi esse, non expositum. Sed remissum postea dicas, & dein ibi expositum. Tzetzes tamen ad Lycophr. p. 147. cum Dicty in urbe Chryse contigisse id narrat. Corrupta ergo illa ejusdem pag. 148. Τὸν δηχθέντα ἐν Χρύσῃ ἢ Λήμνῳ. Leg. Χρύσῃ ἢ Λήμνῳ.

b *Exutum*] Ita etiam Micyllus edidit. Sed in erratis correxit Commelinus *exustum*, quomodo excudendum curavi. Restituenda eadem vox Quintil. decl. XVIII. *Super vulnera nutici, super exutos artus metuendus assistis.* Leg. *exustos.* Infr. Decl. XIX. *Laceratis exustisque illis sanctioribus charioribusque visceribus* &c. Cæterum ipse apud Senecam sic loquitur Hercules: *Quicquid in nobis tui Mortale fuerat, injectus ignis tulit.* Ovid. IX. Met. 263. *Inter-*

mortalitatem traditum. [c] Ob id beneficium Hercules suas sagittas divinas ei donavit. Sed cum Achivi ex vulnere tetrum odorem ferre non possent, jussu Agamemnonis regis, [d] in Lemno expositus est cum sagittis divinis. quem expositum pastor regis Actoris, nomine Phimachus, Dolophionis filius, nutrivit. Quibus postea responsum est, [e] sine Herculis sagittis Trojam capi non posse. Tunc Agamemnon Ulyssem & Diomedem exploratores ad eum misit. [f] Cui persuaserunt, ut in gratiam rediret, & ad expugnandam Trojam auxilio esset, eumque secum sustulerunt.

CIII. *Protesilaus.*

ACHIVIS fuit responsum, qui primus litora Trojanorum attigisset, periturum. Cum Achivi classes applicuissent, cæteris cunctantibus, Iolaus [a] Iphicli & [b] Dio-

terea quicquid fuerat populabile flammæ, Mulciber abstulerat. Non minus eleganter Cyprianus de Idolis: *Hercules ut hominem exuat, Oetæis ignibus concrematur.* Plinius Lib. XXXV. cap. XI. *Herculem ab Oetâ monte Doridos exuta mortalitate consensu Deorum in cælum euntem.* in MS. haberi *exusta*, notavit Dalechampius. Lactant. Argum. Herculis Oetæi Senecæ: *Consumpto, quod in eo mortale fuerat, in cælum translatus est.* Sed forte rectius cum Nob. Heinsio legas: *Cum humanum corpus est exutus, & ad immortalitatem traditur.*

c *Ob id beneficium*] Quia Herculis rogum in Oeta succendit. Schol. Hom. ad Catal. vers. 231. Vide quæ jam dicta sunt ad cap. 36.

d *In Lemno expositus est*] Relictum in Lemno narrat Hom. Scholiastes, quod Vulcani sacerdotes a serpentibus percussos sanare scirent præter cæteros. Alii à Machaone sanatum volunt, ut videre est apud Tzetzen in Lycophr. p. 147.

e *Sine Herculis sagittis*] Vide præter Scholiast. Hom. Servium ad Æn. III. 402. & Schol. Pind. ad Pyth. od. I. ubi &, quomodo sanatus sit, narrat. Tzetzes in Lycophr. Ἔστι δὲ ἡ Λαίτρεια πόλις Ἤλιδος. ἔγκειται δὲ ἐν ταύτῃ τὰ τοῦ Πέλοπος ὀστᾶ, ἃ ἐδήλου ὁ χρησμὸς ἀποκομίσαι. Καὶ τὰ Ἡρακλέους τόξα, ἅπερ Φιλοκτήτης εἶχε, εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ Νεοπτόλεμον τὸν Ἀχιλλέως υἱόν. εἰ μὴ γὰρ οὕτω γένηται, οὐκ ἂν πορθεῖν τὸ Ἴλιον. Confer quæ idem tradit p. 147. ed. Steph.

f *Cui persuaserunt*] *Qui* legit Nob. Heinsius.

Ad CAP. CIII.

a *Iphicli*] Herculis frater à plerisque quidem Ἰφικλῆς, sed ab Apollodoro Ἰφικλῆς modo, modo Ἴφικλος appellatur; & forte etiam ab aliis, ut Πάτροκλος & Πατροκλῆς, Νέοκλος & Νεοκλῆς, utraque terminatione agnoscit Eustathius. Certe Ἴφικλος dicitur quoque Diodoro Lib. IV. & Euripidis Scholiastæ, nec non Tzetzæ ad Hesiod. Asp. 327. Τοῦ Ἀλκαίου Ἡρακλῆς καὶ Ἴφικλος. Ἰφίκλου δὲ Ἰόλαος. Male *Iphitus* ediderūnt apud Serv. VIII. 803. Videri possunt Latini ab Ἴφικλος formasse *Iphiclus*, nisi malis ex Æolico Ἰφικλέης primo *Iphicleus*, deinde *Iphiclus* dictum, quemadmodum *Tyndareus* & *Tyndarus*, *Herculeus*, & in Glossis ac Notis Tyronis *Herculus* invenitur. Sic *Androclus* est

Gel-

[b] Diomedeæ filius primus è navi prosilivit, qui ab Hectore confestim est interfectus: quem cuncti [c] appellarunt Protesilaum, quoniam primus ex omnibus perierat. Quod uxor Laodamia Acasti filia cum audisset eum perisse, flens petit à diis, ut sibi cum eo [d] tres horas colloqui liceret: quo impetrato, à Mercurio [e] reductus, tres horas cum eo colloquuta est. [f] Quod iterum cum obisset Protesilaus, dolorem pati non potuit Laodamia.

CIV. *Laodamia.*

LAODAMIA Acasti filia, amisso conjuge, cum tres horas consumpsisset, quas à diis petierat, fletum & dolorem pati non potuit. Itaque [a] fecit simulacrum [b] æreum simile Protesilai conjugis, & in thalamis posuit, sub simulatione sacrorum, & eum colere cœpit. Quod cum

Gellio Lib. v. cap. 14. qui Ἀνδροκλῆς Ælian. VII. Animal. cap. 48. Adde quæ notavimus ad Anton. cap. 34. & supr. ad cap. 70. Sed neque Herculis hic Iolaus fratris filius, neque Iphiclus frater, quamvis cognomines & huic & illi. Audi Genealogiam ex Eustath. ad Iliad. pag. 245. Εἷς τῶν Αἰολιδῶν Φύλακος κτίσας πόλιν Φυλάκην ὠνόμασεν. οὗ Ἴφικλος, οὗ Φύλακος, οὗ Ποίας καὶ Γρικλος. ὧν Ποίαντος καὶ Μεθώνης, Φιλοκτήτης. Ἰφίκλου δὲ καὶ Ἀστυόχης, Πρωτεσίλαος καὶ Ποδάρκης.

b *Diomedeæ*] *Antomedusam* esse Apollodoro annotat Cl. Schefferus. Sed ille Iolaus, cujus ea mater erat, Herculis fuit ἀδελφιδοῦς, atque adeo alius ab hoc Hyginiano. *Astyoche* est Eustathio, ut jam vidimus; unde heic possis *Astyocheæ* facere, si quid velis mutare.

c *Appellarunt Protesilaum*] Auson. epigr. xx. & Epitaph. Her. XII. & Lact. Arg. Ovid. Met. XII. 3. nomen hoc ab incunabulis à patre ei impositum innuunt. Dictys Lib. II. ab Ænea, alii ab aliis occisum ferunt. Vide Schol. ad Catal. Hom. 208.

d *Tres horas*] Vide Nobiliss. Heins. notas in Epist. XIII. Heroid. vers. 35. & Add. pag. 444. Cum Hygino facit Minutius Felix.

e *Reductus, tres*] Deest & heic copulativa particula. Vide supra cap. 4.

f *Quod iterum cum*] Micyllus, *quare*. Nihil mutandum. Cap. 79. *Quod Jovis eas eum vidisset*. *Quod* valet *ob quod*. Notatum id jam ad cap. 16.

Ad CAP. CIV.

a *Fecit simulacrum*] De more hoc amantium apud veteres consule Barth. Adv. Lib. IV. cap. 22. Simile huic exemplum habes apud Apul. Milef. VIII.

b *Æreum*] Cl. Schefferus *cereum* mallet, quod mox dicatur illud simulacrum combustum. Sed non dissimile est, quod de aureo illo Aaronis vitulo à Mose narratur Deut. cap. IX. Trimalchio in Fragment. Trag. p. 42. ed. Blau. *Omnes statuas æneas, & aureas & argenteas in unum rogum congessit & eas incendit*. Sed τὸ *cereum* adstruit epistola Laodamiæ Nasoniana, ut docuit me Nob. Heinsius. Vide vers. 152. & 154. Admonet me locus Petronii, ut heic moneam, eum κατὰ πόδα descriptum transtulisse in Origines suas Isidor. Lib. XVI. cap. 19. *Nam dum hanc civitatem* (Corinthum) *Hannibal cepisset, omnes statuas æneas & argenteas in unum rogum congessit & eas incendit. Ita ex hac commixtione fabri sustulerunt & fecerunt paropsides. Sic Co-*

 rin-

cum famulus matutino tempore [c] poma ei attulisset ad sacrificium, per rimam aspexit, viditque eam [d] ab amplexu Protesilai simulacrum tenentem, atque osculantem: æstimans eam adulterum habere, Acasto patri nunciavit. Qui cum venisset, & in thalamos irrupisset, vidit effigiem Protesilai: quæ ne diutius torqueretur, jussit signum & sacra, pyra facta, comburi: quo se Laodamia, dolorem non sustinens, immisit, atque usta est.

CV. *Palamedes.*

ULYSSES, quod Palamedis Nauplii filii [a] dolo erat deceptus, in dies machinabatur, quomodo eum interficeret. Tandem inito consilio, ad Agamemnonem militem suum misit, qui diceret ei, in quiete vidisse, ut castra uno die moverentur. Id Agamemnon verum existimans, castra uno die imperat moveri. Ulysses autem clam noctu solus magnum pondus auri, ubi tabernaculum Palamedis fuerat, obruit: item epistolam conscriptam Phrygi captivo [b] ad Priamum dat perferendam, militemque suum priorem mittit, qui eum non longe à castris interficeret. Postero die cum exercitus in castra rediret, quidam miles epistolam, quam Ulysses scripserat, super cadaver Phrygis positam, ad Agamemnonem attulit: in qua scri-

rinthia nata sunt, ex omnibus in unum, nec hoc nec illud. Agnoscis rursus verba Petronii.

c *Poma*] An *prunas*? Prunis enim nihil sacrificio convenientius. Hor. III. od. 8. *Quid velint flores & acerra thuris Plena, miraris, positusque carbo in Cespite vivo.* Fulgent. Lib. I. Myth. cap. I. *In Domini adulationem aut coronas flectere, aut flores inferre, aut odoramenta simulacro succendere consueverat.* Ferri tamen aliquo modo τὸ *poma* videtur. Nam & variorum generum fructus Diis suis; quos inter defunctos quoque venerabatur stulta eorum credulitas, offerebant pagani. Consule Saubert. de Sacrif. cap. 24. Notanda heic privata illa ἀποθέωσις, qua conjuges à conjugibus privata religione colebantur; de qua jam egit Kirchmannus in de Fun. Rom. Lib. IV. cap. 13.

d *Ab amplexu tenentem*] Id est, amplexantem, ut recte exponit Cl. Schefferus. Hinc illa apud Nason. epist. vers. 154. *Amplexus accipis illa* (cera) *meos.* Mallem tamen exturbare τὸ *ab*, & legere, *amplexum.* Astron. II. 8. *Quem Nemesis non aspernata amplexum tenens.*

Ad CAP. CV.

a *Dolo erat deceptus*] Illum dolum habes cap. 95. & apud Serv. Æn. II. 81. Aliam causam affert Euripid. Scholiast. ad Orest. vers. 432. ubi hanc fabulam luculenter exequitur. Adde Dictyn Lib. II. Schol. Stat. I. Achill. 93.

b *Ad Priamum*] Cl. Schefferus mallet, *ad Palamedem.* Erat revera illa epistola ita scripta, ut à Priamo ad Pala-

ſcriptum fuit, *Palamedi à Priamo miſſa:* [c] tantumque ei auri pollicetur, quantum Ulyſſes in tabernaculum obruerat, ſi caſtra Agamemnonis, ut ei convenerat, proderet. Itaque Palamedes cum ad regem eſſet productus, & factum negaret, in tabernaculum ejus ierunt, & aurum effoderunt: quod Agamemnon ut vidit, vere factum eſſe credidit. Quo facto Palamedes, dolo Ulyſſis deceptus, ab exercitu univerſo innnocens [d] occiſus eſt.

CVI. *Hectoris lytra.*

AGAMEMNON [a] Briſeidam, [b] Briſæ ſacerdotis filiam, [c] ex Mœſia captivam, [d] propter formæ dignitatem, quam Achilles ceperat, ab Achille abduxit, eo tempore, quo [e] Chryſeida [f] Chryſi ſacerdoti Apollinis [g] Zmin-

lamedem data videretur. Sed ſimulavit Ulyſſes ad Priamum eſſe ſcriptam, & propterea Phrygi captivo dedit perferendam.

c *Tantumque ei auri pollicetur*] Cl. Schefferus ſuſpicatur ſcriptum fuiſſe, *tantum qui ei*, vel *polliceri* paſſive accipi. Quid ſi ex præcedentibus ſubaudias Priamus? Sic cap. ſeq. *Cum Agamemnone redit in gratiam, Briſeidamque ei reddidit.* ſc. Agamemnon. Quanquam fateor hæc talia non tam eſſe latina, quam huic ſcriptori familiaria. Linguæ genius potius poſtularet, *Briſeidam qui ei.* Eadem tamen ratio eſt in illis Lactantii ad 1. Achill. vers. 93. *Quia* (legendum *qua*) *invidiâ Ulyſſis auctis inimicitiis fictam epiſtolam ad Palamedem Priami nomine, per quam agebat gratias proditionis, & commemorabat certum pondus auri eſſe tranſmiſſum, dedit captivo, & eum in tinere juſſit occidi.* Vide notas ad cap. 8. ubi pluribus hanc loquendi rationem illuſtravi.

d *Occiſus eſt*] Lapidatum eum tradunt alii.

Ad CAP. CVI.

a *Briſeidam*] Terminationibus Latinis crebro uti Hyginum oſtendimus in diſſertatione noſtra. In Catal. Pith. Lib. IV. *Prodidit* | *atque urbem his Briſeida ſnam,* Dares ille, ſi Diis placet, Phrygius: *Briſeidam formoſam, altâ ſtaturâ* &c. Verum fuiſſe nomen ejus *Hippodamia* narrat Dictys Lib. II. ut & alii.

b *Briſæ Sacerdotis*] Regem facit Dictys. Utrumque verum eſſe poteſt, cum antiquitus multi, qui reges, etiam ſacerdotes eſſent.

c *Ex Mæſia*] Ex oppido Lyrneſſo. quod Λυρνησὸν appellat Schol. Hom. ad Iliad. A. vers. 366. edit. Leid. & Camerarii. Sed Λυρνησὸς rectè editum à Bedrotio.

d *Propter formæ dignitatem, quam*] Inciſum eſt tollendum poſt τὸ *dignitatem*, vel tranſponenda verba: *Quam Achilles ceperat, propter formæ dignitatem ab Achille abduxit.* Dignitatem formæ muliebri tribuit etiam cap. 78. Qua de re vide Heinſ. ad Vellej. Lib. II. cap. 28.

e *Chryſeida*] Scribendum putem, non quod vitioſum ſit *Chryſeida*, ſed quod Latinas terminationes amet noſter, *Chryſeidam.* Cap. 121. *Chryſeidam abduxit.*

f *Chryſi*] Fratrem Briſis fuiſſe hunc, & in urbe Chryſe habitaſſe quidam tradidere. Dictys Lib. II. *Interfecto dein Eetione, qui his locis imperitabat. magnis opibus naves replet, abducens Aſtynomen Chryſi filiam. quæ eo tempore regi denupta erat.* Euſtath. ad Iliad. Γ. 58. edit. Baſ. Χρύσῃ μὲν θυγατὴρ

g Zminthi reddidit. h quam ob iram Achilles in prælium non prodibat, sed cithara in tabernaculo se exercebat. Quod cum Argivi ab Hectore fugarentur, Achilles objurgatus à Patroclo, arma sua ei tradidit: quibus ille Trojanos fugavit, æstimantes Achillem esse, Sarpedonemque i Jovis & Europæ filium occidit. Postea ipse Patroclus ab Hectore interficitur, k armaque ejus sunt detracta Patroclo occiso. Achilles cum Agamemnone redit in gratiam, Briseidamque ei reddidit. Tum contra Hectorem cum inermis prodisset, Thetis mater à Vulcano arma ei impetravit, quæ Nereides per mare attulerunt. Quibus armis ille Hectorem occidit, l astrictumque ad currum traxit m circa muros Trojanorum, quem sepeliendum cum patri nollet dare, Priamus Jovis jussu, duce n Mercurio

Ἀςυνόμη, τῷ Βρίσῃ δὲ Ἱπποδάμεια. Confer Tzetz. in Lycophr. p. 57. ed. Steph.

g *Zminti*] Rescribe *Zminthii* vel *Zminthi*. Z pro S sæpe poni ostendemus infr. ad cap. 251. ubi *Zmyrna* pro *Smyrna* habes. Ampelius cap. 8. *Quartus (Sol) qui Rhodi natus est, cujus etiam Zeminthus est filius.* Forte *Zmintheus* rescribendum. Schol. Hom. ad Iliad. A. 39. Σμινθεῦ, ὦ Σμίνθιε. ἔςι δὲ ἐπίθετον Ἀπόλλωνος Σμινθεύς. *Sminthium* appellat quoque Servius ad Æn. III. 113. ubi disputat de origine hujus cognominis. Clemens Alexandrinus pag. 25. edit. Morell. *Polemo autem refert eos, qui habitant circa Troadem, colere mures, qui sunt in istis regionibus, quos ipsi appellant* Σμίνθους, *quoniam arrodebant arcus suorum hostium; & Sminthium Apollinem ab illis muribus appellarunt.* Etymolog. magni auctor Cretenses appellare mures σμίνθους scribit in Σμινθεύς. quod & apud Tzetzen legas in Lycophr. pag. 193. Ælian. Anim. Lib. XII. 5. Τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν Σμίνθον. Macrob. I. Sat. 17. Smintheus appellatur, ὅτι ζέων θεῖ, *quia fervens currit.* Scoptice *Sminthiorum perniciem murium*, eum vocitat Arnob. Lib. III.

h *Quam ob iram*] Cl. Schefferus conjicit, *quare ob iram* vel *quam ob rem.* Quid si legas, *quam ob injuriam?* Notum enim quam multa, compendio scripturæ seducti, corruperint Vett. auctorum loca librarii. Dictys Lib. II. *Achilles memor injuriæ supra dictæ abstinendum publico consilio decreverat.*

i *Jovis & Europæ*] Ita quidam voluerunt. Homerus autem ex Jove & Laodamiâ Bellerophontis filiâ, Dictys Lib. II. ex Xantho & Laodamia natum tradit.

k *Armaque ejus sunt*] Clariss. Schefferus legit, & distinguit: *armaque ei sunt detracta. Patroclo occiso, Achilles* &c.

l *Adstrictum ad currum*] Balteo nempe, quem ei Ajax donaverat. Vide infr. cap. 112.

m *Circa muros*] Mallet forte aliquis, *circum.* Virg. Æn. II. 275. *Vulneraque illa gerens, quæ circum plurima muros Accepit patrios.* Pentadius, sive Maximinianus est, in tumulo Hectoris Lib. III. Catal. Pith. *Hunc ferus Æacides circum sua mœnia traxit; Quæ juvenis manibus texerat ante suis.* Sed *circa* eodem sensu usurpat etiam Curtius Lib. IV. cap. 6. *Religatumque ad currum traxere circa urbem equi* &c. Servius ad Ecl. IX. 6. *Quo circa muros patriæ tractus est.*

n *Mercurio duce*] Vetus interpres Hor. ad Lib. I. od. 10. *Priamus Mercurio duce per castra Græcorum venit ad Achillem, à quo redemit corpus filii.*

o *An-*

rio in castra Danaorum venit, & filii corpus [o] auro repensum accepit, quem sepulturæ tradidit.

CVII. *Armorum judicium.*

HECTORE sepulto, cum Achilles circa mœnia Trojanorum vagaretur, ac [a] diceret se solum Trojam expugnasse; Apollo iratus, Alexandrum Parin se simulans, [b] talum, quem [c] mortalem habuisse dicitur, sagitta percussit, & occidit. Achille occiso, ac sepultræ tradito, Ajax Telamonius, quod [d] frater patruelis ejus fuit, postulavit à Danais, ut arma sibi Achillis darent: [e] quæ ira Minervæ abjurgata sunt ab Agamemnone & Menelao & Ulyssi

o *Auro repensum*] Pentadius, sive alius ille est epigrammatarius, in Catal. Pith. *Sed raptum pater infelix auroque repensum Condidit, & mœrens hac tumulavit humo.* Hor. Lib. III. od. 3. *Auro repensus scilicet acrior Miles redibit.* Plinius Lib. XXXIII. cap. 3. *Auro repensum caput ejus excisum.* Vellej. II. cap. 6. *Quod capitis non dicam Gracchi, sed civis Romani, pretium se daturum, idque auro repensurum proposuit.* Auson. Perioch. 24. Iliad. *Ut auro rependat filium exanimum.* *Expendere* eo sensu cum Plauto utitur Victor Illustr. cap. 65. *Caput Gracchi ad Opimium relatum, auro expensum fertur.* Tzetzes ad Lycophr. pag. 53. Λυκόφρων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς (φασι) ζυγοσταθμηθέντα αὐτὸν ἴσον χρυσὸν δοθῆναι τοῦ βάρους. Contra quam sententiam ipse tamen disputat p. 54.

Ad CAP. CVII.

a *Diceret se solum*] Hæc est vox illa magna, cujus Horatius meminit Lib. IV. od. 6.

b *Talum*] Fulg. III. Myth. cap. 7. Hephæstion apud Photium pag. 487. Servius ad Æn. VI. 57. *Achilles tinctus à matre in Styge palude toto corpore invulnerabilis fuit, exceptâ parte, qua tentus est.* Iisdem verbis hæc narrat vet. Stat. Commentator ad Achill. Lib. I. vers. 134. nisi quod pro *Styge* exhibet *Stygon*. quod procul dubio mutandum in *Stygos* vel *Stygiâ* potius. Elegans est hac de re vetus Epigramma: *Cauta quidem genetrix noceant ne vulnera nato, Confirmat Stygio fonte puerperium. Sed quia fas nulli est humanam vincere sortem, In membris tincti dant sibi fata locum.* Manum habuisse vulnerabilem autumat Dictys Lib. III. Sed cum Hygino vetus Horatii Comment. ad Epod. 13. Quintus Calaber Lib. III. aliique faciunt.

c *Mortalem*] H. e. vulnerabilem. Lactantius Arg. fab. 7. Lib. XII. Met. *Arcum Alexandri in Achillem convertit, ut sagittam in eum dirigere posset, talumque, quod fuit in corpore ejus mortale, percussit, & interemit.* Rænerius edidit: *Qui fuit in corpore ejus mortalis.* Sed perperam, ut ostendo ad illum scriptorem. Dedit hoc Apollo Neptuni precibus, ut mortem filii Cycni ab Achille ulcisceretur.

d *Frater patruelis*] Ita etiam locuti Sueton. cap. 29. Cæs. Justinus VII. 6. Lactant. Lib. XIII. Met. Arg. fab. I. Spartianus Caracalla cap. 3. Vellej. Lib. I. cap. I. Sulpicius Severus, & alii. Gloss. Steph. *Frater patruelis*, ἀνεψιός. Gloss. Nomicæ: Φράτηρ πατρουέλις, ἐξάδελφος ἀπὸ πατρός. Leg. πατρί.

e *Quæ irâ Minervæ abjurgata sunt*] Supplet Cl. Schefferus, *quæ ei ira* &c. Et sane id postulat orationis nexus. Micyllus frustra volebat *abjudicata* pro *abjurgata*. *Abjurgare* est jurgio seu litigio, abjudicare, ut bene interpretatur Barthius. *Iurgium* enim est judicium, unde *abjurgare* idem, quod ab-

Ulyſſi data. Ajax [f] furia accepta, per inſaniam pecora ſua & ſeipſum vulneratum occidit eo gladio, quem ab Hectore muneri accepit, dum cum eo in acie contendit.

CVIII. *Equus Trojanus.*

ACHIVI cum per decem annos Trojam capere non poſſent, Epeus monitu Minervæ equum miræ magnitudinis ligneum fecit, eoque ſunt collecti, Menelaus, Ulyſſes, Diomedes, Theſſander, Sthenelus, [b] Acamas, Thoas, Machaon, Neoptolemus. Et in equo ſcripſerunt, [c] *Danai Minervæ dono dant:* caſtraque [d] tranſtulerunt

judicare. Sulpitius Severus Lib. II. *Ithacius in jurgiis ſolitus* h. e. judiciis. Gloſſ. Vett. *Jurgium*, δίκη, ἀντιμαχία, ἀμφισβήτησις, προπηλακισμός, ἀντιλογία. Feſtus: *Jurgatio juris actio.* Cæterum jurgium illud inter Ulyſſem & Ajacem ſuper Palladio fuiſſe narrat Dictys Lib. v. pag. 137. Sed ab Hygino ſtant Homerus Odyſſ. Λ. 544. Ovid. XII. Metam. Schol. Hypotheſ. Ajacis Flagell. Sophoclis, aliique.

f *Furiâ acceptâ*] H. e. dolore & inſania correptus, ut loquitur Schol. Vet. Hor. ad II. Sat. 3. Furia eſt furor. Martialis Lib. II. epigr. 43. *At me, quæ paſſa eſt furias* &c. Apulej. Junior cap. 4. *Mentes in furiam mittit.* Fulgent. I. Myth. cap. I. *Domini furiam evitantes.* & cap. 6. *Furiam concipere.* Sic Virgil. Æn. IV. 474. *Concepit furias.* Vide ibi Servium. Forte & heic *concepta* ſcribendum. Heſiod. Θεογ. 472. Τίσαιτο δ' Ἐρινῦς πατρὸς ἑοῖο. h. e. furorem.

Ad CAP. CVIII.

a *Theſſander*] *Therſander* audit cap. 69. Dictys in Catal. Græcorum ducum *Theſſandrum* appellat quoque. *Theſſandrus*, inquit, *Polynicis.* *Tiſandrum* Virgil. Æn. II. 261. ſed Servius *Theſſandrum*, ut edi curavit Nob. Heinſius: quod firmat auctor Orig. Gentis Romanæ. Videtur non heri ſane, vel nudius tertius illo loco vitium cepiſſe Virgilium, cujus ex eo loco verba ita adducit in Cruquii editione Vetus Horatii interpres ad Lib. IV. od. 9. *Tiſandrus Stenelusve duces.* Melius Badius & Henricus Petri in ſuis: *Terſandrus Sthenelusque duces.* Θέρσανδρος enim Græcis eſt. Vide Apollod. Lib. III. pag. 158.

b *Acamas*] Virgil. Æn. II. 260. eſt *Athamas.* quem Demophoontis filium facit Servius. Sed perperam, ut oſtendit Nob. Heinſius ad epiſtol. Sabini pag. 525. Tzetzes in Lycophronem pag. 79. edit. Steph. Ὁ Ἀκάμας ὁ υἱὸς τοῦ Θησέως. quod & pag. 87. repetit. Fuit ergo frater Demophoontis, non filius *Acamas.* Ita enim, non *Athamas*, ejus recenſio exhibet. quod procul dubio probandum. Acamas enim inter Græcorum duces fuit. Cretenſis Dictys Lib. I. *Poſtremi omnium Demophoon atque Acamas fuere.* Vitioſa ergo, quæ idem ſcribit, vel librarius Lib. v. pag. 135. *Æthram & Clymenam Demophoon atque Athamas habuere.* Auctoribus illis, quos ad Sabinum Vir illuſtris laudat, addendus & Diodorus Lib. IV. pag. 264. & Heſych. in Ἀκάμαντα. Eſt idem ille Acamas, qui ad Helenam repetendam mittitur cum Diomede apud Iſacium in Lycophr. & Parthenium cap. 16. Erot.

c *Danai Minervæ*] Titulus hic erat ferro inciſus. Accius in Deiphobo, ut refert Servius ad Æn. II. 17. inſcriptum eum ita fuiſſe prodit: *Minervæ donum armipotentes Danai abeuntes dicant.* Schol. Hom. ad Iliad. β. 278. Ulyſſem excogitaſſe lignei hujus equi fabricam, atque ideo a Poëtâ πολίπορθον appellatum memorat. Alii Prylin Mercurii filium Græcis monſtraſſe eam volunt. Vide Scholiaſt. Lycophron. pag. 45. ed. Steph.

d *Tranſtulerunt Tenedo*] *Tenedum* mal-

runt Tenedo. Id Trojani cum viderunt, arbitrati sunt hostes abisse. Priamus equum in arcem Minervæ duci imperavit, [e] feriatique magno opere ut essent, edixit. [f] Id vates Cassandra cum vociferaretur, inesse hostes, fides ei habita non est. Quem in arcem cum statuissent, & ipsi noctu lusu atque vino lassi obdormissent, Achivi ex equo, aper-

mallet Micyllus. Non opus est. Justinus Lib. XXV. 4. *Cum copias Chersoneso transposuisset.* Quod nolim à viro docto sollicitari. Lact. Argum. Lib. XIII. Met. Ovid. fab. 2. *Thracia cum esset appulsa.* Nec hoc mutari à Rænerio merebatur. Vide Not. ad cap. 15. Cæterum an verum sit, quod docent (liceat mihi usurpare verbum Servii) artigraphi, dativum pro ablativo poni, de eo in multis, quæ adducunt, exemplis, haud immerito addubites. Dissuadent id tot exempla, in quibus τὸ *in*, quod heic subaudiri posse recte censet Cl. Schefferus, in motu ad locum cum ablativo ponitur, de quibus egimus ad cap. 92. Suadere contra videntur cum illa, quæ ad cap. 15. diximus, tum illud Julii Obsequentis cap. 43. *Ne unquam Romæ reverteretur.* ut & hoc in Fragm. Trag. pag. 33. edit. Coner. *Forte Dominus Capuæ exierat.* & Isidor. Orig. Lib. VI. 5. *Romæ primus librorum copiam advexit Æmilius Paulus.* Sed & ista, modo mendâ vacent, si ellipsin suppleas, aliter explicare possis. Nimirum *reverti Romæ, exire Capuæ* esset *in* vel *ad urbem Romæ reverti, in* vel *ad urbem Capuæ exire.* Atque ita capio, quod ex vetere aliquo scriptore hausisse is omnino videtur, illud Charisii Lib. II. *Domi venit*, hoc est, inquam, *in ædes domi.* Quod ejusdem illius modo laudati Fragmenti pag. 42. sequitur corruptum est; sed leviculâ mutatione restituas, si legas, *è gastris.* Amphoras enim modo appellaverat. Γάστρα & γάστρη, vas ventricosum, à γαστὴρ sic dictum. *Gastrum* vas æneum cum angusto fundo exponi in Glossis Arabico-latinis invenit Vossius, ut testatur ipse in de Vitiis Sermon. Lib. III. cap. 13. Verum non ad ænea tantum, sed & fictilia extendendum esse hoc vocabulum, vel ipse Petronius pridem editus nos docet. Addam & hoc, ὡς ἐν παρόδῳ, excidisse videri viro magno, quæ Festus habet *in Cingulo*, & istos Horatii versiculos Lib. I. epist. 13. *Fasciculum portes librorum, ut rusticus agnum, Ut vinosa glomos furtiva Pyrrhia lanæ.* cum ejusdem operis Lib. I. cap. 10. *glomi* & *glomos* inter barbara numeraret. Tenedo, ut è diverticulo in viam redeamus, nomen dedisse Tennem *Gysis* filium scribit Servius ad Æn. II. 21. Corrige *Cycni* ex Homeri Schol. ad Iliad. A. 38. & Eustath. in Dionys. p. 78. quibus dicas etiam perperam *Homitheam* appellari Tenis sororem à Servio, cum nomen ei *Leucothea* fuerit. Sed *Hemithea* vocatur à Conone. atque ita in Servio scribendum. Erat autem hic Cycnus Neptuni filius, ut idem tradit. Leucophrys ante appellata ea insula: male enim Λεύκοφρυ in Leidensi & Basileensi istorum Scholiorum editionibus exhibetur, pro Λεύκοφρυς, quomodo rectè Bedrotiana. Historiam prolixè narrat Tz..zes in Lycophron. pag. 46. edit. Bas. Adde Ciceronem III. de natura Deorum. Cononem cap. 28. apud Photium, Heraclid. περὶ πολ. & quæ notavi ad cap. 276.

e *Feriati*] Hor. Lib. IV. od. 6. *Male feriatos Troas, & lætam Priami choreis Falleret aulam.*

f *Id cum vates*] Tò *id* velut natum ex ultimâ præcedentis vocis syllabâ, deleri jubet Cl. Schefferus. Videri tamen potest τὸ *id* pro *ob id* positum, ut cap. 122. *Id Aletes Ægisthi filius cum rescisset, ex Atridarum genere neminem superesse, regnum Mycenis occupare cœpit.* 174. *Id Althæa mater, ut audivit filium suum tantum facinus esse ausum* &c. Terent. A. I. I. vers. 130. *Et id nunc operam do.* Eun. V. 6. 4. *Nunc id prodeo.* Multa id genus congessit Popma in de Antiq. Locut. Lib. II. cap. 2. Adde quæ notavi ad cap. 16. & 34.

g *Si-*

aperto à [g] Sinone, exierunt, & portarum custodes occiderunt, sociosque, signo dato, receperunt, & Troja sunt potiti.

CIX. *Iliona.*

PRIAMO Polydorus filius ex Hecuba cum esset natus, Ilionæ filiæ suæ dederunt eum educandum, quæ [a] Polymnestori regi Thracum erat nupta, quem illa pro filio suo educavit. Deiphilum autem, quem ex Polymnestore procreaverat, pro suo fratre educavit, ut, si [b] alteri eorum quid foret, parentibus præstaret. Sed cum Achivi, Troja capta, prolem Priami extirpare vellent, Astyanacta Hectoris & Andromachæ filium [c] de muro dejecerunt: & ad Polymnestorem legatos miserunt, qui ei Agamemnonis filiam nomine Electram pollicerentur in conjugium, & auri magnam copiam, si Polydorum Priami filium interfecisset. Polymnestor legatorum dicta non repudiavit, Deiphilumque filium suum imprudens occidit, arbitrans se Polydorum filium Priami interfecisse.

Po-

g *Sinone*] Sinon hic nepos Autolyci fuit, filius Æsimi. Autolycus enim ex Amphithea genuit Æsimon & Anticliam. Vide Tzetzen ad Lycophr. pag. 58. Αἴσιμος ἦ ὁ Ἀντικλείας ἀδελφὸς γῦνα &c. Sinon ipse apud Tryphiod. in Trojæ Halos. Αἴσιμον κικλήσκουσιν ἐμὸν πολιὸν γενετῆρα. Mirifice corruptus in istâ genealogiâ Servius ad Æn. II. 79. *Autolycus quidam fuit fur, qui se varias formabat in species. Hic habuit liberos, Sisyphum, unde natus est Sinon, & Autolycum, unde Ulysses.* Scrib. *Æsimum* & *Anticliam.* Alioqui non consobrini, ut mox ipse subjungit, sed patrueles forent Ulysses & Sinon.

Ad CAP. CIX.

a *Polymnestori*] Ita & à Servio Æn. III. 49. Schol. Horat. ad II. Sat. 3. Lactantio Argum. Lib. XIII. Met. Ovid. aliisque nonnullis hoc vocabulum scribitur. Sed Græcam originem si respicias, *Polymestor*, & mox *Deipylus*, præferas. quanquam Πολυμνήστωρ Græcè quoque exaratum video apud Charisium Lib. I.

b *Alteri eorum quid foret*] Mallem *altero.* Servius ad Æn. II. 77. QUODCUNQUE *vetustâ voce mortem significari Lucilius docet in* XII. *Hunc si quid pueris nobis me & fratre fuisset. hoc est, si mors me vel fratrem oppressisset.* Ennius apud Festum in ME. *Si quid fuerit humanitus ut teneatis.* Vel legendum, ut Schefferus malebat, *fieret.* Ælius Stilo apud Festum in *Ordinarium. Quid mihi fieret, si non ego stipendia in ordine omnia ordinaria meruissem.* Parcit heic Hyginus verbis male ominatis, ut Vellejus Lib. II. cap. 32. *Si quid huic accideret.* Sallust. V. Historiarum. *Si Pompejo humani quid evenisset.* In Testamento Cuspidii: *Si quid de eo accidisset.* Item: *Si quid humanum Lampridio contigerit.* Ita παθεῖν τι pro *exstinctum esse*, apud Schol. Apollon. I. vers. 1063.

c *De muro dejecerunt*] *Fatis enim prædictum fuerat, puerum, si supervixisset, ultorem patriæ & parentum futurum.* Servius ad Æn. II. 457.

d *Et*

Polydorus autem ad oraculum Apollinis de parentibus suis sciscitatum est profectus. cui responsum est, patriam incensam, patrem occisum, matrem in servitute teneri. Cum inde rediret, [d] & vidit aliter esse, ac sibi responsum fuit, se Polymnestoris esse filium, ab sorore [e] Iliona inquisivit, quid ita aliter sortes dixissent? cui soror, quid veri esset, patefecit, & ejus consilio Polymnestorem luminibus privavit, atque interfecit.

CX. [a] *Polyxena.*

DANAI victores cum ab Ilio classem conscenderent, & vellent in patriam suam quisque reverti, & prædam quisque sibi duceret, ex sepulchro vox Achillis dicitur prædæ partem expostulasse. Itaque Danai Polyxenam Priami filiam, quæ virgo fuit formosissima, propter quam Achilles, cum eam peteret, & [b] ad colloquium venisset, ab Alexandro & Deiphobo est occisus, ad sepulcrum ejus eam immolaverunt.

CXI. *Hecuba.*

ULYSSES Hecubam Cissei filiam, vel, ut alii autores dicunt, Dymantis Priami uxorem, Hectoris matrem, in servitutem cum duceret, illa in Hellespontum mare [a] se præcipi-

d *Et vidit*] Suspicatur eruditissimus Perizonius scripsisse Hyginum, *ut vidit*. Etsi non de nihilo, non necessario tamen. Conjungit enim non semel noster diversos modos. Vide notas ad cap. 148. Sed recte idem ille amicus noster in sequentibus post τὸ *fuit* excidisse *ratus* censet.

e *Iliona*] Sic reposui pro *Ilionea* ex Servio, Horatio, aliisque.

Ad CAP. CX.

a *Polyxena*] Et hanc & alias de Polyxenâ fabulas congessit Servius ad Æn. III. 322.

b *Ad colloquium venisset*] Servius. *Quam cum Trojani fraude promisissent, Paris post Tymbræi Apollinis simulacrum latuit, & venientem Achillem ad fœdus missâ vulneravit sagittâ.* Describit eam cædem non impolite Dictys Lib. IV. pag. 106. Tzetzes ad Lycophr. pag. 53.

Ad CAP. CXI.

a *Se præcipitavit*] Serv. ad Æn. III. 6. *Cum captiva duceretur, flendo in canem conversa est, cum se præcipitare vellet in maria.* Confer Schol. Eurip. ad Hecub. 1259. Tzetzen Chil. III. 74. Schol. Juv. ad Sat. X. 271. Plaut. Menæch. V. I. Ob rabiem nempe, qua in Græcos invehebatur, canis dicta est. Vet. Epigr. II. Catal. Pith. *A cane non mirum est subito periisse Pelasgum, Nam rabies Hecubæ durat in Argolicos.* Hinc *Empusa*, h. e. spectrum quoddam caninum

cipitavit, & canis dicitur facta esse, unde & [b] Cyneum est appellatum.

CXII. *Provocantes inter se, qui cum quo dimicarunt.*

MENELAUS cum Alexandro, Alexandrum Venus eripuit: Diomedes cum Ænea, Æneam servavit Venus. Idem [a] cum Glauco, [b] in hospitio cognito discesserunt: idem cum Pandaro & Glauco alio: Pandarus & Glaucus occiduntur. Ajax cum Hectore [c] donificantes discessere: Ajax Hectori donavit balteum, [d] unde est tractus; Hector Ajaci gladium, unde se interfecit. Patroclus cum Sarpedone, Sarpedon occiditur. Menelaus cum Euphorbo,

num est Theocrito in Arâ, ut pridem ab aliis observatum. Vide Eustath. in Dionys. p. 96. ed. Steph.

b *Cyneum*] Micyllus *Cynossema.* Ut hoc mihi non persuadet, ita scio sepulcrum Hecubæ dictum fuisse *κυνὸς σῆμα.* Vide Strabon. Lib. XIII. Auson. Epitaph. Hecub. Tzetz. ad Lycophron. p. 59. Capellam Lib. VI. Dictys Lib. V. pag. 137. *Sepulcrum ejus apud Abydum statuitur, appellaturque Cynossema, ob linguæ proterviam impudentemque petulantiam.* Ob quam & lapidatam vult Lycophron. Cæterum τὸ *mare* ex præcedentibus huc mallem revocare, & collocare post τὸ *Cyneum.* Hyginus infra cap. 243. *In mare se præcipitavit, unde Cyneum mare dictum est, quoniam in canem fuerat conversa.*

Ad CAP. CXII.

a *Cum Glauco*] Hippolochi filio. Hom. Iliad. Z. 206.

b *In hospitio cognito*] Cum Diomedes cognovisset Glaucum esse veterem patris sui Tydei hospitem. Verba ejus sunt apud Homerum: Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός. Ausonius Perioch. Il. *Paterna inter se hospitia recordati.* Sed Nob. Heinsius monuit me legendum esse, *hi hospitio cognito discesserunt*, & referendum ad tesseram hospitalem. Posse tamen vulgatum defendi censet illo Petronii: *Dum in hoc dictorum æstu totus incedo.* Et Hor. I. Sat. 9. *Ibam forte via sacra, sicut meus est mos, Nescio quid meditans nugarum totus in illis.* In Petronio antiqua lectio fuit, *motus incedo*, quam defensum it contra Duzam Sciopp. Verif. cap. 4. Frag. Trag. exhibet, *in mortis.* quod proxime ad τὸ *motus* accedit. Illis, quæ Scioppius adducit, addi potest locus Corippi Lib. III. pag. 49. *Commotus in ira.* Et quod Petronius ipse paulo inferius habet, *in cursu fatigatus.* Conferendus Sanctius Minerv. Lib. IV. p. 366. ubi ablativum, quem absolutum vocant, sæpe à præpositione *in* disertim expressâ regi ostendit.

c *Donificantes*] H. e. dona invicem dantes. Dictum ut *Votifico.* Gloss. Isid. *Vetificantibus, dona libantibus.* Vide Hom. Iliad. H. 303. Daretem pag. 174. edit. Blau.

d *Unde est tractus*] Pro, *à quo tractus est.* Servius ad Ecl. IX. 6. *Hector dedit Ajaci gladium, quo se Ajax postea interemit. Ajax vero Balteum, quo circa muros patriæ tractus est.* Idem ad Georg. I. 163. *Genus vehiculi omni parte dentatum, unde feruntur* (leg. *teruntur*) *frumenta.* Exscripsit Isidorus Lib. XX. Orig. cap. 14. *Tribula genus vehiculi, unde teruntur frumenta.* Deut. XXV. 4. *Os bovis terentis in areâ.* Ad Æn. I. 644. *Cælum est, unde operantur argentarii.* Georg. IV. 39. *Genus est herbæ, unde tinguntur vestes.* Ecl. I. vers. 2. *Culmo, stipula: unde rustici cantare consueverunt.* Horat. Lib. II. od. 12.

Unde

bo, Euphorbus occiditur, [e] qui poſtea Pythagoras eſt factus, & meminit ſuam animam in corpora tranſiſſe. Achilles cum [f] Aſteropæo, Aſteropæus occiditur. Idem cum Hectore, Hector occiditur: idem cum Ænea, Æneas fugatur: idem cum Agenore, Agenorem ſervavit Apollo: idem cum Pentheſilea Amazone [g] Martis & Otreræ filia, Pentheſilea occiditur: Antilochus cum Memnone, Antilochus occiditur: Achilles cum Memnone, Memnon occiditur: Philoctetes cum Alexandro, Alexander occiditur: Neoptolemus cum Eurypylo, [h] Eurypylus occiditur.

CXIII. *Nobilem quem quis occidit.*

ACHILLEM Apollo [a] Alexandri figura. Hector Proteſilaum, idem [b] Antilochum: Agenor Helenorem, idem [c] Clonium: Deiphobus Aſcalaphum, idem [d] Autonoum: Ajax

Unde periculum Fulgens contremuit domus. Schol. *Unde. à quibus.* Ter. *E prædonibus, unde emerat, ſe audiſſe dicebat.* Noſter cap. 58. *In ſpeciem arboris eam commutavit, unde Myrrha fluit.* Cap. 126. *Accipiet harundinem, unde victum ejiciat.* Ribuar. Tit. 5. *Digitus, unde ſagittatur.* Ovid. VI. Met. 719. *Sed tamen abfueram, ſed & hac erat, unde redibam, Criminis exemplum.* De Hectoris morte omnes conſentiunt. Ajacem autem Anticlides à Paride occiſum vult, ut refert Tzetzes ad Lycophron. p. 82.

e *Qui poſtea Pythagoras eſt factus*] Horat. vide Lib. I. od. 28. & Scholiaſten ad eandem, Gelliumque Lib. IX. cap. 2.

f *Aſteropæo*] Ita ſcripſi pro *Aſteropeo* ex Gr. Ἀστεροπαῖος. Vide Hom. Iliad. Φ. 140.

g *Martis & Otreræ filia*] Ergo ſoror Hippolytæ erat. Vide notas ad cap. 30. Servius ad illa Virgil. Æn. I. *Pentheſilea furens. Martis & Otreres filia fuit* &c.

h *Eurypylus*] Occiſum à Pyrrho etiam Scholiaſtes Juvenalis narrat ad Sat. VI. 654. Sed quod Telephi eum facit filium, de eo dubitabam, cum vidi idem tradi à Servio ad Eclog. VI. 72, & Schol. Hom. Odyſſ. Λ. 520.

Ad CAP. CXIII.

a *Alexandri figurâ*] Vide ſupra cap. 107. & Virg. Æn. VI. 57.

b *Antilochum*] Atqui Antilochus eſt interfectus à Memnone; ut ſcripſit cap. 112. Quod confirmat Pindarus Pyth. od. VI. Hom. Odyſſ. Δ. 187. Dictys Lib. IV. Ab Hygino ſtat Ovidius I. Heroid. vers. 15. *Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum, Antilochus noſtri cauſa doloris erat.* Vide ad illum locum Incomp. Heinſium. Si tam clarus eſſet, quam quos alii jam divinarunt, poſſet etiam *Anchialus* ex Hom. Iliad. E. 609. in locum Antilochi ſubſtitui; ſed ut in multis aliis, ita & in hac narratione diverſos videtur ſecutus auctores Hyginus. Voſſ. Lib. II. Art. Gram. p. 252. victum quidem ab Hectore Antilochum, etſi non occiſum, ex Homero oſtendit.

c *Chlonium*] Recte *Clonium* Cl. Schefferus. Ita enim Hom. Iliad. O. 340. Notavimus idem vitium ſuperius cap. 97.

d *Autonoum*] De Autonoo nihil comperi. De Aſcalapho habes Iliad. N. Autonoos duos novit Homerus; quorum alter Trojanus erat, occiſus à Patroclo Iliad. Π. 694. alter Græcus occiſus ab Hectore Iliad. Λ. 301. Atque hunc eum ipſum eſſe arbitror, quem heic occiſum

Ajax [e] Hippodamum, idem [f] Chlonium: Agamemnon [g] Hippodamantem, idem Glaucum: Ajax Locrus [h] Carcanum, idem [i] Gavium: Diomedes Dolonem, idem [k] Rhesum: Eurypylus [l] Nireum, idem Machaonem: Sarpedon [m] Tlepolemum, idem [n] Antippum: Achilles Troilum: Menelaus Deiphobum: Achilles Astynomum, idem [o] Pylachantum: Neoptolemus Priamum.

CXIV. *Achivi qui quot occiderunt.*

ACHILLES numero 72. [a] Antilochus numero 2. Protesilaus numero 4. [b] Peneleus numero 2. [c] Eurypylus numero 1. Ajax Oilei numero 24. Thoas numero 2. [d] Leitus numero 20. Thrasymedes numero 2. Agamemnon numero 16. Diomedes numero 18. Menelaus 8. Philoctetа numero 3. Meriones numero 7. Ulysses numero 12. Idomeneus numero 13. Leonteus numero 5. Ajax Telamonius numero 28. Patroclus numero 53. Polypœtes numero 1. Teucer numero 30. Neoptolemus 6. [e] fit numerus 362.

CXV. *Tro-*

sum à Deiphobo tradit Hyginus. Certe sine ullo scrupulo *Autonoum* in *Antonoi* locum substituerim.

e *Hippodamum*] *Hippothoum* Cl. Schefferi probo. Habetur Iliad. P. 313.

f *Chlonium*] An & heic *Clonium* reponendum? Certe inter Priamidas est etiam Clonius apud Apollodorum. Sed cum de ejus cæde nihil legisse meminerim, non valde placet. *Caletor*, quem apud Hom. Iliad. O. 419. interficit Ajax, nimium abit à vulgatâ scripturâ. *Cleopolemum* conjicit Cl. Schefferus. *Chthonium* Nob. Heinsius.

g *Hippodamantem*] Nisi heic alios, quam Homerum, sequutus est auctores, probo *Iphidamantem* Schefferi. Vide Hom. Iiad. Λ. 221.

h *Carcanum*] *Gargasum* ex cap. 115. Schefferus.

i *Gavium*] *Agavum* ex Dicty idem.

k *Rhesum*] Eetionis hic erat filius. Vide Dictyn Lib. II. pag. 67. Hom. Iliad. K. Quanquam aliter Apollodorus. Adde Servium ad Æn. I. 473. & de Priami cæde eundem ad Æn. II. 506.

l *Nireum*] Apud Dictyn Lib. IV. interficit *Peneleum* & *Nirea*.

m *Tlepolemum*] Hic Herculis erat filius, de quo Homerus in Catalogo, & Diodorus Lib. IV.

n *Antippum*] Scripserim *Antiphum*, cujus mentio facta inter duces cap. 97.

o *Pylachantum*] De hoc altum silentium apud Homer. Iliad. Υ. ubi bene multos ab Achille occisos recenset.

Ad CAP. CXIV.

a *Antilochus num.* 2.] *Phalcem* & *Mermerum* occidit Iliad. ξ. 513.

b *Peneleus*] *Chorœbum* apud Virg. Æn. II. 424. *Ilionea* apud Homerum Iliad. ξ. 496. occidit.

c *Eurypylus*] Apud Homerum duos interficit. *Apisaonem* Iliad. Λ. *Hypsenorem* Iliad. E.

d *Linus*] Hic non numeratur inter Græcorum duces, sed *Leitus*, quem libenter credo Cl. Scheffero in locum Lini esse substituendum.

e *Fit numerus* 362.] Cl. Schefferus 329. Sed numeros omnes præcedentes sanos esse quis præstare ausit?

Ad

CXV. *Trojani qui quot occiderunt.*

HECTOR numero 31. Alexander numero 3. Sarpedon numero 2. Panthous numero 4. Gargaſus numero 2. Glaucus numero 4. Polydamas numero 3. Æneas numero 28. Deiphobus numero 4. [a] Clitus numero 3. [b] Acamas numero 1. Agenor num. 2. [c] fit numerus 88.

CXVI. [a] *Nauplius.*

ILIO capto, & diviſa præda, Danai cum domum redirent, ira deorum, quod fana ſpoliaverant, & quod Caſſandram [b] Ajax Locrus à ſigno Palladio abripuerat, tempeſtate & flatibus adverſis [c] ad ſaxa Capharea naufragium fecerunt: in qua tempeſtate Ajax Locrus fulmine eſt à Minerva ictus, quem fluctus ad ſaxa illiſerunt, unde [d] Ajacis petræ ſunt dictæ. Cæteri noctu cum fidem deorum implorarent, Nauplius audivit, ſenſitque tempus veniſſe ad perſequendas filii ſui Palamedis injurias. Itaque, tanquam auxilium eis afferret, facem ardentem eo loco extulit, quo ſaxa acuta & locus periculoſiſſimus erat. Illi credentes humanitatis cauſa id factum, naves [e] eo duxerunt. Quo facto, plurimæ eorum confractæ ſunt, mili-

Ad CAP. CXV.

a *Clytus*] Κλῦτος eſt Iliad. O. ubi interficitur à Teucro. Scribe ergo, *Clitus*.

b *Athamas*] Lege, *Acamas*, qui aliquoties memoratur Homero. Dux erat Thracum. Vid. Iliad. E. 462. M. vers. 100. eſt Antenoris filius. Conſentit Dictys II. pag. 58. Dares in copiarum Priami indiculo: *De Thracia Pyrus & Acamas.*

c *Fit numerus* 88.] Imo uno minor erit. Sed error, ut recte cenſet Cl. Schefferus, procul dubio eſt in numeris ſuperioribus.

Ad CAP. CXVI.

a *Nauplius*] Hujus argumenti fabula fuit Sophoclis, quam Ναύπλιος Πυρκαεὺς inſcripſit, cujus Heſychius meminit.

b *Ajax Locrus*] Cap. 97. *Ajax Oilei & Rhenes Nymphæ filius, Locrus.* De Palladio digna lectu habet Tzetzes in Lycophron. pag. 64.

c *Ad Saxa Capharea*] Virg. Æn. XI. 260. *Euboicæ cautes ultorque Caphareus.* Conſule ad eum locum Servii commentarium, & ad Æn. I. vers. 45. Adde Etymol. in Καφηρεύς. Corruptè apud Tzetzen in Lycophronem Καφυρεὺς ἀκρωτήριον Εὐοίας dicitur. Scribe Εὐβοίας. Ovid. I. Triſt. *Quicunque Argolica de claſſe Capharea fugit, Semper ab Euboicis vela retorquet aquis.* Propert. Lib. III. El. 5. *Saxa triumphales fregere Capharea puppes.* Adde Sen. Agam. vers. 458.

d *Ajacis petræ*] Πέτραι Γυραὶ δὲ dicebantur. Vide Schol. ad Iliad. N. 66. Γυραῖαι ſunt Iſacio in Lycophr. p. 69.

e *Eo duxerunt*] Mavult *direxerunt* Nob. Heinſius.

M f *Ad*

militesque plurimi cum ducibus tempestate occisi sunt, membraque eorum cum visceribus ad saxa illisa sunt: si qui autem potuerunt ad terram natare, à Nauplio interficiebantur. At Ulyssem ventus detulit ad [f] Maronem, Menelaum in Ægyptum, Agamemnon cum Cassandra in patriam pervenit.

CXVII. *Clytemnestra.*

CLYTEMNESTRA Tyndarei filia, Agamemnonis uxor, cum audisset [a] ab Oeace, Palamedis fratre, Cassandram sibi pellicem adduci: [b] quod ementitus est, ut fratris injurias exequeretur: tunc Clytemnestra cum Ægistho filio Thyestis cepit consilium, ut Agamemnonem & Cassandram interficeret: quem [c] sacrificantem securi cum Cassandra interfecerunt. At Electra, Agamemnonis filia, Orestem fratrem infantem sustulit, quem demandavit in Phocide Strophio, cui fuit [d] Astyochea Agamemnonis soror nupta.

CXVIII. *Proteus.*

IN Ægypto Proteus senex marinus [a] divinus dicitur fuisse, qui in omnes se figuras convertere solitus erat. Quem

f *Ad Marathonem*] Omnino cum Cl. Scheffero corrigendum *Maronem*. Vid. cap. 125. ubi idem vitium eodem modo corrigitur à Micyllo, qui tamen heic tantum notat ad Ismarum aliis dici pervenisse. Sane Ismarum habebat ille Maro. Vide Hom. Odyss. I. 198. Sileni filium facit Nonnus Dionys. Lib. XIV. p. 255.

Ad CAP. CXVII.

a *Ab Oeace*] Mallet Cl. Schefferus *Orace* ex Apollod. Lib. III. Sed Apollodorus ille corruptus eo loco, & pro Ὄρακος restituendum ibi Οἴακος. Dictys Lib. VI. *Oeax Nauplii filius Palamedis frater*. Docuit hoc me ad Dictyos Lib. I. Mercerus. Confirmat ejus emendationem Schol. Eurip. ad Orest. vers. 432. Ναυπλίῳ γὰρ ἐκ Κλυμένης τῆς Ἀτρέως ἐγένοντο Οἴαξ καὶ Παλαμήδης.

b *Quod ementitus est ut fratris injurias exequeretur*] Includenda hæc parenthesi.

c *Sacrificantem*] Vulgatior est opinio, quam refert Triclinius ad Elect. 195. occisum eum à Clytæmnestra, cum induere vellet tunicam, nec capitis, nec manuum habentem exitum. Vide Senec. Agam. actu V. & quæ Vossius habet Lib. I. Orator. p. 118.

d *Astyochea*] Schollastes Euripidis ad Orest. vers. 764. & 1235. *Anaxibiam* appellat. At ad vers. 33. Κυνδραγόραν. In quo denuo à se ipso dissentit. Nam ad vers. 1235. Κυδραγόραν, & cum Strophii patre Criso nuptam dicit.

Ad CAP. CXVIII.

a *Divinus*] H.e. futurorum præscius, μάντις. Geneal. *Python draco divinus.* Ita

Quem Menelaus, [b] Idotheæ filiæ ejus monitu, catena alligavit, ut sibi diceret, quando [c] domum repetitionem haberet: quem Proteus edocuit iram deorum esse, quod Troja esset devicta; ideoque id fieri debere, quod [d] Hecatombe Græce dicitur, cum [e] centum armenta occiduntur. Itaque Menelaus Hecatomben fecit. Tunc demum post octavum annum, quam ab Ilio decesserat, cum Helena in patriam redit.

CXIX. *Orestes.*

ORESTES Agamemnonis & Clytemnestræ filius, postquam in puberem ætatem venit, studebat patris sui [a] mortem exequi. Itaque consilium capit cum Pylade, & Mycenas venit ad matrem Clytemnestram, dicitque se [b] Æolium hospitem esse, nunciatque Orestem esse mortuum, quem Ægisthus populo necandum demandaverat. Nec multo post Pylades Strophii filius ad Clytemnestram venit, [c] urnamque secum affert, [d] dicitque ossa Orestis con-

Ita satis Latine ille alioqui satis barbarus Dares: *Calchas Thestore natus divinus.* Vet. epigr. Lib. IV. Catal. Pith. *Nunc si nos audis, atque es divinus Apollo.* Gloss. Philox. *Divinus*, μάντις.

b *Idotheæ*] Eurynomen eam aliis dictam refert Zenodotus apud Eustath. ad Hom. Odyss. Δ. pag. 174. edit. Bas.

c *Domum repetitionem*] *Domus repetitio* una vox est κατὰ τὴν κριτικὴν Barthii. Immo *domum repetitio* dicendum divisis vocibus, ut *domum reditio* apud Cæsar. B. G. Lib. I. Verbalia in IO, ut loquuntur technici, antique casum verbi regunt, unde derivantur. Adde quæ præterea notabimus infra ad cap. 125.

d *Hecatombe*] Ita scripsi pro *Hecatomben*, quomodo perperam editi omnes præferunt.

e *Centum armenta*] Ergo armentum est quilibet bos, ut jumentum. Lactant. Argum. Lib. I. Met. *Quia erat speciosior cæteris armentis.* i. e. bubus. Aliam ἐτυμολογίας excogitat Hom. Schol. ἀπὸ ἑκατὸν βοῶν, ὅ ἐστιν ἐξ ἑκατὸν ζώων. Quam argutiorem puto, quam veriorem. Vide potius Hesychium, & Etymol. in Ἑκατόμβη. Hecatomben expressit Ovid. II. Trist. el. I. *Sed tamen ut fuso taurorum sanguine centum, Sic capitur minimo thuris honore Deus.* Senec. Hippol. 499. *Fruge nec sparsi sacra Centena nivei colla submittunt boves.*

Ad CAP. CXIX.

a *Mortem exequi*] Ἀντὶ τοῦ vindicare, ulcisci. Locutio est Hygino frequens. Cap. 116. *Persequi injurias.* 117. *Exequi injurias*, & similia, quæ congessi ad cap. 58. Ea phrasi præter Livium, & alios sæpe usos ostendit summus Gronovius ad illius Lib. I. cap. 59.

b *Æolium hospitem esse*] Apud Sophoclem Electr. vers. 44. jubetur simulare Phocensem pædagogus.

c *Urnam*] Tzetzes ad Lycophron. pag. 67. Ἔθος ἦν τοῖς ἀλλαχοῦ τῆς πατρίδος τεθνηκότας καίειν, καὶ τὴν τέφραν αὐτῶν ἐν κεραμοῖς καὶ λάρναξι καὶ ἀμφιφορεῦσιν εἰς τὴν πατρίδα κομίζειν. Confer Cic. Lib. II. Leg. Propert. Lib. III. el. 10. *Neve aliquid de te flendum referatur in urna. Sic redeunt illis qui cecidere locis.*

d *Dicitque ossa*] Cl. Schefferus, *dicitque ea ossa.*

condita esse. quos Ægisthus lætabundus hospitio recepit, qui occasione capta, [e] Orestes cum Pylade, noctu Clytemnestram matrem & Ægisthum interficiunt. Quem Tyndareus cum accusaret, Oresti à Mycenensibus [f] fuga data est propter patrem, quem postea furiæ matris exagitarunt.

CXX. *Iphigenia Taurica.*

ORESTEM furiæ cum exagitarent, Delphos sciscitatum est profectus, quis tandem modus esset ærumnarum: responsum est, ut in [a] terram Tauricam ad regem Thoantem, patrem Hypsipyles, iret, indeque de templo Dianæ signum Argos afferret: tunc finem fore malorum. Sorte audita, cum Pylade [b] Strophii filio sodale suo navem conscendit, celeriterque ad Tauricos fines devenerunt. [c] Quorum fuit institutum, ut qui intra fines eorum hospes venisset, [d] templo Dianæ immolaretur. Ubi Orestes & Pylades cum in spelunca se tutarentur, & occasionem captarent, à pastoribus deprehensi, ad regem Thoantem sunt deducti. Quos Thoas suo more [e] junctos in templum Dianæ, ut immolarentur, duci jussit, ubi Iphigenia Orestis soror fuit sacerdos. Eosque ex signis atque argumentis, qui essent, quid venissent, post-

e *Orestes cum Pylade*] Hæc glossam resipiunt, & videntur delenda. Idem vitium jam alibi non semel notavimus. Vide quæ superius dicta ad cap. 29.

f *Fuga data est*] Servius ad Æn. x. 497. *Sola Hypermestra servato Lynceo fugam dedit.* Schol. Hor. ad Lib. III. od. 2. *Ab omnibus factum est, præterquam ab Hypermestra, quæ Linum* (leg. *Lynceum*) *fuga data servavit.* Saluft. Catilin. Cap. 51. *Non animam eripi, sed exilium permitti jubent.*

Ad CAP. CXX.

a *Terram Taurinam*] Recte *Tauricam* Cl. Schefferus. Supra cap. 98. *In terram Tauricam detulit.* Cap. 261. *Translata ad Tauricam civitatem.*

b *Strophii filio*] Vide cap. 117. Peram *Strophius* dicitur Servio ad Æn. III. 331.

c *Quorum fuit institutum*] Taurorum nempe. Ita enim gentem eam appellant Lact. Lib. I. cap. 21. Salluft. apud Juvenal. Scholiast. ad Sat. xv. vers. 116. Clemens Admonit. ad gentes pag. 27. ed. Morell. Minutius Felix pag. 34. ed. Leid. aliique.

d *Templo Dianæ*] Valde sanguine gaudebat illa Scythica Diva. Vide Cassiod. Var. v. 42. Ovid. IV. Trist. El. 4. III. P. El. 2.

e *Junctos*] Mallem, *vinctos*. Quod firmat luculentus locus Tzetzæ ad Lycophron. p. 200. Παραγινόμενος δὲ μετὰ Πυλάδου, καὶ κρατηθεὶς παρὰ βουκόλων, ἤχθη δέσμιος σὺν τῷ Πυλάδῃ πρὸς Θόαντα τὸν βασιλέα. Multa veterum loca idem vitium occupavit, quo-

postquam resciit, [f]abjectis ministeriis, ipsa cœpit signum Dianæ avellere. Quo rex cum intervenisset & rogitaret, cur id faceret: illa ementita est, dicitque [g]eos sceleratos signum contaminasse: quod impii & scelerati homines in templum essent adducti, signum expiandum ad mare [h]ferre oportere, & jubere eum interdicere civibus, ne quis eorum extra urbem exiret. Rex sacerdoti dicto audiens fuit. Occasione Iphigenia nacta, signo sublato, cum fratre Oreste & Pylade in navem ascendit, ventoque secundo ad insulam [i]Zminthum ad Chrysen sacerdotem Apollinis delati sunt.

CXXI. [a]*Chryses.*

AGAMEMNON cum ad Trojam iret, [b]& Achilles in

quorum non exiguam partem alicubi à Nob. Heinsio correctam legisse memini. An inter illa etiam illud Pompejani de amne concreto Lib. IV. Catal. Pith. *Postquam tristis hyems frigore junxit aquas*, manum ejus medicam expertum sit, quoniam locus mihi excidit, nescio: hoc certum habeo, *vinxit aquas* in illo versiculo esse legendum. Ita *flumina necti*, & *undæ alligari* dicuntur apud Petronium; nec non *ὕδωρ πεδῆσαι* à Græcis. Anthol. Lib. I. Sect. XXIII. epigr. I. *Εὗρε Θρηϊκίῳ κρυμῷ πεπεδημένον ὕδωρ.*

f *Abjectis ministeriis*] H. e. abactis ministris, ut bene Schefferus interpretatur. Ministeria pro ministris, ut servitia pro servis, conjugia pro conjugibus, dominatio pro dominis, & id genus sexcenta alia, eleganter dicuntur. Cyprianus Sermon. de Lapsis. *Non in sacerdotibus religio devota, non in ministeriis fides integra.* Quintil. decl. 2. *Non tersit ministeria cæci.* Et, *Ministeria luminum sumus.* Decl. 18. *Hoc ministeria narrant.* Apulej. Miles.x. *Ministeria publica annulum* &c. Sic *officia* pro officialibus dixit Corippus Lib. III. pag. 45. *Omnis sacrorum vis affuit officiorum.* Et pag. 48. *Officia stratos jussu monituque jubentis Erexere viros.* Tertull. de Anim. cap. 37. *Nos officia divina angelos credimus.* Cap. 40. *Cum officia pulsantur.* *Magisterium* pro magistro Ambrosius: *Factus est cæteris magisterium perseverantiæ, qui electus erat ad infirmitatis exemplum.*

g *Eos sceleratos*] Cl. Sceffero rectius videtur: *Eo scelerate signum contaminasse, quod impii & scelerati* &c. Ego *δεικτικῶς* ista verba de Oreste & Pylade acceperim, quos simulanter sceleratos facit Iphigenia, ne fraudem strui rex sentiret. Sed ea, quæ statim subduntur, *quod impii & scelerati homines in templum essent adducti*, videntur mihi glossam redolere; vel, si retinere velis, ita collocanda: *Illa ementita est eos sceleratos signum contaminasse, dicitque, quod impii & scelerati homines in templum essent adducti, signum* &c.

k *Ferre oportere*] Cl. Schefferus, *ferre se oportere.* Ego antehac conjeci, unica literâ mutatâ, *ferri oportere.* Quid si illud *se* subaudiendum esse dicas? Non esse id insolens, nemo ignorat, nisi qui veteres non legit. Tibull. I. el. 7. *Et simulat transire domum.* Ter. Eun. I. sc.2. *Venturum ad me constituit.* Curt. Lib.VIII. II. *Constituit daturum.* Et sexcenta id genus alia.

i *Zminten*] Lege, *Zminthum* vel *Sminthum.* Vide notas ad cap. 106.

Ad CAP. CXXI.

a *Chryses*] Hoc caput non fuisse ita à Hygino divisum à præcedentibus, sicut nunc est, recte videtur censere Cl. Schefferus.

b *Et Achilles*] Illud *&*, ut natum ex

in Mœſiam venit, & [c] Chryſeidam Apollinis ſacerdotis filiam [d] adduxit, eamque Agamemnoni dedit in conjugium. Quod cum Chryſes ad Agamemnonem deprecandum veniſſet, ut ſibi filiam redderet, non impetravit. Ob id Apollo exercitum ejus [e] partim fame * prope totum conſumpſit. Itaque Agamemnon Chryſeida gravidam ſacerdoti remiſit. Quæ cum diceret ſe ab eo intactam eſſe, [f] ſuo tempore peperit Chryſen juniorem, & dixit ſe ab Apolline concepiſſe. Poſtea Chryſes Thoanti eos cum reddere vellet, Chryſes audiit ſenior, Agamemnonis Iphigeniam & Oreſtem filios eſſe, [g] qui Chryſi filio ſuo quid veri eſſet patefecit, eos fratres eſſe, & Chryſen Agamemnonis filium eſſe. Tum Chryſes, re cognita, cum Oreſte fratre Thoantem interfecit, & inde Mycenas cum ſigno Dianæ incolumes pervenerunt.

CXXII. *Aletes.*

AD Electram Agamemnonis & Clytemneſtræ filiam, ſororem Oreſtis, nuncius falſus venit, fratrem cum Pylade in Tauricis Dianæ eſſe immolatos. [a] Id Aletes Ægiſthi

ex ultima vocis præcedentis ſyllaba, dele cum eodem Scheffero.

c *Chryſeidam*] Aſtynome ejus erat nomen κύριον. Vide notas ad cap. 106.

d *Adduxit*] Schefferus, *abduxit*. Vide notas ad cap. 8.

e *Partim fame*] Suppleo *partim peſtilentiâ*. Cap. 2. *Civitas tota partim fame, partim morbo interiret*. Videre præter Micyllum Barthius quoque & Clar. Schefferus eum hiatum. Et quis non videat, qui unquam Homeri poëſin inſpexerit? Iliad. A. 61. Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς. Quod autem Apollinem peſtilentiæ auctorem facit Poëta, ex Ægyptiorum id diſciplina habet, qui λοιμικὰς νόσους ἡλίῳ ἀνατιθέασι, teſte Clemente Alexandrino Lib. v. Strom. Confer Hom. Schol. Iliad. A. 50. Heraclid. in Homeri Allegoriis p. 12. Euſtath. p. 24.

f *Suo tempore*] H. e. menſibus actis, ut loquitur Phædrus; ἐν καιρῷ ἱκνουμένῳ ut Græci.

g *Qui Chryſi*] Quærit Cl. Schefferus, quis ſit ille *qui*? Quid ſi dixero eum eſſe Chryſen ſeniorem? ut hoc velit Hyginus: Qui Chryſes ſenior filio ſuo, αὐτῷ τῷ *ejus*, hoc eſt, filio Agamemnonis Chryſi, quid verum eſſet patefecit. *Suus* pro *ejus* uſurpatum huic ſcriptori etiam cap. 78. & 109. Ut *ſe* pro *eum* cap. 60. nec tamen non Latinè. Vide Mariangelum in Auctario pag. 68. ed. Amſtel. Gruteri Inſcript. pag. 112. 355. 557. 798. Addam & hoc, ſecundum quoſdam Iphigeniam etiam & Chryſen eſſe germanos. Tzetz. in Lycophr. Ἔνιοι δὲ οὔτε Ἑλένης, οὔτε Κλυταιμνήστρας λέγουσι τὴν Ἰφιγένειαν. φασὶ δὲ, ἐκ τῆς Χρυσηΐδος Ἀστυνόμης (leg. Ἀστυνόμης) καὶ Ἀγαμέμνονος γενέσθαι παῖδας Χρύσην καὶ ἣν ῥηθεῖσαν Ἰφιγένειαν. Eadem legas apud Etymol. magni auctorem in Χρυσόπολις. Perperam Χρυσόπολις legitur apud Tzetzen.

Ad CAP. CXXII.

a *Id Aletes*] H. e. *ob id*. Vid. Not. ad cap. 108. Mox *ſupereſſe* repoſui ex Mi-

ſthi filius cum reſciſſet, ex Atridarum genere neminem ſupereſſe, regnum Mycenis obtinere cœpit. At Electra de fratris nece Delphos ſciſcitatum eſt profecta. Quo cum veniſſet, eodem die Iphigenia cum Oreſte venit eo. Idem nuncius qui de Oreſte dixerat, dixit Iphigeniam fratris interfectricem eſſe. Electra ubi audivit id, truncum ardentem ex ara ſuſtulit, voluitque inſcia ſorori Iphigeniæ oculos eruere, niſi Oreſtes interveniſſet. Cognitione itaque facta, Mycenas venerunt, & Aleten Ægiſthi filium Oreſtes interfecit, [b] & Erigonam ex Clytemneſtra & Ægiſtho natam voluit interficere: ſed Diana eam rapuit, & [c] in terram Atticam ſacerdotem fecit. Oreſtes autem Neoptolemo interfecto, [d] Hermionem Menelai & Helenæ filiam [e] abductam conjugem duxit. Pylades autem Electram Agamemnonis & Clytemneſtræ filiam duxit.

CXXIII. *Neoptolemus.*

NEOPTOLEMUS, Achillis & Deidamiæ filius, ex Andromacha [a] Eetionis filia, captiva, procreavit [b] Amphialum. Sed poſtquam audivit Hermionen ſponſam ſuam Oreſti eſſe datam in conjugium, Lacedæmonem venit, & à Menelao ſponſam ſuam petit. Cui ille fidem ſuam infirmare noluit, Hermionenque ab Oreſte abduxit, & Neoptolemo dedit. Oreſtes injuria accepta, Neoptolemum

Micylli editione, pro *ſupereſſet*, quod Commeliniana & Leidenſis exhibent.

b *Et Erigonam*] Ante hæc verba poſuerim *πλείας ςιγμὴ*, & ſcripſerim, *Etiam Erigonam.* Dictys Lib. VI. *Brevique denupta adultero Erigonem ex eo edit.* Scribe, ut heic habes, *Erigonam*, vel *Erigonen.* Adde Etymol. auctorem in *Αἰώρα*. Hephæſtion Lib. IV. *Helenam* vocatam tradit.

c *In terram Atticam*] Pro *in terra Attica.* Dictum ea de Syntaxi jam ſuperius ad cap. 41.

d *Hermionen*] Hanc ſolam ex Menelao & Helenâ natam Homerus ſubindicat. Sed alii etiam filios Nicoſtratum, Æthiolam, Maraphium, & Diæthum ex illis ortos memorant, ut Euſtath. in Hom. Iliad. pag. 303. annotavit.

e *Adductam*] *Abductam* heic, & cap. ſeq. *abduxit* lege cum Cl. Scheffero. Adde notas ad cap. 8. Quidam Erigonam duxiſſe volunt, ut annotavit Tzetzes ad Lycophron. p. 200. ed. Steph.

Ad CAP. CXXIII.

a *Eetionis filia*] Ita & Homerus, Dictys, & Serv. ad Æn. II. 456.

b *Amphialum*] Quos heic auctores habeat Hyginus ignoro. Moloſſum cum aliis Servius eum appellat ad Æn. III. 297. & 319. ut & Iſidorus Orig. Lib. XIV. 4. Unde Moloſſia dicta pars Epiri.

mum Delphis sacrificantem occidit, & Hermionen recuperavit; [c] cujus ossa per fines Ambraciæ sparsa sunt, quæ est in Epiri regionibus.

CXXIV. [a] *Reges Achivorum.*

PHORONEUS Inachi filius, Argus Jovis filius, [b] Peranthus Argi filius, [c] Triops Peranthi filius, Pelasgus Agenoris filius, Danaus Beli filius, Tantalus Jovis filius, Pelops Tantali filius, Atreus Pelopis filius, Temenus Aristomachi filius, Thyestes Pelopis, Agamemnon Atrei, Ægisthus Thyestis, Orestes Agamemnonis, Clytus [d] Temeni filius, Aletes Ægisthi, Tisamenus Orestis, Alexander Eurysthei.

CXXV. *Odyssea.*

ULYXES cum ab Ilio in patriam Ithacam rediret, tempestate ad Ciconas est delatus, quorum oppidum Ismarum expugnavit, prædamque sociis distribuit. Inde ad Lotophagos, homines minime malos, qui Loton [a] ex foliis flore

Schol. Eurip. Hypoth. Andromachæ: Παῖδα ἔτεκεν ἐκ αὐτῆς Μολοττόν. Idem ad vers. 24. Ἴδιον δὲ ἵνα φησὶ παῖδα γενέσθαι τῷ Νεοπτολέμῳ, ἄλλων τριῶν (leg. τρεῖς) λεγόντων, Πύῤῥον, Μολοσσὸν, Αἰακίδην. Schol. Pind. ad Nem. od. VII. Ὕστερον γὰρ ἀπὸ Μολοσσοῦ τοῦ Νεοπτολέμου καὶ Ἀνδρομάχης τοὔνομα ἔλαβεν ἡ Μολοσσία. Invenies ibidem varias causas, ob quas cum Delphos sacrificatum iverit, tum & occisus illic & sepultus sit.

c *Cujus ossa*] Neoptolemi sive Pyrrhi. Vide Ovid. Ib. vers. 303.

Ad CAP. CXXIV.

a *Reges Achivorum*] *Argivorum* Heinsius. Quod probandum omnino. Tatianus Orat. Contr. Græcos p. 172. Γεγόνασιν Ἀργείων βασιλεῖς οἵδε, Ἴναχος, Φορωνεὺς, Ἄπις, Κρίασος, Τριόπας, Ἀργεῖος, Φόρβας &c. Corrig. Κρίασος & Ἄργος. Vide Not. ad cap. 145.

b *Peranthus*] *Pirantus* cap. 145. audit. Græcis est Πείραντος. Scribendum ergo utrobique *Peranthus* vel *Piranthus*. Nam Græcam dipthongum ει in E vel I vertunt Latini.

c *Triops*] Quod Cl. Schefferus conjecerat, *Triopas*; id noster ipse firmat cap. 145.

d *Temenei*] Lege *Temeni*. Vide notas ad cap. 219.

Ad CAP. CXXV.

a *Ex foliis rore procreatum*] Vexatissimus hic locus. Barthius ex membranis, laudante Sceffero, emendat, *ex foliis florem procreatum*. Ubi ita emendaverit Barthius, hauddum comperi. Adversariorum Lib. VIII. cap. 6. membranas suas habere ait, *ex foliis rore procreatum*. Ego malim, *ex trifolii flore procreatum*. Gloss. Steph. *Trifolium*, Λωτὸς, τρίφυλλον. Dioscorides Lib. IV. cap. 3. Λωτὸς ἥμερος, οἱ δὲ τρίφυλλον. Scio alios, inter quos & Pli-

flore procreatum edebant, [b] idque civibus tantam suavitatem præstabat, ut qui gustabant, oblivionem caperent [c] domum reditionis. Ad eos socii duo missi ab Ulysse, cum gustarent herbas ab eis datas, ad naves obliti sunt reverti; quos vinctos ipse reduxit. Inde ad Cyclopem Polyphemum, Neptuni filium. huic responsum erat ab augure Telemo Eurymi filio, ut caveret, ne ab Ulysse excæcaretur. Hic media fronte unum oculum habebat, & carnem humanam epulabatur. Qui postquam pecus in speluncam redegerat, molem saxeam ingentem ad januam opponebat. [d] Qui Ulyssem cum sociis inclusit, sociosque ejus consumere cœpit. Ulysses cum videret ejus immanitati atque feritati resistere se non posse, vino, quod [e] à Marone acceperat, eum inebriavit, seque Utim vocari dixit. Itaque cum oculum ejus trunco ardenti exureret, ille clamore suo cæteros Cyclopas convocavit, eisque spelunca præclusa dixit, Utis me excæcat. Illi credentes eum deridendi gratia dicere, neglexerunt. At Ulysses socios suos ad pecora alligavit, & ipse se ad arie-

Plinius est Lib. XVII. 17. arborem fuisse velle. Sed cum Hygino herbam facit etiam Apostolius Cent. XII.40. ad proverbium, Λωτῶ ἔφαγες. Ἔστι δὲ πόα, inquit, τὸ λωτὸν, λήθην ἐμποιοῦν. Dispiciant, qui me ingenio & eruditione magis pollent. Moschopulus pag. 48. ed. Steph. Λωτὸν κοινῶς κυρόξυλον, οὗ τὸ ἄνθος ἐρσῆεν καθ' Ὅμηρον, καὶ εἰς τροφὴν χρήσιμον τοῖς ζώοις. Tangit locum Homeri Iliad. ξ. quem & Plinius respexit Lib. XXII. 21. Versus est 348. Λωτόν θ' ἑρσήεντα &c. Schol. Λωτὸς, εἶδος χόρτου ἠλείου, διὸ καὶ ἑρσήεντα, ὅ ἐστι δροσώδη.

b *Idque civibus*] Barthius ex MS. *Idque cibi genus.* quod probo.

c *Domi reditionis*] Correxeram, *Domum reditionis*, quod legisse memineram cap. 118. *Quando domum repetitionem haberet.* Et apud Dictyn Cretensem Lib. II. *Domuitionem cupiebant.* Lib. I. *Domuitionem confirmans.* Cum video id jam olim fecisse in Observationibus τὸν μακαρίτην Gronovium. Gloss. Steph. *Domitionem*, ἐπάνοδον. Scrib. cum Vulcanio, *Domuitionem.* Apulejus Hermagora, laudante Fulgentio: *Pollincto ejus funere, domuitionem paramus.* Et in Metam. *Coragio itaque perfecto, omnis domuitionem parant.* Priorem locum adducit in POLLINCTOR; posteriorem in CHORAGIUM. qui legitur sub finem Lib. IV. sed paulo aliter. Utitur & Lib. I. & XI. eadem voce. Alia exempla ex aliis tibi suppeditabunt Vossius in de Construct. cap. 8. & Schottus Nod. Cicer. Lib. IV. cap. 10. Verbalia illa in IO construuntur ut verba, unde derivantur. Plautus Mostell. II. 2. *Quid illi reditio etiam huc fuit?*

d *Qui Ulyssem*] Cl. Schefferus ante hæc incisum mallet poni, & legi *qua*, ut ad *molem* referatur.

e *A Marathone*] Micyllus, *Marone.* Nil pote melius. Ita enim eum appellat Hom. Odyss. I. 197. Vide Eustath. pag. 347. ed. Bas. Tibullus Panegyrico: *Cessit & Ætnææ Neptunius incola rupis Victa Maronæo fœdatus lumina Baccho.* Confer Plinium Lib. XIV. 4. *Merum Ismarium* vocat Propert. Lib. II. 24.

 f *Hel-*

arietem: & ita exierunt ad Æolum [f] Hellenis filium, cui ab Jove ventorum poteſtas fuit tradita. Is Ulyſſem hoſpitio [g] libere accepit, folleſque ventorum ei plenos muneri dedit: ſocii vero aurum argentumque credentes, cum accepiſſent, & ſecum partiri vellent, folles clam ſolverunt, ventique evolaverunt. Rurſum ad Æolum eſt delatus, à quo ejectus eſt, quod videbatur Ulyſſes numen deorum infeſtum habere. Ad Læſtrygonas, quorum rex fuit [h] Antiphates * devoravit, naveſque ejus undecim confregit, [i] excepta nave, qua ſociis ejus conſumptis, evaſit in inſulam [k] Ænariam ad Circen Solis filiam, quæ potione data homines [l] in feras beſtias commutabat. ad quam Eurylochum cum viginti duobus ſociis miſit, quos illa ab humana ſpecie immutavit. Eurylochus timens,

f *Hellenis filium*] Ita tradit etiam Aſtron. II. 18. in quo ὁμώνυμον habet Plin. Lib. VII. 56. Sed Æolum illum ventorum regem Hippotæ alii, alii Neptuni, quidam Jovis faciunt filium. Servium vide ad Æn. I. vers. 56. Schol. Hom. ad Odyſſ. K. vers. 2. Αἴολος δὲ δύο. ὁ μὲν Ἱππότου τοῦ Μίμαντος. ἕτερος δὲ Ἕλλην (leg. Ἕλληνος) ὃς ἦν Διὸς, οὗ καὶ Ἡσίοδος μέμνηται. Tres ad eundem locum facit Euſtath. quem conſule. Longe aliter, quam vulgus, hanc hiſtoriam narrat Parthenius Erot. c. 2.

g *Libere accepit*] Ἀντὶ τοῦ *liberaliter.* Rarum illud, nec uſquam legiſſe memini, niſi apud Servium ad illud Virg. Georg. I. 124. *Omnia liberius nullo poſcente ferebat. Alii*, inquit, *liberius pro liberalius accipiunt.* Ita *libertas* pro *liberalitas* & *abundantia* uſurpare idem videtur ad ejuſdem libri vers. 9. *Intellexit id pabuli libertate fieri.* Uſitatius foret *liberaliter hoſpitio excipere*, ut habes hoc ipſo capite inferius; vel *liberali hoſpitio.* Cap. 130. *In hoſpitium liberale venit.* In Servii loco poſteriori pro *libertate* puto legendum, *ubertate.* Caſſiod. Var. Lib. VIII. epiſt. 10. *Ut quod ab illo Martio viro didicerat verbis, in camporum libertate monſtraret.* MS. Cod. cujus excerpta penes me ſunt, *in camporum ubertate.*

h *Antiphates * devoravit*] Quo loco aſteriſcus eſt poſitus, deſideratur, *deinde venit, qui ſocios ejus devoravit*, vel ſimile quid.

i *Exceptâ nave*] Mallem, *nave una.* Nam deeſſe aliquid bene vidit Micyllus Auſon. Perioch. X. *Ibi amiſſis unâ minus navibus, Circeum littus acceſſit.*

k *Ænariam*] Meminit ejus inſulæ Obſeq. cap. 114. Vellejus II. c. 10. Cicero ad Atticum X. 13. Sueton. Tiber. cap. 56. ut antiquæ editiones repræſentant. *Inarime* eſt Homero, auctore Solino cap. 9. Feſtus: *Ænariam appellavere locum, ubi Æneas à Troja veniens claſſem appulit.* Ita quidem & Plinius vult Lib. III. cap. 6. Sed falli utrumque, & *Enariam* ab enaribus, hoc eſt, ſimiis dictam contendit ad Solinum pag. 97. Salmaſius. In quo ei præivit ad Æn. IX. 715. Servius. Conferendus omnino Voſſius Etymol. in voce SIMIA. Lactantius ad Theb. IV. 550. *Hæc igitur Circe in inſulâ Maeniâ delatos ad ſe in feras mutabat.* Leg. *Maeoniæ.* Livius enim Lib. 94. Inarimen in Mæoniæ partibus fuiſſe dicit apud Servium. Tzetzes in Lycophron. pag. 131. Ἦλθεν εἰς Αἰαίαν νῆσον τῆς Κίρκης. Leg. Αἰαίην. Adde notas ad cap. 127.

l *In feras beſtias*] Curt. V. 4. *Quaſi feras beſtias ipſos poſſe deprehendi.* Nepos in Datam. cap. 3. *Ut ſi feram beſtiam captam duceret.* Auſonius: *In ferarum ora converſi ſunt.*

m Mo-

mens, qui non intraverat, inde fugit, & Ulyssi nunciavit, qui solus ad eam se contulit: sed in itinere Mercurius ei remedium dedit, monstravitque quomodo Circen deciperet. Qui postquam ad Circen venit, & poculum ab ea accepit, remedium Mercurii [m] monitu conjecit, ensemque strinxit, minatus, nisi socios sibi restitueret, se eam interfecturum. Tunc Circe intellexit, non sine [n] divina voluntate deorum id esse factum: itaque fide data, se nihil tale commissuram, socios ejus ad pristinam formam restituit, ipsa cum eodem concubuit, ex quo filios duos procreavit, [o] Nausiphoum & Telegonum. Inde proficiscitur ad lacum Avernum, ad inferos descendit, ibique invenit [p] Elpenorem socium suum, quem [q] ad Circen reliquerat, interrogavitque eum quomodo eo pervenisset. cui Elpenor respondit, se ebrium per scalam cecidisse, & cervices fregisse: & deprecatus est eum, cum ad superos redisset, sepulturæ traderet, & sibi in tumulo gubernaculum poneret. Ibi & cum matre Anticlia est locutus de fine errationis suæ. Deinde ad superos reversus, Elpenorem sepelivit, & gubernaculum, ita ut rogaverat, in tumulo ei fixit. Tum ad Sirenas [r] Melpomenes musæ & Acheloi filias venit, quæ partem su-

m *Monitu conjecit*] Cl. Schefferus, *monitu eo conjecit*. h. e. in poculum. Quod amplector. Cæterum moly illud Homeri verbascum esse autumat Apulejus de Herbis cap. 7. E sanguine natum in Circes insulâ interfecti gigantis narrat Hephæstion apud Photium p. 482. Tzetzes ad Lycophron. pag. 111. Μῶλυ δέ ἐστιν κατὰ τοὺς ἰατροὺς τὸ ἄγριον πήγανον. Adde quæ idem habet pag. 131. & Plin. Lib. xxv. cap. 4.

n *Divina voluntate deorum*] Illud *Deorum* Glossatoris esse censet Schefferus. Mihi magis suspectum *divinâ*. Cap. 63. *Quod sua voluntate noluit, id deorum factum*. cap. 273. *Deorum factum est numine*. Κατὰ δαίμονα, κατὰ θεῶν βούλησιν dicerent Græci. Lactant. ad Theb. iv. *Tunc Circe sensit sine voluntate Deorum non esse factum, fideque datâ socios ei restituit*.

o *Nausiphoum*] Micyllus *Nausithoum*. Id ab Homero ipso firmari ait Cl. Schefferus. Locum Homeri frustra quæsivi. Sed apud Hesiodum Θεογ. 1016. *Nausinoum* & *Nausithoum* Ulyssi ex Calypsone editos invenio; ex Circe autem vers. 1013. *Agrium* & *Latinum*. Tzetzes Chil. v. 16. ex Circe sustulisse Ulyssem hosce tres ait *Ausonem*, *Telegonum* & *Casiphonem*. Isacius ad Lycophron. Κίρκης καὶ Ὀδυσσέως Τηλέγονος καὶ Κασιφόνη. Unius *Telegoni* tantum meminit ad Statium Lactantius.

p *Elphenorem*] *Elpenorem* scribendum, cum Græcis sit Ἐλπήνωρ. Fabulam habes Odyss. K.

q *Ad Circen*] Pro *apud*, ut sæpe noster cum optimis. Fallit ergo & fallitur Donatus in libello de octo partibus: *Neque apud amicum vado recte dicitur, neque ad amicum sum*.

r *Melpomenes*] Ita & infra cap. 141. & in Geneal. tradit. Lactantius autem At-

ſuperiorem muliebrem habebant, [s] inferiorem autem gallinaceam. [t] Harum fatum fuit tamdiu vivere, quamdiu earum cantum mortalis audiens nemo prætervectus eſſet. Ulyſſes monitus à Circe Solis filia, ſociis cera aures obturavit, ſeque ad [u] arborem malum conſtringi juſſit, & ſic prætervectus eſt. Inde ad Scyllam Typhonis filiam venit, quæ ſuperiorem corporis partem muliebrem, inferiorem ab inguine piſcis, & ſex canes ex ſe natos habebat: eaque ſex ſocios Ulyſſis, nave abreptos, conſumpſit. In inſulam Siciliam ad Solis pecus ſacrum venerat, quod ſocii ejus cum coquerent in aheno, mugiebat: monitus id ne attingeret, ab Tireſia, & à Circe Ulyſſes: itaque multos ſocios ob eam cauſam ibi amiſit. [x] Ad Charybdinque perlatus ter die obſorbebat, terque eructabat: [y] eo monitu Tireſiæ prætervectus eſt. ſed ira Solis, [z] quod pecus ejus erat violatum, cum in inſulam ejus veniſſet, & monitu Tireſiæ [a] vetuerat violari, cum Ulyſſes condormiret, ſocii involarunt pecus: [b] itaque cum coquerent, carnes ex aheno dabant balatus. Ob id Jovis navem

Argum. Lib. I. Met. Ovid. & Servius ad v. Æn. vers. 864. earum matrem Calliopen faciunt. Alii Terpſichoren. Vid. not. ad Geneal.

s *Inferiorem gallinaceam*] Pedes gallinaceos habuiſſe tradit Fulgentius Lib. I. Myth. Conſule Spanhem. in de Nummis pag. 224.

t *Harum fuit fatum*] Lactant. Argum. Lib. V. Met. fab. 9. *Harum ita fuit fatum* &c.

u *Arborem malum*] Tò *malum* à gloſsâ eſſe cénſet Cl. Schefferus. Non puto. Virg. Æn. V. 504. *Adverſique infigitur arbore mali.* Hieron. Lib. II. epiſt. 13. edit. Canis. *In ſummâ mali arbore ſedeat, & inde regenda & circumflectenda navis dictata prædicet.* Accedit huc, quod noſter id genus appoſitionibus delectetur, ut oſtendimus ad cap. 140. Servius ad Æn. V. 487. *Malus, arbor & navis, generis eſt maſculini.* Lege, *Malus, arbor navis, & generis eſt maſculini.*

x *Ad Charybdinque perlatus ter die abſorbebat*] *Ad Charybdin perlatus, quæ ter die abſorbebat*, ex MS. emendat Barthius, laudante Cl. Scheffero. Sed illud *obſorbebat* puto poſſe retineri, ut *obſorbere* dictum ſit, quemadmodum *obducere* pro exhaurire apud Plaut. & Petron. Nob. Heinſius legit *Ad Charybdin denique perlatus, quæ* &c. Conveniunt hæc Hyginiana cum illis, quæ in Charybdis deſcriptione apud Hom. habes Odyſſ. M. Virg. Æn. III. 420. Ovid. VII. Met. 62. Euſtath. pag. 481. παλίῤῥοιαν illam in Siculo freto quotidie bis tantum fieri oſtendit.

y *Eo monitu*] Recte, *eam monitu* Cl. Schefferus.

z *Quod pecus ejus erat violatum*] Theo in Aratum: Ὠργίσθη δὲ ὁ ἥλιος, ἐπεὶ οἱ ἀργῆτας βόας τῶν ἰδίων τὸν ἥλιον αἴτιοι εἶεν, προθῦσε προεστικοὶ ὄντες &c.

a *Vetuerit*] *Vetuerat* Schefferus. Mallet tamen quis *vetuiſſet* propter præcedens *veniſſet.* Sed vide notas ad cap. 148. & 165.

b *Itaque cum*] *Idque cum* Nob. Heinſius.

vem ejus fulmine incendit. Ex his locis errans, naufragio facto, sociis amissis, enatavit [c] in insulam Ææam. Calypso [d] Atlantis filia nympha, quæ specie Ulyssis capta, anno toto eum retinuit, neque à se dimittere voluit, donec Mercurius Jovis jussu denunciavit Nymphæ, ut eum dimitteret. [e] Et ibi facta rate Calypso omnibus rebus ornatum eum dimisit; eamque ratim Neptunus fluctibus disjecit, quod Cyclopem filium ejus lumine privaverat. Ibi cum fluctibus jactaretur, [f] Leucothee, quam nos matrem Matutam dicimus, quæ in mari exigit ævum, [g] baltheum ei dedit, quo sibi pectus suum vinciret, ne pessum abiret; quod cum fecisset, enatavit. Inde in [h] insulam Phæacum venit, nudusque ex arborum foliis [i] se obruit, qua [k] Nausicaa Alcinoi regis filia, vestem ad flumen [l] lavandam tulit. ille erepsit è foliis, & ab ea petit

c *In insulam Ææam*] Atqui illa in Ogygia habitabat teste Homero Odyss. A. 85. Plin. III. 10. Auson. Perioch. Od. IV. & V. Tzetze ad Lycophr. pag. 232. aliisque. Cum Hygino heic tamen facit Mela Lib. I. cap. 7. *Circa Siciliam in Siculo freto Ææe, quam habitasse Calypso dicitur.* Cæterum, si heic cum Cl. Scheffero *Ogygiam* reponi velis, non difficulter, ut in præcedentibus pro *Ænariam* reponam *Ææam*, mihi dabis.

d *Atlantis filia nympha*] Deesse post hæc verba *habitabant*, vel simile quid, arbitror.

e *Et ibi*] Τὸ *&* non male inducit Cl. Schefferus.

f *Leucothoe*] *Leucothee*, vel *Leucothea* scribendum esse ostendimus ad cap. 2. Λευκοθέη est Hom. Odyss. E. 334.

g *Baltheum*] Sine aspiratione scribunt hoc nomen alii. *Calanticam* appellat Auson. Odyss. Perioch. V. Κρήδεμνον Homerus vers. 346. Scholiastes κεφαλόδεσμον interpretatur. Immo & καλύπτρην ad Iliad. Ξ. vers. 184. Gloss. Steph. *Cacantica*, εἶδος ζώνης. Lege cum Vulcanio *Calantica*, quæ explicatio valde huic loco est conveniens. Ζώνη enim ζωστὴρ, hoc est, *balteus*. Sed Ciceroni apud Nonium est tegmen capitis: *Tunc cum vincirentur pedes fasciis, cum calanticam capiti accommodares.* Quanquam ibi *Calanticam* habet Merceri editio, ut & ultima Arnobii Lib. II. Servius in IX. Æn. *Pilea virorum sunt, mitra fœminarum, quas Calanticas dicunt.* Distinguit à mitris Ulpianus Pandect. Lib. 38. *Ornamentorum hæc, vitta, mitra & semimitra, calantica, acusve* &c. Ἄμπυκα appellat Lycophr. p. 121. Ubi interpres: Ἔστι δὲ κεφαλοδίσμιον γυναικεῖον. Lege, κεφαλοδέσμιον. Et pag. 232. Δέδωκε τὸ κρήδεμνον αὐτῆς.

h *Insulam Phæacum*] Corcyram puta. Vide Serv. ad Æn. III. 291.

i *Se obruit*] Barthius ex MS. profert Advers. VIII. 6. *operuit*. Homerus quidem Odyss. E. vers. 491. Ὣς Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο. Vulgatum tamen præfero, quia è foliis erepsisse mox sequitur. Ad hoc *obruere* familiare huic scriptori est verbum. Cap. 147. *Clam in igne obruebat.* 171. *Titionem in media regia obruit.* 195. *Corium in terram obruerunt.* Apitius Lib. I. *Si hordeo obruas, illæsas invenies.* Vellejus II. 19. *Nudus ac limo obrutus.*

k *Nausicaa*] Ita recte ediderunt Micyllus & Commelinus. Perperam *Nausica* Lugdunensis.

l *Lavandum tulit*] Lego *lavandam*. Allusit ad hanc fabulam Ovid. Priap. c. 69.

tit ut sibi opem ferret. Illa misericordia mota, pallio eum operuit, & ad patrem suum eum adduxit. Alcinous hospitio liberaliter acceptum donisque decoratum, in patriam Ithacam dimisit. Ira Mercurii iterum naufragium fecit. Post vicesimum annum, sociis amissis, solus in patriam redit. Et cum [m] ab hominibus ignoraretur, domumque suam attigisset, procos, qui Penelopen in conjugium petebant, obsidentes vidit regiam, seque hospitem simulavit: at Euryclia nutrix ipsius, dum pedes ei lavat, ex cicatrice Ulyssem esse cognovit. Postea procos, Minerva adjutrice, cum Telemacho filio & duobus servis interfecit sagittis.

CXXVI. *Ulyssis cognitio.*

ULYSSES ab Alcinoo rege Nausicaæ patre cum esset muneribus dimissus, naufragio facto, nudus Ithacam pervenit, ad quandam casam suam, ubi erat nomine Eumæus sybotes, [a] hoc est, subulcus pecoris. quem canis cum agnosceret, & ei blandiretur, Eumæus eum non recognoscebat, quoniam Minerva eum, & habitum ejus commutaverat. Eumæus eum rogavit, unde esset.

c. 69. *Hujus & Alcinoi mirata est filia membrum Frondenti ramo vix potuisse tegi.* Ἐγγεγύνητο nempe, non προσέῤῥαπτο. Hybreas in controversia de illo, qui tribada deprehenderat, & occiderat, ut est apud Senecam Contr. 2. Lib. 1. Ἐγὼ δ' ἐκ ἐζήτησα πρότερον τὸν ἄνδρα, γεγέννηται ἢ προσέῤῥαπται. Ita lego illum locum. Notus est hellenismus. Ut *Vir* apud Latinos, ita & ἀνὴρ apud Græcos pro virilitate ponitur. Vide Lucian. p. 147. Tom. II. ed. Bened. Quod sequitur in eadem controversia, εἶδε φιλάῤῥενα μοιχὸν ἔλαβον, verterim, *ecce virorum amantem adulterum cepi.* Ita tribada appellat, quod mulier nata vir esse desideraret, & virile negotium ageret. Dignum Thebano ænigmate monstrum, de quo Martial. 1. 91. Hierocles in Facetiis: εἶδε ὡς τρώγει καὶ περιπατεῖ. *Vide ut comedat & ambulet.* Gloss. Philox. *Vide*, εἰδὲ, βλέπε, leg. ἴδε.

m *Ab hominibus ignoraretur*] Malim *omnibus*. Nisi forte putas homines opponere eum cani, à quo agnitus fertur cap. 126. Cicero Lib. 1. ep. 10. *Ille si veneris, tanquam Ulysses, cognosces tuorum neminem.* Lepide sermonem convertit ab Ulysse ad ipsius Valerii humilitatem ac solitudinem, ut recte animadvertit Manutius.

Ad CAP. CXXVI.

a *Hoc est, subulcus pecoris*] A glossa hæc esse suspicor. Neque enim Hygini est interpretari semper Græcanica vocabula. Vide cap. 26. 30. 188. 190. 199. Facit id tamen cap. 12. *Monocrepis, id est, uno pede calceatus.* 71. *Epigoni, id est, filii.* 92. *Eride, id est, discordia.* 188. *In haliaetum, id est, aquilam marinam.* 200. *In Dædalionem, id est, accipitrem.* Barthius heic legit, *Quem canis pecoris.* Cl. Schefferus mutat tantum

esset. [b]& ille ait, se naufragio huc pervenisse. quem cum pastor interrogaret, an Ulyssem vidisset: dixit se comitem ejus esse, & signa & argumenta cœpit dicere. quem mox Eumæus casa recepit, cibo potuque animavit. Quo cum venissent famuli, missi solito more pecora petitum, & ille interrogasset Eumæum, qui essent: ait, Post Ulyssis professionem, cum jam [c]tempus intercederet, proci Penelopen in conjugium petentes venerunt. quos illa conditione ita differt: Cum telam [d]detexuero, nubam. [e]Quam interdiu detexebat, & sic eos differebat. nunc autem illi cum ancillis Ulyssis discumbunt,

tum distinctionem, *subulens. pecoris quem canis*. Scio satis Latinè ita posse dici canem pastoritium. Jobi cap. xxx. vers. 1. *Quorum non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei.* Dubito tamen nonnihil, an tam levi medicinâ satis sanatus sit locus. Nam canis ille, qui Ulyssem agnoscebat, non Eumæi erat canis, nec custos pecoris, sed quem Ulysses, antequam ad bellum Trojanum proficisceretur, enutriverat. Nomine *Argum* fuisse memorat Homerus Odyss. P. 291. Vide ibi Schol. & Etymol. in Ἄργος. Τὸ *sybotes* nec Manilius uti est veritus Lib. v. *Et fidum Laertiadæ genuere syboten.*

b *Et ille ait*] Τὸ *&* delet, me non nolente, Schefferus.

c *Tempus intercederet*] Barthius Adv. x. 20. ex membranis, *tempus ingens intercederet.* Quod sane vulgato longè est melius.

d *Detexuero*] H. e. texendo absolvero. Titinnius Fullonibus: *Quæ inter decem annos nequisti unam togam detexere.* Gloss. Cyrill. Ἐκτίμνω ἱςὸν, *detexo*. Philox. *Detexo*, Καθαίρω ἱςόν. Bene Servius in Ecl. II. 72. *Detexere, perficere, finire, multum texere. Nam DE modo non minuentis est, sed augentis.* Μελαγχολικῶς Nemesianus Ecl. III. 15. *Jamque ego Baccheos ortus, & semina vitis Ordine detexam.* Et Virgil. Ciri: *Cœptum detexere munus.* Sulpicia in Satyrâ. *Fabellam permitte mihi detexere paucis.* Quo in versu *pacis* legendum censet Illustris Heinsius, cum tota Satyra in pacem Domitiani invehatur. In eodem doctissimæ poëtriæ carmine, ut in transitu hoc dicam, vereor ne frustra exagitent illum versum Douza in Schediasmate suo, & Scioppius in Verisimilibus, quem distinctione aliqua ita clariorem reddo: *Teque, quibus, princeps & facundissima, calles, Aggredior.* Aggredior te, inquit, ô princeps & facundissima Musarum, iis numeris, quibus tu calles & perita es præ cæteris; heroicis puta. Facundissimam esse Calliopen nomen ipsum indicio est. Principem etiam facit Naso v. Met. 662. *Finierat doctos è nobis maxima cantus.* Et merito *princeps* audit, cum ejus inventum dicatur ποίησις. Vide Tzetz. ad Hesiod. pag. 7. ed. Heins. Hesiodus ipse Theog. Καλλιόπη θ'. ἣ δὲ προφερεστάτη ἐςὶν ἁπασέων. Vide ibi Σχολ. παλ. *Callere carminibus* satis Latinè dicitur. Justinus Lib. 24. 4. *Augurandi studio callere.* Sol. in cap. 13. *Callere arte sagittaria.* Petron. *His ego callens artibus.* Capella Lib. III. *Fœminam tali multorum curatione callentem.* Vigilius Lib. IV. contra Eutych. *Quem callens astris quæsivit cura magorum.* Valer. Max. VIII. 12. *Qui quotidiano ejus usu callent.*

e *Quam interdiu detexebat*] Barthius ex conjectura non ex MS. ut vir Cl. putabat, *Noctu autem, quam interdiu texebat, retexebat.* Quod probo vehementer. *Retexere* est resolvere. *Resolvere stamen* dicunt Propertius, Silius & Seneca, ut observavit Illustris Heinsius ad Ovid. Met. p. 43. Propertius Lib. II. el. 7. *Conjugium falsâ poterat simulare Minervâ, Nocturno solvens texta*

bunt, & pecora ejus consumunt. Tunc Minerva effigiem suam ei restituit. Subito sybotes ut vidit Ulyssem esse, tenens amplectensque lachrymari cœpit præ gaudio, & admirari quid esset illud, quod eum immutaverat. Cui Ulysses ait, Crastino die perduc me in regiam ad Penelopen. Quem cum duceret, Minerva [f] ei iterum faciem mendici transformavit. Quem cum Eumæus ad mnesteras perduxisset, & [g] cum ancillis discumberent, ait ad illos: Habetis ecce alterum mendicum, qui cum Iro vos delectet. Tunc Melanthius unus ex mnesteribus ait: Imo inter se luctentur, & victor accipiet [h] ventriculum fartum & harundinem, [i] unde victum ejiciat: qui cum luctati essent, & Ulysses [k] Irum applosisset, atque eum ejecisset, Eumæus in mendici persona Ulyssem ad Euryclian nutricem perduxit, dicitque eum socium Ulyssis fuisse,

ta diurna dolo. Ovid. III. Am. El. 9. *Tardaque nocturno tela retexta dolo.* Eleganter Apulej. *Omnem calumniæ textum retexo.*

f *Ei iterum faciem mendici*] Barthius, *Ei iterum faciem in mendici.* Quod amplectitur Cl. Schefferus. Ego mallem tamen, *Eum iterum in faciem mendici.* Virg. Æn. XII. 623. *In faciem conversa Methyscі.* Noster cap. 189. *Commutat eum in hospitis figuram.*

g *Cum ancillis discumberent*] Cl. Schefferus, *cum ancillis illi discumberent.* Est tamen, cur dubitare possis, si consideres illa, quæ ad cap. 8. annotavi.

h *Ventriculum farsum*] An *fartum?* Auson. Perioch. Odyss. 18. *Caprini ventris omentum.* Ἔνυστρον est τοῖς ὁ Deuter. XVIII. 3. Homer. vers. 44. γαστέρα αἰγὸς appellat. Glossæ Isidor. *Scrutulus, ventriculus fartus.* In notis Tyronis p. 167. inter cibaria invenio numerari *Sucriculum.* Fort. *ventriculum.* nisi *vericulum* mavis à veru. Sed verius videtur *utriculum.* Sanè *utriculum porcelli* habes apud Apit. Lib. VIII. cap. 7. Possis tamen excusare *farsum* per archaismum. *Farsum* vetustissimos dixisse ostendit *farsura*, quo Tertullianum usum observat Scaliger ad Varron. pag. 242. Petron. Fragm. Trag. pag. 54. *Nisi epidipnis esset allata, turdis iligine,* (leg. *siligine* cum Nob. Heinsio) *uvis passis, nucibusque farsis.* Ita antiquus codex habuit, non *fartis*, ut ediderunt. Apitius Lib. IV. cap. 2. *Mittes longanones* (leg. *longabones*) *porcinos ex jure Tarentino farsos, concisos* &c. Lib. V. cap. 3. *Pisa farsilia.* VIII. 7. *Porcellus farsilis.* Adde, quæ observavit Borrichius in suis cogitationibus ad Vossii Librum de Vitiis Sermon.

i *Unde*] I. e. quâ. Vide not. ad cap. 112.

k *Irum applosisset*] Ita rectè Leidensis & Schefferi editio, ut conjectaverat quoque Barthius, nisi quod *terræ* addi volebat. *Iterum* malè Commelinus & Micyllus ediderunt: quorum ille tamen in erratis, ita ut heic legitur, legendum esse benè monuit. Plena oratio est, *Irum terræ applosisset.* Apulejus VI. Met. *Protinus terræ applodo.* Et IX. *Terræ graviter applodit.* Sueton. Aug. 96. *Afflixit & ad terram dedit.* Domit. cap. 23. *Solo affligi juberet.* Curt. IX. 7. *In terram arietavit.* Hom. de Iro Od. Σ. 97. Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας, Λακτίζων ποσὶ γαῖαν. Malui antehac *afflixisset.* Sed *affligo* & *applodo* idem. Gloss. Cyrill. Προσρήσσω, *inlido, applodo, adlido, adfligo. Plodo* archaicum est pro *plando.* Dio-

fuisse, [l] * cui cum vellet, Ulysses ei os compressit, atque Penelopen [m] & eam præmonuit, ut arcum & sagittas ejus daret procis, ut qui ex iis eum intendisset, eam uxorem duceret. [n] Quæ cum fecit inter se certarent. & nemo [o] post intenderet; [p] Eumæus ait deridendi gratia, [q] demus * non pateretur Melanthius qui erat.* Eumæus arcum seni tradidit. Ille omnes procos confixit, excepto Melanthio servo. Is clam procis deprehensus est, cui nares & brachia & reliquas partes membrorum minutatim secuit, [r] atque [s] domum suam cum conjuge potitus est. Ancillas autem suas jussit corpora eorum ad mare deferre, in quas rogatu Penelopes post cædem procorum Ulysses animadvertit.

CXXVII. *Te-*

Diomedes Lib. 1. *Plando frequens est apud veteres plodo, ea consuetudine, qua au syllaba cum o commercium habet, ut cum dicimus claustra & clostra, cauda & coda, & similia.* Sanè coda, copo, plodo invenias etiam in Fragm. Petron. Trag. cui & *lotam* pro *lautam* puro restituendum pag. 36. *Etiam videte, quam porcus ille silvaticus lotam comederit glandem.* Ita lego, pro *totam glandem.* Intelligit autem *Thebaicas & caryotas*, de quibus loquutus erat in præcedentibus.

l * *Cui cum vellet*] Merito locus hic ἀστερίσκῳ. Desunt enim heic illa, quæ habes capite præcedenti. Postularet historia & contextus fabulæ ex Hom. Odyss. vers. 477. & seqq. *At Euriclia, dum pedes ei lavat, ex cicatrice Ulyssem esse cognovit. Quæ cum exclamare cum esse Ulyssem vellet, Ulysses ei os compressit.* Vel cum Ausonio Periocho XIX. *Quæ cum multa alia quærere vellet* &c.

m *Et eam*] *Etiam* Cl. Schefferus. Accedo ejus conjecturæ, cum mox sequatur, *quæ cum fecit.*

n *Quæ cum fecit inter se certarent*] Conjectavi antehac, *Quæ fecit. Cum inter se* &c. Cl. Schefferus in indice subaudiri per ellipsin *ut* putat. At in notis ad hunc locum emendat: *Quæ cum fecit, & inter se certarent.* Quod præfero, cum sciam diversos modos etiam alibi à nostro copulari. Vide not. ad cap. 148. Sed Nobil. Heinsius emendat; *Qui cum confestim inter se certarent.*

o *Post intenderet*] In Micylli editione, *post intendere.* Inde fecerim, *posset intendere.* Quod & Micyllo visum fuit. Confer Priap. c. 69.

p *Eumæus ait deridendi gratia*] Incisum ponam post τὸ ait. Simulat Eumæus se favere procis.

q *Demus * non pateretur*] Locus palam defectus est. Forte scripsit, *Demus etiam huic mendico experiundi potestatem. Cum non pateretur Melanthius, qui erat fautor proterviæ procorum, Eumæus arcum* &c. Vide Hom. Odyss. XXI & XXI. apud quem non Eumæus, sed Telemachus Ulyssi tradit arcum.

r *Atque*] *Itaque* Cl. Schefferus, hoc est, *& ita.* Non malè.

s *Domum suam potitus est*] Plaut. Amphitr. 1. 1. *Ut salvi potiremur domum.* Ne corrigere velis cum Micyllo, *domo suâ.* Servius ad Æn. III. 278. *Legimus & per accusativum, sed uti non possumus.* Terentius: *Patriam potitur commodam.* Lege, *patria commoda.* quomodo rectè adducit Diomedes Lib. I. Locus est Adelph. V. sc. 4. vers. 17. Creberrimè eâ syntaxi usum Justinum ostendit in Indice Freinshemius. Confer Sanctii Minerv. Lib. III.

CXXVII. *Telegonus.*

TELEGONUS Ulyssis & Circes filius, missus à matre ut genitorem quæreret, tempestate in Ithacam est delatus: ibique fame coactus, agros depopulari cœpit. Cum quo Ulysses & Telemachus ignari arma contulerunt. Ulysses [a] à Telegono filio est interfectus: quod ei responsum fuerat, ut à filio caveret mortem. Quem postquam cognovit qui esset, jussu Minervæ, [b] cum Telemacho & Penelope in patriam redierunt, in insulam [c] Ææam ad Circen Ulyssem mortuum deportarunt, ibique sepulturæ tradiderunt. Ejusdem Minervæ monitu Telegonus Penelopen, Telemachus Circen duxerunt uxores. [d] Circe & Telemacho natus est Latinus, qui ex suo nomine

Ad CAP. CXXVII.

a *A Telegono*] Hor. Lib. III. od. 29. *Telegoni juga parricidæ*. Ad quem locum, ut & ad Epod. I. consule veterem Commentatorem. Parthenius Erot. cap. 3. alios secutus est auctores: Καὶ ὃ μετ᾽ πολλὸν χρόνον, ἐπεὶ τόδε ἀπειργάσθη, πρὸς τοῦ αὐτὸς αὑτοῦ φύσαντος τρωθεὶς ἀκάνθῃ θαλασσίας τρυγόνος ἐτελεύτησεν.

b *Cum Telemacho & Penelope redierunt*] Diximus de istâ syllepsi ad cap. 6. Curt. IV. 5. *Pharnabazus cum Apollonide & Athenagora vincti traduntur.* Nepos Phocion, cap. 2. *Demosthenes cum ceteris plebiscito in exilium erant pulsi.*

c *Æacam*] Lege *Ææam*, ut habet margo editionis Micylli. Cretensis Dictys Lib. VI. *Telegonum, quem Circe editum ex Ulysse apud Ææam insulam educaverat.* Confer Servium ad Æn. VII. 10. VIII. 385. Perperam etiam Tzetzes in Lycophron. pag. 116. ed. Bas. Εἰς τὴν Αἰαίαν νῆσον Κίρκης. Leg. Αἰαίην. Hom. Odyss. K. vers. 135. Αἰαίην δ᾽ ἐς νῆσον ἀφικόμεθ᾽ ἔνθα δ᾽ ἔναιε Κίρκη. Ibi Scholiastes: Αὐτὴν εἶναί φασι τὸ νῦν Κιρκαῖον ὄρος πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ. Convenit hoc cum illis, quæ Strabo tradit Lib. V. pag. 255. edit. Xylandri. Idem Scholiastes ad Odyss. I. 32. *Ææam* dici Circen ait ἐξ Αἰαίας νήσου τῆς Τυῤῥηνίας ἢ Κολχίδος. Αἰαία γὰρ, inquit, ἡ πόλις τῆς Κολχίδος. An scribendum Αἶα? Ita putes. Strabo Lib. I. pag. 42. Ἥ τε Αἶα δείκνυται περὶ Φᾶσιν πόλις. Nec aliter Scholiastes Pindari Pyth. od. IV. pag. 105. edit. Francof. aut Apollonius & ejus Scholiastes Argon. II. 419. Quibus & Tzetzes accedit ad Lycophr. pag. 161. Αἶα πόλις Κολχίδος. Facit tamen cum Homerico illo interprete Etym. magni auctor in Αἰαίη. Αἰαίη, inquit, ἡ Μήδεια, ὡς τὸ Αἰαίην ὀλλέσαντες. εἴρηται δὲ ἀπὸ Αἰαίης πόλεως Ἀπολλωνίας. Ad quem locum Sylburgius: Ἀπολλωνίας *si auctor scripsit, fortasse significare voluit Ææam alio nomine Apolloniam fuisse dictam, aut legendum,* Ἀπολλωνίου. Posterius verum est, Verba enim Apollonii sunt, Αἰαίην ὀλλέσαντι. At ab *Æaa* non potest formari adjectivum *Ææus*, sed ab *Æa*, Αἶα. Hyginus cap. 125. *Ænariam* vocat Circes insulam. Ænariam ponit inter illas insulas Mela, quæ Italico littori objacent. An igitur Ænaria Circæa illa terra est, cujus Lib. VII. meminit Virgilius? Non memini hoc legisse. Puto apud Hyginum etiam illo loco *Ææam* rescribendum.

d *Circe & Telemacho*] Ita & Galatas apud Festum in *Roma*, Constant. Geopon. Lib. XI. cap. 3. Cl. Schefferus corrigit, *Circe ex Telemacho.* Non video rationem. Servius ad Æn. XII. 164. di-

mine [e] Latinæ linguæ nomen impoſuit. Ex Penelope & Telegono natus eſt Italus, qui [f] Italiam ex ſuo nomine denominavit.

CXXVIII. *Augures.*

[a] AMYCUS Elati filius, [b] Mopſus Ampyci filius, Amphiaraus [c] Oeclei vel Apollinis filius, Tireſias [d] Eueris filius, [e] Manto Tireſiæ filia, Polyidus Cœrani filius, [f] He-

diverſus ab Hygino abit. *Latinus*, inquit, *ſecundum Heſiodum in ἀσπιδοποιΐᾳ Ulyſſis & Circes filius fuit, quam multi etiam Maricam dicunt.* Scribe Θεογονίᾳ in Servio. Nam locus ille, ubi hoc tradit Heſiodus, legitur Θεογ. vers. 1013. Eandem genealogiam refert ad Æn. I. 277. In quo ὁμόφωνον habet Stephanum in Πραινεστός, & Euſtath. in Dionyſium. Ad Æn. III. 171. ſcribit: *Appellata Auſonia ab Auſonio Ulyſſis & Calypſus filio: & primo pars, poſtea omnis Italia nominata.* Lege, *Auſone.* Feſtus: *Auſoniam appellavit Auſon Ulyſſis & Calypſus filius* &c. Adde Schol. Apollon. IV. 557. Euſtath. in Dionyſ. pag. 17. Ulyſſi ex Circe natum ſcribit, additque Ethnicographum Atlantis eum & Calypſus facere filium. Callias Agathoclis prodidit, Latinum illum fuiſſe unum è manu Trojanorum fugientium, Ilio capto. Tzetzes ad Lycophron. Herculis filium ex Fauni uxore p. 183. & 186.

e *Latina lingua*] Mallet Cl. Schefferus, *terra.* Videri tamen poteſt linguam pro gente poſuiſſe. Zachar. cap. VIII. 23. Δέκα ἄνδρες ἐκ πασῶν γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν. Lactant. III. 25. *Populumque ex omni linguâ, & conditione, & ſexu, & ætate conflari.* Servius ad Æn. VIII. 322. *Quidam ferunt à Latino dictum Latium, alii ipſum Latinum à Latio.* Sed iſtum Latinum Fauni filium rectius faciunt alii. Vide Auguſtin. C. D. XVIII. 16.

f *Italiam*] Varro II. R. R. cap. 5. à bubus habere eam nomen exiſtimaſſe quoſdam ſcribit. *Græcia enim*, inquit, *antiqua, ut ſcribit Timæus, tauros vocabat* Ἰταλοὺς. Unde Feſtus: *Italia dicta, quod magnos Italos, hoc eſt, boves habebat.* Et Tzetzes, qui ſe tam multæ lectionis eſſe gloriatur, Chiliad. I. 36. Τυῤῥηνοὶ γὰρ Ἰταλὸν καλοῦσί πως τὸν ταῦρον. Quibus adde, quæ Iſacius habet ad Lycophron. pag. 183. Servius ad Æn. I. 26. *Italus rex Siculorum profectus à Sicilia venit ad ea loca, quæ ſunt juxta Tiberim, & ex ſuo nomine appellavit Italiam.* Adde Jun. Animad. Lib. I. cap. 22. In alia omnia abit doctiſſimus Bochartus in Canaan Lib. I. cap. 33.

Ad CAP. CXXVIII.

a *Amycus Elati*] *Ampycus* Cl. Schefferus ex Pauſania. Sed ille non Elati, ſed Titæronis erat filius, ut vult Tzetzes ad Lycophron. pag. 127. ed. Baſ. Steph. pag. 143.

b *Mopſus Ampyci*] Vide ſupra cap. 14. Clemens Strom. Lib. I. Μόψος Ἀπόλλωνος ἢ Μαντοῦς. Sed ille alius fuit ab hoc Ampycide. Bene alterum ab altero diſtinguit Tzetzes in Lycophron. pag. 143. Lactantio ad Stat. Theb. III. 521. eſt *Apollinis & Himantis filius.* Scribe *Mantus* vel *Mantonis.* cujus & Conon cap. 6. meminit apud Photium. Tireſiæ facit filium Euſtath. in Dionyſ. p. 60. Cicero I. de Div. *Amphilochus & Mopſus Argivorum reges fuerunt, ſed iidem augures.*

c *Oeclei*] Cl. Schefferus *Ioclei*, quod Pauſaniæ ſit Ἰοκλῆς. Sane & apud Schol. Hom. Odyſſ. Λ. 326. invenio, Ἀμφιάραος ὁ Ἰοκλέους. Perperam. Scribe Οἰκλέους. Nihil in Hygino eſſe mutandum oſtendi ad cap. 70. Solinus cap. 8. *Catillus Amphiarai Oeclei avi juſſu* &c.

d *Eurymi*] *Eueris* vel *Eueri* ſcribendum eſſe monui ad cap. 68. & 75.

e *Manto*] Vide Scholiaſt. Eurip. ad Phœniſſ. vers. 846.

[f] Helenus Priami filius, Cassandra Priami filia, Calchas Thestoris filius, [g] Theoclymenus [h] Thestoris filius, [i] Telemus Protei filius, Telemus [k] Eurymi filius, Sibylla Samia, alii [l] Cymæam dixerunt.

CXXIX. *Oeneus.*

LIBER cum ad Oeneum Parthaonis filium in hospitium venisset, Althæam Thestii filiam, uxorem Oenei, adamavit. Quod Oeneus ut sensit, voluntate sua ex urbe excessit, simulatque se sacra facere. At Liber cum Althæa concubuit, ex qua nata est Deianira. Oeneo autem ob hospitium liberale muneri vitem dedit, monstravitque quomodo sereret: fructumque ejus ex nomine hospitis [a] Oenos ut vocaretur, instituit.

CXXX. *Ica-*

f *Helenus*] Schol. Eurip. Hecub. vers. 87. Ἑλένου καὶ Κασσάνδρας ἐν ναῷ Ἀπόλλωνος ὄντων, ἐλθόντες ὄφεις, καὶ τὰ αὐτῶν περιλείξαντες ὦτα, οὕτως ὀξυηκόους εἰργάσαντο, ὡς μόνους τοὺς τῶν θεῶν ἀκούειν βουλάς, καὶ μάντεις ἄκρους εἶναι.

g *Teoclimenus*] *Theoclymenus* est scribendum ex Homero, Clemente, & Ausonio Perioch. Odyss. xv.

h *Thestoris filius*] Πολυφείδης est pater Theoclymeni Homero Odyss. O. 249. & Schol. ad Odyss. O. 223. An ergo *Polyphydis* pro *Thestoris* scribendum? Non convenire heic Hygino cum Homero pridem & Micyllus animadverterat.

i *Telemus Protei filius*] Micyllus ex Euripidis Helenâ: *Theonoe Protei filia.* Agnoscit sane illam Conon cap. 8. Cl. Schefferus mallet *Telegonus*, qui inter Protei filios recensetur ab Apollod. Lib. II. Tzetze in Chiliad. I. 36. & Isacio in Lycophron. pag. 26. Nisi longiusculè à vulgata scriptura abiret, reponerem, *Tenerus Phœbi filius.* Hic enim vates audit apud Pind. Schol. ad Pyth. od. xx. & Lycophronianum interpretem.

k *Eurymi filius*] Hinc *Eurymides* est Ovid. XIII. Met. 771. & Ib. vers. 270. Cyclopum vates fuit, cujus & Theocritus meminit Eid. VI. 23. Schol. Οὗτός ἐστιν ὁ Τήλεμος, ὁ παρ' Ὁμήρῳ Εὐρυμίδης, ἢ Εὐρύμαχος, κεκλημένος, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο. Tolle illa, ἢ Εὐρύμαχος. Locus est Homer. Odyss. I. 509. Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο.

l *Cymeam*] *Cymæam* per diphthongum scribendum. Capella Lib. II. *Sibylla vel Erythræa, quæque Cumæa est, vel Phrygia.* Etiam ibi *Cymæa* MS. Cod. Leid. Bibl. quod archaicum est. Vide Popmam in de Antiq. Locut. Lib. I. cap. I. Plures augures si desideres, recensitos invenies à Clemente Lib. I. Strom. pag. 335. edit. Morell.

Ad CAP. CXXIX.

a *Oenon ut appellaretur*] Rectè *Oenos* Cl. Schefferus, hoc est, οἶνος. Consimile vitium nos observavimus ad cap. 118. Illud præcedens *fructum* in errorem induxit librarium, qui hellenismum non videbat. *Fructum instituit ut œnos appellaretur*, dictum est ἀντὶ τοῦ, *instituit ut fructus Oenos appellaretur.* Vide not. ad cap. 34. Servius ad Georg. II. 98. *Vinis de Græco traxit. nam* οἶνον *dicunt.* Et ad Georg. I. 9. *Circa hunc Staphylus Oenei pastor cum animadverteret ex capris unam esse pinguissimam, intellexit id pabuli libertate fieri; secutus itaque eandem, cum vidisset uvis vesci, admiratus & novitatem & dulcedi-*

CXXX. *Icarius & Erigone.*

CUM Liber pater ad homines esset profectus, ut suorum fructuum suavitatem atque jucunditatem ostenderet, ad [a] Icarium & Erigonam in hospitium liberale devenit. iis utrem plenum vini muneri dedit, jussitque ut in reliquas terras propagarent. Icarius plaustro onerato, cum Erigone filia & [b] cane Mæra in terram Atticam ad pastores devenit, & [c] genus suavitatis ostendit. Pastores cum immoderatius biberent, ebrii facti, conciderunt: qui arbitrantes Icarium sibi [d] malum medicamentum dedisse, fusti-

cedinem, decerptum fructum pertulit regi, qui cum liquorem expressisset, à suo nomine vocavit Oenon, ab inventore Staphylen. Glossæ MSS. Bibliothecæ Leidensis: *Ovista filius Tnen* (leg. *Staphylus Oenei*) *regis pastor cum videret caprum sæpius à grege discedere & pleniorem reverti, secutus, uvam depascentem invenit, quam decerpsit & gustavit. Cujus dulcedine inductus eam expressit, & cum humorem ejus bibisset, quem* (leg. *eum*) *& suavem sensit, ac per hoc de Acheloo fluvio, in cujus ripa uva fuerat inventa, aquam miscuit vino, atque ita cum potum optimum fecisset, speciem uvæ & potum optimum obtulit regi. Qui* (leg. *quem*) *cum ille probasset, unam inventoris nomine vocari jussit. vinum Græco verbo Tnon* (leg. *Oenon*) *à suo nomine appellavit.* Hinc ergo non *vinum* tantum, sed & *vinus* dixerunt Latini. Petron. Fragm. Trag. *Vinus mihi in cerebrum abit.* Interp. Anonym. Cosmogr. Godofred. p. 17. *Vinum habundantem.*

Ad CAP. CXXX.

a *Icarium*] Inst. cap. 224. 243. 254. *Icarus* appellatur. Atque ita quoque scribitur apud Servium ad I. Georg. 68. Festum in *Oscillum*. Tibullum Paneg. Propertium Lib. II. el. 24. Ovid. Ib. vers. 611. x. Met. 450. Scholiast. Germanici Fabulâ Canis, & Gloss. MSS. in Georg. Virg. I. Sed noster ut heic, ita & Lib. II. Astron. cap. 4. *Icarium* cum Apollodoro Lib. III. Luciano Dial. Junonis & Jovis Tom. I. p. 156. ed. Bened. & Dial. de Saltat. pag. 931. Plutarch. Parall. 9. Tzetze ad Hesiod. p. 130. edit. Heinsianæ. Schol. Hom. ad Iliad. X. 29. Odyss. E. 272. & Ampelio cap. 2. vocitat. Moneo insuper edit. Venet. anni 1482. & 3. MSS. Astron. Hyg. Lib. II. 4. & 40. disertim repræsentare *Icarum* & *Icarus*, quæ temerè a Criticis postea mutata existimes, præsertim cum & Morellius *Icarum* semper in suis legi testetur. Immo confudisse scriptores posterioris ætatis patrum Penelopes & Erigones nomina non frustra existimat Perizonius noster.

b *Cane Mera*] *Mæra* scribendum ex Apollod. Lib. III. pag. 197. Astron. Hyg. loco modo laudato edit. Venet. & Hesychio, cujus verba opportunè heic laudat Cl. Schefferus. Fuit & Orionis canis Μαῖρα. Tzetzes ad Lycophron. p. 61. Μαῖρα νῦν ὁ κύων ἀπὸ μιᾶς τῶν κυνῶν τοῦ Ὠρίωνος μαῖρας καλουμένης. Revera eadem est canis. Vide nostrum Astron. II. 35. *Neæra* appellatur à Schol. Germanici ed. Hervag. quod benè in *Mæra* transformavit Sanctandreana. Meminit hujus canis præterea Ælian. Lib. VII. Anim. cap. 28. Schol. ad Iliad. Homeri X. 29. & Lucianus Θεῶν ἐκκλησίᾳ, sed more suo σκωπτικῶς. An eadem sit Mæra, cujus Naso facit mentionem Lib. VII. Metam. vers. 363. dicere non habeo.

c *Genus suavitatis*] Inst. cap. 274. *Significantes suavitatem invenisse*, h. e. suavem potum vini. Sed Nob. Heinsio legendum videtur, *genus suave vitis*.

d *Malum medicamentum*] Ita & German. Scholiast. in hac fabula. Noster

cap.

fustibus eum interfecerunt. Icarium autem occisum canis ululans Mæra, Erigonæ monstravit, [e] ubi pater insepultus jaceret. Quo cum venisset, super corpus parentis in arbore suspendio se necavit. ob quod factum Liber pater iratus, Atheniensium filias [f] simili pœna afflixit. De ea re ab Apolline responsum petierunt: quibus responsum est, quod Icarii & Erigones mortem neglexissent. Quo responso, de pastoribus supplicium sumpserunt, & Erigonæ [g] diem festum oscillationis pestilentiæ causa instituerunt, & ut per vindemiam de frugibus Icario & Erigo-

næ

cap. 132. *Quod diceret illud malum medicamentum esse. Venenum* simpliciter in hac fabula appellat Servius ad Lib. II. Georg. 389. Venenum nempe quidlibet, quod efficit aliquid contra naturam. Vide Quintil. Declam. 246.

e *Ubi pater*] Mallet Cl. Schefferus, *& ubi* &c. Non arbitror esse opus. *Ululare aliquem*, ut *flere aliquem*, & Astron. II. 4. *Lacrymari obitum domini.* Petronius Frag. Trag. *Maligne illum uxor ploravit.* Apulej. III. Met. *Fortunas meas ejulabam.* Horat. II. od. 9. *Ploravit Antilochum.* Elegantissima esset oratio, & haud paulo eruditior, si illud *pater* deleretur. Sed Scholiastes Germanici, qui hæc partim transscripsit, cum Hygino: *Icarum autem occisum canis, qui cum eo fuerat, Mæra nomine, ululans, Erigonæ ejus filiæ monstravit, ubi pater insepultus jaceret.* Et cur non *ululare aliquem* rectè, cum *ululatus* rectè dicatur cum ululatu invocatus? Stat. III. Theb. 158. *Ululata Lucina.*

f *Simili pœna afflixit*] Servius: *Sed post aliquantum tempus Atheniensibus morbus immissus est talis, ut eorum filiæ furore quodam compellerentur ad laqueum.*

g *Diem festum oscillationis*] Referendum hoc ad κωλυτήρια. Vide Servium ad illa Virgilii Georg. II. 389. *Oscilla ex altâ suspendunt mollia pinu.* Scholiastes German. *Quod factum est ab Atheniensibus, qui diebus festis institutis aras constituerunt, ideo quia illam pendentem conspexerunt, quod est apud Græcos, ex quo factum est ut soli oscilo jactarentur homines.* Corrupta heic quædam & omissa. Primum pro *aras* repone *aoras* vel αἰώρας. Vide Hesych. & Etym. magnum in Αἰώρα. Deinde post illa verba *apud Græcos*, interpone αἰωρεῖσθαι cum Leopardo Emendat. Lib. VI. cap. 14. Turneb. Advers. Lib. XX. 24. Nec illa sana *soli oscilo*, ex quibus binis vocabulis fecerim unum, *oscillo*. *Oscillum* autem est αἰώρα & κίνησις. Aliter *oscilla* dicuntur larvæ & προσωπεῖα, de quibus Scaliger ad Auson. pag. 160. Quo & illud ex Cyrilli Glossario pertinet, Προσωπεῖα, *oscilla*. Et quod Varro ait apud Servium ad Æn. XII. 603. *Suspendiosis, quibus justa fieri fas non sit, suspensis oscillis veluti per imitationem mortis parentari.* Nisi & hoc potius ad αἰώρας & κινήσεις referendum est. Consule Mercurial. in de Art. Gymnast. Lib. III. cap. 8. & ante omnes Salmasium notis ad Tertull. Pall. pag. 130. Nostrum Astron. II. 4. Festum in *Oscillum*. *Laqueos pensiles* interpretantur Gloss. MSS. in I. Georg. Virg. *Et postmodum cum filia ejus Erigone mortem quæreret, quæ cum reperisset corpus ejus, laqueo finivit vitam. Unde Athenienses filias suas laqueis infigebant. Post cujus interitum cum multi Athenienses tali morte interirent, oraculum consuluerunt, quibus responsum, Erigones mortem expediendam, (leg. expiandam) eandem placandam. Tunc instituerunt ludos, & dies festos agere, & arboribus laqueos pensiles inligare, in quibus se huc illuc * ferentur. quos laqueos oscilla vocaverunt.* Pro oribus ad humanam speciem arte simulatis accepit oscilla Lactantius in XI. Theb. 644. *Pinus autem, in quâ pe-*

pen-

næ primum [h] delibarent: qui deorum voluntate in astrorum numerum sunt relati. Erigone signum Virginis, quam nos Justitiam appellamus; Icarius arcturus in sideribus est dictus; canis autem Mæra, canicula.

CXXXI. *Nisus.*

LIBER cum in Indiam exercitum duceret, [a] Nyso nutricio suo, dum ipse inde rediret, regni Thebani potestatem tradidit: sed posteaquam inde reversus est Liber, Nysus regno cedere noluit. Liber cum nutricio contendere noluit, passusque est eum regnum obtinere, dum occasio sibi regni recuperandi daretur. Itaque post annum tertium cum eo redit in gratiam, simulatque in regno se sacra facere velle, quæ Trieterica dicuntur, quoniam post tertium annum faciebat, militesque muliebri ornatu pro Bacchis introduxit, & Nysum cepit, regnumque suum recuperavit.

CXXXII. *Ly-*

pendit, (Erigone) *regionem illam umbra sua vastabat. Ut placaretur exstincta, era in humanam speciem ipsi formata in eadem arbore suspendebant, & pastorum congressibus cantibusque diem illum celebrem faciebant. quod Virgilius aliud agendo perstrinxit: Tibique Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu.* Confer Macrob. Saturn. I. cap. 7. & II. Etym. magni auctor originem ejus festi deducit ab Erigonâ Ægysthi & Clytemnestræ filia in Αἰώρα. Festus autem in *Oscillum* & Glossographus MS. in I. Georg. Virgil. à morte Latini regis. De Festi loco videndus Vives ad Augustini C. D. Lib. XVIII. cap. 18.

h *Delibarent*] Ita reposui pro *deliberarent*. quod in principe & Commelini editione conspicitur. Atque ita scribendum esse cum in margine Micyllus, tum & in erratis Commelinus monuerat. Schol. German. *Ex oraculo responsum est cessaturam pestilentiam, si per annos singulos de frugibus & vindemia Icaro & Erigonæ delibaretur.* Primum de frugibus delibare est ἀπάρχεσθαι. Hesych. Ἀπάρχου, ἀπαρχὰς πρόσφερε. Ἀπαρχὴν *initia* transtulit vetus inerpres Siracid. cap. 7. vers. 35. *Libare, si proprietatem sermonis respicias, fundere significat, tractumque de Libero quodam, qui in Græciâ usum repperit vitis*, ut notat Isidorus. At non ego credulus illi. Libare est ex Græco λείβειν. Melius Servius ad Georg. I. 7. *Quamvis Sabini Cererem panem appellent, Liberum Lebasium; dictum autem, quia Græce λοιβὴ res divina dicitur.* Festus: *Janual libi genus, quod Jano tantummodo libatur.* Leid. Cod. *delibatur.* Ælianus: Ὁ γοῦν Πύθιος ἔχρησεν, εἰ βούλονται τυχεῖν σωτηρίας, Ἰκαρίῳ θύειν, καὶ Ἠριγόνῃ τῇ τούτου παιδί, καὶ τῷ κυνί &c.

Ad CAP. CXXXI.

a *Niso*] Melius per y scripseris, ut factum cap. 167. ubi iterum de isto Bacchi nutricio agit.

CXXXII. *Lycurgus*.

Lycurgus [a]Dryantis filius, Liberum de regno fugavit: quem cum negaret deum esse, vinumque bibisset, & ebrius matrem suam violare voluisset, tunc vites excidere est conatus, quod diceret illud malum medicamentum esse, quod mentes immutaret. Qui insania ab Libero objecta, uxorem suam & filium interfecit, ipsumque Lycurgum Liber pantheris objecit in Rhodope, qui mons est Thraciæ, cujus imperium habuit. Hic traditur unum pedem sibi pro vitibus excidisse.

CXXXIII. *Hammon*.

Liber in India cum aquam quæreret, nec invenisset, subito ex harena aries dicitur [a]exiisse: quo duce Liber cum aquam invenisset, petit ab Jove, ut eum in astrorum numerum referret; qui adhuc hodie [b]æquinoctialis aries dicitur. In eo autem loco, ubi aquam invenerat, templum constituit, quod Jovis Hammonis dicitur.

CXXXIV. *Tyrrheni*.

Tyrrheni qui postea Tusci sunt dicti, cum piraticam

Ad CAP. CXXXII.

a *Driantis*] Δρύας Græce Lycurgi pater dicitur. Ergo *Driantis* scribendum, quemadmodum rectè exaratum est cap. 242. ut jam notavit Schefferus. Nimium nimirum multa sunt cum in hoc scripto, tum apud Servium, Scholiasten Germanici, aliosque id genus scriptores, in quibus ista vocalium Y & I facta est confusio, sicut monui jam superius quoque.

Ad CAP. CXXXIII.

a *Exiisse*] Sic cap. 9. *Ex qua serpentes plurimos exiisse. Exilire* eo sensu usurpat Lactant. ad III. Theb. 476. vers. 257. *At ille ictu scorpii interiit, quem terra in ultionem Dianæ exilire compulerat.*

b *Æquinoctialis aries*] Alii illum esse autumant, qui Phrixum & Hellen vexerit. Ampelium vide Lib. Mem. cap. 2. Lactant. ad III. Theb. 476. Nostrum Astron. II. 20. Schol. German. Ariete; quem non parum errare censet doctiss. Antonius Borremansius Var. Lect. cap. 19. Cum Scholiaste tamen illo facit Ampelius: *Aries eis aquam demonstravit, & ob id à Libero Jovis Ammon est appellatus, eique fanum magnificum fecit ad eum locum, ubi aquam invenit.* Sed nec Festus satis Hammonem ab ariete distinguit: *Hamo*, inquit, *cognominatus, quia in arena putatur inventus, quæ Græcè hoc nomine ἄμμος appellatur. Cui cornua adfiguntur arietis à genere pecoris, inter quod inventus.* Pro *Hamo* Leidensis Bibliothecæ codex rectius habet *Hammo*. Adde quæ Servius habet ad Æn. IV. vers. 196.

Ad

cam facerent, Liber pater impubis in navem eorum conſcendit, & rogat eos, ut ſe Naxum deferrent. Qui cum eum ſuſtuliſſent, atque vellent ob formam conſtuprare, Acœtes gubernator eos inhibuit, qui injuriam ab eis paſſus eſt. Liber ut vidit in propoſito eos permanere, remos in thyrſos commutavit, vela in pampinos, rudentes in hederam. deinde leones atque pantheræ proſiluerunt: [a] qui, ut viderunt, timentes in mare ſe præcipitaverunt, [b] quos & in mari in aliud monſtrum transfiguravit. nam quiſquis ſe præcipitaverat, in delphini effigiem transfiguratus eſt, [c] unde delphini Tyrrheni ſunt appellati, [d] & mare Tyrrhenum eſt dictum. Numero autem fuerunt duodecim, his nominibus: [e] Ethalides, Medon, Lycabas, Libys, Opheltes, [f] Melas, Alcimedon, Epopeus, Dictys, Simon, Acœtes. hic gubernator fuit, quem ob clementiam Liber ſervavit, & [g] Proreus.

CXXXV. *Laocoon.*

LAOCOON [a] Acœtis filius, Anchiſæ frater, Apollinis

Ad CAP. CXXXIV.

a *Qui ut viderunt*] Malim, *qua ut viderunt*. Sic fab. 201. *Qui cum ſolito more involaſſet*. lego *qua*, nempe pecora. Nob. Heinſius mallet *Tuſqui* pro *Tuſci*, quemadmodum ſæpe id vocabulum exaratum in membranis.

b *Quod &*] Scribendum, *quos &*. Quod & Micyllo notatum.

c *Unde delphini Tyrrheni*] Nob. Heinſius ita capiebat: *Ex hac nautarum transfiguratione ducunt originem delphini, qui adhuc in mari Tyrrheno ſunt frequentes*. Puto tamen *Tyrrhenum piſcem* κατ' ἐξοχὴν dictum delphina. Seneca Agamem. vers. 451. *Tyrrhenus omni piſcis exſultat freto*. h. e. delphin. De mari Tyrrheno vide quæ ad Æn. 1. vers. 71. Servius, & Bœclerus ad Paterc. Lib. 1. cap. 1. congeſſere.

d *Et mare Tyrrhenum*] Melius *ut mare* cum Heinſio legas.

e *Ethalides*] Hic *Æthalion* eſt Ovid. III. Met. 647.

f *Melas*] Ovid. vers. 117. eſt *Melanthus*.

g *Proreus*] Ita Micyllus edendum curavit. Sed audi quid ad eum locum annotet: *Hic in veteri exemplari omiſſus erat, quemadmodum apud Ovidium contra Simonis nulla mentio fit*. Atqui *Proreus*, Plauto *Proreta*, Græcis πρωρεὺς dictus, apud Ovidium eſt Melanthus, cum audiat *proræ tutela*. Pro nomine ergo proprio, quod eſt officii, accepit Micyllus? Ita videtur Scheffero. Ego ut antehac dubitavi, ita adhuc vereor id affirmare. Fieri potuit, ut ex nomine officii proprium finxerit Ovidius. Certe præter alios etiam Nob. Heinſ. qui MSS. cum editis contulit, majuſculâ à capite literâ id vocabulum deſcribendum curavit. Accedit huc, quod illud *Proreus* magis Græcum ſit, quam ut pro appellativo uſurpare voluiſſe videatur Naſo: ne dicam jam, duodecim velle Hyginum in navi ea fuiſſe nautas. At Proreus hic ſi omittatur, undecim tantum comparebunt. Propter ea tamen, quæ ſequuntur, *Hic gubernator* &c, ante Acœten eum poſuerim.

Ad CAP. CXXXV.

a *Acœtis filius, Anchiſæ frater*] Atqui Anchiſæ pater erat *Capys*, ut poſt

linis ſacerdos, contra voluntatem Apollinis cum uxorem duxiſſet, atque liberos procreaſſet, [b] ſorte ductus ut ſacrum faceret Neptuno ad littus: Apollo occaſione data, [c] à Tenedo per fluctus maris dracones miſit duos, qui filios ejus [d] Antiphantem & Thymbræum necarent. quibus Laocoon cum auxilium ferre vellet, [e] ipſum quoque nexum necaverunt. Quod Phryges idcirco factum putarunt, quod Laocoon haſtam in equum Trojanum miſerit.

CXXXVI. *Polyidus.*

[a] GLAUCUS Minois & Paſiphaæ filius, dum [b] ludit pila, cecidit in dolium melle plenum; quem cum parentes quærerent, Apollinem ſciſcitati ſunt de puero. Quibus [c] Apollo reſpondit: Monſtrum vobis natum eſt, quod ſi quis ſolverit, puerum vobis reſtituet. Minos ſorte audita, cœpit monſtrum à ſuis quærere: cui dixerunt natum eſſe vitulum, qui ter in die colorem mutaret [d] per quaternas horas, primum album, ſecundo [e] rubeum, [f] dein-

Micyllum recte ex Apollodoro & aliis notavit Cl. Schefferus. An ergo *Capyos* reponendum pro *Acœtis*? Ennius apud Philargyrium ad Georg. III. vers. 35. *Aſſaraco natus Capys optimus, iſque pium ex ſe Anchiſen generat.* Supra cap. 94. Anchiſen Aſſaraci filium facit; in quo itidem abit ab aliis. Deinde Laocoon non Acœtis, ſed Antenoris erat filius, ſi Tzetzen audimus ad Lycophr. p. 95.

b *Sorte ductus*] Virgil. Æn. II. 201. *Laocoon ductus Neptuni ſorte ſacerdos.* Ad quem verſum conſule Servii commentarium.

c *A Tenedo*] Ita & Virgilius & Petronius. Sed Bacchylides apud Servium, loco modo laudato, *A Caledonis inſulis* veniſſe dicit. Lego *Calydnis*. Καλύδναι enim vocantur à Scholiaſte Lycophroniano.

d *Antiphantem & Thymbræum*] Theſſandrus apud Servium ad Æn. II. 211. Ethronem & Melanthum eos nominat. Quos autem angues *Curiſſin* & *Peribœam* appellat Lyſimachus, Πόρκης & Χαρίβοια dicuntur à Tzetze, ut utervis ex altero videatur emendandus.

e *Ipſum quoque nexum*] Hoc eſſet, voluminibus & ſpiris ſuis implicitum, tergoribus ligatum, ut loquitur Petronius Trojæ Haloſi. Sed Cl. Scheffe-rus mallet *innexum* vel *nexu*.

Ad CAP. CXXXVI.

a *Glaucus Minois*] De tribus Glaucis conſule Palæphatum cap. 36. & duobus ſequentibus.

b *Ludit pila*] Apollod. ἢ μῦν διώκων. al. μυῖαν legitur.

c *Apollo reſpondit*] Reſponſum ita refert Tzetzes ad Lycophr. Ἐδόθη αὐτοῖς χρησμὸς, ἐκεῖνον εἰπεῖν περὶ τοῦ παιδὸς τοῦ αὐτὸν εὑρήσειν, ἔτι δὲ ἀναστήσειν αὐτὸν, ὃς εἴπῃ τίνα ὅμοιός ἐστιν ὁ τρίχρωμος Μίνωος βοῦς ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς.

d *Per quaternas horas*] A gloſſatore hæc eſſe exiſtimat Tollius.

e *Rubeum*] Gloſſ. Steph. Κιῤῥὸς, *rubeus*. *Robeus*, ἐρυθρός. leg. *rubeus*. Ca-pel-

[f] deinde nigrum. Minos autem ad monſtrum ſolvendum augures convocavit. qui cum [g] non invenirentur, Polyidus Cœrani filius [h] Bizanti monſtrum demonſtravit, [i] eum arbori [k] moro ſimilem eſſe: [l] nam primum album eſt, deinde rubrum, cum [m] permaturuit, nigrum: tunc Minos ait ei, Ex Apollinis reſponſo filium mihi oportet reſtituas. Quod Polyidus dum auguratur, vidit noctuam ſuper cellam vinariam ſedentem, atque apes fugan-

pella Lib. I. *Minio rubeoque igne rutilantes.* Palladius Mart. Tit. 14. *Murini maximè coloris, aut rubei.* Auctor Ovid. Vetulæ. *Sic tamen, ut rubeus vincatur ab albo.* Comparet ea vox etiam in notis Tyronis. Adde Erythræum Indice Virgiliano, & Alciat. Parerg. II. 5, Fulgentius Lib I. cap. II. *Erythraus Gracè rubeus dicitur.* Iſidor. Orig. XVII. 9. *Rubia dicta, quod radix ejus ſit rubea.* Eugeſippus de diſtantiis locorum Terræ Sanctæ: *In Hebron habetur quidam ager, cujus gleba rubea eſt.* Et ſic ſæpe ille. Voſſio tamen ea vox ſe probare non potuit III. Vit. Serm. cap. 43. Nec valde Rodolpho Agricolæ epiſtolâ ad Alex. Hegium.

f *Deinde*] *Denique* ſcribendum eſſe cenſet Cl. Schefferus.

g *Non invenirentur*] *Inveniret* ſcribendum eſſe monui antehac, & ſubaudiendum monſtrum. *Invenire* enim, *demonſtrare* & *ſolvere monſtrum* idem eſt, τὴν θέαν nempe vituli illius εἰκάσαι, ut loquitur Apollodorus in hac fabulâ Lib. III. Εὑρεῖν αἴνιγμα non diſſimiliter dixit Palæphatus cap. 7. Cl. Schefferus hoc amplius cenſet legendum, *non invenirent, tum* &c. Sulpic. Sever. Hiſt. Sacr. Lib. I. *Quod cum à prudentibus Ægyptiorum non poſſet abſolvi.* Plane, ut *ſolvere monſtrum* heic Hyginus.

h *Bizanti*] Cl. Schefferus totum locum hunc ſatis obſcurum ſic conſtituit, *virenti demonſtravit cum arbori moris ſimilem eſſe.* Si ſatis conſtaret, quod vero tamen non diſſimile eſſe arbitror, Cœranum illum, cujus mentionem facit Apoſtolius Cent. VI. 95. hujus Polyidi fuiſſe patrem, reſcriberem *Byzantius.* Dices Argivum eum facere Palæphatum cap. 27. & Tzetzen ad Lycophron. pag. 129. ed. Steph. Corinthium Pind. Olymp. od. XIII. & Clementem ſcribere Lib. I. Strom. pag. 334. Πολύϊδος ἐν Ἄργει ἐν Μεγάροις. Reſpondere poſſum, origine Byzantium fuiſſe, & Byzantio habitatum conceſſiſſe Argos vel Corinthum.

i *Eum arbori*] Palam eſt reſpici ad vitulum. Quamobrem illud *monſtrum*, quod modo præceſſit, delendum cenſet Cl. Schefferus. Dubito nihilominus. Videtur mihi rem magis, quam proximè præcedentem vocem ſpectaſſe auctor, quemadmodum non uno feciſſe loco hunc ſcriptorem ipſe obſervat.

k *Arbori moro*] Veteres *arbori mori*, inquit Cl. Schefferus. Atqui princeps editio exhibet, *arbori moro.* quod non temerè mutaverim. Sic *arbor malus, arbor laurus, arbores populi* habes apud noſtrum. Vid. Not. ad cap. 140. Si quid mutandum eſſet, libenter reſcriberem *rubi moro.* Nam morus eſt rubus. Iſidor. XVII. 7. *Morus à Gracis vocata, quam Latini rubum appellant, eo quod fructus vel virgulta rubent.* Scholiaſt. Horat. ad Lib. I. od. 23. *Rubus ſpecies eſt mori. Sic in Italia nominantur à ruſticis.* Iſacius. εἶπεν ὁμοίαν εἶναι βάτου καρπῷ. Quam conjecturam firmant ſequentia, *nam primum album eſt.*

l *Nam primum*] Si præcedentia verba à vitio libera ſunt, ſcribendum, *nam morum primum.* Propter præcedens *moro* τὸ *morum* repetere ſupervacaneum duxit indoctus librarius.

m *Permaturavit*] Scribo, *permaturuit.* Ovid. IV. 165. *Nam color in pomo eſt, cum permaturuit ater.* Celſus II. 24. *Quæ in arbore bene permaturuerunt.* Lactant. Firm. Lib. II. cap. II. *Eoſque, cum maturaſſent, natura cogente, ruptos animalia tenera profudiſſe.* Legerim & iſtic, *maturuiſſent.*

n *An-*

gantem. [n] augurio accepto, puerum exanimem de dolio eduxit. Cui Minos ait, Corpore invento, nunc spiritum restitue. Quod Polyidus cum negaret posse fieri, Minos jubet eum cum puero in monumento includi, & gladium poni. qui cum inclusi essent, draco repente ad corpus pueri processit. quod Polyidus æstimans eum velle consumere, gladio repente percussit, & occidit. altera serpens [o] pacem quærens, vidit eam interfectam, & progressa herbam attulit, atque ejus tactu serpenti spiritum restituit. idemque Polyidus fecit. Qui cum intus vociferarentur, quidam præteriens Minoi nunciavit, qui monumentum jussit aperiri, & filium incolumem recuperavit, Polyidum cum multis muneribus in patriam remisit.

CXXXVII. *Merope.*

POLYPHONTES Messeniæ rex Cresphontem Aristomachi filium cum interfecisset, ejus imperium & [a] Meropen uxorem possedit.

CXXXVIII. *Phi-*

n *Augurio accepto*] Ante hæc verba ponendam curavi τελείαν στιγμήν. Male enim hactenus conjuncta sunt cum precedentibus.

o *Parem quærens*] Par est conjux. Ovid. Fast. 32. *Potat & accumbit cum pare quisque sua.* Et Lib. IV. 98. *Et docuit jungi cum pare quemque suâ.* Art. A. II. 483. *Cerva parem sequitur.* Gloss. Steph. *Compar*, σύζυγος. Catull. Carm. 69. *Nec tantum niveo gavisa est ulla columbo Compar.* Et ita etiam Naso Art. Am. III. 359. Amor. III. el. 5. Cæterum quæ heic Polyido Astron. II. 14. Æsculapio tribuuntur. Merentur cum hac fabula conferri, quæ ex Xantho refert Plin. Lib. XXV. cap. 2.

Ad CAP. CXXXVII.

a *Meropem*] Corrupte scriptum hoc; ut cap. 184. *Ad Meropem venit.* Μερόπη est Græcis. Vide Apollod. sub finem Lib. II. Sæpe admissum id peccatum in his fabulis, ut cap. 126. *Penelopem.* 164. 251. *Eurydicem.* 179. 251. *Semelem.* 186. *Melanippem.* 67. 242. *Iocastem.* Dices apud Vellejum scriptum Lib. I. *Mitylenem.* Just. XII. 15. *Roxanem.* Et XIII. 7. *Cyrenem.* Petron. *Helenem.* Sidon. c. VI. *Calliopem*, & sexcenta alia apud alios. Sed & illæ scriptiones mihi vitiosæ sunt. Servium & cæteros Latinorum poëtarum Scholiastas, apud quos non minus frequenter, quam apud Hyginum, occurrunt, nihil moror. Sed unde illa scribendi ratio orta? Inde, opinor, quod barbaro sæculo, quo ab indoctis hominibus descripti plerique libri, in recto casu dixerint, *Meropis* vel *Meropes.* Certè *Syncopis* pro *Syncope* invenitur apud interpretem Bingyzlæ, *Helles*, *melotes*, aliaque apud Lactant. Cassianum, & Isidorum, pro *Helle* & *Melote.* Lactantium puta Statii interpretem. *Daphnis* pro *Daphne* est apud Servium ad Æn. III. 91.

Ad

CXXXVIII. *Philyra, quæ in tiliam verſa eſt.*

SATURNUS Jovem cum quæreret per terras, [a] in Thracia cum Philyra Oceani filia, in equum converſus, concubuit, quæ ex eo peperit Chironem centaurum. qui [b] artem medicam primus inveniſſe dicitur. Philyra poſtquam inuſitatam ſpeciem ſe peperiſſe vidit, petit ab Jove, ut ſe [c] in aliquam ſpeciem commutaret: quæ [d] in arborem Philyram, hoc eſt, tiliam, commutata eſt.

CXXXIX. *Curetes.*

POSTQUAM [a] Opis Jovem ex Saturno peperit, petit Juno ut ſibi eum concederet, quoniam Saturnus Orcum ſub Tartara dejecerat, & Neptunum ſub undas: [b] quod

Ad CAP. CXXXVIII.

a *In Thracia*] In Theſſalia contigiſſe hoc narrat Philargyrius ad Georg. III. 93. apud quem hanc fabulam invenies, ut & apud Apollon. Schol. in Argon. Lib. I. vers. 554. & 1235. Germ. Schol. in Centauro.

b *Artem medicam inveniſſe*] Vide infra cap. 274.

c *In aliquam ſpeciem*] Certum habeo ſcripſiſſe Hyginum, *in aliam ſpeciem.* Aſtron. II. 28. *In aliam figuram ſe convertiſſe.* Lycophronis interpres de Myrrha: *Ηὔξατο τοῖς Θεοῖς εἰς ἕτερον φύσιν μεταλλαγῆναι.*

d *In arborem Philyram*] Philargyrius: *Quidam Philyram in florem converſam eſſe dicunt, vel in arborem, unde liber philyrinus, quo coronæ illigantur.* Gloſſ. Philox. *Tilia*, Φίλυρα κέρνος. Forte ſcripſit, Φίλυρα κέρνι. ut ad fabulam alludatur. Schol. Horat. ad Lib. I. od. 38. philyram corticem arboris tiliæ interpretatur: quo ſenſu Plinius Lib. XVI. 14. *philyras tenuiſſimas* dixit. Capella Lib. II. *Alia ex papyro quæ cedro perlita fuerant videbantur: alii carbaſinis voluminibus complicati* (MS. Leidenſis, *impliciti*) *libri; ex ovillis quoque multi tergoribus; rari vero in philyra cortice ſubnotati.* Pro illis, *quæ cedro perlita fuerant*, membranæ Biblioth. Leidenſis exhibent, *quæ cedriâ perlita fuerat.* Longè optimè. *Cedria* eſt reſina ex cedro, ut interpretatur gloſſa interlinearis. Iſidorus Lib. XVII. Orig. cap. 7. *Hujus ligni reſina cedria dicitur, quæ in conſervandis libris adeo eſt utilis, ut perliti ex eâ nec tineas patiantur, nec tempore conſeneſcant.* Celſus Lib. V. XVIII. 35. *Cedriæ cyathus unus.* Servius ad Æn. VI. 180. *Cedria dicta eſt quaſi* καιομένης δρυὸς ὑγρόν, id eſt, *arboris humor ardentis.* Volebam idem vocabulum reſtituere Frag. Trag. pag. 35. edit. Blau. *Omnia domi naſcuntur, lana, credræ, piper.* Volebam, inquam, *cedria.* Sed Nob. Heinſius docuit me legendum eſſe, *Lana, cera* &c.

Ad CAP. CXXXIX.

a *Opis*] Ἀρχαϊκῶς ἀντὶ τῆς *Ops.* Gloſſ. Bened. *Opis*, Ῥέα. Feſtus: *Opis dicta eſt conjux Saturni.* Fulg. Lib. I. *Opis ejus uxor, eo quod opem eſurientibus ferret, dicta eſt.* Lactantius Lib. I. 13. *Idem ſororem ſuam Rheam, quam Latinè Opem dicimus, cum haberet uxorem.* Ita *trabis* pro *trabs* apud Jul. Obſ. cap. 60. *Bovis* pro *bos* in Fragm. Tragur. *Nucis* pro nux, *Suis* pro ſus apud antiquos, de quibus Scaliger ad Feſtum. Gloſſæ Latino-Græc. *Scrobis*, Βόθρος. Græco-Lat. Ἀπόκρισμα, ῥίνισμα, *Scobis.* Gracchus apud Servium ad II. Georg. 288. *Abunde foſſa ſcrobis eſt.* Servius ipſe ad ejuſdem libri vers. 372. apud antiquiores *frondis* nominativum eſſe obſervat. *Gruis*, *ſuis* in Not. Tyr. p. 179. Ennius apud Lactantium Lib. I. 14. *Pluton Latinè eſt Dieſpiter, alii Orcum*

b quod sciret, c si quis ex eo natus esset, se regno privaret. Qui cum Opem rogaret, d ut esset, quod illa peperisset, illa e lapidem involutum ostendit, eum Saturnus devoravit. Quod cum sensisset, cœpit Jovem quærere per terras.

tum dicunt. Sed antiquum MS. *diis pater* præfert, ut notat Isæus. Unde suspicio mihi incidit scripsisse Ennium *Ditis pater.* Quod quo est ἀρχαϊκώτερον, eo ei videtur convenientius. Petron. *Has inter sedes Ditis pater extulit ora.* Adde notas ad cap. 40.

b *Quod sciret, si quis ex eo natus esset, se interficeret*] An scribendum? *Quod sciret, ut, si quis ex eo natus esset, se interficeret.* Non videtur id abhorrere ab Hygini stylo. Astron. II. 10. *Alii plures dixerunt, ut gloriata sit, se forma Nereidas præstare.* Cap. 42. *De quo plures scripserunt, ut patris inscienter curru vectus incenderit terras.* Supra cap. 63. *Huic fuit fatum, ut, quod peperisset, Acrisium tolleret.* Vide ibi Not. Si nihil mutandum putes, adducere possis illa cap. 166. *Optionem à Jove accepit, si quid ab iis petiisset, impetraret.* Sed & ea mihi ὕπουλα viderentur, & eadem medicina curanda, nisi ita quoque Lactantius loqueretur Argum. Lib. XI. fab. 3. *Optandi Deus ei veniam dedit, si quid vellet, à se peteret.*

c *Si quis ex eo natus esset*] Cl. Schefferus, *ex eâ.* Non necesse existimo, cum *ex eo* pro *ex se* posuisse potuerit. Cap. 80. *Deprecatus est, ut liceret ei.* ἀντὶ τοῦ *sibi.* Scilicet Cœlum ac Tellurem cecinisse illum à filio suo deturbatum iri imperio. Apollod. vide Lib. 1. & Hesiod. Θ. 464. Servius, nescio quo auctore, vaticinatam ei hoc Themidem scribit ad Æn. III. 104. Scholiastes ad Stat. IV. Theb. 785. Proteum. Adde quæ eadem de re Lactantius prodit Lib. I. cap. 14. sed longè ab his diversa.

d *Ut esset, quod illa peperisset*] Ego antehac explicavi, *ut ederet.* Meminetam enim legisse cap. 55. *Jecur exesset* 149. *Cor exesset.* In Gloss. Philox. *Esse,* ἐσθίειν, εἶναι. Apud Macrobium. Sat. II. cap. ult. *Se bibere & esse ut viveret.* Unde *comesse* apud Phædrum 1.20. apud Varronem *comest* pro comedit. Adhoc arbitrabar illa, quæ scripsi ad Antonini cap. 4. de sexu nimirum, quod occultaretur, satis persuasum fuisse videri Saturnum. Atque ita quoque accepisse video hunc locum Nob. Heins. ad Ovid. III. Art. am. vers. 757. cum ex hoc loco laudaret *esset* pro *ederet.* Postea in mentem venit, latius, quam Schefferus volebat, illud *ut esset* posse accipi, pro *cujusmodi* nempe, vel *quale esset.* Ter. Andr. *Sic hic est Crite.* Phorm. *Sic est ingenium.* Quod Barthius *esse* heic interpretatur *vivere,* plane ἄτοπον est. Verum interim, quod *esse* vivere, & *non esse* significare interiisse observat. Innumera sunt apud utriusque linguæ scriptores exempla. Ovid. IX. Met. *Vellem nulla forem.* II. 579. *Qui nullus erat.* In Catal. Pith. Lib. III. *Oppia jam non est, erepta est Oppia Firmo.* Matth. Euang. II. 18. Οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. Aristot. Eth. I. cap. 2. Μὴ ποιεῖν εὐδαίμονας τοὺς μὴ ὄντας. Eurip. Hecub. 683. Ἀπωλόμην, οὐκέτ' εἰμὶ δή. Schol. Apollon. ad Lib. II. Argon. vers. 140. Ἀπόντος ἀδήλου ὄντος τεθνηκότος, ὥσπερ ἐκ τοῦ φανέντος ζῶντος. Anton. Lib. cap. 2. Αὐτὸν ἔσεσθαι, *eum victurum esse.* Adducere hæc placuit, quoniam, quod Barthius producit, cum à fontibus dissideat, minus convenit. Forsan etiam non male hic reponi *ubi esset,* dixi ad Antoninum. Immo ita omnino legendum esse suadet Lactantius, qui identidem Hyginum exscribit ad Theb. Stat. IV. 785. Hem tibi hominis verba: *Itaque cum Opem rogasset, ubi esset, quod pepererat, illa lapidem ei involutum veste monstravit, quem Saturnus voravit.*

e *Lapidem involutum*] Lactantium si respicias, dicas hinc excidisse quædam. De lapide illo Apostol. Cent. X. 71. Βαίτυλος δέ ἐστιν ἐσπαργανωμένος λίθος, ὃν Κρόνος κατέπιεν ἀντὶ Διός. Pithœus in Excerptis Vett. Gloss. *Abdir est lapis, per quem Saturnus Jovem devoravit.* Sed βαίτυλος etiam est Etymologicographo & Hesychio, quos vide in ea voce. Apud Hesiod. Schol. pag. 280. Ἀγαθοκλῆς ὁ Βαβυλώνιός φησι τὴν Ῥέαν ἐκ Πεσσινοῦντος δέξασθαι τὸν λίθον.

ras. Juno autem Jovem [f] in Cretensi insula detulit. [g] Adamantæa pueri nutrix eum in cunis in arbore suspendit, ut neque cœlo, neque terra, neque mari inveniretur. & ne pueri vagitus exaudiretur, impuberes convocavit, eisque clypeola ænea & hastas dedit, & jussit eos circum arborem euntes [h] crepare, qui Græce Curetes sunt appellati. aliis [i] Corybantes dicuntur; [k] hi autem Lares appellantur.

CXL. *Py-*

λίθον. Lactantius Firm. Lib. I. cap. 20. *Quid, qui colunt lapidem informem atque rudem, cui nomen est Terminus? Hic est, quem pro Jove Saturnus dicitur devorasse.* Aliter fabulatur Hesiodus Θεογ. vers. 98. in cujus Schol. leg. Παρνασσοῦ.

f *In Cretensi insula*] Vide notas ad cap. 92.

g *Adamantæa*] Scribendum censeo *Adrastea*. quod & Cl. Scheffero venit in mentem. Apollod. Lib. I. Καὶ τοῦτον μὲν δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησί τε καὶ ταῖς Μελισσέως παισὶ νύμφαις Ἀδραστείᾳ καὶ Ἴδῃ. αὗται μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι. De Amalthea Schol. Callim. ad Hymn. I. Οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ αἲξ τὸν Δία τρέψασα. leg. ἡ τὸν Δία &c. Si quis *Amalthea* heic legi malit, advocare poterit Lactant. Lib. I. cap. 22. *Didymus in libris ἐξηγήσεως Πινδαρικῆς ait Melissea quendam Cretensium regem primum Diis sacrificasse, ac ritus novos sacrorumque pompas introduxisse. Hujus duas fuisse filias Amaltheam & Melissam, quæ Jovem puerum caprino lacte & melle nutrierunt.* Statianus interpres loco modo laudato: *Amalthea nutrix, ne vagitus pueri audiretur, Corybantes posuit.* Confer German. Schol. Erichthonio, Anton. Lib. cap. 19. Schol. Hom. ad Iliad. Θ. 318. & quæ notavimus infra ad cap. 182. Hæc scripseram, cum ita ad me Nob. Heinsius in literis: Pro *Adamantæa* utique corrigendum *Amalthea*, ut ex Nasone liquet copiose hanc fabulam persecuto in Fastis Lib. IV. ubi Cybeles sacra enarrat, & Jovis natalem.

h *Crepare*] Vide Lucian. περὶ ὀρχήσεως Tom. I. pag. 914. edit. Bened.

i *Alii Corybantes dicuntur*] Scripserim, *aliis*. nisi mavis *dicunt* pro *dicuntur*. Serv. ad Æn. III. 104. *Sed nonnulli eosdem Curetes & Corybantes dicunt.* Etiam *dactyli Idæi* iidem, qui Corybantes & Curetes, secundum nonnullos. Consule Pausaniam in Eliacis, Schol. Arat. pag. 112. Apollonii ad Lib. I. Argon. 1129. Strabon. Lib. X. Diomedem Lib. III. & ante omnes Arnobium Lib. III. extremo. Sed quia non omnes eosdem faciunt, possit videri Hyginus velle alios esse Corybantes. Certe eorum tanquam diversorum facit mentionem Ovid. IV. Fast. 209. *Pars clypeos sudibus, galeas pars tundit inanes Hoc Curetes habent, hoc Corybantes opus.* Servius ad IV. Georg. 153. *Quem Ops Saturni uxor Curetibus, Corybantibus & Idæis Dactylis custodiendum dedit in monte Cretæ.* Seneca Hercule Oet. vers. 1877. *Nunc Curetes, nunc Corybantes Arma Idæa quassate manu.* Lucian. περὶ Ὀρχήσ. pag. 913. Ἐν Φρυγίᾳ μὲν τοὺς Κορύβαντας, ἐν Κρήτῃ δὲ τοὺς Κούρητας ὀρχεῖσθαι κελεύσασα. Tzetzes in Lycophron. pag. 19. Οἱ μὲν Κούρητες Δαναΐδος νύμφης Κρήτης καὶ Ἀπόλλωνος παῖδες, οἱ δὲ Κορύβαντες, Θαλείας καὶ Ἀπόλλωνος. Idem legas apud Apollod. Lib. I. Quamobrem miror, quid Servius ad Æn. III. vers. III. sibi velit, *Jasonis* eos faciens filios. quam genealogiam legisse alibi haud memini. Putabam *Apollinis* corrigendum. Sed monuit me Nob. Heins. etiam apud Diod. Lib. V. Jasionis & Cybeles constitui filium Corybantem. Scribe ergo apud Serv. *Jasionis*. Sed ut quamplures eos diversos faciant, non puto tamen eos heic sequi Hyginum. Veteres Glossæ Curetes & Corybantes etiam confundunt. *Indigetes*, ἡμίθεοι, Κούρητες. Cyrill. Lex. Κούρητες, οἱ περὶ τὰ πατρῷα, *Indigetes, Corybantes.* Eos Cabiros aliter dictos fuisse docuit me Clemens Admon. ad Gentes pag. 12.

k *Hi autem lares appellantur*] Illud *autem* heic est ἐξηγηματικόν, ut cap. 101.

CXL. *Python.*

a PYTHON Terræ filius, b draco ingens. Hic ante Apollinem c ex oraculo in monte Parnasso responsa dare solitus erat. huic ex Latonæ partu interitus erat fato futurus. Eo tempore Jovis cum Latona Poli filia concubuit. hoc cum Juno rescìit, facit ut Latona ibi pareret, quo Sol non accederet. Python ubi sensit Latonam ex Jove gravidam esse, persequi cœpit, ut eam interficeret. At Lato-

101. Statianus interpres: *Ne vagitus pueri audiretur, Corybantes posuit. quia Curetes Latine lares familiares appellantur.* Diomedes de Curetibus initio Lib. III. *Hos quidam tres putant, qui lares esse creduntur, Damnameneus, Acmon, Celmon.* Ita quidem edidit in corpore Vett. Grammat. Putschius. Corrigit Nobil. Heins. ad Ovid. Metam. pag. 86. *Celmis.* Est mihi vetus editio, quam Soter dedit Coloniæ anno 1533. in qua legitur *Celmus.* quod annotandum duxi propter Ovidianum illud *Celme.* Firmat Nob. viri emendationem poëta ille Apolloniano Scholiastæ laudatus ad Lib. I. vers. 1129. Alius σκέλμις est, qui & σκέλμιος dicitur à Nonno p. 371. Vetus sane vitium sit oportet, quod Ovidio oblatum est, cum & Lactantius in Argum. *Casus relaturam Celmi* &c. Cicero libr. de universitate: *Quos Græci δαίμονας appellant, nostri opinor, lares.* Adde Tzetz. ad Hesiod. p. 41. ed. Heins. Barthius ex suo MS. *Latine lares appellantur,* Hygino restituit. Sed vidi qui Barthii MSS. parum fidei haberent. Ad summam, lares iidem, qui genii; & genii, qui indigetes. Vide notas ad Fulg. Lib. III. cap. 5.

Ad CAP. CXL.

a *Python terræ filius*] Vide Not. ad Geneal. Scholiastes in Hom. Catal. vers. 26. Πυθὼν πόλις Φωκίδος. τὸ πρότερον δὲ Παρνασία νάπη ἐκαλεῖτο, ὡς ἀπὸ παρακειμένου ὄρους, ἔπειτα Πυθών. ὕστερον δὲ Δελφοί. καὶ Πυθὼν μὲν ἐπεὶ κατεσαπη (leg. κατεσάπη) αὐτόθι ὁ δράκων, ὁ τὸ μαντεῖον πρότερον φυλάσσων. Adde quæ idem habet ad Iliad. I. 405. Hypoth. Pyth. Pind. Scholiast. ad Od. I. Ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Νάπη, εἶτα Πετρήεσσα, εἶτα Κρίσσα, εἶτα Πυθώ. Plura suppeditabunt Etym. magni auctor in Πυθώ. Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 207. & Heinsius Aristarchi sui cap. I. ubi veriorem Etymologiam eruit.

b *Draco ingens*] Δελφύνην eum draconem appellat Apollon. Argon. II. 708. ut & Heliodorus apud Isacium. Apollodorus Lib. I. pag. 17. Δελφύνην δράκαιναν semiferam fuisse puellam autumat. Etym. auctor in Ἐκηβόλος Δελφῖνα vocat, ut & Tzetzes. Unde Δελφίνιος θεὸς Apollo Lycophroni p. 43. Schol. Callim. Hym. IV. 90. Τετραποδηΐος ὁ Δελφίνης. Existimo scribendum Δελφύνης, & referendum ad ὄφιν, qui versu proximo sequitur. Non enim Δελφινίων tantum, sed & Δελφύνης dictum illud monstrum. Vide Eustath. in Dionys. p. 64.

c *Ex oraculo responsa dare*] Ælian. Ποικ. Ἱστ. Lib. III. cap. I. Ὅτι τὸν Πύθωνα τὸν δράκοντα κατετόξευσεν ἔτι φυλάττοντα τοὺς Δελφούς, ὅτε Γῆς ἔχουσης τὸ μαντεῖον. Alii, ut Juvenalis Scholiast. ad Sat. I. vers. 82. Themidem ante Apollinem oracula tenuisse tradiderunt. Sed Themis eadem, quæ Tellus, ut didicimus ex Æschyli Scholiaste Prometh. vers. 209. & aliis. Pausan. tamen in Phocicis diversas facit, & primo Tellurem, deinde Themidem, tandem Phœbum responsa dedisse Delphis refert. Aliter paulo, Scholiastes Pindari Hypoth. Pyth. Εἶτα ἄρχειν φησὶ τὸ μαντεῖον ἐν ᾧ πρώτη Νὺξ ἐχρησμῴδησεν, εἶτα Θέμις. Πύθωνος δὲ τότε κυριεύσαντος προφητικοῦ τρίποδος, ἐν ᾧ πρῶτος Διόνυσος ἐθεμίστευσε,

d Ver-

Latonam Jovis juſſu [d] ventus Aquilo ſublatam ad Neptunum pertulit. ille eam tutatus eſt; ſed ne reſcinderet [e] Junonis factum, in inſulam eam Ortygiam detulit, quam inſulam fluctibus cooperuit. Quod cum Python eam non inveniſſet, Parnaſſum redit. At Neptunus inſulam Ortygiam [f] in ſuperiorem partem retulit, quæ poſtea inſula Delus eſt appellata. [g] Ibi Latona [h] oleam tenens, parit Apollinem & Dianam, quibus Vulcanus ſagittas [i] dedit donum. Poſt diem quartum quam eſſent nati, Apollo matris pœnas executus eſt. nam Parnaſſum venit, & Pytho-

d *Ventus aquilo*] Nepos cap. 2. Milt. *Vento boreâ*. Valde arriſiſſe patet huic ſcriptori id genus appoſitiones. Cap. 126. *Seque ad arborem malum adſtringi juſſit*. 136. *Eum arbori moro ſimilem eſſe*. 152. *In arbores populos converſæ ſunt*. 103. *In arborem laurum commutavit*. Dictys Lib. v. *Avis aquila cum ſtridore magno immittit ſe*. Macrob. 1. Sat. 12. *Sacrificant ſub arbore caprifico*. Schol. Juvenal. Sat. xv. 3. *Ventum Africanum* dixit, quem abſolutè *Africum* dicunt alii. Adde his, quæ notavit ad rei venaticæ ſcriptores Ulitius pag. 375. Freinshem. ad Juſtinum Lib. xxxvi. 3.

e *Junonis factum*] Ovid. iii. Met. 336. *Neque enim licet irrita cuiquam Facta Dei feciſſe Deo.*

f *In ſuperiorem partem retulit*] Emergere è fluctibus fecit, unde Δῆλος appellata. Vide Serv. Æn. iii. 75. Ovid. vi. Met. 333.

g *Ibi*] In inſula Delo, unde Delius; & quidem in monte Cyntho, unde Cynthius. Schol. Hor. ad Lib. i. od. 21.

h *Oleam tenens*] Cur hoc fecerit, dicat Schol. Apollon. ad Lib. 1131. Ἔθος ἐστὶ ταῖς κυούσαις τῶν παρακειμένων λαμβάνεσθαι, καὶ ἀποκουφίζειν ἑαυτὰς τῶν ἀλγηδόνων. Varro apud Vibium Sequeſtrum: *Quos magno Anchiale partus adducta dolore, Et geminis capiens tellurem Oaxida palmis*. Diomedes Lib. iii. *Ajunt in Idam montem inſulæ Cretæ fugiendo delatam, manus ſuas impoſuiſſe memorato monti, & ſic infantem ipſum edidiſſe, & ex manuum impreſſione emerſiſſe Curetas, ſive Corybantes, quos à montis nomine & à qualitate facti Idæos Dactylos appellarunt*. Catullus in Dian. carm. 35. *Magna progenies Jovis, Quam mater prope Deliam Depoſivit olivam*. Hoc eſt, μεγάλαν ἀπεθήκατο κόλπων, ut loquitur Callimachus. A Theognide in Gnomis palmam tenuiſſe dicitur. Neuter falſum dicit. Palmam enim & olivam tenuit. Hom. Schol. ad Iliad. A, 9. Ἔκλινε δὲ ἑλοῦσα δρεπανωθὲν (leg. δραξαμένη) δύο φυτῶν ἐλαίας καὶ φοίνικος διδύμους ἀπεκύησε. Tzetzes in Lycophron. p. 71. Δάφνης καὶ φοίνικος ἁψαμένη. Ovid. vi. Met. 235. *Illic incumbens cum Palladis arbore palmæ, Edidit invitâ geminos Latona novercâ*. Fuerunt etiam, qui duas amplexam illam laurus dicerent. Servius ad Æn. iii. 92. *Aut quia traditur Latonam duas laurus amplexam Dianam & Apollinem enixam*. Sed cum Ovidio & Homeri Schol. facit Ælianus Var. Hiſt. Lib. v. cap. 4. In verſibus Varronis ex Vibio adductis ſcribendum *Oeaxida*, ut ſyllaba prima producatur. Sumſit eos Varro ex Apollon. i. vers. 1130. ubi legitur, Δραξαμένη γαίης Οἰαξίδος ἐβλάστησαν. Vide Schol.

i *Dedit donum*] Diſtinctionem pravam eſſe cenſet Cl. Schefferus, & poſt hæc verba inciſum, poſt τὸ *nati* ponit πλείας ὑποσχομένην. Non accedo. Sententia, quam ponit vulgata diſtinctio, non eſt inepta. Nam ſi Diana, ut fabulantur, potuit matri præſtare officium obſtetricis, ſimul eſſet nata, potuit Apollo die à partu quarto interficere Pythonem. Vide Schol. Hor. ad Lib. iii. od. 22. Lactantium ad Stat. Achill. Lib. ii. vers. 9. Macrob. i. Sat. 17. *Apollinem in primâ infantiâ belluam confeciſſe*. Lucian. Dial. Marin. Tom. i. pag. 205. ed. Bened. Τὸν δρά-

thonem sagittis interfecit; [k] inde Pythius est dictus: ossaque ejus in [l] cortinam conjecit, & in templo suo posuit, ludosque funebres ei fecit, qui ludi Pythia dicuntur.

CXLI. *Sirenes.*

SIRENES Acheloi fluminis & Melpomenes Musæ filiæ, Proserpinæ raptu aberrantes, ad Apollinis terram venerunt, ibique Cereris voluntate, quod Proserpinæ auxilium non tulerant, volaticæ sunt factæ. His responsum erat, tam diu eas victuras, quam diu cantantes eas audiens nemo esset prætervectus: quibus [a] fatalis fuit Ulysses. Astutia enim sua cum prænavigasset scopulos, in quibus morabantur, præcipitarunt se in mare: à quibus locus [b] Sirenides cognominatur, qui est inter Siciliam & Italiam.

CXLII. *Pandora.*

PROMETHEUS Iapeti filius, primus [a] homines [b] ex

χεῖρα δὲ, ὅς νῦν ἐξοιςρεῖ αὐτὴν ἐκφιβᾶν, τὰ νεογνὰ, ἐπειδὰν τεχθῇ, αὐτίκα μέτεισι ἢ τιμωρήσων. Nec mirum hoc magis, quam quod de Mercurio narrant, eum tertio die à nativitate in cunis fabricasse lyram. Vide Schol. Arat. p. 35. ed. Lond.

k *Inde*] Malim *unde*. Lactant. Argum. Lib. I. Met. fab. 8. *Unde etiam Apollo Pythius est appellatus, indique Pythii.* Ovidius: *Instituit sacros celebri certamine ludos, Pythia perdomita serpentis nomine dictos.*

l *Cortinam*] Hinc *Cortinipotens* Apollo dictus Lucillio. Quid autem Cortina, & unde dicta sit, anquirit Servius ad illa Virgil. Æn. III. 92. *Mugire ex adytis cortina reclusis.* Adde quæ notavi ad cap. 52.

Ad CAP. CXLI.

a *Fatalis*] Fatifer & exitialis. Flor. III. 15. *Fatale Capitolium Gracchis.* IV. 7. *Fatalis arena Pompejo.* Seneca Agam. 677. *Danaumque fatale munus* &c. Quo sensu *mortale* usurpat Cyprianus Tract. de Bon. Patient. & Gregorius Dial. Lib. I.

b *Sirenides*]. Ex hoc loco corrigit Ausonium Vossius ad Melam pag. 169. & pro *Siredones* in eo restituit *Sirenides*. Sed omnia ista verba: *His responsum erat* &c. usque ad fabulæ finem sub Servii nomine laudat. Lactantius Argum. Lib. V. Met. fab. 9. Plin. Lib. III. Aristoteles libro *Θαυμασ. ἀκουσμ.* & Isacius in Lycophr. pag. 116. *Sirenusas* appellant. Cl. Scheffero legendum videtur *Sirenitis* ex Strab. Lib. VI. Sed *Sirenitis* ibi regionis, non insularum est nomen. Νῆσοι autem *Sirenusæ* sunt Aristoteli, Tzetzæ Τρεῖς ἄκρας τῆς Ἰταλίας. Σειρῆνες Eustath. ad Dionys. p. 49.

Ad CAP. CXLII.

a *Homines*] Mallet Cl. Schefferus *hominem*, ut *hominem* opponat mulieri. Sed illa oppositio nihilominus constabit, si *homines* retineas. Hominem mulieri cum alii opponunt non raro, tum & jurisconsulti; Paulus Recept. Sent. Lib.

[b] ex luto finxit. Postea Vulcanus Jovis jussu ex luto mulieris effigiem fecit: [c] cui Minerva animam dedit, cæterique dii alius aliud donum dederunt; ob idque Pandoram nominarunt. Ea data in conjugium [d] Epimetheo fratri: inde nata est Pyrrha, quæ mortalis dicitur prima esse creata.

CXLIII. *Phoroneus.*

INACHUS Oceani filius [a] ex Archia sorore sua procreavit Phoroneum, qui [b] primus mortalium dicitur regnasse. Homines ante secula multa sine oppidis legibusque vitam exegerunt una lingua loquentes, sub Jovis imperio. Sed postquam Mercurius sermones hominum

c in-

Lib. v. Tit. 24. *Quod si eo homo vel mulier perierit, supremo supplicio afficiuntur.* Et sacri scriprores. Deuteron. XXII, vers. 22. Ἐὰν δ' εὑρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς &c. Marth. cap. XIX, vers. 10. Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός. Adde Pfoch. Diatrib. tmem. 619. Druf. ad Sulpic. Sever. Lib. I. Meurf. Crit. Part. II. 6. Barth. Adverf. Lib. XLII. 10. Dausq. ad Basil. Orat. pag. 151.

b *Ex luto*] Quod eleganter quidam non aqua, sed lacrymis macerasse eum dixit. Vide Srobæum Sermon. I. p. 21.

c *Cui Minerva animam dedit*] Lucianus de Prometh. pag. 16. Tom. I. edit. Bened. Ἀρχιτέκτων αὐτὸς ἦν, συνειργάζετο δέ τοι ἡ Ἀθηνᾶ ἐμπνέουσα τὸν πηλὸν, καὶ ἔμψυχα ποιοῦσα τὰ πλάσματα. Lactant. Argum. Lib. I. Met. Ovid. fab. 2. *Hominem ex humo imbri mollita finxit, cui Minerva spiritum immisit.* Aliter Fulgentius Lib. II. cap. 9.

d *Epimetheo fratri*] Frater is erat Promethei, ut cum aliis rradidit ipse etiam noster in Genealogiâ. Sed heic seriem orationis postulare observat Cl. Schefferus, ut ipsius Pandoræ intelligamus fratrem. quod tamen cum omnibus mythologis pugnar. Ovid. Met. Lib. I. fab 7. Pyrrha est Epimethei filia, soror patruelis Deucalionis. Eustath. in Iliad. pag. 18. Pandora Deucalionis & Pyrrhæ filia. Melius cum Hygino convenit Scholiorum brevium auctori ad Hom. Iliad. A. vers. 10. & Proclo ad Hesiod. pag. 30. ed. Heins. cujus tamen verba mitor pag. 46. Πανδώρας καὶ Ἐπιμηθέως γίνεται Δευκαλίων καὶ Πύῤῥα. Atqui Deucalion erat Promethei filius ex Asiâ.

Ad CAP. CXLIII.

a *Ex Archiâ*] *Melissam* eam appellat Apollodorus initio Lib. II. Schol. Euripid. ad Orest. vers. 933. *Meliam.* ut & Æschyli ad Promerh. vers. 921. & Homeri Iliad. A. 30. Quod rectius videtur. Certe inter Oceaninas etiam noster supra recensuit Meliam. In alia omnia abir Hieron. Chron. Euseb. *Phoroneus, Inachi filius & Niobes, leges primum judiciaque conscripsit. Quidam hujus filiam arbitrantur.*

b *Primus dicitur regnasse*] Lact. ad IV. Theb. Srat. vers. 589. *Hic est, qui primus Junoni sacrificasse dicitur, ut Dardanus Jovi. Phoroneus autem Inachi filius, qui primus mortalibus regnavit, cujus filiam Nioben, quia alia Tantali est, Jupiter primo mortalem dicitur compressisse.* Lege *è mortalibus* & *primam* pro *primo* ex Hygin. cap. 145. Idem Schol. ad Lib. I. vers. 541. *Iasus & Phoroneus antiqui reges Argivorum fuere, qui primi Junoni sacrificaverunt.*

[c] interpretatus est, unde [d] Hermeneutes dicitur esse interpres (Mercurius enim græce Hermes vocatur) [e] idem nationes distribuit; tum discordia inter mortales esse cœpit: quod Jovi placitum non est. Itaque exordium regnandi tradidit Phoroneo, ob id beneficium, quod [f] Junonis sacra primus fecit.

CXLIV. *Prometheus.*

HOMINES antea ab immortalibus ignem petebant, neque in perpetuum servare sciebant: [a] quod postea Prometheus in [b] ferula detulit in terras, hominibusque monstravit, quomodo cinere obrutum servarent. [c] Ob hanc rem Mercurius Jovis jussu deligavit eum in monte Caucaso ad saxum clavis ferreis, & aquilam apposuit, quæ cor ejus exesset. quantum die ederat, tantum nocte [d] crescebat. hanc

c *Interpretatus est*] H. e. interprete Scheffero, cœpit aliis linguis instituere sermones, & sic auctor exstitit variarum linguarum. Schol. Horat. ad Lib. III. od. 10. *Notum est Mercurium haberi inventorem sermonis, palæstræ, lyræ & furtorum. Verborum excogitator & nominum* audit apud Arnobium Lib. III. Sed veriora sunt, quæ de eo refert Diodorus Lib. V. pag. 342. Quem consule.

d *Unde Hermeneutes dicitur esse interpres (Mercurius enim Græce Hermes vocatur)*] Facile credo Cl. Scheffero hæc omnia includenda esse parenthesi; nec refragor reponenti *& interpres.* quanquam non valde id necessarium. Videtur enim velle interpretis vocabulum apud Græcos à Mercurio ducere originem. Scholiastes Horatianus: *Qui pacem ambiunt, oratione utuntur, cujus ipse Deus est: hinc caduceatores dicti, qui pacem petunt; quemadmodum feciales, qui bella denuntiant. Græce autem* Ἑρμῆς *dicitur* ἀπὸ τῆς Ἑρμηνείας. Adde August. C. D. Lib. VII. 14. Fulgent. Lib. I. Myth. cap. 22. Euseb. Præp. Euang. p. 29. edit. Rob. Stephani.

e *Idem nationes*] Arbitratur *item* scribendum Cl. Schefferus. Videor idem vitium detexisse cap. 57. Heic tamen ista correctione nihil opus videtur. Ovid. VIII. Met. 134. *An inania venti Verba ferunt; idemque tuas, ingrate, carinas?*

f *Junonis sacra primus fecit*] Correxeram *Junoni sacra*, quod librarium τὸ s geminasse existimarem. Quid tamen dubitare me aliquantulum faciat dixi ad cap. 40. ubi similiter scripsit, *Sacra Deæ Veneris per aliquot annos non fecerat.* Sed quo magis examino, eo magis id mihi videtur nimium insolens. Lactant. ad Stat. Theb. Lib. I. vers. 252. *Phoroneus rex Argivorum, qui primus dicitur Junoni templa dicasse, & sacrificiorum instituisse solennia.* Clemens Parænes. pag. 28. *Seu Phoroneus ille fuerit, seu Merops, seu aliquis alius, qui iis posuerunt templa & altaria, etiam sacrificia eis primi obtulisse dicti sunt.* Adde Arnob. Lib. VI. pag. 191. edit. Leid.

Ad CAP. CXLIV.

a *Quod postea*] H. e. ob quod. Cap. 136. *Quod Polyidus æstimans* &c. Vide notas ad cap. 16.

b *Ferula*] Vide Serv. ad Eclog. VI. vers. 42. Ferula est νάρθηξ, de quo Proclus ad Hesiod. Ἔργ. A. pag. 24. edit. Heins. Ἔστι πυρὸς ὄντως φυλακτικὸς ὁ νάρθηξ, ὑπεῖον ἔχων μαλακώτατα καὶ τρέφειν τὸ πῦρ καὶ μὴ ἀποσβεννύναι δυνάμενον.

c *Ob hanc rem*] Aliam præterea causam affert Schol. Æschyli Prometh. 1021. & noster Astron. II. 15.

d *Crescebat*] Cl. Scheff. *recrescebat.* Sa-

hanc aquilam post [e] triginta annos Hercules interfecit, eumque liberavit.

CXLV. *Niobe sive Io.*

[a] Ex Phoroneo & Cinna nati Apis & Nioba: hanc Jupiter [b] mortalem primam compressit: [c] ex ea natus est Argus, qui suo nomine Argos oppidum cognominavit. Ex Argo & Euadne [d] Crinus, [e] Piranthus, & [f] Basus nati

Sane in re simili ita loquitur cap. 55. *Qui jecur ejus exesset, quod cum lunâ recresceit.* Astron. II. 15. *Quæ assiduè noctu renascentia jecora exesset.* Audacius Paulinus *recretas vires* dixit pro *renatis*. Gloss. Steph. *Recrementum, σινίασμα, ἀπόπρισμα.* leg. *retrimentum.*

e *Triginta annos*] Ex Æschyli sententia reponendum esset XXXIV. Vide Astron. II. 15. Alii dicunt ab ipso Jove resolutum, *quod cum monuisset à Thetide abstinere, quod de ejus semine nasceretur, qui eum regno pelleret, sicut ipse Saturnum patrem, cui post sacramentum, quod eum nunquam se soluturum juraverat, annulum de ipsis vinculis clauso de monte Caucaso lapide dedit, ad pœnæ præteritæ indicium,* ut ait Servius loco modo laudato. Pro *clauso* mallem *clausum*. Hyg. Astron. *Annulos lapide & ferro conclusos.* Vel *inclusos*. Isidor. Orig. XIX. 32. *Prometheus fertur circulum ferreum incluso lapide digito circumdedisse.* Plin. Procem. Lib. 36. *Fragmentum saxi inclusum ferro ac digito, circumdatum, hoc fuisse annulum, & hoc gemmam.*

Ad CAP. CXLV.

a *Ex Phoroneo & Cinna*] *Laodice* est Apollod. Lib. II. *Telodice* Tzetzæ in Lycophron. pag. 38. Schol. Euripid. ad Orest. vers. 933. qui tamen multipliciter in Scholiis ad eum locum corruptus videtur, hunc in modum γενεαλογεῖ. Ἰνάχου δὲ καὶ Μελίας Φορωνεὺς καὶ Πηγεὺς ἐγένοντο. Φορωνέως δὲ καὶ Πειθοῦς ἐγένετο Αἰγιαλεὺς Ἀπία. ἀπὸ δὲ Εὐρώπης Νιόβη. Pro Ἀπία videtur scribendum, καὶ Ἆπις. Nisi mavis Ἄπαις ex Tzetze: Sed non males. Est enim Apis Phoronei filius etiam Schol. Hom. A. 30. Unde Ἀπία Peloponnesus Eustath. in Dionys. p. 59. Deinde *Ægialeus* Apollodoro & Tzetzæ non filius, sed frater est Phoronei. Nec Πηγεὺς caret suspicione. *Phegous* est Augustino C. D. Lib. 18. cap. 3. Puto utrobique scribendum *Phegeus*.

b *Mortalem primam compressit*] Euseb. Præpar. Lib. II. pag. 35. ed. Steph. Ζεὺς γὰρ πρώτῃ μὲν ὁμίγη γυναικὶ θνητῇ Νιόβῃ τῇ Φορωνέως. ἐσχάτῃ δὲ Ἀλκμήνῃ τῇ τοῦ Ἡρακλέους μητρί. Schol. Stat. Theb. IV. 589. *Phoroneus. Hic est qui primus Junoni sacrificasse dicitur, ut Dardanus Jovi. Phoroneus autem Inachi filius, qui primus mortalibus* (leg. *è mortalibus*) *regnavit, cujus filiam Nioben, quia alia Tantali est, Jupiter primo mortalem dicitur compressisse.* Hieronym. Chron. Euseb. *Niobæ primæ omnium mulierum mixtus est Jupiter, ut Græci perhibent, de quâ nascitur Apis, quem Serapin cognominant.*

c *Ex ea*] Et Apide, ut vult Schol. Hom. ad Iliad. A, 115.

d *Crinus*] Κρίασος est Apollodoro & Euripidis Scholiastæ cum loco modo adducto, tum ad Phœn. vers. 1124. quanquam ibi de matre variat. Ἄργος inquit, ὁ Διὸς γαμεῖ Πειθὼ τὴν Ὠκεανοῦ θυγατέρα. τοῦ δὲ γίνεται Κρίασος &c. *Criasus* ergo pro *Crino* restituendus Hygino; quod & Cl. Scheffero visum. Nec aliter eum appellat Augustin. C. D. Lib. XVIII. cap. 8.

e *Pirantus*] Πείρανθος est Apollodoro. *Piranthus* ergo scribe potius. Euripid. Scholiast. cum Pausaniâ Πείρασον appellat.

f *Basus*] *Iasus* existimo scribendum. Ἔκβασον vocat Euripid. Scholiast. à quo hisce tribus duo alii adjunguntur, *Epidaurus* nempe & *Tiryns*. Notavit Ægius ad Apollod. in antiquis codicibus inveniri Ἔκβασος, pro Ἴασος, ut videatur & ille Ἔκβασον hunc nominasse.

g *Ex*

ti. [g] ex Pirantho Callirhoe, Argus, [h] Aristorides, [i] Triopas. [k] hic * [l] ex hoc Eurisabe Anthus, Pelasgus, Agenor. ex Triope & Oreaside Xanthus & Inachus, [m] ex Pelasgo Laris, [n] ex Inacho & Argia Io. Hanc Jupiter dilectam compressit & in vaccæ figuram convertit, ne Juno eam cognosceret. Id Juno cum rescivit, Argum, cui undique oculi refulgebant, custodem ei misit. hunc Mercurius

g *Ex Pirantho Callirhoe*] Cl. Schefferus cum Scaligero rescribendum suspicatur, *ex Pirantho & Callirhoe*.

h *Aristorides*] Videtur hoc vocabulum olere glossam ejus, qui meminisset Argum, apud Ovid. I. Met. 624. Aristoridem dici, ut Ἀρέστορος υἱὸν ab Asclepiade apud Apollodorum, qui hunc Agenoris facit filium. Ab Asclepiade Strat. Eurip. Scholiastes ad Phœn. 1124.

i *Triopas*] Τριόπας Euripidis interpreti est Phorbantis & Eubœæ filius, cui calculum dat Pausanias.

k *Hic* *] Illud *hic* delendum puto, ut ex seq. *hoc* natum.

l *Ex hoc Eurisabe*] Bene & interponit legitque, *ex hoc & Eurisabe* Schefferus. Sed quem per illum *hunc* intelligemus? *Iasum*, ut putat Schefferus, suadente id Apollodoro p. 59. quod Iasum Agenoris patrem faciat. Sed Pausaniam, & Homeri ac Euripidis Scholiastas si respicias, *Triopam* dicas intelligendum. Pausanias Corinthiacis: *Argo Pirasus est natus & Phorbas: Phorbanti Triopas: Triopa Iasus & Agenor.* Homeri interpres ad Iliad. Γ. 75. Ἴασος καὶ Πελασγὸς Τριόπα παῖδες. quibus tertium Agenorem adjungit. Euripideus ad Orestem: Τριόπα δὲ ἐκ Σωΐδος ἐγένοντο δίδυμοι μὲν Πελασγὸς καὶ Ἴασος. νεώτεροι δὲ Ἀγήνωρ καὶ Ξάνθος. Censebam à primo ex his verbis corrigendum Hyginum, & reponendum, *ex hoc & Soide*. Sed turbare videtur, quod mox subnectit, *ex Triope & Oreaside*. Ubi pro *Triope* scripserim fidenter *Triopâ*, cujus mentionem etiam Astron. II. 14. facit. Dicamus duas habuisse uxores Triopam. ex priore natos Anthum, Pelasgum, & Agenorem; ex posteriore Xanthum & Inachum. Sed *Anthus* mihi suspectus. Hieron. Chron. Euseb. *Xanthus Triopæ Lesbum condidit.* Leg. *Triopa.* Vide Diodor. Lib. v. p. 347.

m *Ex Pelasgo Laris*] Hic *Laris* nusquam mihi invenrus. An scribendum *Lycaon*? Infra cap. 176. *Ad Lycaonem Pelasgi filium.* 225. *Lycaon Pelasgi filius.* Firmant conjecturam meam illa Hesiodi ab Eustathio & Strabone laudata, Τρεῖς ἐξεγένοντο Λυκάονος ἀντιθέοιο, Ὅν ποτε τίκτε Πελασγός. Et Tzetzes in Lycophron. pag. 83. ed. Steph. Πέλαγος (leg. Πελασγὸς) ἦν παῖς τοῦ Διὸς καὶ Νιόβης. οὗ καὶ Λυκάων παῖς ἦν ἐκ Μελιβοίας εἴτουν (leg. ἤγουν) Κυλλήνης. Adde Scholiast. German. Arctophylacis fabulâ.

n *Ex Inacho & Argia Io*] Schol. Euripidis: Ἰάσου δὲ καὶ Ἀργείας Ἰὼ ἐγένετο. Cui, quod ad patrem attinet, accedit Pausanias. Cum Hygino tamen Castor apud Apollodorum & complures tragici faciunt. Quam non inter se in cæcis hisce historiis tradendis consentiunt veteres, videre potes ex subjecta tabella.

Stemma IUS.

Secundum Pausaniam.	Secundum Hyginum.	Secundum Apollod.
Inachus.	Inachus.	Inachus.
Phoroneus.	Phoroneus.	Phoroneus.
Niobe.	Niobe.	Niobe.
Argus.	Argus.	Argus.
Phorbas.	Piranthus.	Iasus.
Triopas.	Triopas.	Agenor.
Iasus.	Inachus.	Argus Panoptes.
IO.	IO.	Iasus.
		IO.

rius Jovis juſſu interfecit. At Juno [o] formidinem ei miſit, [p] cujus timore exagitata, coegit eam ut ſe in mare præcipitaret: quod mare Ionium eſt appellatum. Inde in Scythiam tranſnavit, unde [q] Boſphorus fines ſunt dictæ. inde in Ægyptum, ubi parit [r] Epaphum. Jovis cum ſciret ſuapte propter opera tot eam ærumnas tuliſſe, formam ſuam ei propriam reſtituit, deamque Ægyptiorum [s] eſſe fecit, quæ Iſis nuncupatur.

CXLVI. *Pro-*

o *Formidinem ei miſit*] Pro, *immiſit*. Vide notas ad cap. 30. Ovid. I. Metam. 725. *Horriferamque oculis animoque objectat Erinnyn Pellicis Argolicæ*. Apollodorus in hac fabula: Τῇ βοῒ οἶστρον ἐμβάλλει. Schol. Horat. ad Artem: *Oeſtro agitata & in vaccam mutata in Ægyptum pervenit*. Atque ita Virgilius quoque III. Georg. 152. *Hoc quondam monſtro horribiles exercuit iras Inachiæ Juno peſtem meditata juvencæ*. Servius: *Nota eſt fabula Io Inachi filiam à Jove Junonis adventu converſam eſſe in vaccam. cui Juno immiſit œſtrum: quo toto orbe fatigata, tandem aliquando venit ad Ægyptum, & illic in Iſin converſa eſt. Tranſit autem per mare anguſtum, quod boſphorum appellatum eſt, nunc autem Helleſpontum dicitur*. Oeſtrum μύωπα βοῶν ἐλατῆρα appellat Coluthus. *Quem Romani aſylum dicunt, Græci œſtrum*. Lactant. ad Stat. Theb. Lib. I. vers. 32. Sed μύωπα ab œſtro diſtinguit Scholiaſtes Theocriti ad Eid. VI. 28. fruſtra ut puto. Vide Schol. Hom. ad Odyſſ. X. vers. 300. Sed ille ſecum diſſentit, & ad vers. 299. omnino diverſos eſſe vult οἶστρον & μύωπα. Gloſſ. Stephani. *Aſilus, furor*, οἰστρομανία. *Furioſus*, οἰστροπλήξ. Sophocles: Τᾶς οἰστροπλῆγος Ἰνάχου κόρης. Schol. Τῆς οἴστρῳ ἢ μανίᾳ πληγείσης. Confer Tzetzen ad Lycophron. p. 72. Oeſtrum quoque furiam interpretatur Philargyrius. Nimirum formidinem incutere furiarum eſt. Formidinem autem idolum fecerunt pagani. In Genealogiâ habes ſuperius, *Ex Marte & Venere Harmonia & Formido*. Schol. Æſchyli ad Prometh. vers. 563. φάσμα interfecti Argi, quem canem facit fuiſſe, ei objectum ſcribit.

p *Cujus timore exagitatam coëgit eam*] Barth. ad Stat. Tom. III, pag. 46. legit, *Exagitatam coëgit ut ſe*. Cl. Schefferus nihil mutat, ſed illis hæc accenſet, quæ, ut ait, non tam vitioſa, quam plebeio ſermonis generi propria ſunt. Ego unica literula addita ſcribendum putem *exagitatam coëgit eam ut ſe* &c. Amat noſter iſtas trajectiones vocum.

q *Boſphorus fines ſunt dictæ*] Cl. Schefferus, *Boſphori fines ſunt dictæ*. Nob. Heinſius conjectat, *unde Boſphorus ejus fines ſunt dictæ*. ut velit Scythiam Boſporo terminari. Ita ſane Tanais *Aſiam & Europam finis interfluere* dicitur apud Curt. Lib. VII. cap. 7. Vide tamen an placere & hoc poſſit, quod poſtea mihi in mentem venit, *unde Boſporus Mæotis fauces ſunt dictæ*. Nam Boſporum heic Cimmerium ſive Mæoticum intelligere debemus, de quo Euſtath. ad Dionyſ. p. 24. *Mæotis* autem pro *Mæotidis* potuiſſe ſcribere Hyginum, diſces ex iis, quæ dixi ad cap. 10. Schol. Horat. ad od. 13. Lib. II. *Boſporus Ponti ſunt fauces, ubi propter anguſtias aſſidua naufragia fiunt*. Capella Lib. VI. p. 221. *Dehinc Ponti ora, fauces Boſphori*. Uterque Boſporus fauces audiunt, ille Mæotidis, hic Ponti. Στόμα Πόντου Æſchylo Perſ. vers. 880. Adde Moſchopul. περὶ σχεδῶν pag. 84. Quod ait mare Ionium appellatum, de eo vide Tzetzen ad Lycophron. p. 504. De Boſpori vocabulo multis diſputat Schol. Apollon. ad Lib. II. 168. Poſſis etiam: *Unde Boſpori fauces* &c. στόμα Βοσπόρου apud Dionyſ.

r *Epaphum*] Ex Telegono. Euſeb. Chron. Ovid. I. Met. 748. *Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem Creditur eſſe Jovis*. Idem hic eſt, qui Oſiris, Apis, & Serapis ſive Sarapis. Vid. Herod. Thaliâ, & Lactant. Lib. I. cap. 21.

s *Eſſe fecit*] Sedigitus apud Gellium Lib. XV. 24. *Nono loco eſſe facile facio*

CXLVI. *Proserpina.*

PLUTON petit ab Jove Proserpinam filiam ejus & [a] Cereris in conjugium daret. Jovis negavit Cererem passuram, ut filia sua in Tartaro tenebricoso sit: sed jubet eum rapere eam, [b] flores legentem [c] in monte Ætna, qui est in Sicilia. in quo Proserpina dum flores cum Venere & Diana & Minerva legit, Pluton quadrigis venit, & eam rapuit. Quod postea Ceres ab Jove impetravit, ut dimidia parte anni apud se, dimidia apud Plutonem esset.

CXLVII. *Triptolemus.*

[a] CUM Ceres Proserpinam filiam suam quæreret, devenit ad [b] Eleusinum regem, cujus uxor [c] Co-

Luscinam. Ovid. VI. Met. 75. *Stare Deum pelagi longoque ferire tridente Aspera saxa facit.*

Ad CAP. CXLVI.

a *Cereris in conjugium daret*] Post τὸ *Cereris* excidisse *sibi* arbitror.

b *Flores legentem*] Legisse narcissos ajunt, cum raperetur. Vide Scholiast. Sophocl. ad Oedip. Colon. vers. 674.

c *In monte Ætnâ*] An in Ætna legebat flores, cum in raptoris manus incideret, Proserpina? & hoc est, quod ad Nem. A. tradit Pindari Scholiastes? Περσεφόνη περὶ τὰς τῆς Αἴτνης διατρίβουσα λειμῶνας, ἡρπάσθη παρὰ τοῦ Πλούτωνος. Sed ibi urbem Ætnam intelligere videri possit, de quâ Barth. ad Stat. Tom. II. pag. 934. An potius scribendum *in nemore Ennæ*? Arnobius Lib. V. *Consimiliter in alterâ fabula Hennæ nemus & flores quid sunt?* Confer Jul. Firm. in de E. P. R. Ovid. IV. Fast. 421. Diodorum Lib. V. Cic. IV. Verr. Sed mutare quicquam nos vetat luculentus locus Aristotelis libro περὶ θαυμ. ἀκουσμ. cap. 116. p. 101. edit. Sylburg. quem videre operæ erit pretium. Lactant. ad Stat. V. Theb. vers. 357. *Ut Proserpinam circa cacumen Ætnæ flores legentem raperet.* In Argum. Lib. V. Met. Ovid. fab. 6. *Uti Proserpinam circa Ætnam flores legentem cum Minerva atque Diana raperet.* Ad locum ergo, quo rapta est, respexit Seneca Herc. Fur. vers. 660. cum de Proserpina diceret? *Quam tota irrita Quæsivit Ætnâ mater.* Columella Lib. X. *Æquoris Ætnæi vernantia lilia carpsit, Raptaque Lethæi conjux modo facta tyranni.*

Ad CAP. CXLVII.

a *Cum Ceres*] Hanc fabulam tantum non iisdem verbis narrat Servius ad Georg. I. vers. 19. ut utrumvis ex altero descripsisse eam palam sit. Lactantius, qui & ipse ad II. Stat. Theb. 382. αὐτολεξεὶ Hyginum expressit, quin furti reus sit, non est dubitandum.

b *Eleusinum regem*] Vulgo tradunt Triptolemi patrem Celeum regem Eleusiniorum, & ad eum divertisse Cererem. Παυσανίας δὲ Τριπτόλεμον Ἐλευσίνιον λέγει. Φησὶ γὰρ Δήμητραν πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, ut testatur Apollodorus Lib. I. Pausanias Atticis: Ἐλευσῖνα δὲ ἥρωα, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν ὀνομάζουσι. An ergo scribendum *Eleusinem*? Non puto. *Eleusinum* nominant quoque Servius; Lactantius, & noster rursus cap. 275. Ὠνομάσθη δὲ, ait Harpocration, ἡ πόλις Ἐλευσὶς ἀπὸ Ἐλευσῖνος τοῦ Ἑρμοῦ. quæ totidem verbis exhibet Etym. magni auctor in voce ΕΛΕΥΣΙΣ. Sive illud Ἐλευσῖνα se-

se-

[b] Cothonea puerum Triptolemum pepererat, [c] seque nutricem lactantem simulavit. Hanc regina libens nutricem filio suo recepit. Ceres cum vellet alumnum suum immortalem reddere, [e] interdiu lacte divino alebat, noctu [f] clam

feras ad rectum in ης, sive in ος, parum referre existimo. Novimus veteres dixisse Ἰόβατος & Ἰοβάτης, *Acestes* & *Acestus*, *Zetes* & *Zetus*, & id genus alia valde ἀδιαφόρως. Lactant. ad XII. Theb. 628. *Ceres à Dite filiam raptam dum quærit, hospitio regis Eleusi fertur fuisse suscepta.* Leg. *Eleusini.* Non tamen valde ei repugnem, qui terminatione latina usum Hyginum statuere velit, ut *Titani* pro *Titanes* cap. 150. & 167. Sane adjective *Eleusina lampas*, *Eleusina Ceres* habemus apud Arnobium & Capellam. In loco illo Apollodori modo laudato τὸ Δήμητραν à mala videtur esse manu. Non ignoro quidem Tzetzen dixisse ad Hesiodum pag. 18. edit. Heins. Ἔχουσαν Δήμητραν εἰς Ἀθήνας ἐλθεῖν. Moschopulum ad eundem pag. 5. Δήμητραν τὸν σῖτον ἢ τοὺς καρπούς. Schol. Theocrit. ad Eid. XVII. Τὴν Δήμητραν λέγει ἢ τὴν Περσεφόνην. Sed cultiori utitur dictione Apollodorus, quam ut barbarè cum posterioris ævi Scholiastis loqui potuisse censendus sit. Certe in Etym. magni auctore, qui & ipse Δήμητραν & Δήμητρα in recto frequentat, atro id carbone notavit Sylburgius. Invenitur tamen Δήμητραν etiam apud Euseb. Præp. Euang. p. 34. & 52. ed. Steph. apud Hesych. in ΑΓΡΑΙ Δημήτρας. Cæterum Panyasis illius, quem heic sequitur Hyginus, corruptum vocabulum non semel apud German. Scholiasten, tanquam in Dracone, *Ut Pannasis Heracleas refert.* Legendum esse *Panyasis Heraclea*, ostendi ad Antoninum Lib. cap. 20. atque ita quoque exhibet edit. Sanctandreana. Præter Panyasin Heracleam scripsit etiam Herodorus, ut docet nos Heinsius ad Hesiod. pag. 84. Immo & Crispinus, si Fulgentio fides in voce *Antistare*. Panyasis restituendus quoque Tzetzæ Proleg. in Lycophron. Γεγόνασι δὲ ὀνομαστοὶ ποιηταὶ πέντε, Ὅμηρος, Ἡσίοδος, Παίνυσις, Ἀντίμαχος, ἢ Πείσανδρος. Leg. Πανύασις. Cæterum Pisander ille surrogandus mihi videtur in Thessandri locum qui Servii comment. occupavit ad Æn. II. 211. Scripsisse & eum Heracleam didicimus ex Suidâ & Athenæo. Cæterum Scholiastes Nicandri ab uxore Hippothoontis hospitio exceptam Cererem memorat, longe alios secutus auctores.

c *Cothonea*] Ita & Lactantius. Servius, *Cyntinea.* *Metaniram* dici à Pausania notat Micyllus. Atque ita quoque eam appellat Apollodorus Lib. I. Lœscherus Pausaniæ interpres in suo codice invenisse Μεγάνειρα videtur. Atque ita legitur etiam apud Diomed. Lib. III. p. 113. ed. Soter. Vitiosam eam esse scripturam disces ex Nobiliss. Heinsii notis ad Ovid. IV. Fast. 537. Sed Tzetzes ad Hesiod. Ἔργ. pag. 7. docuit me quosdam Triptolemi matrem facere *Polymniam*. Propius ergo à vulgata scriptura discesserimus, si Hygino restituamus *Polymnia* vel *Polymnea*. MSS. certè Lactantii repræsentant *Hionia*. *Neæra* est in marmore Arundeliano. Νεαίρα Schol. Hephæst. pag. 81. Nicandri Scholiastes illam Metanitam non Eleusini, sed Hippothoontis facit uxorem pag. 72. edit. Col. Cum Polymnia inventrix feratur φυτουργίας, optimè omnium heic *Polymnia* scribi existimem.

d *Seque nutricem lactantem simulavit*] Τὸ *nutricem* deletum vellet Cl. Schefferus. Ego nil temerè putem mutandum. Servius habet: *Seque nutricem pueri amore ducta simulavit.* Lactantius: *Seque nutricem simulabat.* *Lactantem nutricem* existimo dixisse Hyginum, quia & *assa nutrix* est, quæ lac non præstat infantibus, sed solum diligentiam adhibet, ut loquitur Schol. Juvenal. ad Stat. XIV. 208.

e *Interdiu lacte divino*] Servius; *cum lacte divino.* Mallem *cum lacte* &c. Immo ita legi debet etiam apud Hyginum, qui τὸ *cum* malè omisit.

[f] clam in igne obruebat. Itaque præterquam solebant mortales, crescebat. Et sic fieri [g] cum mirarentur parentes, eam observaverunt. Cum Ceres eum vellet in ignem mittere, pater [h] expavit. Illa irata Eleusinum exanimavit; at [i] Triptolemo alumno suo æternum beneficium tribuit. [k] nam fruges propagati * currum draconibus junctum tradidit, [l] quibus vehens orbem terrarum frugibus [m] obsevit. Postquam domum rediit, [n] Celeus eum pro benefacto in-

f *Clam in igne*] Deest *noctu*. Supplendum ergo, *noctu clam in igne*. Servius habet: *Noctu in ignem clam obruebat*. Lactantius: *Noctu clam igne eum obruebat*. Apollod. Lib. 1. Τὰς νύκτας εἰς πῦρ κρύπτειν τὸ βρέφος. Idem fecisse Thetidem Achilli suo idem refert, ut & Lycophron apud Hom. Schol. ad Iliad. Π. 36. & Tzetz. ad Lycophron. pag. 39. Geminum germanum est, quod in vita Eliæ memorat Epiphanius: Καὶ ὅτε, inquit, ἔτεκεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἴδεν Σοβὰχ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὀπτασίαν, ὅτι ἄνδρες λευκοφανεῖς προσηγόρευον, καὶ ὅτι ἐν πυρὶ αὐτὸν ἐσπαργάνουν &c.

g *Cum mirarentur parentes, eam* &c.] Ita distinguo. Male incisum erat positum ante τὸ *parentes*. Servius: *Id sic fieri cum pater admiraretur*. Unde vides Hygino in præcedentibus esse restituendum, *id sic fieri*. Lactantius habet: *Cum hoc pater miraretur*.

h *Expavit*] Servius & Lactantius, *exclamavit*. quod puto rectius. Tzetzes in Lycophron. Γ'δυνῆθη τῆ Πηλέως πλὴν Θέτιν βάλλουσαν αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ, καὶ βοήσαντος, συνέβη ταύτην πρὸς Νηρηΐδας ὑποχωρῆσαι.

i *Triptolemo alumno*] Deiphontem Triptolemi fratrem Cereris alumnum facit Apollodorus. Schol. Nicandri Celeum conjectum in ignem à Cerere narrat pag. 32. Ἡ Δημήτηρ Κελεὸν λαβοῦσα ἀνέτρεφεν εἰς υἱόν. Βουληθεῖσα δὲ αὐτὸν ἀθανατίσαι, συνεχῶς εἰς τὸ πῦρ ἔβαλλεν &c.

k *Nam fruges propagati*] Servius habet: *Nam ad fruges portandas currum draconibus junxit, deditque* &c. Censeo ex Hygino in Servio rescribas *propagandas*, præsertim cum & Lactantius exhibeat: *Fruges ei propagandas, & currum draconibus junctum tradidit*. Schol. German. Fab. Canis: *Jussit ut in reliquas terras propagaret*. Hyginum forte non male restituas, si *propagatum* legas pro *propagati*, quanquam non valde displicet, quod Cl. Schefferus conjecit, *propagare*, non rantum, quia legi cap. 27. *Responsum accepit mortem cavere*. 88. *Exit sanguinem abluere*. 145. *Deam esse fecit*. Sed quod & optimi scriptores ita loquantur. Ovid. in hac fabulâ v. Met. 660. *Rursusque per aëra misit Mopsopium juvenem sacros agitare jugales*. Horat. 1. od. 23. *Frangere persequor*. Æn. v. 248. *Magnum dat ferre talentum*. Propert. Lib. 1. el. XVI. *Mittit me quærere*. Cælius 1. Histor. *Mittit visere*.

l *Quibus vehens*] Lactantius & Servius: *Quibus ille vectus*. Sed Hyginianum elegantius est. Sueton. Neron. 34. *Terra marique prætervehentes*. Apul. 1. Mil. *Equo indigena peralbo vehens*. Nepos Timoth. cap. 2. *Circumvehens Peloponnesum*. Unde vector qui vehitur. Nec dissimile *gestans* de eo qui gestatur apud Sueton. Domit. cap. XI. Adde quæ ad Justin. Lib. XI. cap. 7. congessit Freinshemius, & Anal. Lib. III. cap. 9. Vossius.

m *Obsevit*] Servius, *abscrevit*. Lege ex Hygino & Lactantio *obsevit*. Idem vitium occurrit apud nostrum cap. 277.

n *Peleus*] Servio est *Cephalus*, Lactancio *Cepheus*. Ubique emendandum esse *Celeus* vel tyrunculus non rudissimus videat. Apollodorus Lib. 1. Δήμητρα μὲν Κελεὸς εἰς τὴν Ἐλευσῖνα ὑπεδέξατο. Virg. 1. Georg. 165. *Virgea præterea Celei vilisque supellex*. Ad quem versum Servius: *Id est, vasa viminea, qualia Ceres Celeo quondam monstravit*. Cubant ergo in vitio & illa ad vers. 19. *Quod munus ei Ceres dedit propter humanitatem patris Icari*. Lege *Celei*.

interfici jussit: [o] sed re cognita, jussu Cereris Triptolemo regnum dedit: [p] quod ex patris nomine Eleusinum nominavit. [q] fierique sacrum instituit, quæ Thesmophoria græce dicuntur.

CXLVIII. *Vulcanus.*

VULCANUS cum rescit Venerem cum Marte clam concumbere, & se virtuti ejus obsistere non posse, catenam ex adamante fecit, & circum lectum posuit, ut Martem astutia deciperet. Ille [a] cum ad constitutum venisset, concidit cum Venere in plagas, adeo ut se exolvere non posset. Id Sol cum Vulcano [b] nunciasset, ille eos nudos

lei. Vel *Rhari* potius cum doctissimo Perizonio nostro ex Pausaniâ in Atticis pag. 10. Confer Ovid. Lib. IV. Fast. 508. & seqq. Vossii notas ad Just. Lib. II. 6. Etym. magn. in Ἀ'ρὴν. Restituendum idem vocabulum Lactantio in Stat. Lib. VII. Theb. vers. 407. *Eleusis civitas Atticæ regionis est, in qua regnavit Telens, qui Cererem, dum filiam quæreret, liberalissimè suscepit hospitio.* Legendum *Celeus* esse quis dubitet?

o *Sed re cognita, jussu*] Ita & Lactantius habet. Corrigatur ergo Servius, in quo corrupte legitur: *Sed per cognita jussa Cereris Triptolemo regnum tradidit.*

p *Quod ex patris nomine*] Servius auctior heic est: *Qui accepto regno oppidum constituit, quod ex patris nomine Eleusinum nominavit.* Et Lactantius: *Ibique oppidum constituit, quod ex patris sui nomine appellavit Eleusinum.* Et sane apud nostrum quoque cap. 277. *Eleusinum* oppidi non regni vocabulum. Sed ubique videtur scribendum *Eleusinam.* Gloss. MSS. ad illa Georg. I. Virg. *Puer monstrator aratri: Alii Triptolemum Celei filium dicunt, alii Osirim putant; ob quam* (leg. *ob quam rem*) *ab Ægyptiis inter Deos sit relatus; Triptolemus Celei regis Eleusinæ filius fuit, qui usum serendi primus mortalibus tradidit. Bene autem de nomine tacuit, & generaliter ait puer. Nam non unus in toto orbe monstravit, sed diversi in diversis locis.* Et paulo post: *Eleusina civitas Græciæ haud longe ab Athenis, in qua cum regnasset Celeus, & Cererem quærentem filiam suscepisset hospitio, pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturæ.* Hieron. Chron. Euseb. *Eleusinæ regnavit Celeus.* Tullius ipse I. Nat. Deor. *Omitto Eleusinam sanctam illam & augustam, ubi initiantur gentes* &c. Πόλιν Ἐλευσῖνα appellat Schol. Homer. Iliad. Σ. 491. *Eleusinum* tamen οὐδετέρως invenitur apud Æthicum.

q *Fierique sacrum instituit*] Legerim cum Servio: *Cererique sacra primus instituit.* Quod & Lactantius suadet, qui in suos commentarios prorsus eadem transtulit: *Cererique sacra primus instituit, quæ Thesmophoria Græcè appellantur.* Etiam agon Cereris celebratus fuit Eleusine, de quo Pind. Schol. ad Isthm. od. I. Ὅτι ἐν Ἐλευσῖνι Δημητρὸς ἐστὶν ἀγὼν, καὶ στέφανος ἐκεῖ κεῖται.

Ad CAP. CXLVIII.

a *Cum ad constitutum venisset*] Ad constitutum puta locum vel tempus. Varro R. R. Lib. II. cap. 5. *Qui tam sero ad constitutum venisset.* Petron. *Et nos metu criminis non veniremus ad constitutum.* Juvenal. III. 12. *Hic ubi nocturnæ Numa constituebat amicæ.*

b *Nunciasset, ille eos*] Cl. Schefferus, *& ille eos.* Sed hic pro *vidit* mallet aliquis *vidisset.* Neque enim satis bene tempora perfecta diversorum modorum (de futuris observarunt id jam alii) vi-

dos cubantes vidit, [c] deos omnes convocavit, * viderunt. Ex eo Martem id ne faceret pudor terruit. Ex eo conceptu nata est Harmonia, cui Minerva & Vulcanus vestem sceleribus tinctam muneri dederunt: ob quam rem [d] progenies eorum scelerata extitit. Soli autem Venus ob indicium [e] ad progeniem ejus semper fuit inimica.

CXLIX. *Epaphus.*

JUPITER Epaphum, quem ex Io procreaverat, Ægypto oppida communire, ibique regnare jussit. Is oppidum primum Memphim, & alia plura constituit: & [a] ex Cassiopeia uxore procreavit filiam Libyen, à qua terra est appellata.

CL. *Ti-*

videntur posse copulari. Facit id tamen noster cap. 165. *Minerva & Venus cum eam irriderent, quod & casia erat & buceas inflaret.* Cap. 27. *Cum productus esset, ut mendacium morte puniretur, & illa aliter esse vidit.* Astron. II. 24. *Quod prima fuerit Herculis hae certatio, & quod cum inermis interfecit.* Lib. I. cap. 8. *Cum sol pervenit & efficiat.* Quintil. Declam. XIV. *Si, quantum affirmas, miserearis ac diligis.* Ita & Coloniensis ed. anni 1521. Sed legerim, *miseraris ac diligis*, ut Colinæus edidit. Idem tamen Declam. XVIII. *Date, Judices, patrem, qui filium mori velit & credit.* Sic editi omnes. Fulgent. Mythol. II. 9. *Quod mundus & celeri quadam volucritate versetur, & cadaverum nascentium occidentiumque perennitate depascitur.* Capella Lib. I. *Et licet hic cursor Apollinei plerumque axis celeritate vincatur, ac remorata statione consistens captat demum festinata prævertere.* Florus Lib. II. 15. *Quod adversus Numidas semel parasset classem, & exercitum, frequens autem Masinissa fines territabat.* Adde notas ad cap. 125. & 126. Notandum interim tamen, quod ad cap. 4. nobis dictum, copulativam particulam & tam sæpe in hoc scripto omitti, ut non tam librarii vitio, quam studio ab auctore ipso factum id videri possit.

c *Deos omnes convocavit * viderunt*] Barthius ex MS. *Deos omnes convocat. Dii riserunt.* Cl. Schefferus mavult. *Deos omnes convocavit: ii riserunt.* Utraque correctio convenit cum circumstantiis fabulæ. Hom. Odyss. θ. ubi adulterium hoc perquam festivè depingit: Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι, Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.

d *Progenies eorum*] Armoniæ & cui nupta fuit, inquit Schefferus. Adi ejus notas ad cap. 7. Sed pro *Armonia* rectius scripseris *Harmonia* ex Geneal. ubi rectè habet, *Ex Marte & Venere Harmonia & Formido.* Ἁρμονίη est Hesiodo Θ. 975. Nupsit autem Cadmo. Vid. cap. 6. & 155.

e *Ad progeniem ejus semper infesta fuit*] Fulgent. Lib. II. *Illa dolens quinque filias Solis amore succendit, id est, Pasiphaen, Medeam, Phadram, Circen, Dircen.* Et Servius de Pasiphae ad Ecl. VI. 52. *Ob iram scilicet Veneris, quæ irata Soli, quod se, ut quidam, Anchisa, ut alii, Marti conjunctam prodidisset, sobolem ejus inhonestis amoribus subjecit, ut Circen, Medeam, Pasiphaen.* Vide præterea Ovid. Epist. IV. Heroid. vers. 53. Senecam Hippol. vers. 124.

Ad CAP. CXLIX.

a *Ex Cassiopeiâ*] Nihil heic mutandum. Illustrant hanc fabulam illa Lactantiana ad Theb. IV. 737. *Jupiter Epa-*

CL. *Titanomachia.*

POSTQUAM Juno vidit Epapho ex pellice nato tantam regni poteſtatem eſſe, curat in venatu ut Epaphus necetur: Titanoſque hortatur, Jovem ut regno pellant, & Saturno reſtituant. Hi cum conarentur in cœlum aſcendere, eos Jovis cum Minerva & Apolline & Diana præcipites in Tartarum dejecit. Atlanti autem, qui dux eorum fuit, cœli fornicem ſuper humeros impoſuit, qui adhuc dicitur cœlum ſuſtinere.

CLI. *Ex Typhone & Echidna nati.*

Ex Typhone gigante & Echidna [a] Gorgon, [b] canis Cerberus triceps, draco, qui mala Heſperidum trans oceanum ſervabat: Hydra, quam ad fontem Lernæum Hercules interfecit: Draco, qui pellem arietis [c] Colchis ſervabat: Scylla, quæ ſuperiorem partem mulieris, [d] inferiorem canis, & canes ſex ex ſe natos habebat: Sphinx, quæ in Bœotia fuit: Chimæra in Lycia, [e] quæ priorem partem leonis figuram, poſteriorem draconis habebat, media ipſa Chimæra. Ex Meduſa Gorgonis filia & Neptuno nati ſunt, Chryſaor, & equus Pegaſus: ex Chryſaore & Callirhoe, Geryon trimembris.

CLII. [a] *Ty-*

paphum, qui hoc petiverat, in Ægyptum oppida communire, ibique regnare juſſit. Oppidum Memphin & alia plura conſtituit, & ex Caſſiopâ uxore ſuſcepit filiam Libyen, quæ poſtea in Africa regnum poſſedit, cujus nomine terra Libyes (leg. *Libye*) *eſt appellata.*

Ad CAP. CLI.

a *Gorgon*] Hic in Genealogiâ ex Ceto Stheno, Euryalen, & Meduſam generaſſe dicitur.

b *Canis Cerberus triceps*] Heſiod. Θ. 312. & Tzetzes Chil. I. 36. quinquaginta, Horat. Lib. II. od. 13. centum ei capita tribuit ſequutus Pindarum. Vide Schol. Heſiod. ad Θεογ. pag. 277. ed. Heinſ. & Horatianum p. 114. ed. Cruq. qui centicipitem dici cenſet Cerberum *propter multitudinem anguium, qui è capite ejus eminebant.*

c *Colchos*] Subauditi vult *ad* ſive *apud* Cl. Schefferus. Ego ex Geneal. *Colchis* legere malim. *Draco*, inquit, *qui pellem auream Colchis ſervabat.* Durum illud alterum, &, ut puto, ſine exemplo inauditumque.

d *Inferiorem canis*] Idem tradidit in Geneal. Cap. autem 125. *Inferiorem partem piſcis habuiſſe dicitur.* Quod convenit cum denariis gentis Pompejæ. Vide Spanhem. in de Numm. p. 233.

e *Quæ priorem partem*] H. e. ſecundum priorem partem. Heraclitus περὶ ἀπίστων cap. 15. Ταύτην Ὅμηρος εἰκονογραφῶν φησι, Πρόσθε λέων, ὄπισθε δὲ δράκων, μέση δὲ χίμαιρα. Lege ὄπισθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα. Vide ſupra cap. 57.

Ad

CLII. [a] *Typhon.*

[b] TARTARUS ex Terra procreavit Typhonem immani magnitudine, specieque portentosa, cui centum capita draconum ex humeris enata erant. Hic Jovem provocavit, [c] si vellet secum de regno certare. Jovis fulmine ardenti pectus ejus percussit. [d] cui cum flagraret, montem [e] Ætnam, qui est in Sicilia, super eum imposuit: qui ex eo adhuc ardere dicitur.

[f] PHÆTHON Solis & Clymenes filius, cum clam patris currum conscendisset, & altius à terra esset elatus, præ timore decidit in flumen Eridanum. Hunc Jupiter cum fulmine percussisset, omnia ardere cœperunt. Jovis, ut omne genus mortalium [g] cum causa interficeret, si-

Ad CAP. CLII.

a *Typhon*] Anton. Liberalis cap. 28. Τυφὼν ἐγένετο γῆς υἱὸς ἐξαίσιος δαίμων πρὸς ἰσχύν. καὶ ὄψιν παρηλλαγμένος. ἐπεφύκεσαν γὰρ κεφαλαὶ πλεῖσται καὶ χεῖρες, καὶ πτέρυγες. Puto excidisse voculam οἱ. Lego, ἐπεφύκεσαν γάρ οἱ. Lucianus Asino: Καὶ ἄφνω πτερὰ ἐκφύεται αὐτῇ. Schol. Eurip. ad Phœn. 1161. Τυφὼς περισσὸς δαίμων, καὶ τὸ σφοδρὸν τῶν ἀνέμων. Schol. Æschyl. ad Prom. vers. 331. Μετὰ ταῦτα ἡ γῆ εὐνῇ μιγεῖσα τῷ Ταρτάρῳ τὸν ἑκατοντακέφαλον Τυφῶνα ἐγέννησεν, ἁπάντων θηρίων ἀγρίων ἔχοντα κεφαλάς. De ortu Typhonis quæ ad Iliad. β. p. 261. ed. Bas. refert Eustath. etsi nimium mira sunt, quia tamen prolixiora sunt, exscribere operæ pretium non duxi. Adeat ipsum, qui volet, & Tzetz. in Lycophr. p. 38. ed. Steph.

b *Tartarus ex terrâ*] Etymol. Τυφωεύς. Ἡσίοδος αὐτὸν γῆς γενεαλογεῖ. Στησίχορος δὲ Ἥρας μόνης κατὰ μνησικακίαν Διὸς τεκούσης αὐτόν.

c *Si vellet secum de regno certare*] Lactant. ad Stat. II. Theb. 595. *Ut, si vellet, secum de regno certaret.*

d *Cui cum flagraret*] Si vera est hæc scriptura, illa *super eum* redundant, estque dictum ut illa Deuter. IV. 7. Ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστιν αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς. & IX. 28. Ὅθεν ἡμᾶς ἐξήγαγες ἐκεῖθεν. Psal. XIX. 3. ὧν οὐχὶ ἀκούονται φωναὶ αὐτῶν. *Quorum non audiuntur voces eorum*, transtulit vulgatus interpres: Sed rectius puto τὸ *cui* in *qui* mutaveris. Ita enim Lactantius ad Statii illum versum modo laudatum, ubi hanc fabulam ex Hygino transcriptam inveni.

e *Ætnam super eum imposuit*] Lactantius, *Ætnam ei superimposuit.* Statius: *Superimposito moles geminata Colosso.* Secundum Virgilium Æn. IX. 716. *Inarime Jovis imperiis imposta Tiphœo.* Ætna autem Encelado Lib. III. 578. Sic idem pater ille Deorum Ophioni imposuit montem ab eo dictum Ophionium, ut nos docet Hom. Schol. ad Iliad. Θ. 479. De versu Virgiliano consule Brodæum ad Q. Calabri Lib. XII. Claver. ad Claud. R. P. III. 184. Voss. Etymol. in SIMIA. Male legitur in Lycophronis interprete p. 179. ἐν Ἀρίθμοις ὄρεσι. Scrib. Ἀρίμοις. Fuerunt etiam, qui Ætnam Briareo impositum dicerent. Vide Schol. Callim. IV. 14.

f *Phaëthon*] Etiam heic peccatum ab illo esse, qui additis lemmatis in capita dispescuit hanc mythologiam, recte observat Cl. Schefferus. Longè enim hæc alia à præcedenti fabula.

g *Cum causa*] H. e. *Cum Phaëthonte*, inquit Schefferus. Vide si verius sit, *sub prætextu vel obtentu aliquo.* Causa enim sæpe quælibet πρόφασις dicitur.

h *In*

ſimulavit ſe id velle extinguere: amnes undique irrigavit, omneque genus mortalium interiit, præter Pyrrham & Deucalionem. At ſorores Phæthontis, quod equos injuſſu patris junxerant, [h] in arbores populos commutatæ ſunt.

CLIII. *Deucalion & Pyrrha.*

CATACLYSMUS, quod nos diluvium [a] vel irrigationem dicimus, cum factum eſt, omne genus humanum interiit, præter [b] Deucalionem & Pyrrham, qui [c] in montem Ætnam, qui altiſſimus in Sicilia eſſe dicitur, fugerunt. Hi propter ſolitudinem cum vivere non poſſent, [d] petierunt ab Jove, ut aut homines daret, aut eos pari cala-

h *In arbores populos*] Virgil. Ecl. VI. 62. in alnos converſas fuiſſe canit. Æn. autem X. 190. in populos, ut noſter heic vult, Schol. Germ. Eridano. Hom. ad Odyſſ. P. 208. & Diod. Lib. V. Nam in αἰγείροις eas converſas tradunt. Αἴγειρος autem propriè *populum nigram* denotat. Corrupte αἰχείροις dicuntur apud Homeri Scholiaſten. Confer. Not. ad Geneal. Iſidorus Orig. Lib. XVI. 9. *Electrum autem vocari fabuloſa argumentatio dedit. Namque Phaëtonte fulminis ictu interempto, ſorores ejus luctu mutatas in arbores populos, lacrymis electrum omnibus annis fundere juxta Eridanum amnem: & electrum appellatum, quoniam ſol vocitatus ſit elector, plurimi poëtæ tradiderunt. Conſtat autem non eſſe ſuccum populi, ſed pineæ arboris.* Scrib. *elector.* Reſpexit Plin. Lib. XXXVII. 2. Perperam & cap. 23. ejuſdem libri Iſidor. *Sol enim à poëtis electron vocatur.* Plura infra ad cap. 154.

Ad CAP. CLIII.

a *Vel irrigationem*] Gloſſam eſſe autumat Cl. Schefferus, quod ſequatur, *factum eſt.* Ego hoc amplius τὸ *factum* mutaverim in *factus*, ut ad *Cataclyſmus* referatur: niſi *Cataclyſmum* neutro genere ſcripſit, ut *theſaurum*, *Peloponneſum*, & alia id genus inveni apud nonnullos deterioris ætatis ſcriptores. Certe *Cataclyſmum* neutro genere videtur poni in notis Tyronis pag. 194. ut *baptiſmum* apud Cyprianum in Sententiis Concilii Carthag. *Cum non ſit baptiſmum niſi in eccleſia unum.* Adde notas ad cap. 84. & 3.

b *Deucalionem*] Hic Promethei & Pandoræ filius fuiſſe traditur ab Heſiodo & Apollonio Lib. III. 1085. ad quem verſum conſule Scholia, & Lucianum in Deâ Syriâ; unde diſces, Deucalioni quæ tribuuntur, ea maximam partem convenire Noacho. Triclinius in Pind. Olymp. 9. matrem Deucalionis Clymenen facit. Ἰαπετοῦ, inquit, παῖδες Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθεύς. Προμηθέως καὶ Κλυμένης Δευκαλίων ὁ καὶ Ὀποῦς καλούμενος. Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, Πύῤῥα.

c *In montem Ætnam*] Servius ad Ecl. VI. 41. in monte Atho ſervatos eos prodit. Ovid. I. Met. 317. in monte Parnaſſo, quem Λαρνασσὸν vocatum primitus tradit Andron apud Apollon. Schol. ad Lib. II. vers. 713. & Etym. in Παρνασσὸς, quod ibi adhæſerit ἡ λάρναξ τοῦ Δευκαλίωνος, cujus Lucianus quoque meminit in de Saltatione p. 930. Tom. I. edit. Bened. Nihil tamen heic mutandum. Audi Scholiaſten Germanici Aquario: *Nigidius Hydrochoon ſive aquarium exiſtimat eſſe Deucalionem Theſſalum, qui maximo Cataclyſmo ſit relictus cum uxore Pyrrha in monte Ætna, qui eſt altiſſimus in Siciliâ.*

d *Petierunt ab Jove*] Immo à Themide quæſierunt rationem genus huma-

calamitate afficeret. Tum Jovis juſſit eos lapides poſt ſe jactare. quos Deucalion jactavit, viros eſſe juſſit: quos Pyrrha, mulieres. Ob eam rem Laos dictus: [e] Laos enim græce lapis dicitur.

CLIV. *Phæthon Heſiodi.*

[a] PHAETHON [b] Clymeni Solis filii & Meropes nymphæ filius, quam Oceanitidem accepimus, cum [c] indicio patris avum Solem cognoviſſet, impetratis curribus male uſus eſt. nam cum eſſet propius terram vectus, vicino igni omnia conflagrarunt: [d] & fulmine ictus [e] in flumen Padum cecidit. Hic amnis à Græcis Eridanus dicitur, [f] quem Pherecydes primus vocavit. Indi autem quod calore vicini ignis ſanguis in atrum colorem verſus eſt, nigri ſunt facti. Sorores autem Phaethontis, dum interitum deflent fratris, in arbores ſunt populos verſæ. Harum

manum reparandi. Auctores Ovidius, Arnobius, Lactantius, aliique. Cum Hygino tamen faciunt Apollod. Lib. I. Tzetzes Chil. VIII. 134. Schol. German. Aquario. Euſtaht. ad Hom. Iliad. A. pag. 18. ed. Baſ. Non ergo cauſa erat, cur erroris à Barthio & Elmenhorſtio argueretur Hyginus. Majori jure notent Horat. commentatorem ad Lib. I. od 2. ubi Apollinem ab illis conſultum tradit.

e *Laos*] Scribo, λάας. Apollod. Lib. I. Ὅθεν καὶ λαοὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ λάας λίθος. Schol. German. *Ob quam rem λαὸς Græcè populus dicitur, quia λάας antiquitus lapis dicitur.* Confer Schol. Hom. ad Iliad. A. 10. Etym. magnum in Λαοί. Alluſit huc Ovidius I. Met. *Inde genus durum ſumus experienſque laborum, Et documenta damus, qua ſimus origine nati.* Putes reſpexiſſe Virgil. I. Georg. 63. *Unde homines nati durum genus.* Ubi Servius: *Nam & Græcè populi λαοὶ dicuntur à lapidibus. λάοι enim lapides dicuntur.* Lege, λάες. Lapides autem iſtos nova hominum ſemina ſumſerunt ex petra Agdo, narrante Arnobio Lib. V. Cæterum Etymologiæ hujus alias cauſas affert Schol. Pindari ad Olymp. θ. & Euſtath. ad Homericum, quem laudavi modo, locum.

Ad CAP. CLIV.

a *Phaëthon Heſiodi*] In opere forte aliquo deperdito iſtam fabulam tradidit Heſiodus. In Θεογονίᾳ, quæ hodie exſtat, Phaëthontem Cephali & Auroræ facit filium.

b *Clymeni ſolis filii*] Cap. 152. *Ex Clymene & Sole* dicitur natus. Atque ita & Ovidius I. Met. Servius ad Ecl. VI. aliique. Quos heic ſecutus ſit auctores, nondum comperi.

c *Indicio patris*] *Matris* ſecundum Naſonem Met. I. Heinſius.

d *Et fulmine*] *At fulmine* mallet Cl. Schefferus. Vide notas ad cap. 8.

e *In Padum*] Ariſtoteles in Admirandis *in lacum vicinum illi flumini* cecidiſſe refert.

f *Quem Pherecydes primus vocavit*] Sententia eſt κατὰ Schefferum, Pherecydem primum excogitaſſe vocabulum Eridani. Ego ſententiâ non multum diverſâ volui antehac, *Quem Pherecydes Padum vocavit.* h. e. quo nomine Pherecydes Padum vocavit: niſi mavis, *quem Pherecydes Padum putavit.* Vel, *quem Pherecydes primus Padum vocavit.* Schol. Germanici Eridano. *Ab Arato & Pherecyde Eridanus Padus eſſe putatur.* Servius Æneid. VI. 659. *Qui*

in

rum lachrymæ, ut Hesiodus indicat, in g electrum sunt duratæ: Heliades tamen nominantur. Sunt autem, Merope, Helie, Ægle, Lampetie, Phœbe, Ætherie, Dioxippe. Cygnus autem rex Liguriæ, qui fuit Phaethonti propinquus, dum deflet propinquum, in cygnum conversus est. Is quoque moriens flebile canit.

CLV. *Jovis filii.*

[a] LIBER ex Proserpina; quem Titanes [b] carpserunt: Her-

in Italia, id est, in Venetia Padus vocatur. Certum est à quodam poëta vocabulum Eridani esse fictum. Vide Herod. Thaliâ pag. 106. edit. Hervag. Eustath. ad Dionys. p. 10. Cato ille supposititius in Originum libris: *Padus ante a duce Coloniarum Eridanus, sed à profunditate Botigon ab Hetruscis, & Botigum à Liguribus, & à circa arbore picea Gallicè Padus appellatur.* Βόχορος est Theoni ad Aratum pag. 144. ed. Valder. quod mutat in Βόδινκος Editor Londinensis. Servius ab Eridano Solis filio adpellatum vult ad Æn. VI. 659. Capella Lib. V. *Italia etiam Pado flumine memoranda, quem Græcia dixit Eridanum.* Certè Eridani vocabulum est antiquius. Diodorus Lib. V. *In ostia Padi delapsus est, qui quondam Eridani nomen habebat.* Si Βατραχομυομαχία Homerum, ut Martial. Apophoret. 183. & in voce Ἀκάστης Thomas magister censent, habet auctorem, notum erat jam ante Pherecyden Eridani vocabulum. Legitur enim in eâ vers. 20. παρ' ὄχθαις Ἠριδανοῖο. Confer Plin. Lib. III. cap. 16.

g *Electrum*] Philargyrius ad Georg. III. 522. *Quod à nobis succinum appellatur, electrum vocant Græci.* Servius ad Æn. VIII. 402. *Secundum Plinium in Naturali Historiâ sunt tria electri genera; unum ex arboribus, quod succinum dicitur* &c. Priscianus Periegesi: *Hic electra legunt alnis stillantia Celtæ, Succina quæ memorant, mellis vinive colore.* Videndi de electro Plin. Lib. XXXVII. cap. 2. Isidorus Lib. XVI. cap. 23. & 9. Cassiodorus Var. II. 2. Solinus cap. 33. Diodorus Lib. V. Alciatus Parerg. Lib. VII. cap. 4. Brodæus in Q. Calabri Lib. V. Hoelzlinus ad Apollon. IV. 604. Fabricius Commentario in poëtas Christianos, in vocibus *Electrum* & *Succinum*. Etym. magni auctor in Ἤλεκτρον. Eustath. in Dionys. vers. 293. Βερνίκιον vocari à vulgo notat Eustath. Odyss. pag. 150. ed. Bas.

Ad CAP. CLV.

a *Liber ex Proserpina*] Schol. Pind. ad Isthm. od. 7. Ὁ ἐκ Περσεφόνης γεγονὼς Ζαγρεὺς Διόνυσος. Adde Etym. magnum in Ζαγρεύς. Tzetzen in Lycophron. pag. 64. Athenagoras in Legat. pro Christ. p. 20. *Postea etiam Proserpinam filiam suam sub draconis specie violavit, & Dionysum ex eâ genuit.* Ampelius cap. 9. *Liberi quinque. Primus ex Jove & Proserpinâ. Hic agricola & inventor vini, cujus soror Ceres. Secundus Liber ex Merone & Flora, cujus nomine fluvius est Granicus. Tertius de Cabico, qui regnavit in Asiâ. Quartus ex Saturno & Semela, dicunt. Quintus Nisi & Hesiona filius.* Non uno loco corruptus iste Ampelii locus. Pro *Merone* vide an restitui debeat *Melone*. quo nomine dictus olim Nilus, ut testatur Festus. Nilo enim natus secundus Dionysus à Cicerone dicitur Lib. III. de Nat. Deor. Pro *Cabito* reponam *Caprio* ex eodem: pro *Hesiona*, *Thyonæ*. Euseb. Præpar. p. 34. ed. Steph. Τὸν ὑπό τινων Σαβάζιον ὀνομαζόμενον, ἐκ Διὸς καὶ Περσεφόνης γενόμενον. Idem est qui Osiris. Vide Tzetzen in Lycophron. pag. 44. aliosque.

b *Carpserunt*] H. e. διέσπασαν, discerpserunt, distraxerunt. Simplex pro composito suo more usurpat. Chrysol. Serm. XL. *Rabido dente carpuntur.* Cap. 167. *Liber Jovis & Proserpinæ filius à* Ti-

Hercules ex Alcumena, Liber ex Semele Cadmi & [c] Harmoniæ, Caſtor & Pollux ex Leda Theſtii filia, Argus ex Nioba Phoronei filia, Epaphus ex Io Inachi filia, Perſeus ex Danae Acriſii filia, Zethus & Amphion ex Antiopa [d] Nyctei filia: Minos, Sarpedon, & Rhadamantus [e] ex Europa Agenoris filia. Helena ex [f] Pyrrhâ Epimeti filia, [g] Ethalion ex Protogenie Deucalionis filia, Dardanus ex Electra Atlantis filia, Lacedæmon ex Taygete Atlantis filia, Tantalus ex Plutone [h] Himantis filia, Æacus ex Ægina Aſopi filia, [i] Ægipan [k] ex capra Boetis *[l] Ar-

Titanis eſt diſtractus. Arnob. Lib. v. *Ut occupatus puerilibus ludis diſtractus ab Titanibus Liber ſit, ut ab iiſdem membratim ſectus, atque in ollulas conjectus, ut coqueretur.* Idem Lib. 1. *Membratim ab Titanis diſcerptum fanorum conſecratione mactatus.* Confer Euſeb. Præp. Lib. 11. pag. 41. ed. Steph. Aſtron. 11. 7. *Qua corpus ejus decerperent interfecti.* Ubi malim *diſcerperent.* quanquam videri poſſit *decerpere* poſuiſſe pro *carpere*, ut *detruncare* pro *truncare*. Vitalis tumulo Ciceronis: *Qui cæſus graviter, qui detruncatus acerbè, Hoc Lamia debet, quod jacet in tumulo.* Et Cyprianus Serm. de ſtellâ & magis: *Avulſi à matrum uberibus detruncantur.* Benè ergo gloſſæ Steph. *Detruncat*, *ἀκρωτηριάζει*. Sed *diſcerperent* edidit, ut video, illo Hygini loco pridem Soter. Cæterum *carpere* de Cicerone ad eundem modum uſurpat in ejus tumulo Vomanus: *Sed fortuna nocens miſerando funere raptum Carpſit, & hoc voluit membra jacere loco.* Et Severus ex emendatione ſummi Gronovii: *Tanquam ſola foret carpti Ciceronis imago.* Videndus præterea de hac fabulâ Clemens Paræn. pag. 11. ubi *διέσπασαν* habes, quod *diſcerpere* rectius, quam *decerpere* Latinè dicas. Gloſſ. Philox. *Diſcerptus*, *διασπαραχθείς*.

c *Hermoniæ*] Omnino *Harmoniæ* cum Scheffero reponendum. Vide Geneal. cap. 6. & 148.

d *Nictei*] *Nyctei* ſcribe ex cap. 7. *Νυκτέως* eſt Græcis. Sed jam ſupra monui e pro æ, i pro y, tenues pro adſpiratis, frequenter poni apud hunc ſcriptorem, tanquam ſtatim *Rhadamantus* pro *Rhadamanthus*.

e *Ex Europâ Agenoris filiâ*] Certè hos tres Europæ filios ex Jove facit quoque Homer. Scholiaſtes ad Iliad. M. 397. Servius autem ad Æn. 1. 104. Sarpedonis matrem *Laodamiam*. Nimirum duo fuerunt Sarpedones, quorum alter Jovi ex Laodamiâ, alter ex Europâ natus.

f *Pyrrhe Pimeti filia*] Scribe, *Pyrrha Epimethei filia.* Schol. Pind. ad Olymp. Θ. Πύῤῥα ἡ Δευκαλίωνος γυνὴ, θυγάτηρ Ἐπιμηθέως. Adde notas ad cap. 142. An quiſquam alius hanc Helenæ matrem faciat, fateor me cum Cl. Scheffero neſcire.

g *Ethalion ex Protogenie*] Scribe, *Protogeniâ.* De Ethalionis vocabulo merito dubitat Cl. Schefferus. Longè certè aliter Schol. Pindari ad Olymp. od. Θ. Πύῤῥας καὶ Δευκαλίωνος Πρωτογένεια, ἧς καὶ Διὸς Ὀποῦς. Eadem legas apud Apollon. interpretem ad vers. 1780. Lib. IV.

h *Himantis filiâ*] Saturni filiam facit Schol. Pindari ad Olymp. Γ. Πλουτὼ γὰρ, inquit, θυγάτηρ Κρόνου. ἐκ Ταντάλου ὁ πατὴρ Πέλοπος. Schol. Heſiod. ad Θεογ. vers. 355. *Oceani.*

i *Ægippan*] Scribe *Ægipan* cum Scheffero. Vide Poët. Aſtron. 11. 13. & 28. Schol. German. Capricorno. Lexic. Cyrilli. Αἰγίπαν, *Semicaper*. Meminit ejus quoque Apollod. Lib. 1. cap. 18. Capella in recto *Ægipanus* videtur agnoſcere, cum ſcribit Lib. VI. pag. 215. *Satyris Ægipaniſque bacchantibus.* Adde not. ad Aſtron. 11. cap. 13.

k *Ex caprâ Boetis*] Poët. Aſtron. 11. 13. dicitur natus ex Ægâ Panos uxore. An ergo legendum, *ex caprâ Panos*? Etym. magni auctor Ægam Panos filiam facit, & eam primam Jovi nuptam

*[l] Arcada, ex Callisto Lycaonis filia. [m] Etolus ex Protogenia Deucalionis filia, Pirithous ex [n] Dia Eionei filia.

CLVI. *Solis filii.*

CIRCE [a] ex Perseide Oceani filia, [b] Pasiphae ex Clymene [c] Oceani filia, Phaethon, Lampetie, Ægle, Phœbe.

CLVII. *Neptuni filii.*

[a] BOOETUS & Hellen ex Antiopa Æoli filia, [b] Age-

ptam dicit. Vide eum in *αἰγίοχος*. Cl. Schefferus conjicit, *Bœotia* vel *Bœoti*. Sed sic mallem, *Bœotiâ*.

l *Arcada*] Scribere debuisset, *Arcas*, & *Callisto* pro *Calisto*. Cretei filiam facit Callistonem Euripidis Scholiastes ad Orest. vers. 1649. Κρητὸς δὲ ἐκ Στίλβης ἔχε Καλλιςώ. Ταύτην φησὶν ἐκ Διὸς Α'ρκάδα πεποιηκέναι. Videri potest recto casu dixisse *Arcada*, ut *Perdica* Fulgentius Lib. III. cap. 2. *Atlanta* & *Heroida* Prolog. Lib. I. *Tripoda* pro tripus cap. 6. Adde notas ad caput 2. Lib. III. Schol. Stat. ad Lib. VII. Theb. 267. *Unam Arcadam, cujus Parthenopæus erat filius.* Plura dixi in Dissertatione de Hygino, & ad Fulgent. Prol. Lib. I.

m *Etolus*] Micyllus ex Pausania, *Aëthlius*. Scribe cum aspiratione *Aëthlius* ex Gr. Α'έθλιος Apollodori Lib. I. pag. 20. Fuit ille Aëthlius pater Endymionis. Vide Schol. Apollon. ad Lib. IV. 57. Corruptè *Aëthnum* appellat Conon cap. 14. apud Photium.

n *Dia Oenei filia*]. Ostendi ad Anton. Liberalis cap. 2. legendum esse *Diâ Deionei filiâ*. Quam conjecturam firmat etiam Homeri Scholiastes ad Iliad. A. 268. Addo jam nec malè posse rescribi, *Eionei*. Tzetzes Chil. IX. 273. Ἔχε πρὸς γάμον σύνδρον Δῖαν Δηϊονέως. Α'λλοις Ἠιονέως δὲ παῖρος γράφους τῶ Δίαν. Atque ita eum appellat quoque Apollon. Schol. ad Lib. III. 62. Perperam Ἡσιονεὺς dicitur Diodoro Lib. IV. pag. 272. Sed idem ille modo ad partes vocatus Tzetzes ad Hesiod. Asp. vers. 178. Diam Βυτέως facit filiam: quod tamen hactenus dictis fraudi esse nec debet, nec potest. Confer Eustath. ad Iliad. pag. 75. ed. Bas. Corrigendus in transitu etiam Horatii Scholiastes in Art. p. 626. ed. Cruq. *Ixion cum filiam Eponei accepisset uxorem* &c. Scrib. *Deionei* vel *Eionei*.

Ad CAP. CLVI.

a *Ex Perside*] Scribendum *Perseide* ex Hesiod. Θεογ. 356. & Apollod. Lib. III. pag. 131. *Persen* appellat Tzetzes Chil. IV. 137. Isacius ad Lycophron. pag. 35. & Schol. Hom. ad Odyss. K. 139.

b *Pasiphae ex Clymene*] Cum Pasiphae non ex Clymene, sed Perseide fuerit nata, ut præter Pausaniam etiam Apollodor. Lib. III. & Schol. Hom. ad Odyss. Λ. 325. testantur, assentior Cl. Scheffero rescribenti, *Circe ex Perseide Oceani filia, ac Pasiphae. Ex Clymene* &c. Consentit & Ovid. Met. I. Sunt tamen, qui Phaëthontem non ex Clymene, sed Rhode Asopi filiâ ortum tradiderint. Schol. Hom. ad Odyss. P. vers. 208. Ἥλιος Ῥόδη μιγεὶς τῇ Α'σωπῦ, παῖδας ἔχει, Φαέθοντα καὶ Λαμπετίην τε, καὶ Φαέθουσαν.

c *Oceani filia*] Nonnulli apud Hom. Schol. ad Odyss. Λ. 325. hanc Minyæ Neptuni filii filiam faciunt. Quæ heic desunt suppleri possunt ex Tzetz. Chil. IV. 137. Scholiaste Pindari ad Olymp. Z. & Geneal. nostri.

Ad CAP. CLVII.

a *Bœetus & Hellen*] Scribe *Bœotus*. Corruptius infr. cap. 186. 252. *Boetus*.

 Gro-

[b] Agenor & Bellerophon ex [c] Eurynome Nysi filia, Leuconoe ex Themisto Hypsei filia, [d] Rias ex Alcyone Atlantis filia, Abas ex Arethusa [e] Herilei filia, [f] Ephoceus ex Alcyone Atlantis filia: [g] Belus, [h] Actor, Dictys ex Agamede Augei filia: Euadne [i] ex Lena Leucippi filia, [k] Megareus ex Oenope Epopei filia, Cygnus [l] ex Calyce Hecatonis filia, [m] Ericlimenus & Antheus ex [n] Asty-

Grotius, ut notavit Cl. Schefferus, ad imagines Arateas, suspicatur scribendum, *Bœotus ex Melanippe Æoli filia.* Vide si magis forte placeat, ut reponatur ex cap. 186. & 252. *Bœotus & Æolus ex Melanippe Æoli filiâ.* Κατὰ Διόδωρον Lib. IV. eos ex Arne suscepit Neptunus, quæ Æoli erat filia. Tres Æoli fuere inter Æolidas. Vide eorum genealogiam à Rhodomanno accuratè descriptam ad Diodor. pag. 361.

b *Agenor*] Hic ab Euripidis Scholiaste ad Phœn. vers. 5. & Tzetze Chil. VII. 136. dicitur Neptuno natus ex Libye Epaphi filia.

c *Eurynome*] Ab Apollod. Lib. I. pag. 33. *Eurymede* dicitur Bellerophontis mater.

d *Rias*] Nob. Heinsius ad v. Fast. Ovid. vers. 499. restituit *Hyrieus.* Micyllus ex Pausania *Antas.* Heinsianam conjecturam præfero. Restituendum idem vocabulum Schol. Germanici fabulâ Pleiadum: *Cum Neptuno*, inquit, *Alcyone, ex qua Hereus.* Scrib. *Hyrieus.* Schol. Hom. ad Iliad. Σ. 488. Υ῾ριεὺς ὁ Ποσειδῶνος καὶ Α᾽λκυόνης. Idem legas ad Catal. vers. 3. *Hyrea* noster appellat Astron. II. 21.

e *Herilei filia*] Corruptum τὸ *Herile*: pro quo *Herilei* exhibent Micyllus & Commelinus. Quod quomodo restituerem hæsi aliquandiu. Arethusa est inter Hesperidas Atlantis filias ex Hesperide, ut quidam voluerunt, Hesperi filia. Palæphatus simpliciter Hesperi filias facit, ut & Servius ad Æn. IV. 484. Unde suspicabar scripsisse Hyginum, *Hesperi filia.* Nisi mavis, *Nerei filia.* Est enim Arethusa etiam Nereidum una. Sed prius præferam.

f *Ephoceus*] Hyperenorem appellat Apollod. Lib. III. pag. 168. Dicit enim ex Alcyone & Neptuno natos Υ῾ρία καὶ Υ῾περήνορα. Etiam illic Υ῾ριέα scribere malim ex Anton. cap. 25.

g *Belus*] Hic à Pindari Schol. ad Pyth. Δ. Theon. in Aratum pag. 26. & Eurip. ad Phœn. vers. 5. Homeri ad Iliad. A. 42. nec non Tzetze Chil. VII. 136. ex Libye Epaphi filiâ natus dicitur. Quibus accedit Nonnus Dionys. Lib. III.

h *Actor*] Schol. Hom. ad Iliad. Λ. 749. Neptuni ex Molione est filius.

i *Ex Lenâ*] Emendo, *Pitanâ.* Schol. Pind. ad Olymp. VI. Εὐάδνη δὲ διαφόρως μίξει ὑπὸ Ποσειδῶνος καὶ Πιτάνης ἐτίκτη δὲ Ι῎φιδος &c.

k *Megareus*] Alius fuit Megareus, Jovis filius, cujus Etym. meminit in Μεγάρεια,

l *Ex Calyce*] An legendum? *Cycnus ex Harpalyce* vel *Harpale.* Scholiastes Pindari ad illa Olymp. B. Κύκνον θανάτῳ πόρεν. παραδίδωσι. τὸν Ποσειδῶνος καὶ Σκαμανδροδίκης. οἱ δὲ Α᾽ρπάλης. *Scamandrodice* est etiam Isacio in Lycophron. pag. 47. Sed duo fuerunt Cycni, ut de matribus eorum controverti nihil mirum sit. Hæc scripseram, cum Nob. Heinsium in notis ad Ovid. Heroid. p. 171. vidi corrigere, *ex Calyce Hecataonis filia.* Adi ipsum, & mecum propemodum persuadebere ex Hygino corrigendum esse Scholiasten Pindaricum.

m *Ericlimenus*] Cl. Schefferus conjicit, *Eurypylus & Anceus.* Ancæum Neptuni fuisse filium præter nostrum & Pausaniam etiam Scholiastes Apollon. ad Lib. I. vers. 185. docet. De Eurypylo auctores Apollodorus & Tzetzes Chil. I. 36. Sed potuit noster auctores alios sequutus fuisse. Ego, antehac conjectaveram, *Periclymenus & Antæus.* Antæus sanè Neptuni est filius Apollod. Lib. II. *Ancæus* in hoc indi-

[n] Astyphile Phœnicis filia, [o] Neleus & Pelias ex Tyro Salmonei filia, [p] Euphemus & [q] Lycus & [r] Nyctæus ex Celæno Ergei filia: Peleus, Arprites, Ancæus, [s] Mœpus ex Chiona Aquilonis filia. [t] Amymone item. * Cyclops Euphemus, [u] Metus ex Melite Busiris filia.

CLVIII. *Vulcani filii.*

[a] PHILAMMON, Cecrops, Erichthonius, [b] Corynetes, [c] Cercyon, [d] Philoctus * [e] Pinther.

CLIX. *Mar-*

diculo mox sequitur; nisi ibi *Antæus* reponendum. quod verum puto.

n *Astyphile*] *Astypalæam* eam nominant Pausanias & Apollodorus, ut jam notavit Cl. Schefferus. Addo illis Scholiasten Apollonii & Homeri ad od. x. vers. 19. Tzetzen in Lycophron. p. 78. ubi tamen perperam Ἀςυπαλεχία editur.

o *Neleus & Pelias*] Firmant id Apollod. Lib. I. & Pind. Schol. ad Olymp. Θ. Alii Cretheo eos natos volunt. Schol. Theocrit. ad Eid. 2. Ἐξ ἧς (Τυρῦς) ἐκ Κρεθέως Νηλεύς. leg. Κρηθέως.

p *Euphemus*] Hic cap. 14. & à Schol. Apollon. ad Lib. 1. vers. 179. dicitur natus ex Europâ Tityi filia. Aliter Hesiodus ἐν μεγάλαις ἠοίαις apud Pind. Schol. ad Pyth. od. IV. pag. 193. edit. Francof. Ἠ' οἵην Ὑρίη πυκινόφρων Μηκιονίκη, Ἣ τίκεν Εὔφημον, γαιαόχῳ ἐννοσιγαίῳ Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι πολυχρύσου Ἀφροδίτης Θεοῦ ἀνέρι εἰδομένῳ.

q *Lycus*] Lycum Neptuni filium ex Celæno facit etiam Apollod. Lib. III. pag. 168. Sed illa Celæno non Ergei, sed Atlantis erat filia. Eratosth. Καταστ. cap. 23. Κελαινῶ, ἐξ ἧς Λεῦκος. Corrige Λύκος.

r *Nyctæus*] An *Nycteus*? Affirmares, nisi ille Nycteus non filius, sed nepos esset Neptuni. Nam Hyrieus Neptuni filius ex Nympha Cloniâ sustulit Lycum & Nyctea, teste Apollodoro. Tamen rescribo *Nycteus*. Non enim Νυκταῖος, sed Νυκτεὺς viri est nomen Græcis.

s *Mœpus*] Puto scripsisse Hyginum *Eumolpus*. Hic enim ex Chionâ natus & Neptuno proditur ab Apollodoro Lib. III. p. 200. unde *Chionides* poëtis. Ovid. III. Pont. eleg. 3. *At non Chionides Eumolpus in Orphea talis.*

t *Amæmone*] Caput 169. si respicias, defectum heic esse dicas, & scribendum, *Nauplius ex Amymone Danai filiâ.*

u *Metus ex Melite*] Heinsius in margine libri sui: Forte, *Amycus ex Melie.*

Ad CAP. CLVIII.

a *Phillamnon*] *Philammon*, qui in mentem venit Cl. Scheffero, inter Solis filios recensetur, cap. 161. An legendum *Philacmon*? Sic apud Virgil. Æn. VIII. 425. est quidam *Pyracmon*. Aptissimum nomen utrique ab incude. Non tamen huc facere videtur. Rescribendum putem *Palæmon* ex Apollod. Lib. 1. pag. 43.

b *Corynetes*] Vide quæ notavimus ad cap. 38. ubi Neptuni eum facit filium.

c *Cercion*] Scribe *Cercyon* potius. Vide notas ad cap. 38. & Pausaniam in Atticis.

d *Philoctus*] Schefferus *Philætus*. Ego putem *Philoncus* scribendum, ex ὄγκος.

e *Pinther*] Conjectaveram *Spinther* ex Gr. σπινθήρ: quod cum & Cl. Scheffero venisse in mentem videam, hactenus retineo.

CLIX. *Martis filii.*

OENOMAUS [a]ex Asterope, Harmonia ex Venere, [b]Leodice ex Ce * [c]Lycus, [d]Diomedes, Thrax, [e]Ascalaphus, Ialmenus, Cycnus, Dryas.

CLX. *Mercurii filii.*

[a]PRIAPUS, [b]Echo, [c]Antian, Eurytus, Cephalus

Ad CAP. CLIX.

a *Ex Asterope*] Harpinam Asopi filiam facit Oenomai matrem Pind. Schol. ad Olymp. od. XIII. & Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 752. Οἰνόμαος Ἄρεος ἦν παῖς καὶ Ἁρπίννης τῆς Ἀσωποῦ, ἤτοι Εὐρυθόης τῆς Δαναοῦ. An ergo legendum *Eurythoe* pro *Asterope*? Nihil minus. Vide notas ad cap. 84. Tzetzes ad Lycophron. Στερόπης, ἡ ὑπερόχου, ἢ Ἁρπίννης τῆς Ἀσωποῦ καὶ Ἄρεος Οἰνόμαος. Lege, τῆς Ὑπερόχου.

b *Leodice*] Locus hic corruptus sine dubio. Princeps editio *Leodo ex Ce**. Quod quomodo emendem nondum video. Commelinus, & eum secuti, ediderunt *Leodice*. Unde facile fieri posset, *Laodice*. Sed quod *Leodice* nomen sit muliebre, recte se habere non credit Cl. Schefferus, titulo capitis non nisi filios promittente. Atqui denominatio fit à potiore sexu non Latinè tantum, sed & usitatè satis. Serv. ad Æn. VIII. 130. *Tradunt Oenomaum, & Majam Martis & Asteropes filios.* Fulgent. I. 2. *Cui etiam quatuor filios subjiciunt, primum Jovem, secundum Junonem* &c. Vide ibi not. Etiam in jure filii appellatione filia continetur. Vide Brisson. de jure Connub. p. 113. Sic *soceri* pro socero & socru apud Ovid. *Patres* pro patre & matre in Vet. Inscript. *Fratres* pro fratre & sorore apud Lactant. ad Stat. III. Theb. 560. *Deucalion & Pyrrha fratres idemque* (leg. iidemque) *conjuges*. *Avi* pro avo & avia Epistol. Salviani p. 296. *Quæ avos suos ex parentum primum reatu cœpit agnoscere.* *Reges* pro rege & regina apud Capellam pag. 15. edit. Grotii. *Regum conjugum uterque consentit.* Et pag. 19. *His igitur uterque regum indumentis decenter ornati.* Ita habent membranæ codicis Leidensis. Perperam vulgo omittuntur illa *uterque regum*. Senec. Hercul. Fur. vers. 1136. *Ite, iratos visite reges.* Plaut. Bacchid. Act. II. 3. *Vulcanus, Sol, Luna, Dies, Dei quatuor.* Manilius apud Varron. L. L. VI. *Latona parit casto complexu Jovis Deli Deos geminos*, id est, Apollinem & Dianam. Nec Græcia ignotum hoc loquendi genus. Basilius orat. 2. in Adam. Ἐν τούτοις μὲν ἦν οἱ τῆς φύσεως πατέρες. h. e. Adam & Eva.

c *Lycus*] Ex Celæno Atlantis filia. Schol. Germ. Hyg. Astron. II. 21. Perperam Λύκος legitur in Eratosthenis Καταστερ. cap. 23.

d *Diomedes*] Hunc sustulit ex Cyrene. Vide Apollod. Lib. II.

e *Ascalaphus, Ialmenus*] Lyci & Pernidis facit filios cap. 97. Homerus autem Catal. vers. 20. Martis & Astyoches.

Ad CAP. CLX.

a *Priapus*] Hic aliis dicitur Bacchi & Veneris filius. Vide Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 932. Diodorum Lib. IV. Ex Venere & Adonide natum tradit Tzetzes in Lycophron. pag. 134. ed. Steph.

b *Echo*] Scribe *Echion* ex cap. 14.

c *Antian*] Puto *Antias* scribendum. Sic corruptè pariter infra cap. 165. *Marsyan* pro *Marsyas*.

d Creu-

lus ex [d] Creusa Erechthei filia, Eurestus, [e] Aptale, Libys ex Libye Palamedis filia.

CLXI. *Apollinis filii.*

[a] DELPHUS, Asclepius [b] ex Coronide Phlegyæ filia, Euripides ex Cleobula. [c] Ilius ex Urea Neptuni filia, Argeus ex Eubœa Macarei filia, Philammon ex [d] Leuconoe Luciferi filia, Lycoreus [e] ex nympha, Linus ex Urania musa, [f] Aristæus ex Cyrene Penei filia.

CLXII. *Her-*

d *Creusa Erichthei*] Apollod. Lib. III. *Ex Herse Cecropis.*

e *Aptale*] Haud scio, an scripserit *Prylis*. Is enim filius fuit Mercurii ex Issa, ut tradit Lycophronianus interpres, quem corruptum censeo pag. 104. ed. Steph. Ἔνθα ἐκ Διὸς Ἐπαφῆς Ἔπαφον γεινᾶ, οὗ Λιβύη, ἧς Βῆλος &c. Cum loquatur ibi de Ione, deleam τὸ Ἐπαφῆς. Et in Hygino pro *Palamedis* forte rescribendum *Epaphi*. Certe Epaphi filiam etiam pag. 106. idem Commentator facit. Et pag. 146. Λιβύη ἡ χώρα λέγεται ἀπὸ Λιβύης τῆς Ἐπάφου καὶ Μέμφεως θυγατρός. Hieronym. Chron. Euseb. *Busiris Neptuni & Libya Epaphi filia filius.*

Ad CAP. CLXI.

a *Delphus*] Hunc Tzetzes, vel alium ei cognominem Neptuni & Melanthus facit filium.

b *Ex Coronide Phlegyæ*] Ita & inferius habes cap. 202. Scholiastæ Pindari Leucippus ejus pater est. Nam ex Phlegyâ præter Apollodorum Lib. III. etiam alii natum eum tradunt. Lactant. Argum. Lib. II. Met. fab. 7. *Coronidem Phlegyæ filiam, aut (ut alii volunt) Leucippi.* Phoronis est Euseb. Lib. II. pag. 36. ed. Steph.

c *Ilius ex Urea*] Hæc corrupta esse persuasissimum habeo. Apollodorus Lib. III. cap. 10. de Alcyone à Neptuno compressa: Ἡ θυγατέρα μὲν ἐτέκνωσεν Αἴθουσαν, τὴν Ἀπόλλωνι Ἐλεύθηρα τικοῦσαν καλλίστην. Forte κάλλιστον. vel pone incisum post τὸ τικοῦσαν, ut ad Αἴθουσαν referatur. Eleuther certe Apollinis & Æthusæ filius, non filia, ut docent Pausanias in Bœoticis, Stephanus in Ἐλευθεραί. Schol. Hesiod. in Theog. pag. 235. edit. Heins. Meminerunt præterea Æthusæ Julius Firmicus, Clemens Protreptico, & Arnobius Lib. IV. Tametsi longiusculè abeunt à vulgata scriptura, suspicatus tamen aliquando sum pro *Ilio Eleutherem*, pro *Urea Æthusam* restituendos Hygino. Nobil. Heinsius emendaverat in margine libri sui, *Phyllus ex Hyria.*

d *Leuconoë*] Repono, etsi timidè, *Leucothoë* ex cap. 14. & Ovid. IV. Met. 196. quanquam ibi patrem ejus non Luciferum, sed Orchamum facit. Noster infr. cap. 200. ex Chione Philammonem natum refert.

e *Ex nympha*] *Corycia* nempe. Ita Scholiastes Apollon. ad Lib. II. vers. 713. Κέκληται δὲ ἀπὸ Νύμφης Κωρυκίας. ἧς καὶ Ἀπόλλωνος Λυκωρεύς. Malim Κωρυκείας cum Etymol. in Λυκωρεία. Adde notas Cl. Schefferi.

f *Aristeus*] Sic corruptè scribitur etiam cap. 180. 181. Astron. II. 4. & apud Lactant. ad Thebaid. IV. 565. Emenda *Aristæus* ex Græco Ἀρισταῖος. Vide Schol. Apollon. II. 502. Serv. ad I. Georg. 14. Just. XIII. 4. Quod E pro Æ interdum conspici observat in nummis Vir Illustr. Ez. Spanhemius, id ad libros non transtulerim; certè non ad Græca nomina, licet hac in re nimium sibi indulserint posterioris ætatis scriptores. Cæterum Cyrene secundum Diodorum Lib. IV. & Eustath. in Dionys. p. 32. non Peneo, sed Hypseo Penei filio erat nata. Etym. auctor Agreum ex Cyrene & Apolline natum tradit.

CLXII. *Herculis filii.*

[a] Hyllus ex Deianira, Tlepolemus [b] ex Astyoche, [c] Leucites, Telephus ex Auge Alei filia, [d] Leucippus, [e] Therimachus, [f] Creontiades, [g] Archelous, [h] Ophites, [i] Deucalion, [k] Euhenus, [l] Lydus, & [m] duodecim Thespia-

Ad CAP. CLXII.

a *Hillus*] *Hyllus* scripserim per Y. Ὕλλος enim Græcis est. Vide Phlegontem, Apollodorum, & alios. Ovid. IX. Heroid. 44. *Nec pater Amphitryon, nec puer Hyllus adest.* Quod Natalis Comes Myth. Lib. VII. cap. I. *Hyllum* è Melita Ægei fluminis filiâ, *Hylum* autem è Deianira tradit natum, in eo fallitur & fallit. Uterque enim Hyllus est dictus. Vide Schol. Apollon. ad Lib. IV. 1149. Etym. in Ὑλλεῖς.

b *Ex Astyoche*] Ita & Homer. Catal. vers. 165. Apollod. Lib. II. Eustath. ad Iliad. P. 229. Scholiastes Hypothesi Trachin. Sophoclis. Sed Pindarus Tlepolemum ex Astydamiâ Amyntoris filiâ natum vult Olymp. VII. Alia est Astyoche Actoris filia, unde Marti nati Ascalaphus & Ialmenus in Catal. Hom. vers. 20.

c *Leucites*] Hunc nec Schefferus, nec ego alibi invenimus. An scripsit, *Lysippus?* Ita dictus fuit, quem ex Praxitheâ suscepit.

d *Leucippus*] Scio illum numerari inter Thespiadas. Malim tamen heic *Ctesippus*, quo nomine duo de ejus filiis fuere appellati, quorum alterum ex Deianirâ, alterum ex Astydamiâ suscepit Ormenii Regis filia. Diodor. Lib. V.

e *Theromachus*] Hunc *Theremachum* appellat cap. 31. 32. & 7. Sed *Therimachus*, vel *Theriomachus* esse scribendum, demonstravi ad cap. 31.

f *Leontiades*] Micyllus in margine *Creontiades*. Quod amplector. Firmant id Apollod. Lib. II. Schol. Hom. ad Odyss. Λ. 269. Schol. Pindari ad Isthm. od. 4. ut & Tzetzes.

g *Archelous*] Cl. Schefferus, *Agelaus*. Certe is refertur ab Apollod. Lib. II. Herculi ex Omphale natus. Cæterum *Archelous*, non *Archeolus* præferunt Micylli & Commel. editiones. Unde minima mutatione fieri posset *Archelaus*, si is alicubi inter Herculis filios compareret. Apud Euseb. Præp. Lib. II. pag. 35. ex servâ, cum Omphalæ serviret, natus ei *Cleolaus* proditur.

h *Ophites*] Etiam cap. 31. 32. & 72. hujus meminit. *Onites* corrigit Cl. Schefferus. Quo auctore, nisi Natal. Comit. Myth. VI. cap. I. cum diu me fugisset, inveni tandem *Oniten* & Isacio dici in Lycophron. pag. 2. Τὰς τέσσαρας παῖδας αὐτοῦ τοξεύσας ἀνεῖλεν, Ὀνίτην, Θηρίμαχον, Δηικόωντα, καὶ Κρεοντιάδην. Lactant. in IV. Theb. Stat. vers. 570. *Hic est ille Lycus, qui Megaram filiam suam Herculi dedit uxorem; & ob hoc à Junone in furorem versus est, & filios Herculis ex Megara susceptos Oxea & Leontiadem occidit.* Lege, *Megara* & *Creontiadem*. Sed quis est ille *Oxeus?* an *Onites?*

i *Deucalion*] *Deicoon*. Cl. Schefferus. Numerat quidem eum inter natos ex Megarâ Apollodorus Lib. II. Sed nimium abire videtur à vulgatâ scripturâ. Amplector tamen, cum nihil, quod propius accedat, inveniam, & cum Apollodoro in Chiliadibus Tzetzes, Dionysius, & Æneas Argivus faciant apud Pind. Schol. ad Isthm. od. IV. Nisi mavis *Democoon* ex Isacio in Lycophron. pag. 11.

k *Euhenus*] *Eueres* scribendum censet Cl. Schefferus ex Apollod. Lib. II. Nondum accesserim. Nam & cap. 242. Euhenum Herculis filium facit.

l *Lidus*] Scrib. *Lydus*. Unde *Lydia* dicta, quæ ante Mœonia erat.

m *Duodecim Thespiades*] Atqui quinquaginta & unus fuerunt, τῷ πρώτως δίδυμα τικτούσης. Vide Schol. Hesiod. p. 235.

n *The-*

ſpiades, quos ex [n] Theſpii regis filiabus procreavit.

CLXIII. *Amazones.*

OCYALE, Dioxippe, Iphinome, Xanthe, Hippothoe, [a] Otrere, [b] Antioche, Laomache, Glauce, Agave, Theſeis, Hippolyte, Clymene, Polydora, Pentheſilea.

CLXIV. *Athenæ.*

[a] INTER Neptunum & Minervam cum eſſet certatio, qui primus oppidum in terra Attica conderet, Jovem ju-

n *Theſpii regis*] Ita eum regem appellat quoque Tzetzes Chil. I. 38. Θέσπις eſt Diodoro Lib. IV. pag. 234. cap. 12. Θέσπιος Apollodoro Lib. III. Sed audi Ægium: *Nos autem* Θεστίου *per* τ *ſcribi fecimus per* π *in ſecundâ, quod alioqui contra hiſtoriæ fidem legebatur, etſi omnes, quos vidimus, codices,* Θεστίου *habebant.* Ergo non debebas mutaſſe. Plures enim illud Θεστίου, quam Θεσπίου, habet auctores, Nimium nimirum facilis eſt confuſio iſtorum vocabulorum. Sic Ledæ patrem, quem *Theſtium* vocant Apollod. Lib. III. pag. 173. & Hyg. cap. 14. *Theſpium* appellat Scholiaſtes Apollonii ad Lib. I. 143. Sed corruptè, ut opinor. Quintus Smyrnæus Anthol. Lib. IV. Sect. 8. Τὸ τρισκαιδέκατον τοῖον λυγρὸν ἔχεν ἆεθλον, Μιῇ ἐνὶ νυχὶ πεντήκοντα συνελέξατο κούρας. Sed apud Tzetzen, qui in cæteris heic ferme cum Anthologiâ facit, Chil. I. 36. idem Quintus ille tertium decimum laborem, ut reliquos, uno verſu abſolvit: Θεσπίου θυγατρῶν τρισκαιδέκατος πλὴν ἆθλος. Feciſſe illas quinquaginta omnes gravidas, ſed ſingulas ſingulis noctibus, & inde filios ſuſtuliſſe refert Apollodorus, qui eorum longum texit catalogum Lib. II. Pauſanias autem in Bœoticis, Clemens Protrept. Nazianzen. Orat. I. in Jul. & Arnobius Lib. IV. una extantlaſſe eum nocte laborem illum volunt. Adde Diodor. Lib. IV. Schol. Heſiod. Θεογ. 56. Athen. Lib. XIV. Antigonus Mirab. cap. 120. inter LXXII. liberos unicam tantum habuiſſe filiam Herculem refert. Ergo rotundo uſus numero eſt in *Cingulo* Feſtus, LXX. ſolummodo reliquiſſe liberos Herculem referens.

Ad CAP. CLXIII.

a *Othrepte*] Micyllus *Otrere.* Cl. Schefferus *Otrira*, quemadmodum exaratur cap. 30. 223. Gr. eſt Ὀτρήρη; unde *Otrere* vel *Otrera* eſſet formandum, quorum poſterius habes cap. 112. Sed ſolenne eſſe noſtro, η Græcorum vertere in ī Latinum notavi jam ſuperius ad cap. 31. *Orithya* eſt Juſtino Lib. II. Sed valde εὐστόχως *Otriria* inde exſculpſit Salmaſius: Nempe Ὀτρήρη & Ὀτρήρεια idem, ut Πλωιλόπη & Πλωιλόπεια. Ex Ὀτρήρεια ergo *Otreria* vel *Otriria*: quarum poſterior pronunciatio arguit tamen deterius ſæculum. Adde not. ad cap. 223. Nob. Heinſio duo in unum coaluiſſe vocabula videbantur, & corrigebat *Otrira, Clyte.* Quod amplector ambabus ulnis. Servius ad Æn. III. p. 310. ed. Gen. *Alii à Caulo Clitæ Amazonis filio conditum tradunt.*

b *Antioche*] *Antiope*, quod conjicit Cl. Schefferus, probo. Vide cap. 30. Alia earum vocabula invenies apud Diodorum Lib. IV. p. 224. ubi inter alia habes Ἀνδρομάχη, Γλαύκη, Ἀναία. Confer & Euſtath. in Dionyſ. pag. 109.

Ad CAP. CLXIV.

a *Inter Neptunum & Minervam*] Narrant hanc fabulam etiam Servius ad I. Georg. 13. & Lactantius ad Theb. Stat. VII. 19.

judicem sumpserunt. Minerva, quod primum in ea terra oleam sevit, [b] quæ adhuc dicitur stare, secundum eam judicatum est. At Neptunus iratus, in eam terram mare cœpit [c] irrigare velle. quod Mercurius Jovis jussu id ne faceret prohibuit. Itaque Minerva ex suo nomine oppidum Athenas condidit, quod oppidum in terris dicitur primum esse constitutum.

[d] ORPHEUS Eurydicen [e] nympham amavit, quam sono citharæ mulcens uxorem duxit. Hanc [f] Aristæus pastor dum amans sequitur, illa fugiens in serpentem incidit, & mortua est: [g] postque maritus ad inferos descendit, & legem accepit, ne eam conversus aspiceret. quam conversus aspiciens, iterum perdidit. [h] Myrrha cum patrem suum amaret, inebriavit, & sic cum eo concubuit. Quod pater resciens, utero plenam cœpit evaginato persequi gladio. illa in arborem myrrham est conversa: [i] quam pater gladio feriens, Adonis exinde natus est, quem Venus diligens * * * *

CLXV. *Mar-*

b *Quæ adhuc dicitur stare*] Hoc grande nimis sonat. Mallem, *exstare*. Ovid. I. Heroid. v. 67. *Utilius starent etiam nunc mœnia Phœbi.*

c *Irrigare velle*] H. e. inundare. unde *irrigatio* pro cataclysmo cap. 153.

d *Orpheus Eurydicem*] Scrib. *Eurydicen*. ex Gr. Εὐρυδίκην. Vid. not. ad cap. 137. Fuit illa Dryadum una, ut innuit Virgil. Georg. III. 460. Cæterum hanc fabulam aliam esse à præcedenti, & propterea ab ea separandam, rectè censet Cl. Schefferus. Ego addo iisdem planè verbis illam legi apud Fulgent. Mythol. III. Lib. cap. 10. adeo ut ab inepto quodam interpolatore Hygino ex Fulgentio assuta videatur. Certè in Hyg. fabularum indiculo nulla ejus fit mentio.

e *Nympham*] Dryada puta. Servius IV. Georg. 460.

f *Aristeus*] *Aristæus* scribendum, ut ostendi ad cap. 161.

g *Postque*] Fulgentii editiones heic exhibent, *post quam*. Corrigendus ex illis Hyginus. Sequitur enim in eodem capite apud Fulgentium, *Post hanc artem exquirendam & elevandam vox canora descendit.*

h *Myrrha*] Ita quoque eam nominat Servius ad Ecl. x. 18. & Æn. v. 72. Noster *Smyrnam* cap. 58. ubi plenius hanc fabulam narrat, ut & cap. 275. capite autem 251. *Zmyrnam*. Vide notas ad cap. 58.

i *Quam pater gladio feriens* &c.] Solœca oratio est, quâ etiam in hac fabula Fulgentius Lib. III. cap. 8. unde huc videtur translata, utitur. Adscribam ejus verba. *Minerva patrem suum amasse dicitur, cum quo ebriato concubuit. Cumque eam pater utero plenam rescisset, crimine cognito, eam evaginato cœpit persequi gladio. Illa in arborem Myrrham conversa est. quam arborem pater gladio percutiens, Adon exinde natus est.* Vide ibi notas nostras. Non puto illud ἀνακόλουθον ferendum in Petron. Fragm. Trag. p. 48. edit. Blau. *Dum hæc apophoreta jubemur sumere, respiciens ad mensam* &c. Legebam, *ut respicimus*. Sed Nob. Heinsius *respicientibus* emendat. Cæterum cum nec hæc fabula in indice heic signata appare-

CLXV. *Marſyas.*

[a]MINERVA tibias dicitur prima ex oſſe cervino feciſſe, & ad epulum deorum cantatum veniſſe. Juno & Venus cum eam irriderent, quod & cæſia erat, & [b]buccas inflaret, fœda viſa, & in cantu irriſa, in Idam ſylvam ad fontem venit: ibique cantans in aqua ſe aſpexit, & vidit ſe merito irriſam: unde tibias ibi abjecit, & imprecata eſt, ut quiſquis eas ſuſtuliſſet, gravi afficeretur ſupplicio. Quas Marſyas [c]Oeagri filius paſtor unus [d]ex * turis invenit: quibus aſſidue [e]commeletando, ſonum ſuaviorem indies faciebat, adeo ut Apollinem ad citharæ

reat, perſuaſiſſimum habeo eam quoque à nimis liberali manu huic ſcriptori obtruſam.

Ad CAP. CLXV.

a *Minerva*] Quomodo Minerva tibias invenerit, non inſulſè narrat Pindari Scholiaſtes ad Pyth. od. XII. Hinc ergo tibicines Minervam colunt. Feſtus: *Minuſcula quinquatrus appellabantur Idus Junia, quod is dies feſtus erat tibicinum, qui Minervam colebant.* Scholiaſt. Horat. ad Lib. I. od. I. Euterpen inveniſſe tibiam autumat. Sed conſulendus de tibiarum & *ἀυλητικῆς* inventoribus Caſaubonus ad Athen. Lib. XIV. cap. 2.

b *Buccas inflaret*] Graviter, ut ſolet, Arnobius Lib. II. *Idcirco animas miſit, ut inflandis bucculas diſtenderent tibiis, cantionibus ut prairent obſcænis?* Ariſtænetus Lib. I. ep. 14. Τί ἂν μάτην οἱ νέοι διαῤῥήγνυσθε τὰς γνάθους ἐμφυσῶντες τῇ σύριγγι. Confer Fulgent. Lib. III. cap. 9.

c *Oeagri*] Sed Apulejo in Floridis. Nonno Dionyſ. Lib. X. Philippo Anthol. Lib. I. Sect. XI. Plutarcho in Libro de Muſic. & Tzetzæ Chil. I. hiſt. 15. ſi credimus, Hyagnis ejus pater fuit. Forte *Hyagni* ſcribendum ἀρχαϊκῶς pro *Hyagnis*. Videtur *Marſum* ejus patrem facere Euſtath. in Dionyſ. p. 104. Ἐδίδασκε τὸν Μάρσυον τὸν αὐλητοῦ πατέρα. Quæ verba peſſimè vertit Bertrandus: *Qui Marſum Auletis patrem tubarum ludum docuerat.*

d *Ex * Turis*] Barthius conjicit *Curioſis* vel *Satyris*. Poſterius, quod etiam Micyllo viſum, probo. Vide Tzetzæ locum modo laudatum, & Philippum Anthol. Lib. I. Sect. XI. num. 5. qui eum Νυμφαγετὴν Σάτυρον ſalutat. Ovid. VI. Faſt. 703. *Inventam Satyrus primum miratur; at uſum Neſcit, & inflatam ſentit habere ſonum.* Salmaſius ad Solinum heic legit, *ex Tityris*. Procul dubio ex ſua correctione, ut ſæpe ſolet ὁ πάνυ. De Tityris Ælianus Ποικ. ἱστ. Lib. III. cap. 40. *Comites Bacchi fuerunt Satyri, quos nonnulli Tityros appellant.* Schol. Theocriti ad Eid. Z. verſ. 72. Ὁ δὲ Τίτυρος ὄνομα κύριον αἰπόλου. τινὲς δὲ παρὰ Δωριεῦσι τοὺς σατύρους ἀποδεδόσθαι λέγεσθαι. Puto legendum, Τιτύρους ἀποδεδόσθαι λέγεσθαι. Servius ad Æn. IV. 58. *Marſyas miniſter ejus* (Bacchi) *per civitates in foro poſitus libertatis indicium eſt.*

e *Commeletando*] *Meditari* dictum eſſe quaſi *melitari*, obſervat Servius ad illum Virgilii verſum Ecl. I. *Sylveſtrem tenui muſam meditaris avenâ.* Μελετᾶν autem tibicinum eſt, dum artem diſcunt, docente ad Solinum Salmaſio. Etiam *meditari* de iis qui fidibus diſcunt, uſurpant Latini. Sueton. Neron. 20. *Paulatim meditari & ipſe exerceri que cœpit.* Diomedes Lib. I. *Medito & meditor item differunt. Nam, ut putat Plinius, meditare eſt ſecum cogitare: meditari voce dicere.* Confer Sciopp. Suſpect. Lect. Lib. IV. cap. 2. & Reineſium in Scholiis ad Petron. Frag. Trag. p. 294.

ſ Ci-

ræ cantum in certamen provocaret: quo ut Apollo venit, Musas judices sumpserunt. Et cum jam Marsyas inde victor discederet, Apollo [f] citharam versabat, idemque sonus erat: quod Marsya tibiis facere non potuit. Itaque Apollo victum Marsyan [g] ad arborem religatum [h] Scythæ tradidit, [i] qui eum membratim separavit. Reliquum corpus [k] discipulo Olympo sepulturæ tradidit, è cujus san-

f *Citharam versabat*] H. e. ad aliud modulationis genus citharam accommodabat, ut interpretatur Salmasius ad Solin. pag. 119. Apollod. Lib. 1. Τὴν κιθάραν στρέψας ἠγωνίζετο ὁ Ἀπόλλων. Gloss. MSS. in Fulgentium: *Marsyas quidam pastor erat, qui Apollinem Deum in certamen provocavit. Qui cum cum eo diu concertaret, cumque superare nequiret, versâ citharâ cantare cœpit. Quod cum Marsyas versis tibiis agere non valeret, cum ad arborem religavit, ipsum cauda porcina damnavit.* Diodorus Lib. III. pag. 192. citharæ sono congruam vocem applicuisse narrat, atque ita palmam meritum.

g *Ad arborem*] Pinum Longus in Pastoralibus, & Apollod. Lib. 1. fuisse volunt; alii φηγὸν faciunt.

h *Scythæ tradidit*] Defendit heic Hyginum Rubenius apud summum virum J. Fred. Gronovium ad Sen. de Irâ Lib. II. cap. 5. quem opportunè heic laudat Cl. Schefferus. Adde Salmas. ad Solin. p. 926. De Scythis ministris publicis apud Athenienses consule Meurs. Ceram. cap. 16. Etymol. Τοξόται, οἱ δημόσιοι ὑπηρέται. τοὺς δὲ αὐτοὺς καὶ Σκύθας ἔλεγον καὶ Σπευσινίους. In Τοξόται, Σπευσινίους appellat ἀπὸ Σπευσίνου τοῦ πρώτου καταστήσαντος αὐτούς. Puto scribendum esse Πευσινίους & Πευσίνου, vel Πευσῖνος ex Schol. Aristoph. in Acharn. act. I. sc. 2. Nec sanum τὸ Τοξόται.

i *Qui eum membratim separavit*] *Membratim separare* heic posuisse videtur pro διχοτομεῖν κατὰ μέλος, quod Exod. 29. vel μελεϊστὶ δαίειν, quod legitur apud Apollon. Lib. II. vers. 628. *Membratim laniare* id dicit cap. 184. & German. Schol. in Lyrâ, *Membratim discerpere.* Apulejus Lib. VI. Met. *Membratim dissipare.* IX. *Membratim compilare.* Arnob. Lib. 1. *Membratim lancinare.* Lib. V. *Membratim secare.* Julius Firm. in de E. P. R. *Artuatim lacerare, particulatim conscindere.* Gloss. Philox. *Membratim*, κατὰ μέλος. Cyrill. Μελῃδόν. *membratim, minutatim.* Gloss. Isid. *Artuatim, membratim.* Utitur & Plinius eâ voce Natal. Histor. XI. cap. 37. quæ deducta est à verbo *membro.* Censorinus cap. XI. *Infans membratur.* Cæterum διαρρῆξαι pro dilaniare etiam Græcis usurpatum video. Apollod. Lib. 1. pag. 33. Αἱ διηρεῦντο ἀπολιπόντες ἔφυγον. Verum non dilaniatum Marsyan, sed cutem ei detractam narrant Ovidius, Apollodorus, Hephæstion, Palæphatus, Lucianus, Eustathius, alii. Hinc Cl. Schefferus suspicatur scribendum, *membratim cutem ei separavit. Cutem à carne separare id dicit* Apitius Lib. VIII. cap. 1. Istam cutem Celænis in victoriæ suæ monimentum suspendisse memorat Ælian. Var. Histor. Lib. XIII. cap. 21. Stat. IV. Theb. 186. & Lucan. III. 206. In Apollinis æde Sicyone collocat eam Ampelius cap. 8. si verba ejus emendes: *Marti autem corium quoque, remi Argonautarum.* Legendum putem *Marsya corium.* Sed Celænis fuisse suspensum illud corium verisimilius, cum Marsyas amnis juxta Celænarum oppidum fuerit, ut liquet ex Plin. Lib. XXXI. cap. 2. Confer Schol. Stat. Lib. II. Theb. 667.

k *Discipulo Olympo*] Vide Eustath. ad Iliad. A. pag. 21. Meminit ejus quoque Ovidius cum VI. Met. 393. tum III. Pont. eleg. 3. *At non Chionides Eumolpus in Orphea talis, In Phryga nec Satyrum talis Olympus erat.* Adde nostr. cap. 273. Plutarchus in libro de Musica non μαθητὴν modo, sed & παιδικὰ Marsyæ appellat.

l *Mar-*

ſanguine flumen [1] Marſyas eſt appellatum.

CLXVI. *Ericbthonius.*

VULCANUS Jovi cæteriſque diis [a] ſoleas aureas ex adamante cum feciſſet, Juno cum ſediſſet, ſubito in aere pendere cœpit. Quod cum ad Vulcanum miſſum eſſet, ut matrem, quam ligaverat, ſolveret, iratus quod de cœlo præcipitatus erat, negat ſe matrem ullam habere. Quem cum Liber Pater ebrium in concilio deorum adduxiſſet, pietati negare non potuit. Tum optionem à Jove [b] accepit, ſi quid ab iis petiiſſet, impetraret. Tunc ergo Neptunus, quod Minervæ erat infeſtus, inſtigavit Vulcanum, Minervam petere in conjugium. Qua re impetrata, in thalamum cum veniſſet, Minerva, monitu Jovis, [c] virginitatem ſuam armis defendit, interque luctandum ex

1 *Marſyan*] Scrib. *Marſyas.* Solin. cap. 53. *Qui proximat fluvius Marſyas dicitur.* Curt. III. I. *Marſyas amnis fabuloſis Græcorum carminibus inclutus.* Plin. Lib. V. cap. 29. *Marſyas ibi redditur ortus, ac paulo poſt conditus, ubi Marſyas certavit tibiarum cantu cum Apolline.* Palæphat. cap. 48. Εἶδον ἐγὼ πεδίον ἐν Φρυγίᾳ. Μαρσύας ὄνομα ποταμοῦ. καὶ ἔλεγον οἱ Φρύγες, ὅτι τὸ ῥεῦμα ἐξ αἵματός ἐστι τοῦ Μαρσύου. Eadem habes apud Plutarch. Lib. de Flum. pag. 36. qui & Satyros ortos ex ejus ſanguine addit ex Alexandro Cornelio. Apud Lactant. Argum. Fab. VI. Lib. Met. Ovid. & poetam ipſum fluvius is natus dicitur ex lacrymis Satyrorum, Faunorum, & Nympharum.

Ad CAP. CLXVI.

a *Soleas aureas ex adamante*] Cl. Schefferus non intelligere ſe ait, quomodo ſoleæ aureæ ex adamante fiant, & corrigit, *Solia aurea & ſoleas ex adamante.* Sanè ſoleæ nihil faciunt ad ſeſſionem. Ego puto ſufficere ad correctionem, ſi legas, *ſolia aurea*, vel *ſellas aureas.* Sanè χρύσεον ἕδεθλον Junoni dat Callim. Hymn. IV. 228. Τὸ *ex* heic idem eſt quod *cum*, ut ipſe obſervat ad cap. 25. Gemina germana his ſunt illa cap. 73. *Monile aureum ex gemmis fecit.* Et cap. 25. *Coronam ex venenis fecit auream.* Feſtus: *Solia appellantur ſedilia, in quibus non plures ſingulis poſſunt ſedere.* Duriuſcula commenta mea ſi tibi videbuntur, mi lector, nec aſſenſum tuum impetrare poſſunt, impetrabunt certè, quæ à ſe ad hunc locum obſervata mecum communicavit doctiſſimus Jacobus Perizonius: Corrigendum cenſeo, *ſolia aurea nexa adamante.* Infra fab. 223. *Lapidibus variis & candidis vinctis auro.* Virg. I. Æn. 452. *Nexæ ære trabes.* Niſi forte quis præferat, *ſolia ex auro & ex adamante.* fab. 223. *Signum Jovis Olympii, quod fecit Phidias ex ebore & auro.* Virg. VI. Æn. 552. *Solidoque adamante columnæ.* Hæc ille. Cæterum de fabulâ hac videndus Servius ad Eclog. IV. vers. 62.

b *Accepit, ſi quid ab iis petiſſet, impetraret*] An legendum? *accepit, ut, ſi quid* &c. Vide quæ notavi ad cap. 139. Fulgentius in hac fabulâ Lib. II. cap. 14. *Promiſſum accepit, ut quicquid vellet, præſumeret.* Cauſam hujus promiſſi longe aliam affert Etym. auctor in Ἐριχθεύς.

c *Virginitatem armis defendit*] Ita quidem vulgo tradunt. Antigonus autem Hiſt. Mir. cap. 12. Φησὶν Ἡφαίστῳ δοθεῖσαν Ἀθηνᾶς συγκατακλιθεῖσαν αὐτῷ ἀφανισθῆναι.

d *Quod*

ex semine ejus, quod in terram decidit, natus est puer, qui inferiorem partem draconis habuit: quem Erichthonium ideo nominarunt, [d] quod ἔρις Græce certatio dicitur, χθὼν autem terra dicitur. Quem Minerva cum clam nutriret, dedit in cistula servandum [e] Aglauro, Pandroso & Hersæ Cecropis filiabus. Hæ cum cistulam aperuissent, [f] cornix indicavit. illæ à Minerva insania objecta, ipsæ se in mare præcipitaverunt.

CLXVII. *Liber.*

LIBER Jovis & Proserpinæ filius à Titanis est distractus, cujus cor contritum [a] Jovis Semelæ dedit [b] in potionem. Ex eo prægnans cum esset facta, Juno in Beroen nutricem Semeles se commutavit, & ait: Alumna, pete à Jove, ut sic ad te veniat, quemadmodum ad Junonem, ut scias [c] quæ voluptas est, cum deo concumbere. Illa autem instigata petit ab Jove, & fulmine est icta. ex cujus utero Liberum exuit, [d] & Nyso dedit nu-

d *Quod* ἔρις] Ita & Fulgent. Myth. Lib. II. 14. Scholiastes autem Homeri ἀπὸ ἔριδος ἢ χθονὸς, ad Catal. vers. 54. quod & apud Tzetzen invenies in Lycophron. pag. 24. ed. Steph. Vide apud eos lepidam fabulam. Nam exscribere eam cui bono? Adde nostrum Astron. II. 13. Servium ad III. Georg. 113. Schol. German. Erichthonio. Augustin. C. D. XVIII. cap. 2. Lactant. Lib. I. cap. 17. Cæterum Tzetzes hunc Erichthonium ex Minervâ Cranai filiâ susceptum memorat à Vulcano. Sed alibi aliter. Vide notas ad Fulgent. II. 14.

e *Aglauro, Pandroso*] Fulg. Lib. II. *Duabus sororibus Aglauro & Pandora commendavit.* An legendum *Pandroso*? Ita censeres, nisi mox subderet, *Pandora enim universale munus dicitur.* Sanè *Pandroson*, non *Pandoram* eam appellant præter Hyginum Ovid. II. Met. 561. Schol. Homer. Iliad. A. 334. Antigonus Mirabilium cap. 12. Apollod. Lib. III. Schol. German. Erichthonio. Sed quam *Aglaurum* Pausanias, Ovidius, Luctatius, sive Lactantius in Argumentis Met. Ovid. Schol. German. & Fulgentius appellant, *Agraulos* dicitur Apollodoro, Antigono, Polluci, Philochoro, Hesychio, & Etymologicographo.

f *Cornix*] Coronis Coronei filia, quæ in cornicem conversa est. Vid. Ovid. II. Met. fab. 8.

Ad CAP. CLXVII.

a *Jovis Semelæ dedit*] Barthius ad Stat. Tom. III. pag. 670. *Jovi Semele dedit.* perperam. Cor distracti illius Liberi non possidebatur à Semele, sed à Pallade Jovi fuit allatum, ut narrat Hom. Schol. Iliad. A. 200. Deinde, ex potione, quam Jupiter bibit, quomodo prægnans fieri Semele potuit?

b *In potionem*] Hoc est, in philtrum, ut idem ibidem explicat. quod probo. Sic *potionare* pro philtrum dare Suetonius usurpat Calig. cap. 50.

c *Quæ voluptas est*] Politius est, quod legitur cap. 179. *Ut scias, inquit, quæ voluptas sit.*

d *Et Nyso*] Nutricium eum Bacchi fuisse scribit etiam cap. 131. & 179. qui-

nutriendum, unde Dionysus est appellatus, [e] & Bimater est dictus.

CLXVIII. *Danaus*.

DANAUS Beli filius [a] ex pluribus conjugibus, quinquaginta filias habuit: totidemque filios frater Ægyptus, qui Danaum fratrem & filias ejus interficere voluit, ut regnum paternum solus [b] obtineret, filiis uxores à fratre poposcit. Danaus re cognita, Minerva adjutrice, ex Africa Argos profugit. Tunc primum dicitur Minerva [c] navem fecisse biproram, in qua Danaus profugeret. At Ægyptus ut rescíit Danaum profugisse, mittit filios ad persequendum fratrem, & eis præcepit, ut aut Danaum interficerent, aut ad se non reverterentur. Qui postquam Argos venerunt, oppugnare patruum cœperunt. Danaus ut vidit se eis obsistere non posse, [d] pollicetur eis filias suas uxores, ut pugna absisterent. Impetratas sorores patrueles acceperunt uxores, quæ patris jussu viros suos inter-

quibus locis tamen malè *Nisus* ediderunt. Cæterum Servius ad Ecl. VI. 15. ex nutricio Nyso *Nysam* Bacchi nutricem facit, quam nec noster ignorat cap. 182. Vide & Freinshem. ad Curt. Lib. VIII. 10. Justin. Lib. XII. cap. 7.

e *Et Bimater est dictus*] Hoc vero falsum est, & scholion forte inepti glossatoris, nisi ante hæc verba nonnulla de Baccho femori insuto exciderunt, ut Illustris Heinsius suspicatur. Vid. Diodor. Lib. III. pag. 198. ubi omnia hæc accuratius referuntur, ut & initio Lib. IV. Adde notas nostras ad Fulgent. Lib. II. cap. 15. Etymol. in Διόνυσος & Διώνυσος, ut & in διθύραμβος. Isidor. Orig. Lib. VIII. cap. 2.

Ad CAP. CLXVIII.

a *Ex pluribus conjugibus*] Phlegon Trallianus Mirab. cap. 31. ex unâ Euryopâ Nili filiâ suscepisse eas Danaum prodit. Atque ita etiam Hippostatus apud Tzetzen Chil. VII. 136. qui tamen *Europam* eam, non *Euryopam* appellat. Similius vero est, quod heic Hyginus, & Apollodorus Lib. II. pag. 63. & ex eo Schol. Hom. ad Iliad. A. 42. tradunt.

b *Obtineret, filiis*] Videtur deesse copula *&* à præcedenti syllaba absorpta, & scribendum *& filiis*. Vide notas ad cap. 4.

c *Navem biproram*] Sic infra cap. 277. *Navem biproram Danao ædificavit*. Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 4. de Argo: Ταύτην δέ φασι ναῦν γενέσθαι μακράν. Ἄλλοι δὲ λέγουσι Δαναὸν διωκόμενον ὑπὸ Αἰγύπτου πρῶτον κατασκευάσαι, ὅθεν καὶ Δαναὶς ἐκλήθη. Stat. Schol. in hac fabulâ ad Lib. II. 222. *Primum dicitur navem fecisse, à cujus nomine Argo dicta est navis*. Leg. *dicta est Danais*. Schol. Hom. ad Iliad. A. 42. Danai navim πεντηκόντορον appellat. Athenæus Lib. V. pag. 204. de navi à Philopatore ædificatâ: Δίπρωρος ἐγένετο καὶ δίπρυμνος. Cujusmodi ista structura fuerit, non percipio.

d *Pollicetur ei filias uxores*] Collocasse eas ad metam circi canit Pindarus Pyth. od. IX. ut cursu inter se juvenes de optione concertarent.

e *Hy-*

terfecerunt. Sola [e] Hypermestra Lynceum servavit. Ob id cæteræ dicuntur apud inferos [f] in dolium pertusum aquam ingerere. Hypermestræ & Lynceo fanum factum est.

CLXIX. *Amymone.*

[a] AMYMONE Danai filia, dum studiose in sylva venatur, Satyrum jaculo percussit: eam Satyrus voluit violare. Illa Neptuni fidem imploravit. quo Neptunus cum venisset, Satyrum abegit, & ipse cum ea concubuit. ex quo conceptu nascitur Nauplius. Id in quo loco factum est, Neptunus dicitur [b] fuscina percussisse terram, & inde aquam profluxisse, qui Lernæus fons dictus est, & Amymonium flumen.

AMYMONE Danai filia missa est à patre aquam petitum ad sacrum faciendum: [c] quæ dum quærit, lassitudine obdormiit: quam Satyrus violare voluit. Illa Neptuni fidem imploravit. quod cum Neptunus fuscinam in Satyrum misisset, illa se in petram fixit. Satyrum Neptunus fugavit. qui cum quæreret in solitudine à puella, illa se aquatum missam esse dixit à patre: quam Neptunus compressit. Pro quo beneficium ei tribuit, jussitque ejus fuscinam de petra educere. [d] quæ cum eduxisset, tres

[e] si-

e *Hypermestra*] Ita & Servio appellatur in hac fabula ad Æn. x. 497. Ὑπερμήστρα autem Apollodoro est & Schol. Euripid. pag. 200. edit. Steph. sed corruptissime ibi Ἀηγεὺς audit, qui Hesiod. Aspid. 327. Λυγεὺς, aliis Λυγκεὺς est. Sed in Hesiodo & ejus Scholiastis an non rectius Λυγκεῖος scribatur quam Λυγεῖος, viderit Clariss. Grævius. Λυγῖος quoque scriptum inveni apud Eustath. in Dionys. p. 104. *Hypermnestram* & *Linum* eos appellat non minus vitiosè Horat. Schol. ad Lib. III. od. 2. quanquam τὸ *Linum* etiam in Scholiaste Germanici invenias, ut animadversum pridem Nob. Heinsio ad Heroid. 14. vers. 123. Cæterum præter Hypermnestram etiam Bebrycen pepercisse sponso suo tradit modo laudato loco Eustathius.

f *In dolium pertusum*] Hinc proverbium ortum, εἰς τετρημένον πίθον ἀντλεῖν. de quo consule Apostol. Cent. VII. 84.

Ad CAP. CLXIX.

a *Amymone*] A Glossatore repetitio hujus fabulæ est. Nam in indice, ut recte observat Micyllus, semel tantum ponitur. Exscripsit & heic Hyginum Lactantius ad Stat. II. Theb. vers. 433.

b *Fuscina percussit terram*] Schol. Eurip. ad Phœn. v. 195. Τέμενα τόπος Ἄργους, ἔνθα τὴν τρίαιναν ὀρθὴν ἔστησεν ὁ Ποσειδῶν συγγενόμενος τῇ Ἀμυμώνῃ, καὶ εὐθὺς κατ' ἐκεῖνο ὕδωρ ἀνέβλυσεν. ὃ καὶ τὴν ἐπίκλησιν ἔσχεν ἐξ Ἀμυμώνης. Vide & seqq.

c *Quæ dum quærit*] Lege *quam dum* &c.

d *Quæ dum eduxisset, &*] Dele τὸ &

cum

[e] silani ſunt ſecuti, qui ex Amymones nomine Amymonius fons appellatus eſt. ex qua compreſſione natus eſt Nauplius. Hic autem [f] fons Lernæus eſt poſtea appellatus.

CLXX. *Filiæ Danai quæ quos occiderunt.*

[a] IDEA Antimachum, Philomela Panthium, Scylla Proteum, Phicomone Plexippum, Euippe Agenorem, Demoditas Chryſippum, Hyale Perium, Trite Enceladum, Damone Amyntorem, Hippothoe Obrimum, Myrmidone Mineum, Eurydice Canthum, Cleo Aſterium, Arcania Xanthum, Cleopatra Metalcem, Philea Philinam, Hyparete Protheonem, Chryſothemis Aſteriden, Pyrante Athamantem, Armoasbus * Glaucippe Niavium, Demophile Pamphilum, Antodice Clytum, Polyxena Ægyptum, Hecabe Dryantem, Achamantis Echominum, Arſalte Ephialtem, Monuſte Euryſthenem, Amymone Midamum, Helice Evideam, Amoeme Polydectorem, Polybe Iltonomum, Helicta Caſſum, Electra Hyperantum, Eubule Demarchum, Daplidice Pugnonem, Hero Andromachum, Europome Atlitem, Pyranthis Plexippum, Critomedia Antipaphum, Pyrene Dolichum, Eupheno Hyperbium, Themiſtagora Podaſi-

cum Scheffero & Heinſio. Præterea *quam* pro *qua* reſcribe.

e *Silani*] Aquæ fiſtulæ. Varro IV. L. L. *Fiſtula aqua, fuſus aquæ. Fiſtulas aquarias* vocat Capitolinus in Macrino & Balbino. *Canales* interpretatur Barthius Adv. Lib. X. cap. 20. *tubos*, unde aqua profluit, Schefferus. Celſus Lib. II. cap. 19. *Confert etiam aliquid ad ſomnum ſilanus juxta cadens. Tullios* etiam dictos ex Feſto in ea voce didici. Reſtituendum id vocabulum Vetr. Gloſſ. *Silvanus*, κρουνός. Putabat Græcam vocem eſſe vitioſam Stephanus, & propterea nullo accentu notavit. Sed vitioſa eſt Latina. Scrib. *Silanus*, κρουνός. Eſt autem κρουνός, σωλὴν, *aquæ ductus, fiſtula*. Gloſſæ eædem: *Fiſtula*. σωλὴν, σύριγξ &c. *Tubus*, σωλήν. *Silanus*, κρήνη. Multus eſt, ut poſtea vidi, in ſilani vocabulo Gyraldus Part. II. Dialog. 18. Invenitur quoque in Not. Tyr. p. 171.

f *Fons Lernæus*] Apollod. Lib. II. *Amymone autem cum hoc concubuit, eique Neptunus Lernæos fontes indicavit.* Schol. Apollon. ad Lib. III. 1240. Λέρνη κρήνη τῆς Ἄργους, ἱερὰ Ποσειδῶνος. Hesiodeus in Θεογ. 257. ed. Heinſ. Λέρνη λίμνη ἐν Ἄργει. Servius ad Æn. VI. 287. *Lerna Argivorum palus.* Adde Schol. Hom. ad Iliad. Δ. 171. Propert. Lib. II. 20. *Teſtis Amymone, latices cum ferret in arvis, Compreſſa & Lerne pulſa tridente palus.*

Ad CAP. CLXX.

a *Idea Antimachum*] Multum ab his nominibus variant, quæ Apollodorus recenſet Lib. II. p. 64. Conferant, quibus tantum ab re ſua otii.

Q b *Lyn-*

ſimum, Palæno Ariſtonon, Itea Antiochum, Erate Eudæmonem, Hypermeſtra Lynceum ſervavit: qui, cum Danaus periſſet, primuſque Abas ei nunciaſſet, [b] Lynceus circumſpiciens in templo, quid ei muneri daret, caſu conſpexit clypeum, quem Danaus conſecraverat Junoni, [c] quem in juventa geſſerat: refixit, & donavit Abanti, ludoſque conſecravit, qui quinto quoque anno aguntur. qui appellantur [d] Aſpis en Argo. [e] è quibus ludis curſoribus [f] corona non datur, ſed clypeus. At Danaides poſt patris interitum, viros duxerunt Argivos, è quibus [g] qui nati, ſunt appellati.

CLXXI. *Althæa.*

Cum Althæa Theſtii filia una nocte concubuerunt Oeneus & Mars: ex quibus cum eſſet natus Meleager, ſubito in regia apparuerunt Parcæ, Clotho, Lacheſis, Atropos. Cui fata ita cecinerunt: Clotho dixit, eum generoſum futurum, Lacheſis fortem: Atropos titionem ar-

b *Lynceus circumſpiciens*] Abundat illud *Lynceus*. Vel leg. *Quod cum Danaus* &c.

c *Quem in juventa geſſerat*] Videtur hic tranſpoſitio facta. Mallem, *Quem Danaus in juventa geſſerat, & conſecraverat Junoni*: Infr. cap. 273. *Detraxit clypeum, quod Danaus in juventâ geſſerat, & Junoni ſacraverat, & Abanti filio muneri dedit.*

d *Aſpis & Argo*] Infr. cap. 273. ἀσπὶς ἐν ἄργει. Nob. Heinſ. in notis ad Ovid. Met. pag. 403. emendat ἀσπίδος ἐν Ἄργει. Ego conjectaveram, ἀσπὶς ἐν Ἄργει. quemadmodum poſtilla vidi etiam marginem libri Salmaſiani præferre. Non diſſimile eſt illud Aſtron. II. 4. *Et id* (ſacrificium) *Aletidas appellant*. quanquam & ibi *Aletidos* ninimâ mutatione reſcribere poſſis.

e *E quibus ludis*] Τὸ *e* deleam, vel *in* ejus loco reponam. Sed prius rectius uto. Cap. 273. *Quibus ludis qui vicit, accipit pro coronâ clypeum.*

f *Corona non datur*] Schol. Pindari ad illa Olymp. VII. ὅ τ' ἐν Ἄργει χαλκὸς, etiam coronam illis datam teſtatur. Τὸ ἔπαθλον, inquit, ἀσπὶς χαλκῆ. ὁ δὲ ςέφανος ἐκ μυρσίνης. Proverbium vetus eſt apud Zenobium Cent. VI. 52. Ὡς τὴν ἐν Ἄργει ἀσπίδα καθελὼν σεμνύνεται. & alterum II. 3. Ἄξιος εἶ τῆς ἐν Ἄργει ἀσπίδος. Quod totidem verbis in ſuam συλλογὴν tranſtulit Apoſtolius Cent. III. 70. Sed ab illis parœmiographis proverbia iſta non eſſe intellecta rectè advertit Nob. Heinſius. Lactantius ad II. Theb. 2510. *Euhippus Rex Argivorum miræ felicitatis fuit, cujus clypeum, qui apud Argos nobiliter rem geſſiſſet, accipiebat, ut ille per urbem incedens honeſtaretur. Unde proverbium apud illos, cum alicujus ignaviam irriderent, ut Callimachus ait,* * ὡς ἐν ΑCπΙΟλΤοΝιλΘΝ. Procul dubio corrigendum, ὡς τὴν ἐν Ἄργει ἀσπίδα καθελών.

g *Qui nati, ſunt*] Deeſt aliquid. Legendum, *qui nati, Danai ſunt appellati.* Vide Serv. ad Æn. II. 5. Scheſſerus. Premo utrumque pollicem. Adde quæ idem Servius notavit ad Lib. X. 497. Scholiaſt. Hom. ad Iliad. A. 43. & 123.

a *Vi-*

ardentem aspexit in foco, & ait: Tam diu hic [a] vivit, quam diu hic [b] titio consumptus non fuerit. Hoc Althæa mater cum audisset, exiluit de lecto, atque titionem extinxit, & eum [c] in regia media obruit fatalem, ne ab igni [d] obrueretur.

CLXXII. *Oeneus.*

OENEUS [a] Parthaonis filius, Ætoliæ rex, cum omnibus diis [b] annua sacra fecisset, & [c] Dianam præteriisset, ea irata, [d] aprum immani magnitudine, qui agrum Calydonium vastaret, misit. Tunc Meleager Oenei filius se pollicetur cum delectis Græciæ ducibus ad eum expugnandum iturum.

CLXXIII. *Qui ad aprum Calydonium ierunt.*

CASTOR & Pollux Jovis filii, [a] Verusius Mercurii, [a] Parthecion Mercurii, Thebis, Æsculapius Apollinis,

Ad CAP. CLXXI.

a *Vivit*] *Vivet* Cl. Schefferus. quod probo. Meminerunt inter alios hujus fabulæ Apollodorus Lib. I. pag. 25. Anton. Lib. cap. 2. Zenob. Cent. V. 33. Alii non δᾶδα, sed φυλλάδα ἐλαίας fuisse volunt. Vide Isacium in Lycophron. pag. 86. ed. Steph.

b *Titio*] Isidorus Orig. XVII. 6. *Torris lignum adustum: quem vulgus titionem appellat, extractum ex foco semiustum & exstinctum.* Hoc hausit ex Lactant. Lib. IV. cap. 14. *Titionem enim vulgus appellat extractum foco torrem semiustum.* Apulejus Miles. VII. *Procurrit ad focum, ardentemque titionem gerens* &c.

c *In regiâ mediâ*] Ovid. VIII. 458. *Ille diu fuerat penetralibus abditus imis.*

d *Obrueretur*] Mallet Schefferus, *absumeretur*. Sed *obruo* est sepelio. Fulgent. *Nisi vanæ laudis pompam obrueris.* Sepelire autem rectè ignis dicitur. Vid. cap. 72. Nob. Heinsius tamen *oburereur* mallet. Quid si *amburerctur*? Hor. Lib. I. Sat. ult. *Capsis quem fama est esse, librisque Ambustum propriis.*

Ad CAP. CLXXII.

a *Porthaonis*] *Parthaonis* forte legendum ex Ovidio, Statio, Apollodoro & Græcis nonnullis Scholiastis. Atque ita quoque noster ipse exhibet cap. 129. 175. 239. MS. tamen Pal. Apollodori Πορθάονα exhibet. Nec deterius forsan, cum Πορθεὺς sit Homero & Antonino.

b *Annua sacra*] Lactant. Arg. Lib. VIII. Met. Ovid. fab. 4. *Quia in sacrificio cogendorum fructuum consulto præterierat Dianam.*

c *Dianam præteriisset*] Lucianus Tragœdo: Ἠγανάκτησεν ἡ κληθεῖσα ἐφ' ἑστίασιν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως.

d *Aprum*] Hic natus dicitur ex sue Cromyoniâ, de qua cap. 38. Vide Lactant. Argum. VII. Met. fab. 23.

Ad CAP. CLXXIII.

a *Verusius, Parthecion*] Suspicor scripsisse Hyginum, *Eurytus, Echion.* Hi enim erant Mercurii filii. Vide cap. 14. & 160.

linis, [b] Iason Æsonis, Thebis, Alcon Martis, Thracia, Euphemus Neptuni, [c] Iolaus Iphicli, Lynceus & Idas Apharei, Peleus Æaci, Telamon Æaci, Admetus Pheretis, Laerta [d] Arcesii, Deucalion Minois, Theseus Ægei, [e] Plexippus, Ideus, Lynceus, Thestii filii, fratres Althææ: [f] Hippothous Cercyonis, [g] Cæneus Elati, [h] Mopsus Amyci, Meleager Oenei, [i] Hippasus Euryti, Ancæus Lycurgi, [k] Phœnix Amyntoris, [l] Dryas Iapeti, [m] Enæ-

b *Iason Æsonis Thebis*] Apollod. Lib. 1. pag. 26. Ἰάσων Αἴσονος ἐξ Ἰωλκοῦ. An ergo *Iolco* scribendum?

c *Iolaus Iphicli*] Vide notas ad cap. 103.

d *Arcippa*] Conjicit Micyllus *Arcesii.* quod & Scheffero in mentem venit ex Apollod. Locum Apollodori habes Lib. 1. pag. 43. Λαέρτης Ἀρκεισίου. Addo & Homeri calculo eam conjecturam firmari Odyss. Π. 118. Μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε. Quem versum non intellectum pessimè vertit Giphanius, *Solum Laërtem Arcisii filium genuit.* Hinc *Arcesiades* à patre dictus Ulysses. Ridiculus est Diomedes Gram. Lib. 1. *Ut est Ulyssi agnomen Polytlas. Nam prænomen est, ut ait Ibycus, Ulysses, nomen Acrisiades, cognomen Odysseus.* Lege, *Arcesiades*, vel *Arcisiades.*

e *Plexippus, Ideus, Lynceus*] Cl. Schefferus non tantum mutilum locum, sed & in ordine peccatum suspicatur, restituitque ita: *Theseus Ægei, Idas, Lynceus Apharei, Plexippus, Iphiclus, Euhippus, Eurypylus Thestii filii, fratres Althaeæ.* Recenset quidem hos quatuor Thestii filios Apollod. Lib. 1. pag. 24. Sed eadem, quæ heic, habes etiam capite sequenti nomina. Ovidius duos tantum nominat, VIII. Met. 440. *Plexippum & Toxea*, quem in locum Lyncei substitui vellet Micyllus. Etiam Lactantius ad Stat. Thebaid. II. 481. & noster quoque cap. 244. duos solummodo, *Plexippum* & *Agenora* memorant. Nimirum tres vulgo videntur fuisse numerati. Lactantius Argum. Lib. VIII. Met. Ovid. fab. 4. *Quas* (exuvias) *Plexippus, Toxeus, & Agenor Thestii filii ereptas cum interitu rependerunt.* An scripsit igitur Hyginus, *Plexippus, Toxeus & Agenor?* Sed duo postrema vocabula cum plus justo à vulgatâ abeant scripturâ, possit videri alios sequutus auctores heic noster. Homeri Scholiastæ dicuntur ad Iliad. I. 563. Ἴφικλος, Πολυφάντης, Φάνης, Εὐρύπυλος, Πλήξιππος.

f *Hippotas Geryonis*] Scribendum esse *Hippothous Cercyonis* notat Cl. Schefferus. Non addit, quo auctore nixa sit sua emendatio. De *Hippothoo* ego antehac advocavi Ovid. Met. VIII. 307. quem Cercyonis facere filium in Arcadicis Pausaniam jam observo.

g *Caneus Elati*] Cl. Schefferus *Cyllenes Elati.* Frustra heic eum esse ostendi ad Anton. Liberal. cap. 17. Vide nostrum cap. 14. & 242. Agnoscit illum Elatiden inter apri Calydonii oppugnatores etiam Ovid. VIII. Met. 306. *Et velox Idas & jam non fœmina Cæneus.*

h *Mopsus Amyci*] Immo *Ampyci.* Unde *Ampycides* Ovidio. Ita enim ille in prælii illius descriptione VIII. Met. v. 316. *Ampycidesque sagax & adhuc à conjuge tutus Oeclides.* Noster supr. cap. 14. *Mopsus Ampyci & Chloridis filius.*

i *Hippassus*] *Hippasus* scribe ex Ovidio: *Hippasus & primis etiamnum Nestor in armis.*

k *Phœnix Amyntoris*] Etiam de his dubitat Cl. Schefferus. Securos nos esse jubet Ovid. VIII. Met. 307. *Hippothousque Dryasque & cretus Amyntore Phœnix.* Confer nostrum cap. 257. Ovid. Epist. Heroid. III. 27.

l *Dryas Iapeti*] Martis filius est Apollod. Lib. 1. Δρύας Ἄρεος. Etiam à nostro cap. 159. inter Martis filios numeratur Dryas.

m *Enæ*

[m] Enæsimus, Alcon, Denuxippus, Hippocoon Amyci, [n] Atalante Schœnei. [o] Quæ civitates auxilium miserunt Oeneo, [p] Tenerdos, Iolcos, Sparta, [q] Teurone, [r] Messe, [s] Perrhæbia, Phthia, [t] Magnesta, Salamin, Calydon, Thessalia, Oechalia, Ithaca, [u] Tegea, Creta, Dolopea, Athenæ, Magnesia & Arcadia.

CLXXIV. *Meleager.*

ALTHÆA Thestii filia ex Oeneo peperit Meleagrum. Ibi in regia dicitur titio ardens apparuisse. huc Parcæ venene-

m *Enatimus, Alcon*] Lege, *Enæsimus* ex Ovid. libri jam sæpius laudati vers. 362. Hippocoontis hic erat filius, ut etiam *Alcon*, teste Apollodoro Lib. III. p. 173. qui ibidem inter ejus filios numerat *Alcinoum* & *Dorycles*. Ad summam; totus hic locus videtur mihi ita constituendus: *Enæsimus, Alcon, Dorycleus, Alcinous Hippocoontis.* Alii excogitent alia.

n *Atlantes Pondæi*] Et fabula & verba postulant *Atalante Schoenei.* Quod & Micyllus videtur voluisse, in cujus editionis margine visitur, *Atalanta Schoenei.* Diodorus Lib. IV. *Inter venationis socios Atalanta Schoenei filia simul erat.* Adsentiuntur Apollod. Lib. I. pag. 27. & Zenobius Cent. V. 33. Lactant. Argum. VIII. Met. fab. 4. Quibus adde, quæ ad Stat. IV. Theb. vers. 248. congessit Bernartius. Corruptus in hoc vocabulo etiam Servius Danielis ad Æn. III. 113. *Scyros*, inquit, *civitas est. exinde fuit Aelantes Cyrinei filia.* Lege, *Atalante Schœnei.* Rectè heic reponi *Atalante Schœnei*, docet ipse Hyginus cap. 244. & 270. Alii tamen hanc expeditionem tribuunt Atalantæ Iasii filiæ; quos inter & Callimachus est Hymno in Dianam vers. 216. Κούρην Ἰασίοιο συοκτόνον Ἀρκασίδαο. quem secutus est Schol. Hom. ad Iliad. I. 544.

o *Quæ civitates*] Lemma hoc esse alterius capitis crede Cl. Scheffero.

p *Tenerdos*] Schefferus, *Tenedos.* Micyllus, *Thebæ, Argos.* Quod non omnino contemnendum.

q *Teurone*] Micyllus, *Pleuron.* Minori mutatione æquè benè scripseris, *Pleurone.* Cl. Schefferus conjicit, *Tentrania.* Quod nimium abit à veteri scriptura. An scribendum *Teuthrone*? Τευθρώνη enim est urbs, cujus Pausanias meminit. non dixerim. Rectum est *Pleurone.* Schol. Hom. ad Iliad. I. 525. Καλυδώνιοι καὶ Πλευρώνιοι πολεμοῦσιν ἐπὶ τούτων. Corruptè *Pleuros* à Lactant. I. Theb. 401. dicitur. Servius Æn. XI. 239. *Unde Diomedes habuit socios de tribus ejus civitatibus, quas habet Ætolia, Pleuron, Olenon, Calidona.* scrib. *Pleurona.*

r *Messe*] Restitui antehac *Messene.* Quod cum & Scheffero venisse in mentem videam, nondum displicet.

s *Perrhæbia*] Ita rectè Micyllus. Malè Commelinus & alii ediderunt *Parrhabia.*

t *Magnesta*] Hoc vocabulum non tantum heic, sed & in fine capitis repræsentat Micylli editio. Posteriori loco non malè *Magnesia* restituit Commelinus. Quod & Vet. Comment. Horat. faciendum, apud quem ad Lib. III. od. 7. corruptè *Magnessa* dicitur, vel *Magnes*, ut quædam editiones habent. Docuit me quidem duplicem esse Magnesiam Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 584. ut & Plinius Lib. I. cap. 29. non tamen fit verisimile bis nominasse eam nostrum. Meminit etiam urbis Magnesiæ noster Astron. II. 37. *Larissa*, quod antehac conjectaveram, non placet amplius, cum & Thessalia heic exhibeatur. Cogitent eruditiores.

u *Tegaa*] Scribe sine diphthongo cum Vellejo Lib. I. cap. I. Apollodoro, & Strabone. Servius *Tegæum* appellat ad Æn. V. 299. *Tegæum*, inquit, *oppidum est à Tegæo Arcadiæ filio.* Gloss.

 MSS.

nerunt, & Meleagro [a] fata cecinerunt, eum tandiu victurum, quam diu is titio esset incolumis. Hunc Althæa [b] in arca clausum diligenter servavit. Interim [c] ira Dianæ, quia Oeneus sacra annua ei non fecerat, aprum mira magnitudine, qui agrum Calydonium vastaret, misit. quem Meleager cum delectis juvenibus Græciæ interfecit, [d] pellemque ejus ob virtutem Atalantæ virgini donavit, quam Ideus, Plexippus, Lynceus Althææ fratres eripere voluerunt. Illa cum Meleagri fidem implorasset, ille intervenit, & amorem cognationi antepofuit, avunculosque suos occidit. [e] Id Althæa mater audivit filium suum tantum facinus esse ausum: memor Parcarum præcepti, titionem ex arca prolatum in ignem conjecit. Ita dum fratrum pœnas vult exequi, filium interfecit. At sorores ejus, [f] præter Gorgen & Deianiram, flendo, deorum voluntate, in aves sunt transfiguratæ, quæ Meleagrides vocantur. At conjunx ejus [g] Alcyone mœrens in luctu decessit.

CLXXV. *Agrius.*

MSS. ad Georg. I. *Tegeeus à Tegeo oppido Arcadiæ. Item Tegea Arcadiæ civitas, ut apud Pacuvium in Atalanta* &c. Τεγέα est Stephano.

Ad CAP. CLXXIV.

a *Fata cecinerunt*] Astron. II. 15. *Parcæ cecinisse feruntur fata.*

b *In arcâ*] In arcâ clausum fuisse titionem istum fatalem etiam Apollodorus Lib. I. pag. 25. & Zenobius Cent. V. 33. testantur. Supra tamen alios auctores sequutus in regiâ mediâ obrutum eum ab Althæâ dixit.

c *Ira Dianæ*] Cl. Schefferus mallet, *irâ Dianæ*. Nisi *ira Dianæ* heic idem valet, quod *irata Diana*, rescripserim *irata Diana*. Cap. 184. *Ob id irata Diana fecit* &c.

d *Pellem ejus*] *Et caput*, ut tradit Tzetzes in Lycophron. p. 86. Mox pro *eripere voluerunt*, malim, *ei eripere* &c.

e *Id Althæa*] Vel τὸ *id* expellendum censet Cl. Schefferus, vel legendum, *id Althæa mater ut audivit*. Posterius præfero, nisi malis, *ut Althæa*. Lactantius: *Althæa mater Meleagri, ut fratrum cædem accepit*. Sed non valde sapit Hygini stylum. Infr. cap. 188. *Hoc Neptunus ut vidit, in pecora commutatos consumi, procos in lupos convertit.* Lactantius Argum. fab. 26. Lib. VII. Metam. Ovid. *Quod ut illa comperit à marito se esse deceptam* &c. Justin. Lib. II. cap. 15. *Themistocles ut vidit spe̒ urbis invideri*. Confer not. ad cap. 108.

f *Præter Gorgen & Deianiram*] Anton. Lib. cap. 2. *Duæ autem de filiabus Althææ Gorge & Deianira feruntur formam non mutasse beneficio Bacchi, cui eam gratiam Diana fecerit.* Quod & Ovidius firmat VIII. Metam. 543.

g *Alcyone mœrens decessit*] Althæa autem mater, filio exstincto, sibi manus attulit, ut refert Homeri Schol. ad Iliad. I. 558. Stat. II. Theb. 481. & Diodorus Lib. IV. nec non Ovid. VIII. Met. 532. & Heroid. IX. vers. 157. Sed hic ferrum per viscera exegisse, illi laqueo gulam sibi fregisse volunt. Cæterum quam Alcyonen heic Hyginus, Cleopatram vocat Antoninus cap. 2. Nimirum τὴν Κλεοπάτραν φερωνύμως ἢ Ἀλκυόνην ἐκάλει διὰ τὸ τὴν μητέρα Μάρπησσαν δίκην Ἀλκυόνος κλαῦσαι, ὅτε ἀφῃρεῖτο αὐτὴν Ἀπόλλων.

CLXXV. *Agrius.*

AGRIUS Parthaonis filius, ut vidit Oeneum fratrem [a] orbum liberis factum, egentem regno expulit, atque ipse regnum possedit. Interim Diomedes Tydei filius & [b] Deipyles, Ilio devicto, ut audivit avum suum regno pulsum, pervenit in Ætoliam cum [c] Sthenelo Capanei filio, & armis contendit cum [d] Lycopeo Agrii filio. Quo interfecto, Agrium egentem è regno expulit, atque [e] Oeneo avo suo regnum restituit. postque Agrius regno expulsus, ipse se interfecit.

CLXXVI. *Lycaon.*

AD Lycaonem [a] Pelasgi filium Jovis in hospitium venisse

λων, ut Scholiastes Homeri annotavit, qui turpi mendo inquinatus est loco modo laudato. Μελέαγρος, inquit, κατ' ἀρχὰς τῇ μητρὶ μηνιῶν, ἐκ ἐβοήθει τῇ πατρίδι. Leg. κατ' ἀρεὰς. Hom. Iliad. ι. 562. Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος.

Ad CAP. CLXXV.

a *Orbum liberis*] Τὸ *orbum* expellit Cl. Schefferus, legitque, *ut vidit Oeneum liberis factum egentem regno expulit.* Ego nihil mutem. Duo enim notare mala mihi videtur Hyginus, orbitatem sive ἀπαιδίαν, & egestatem.

b *Deiphyles*] Scribe sine aspiratione, *Deipyles.*

c *Sthenelo*] Qui fuit amicus Diomedis, de quo cap. 257. & Eustath. ad Iliad. p. 279. Alius fuit Sthenelus, cujus filius Cometes Ægialiam Diomedis uxorem vitiaverat, ut narrant Servius ad Æn. XI. 269. Tzetzes ad Lycophr. pag. 168. & 201. ed. Steph. & Schol. Hom. ad Iliad. Ε. 412. Sed corrupte *Ægialeam* Priscianus in Periegesi, & *Ægialam* appellat Servius, quæ *Ægialia* erat, ut scimus ex Antonino, Dionysio Periegete & Homeri interprete. Eustathius ad Iliad. p. 429. adulterum fuisse Sthenelum Cometæ filium refert. Lapsum putabam memoria minus fida, aut corruptum incuriâ μεταγραφέων: sed video idem illum denuo tradere ad Dionys. p. 69. ed. Steph. Quod tamen pugnat cum narratione aliorum. Servius ad Æn. VIII. vers. 9. *Cum Cillabaro, ut Lucilius, cum Cometa, ut plerique tradunt.*

d *Opopa*] *Lycopeo* benè conjicit Schefferus. Λυκωπεὺς enim inter filios Agrii numeratur apud Apollodorum Lib. I. pag. 30. Narrant præter Hyginum historiam hanc Antoninus Liberalis cap. 37. Apollodorus Lib. I. Tzetzes ad Lycophron. pag. 91. & Homeri Scholiast. ad Iliad. ξ. 120. quanquam ibi non patri Diomedi, sed filio Tydeo id facinus tribuit. Cæterum inter Agrii filios etiam deformitate sua nobilem illum Thersiten numerat Hom. Schol. ad Iliad. β. 212. quicum & Hesychius facit in Ἄγριον.

e *Oeneo avo*] Ita & Antoninus. Apollodorus autem genero ejus Andræmoni regnum tradidisse tradit.

Ad CAP. CLXXVI.

a *Pelasgi filium*] Ita & German. Schol. Arctophyl. Vide infr. cap. 225. & supr. notas ad cap. 145. Mercurii filium facit Schol. Theocrit. ad Eid. I. 124.

ſe dicitur, & filiam ejus [b] Calliſto compreſſiſſe, ex quo natus eſt Arcas, qui ex ſuo nomine terræ nomen indidit. Sed [c] Lycaonis filii Jovem tentare voluerunt, deuſne eſſet: carnem humanam [d] cum cætera carne commiſcuerunt, [e] idque in epulo ei appoſuerunt. Qui poſtquam ſenſit, iratus menſam evertit, Lycaonis filios fulmine necavit. Eo loco poſtea Arcas oppidum communivit, quod [f] Trapezos nominatur. Patrem Jupiter in lupi figuram mutavit.

CLXXVII. *Calyſto.*

CALLISTO Lycaonis filia urſa dicitur facta eſſe, ob iram Junonis, quod cum Jove concubuit. [a] Poſtea Jovis in ſtellarum numero retulit, quæ Septentrio appellatur, quod ſignum loco non movetur, neque occidit. Tethys enim Oceani uxor, nutrix Junonis, prohibet eam in Oceanum occidere. [b] Hic ergo ſeptentrio major, de qua [c] in Creticis verſibus:

d *Tu-*

b *Calyſto*]. *Calliſto* ſcribendum ex Gr. Καλλιςώ.

c *Lycaonis filii*] Ipſum Lycaonem filium ſuum Nyctimum interfectum Jovi appoſuiſſe ex aliis tradit Clemens Protrept. pag. 23. & Tzetzes ad Lycophron. pag. 18. edit. Steph. Alii Arcadem fuiſſe voluerunt. Vide noſtr. cap. 4. Aſtron. II. Eratoſthenem in Καταστερ. cap. 8. Schol. ad Stat. VII. Thebaid. 414. *Lycaon pater Helice* (leg. *Helices*) *urſæ fuiſſe dicitur, qui dolore ſtupratæ à Jove filiæ Deos humanarum carnium cibis violavit.* Ex hoc facto παιδοφόνος dicitur Nonno Dionyſ. Lib. XVIII. Alii tamen ἕνα παῖδα τῶν ἐπιχωρίων fuiſſe volunt, quem mactaverint Lycaonis filii. Vide Schol. Lycophron. p. 84.

d *Carnem*] *Et carnem* Scheſſerus. Vide tamen not. ad cap. 4.

e *Cum cætera carne*] Volui aliquando, *cum ſuilla carne*. Arnob. Lib. IV. *Invitatum ad jus menſæ pro ſuillis viſceribus prolem neſcium Lycaoniam pranſitaſſe.* Sed nihil opus eſt, cum & II. Aſtron, cap. 4. ſcribat; *Cum alia carne conciſum pro epulis appoſuiſſe.* & Tzetzes in Lycophron. p. 84. Τὰ τούτου κρέατα συμμίξαντες τοῖς ἄλλοις κρέασι.

f *Idque in epulo*] Non repudio quidem, mallem tamen, *idque cibi epulo*. Cap. 88. *Epulis Thyeſti appoſuit.*

g *Trapezos*] Ita ſcribitur quoque apud German. Schol. Arctophylace. Mallem tamen *Trapezus*, ut eſt apud Melam Lib. I. cap. 19. & noſtrum cap. 275. *Arcas Jovis filius in Arcadia Trapezunta.* ex gr. Τραπεζοῦς. Non tamen valde videtur neceſſe. Sic Ovid. II. Met. 224. *Agriodos* format ex Gr. Ἀγριόδους. *Tripos* Lactant. ad I. Theb. Stat. vers. 509. ut & Servius ad Æn. III. 92. ex Τρίπους, vel Attico Τρίπος. *Propos* pro *propus* apud noſtrum Aſtron. III. 21. *Melampos* apud Chariſ. Lib. I. Malè Τραπεζοὺς & Τραπεζοῦσα dicitur apud Lycophronis interpretem p. 84. ed. Steph.

Ad CAP. CLXXVII.

a *Poſtea Jovis*] Forte, *poſt eam Jovis*, vel *poſtea eam Jovis.*

b *Hic ergo*] Malim. *hæc ergo*, ut ad Calliſtonem referatur. Sequitur enim, *de quâ.* Lactant. ad III. Theb. 685. *Illa ἄρκτος μείζων Latinè ſeptentrio major appellatur. Eadem eſt, quæ Helice.*

c *In Creticis verſibus*] Barth. MS. habe-

[d] *Tuque Lycaoniæ mutata semine nymphæ,*
Quam gelido raptam [e] *de vertice Nonacrinæ*
Oceano prohibet semper se tingere Tethys,
Ausa suæ quia sit quondam [f] *succumbere alumnæ.*

Hæc igitur ursa à Græcis ἑλίκη appellatur. Hæc habet stellas in capite septem non claras, in utraque aure duas, in armo unam, in pectore claram unam, in pede priore unam, in extrema coxa claram unam, in femine posteriori duas, in pede extremo duas, in cauda tres, omnes [g] numero viginti.

CLXXVIII. *Eu-*

bere ait *Cretais.* quod idem est. Ovid. VII. Met. 435. *Cretai sanguine tauri.* Verisimilis quidem, nescio tamen, an vera ejus correctio, *Aratais.* Certe necessaria non videtur. Forte innuit versus, in quibus res Creticæ narrabantur. Sic *carmina Cypria* laudantur à Pausaniâ Lib. X. Homer. Schol. Iliad. A. vers. 5. & Agathostenes (leg. *Aglaosthenes*) *Asiatica carmina* scripsisse dicitur apud German. Scholiasten. Apud eundem in Coronâ legas: *Qui Creticam conscripsit refert.* Lege *Cretica*, ut Sanctandreanam postea vidi rectè præferre editionem. Hygin. II. Astron. *Ut ait, qui Cretica conscripsit.* Eucrates Ῥοδιακὰ fecit apud Hesych. in Ἔλατρον.

d *Tuque Lycaoniæ*] Hunc versum ita constituit Cl. Schefferus. *Tuque Lycaonio mutata è semine nympha.* Quid si apostrophe non ad Helicen, sed ad Arctophylacem institui dicatur? Id si mihi des, nihil esse mutandum, sed tantum *è* post *mutata* inserendum, facile etiam dabis. Fuerunt enim, qui Callistonem in ursam mutatam enixam Arcada voluerint. Vide Schol. German. Theo in Aratum: Ὀργισθεῖσαν τὴν Ἄρτεμιν θηριῶσαι αὐτὴν, καὶ οὕτω τεκεῖν ἄρκτον οὖσαν τὸν κληθέντα Ἀρκάδα. Idem scribunt cum noster Astron. II. cap. I. tum Eratosthenes in Catasterismis. cujus verba in suum commentarium transtulit Theo. Hæc scripseram, cum *mutate è semine* legendum sibi videri Nob. Heinsius mihi indicavit. Refert ergo & ipse verba illa ad Arcada.

e *De vertice Nonacrinæ*] Putem scribendum *Nonacrino*, hoc est, de vertice montis Nonacris. Astron. II. *Quæ res gesta in Nonacri monte Arcadiæ.* Lactant. Argum. Ovid. Lib. I. fab. 12. II. fab. 5. *Circa Nonacrinum montem Arcadiæ.* Et Lib. IV. fab. II. *Dum igitur circa montem Nonacrinum moratur.* Sed vide ibi, quæ annotata à nobis. Meminit ejus montis & Plinius Lib. II. cap. 103. Loensis Miscell. Lib. III. 10. retinet *Nonacrinæ*, & subaudit *petræ* vel *rupis.* Mihi nimis id durum videtur.

f *Succumbere alumnæ*] Id est, *Junonis pellicem agere*, quæ Tethyos erat alumna. Hinc illa apud Ovid. II. Met. 528. *At vos si læsæ tangit contemtus alumnæ.* Hygin. II. Astron. I. *Quod Tethys Junonis sit nutrix, cui Callisto succubuerit, ut pellex.* Lexic. Cyrilli: Παλλακὴ, *Concubina, succuba.* Gloss. Arabico-Lat. *Succuba, pellex.* Ovid. VI. Heroid. 153. *Quod gemit Hypsipyle lecti quoque succuba nostri.* Sed *subnuba* ibi restituit è melioribus codicibus Nob. Heinsius. Festus: *Pellices nunc quidem appellantur alienis succumbentes, non solum fæminæ, sed etiam mares. Succubonem* dixit Titinnius. Apulejus V. Met. *Mea forma succubam.* & X. *Velut æmulam tori succubamque primo suspicari.*

g *Numero viginti*] Astron. III. cap. I. numerat XXI. German. Schol. cum Theone in Aratum XXIV.

CLXXVIII. *Europa.*

EUROPA [a] Argiopes & Agenoris filia, Sidonia. Hanc Jupiter [b] in taurum converſus, à Sidone Cretam tranſportavit: & ex ea procreavit Minoem, Sarpedonem, Rhadamanthum. Hujus pater Agenor ſuos filios miſit, ut ſororem reducerent, aut ipſi in ſuum conſpectum non redirent. Phœnix in Africam eſt profectus, ibique remanſit: inde Afri Pœni ſunt appellati. Cilix ſuo nomine Ciliciæ nomen indidit. Cadmus cum erraret, Delphos devenit: ibi [c] reſponſum accepit, ut à paſtoribus bovem emeret, qui Lunæ ſignum in latere haberet, eumque ante ſe ageret. ubi decubuiſſet, ibi fatum eſſe, eum oppidum condere, & ibi regnare. Cadmus ſorte audita, cum imperata perfeciſſet, & aquam quæreret, ad fontem Caſtalium venit, quem [d] Draco Martis filius cuſtodiebat: qui cum ſocios Cadmi interfeciſſet, à Cadmo [e] lapide eſt interfectus: [f] denteſque ejus, Minerva monſtrante, ſparſit & aravit, unde [g] Sparti ſunt enati. Qui inter ſe pugnarunt, ex quibus quinque ſuperfuerunt, id eſt, Chthonius,

Ad CAP. CLXXVIII.

a *Agriopes*] Apollod. Lib. III. pag. 128. Telephaſſam ejus matrem facit. Schol. Hom. ad Catal. vers. 1. Phœnicem ejus patrem, ex ſententiâ Heſiodi & Bacchylidæ, ut teſtatur ipſe ad Iliad. M. 397. Vid. not. ad cap. 6.

b *In taurum converſus*] Fulgent. Lib. Myth. I. *Sicut Europam in tauro rapuiſſe fertur, id eſt, in navem tauri picturam habentem, & Iſidem in vaccâ, ſimiliter in navem hujuſce picturæ.* Lege *in nave* & *habente* ex membranis Bibliothecæ Leidenſis, quas cum editis contulimus. Adde Feſtum in *Europam.*

c *Reſponſum accepit*] Reſponſum illud invenies apud Euripidis Scholiaſten ad Phœniſſ. vers. 641. ita ut fuiſſe narrat Hyginus. Scholiaſtes autem Æſchyli ad τ̃ Ε᾿πτὰ vers. 492. deum reſpondiſſe narrat, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τοῦ ἱεροῦ τῷ ἐυρεθέντι ἀκολουθεῖν.

d *Draco Martis filius*] Vide Apollod. Lib. III. pag. 136. Schol. Euripidis ad Phœniſſ. vers. 5. & quæ ad Anton. Liberal. cap. 2. à nobis notata ſunt.

e *Lapide*] Ita & Hellanicus. Pherecrates apud Euripidis Schol. ad vers. 666. Phœn. gladio interfectum ait. Ovid. III. Met. 90. haſtâ.

f *Denteſque ejus*] Schefferus, *dentes qui ejus.* Non improbo quidem. Vide tamen quæ ad cap. 8. dixi.

g *Sparta*] Ita & Schottus Cononis cap. 37. tranſtulit. perperam. Legendum, *Sparti.* Σπαρτοὶ enim Græcis dicuntur. Vide Schol. Pind. ad Pyth. od. V. p. 222. edit. Francof. Etymol. in Φοινικὸν. Σπαρτοὶ ἄνθρωποι ſunt Theodoreto. Σπαρτὸς λεὼς Lycophroni Thebani. Hieronymus Chronico Euſebiano: *Propter repentinos quoſdam de terrâ contractus ex omni parte confluentes Spartos vocatos.* Lactant. Lib. III. cap. 4. *Tanquam Sparti illi poëtarum, ſic ſe invicem jugulant.* Adde Cenſorin. cap. 4. Gell. Lib. XVII. cap. 3.

h *Pe-*

nius, Udæus, Hyperenor, [h] Pelorus, & Echion. Ex bove autem, quem secutus fuerat, [i] Bœotia est appellata.

CLXXIX. *Semele.*

CADMUS Agenoris & Argiopes filius ex Harmonia Martis & Veneris filia procreavit filias quatuor, Semelen, Ino, Agaven, Autonoen, & Polydorum filium. Jovis cum Semele voluit concumbere. Quod Juno cum rescìit, specie immutata in Beroen nutricem, ad eam venit, & persuasit, ut peteret ab Jove, ut eodem modo ad se, quomodo ad Junonem, veniret: Ut intelligas, inquit, quæ sit voluptas cum deo concumbere. Itaque Semele petiit ab Jove, ut ita veniret ad se. Qua re impetrata, Jovis cum fulmine & tonitribus venit, & [a] Semelen con-

h *Pelorus*] Schol. Eurip. ad Phœn. vers. 675. est Πέλωρ. Sed ad vers. 946. Πέλωρος ex Æschylo. Pro Ὑπερήνωρ apud Pausaniam Ὑστερήνωρ videtur invenisse in suo codice Lœscherus. Vertit enim *Hysterenor*. Corruptè. Nam *Hyperenor* est etiam Hellanico ad Apollon. III. 1185. Restituendum idem nomen Lactantio ad Theb. III. 285. ubi corruptè *Hyperion* dicitur, & *Tydeus*, qui fuit *Udæus*. Iisdem nominibus, quibus heic ab Hygino recensentur, appellantur etiam ad Isthm. od. I. à Pindari Scholiaste.

i *Bœotia*] Ovid. III. Met. v. 13. *Mœnia fac condas, Bœotiaque illa vocato.* Alii à *Bœoto* Neptuni filio appellatam Bœotiam prodiderunt. Vide Schol. Hom. ad Catal. vers. I.

Ad CAP. CLXXIX.

a *Semelem conflagravit*] Scribendum esset. *Semelen.* Vid. not. ad cap. 137. Sed heic legere malim *Semele. Conflagravit* est κατεκαύθη. Παθητικῶς enim hoc verbum usurpat cap. 154. & 243. Certum interim activam antiquitus habuisse significationem. Cicero Lib. IV. ad Her. 13. *Quomodo urbs acerbissimo concidit incendio conflagrata?* Avienus Phænomenis Arateis: *Nec cum flagratas emittunt marmora chelas.* Capella sub initium Lib. VI. *Dispendia lini perflagrata.* Schol. Horat. ad Epod. V. *Vestem pellici suæ datam una cum ipsa & totâ domo conflagrari fecit.* Apulejus de mundo: *Cum Orientis regiones Phaëthontis ruina, ut quidam putant, conflagratæ perierunt.* Gloss. Steph. *Flagro, flagratus sum,* καίομαι. Propert. I. el. 13. *Flagrans amor Herculis Heben.* De fabula hac ita Scholiastes Hom. ad Iliad. ξ. 323. Ζεὺς δὲ μὴ δυνάμενος ἀναινῶσαι, παραγίγνεται εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς ἐφ' ἅρματος καὶ βρονταῖς ὁμοῦ, καὶ κεραυνοὺς ἵησιν. Σεμέλης δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλειπούσης, ἑξαμηνιαῖον τὸ βρέφος ὁ Ζεὺς ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάσας, ἐνέρραψε τῷ μηρῷ. Totum hoc scholion, ut & quæ præcesserunt proximè, κατὰ πόδα descripta sunt ex Apollod. Lib. III. pag. 138. Sed malè omissum ἐξαμβλωθέν. Scribe ergo, ἑξαμηνιαῖον τὸ βρέφος ἐξαμβλωθὲν ἐκ τοῦ &c. Habet præterea pro παραγίγνεται Apollodorus παραγίνεται. Quod etsi parum refert, monendum tamen est. Quod autem femori Jovis insutum Bacchum fingunt, eo ex semine Jovis natum eum innuere voluerunt. Femur enim pudendam partem viri & mulieris notare observavit Heinsius Aristarchi cap. I. ut & Fessel. Advers. Sacr. Lib. II. cap. 24. Sibylla apud Lactant. Lib. I. cap. 8. Οὐ δυνατ' ἀνδρὸς Ἐκ μηρῶν μήτρας τε θεὸς τετυπωμένος εἶναι.

b *Et*

conflagravit. Ex utero ejus Liber est natus, quem Mercurius ab igne ereptum, Nyso dedit educandum, [b] & Græce Dionysus est appellatus.

CLXXX. *Actæon.*

ACTÆON [a] Aristæi & Autonoes filius, pastor, Dianam lavantem speculatus est, & eam violare voluit. Ob id irata Diana fecit, ut ei cornua in capite nascerentur, & à suis canibus [b] consumeretur.

CLXXXI. *Diana.*

[a] DIANA cum in valle opacissima, cui nomen est [b] Gargaphia, æstivo tempore fatigata ex assidua venatione, se ad fontem, cui nomen est Parthenius, perlueret, Actæon Cadmi nepos, Aristæi & Autonoes filius, eundem locum petens ad refrigerandum se & canes, quos exercuerat, feras persequens, in conspectum deæ incidit: [c] qui ne loqui posset, [d] in cervum ab ea est conversus. Ita pro cervo laceratus est à suis canibus. quorum nomina, masculi, Melampus, Ichnobates, * [e] Echnobas, Pamphagos, Dorceus, Oribasus, Nebrophonos, Lælaps, The-

b *Et Græce Dionysus*] Supr. cap. 167. *Unde Dionysus est appellatus, & bimater est dictus.*

Ad CAP. CLXXX.

a *Aristei*] *Aristæi* scribendum esse dixi ad cap. 161. Fabulam notissimam luculenter narrat Ovid. III. Met. vers. 131. & seqq.

b *Consumeretur*] Actæonem canes hi, ut equi dominum Diomedem, absumserunt. Vid. Fulg. III. Myth. Palæph. cap. 3. Nimirum viscera nostra sunt opes, ut vita victus. Ovid. Heroid. I. *Viscera nostra tuæ diripiuntur opes.*

Ad CAP. CLXXXI.

a *Diana cum*] Omne hoc principium usque ad canum nomina iisdem pœne verbis legitur in Argum. Lactant. III. Met. Ovid.

b *Gargaphia*] Inter nobiles Bœotiæ fontes præter Plinium & alios etiam Capella Lib. VI. memorat Gargaphien valli cognominem. Adde Etym. in voce Ἀ'γγαφίης. Corruptus est ergo Vibius Sequester, *Garga Eubœa, ubi Actæon laceratus est à canibus.* Lege *Gargaphie Bœotiæ.*

c *Qui ne loqui posset*] Lactant. ut ad Ovidium adduci à commentatoribus video, *qui ne eam rem eloqui posset.* Tu vide notas nostras ad Lactantium, & lege heic, *Quæ ne eloqui.*

d *In cervam*] Lactantius & Fulgent. Lib. III. *in cervum.* Quod præfero, cum sequatur *pro cervo.* quanquam Lactantius *pro fera.*

e *Echnobas*] *Ichnobas* reponerem, nisi præcessisset *Ichnobates.* Forte scripsit, *Chionabas.* Cl. Schefferus hunc, ut natum ex proximè præcedenti, deleri jubet.

f *The-*

Theron, Pterelas, Hylæus, Nape, Ladon, Pœmenis, [f]Therodanapis, * Aura, Lacon, [g]Harpyia, [h]Elion, Dromas, Thous, Canache, Cyprius, Sticte, Labros, Arcas, Agriodus, Tigris, Hylactor, Alce, Harpalus, Lycisca, Melaneus, Lachne, Leucon. [i]Item tres qui cum Gnosius * consumpserunt fœminæ, [k]Melanchætes, Agre, Therodamas, Oresitrophos. Item alii autores tradunt hæc nomina: Acamas, Syrus, Æon, Stilbon, Agrius, Charops, Æthon, [l]Corax, [m]Boreas, Draco, Eudromus, Dromius, Zephyrus, Lampus, [n]Hæmon, Cyllopotes, Harpalycus, Machimus, Ichneus, [o]Omelympus, Ocydromus, [p]Borax, Ocythous, [q]Pachitos, Obrimus. Fœminæ, Argo, Arethusa, Urania, Theriope, Dinomache, Dioxippe, Echione, Gorgo, [r]Cyllo, Harpyia, [s]Lyncæste, Leæne, Lacæna, Ocypote, Ocydrome, Oxyroe, Orias, [t]Sagnos * Theriphone, [u]Volatos, Chediætros.

CLXXXII. *Ocea-*

f *Therodanapis*] Etiam hunc, ut ex *Theron* & *Nape* conflatum, idem inducit. Ego conjeci antehac *Theriomachus*.

g *Harpya*] Scrib. *Harpyia*. Malè etiam inferius *Arpyia*.

h *Elion*] Micyllus ex Ovid. III. Met. 219. *Aello*. Quod nisi satis placet, possis etiam scribere, *Echion*.

i *Item tres, qui cum Gnosius consumserunt*] Pro *cum Gnosius* Barthius legit, *cum ossibus*, quod in MS. inveniret *cum suis*. Sed illud *item tres* visum mihi semper etiam ὕπουλον. An scripsit? *Hi mares, qui cum eum ossibus* &c. Dices in præcedentibus multa esse fœminina nomina. non nego. Sed si consideres, quod sequitur, *Fœminæ* &c. facile vides id, quod volo, flagitare oppositionem. Confusionem nominum diversi sexus imputa librario.

k *Melanchætes*] Scrib. *Melanchætes*, & mox *Theridamas* ex Ovidio.

l *Coran*] Conjicit *Corus* Cl. Schefferus. Malim *Corax*. Sic à celeritate *Coraces* dicti olim & *Phœnices* Cleosthenis equi, ut refert Pausan. Lib. VI.

m *Boreas*] An *Bores*? Apollod. Lib. III. Σπαρτός τ' ἄν, Ἄργος τε Βόρης τ' αἰψηροκέλευθος. Non putem. Sed scripserim potius Βορῆς apud Apollod. pro Βόρης, ex Βορέης. Aptum id nomen ad velocitatem denotandam, & epitheto conveniens. Noster supra cap. 84. *Equos aquilone velociores habuit*.

n *Hemon*] Scribe cum diphthongo *Hæmon*, & paulo inferius *Lacæna*.

o *Omelympus*] Rescripserim *Melampus*. At jam in priori indiculo fuit *Melampus*. Quid tum postea? Etiam Harpyia fuit; quæ tamen heic iterum ponitur.

p *Borax*] *Boras* suspicatur scriptum fuisse Schefferus, quod apud Apollodorum sit Βόρης. Mihi verisimilius videtur *Borus* h. e. Βόρος, *vorax, edax*. nisi à Βόρος formatum est Βόραξ, ut à λάβρος λάβραξ lupus piscis. Moschopulus, Βόραξ λαίμαργος, pag. 84. περὶ σχεδῶν.

q *Pachitos*] An scripsit *Pachylus* ex παχυλὸς *crassus*? Equidem sic censeo. & mox pro *Aretusa* scribo *Arethusa*.

r *Cyllo*] Puto Hyginum scripsisse *Aëllo*. nisi ex Gr. κυλλὸς finxit hoc vocabulum.

s *Lyncæste*] An *Lycaste*?

t *Sagnos*] Cl. Schefferus emendat *Agnos*. Dubito. Mallem *Agrios*, vel *Lachnos*.

u *Volatos, chediatros*] Etiam hæc cor-

CLXXXII. *Oceani filiæ.*

OCEANI filiæ, Idothea, Althæa, [a] Adrasta. alii dicunt [b] Melissei filias esse, Jovis nutrices, quæ nymphæ [c] Dodonides dicuntur. alii Naiades vocant: quarum nomina, Cisseis, Nysa, Erato, [d] Eriphia, [e] Bromie, [f] Polyhymno: hæ in monte Nysa [g] munere alumni potitæ sunt

corrupta monstrosè; sed quo modo restituenda sint, non habeo dicere.

Ad CAP. CLXXXII.

a *Adrasta*] Mallem *Adrastea*, quanquam non ignorem ab Ἀδράστη formari Ἀδράστεια. Apollod. Lib. I. Ταῖς Μελισσέως παισὶ Ἀδραστείᾳ τε καὶ Ἴδῃ. Callim. Hymn. Jovis vers. 47. Σὲ δὲ κοίμισεν Ἀδρήστεια. Nec *Althæa* mihi satis placet. Vide an totus locus ita constitui non malè possit: *Ida, Amalthea, Adrastea.* His enim appellantur nominibus Jovis nutrices ab aliis. Lactant. Lib. I. *Capella est Amalthea nympha, quæ uberibus suis infantem aluit.* Germanici Scholiastes fabulâ Erichthonii *Themidiam Althæam* Jovis nutricem faciens, quid sibi velit nescias. Verba ejus adscribam: *Datur Jovis infans nutriendus Themidiæ Althææ, quæ fuit domina capræ* &c. Sed credo legendum, *Themidi & Amalthea.* Musæus, quem auctorem laudat Hygin. Astron. II. 13. *Athemidem & Amaltheam* eas vocat. Corrige *Themidem*, ut margo habet Micylli. Habet ea Hyginus ex Eratosthenis καταστερ. cap. 13. Schol. Homeri ad Iliad O. 318. Τὸ δὲ παιδίον εἰς Κρήτην διακομίσασα ἔδωκε Θέμιδι καὶ Ἀμαλθείᾳ, ἣ ἦν αἴξ &c. Vult Amaltheæ nomen capræ fuisse, cum alii diversa faciant. Sed cum eo faciunt Nonnus Dionys. Lib. LVI. & noster Astron. II. 13. Theo in Aratum pag. 23. qui & hoc addit, mulierem fuisse Arcadicam, quam post mortem stellis inseruerit Jupiter.

b *Melissi*] Schefferus, *Melissa*. Imo *Melissei*. Hygin. II. Astron. *Parmeniscus autem ait Melissea quendam fuisse Cretæ regem, ad cujus filias Jovem nutriendum esse delatum.* Confer Lactant. Firm. Lib. I. cap. 22.

c *Dodonides*] Schol. Hom. ad Iliad. Σ. 486. Φερεκύδης δὲ τὰς Ὑάδας Δωδωνίδας νύμφας φησὶν εἶναι, καὶ Διονύσου τροφούς. Schol. German. Tauro: *In signo autem Tauri frons & facies Hyades appellantur, quas Phereades Atheniensis nutrices Liberi dicit, quæ Dodonides nymphæ sunt.* Pro *Phereades Atheniensis* legendum *Pherecydes Atheniensis*, ut rectè exaratum in Pleiadibus.

d *Eriphia*] Ἐριφὴ dicitur Bacchi nutrix apud Etymol. auctorem in Ἔριφος. quod idem est. Ἐριφὴ, Ἐρίφεια. unde *Eriphia*.

e *Bromie*] Servio ad Ecl. VI. 15. est *Brome. Bacchus*, inquit, *à bacchatione, id est, insaniâ dictus, unde & comites ejus Bacchæ. Alii à Bacche nymphâ, quæ cum Brome sorore suâ eum nutriverat in monte Nysâ Anysa nutrice.* Lege *à Nysa nutrice dicto.* Νύσσα est auctori de Mundo pag. II. Plinius Lib. V. 18. *Scythopolin, antea Nysam à Libero patre sepultâ nutrice ibi, Scythis deductis.* Ergo *Nysa* urbi & monti commune nomen. Nemes. Ecl. 3. *Nos etiam viridi Nysæ nutrimus in antro.* Euseb. Præpar. Lib. I. pag. 34. ed. Steph. Εἰς τὸ ἐν τῇ Νύσῃ ἄντρον, κείμενον μεταξὺ Φοινίκης τε καὶ Νείλου. Adde quæ ad cap. 139. notavi. Nec tamen non defendi *Bromie* potest. Nempe à Βρόμιος Βρομεία & Βρομιὴ, unde *Bromie*. Sed in Micylli editione visitur *Bromiæ:* unde fecerim *Bromia*. Βρόμιος est Bacchus. Vide Etym. auctorem.

f *Polyhymno*] Cap. 192. *Polyxo* est. quod præfero. Vide illic annotata a nobis.

g *Munere alumni*] Bacchi videlicet. Vide infr. cap. 192. Rectè Micyllus suspicatur desiderari heic quædam, ex quibus intelligatur Bacchum ab his nutritum esse, & eundem postea Medeam rogasse, ut nutrices suas ex vetulis in ju-

ſunt, qui [h] Medeam rogaverat, & depoſita ſenectute [i] in juvenes mutatæ ſunt, conſecratæque poſtea inter ſidera, [k] Hyades appellantur. alii tradunt vocitatas, [l] Arſinoe, [m] Ambroſie, Bromie, Ciſſeis, Coronis.

CLXXXIII. *Equorum Solis & Horarum nomina.*

[a] Eos, per hunc cœlum verti ſolet: [b] Æthiops, quaſi flammeus eſt, concoquit fruges. Hi funales ſunt mares: fœminæ [c] Jugariæ, Bronte, quæ nos tonitrua appellamus, [d] Sterope, quæ [e] fulgitrua. Huic rei autor eſt Eu-

juvenes transformaret. Servius de Vergiliis ad I. Georg. a 19. *Has alii volunt Jovis, alii Liberi nutrices, alii vero ipſas fuiſſe adſerunt Heſperidas.* Tangit hanc Bacchi nutricum transformationem Ovid. VII. Met. v. 297.

h *Medeam rogaverat*] Legendum eſſe *Tethyn* oſtendit Nob. Heinſius ad Met. Ovid. p. 171. Seductus ergo pravâ Ovidii lectione non Hyginus tantum, ſed & in Argumentis Lactantius.

i *In juvenes*] Phædr. Lib. II. cap. 3. *Animoſque ejuſdem pulcra juvenis ceperat.* Fruſtra ſignificatione, non ſtructura eſſe commune cenſet Voſſius Anal. Lib. I. cap. 15. Apulejus VII. Met. p. 197. edit. Elmenh. *Viſâ quadam honeſtâ juvene.* Capella Lib. III. *Fæminini & communis, ut canis & juvenis.*

k *Hyades*] Ovid. V. Faſt. 167. *Ora micant tauri ſeptem radiantia flammis, Navita quas Hyadas Grajus ab imbre vocat. Pars Bacchum nutriſſe putant: pars credidit eſſe Tethyos has neptes Oceanique ſenis.* Gloſſ. Cyrilli, Ὑάδες, *pluvia.* Philox. *Sucula*, Ὑάδες, δωνίδες. fort. Δωδωνίδες. Etymol. auctor in Ὕης. Ὁ δὲ Φερεκύδης τὴν Σεμέλην ὕην λέγει, καὶ τὰς Διονύσου τροφοὺς ὕδας. leg. Ὑάδας. Confer Gell. Lib. XIII. cap. 9.

l *Arſine*] Rectè cum Grotio *Arſinoe* reponit Schefferus.

m *Ambroſie*] Cap. 192. *Ambroſia* dicitur. Sed Ἀμβροσίη eſt etiam Nonno Dionyſ. XXXI. vers. 3. Diodoro Lib. V. p. 325. Bacchi nutrices dicuntur *Philia, Coronis, Cleis.* Pro *Cleis* putes reponendum ex Hygino, *Ciſſeis.* Sed nihil affirmo.

Ad CAP. CLXXXIII.

a *Eos*] *Eous* Micyllus. & ſic eum Ovidius nominat II. Met. 153.

b *Æthiops*] Pro hoc & præcedenti apud Euripidis Schol. ad Phœn. 2. nominantur Χρύσεος & Αἰθώ. quorum poſteriorem videntur appellaſſe quoque *Phaëthontem*. Soph. Scholiaſtes ad Electr. vers. 825. Λέγεται δὲ Φαέθων ὁ υἱὸς τοῦ Ἡλίου, καὶ ὁ ἕτερος τῶν ἵππων αὐτοῦ. Sed *Æthiopem* unum ex Solis equis eſſe dictum legas etiam apud Athenæum Lib. XI. pag. 465.

c *Locarie*] Veravit divinus Salmaſius ad Solinum reſcribendo *Jugariæ*, hoc eſt, Jugales. Jugales autem ἵπποι ὑπόζυγοι. Capella Lib. I. *Qui Phœbi antevolans ſæpe jugalibus. Jugarius* dictum, ut *Januarius* in Vett. Gloſſis.

d *Sterope*] Ἀστραπὴ eſt Scholiaſtæ Euripidis. Sed στεροπὴ, καὶ ἀστραπὴ, καὶ ἀστεροπὴ ταὐτό ἐστιν, ut ait Diaconus ad Heſiod. Aſp. p. 214. edit. Heinſ.

e *Fulgitrua*] Cl. Schefferus ex hoc loco *fulgitrua* dixiſſe veteres, ut *tonitrua* notari jubet. Ego *fulgetra* prætulerim. Servius ad Æn. VIII. 425. *Brontes à tonitru dictus eſt*, ἀπὸ τῆς βροντῆς. *Steropes à fulgetra*. ἀπὸ στεροπῆς. Nempe *Fulgetrum* & *Fulgetra* dixere. Idem Grammaticus ad vers. 431. *Fulgores terrificos, quas fulgetras dicunt.* Inter barbara τὸ *fulgitrua* ex hoc loco adducit Voſſius de Vit. Sermon. Lib. III. cap. 12.

f Ho-

Eumelus Corinthius. Item quos [f]Homerus tradit, [g]Abrax, Aſlo * Therbeeo. Item quos Ovidius, Pyrois, Eous, [h]Æthon & Phlegon. [i]Horarum vero nomina hæc ſunt, Jovis Saturni filii & Themidis filiæ, [k]Titanaide, Auxo, Eunomia, Pheruſa, Caria, [l]Odice, Euporie, Irene, Orteſie, [m]Thallo. Alii autores tradunt decem his nominibus Auge, Anatole, Muſia, Gymnaſia, Nimphes, Meſembria, Sponde, Elete, Acte, [n]& Hecypris, Dyſis.

CLXXXIV. *Pen-*

f *Homerus tradit*] Quis Homerus Hygine? Oʼ παλαιὸς duos tantum auroræ equos nominat Odyſſ. ψ. 246. *Lampum* & *Phaëthontem*. de quibus Tzetzes ad Lycophron. pag. 4. De Solis equis nihil apud eum repperi. Nec aliæ iſtæ ſunt bigæ Auroræ, quarum meminit Pedo El. de obitu Mæcen. Forte ſcripſerat auctor *Herodorus*. Fulgentius eos Lib I. Myth. facit *Erythræum*, *Actæonem*, *Lampon*, & *Philogeum*. Adſcribam verba Fulgentii; idque eo libentius, quod videor inde deprehendere poſſe ætatem Scholiaſtæ Germanici. Sic ergo ille Planciades, & totidem pœne verbis Scholiaſtes: *Unde & ipſius* (Schol. *ipſis*) *equis condigna ſic nomina poſuerunt, id eſt, Erythreus* (Schol. *Erythræus*) *Lampos* (Schol. malè, *Lampros*) *Actæon, Philogeus* (Schol. *Philogæus*). *Erythreus Græcè rubens* (Schol. *ruber*) *dicitur, quod à matutino lumine Sol* (amittit poſtremam vocem Scholiaſtes) *rubicundus exurgat: Actæon ſplendens* (Schol. *lucidus*) *dicitur, quod tertiæ hora momentis vehemens inſiſtens lucidior fulgeat* (Schol. *quod tertiâ horâ inſtante* &c.) *Lampos vero ardens, dum ad umbilicum diei centratum conſcenderit circulum.* (Schol. *Lampos vero lucens vel ardens dicitur, quod fit, dum ad umbilicum dici contra arcticum conſcenderit circulum*:) *Philogeus Græcè terram amans dicitur, quod horâ nonâ proclivior vergens occaſibus* (Schol. *occaſui*) *pronus incumbat.* Nec hæc tantum verba, ſed totum illud caput de Apolline, nec non de Lunâ & Endymione ex Fulgentii Mythologiâ deſumpta ſunt. Conferat, cui tantum ab re ſua otii eſt.

g *Abrax, Aſlo, Therbeeo*] Hæc vocabula procul dubio in mendo cubant. Quomodo corrigam non video. niſi pro *Abrax* ſuſpicor ſcribendum *Labrax*.

h *Æthon*] Dictus eo nomine & Pallantis equus apud Virgil. Æn. XI. 89. & Auroræ, ut notat Servius. Duos equos Solis nominat Martialis *Æthonem* & *Xanthum* Lib. VIII. ep. 21.

i *Horarum nomina*] Orpheus, Phornutus, Diodorus Lib. V. & Heſiodus tres tantum nominant, *Eunomiam, Irenen* & *Dicen*. Vide Schol. Pind. ad Olymp. XIII.

k *Titanaide*] Et vitioſum hoc nomen & trajectum mihi videtur. Legerim lubens: *Jovis Saturni filii & Themidis Titanidis filiæ*. Nam Themis erat μία τῶν τιτανίδων, ut eſt apud Clementem Lib. I. Strom. p. 309. Nec ignotum Latinis hoc vocabulum. Ennius apud Varronem VI. L. L. *Ut tibi Titanis Trivia dederit ſtirpem liberum*. Lactant. ad Stat. Lib. I. Theb. *Sic autem Titan Titanis dicitur, ut Phœbus & Phœbe*. Suſpicor tamen ſcripſiſſe Hyginum *Titanida* terminatione Latinâ, ut *Chalcida*, *Aulida*, *Heroida* & ſexcenta alia. Ad hoc videtur mihi heic tantum novem voluiſſe enumerare, cum mox tanquam diverſam opinionem ſubjungat: *Alii auctores tradunt decem* &c.

l *Odice*] Ex Heſiodo & Orpheo aliiſque *Dice* reſcribendum.

m *Thallo*] *Thalloten* hanc vocat Pauſanias in Bœoticis. Nihil tamen muto. Clemens Protreptico p. 16. Αʼυξώ τε ϗ Θαλλώ. *Thallo* pro *Thallote* dictum ſit, ut Υ᾿ψώ pro Υ᾿ψιπύλη, Εἰδώ pro Εἰδοθέα. Vide Etym. in Τιτώ.

n *Et Hecypris, Dyſis*] Poſterius vocabulum ſupervacuum, ut rectè cen-

ſet

CLXXXIV. *Pentheus & Agave.*

PENTHEUS, Echionis & Agaves filius, Liberum negavit deum esse, nec mysteria ejus accipere voluit. Ob hoc eum Agave mater cum sororibus Ino & Autonoe, per insaniam à Libero objectam, membratim laniavit. Agave ut suæ mentis compos facta est, & vidit se Liberi impulsu tantum scelus admisisse, profugit ab Thebis; atque errabunda in Illyriæ fines devenit, ad Licotersen regem, quam Licoterses excepit. Cum qua Polyphontes, occiso Cresphonte, regnum occupavit. Filium autem ejus infantem Merope mater, quem ex Cresphonte habebat, [a] absconse ad hospitem in Ætoliam mandavit. Hunc Polyphontes maxima cum industria quærebat, aurumque pollicebatur, si quis eum necasset. Qui postquam ad puberem ætatem venit, capit consilium, ut exequatur patris & fratrum mortem. Itaque venit ad regem Polyphontem, aurum petitum, dicens se Cresphontis interfecisse filium & [b] Meropes, Telephontem. Interim rex eum jussit in hospitio manere, ut amplius de eo perquireret. Qui cum per lassitudinem obdormisset, senex, qui inter matrem & filium internuncius erat, flens ad Meropen venit, negans eum apud hospitem esse, nec comparere. Merope credens eum esse filii sui interfectorem, qui dormiebat, [c] in Chalcidicum cum

set Cl. Schefferus. Præcesserunt enim jam decem, tum conjunctio est posita ante *Hecypris.* quod & ipsum vocabulum non caret suspicione vitii.

Ad CAP. CLXXXIV.

a *Absconse*] Improbaret hoc adverbium Servius, qui ad Georg. I. 135. *Sanè*, inquit, *absconditum dicitur, non absconsum, quia conditum facit, non consum.* Lego, *quia condo conditum* &c. Sed Servium refellit aliorum auctoritas. Fulg. Lib. I. 21. *Quod omne negotium semper sit absconsum.* Hilarius in Psalm. 54. *Absconsus ab eo fuisset.* Gennad. Catal. *Absconso nomine suo.* Firmicus Astron. II. cap. 2. *Vides quam aptè, quam absconse* &c. Cyprianus, sive alius est auctor, in Revel. capitis Joan. Baptist. *In absconso uxor Herodis deposuerat.* Vetus interpres Eccles. cap. I. vers. 39. *Et revelet absconsa tua*, τὰ κρυπτά σου. Et IV. 21. *Denudabit absconsa tua.* Plura vide ad Fulgent.

b *Meropis*] *Meropes* scribendum, & mox *Meropen.* Vide not. ad cap. 31. & 137. Meropes hujus mentionem facit Aristoteles Ethicor. Lib. III. cap. I.

c *In Chalcidicum*] Festus Pauli: *Chalcidonicum genus ædificii ab urbe Chalcidâ dictum.* Scribo, ut heic habetur, *Chalcidicum.* Atque ita quoque repræsentat Scaligeri editio ex officinâ Patissonianâ. Sed perperam ibi legitur. *Chalcidicâ* pro *Chalcidâ.* *Chalcida* dictum pro *Chalcis*, ut *Elida* pro *Elis*, & sexcenta alia. Arnob. Lib. III. *In*

cum securi venit, inscia ut filium suum interficeret: quem senex cognovit, & matrem ab scelere retraxit. Merope postquam * [d] venit occasionem sibi datam esse, [e] ab inimico se ulciscendi, redit cum Polyphonte in gratiam. Rex lætus cum rem divinam faceret, hospes falso simulavit se hostiam percussisse, eumque interfecit, patriumque regnum adeptus est.

CLXXXV. *Atalanta.*

[a] SCHOENEUS Atalantam filiam virginem formosissi-

Chalcidicis illis magnis & palatiis cæli. Et Lib. IV. *In Chalcidicis aureis cænitarc.* Lapis Ancyranus: *Cumam continens, & Chalcidicum templum Apollinis.* Turneb. Advers. Lib. XVIII. 34. Videor, inquit, observasse Chalcidicum pro cœnaculo poni. Quod enim Homerus scripsit, Γρηῦς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσατο καγχαλόωσα, convertit Ausonius Odyss. Perioch. XXIII. *Chalcidicum gressu nutrix superabat anili.* Idem & mihi venerat in mentem ex ejusdem Perioch. Odyss. I. *Quem Penelope degressa Chalcidico, argumento tam miserabilis offensa materia, ut alia concinat hortatur.* Exprimere voluit illud Homeri vers. 328. Τȣ̃ δ' ὑπερωιόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν Κέρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια &c. Florentius Christianus ad Aristophanis Lysistratam Chalcidicum ab ære dictum putat, ut sit Homeri χαλκοβατὲς δῶ. In quo rationem eum fugisse liquet ex iis, quæ diximus modo. Cæterum quid ὑπερῷον sit explicat Homer. Schol. ad Catal. vers. 21. Gloss. Steph. *Cœnaculum*, δειπνητήριον, ὑπερῷον, δίαιτα. Act. cap. XX. vers. 8. Ἐν τῷ ὑπερῴῳ. Vulg. Interp. *In cœnaculo.* Hoc ergo Chalcidicum est. Sed quid est *Virginal?* Isidorus in Glossis: *Virginal. membra virginis, in quo habitat.* Corrigit Vulcanius, *Camera, in quâ* &c. Sed sufficiebat *membrum virginis, in quo* &c. Membra enim conclavia sunt. Apulej. sub initium Lib. VII. Met. *Membra, in queis omne patrimonium condi solebat, curiosè perspexerat.* Horat. Schol. ad od. 15. Lib. II. *Inde & in Juvenal. de membro hiemali: Et algentem rapiat cœnatio solem.* Columella Lib. I. cap. 6. *Modus autem membrorumque numerus aptetur universo consepto, & dividatur in tres partes, urbanam, rusticam, & fructuariam.* Virginal ergo παρθενὼν Isidoro est, cum aliis idem sit, quod κέρθυμα. De quo ad Phædri Lib. IV. cap. 14. Rigaltius & Rittershusius. Nec aliter acciperem verba ista, *membra virginis*, modo abessent altera illa, *in quo habitat.* quæ ab aliena manu videri possint profecta. Dixerat supra Isidorus: *Cardulum, membrum fœminæ.* Lege. *Cadurcum.* Auson. Epigr. 120. *Uxoris cœpit lingere membra suæ.* Sextus Platonicus in de Medicinis Anim. p. 30. Ed. Humelb. *Membrum vulpis.*

[d] *Venit*] Micyllus *vidit.* quod & ipse videram. Firmat eandem conjecturam ex MS. suo Barthius. Cl. Schefferus tamen cogitare jubet lectorem, si forte scripserit Hyginus, *postquam invenit*, h. e. intellexit. Non accedo.

[e] *Ab inimico se ulciscendi*] Frontinus Lib. III. cap. 16. *Hannibal simili consilio se ab inimicis ultus est.* Isidorus Orig. XVI. 20. *A ferro sanguis humanus se ulciscitur.* Cyprianus Tractat. I. ex Proverb. cap. XIX. *Ulciscar me de inimico meo.* Vet. Com. Horat. ad Epod. V. *Cum se de pellice suâ Creontis filia ulta est.* Josu. cap. X. vers. 13. *Donec ulcisceretur se gens de inimicis suis.* Vellej. Lib. I. cap. I. *A Pyrrho Achillis filio virtute se vindicavit.*

Ad CAP. CLXXXV.

[a] *Schœneus Atalantam*] Duas fuisse Atalantas, alteram Schoenei, alteram Iasi sive Iasii, notavi ex Euripidis Scholia-

ſimam dicitur habuiſſe, [b]quæ virtute ſua curſu viros ſuperabat. ea petiit à patre, ut ſe virginem ſervaret. Itaque cum à pluribus in conjugium peteretur, [c]pater ejus ſimultatem conſtituit, qui eam ducere vellet, prius in certamine, curſu cum ea contenderet, termino conſtituto, [d]ut ille inermis fugeret, hæc cum telo inſequeretur: quem [e]intra finem termini * conſtituta fuiſſet, interficeret, [f]cujus caput in ſtadio figeret. Pleroſque cum ſuperaſſet, & occidiſſet, noviſſime ab [g]Hippomene Mega-

liaſte ad cap. 99. Quibus ſcholiis addo, quæ prodit Apollonianus interpres ad Lib. I. vers. 769. Ἰάσονος θυγάτηρ, ἣν ἔγημε Μειλανίων. ἑτέρα γάρ ἐστιν ἡ Ἀργεία ἡ Σχοινέως, ἣν ἔγημεν Ἱππομέδων. Iaſii filia erat, quæ cum priſcis heroibus expeditionem in aprum Calydonium ſuſcepit, & Milanioni nupſit, ut voluit Propertius Lib. I. el. I. & alii, quos ſuperius laudavi ad cap. 99. & 173. Sed iſtam expeditionem Apollodorus Lib. I. Zenobius Cent. V. 33. Diodorus Lib. IV. Hyginus noſter cap. 244. & 270. Schœnei filiæ tribuunt. Quæ curſu cum procis certabat, erat Schœneo edita, & Hippomeni, à quo ſuperata erat, nupſit, ut heic, & apud Ovid. Lib. X. Met. Servium ad Æn. III. vers. 113. alioſque legimus. At enim & heic in alia omnia abeunt Palæphatus cap. 14. Apollodorus Lib. III. & Tzetzes Chil. XIII. 453. tribuuntque Iaſidi, quod erat Schœneidis, & Milanioni, quod Hippomenis erat. Adeo confundunt omnia, nec conſtant ſibi fabulatores. Lactantius ad Stat. Theb. Lib. VI. 563. avius a vera longè ratione vagatur. *Atalanta*, inquit, *confundit hiſtoriam. Hanc enim Atalantam Hippomenis uxorem diximus filiam Sicenei* (leg. *Schœnei*) *fuiſſe. Illam autem*, *qui* (leg. *quæ*) *cum procis curſu contendit, Oenomai filiam, uxorem Pelopis.* Immo tu, mi homo, Atalantam cum Hippodamiâ confundis. Melius rem geſſit ad Lib. VII. 267. *Duas Atalantas eſſe certiſſimum eſt, unam Arcadam, cujus Parthenopæus eſt filius; aliam de Scyro nobilem curſu, quam Hippomenes curſu ſuperavit projiciendo tria mala.* Atque hæc me docuerunt fabulatores, ad quos ille, qui contra mulieres diſputare ſe non ait, me ablegabat, ut diſcerem *Hippomenem & Milanionem unius ejuſdemque viri eſſe nomina.* Id quod falſiſſimum eſt.

b *Quæ virtute ſua curſu*] Emendat Cl. Schefferus, *virtute ſua ac curſu.* Nihil mutem. Lactant. Argum. Ovid. Met. *Omnium virginum pernieiſſima erat.*

c *Pater ejus ſimultatem conſtituit*] Mallet Schefferus, *pater eis* &c. Cui non tantum favet, quod ipſe legi notat cap. 22. *Iaſoni ſimultatem conſtituit.* Sed & illud cap. 67. *Creonti ſimultatem conſtituit.* Nihil tamen puto mutandum. Nam quod in textu eſt, convenit cum illo, quod in re ſimili dixit cap. 84. *Simultatem conſtituit, ſe ei daturum.*

d *Ut ille*] Cl. Schefferus, *& ille.* Nihil opus eſt.

e *Intra finem termini conſecuta eſſet*] Ita legendum eſſe in erratis monuit Commelinus. Atque ita quoque ſuum MS. velle ait Barthius. *Conſequi* pro aſſequi crebrum eſt apud Curtium. *Conſtituta* perperam ediderat Micyllus.

f *Cujus*] Ἀντὶ τοῦ *& ejus.* Vide not. cap. 21.

g *Hippomene Megarei*] *Hippomedon* eſt Apollon. Scholiaſtæ. Sed perperam, judice Nob. Heinſio ad Ovid. Artem pag. 350. An *Megareus* ejus pater fuerit, dubito. Edidit quidem ita in Argum. Lib. X. Met. Ovid. Rænerius. Sed *Macareus* præferunt aliæ editiones, quod præferat forte aliquis, cum Megareus apud Apollodorum Hippomenis dicatur fuiſſe filius. Niſi dicendum potius, nepotem avi habuiſſe nomen, ut Iphis habet apud Ovid. IX. Met. fab. ult. Quod verum puto. Vide Micyll. ad Ovidium p. 201. Hinc ergo *Megareius heros* vers. 659. Lib. X. Met.

garei & Meropes filio victa est. Hic enim à Venere [h] mala tria insignis formæ acceperat, edoctus quis usus in eis esset. [i] Qui in ipso certamine jactando [k] puellæ impetum alligavit. illa enim dum colligit, & ammiratur aurum, declinavit, & juveni victoriam tradidit. Cui Schœneus ob industriam libens filiam suam dedit uxorem. Hanc cum in patriam duceret, oblitus beneficio Veneris se vicisse, grates ei non egit. Irata Venere in monte Parnasso cum sacrificaret Jovi victori, cupiditate incensus, cum ea in fano concubuit. quos Jupiter ob id factum in leonem & [l] læam convertit, [m] quibus dii concubitum Veneris denegant.

CLXXXVI. [a] *Melanippe.*

MELANIPPEN Desmontis filiam, sive Æoli, ut alii poetæ dicunt, formosissimimam Neptunus compressit,

Nasoni. Martis filius est Schol. Theocriti ad Eid. III. vers. 40. ubi itidem duas Atalantas habes.

h *Mala tria*] Tot etiam numerat Ovid. in Ibid. vers. 372. Hæc erant ex horto Hesperidum. Virg. Eleg. ad Messallam: *Felicem ante alias tanto scriptore puellam: Alter non fama dixerit ipse prior. Non illa, Hesperidum ni munere capta fuisset, Quæ volucrem cursu vicerat Hippomenem.* Secundus versus restituitur à Scaligero: *Altera non fama, dixerit ipse, prior.* Mallem: *Altera non fama dixerit esse prior.* Notus hellenismus. Etiam Schol. Theocrit. Eid. III. 40. ex Hesperidnm horto ea fuisse narrat. Aliter Naso vers. 644.

i *Qui in ipso*] Rescribo *quæ*, & refero ad mala.

k *Puellæ impetum alligavit*] H. e. tardavit puellam. In Catal. Pith. de malis Matianis: *Hæc poterant celeres pretio tardare puellas.* Lactant. Argum. x. Met. fab. XI. *Ut eorum cupiditate ejus tardaretur impetus.*

l *Læam*] Veteres *lenam* habere ait Schefferus, unde ipse facit *leænam.* Atqui Micylli, hoc est, princeps editio exhibet *leam.* quod credo perperam scriptum pro *leam.* quâ voce cum alii, tum Ovidius quoque utitur II. Fast. 88. *Et stetit infesta proxima forma lea.* Metam. IX. 649. *Pectus & ora leæ caudam serpentis habebat.* & Stat. V. Theb. 204. *Hircanæ clausere leæ.*

m *Quibus dii concubitum Veneris denegant*] Falsissimum hoc esse ait Barthius Advers. Lib. XXVIII. 2. cum leones venere non minus utantur, quam quævis allæ feræ. Defenderis Hyginum nullo negotio, si dixeris eum, *quibus* cum diceret, non omnes, sed illos duos novos leones intellexisse: vel leones non inter se, sed cum aliis animalibus coire. ut vult Servius ad Æn. III. 113. quem adire erit operæ pretium. De leone quod scribunt Antigonus Mir. cap. 25. & Firmicus in de E. P. R. satis refellunt Plinius Lib. VIII. cap. 16. & Leo Allatius ad Eustath. Hexaem. p. 156. Sed priorem explicationem nullus dubito, quin præferas Serviano commento.

Ad CAP. CLXXXVI.

a *Melanippe*] *Menalippe* quidem Juvenali dicitur Sat. VIII. 229. Varroni II. R. R. pag. 77. Gellio Lib. XII. cap. II. & illis, quos laudat ibi Thysius, nec non ab Hygino ipso cap. 252. & Astron. II. 18. Sed cum *Melanippe* à Pausa-

ſit, ex qua procreavit filios duos. Quod cum Deſmontes reſciſſet, & Melanippen excæcavit, & in munimento concluſit: cui cibum atque potum exiguum præſtari juſſit, infantes autem feris projici. Qui cum projecti eſſent, vacca lactans veniebat ad infantes, & ubera præſtabat. Quod cum armentarii vidiſſent, tollunt eos ut educarent. Interim [b] Metapontus rex Icariæ à conjuge Theano petebat, ut ſibi liberos procrearet, [c] aut regno cederet. Illa timens mittit ad paſtores, ut infantem aliquem [d] explicarent, quem regi ſubderet. qui miſerunt duos inventos. ea regi Metaponto pro ſuis ſuppoſuit. Poſtea autem Theano ex Metaponto peperit duos. Cum autem Metapontus priores valide amaret, quod formoſiſſimi eſſent. Theano quærebat ut eos tolleret, & filiis ſuis regnum ſervaret. Dies advenerat, ut Metapontus exiret ad Dianam Metapontinam ad ſacrum faciendum. Theano occaſione nacta, indicat filiis ſuis [e] eos ſuppoſititios priores eſſe. Itaque cum in venatione [f] exirent, [g] eos cultris interficite. Illi

ſaniâ & Strabone appelletur, ut recte obſervat Cl. Schefferus, & à Clemente quoque Protreptic. pag. 20. Athenæo Lib. XII. Eratoſthene Καταστερ. cap. 18. ut mihi notatum, nihil muto. Neſcio quid ſibi velint, qui Græca vertunt, quod Μελάνιππος qui Græcis eſt, Latinè appellent *Menalippum*, ut factum video ab interprete Apollod. Lib. I. p. 30. & Schol. Juvenal. ad Stat. VIII. 229. Sic apud Apollon. Argon. II. 968. ubi in Græco eſt Μελανίππην, tranſtulit interpres *Menalippe*. Quid quod & apud Julium Firmicum in de E. P. R. & Arnobium Lib. IV. *Menalippe* hæc audit, quæ Clementi eſt Μελανίππη? Cauſam exputare necdum quivi. Certe iſtam literarum μετάθεσιν non probavit ad Varron. pag. 139. Scaliger, ubi ex *Menalippâ* facit *Melanippum*. Moneo etiam Aſtron. II. 18. ubi nunc *Menalippa* editur, veterem editionem Venetam anni 1485. repræſentare *Melancippam*. unde apparet *Melanippam* eſſe faciendum. Diſertim enim Eratoſthenes, Εὐριπίδης δέ φησι Μελανίππην εἶναι τ Χείρωνος θυγατέρα. Rectè ergo German. Scholiaſtes: *Euripides dicit Melanippen Chironis filiam eſſe*. Μεναλίππην tamen ediderunt apud Theophil. Lib. II. ad Autolyc. p. 85. Sed perperam, me judice.

b *Metapontus*] Siſyphi filius fuit, de quo Euſtathius ad Dionyſium p. 120. edit. Bertrandi.

c *Aut regno cederet*] Sic eſſe ſcribendum monuerunt Commelinus in Erratis, & Micyllus in margine ſuæ editionis, quæ exhibet * *ut regno cederet*.

d *Explicarent*] H. e. *alicunde eruerent*. Male ad hunc locum illuſtrandum Plauti verba ex Pœn. III. 5. *Rem meam explicavi poſtilla lucro*, adducit Barthius.

e *Eos ſuppoſititios priores eſſe*] Barthius ex MS. *eos priores ſuppoſititios eſſe*. Cl. Schefferus divinat, *eis priores ſuppoſititios eſſe*, vel *eos ſuppoſititiis priores eſſe*. Lector eligat, quod ei maxime arridet.

f *Exierint*] Ita legendum eſſe in erratis monuit Commelinus. *Exirent* ejus, ut & Micylli editio exhibent.

g *Eos cultris interficite*] Si quid mutandum ſit, legerim potius *interficerent*, quam *interficere jubet* cum Mi-

Illi autem matris monitu cum in montem exissent, prælium inter se commiserunt. Neptuno autem adjuvante, Neptuni filii vicerunt, & eos interfecerunt. quorum corpora cum in regia allata essent, Theano cultro venatorio se interfecit. Ultores autem [h] Bœotus & Æolus ad pastores, ubi educati erant, confugerunt. Ibi Neptunus eis indicat, ex se esse natos, & matrem in custodia teneri. Qui ad Desmontem pervenerunt, eumque interfecerunt, & matrem custodia liberarunt, cui Neptunus lumen restituit. eam filii perduxerunt in Icariam ad Metapontum regem, & indicant ei perfidiam Theanus. Post quæ Metapontus duxit conjugio Melanippen, eosque sibi filios adoptavit, qui in Propontide ex suo nomine condiderunt, Bœotus Boetiam, Æolus Æoliam.

CLXXXVII. *Alope.*

ALOPE, [a] Cercyonis filia, formosissima cum esset, Neptunus eam compressit: qua ex compressione peperit infantem, quem inscio patre nutrici dedit exponendum. Qui cum expositus esset, equa venit, & ei lac præstabat. Quidam pastor equam persequutus, vidit infantem, atque eum sustulit. qui veste regia indutum cum in casam tulisset, alter [b] compastor rogavit, ut [c] sibi eum infantem dona-

na-

cyllo. Sed enim videtur, ut jam observavi ad cap. 88. rectam orationem immiscere obliquæ.

h *Boetus*] Scribe, *Bœotus* & *Bœotiam*. Notavi superius ad cap. 157. Confer Hom. Schol. ad Catal. vers. 1.

Ad CAP. CLXXXVII.

a *Cercyonis*] Vulcani hic erat filius. Vide supr. cap. 38. & infra cap. 238.

b *Compastor*] Ita *Compransor* apud Cic. Philippicis. *Consacerdos* apud Cyprianum Sermone de mortalitate, & Leon. epist. decret. 69. *Cohospes* apud Paulinum Cyth. *Consocer* apud Sueton. Claud. cap. 29. *Compotrix* apud Ter. *Compossessor* in Glossis Steph. & Tertull. de Idol. cap. 14. *Consponsor* in Glossis Isid. *Collibertus* in Gloss. & Fragm. Trag. *Comperegrinus* apud Sidon. Lib. VIII. ep. 17. *Communiceps*, *compagani*, *compar* pro uxore aut marito in Vett. Inscript. Minus Latine, ut & *Concivis* in Gloss. Steph. *Compresbyter*, *Condiaconus* & similes voces ex diversis linguis conflatas merito damnat Vossius in de Vit. Sermon. Lib. IV. cap. 20. Repudianda ergo *Contheroletes* & *Coapostolus*, quorum illud apud Fulgentium, hoc apud Vincentium Lirinensem invenio. Repudiandum etiam *Coëpiscopus* apud Leon. & alios. *Coæqualis*, quod in Petronio quidam miratur, & barbarum censet Vossius Lib. I. cap. 19. est apud Justinum quoque Lib. XXIII. cap. 4. Hieronymum Epitaph. Nepotiani & Tertull. contra Hermog. cap. 9. de Anim. cap. 33. Refugerunt tamen ejus usum politiores, & *æqualis* dicere maluerunt. Vide Græv. ad Luc. Solœcist. pag. 62.

c *Sibi eum infantem*] Cl. Schefferus no-

naret. Ille ei donavit sine veste. cum autem inter eos jurgium esset, quod qui puerum acceperat, [d] insignia ingenuitatis reposceret, ille autem non daret; contendentes ad regem Cercyonem venerunt, & contendere cœperunt. Ille autem qui infantem donatum acceperat, repetere insignia cœpit. quæ cum allata essent, & agnosceret Cercyon ea esse ex veste scissæ filiæ suæ Alopes, nutrix [e] timens regis judicium, fecit infantem eum Alopes esse, qui filiam jussit ad necem includi, infantem autem projici. Quem iterum equa nutriebat. pastores iterum inventum infantem sustulerunt, sentientes eum deorum numine educari, atque nutrierunt, nomenque ei imposuerunt [f] Hippothoum. Theseus cum ea iter faceret à Trœzene, Cercyonem interfecit. Hippothous autem ad Theseum venit, regnaque avita rogavit. cui Theseus libens dedit, cum sciret eum Neptuni filium esse, unde ipse genus ducebat. Alopes autem corpus Neptunus in fontem commutavit, qui ex nomine Alopes est cognominatus.

CLXXXVIII. *Theophane.*

THEOPHANE [a] Bysaltidis filia, formosissima virgo. Hanc

notat perperam priores editiones habere, *ut sibi cum infantem.* unde ipse facit, *ut sibi cum infante eam.* Atqui princeps editio, ut & Commeliniana, habent, *ut sibi cum infantem.* Quod non putem sollicitandum.

d *Insignia ingenuitatis*] Monumenta, quæ Græci γνωρίσματα appellant. Vide Donat. ad Ter. Eun. IV. 6. Noster supra cap. 37. *Indicium cognitionis* appellat. Vide ibi notas. Schol. Eurip. sub finem Phœniss. Σπάργανα αὐτοῦ ἐδείκνυε. Atque illa erant γνωρίσματα, unde agnoscebatur Oedipus. *Crepundia* etiam appellabant. Gloss. Steph. *Crepundia*, γνωρίσματα, ἀρχαί. Corrigit Vulcanius, ἀρχαῖος. Dubito. Videtur voluisse exprimere Latinum, *initia. Initia*, crepundia, παίγνια. Catull. Att. *Tympanum, tubam, Cybele, tua, mater, initia.* Vetus interpres Siracidæ cap. VII. 35. *Initia sanctorum* vocat τὰς ἀπαρχάς.

e *Timens regis judicium fecit*] Emenda, *Timens, regi indicium fecit*, ut legendum esse in Erratis benè monuit Commelinus. Quod & mihi in mentem venerat, cum adverterem illud *timens*, pro timore correpto eleganter dici. Cap. 186. *Illa timens mittit ad pastores.* Phædrus Lib. IV. cap. 17. *Totam timentes concacarunt regiam.* Barth. ex MS. emendat, *Timens regis indicium fecit.* Hoc esset dictum, ut *metuens divûm matertera* apud Persium Sat. II. 32. Præfero Commelinianam conjecturam. Quintil. Declam. XVIII. *Misceremini, Judices, ne nefandas suspiciones maritum ex ullius credatis traxisse judiciis.* Corrige, *ex ullius indiciis.* ut est in vetustis edd.

f *Hippothoum*] *Hippothoon* appellatur à Schol. Nicandri. Ὑπεδέχθη δὲ ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Ἱπποθόωντος, ὃς ἦν υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος ἐξ Ἀλόπης τῆς Κερκύονος.

Ad CAP. CLXXXVIII.

a *Bisaltidis filia*] Ovid. VI. Met. 117. *Aries Bisaltida fallis.* Schol. German.

 Arie-

Hanc cum plures proci peterent à patre, Neptunus sublatam transtulit in insulam [b] Crumissam. Quod cum proci eam scissent ibi morari, nave comparata Crumissam contendere cœperunt. Neptunus ut eos deciperet, Theophanem in ovem commutavit formosissimam, [c] ipse autem in arietem, cives autem Crumissenses in pecora. quo cum proci venissent, neque ullum hominem invenirent, pecora mactare cœperunt, atque ea victu consumere. Hoc Neptunus ut vidit, in pecora commutatos consumi, procos inlupos convertit: ipse autem, ut erat aries, cum Theophane concubuit: ex quo natus est aries [d] Chrysomallus, qui Colchos Phryxum vexit. cujus pellem Æeta in luco Martis [e] habuit positam, quam Iason sustulit.

CLXXXIX. *Procris*.

PROCRIS [a] Pandionis filia. Hanc Cephalus [b] Deionis filius habuit in conjugio: qui cum mutuo amore tene-

Ariete: *Genitum hunc arietem dicunt ex Neptuno & Theophane Altidis filia.* Unde Loensis Miscell. III. 10. *Bisaltis* vel *Bisalta* putat faciendum. Quod sic satis placet. *Bisaltas* populos Scythiæ, ut Servius vult, novit Virgilius III. Georg. 461. Thraciæ populi sunt Cononi cap. 20. & Tzetzæ in Lycophron. pag. 73. Macedoniæ Lib. IV. cap. 10. Nomen habent à Bisalte Solis & Terræ filio. Consule Stephanum.

b *Crumissam*] Schol. German. *Chrinnissam* appellat. Loensis emendat *Crinissam*, hoc est, inquit, arietis insulam. Ita non deterius scriberes *Crionesum*; sicut dicuntur *Macaronesus*, *Hieronesus*, *Chersonesus*, *Peloponesus*. Certè optime convenit cum fabulâ. Sed cui nimium à vulgatâ scriptura recedere videbitur, scribere poterit *Crionussam*. Sic *Sirenusæ* dicuntur Sirenum insulæ à Lactantio & Aristotele. Ἀργινοῦσσα apud Etymol. Auctor. in Σκύρος. Τροπὴν illam τοῦ υ in ου advertas etiam in aliis. Velut à κηλὼν est ὀνοκήλων. Sed αἱμοῤῥοοῦσα quæ est Marco cap. 5. *hæmorrhoissam* appellat Chrysologus Serm. 36. ut forsan dederit harum fabularum consarcinator; *Crionissa*. Dubitet tamen non nihil aliquis, & omnium optimè scribi putet *Crionisson*. Sic *Proconissos* est Sidon. Lib. II. epist. 2. quæ aliis *Proconesos*. Non accedo. Placet præ omnibus *Crionissa*.

c *Ipse autem*] Deest *se*. Lege, *se ipse*, vel *ipse se*, ut placet Scheffero.

d *Chrysomallus*] Schol. Pindari: Φυξίῳ γὰρ Διῒ τὸ δέρας ἀνιέρωσεν. ἔνιοι δέ φασιν ὑπὸ τοῦ Φρίξου ἀνατεθῆναι τῷ Ἄρει τὸ τοῦ Χρυσομάλλου κριοῦ δέρας.

e *Habuit positam*] H. e. dedicatam. Julius Obseq. Prodig. cap. 26. *Sacrificatum tum a Romanis; donaque in templo posita.* Vide quæ notavi ad illa cap. 3. *Pellem ejus inauratam in templo Martis posuit.*

Ad CAP. CLXXXIX.

a *Pandionis filia*] Servio ad Æn. VI. 445. est *Iphidis* filia. Nostro cap. 253. *Erechthei*. Quod rectum est. Vide Anton. Liberal. cap. 41. Tzetz. Chil. I. 20. Apollod. Lib. I. Ovid. VII. Met. 668. Schol. Hom. ad Odyss. Λ. 320.

b *Deionis filius*] Infra cap. 270. *Pandionis* filius dicitur. quod corruptum esse

nerentur, alter alteri fidem dederunt, ne quis cum alio concumberet. Cephalus autem cum studio venandi teneretur, & matutino tempore in montem exisset, [c] Aurora Tithoni conjunx eum adamavit, petitque ab eo concubitum. cui Cephalus negavit, quod Procri fidem dederat. Tunc Aurora ait: Nolo ut fallas fidem, nisi illa prior fefellerit. Itaque commutat eum [d] in hospitis figuram, atque dat munera speciosa, quæ Procri deferret. Quo cum Cephalus venisset, immutata specie, munera Procri dedit, & cum ea concubuit. tunc ei Aurora speciem hospitis abstulit. Quæ cum Cephalum vidisset, sensit se ab Aurora deceptam, & inde profugit in Cretam insulam, ubi Diana venabatur. Quam cum Diana conspexisset, ait ei: Mecum virgines venantur, tu virgo non es, [e] recede de hoc * tu. cui Procris indicat casus suos, & se ab Aurora deceptam. Diana misericordia tacta, dat ei jaculum, quod nemo evitare posset: & canem Lælapem, quem nulla fera effugere posset: & jubet eam ire, & cum Cephalo [f] concedere. Ea capillis demptis, juvenili habitu Dianæ voluntate ad Cephalum venit, eumque provocavit: quem in venatione superavit. Cephalus, ut vidit tantam potentiam canis atque jaculi esse, petit ab hospite, non æstimans conjugem suam esse, ut sibi jaculum & canem venderet. illa negare cœpit. regni quoque partem pollicetur: illa negat. Sed si utique, ait, perstas id possidere, [g] da mihi id, quod pueri solent dare. Ille amore jaculi & canis

esse ex *Deionis* rectè censet Nob. Heinsius ad Ovid. Met. p. 187. Cl. Schefferus ex Pausaniâ reponit *Deionei*. Nihil opus erat. Idem enim Δηΐων, qui Δηϊονεύς. Utroque vocabulo hunc hominem appellat Apollodorus. Δηΐων enim audit Lib. I. quem Lib. II. Δηϊονέα vocat. Κέφαλος Δηΐονος est etiam Anton. Liberali cap. 41. Callim. Hymn. in Dian. vers. 209. Καὶ Κεφάλου ξανθὴν ἄλοχον Δηϊονίδαο. Schol. ἔχων τὴν Πρόκριν. leg. Πρόκριν.

c *Aurora*] De illâ Apollod. Lib. I. Ἐποίει γὰρ αὐτὴν Ἀφροδίτη συνεχῶς ἐρᾶν, ὅτι Ἄρει συνευνάσθη.

d *In hospitis figuram*] Ovid. VII. Met. 723. *Immutatque meam (videor sensisse) figuram.*

e *Recede de hoc * tu*] Micyllus volebat, *de hoc cœtu*. Nihil puto esse verius, quanquam Cl. Schefferus mallet *recede hoc tu*, pro *ab hoc loco*. Ovid. in fabula Callistonis Lib. II. Met. 465. *Deque suo jussit secedere cœtu.* Contrarium est *recipere in cœtum* apud Phædrum Præfat. Lib. III.

f *Concedere*] Micyllus in margine, & in erratis Commelinus, *contendere*. Quod omnino probandum.

g *Da mihi quod pueri solent dare*] Astron. II. 15. *Mercedem petiisse ab eo, quæ sine detrimento ejus daretur. Puerile*

canis incensus, promisit se daturum. qui cum in thalamos venissent, [h] Procris tunicam levavit, & ostendit se fœminam esse, & conjugem illius: cum qua Cephalus, muneribus acceptis, redit in gratiam. Nihilominus illa timens Auroram, matutino tempore secuta eum, [i] ut observaret, atque inter virgulta delituit, quæ virgulta cum Cephalus moveri vidit, [k] jaculum inevitabile misit, & Procrin [l] conjugem suam interfecit. ex qua Cephalus habuit filium [m] Archium, ex quo nascitur Laertes, Ulyssis pater.

CXC. *Theo-*

le corollarium, postquam illa multa tam jocosa facta essent. ad postremum quoque pro liberalitate suâ dedisse sibi Photidem gloriatur Apuleius. Martialis IX. 69. *Illud puerile poposci.* Anton. Lib. 41. Ἐ'ι αὐτῇ τ̃ ὥρας ἐθελήσαι τ̃ ἑαυτῆ χαρίσασθαι.

h *Procris tunicam levavit*] Ita infr. cap. 274. *Quibus Agnodice tunicam allevavit, & ostendit se fœminam esse.* Petron. *Hæc locutus sustuli tunicam Eumolpoque me totum approbavi.* Asconius Argum. Orat. pro Milon. *Et ille sine mora tunicam levaverat.* Tertull. Spect. 21. *Qui in publico necessitate vesica vix tunicam levet.* Ἀνασύρεσθαι τὴν ἀναβολὴν dixit Dionysius Halicarnasseus. Ἀνασύρεσθαι πέπλους Orpheus apud Euseb. Præp. Lib. 11. pag. 42. Ἀνασύρεσθαι τὰς μηρὲς Tzetzes in Lycophron. pag. 202. *Reducere vestem* Auson. epist. 4. Confer Casaub. not. ad Hipparchiam Laert. p. 88.

i *Ut observaret*] Intellige de observatione insidiosa, quam *observantiam* nominat Astron. 11. 42. Ter. Andr. I. 1. *Observes filium quid agat.* Quæ verba opportunè quoque adducit Servius ad IV. Georg. 212. ut probet *observare* interdum idem esse, quod *callidè advertere.* Donatus: *Observatio in duabus rebus est, in obsequio & speculando.* Martial. Lib. VII. 51. *Num quid Nympharum notos observat amores?* Ovid. II. Met. 544. *Dum vel casta fuit vel inobservata.* Ita *servare* Plautus accipit Asin. IV. 1. *Tuus servus servet, Veneri eas det, an viro.* *Custodire* apud Quintil. Decl. V. *Tu custodies utrum frequentius osculer.* & XVIII. *Hujus suspiria oculosque custodi.* Nec aliter τηρεῖν Græci interdum. Consule Gatak. de stylo Novi Instrum. cap. 17. Eleganter Theano epist. ad Nicostr. Γαμετῆς ἀρετή ἐστιν ἐχ ἡ παρατήρησις τἀνδρὸς, ἀλλ' ἡ συμπεριφορά. Nobilis est locus Gen. III, 15. Ἀυτός σε τηρήσει κεφαλὴν, ϗ σὺ τηρήσεις αὐτῆ πτέρναν. Corrigit Isaacus Vossius, vir undequaque doctissimus, τρήσει & τρήσεις. Chr. Schotanus præceptor quondam meus τειρήσεις, à τειρέω per μεταπλασμὸν pro τείρω, vexo, contero. Non putem posterius membrum ullâ indigere ἐπανορθώσει. Verus sanè interpres jam olim legit τηρήσεις, cum vertat, *Tu insidiaberis calcaneo ejus.* Psalm. LVI. 6. Τὴν πτέρναν μυ φυλάξυσι. Insidiose scilicet, ut Psalm. LXXI. 10. Φυλάσσοντες τὴν ψυχήν μυ. Confer Donat. ad Prolog. Adelph. Hesiod. Ἔργ. α. Οἵρα φυλάσσυσίν τε δίκας ϗ σχέτλια ἔργα.

k *Jaculum inevitabile*] Quod proverbio præbuit originem, Πρόκριδος ἄκοντα. Vide Eustath. ad Odyss. p. 440. A Minoe jaculum hoc & canem accepisse narrant Anton. Liberal. cap. 41. & Eratosthenes Καταστ. cap. 33. Περὶ τέτε, inquit hic, ἱστορεῖται, ὅτι ἐστὶν ὁ δοθεὶς Εὐρώπῃ φύλαξ μετὰ τ̃ δεράκοντος. (leg. ἄκοντος) ἀμφότερα ϗ ταῦτα Μίνως ἔλαβε. ϗ ὕστερον ὑπὸ Πρόκριδος ὑγιασθεὶς ἐκ νόσυ ἐδωρήσατο αὐτῇ.

l *Conjugem suam interfecit*] Non dissimile fuit fatum Leuconæ, quæ a mariti canibus lacerata periit. Parthen. cap. 10.

m *Archium*] *Arcesium* rectè corrigit Micyllus ex Hom. & Ovidio. Adjunge-

re

CXC. *Theonoe.*

[a] THESTOR mantis habuit Calchantem filium, & Leucippen filiam, & Theonoen, quam ludentem [b] à mari piratæ rapuerunt, & detulerunt in Cariam, quam rex Icarus sibi in concubinatum emit. Thestor autem, filia amissa, inquisitum profectus est, qui naufragio in terram Cariam venit, & in vincula est conjectus ibi, ubi & Theonoe morabatur. Leucippe autem patre & sorore amissis, [c] Delphos petit, an eorum foret investigatio. Tum Apollo respondit: [d] Pro meo sacerdote per terras vade, & eos reperies. Leucippe sorte audita capillos totondit, atque pro juvene sacerdote circum terras exit investigatum. Quæ cum in Cariam devenisset, & Theonoe eam vidisset, æstimans sacerdotem esse, in amorem ejus incidit, jubetque ad se perduci, ut cum eo concumberet. Illa autem, quia fœmina erat, negat id posse fieri. Theonoe irata, jubet sacerdotem includi in cubiculum, atque [e] aliquem ex ergastulo venire, qui sacerdotem interficeret. quem ad interficiendum mittitur senex Thestor, imprudens ad filiam suam, [f*] quam Theonoe non agnovit, datque ei gladium, & jubet eum sacerdotem interficere. Qui

re illis potes Apollod. Lib. 1. Eustath. ad Hom. Odyss. p. 197. Vide porro notas ad cap. 173.

Ad CAP. CXC.

a *Thestor mantis*] Quos veteres illud *mantis* non agnoscere dicat Schefferus, ignoro. Certe Micyllus, qui princeps has fabulas publicavit, agnoscit. Cicero de Divin. *Divini sacerdotes, quos mantes vocant.*

b *A mari*] Volui antehac *ad mare*, & referre ad *τὸ ludentem*, non quod syntaxis illa, cujus exempla sexcenta apud alios reperire est, me offenderet, sed quod tautologiam quandam resipere videantur ista *à mari pirata*. Piratas enim cum dicis *maritimos prædones*, ut eos appellat Arnob. Lib. VI. intelligis. Nunc dubito, cum videam Græcos *πειρατὰς* etiam χερσαίους quoslibet *κακούργους* & *λῃστὰς* appellare. Vide Hesych. in Πειρατάς. Οἱ ὁ apud Job. cap. XVI. 9. *Βέλη πειρατῶν.* Adde Hos. VI. 9. Gloss. Cyrill. Πειρατὴς, *prædo.*

c *Delphos petit*] Plenius loquitur cap. 67. *Delphos profectus est sciscitatum.* Quod postremum vocabulum non malè heic insereretur.

d *Pro meo sacerdote*] H. e. induta ejus personâ, ut rectè explicat Barthius Adv. X. 20. Sic cap. 24. *Ipsa ad Peliæ filias pro sacerdote Dianæ venit.*

e *Aliquem ex ergastulo*] Servum de ergastulo, ut loquitur Justinus Lib. I. cap. 6.

f* *Quam Theonoe*] *Quem* conjecit Micyllus. Atque ita sententia esset, *quem patrem esse suum Theonoe non agnovit.* Cl. Schefferus retinet *τὸ quam*, & accipit de Leucippe.

Ad

Qui cum intrasset, & gladium teneret, Thestorem se vocitari dixit, duabus filiis Leucippe & Theonoe amissis: ad hoc exitium venisse, ut sibi scelus imperaretur. quod ille in se cum convertisset, & vellet ipsum se interficere, Leucippe audito patris nomine, gladium ei extorsit. Quæ ad reginam interficiendam ut veniret, patrem Thestorem in adjutorio vocavit. Theonoe patris nomine audito, indicat se filiam esse ejus. Icarus autem rex, agnitione facta, cum muneribus eum in patriam remisit.

CXCI. *Rex Midas.*

MIDAS [a] rex Mygdonius filius [b] Matris Deæ, [c] à Timolo * sum-

Ad CAP. CXCI.

a *Rex Mygdonius*] Cl. Schefferus, *Mygdonia*. Non opus est. Justin. Lib. v. 6. *Rex Cyprius*. II. cap. 3. *Vexoris rex Ægyptius*. Nepos Iphicrate cap. 2. *Regi Ægyptio bellum inferre*. Hannib. cap. 10. *Pergamenus rex Eumenes*. Jul. Firmicus in de E. P. R. *Filius scilicet regis Cretici*. Vellejus II. 18. & Solin. cap. 7. *Rex Ponticus*. Isidorus Orig. Lib. IX. cap. 2. *Iason Peliaci regis frater*. Puto legendum, *Iolciaci*, vel *Pelia Iolei*. Sed errat Isidorus. Pelias enim non frater, sed patruus erat Iasonis.

b *Matris Deæ*] *Matris Deûm* vel *matris Idææ* legendum. Quorum posterius Scheffero probatur, cui nos libenter accedimus. Epit. Liv. Lib. 29. *Si mater Idæa deportata Romam esset*. Minucius Felix: *Testis mater Idæa*. Juvenal. Sat. XI. 192. *Idæum solenne colunt*. Schol. *De Ida matre Deûm*. Lege *Idæa*. Lactant. Lib. II. cap. 7. *Cum ex libris Sibyllinis Idæa mater esset accita*. Atque ita mater Deûm non Latinis tantum, sed & Græcis cognominatur. Vide Apollon. Lib. II. 1127. Eurip. Orest. 1456. & ibi scholia. unde intelliges in Etym. magno esse scribendum. Ἀνταία, ἡ Ῥέα pro Ἀντία. Vide & Hesych. in Ἀνταία. *Idæa Ops* est Tibullo Lib. I. eleg. 4. *Deorum mater Idæa* Cypriano Tract. IV. *Alma parens Idæa Deûm*. Virg. Æn. X. 252. Nimirum eadem est, quæ terra, quam Cybelen alias appellant. Noster cap. 274. *Midas Cybeles filius Phryx*. Absolutè *matrem* vocat Virg. Georg. IV. 64. *Tinnitusque cie, & matris quate cymbala circum*. Κύβηλιν eam divam dixit Hipponax. Tzetzes ad Lycophron. p. 175. Ὁ Ἱππώναξ Κύβηλιν τὴν Ῥέαν λέγει παρὰ τὸ ἐν Κυβέλλᾳ πόλει Φρυγίας τιμᾶσθαι. ἔστι δὲ ὁ πέλεκυς. Unde intelligis, quid Hesychius velit: Κυβηλίς, μάχαιρα. ἄμεινον δὲ πέλεκυν, ᾧ τοὺς βοῦς καταβάλλουσι. muta accentum & scribe Κύβηλις. Pollux Lib. v. cap. 13. Ἴσως δὲ ὁ τυραννίσιν, ἣν Κύβηλον καλοῦσιν. leg. Κύβηλιν. Vid. Etymol. in Ἀγερσικύβηλιν. Lactant. Argum. Lib. X. Met. fab. XI. *Dea matri ex illo leones subjecti sunt*. Leg. *Idææ*.

c *A Timolo * sumptus*] Volui antehac *à Tmolo judex sumptus*, nempe ut de suo judicio judicaret. Nunc verius puto, *cum Tmolo judex sumtus*, vel potius *à Tmolo assumtus*. Quomodo vulgatam lectionem explicari posse Cl. Schefferus putat. quanquam hoc ista fabula ut ab aliis narratur, non habet. Tantummodo adfuisse in illo certamine volunt. Ovid. *Aderat nam forte canenti*. De *Timolo* dubito tamen, an quicquam sit mutandum. Quem enim Τμῶλον Hesych. *Tmolum* Met. XI. 155. vocat Ovid. *Timolus* appellatur ab eodem Lib. VI. 15. *Deseruere sui nymphæ vineta Timoli*. Imo & XI. vers. 86. *Sed vineta Timoli Pactolonque petit*. Plinius Lib. V. cap. 29. *In latere Tmoli montis, qui ante Timolus appellabatur*. Sed *Tymolus* potius scribendum. Τύμωλος enim Græcis est,

d *A*

lo * ſumptus eo tempore quo Apollo [d] cum Marſya vel Pane fiſtula certavit. quod cum Timolus victoriam Apollini daret, Midas dixit Marſyæ potius dandam. Tunc Apollo indignatus, Midæ dixit: Quale cor in judicando habuiſti, tales & auriculas habebis. [e] quibus auditis, effecit ut aſininas haberet aures. Eo tempore Liber pater cum exercitum in Indiam duceret, [f] Silenus aberravit. [g] quem Midas exceptum hoſpitio liberaliter accepit, [h] atque ducem dedit, qui eum in comitatum Liberi deduceret. At Midæ Liber pater ob beneficium, [i] deoptandi dedit poteſtatem, ut quicquid vellet peteret à ſe. Quo Midas petiit, ut quicquid tetigiſſet, aurum fieret. quod cum impetraſſet, & in regiam veniſſet, quicquid tetigerat, aurum fiebat. Cum jam fame cruciaretur, petit à Libero, ut ſibi [k] ſpecioſum donum eriperet. Quem Liber juſſit in flumine Pactolo ſe abluere. cujus corpus [l] aquam cum tetigiſſet, facta eſt colore aureo. Quod flumen nunc [l] Chryſorrhoas appellatur in Lydia.

CXCII. *Hyas.*

ATLAS ex [a] Pleione ſive Oceanitide duodecim filias ha-

d *A Marſya vel Pane*] Poſterius verum eſſe docet nos Ovidius Lib. XI. fab. 4. Pan fiſtula, judice Tmolo, cum Apolline certavit: Marſyas autem tibiis, judicibus Muſis, ut noſter ipſe retulit cap. 165. Sed Fulgentius Lib. III. cap. 9. hoc poſterius certamen ſub Judice Midâ initum narrat, eumque tunc, quod Marſyæ victoriam adjudicaret, aſininis auribus depravatum.

e *Quibus auditis*] Cl. Schefferus ſuſpicatur ſcriptum fuiſſe, *quibus editis*, hoc eſt, *quibus dictis*.

f *Silenus aberravit*] Theopompus Silenum crapulâ madentem, & ex ea ſoporatum à Midæ regis paſtoribus apprehenſum refert apud Servium ad Ecl. VI. Narrat idem eandem fabulam ad Lib. X. vers. 142. & Conon cap. I. apud Photium. Baccho Silenum aufugiſſe ſcribit Lactant. Argum. Lib. XI. Met. fab. 3. Reſpexit fabulam hanc Tertull. de Anim. cap. 2. *Silenum Phrygem, cui à paſtoribus perducto ingentes aures ſuas Midas tradidit.*

g *Quem Midas exceptum*] Ita tranſpoſui vocabula, poſtulante id orationis contextu. Monuit in erratis Commelinus, & Barth. Adv. Lib. X. cap. 20.

h *Atque ducem dedit*] Cl. Schefferus, *Ducem ei dedit*. Ego vix audeo ſollicitare iſta. Vide not. ad cap. 77.

i *Deoptandi dedit poteſtatem*] Lactant. Argum. Lib. XI. fab. 3. *Optandi veniam dedit.*

k *Specioſum donum*] *Damnum*. Ovid. in hac fab. XI. Met. 133. *Sed miſerere, precor, ſpecioſoque eripe damno.*

l *Aquam cum*] Rectius *aqua*, ob ſequentia. Heinſius.

m *Chryſorrhoas*] Vide Euſtath. in Dionyſ. pag. 110. Mauſſac. in Plutarch. de Flum. p. 251.

Ad CAP. CXCII.

a *Pleione ſive Oceanitide*] Notat in margine

habuit, & filium Hyantem: quem ab apro [b] vel leone occisum dum lugent sorores, ab eo luctu consumptæ sunt. Ex his quinque primæ inter sidera relatæ, locum habent inter cornua tauri, [c] Phæsyla, Ambrosia, Coronis, Eudora, [d] Polyxo, quæ à fratris nomine appellantur [e] Hyades, easdem Latine Suculas vocant: quidam ajunt in modum Y literæ positas, inde Hyadas dici. Nonnulli, quod, cum oriantur, pluvias efficiant. est autem Græce hyin pluere. Sunt qui existiment ideo has in sideribus esse, quod fuerint nutrices Liberi patris, quas Lycurgus ex insula [f] Naxo ediderat. Cæteræ sorores postea luctu consumptæ, [g] sidera facta sunt: & quia plures erant [h] Pleiades dictæ, nonnulli existimant ita nominatas, quia inter se conjunctæ, quod est plesion: [i] ideo autem confertæ sunt, ut vix numerentur: nec unquam ullius oculis certum est, [k] sex an septem existimentur. Earum nomi-

gine Micyllus: *Legendum fortassis ex Æthrâ Oceanitide. Ita enim Græcus auctor Timæus habet.* Probo cum Scheffero, si τὸ *Æthra* post τὸ *sive* inseratur. Habere hoc Micyllum, ut ne planè heic asymbolus sim, moneo ex Hom. Schol. ad Iliad. Σ. 486. Invenies eandem historiam apud Proclum in Hesiod. p. 97. ed. Heins. Confer Astron. II. cap. 21.

b *Vel leone*] Ab aspide occisum modo laudatus Timæus tradit.

c *Phæsyla*] Schefferus malle se *Phæola* ex Hesiodo ait. Atqui Hesiodo est Φαισύλη. Suspicor operas injuriam fecisse viro doctissimo. Corruptè Astron. II. 21. *Pedile* appellatur. Sed *Phæsyle* rectè correxit Soter, qui illa Astronomica edidit anno 1534. Coloniæ. Αἰσύλη est Scholiastæ & Eustath. ad Iliad. Σ. p. 1212.

d *Polyxo*] Rectè. Ea enim est Πολυξὼ Hom. Scholiastæ. Malè scrib. in Astron. *Polisso*. Corrige *Polyxo* cum Sotere. Pro hac postrema & Ambrosia ab Hesiodo in libro Astrico recensentur Κλέεια & Φαιὼ apud Theonem ad Arat. pag. 133. quæ pro *Phileto* Hygin. in Astron. est restituenda cum Sotere. Longe illis alia nomina dat Schol. Theocrit. ad Eidyll. XIII. 25.

e *Hyades*] Unde id nominis habeant, non convenit inter veteres. Vide Astron. II. 21. Gellium XIII. 9. Schol. Hom. & Eustath. loco modo laudato. Servium ad I. Georg. 138. & Æn. I. 748. Etym. in Ὑάδες. Tzetz. in Hesiod. Ἔργ. β. pag. 128. ed. Heins. Theon. in Aratum pag. 25. ed. Londin.

f *Naxo ediderat*] Barth. *edicto ejecerat*. Ego cogitaveram *exegerat*. Schefferus retinet τὸ *ediderat*, & explicat *ejecerat*. Sane *edere* pro relegare potuit usurpasse, ut *dare* pro ablegare Fulg. III. 7.

g *Sidera facta sunt*] *Facta sunt* Nob. Heinsius.

h *Pleiades*] Consule Etym. Auct. Hyg. Astron. II. 21. Homer. Schol. loco prædicto. Eustath. ad Odyss. P. 475. ed. Basil. Hesiod. Schol. ad Ἔργ. β. p. 92. & 96. ed. Heins. Virgil. Schol. Serv. ad Æn. I. 748. ubi corruptè eas *Priadas* & *Prionis* filias dici animadvertes. Gloss. Philox. *Virgiliæ*, Πλειάδες. Malim *Vergiliæ*. Adde Isidor. Orig. Lib. III. cap. 70.

i *Ideo autem*] Barthius, *adeo autem*. Quod probo.

k *Sex an septem existimentur*] Sex enim tantum conspiciuntur. Schol. Pind. in Nem. B. Αἱ γὰρ Πλειάδες ἑπτὰ
τινὲς

mina hæc ſunt. Electra, Alcyone, Celæno, Merope, [l] Sterope, Taygeta & Maja: ex quibus Electram negant apparere, [m] propter Dardanum amiſſum, Trojamque ſibi ereptam. alii exiſtimant [n] Meropen conſpicere erubeſcere, quia mortalem virum acceperit, cum cæteræ deos haberent. ob eamque rem [o] de choro ſororum expulſa, mœrens [p] crinem ſolutum gerit, quæ [q] cometes appellatur:

τὴν ἱστορίαν ἄστρον ἐστὶν ἐξ ἑπτὰ ἀστέρων συγκείμενον, καίτοι ἡ τὴν ὄψιν ἕξ. Confer Ovid. IV. Faſt. 169. Quod ſex tantum conſpiciantur. inde & *καινῶς ἑξάστερον λέγουσι*), ut narrat Tzetzes in Heſiod. p. 94.

l *Sterope*] Apud Pind. Schol. in Nem. B. quidam *Ἀστερόπην* eam appellat, quæ Arato, Apollodoro, Eratoſtheni, Scholiaſtæ Homeri, Servio, aliisque eſt *Sterope*. Sed *Aſteropen* vocat etiam German. Scholiaſt. Pleiadibus: *Cum Marte*, inquit, *Aſterope*, *ex qua Oenomaus*. Accedit illi Diodorus Lib. III. pag. 194. Sterope ergo & Aſterope eadem eſt.

m *Propter Dardanum amiſſum*] Qui ejus erat filius. Vid. cap. 155. Schol. Hom. *Φησὶ δὲ Ἠλέκτραν οὐ βουλομένην τὴν Ἰλίου πόρθησιν θεάσασθαι, τὸ* (leg. *τὴν*) *κτίσμα εἶναι τῶν ἀπογόνων, καταλιπεῖν τὸν τόπον, ἔνθα καὶ συνέστηκε διόπερ οὖσαι πρότερον ἑπτὰ γίνονται ἕξ.* Idem habes apud noſtrum Aſtronomico, Ovid. IV. Faſt. Quint. Calabr. Lib. XIII. Schol. Arat. p. 35. ed. Lond. Avien. Pleiadibus. Proclum in Heſiod. p. 97. ed. Heinſ. qui & *ἀλώπηκα* illam dictam narrat ibi *τὸ ζυγόλωρον ἰδοῦσαν*. Vide locum. Servius ad I. Georg. 138. *Sunt autem ſeptem, Taygete, Arcyone, Celanis* (leg. *Alcyone, Celæno*) *Sterope, Merope, Electra, quæ exciſum* (malim *occiſum*) *filium dolens, lucere deſiit.*

n *Meropen conſpicere*] Barth. *conſpici ſe erubeſcere* ex MS. quod probo. Schol. Arati pag. 134. *Φησὶ φθέγγειν τὴν Ἠλέκτραν, καὶ μὴ ὑπομεῖναι ἰδεῖν τὸ Ἴλιον ἁλισκόμενον.* leg. *τὴν Ἴλιον*. Diverſas refert opiniones de obſcurata illa ſtella. Electram illam eſſe quidam voluerunt, de qua jam vidimus; alii Meropen, de quâ Hellanicus apud Hom. Scholiaſt. *Μερόπην δὲ Σισύφῳ θνητῷ ὄντι συγγενέσθαι, διὸ καὶ ἀμαυρὰν εἶναι.* Adde noſtrum Aſtron. II. 21. Eratoſth. cap. 23. *Καλας.* Avienum & German. Schol. Pleiadibus. Corrigam in tranſitu Servium, apud quem ad I. Georg. 138. legitur vulgo: *Quidam Steropen volunt non apparere, quod ſola è ſororibus cum Siſypho mortali concubuit.* Leg. *Meropen*. Alii Meropen Hyperocho nupſiſſe tradiderunt, & ex eo genuiſſe Oenomaum, ut ad Lycophron. Tzetzes annotavit.

o *De choro ſororum*] Ita loquitur, quia Pleiades exiſtimantur choream ducere ſtellis, ut ait ipſe Aſtron. II. 21. Vide Propert. Lib. III. el. 3. Horat. IV. Carm. od. 4. Adde Schol. Theocrit. ad Eid. XIII. 25. Sed non Pleiadibus tantum, ſed & omnibus ſtellis choreas adſcripſere. Apuleius libello de Socratis Dæmonio: *Radiantes Deos, quibus cœli chorum comptum & ornatum ſudâ tempeſtate viſimus.* Confer Schol. Heſiod. ad *Θεογ.* p. 256. ed. Heinſianæ. Lucian. de Saltat. Tom. I. p. 913. ed. Bened. Heraclid. Hom. Alleg. pag. 18. ed. Geſn. Tibull. II. el. I. Licentius ad Auguſtin. *Mundumque tonanti Diſſeruit canere & pariles agitare choreas.*

p *Crinem ſolutum gerit*] Alludere videtur ad morem Romanorum, quo conſtat in luctu fœminas ſolutis fuiſſe crinibus, ut apud antiquos Græcos tonſis. Virgil. Æn. I. 484. *Crinibus Iliades ſparſis.* Ovid. XIII. Met. 584. *Sed crine ſoluto, Sicut erat, magnis genibus procumbere non eſt* &c. Juſtinus de Arſinoe Lib. XXIV. 3. *Sciſſa veſte, & crinibus ſparſis.* Senec. Troad. vers. 84. *Per colla fluant Mœſta capilli tepido Trojæ Pulvere crines.* Hygin. II. Aſtron. *Lamentantem crine ſparſo videri.* Similia legas apud German. Schol. & quem non veterum? Conſule Plutarch. Quæſt. Rom. cap. 14. Schol. Hom. ad Iliad. Ψ. 135.

q *Cometes*] *Stella comans* Ovidio, Plinio *ſidus crinitum*.

r *Lon-*

tur: five [r] longodes, quia in longitudinem producitur: five [s] xiphax, quia gladii mucronis effigiem producit. ea autem ſtella [t] luctum portendit.

CXCIII. *Harpalicus.*

HARPALICUS rex [a] Amymneorum Thrax, cum haberet filiam Harpalicen, amiſſa matre ejus, vaccarum equarumque eam uberibus nutrivit, & creſcentem armis exercuit, [b] habiturus ſucceſſorem regni ſui. Poſtmodum nec ſpes paternas puella decepit. nam [c] tantum bellatrix evaſit, ut etiam ſaluti fuerit parenti. Nam revertens à Troja Neoptolemus, cum expugnaret Harpalicum, gravique eum vulnere affeciſſet, illa periturum patrem impetu facto conſervavit, fugavitque hoſtem. Sed poſtea Harpalicus per ſeditionem civium interfectus eſt. Harpalice graviter tum ferens patris mortem, contulit ſe in ſylvas: ibique vaſtando jumentorum ſtabula, tandem concurſu paſtorum interiit.

CXCIV. *Arion.*

r *Longodes*] Quaſi ex *longus* eſſet factum, ut *Longinum* ex lanceario fecerunt, qui tam prodigioſè vitas Sanctorum expoſuerunt. Vide Eugeſippum. Volui antehac *lonchodes* cum Micyllo. Nunc probem magis *lonchotos* Scheſſeri. Λογχωτὲς eſt longus inſtar haſtæ ex Gr. λόγχη. Tertull. Coron. Mil. cap. XI. *Requieſcens ſuper lonche, qua perfoſſum eſt Chriſti latus.* Niſi mavis *lonchitis*; quanquam iſtud de herba uſurpatur ab Apuleio. Puto eam ſignificari, quæ alias *bolis* dicitur. Gloſſ. Iſidor. *Butis. ſtella cometes.* Lego, *bolis. Bolis* enim lancea Numer. cap. 33. verſ. 55. U & O confundi in Gloſſis & MSS. libris notiſſimum eſt. Gloſſ. Steph. *Abdumen*, ὑπογάστριον. leg. *Abdomen.* Non diſſimiles huic ſunt ſtellæ illæ, quas δοκίδας Græci, *trabes* Seneca vocat, de quibus Ariſtoteles & Apuleius in de mundo πραγματεία.

s *Xiphax*] *Xiphias* Scheff. ex Plin. Lib. II. 25. Ξιφηφόρος eſt Theoni. A Servio ad Æn. x. 272. Ξίφος appellatur. Perperam. Scrib. Ξιφίας.

t *Luctum portendit*] Vetus eſt ſenarius. Οὐδεὶς κομήτης, ὅστις οὐ κακὸν φέρει. Tibullus II. 15. *Ha fore dixerunt belli mala ſigna cometen.* Adde Iſidor. Orig. III. cap. 70. Claud. R. P. I. 232.

Ad CAP. CXCIII.

a *Amymneorum*] Ita etiam infr. cap. 252. An legendum *Amymoniorum*? Servius ad Æn. I. 321. *Quidam à patre Arpalico, qui rex Amymoniorum Thraciæ gentis fuit, ita nutritam dicunt.*

b *Habiturus ſucceſſorem regni*]. Chariſ. Lib. I. *Succeſſor cum maſculino genere proferatur, Cor. Severus etiam fœmininum extulit. Ignea nam cœlo ducebat ſidera Phœbè Fraternis ſucceſſor equis.* Ita *auctor* fœminino genere extulit Ovid. IV. Faſtor. VII. Met. 157. VIII. 108. X. 673. Juſtin. VII. I. Virgil. Æn. XII. 159. Ad quem locum conſulendus Servius, & Voſſius Anal. Lib. I. 27. Adde Scalig. ad Feſtum in *Auctor*. Ovidius: *Sponſor conjugii ſtat Dea picta ſui.*

c *Tantum bellatrix*] Suſpicatur Cl. Scheſſerus ſcriptum fuiſſe, *in tantum*. Certè præpoſitio illa non malè adderetur. Solin. cap. 14. *In tantum literarum amator extitit.*

Ad

CXCIV. *Arion.*

ARION [a] Methymnæus, cum esset arte citharæ potens, rex [b] Pyranthus Corinthius eum dilexit: qui cum à rege petiisset, [c] per civitatem artem suam illustrare, & [d] magnum patrimonium acquisisset, consenserunt famuli cum nautis, ut eum interficerent. cui Apollo in quietem venit, eique dixit, ut [e] ornatu suo & corona decantaret, & eis se traderet, qui ei præsidio venissent. quem cum famuli & nautæ vellent interficere, [f] petit ab eis, ut ante decantaret. cum autem citharæ sonus & vox ejus audiretur, delphini [g] circa navem venerunt. quibus ille visis,

Ad CAP. CXCIV.

a *Methymnæus*] Probus ad II. Georg. vers. 90. *Lesbos est insula Asiæ in sinu Ægeo, conspicua Troadi & Thraciæ, à Lesbe filio Macharis appellata, in qua oppidum, quod appellatur Methymna, ex quâ Arion Citharœdus.* Adde Eustath. in Hom. Odyss. γ. p. 120. Fuit Cyclonis filius, ut tradit Ælian. Animal. XIII. 45. Cæterum Insula Lesbus dicta est ita à Lesbo Lapithæ filio. Urbs autem in eâ Methymna nomen accepit à Methymnâ Macarei filia, ut Diodorus narrat Lib. V. p. 347. In Probo pro *Macharis* scribendum *Macaris*. Vide Steph. in Ἀρίσβη. Alii à Lesbo urbe dictam insulam volunt.

b *Pyranthus*] Periander est Herodoto Lib. I. Lucian. Dialog. Marin. Gellio XVI. 19. Tzetzæ Ch. I. 17. Servio ad Ecl. VIII. Quamobrem persuasissimum mihi est illud *Piranthus* natum ex *Periandrus*, quod invenies infr. cap. 221. apud Sidon. Carm. 23. & German. Scholiast. Leone; ad quam formam *Euandrus*, *Thessandrus*, *Meandrus* dicta sunt in hoc scriptore, & *Aristandrus* apud Varronem, aliaque apud alios, de quibus egimus in dissertatione nostra. Dices Piranthum etiam vocari Germanici Scholiastæ Fab. Orionis. At ille totam hanc fabulam tantum non ad verbum ex Hygino transcripsit, vel certe Hyginus ex ipso. Verum prius existimo verius. Etiam Orionem pessimè vocat ille Scholiographus, qui aliis omnibus est Arion.

c *Per civitatem artem suam illustrare*] Corruptum eum locum censeo. Servius ad Ecl. VIII. *Cum à Periandro rege petiisset, ut sibi liceret peragrare alias civitates.* Schol. German. *Ut civitatem arte suâ illustraret.* Putes scripsisse Hyginum: *Cum à rege petiisset civitatem per artem suam illustrare.* Agnoscis Græcam syntaxin, qua non uno loco hic utitur scriptor. Quanquam historiam, ut cum ab aliis, tum ab Anonymo in Arione diligenter exposita est, si consideres, malis forsan: *Ut per civitates alias artem suam illustraret.*

d *Magnum patrimonium*] Justinus Lib. XIV. 3. *Neque fugam se tentaturos dicunt post damna patrimoniorum.* h. e. præmiorum, quæ longâ militia quæsiverant. Ita optime eum locum emendat & explicat Celeb. Grævius. Servius: *Permissu ejus per multa oppida. collectis beneficio cantilenæ opibus, Corinthum petere cœpit.* Lege, *repetere.* Ovid. II. Fast. 195. *Inde domum repetens puppim conscendit Arion.* Forte tamen *petere* pro *repetere* posuit, ut *venire* pro *redire* noster cap. 157. Vide ibi not.

e *Ornatu suo*] Citharœdico scilicet, quem depingit Ovid. II. Met. 165. II. Fastorum 105. ubi hanc fabulam exequitur.

f *Petit*] German. Schol. *petiit.*

g *Circa navem*] Schol. *Circum navem.* Quod idem est, Vide notas ad cap. 106.

ſis, ſe præcipitavit. qui eum ſublatum attulerunt [h] Corinthum ad regem Pyranthum. Qui cum ad terram exiſſet, cupidus viæ, delphinum in mare non [i] propulit, qui ibi exanimatus eſt. Qui cum caſus ſuos Pyrantho narraſſet, juſſit Pyranthus delphinum ſepeliri, & ei monimentum fieri. Poſt paucum tempus nunciatur Pyrantho, navem Corinthum delatam tempeſtate, in qua Arion vectatus fuerat. Quos cum perduci ad ſe imperaſſet, & de Arione inquireret, dixerunt eum obiſſe, & eum [k] ſepulturæ tradidiſſe. Quibus rex reſpondit, Craſtino die ad delphini monimentum jurabitis. Ob id factum eos cuſtodiri imperavit, atque Arionem juſſit ita ornatum, quomodo ſe præcipitaverat, in monimento delphini mane deliteſcere. Cum autem rex eos adduxiſſet, juſſiſſetque eos per delphini manes jurare Arionem obiſſe, Arion de monimento prodit. Quod illi ſtupentes, qua divinitate ſervatus eſſet, obmutuerunt. quos rex juſſit ad delphini momimentum [l] crucifigi. Apollo autem propter artem citharæ [m] Arionem & Delphinum in aſtris poſuit.

CXCV. *Orion.*

JOVIS, Neptunus, Mercurius [a] in Thraciam [b] ad

h *Corinthum ad regem*] Tænarum eum transvexit Delphinus; unde cum deſcendiſſet, Corinthum eodem, quo cantaverat, habitu perrexit. Vide Servium, & noſtrum Aſtron. II. 17. Habes de hac fabulâ non inelegantia epigrammata Anthol. Lib. 1. Sect. 4.

i *Propulit*] Schefferus edidit, *protulit*. Commeliniana, inquit, *propulit*, quod non debuit: immo debuit, quia in Micylli editone inveniebat.

k *Sepulturæ tradidiſſe*] Cl. Schefferus putat ſcribendum *tradidiſſe ſe*. Non valde neceſſe eſt.

l *Crucifigi*] Schol. *Regis imperio crucifixi ſunt. Crucifigere* apud melioris notæ ſcriptores vix invenias. *In crucem agere* dixit Salluſt. Jug. 14. *In crucem figere* Juſtin. XXI. 4. Gloſſ. Philox. *Cruciat*, σταυροῖ. Servius: *Quos cum Rex de Arione requiſiſſet, illi eum mortuum mentirentur, produci Arionem juſſit * adfigi.* Suppleo, *& inſidiatores cruci adfigi.*

m *Arionem & Delphinum*] Schol. German. *Dein Jovis miſeratione dicitur Orion cum Delphino inter aſtra poſitus.* Servius: *Apollo tam Delphinum, quam Citharam inter ſidera collocavit.* Hoc convenit cum emendatione Cl. Schefferi: *Propter artem citharæ Citharam Arionis & Delphinum.* Facit tamen Scholiaſtes ille, ut nihil mutare audeam. Notavit & Grotius in notis ad imagines Arareas Oriona aliis Ariona appellari. Sed perperam, judice Meurſio, Lacon. IV. cap. XI. cujus judicio nos libenter ſubſcribimus. Cæterum ut fuere qui tam Ariadnen, quam ejus coronam καθηστέρισαν; ita forte olim nonnulli Arionem unà cum citharâ ſideribus intulerunt.

Ad CAP. CXCV.

a *In Thraciam*] Atqui ille habitabat Tanagræ in in Bœotiâ. Vide Anton. Liberal. cap. 25. Palæph. cap. 8. Hom. Scho-

[b] ad Byrseum regem in hospitium venerunt: qui ab eo cum liberaliter essent excepti, optionem ei dederunt; si quid peteret. Ille liberos optavit. Mercurius de tauro, [c] quem Hercules Ypseo ei immolarat, corium protulit. Illi in eum [d] urinam fecerunt, & in terram obruerunt, unde natus est [e] Orion. Qui cum Dianam vellet violare, [f] ab ea est

Scholiast. ad Iliad. Σ. 488. Eustath. ad Iliad. P. 200. Aristonicus tamen apud nostrum Astron. II. 24. Thebis eum, Pindarus in insula Chio vixisse produnt. Nimirum ex Bœotiâ Chium venit, ut insulam à feris bestiis repurgaret, ut scribit Theo ad Aratum pag. 81. ed. Lond. Tzetzes in Lycophron. pag. 61. Ποιμανδρία πόλις Βοιωτίας, ἡ καὶ Τανάγρα λεγομένη.

b *Ad Byrseum*] Quos modo laudavi auctores, ut & Ovid. v. Fast. 535. Eratosthenes καταστ. cap. 23. *Hyrieum* appellant; quod vocabulum etiam heic Hygino esse restituendum pridem monuit Nob. Heinsius ad Ovid. *Hyreum* quoque notari in mangine curaverat Micyllus. Restituendum idem Scholiast. German. Orione, ubi *Museus*, & Pleiadibus, ubi *Herus* vel *Hereus* appellatur. *Orion* est Servio ad Æn. I. 539. *Oenopion* ad Lib. x. 763. Corruptè utrobique. De Oenopione vide nostrum II. Astron. 34. Parthen. Erot. cap. 20. qui & ipse *Hyrieum* ibi appellat, ut & ad Lycophronem Isacius.

c *Quem Hercules Ypseo*] Lego, *quem Hyrieus ipsis*. Ovid. v. Fastor. 515. *Ut rediit animus, cultorem pauperis agri Immolat, & magno torret in igne bovem.* Servius: *Intra corium oblati sibi bovis urinâ facta* Scholiast. Hom. Λαβόντες ἱερουργηθέντος αὐτοῖς βοὸς βύρσαν. Eadem habentur apud Palæphatum, unde totam illam fabulam transcripsit Scholiastes. Narrat eodem modo hanc fabulam German. Scholiastes, ut & Lactantius ad Stat. III. Theb. 27. in cujus MS. pro *Oenopionem* haberi *Orionem* notat Tiliobroga. Quod mutandum procul dubio in *Hyrieum*. *Pelasgum* idem nominat ad Lib. VII. 256. ubi legas, *minxerunt numina in corium bovis, quem Pelasgus Diis immolaverat.* Confer nostr. Astron. II. 34. Hæc scripseram, cum incidi in Doct. Tollii notas ad Palæphatum, ubi summum Gronovium locum hunc ita constituere video: *Quem Hyrieus ipse eis.* Optimè. Schol. Stat. *Ut tauri corium, quem eis immolaverat, terræ infoderet.* Atque ita planè etiam in margine libri sui emendaverat Nob. Heinsius. Gaudeo tam propè à vera lectione absuisse meam conjecturam. Scriverius in libro Goesiano correxerat, *Hyrieus ei immolaverat.* Multus est in hac fabulâ illustrandâ Leopardus Emend. Lib. XIII. 22.

d *Urinam fecerunt*] *Facere* est excernere. Ita *sanguinem facere*, *ventrem facere* dixisse Plinium Valer. Lib. II. observat Barthius. Addo illis locum Scholiastæ Juvenal. ad Sat. VI. 308. *Apud pudicitiam concumbunt, & urinam faciunt.*

e *Orion*] Ovidius. *Quem Hyrieus, quia sic genitus, vocat Oriona: Perdidit antiquum litera prima sonum.* Noster Astron. II. 34. *Quem Hyreus è facto Uriona nomine appellavit; sed vetustate & consuetudine factum, ut Orion vocaretur.* Etiam κατὰ Παλαίφατον prius fuit *Urion* dictus, ἔπειτα κατ' εὐφημισμὸν Ὠρίων. Servium nunc audiamus: *Cui nomen ab urina impositum, ut οὐρίων diceretur. quod Dorica lingua mutatum est, ut u dipthongus in o verteretur.* Isidorus Orig. Lib. III. 70. *Dictus Orion ab urinâ, id est, inundatione aquarum. Tempore enim hyemis obortus mare & terras aquis & tempestatibus turbat.* Lactantius ad Stat. VII. 257. Thebaid. *Ex urinâ nomen accepit.* οὖρον *enim Græcè urina dicitur.* Cæterum secundum Hesiodum ex *Brylle* Minois & Neptuno natus Orion, ut ad Arat. p. 140. Ed. Valder. notavit Theo. Sed corruptum eum locum puto, & legendum, *Euryale* ex Hygin. Astron. II. 34. & Μερόπην ex eodem.

f *Ab eâ*] Ab scorpione, quem prodire è terra ipsa fecerat, periisse Palæphatus, & Homeri, Germanici, Arati.

est interfectus. Postea ab Jove in stellarum numerum est relatus, quam stellam Orionem vocant.

CXCVI. *Pan.*

DII in Ægypto cum Typhonis immanitatem metuerent, Pan [a] jussit eos ut in feras bestias se converterent, quo facilius eum deciperent, quem Jovis postea fulmine interfecit. Pan deorum voluntate, quod ejus monitu vim Typhonis evitarant, in astrorum numerum relatus: & quod

se

ti, ac Statii Scholiastæ tradunt. Confer nostrum Astron. II. 26. & 34. Cum Hygino facit Horatius Lib. III. od. 4. Schol. *Orion venator fuit, qui stuprare conatus Dianam, ejus sagittis occisus est.*

Ad CAP. CXCVI.

a *Jussit eos, ut*] Apulejus Floridis: *Ægrum jubet, ut bono animo sit.* Ausonius Ludo: *Rectè olim ineptum Delphicus jussit Deus, Quærentem quisnam primus sapientum foret, Ut in orbe tereti nomina eorum inscriberet.* Ita legit Scaliger Animad. Lib. II. cap. 2. Immerito ergo reprehendit Casaubonum Scioppius (cui nollem in de Construct. cap. 36. accessisset Vossius) quod scripserit, *jussit me rex ut tibi significarem.* Quintil. nepos Declam. I. *Quid imprecer homini, qui primus fecit, ut pietate juvaremur.* Corrigit vir summus, *pietatem juberemus.* Puto rectius esse, *pietatem juberemur.* Sequitur enim paulo inferius: *Quanquam & huic jubetur necessitati pietas vestra succurrere.* & Declam. III. *Ferres dicentem jussit me tribunus?* XVII. *Ne mihi animum pereundi vel hoc faceret, quod putabam me juberi.* PseudoCyprian. de Sing. Cleric. *Qui ergo nos jussit, ut in sacris suis cum fœminis triumphemus.* Martial. Lib. IX. 66. *Sed tu jussisses Eurysthea.* Quod frustra unicum hujus constructionis esse exemplum affirmat, & propterea τὸ *Eurysthea* in *Eurystheo* mutat vir magnus. Petron. Fragm. Trag. *Ædificat monumentum, quemadmodum te jussi?* Immerito etiam in scriptis Lipsii *ut quid*, pro *quamobrem.* Symm. Lib. III. 41. epist. *Ut quid multa?* Hieron. vitâ Hilarionis, *Ut quid intrarem in eum?* & Epitaph. Paulæ: *Exurge, ut quid dormis domine?* Augustin. C.D. VII.22. *Ut quid illi adjuncta est & Venilia?* Cyprian. Tract. II. *Ut quid exponis justificationes tuas?* Martial. Lib. XI. 75. *Ut quid, oro, Non sit cum citharœdus aut choraules?* Ipsum Ciceronem eâ loquendi formulâ usum existimat Pareus, cum scripsit ad Atticum Lib. VIII. *Depugna, inquis, potius, quam ut servias. ut quid? Si victus eris, proscribare, si viceris, tamen servias.* Ut non nescio illum locum aliter posse explicari, ita persuasissimum habeo hellenismum resipere istam phrasin. Gloss. Steph. *Ut quid*, ἵνα τί. Jos. VII. 7. Ἵνα τί διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην; Crebro ita cum sacri scriptores, tum & Plato. Imo nec ipse Virgilius hunc Græcismum refugit in Ciri: *Ut quid ego amens* &c. Vid. pag. 183. Potiori forsan jure in Vossii commentariis de Vitiis Sermonis culpat *mutuo sumere* pro *mutuari.* MS. tamen liber Biblioth. Leid. in Catil. Sallustii: *Pecuniam suâ aut aliorum fide mutuo sumptam.* Justin. Lib. XVII. 2. *Ab Antigono naves ad exercitum in Italiam deportandum mutuo petit.* Sed Justinus non satis idoneus auctor Latinitatis. Vapulet ergo Scioppius, quod ejus auctoritate contra Vossium ipse utatur. *Mutuo accipere pecuniam* dixit Schol. Juv. ad vers. 46. Sat. XI. Nisi alienum esset ab instituto nostro, complura possem proferre, in quibus nimis acrem instituit censuram ille Clarævallensis. Tanquam in illo Scaligeri, *aures terroribus personantur.* cum tamen Virgil. dixerit Æn. V. *Dum personat æquora concha.* Ovid. III. Trist. *Scythico circumsonor ore.* Et in isto Casauboni, *omnes*

mer-

ſe [b] in capram eo tempore converterat, inde Ægocerus eſt dictus, quem nos Capricornum dicimus.

CXCVII. *Venus.*

In Euphratem flumen de cœlo ovum mira magnitudine cecidiſſe dicitur, [a] quem piſces ad ripam evolverunt: [b] ſuper quod columbæ conſederunt, [c] & excalfactum excluſiſſe Venerem, quæ poſtea dea Syria eſt appellata, [d] & juſtitia & probitate cum cæteros exſuperaſſet, [e] & ab Jove optio-

mortales omnium avorum. cum apud Ovidium legamus III. Pont. *Nulli datur omnibus avis.* *Attaminare* citius inventurum aliquem in ſemidocti alicujus Grammatici Gloſſario autumat, quam apud claſſicum auctorem. Juſtinus tamen ab eo non abhorruit. Lib. XXI. 3. nec illi, quos laudat Caſaub. ad Capitolin. p. 432. Quibus addo Tertull. Coron. Mil. cap. ult. *Relinque Deo rem ſuam inattaminatam.* Turpem & fædam vocem putat *defedus*, licet Cicero ipſe dixerit ad Atticum IX. *Defœdam moram.*

b *In capram*] Narrant hanc fabulam inter alios Eratoſthenes καταστερ. cap. 27. Ampelius cap. 2. Sed corruptè pro *Typhone* exhibet *Pythonem.* Anton. Liberal. cap. 28. Theo ad Aratum pag. 156. ed. Valder. Noſter Aſtron. II. 28. Cæterum ex hac deorum transformatione in beſtias ortum earum cultum apud Ægyptios obſervat Euſebius Præp. Euang. p. 31. Ed. Steph. Addit Pignorius in Menſâ Iſiaca cultos ab illis arietem, piſces, hircum, Apin, quod hujusmodi ſigna in cœlo primi obſervaſſent, Vide ipſum pag. 6.

Ad CAP. CXCVII.

a *Quem piſces*] Micyllus, *quod piſces.* Barthius ex MS. *cum id piſces.* Scheſferus, *quum piſces.*

b *Super quod columbæ*] Barthius, *ſuper columba quædam ſederunt*, quod in MS. ſuo inveniret, *ſuper columba quod conſederunt.* Schefferus, *ſuperque & columbæ conſederunt.* Mallem, *ſuperque id.*

c *Et excalfactum excluſiſſe*] Barth. *& excalfactum excluſit.* Schefferus totum locum ita conſtituit: *Cecidiſſe dicitur, quum piſces ad ripam evolverunt, ſuperque & columbæ conſederunt, excalfactum excluſiſſe Venerem.* Dilucidior erit ſententia, ſi ita ſcribas: *Cecidiſſe dicitur, & quum piſces ad ripam evolverunt, ſuperque id columbæ conſederunt, excalfactum excluſiſſe* &c. Atqui non ab ovis pulli, ſed avibus incubantibus excludi ab aliis dicuntur. An ſcripſit ergo? *Dicitur, quum piſces ad ripam evolverunt, ſuperque id columbæ conſederunt, & excalfacto eo excluſerunt Venerem.* Schol. German. Piſcibus: *Quod volventes ejecerunt in terram, atque ita columbam inſediſſe, & poſt aliquot dies excluſiſſe eam Syriæ, qua vocatur Venus.* Lege *Deam Syriam*; ut video jam ante nos emendaſſe Rutgerſ. Var. lect. Lib. III. Grotius legit, *Deam Syriæ.* ad Imag. Arat. pag. 12. Ampelius cap. 2. *Dicitur & in Euphrate fluvio ovum piſcis in orâ fluminis columba aſſediſſe* (leg. *inſediſſe*) *dies plurimos, & excluſiſſe Deam benignam & miſericordem hominibus ad bonam vitam.* Lucis non parum huic fabulæ afferunt, quæ ad Lib. I. de Veritate Rel. Chriſt. annotavit Hugo Grotius.

d *Et juſtitia*] Barth. ex MS. *Hæc juſtitia.* Schefferus, *ea & juſtitia.* Quod non ſapit Hygini ſtylum, qui non ſolet uti polyſyndetis. Niſi ſatis placet Barthiana correctio, legere poſſis, *ea juſtitia* &c.

e *Et ab Jove*] Tὸ & delet Schefferus. Malim mutare in *ei.* Schol. German. *Rogata à Jove, quod ſibi optatum tribui poſtularet, illa ait, ut piſces, qui ſuam originem ſervaſſent, immortali præmio afficerentur.*

optione data, pisces, in astrorum numerum relati sunt: & ob id Syri pisces [f] & columbas ex deorum numero habent, non edunt.

CXCVIII. *Nisus.*

Nisus Martis filius, sive ut alii dicunt, [a] Deionis filius, rex Megarensium, in capite crinem purpureum habuisse dicitur. Cui responsum fuit, tam diu eum regnaturum, quam diu eum crinem custodisset. Quem Minos Jovis filius oppugnatum cum venisset, à Scylla Nisi filia, [b] Veneris impulsu, est amatus. quem ut victorem faceret, patri dormienti [c] fatalem crinem præcidit. Itaque Nisus victus à Minoe est. Cum autem Minos Cretam rediret, eum ex fide data rogavit, ut secum aveheret. Ille negavit Creten sanctissimam tantum scelus recepturam. illa se in mare præcipitavit, [d] ne persequeretur. Nisus autem

f *Et columbas ex Deorum numero*] Schefferus legit: *Columbas, quas ex Deorum numero.* Atque ita quoque hunc locum adducit Cl. Ouzelius ad Minutium Felic. p. 178. Malim tamen, *quos.* Nam & pisces Diis annumerant. Quanquam nihil opus est τὸ *quos* inserere, si *non* mutes in *nec.* Vide hac de re Clement. Protrept. pag. 25. edit. Morell. Astron. II, 41. Phornutum cap. περὶ τῆς Ῥέας. Diodor. Lib. II. pag. 92. Theon. ad Aratum pag. 131. Scalig. ad Manil. pag. 343. Owen. Theol. Mosaic. Lib. v. 8. Athenag. Legat. pro Christ. p. 33. Nonn. de Re Cib. Lib. III. cap. 2.

Ad CAP. CXCVIII.

a *Deionis*] Meursius, ut notavit Cl. Schefferus, in Regno Attico corrigit, *Pandionis.* Etsi rationes ejus, quod liber ille ad manum mihi nunc non sit, examinare non possum, non dubito tamen, quin verè corrigat. Vide Strab. Lib. IX. pag. 454. edit. Xyl. Schol. Theocriti ad Eid. XII. 27. Eurip. ad Hippol. vers. 35. & 1200. Venerat eadem emendatio in mentem Lindenbrogio ad Catal. p. 292.

b *Veneris impulsu*] Virgil. non Venere, sed Junone iratâ, hoc Scyllæ accidisse scribit.

c *Fatalem crinem*] Χρυσοῦν πλόκαμον appellant Lucianus & Euripidis Scholiastes. Lactantius Argum. Lib. VIII. Met. Ovid. *Crinem purpureum abscidit genitori dormienti, quo fata patriæ continebantur.* Noster cap. 242. *Nisus Martis filius, crine fatali amisso, ipse se interfecit.* Ovid. Lib. VIII. 85. *Fatali nata parentem Crine suum spoliat.* Similem historiam de Comæthone Pterelai filiâ habes apud Apollod. Lib. II. pag. 81. & Tzetzen in Lycophron. pag. 134.

d *Ne persequeretur*] Barthius παθητικῶς accipit, ut apud Optatum: *Quem à nobis persequutum esse aut dicere possis, aut probare?* Et sic quoque German. Scholiast. Pleiad. *Quidam à sole persequutum arbitrantur.* Vincentius Lirinensis: *Quem tanto sacerdotum studio prosequutum videret.* Nimirum quod activa olim erant, quæ nunc deponentia sunt, hinc passivè ista sæpe usurpari etiam ab optimis videas. Sallust. Jug. cap. 31. *Quicquid sine sanguine civium ulcisci nequitur.* Cap. 25. *Ab iisdem illis regis fautoribus summâ ope enisum.* Omitto prudens sexcenta alia. Cl. Schefferus emendat, *ne pater persequeretur.* Quid si legas? *ut persequeretur.* videl. Minoem. Ovid. VIII. vers. 142. *Insilit undis. Consequiturque rates, faciente cupidine vires.*

e In

tem dum filiam persequitur, [e] in avem halieton, id est, aquilam marinam conversus est, Scylla filia [f] in piscem, Cirim quem vocant. hodieque si quando ea avis eum piscem natantem conspexerit, mittit se in aquam, raptumque unguibus dilaniat.

CXCIX. *Scylla altera.*

SCYLLA [a] Cratetis fluminis filia, virgo formosissima

e *In avem halicton*] Scribe *haliaton* vel *haliaeton*. Corruptius Lactantius in quibusdam editionibus: *Patre jam in avem transfigurato, quam Græci alieton dicunt. Aquilam piscarien* appellat Servius in Eclog. VI. Leg. *piscariam*, vel *piscatoriam* potius. *Avem* sanè *piscatoriam* vocat Lactant. Argum. Lib. VIII. fab. I. Ovidius: *Et modo factus erat fulvis haliaetos alis.* Inter accipitres recensetur in epistola, quæ Symmacho & Theodotioni inscribitur. Scaliger ad Catal. pag. 83. *Haliaetus Virgilii est Falco noster.* At Falco accipiter magis, quam aquila videtur esse. Aquilam tamen facit Virgilius haliæetum. *Fecit & in terris haliaetus ales ut esset: Quippe aquilis semper gaudet Deus ille coruscus.* Schol. Homer. ad Iliad. pag. 674. Αἰετός. Ὄρνις δορκαπκός καὶ ὀξὺς ἐν τῷ ὁρᾷν, καὶ ἰπλαδη. Φησὶ γὰρ Ἀριστοτέλης ὡς ἵστησι τοὺς νεοσσοὺς πρὸς τὸ ἥλιον ἀναγκάζων βλέπειν, καὶ ὁ δυνηθεὶς ὁρᾷν, τοῦ αἰετοῦ ἐστιν υἱός. ὁ δὲ μὴ, ἐκβάλλεται, καὶ γίγνεται ἁλιαιετός. Leg. ἁλιαίετος. & διορκαπκὸς pro δορκαλικός. Id quod Scholiastes ille ipse vult, quem scripsisse deprehendo ad v. 638. Iliad. Π. Φράδμων) διορκαλικός, ὀξὺς, ἔμπειρος. Confer Plin. Lib. X. cap. 3. & quæ dixi ad Lactant. Lib. VI. fab. 20. &c.

f *In piscem Cirim*] Avem eam Ovidius & Virgilius faciunt. Glossæ Stephani *Circum* appellant. *Cireum*, ἱέρακα. ἐστι δὲ ὄρνεον μεταβληθείσης τῆς Σκύλλης τῆς νήσου Μεγαρέων. Vulcanius emendat: Τῆς Νίσου βασιλέως. Malim legi, Νίσου τοῦ Μεγαρέως vel Μεγαρέων, ut subaudiatur βασιλέως, quemadmodum apud Ælian. ποικ. ἱσ. XIII. 18. Διονύσιος ὁ τῆς Σικελίας. Tzetzes in Lycophron. pag. 95. Μεξόθηρος, τῆς Σκύλλης, ἥτις κατ' ἐμὲ θυγάτηρ Νίσου τοῦ Μεγάλου. Leg. Μεγαρέως. Sed Scaliger, ut deprehendi postmodum, ad Catal. p. 83. Τῆς Νίσου Μεγαρέως. Confundit interim Scyllas, quo nihil apud Mythologos & Poëtas frequentius. *Circus* est Græcanica vox. Κίρκοι enim ἀετοὶ Græcis. Etym. magnum accipitrem esse vult. Πέλεια, inquit, καὶ κίρκος εἶδος ἱέρακος. Illis, quæ pro Hygino adduxit Cl. Schefferus, addo illa ex Etymologicographo: Κίρρις ὁ ἰχθύς. ἐπειδὴ κιῤῥός ἐστι τὴν χροιάν. Κειρὶς δὲ, διὰ τῆς ι ψιλοῦ. Κίρρις, εἶδος ἱέρακος. ὁμοίως δὲ λέγεται παρὰ Κυπρίοις Κίῤῥις ὁ Ἄδωνις. Accedit huc, quod pisces captare solenne est haliæeto: qua de re videndus Plinius Lib. X. 3.

Ad CAP. CXCIX.

a *Cratetis fluminis*] Servio ad Ecl. VI. est *Cretheidos nymphæ filia.* Ad Æn. autem III. 420. *Scylla Phorci & Cretidis Nymphæ filia fuit.* Scribo tum heic, tum apud Servium *Cratæidis*, vel *Cratæis*, ut inflexione Latinâ usus sit in vocabulo Græco: quod non esse insolens sequioris ævi scriptoribus alibi ostendimus. Quanquam vir illustris ad Catal. pag. 50. τὸ *Cretheidos* non sustinuit mutare: *Alii*, inquit, *Cratæin dicunt matrem Scyllæ, alii Persean, alii Lamiam, alii Cretheida, alii Ecaten.* Nisi de *Cretheide*, quæ ex τῷ *Cretæis* nata, verum est de cæteris. Non debebant ergo mutari ab illo versus illi: *Ipsi sen Lamie mater* &c. Schol. Apollon. ad Lib. 828. Ἀκουσίλαος Φόρκυνος καὶ Ἑκάτης τὴν Σκύλλαν λέγει. (Atque ita quoque Hom. Schol. ad Iliad. M. 85.) Ὅμηρος δὲ τὴν Σκύλλης μητέρα Κράταιϊν καλεῖ. Secutus ergo Homerum Ovidius XIII. Met. 745. *Nereis his contra rescenta Cratæide natam.* Sed illo *fluminis* quid faciemus? A glossâ esse censet Cl. Schefferus. Mihi videtur corruptum ex *Phorcynis*, & transpositum. Lego itaque *Phorcynis & Cratæidis*

ma dicitur fuiſſe. Hanc [b] Glaucus amavit, Glaucum autem Circe Solis filia. Scylla autem cum aſſueta eſſet in mari [c] lavari, Circe Solis filia [d] propter zelum, medicamentis aquam inquinavit. quo Scylla cum deſcendiſſet, ab inguinibus ejus [e] canes ſunt nati, [f] atque ferox facta, quæ

dis filia. Apollonius: Σκύλλης Αὐσονίης ὀλοόφρονος, ἣν τέκε Φόρκῳ Νυκτιπόλος δ' Ἑκάτη τήν τε κλείουσι Κράταιϊν. Gloſſ. MSS. in I. Georg. de duabus Scyllis: *Una Forci & Cretide filia fuit.* Scribe, *Cratæide.* Lactant. Argum. Lib. XIII. fab. 9. Met. Ovid. *Ut Scyllam Phorci & nymphæ Gratheidis eodem mari verſantem conſpexit.* Lege, *Cratæidis.* Quin veri hæc ſpeciem aliquam æquè tibi, ac mihi, habere videantur, nullus dubito. Nihil tamen mutandum, niſi τὸ *Cratetis* in *Cratæidis.* Capella Lib. VI. pag. 205. *Scyllæum oppidum cum Cratæide flumine, quæ Scyllæ mater fuit.* Ita ex MS. reſtituit Grotius. Solinus cap. VIII. *Cum Scyllæo oppido & Cratæide flumine Scyllæ matre.* Quo loco vulgo *Crathide* legunt. Cæterum alios heic rurſus auctores ſecutus Hyginus, ac cap. 151. vel in Genealogiâ, ubi Typhonis & Echidnæ facit filiam Scyllam. Ita ego commentabar. Sed Nob. Heinſii Not. in Met. Ovid. p. 352. ſi inſpexiſſem, potuiſſem ſuperſedere labore iſto.

b *Glaucus*] Hic Polybi filius fuit, qui factus eſt θαλάσσιος δαίμων, de quo Schol. Apollon. ad Lib. I. 1310. Tzetzes ad Lycophron. pag. 107. Euſtath. ad Hom. Iliad. pag. 205. ed. Baſil. Palæphatus cap. 28. Anthedonis filius eſt Fulgentio Lib. II. cap. 12. An perperam? Fuit Ἀνθηδόνιος τὸ γένος, non filius Anthedonis aliis. Sed cum Fulgentio faciunt Gloſſ. MSS. in Lib. I. Georg. & Lactant. Argum. Lib. XIII. Met. fab. 9. Adde quæ notamus ad Fulgentium.

c *Lavari*] Etſi contra Varronis regulam, ex uſu tamen magis locupletum ſcriptorum eſſet *lavare.* Vid. Ter. Eun. III. 5. 47. Plaut. Truc. II. 3. Petron. Fragment. Trag. cum Hygino pag. 13. edit. Corn. *Et ego,* inquit, *non quotidie lavor.* Pag. 45. *Quibus lavari jam cœperat votum eſſe.* Plin. III. epiſt. 14. *Lavabatur in villâ Formianâ.* Nec refugit Celſus Lib. I. cap. 3. Imo nec Tullius ipſe Lib. X. Att. 13. *Lavari ſe velle.*

d *Propter Zelum*] Fulgent. Mythol. Lib. II. *Zelataque Scyllam fontem, in quo lavari erat ſolita, venenis infecit.* Idem Lib. I. *Odium cauſale eſt, ut amoris zelus atque invidiæ.* Inde *zelare* frequens Cypriano Sermone de Livore, & poëtis Chriſtianis, vocabulum. Zelum eleganter *rivalitatis dolorem* appellat Servius ad Æn. III. 420. *Furioſam amantium æmulationem* Petron. Gloſſ. Cyrill. Ζῆλος, *pellicatus, pellicatio, æmulatio, zelus.* Fulgent. Præfat. Lib. I. *Tam etenim libens zelo ſortitus ſum ex affectu conjugium, ut ſi hanc ſuis oblucentem, ut pellicem, voluptatibus reppererit* &c. Ita omnino legendum cum membranis Vett. Bibliothecæ Leidenſis. Malè ab antiquis editionibus Micylli & Henrici Petri heic receſſit Commelinus. Aliter hanc fabulam narrat Tzetzes ad Lycophron. p. 13. ed. Steph. Ἦν δὲ ὡραιοτάτη ἡ Σκύλλα γυνὴ εὐπρεπής. Ποσειδῶνι δὲ συνοῦσα, Ἀμφιτρίτης ζηλοτυπησάσης, καὶ φάρμακα ἐμβαλούσης τῇ πηγῇ, ἐφ' ἧς εἰώθει λούεσθαι, ἀπεθηριώθη. Secutus hoc commentum Virgil. in Ciri: *Sive etiam exactis ſpeciem mutata venenis Infelix virgo, quid enim commiſerat illa? Ipſe pater timidam ſæva complexus arena Conjugium caræ violaverat Amphitrites: Attamen exegit longo poſt tempore pœnas; Ut cum curæ ſui veheretur conjugis alto, Ipſa trucem multo miſceret ſanguine pontum.* Confer Ovid. I. Art. Amand. 331.

e *Canes ſunt nati*] Eleganti metaphorâ de obtrectatoribus Hieronymus vitâ Hilarionis: *Scyllæos canes obturatâ aure tranſibo.* Malè *obduratâ* habet Caniſii editio. Tzetzes in Lycophron. pag. 107. ed. Stephani Scyllæ ſex dat capita, & duodecim pedes. Sed denarii gentis Pompeiæ tres tantum imâ inguinum parte ei canes adſignant, ut obſervavit in de Num. Præſtant. pag. 233. illuſtris Spanhemius.

f *Atque ferox facta*] Turbatus heic videtur verborum ordo, quem ita reſti-

quæ injurias suas executa est. nam Ulyssem [g] prænavigantem sociis spoliavit.

CC. *Chione.*

CUM Chione, sive, ut alii poetæ dicunt, [a] Philonide Dædalionis filia Apollo & Mercurius una nocte concubuisse dicitur. ea peperit ex Apolline [b] Philammonem, ex Mercurio Autolycum, quæ postea in venatione in Dianam [c] est locuta superbius. Itaque ab ea sagittis est interfecta. at pater Dædalion unicam filiam flendo, ab Apolline est conversus [d] in avem dædalionem, id est, accipitrem.

CCI. *Autolycus.*

MERCURIUS Autolyco, ex Chione quem procreaverat, muneri dedit, [a] ut furacissimus esset, nec deprehenderetur in furto: ut quicquid surripuisset, in quamcunque effigiem vellet, transmutaretur, ex albo in nigrum;

stituo: *Quæ ferox facta atque injurias suas executa est.*

g *Prænavigantem*] Sic *prælabi* apud Symmach. Lib. I. ep. 7. & Colum. XI. I. *Præfluere* apud Horat. IV. od. 3. & 14. *Prænatare* apud Virgil. Æn. VI. 705. *Prævehi* apud Plin. Lib. I. ep. 8. *Prævertere* Capell. Lib. II. In quibus *præ* idem quod *præter* valet, ut *ex* pro *extra* ponitur interdum. Plinius Junior: *Exiluit cathedram.* Quod nollem temerè in præfatione suâ damnasset Stephanus. Sall. *Raro egressa fines suos.* Curt. IV. 2. *Eminebat aquam.* Lactant. Phœn. vers. 8. *Eminet montes.* Interpres Apollon. Tyrii: *Evasit cubiculum.* Capella Lib. I. *Tractus aërios jam Phœbus exierat.* Sen. Agam. 968. *Exiit Mycenas.*

Ad CAP. CC.

a *Philonide*] Pherecydes apud Schol. Hom. ad Odyss. T. 432. Φιλωνὶς ἡ Δηΐονος θυγάτηρ οἰκοῦσα τὸν Παρνασσὸν ἐν αὐτῷ παρελέχθη ὑπ' Ἀπόλλωνι. Omissum est Ἑρμῇ, ut apparet ex illis, quæ mox subjungit. Adde Ovid. Lib. XI. Met. fab. 8.

b *Philammonem*] Ita & Ovidius cum & Pherecydes appellant. Corruptè *Philemon* dicitur in veteribus Lactantii Argum. editt. Rectè *Philammon* Rænerius.

c *Est locuta superbius*] Dianâ formosiorem se jactavit.

d *In avem dædalionem*] Cl. Schefferus emendat *æsalonem* ex Plin. Lib. X. cap. 8. Sanè Αἰσάλων est etiam Aristotel. Lib. IX. cap. 46. Histor. Animal. Ælian. Lib. XII. cap. 4. cum aliquot accipitrum vocabula enumerasset, subjicit tandem, γένη δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπολλα. Octo facit Callimachus apud Etym. auctorem in Πέλεια. An inter illa etiam Dædaliones fuerint, dicere non habeo. Naso simpliciter in accipitrem conversum narrat.

Ad CAP. CCI.

a *Ut furacissimus esset*] Vide Schott. Proverb. ex Suid. Cent. XII. 75. Pherecydes de Autolyco: Εἶχε γὰρ ταύτην τὴν τέχνην παρὰ τοῦ πατρὸς, ὥστε τοὺς αἰθερίκας, ὅτε κλέπτοι τι, λανθάνειν, καὶ τὰ θρέμματα τὰ λευκὰ ἀλλοιοῦν

grum, vel ex nigro in album, in cornutum ex mutilo, [b] in mutilum ex cornuto. is cum Sisyphi pecus assidue involaret, nec ab eo posset deprehendi, sensit eum furtum sibi facere, quod illius numerus augebatur, & suus minuebatur. qui ut eum deprehenderet, in pecorum ungulis [c] notam imposuit. qui cum solito more involasset, & Sisyphus ad eum venisset, [d] & pecora sua ex ungulis deprehendit, quæ ille involaverat, & abduxit. qui cum ibi moraretur, Sisyphus Anticliam Autolyci filiam compressit, quæ postea Laertæ data est in conjugium, ex qua natus est Ulysses: ideo nonnulli autores dicunt [e] Ypsipylon. ob hoc Ulysses versutus fuit.

CCII. *Coronis.*

APOLLO cum Coronida Phlegyæ filiam gravidam fecisset, corvum custodem ei dedit, ne quis eam violaret. Cum ea & [a] Chylus Elati filius concubuit: ob id ab Jo-

λοσῦν εἰς ὁ Θῆλος μορφῆς. Confer Sarisber. Curial. I. cap. 9. Ovid. XI. Met. 311. *Alipedis de stirpe Dei versuta propago Nascitur Autolycus, furtum ingeniosus ad omne.* Nimirum κλέπτης Θεὸς Mercurius. Lactant. Lib. I. cap. 10. *Fur ac nebulo Mercurius.* Hinc de eo rusticus ille apud Anton. Liberal. cap. 15. κλέπτην ἐλέγχει ὁ τιμᾷν Θεόν. Fulgent. Mythol. I. *Furatrinum Deum* salutat. Vide ejus imaginem apud Albricum cap. 6. Cur autem fur Mercurius? Ὅτι ὁ Ζεὺς κλέψας τὴν Ἥραν ἐμίγη τῇ Μαίᾳ, ut notat Schol. Hom. ad Iliad. Ω. 24.

b *Mutilum*] Propriè locutus est. Horat. I. Sat. 5. *O tua cornu Ni foret exsecto frons, inquit, quid faceres, cum Sic mutilus minitaris?* Ovid. III. Art. A. 249. *Turpe pecus mutilum.* Donatus ad Hecyr. Ter. act. I. sc. I. *Mutili dicti sunt boves aut capri sine cornibus.*

c *Notam*] Festus: *Nota nunc significat signum, ut in pecoribus* &c. Schol. Sophocl. ad Ajac. Flagell. vers. 190. μονογράμματον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ubi hanc fabulam habes. Isacius in Lycophron. pag. 62. Μονογράμματον τυπώματι τὸ τοῦτο ὄνομα ἐγχαράττει τῶν ἑαυτοῦ ζώων ὁπλαῖς ἢ χηλαῖς ἐπιγινώσκειν· leg. αὐτοῦ ὄνομα.

d *Et pecora*] Τὸ &, ut natum ex ultimâ præcedentis vocis syllabâ delet Cl. Schefferus. Possit tamen videri polysyndeton, Sed id cum frequentare non soleat Hyginus, amplector ejus conjecturam.

e *Ypsipylon*] Micyllus in margine *Sisyphium.* Quod & mihi venerat in mentem ex Ovid. Lib. XIII. Met. v. 31. & Avieno in allegoriâ Sirenum: *Sanguine Sisyphio magnus generatus Ulysses.* Nunc rectius puto *Sisyphiden* vel *Sisyphi filium.* Suidas loco superius laudato, διὸ Σισυφίδης Ὀδυσσεύς. Lactantius ad Stat. III. Achill. v. 76. *Lerta & Antiocha* (leg. *Laerta & Anticliæ*) *filius, alii dicunt Sisyphi & Anticliæ filium, quæ ante nuptias cum Sisypho Coeli* (leg. *Æoli*) *filio concubuit, unde Ulyxes natus est.* Ovid. III. Art. A. 313. *His sua Sisyphides auditis pene resolvit Corpora.*

Ad CAP. CCII.

a *Chylus*] Lactant. ad III. Theb. Stat. 506. *Lycus.* Utrobique legendum *Ischys*

Jove fulmine est interfectus. Apollo Coronidem gravidam percussit, & interfecit, cujus ex utero exectum Asclepium educavit. at corvum, qui custodiam præbuerat, ex albo in nigrum commutavit.

CCIII. *Daphne.*

APOLLO Daphnen, [a] Penei fluminis filiam, cum virginem persequeretur, illa à terra præsidium petit, quæ eam recepit in se, & in arborem laurum commutavit. Apollo inde ramum fregit, & in caput imposuit.

CCIV. *Nyctimene.*

NYCTIMENE, [a] Epopei regis Lesbiorum filia, virgo formosissima dicitur fuisse. hanc Epopeus pater amore incensus compressit, quæ pudore tacta sylvis occultabatur: quam Minerva miserata, in noctuam transformavit, quæ pudoris causa in lucem non prodit, sed [b] noctu patet.

CCV. [a] *Ar-*

Ischys ex Scholiaste Pindari in Pyth. od. 3. Pausan. Lib. I. Apollod. Lib. III. Lactant. Argum. Met. Ovid. Met. II. 7. Immo ipse Hyginus Astron. II. 40. *Ischyn* eum appellat. Defendi tamen possit *Ischus*, ut sit dictum, quemadmodum *Rhadamanthus* ex Ῥαδάμανθυς, & *Atus* ex Ἄτυς apud Varronem. *Tribrachus* ex τρίβραχυς apud Schol. Horat. ad epod. I. *Cotus* pro *Cotys* apud Nepot. Iphicrat. cap. 3. Vide Buchner. ad ejusdem Themist. cap. I. & quæ nos superius diximus. Editio Leidensis præfert *Alcionetus*. Malè. Scribi debuisset, *Alcyoneus*. Anton. Liberal. cap. 10. Ὅτι πρῶτος ἀπήγγειλε Κορωνίδα τὴν Φλεγύου θυγατέρα γαμηθεῖσαν Ἀλκυονεῖ.

Ad CAP. CCIII.

a *Penai*] Scribe *Penei*. Græcis enim est Πηνειός. Ovid. I. Met. 452. *Primus amor Phœbi Daphne Peneia*. Secutus eum Lactant. ad Stat. I. Theb. 554. Alii Ladonis filiam faciunt, ut Nonnus Dionys. XLII. Aphthon. Progymnasmatis, Tzetzes in Lycophron. pag. 2. ed. Steph. Auctor Geopon. Lib. XI. cap. 3. Servius ad Æn. III. 91. *Daphnis Penei, vel, ut alii volunt, Latonis filia, ab Apolline adamata est.* Scrib. *Daphne* & *Ladonis* ut recte exaratum ad Æn. II. 514. *Daphne Ladonis fluvii terræ Arcadiæ fuit.* Hom. Schol. ad Iliad. A. 14. Λάδωνος τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ ποταμοῦ Δάφνη ὑπῆρχε θυγάτηρ εὐπρεπεστάτη. Fabula inde orta videtur quod Apollo τὸ φυτὸν τῆς δάφνης invenerit. Vide Euseb. Præp. Euang. Lib. II. cap. I.

Ad CAP. CCIV.

a *Epopei*] Ita etiam infra habes cap. 253. In margine edit. Micylli visitur, *Hyclei alii*. Quod mutem in *Nyctei*. Lactant. ad III. Theb. Stat. 507. *Nycteus Æthiopum Rex, felix si nunquam pater fuisset, filiam habuit Nyctaam nomine.* Scrib. *Lesbiorum* & *Nyctimenen* ex Ovid. II. Met. fab. 9. in cujus argumento Lactant. *Nyctimene Nyctei filia, virgo Lesbia.*

b *Noctu patet*] Barth. *paret*, vel *parit*. Prius probo. Matth. cap. XXIV. 30.

Καὶ

CCV. [a] *Arge.*

ARGE venatrix cum cervum sequeretur, cervo dixisse fertur: Tu licet Solis cursum sequaris, tamen te consequar. Sol iratus, in cervam eam convertit.

CCVI. *Harpalice.*

CLYMENUS Schœnei filius, rex Arcadiæ, amore captus, cum Harpalice filia sua concubuit. ea cum peperisset, in epulis [a] filiam apposuit patri: Clymenus pater re cognita, Harpalicen interfecit. * * *

CCXIX. *Archelaus.*

ARCHELAUS [a] Timeni filius exul, à fratribus ejectus, in Macedoniam ad regem Cisseum venit. qui cum à finitimis oppugnaretur, Archelao regnum & filiam in conjugium dare pollicetur, si se ab hoste tutatus esset. Archelaus, [b] quia ab Hercule esset oriundus, [c] nam Timenus Herculis filius fuit, qui * hostes uno prælio fu-

ga-

Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Vet. Interp. *Et tunc parebit signum* &c. Cato Scholasticus, quem Ethicum salutat Sarisber. Polycrat. Lib. II. *Temporibus peccata latent, sed tempore parent.* Petronius: *Juris consultus PARET non PARET habeto.* Festus: *Parret, quod est in formulis, debuit & productâ priore syllabâ pronuntiari, & non geminato R scribi, ut fieret paret, quod est inveniatur* (leg. *invenitur*) *ut comparet, apparet.* Non ergo κατὰ παντὸς est effatum illud Agrætii: *Apparet qui videtur, paret qui obsequitur.* Idem legas in Isidor. de Different. & apud Servium ad Æn. I. 121. qui & hoc addit: *Et hæc observatio diligenter custodiri debet, licet eam auctores metri causa, vel clausula, plerumque corrumpant.* Sen. Agam. 457. *Et dubia parent montis Idæi juga.* Excerpta Festi MSS. *Paret significat apparebitur.* Scrib. *apparet.* Idem in *viatores. Qui magistratibus parebant.* Chrysolog. p. 172. ed. Paris. *Parebunt corda vestra obstructiora* &c. PseudoCypr. de Sing. Cler. *Si justus vix salvus sit, injustus ubi parebit?* Tertull. Exhort. Cast. cap. 3. *Quod paruit eum magis velle.* Adde quæ Sciopp. observavit. Susp. Lect. II. cap. 20. & Cl. Daum. ad Caton. Distichi pag. 155.

Ad CAP. CCV.

a *Arge*] Vide Bochartum Hieroz. Part. I. col. 883.

Ad CAP. CCVI.

a *Filiam apposuit*] Lego *filium*. Cap. 238. *Quod ei filium suum in epulis apposuit.* 239. *Ex eo quem conceperat interfecit.* 246. *Clymenus Schœnei filius ex Harpalice filiâ suâ filium suum.*

Ad CAP. CCXIX.

a *Timeni*] Scribendum *Temeni* ex Vellejo, Apollodoro, Strabone, Pind. Scholiaste in Pyth. od. V. aliisque. Gr. est Τημένος.

b *Quia ab Hercule*] Cl. Schefferus, *qui*, vel *ut qui* mallet.

c *Nam Timenus Herculis filius fuit*]

Si

gavit, & ab rege pollicita petit. Ille ab amicis dissuasus, fidem fraudavit, eumque per dolum interficere voluit. itaque foveam jussit fieri, & multos carbones [d] eo ingeri & incendi, & super virgulta tenuia poni. quo cum Archelaus venisset, [e] ut decideret, hoc regis servus Archelao patefecit. qui re cognita dicit, se cum rege colloqui velle [f] secreto, arbitris semotis. Archelaus regem arreptum in foveam conjecit, atque ita eum perdidit. inde [g] profugit ex responso Apollinis in Macedoniam, [h] capra duce, oppidumque ex nomine capræ [i] Ægeas constituit. ab hoc Alexander Magnus oriundus esse dicitur.

CCXX. *Cura.*

CURA cum quendam fluvium transiret, vidit cretosum lutum: sustulit cogitabunda, & cœpit fingere hominem. Dum deliberat secum, quidnam fecisset, inter-

Si hæc verba includas parenthesi, & τὸ *qui*, quod proximè sequitur, deleas, tolli poterit asteriscus. Verum non pater Temeni Hercules, sed atavus fuit, ut scribit Vellejus Lib. I. cap. I. Vide ibi Lipsium, & Vossium. At Tzetzen in Lycophron. pag. 127. ed. Steph. si audimus, non abavus, ut Lipsius vult, nedum atavus, ut Vellejus, sed proavus dicendus fuit. Ὁ Τήμενος οὗτος, inquit, ἔκγονος ἦν Ἡρακλέους. Ἡρακλέος γὰρ καὶ Δηιανείρας Ὕλλος. Ὕλλου δὲ καὶ Ἰόλης τῆς Εὐρύτου Κλεόδοτος, Αἴγας, καὶ Κῆυξ. Κλεοδότου καὶ Περιδίας ὁ Τήμενος οὗτος, καὶ ἕτεροι. Sed errat Tzetzes ille. Aristomachi filium omnes faciunt Temenum. Theophilus ad Autolycum Lib. II. pag. 85. *Ex Baccho & Althæa, quæ Thestii fuit filia, orta est Deianira: ex hac & Hercule Jovis filio genitus est Hylus: ex hoc Cleodemus, ex hoc Aristomachus, ex hoc Temenus* &c. Etiam Hygino ipsi cap. 124. Aristomachi filius Temenus est.

d *Eo ingeri*] H. e. in eam foveam. Adverbium pro relativo pronomine posuit. Cap. 199. *Aquam inquinavit, quo Scylla cum descendisset.* Justin. XII. 5. *Translatis eo trium civitatum populis, quos Cyrus condiderat.* h. e. in eam urbem. Cl. Schefferus τὸ *eo* pronomen esse volebat elliptice positum, pro *eo loco.* Nihil opus esse hoc ellipsios heic præsidio abunde demonstravi ad cap. 3.

e *Ut decideret*] Cogitare lectorem jubet Cl. Schefferus, num legendum sit, *ut ne decideret.*

f *Secreto, arbitris semotis*] Alterutrum à glossâ esse censet Cl. Schefferus. Ego putem post τὸ *secreto* τελείαν στιγμὴν esse collocandam; & illa *arbitris semotis* referenda ad sequentem periodum.

g *Profugit in Macedoniam*] Atqui jam venerat in Macedoniam, ut præcessit. Credo in præcedentibus latere aliquid. Pausan. Bœoticis: *Dicunt Macedones Caranum Macedoniæ regem pugna superasse Cisseum, qui in viciná regione principatum obtinebat.*

g *Caprâ duce*] Tale quid de Carano Justin. Lib. VII. cap. I. & Solinus cap. 14. narrant.

i *Ægeas*] Cl. Schefferus emendat, *Ægas.* Non erat necesse. Justinus: *Urbem Ædessam ob memoriam muneris Ægeas, populum Ægeatas, vocavit.* Vide ibi Berneccerum. Sammonicus præfat. *Qui colis Ægeas, qui Pergama, quique Epidaurum.*

Ad

tervenit Jovis: rogat eum Cura, ut ei daret spiritum, quod facile ab Jove impetravit. [a] qui cum vellet Cura nomen suum imponere, [b] Jovis prohibuit, suumque nomen ei dandum esse dixit. Dum de nomine Cura & Jovis disceptarent, surrexit & Tellus, suumque nomen ei imponi debere dicebat, quandoquidem corpus suum præbuisset. Sumpserunt Saturnum judicem, quibus Saturnus [c] secus videtur judicasse: Tu Jovis quoniam spiritum dedisti, [d] corpus recipito: Cura quoniam prima eum finxit, quam diu vixerit, cura eum possideat. sed quoniam de

Ad CAP. CCXX.

a *Cui*] Ita emendavit Micyllus, cum in MS. invenisset *qui*. Non improbo quidem. Scio tamen, utrum τὸ *qui* dandi casu per Q an per C esset scribendum multum agitatam jam olim fuisse inter Grammaticos quæstionem. Consule Velium Longum de Orthogr. Donatum in Ter. Andr. I. I. Scalig. de causis linguæ latinæ I. cap. 24. Bembum libro de Terentii fabulis. Sic in Gruter. Inscriptionibus pag. 880. *aliqui* legas pro *alicui*.

b *Jovis prohibuit*] Perperam τὸ *Jovis* in *Jupiter* mutare intendit Micyllus. Κακοζηλία vulgi & infimæ ætatis scriptorum id ex antiquissimis imitandum sibi duxit. Consule Apuleium, Capellam, Statii & Germanici Scholiastas, aliosque id genus heroas. Petron. Fragm. Trag. *Hoc solum vetare ne Jovis potest.* Malim *nec Jovis.* Quintil. Declam. 107. edit. Hackian. *Ne quisquam probare in altero potest.* Lege, *nec quisquam*, ut habet Commeliniana. Justinus Lib. 38. cap. 7. *Justitiæ atque liberalitatis suæ ne ipsos milites, qui experiantur, testes refugere.* Putem melius fore, *nec ipsos.* quanquam *ne* pro *nequidem* Ciceroni vindicat Stewechius de particulis Linguæ Latinæ Lib. I. In Apuleio certè ego observavi Lib. II. Met. *Ac ne omnino mihi notos illos latrones usquam fuisse.* Et post paulo: *Ne ipse, qui commisit, potest diffiteri.* Et Tertull. p. 47. ed. Jun. *Quæ nobis ne mutire conceditur.* Cæterum pariter κακόζηλον est *Jupitris* Astron. II. 13. & *Jupitrem* cap. 28. pro quo *Jovem* postea supposuerunt. Sed nos illud alterum revocandum censemus ex editione Venetâ anni 1482. quam ignoravit Cl. Schefferus. Etiam cap. 14. ex eadem *ab Jupitre* forte pro *ab Jove* reponendum.

c *Secus videtur judicasse*] Emendat Cl. Schefferus: *Quibus Saturnus; cæcus videtur judicasse.* Vel, *Quibus Saturnus; videtur secus; judico sic; tu Jovis.* Vide num *secus* rectius exponi possit κακῶς, *non benè.* Benè de hac particula Casaubonus ad Suet. Tib. cap. 2. & Scioppius Famiani Infamiâ. Gloss. Isid. *Secus, malum.* Sallust. Jug. cap. 21. *Secus cesserat.* 25. *Secus procedit.* Sic & *aliter* usurpabant. Festus Pauli: *Alter & pro non beno ponitur; ut in auguriis altera avis cum appellatur, quæ utique prospera non est. Sic alter nonnunquam pro adverso dicitur & malo.* Sed hoc posteriori loco malim *aliter* ex MS. codice Leidensi, quem cum editis contuli. Sallust. Jugurth. *Providere, ne quid aliter eveniat.* Adde Don. ad Prolog. Andr.

d *Corpus recipito*] Barth. leg. *Cor ejus.* Cl. Schefferus retinet τὸ *corpus*, & mox scribit; *Cura animum possideat.* Imo τὸ *corpus*, cum intentius cogitavi, etiam mihi retinendum est visum. Sed pro *cura eum possideat*, lego *cura animum possideat.* Hoc revera erat perversum judicium, adsignare illi corpus, qui dederat spiritum, huic autem, quæ finxerat corpus, animum; quemadmodum rectè censuram instituit auctor verbis illis, *Quibus Saturnus secus videtur judicasse.* Quæ porro sequuntur, verba sunt Saturni, quæ nimium ex abrupto subjunguntur præcedentibus.

e *Quo-*

de nomine ejus controversia est, Homo vocetur; [e] quoniam ex humo videtur esse factus.

CCXXI. [a] *Septem sapientes.*

PITTACUS Mitylenæus, Periander Corinthius, Thales Milesius, Solon Atheniensis, Chilon Lacedæmonius, Cleobulus Lindius, Bias Prieneus. Sententiæ eorum sunt:

Optimus est, Cleobulus ait, modus, incola Lindi.
Ex [b] Ephyra Periandre doces, [c] cuncta & meditanda.
Tempus nosce, inquit [d] Mitylenis Pittacus ortus,
Plures esse malos, Bias autumat ille Prieneus.
Milesiusque Thales sponsori [e] damna minatur.
[f] Nosce, inquit, tete, Chilon Lacedæmone cretus.
Cecropiusque Solon, ne quid nimis, [g] induperabit.

CCXXII. [a] *Se-*

e *Quoniam ex humo*] Arator Lib. I. *Materies terrena sumus, limumque parentem Nomine prodit homo.* Ita & Isidorus Orig. Lib. I. cap. 28. & Lib. XI. cap. I.

Ad CAP. CCXXI.

a *Septem sapientes*] Tot vulgo numerantur. Vide Lactant. Lib. IV. cap. I. Tzetzen Chil. II. Augustin. C. D. XVIII. 24. Porphyr. Abstin. Lib. I. pag. 35. ed. Fogeroll. Proclum ad Hesiod. p. 19. In Glossis autem Stephani legas: *Responsa novem sapientum*, ἀποφθέγματα ἐννέα σοφῶν.

b *Ephyrâ*] Cap. 275. *Ephyre Oceani filia Ephyren, quam postea Corinthum appellarunt.* Hesych. Ἐφύρη ἡ νῦν Κόρινθος. Unde *Ephyrea Lais* Propert. Lib II. el. 5.

c *Cuncta & meditanda*] Illud *&* nimis otiosè heic positum. Certe si abesset, non desiderarem, cum sine illo per cæsuram stare possit metrum. Velut statim, *Nosce inquit tete Chilon* &c. Sed forte melius, *cuncta ut meditanda*, ut verbum substantivum subaudiatur. Exprimere voluit versificator illud, Μελέτη τὸ πᾶν. Vet. Epigram. quod affictum Sidonio: *Ille nihil rerum fieri jubet immeditatum.* Ipse Sidonius carm. II. *Ex Ephyrâ totum meditans quod Periander.* Ad quem versum ex Hygino adducit Savaro, *Ex Ephyrâ Periandre notas* &c. Memoriæne vitio, an ex antiquo codice, incertum.

d *Mitylenis*] *Mitylenas* numero multitudinis urbem eam appellat quoque Suetonius Tiberio; alii *Mitylenen.*

e *Damna minatur*] Veteres habuisse *minantur* notat Cl. Schefferus. quam lectionem non existimat repudiandam. Qui illi veteres sint, nescio. Micyllus, qui primus edidit, *minatur.* Quod longè elegantius.

f *Nosce tete*] Socrati tribuit Schol. Juvenal. ad Sat. XI. vers. 27. Sed Chiloni cum Hygino. Plin. Lib. VII. 32. ut & sequens, & quod proximè præcessit.

g *Induperabit*] Scribendum censet *Induperavit* Cl. Schefferus. Mihi alterum nihilo deterius videtur. Cæterum cui illud μηδὲν ἄγαν tribuendum sit, valde ambiguum esse discas ex Schol. ad Euripid. Hippol. 264. Ὅπερ Χίλωνι ἀνατιθέασιν, ὡς Κριτίας καὶ Πίνδαρος. οἱ δὲ Σωδάμῳ, ὡς τὸ ἐν Τεγέᾳ ἐπίγραμμα δηλοῖ. Ταῦτ' ἔλεγεν Σώδαμος Ἐπηράτου ὅς μ' ἀνέθηκεν, Μηδὲν ἄγαν, καιρῷ πάντα πρόσεστι καλά. Ὁ δὲ Θεόφραστος, ὡς τὰ Σισύφου λεγόμενα καὶ Πιτθέως, εἶπεν μηδὲν ἄγαν, με-

CCXXII. [a] *Septem Lyrici.*

* * * *

CCXXIII. [a] *Septem opera mirabilia.*

Ephesi Dianæ templum, quod fecit Amazon [b] Otrira [c] Mar-

μηδὲ δίκην δικάσῃς. Commendat idem dictum, & Platonis verbis illustrat Isidorus Pelusiota epist 73. Confer Plin. Lib. VII. cap. 32.

Ad CAP. CCXXII.

a *Septem Lyrici*] Atqui Lyrici vates *numero sunt Mnemonidarum*, ut canit Ausonius Eid. XI. Sed & Musarum quoque, quas novem vulgo numerant, non minus controversus est numerus. Vide Servium ad Æn. I. 12. & ad Ecl. VII. 21. Arnob. Lib. III. apud quem Myrtilus numero eas esse septem asseverat, ut & Eumelus apud Tzetzen ad Hesiod. Ἔργ. Adde Phornutum cap. 14. Vulgatam opinionem sequitur Petronius: *Cum Pindarus novemque Lyrici Homericis versibus canere timuerunt.* Quintil. Orat. Lib. X. cap. I. *Novem vero Lyricorum longè Pindarus princeps.* Decem numerat, additâ Corinnâ, Tzetz. Prolegom. in Lycophronem.

Ad CAP. CCXXIII.

a *Septem opera mirabilia*] Tot etiam numerat Cassiodorus Lib. VII. Variorum, Lactant. Lib. III. cap. 24. Vitruvius Procem. Lib. VII. 25. Multo autem plura Ampelius cap. 8.

b *Otrira*] Ita scriptum etiam cap. 30. & 225. Sed Græcum Ὀτρήρη si respicias, *Otreræ* scribas oportet, ut recte exaratum est cap. 112. Ὠτρηρὴ est Lycophroni. Operæ pretium puto me facturum, si huc transferam, quæ ad Valerianum de Bon. Disciplinæ notavit Goldastus pag. 103. *Fortasse scribendum* Sirico *more illius ævi, Christianis maximè usitato, qui η Græcorum* (imo & ε sæpe) *in i breve commutarunt. Hinc illa passiva & proletaria*, erimus, mathisis, energima, phrenisis, ecclisia, ithica, *& his similia magis atque centum, quæ in ecclesiasticis scriptoribus reperire est.* Atque hæc eo libentius adduxi, quod me in sententiâ, quam ex veterum Christianismi antistitum lectione jam dudum conceperam, non parum porro confirmant. Pro exemplis porro sint illa Tyronis in notis pag. 21. *Paraclitum. Mathimaticus* 80. *Ephimeris* 124. *Sirapis* 135. *Jordanis* 183. Columbanus Monost. 110. *Vita alienâ tua sibi sic Cathegita vitæ. Ipomanis*, genus veneni in Glossariolo à Barthio publicato Advers. Lib. XXVIII. 19. *Apocima*, genus potionis ex Vet. Membrana Lib. XXVII. 12. pro *apozema*. Plura notavi ad cap. 31. Videor illam mutationem etiam ad vertisse in Isidori Glossis, *Apiciosus, calvus, calvaster.* Lego, *alopiciosus*. Sunt enim *alopeciæ* capillorum defluvia. Qui illis laborat *alopeciosus* dicitur, ut *cancerosus*, qui morbo cancro in vitâ S. Othonis. Sanè *alopicia* dicitur is morbus ab interprete Byngizlæ. Eadem pronuntiatio permultis locis corrupit Glossas Stephani, sive Philoxeni; tanquam *Discivit. αὐτομόλησεν*, pro *descivit, ηὐτομόλησεν.* Videntur ultimis temporibus versificatores illi non meliores, quam poëtæ, etiam E Latinum ut I pronunciasse. Certe ES tanquam IS corripuerunt. Abbas Columbanus: *Ignotum noto nunquam præpones amico.* Poëtaster nescio quis apud Spartianum Pescen. Nigr. cap. 12. *Hunc reges, hunc gentes amant, hunc aurea Roma.* Catal. Pith. Lib. III. Epitaph. Vitalis: *Ut plures uno credires ore loqui.* Capella Lib. VI. *Hic igitur furva oculos splendescere noctis Cerneres ex auro, ut sacra flamma micat:* Refero huc ex eorundem Catal. Lib. IV. p. 157. *Quæso aliquid nostris gustatibus inde relaxis.* pro *relaxes*. Et ex Glossario Barthii: *Impetiginosus, populosus, hirniosus.* Legendum, *papulosus, herniosus. Pontifix, Mircurius, distructus* ex Vett. Inscript. Grut. Glossæ Isidori, *Limbus navis piratica, vel clavus* in

[c] Martis conjunx. Monimentum regis Mausoli, [d] lapidibus lychnicis, [e] altum pedes 80. circuitus pedes 1340. Rhodi signum Solis æneum, id est colossus, altus pedibus 90. Signum Jovis Olympii, quod fecit Phidias ex ebore & auro sedens, pedes 60. Domus Cyri regis

in veste regia, vel vestis ipsa. Nempe *lembus* ut *limbus* extulit. Ultimam syllabam in *Thales*, *Lyristes*, & *Ganymedes* correptam fuisse à quibusdam jam diu est, cum observavit Scioppius Verisf. Lib. 11. cap. 8. Euphorbus, non Virgilius, ut ipse putat, Epigram. de Livore: *Aut tradat Ganymedes ipse nectar.* Quo loco tamen in Pithœi editione legitur, *Catamitus*. Sed perperam. De *Thales* & *Lyristes* observavit etiam Gretserus in de Instit. linguæ Græcæ p. 123. Ausonius Ludo: *Thales ἐγγύα πάρα δ' ἄτη protulit.* Sidonius Lib. VIII. epist. XI. *Alcæo potior Lyristes ipse.* Verum quod illi docti homines ad tria illa nomina restringunt, id generaliter de omnibus pronunciat Capella Lib. III. *Es terminatus*, inquit, *in Græcis nominibus brevis est, ut Anchises.* Unde hoc autem? quia *es* ut *is* pronunciabant, imo & scribebant interdum illo ævo. Et non de nihilo suspicor in locis illis modo adductis Ausonii, Sidonii, & Euphorbi, ut deterioris ævi scriptorum, exaratum fuisse primitus *Thalis*, *Lyristis*, *Ganymedis*, ex corruptâ illâ pronunciatione, quâ η ut ι Latinum proferebant. Quæ quam vitiosa sit, discas ex Platonis Cratylo: Οἱ μὲν ἀρχαιότατοι ἱμέραν τὴν ἡμέραν ἐκάλουν, οἱ δὲ ἑμέραν, οἱ δὲ νῦν ἡμέραν. Licet eam pronuntiationem animadvertere etiam in isto marmore Arundellano, quod ad Apul. Apologiam affert Pricæus pag. 148. Ἔνδον πατρικὴν στόργην φέρω. Seductus eâ omnino est Probus in Catholicis, quando inter terminationes tertiæ declinationis e productam numerat, & pro exemplo affert *Euterpe Euterpis*. Si nondum persuasus es, mi lector, accedat hoc in cumulum, quod pro *Ines* & *Johannes*, in quibus ultimam corripi apud Prudentium notat Fabricius, ex MSS. *Inis* & *Johannis* restituit nobilissimus Heinsius. Eundem in modum existimem succurrendum Sedulio & Fortunato, quorum illum postremam in *Herodes*, hunc in *Moses* corripuisse putes, si vulgatas editiones inspicias.

c *Martis conjunx*] Vide notas ad cap. 30. & 112. De templo illo Dianæ Avienus descript. Orbis terræ pag. 417. ed. Pith. *Urbs Ephesus qua tetræ sustollit fana Dianæ, Munus Amazonidum memorabile.* Non constat metrum versiculi prioris. Forsan scribendum, *tetrica qua attollit* &c. ut pag. 418. *Inclyta per nubes attollens mœnia Lyrbe.* Confer Plin. Lib. 36. 14.

d *Lapidibus Lychnicis*] *Lychnitis* scribendum, ut rectè habet margo libri Salmasiani. Vel certè *lychniticis*. Not. Tyr. p. 165. *Lignitis*, *Lignithicis*. leg. *Lychnites*, *Lychniticis*. Marmor Parium, sive alabastrum, ita olim vocatum observat Anselmus Boëtius Histor. Gemm. & Lapid. cap. 267. quod, Varrone teste, ad lucernas in cuniculis cæderetur. Vide tu Plinium Lib. XXXVI. cap. 5. Dictus aliter lapis iste λυχνίτης. Clemens Protrept. pag. 30. Τὰς μὲν δύο Σκώπας ἐποίησεν ἐκ τῆς καλουμένης λυχνέας λίθου. Schol. Pind. ad Nem. IV. p. 285. Πάριος δὲ λίθος ἐστὶν ὁ καλούμενος λύγδινος. Isidor. Orig. XVI. 5. *Parius candoris eximii Lygdinus cognomento.* Sed ille alius est Plinio, qui de eo agit libri modo laudati cap. 8. Candens tamen ut Parius fuit. Anacr. od. 28. Περὶ λυγδίνῳ τραχήλῳ, h. e. candido instar Parii marmoris. Λυχνὶς alia est Periegetæ. Pyropi & carbunculi faciunt genus. Certe inter gemmas cum Dionysio numerat Capella Lib I. *Quippe tres fuerant à fronte gemmæ, Lychnis. Astrites, & Ceraunos.* MS. Leid. habet, *Lienus*. Unde forte *Lychneus* faciendum. Perperam etiam *lignis* exaratur apud Isidor. XVI. 13. Priscianus Periegesi: *Et flammæ similis splendenti lumine lychnis.* Dictus & Λυχνίτης, ut tradit Eustath. ad Dionys. p. 47. ed. Steph.

e *Altum pedes* 80.] Plinius loco modo adducto: *Patet toto circuitu pedes quadringentos undecim; attollitur in altitudinem* XXV *cubitis.*

gis in Ecbatanis, quam fecit Memnon lapidibus [f] variis & candidis, vinctis auro. Murus in Babylonia, quem fecit Semiramis [g] Dercetis filia, [h] latere cocto & [i] sulphure, [k] ferro vinctum, latum pedes 25. [l] altum pedes 60. in

f *Variis*] H. e. varii coloris. Ita *oves variæ* dicuntur à vulgato Interprete Genes. XXX. 32. *Vestis varia* apud Terent. Eunuch. IV. 4. *Porcus varius* in Fragm. Trag. Petronii. *Variæ tigres* Senec. Hippol. 63. *Pica varia* in Petronianis pridem editis, & apud Plin. Lib. X. 29. Apud Ovid. Remed. Am. *Formido varia.* Proverbium est apud Juv. Scholiasten ad Sat. II. 81. *Uva uvam videndo varia fit.* Varro de anseribus Lib. III. R. R. 10. *Est enim alterum genus varium.* Propert. Lib. III. el. XI. *Aut variam plumæ versicoloris avem.* Eodem sensu ποικίλος Græcis venit. Gloss. *Varia*, ποικίλη, παρδαλίς. nempe, quia varium colorem habet. Apollod. Lib. III. Βοῦς ποικίλος, *bos varii coloris.* Eustath. in Dionys. p. 75. Μέταλλα δέ εἰσι ποικίλης λίθου, Σκορίας λεγομένης. Ælian. Var. Hist. IV. 22. Ποικίλους ἐνέδυνον χιτῶνας. Isidorus Lib. XV. I. *Ibi est regia Cyri lapide candido & vario cum columnis aureis* &c. Ampelius cap. 8. *Domus illic Cyri regis, ædificata lapidibus candidis & nigellis, auro vinctis, ubi sunt columnæ diversis coloribus.* Scio *opus vermiculatum* etiam *lapidem varium* dici; eo tamen respicere Hyginum non dixerim. Papyrius apud Senec. Lib. II. contr. I. *In hos ergo exitus secatur varius ille lapis, ut tenui fronte parietem tegat* &c. Lapides varietatis ab Hebræo scriptore I. Paralip. cap. XXIX. vers. 2. appellari observat vir reverendus, & juxta sacras has etiam literas non vulgariter doctus, D. Petrus Texelius. Λίθους ποικίλους transtulerunt οἱ ό. *Lapides diversorum colorum* vulgatus Interpres. Melius, ipso judice, quam Belgæ, qui inde *een borduirsel* fecerunt. Et sanè, cum ibi de ædificandâ domo agatur, ad quam magis faciunt lapides, quam nescio quod acupictum, non possum non premere pollicem.

g *Dercetis filia*] Perperam *Cercetis filia* legitur apud Ampel. cap. 9. Δερκῖτις & Δερκετώ est Græcis. Vide Tzetzen. Chil. IX. 275. Ovid. IV. Met. 45. & quos ad eum versum congessit Farnabii industria. Scalig. ad Varron. p. 25. Phornutum cap. 6.

h *Latere cocto*] Justin. I. 2. *Murumque urbi cocto latere circumdedit.* Vetus interpres Jesai. cap. XVI. 7. *Qui lætantur super muros cocti lateris. Ordinarium lapidem* dictum olim didici de Scholiaste Juvenal. ad Sat. X. 171. *Babylonem*, inquit, *Persarum civitatem, quam condidit Semiramis Nini uxor, & coctili latere munivit, quem hodie dicimus ordinarium lapidem. Laterculum coctilem* vocat Curt. Lib. V. cap. I.

i *Sulphure*] Ita & Cassiodorus Variar. Lib. VII. 25. *Latere cocto, sulphure, ferroque construxit.* Ampelius cap. 8. *Murus intus medio Babyloniæ, quem Memnon ædificavit lapide cocto,* (fort. *latere cocto*) *id est, calce & sulfure, ferro intermixtus, ut sunt* (leg. *sint*) *juncturæ.* Alii, ut Justinus Lib. I. & Curtius V. bitumine interlitum fuisse istum murum tradunt. Sed sulphuris & bituminis vicina est natura, ut ait Plinius Lib. XXXV. 15. Tertullian. de bitum. Sodom. *Quod vividus ardor Subter stagna coquens, de sulphuris & salis æstu Temperat, inque picem dat terræ hærere marinam.* Carpit tamen eo nomine Hyginum & Cassiodorum Bulengerus Eclog. III. ad Arnobium.

k *Ferro*] Putabam id vocabulum à primo esse delendum, ut natum ex repetitione syllabarum præcedentium, cum librarius inveniret scriptum *sulfore.* Frequenter enim librarii O pro U ponunt. Glossæ Cyrilli: Πλωμός, *Sternomentum, Sternotum*, & sexcentis aliis locis. In fragmento Grammat. à Barthio publicato Advers. Lib. XXXVII. 13. *A ante f producitur, ut Afer. Præter vafer & scafium, hoc est, orinale.* Leg. *urinale*, Juvenal. Sat. VI. 263. *Et ride, positis scaphium cum sumitur armis.* Frustra ibi est Vet. Scholiastes. Sed Hyginum heic sanum esse evincunt, quæ ex Ampelio & Cassiodoro modo adduxi.

l *Altum pedes* 60.] Ampelius: *Lati-*

in circuitu [m] ſtadiorum 300. Pyramides in Ægypto, [n] quarum umbra non videtur, [o] altæ pedes 60.

CCXXIV. *Qui facti ſunt ex mortalibus immortales.*

Hercules Jovis & Alcumenæ filius. Liber Jovis & Semelæ filius. Caſtor & Pollux Helenæ fratres, Jovis & Ledæ filii. Perſeus Jovis & Danaes filius, in ſtellas receptus. Arcas [a] Jovis & Calyſto filius, in ſtellas relatus. [b] Ariadnen Liber pater Liberam appellavit, Minois & Paſiphaes filiam. Calyſto Lycaonis filia in ſeptentrionem relata. Cynoſura Jovis nutrix, in alterum Septentrionem.

titudo ejus cubitis xxx. *altus cubitis* cxxx. Juvenalis ſtatim laudatus Scholiaſtes: *Quorum* (murorum) *latitudo* 200 *pedes detinet, altitudo* 50: Curr. v. 1. *Altitudo C. cubitorum.* Vide quæ ad eum locum congeſſit Freinshemius.

m *Stadiorum* 300.] Boſchartus in Phaleg. Lib. 1. cap. 12. emendat 360. In tanta auctorum diſcrepantia certi aliquid ſtatuere difficile eſt. Euſtath. in Dionyſ. p. 127. Περίμετρον αὐτῆ ἀνεγράψατε στάδια τ φ ι fort. τξι. Vide Tzetz. Chil. IX. 275.

n *Quarum umbra non videtur*] Tempore ſolſtitii puta, & die medio, ut rectè obſervat Cl: Schefferus. In Catal. Pith. Lib. 11. *Pyramidaſque auſas vicinum attingere cœlum, Pyramidas, medio quas fugit umbra die.* Ammianus Lib. XXII. p. 240. ed. Boxh. *Quarum magnitudo quoniam in celſitudinem nimiam ſcandens gracileſcit paulatim, umbras quoque mechanicâ ratione conſumit.*

o *Altæ pedes* 60.] Strabo Lib. XVII. Εἰσὶ σταδιαῖαι. Scripſerim ergo heic 600. Solinus cap. 45. *Pyramides turres ſunt in Ægypto faſtigiatæ ultra excelſitatem omnem, quæ fieri manu poſſit. Itaque menſuram umbrarum egreſſæ nullas habent umbras.* Quæ verba tranſſcripſit in Orig. Lib. XV. cap. 11. Iſidorus. Ubi tamen corruptè legitur *pyra* pro *pyramis.* Anonymus περὶ ἀπίστων cap. 2. Αἱ ἐν Αἰγύπτῳ Πυραμίδες, ὧν ἡ μείζων ἔχει πήχεις τετρακοσίας.

Ad CAP. CCXXIV.

a *Jovis & Calyſto*] *Calliſtus* eſſet ſcribendum vel *Calliſtonis.* Aſtron. 11. 4. *Arcas Calyſtonis & Jovis filius.* Sed ut heic, ita & cap. 14. *Gubernator navis Argo.* Apud Lactant. in Thebaid. Stat. VII. 186. *Jovis & Io filium.* In MS. codice Fulg. III. Myth. cap. 4. *Fabula Ero & Leandri. Dido* in Cod. antiq. Priap. Carm. 76. pro *Didus.* Non minus mira ſunt illa apud Lactant. Arg. 11. Met. fab. 10. *Chironis & Chariclæ filia.* apud Iſidor. Orig. IX. 2. & XIV. 4. *Jovis & Calyſtæ filius.* Dicas & illis locis *Chariclo* & *Calliſto* ſcribendum eſſe. Niſi aliter in ſequentibus loqueretur, parva mutatione reſtitui poſſet locus reſcribendo, *Jovis ex Calliſto.*

b *Ariadnen*] Cl. Schefferus *Ariadne, eam.* quod non ſperno. Quod autem addit alibi non legi, quomodo facta ſit immortalis, in eo memoria ipſi impoſuit. Fuerunt enim, qui non Ariadnæ tantum coronam, ſed & ipſam in ſidera relatam dicerent, ut oſtendit ad Manil. pag. 412. Scaliger. Lucianus medium ſequitur, dum Ariadnen cœlo adſumptam, ſed coronam ejus aſtrorum choro inſertam narrat Θεῶν ἐκκλησίᾳ. Ovid. Faſt. III. *Occupat amplexu lacrymaſque per oſcula ſiccat, Et pariter cœli ſumma petamus ait. Tu mihi juncta thoro, mihi juncta vocabula ſumes, Nam tibi mutatæ Libera nomen erit.* Lactant. Firm. Lib. 1. cap. 10. *Illam patris proditricem, ab altero relictam*

nem. Asclepius Apollinis & Coronidis filius. Pan [c] Mercurii & Penelopes filius. [d] Croton Panis & Euphemes filius, [e] conlactius musarum in stellam sagittarium. Icarus &

& repudiatam in conjugium sibi vindicavit, & Liberam fecit, & cum eâ pariter in cœlum ascendit. Propertius Lib. III. el. 15. *Te quoque enim non esse rudem testatur in astris Lyncibus in cœlum vecta Ariadna tuis.* Phædra apud Senec. Hippol. vers. 663. *Te, te, soror, quacunque siderei poli In parte fulges, invoco ad causam parem.* Oedip. vers. 497. *Ducitur magno nova nupta cœlò.* Alia est Libera Cereris ex Jove filia, de quâ Arnobius Lib. v. Isidor. Orig. XIV. Cicero IV. Verr. & II. nat. Deorum. Etiam Semele dicta *Libera*. Gloss. Cyrilli, Σεμέλη, *Libera*. Ariadnæ nomen, ut obiter hoc moneam, restituendum Servio Æn. III. 125. ubi de Naxo agit: *Aut ideo*, inquit, *gratam Baccho, quod ibi cum relicta Athesiona duc * libentissime concubuerit, cui etiam coronam donavit, quæ postea inter sidera collocata.* Lege, *cum relictâ à Theseo Ariadnâ libentissimè* &c.

c *Mercurii & Penelopes*] Idem tradit Herodorus. Sed alii alia. Vide Natalem Myth. v. 6. & ante omnes Schol. Theocrit. ad Eid. I. v. 123. De Mercurio patre consentit etiam Probus ad III. Georg. v. 391. Lucianus Dial. Deor. Tom. I. pag. 175. edit. Bened. Gloss. MSS. in Virgil. I. Georg. *Pindarus ex Apolline & Penelopâ in monte Lyceo editum scribit. qui à Lycaone rege Arcadiæ dictus. Alii ex Mercurio & Penelopâ natum, comitem Dianæ, feras solitum à cubilibus excitare, & ideo capripedem figuratum, quo facilius densitatem cursu posset evadere. Cicero ait IV. Verrinarum Liberi esse filium: alii eum ex Æthere & Junone. Apollodorus sine parentibus eum finit, quoniam universum, id est, τὸ πᾶν huic Deo sit attributum.*

d *Croton*] *Crotus* appellatur Astron. II. 27. Eratosth. καταστερ. cap. 28. Sed *Crotonem* appellat quoque German. Scholiastes Sagittario. Verba ejus adscribam: *Hic autem homo equinis pedibus est, & caudam habet velut sagittarii. Sosithem autem tragœdiarum scriptor illum affirmat esse Crotonem Euschemis Musarum nutricis filium.* Pro *sagittarii* lege *Satyri* ex Eratosthene; pro *Euschemis*, *Euphemes*. Posterius vidit etiam, & correxit, qui præfuit Sanctandreanæ editioni, vel Morellius potius. Ampelius cap. 2. *Sagittarius Crotopi filius nutricius Musarum, quæ Musæ semper dilexerunt eum, quod plausu & lusu sagittarum eas avocaret.* Lege & heic *Croton Euphemes nutricis* &c. Sed rectius *Crotus* scribitur. Columell. Lib. X. *Spicula Phœbus Dira nepa tergoque Croti festinat equino.*

e *Conlactius*] H. e. συντροφος. Gloss. Cyrill. Συντροφος, *concibus, conlactaneus.* Συγγάλακτος, *conlactaneus.* Gloss. Latino-Græc. *Conlactaneus*, ὁμογάλακτος, συντροφος. In Testam. Cuspidii: *Ut singulis annis victum necessarium collactanea Dorycla suppeditet.* Lucas Act. cap. 13. v. 1. Ηρώδου σύντροφος. Quod recte vertit vetus interpres, *Herodis collactaneus.* Nec à Bezâ debuerat sperni. Hieronymus ad Furiam: *Nec formosulus collactaneus, nec candidulus & rubicundus assecla.* Charisius Lib. I. *Conlactaneus dici debet. Nam collactium nemo dicit.* Æquè verum hoc, bone magister, ac illud Lib. III. *Imperor nemo dicit.* Et quod sub finem ejusdem libri inculcas, *Dici non potest Sol occasus.* Vana etiam distinctio Capri: *Collactaneus est, qui iisdem mammis educatus est. Collacteus, qui unoeodemque lacte creatus.* Capella Lib. I. *Quod sororis ejus collactea & indiscreto amica fœdere videretur.* Et sub initium Lib. II. *Utrum matre virginis missa, an suâ, ut pote ejus collactea, trepidatione sollicita, quid ageret conspicatur.* Gloss. Cod. Leid. *à matre virginis.* Atque ita legendum omnino. Adde quæ habet Pignorius de Servis pag. 188. ed. Patav. Ὁμοθήλεις & ἀγαλάκτες vocant Græci eodem lacte nutritos. Vide Hesychium. In margine Hygini sui Heinsius adscripserat, *Juvenalis.* Voluit, puto, innuere locum illum Sat. V. vers. 306. *Quid dicat nigræ collacia Mauræ,* Ubi quidam *collactea* legunt.

f Icà-

& Erigone Icari filia in ſtellas, [f] Icarus in arcturi, Erigone in virginis ſignum. [g] Ganymedes, Aſſaraci filius, [h] in aquario duodecim ſignorum. Ino Cadmi filia in [i] Leucothoam, quam nos matrem Matutam dicimus. Melicertes Athamantis filius in deum Palæmonem. Myrtilus Mercurii & [k] Theobules filius in Heniochon.

CCXXV. *Qui primi templa deorum conſtituerunt.*

ÆDEM Jovi [a] Olympio primum fecit Pelaſgus Triopæ filius in Arcadia. Theſſalus templum quod eſt in Macedonia Jovis Dodonæi in terra Moloſſorum. Eleuther primus ſimulacrum Liberi patris conſtituit, & quemadmodum coli deberet oſtendit. Phoroneus, Inachi filius, templum Argis Junoni primus fecit. Otrira Amazon Martis conjunx templum Dianæ Epheſi prima fecit, [b] quod

f *Icarus in arcturi* &c.] Ita quidam voluerunt. Vide Servium Georg. I. 68. & noſtrum ſupr. cap. 130. Aſtron. II. 4.

g *Ganymedes*] Gloſſ. Vett. *Catamitus*, Γανυμήδης. Feſtus: *Catamitus pro Ganymede dixerunt, qui fuit Jovis concubinus.* Noſter infr. cap. 271. Erichthonii facit filium. Vide ibi notas noſtras.

h *In aquario*] Cur non *in aquarium*, quo caſu cætera extulit? Sed ut heic, ita etiam cap. 177. *Poſtea Jovis in ſtellarum numero retulit.* Poſſis tamen ſuſpicari ſupra literam o ductam fuiſſe lineolam à librario, & ſcribendum *aquariom* & *numerom*. Qui antiquos codices inſpexit, vel vetera gloſſaria attentè legit, o pro u nimis ſæpe poſuiſſe librarios, ignorare non poteſt. Quintil. declam. I. *Præterea cum manus ex parte* (leg. *eâ parte* cum Gron.) *qua palmare veſtigium poteſt, plicetur in capulo, & ſe, dum telo occupat, claudat.* Ita editum Leidæ ann. 1665. Sed legendum ex Pariſ. & Colon. edd. *telum.*

i *Leucothoam*] *Leucotheam* eſſe ſcribendum demonſtravi ad cap. 2.

k *Theobules*] Cl. Schefferus corrigit *Eleobules*. Mercurium Myrtili patrem fuiſſe inter alios etiam Servius notavit ad I. Georg. 205. Schol. Apollon. ad I. 752. Sophoclis ad Electr. v. 509. Matrem noſter *Clytiam* appellat Aſtron. II. 13. Alii aliter. Vide notas ad cap. 84. Hic legendum *Cleobules.* Tzetzes in Lycophr. pag. 31. Ἑρμῦ καὶ Κλεοβούλης τῆς Αἰόλου ἢ Αἰπόλου θυγατρός. Corrigendus ergo idem pag. 35. Καδμίλος) ὁ Ἑρμῆς Βοιωτικῶς, ὁ καὶ Κλεοβούλου υἱὸς ὁ Μύρτιλος. Lege, ὁ καὶ Κλεοβούλης υἱὸς ὁ Μύρτιλος.

Ad CAP. CCXXV.

a *Olympo*] *Olympio* ſcrib. Cap. 223. *Signum Jovis Olympii.* Fragment. Trag. *Licet me Hercules Jovem Olympum clames.* Ubi rectè Schefferus, *Olympium.* Atque ita quoque habuit vetus codex. Columell. Præfat. Lib. I. *Pulchritudine Jovis Olympii* &c. Cenſorinus cap. 18. *Agon Jovi Olympio celebratur.* Valerius Max. Lib. I. cap. I. *Detracto Jovi Olympio magni ponderis aureo amiculo.* Lactant. II. 4. *Cum Jovi Olympio aureum amiculum detraxiſſet.* Ζεὺς Ὀλύμπιος eſt Græcis. Arnob. non tantum Lib. III. *Olympium* vocat, ſed & VI. *Olympiacum.* Quomodo tamen *Olym-*

[b] quod postea à rege * restituerunt. Lycaon Pelasgi filius templum Mercurio Cyllenio in Arcadia fecit. [c] Pierius.

* * * * *

CCXXXVIII. *Qui filias suas occiderunt.*

AGAMEMNON Atrei filius, Iphigeniam, quam Diana servavit, [a] id est * Callisthenem Eubœæ filiam ex sortibus, pro patriæ salute. [b] Clymenus Oenei filius, [c] Harpalyceen, quod ei filium suum in epulis apposuit. [d] Hyacinthus Spariantidem filiam ex responso pro Atheniensibus. Erechtheus Pandionis filius, [e] Colophoniam ex sortibus pro Atheniensibus. Reliquæ ipsius sorores ipsæ se præcipitaverunt. Cercyon Vulcani filius, Alopen propter incestum cum Neptuno. Æolus [f] Canaceen [g] pro-

lympus Jupiter defendi possit, disces ex Salmasii Comment. ad Tertull. Pall. pag. 362.

b *Quod postea à rege * restituerunt*] Cl. Schefferus emendat, *postea rege Alexandro restituerunt.* Consule ejus notas.

c *Pierius*] Cl. Schefferus *Pierus*. Quod probo. Πίερον enim Græci, non Πιέριον vocant. Vide not. ad Anton. Lib. cap. 9. Hom. Schol. ad Iliad. ξ. 226. Pausan. Lib. x. Tzetz. ad Hesiod. pag. 8. ed. Heins. Corruptus ergo & Servius ad Eclog. VII. 21. *Alii templum Libethridum Musarum dicunt, quod à Pierio Apollinis filio consecratum est.* Et Schol. Juvenal. ad Sat. VII. 8. *Pieria locus sub radicibus Olympi montis, cui Pierius poeta nomen dedit* &c.

Ad CAP. CCXXXVIII.

a *Id est Callisthenem*] Verba illa, *id est*, videntur inducenda, & deinde legendum, *Callisthenes Eubœam filiam*, ut voluit Micyllus; quanquam fabulam ignoro.

b *Clymenus Oenei*] Micyllus in margine pingi curavit, *Schoenei.* Sanè ejus filius dicitur cap. 246. Sed perperam. Vide cap. 2.6. & Apollod. Lib. I. pag. 25. ed. Commel. Corrupte etiam cap. 242. *Œnei* exhibetur.

c *Harpalyceen*] Ita rescripsi pro *Harpaliceem*, & mox *Erechtheus* pro *Erichtheus*, *Alopen* pro *Alopem*, *Canacen* pro *Canacem*.

d *Hyacinthus Spariantidem filiam*] Puto respexisse Hyginum illud, quod refertur, sed paulo aliter, ab Apollodoro Lib. III. pag. 205. *Hinc cum pestis & fames simul urbem invasissent, primum quidem ex veteri oraculo Athenienses Hyacinthi filias Antheidem, Ægleidem, * Enthenidem & Lytæam ad Gerasti cyclopis tumulum jugularunt.*

e *Colophoniam*] *Chthoniam* esse scribendum jam superius à nobis monitum. Meminit hujus sacri exsecrandi etiam Clemens Protrept. pag. 27. Factum hoc Erechthei tragœdiæ argumentum dedit Ennio, quam laudat Gellius Lib. VI. cap. 16. Nec aliam ob causam Erechtheus & ejus filiæ Deorum in numerum relati sunt, Vide Ciceron. III. Nat. Deor.

f *Canaeen*] *Canachen* rectius censet Cl. Schefferus, quod Κανάχη dicatur Apollodoro. Sed in Apollodoro ex Pal. codice reponendum Κανάκη. *Canache* canis nomen est apud Ovid. III. Met. 217. Macarei autem sororem *Canaeen* appellat Ib. vers. 357. & II. Tr. I. 384. Atque ita quoque noster cap. 242. & 243. Αἰολὶς Κανάκη est Callim. Hymn. Cer. vers. 100. Adde his Au-

[g] propter inceſtum cum fratre Macareo admiſſum.

CCXXXIX. *Matres quæ filios interfecerunt.*

MEDEA Æetæ filia, [a] Marcareum & Pheretum filios ex Iaſone. Progne Pandionis filia, Ityn ex Tereo Martis filio. Ino Cadmi filia, Melicerten ex Athamante Æoli filio, dum eum fugit. Althæa Theſtii filia, Meleagrum ex Oeneo Parthaonis filio, quod is avunculos ſuos occiderat. Themiſto Hypſei filia [b] Plinthium & Orchomenum ex Athamante Æoli filio, impulſu Inus Cadmi filiæ. [c] Tyro Salmonei filia duos ex Siſypho Æoli filio ex reſponſo Apollinis. Agave Cadmi filia, Pentheum Echionis filium, impulſu Liberi patris. Harpalice Clymeni filia propter impietatem patris, quod cum eo invita concubuerat, ex eo quem conceperat, interfecit.

CCXL. *Quæ conjuges ſuos occiderunt.*

[a] CLYTEMNESTRA Theſtii filia Agamemnonem Atrei filium. Helena Jovis & Ledæ filia Deiphobum Priami filium. Agave [b] Lycotherſen in Illyria, ut regnum Cadmo patri daret. Deianira Oenei filia Herculem Jovis & Alcumenæ filium impulſu Neſſi. Iliona Priami filia Polymneſtorem regem Thracum. Semiramis Ninum regem in Babylonia.

CCXLI. *Qui*

Auſon. Cup. Crucif. v. 38. & epigr. 84. Diodor. Lib. v. pag. 331. Stobæum Sermon. 62. pag. 404. Sueton. Neron. 21.

g *Propter inceſtum*] Atqui Homerus Odyſſ. Lib. x. vers. 6. dediſſe filias ſuas frattibus uxores Æolum ipſum refert.

Ad CAP. CCXXXIX.

a *Marcareum*] Lege *Mermerum*. Vide notas ad cap. 25.

b *Plinthium*] *Sphincium* appellat cap. 1. quod heic præfert Cl. Schefferus. Sed vide noſtras notas ad cap. 1.

c *Tyros*] *Tyro* ſcribe ex cap. 60. & 254.

Ad CAP. CCXL.

a *Clytemneſtræ*] Cum Κλυταιμνήστρα Græcis ſit, ſcribendum eſſet, *Clytæmneſtra*. Verum ſine diphthongo exarat etiam Dictys Lib. 1. & Auſonius Epit. Heroum 1. ut *Cytheron* Grypho Ternario. De quibus Scaliger Auſon. Lect. Lib. 1. cap. 17.

b *Lycotherſen*] Echioni nupſiſſe Agave dicitur Apollodoro Lib. III. pag. 138. Ovid. III. Met. 725. Scilicet ſecundum ejus maritum fuiſſe Lycotherſen. Vide cap. 184.

CCXLI. *Qui conjuges suas occiderunt.*

Hercules Jovis filius, [a] Megaram Creontis filiam, per insaniam. Theseus Ægei filius, Antiopam Amazonam Martis filiam, ex responso Apollinis. Cephalus Deionis [b] sive Mercurii filius, Procridem Pandionis filiam imprudens.

CCXLII. *Qui se ipsi interfecerunt.*

Ægeus Neptuni filius in mare se præcipitavit, unde Ægeum pelagus est dictum. [a] Euhenus Herculis filius in flumen Lycormam se præcipitavit, [b] quod nunc Chrysorrhoas appellatur. Ajax Telamonis filius ipse se interfecit propter armorum judicium. Lycurgus Dryantis filius, objecta insania à Libero, ipse se [c] interfecit. Macareus Æo-

Ad CAP. CCXLI.

a *Megeram*] Scribe *Megaram* ex Moscho, & Apollodor. Lib. II. pag. 121. Atque ita quoque noster ipse vult cap. 32. Corrigendus ergo & Pindari Scholiastes ad I. Isthm. od. 4. pag. 342. ed. Francof. ubi *Megera* appellatur.

b *Sive Mercurii*] Hinc *Cyllenia proles* Ovid, Art. A. III. 725.

Ad CAP. CCXLII.

a *Euhenus*] Hic Herculis filius est etiam cap. 162. Martis filium hoc nomine in Lycorman se præcipitasse narrat Apollod. Lib. I. pag. 24. Meminit quoque ejus fluminis Ovid. II. Met. 245. & Strabo Lib. VII. Ο' Εὔηνος, inquit, ὁ Λυκόρμας προσῆγορευμένος.

b *Quod nunc Chrysorrhoas appellatur*] Glossatoris hæc esse videntur Cl. Scheffero. Sanè *Chrysorrhoas* fluvius Phœnices est Straboni Lib. XVI. Quo nomine & Pactolus dictus fuit, ut tradidit noster cap. 191. & Plinius Lib. v. 29. Solin. cap. 53. Eustath. ad Hom. Iliad. p. 1290. Inter aurifluos (nam Chrysorrhoæ cum in Asia, tum in Europâ multi dicti fuere) numeratum fuisse Euenum nondum inveni. Debebat scripsisse, *quod nunc Euenus ab eo appellatur.* Lactant. Argum. Lib. IX. Met. fab. 2. *Ut eum Euenum amnem transveheret, qui initio Lycormas erat nominatus.* Nec aliud legas apud Stobæum Serm. 243. Plutarch. de Flum. p. 29.

c *Interficit*] Rectè *interfecit* emendat Cl. Schefferus. Apollod. Lib. III. pag. 141. ex Dionysi voto ab equis dilaniatum eum scribit. Diodorus autem Lib. III. p. 199. à Baccho cruci adfixum. Apud Homerum Iliad. Z. 139. à Jove occiditur. Sed cum Hygino alii à semetipso interemptum tradidere. Vide Servium ad Æn. III. 14. Vetus commentator Horatii ad Lib. II. od. 19. *Lycurgus Thracum rex eum videret per vini temulentiam in mores multa committi, abscidi jussit vineta: quare iracundia Dionysii* (*Dionysi* scribere debuisset) *in furorem versus vinitoriâ falce sibi crura amputavit.* Aliter hæc narrant Triclinius ad Sophocl. Antig. vers. 1071. Hom. Schol. ad Iliad. Z. 130. Etiam Hyginus ipse cap. 132. Schol. Stat. Theb. IV. 742. *Lycurgi duo fuerunt, Thracius & Nemeus, de quo loquitur poeta. Ille in mari præcipitatus dicitur, quia primum aquis vina permiscuit, & rem in haustu sinceram pluribus venenis infecit.* Cæterum ex isto Lycurgi casu proverbium arcessit Reinesius ad Trag. Fragm. Petron. *Ipse mihi asciam in crus impegi.* Moneo idem dictum occurrere apud

Æoli filius propter Canacen ſororem, [d] id eſt ſponſam, ipſe ſe interfecit. Agrius Parthaonis filius expulſus à regno à Diomede, ipſe ſe interfecit. Cæneus Elati filius ipſe ſe interfecit. Menicus Iocaſtes pater ſe de muro præcipitavit [e] Athenis, propter peſtilentiam. Niſus Martis filius, crine fatali amiſſo, ipſe ſe interfecit. Clymenus Cænei filius rex Arcadiæ ipſe ſe interfecit, quod cum filia concubuerat. Cinyras Paphi filius [f] rex Aſſyriorum, quod cum Smyrna filia concubuerat. Hercules Jovis filius ipſe ſeſe in ignem miſit. Adraſtus & Hipponous ejus filius ipſi ſe in ignem jecerunt, ex reſponſo Apollinis. Pyramus in Babylonia ob amorem Thisbes ipſe ſe occidit. Oedipus Laii filius propter Iocaſtem matrem ipſe ſe occidit, ablatis oculis.

CCXLIII. *Quæ ſe ipſæ interfecerunt.*

HECUBA Ciſſei filia, ſive Dymantis, uxor Priami, in mare ſe præcipitavit, unde [a] Cyneum mare eſt dictum, quoniam in canem fuerat converſa. Ino Cadmi filia in ma-

apud Apul. III. Met. p. 57. ed. Pric. *Meque ſponte aſciam cruribus meis illidere compellis?*

d *Id eſt ſponſam*] Barth. emendat, *idem ſponſam.* Quod probat Schefferus. Mihi iſta gloſſemata videntur. Si retinere vellem, ſeriberem, *itemque ſponſam.* Pro quo tamen politiores maluiſſent, *eandemque ſponſam.* h. e. quæ & ſponſa ejus erat. Plinius Lib. v. cap. 29. *Profluente Pactolo, eodemque Chryſorrhoâ.* Vellejus Lib. II. 112. *Patris atque ejuſdem avi ſui animum alienavit ſibi.* Juſtinus XXVIII. I. *Amiſſo marito, eodemque germano:* Et Lib. XXX. I. *Occiſâ Eurydice uxore eademque ſorore ſuâ.* Schol. Juv. Sat. VIII. 212. *Quia & matrem occiderit, & uxorem Octaviam eandemque ſororem adoptivam.* Lactant. Lib. I. cap. 22. *Sororem ſuam Fatuam Faunam eandemque conjugem conſecravit.*

e *Athenis*] Scribe *Thebis* cum Micyllo. Nec quicquam ante hæc verba excidit, ut ſuſpicabatur vir clariſſimus. Vide cap. 67. Ubi item *ſterilitatem frugum & peſtilentiam* cauſam fuiſſe retulit, propter quam ſe præcipitaverit Menœceus. Schol. Sophocl. Oedip. Tyrann. vers. 24. Ο'υ μόνον ἀφορίαν φησὶν εἶναι, ἀλλὰ τοὺς πεφυκότας καρποὺς διαφθείρεσθαι. Cæterum ex ſterilitate cur peſtilentia oriatur, non malè explicat Moſchopulus ad Heſiod. Ἐργ. α. p. 62. ed. Heinſ.

f *Rex Aſſyriorum*] Ita tradit etiam cap. 58. & Apollodorus Lib. III. Cypriorum rex eſt Ovidio, Clementi Alexandrino, & Pindari Schol. in Pyth. od. II. Vide quæ notavimus ad Anton. Liberal. cap. 34.

Ad CAP. CCXLIII.

a *Cyneum*] Ita repoſui pro *Cynæum* ex Gr. Κύνειος. Vid. notas ad cap. III. Etiam paulo ante *Dymantis* ſcripſi pro *Dimantis* ex Gr. Δύμας. Minus religioſi in iſtarum vocalium diſtinctione fuerunt poſterioris ætatis ſcriptores: quam tamen in nominibus propriis minimè putem negligendam.

 b *Me-*

mare se præcipitavit cum [b] Melicerto filio. [c] Anticlia Autolyci filia, mater Ulyssis, nuncio falso audito de Ulysse, ipsa se interfecit. Sthenobœa [d] Iobatis filia, uxor Prœti, propter amorem Bellerophontis. Euadne [e] Philaci filia, propter Capaneum conjugem, qui apud Thebas perierat, in eandem pyram se conjecit. Æthra [f] Pitthei filia propter filiorum mortem ipsa se interfecit. Deianira Oenei filia propter Herculem, decepta à Nesso, quod ei tunicam miserat, in qua conflagravit. Laodamia Acasti filia propter desiderium Protesilai mariti. Hippodamia Oenei filia, uxor Pelopis, quod ejus suasu Chrysippus occisus est. Megæra Autolyci filia propter Hippothoi filii mortem. Alcestis [g] Pelei filia propter Admetum conjugem [h] vicaria morte obiit. Iliona Priami filia propter casus parentum suorum. Themisto Hypsei filia impulsu Inus, quod filios suos occidit. Erigone [i] Icari filia propter interitum patris suspendio se necavit. Phædra Minois filia pro-

b *Melicerto*] Scribe *Melicerta*, vel *Melicerte*. Sunt enim illa Græca in ης primæ simplicium primæ vel tertiæ, vel etiam utriusque inflexionis apud Latinos. Schol. Stat. tamen cum Hygin. ad II. Theb. 383. *Promontorium dicit, de quo se Ino cum Melicerto filio præcipitem dedit.*

c *Anticlia*] Pausaniæ *Anticleam* esse notat Schefferus. Atqui hoc idem est. Ex Gr. εια. *ea* vel *ia* formant Latini. Servius ad Ecl. VI. 2. THALIA. *Musa scil. & Græcè ait, ut* Θάλεια. *Nam Latinè Thalea dicitur. Sicut Cytheria Cytherea. Sed propter euphoniam contempsit jus regulæ, & in Græcitate permansit.*

d *Iobatis*] Ad formam tertiæ inflexum est, licet apud Græcos sit primæ simplicium. Sic *Thyestis* pro *Thyestæ* apud Servium ad Ecl. V. 89. & apud nostrum cap. 244. *Æacidis* pro *Æacidæ* in Catal. Pith. Lib. II. & alia sexcenta apud alios. Nec malè tamen *Iobati* scripseris. Ἰόβατος enim Pindari Scholiastæ est Olymp. od. XIII. qui aliis est Ἰοβάτης.

e *Philaci*] Cap. 256. est *Philacis*. Forte *Iphidis* scribendum. Ejus enim est filia Apollod. Lib. III. p. 157. Æliano Histor. Animal. Lib. I. cap. 15. Schol. Pindari ad Olymp. od. 6. Hinc *Iphias* Ovid. V. Trist. el. 14. & Epistol. de Ponto. III. I. III. Art. A. vers. 24. dicta Euadne. Falli enim interpretes existimo, qui utrobique annotant *Iphiæ* esse filiam. Prius dicta est *Ianira*. Postea διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἰῶν nomen *Euadnes* accepit, ut docet Pindari interpres.

f *Pitthei*] Ita reposui ex cap. 79. pro *Pithei*. Vide notas ad cap. 84.

g *Pelei*] Scribe *Peliæ*, ut rectè scriptum est cap. 24. & 57. Consule Tzetzen Chil. I. 53. Hom. Schol. ad Odyss. Λ. 280.

h *Vicariâ morte*] Quintil. Declam. IX. *Una fingitur conjux, quæ jam perituri vitam conjugis vicariâ morte suâ redemit.* XVI. *Explebo, si videatur, vicariâ pœnâ locum recedentis.* Et paulo ante: *Amicitia plurimorum, unus animus, vicariæ manus, fortior quam matris affectus.* Corruptus locus. Lege, *fortiores*, vel *unius animi*. Quod malim.

i *Icari filia*] *Icarii* emendat Cl. Schefferus. Nihil opus erat. Vide notas ad cap. 130.

k *Ob*

propter Hippolytum privignum suum suspendio se necavit, [k] ob amorem. Phyllis propter Demophoonta Thesei filium ipsa se suspendio necavit. Canace Æoli filia, propter amorem Macarei fratris, ipsa se interfecit. [l] Byblis Mileti filia propter amorem Cauni fratris ipsa se interfecit. Calypso Atlantis filia propter amorem Ulyssis ipsa se interfecit. Dido Beli filia, propter Æneæ amorem, se occidit. Iocasta Menœci filia propter interitum filiorum & nefas. Antigona Oedipodis filia [m] propter sepulturam Polynices. Pelopeia Thyestis filia, propter scelus patris. Thisbe Babylonia propter Pyramum, quod ipse se interfecerat. Semiramis [n] in Babylonia, equo amisso, in pyram se conjecit.

CCXLIV. *Qui cognatos suos occiderunt.*

THESEUS Ægei filius, Pallantem filium [a] Nilei fratris. Amphitryon Electryonem [b] Persi filium. Meleager Oenei filius avunculos suos Plexippum & Agenorem, propter Atalantam Schœnei filiam. Telephus Herculis filius Hippothoum & Nerea aviæ suæ filios. Ægisthus Atreum & Agamemnonem Atrei filios. Orestes Ægisthum Thyestis filium. Megapenthes Prœti filius, Perseum Jovis & Danaes filium propter patris mortem. Abas

k *Ob amorem*] A glossâ hæc esse censet Cl. Schefferus. Quod verum esse puto.

l *Byblis*] Confer Parthen. cap. XI. ubi hanc fabulam eleganter narrat. Se ipsa suspendit. Adi Nob. Heins. notas ad Ovid. Met. pag. 248. Alii aliter narrant. Vide Anton. Liberal. cap. 30. Ovid. IX. Met. vers. 655. & seq.

m *Propter sepulturam Polynices*] *Polynicis* scribendum. Sed falsum hoc, ipsam semet interfecisse. Vide cap. 72. Sophocles in Antigona, & Apollod. Lib. III. vivam defossam tradunt jussu Creontis, Hæmon sibi ipse manus attulit, ut præter alios, & Propertius tradit Lib. II. el. 7.

n *In Babyloniâ*] Illud *in* suspectum Cl. Scheffero. Mihi satis se probat. Justin, X. 5. *In Ilio quoque ad tumulos heroum parentavit.* Julius Obsequens: *Androgynus in Urbino natus.* Noster cap. 254. *Anchises item in Ilio.* & 273. *Fecit in Ilio.*

Ad CAP. CCXLIV.

a *Nilei*] *Nelei* scribendum est ex Gr. Νηλέως. Vide quæ notavi ad cap. 223. Sed vereor ne majus ulcus heic lateat. Certè Schol. Eurip. si audis, ad Hippolyti vers 35. scribas oportet *Pandionis filium*, *Ægei fratrem.* Adde notas ad cap. 198. Meminit hujus cædis Pausanias quoque Lib. I.

b *Persi*] Scribe *Persei* cum Micyllo. quod & Cl. Schefferus amplectitur. Dicere tamen possis *Persi* genitivum antiquum esse ex *Perses*, quod idem quod *Perseus*. Sic pro Ἀχιλλεὺς Æoles dixerunt

bas propter patrem Lynceum [c] Megapenthem occidit. [d] Phegeus Alphei filius, Alphesibœæ filiæ suæ filiam. [e] Amphion Terei filius, avi sui filios. Atreus Pelopis filius, Tantalum & Plisthenem Thyestis filios infantes in epulis Thyesti apposuit. [f] Phillus Herculis filius, Sthenelum Electryonis proavi sui fratrem. [g] Medus Ægei filius, [h] Persen Æetæ fratrem Solis filium. Dædalus Eupalami filius, [i] Perdicem sororis suæ filium, propter artificii invidiam.

CCXLV. *Qui soceros & generos occiderunt.*

IASON Æsonis filius [a] Phlegyonam; Pelops Tantali filius, Oenomaum Martis filium.

Qui generos suos occiderunt.

PHLEGEUS Alphei filius, Alcmæonem Amphiarai fi-

runt Α'χίλλης, unde *Achilles* Latini. Servius ad Æn. VIII. 383. *Omnia quæ in Eus exeunt hodie, apud majores in Es exibant, ut Nereus Neres, Tydeus Tydes.* Περσεὺς tamen est Apollodoro Lib. II. ubi hæc habes, ut & apud Diaconum ad principium Asp. Hesiodi. Sed hoc iis, quæ dixi, nihil obest. Contra *Perseus* dicitur Hecatæ pater à Lycophrone, in quem Isacius: Καὶ τοῦτο ἀδείας ἐστὶ Λυκόφρονος, τὸ Πέρσην Περσέα καλεῖν.

c *Magapenthcum*] Scribe *Megapenthem* ex Gr. Μεγαπένθης.

d *Phegeus*] Putavi antehac (quâ in re conspirasse mecum etiam Cl. Schefferum video) *Phlegeus* esse rescribendum ex cap. 245. Nunc nihil muto, & etiam illic pro *Phlegeus* reponendum esse *Phegeus* censeo. Vide Apollod. Lib. III. pag. 168. Lactant. Argum. fab. 10. Lib. IX. Ovid. Met. Quamobrem merito τὸ *Phegeius* pro *Phlegeius* restituit ibi poëtæ Nob. Heinsius. Rem. Amoris vers. 455. *Amphilochi frater ne Phegida semper amaret.*

e *Amphion Terei filius*] Terei filium Amphionem, ut Cl. Schefferus nondum, ita nec ego inveni. *Iasi* rescriberem, nisi longè nimis à vetere scriptura recederet. Certe Iasi fuisse filium Amphionem Chloridis fratrem, quæ Nestori nupsit, tradit Pherecydes apud Hom. Schol. ad Odyss. Λ. 280.

f *Phillus*] Imo *Hyllus*, non *Phillus* fuit Herculis filius. Vid. cap. 162. Vix tamen horum quicquam rectum putat Cl. Schefferus. Causam dubitandi non video. Stemma tale est:

Perseus ———— Danae

Alcæus, Sthenelus, Nestor, Electryon

Amphitryo

Hercules

Hyllus.

Confer Schol. Æschyl. Prometh. vers. 702.

g *Medus*] Habes hæc superius cap. 27. & apud Diodor. Lib. IV. pag. 259.

h *Persen*] *Perseus* dicitur Scholiastæ Apollonii Lib. III. v. 200. Quod ut diversum videri possit, idem tamen est.

i *Perdicem sororis suæ filium*] Nihil heic esse mutandum ostendi ad cap. 39.

Ad CAP. CCXLV.

a *Phlegyonam*] Corruptum hoc; imo & quædam ante hanc vocem excidisse videntur.

filium. Idem & Eurypylum. Æeta Solis filius Phryxum Athamantis filium.

CCXLVI. *Qui filios suos in epulis consumpserunt.*

TEREUS Martis filius ex [a] Progne Ityn. Thyestes Pelopis ex [b] Aerope Tantalum & Plisthenem. Clymenus Schœnei filius ex Harpalice filia filium suum.

CCXLVII. *Qui à canibus consumpti sunt.*

ACTÆON [a] Aristei filius: [b] Thasius [c] Deloami sacerdotis Apollinis filius: ex eo [d] Delo nullus canis est. Eu-

Ad CAP. CCXLVI.

a *Progne*] Ita scribitur etiam cap. 45. & 255. Scribendum erat *Proene* ex Græco Πϱόκνη. Apparet quantopere G & C confundant librarii cum multis ex aliis, tum & hoc vocabulo. In causâ fuit pronuntiatio. Terent. Maurus: *Sic amurca, quæ vetustè sæpe per c scribitur, Esse per g proferenda crediderunt plurimi* &c. Adde notas nostras ad Geneal. & cap. 45.

b *Aerope*] Vide ad cap. 86.

Ad CAP. CCXLVII.

a *Aristei*] *Aristai* scribe ex Gr. Ἀϱισταῖος. Notavi jam ad cap. 181.

b *Thasius*] *Thrasin* Ovid. Ib. v. 477. ed. Heinsianæ. Thasus quidam Neptuni est filius apud Eustath. in Dionys. pag. 74.

c *Deloami*] Coaluerunt in unam duæ voces. Scripserim, *Delo Anii sacerdotis filius. Ex eo Delo nullus canis est.* Virg. Æn. III. 80. *Rex Anius, rex idem hominum Phœbique sacerdos.* Ad quem versum Servius: *Anius rex Deli, Apollinis sacerdos.* Etym. auctor in Δωϱίπτων. Ἀνίνας Δωλίῳ τῷ ἱεϱεῖ τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος. Meminit & Tzetzes ejus ad Lycophronem.

d *Delo*] Ἀντὶ τοῦ *in Delo* vel *Deli*. Ita *domo* pro *domi* apud Suet. Cæs. cap. 20. Gloss. Vet. *Domi, domo*, κατ' οἶκον, ἐν οἴκῳ. Apuleius Apol. *Domo adservantur.* Justin. Lib. XX. 3. *Corintho nunciata victoria.* & Lib. XVIII. 4. *Rex Tyro decedit.* Quod frustra in *Tyri* mutatum it Berneccerus. Ampelius cap. 8. *Rhodo signum marmoreum pulcherrimum.* Vet. Inscript. apud Grut. pag. 660. *Edocatus Juliâ Emonâ.* Schol. German. *Sunt earum virginum, quæ Lesbo perierunt.* Flor. IV. 2. *Prima Arimino signa cecinerunt.* Isidor. Orig. XVI. 5. *Corintho primum repertus.* Obsequens cap. 14. *Asylo per ludos Romani trucidati.* *Asculi* corrigit Freinsh. ad Flor. III. 18. Leg. *Asculo.* Hyginus noster cap. 67. *Corintho decedit.* Cap. 249. *Ægypto oppida communire.* Phædrus Lib. I. fab. 18. *Humo jacebat.* Deest in talibus præpositio, quam aliquando addi ostendo ad cap. 143. Virg. Æn. XII. 344. *Nutrierat Lyciâ.* Ad quæ verba Servius: *Lyciâ autem pro in Lyciâ, ut non Libyæ**. Adde *non ante Tyro.* Tangit locum Lib. IV. 36. *Non Libyæ non ante Tyro.* Ubi Servius: *Aut in Tyro, ac si diceret Tyri, aut certè Τυϱόθεν, id est, de Tyro, ut, Dardanus Hesperia. Quidam autem Libyæ mariti Libycstero mariti Tyrii exponunt.* Postrema verba corrupta esse quilibet videt. Certum est maritos appellare poëtam, non qui erant, sed qui esse cupiebant. Putabam ergo legendum esse, *Quidam autem Libyæ mariti Libyæ mnesteres, mariti Tyro, mnesteres Tyrii exponunt.* Nunc libenter discedo in sententiam Doctiss. Jacobi Perizonii, qui uni-

Euripides tragœdiarum ſcriptor [e] in templo [f] conſumptus eſt.

CCXLVIII. *Qui ab apro percuſſi interierunt.*

ADONIS Cinyræ filius. Ancæus Lycurgi filius à Calydonio. Idmon Apollinis filius, [a] qui extra metam exierat cum Argonautis apud [b] Lycum regem. [c] Hyon ab apro vel leone, Atlantis & [d] Pleionis filius.

CCXLIX. *Faces ſceleratæ.*

[a] FACEM, quam ſibi viſa eſt parere Hecuba Ciſſei filia, ſive Dymantis. [b] Nauplii, ad ſaxa [c] Capharea, cum naufragium Achivi fecerunt. Helenæ, quam de muris

ris

unica literulâ mutatâ, & diviſis vocibus, ita locum reſtituit, *Quidam autem Libyæ mariti, Libyes, Tyro mariti, Tyrii exponunt.*

c *In templo*] Ante hæc verba poni *τελείαν ςιγμὴν* jubet Cl. Schefferus. Cenſet enim deſiderari nomen ejus, qui in templo eſt conſumptus, cum non in templo, ſed à cœnâ rediens Archelai à canibus dilaceratus ſit Euripides. Vide Gell. Lib. XV. 20. Valerium Lib. IX. 12. & Apoſtol. Cent. XVI. 70. qui à Promero ſervo regio canes ei immiſſos memorat. Non ineptè forſan ſuſpiceris quatuor iſta vocabula *in templo conſumtus eſt*, pertinere ad præcedens exemplum, & à librario oſcitante huc tranſlata, ut ſcripſerit Hyginus: *Delo Anii ſacerdotis Apollinis filius in templo conſumtus eſt.*

f *Conſumptus*] H. e. devoratus. Supr. cap. 67. *Cum à Sphinge eſſent conſumpti.* Vet. Interpr. Act. cap. XII. 23. *Conſumptus à vermibus expiravit.*

Ad CAP. CCXLVIII.

a *Extra metam*] Hoc vitioſum ſine dubio. Cap. 14. *Cum ſtramentatum exiſſet.* Cap. 18. *Cum extra venatum exiſſent.* Vide quæ notavi ad locum priorem.

b *Lycum*] Vide loca modo laudata. Male *Lyum* edidit Commelinus.

c *Hyon*] Micyllus *Hyas.* Vide cap. 192.

d *Pleionis*] Margo libri Salmaſiani, *Pleiona.* Malim *Pleiones* ex Gr. Πληιόνης. Solenne eſt noſtro ι ponere, ubi in Græco eſt η. Notavi ad cap. 31. Idem vitium occurrit Aſtron. II. 21. *Pleionis & Atlantis filias.* Et cap. 24. *Berenicis patrem.* Non vitioſum tamen *Pleiona* ex *Pleiona.* quo utitur Dictys Lib. I. ut *Heſiona* Lib. IV. & apud Daretem ſcribitur.

Ad CAP. CCXLIX.

a *Facem, quam*] Deleam inciſum poſt τὸ *facem.* Dictum eſt pro, *quam facem viſa eſt parere.* Petronius: *Hunc adoleſcentem quem vides, malo aſtro natus eſt.* Infra cap. 274. *Caper vitem quam præroſerat, abundantius fructum ferre cœpit.* Ad quem locum pluſcula annotavi.

b *Nauplii*] Ante hoc vocabulum quem poſuerant, ſuſtuli aſteriſcum. Non enim, ut recte animadvertit Cl. Schefferus, locus defectus eſt; cum ſubaudiatur *fax* ex capitis lemmate. Vide cap. 116.

c *Capharea*] Ita ſcripſi pro *Caphareæ.* Propert. III. el. 7. *Saxa triumphales fregere Capharea puppes.*

d *Quæ*

ris oſtendit, & Trojam prodidit. Althææ, [d] quæ Meleagrum occidit.

CCL. *Quæ quadrigæ rectores ſuos* [a] *prodiderunt.*

PHAETONTA Solis filium ex Clymene. Laomedonta Ili filium [c] ex Leucippe. Oenomaum Martis filium ex [d] Aſterie, Atlantis filia. [e] Diomedem Atlantis filium, ex eadem. Hippolytum Theſei filium ex Antiope Amazone. Amphiaraum Oiclei filium ex [f] Clytemneſtra, Theſtii filia. Glaucum Siſyphi filium ludis [g] funebribus Peliæ [h] equæ ſuæ conſumſerunt. [i] Iaſonem Jovis filium ex Ele-

d *Quæ Meleagrum*] *Quâ* emendat Cl. Schefferus. Fabulam habes cap. 171.

Ad CAP. CCL.

a *Prodiderunt*] *Perdiderunt* ex Indiculo his fabulis præmiſſo reponit Cl. Schefferus. Sed *prodere* idem fermè interdum eſt, quod *perdere*. Auſon. Ephem. edit. Ald. *Sit ſatis antiquam ſerpens quod prodidit Evam.* Et in ludo: *Parcit quiſque malis, prodere vult bonos.* Quæ loca an rectè poſteriores editores mutaverint, judicent Critici. Ennius apud Feſtum: *Non in ſperando cupidi rem prodere ſummam.* Servius ad Æn. IV. 431. *Quidam* prodidit *pro* perdidit *accipiunt*, *ut*, unius ob iram prodimur. Quo accedit, quod *prodere vectorem* equi & aurigæ perquam eleganter dicantur, ut multis declarat Nob. Heinſius ad Faſt. Ovid. v. 715. & Gronov. Obſerv. Lib. III. cap. 20. Seneca Oedipo de equo verſ. 143. *Dominumque prono Prodidit armo.* Sed hæc talia apud illos complura invenies.

b *Phaëthonta*] Ita ſcribere malim quam *Phaëtonta*. Notavi id vitium jam ad cap. 157.

c *Ex Leucippe*] Neſcio an hoc ſanum ſit. *Eurydicen* Laomedontis matrem facit Apollodorus Lib. III. pag. 181.

d *Aſterie*] Rectè *Aſterope* Cl. Schefferus. Vid. cap. 84.

e *Diomedem Atlantis filium, ex eadem*] Notavit quidem Servius ad Æn. VIII. 130. traditum à quibuſdam (Eratoſthene certè, Scholiaſte Germ. & aliis) Steropes & Atlantis filium fuiſſe Oenomaum. Sed qui dicant Diomedem ex Atlante & Aſterope editum jam diu eſt, cum fruſtra quæſivi. Diomedes ille, qui ab equis devoratus eſt, Martis & Cyrenes filius dicitur Apollodoro Lib. II. pag. 95. & Tzetzæ Chil. I. 36. Albricus cap. 20. *Quo comperto, illuc Hercules acceſſit, & illum clavâ peremit, ipſum in paſtum iiſdem equabus ſuis appoſuit.* Equas facit Schol. Ariſtophan. in Ἐκκλησ. Confer Ælian. Animal. Lib. XV. 25.

f *Clytemneſtra*] Cap. 70. & 73. *Hypermneſtra* dicitur. Quod rectius eſt. Pauſan. Argol. Ὑπερμνήστρας μνῆμα Ἀμφιαράου μητρός.

g *Funebribus Peliæ*] Ita correxi & diſtinxi hunc locum ex ſententiâ Cl. Schefferi. Accidit enim hoc, cum ludos funebres Peliæ faceret Acaſtus. Vide Pauſan. p. 384. edit. Wechel. & noſtrum cap. 273.

h *Equæ ſuæ conſumſerunt*] E gloſſa irrepſiſſe hæc videntur Cl. Scheffero. Dubito, cum diſertim ab equabus ſuis eum eſſe abſumptum etiam alii ſcripſerint. Vide Palæph. cap. 26. Schol. Euripid. ad Phœniſſ. 1131. Ποτνιάδες. τὰς τοῦ Γλαύκου φησὶν, αἳ λυσσήσασαι κατέφαγον τὸν δεσπότην Γλαῦκον ἐν Ποτνίαις τῆς Βοιωτίας. Adde noſtrum cap. 273. Virg. III. Georg. 367.

i *Iaſonem*] *Iaſionem* emendat Cl. Schefferus ex Pauſaniâ. Atque ita quoque Diodorus Lib. V. pag. 322. noſter Aſtron.

lectra Atlantis filia. Salmoneus, qui fulmina [k] in quadriga sedens imitabatur, cum quadriga fulmine ictus.

CCLI. *Qui licentia Parcarum ab inferis redierunt.*

CERES Proserpinam filiam suam quærens. Liberpater ad Semelem matrem suam Cadmi filiam descendit. Hercules Jovis filius ad canem Cerberum educendum. Asclepius Apollinis & Coronidis filius. Castor & Pollux Jovis & Ledæ filii alterna morte redeunt. Protesilaus Iphicli filius, propter Laodamiam Acasti filiam. Alcestis [a] Pelei fi-

Astron. II. 4. Homer. Odyss. E. 125. cum Scholiast. suo, ut & Hesiod. in Θεογ. p. 309. Stephanus in Παρθεν. & alii appellant. *Iasius* est Virg. Æn. III. 168. *Iason*, ut heic Hygino, etiam Cononi cap. 21. Quomodo & 3. MSS. exhibent II. Astron. cap. 4. & 22. & Venet. anni 1485. cum Morell. codicibus. Ad eundem modum Atalantæ Arcadicæ pater, qui *Iasius* appellatur ab Hygino cap. 99. & Callim. Hymn. in Dian. vers. 28. Schol. Hom. Iliad. I. 544. *Iasion* est Æliano Var. Histor. Lib. XIII. cap. I. *Iasius* Apollodor. Lib. III. & Schol. Eurip. ad Phœn. vers. 152. *Iason* Apollon. Schol. Lib. I. 769.

k *In quadrigâ*] Ita rescripsi ex editione Schefferi, quæ vestigiis institit edit. Lugd. anni 1608. Micyllus & Commelinus dederant *in quadrigas*. Perperam, me judice. Adhæsit τὸ S ex voce proximè sequenti. Supra cap. 61. *Quadrigam sedens*. Apollodorus Lib. I. Καὶ βύρσας ἐξηρτημένας ἐξ ἅρματος μετὰ λεβήτων χαλκῶν σύρων. Volui antehac rescribere ἐξηρτημένας, hoc est, *de cursu suspensas*. Nunc video ex Palat. codice reponere Fabrum ἐξηρτημένας. quod præfero. Tzetzes eadem de re Chil. VII. 107. Ἐν βύρσαις τε καὶ λέβησι τοῖς δρόμοις τῶν ἁρμάτων Βροντὰς ἀπομιμούμενος Διὶ ἐκεραυνώθη. Interpres, *In pellibus atque Libycis cursibus equorum*. Ridiculè. Repone ex Apollodori Lib. I. λέβησι, hoc est, *lebetibus*. Sed occupasse hoc jam summum virum J. Fr. Gronovium monuit me quidam. Gratias habeo monitori. Peream, si sciverim. Cæterum *in quadrigâ* legebat etiam apud Hyginum Scioppius, cum in dissertatione de Stylo historico scriberet: *Hujus nota* (τῶν καπηλικῶν) *vox est* quadriga *pro curru quatuor equis juncto apud plebeium scriptorem Hyginum, qui dicit*, in quadrigâ sedere, *cum Cæsar, Cicero, Livius, & alii* quadrigas *dicant, quatuor equos junctos significantes; & inde* quadrigarum currus *apud eosdem*. Cum Hygino loquitur Fulgent. Mythol. Lib. I. *Huic quoque quadrigam adscribunt*. Et Schol. German. Erichthonio: *Hic primus currus homines junctis equis docuit similes quadrigæ solis facere*. Servium audiamus ad II. Æn. 272. BIGIS. *Secundum artem dixit, quæ exigit, ut quæ de pluribus constant, plurali tantum dicantur, ut*, bigas, quadrigas, mappas. *Sed hæc plerunque confundit auctoritas, ut Horatius*, ne sordida mappa. *Item Statius*, Rorifera gelidum tentaverat aëra biga. Nihil ergo causæ erat, cur *quadriga* barbarum esse pronunciaret Donatus; quanquam ille auctorem habet Varronem IX. L. L. Nec Philargyrius audivit Varronem ad Georg. III. 266. *Cum ad mimicum* (leg. *Isthmicum*) *certamen quadrigam duceret*.

Ad CAP. CCLI.

a *Pelei*] *Peliæ* scribendum, ut jam aliquoties monui. Vide cap. 243. Post hoc exemplum alterum inserit Barthius ex membranis: *Admetus propter Alcestin conjugem, quam Hercules ei restituit, vel Proserpina donavit*.

b *Vir-*

filia, propter Admetum conjugem. Theseus Ægei filius, propter Pirithoum. Hippolytus Thesei filius, voluntate Dianæ, qui postea [b] Virbius est appellatus. Orpheus Oeagri filius, propter Eurydicem conjugem suam. Adonis Cinyræ & [c] Zmyrnæ filius, voluntate Veneris. Glaucus Minois filius, restitutus à Polyido [d] Cœrani filio. [e] Ulysses Laertæ filius, propter patrem. Æneas Anchisæ filius, propter patrem. Mercurius Majæ filius, [f] assiduo itinere.

CCLII. [a] *Qui lacte ferino nutriti sunt.*

TELEPHUS Herculis & Auges filius ab cerva. Ægi-

b *Virbius*] Fabulam habes apud Ovid. Lib. xv. Met. Lactantius: *Quem* (Hippolytum) *Æsculapius Dianæ voluntate, cujus initio comes fuerat, reduxit ad superos. Hinc ab eadem Dianâ evocatus in nemus Aricinum, mortalitatem exuit. A converso itaque nomine Deus Virbius est nominatus.* Schol. Pers. ad Sat. vi. vers. 56. *Quatuor millibus ab urbe est Virbii clivus, qua iter est ad Ariciam, & ad nemus Dianæ, ubi Virbius colitur, id est Hippolytus, quod bis in vitam prolatus sit.* Negat hoc Horatius Lib. iv. od. 7. *Infernis neque enim tenebris Diana pudicum Liberat Hippolytum.* Vetus commentator: *Revocare quidem illum potuit, at immortalem facere non potuit: quia licet dicatur Hippolytus revocatus, non potuit tamen à Junone in hac luce teneri.* Quid *Juno* heic agit? Aliter hæc exhibet Badiana editio anni 1519. Cassiod. de Orthograph. cap. vi. *Alii Virbium Herebium, tanquam sit ἥρως ἀκεσσίκακος, alii Deum, qui viribus præsit; interpretantur.* De loco Horat. vide Tort.

c *Zmyrnæ*] Cl. Schefferus mallet *Smyrnæ*: Sed tueri se exemplis potest vulgata lectio. Ζμυρναίων pro Σμυρναίων in nummis quibusdam visitur, & *Zmyrnæorum* in Gruteri inscriptionibus, ut observavit Ampliss. Spanhemius in de Num. Præst. p. 75. Capella de litera Z. *Hac præponitur M literæ, ut Zmirna.* Confer Alciatum Parergon Lib. v. cap. 14. ubi de literæ Z pronunciatione agit, & Eustath. ad Hom. Iliad. pag. 164. qui multis ostendit antiquos Græcos Z in multis vocabulis pro Σ adhibuisse. Referenda huc *Lezbia* pro *Lesbia*, & *Zmaragdus* pro *Smaragdus*. quorum exempla ex Vett. Inscript. profert Pierius Valer. in vii. Æn. p. 137. ed. Steph.

d *Cœrani*] Ita rescripsi pro *Cærani*. Apollodorus Lib. iii. Πολύϊδος ὁ Κοιράνου. Palæph. cap. 27. Κατώρυξε δὲ τὸν Κοιράνου Πολύειδον. Atque ita noster ipse habet cap. 128. & 136. Perperam ergo Plutarchus in libello de Flum. p. 74. Εἰς τὴν ὕλην ἔδραμεν συνεπισπασθέντα μάντιν τὸν Κυράνου Πολύϊδον. Quod miror non vidisse doctissimum Maussacum.

e *Ulysses propter patrem*] Schefferus suspicatur scribendum, *propter matrem*. Sane cùm matre, non cum patre locutus est apud inferos. Vide Odyss. Λ. Forte scripsit *propter patriam*. Nam descendit χθόνιος ὢν τῷ νόστῳ, ut loquitur Tzetzes in Lycophr. pag. 112.

f *Assiduo itinere*] Hinc queritur apud Lucianum in Deorum Dialogis: *Soli omnium ne noctu quidem quietem agere licet. Sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, manniumque agere ducem.* Petron. *Mercurius, qui animas ducere & reducere solet.* Meritò ergo χθόνιος & ψυχοπομπὸς Græcis audit.

Ad CAP. CCLII.

a *Qui lacte ferino*] Notandum heic supra modum gavisam antiquitatem figmentis; ut & ortum miraculosum fa-

gisthus Thyestis & Pelopiæ filius ab capra. Æolus & [b] Boetus Neptuni & Menalippes filii, à vacca. Hippothous Neptuni & Alopes filius, ab equa. Romulus & Remus Martis & [c] Iliæ filii ab lupa. Antilochus Nestoris filius expositus in Ida monte, ab cane. Harpalice Harpalici regis [d] Amymneorum filia, à vacca & equa. Camilla Metabi regis Volscorum filia, ab equa.

CCLIII. *Quæ contra fas concubuerunt.*

IOCASTE cum Oedipo filio. Pelopea cum Thyeste patre. [a] Harpalice cum Clymenó patre. Hippodamia cum Oenomao patre. Procris cum [b] Erechtheo patre, [c] ex quo natus est Aglaurus. Nyctimene cum [d] Epopeo patre, rege Lesbiorum. [e] Menophrus cum Cyllene filia in Arcadia, & cum Bliade matre sua.

CCLIV. *Qua*

cerent, & se divinitus enutritos demonstrarent. Confer cum hoc capite, quæ habet Ælianus Histor. Variæ Lib. XII. 42.

b *Boetus*] Lege, *Bæotus*. Vide notas ad cap. 186.

c *Iliæ*] *Silviæ* legit Cl. Schefferus. Ego nihil mutem. Ilia enim Romuli mater & aliis dicitur. Vide Schol. Juv. ad Sat. I. v. 7. Sat. IX. 53. Sat. XI. 106. Hieron. Chron. Euseb. p. 45. Commentator vetus Horatii ad od. II. Lib. I. *Variæ poëtarum de Iliâ opiniones sunt. Ea autem mater Romuli fuit, quem ex Marte susceperit.* Et ad Sat. 2. Lib. I. *Ilia mater fuit Romuli & Remi.* Solin. cap. 2. *Nam, ut affirmat Varro, auctor diligentissimus, Romam condidit Romulus, Marte genitus & Rhea Silvia; vel ut nonnulli, Marte & Ilia.* Tibull. Lib. II. eleg. 5. *Te quoque jam video, Marti placitura sacerdos, Ilia, Vestales deseruisse focos.* Adde Horat. Lib. IV. od. 8. Sidon. carm. 2. Tzetzes in Lycophron. p. 184. ed. Steph. Σιλβίαν, ἢ Ῥέαν Ἴλιαν ἱέρειαν τῆς Θεᾶς Ἑστίας ποιεῖ. Rectius Ἴλιαν scribit Conon cap. 48. Nec aliam, puto, quam matrem Romuli intellexit apud Charisium Lib. I. Ennius: *Ilia dia nepos, quas ærumnas tetulisti.* Augustin. C. D. XVIII. 21. *Numitoris filiam Rheam, quæ etiam Ilia vocabatur, Romuli matrem.* Nota Iliam eum cum Conone facere Numitoris filiam, id quod & Servius facit ad Æn. VI. 777.

d *Amymneorum*] Servius ad Æn. I. 321. *Amymoniorum.* qui & hoc ibidem addit, *Ita nutritum dicunt, ut ipse Camillam à Metabo facit.* Vide supra cap. 193. Ex Serviano commentario ad Æn. XI. 543. tollam in transcursu mendam haud tolerabilem. *Statius Tullianus*, inquit, *de vocabulis rerum libro primo ait dixisse Callimachum apud Camillum appellari Mercurium* &c. Scribe, Tuscos Camillum appellare Mercurium. Sunt ista deprompta ex Macrob. Satur. Lib. III. cap. 8.

Ad CAP. CCLIII.

a *Harpalice*] *Harpalyce* scribendum. Historia est apud Parthenium cap. 46.

b *Erechtheo*] Ita reposui pro *Erichthea*. Monui jam ad cap. 46.

c *Ex quo natus est Aglaurus*] Pro glossemate hæc habet Cl. Schefferus. Ego ut non pauca alia, ita & hoc inter aliis indicta numerandum censeam. Nam de Procridis cum patre concubitu altum quoque apud alios silentium.

d *Epopeo*] An *Nycteo*? Tollius. Ita sane vult Lactant. Arg. Lib. II. Met. fab. 9.

e *Menophrus*] *Menephron* scribendum ex Ovid. Lib. VII. Met. 387. Monuit id jam Micyllus.

CCLIV. *Quæ piiſſimæ fuerunt, vel piiſſimi.*

ANTIGONA Oedipi filia Polynicem fratrem ſepulturæ dedit. Electra Agamemnonis filia, in fratrem Oreſtem. Iliona Priami filia, in fratrem Polydorum, & parentes. Pelopea Thyeſtis filia in patrem, ut eum vindicaret. Hypſipyle Thoantis filia patri, cui vitam conceſſit. [a] Chalciope filia patrem non deſeruit, regno amiſſo. Harpalice Harpalici filia, in bello patrem ſervavit, & hoſtem fugavit. Erigone Icari filia, patre amiſſo, ſuſpendio ſe necavit. Agave Cadmi filia, in [b] Illyrica Lycotherſen regem interfecit, & patri ſuo regnum dedit. Xantippe [c] Myconi patri incluſo carcere lacte ſuo alimentum vitæ præſtitit. Tyro Salmonei filia propter patrem filios ſuos necavit. In Sicilia cum Ætna mons primum ardere cœpit, Damon matrem ſuam ex igne rapuit. Item [d] Pythia patrem, Æneas item in Ilio Anchiſem patrem humeris & Aſcanium filium ex incendio eripuit. [e] Cleops & Bitias Cidippæ filii. Cidippe ſacerdos Junonis Argivæ, cum boves in paſtionem miſiſſet, neque ad horam, qua ſacra [f] in monte ad templum Junonis duci & fieri deberent, apparerent, & [g] eſſent mortui: quæ niſi ad horam ſacra facta

Ad CAP. CCLIV.

a *Chalciope*] Ita repoſui pro *Calciope* ex Gr. Χαλκιόπη.

b *Illyricâ*] Scripſerim *Illyrico* vel *Illyriâ* ex cap. 240.

c *Myconi*] *Cimoni* ex Valer. Max. Lib. v. 2. reponit Micyllus. Ego contra Valerium ex Hygino correxerim. Nam Cimon ille Valerianus ex Cimonis Athenienſis exemplo, quod proximè ſequitur, natus videtur.

d *Pythia*] *Pinthias*, vel potius *Phintias*, ut placet Salmaſio ad Solinum, Turnebo Adverſ. xx. 13. Scaligero ad Manil. pag. 171. Sed terminatione *As* nihil opus. Æquè enim rectè qui Φιντίας eſt Græcis, Latinè *Phintia* dicitur, ac *Phintias*, ut *Perdicca*, *Mida*, *Pelia*, & ſimilia. Vide virum ſummum Gron. ad Sen. Med. vers. 101. Cæterum quod Hyginus Damoni & Phintiæ, id Anapo & Amphinomo; quod Mœro & Selinuntio, id Damoni & Phintiæ alii tribuunt, ut præter Micyllum etiam Salmaſius notavit.

e *Cleops & Bitias*] A Cicerone 1. Tuſc. Theon. in Progymn. Herod. Lib. 1. Luciano Charonte, Servio ad Georg. III. 532. & Philargyrio ad ejuſdem Libri v.530. Triclinio in Trachin. Sophoclis vers. 1. *Cleobis* & *Biton* nominatur.

f *In monte*] In monte ergo erat illud templum: vel legendum *de more*. Bubus enim uſi videntur plerunque, cum ſacrorum cauſa ad templa veherentur. Propert. Lib. iv. el. 1. *Ducebant macra vilia ſacra boves*.

g *Eſſent mortui*] Peſtilentia ſcilicet, quæ tunc temporis Atticam affligebat.

cta essent, sacerdos interficiebatur. Inter quam trepidationem Cleops & Bitias pro bubus sub jugo se junxerunt, & ad fanum sacra, & matrem Cidippem in plaustro duxerunt: sacrificioque peracto, Cidippe precata est Junonem, si sacra ejus caste coluisset, si filii adversus eam pii fuissent, ut quicquid bonum mortalibus posset contingere, id filiis ejus contingeret. Precatione, peracta, plaustrum & matrem filii domum reduxerunt, & [h] fessi somno acquieverunt. At Cidippe diligenter agnovit nihil esse melius mortalibus, quam mori: & ob hoc obiit voluntaria morte.

CCLV. *Quæ impiæ fuerunt.*

SCYLLA Nisi filia patrem occidit. Ariadne Minois filia fratrem & filios occidit. Progne Pandionis filia filium occidit. Danaides conjuges suos patrueles occiderunt. Lemniades in Lemno insula patres & filios occiderunt. Harpalice Clymeni filia filium, quem ex patris concubitu pepererat, occidit. [a] Tullia Romanorum super paren-

h *Fessi somno acquierunt*] Revera dormierunt, sed non rursus evigilarunt, ut narrat Herodotus; atque ita somno mortem junxerunt. Eleganter Quintilianus declam. 2. *Tanquam per illam quietem transierit in mortem.* Cicero: *Post epulas adolescentes somno se dedisse, & mane esse inventos mortuos.* Palæphatus cap. 51. ubi hanc fabulam exequitur: Τύπος ἦν ὁ αὐτὸς, (μισθὸς) ἐκ τοῦ βίου τέρματα γενόμενος. Hyginus ita hæc narrat, quasi ex κοιμήσεως ὕπνου collegisse κοίμησιν θανάτου Cydippen velit. Imago enim mortis somnus, de quo Senec. Hercul. Fur. 1076. *Pavidum leti genus humanum Cogis longam discere noctem.* Mortis speculum vocat Tertull. de Anim. cap. 50. Maximinianus Eleg. 1. *Ipsa etiam cunctis requies gratissima somnus.* Etsi non valde est necesse, non male tamen isto versu scriberes *somni.* Vel *ipse* pro *ipsa.* Curtius Lib. VI. 10. *Unde proditori tam alta quies somni?* B. Joann. cap. XI. 13. Ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. 1. Reg. 26. Καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ καθεύδων ὕπνῳ ἐν λαμπήνῃ. Ὕπνον ἀνάπαυσιν appellat Homeri Schol. ad Iliad. I. 709. De κοιμήσεως mortis Hieron. Lib. 1. Epist. Sel. 7. *Venerabilis Paula confectus sum dormitione.* & Lib. III. *Dormivit sancta & beata Paula* VI. *Kal. Feb.* Jobi cap. XIV. 12. *Sic homo cum dormierit, non resurget.* Corippus Lib. 1. *Requiescere somno Credere quod possis, non duro funere corpus.* Confer Nepot. Hannib. cap. 13. Drusii Schol. in Jobi cap. III. vers. 3. Eleganter Chrysol. Serm. LIX. *Quoties dormis & vigilas, toties moreris & resurgis.*

Ad CAP. CCLV.

a *Tullia Romanorum*] Sic & cap. 256. *Romanorum Lucretia*, pro *Romana.* Justin. Lib. 11. cap. 2. & 7. *Alexander Lyncestarum*, pro *Lyncestes.* Quod quanquam mutatum eunt homines docti, forte tueri se tamen hoc poterit exemplo, vel certè hellenismo. Herodotus Lib. 1. pag. 27. edit. Bas. Αἴχμις τῶν ἀγαθοεργῶν καλεομένων Σπαρτιητέων. pro εἷς τῶν &c. *unus Spartiatarum, qui benefici vocantur,* Lactantius fab. XI. Lib. IV. Me-

rentis corpus currum duxit, unde [b] vicus ſceleratus eſt dictus.

CCLVI. *Quæ caſtiſſimæ fuerunt.*

Penelope Icarii filia uxor Ulyſſis. Euadne [a] Philacis filia conjunx Capanei. Laodamia Acaſti filia conjunx Proteſilai. Hecuba Ciſſei filia uxor Priami. Theonoe Theſtoris filia uxor Admeti. Romanorum Lucretia Lucretii filia, conjunx Collatini.

CCLVII. *Qui inter ſe amicitia junctiſſimi fuerunt.*

Pylades Strophii filius cum Oreſte Agamemnonis filio. Pirithous Ixionis filius cum Theſeo Ægei filio. Achilles Pelei filius [a] cum Patroclo Menœtii filio. Diomedes Tydei filius cum Sthenelo Capanei filio. Peleus Æaci filius cum Phœnice Amyntoris filio. Hercules Jovis filius cum Philoctheta Pœantis filio. Armodius & Ariſtogiton [b] more fraterno. In Sicilia Dionyſius tyrannus crudeliſſimus cum eſſet, ſuoſque cives cruciatibus interficeret, Mœros tyrannum voluit interficere: quem ſatellites cum deprehendiſſent, armatum ad regem perduxerunt. qui interrogatus, reſpondit ſe regem voluiſſe interficere. quem rex juſſit crucifigi. à quo Mœrus petit [c] tridui commeatum, ut ſororem ſuam nuptui collocaret, & daret tyranno Selinuntium amicum ſuum & ſodalem, qui

Metam. *Salmacis Naiadum.* Et XVI. Lib. XIV. *Pomona Hamadryadum.*

b *Vicus ſceleratus*] Vide Liv. Lib. 1. 48. & Freinsh. ad Flor. Lib. 1. cap. 12.

Ad CAP. CCLVI.

a *Philacis filius*] Supra cap. 243. eſt *Philaci filia.* Quod eſſet ex Gr. Φύλακος. Sed Phylacum Euadnæ patrem fuiſſe non inveni, qui diceret, Videtur *Iphidis* ſcribendum. Vide notas ad cap. 243.

Ad CAP. CCLVII.

a *Cum Patroclo*] Vide Schol. Hom. ad Iliad. M, vers. 1.

b *More fraterno*] Cl. Tollius mallet, *amore fraterno.*

c *Tridui commeatum*] Barthius heic notat: *Commeatus eſt, quod itineri utile eſt & neceſſarium.* Tu audi potius Feſtum in *remeare. Commeatus dari dicitur, id eſt, tempus, quo ire & redire commodè quis poſſit.* Minutius Felix: *Horarum ſaltem permiſſo commeatu.* Inter-

qui ſponderet eum tertio die [d] venturum. cui rex indulſit commeatum ad ſororem collocandam, dicitque rex Selinuntio, [e] ut niſi ad diem Mœrus veniret, eum eandem pœnam paſſurum, [f] & dimitti Mœrum. Qui collocata ſorore cum reverteretur, repente tempeſtate, & pluvia orta, flumen ita increvit, ut nec tranſiri, nec transnatari poſſet. Ad cujus ripam Mœrus conſedit, & flere cœpit, ne amicus pro ſe periret. [g] Phalaris autem Selinuntium crucifigi cum juberet, ideo quod horæ ſex tertii jam diei eſſent, nec veniret Mœrus. cui Selinuntius reſpondit, diem adhuc non præteriiſſe. Cumque jam & horæ novem eſſent, rex jubet duci Selinuntium in crucem. Qui cum duceretur, vix tandem Mœrus, [h] liberato flu-

terpres vetus Hiſtor. Apollon. Tyrii: *Juvenis conturbatus, accepto commeatu, navim conſcendit, tendens in patriam Tyrum.* Commeatum dicit triginta dierum ſpatium, intra quod rediret. Quintil. Declam. XVI. *Ut tam abrupti commeatus diem contra tot incerta promitterem.* Dicitur ita etiam diſceſſus ab officio ad tempus. Plin. Lib. III. ep. 4. *Cum in Thuſcos excurriſſem, accepto, ut præfectus ærarii, commeatu.* Apulei. 11. Mileſ. *Militia brevem commeatum indulſit.* Confer quæ de hac voce notavit vir ſummus Gronov. ad Sen. III. de irâ cap. 21. Pamelius ad Cyprian. Lib. 1. epiſt. 34.

d *Venturum*] Malim, *reventurum.* Gloſſ. Steph. *Revenit*, παλινδρομεῖ. Utitur eo verbo aliquoties Plautus, ut & Solinus cap. 26. Apul. IX. Met. *Reveni Larem meum.* Unde *reventus* pro reditu in Moreto Suevii apud Macrob. Lib. II. cap. 14. Forſit. tamen *venire* pro *redire* uſurpavit ut Lucas Euang. cap. XIX. 13. Πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. Imo *venire* pro *redire* etiam Phædrus dixit Lib. IV. cap. 21. *Venire in patriam voluit curſu Pelagio.*

e *Ut niſi*] Præferam *quod niſi.* Sed rectius deleas τὸ *ut.*

f *Et dimitti Mœrum*] Cl. Schefferus emendat, *dimittit.* Quid ſi dicamus pro futuro eſſe poſitum præſens? Cap. 68. *Oppidum ex clade liberari*, pro *liberandum eſſe.* Cap. 98. *Eam Achilli in conjugium dari*, pro *datum iri.* Vide quæ præterea notavi ad cap. 41.

g *Phalaris*] Atqui modo Dionyſium appellaſti. Ergo *Phalaris* poſitus κατ' ἐξοχὴν pro Tyranno, ut apud Petron. *Hannibal* pro capitali hoſte, vel, ut quidam volunt, verſuto & callido. Ambo quidem Siciliæ tyranni fuere, ſed Ὁ Φάλαρις παλαίτερος ἐπὶ τῷ Πυθαγόρᾳ, ὁ δὲ Διονύσιος Πλάτωνι συνοχεῖς, ut loquitur Tzetzes Chil. XIII. 471. Ita mox rurſus *Phalarim* appellat, qui *Hipparchus* erat, ut notum eſt ex Ælian. Var. Hiſt. Lib. XI. 8. Talia ſunt iſta apud Vellejum Lib. II. 18. *Odio in Romanos Hannibal.* Apud Sueton. Cæſ. 1. *Cæſari multos Marios ineſſe.* Apud Juven. Sat. XIV. 4. *Et Catilinam Quocunque in populo videas.* Apud Plautum Pſeudolo: *Ut ervitas mihi nomen commutet meque ut prædicet Lenone ex Ballione regem Iaſonem*, hoc eſt, regem ditiſſimum. Pertinet & huc vel inprimis illud in verſiculis, qui à Juvenalis Scholiaſte ad Sat. VI. vers. 611. referuntur. *Quo rabidum Phalarim noſtro de rege dediſti.* Lactant. Lib. III. cap. 19. *Si nihil intereſt, utrumne Ariſtides ſit aliquis, an Phalaris? Utrum Cato, an Catilina?* Conf. Voſſ. Orat. IV. pag. 175.

h *Liberato flumine*] H. e. ſuperato. Frontinus Lib. IV. cap. 7. & 38. *Cum à Theſſalis in fugam verſus flumen liberaſſet.* Vide quæ ad eum locum annotavit vir doctiſſimus Samuel Tennulius, & Salmas. ad Solin. pag. 11.

flumine, consequitur carnificem, exclamatque [i] à longe: [k] Sustine carnifex, adsum [l] quem spopondit. Quod factum regi nunciatur. Quos rex ad se jussit perduci, rogavitque eos, ut se in amicitiam reciperent, vitamque Mœro concessit. [m] Armodius & Aristogiton, idem in Sicilia [n] eundem Phalarim Armodius cum vellet interficere, simulationis causa scrofam porcellos habentem occidit; & venit ad Aristogitonem amicum suum ense sanguinolento, dicitque se matrem interfecisse, rogatque eum ut se celaret: qui cum ab eo celaretur, rogavit Aristogitonem, ut progrederetur, rumoresque qui essent de matre sibi [o] renuntiaret * nullos esse rumores: qui vespere [p] ita litem contraxerunt, ut alius alio potiora ingererent: nec ideo Aristogiton voluit objicere, cum matrem interfecisse. Cui Armodius patefecit, se scrofam porcellos habentem interfecisse, & ideo matrem dixisse. cui indicat se regem vel-

i *A longè*] Ἀπὸ μακρόθεν. B. Marcus cap. xv. 40. ἦσαν δὲ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι. *De longe aspicientes* Vet. interpres. Et Luc. xvii. 12. *Steterunt à longe.* Augustin. Soliloq. cap. 35. *Cujus lumen à longè irradiat.* Et, *A longè te videmus.* Auctor Ovid. Vetulæ, *Ditior à longè.* Chrysol. Sermon. p. 49. *Videns Jesum à longè cucurrit. De longinquo* diceret Cyprianus; cujus est Sermon. v. *Deus approximans, non Deus de longinquo.* Schol. Stat. Lib. ii. Theb. 558. *De longe esset timor, ne à tergo circumveniretur.* Esai. x. 3. *In die visitationis & calamitatis de longe venientis.*

k *Sustine*] H. e. exspecta. Interpres vetus Siracidæ cap. vi. 19. *Sustine bonos fructus illius.* In Græc. est ἀνάμενε. Vel *differ.* Apulejus Apolog. *Sustine paulisper, quæ sequuntur.* Senec. Thyest. 1046. *Sustine, infelix manum.* Hippol. 794. *Dum spectat celeres sustinuit vias.* Sed prius præferam. *Sustineo* est Græcum ὑπομένω. At id non tantum *tolero*, sed & *exspecto* significat. Hinc utroque significatu etiam *sustineo* venit Latinis. Vetus interpres Psalm. xxiv. *Qui sustinent te, non confundentur.* In Gr. est, Οἱ ὑπομένοντές σε. Actor. xx. 5. *Sustinuerunt nos Troade.* Gr. Cod. Ἔμενον ἡμᾶς. Matth. xxvi. 38. *Sustinete hic.* In Gr. est μείνατε.

l *Quem spopondit*] Ita rectè Micyllus & Commelinus ediderunt. Tangit hanc fabulam Manilius Lib. ii. *Optavitque reum sponsor non posse reverti, Sponsoremque reus timuit, ne solveret ipsum.*

m *Armodius & Aristogiton, idem*] Cl. Schefferus legit & distinguit. *Item Armodius & Aristogiton. In Siciliâ* &c. Subaudire jubet lectorem ex præcedentibus, *amicitiâ conjunctissimi fuerunt.* Ego tria ista vocabula *Armodius & Aristogiton* è margine in textu irrepsisse censeo. Jam enim eorum mentio initio capitis facta est. Lego itaque *vitamque Mœro concessit. Item in Sicilia* &c. De Armodio & Aristogitone videndi Lucianus Paras. pag. 374. Tom. ii. Plin. Lib. vi. 23. Ælianus loco modo laudato, Apostolius Cent. viii. 71. Pausan. Atticis, Thucyd. Lib. vi.

n *Eundem Phalarim*] Atqui non idem erat, sed Hipparchus, ut jam dictum est.

o *Renunciaret * nullos esse rumores*] Barthius legit, *renunciaret: ait nullos esse rumores.*

p *Ita litem contraxerunt*] Cl. Schefferus corrigit, *irâ ita litem contraxerunt.* Non puto esse necesse.

velle interficere: rogatque eum, ut sibi adjutorio esset. Qui cum ad regem interficiendum venissent, deprehensi sunt à satellitibus armati, & cum perducerentur ad tyrannum, Aristogiton à satellitibus effugit. Armodius autem solus cum perductus esset ad regem, quærerentque ab eo, quis ei fuisset comes, ille ne amicum proderet, linguam dentibus sibi præcidit, eamque regis in faciem inspuit. Nisus cum Euryalo suo, pro quo & mortuus est.

CCLVIII. *Atreus & Thyestes.*

ATREUS & Thyestes germani cum in dissensione sibi nocere non possent, in simulatam gratiam redierunt: qua occasione Thyestes cum fratris uxore concubuit. Atreus vero ei filium [a] epulando apposuit: [b] quæ sol ne pollueretur, aufugit. [c] Sed veritatis hoc est: Atreum apud

Ad CAP. CCLVIII.

a *Epulando*] Melius foret *epulandum*. pro quo cap. 176. dixit *in epulo*. Cap. 206. *in epulis*. Cap. 41. *ad epulandum*. Totum hoc caput pœne iisdem verbis legitur apud Servium ad Æn. I. 572. ut alterum ex altero exscripsisse hanc fabulam palam sit. Atqui ibi *epulandum* habes, non *epulando*. Ut & apud Schol. Horat. ad od. 16. Lib. 1, & in Artem Poët. ubi etiam eadem leguntur. Calculum præterea dat & Lactant. in I. Thebaid. Statii.

b *Quæ sol ne pollueretur aufugit*] Servius habet: *Quæ sol ne videndo pollueretur, radios ab eâ civitate detorsit*. Distinguo locum ita: *Quæ sol, ne pollueretur, aufugit*. *Aufugere aliquid* satis Latinè dicitur, ut nihil necesse sit confugere ad ellipsin. Cicero II. de Nat. Deor. *Andromeda aufugiens conspectum mæsta parentis*. Propert. Lib. I, el. 9. *Quisquis es, assiduas aufuge blanditias*. Petronius: *Aufugi judicium*. Chrysol. Serm. XXXVII. *Formam propriæ deitatis aufugit*. Ita & ἀποδιδράσκειν τι dicunt Græci. Tzetzes in Hesiod. ἀποδιδράσκουσι αὐτὸ τὸ ἀτελὲς καὶ ποιμενικὸν σεληνέβιον. Et ἀποδρᾶν. Proclus: Τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν ἀποδράντες. Horatianus Scholiastes in hac fabulâ ad od. 16. Lib. 1. *Quod scelus & sol fugisse narratur*. Orosius Lib. 1. 12. *Quod etiam astra fugisse dicuntur*. Lactantius in Arg. Thyestæ Senecæ: *Super quo scelere sol indignatus à Mycenis aufugit*. Thyestis umbra apud Sen. Agam. vers. 56. *Phœbum moramur. reddo jam mundo diem*. Confer vers. 296. & 908. Solem putabant veteres & rebus hominum honestis exhilarari, & eorundem turpibus nefariisque factis commaculari. Vide differentem hac de re Petrum Victorium Var. Lect. Lib. XXIV. 18. Ita Minervam scribit Homeri Scholiastes ad Iliad. N. vers. 66. imaginis suæ oculos avertisse à nefando Cassandræ raptu. De lunâ Petron. *Et lucem sceleri subduxit*. Ovid. X. Met. 448. *Ad facinus venit illa suum: fugit aurea cœlo Luna* &c. Si quid mutandum putes, lege, *Quo sol ne pollueretur*. Atque ita habet Lactantius.

c *Sed veritatis hoc est*.] Pro adjectamento scioli alicujus hæc habet Cl. Schefferus. Sed apud Servium eadem legas, ut & apud veterem commentatorem Horatii in Artem pag. 625. edit. Cruquii; cujus verba adscribam. *Quod ideo fingitur, quia Thyestes fertur reperisse rationem deliquii solis, & quare eclipsis contingat: quo frater comperto, inde recessit*.

Ad

apud Mycenas primum solis eclipsim invenisse: cui invidens frater, ex urbe discessit.

CCLIX. *Lyncus.*

LYNCUS [a] rex Siciliæ fuit, qui missum à Cerere Triptolemum, ut hominibus frumentum monstraret, susceptum hospitio, ut in se gloriam tantam [b] migraret, interimere cogitavit. Ob quam rem irata Ceres, eum convertit in lyncem varii coloris, [c] ut ipse variæ mentis extiterat.

CCLX. *Eryx.*

[a] ERYX Veneris & Butæ filius fuit, qui occisus ab Hercule est. monti ex sepultura sua nomen imposuit, in quo Æneas [b] Veneris templum constituit. in hoc autem monte dicitur etiam Anchises sepultus, licet secundum Catonem [c] ad Italiam venerit.

CCLXI. *Aga-*

Ad CAP. CCLIX.

a *Rex Siciliæ*] Micyllus: *Scythiæ fortasse legendum. Sic enim & Bocatius legit.* Rectè. Vide Servium ad Æn. I. 377. Ubi omnia etiam hujus capitis habes, ut jam observavit Cl. Schefferus. Firmari potest emendatio illa ex Ovid. v. Met. vers. 649. *Scythicas advertitur oras, Rex ibi Lyncus erat.* Cubat ergo in eodem mendo Lactant. ad IV. Theb. 658. *Ad Lycum Siciliæ regem venit.* Scrib. *Lyncum Scythiæ.*

b *Migraret*] H. e. transferret. Titinnius: *Quot pestes, senia, & jurgia semet ædibus emigrarunt.* Haimo in Amos cap. 6. *Secundum historiæ veritatem de Judæis dicit, qui in captivitatem transmigrati sunt.* Fulg. Lib. III. Myth. 10. *Secretis inferis transmigratur.* Sic legas in lemmate canon. Eccles. Concil. Chalced. Exigui num. 20. *Quod minime cleros transmigrari conveniat.* Psalm LI. vers. 5. *Emigrabit te tabernaculo tuo.* Tertull. de Cor. Mil. cap. I. *Nec dubito quosdam scripturas emigrare.*

c *Ut ipse variæ mentis exstiterat*] Eleganter Lactantius: *In feram sui nominis conversus morum suorum colore distinctus est.* Confer Argum. Lib. I. fab. 6.

Ad CAP. CCLX.

a *Eryx Veneris*] Et hæc quoque apud Servium ad Æn. I. vers. 574. legas. Alii Erycem Neptuni & Veneris faciunt filium, ut idem Servius cum prædicto loco, tum ad Æn. v. 24. annotat.

b *Veneris templum constituit*] An Veneri? Servius habet: *In quo matri fecerat templum, quod Æneæ adscribit Poëta.* Lib. v. puta, vers. 759. Vide notas ad cap. 40.

c *Ad Italiam venerit*] Eadem habes apud Servium. Eutrop. II. *Is mox ad Italiam venit.* Et sic passim ille pro *in Italiam*, ut & Servius. Vide eum ad Georg. III. 152. Æn. I. vers. 5. & VII. 207. &c. Vellej. Lib. II. 120. *Mittitur ad Germaniam.* Vet. Interpres Actor. XX. 2. *Ad Græciam venit.* Sic *à* pro *ex* apud Flor. I. 24. *Allatas à Græciâ leges.* Justin. Lib. I. 24. *A Siciliâ exercitum in Italiam trajecisse.* XII. 14. *Se quoque à Macedoniâ evocatum arbitrabatur* &c. Vet. interpret. Actor. VI. 9. *Qui erant à Ciliciâ & Asiâ.* Et *de* apud Phryg. Daretem: *Si Alexander sibi uxorem de Græciâ adduxisset.* Varias variorum sententias de Anchisæ morte Var. Lect. XIII. 3. congessit Muretus. Sed hoc

CCLXI. *Agamemnon, qui ignarus Dianæ cervam occidit.*

CUM de Græcia ad Aulidem Danai venissent, Agamemnon Dianæ cervam occidit ignarus: unde dea irata, flatus ventorum removit. Quare cum nec navigare possent, [a] & pestilentiam sustinerent, consulta oracula dixerunt, Agamemnonio sanguine esse placandam Dianam. Ergo cum ab Ulyxe, per nuptiarum simulationem, adducta Iphigenia in eo esset ut immolaretur, numinis miseratione sublata est, & cerva supposita, & translata ad Tauricam [b] civitatem, regi Thoanti [c] tradita est, sacerdosque facta, *[d] ductum ne Dianæ secundum consuetudinem statutam humano sanguine numen placaret, cognovit fratrem

jam fecerant ante ipsum Schol. Hom. ad Iliad. N. 459. Eustath. ad Iliad. M. pag. 850. ed. Bas. Conon. cap. 46. Cæterum in Italiam venisse Anchisen præter Catonem etiam Strabo & Dionysius tradunt.

Ad CAP. CCLXI.

a *Et pestilentiam sustinerent*] Servius ad Æn. II. 116. unde hæc omnia desumpta videntur, habet: *Nec pestilentiam sustinerent.* Quod præfero. Est enim *non sustinere* idem quod *pati non posse.* Cap. 104. *Quò se Laodamia dolorem non sustinens immisit.* Horat. Od. 9. Lib. I. *Nec jam sustineant onus.* Apul. Milef. VII. *Moram non sustinens.* Ambros. Serm. I. *Amaritudinem Judæ minimè sustinentes.* Phædrus III. cap. 9. *Nec gloriantis sustinet fratris jocos.* & II. *Iræ furentis impetum non sustinens.* Just. Lib. V. cap. I. *Sive conscientiam sive indignitatem vel non ferens.* Et Lib. 38. cap. 9. *Non ferens captivitatem.* Ovid. III. Trist. el. 3. *Nec cœlum patior.* III. Art. A. 583. *Dulcia non ferimus.* Lactant. Argum. Met. Ovid. VII. 26. *Cum ejus absentiam ferre non posset.* Gregor. Dial. pag. 93. *Famis periculum ferre non poterat.* Pro quibus meliores mallent, *ferret & ferebat.* Latinissimè in mediâ barbarie Isidor. de vita & morte Sanct. cap. 3. *Non ferens angustias.*

b *Civitatem*] *Regionem* habet Servius, quod idem est. Civitas enim pro regione nonnunquam ponitur. Vellej. I. 3. *Eam regionem armis occupavit, qua nunc ab ejus nomine Thessalia appellatur, ante Myrmidonum civitas appellata.* Justin. XXXVIII. cap. 9. *In Hyrcaniam pœnalem sibi civitatem revertitur.* Et Lib. XLI. cap. 4. *Duarum civitatium imperio præditus.* h. e. Parthorum & Hyrcanorum. Schol. Horat. in Artem cum Servio: *Ara Dianæ fuit apud Scythopolitas in Taurica regione, ubi advenæ immolabantur.*

c *Tradita est, sacerdosque facta*] Lego & distinguo. *tradita est. Sacerdosque facta Dictynna Dianæ, cum secundum* &c.

d *Dictus Dianæ*] Princeps editio habet *Dictumne.* Unde faciendum esse patet *Dictynnæ.* Exercuit hic locus viros doctissimos. Communicabo tecum, quæ duo ex illis super eo ad me miserunt. Alter eorum ita censebat: *Cum etiam hæc ex Servio descripta esse constet, ibique legatur* sacerdosque facta Ortiæ Dianæ, *nullum mihi est dubium, apud utrumque idem nomen esse reponendum, quod diversimodè à librariis eorum fuit corruptum, sicuti in Triptolemi fabula ex* Celeo *apud Hyginum fecerant* Peleum, *apud Servium* Cephalum. *Prorsus censeo legendum utrobique* Tauricæ Dianæ. *Originem erroris deprehendisse me*

trem Orestem. qui accepto oraculo, [e] carendi * sororis causa cum amico Pylade Colchos petierat, [f] & cum occiso Thoante simulacrum sustulit, absconditum fasce ligno-

me reor. Scilicet duæ priores literæ perierunt, quia eadem erant ultimæ præcedentis vocabuli, quo genere mendi nihil esse usitatius omnes norunt, qui Critica scripta legere non fastidiunt. Ita ex residuis URICÆ *in Servio facili mutatione natum est* ORCIÆ *vel* ORTIÆ, *in Hygino* DICTUS. Tauricam *certè omnes hanc Dianam vocant. Et si maximè in Hygino locum haberet* Dictynnæ, *quod tamen non existimo, quid faciemus Servio, in quo etiam vestigia vulgatæ lectionis illud planè respuunt.* At alter *Oria Diana* Servio restituendum putabat. Ut & ipsum audias excerpam ex ejus literis, quæ huc faciunt: *In Servio quæsivit quidam his diebus quid esset* Diana Ortia Lib. 11. Æn. v. 116. Sacerdos facta Dictynnæ, vel, ut quidam volunt, Orthiæ Dianæ, *ut habet editio Commelini:* Sacerdosque facta Dictynnæ Dianæ, *ut Servius vetus:* Sacerdosque facta Ortiæ Dianæ, *ut Servius Danielis. Respondi legendum videri,* Sacerdosque facta Dictynnæ Dianæ vel Oriæ. *Nam verba*, ut quidam dicunt, *procul dubio sunt à descriptore vel emendatore aliquo. Quid autem est* Diana Oria? *montana. Hanc meam lectionem probabam loco Euripidis ex principio Iphigeniæ in Tauris, ubi Iphigenia ipsa ita invocat Deam suam:* Ὦ παῖ τῆς Λατοῦς Δίκτυνν᾽ Οὐρεία. Quod ad priorem attinet emendationem, convenit illa quidem cum historiâ, sed non item cum principe editione hujus mythologiæ, quæ disertim *Dictumne*, ut dixi modo, præfert. Nec τὸ *Orthia*, quamvis valde acutè excogitatum sit illud *Oria* à viro doctissimo, in Servio mutaverim, cum Ὀρθίαν Dianam in eâ voce agnoscat Hesychius, Plutarchus in Libell. de Flum. p. 15. Orpheus initio Dianæ, & Pausanias in Laconicis, immo in Arcadicis hoc amplius non aliam esse eam à Tauricâ ostendat. Quo accedit, quod Ἀρκαδία Λακώνων fuerit, ut scribit Tzetzes in Lycophronem pag. 95. ed. Steph. Quod ideo addo, quia *Orthiam* dictam Dianam ἀπὸ τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ χωρίῳ, ait Hesychius. Etiam Ὀρθωσία dicta fuit. Tzetz. in Lycophron. pag. 152. Κυδωνία ἢ Θρασιὰ ἐπίθετα Ἀθηνᾶς, ὡς ἢ Ἀρτέμιδος Δίκτυννα παρὰ Κρησίν, Οὖπις παρὰ Θρᾳξίν, Ὀρθωσία παρὰ Ἀρκάσιν ἀπὸ ὄρους Ὀρθωσίου Λακωνικοῦ. Confer Etym. in eadem voce. Τὸ Λακωνικοῦ in Tzetze mutaverim in Ἀρκαδικοῦ. Ita enim cum Hesychius, tum ipse p. 137. Ὀρθωσία ἡ Ἄρτεμις, ἀπὸ Ὀρθωσίου ὄρους Ἀρκαδικοῦ. Sed Dictynna non dicebatur, quæ erat in Tauris, sed *Taurica* & Ταυροπόλος. *Dictynnam* & *Britomartin* Cretenses eam vocabant. Vide præter Tzetz. Pausan. pag. 141. ed. Wechel. & Hesychium in Βριτόμαρτις. Euripides usus videri potest antonomasia poëtis familiari, quâ epitheton pro nomine κυρίῳ usurpant. Scribere ergo debuit Servius, *Taurica vel Orthia Diana*. Nam *Orthia* vel *Orthosia Diana* eadem quæ *Taurica*. Sextus Philos. Lib. 111. Pyrrhon. Hypotyp. cap. 24. ex versione Stephani: *At Lacedæmonii in arâ Orthosiæ Artemidis flagris acerrimè cæduntur, ut multus in aram Deæ defluat sanguis*. Etiam *Orsiloche* dicta fuit. Ammian. Lib. 11. p. 391. ed. Boxhorn. *Diis hostiis litantes humanis, & immolantes advenas Dianæ, quæ apud eos dicitur Orsiloche, cæsorum capita fani parietibus præfigebant.*

e *Carendi sororis*] Ex Servio optimè restituit summus Gronovius, *curandi furoris*. id quod & Cl. Schefferus vidit, & Scriverius quoque notaverat in margine libri Goesiani. Nec mihi non visum fuit, cum legerem quæ ad illa verba Horatii Lib. 1. od. 7. *Patiens Lacedæmon*, scripsit vetus commentator. Firmat istam emendationem ipse Hyginus cap. 120. Tzetzes ad Lycophr. p. 200. Ἔσχηκεν ὁ θεὸς τῆς μανίας αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι.

f *Et cum occiso*] Lege cum Gronovio & Scheffero, *& cum his, occiso* &c. Intelligo autem Orestem & Pyladem, & refero ad Iphigeniam, tametsi aliud velit vir eximius. Vide cap. 120. Schol. Horatii loco modo adducto.

g Un-

gnorum, ([g] unde & fascelis dicitur, [h] non tantum à face, cum qua pingitur, propter quod & [i] lucifera dicitur) & Ariciam detulit. Sed cum postea Romanis sacrorum crudelitas displiceret, quanquam servi immolarentur, [k] ad Laconas Diana translata est, ubi sacrificii consuetudo adolescentum verberibus [l] servabatur, qui vocabantur Bomonicæ, quia [m] aris superpositi contendebant, qui plura posset verbera sustinere. Orestis vero ossa de Aricia Romam translata sunt, & condita ante templum Saturni, quod est antę clivum Capitolinum juxta Concordiæ templum.

Hic iterum desunt octo capita, ut videre est in indice.

Jovis & Europæ filius, [n] Cygnus alter Martis filius, quem idem Hercules occidit.

CCLXX. *Qui*

g *Unde & Fascelis*] Ita habetur & apud Servium ad Æn. II. 116. Sed in Prooemio Comment. ad Bucol. *Fascelitis*. Donato in vita Virgilii est *Fascelina*. Ego omnium optime scribi putem *Facelitis* ex Gr. Φάκελος. Vide quæ notavi ad Anton. Liber. cap. 27. Fasciculus autem, quo absconditum fuit simulacrum, viticum fuit, unde & vitice illud apud Lacedæmonios alligabatur, ut observavit Pierius Valerianus Hierogl. Lib. XLVIII. p. 347.

h *Non tantum à face*] Micyllus & Commelinus habent, *notandum à face*. Schefferi editio, *non tantum à facie*. Leidensis, *non tantum à face*. Atque ita Servius exhibet, & rectè quidem.

i *Lucifera*] Vide Nob. Heins. notas ad Heroid. p. 183. Scholiast. Horat. ad Lib. IV. od. 6. Martial. X. 70.

k *Ad Laconas Diana*] Cl. Schefferus emendat, *ad Laconum Dianam*. Sed vulgatam lectionem defendunt Servius, Commelinus, Micyllus, & alii. Scholiastes Horatii: *At posteaquam videretur Italis numen immite & asperum, illud orientem versus miserunt, atque à Lacedæmoniis susceptum est*. Lactant. ad Stat. VIII. Theb. 437. *Cujus cum simulacrum in Laconiam delatum fuisset*. At culta jam fuit ea diva Laconibus, ut sequentia testantur. Culta quidem illis Diana fuit, sed non Taurica, nec eo sacrificii genere. Vult, ni fallor, Hyginus, quod minus fecerint Romani, id olim fecisse Laconas, ut nempe humano sanguine eam placare pergerent. Loquitur, ut de re præterita & jam desitâ. Pausanias de Orthiâ: *Simulacrum illud esse tradunt, quod & Orestes olim & Iphigenia ex Tauricâ furtim abstulerunt.*

l *Servabatur*]. In Servio est *servatur*. Sed perperam, ut liquet ex τοῦ *vocabantur*, quod sequitur. Fuit ergo hic scriptor Tertulliani ætate inferior. cujus verba sunt Lib. ad Martyr. cap. 4. *Nam quæ hodie apud Lacedæmonas solennitas maxima est διαμαστίγωσις, id est, flagellatio, non latet.*

m *Aris superpositi*] Ita reposui ex Servio & Lactantio aliisque. Quomodo & legendum esse jam pridem Micyllus, Tiliobroga, & Gronovius conjecerant. Vetus Horatii commentator: *Hoc statuerunt, ut juvenis ejus aras ascenderet, quem alius tam diu loris cæderet, donec sanguis è visceribus manaret.* Cic. II. Tusc. *Sparta vero pueri sic verberibus excipiuntur, ut multus è visceribus sanguis exeat; nonnunquam etiam, ut, cum ibi essem, audiebam, ad necem.* Confer quæ notavit Bernart. ad Stat. Theb. Lib. VIII. 439.

n *Cygnus alter Martis filius*] Duo Cycni fuerunt. Vide Schol. recent. Pind. pag. 112. & 143. edit. Francof. Fuit hic Cygnus Martis & Pelopiæ filius, de quo Apollod. Lib. II. pag. 118. edit. Commel.

Ad

CCLXX. *Qui formosissimi fuerunt.*

[a] IASION Ilithii filius, quem Ceres dicitur amasse, quod ipsum historiis creditur. Cinyras Paphi filius rex Assyriorum. Anchises Assaraci filius, quem Venus amavit. Alexander Paris Priami filius & Hecubæ, quem Helena secuta est. Nireus [b] Charopis filius. Cephalus [c] Pandionis filius, quem Aurora amavit. Tithonus [d] Laomedontis filius Auroræ conjunx. Parthenopæus [e] Meleagri & Atalantes filius. Achilles Pelei & Thetidis filius. Patroclus Menœtii filius. Idomeneus qui Helenam amavit. Theseus Ægei & Æthræ filius, quem Ariadne amavit.

CCLXXI. *Qui ephebi formosissimi fuerunt.*

ADONIS Cinyræ & Smyrnæ filius, quem Venus ama-

Ad CAP. CCLXX.

a *Iasion Ilithii*] Cl. Schefferus conjicit *Electra*. Et sanè matrem ejus Electram fuisse testantur Apollod. Lib. III. Hygin. Astron. II. Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 917. ut & Pausanias & Tzetzes. Sed cum in sequentibus non matrum sed patrum fiat mentio, malim cum Micyllo *Coriti*, vel *Corythi* potius ex Gr. Κόρυθος. Is enim ab Hygino ipso Astron. II. 4. Servio ad Æn. III. 168. & Lactant. Firm. Lib. I. cap. ult. ejus pater fuisse dicitur. Scholiastes Theocriti filium Minois & Phroniæ nymphæ facit. Nonnus Dionys. LVIII. Cereris maritum. Heracl. Alleg. Hom. pag. 78. *Iasion quidam fertur agriculturam excoluisse, & cum fructus ex agris suis abundè reciperet, occasionem fabulæ dedit, ut à Cerere amatus existimaretur.*

b *Charopis*] Merito *Charopi* ex cap. 97. præfert Cl. Schefferus. Χάροπος enim est Homero Catal. vers. 178. quemadmodum jam antehac observavi.

c *Pandionis filius*] *Deionei* vel *Deionis* legendum, ut monuit dudum Nob. Heinsius ad Ovid. Met. p. 187. Atque ita noster ipse habet cap. 198. 241. & 273. Confer quæ notavi ad cap. 189.

d *Laomedontis filius*] Frater Laomedontis est Servio ad Æn. I. 493. Sed ego magis Diodoro credo, qui cum Hygino Laomedontis eum facit filium, ut & Tzetzes in Lycophron. pag. 6. Ὁ Τιθωνὸς, inquit, ἀδελφὸς ἦν Πριάμου ὁμομήτριος. Ὁ μὲν γὰρ Πρίαμος ἦν Λευκίππης, ὁ δὲ Τιθωνὸς ἦν Στρυμοῦς ἢ Ῥοιοῦς τῆς Σκαμάνδρου. Is ipse est, unde proverbium ortum *Tithoni senectus*. Vide Zenob. Cent. VI. 18.

e *Meleagri & Atalantes*] Ita etiam tradidit cap. 99. Vide quæ ibi annotata à nobis sunt. Quos auctores sequutus sit Hyginus nescio. Fortè è furtivo concubitu fuit natus. Nam captam fuisse amore Atalantes Meleagrum satis constat. Consule Ovid. VIII. Met. v. 324. Amplexus Hygini sententiam est Schol. Statii ad I. Theb.

amavit. [a] Endymion [b] Ætoli filius, quem Luna amavit. Ganymedes [c] Erichthonii filius, quem Jovis amavit. Hyacinthus [d] Oebali filius, quem Apollo amavit. Narcissus Cephisi fluminis filius, qui se ipsum amavit. [e] Atlantius Mercurii & Veneris filius, qui hermaphroditus dictus est. Hylas [f] Theodamantis filius, quem Hercules amavit. Chrysippus Pelopis filius, quem [g] Theseus ludis rapuit.

Deest

Ad CAP. CCLXXI.

a *Endymion*] *Endymion* κατ' ἐξοχὴν pro formoso venit Juvenali Sat. x. 318. *Sed tunc Endymion dilectæ fiet adulter.* Schol. *Endymion pastor, quem luna adamavit.* Adde quæ ad Virgil. Georg. III. 391. notarunt Philarg. & Probus. Apulei. I. Met. *Hic est, soror Panthia, carus Endymion.* Fabulam optimè explicat Schol. Apollon. ad Lib. IV. vers. 57.

b *Ætoli*] Scribe *Aëthlii.* Apollod. Lib. I. Καλύκης δὲ καὶ Ἀεθλίου Ἐνδυμίων γίνεται. Idem habet Apollon. Scholiastes, & Etymol. in ἀεθλεῦσαι. Perperam Ἀέθλιν Conon narrat. 14. *Ætolus* autem Endymionis & Seidis nymphæ filius fuit, ut cum Apollod. & Conon. cap. 14. Eustath. in Dionys. p. 62. ed. Steph. & Homeri Schol. ad Iliad. N. 218. tradunt. Pindari autem interpres ad Olymp. Θ pag. 72. ed. Francof. filium Endymionis etiam *Aethlium* vocat. Ad Olymp. autem γ. pag. 30. cum aliis *Ætolum.* An ergo in priori loco est mendum? dubito. Est enim Aëthlius etiam Tzetz. ad Hes. p. 7. Ἐρατοῦς δὲ καὶ Ἀεθλίου τοῦ Ἐνδυμίωνος, ἢ Φιλαμμῶνος Θάμυρις.

c *Erichthonii*] Cap. 224. *Assaraci* facit filium. Alii *Trois*, ut Servius in Æn. I. & V. Nepos ergo Erichthonii non filius esset. Schol. German. Aquario: *Quidam volunt Ganymeden eum Troili & Callirhoes filium.* Lege *Trois.* Lactant. ad Stat. Theb. I. 548. *Ganymedes Trocli regis & Callirhoes.* Lege *Trois.* Isidorus Orig. Lib. XIV. 3. *Tros Trojanorum rex Ganymedis pater.* Hieron. Chron. Euseb. *Ob raptum Ganymedis Trois patris Ganymedis & Tantali bellum exortum est.* Nimirum tres fuerunt Troi filii, Ilus, Assaracus, & Ganymedes. Vide Conon. cap. 12. Quid ergo sibi vult Tzetzes ad Lycophr. pag. 10. Ganymedem Laomedontis faciens fratrem? Atqui Laomedon filius Ili fuit. Mirum in re tam protritâ tantas turbas dare scriptores veteres.

d *Oebali filium*] Apollo apud Lucianum pag. 149. Tom. I. Παῖδα Λάκωνα τὸν Οἰβάλου. Oebalides ergo Ovid. X. Met. 196. Ausonio Cupidine crucifixo, aliisque dicitur, non tam à patriâ Oebalia, quam à patre Oebalo. Alii *Amyclæ* faciunt filium, ut Tzetzes Chil. I. II. vel *Amyclai*, ut Schol. Nicandri pag. 60. Apollodorus variat. Lib. I. Clionis & Pieri. III. autem Amyclæ & Diomedes facit filium.

e *Atlantius*] Nusquam hoc nomen mihi lectum. *Hermaphroditus* est Luciano. Euseb. Præp. Lib. 2. & aliis. Ab Ovid. IV. Met. 168. *Atlantiades* dicitur, sed à proavo Atlante. Lactantius Lib. I. cap. 17. *Hæc ex famoso Martis stupro genuit Harmoniam, ex Mercurio Hermaphroditum, qui est natus Androgynus.*

f *Theodamantis*] Ceycis facit filium Anton. Liberal. cap. 26. Vid. ibi notas nostras.

g *Theseus rapuit*] Cap. 85. à Laio raptum dici notat Cl. Schefferus. Quod addo confirmari ab Æliano ποικ. ἱσ. Lib. XIII. cap. 5. & Animal. Lib. VI. 15. Athenæo Lib. XIII. p. 603. Pisandro, Suidâ, Apollinis oraculo apud Eurip. Scholiast. in Phœnissas, Hieronymo in Chronico. Audi jam doctissim. Jacobum Perizonium: Rectè censet Doctiss. Schefferus corrupta hæc esse: Chrysippum enim non Theseus, sed Laius rapuit. Plutarch. Parall. 33. de Chrysippo: Λάϊος δὲ ὁ Θηβαῖος ἐπιθυμήσας ἥρπασεν αὐτόν. Ipse Hyginus fab. 85. *Laius Labdaci filius Chrysippum*

pum

Deest caput CCLXXII. *De iis qui in Areopago causam dixerunt.*

CCLXXIII. *Qui primi ludos fecerunt, usque ad Æneam quintum decimum.*

* * *

QUINTO loco Argis, quos fecit Danaus Beli filius, filiarum nuptiis, cantu, unde [a] Hymenæus dictus. Sexto autem iterum Argis, quos fecit Lynceus Ægypti filius, Junoni Argivæ, qui appellantur [b] ἀσπισιαγῶνες: quibus ludis qui vicit, accipit pro corona clypeum, ideo quod Abas Lyncei & Hypermestræ filius nunciavit, [c] Danaum parentibus perisse: cui Lynceus de templo Junonis Argivæ detraxit [d] clypeum, quod Danaus in juventa gesserat, & Junoni sacraverat, & Abanti filio muneri dedit. In his ludis qui semel vicit, & iterum [e] descendit ad certamen, ut nisi iterum vincat, sæpe descendat. Septimo autem loco Perseus, Jovis & Danaes filius, funebres Poly-

pum Pelopis F. notum propter formæ dignitatem Nemea ludis rapuit. Ex quo loco etiam hic mihi legendum videtur: *quem Nemeis Laius rapuit. Laius* obscurius forsitan scriptum, quia *Nemeis* præcedebat, mutatum primo videtur in *Ludis*, dein, quia jam auctor facinoris non comparebat, ex *Nemeis* factum *Theseus*, non magnâ utrinque mutatione.

Ad CAP. CCLXXIII.

a *Hymenæus est dictus*] Confer Servium ad Ecl. VIII. vers. 30. Æn. IV. vers. 99. & 127. Æn. I. vers. 165. Lactant. ad Stat. III. Theb. vers. 283.

b *Ἀσπὶς ἐν ἀγῶνι*] Dictum de hoc loco ad cap. 170.

c *Danaum parentibus periisse*] Transponenda hæc sunt: *nunciavit parentibus Danaum periisse*. Sed id jam pridem monuit Nob. Heinsius ad Met. v. 164.

d *Clypeum quod*] Micyllus, *Clypeum quem*. Ita quidem locutus est noster in hac fabula cap. 170. Nihil tamen mutem. *Clypeus* enim & *Clypeum* dixere ut *balteus* & *balteum*. Servius ad Æn. III. 286. *Clypeum heic masculino, at neutro alibi*, Clypeum superintonat ingens. Gloss. Cyrilli: Ἀσπὶς τὸ ὅπλον, *Clypeum*. Ἀσπὶς λυγρική, *citra*. leg. *cetra*. Noster supra cap. 139. *Clypeola ænea*. Pomponius Capellâ: *Clypeum in medio fixum est*. In notis Tyronis pag. 126. *Clypeum*, *Clypeolum*. Adde Non. cap. de Indiscretis Generibus.

e *Descendit ad certamen*] Cl. Scheffero post hæc verba deesse quædam videntur. Doctiss. Jacobus Perizonius locum hunc ita constituit: *In his ludis qui semel vicit, & iterum descendit ad certamen, is nisi iterum vincat, sæpe descendit.* Ut sensus sit, eum qui semel vicerit, si iterum aleam certaminis subeat, nisi iterum vincat, sæpius in certamen descendere solere ac debere, ne qui semel jam victor fuerit, temere dein pro victo discedat. Ego in curis secundis hunc in modum eum tentaveram. *In his ludis qui semel vicit, iterum descendit ad certamen, & nisi iterum vincat, sæpe descendit.* Ut nem-

lydectæ nutritori suo in insula Seripho, [f] ubi cum luctatur, percussit Acrisium avum suum, & occidit. Itaque quod sua voluntate noluit, in [g] Deorum factus est numero. Octavo loco fecit Hercules Olympiæ gymnicos, [h] Pelopi Tantali filio, in quibus ipse [i] contendit * pammachum, quod [k] nos pancratium vocamus, cum Achareo. Nono loco facti sunt in Nemea Archemoro [l] Lyci & Eurydices filio, quos fecerunt septem duces qui Thebas ibant

nempe nemo justus victor censeatur, nisi qui duas palmas continuas adeptus fuerit. Nob. Heinsius post illa *ad certamen*, interserebat *lex est*.

f [*Ubi cum luctatur*] Ad hunc locum ita commentatus est doctiss. Perizonius: Falsum hoc. Perseus Acrisium disco misso interfecit supra fab. 63. & apud Pausan. in Argol. p. mihi 46. *Ἀκρίσιος δὲ λανθάνει κατὰ δαίμονα ὑποπεσὼν τοῦ δίσκου τῇ ὁρμῇ.* Neque facile exemplum hominis in luctâ occisi inveniemus. Itaque credo absorptas hic esse literas propter similitudinem præcedentium, & lego, *ubi discum jaculatus percussit* &c. Ovid. 7. Met. v. 276. *Vel Danaum Phrygios jaculatus puppibus ignes.* Petron. *Urceolum fictilem in Eumolpi caput jaculatus est.* Ovid. Ib. v. 587. *Aëra si misso vacuum jaculabere disco.* Prop. 3. 14. *Missile nunc disci pondus in orbe rotat.* Ubi videndus Passeratius. *Disco percutere*, ut *saxo silice* Liv. lib. 1. 24. *fulmine* Plaut. Amph. *Sparo eminus percutere* Nepos Epam. c. 9. Hæc ille; quæ nullus dubito, quin se omnibus, qui non fatui sint stomachi, facile probaturi sint. Sed pro *cum* malim *dum*. De disco omnia pervulgata sunt, ejusque à Mercurial. Artis Gymnast. Lib. II. 12. variæ nobis repræsentatæ Icones. A *σόλῳ* eum distinguit Hom. Schol. ad Iliad. Ψ. Pro disco tamen *σόλον* usurpari videas ab auctore parvæ Iliados, & forte aliis etiam. Illud vero novum puto & indictum aliis, quod ad od. 8. Lib. 1. Horat. vetus commentator tradit: *Discus erat rotula quædam lignea apud Romanos instar scuti magni ponderis, qui dijactabatur in altum, seu æqualiter super terram, ut experirentur, quis fortius brachium haberet.*

g *Deorum factus est numero*] Scribendum existimo: *Id Deorum factum est numine.* Græci *κατὰ θεὸν* vel *κατὰ δαίμονα*. Vide not. ad Antonin. Liberal. cap. 1. Parthenius cap. 9. *κατά τινα δαίμονα.* Quod non intellexit interpres. Cap. 63. *Quod sua voluntate noluit, id Deorum factum est.* Cap. 125. *Intellexit, non sine divinâ voluntate Deorum id esse factum.* Maro: *Non hæc sine numine divûm Eveniunt.* Nepos Timoleonte: *Nihil rerum humanarum sine Deorum numine agi putabat.*

h *Pelopi Tantali filio*] Vide Clement. Protrept. pag. 21. edit. Morell.

i *Contendit pammachum*] Lego, *contendit pammachio.* Barth. ad Stat. Tom. III. pag. 343. nihil mutat, nisi *pammachum* in *pammachium*. An ergo *ἑλλωνίζει* Hyginus? Schol. Hypoth. Pyth. Pindari, *ἀγωνίζεται τὸν πυθικὸν ἀγῶνα.* Sed ejus constructionis aliam reddere solent rationem technographi. Magis huc facit illud Schol. Sophocl. Electr. vers. 687. *δόλιχον ἀγωνίζεσθαι.* Apulej. de Dogmat. Platon. *Ut Pythia & Isthmica deluctata certaverit.* De Pammachis vide Fabri Agonist. & Ambrosium in Ps. XXXVI. Pancratiastas esse pammachos docet Pollux Lib. III. cap. 30. *Pammacharios* vocat interpres vetus Anonym. Periegef. à Godofred. ed.

k *Nos pancratium*] Quibusdam hoc idem est, quod *πένταθλον*, quod complectebatur *ἅλμα, δίσκον, ἄκοντα, δρόμον, πάλην*, ut scribit Sophoclis Scholiastes ad Electr. vers. 693. & Pind. ad Isthm. od. I. Secundum Aristot. Rhetor. cap. 5. pancratium constabat luctâ & pugillatu.

l *Lyci & Eurydices*] Vide annotata à nobis ad cap. 74.

ibant oppugnatum. in quibus ludis [m] postea vicerunt cursu [n] Eunæus & Deiphylus Iasonis & Hypsipyles filii. His quoque ludis [o] Pythaules, qui Pythia cantaverunt, septem habuit palliatos, qui voce cantaverunt: unde postea appellatus est [p] Choraules. Decimo [q] Isthmia Melicertæ Athamantis filio & Inus fecisse dicitur Eratocles, alii poetæ dicunt Theseum. Undecimo fecerunt Argonautæ in Propontide Cyzico regi una cum filio, quem Iason imprudens noctu in litore occiderat, saltu, luctatione, & jaculo. Duodecimo autem [r] Argivis, quos fecit Acastus [s] Pelei filius. His ludis vicerunt, Zethus Aquilonis filius [t] dolichodromo, Calais ejusdem filius diaulo, Castor Jovis filius stadio, Pollux ejusdem filius cestu, Telamon Æaci filius disco, Peleus ejusdem luctatione, Hercules Jovis filius [u] pammacho, Meleager Oenei filius jaculo; Cygnus Martis filius armis occidit Pilum Diodoti filium, Bellerophontes vicit equo. Quadrigis autem vicit Iolaus Iphicli filius Glaucum Sisyphi filium, quem equi [x] mordici distraxerunt. Eurytus Mercurii filius sagitta

m *Postea*] Barthius ad Stat. Tom. III. pag. 231. emendat *post alios*. Non enim primi, inquit, commissi cursores.

n *Enneus & Deiphilus*] Lege, *Euneus & Deipylus*. Vide notas ad cap. 15. Qui præterea his ludis certaverint, invenies apud Apollod. III. pag. 153.

o *Pythaules*] Turnebus Adversi. II. 25. ubi hanc vocem explicat; citat *Pythaulæ*. Perperam, ut liquet ex membro sequenti. Lego: *Pythaules, qui Pythia cantaverat, septem habuit palliatos*. De Pythaule vide Diomed. Lib. III. Brodæum Miscell. Lib. II. 13. Scalig. ad Catal. p. 118. Salmasium ad Carinum Vopisci, & ad Pall. Tertull. p. 470. ubi hunc locum illustrat, & etiam adducit *cantaverat*. Atque ita omnino est legendum, quanquam suspicor illa, *qui Pythia cantaverat*, à margine in textum irrepsisse.

p *Choraules*] Quia Choraules sine Choro esse non potest.

q *Isthmia*] Sisypho auctore instituta refert Isthmia Apollod. Lib. III. pag. 139. Verisimile est illa à Theseo primitus Neptuno fuisse sacrata, sed postea à Sisypho in Melicertam translata. Consule Schol. Apollon. ad Lib. III. vers. 1239.

r *Argivis quos fecit*] Cl. Schefferus incisum transfert ante τὸ *Argivis*, ut cohæreant, *quos fecit Argivis*. Ego reponerem *Argis*, nisi mavis *in Argivis*. Sed prius præfero.

s *Pelei filius*] Lego *Peliæ*. Πελίας enim est Græcis. Vide notas ad cap. 251.

t *Dolichodromo*] Qui & *Dolichus* dictus. Vide Mercur. Gymn. II. 10. Philandrum ad Vitruv. Lib. V. II. Benedict. ad Pind. Pyth. I. Tzetzen Chil. VI. 73. Schol. Sophoclis ad Electr. vers. 687. Τινὲς δολιχὸν φασὶν ἀγωνίσασθαι Ὀρέστην (ὅς ἐστιν εἴκοσι στάδια) εἴκοσι ἐτῶν ὄντα.

u *Pammacho*] Lego, *Pammachio*. Παμμάχιον dictum, ut μονομάχιον apud Eurip. Schol. ad Phœn. vers. 1314.

x *Mordici*] H. e. *mordentes frena, nec audientes regimen*, ait Cl. Schefferus.

gitta, Cephalus Deionis filius funda, Olympus Marsyæ discipulus tibiis, Orpheus Oeagri filius cithara, Linus Apollinis filius cantu, Eumolpus Neptuni filius ad Olympi tibias voce. Tertiodecimo fecit in Ilio Priamus cenotaphium Paridi, quem natum jusserat interfici, [y] gymnicos, in quibus [z] certati sunt cursu, [a] Nestor Nerei filius, Helenus Priami filius, Deiphobus ejusdem, Polites ejusdem, Telephus Herculis filius, [b] Cygnus Neptuni filius, Sarpedon Jovis filius, Paris Alexander pastor, Priami [c] ignarus filius. vicit autem Paris, & inventus est esse Priami filius. Quartodecimo Achilles Patroclo funebres, in quibus Aiax vicit lucta, & accepit lebetem au-

rus. Ego putem *mordicus* esse legendum, hoc est, morsu & dentibus. Schol. Homer. β. 418. Ὀδὰξ τοῖς ὀδοῦσι. Gloss. Cyrill. Ὀδὰξ, ἐπίῤῥημα, *mordicus*. Ergo *mordicus* est idem, quod dentibus. Petron. Fragm. Trag. *Mordicus tollere.* Titinnius: *Arripuit colubram mordicus.* Noster Astron. II. 23. *Pedem ejus mordicus arripuisse dicitur.* Schol. German. eadem fabula: *Morsu deprehendit.* Antiquiores *morsicatim* dixerunt. Barthius ad Statium *mordicibus* conjicit. Quod mihi nimis Plautinum videtur. Ne dicam, *mordicitus* in Plauto malle Scioppium Suspect. Lect. I. 4. quomodo & heic in margine Hygini sui adscripserat Nob. Heinsius. Apulej. III. Mil. *Mordicitus appetens.* At Lib. XIX. cap. 16. Advers. Idem Barthius etiam *mordicus* restituit Hygino, ita tamen, ut τὸ *mordici* eo non putet indignum. Discerptum fuisse à quadrigis suis Glaucum Palæphatus cap. 26. tum & Hyginus quoque cap. 250. tradiderunt. Servius in hac narratione ad Georg. III. 267. *Eum morsibus dilaceraverunt.* Philargyrius, *Morsibus laniasse dicuntur.* Advertit me protinus, quod hic ibidem dicit, accidisse id, *cum Glaucus ad Mimicum certamen quadrigam duceret.* Quod, malum, illud *mimicum certamen* est? Pierius Valerianus *inimicum certamen* vocat. Puto scripsisse *Isthmicum.* Vide Pausan. p. 247. ed. Loescheri. Nec scio an recte *Potniam* Servius vocet urbem, sive vicum, ex quo, ut ipse ait, erat Glaucus, cum Ποτνιὰς vocent Stephanus & ad Dionys. Eustath. p. 204. Sotio in παραδόξοις. Κρήνη ἐν Ποτνιαῖς περὶ Θήβας ἐξ ἧς οἱ ἵπποι πίνοντες μαίνονται, ὡς ἱστορεῖ Ἰσίγονος ἐν δευτέρῳ ἀπίστων.

y *Gymnicos*] Leg. *& Gymnicos.*

z *Certati sunt*] Infra cap. 274. *Gladio belligeratus est.* Passivam formam habentia sæpe activè poni multis exemplis probat Lipsius ad Tac. Lib. 1. Ann. cap. 5. ut & Salmasius ad Solinum, Servius ad illa Virgil. Æn. XI. 660. *Pictis bellantur Amazones armis*, & alii alibi, quos recensere omnes operæ non est. Vetus interpres Siracidæ cap. XI. vers. 9. *De eâ re, quæ te non molestat, ne certeris.* μὴ ἔριζε Gr. Cod. Et cap. XXXVIII. 29. *In calore fornacis concertatur.* Frustra ergo in margine Mityllus, *certarunt.*

a *Nestor Nerei*] Lege. *Nelei.* Hoc nomen tam obvium quis non miretur toties corruptè legi in scripto tam exiguo?

b *Cycnus Neptuni*] Hic est ille Κύκνος Τρωϊκὸς aliquoties Eustathio memoratus, ut ad Palæph. pag. 184. observat Tollius.

c *Ignarus filius*] H. e. ignotus. Isidor. Orig. Lib. X. *Ignarus autem duo significat, vel qui ignorat, vel qui ignoratur.* Contra *ignotus* pro eo, qui ignorat, apud Ciceronem observat Morus ad cap. I. Epist. Pauli ad Romanos. Adde notata a Cl. Scheffero ad Phædr. Lib. I. cap. 12. & quæ in Antiquario suo

aureum munus. deinde Menelaus vicit jaculo, & accepit muneri jaculum aureum. dimisso spectaculo eodem, Phrygas captivos duodecim in rogum Patrocli & equum & canem conjecit. Quintodecimo fecit Æneas Veneris & Anchisæ filius [d] in Sicilia, [e] ad Acestem [f] Crinisi fluminis filium, hospitem. Ibi Æneas patris ornavit exequias, ludicroque certamine honores debitos manibus solvit, in quibus primum navale [g] certamen fuit de * Mnestheo, navis, Pistris, Gyas, [h] navis Chimæræ, Sergestus, navis Centaurus. Vicit autem [i] Cloanthus cum navi Scylla, & accepit præmium talentum argenti, auratam

suo congessit Laurenbergius. Pari modo *nescim* dicitur & qui nescit, & qui nescitur. Arnob. Lib. IV. *Cum esset vobis similiter nescium.*

d *In Siciliâ*] Juxta Drepanum Siciliæ urbem, ubi Anchises sepultus. Vide Savaronem ad Sidon. Lib. II. ep. 2. Virgil. Æn. III. 707.

e *Ad Acestem*]. *Acestus* est Festo in *Segesta*, & Servio ad Æn. I. 554.

f *Crinisi fluminis filium*] Virgil. vide Æn. I. 554. & V. vers. 38. & ad eum Servium. Κριμισὸς is fluvius dicitur Tzetzæ in Lycophron. Κριμισὸς Plutarcho & Dionysio Halicarnasseo. Unde intelligis quid sibi velit Servius ad priorem ex locis illis, quos adduxi ex Virgilio: *Hæc ad Siciliam delata à Crimiso fluvio, quem Crinisum Virgilius poëtica licentia vocat, converso in ursum, ut alii, in canem, compressa edidit Egestum.* Adde quæ idem Servius habet ad Æn. V. vers. 30. & Tzetzes ad Lycophron. pag. 83. edit. Steph. ubi fluvium Κρημισὸν, Acesten Αἰγίσταν vocat. Sed corruptè, ut opinor. Κριμισὸς enim & Αἰγέστης appellantur pag. 154. Adde Heins. ad R. P. Claud. II. vers. 57.

g *Certamen fuit * de Mnestheo*] Legendum forte, & distinguendum *certamen fuit. Decertarunt Cloanthus, navis Scylla, Mnestheus, navis pistris.* vel *pristis* potius, ut est apud Virgil. Æn. V. 116. ἀπὸ τοῦ πρίζειν τὰ κύματα, ut annotat Servius. Nec in antiquis codicibus aliter invenit Pierius Valerianus. Idem Servius ad Æn. III. 427. *Si navem intelligis, hæc pristis, hujus pristis: si de belluâ dicas, hæc pistrix, hujus pistricis.* Legendum esse & scribendum *pristrix* docet Salmasius ad Flor. III. 5. Scaliger autem ad Manil. p. 466. *Sidera ceti. Aliter* pistricem *vocant Cicero & alii.* Pistrix *enim pro* pristis *ut diceretur, usus obtinuit, item* pristis *pro* pristes. *Vera enim scriptura est* πρίστης. *In eodem asterismo Festus Avienus* pistrim *&* pistricem *dixit.* Nonius: *pristis navigii genus, à formâ pristium marinarum, quæ longi corporis sunt, sed angusti.* Non esse fictam corruptam illam pronunciationem à Scaligero docent nos veteres glossæ Steph. *Pistrix*, κῆτος, ἀρτοποιός. Cyrilli: Κῆτος, *pistrix, de belluâ.* Senec. Hippol. 1049. *Pistrix citatas sorbet aut reddit rates.* Schol. Horat. in Art. Poët. *Belluam marinam, id est, pistricem.* Adde quæ de his vocibus observavit Junius Advers. Lib. II. cap. 13. Bayfius in de Re Nav. p. 79. Festus in *Balæna.* Ad quem locum à se ipso dissentit Scaliger.

h *Navis Chimæra*] Cl. Schefferus, *Chimera.* Et sanè ita exigunt *Pristis* & *Centaurus.*

i *Cloanthus cum navi Scyllâ*] Ita rectè Micyllus, quique eum secuti sunt, ediderunt. Non moror illos veteres, quos habere ait Cl. Schefferus, *vicit autem tum Cloanthus.* Palæphatus Scyllæ fabulam fictam autumat ex veloce triremi, cui id vocabuli fuerit.

tam clamydem [k] ex purpura intextum Ganymeden. Mnestheus loricam adeptus est, Gyas abstulit lebetas, cymbiaque argento cælata, Sergestus captivam cum duobus filiis nomine Pholoen. [l] Secundo deinde certamine cursu Nisus, Euryalus, Diores, [m] Salius, Helimus, Panopes. vicit Euryalus, accepit præmium equum phaleris insignem, secundo Helimus. Amazoniam pharetram, tertio Diores galeam Argolicam: Salio exuvias leonis donavit, Niso clypeum opus Didymaonis. Tertio deinde certamen cestibus Dares & Entellus. vicit Entellus, accepit præmium taurum; Dareti galeam & ensem tribuit. Quarto deinde certarunt sagitta Hippocoon, Mnestheus, Acestes, Eurytion, qui accepit muneri galeam, [n] quia judicis propter omen Acestæ honorem cessit Quinto Ascanio puero duce [o] luserunt pueri Trojani.

CCLXXIV. *Quis*

k *Ex purpura*] Cl. Schefferus legit, *& purpurâ.* Vide Virg. Æn. v. 252.

l *Secundo deinde certamine cursu*] Malim, *certamen*, sc. fuit. Sic statim, *Tertio deinde certamen cæstibus.* Ita Perizonius. Quid si legas utrobique *certarunt?* sequitur enim, *quarto deinde certarunt.*

m *Salyus, Helimus*] Intercidit inter hos, omissus à librariis *Patron*, ut patet ex Virgil. v. Æn. vers. 299. Perizonius.

n *Quia judicis propter omen*] Ita reposui ex editione, quam secutus est Cl. Schefferus, & Leidensi. Atque ita scribendum monuerat quoque in Erratis Commelinus. Habet alioquin ejus editio ut & Micylli, *omne.* Cl. Schefferus emendat *judicio.* At doctissimus Perizonius, malim, inquit, *judicii*, ut sensus sit, concessit Acestæ propter omen jaculi honorem judicii de victoria, seu ut victor appellaretur ex sententia judicum. Virgil. Æn. v. 540. *Et primum ante omnes victorem appellat Acesten, Nec bonus Eurytion prælato invidit honori.* Sed quid, si legas *Auspicii propter omen* h. e. prodigii? Petron. *Venturaque damna Auspiciis patuere Deûm.* Seneca Troad. v. 609. *Auspicium noctis* pro omine. Certè Virgil. v. Æn. vers. 533. *auspicium* vocat hanc ipsam rem. *Omen auspicii* prorsus ut Plaut. Asin. II. I. 15. *Augurium auspicii.* Ita ille. Ego putem vulgatum non ineptam habere sententiam, si dixeris *omen judicis* esse omen Æneæ, qui erat *ἀγωνοθέτης*, judex certaminis, & ex illo jaculi incendio omen cepit futurorum. Ἀγωνοθέτης rectè *judex* dicitur. Cyprian. Lib. IV. ep. 21. *Quanta est ista gloria dignitas, quanta felicitas præside Deo congredi, & Christo judice coronari.* Virgil. Æn. v. 530. *Nec maximus omen abnuit Æneas.* Servius: *Amplexus est & probavit, nam secundum augurum disciplinam dixit ad se non pertinere.* Lego, *hoc pertinere.* Liv. Lib. I. cap. 7. *Accipere se omen impleturumque fata.* Flor. IV. 12. *Accepit omen.* Curt. Lib. v. cap. 2. *Accipe quoque omen.*

o *Lusere Trojani*] Salmas. in margine adscripserat, *Trojam.* Videtur respexisse quæ apud Servium leguntur ad Æn. v. vers. 556. *Bebius tamen Macer dicit à Cæsare Augusto pueris, qui luserunt Trojam, donatas esse galeas & bina hastilia; ad quod constat Virgilium alludere.* Suetonius apud eundem ad ejusdem libri vers. 602. *Lusus ipse, quam vulgo Pyrrhicam vocant, Troja vocatur.* leg. *Pyrricham.* Πυῤῥίχη est Græcis. Festus: *Troja & regio Priami & lusus puerorum equestris dicitur. Ludi Troici* dicuntur à Varrone apud Non. in *Nænia.*

Ad

CCLXXIV. *Quis quid invenerit.*

NOMINE [a] Ceraſſus vinum [b] cum Acheloo flumine in Ætolia miſcuit, [c] unde miſcere *κεράσαι* eſt dictum. Antiqui autem noſtri in lectis triclinaribus in [d] fulcris capita

Ad CAP. CCLXXIV.

a *Ceraſſus*] Schefferus, *Ceraſus*. Sed Plinius Lib. VII. 56. Staphylo; apud Athenæum autem Lib. 11. Melampodi quidam id inventum adſcribit. Lactantius ad Stat. IV. Theb. 742. Thracio Lycurgi filio.

b *Cum Acheloo flumine*] Schol. Stat. ad I. Theb. 457. *Achelous amnis in Theſſalia oriens Ætoliam præterfluens, Thetidis filius, qui primum vinum poculis miſcuit. Ut Virgil.* Poculaque inventis &c. Veteres Gloſſ. in I. Georg. Virgil. *Non quod Achelous ſolus vino ſit miſtus, ſed ipſum pro qualibet aqua poſuit, ſive quoniam ex Oceano & Thetide multis genitis fluviis, hic primus natus eſt, in honore ejus omnis Acheloia dicta eſt aqua.* Confer ad eundem locum Servium, qui terræ filium dicit Acheloum. Cæterum ex *Tethy* peſſimè iſti Scholiaſtæ *Thetin* faciunt. *Thetis* Pelei uxor, *Tethys* Oceani. Etiam apud Hyginum noſtrum hactenus excuſum fuit cap. 177. *Thetis enim Oceani uxor.* Et, *Oceano prohibet ſemper ſe tingere Thetis.* Perperam omnino. Emendavimus nos *Tethys.* Audiamus Schol. Hom. ad Iliad. φ. 194. Δοκεῖ δὲ τῶ (leg. τὸ) ἐν τῇ Ἑλλάδι ποταμῶν μέγιστος εἶναι ὁ Ἀχελῷος, διὸ καὶ πᾶν ὕδωρ τῇ τύπῃ προσηγορίᾳ καλεῖται. ἱστορεῖ Πίνδαρος. Non diſſimilia hiſce ſunt, quæ Schol. ad Æſchyl. Perſ. vers. 267. Euſtath. ad Iliad. Hom. pag. 267. Macrob. V. Sat. cap. 18. prodidere.

c *Unde miſcere κεράσαι dictum*] Veriorem etymologiam nos docet Hom. Scholiaſtes ad Iliad. Θ. 189. Ἐγκεράσασα εἰς κέρας. περὶ γὰρ τὸ ὑπερ... πλῶ τῶν πολυτελῶν χεῦσιν εἰς κέρας ἔπινον. Puto heic aliquid deeſſe, quod ita debeat ſuppleri: ἐγκεράσασα, ἐγχέασα εἰς κέρας. Porro pro εἰς κέρας ἔπινον vir illuſtr. in de Num. præſt. p. 358. reſtituit, κέρασιν ἔπινον. Non exiſtimem neceſſe. Εἰς κέρας idem eſt, quod ἐν κέρατι. Sic apud eundem ad Iliad. Λ. 147. ὅλμος δέ ἐστι κοῖλος λίθος, εἰς ὃν κόπτεται ὀσπρεία. pro ἐν ᾧ. Et apud Eurip. interpret. in Phœniſſ. vers. 1116. Ὤικησεν ὁ Περίτος εἰς τὰς Θήβας. Diacon. ad Heſiod. Aſp. pag. 214. edit. Heinſ. Εἰς αὐτὸν δὲ ὠκεανὸν κύκνοι μεγάλως ἠείδον. Lucas Act. Apoſt. XXI. 13. Ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω. Loquuntur ita interdum & politiſſimi ſcriptores. Vide not. Stolb. ad Sophocl. Ajac. Flagelliſ. p. 122. Ἐν κέρατι πίνειν non deterius putem dici, quam Latine *in cornu bibere.* Senec. Thyeſt. 453. *Venenum in auro bibitur.* Flor. III. 4. *Bibere in oſſibus capitum.* Ad quæ verba conſule Freinsh. Si quicquam tamen mutare velis, ſcribe cum auctore Etymol. qui hunc, quo de agimus, locum ex Scholiaſte deſcripſit, ἐν τοῖς κέρασι. Verba ejus adducam, quæ leguntur p. 502. Κεράσαι δέ ἐστι τὸ ἐπιχεῖν οἶνον, ἀπὸ παλαιοῦ ἔθους. πάλαι γὰρ ἐχρῶντο κέρατι ἀντὶ ποτηρίων. Οὕτω Πείσανδρος. καὶ Ὅμηρος Ἰλ. Θ. Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν. ἀντὶ τοῦ ἐγχέασα εἰς κέρας. περὶ γὰρ ὑπερβῆναι πλῶ τῶν πολυτελῶν χεῦσιν ἐν τοῖς κέρασιν ἔπινον. Poſſis etiam dicere excidiſſe vocem ἐγχέοντες. Schol. idem ad Odyſſ. E. 93. Κέρασσε δὲ νέκταρ) ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνηθείας. Εἰς κέρας γὰρ ἐγχέοντες ἔπινον. Plura de more hoc antiquo ſuppeditabunt Nonnus Dionyſ. p. 226. & Schol. Nicandri p. 66. edit. Soteris.

d *Fulcris*] Ita reſcripſi pro *pulchris*, quod vitioſè Micylli & Comel. editiones præferunt. Monuerat tamen in margine Micyllus, & Marcilius apud Tiliobrogam in Stat. Comment. p. 505. Gloſſ. Iſidori: *Fulcralia, lecti ornamenta, quæ & reclinatoria dicuntur.* Capella: *Tardabo Fulcra lecti.* Gloſſ. Philox. *Fulcrum*, ἀνάκλιτον. leg. *Fulcrum.*

ta asellorum vite alligata habuerunt, [e] significantes * [f] suavitatem invenisse. Caper autem [g] vitem quam præroserat plenius fructum protulit, unde etiam [h] putationem invenerunt. [i] Pelethronius frenos & [k] stratum equis primus in-

e Significantes suavitatem invenisse] Vexatissimus hic locus. Pausan. Corinthiacis: *Hoc loco, quod à Nauplia incolis de asino dicitur, abroso palmite vitem multo feraciorem redditam, & asellum, quod sarmentorum putationem monstravit, propterea in saxo effictum, tanquam minime, quod memoria prodatur, dignum, prætermitto.* Hinc locum Hygini ita restituendum censet Cl. Scheffetus. *Capita asellorum vite alligata habuerunt, significantes satietatem vini invenisse caput. Nam vitem quam præroserat plenius fructum protulit. Unde etiam putationem invenerunt.* Barthius conjectat, *suavitatem nocuisse*, vel *Alibidam invenisse*. Reinesius Var. Lib. III. 8. *Asinum vitem invenisse.* Ego ἐπέχω. Nisi ab illis verbis *caper autem* &c. contra quam vir clarissimus volebat, novam existimo periodum inchoandam. Videtur enim illa opinio de capro vitem rodente apud plerosque invaluisse. Vide nostrum Lib. II. Astron. cap. 4. Martial. III. 24. Ovid. XV. Met. fab. 2. Schol. Stat. ad Theb. Lib. V. vers. 159. Si nihil ante verba illa, *caper autem* &c. intercidit, pedibus eo in sententiam Tiliobrogæ, qui emendat & supplet Hyginum hunc in modum: *Capita capellarum vite alligata habuerunt, significantes capram vini suavitatem invenisse.*

f Suavitatem] Putat τὸ *vini* hinc excidisse Tiliobroga. haud scio quam rectè. Supra cap. 130. de Icario: *Ad pastores devenit, & genus suavitatis ostendit.* h. e. suavem vini potum. quanquam ibi *genus suave vitis* mallet Nob. Heinsius. Forsan ergo & heic scribendum, *suavem vitem.*

g Vitem quam præroserat] Πτωτικὴ ἀντίπτωσις hoc. Virg. Æn. I. 577. *Urbem quam statuo vestra est.* Terentius: *Eunuchum quem dedisti nobis, quas turbas dedit!* Vetus versio B. Marci cap. XII. 10. *Lapidem quem reprobarunt ædificantes, hic factus est in caput anguli.* Esdr. cap. 4. 18. *Accusationem quam misistis ad nos, manifestè lecta est coram me.* Petron. *Hunc adolescentem quem vides, malo astro natus est.* Sic οἱ ό Num. XXXII. 4. Τὴν γῆν ἣν παρέδωκε κύριος ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστί. Adde Genes. XXXI. 16. Noster supra cap. 249. *Facem quam visa est parere Hecuba.* Ad quem locum plura notavi. Schema hoc de antiquioribus sumtum esse notat Servius, & eo Catonem quoque usum in legem Voconiam: *Agrum quem vir habet, tollitur.* Audiamus Diomedem Lib. II. *Atthis*, inquit, *quæ brevitati studet, admittit solœcismos, quos cum docti fecerint, non solœcismi, sed σχήματα λόγου appellantur, ut est nuda genu: &, urbem quam statuo, vestra est.*

h Putationem] Ita reposui pro *potationem*, quod omnes, quas vidi, occupavit editiones. Monitum tamen jam fuit à Tiliobroga. Virgil. Ecl. II. *Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.* Justin. XLIII. 4. *Putare vitem & serere oleam consueverunt.* Gloss. Steph. *Putator*, κλαδευτής. Adde Paul. recept. Sent. Lib. V. Tit. 23. Donatus in Ter. Heaut. *Putare propriè purgare est, & arbores & vites dicimur putare.* Arnob. IV. *Putationibus arborum, inquitis, puta præsio est.* Gloss. Isidor. *Falcitat, putat, secat.* Festus: *Imputatum, nondum purgatum. Putum enim est purum. Unde putare vites dicimus, hoc est, detrahere quæ impedimento sunt ad fructum.* Adde quæ Servius scripsit ad Æn. VIII. 522. Isidor. Orig. Lib. XVII. cap. 5.

i Pelethronius] Vide Virgil. III. Georg. 113. & ibi Philargyrium, Pliniumque Lib. VII. cap. 56. Pindari Scholiastes in Pyth. Od. E. Κέλητα δὲ χαλινὸν πρῶτος Βελλεροφόντης κατέζευξε.

k Stratum] Ephippium. Ovid. VII. Met. vers. 33. *Purpureusque albi stratis insignia pictis Terga premebat equi.* Gloss. Steph. *Stratra*, ἐφίππιον. Lege, *strata*, ἐφίππιον.

invenit. [l] Bellone prima acum reperit, quæ Græcè belone appellatur. Cadmus Agenoris filius [m] æs Thebis primus inventum condidit. [n] Sacus Jovis filius in Panchaia in monte Taſo aurum primus invenit. [o] Indus rex in Scythia argentum primus invenit, [p] quod Erichthonius Athenas primum attulit. [q] Elide, quæ urbs eſt in Peloponneſo, certamina quadrigarum primum inſtituta ſunt. [r] Midas rex, Cybeles filius Phryx, plumbum album & nigrum primus invenit. Arcades res divinas primi diis fecerunt. Phoroneus Inachi filius [s] arma Junoni primus fecit,

l *Bellone*] Scribe *Belone*. Βελόνη enim *acus*, ῥαφίς.

m *Æs condidit*] Quomodo? Conflare forte & expolire docuit. Nam & eam ſignificationem admittit τὸ *condere*. Ita Joſephus apud Juſtin. Lib. XXXVI. 2. *Somniorum intelligentiam condidiſſe* dicitur, quod eam auxerit & expoliverit. Adde quæ notavit Freinsh. ad Flor. Lib. I. cap. 3. Sed rectius forte Cl. Schefferus: *Condidiſſe*, inquit, *intelligi poteſt admixtione terræ Cadmiæ ab eo ita dictæ*. Interpres tamen vetus Horatii à Siſypho primitus temperaturam æris repertam tradit. Cæterum, quod primus æris conflandi artificium apud Thebas invenerit Cadmus, factum inde exiſtimat Cl. Tanaq. Faber ad Anacr. p. 114. ut apud Heſychium Κάδμος pro clypeo, haſtâ & galea ſumatur. Schol. Hom. ad Iliad. Υ. vers. 18. æs à nonnullis primum omnium inventum dici obſervat, & inde pro σιδήρῳ χαλκὸν uſurpaſſe Homerum. Quod de Homero dicit veriſſimum eſt. Licet idem animadvertere ex quodam Heſychii loco, ſed corrupto. Ταναντὶς, inquit, χαλκῷ, τῷ ἐκπελασθέντι σιδήρῳ. Lege, Ταναηκὴς. Eſt locus Hom. Iliad. H. 77. Confer Etym. in χαλκός. Hæc hactenus. Sed ex libro Heinſiano video virum illum correxiſſe *cudit*.

n *Sacus*] Turnebus Adverſ. Lib. XXI. cap. 9. ex Plinio reſcribit *Eaclis*. Plinii verba hæc ſunt Lib. VII. cap. 56. *Argentum invenit Erichthonius Atheniensis, ut alii, Æacus. Auri metalla & conflaturam Cadmus Phœnix ad Pangæum montem: ut alii, Thoas & Eaclis in Panchaiâ*. Sed *Æacus* non *Eaclis* in Hygino eſſe reponendum docuit me Caſſiodorus Var. IV. 34. *Primi dicuntur aurum Æacus, argentum Indus rex Scythiæ reperiſſe*.

o *Indus rex*] Cl. Schefferus mallet *Lydus*, quod Plinius ſcribat, *Æs conflare & temperare Ariſtoteles Lydum Scythen monſtraſſe putat*. Apud noſtrum cap. 259. rex quidam eſt Scythiæ *Lynceus*. Nihil eſſe tamen mutandum liquet ex illis, quæ è Caſſiodoro adduxi. Confer Clement. I. Strom. p. 307. ed. Morell.

p *Quod Erichthonio*] Ea, opinor, cauſa eſt, cur inveniſſe dicatur apud Plinium.

q *Elide*] Vide Caſſiod. Var. III. 51. Sidon. Carm. IX. vers. 98.

r *Midas*] Clar. Schefferus ex Plinio *Midacritus* ſuſpicatur ſcribendum. Valde dubito. Midas enim, non Midacritus, Cybeles filius eſt ſupr. cap. 191. Sed & heic mutare quicquam nos vetat Caſſiodorus Lib. III. 31. *Æs Ionos, Theſſaliæ rex, plumbum Midas regnator Phrygius repererunt*.

s *Arma Junoni*] Cogitavi aliquando *ſacra*. Cap. 143. *Exordium regnandi tradidit Phoroneo, ob id beneficium, quod Junonis ſacra primus fecit*. Propius ad veterem ſcripturam accedit, quod divinabat Schefferus, *aram*. Cap. 225. *Phoroneus Inachi filius templum Argis Junoni primus fecit*. Barthius Comm. Stat. Tom. III. p. 1502. ad hunc locum ita commentatur. Ἅρμα *ſeu currum Junonis intelligi poſſe alibi oſtendimus. Virgil. tamen intercedit Æneidos ipſo initio, arma & currum Junonis ſimul celebrans*. Sed ceſſo dicere, quod ve-

cit, qui ob eam caussam primus regnandi potestatem habuit. Chiron Centaurus Saturni filius [t] artem medicinam chirurgicam [u] ex herbis primus instituit. Apollo artem ocularíam medicinam primus fecit. Tertio autem loco Asclepius Apollinis filius [x] clinicen reperit. Antiqui obstetrices non habuerunt, unde mulieres verecundia ductæ interierant. Nam Athenienses caverant, ne quis servus aut fœmina artem medicinam disceret. Agnodice quædam puella virgo concupivit medicinam discere, quæ cum concupisset, demptis capillis, habitu virili, se Herophilo cuidam tradidit in disciplinam. quæ cum artem didicisset, & fœminam [y] laborantem audisset, ab inferiore parte

verum est, locum, inquam, nullâ prorsus indigere correctione. Cassiodorus disertim Var. VII. 18. *Hoc* (opus armorum) *primum Phoroneus Junoni dicitur obtulisse, ut inventum suum numinis, ut putabant, auspicio consecrarent.* Præter Maronem & Cassiodorum vulgatam lectionem asserere etiam nummos veteres apud Ursinum in familiis Romanis, qui Junonem exhibent armis tectam clypeumque manu tenentem, docuit me Nob. Heinsius.

t *Artem medicinam chirurgicam*] Vide Isidor. Orig. III. 9. Nostrum supra cap. 138. Alii dicerent, *medicinam chirurgicam.* omisso τοῦ *artem.* Sed alterum defendit Sanct. Minervæ Lib. IV. Augustin. Confess. Lib. IV. 3. *Vir sagax medicinæ artis peritissimus.* Schol. German. Centauro: *Saturnus cum Jovem filium in Thraciâ quæreret cum Philyrâ Oceani filiâ in equum versus dicitur concubuisse, & ea Centaurum natum artis medicinæ inventorem.* Nisi putas dixisse *ars medicina* in recto casu, ut in Ophiucho, *Qui medicinæ arte utcretur.* Vibius Sequester: *Virbius Laconicæ, ubi Hippolytum Æsculapius arte medicinæ reddidit vitæ.* Firmicus E. P. R. *Textrinæ artis magistra.* Solin. cap XI. *Dædalus fabræ artis magister.* Malim legere, *fabricæ artis*, ut vetus codex habuit, cujus excerpta penes me sunt. Non ignoro tamen satis rectè dici *fabra ars.* Ovid. VIII. Met. 159. *Dædalus ingenio fabræ celeberrimus artis.* *Fabrum* dixisse veteres quod esset perfectum, notavit Festus. Corrige ergo Glossas Isidori: *Flabrum, perfectum.* lege, *fabrum.* Herbariæ medicinæ inventionem ei adsignat Galenus. Rectè ergo *ex herbis* addit Hyginus.

u *Ex herbis*] Hæc enim erat antiqua medicina. Vid. Plin. Lib. XXV. 2. Schol. Hom. Iliad. Λ. 845. Ἡ γὰρ ἀρχαία ἰατρικὴ ἐν βοτάναις ἦν. De Chirurgica Servius Æn. XII. 396. *Apud veteres medicina manibus magis tractata est, unde & chirurgia dicta.* Quibus herbis medicinam instituerit Chiron, docebit te Apulej. cap. 12.

x *Clinicen reperit*] Τελείαν ἰατρικὴν καὶ τοῖς ἑαυτῆς μέρεσιν συμπεπληρωμένην, ut loquitur Galenus. Hinc *clinicus* medicus apud Martial. I. 31. IX. 97. Sed ecclesiastici scriptores, ut Hieron. epitaph. Fabiolæ, & Cyprianus Lib. IV. ep. 7. aliique, etiam ægros lecto affixos dixere clinicos. Festivè Æsculapium hunc *Deum clinicum* appellat in Apotheosi Prudentius pag. 220. edit. Gisel. quem vide in Comment. Cæterum clinicen Hippocrati tribuit Plin. Lib. XXIX. 1. Confer Celsum præf. Lib. I.

y *Laborantem audisset, ab inferiore parte veniebat ad eam*] Malè hæc distinguuntur. Τὰ *ab inferiore parte* cum prioribus sunt conjungenda. Perizonius. Prava distinctio quantopere seducat interpretes, docuit me nuperrimè Priap. Carmen 23. *Fur habeas pœnam, licet indignere, feramque Propter olus, dicas, hoc ego? propter olus.* Quos versi-

te veniebat ad eam: quæ cum [z] credere se noluisset, æstimans virum esse, illa tunica sublata, ostendebat se fœminam esse: & ita eas curabat. Quod cum vidissent medici, se ad fœminas non admitti, Agnodicen accusare [a] cœperunt, quod dicerent eum glabrum esse & corruptorem earum, & illas simulare imbecillitatem. Quo cum Areopagitæ consedissent, Agnodicen damnare cœperunt. quibus Agnodice tunicam allevavit, & se ostendit fœminam esse. Et validius medici accusare cœperunt. Quare tum fœminæ principes ad judicium convenerunt, & dixerunt: Vos conjuges non estis, sed hostes: quia quæ salutem nobis invenit, eam damnatis. Tunc Athenienses legem emendarunt, ut ingenuæ artem medicinam discerent. Perdix Dædali sororis filius & circinum & serram ex piscis spina reperit. Dædalus Eupalami filius deorum simulacra primus fecit. [b] Euhadnes, qui in Chaldæa de mari exisse dicitur, astrologiam interpretatus est. Lydi [c] surculis lanam fecerunt, [d] postea idem samen.* [e] Pan fistulæ cantum primus invenit. In Sicilia frumentum Ceres prima invenit. Tyrrhenus Herculis filius tubam primus invenit, hac ratione: quod cum carne humana comites ejus vescerentur, ob crudelitatem incolæ circa regionem diffugerunt; [f] tunc ille quia ex eorum * decesserat,

siculos, cum malè distincti legerentur antehac, non intellexit Scioppius. Vide tu Anthol. Lib. IV. cap. XII. 88.

z *Credere se noluisset*] *Credere se ei.* Heinsius.

a *Cœperunt. Quare tum*] Ita hunc locum, sublato asterisco post τὸ *quare*, distinxi cum Barthio. Sed pro *& validius* lege, *eo validius*, hoc est, vehementius. Marcellin. Lib. XV. *Vetita ex more humano validius cupiens.* Sæpe ita Phædrus. At per συγκοπὴν Horat. Lib. I. Epist. 9. *Novit me valdius ipso.*

b *Euhadnes*] Liber Salmasii habebat in margine, Ὠάννης. De Oanne illo videndus Seldenus de diis Syris Syntagm. II. cap. 3.

c *Surculis lanam fecerunt*] Correxeram; *Sardibus lanam infecerunt* ex Plinianis hisce verbis: *Ægyptii textilia, inficere lanas Sardibus Lydi*; cum occupatum jam hunc locum vidi à Turnebo in Adversariorum libris.

d *Postea idem samen*] Ita & Micyllus & Commelinus habent. Turnebus corrigit, *stamen*. quod malim, quam *semen*, ut cum Lugdunensi habet Clar. Schefferi editio. Nam frumentum & sementem apud Atticos Triptolemus, apud Ægyptios Isis monstravere, ut inter alios & Capella Lib. II. nos docet. *Sabei* restituerat in libro suo Scriverius. Cæterum pro *idem* reponendum omnino *iidem* vel *item*.

e *Pan fistulæ* &c.] Non ille Mercurii & Penelopes. sed Διὸς καὶ Θύμβρεως, vel Ὕβρεως, ut alii malunt. Vide Schol. Hypoth. Pyth. Pindari. Tzetzes in Lycophron. p. 123. Ἕτερος δὲ Πὰν Διὸς καὶ Ὕβρεως.

f *Tunc ille, quia ex eorum*] Barthius ad Stat. Tom. III. p. 505. legit: *Tunc ille*

rat, [g] concha pertusa buccinavit, & pagum convocavit, testatique sunt se mortuum sepulturæ dare, nec consumere. Unde tuba [h] Tyrrhenum melos dicitur. [i] Quod exemplum hodie Romani servant: & cum aliquis decessit, tubicines cantant, & amici convocantur, testandi gratia, eum neque veneno, neque ferro interiisse. Cornicines autem classici invenerunt. Afri & Ægyptii primum [k] fustibus dimicaverunt, postea Belus Neptuni filius gladio belligeratus est, [l] unde bellum est dictum.

CCLXXV. Op-

ille, ubi qui ex eorum numero decesserant. Schefferus: *Tunc ille, quum quis ex eorum numero decesserat.* Schefferi conjecturam præferam.

g *Concha buccinavit*] Κογχύλῃ ἐσάλπιζε. ἐπεὶ γὰρ παρὰ Τυῤῥηνῶν εὑρέθησαν αἱ σάλπιγγες, ἐπαύθη τὸ τῇ κογχύλῃ σαλπίζειν.

h *Tyrrhenum melos*] Et σάλπιγξ Τυῤῥηνικὴ Euripidi in Phœnissis. Ridiculè tubæ inventionem tribuit Tirtæo Horatii vetus commentator in Artem. Virgil. Æn. VIII. 526. *Tyrrhenusque tuba mugire per æthera clangor.* Vide ad eum versum Servium. Cum Servio faciunt Clemens I. Strom. p. 306. Pollux Lib. IV. II. & Plinius VII. 56. De Tyrrheno & Lydo quæ Servius narrat ad Lib. I. vers. 71. enotari merentur. *Consilium igitur*, inquit, *habuerunt, ut partiti turbam, quam alere non poterant, alternis diebus abstinerent à cibis, lusibusque vacarent: atque hac lascivia excogitaverunt talorum tesserarumque jactus pilæque lusum, & tibiæ modulationem, & concentum symphoniæ tubarumque, quibus advocati cives facilius tolerarent jejunium.* Pro *advocati* in Servio procul dubio reponendum *avocati*. Hieron. Lib. II. ep. 7. ed. Canis. *Sudans messor psalmis se avocat.* Apul. I. Met. *Fabulæ festivitate nos avocavit.* Non dissimile vitium occupavit Cyprianum Tract. II. de habit. Virginum. *Hanc sectari salubre, & adversari ac negligere letale.* Repono, *at aversari.* Cæterum de talorum tesserarumque jactu diversum sentiunt Isidorus Lib. XVIII. cap. 60. Herod. Lib. I. Schol. Euripid. ad Orest. vers. 432. Stat tamen ab Hygino Tzetzes ad Lycophron. p. 198. Lactantius porro ad Stat. IV. Theb. vers. 404. *Meleum Tyrrhenorum imperatorem*, Plinius autem *Piseum Tyrrhenum* tubæ æneæ facit inventorem. Sed in Statiano interprete pro *Meleus* rescribendum esse *Maleus* ex ipso disces ad Lib. IV. vers. 224. De variis tubarum generibus vide Eustath. ad Iliad. Σ. Aliam tubæ inventionis causam adsignat Isidor. Lib. XVIII. 4. Etiam τειχοποιΐαν invenerunt Tyrrheni, unde τύρσεις dictæ τὰ τείχη, ut annotat Tzetzes in Lycophron. pag. 117. ed. Steph.

i *Quod exemplum*] Hæc, ut & quæ sequuntur, usque ad illa, *Afri & Ægyptii*, pro adjectamentis habet Clar. Schefferus. Non ita visum fuit Victorio, qui Variorum Lib. IX. cap. 14. illa, quæ de Romanorum consuetudine heic narrantur, adducit; nec Kirchmanno, qui itidem Fun. Rom. Lib. II. 4. hunc Hygini locum laudat.

k *Fustibus dimicaverunt*] Plinius: *Prælium Afri primum fecere contra Ægyptios fustibus, quos vocant phalangas.* Confer Diodor. Lib. III. p. 183. Alardi Epiphyll. cap. XI.

l *Unde bellum est dictum*] Pro Glossematis hæc habet Barthius ad Stat. Tom. II. 889. Dubito nonnihil. Ecce enim eadem legas apud Cassiodor. Var. I. 30. *Postea Belus ferreum gladium primus produxit, à quo & bellum placuit nominari.* Quæ quisque arma invenerit, docet Servius ad Æn. IX. 505. ubi inter alia habes: *Arcas gladium longiore lamina produxisse; Peleus primus macheram invenisse narratur.*

Ad

CCLXXV. *Oppida qui quæ condiderunt.*

[a] Jovis in India Thebas Thebaidos, [b] nomine nutricis suæ: quæ Hecatompylæ appellantur, ideo quod centum portas habent. Minerva [c] in Chalcide Athenas, quas

Ad CAP. CCLXXV.

a *Jovis in India Thebas Thebaidos*] Atqui Ægyptias has faciunt alii, & ab Osiride exstructas volunt. Hom. Iliad. I. 382. Θήβας Αἰγυπτίας appellat. Ad quem locum Scholiastes: Τὰς νῦν καλουμένας Διόσπολιν. Hoc ex Strabonis Lib. XVII. habet. Diodorus Lib. I. Τὰς δὲ Θήβας καὶ Διόσπολιν τινὲς αὐτὴν φασιν ὑπάρχειν. Euseb. Præp. p. 29. de Osiride: Κτίσαι τε πόλιν ἐν τῇ Θηβαΐδι ἑκατόμπυλον, ἣν τινὰς μὲν Διὸς πόλιν, ἐνίους δὲ Θήβας προσαγορεύειν. Thebais provincia Ægypti est. Marcellin. Lib. XXII. p. 421. ed. Boxh. *Tres provincias Ægyptus fertur habuisse temporibus priscis, Ægyptum ipsam, & Thebaidam, & Libyam.* Liberat tamen à culpâ Hyginum Turnebus Adversf. XXI. 9. ubi superior Ægypti pars, quam Thebaida dictam apud Tzetzen in Hesiod. legi, quomodo etiam India dici potuerit, nos docet: & rectè *Thebaidos*, non *Thebaidas*, legit. Thebais contermina Indorum genti. Anonymus in descriptione orbis, quam Godofredus edidit cap. 18. de Alexandriâ. Ἐπὶ κεφαλῆς γὰρ ἔχουσα Θηβαΐδος Ἰνδῶν γένος, καὶ λαμβάνουσα πάντα παρέχεται. Isidorus Lib. XV. cap. I. Bœotias & Ægyptias Thebas eodem auctore extructas vult: quod legere haud memini usquam alibi. Confer Tzetzen in Hesiod. Ἐργ. qui pag. 49. edit. Heins. Thebas ternas enumerat, ut & Diaconus ad Scut. vers. 49. Servius ad Æn. IX. 697. Schol. Juvenal. ad Sat. XV. vers. 6 *Thebas trans Ægyptum dicitur Liber condidisse.* Nempe Bacchus idem est, qui Osiris.

b *Nomine nutricis*] Quærit Schefferus, quomodo de nomine nutricis Hecatompylæ sint dictæ. Ego existimem Thebas eum velle dictas à nutrice, cui nomen *Thebe* fuerit. Sanè à Thebe dictas ait Thebas Tzetzes ad Lycophron. quanquam ibi eam non nutricem fuisse Jovis, sed à Jove constupratam narrat p. 180. ed. Stephan. Alii Jovis filiam fuisse volunt. Tzetzes ibidem: Λύκος δὲ ἐν τοῖς περὶ Θηβῶν ἱστορεῖ, μετὰ τὸν κατὰ Δευκαλίωνα Ζεὺς μιγεὶς Ἰοδάμᾳ τῇ (leg. τῆς) Τιθωνοῦ τοῦ Ἀμφικτύονος, γεννᾷ Θήβην, ἣν δίδωσιν Ὠγύγῳ, ἀφ' οὗ Ὠγυγίη ἡ Θήβη. Ogygias autem Thebas esse Ægyptias ibidem idem docet Grammaticus, ut & Eustathius ad Dionys. p. 36. Cæterum eos, qui à filiâ Jovis Thebe dictam illam urbem tradiderunt, sequutus est Servius ad Æn. III. 466. *Jupiter quondam Theba filia duas columbas* &c. Ita omnino legendum, non *Hebe*, ut editum hactenus. Firmat eam lectionem efficaciter Silius extremo libro III. *Nam cui dona Jovis non divulgata per orbem, In gremio Thebes geminas sedisse columbas?* Quem locum nobis suggessit doctissimus Jacobus Perizonius, cui & emendatio illa venerat in mentem, quanquam τὸ *filia* vel tollere mallet, vel mutare in *nutricis*.

c *In Chalcide*] Scribo, *Atthide.* quod & Meursio esse visum in de Fort. Atticâ didici ex Schefferi notis in hunc locum. Apollodorus Lib. III. *A filiâ suâ Atthide regionem cognominavit Cranaus.* Eadem habet Justin. Lib. II. 5. Hieronymus Chron. *Cranaus indigena, ex cujus filia Attidis nomine Attica nominata.* Hoc cum vero non benè convenire fortè videatur, cum ab Atthide non Attica, sed Atthis potius dicenda sit. Eustath. in Dionys. p. 60. Ἀττικὴ δὲ ἡ κατὰ Ἀθήνας χώρα λέγεται, καὶ Ἀτθίς. Τοῦτο μὲν ἀπὸ Ἀτθίδος τῆς θυγατρὸς Κραναοῦ &c. Tradunt tamen idem Strabo & Pausanias. Adde Tzetzen in Lycophron. p. 88. Sidon. carm. V. *Atthis mel, Phœnix palmas, Lacedæmon olivum.* Isidorus Lib. XV. I. in *Hellade* à Cecrope conditam tradit. quod idem est. Hellada enim propriè veram esse Græciam volunt, quæ nunc Attica, Acte prius dicta. ut loquitur Solinus cap. XII.

d *Epa-*

quas ex suo nomine appellavit. [d] Epaphus Jovis filius in Ægypto Memphim. Arcas Jovis filius in Arcadia [e] Trapezunta. Apollo Jovis filius Arnas. * [f] Eleusinus Mercurii filius Eleusinem. Dardanus Jovis filius [g] Dardaniam. Argus Agenoris filius Argos. [h] quæ * Cadmus Agenoris filius Thebas Heptapylas, quæ septem portas [i] habuisse dicitur. Perseus Jovis filius [k] Perscida. Castor & Pollux Jovis filii [l] Dioscorida. Medus Ægei & Medeæ filius in Ecbatanis [m] Medam. [n] Nilus Solis filius Carmentum.

* Li-

d *Epaphus Memphim*] Consule nostrum cap. 149. Apollod. Lib. II. p. 62. Clemens Strom. Lib. 1. ejus urbis conditorem Apin facit. Sed ille idem, qui Epaphus.

e *Trapezunta*] Ante hoc vocabulum intercidisse quædam censet Cl. Schefferus. Non ego. Vide cap. 176.

f *Eleusinus*] Cl. Schefferus, *Eleusines*. Sed vide notas ad cap. 147. ubi *Eleusinum* appellat oppidum.

g *Dardaniam*] *Dardanum* appellat Servius ad Æn. VIII. 134. *Dardanumque*, inquit, *oppidum in regione Dardaniâ*. Sane Δάρδανον Diodorus quoque Lib. 4. & 5. vocat. Eustath. ad Iliad. β. pag. 267. Δαρδανία est τόπος τις. Δάρδανος πόλις. Nec aliter Stephanus docet. Sed Δαρδανίαν urbem appellant cum Hygino Hom. Schol. ad Iliad. Υ. vers. 215. Conon cap. 21. Tzetzes in Lycophron. p. 18. ut *Dardaniam* Hieron. Chronicis Euseb. Messala Corvinus Lib. de Progenie Augusti, & Isidor. Lib. XV. 1.

h *Quæ * Cadmus*] Illud *quæ* ex sequentibus malè huc trajectum. Dele una cum asterisco.

i *Habuisse dicitur*] Lege, *dicuntur*. nisi in præcedentibus mavis *Thebam heptapylam*. Apollod. Lib. III. p. 145. Γαμεῖ δὲ Ζῆθος Θήβην, ἐξ ἧς ἡ πόλις Θῆβαι. Fuit illa Thebe nata ex Asopo & Merope Ladonis filia, ut vult Schol. Pind. ad Isthm. od. 1. Dicta illa urbs etiam ἑπτάπυλος Θήβη, ut notum est ex Pindari & Euripidis Scholiastis, sicut Μυκήνη & Μυκῆναι. Hesiod. Asp. 49. Θήβῃ ἐν ἑπταπύλῳ. Adde quæ scripsit Eustath. ad Hom. Iliad. p. 373. Senec. Oedip. vers. 112. *Respicis terras, miseranda Thebe*. Apuleius Græcatur Lib. III. Met. *Thebas heptapylos accessimus*.

k *Perscida*] Nullum invenio oppidum eo nomine, nisi in Macedoniâ apud Liv. Lib. XXXIX. cap. 54. A Perse filio hujus Persei dictos esse Persas quidam voluere. Vide Eustath. in Dionys. pag. 131. Suspicor tamen scribendum *Persida*. Sanè à Perseo dicta *Persis*, ut idem Scholiastes notavit p. 27. Forte & oppidum aliquod idem, quod tota regio, habuit olim nomen. Perseis Macedonica à Perseo dicta est non Jovis, sed Philippi filio.

l *Dioscorida*] *Dioscorum* appellat commentator barbarus barbari libelli Ovidii vetulæ. Cl. Schefferus ex Stephano & Strabone emendat *Dioscoriada*. Isidorus Lib. XV. 1. *Dioscoriam* dicit. unde fecerim *Dioscoridam* vel, quod verius forsan, *Dioscoriadam*, terminatione Latinâ. *Dioscorias* illa urbs etiam à Solino nominatur cap. 25. & à Castoris & Pollucis aurigis condita dicitur. Aurigæ illi fuerunt Rhecas & Amphistratus. Vide Eustath. ad Dionys. p. 92. Amphitus & Telchius sunt Ammiano, apud quem ista invenio Lib. XXII. p. 389. ed. Boxh. *Dioscurias nunc usque nota; cujus auctores Amphitus & Telchius Spartani traduntur, aurigæ Castoris & Pollucis, à quibus Heniochorum natio est instituta*.

m *Medam*] *Mediam* rectè Cl. Schefferus. Sed cur dubitaret, an urbs regioni cognominis inveniretur, causa non erat. *Medeam* appellat eam Justinus Lib. 42. 3. *Mediam* Isidorus Orig. Lib. IX. cap. 2. & Lib. XV. cap. 1. *Medus autem Ægei filius Mediam construxit: unde & regio ejus Mediæ nomen sortita est*. Adde notas nostras ad cap. 27.

n *Nilus Solis filius Carmentum*] Suspicatur scribendum Cl. Schefferus,

Ca-

* Liber in India Hammonem. Ephyre nympha Oceani filia o Ephyren, quam postea Corinthum appellarunt. Sardo Stheneli filia Sardis. p Cinyras Paphi filius filiæ suæ nomine Smyrnam. Perseus Jovis filius Mycenas. Semiramis Dercetis filia q in Syria Babylonem.

CCLXXVI. *Insulæ maximæ.*

MAURITANIA posita ad solis occasum in circuitu stadia LXXVI. Ægyptus in sole & austro posita, a quam Ni-

Camirus Solis filius Camirum. Quam conjecturam mirificè confirmant, quæ Natalis scribit Lib. v. cap. 17. *Ea insula*, inquit, *dicta est postea Tripolis, quia tres Rhodi & Solis filii, Lindus videlicet, Camirus, Ialysus nomina urbibus à se conditis dederunt.* Putes respexisse Pindarum Olymp. VII. qui tamen illos tres non filios Solis, sed nepotes facit. Editi nimirum hi tres erant Cercapho Solis filio, ut & Diodorus memorat Lib. v. p. 329. Certum interim Camirum oppidum à Camiro conditum, ut loco modo laudato etiam Pindarus tradit. Natalis, ut opportunè, dum hæc scribo in mentem venit, hausit sua ex Tzetz. in Lycophron. p. 149. ed. Steph. Λίνδος γὰρ καὶ Ἰάλυσος καὶ Κάμειρος, πόλεις εἰσὶ Ῥόδου, ἀπὸ τῶν ἐγγόνων Ἡλίου καὶ Ῥόδης καὶ Ποσειδῶνος. leg. Ῥόδης τῆς Ποσειδῶνος. Nisi & ille ἐγγόνους pro nepotibus posuit. *Rhoden* appellat quoque Hom. Schol. ad Odyss. P. vers. 208. Scribendum ergo *Rhodes* apud Natalem.

o *Ephyren*] *Ephyræam* corrigit Cl. Schefferus, quod ita Pausanias habeat. Nihil opus erat. Vide quæ notavi ad cap. 221. Quibus addo, quæ Hom. Scholiastes habet ad Iliad. N. 301. Ἰστέον ὅτι Ἐφύραι εἰσὶ τέσσαρες. μία μὲν ἡ κατὰ Θεσσαλίαν. δευτέρα δὲ ἡ κατὰ τὴν Ἤπειρον. Τρίτη δὲ τῆς Ἤλιδος. Schol. Pind. ad Nem. od. 7. Τέσσαρας δὲ ἀναγράφει τὰς Ἐφύρας. πρώτην μὲν τὴν αὐτὴν Κόρινθον ὀνομασθεῖσαν. ἑτέραν δὲ, τὴν περὶ Θεσσαλίαν. Τρίτην δὲ περὶ Μῆλιν, ἧς Ἰππίας μνημονεύει. Τετάρτην τὴν ἐν Θεσπρωτοῖς. Scrib. Ἦλιν pro Μῆλιν. Vell. I. 3. *Corinthum, quæ antea fuerat Ephyre.* Hieronymus Chron. *Ephyra, quæ nunc Corinthus à Sisypho est.* Adde Gell. Lib. XIV. cap. 6. Corinthus autem dicta postea à rege Corintho, teste Heraclid. περὶ πολ. *Ephyræa* apud Pausaniam, ut rectè observavit Sylburgius, regionis est nomen, non urbis. Urbs *Ephyre* dicitur Straboni, Stephano, aliisque, quos jam laudavi. Cæterum *Ephyren* urbis hujus auctorem alii non Oceani, sed Epimethei faciunt filiam. Vide Schol. Apollon. IV. 1212. Stephani verba sunt: Ἀπὸ Ἐφύρας τοῦ Μύρμηκος, τῆς Ἐπιμηθέως γυναικός. Videtur corrigendum ex Apolloniano Scholiast. Ἐφύρας τῆς Μύρμηκος &c. Eumelus illam Ephyren Epimethei uxorem facit. Eustath. ad Hom. Iliad. p. 219. Ἐκαλεῖτο δέ φασι ποτὲ καὶ Ἐφύρα, ἀπὸ Ἐφύρης τινὸς Ἡρωΐνης.

p *Cinyras*] Ita rescripsi pro *Cynaras*, ex Ovid. x. Met. vers. 297. & nostro supra cap. 58. Κινύρας enim Græcis est.

q *In Syriâ*] Hoc est, Assyriâ. Vide Leonem Allatium in Eustath. Hexaem. p. 7. Et Eustath. in Dionys. pag. 102. ed. Steph. Contra *Assyria nardus* pro *Syria* ab Horatio dicitur Lib. II. od. XI.

Ad CAP. CCLXXVI.

a *Quam Nilus circumlavat*] Capella Lib. VI. *Cujus (Ægypti) inferiorem sinum Nilus dextra lævaque divisus amplectitur, ut Ægyptum Nili possis vocare insulam.* Eustath. in Dionys. p. 34. Ἐς τοσοῦτον δὲ κλύζεται ὕδασιν ἡ Αἴγυπτος, ὥστε καὶ ποταμία νῆσος πρός τινων λέγεται.

b *In*

Nilus circumlavat, circuitu ſtadia * Sicilia [b] in triſcelo poſita, circuitu ſtadia xxxdlxx. * Sardinia in circuitu ſtadia xcci. Creta in [c] longitudine * & oppida utraque parte centum poſſidet, circuitu ſtadia xxc. Cyprus poſita eſt inter Ægyptum & Africam, ſimilis ſcuto Gallico, * circuitu ſtadia xlic. [d] Rhodos in rotundo poſita, circuitu ſtadia xxc. Eubœa conſimilis arcui circuitu ſtadia xxcc. Corcyra, ager bonus, circuitu ſtadia xxc. Sicyon ager bonus, circuitu ſtadia mille centum. [e] Tenedos inſula contra Ilium circuitu ſtadia mcc. [f] Corſica, ager peſſimus, [g] circuitu ſtadia mcxx. [h] Cyclades inſulæ ſunt novem, id eſt Andros, [i] Micos, Delos, Tenedos, Naxos,

b *In triſcelo*] Memini hoc vocabulum etiam alibi legiſſe. Sed locus mihi excidit. Iſidorus Orig. xx. 4. *Τρισκελεῖς Græcè, Latinè tripedes dicuntur.* An *Triſcelum* ergo pro trigono poſuit? Poſſis parvâ mutatione reſcribere *triquetro.* Servius ad Æn. I. 200. *Latinè Triquetra dicitur.* Lucret. I. *Inſula quæ triquetris terrarum geſſit in oris.* Aliter *Deltoton* eam poſitionem appellarunt. Vide noſtr. Aſtron. II. 19. Nihil tamen muto. Ampl. Spanhemius in de Nummorum præſtantiâ pag. 144. *Vulgo in nummis urbium Siciliæ tria crura notum regionis inſigne ſolent denotare.* Quo accedit, quod latera etiam σκέλη vocent Græci. Theo in Aratum p. 31. Τὸ δὲ δελτωτὸν τρίγωνόν ἐστιν ἰσοσκελὲς, οὐκ ἰσόπλευρον. Cæterum ambitus Siciliæ ex Diodori ſententiâ eſt ſtadiorum ὡς τετρακισχιλίων πεντακοσίων ἑξήκοντα. Apud Solinum cap. xi. *Ambitum claudit tribus ſtadiorum millibus.*

c *Longitudine * & oppida*] Hæc non mutila ſed trajecta cenſet Cl. Schefferus. & ita conſtituit: *Creta in longitudine & utraque parte oppida centum poſſidet, circuitu ſtadia xxc.*

d *Rhodos* &c.] Errare heic Hyginum oſtendit Meurſius in Rhod. Lib. I. cap. 10.

e *Tenedos inſula*] Servius ad Æn. II. 21. *Tenedos inſula eſt contra Ilium, quæ ante Leucophrys dicta eſt.* Idem Diodorus extremo libro quinto & Euſtath. ad Iliad. β. p. 233. referunt. Adde quæ notavi ad cap. 108. Perperam Cycladum unam facit Cragius, dum vertit Heracliden περὶ πολ. Heſych. Τένεδος, πόλις Τρωϊκὴ ἢ νῆσος. Τρίοδον à quibuſdam dictam notat Hom. Schol. ad Il. N. 33.

f *Corſica ager peſſimus*] Catal. Pith. Lib. I. *Barbara præruptis incluſa eſt Corſica ſaxis, Horrida deſertis undique vaſta locis.* Dionyſius tamen ἐπήρατον appellat. Σαρδόνι' ἀμφιτρίτη, καὶ ἐπήρατος εἰς ἁλὶ Κύρνος. Etiam *Corſis* dicta hæc inſula. Priſcian. Perieg. *Cernuntur littora Cyrni. Corſida quam pariter geminato nomine dicunt.* Confer Euſtath. in Dionyſ. pag. 65. De Sardiniâ, Cretâ, Cypro & Rhodo conſule Georg. Agathem. à Clariſſimo Tennullio, amico noſtro, nuper editi cap. 5. qui de ſitu & ſpatio earum quædam non aſpernanda habet, ſed multum ab Hyginianis abeuntia.

g *Circuitu ſtadia MCXX*] Capella Lib. VI. *Circuitus ejus omnis diſtenditur millibus trecentis viginti quinque paſſuum.* Confer Æthici Coſmograph. ſub finem.

h *Cycladas*] *Ideo ſic appellatas, quod omnes ambiunt Delon patriam deorum inſignem,* ut ait Marcellin. Lib. xxii.

i *Micos, Tenedos, Tardos*] Optime ex Strabone emendat Micyllus, *Myconos, Tenos, Pares.* Vide Strabonem Lib. x. p. 550. edit. Xylandri. Firmat hanc emendationem Ovid. Heroid. xx. 81. *Et jam tranſieram Myconon, jam Tenon & Andron, Inque meis oculis con-*

xos, Seriphus, [k]Gyarus, Tardos, [l]Rhene.

CCLXXVII. *Rerum inventores primi.*

[a]PARCÆ Clotho, Lachesis, Atropos, invenerunt literas græcas septem A. B. H. T. I. Y. * Alii dicunt Mercurium, ex gruum volatu: quæ cum volant, literas exprimunt. [b]Palamedes autem Nauplii filius invenit æque literas undecim * [c]Simonides literas æque quatuor ω. ι. ζ. φ.

candida Delos erat. Et Schol. Apollon. ad Lib. I. vers. 1300. Τέτως Ἡρακλῆς αἰθῆλε ὕςερον περὶ Τῆνον τὴν νῆσον, ἣ παράκειται Δήλῳ. Vellejus Lib. I. 4. *Multasque in Ægæo Icarioque occupavere insulas, Samum, Chium, Andrum, Tenum, Pharum, Delum, aliasque ignobiles.* An *Parum* scribendum pro *Pharum*? Sed Ampelius cap. 6. qui duodecim Cycladas cum Eustathio in Dionys. p. 75. numerat, utramque *Paron* & *Pharon* inter eas recenset. Quod autem *Tenedos* inter Cycladas ab Isidoro Lib. XIV. 6. Ampelio cap. 6. & Orosio Lib. I. recenseatur, nihil me movet, qui sæpicule id genus scriptores ἀιςορησίᾳ peccare non nesciam.

k *Gyarus*] Cl. Schefferus *Syrus* mallet, quod à Mela & Plinio inter Sporadas numeretur Gyarus. Sed Artemidorus apud Strabonem Lib. X. etiam Cycladibus *Gyarum* accenset, ut & Ampelius exscriptor Veterum.

l *Rhene*] Micyllus *Rhenia*. Nihil est necesse. Vide Pompon. Lib. II. cap. 7.

Ad CAP. CCLXXVII.

a *Parcæ*] Cur literarum inventio illis tribuatur, causam reddit Vossius Lib. de quatuor artibus popularibus cap. 2.

b *Palamedes undecim*] Tacitus XI. Annal. *sexdecim* fuisse ait. Vide Voss. Art. Grammat. Lib. I. cap. 10. Scholiasten Eurip. si audimus ad Orest. vers. 432. *Septendecim* scribamus oportet. Οὗτος, inquit, ὁ Παλαμήδης λέγεται εὑρηκέναι ιζ γράμματα μήπω τότε ὄντα. Sed pro ιζ non malè ις reponit Vossius. Nam sexdecim cum Tacito ei etiam attribuit Tzetzes Chil. V. 28.

c *Simonides literas ω. ι. ζ. φ.*] An hæc sana sint, valdè dubito. Maximus Victorinus in Corpore Vett. Gram. p. 1944. *Post eum Simonidem Elegum totidem υ. ζ. ο θ.* Vide apud illum reliqua. Plinium audiamus Lib. VII. cap. 56. *Literas semper arbitror Assyrias fuisse; sed alii apud Ægyptios à Mercurio, ut Gellius; apud alii Syros repertas volunt; utique in Græciam intulisse è Phœnice Cadmum sedecim numero: Quibus Palamedem Trojano bello adjecisse quatuor hac figurâ, Θ. Ξ. Φ. X. totidem post eum Simonidem Melicum* Z H Ψ Ω. Patet, opinor, hinc in Victorino scribendum esse *Melicum*. Phædrus Lib. IV. cap. 21. *Simonides qui scripsit egregium melos.* Non enim *Elegum* dicere voluisse Simonidem arbitror propterea quod threnos, sive nænias optimè scripserit. Nam ἔλεγος *est luctus & lamentatio*, ut ait Horat. Scholiastes ad Artem. Unde *Elegum* pro misero dixit Abbo. & *Elegiam mæstam* Auson. Parental. 29. Stobæus Sermon. II. pag. 32. Σιμωνίδης ὁ μελοποιός. Suidas: διαφέρεται περὶ Σιμωνίδην τὸν τῶν μελῶν ποιητήν. Schol. recent. Pind. ad Olymp. 2. Σιμωνίδης ὁ λυρικός. Schol. Horat. ad Lib. II. od. 2. *Simonides Græcus poëta Lyricus.* Marcellin. Lib. XIV. *Ut enim Simonides Lyricus docet, beatè perfecta ratione victuro ante alia patriam esse convenit gloriosam.* Confer Isidor. Lib. I. cap. 38. Minutius Felix: *Quid Simonidis Melici nonne admiranda omnibus & sectanda cunctatio?* Servius de Palamede ad Æn. II. 81. *Secundum quosdam ipse reperit literas. quæ res si forte sit dubia, tamen certum est Θ. Φ. X. ab hoc inventos cum aspiratione.* Adde quartam Ξ ex Plinio. Tzetzes inter alias literas vocales longas à Simonide inventas refert H & Ω. Existimem ergo in Hygino, ut ei cum Plinio & Tzetze conveniat, pro ι reponendum η.

d *Li-*

ζ. φ. Epicharmus Siculus [d] literas duas π. & ψ. Has autem Græcas [e] Mercurius in Ægyptum primus detulisse dicitur, ex Ægypto Cadmus in Græciam, quas Euandrus profugus ex Arcadia in Italiam transtulit, quas mater ejus [f] Carmenta in Latinas commutavit [g] num. xv. * Apollo in cithara cæteras adjecit: idem Mercurius & palæstram mortales primus docuit. [h] Ceres fruges serere, boves domare, & alumno suo Triptolemo fruges serere demonstravit. qui cum [i] sevisset, & sus, [k] id est porcus, quod severat effodisset, suem comprehendit, & duxit ad aram Cereris: & frugibus super caput ejus positis, eidem Cereri immolavit. Inde primum inventum est, [l] super hostias molam salsam imponere. Velificia primum invenit Isis.

nam

d *Literas duas π & ψ.*] Plinius: *Aristoteles duas ab Epicharmo additas* Θ X, *quam à Palamede, mavult.* Videtur ergo etiam corrigendus Hyginus ex Plinio. Tzetzes tres duplices ei tribuit Ζ Ξ Ψ.

e *Mercurius*] Apollodorus Atheniensis apud Hom. Scholiasten ad Odyss. ψ. 198. Τέσσαρα μέγιστα γράμματα invenisse Mercurium narrat.

f *Carmenta*] Ovidio, Servio, Virgilio, Capellæ & Solino est *Carmentis*, ut Καρμέντις Straboni. Nicostrata erat nomen ejus κύριον. Carmentem autem dictam ajunt, quia carminibus vaticinabatur, ut placet Servio ad Æn. VIII. 51. Sed alii, quod, ut fatidica, careat mente. Rectius illi forte, qui à Carmenis ejus nomen deducunt. Erant autem Carmenæ Deæ, quæ primæ scirent hominem natum, eique canerent futura; de quibus Varro consulendus. Mercurii quidam filiam faciunt apud Servium, ad modo laudati libri vers. 130. Alii ex Mercurio peperisse eam Euandrum tradidere. In antiquis versibus de repertoribus literarum apud Crinit. Lib. XVII. de honest. Discipl. *Menti Phœnices sagaci literas condiderunt Atticas: Quas Latini scriptitamus, edidit Nicostrata.*

g *Numero* XV.] Si in tot Latinas eas commutavit, quot in Græciam attulit Cadmus, scribendum est XVI. Marius Victorinus Lib. I. *Repertores literarum Cadmus ex Phœnice in Græciam, & Euander ad nos transtulerunt a, b, c, d, e, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, literas numero* XVI. Adde Meherchum in de pronunciatione Linguæ Græcæ cap. 12. Voss. Gram. Art. Lib. I. cap. 10. & 25.

h *Ceres fruges serere*] Δὶς τὸ αὐτὸ cum stultè dicatur, scribe, ut Clar. Schefferus voluit, *Ceres boves domare, & alumno suo Triptolemo fruges serere demonstravit.*

i *Sevisset*] Ita rectè Lugdunensis & Schefferi editio. Perperam cæteræ *seruisset*. Si nihil aliud, certe illud *severat*, quod sequitur statim, ita esse rescribendum nos doceret. Aliud, judice Vossio, *sero serui*, aliud *sero sevi*. Idem ergo vitium est in Servio ad Lib. I. Georg. vers. 19. *Orbem terrarum frugibus obseruit.* Lege, *obsevit.* Observat tamen Gronovius à Vett. *Insertus, consertus* & *transertus* pro insitus, consitus, & transitus dicta, Diatrib. Stat. cap. 5. Ἀρχαΐζει ergo vetus interpres Epist. ad Rom. cap. XI. 24. *Contra naturam insertus es in bonam olivam.*

k *Id est porcus*] Dele ista cum Sceffero. Inter infinitas glossas, quibus hoc scriptum est oneratum, etiam hæc reponenda. Cæterum ex hoc Triptolemi facto ortus procul dubio mos ille porcos immolandi in Cereris initiis; de quo Varro inter alios Lib. II. R. R. meminit.

l *Super hostias molam salsam ponere*] Servius ad Æn. IV. 57. *Olim enim hostiæ immolatæ dicebantur molâ salsâ tactæ:*

cum

nam dum quærit Harpocratem filium ſuum, rate velificavit. Minerva prima navem biproram Danao ædificavit, in qua Ægyptum [m] fratrem profugit.

Deſunt nonnulla.

cum vero icta & aliquid ex illis in aram datum, mactata dicebantur &c.

m *Fratrem profugit*] Curt. x. 2. *Servi dominos profugere.* Senec. Agamem. vers. 121. *Vel Mycenaeas domos Conjuncta socio, profuge furtiva rate.* Vide ibi ſummum virum J. F. Gronovium, & Herc. Fur. 977. Hippol. vers. 243. & 835. quæque notavi ad Lactant. Argum. Lib. VII. fab. 4.

FINIS.

Iſidorus in de Nat. Rerum, cap. XVII.

Dicunt antiqui Aratus & Higinus, Solem per ſeipſum moveri, non cum mundo verti uno loco manentem.

Sarisberienſis Policrat. lib. II. cap. XVIII.

Eorum, qui ſcientiam profitentur aſtrorum, alii opinionis errore prolabuntur ad fabulas, in quo deprehenditur & Hyginus.

C. JUL. HYGINI
POETICON
ASTRONOMICON.

V I R O

Plurimum reverendo, & pietate ac doctrinâ conspiciendo in paucis,

BERNARDO SOMERO,

Ecclesiastæ Amstelodamensi disertissimo gravissimoque,

THOMAS MUNCKERUS

S. P. D.

ETsi usus mihi tecum amicitiæ, quod sedibus nimium dividimur, nunquam magnus fuit, sed nupera hæc admodum est, quæcunque inter nos intercedit, notitia, BERNARDE SOMERE, *vir doctissime; ita tamen, ex quo primum cum comitate sermonis tui frui mihi, tum & literas legere literatissimas licuit, diligere te, immo amare occœpi, ut si à puero tecum vixissem. Nec mirabitur hoc quisquam, nisi qui ignorat vis quanta virtutis sit, cujus jam diu est cum non in alio, quam in te, imaginem vidi expressiorem. Verum cum in eâ locum & illud non infimum teneat, quod nemini minus, quam tibi, placeas, graviterque propterea ac iniquo animo patiaris, si quis in os te laudet, non committam, ut per me illud tibi laudatissimum, laudis caussâ nihil facere, intempestivâ blandiloquentiâ adimatur. Re ipsa certè moratum ita te comperi, ut beneficium accepisse te censeas, si homini forte non malo boni nonnihil feceris. Unde enim ortum putem, nisi ex insitâ illâ tibi, & imitandâ potius, quam prædicandâ bonitate quemlibet promerendi, quod Callipedem illum typographum, segnius non sine magno tædio nostro in opere hoc excudendo pergentem, quasi ἐργοδιώκτης aliquis non semel exstimulaveris? Scilicet quod vel gratum id fore mihi non ignorabas, vel rei forte literariæ interesse credebas, satis*

cauſæ tibi viſum eſt, cur immemor prorſus dignitatis tuæ in eo literioni huic gratificandum exiſtimares. Quamobrem temeritati meæ fac ignoſcas, oro, quod dum ſollicitè nimis ejus fugio nomen, quo creare nihil terram pejus ajebat olim Menander, hoc inſcribere tibi neſcio quid notarum & animadverſionum in Hygini noſtri Aſtronomicon non ſim veritus, quo ad minimum, cum referre, ut velim, nullus poſſim, grati animi teſtimonium agnoſcendo beneficio meruiſſe videatur referendi voluntas. Sed quid theologo, dicat vitilitigator aliquis, & viro gravi cum fabulis poëticis? Immo qui hoc quærit, ille in iſtis fabulis theologiam conſiſtere paganorum, & poëtam te eſſe non humillimi ſpiritus, nec vulgariter juxta ſacras has etiam literas doctum, ignorat. Ne æquum eſſe nunc dicam, ut non neſciat, quam exſecranda profanarum gentium fuerint ſacra, qui Chriſtianis ſuis veræ religionis traditurus ſit ſacramentum. Sciat certè neceſſe eſt non fictos eſſe nos à Deo & inſpiratos, id quod Anaxagoras opinabatur, ut cælum videremus & ſolem, qui artificem ſolis & cœli Deum purâ & integrâ mente venerandum prædicabit. Sed iſta & epiſtolæ modum excedunt, & iſtiuſmodi ſunt, ut perſuadere fruſtra intendas imperitis, quibus ut ſatisfaciam nemo, opinor, à me exiget, qui quidem æquus velit eſſe judex. Iniquis ut nihil ſcripſi, ita nec eos quicquam moror. Tu vale multum, σπουδαιότατε ἀνδρῶν, & literis hiſce, quemadmodum hactenus ſolitus es, favere fac ſemper pergas. Scribebam Delphis Bat. a. d. XIV. *Cal. Majas A. C.* CIↃ IↃC LXXX.

C. Jul.

[a]C. JUL. HYGINI
[b]POETICON ASTRONOMICON.

De Mundi & Sphæræ ac utriusque partium declaratione

LIBER PRIMUS.

HYGINUS M. FABIO [c]PLURIMAM SALUTEM.

ETSI te studio grammaticæ artis inductum, non solum [e]versuum moderatione, quam pauci perviderunt, sed historiarum quoque varietate, qua scientia rerum perspicitur, præstare video, quæ facilius etiam scriptis tuis perspici potest, [f]desiderans potius scientem quam liberalem judicem: tamen quo magis exercitatus, & nonnullis etiam sæpius in his rebus occupatus esse videar, [g]& ne

Ad Præfat. Lib. I.

a *C. Julii Hygini* &c.] Cum nec duo Morelliani codices, nec quatuor illi, quos cum editis contulit Janus Vlitius, hanc habeant inscriptionem, quin à recentiore profecta ea manu sit, nihil est quod dubitemus. Editio Veneta anni CIↃCCCCLXXXII. quâ antiquiorem haud putem inveniri, istam præfert: *Clarissimi viri Hyginii Poeticon Astronomicon, opus utilissimum feliciter incipit.*

b *Poeticon Astronomicon*] Hoc esset, Ποιητικῶν Ἀστρονομικῶν, si constaret hoc opusculum esse ab Hygino ipsomet in libros quatuor tributum. Verum cum serie id continua in vetustis codicibus perscriptum deprehenderint cum Vlitius, tum Morellius, *Poeticon Astronomicon* cum dicitur, σύγγραμμα existimem, vel opus, vel simile quid subaudiendum esse. Ad eundem sanè modum dicta sunt *Halieuticon Ovidii*, *Cynegeticon Gratii*, *Ponticon Solini*, immo & *Astronomicon Manilii*, de quo Scaliger videndus.

c *Plurimam Salutem*] Ita & Vlitt. 3. & editio princeps, hoc est, Veneta illa modo laudata.

d *Etsi te studio*] Confirmant eam lectionem præter Venetam etiam 3. ex Vlitianis codicibus. Perperam τὸ *te* expulerunt nonnulli.

e *Versuum moderatione*] *Modulatione* cum Marone Ecl. x. quemadmodum heic à manu secundâ in A. exhibitum visitur; vel *meditatione* cum Ausonio epigr. I. dixissent potius alii. Invenies tamen apud Horat. Lib. 1. od. 24. *Auditam moderere arboribus fidem.* Et Cicer. v. Tuscul. *Moderari cantus numerosque.* Immo Jul. Firmicus Astron. Lib. VI. cap. 31. planè, ut Hyginus: *Hæc genitura divinum lyrici carminis poetam reddit, qui choreas Libero, redimitus ederâ, religiosi carminis moderatione componat.*

f *Desiderans potius* &c.] Ad scientiam, quam in Fabio laudat, referenda ista existimo, ne distorta evadat oratio.

g & ne nihil in adolescentia laborasse dicerer, & imperitorum judicio desidiæ subirem crimen, h hoc velut rudimento scientiæ nisus scripsi ad te, i non ut imperito monstrans, sed ut scientissimum commonens:

Sphæræ figurationem, circulorumque qui in ea sunt notationem, & quæ ratio fuerit ut non æquis partibus dividerentur.

Præterea, terræ marisque definitionem, & quæ partes ejus non habitantur, ut multis justisque de causis hominibus carere videantur, ordine exposuimus.

Rursusque redeuntes ad sphæram, duo & quadraginta signa nominatim pernumeravimus.

Exinde uniuscujusque signi historias causamque ad sidera perlationis ostendimus.

Eodem loco nobis utile visum est, persequi eorum corporum k deformationes, & in his numerum stellarum.

Nec prætermisimus ostendere ad septem circulorum notationem quæ corpora aut partes corporum pervenirent, & quemadmodum ab his dividerentur.

Diximus etiam in æstivi circuli definitione, quærentes quare non idem hiemalis vocaretur: & quid eos fefellerit, qui ita senserint: & quid in ea parte sphæræ solis efficiat cursus.

Præterea, quare circulos in octo partes divideremus, ordine exposuimus.

Scripsimus etiam quo loco circulus æquinoctialis foret constitutus, & quid efficeret ad eum perveniens sol.

In ejusdem circuli demonstratione ostendimus, quare Aries inter sidera celerrimus diceretur.

Pauca præterea de hiemali circulo diximus.

Exin-

g *Et ne nihil*] Dele copulam *&* cum Venetâ, altero ex Morellianis, & 3. Vlitianis.

h *Hoc velut*] *Hac velut* Veneta. Quasi per appositionem dixisset Hyginus, *hac sphæra figurationem* &c. ut *hac tantam falsitatem* Fulgent. Lib. III. cap. 6. Vide ibi animadversiones nostras.

i *Non ut imperito monstrans* &c.] Apul. Apol. *Admonendus es mihi, non docendus*. Ad quem locum consule Priczi notas.

k *Deformationes*] H. e. μορφώσεις, formas. Infr. Lib. II. cap. 4. *In Astris corpora eorum deformavit*. Cap. 13. *Videntur deformati* &c. Admodum frequens Hygino ista phrasis. Confer Scalig. ad Manil. p. 32.

l Qua-

Exinde zodiacum circulum definivimus, & ejus effectus: & quare pótius duodecim ſigna quam undecim numerarentur: quid etiam nobis de reliquis circulis videretur.

His propoſitis rebus, ad id loci venimus, ut exponeremus, utrum mundus ipſe cum ſtellis ſuis verteretur, an, mundo ſtante, vagæ ſtellæ ferrentur: & quid de eo nobis & compluribus videretur, & qua ratione ipſe mundus verteretur.

Præterea quare nonnulla ſigna celerius exorta ſerius occiderent: nonnulla etiam, cæteris tardius exorta, citius ad occaſum pervenirent: [l] quare etiam quæ ſigna pariter oriantur, non ſimul occidant.

Eodem loco diximus, quare non eſſent in ſphæra ſuperiora interioribus hemicycli æqualia: & quot modis ſtellas videre non poſſimus.

Præterea ſcripſimus in duodecim ſignorum ortu quæ de reliquis corpora exoriri, & quæ eodem tempore occidere viderentur.

Deinde ordine perſcripſimus, utrum ſol cum mundo fixus verteretur, an ipſe per ſe moveretur, & cum ipſe per ſe moveatur, & contra duodecim ſignorum ortus eat, quare videatur cum mundo exoriri & occidere.

Deinde protinus de Lunæ curſu pauca propoſuimus: & utrum ſuo, an alieno lumine uteretur: Eclipſis Solis & Lunæ quomodo fieret: quare Luna, per eundem circulum iter faciens, celerius ſole currere videatur: & quid fefellerit eos, qui ita ſenſerint.

Quinque ſtellæ quantum habeant intervallum: & utrum quinque ſint an ſeptem: & utrum quinque [m] certe errent, an omnes: & quinque quomodo currant.

Diximus etiam qua ratione priores aſtrologi non eodem tempore ſigna & reliquas ſtellas reverti dixerint: & quare [n] metam diligentiſſime obſervaſſe videantur. & quid reli-

l *Quare etiam quæ ſigna*] *Signa quæ* Vlitt. 2.

m *Certè errent*] Ita & Veneta & Vlitt. 3. Al. *certæ*. Vide infr. Lib. IV. cap. 14.

n *Metam obſervaſſe videantur*] Vlitt. 4. *videatur*. Præterea pro *metam* variè me-

liquos fefellerit in eadem caufa. In his igitur tam multis & variis rebus, non erit mirum aut pertimefcendum, quod tantum numerum verfuum fcripferimus: neque enim magnitudinem voluminis, fed rerum multitudinem [o] peritos convenit fpectare. Quod fi longior in fermone vifus fuero, non mea [p] facunditate, fed rei neceffitate factum exiftimato: nec fi brevius aliquid dixero, minus idem valere confidito, quam fi pluribus effet audiendum verbis. Etenim præter noftram fcriptionem fphæræ, quæ fuerunt ab Arato obfcurius dicta, perfecuti planius oftendimus: ut penitus id, quod cœpimus, exquififfe videremur. Quod fi vel optimis ufus auctoribus effeci, ut neque brevius neque verius diceret [q] quifpiam, non immerito fuerim laudari dignus à vobis, [r] quæ vel ampliffima laus hominibus eft, doctis: fi minus, non deprecamur in hac confectione noftram fcientiam ponderari. Ideoque majoribus etiam niti laboribus cogitamus, in quibus & ipfi exerceamur, [s] & in quibus volumus nos probare quid poffimus. etenim [t] neceffariis noftris hominibus fcientiffimis maximas res fcripfimus: non levibus occupati rebus, populi captamus exiftimationem. Sed ne diutius de eo quod negli-

metron, *metan*, *meton*. Scribe, ut difertim habuit codex Anonymi, *Meton diligentiffimè obfervaffe videatur*. Meton celeber Aftrologus fuit, cujus præter Columellam Præfat. Lib. I. Vitruvium, Tzetzen ad Hefiod. *ἐργ. β.* p. 108. ed. Heinf. aliofque etiam Servius meminit ad Æn. III. 284.

o *Peritos convenit fpectare*] Confirmant etiam lectionem Veneta, Soter, & 3. codices ex Vlitianis.

p *Facunditate*] Ita & Veneta. Sed Vlit. I. & A. *fecunditate*. hoc effet, ubertate orationis vel eloquentiæ. Nova vox eft *facunditas*, nec ufquam alibi, quod fciam, occurrit, tametfi ad eandem formam à veteribus dicta funt *difcorditas*, *differitas*, *dulcitas*, aliaque, de quibus Nonius.

q *Quifpiam*] *Quifquam* Vlitt. 3. & A.

r *Quæ vel ampliffima laus eft hominibus, doctis* &c.] Cl. Schefferus diftinguit, *Quæ vel ampliffima laus eft, hominibus doctis*. ut cohæreant illa, *à vobis hominibus doctis*. Sed eandem fententiam efficit diftinctio Morellii.

s *Et in quibus volumus nos probare quid poffimus*] Fœdè interpolatus locus ifte. Tolle protinus illud *in*, quod nec à MSS. Vlitianis, nec à Veneta vel aliis antiquioribus agnofcitur. Deinde fcito etiam τὸ *quid* non ab altero tantum Morelliano, fed & 3. Vlitianis abeffe. Et fanè perquam venuftè abeft. Ordo enim eft, *in quibus laboribus & ipfi exerceamur, & poffimus probare nos illis, quibus volumus*. Miror neminem ex tot hujus libelli editoribus percepiffe hactenus mentem auctoris.

t *Neceffariis noftris*] Ita non dubitavi refcribere cum Veneta & altero ex Morellianis. Nec aliter in fuis invenerat Vlitius. Perperam *neceffarias* Morellius, vel *neceffaria* Sanctandreana. Neceffarii funt *οἰκεῖοι*. Curt. Lib. VII. cap. 2. *Simpliciter ad neceffarios fuos quifque* fcri-

negligimus loquamur, ad propositum veniemus, & [u] initium rerum demonstrabimus.

I. *De Mundo & Sphæra.*

MUNDUS appellatur is, qui constat ex sole, & luna, [a] & terra, & omnibus stellis.

SPHÆRA est species quædam [b] in rotundo conformata, omnibus ex partibus æqualis apparens, unde reliqui circuli finiuntur. Hujus autem sphæræ neque exitus, neque initium potest definiri, ideo quod in rotundo omnes tractus & initia & exitus [c] significari possunt.

II. *De Centro.*

CENTRUM est, cujus ab initio circunductio sphæræ terminatur, ac terræ positio constituta declaratur.

III. *De Axi.*

DIMENSIO, quæ totius ostenditur sphæræ, [a] est cum ex utrisque partibus ejus ad extremam circunductionem [b] recte

scripserat. Sallust. Jug. cap. 68. *Uti Romam ad suos necessarios aspere in Metellum de bello scribant.* Vetus interpres Jobi cap. VI. 13. *Necessarii quoque mei recesserunt à me.* Plenius *necessarii amici* dicuntur. Luc. cap. x. Actor. vers. 24. Συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. Vet. Interp. *Convocatis cognatis suis, & necessariis amicis.*

u *Initium rerum*] *Initia rerum* Vlitt. 3. & A.

Ad CAP. I.

a *Et terra*] Cl. Schefferus emendat *& athere*, quód mundum pro cœlo usurpet noster. Capite tamen octavo terram in mundi regione collocat. Auctor libri de mundo, interprete Apuleio: *Mundus omnis societate cœli & terræ constat, & eorum naturis, quæ utriusque sunt.* Adoptavit eandem definitionem Cleomedes Lib. 1. Κόσμος ἐστὶ σύστημα ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ τῶν ἐν τούτῳ φύσεων. Nihil heic esse mutandum satis ostendit Hygini compilaror Isidorus Orig. Lib. III. cap. 28. *Mundus est hic, qui constat ex cœlo & terrâ & mari cunctisque sideribus.*

b *In rotundo*] *In rotunditate* A. Sed alterum adstruit ex Hygino descriptus locus iste Isidori Orig. Lib. III. cap. 31. *Sphæra cœli est species quadam in rotundum formata, cujus centrum terra est ex omnibus partibus aqualiter conclusa.* Pertinent huc & ista ex ejusdem libr. de Nat. Rer. cap. 12. *Spharam autem confirmant nec principium habere nec terminum, pro eo quod rotunditate sua, quasi circulo, unde incipiat, vel ubi desinat, facile non comprehendatur.*

c *Significari possunt*] *Significare* Cl. Schefferus. Quam conjecturam ejus stabiliunt duo Vlitiani, qui & mox cum A. & Venetâ cap. 2. pro *centrum* exhibent *centron.*

Ad CAP. III.

a *Est cum ex utrisque*] Τὸ *est* nec in Venetâ, nec in 3. MSS. comparet. Unde

[b] rectè ut virgulæ perducuntur: quæ dimensio à compluribus Axis est appellata. Hujus autem cacumina, quibus maxime sphæra nititur, Poli appellantur, quorum alter ad aquilonem spectans, Boreus: alter [c] oppositus austro, Notius est dictus.

IV. *De Significationibus.*

SIGNIFICATIONES quædam in circunductione sphæræ circuli appellantur. E quibus [a] Paralleli dicuntur, qui ad eundem polum constituti finiuntur. Maximi autem sunt, qui eodem centro, quo sphæra, continentur. Horizon appellatur is, qui terminat ea quæ perspici aut non videri possunt: hic autem incerta ratione definitur: quod modo polo subjectus, & circulis his, qui Paralleli dicuntur: modo duobus extremis & æqualibus nixus: modo aliis partibus adjectus terræ, pervidetur ita, utcunque fuerit sphæra collocata.

V. *De Polo.*

POLUS is qui Boreus appellatur, pervideri potest semper: Notius autem ratione dissimili, semper est à conspectu remotus. Naturalis autem mundi statio [a] φυσικὴ dicitur.

de liquet in capita hoc scriptum ab Hygino ipso non fuisse divisum, sed ἀπὸ κοινοῦ illum voluisse id verbum repeti ex periodo proximè præcedenti.

b *Rectè ut virgulæ*] Ita quidem & Veneta & 3. Vlitt. Sed diphthongos scimus sæpe negligi à librariis. Præfero quod alii dederunt, *rectæ ut virgulæ*, hoc est, rectæ quasi lineæ. Isidor. Orig. Lib. III. cap. 35. *Axis est septentrionalis linea recta, quæ per mediam pilam sphæræ tendit.* Auctor libri de mundo: Δι' ὧν εἰ νοήσαιμεν ἐπιζευγνυμένην εὐθεῖαν, ἥν τινες ἄξονα καλοῦσι, διάμετρος ἔσται τοῦ κόσμου. Contrarium huic vitium occupavit Quintil. Declam. VII. *Videlicet inter ignes ac flagella sufficit mihi, si dixero, hic est inimicus animæ, qui nobis* &c. Lege, *hic est inimicus, anime, qui nobis* &c. Est elegantissima apostrophe, qualis illa sub finem ejusdem declamationis: *Sed dura parumper, anime.*

c *Oppositus austro*] Sic & Veneta & MSS. 3. Perperam *appositus* alii. Vide quæ infra ad cap. 6. notamus. Hyginum respexit Isidorus in de Nat. Rer. cap. 12. *Axis linea recta, quæ per mediam pilam sphæræ tendit. Poli ex cælestibus circulis cacumina, quibus maximè sphæra nititur: quorum alter ad aquilonem spectans boreas, alter terræ oppositus austro notus dictus est.* Pro *terræ* videtur reponendum *vero*, & præterea ex Hygino corrigendum *boreus* & *notius*, pro *boreas* & *notus*.

Ad CAP. IV.

a *Paralleli*] *Paralleloe* Vlitt. 2. & A. quod & Veneta volunt, in qua *parallela*. Adde not. ad cap. 2. Lib. II.

Ad CAP. V.

a *Φυσικὴ dicitur*] *Quæ Physice dicitur*, Anonymi codex. Optime. Sed distin-

citur. Ea est in Boreo polo finita, ut omnia è dextris partibus exoriri, in sinistris occidere videantur. Exortus enim est subita quædam species objecta nostro conspectui: Occasus autem pari de causa, b ut erepta ab oculis visa.

VI. *De figuratione circulorum sphæræ.*

In finitione mundi circuli sunt Paralleli quinque, in quibus tota ratio sphæræ consistit, præter eum qui Zodiacus appellatur: qui quod non, ut ceteri circuli, certa dimensione finitur, & inclinatior aliis videtur, a λοξὸς à Græcis est dictus. Quinque autem quos supra diximus, sic b in sphæra metiuntur, initio sumpto à polo qui Boreus appellatur, ad eum qui Notius & Antarcticus vocatur. In triginta partes unumquodque hemisphærium dividitur, ita uti dimensio significari videatur in tota sphæra c per sexaginta partes factas. Deinde ab eodem principio Boreo sex partibus ex utraque finitione sumptis, circulus ducitur, cujus centrum ipse est Polus finitus: qui circulus, Arcticus appellatur, quod intra eum d Arcti simulacra ut inclusa perspiciuntur: quæ signa à nostris e ursarum specie ficta, Septentriones appellantur.

Ab hoc circulo de reliquis partibus quinque sumptis: f eodem centro quo supra diximus, circulus ducitur, qui

θερι-

stingue: *qua physice dicitur, ea est in* &c. Malè alii, *ea est enim*. Illustravimus copiosè eam loquendi rationem ad Fulgent. Lib. I. cap. I.

b *Ut erepta*] *Aut erepta* Vlitianorum unus. Perperam. Sensus est: Occasus est ut species visa ab oculis erepta. nisi mavis pro *ut* reponere *est*.

Ad CAP. VI.

a Λοξὸς] Geminus: *Λοξὸς δέ ἐστι κύκλος ὁ τῶν ιβ´ ζωδίων.*

b *In sphærâ metiuntur*] Παθητικῶς. Æthicus præfat. Cosmogr. *Orbis terrarum metiri cœpit*. Plura exempla congessi ad Fulg. Prolog. Lib. I.

c *Per 60. partes*] Τὸ *per* non agnoscunt Vlitt. 3. Esset ergo in præcedentibus legendum *significare*.

d *Arcti simulacra*] Veneta cum aliis antiquioribus *arcturi*. Lege cum Vlitt. a. & A. *arctorum*. Ortum inde vitium, quod pro *arctorum* librarius aliquis *arcturum* exararat, quomodo & unus ex Vlitianis habuit. Confirmant hanc emendationem cum ea, quæ Lib. III. cap. I. leguntur: *Igitur incipiemus à polo boreo protinus dicere, quo utraque arcti nixa vehuntur arctico circulo clausa*; tum illa Isidor. Lib. III. Orig. cap. 43. quod caput ex Hygino desumtum est: *Quorum primus circulus ideo arcticus appellatur, eo quod inter eum arctorum signa inclusa prospiciuntur*. Posuit tamen ille Isidorus *Arcturum* pro Arcto, cum ait de Nat. Rer. cap. 26. *Arcturus est ille, quem Latini Septentrionem dicunt* &c.

e *Ursarum*] *Ursorum*. A.

f *Eodem centro*] *Ab eodem centro*. A.

g *An-*

θερινὸς τροπικὸς appellatur, ideo quod sol cum ad eum circulum pervenit, æstatem efficit eis qui in aquilonis finibus sunt: hiemem autem eis quos [g] austri flatibus oppositos ante diximus. Præterea, quod ultra eum circulum sol non transit, sed statim revertitur, τροπικὸς est appellatus.

Ab hac circuli significatione quatuor de reliquis partibus sumptis, ducitur circulus Æquinoctialis, à Græcis [h] ἰσημερινὸς appellatus, ideo quod sol cum ad eum orbem pervenit, æquinoctium conficit. Hoc circulo facto, dimidia sphæræ pars constituta perspicitur.

E contrario item simili ratione à Notio polo sex partibus sumptis, ut supra de Boreo diximus, circulus ductus ἀνταρκτικὸς vocatur: quod contrarius est ei circulo, quem arcticon supra definivimus.

Hac definitione sphæræ, centroque poli qui Notius dicitur, quinque partibus sumptis circulus, χειμερινὸς τροπικὸς instituitur, à nobis Hiemalis, à nonnullis etiam Brumalis appellatus, ideo quod sol cum ad eum circulum pervenit, hiemem efficit his [i] qui ad aquilonem spectant: æsta-

g *Austri flatibus oppositos*] Ita & Vlitt. 3. Et frustra omnino est vir doctus, qui vulgato *appositos* propugnat. Supra cap. 3. *Oppositus austro.* Catull. carm. 26. *Furi, villula nostra non ad austri Flatus opposita est, nec ad faveni* &c. Pallad. Lib. 1. Tit. 18. *Cellam vinariam debemus habere septentrioni oppositam.* Tit. 20. *Olearis cella meridianis sit objecta partibus.* Ammianus Lib. XXII. p. 413. ed. Boxh. *Septentrioni opposita terrarum situ cohæret immenso.* Lib. XXIII. p. 466. *Aquilonibus objecti sunt & pruinis.*

h Ἰσημερινός] Vid. Isidor. de Nat. Rer. cap. 10. ubi perperam *hysmerinus* editur, & *exemerinus* pro χειμερινός.

i *Quæ ad aquilonem spectant*] *Qui aquilonem exspectant* Vlitt. 2. Forte *aspectant*, vel *respectant*. quanquam constanter codices iidem non heic tantum, sed & passim Lib. III. & IV. *exspectant* exhibent pro *spectant*. Sunt sanè, qui *exspectare* pro *spectare* Latio vindicate velint, quos inter & Gruterus ac Freinshemius ad Flor. Lib. II. cap. 7. Quam rectè, ipsi viderint. In Plinii loco, quem adducit Freinshemius, pridem *spectatione* esse legendum monuit Salmasius. Ego certè id puto carere exemplo, tametsi & *spectare* pro *exspectare* poni interdum notent viri docti. P. Syrus: *Ab alio spectes, alteri quod feceris.* Ita edidit Gruterus. Curt. Lib. VIII. 8. *Oculos ego primum illorum sordida omnia & humilia spectantium capiam.* Freinshemius annotat: Si pro *spectantium* non scribas *exspectantium*, nullus inde sanus exeat sensus. Nisi tamen & simplex illud hoc significatu capitur, quod pene adducor ut credam, cum toties hujus loco reperiam. Hæc ille. At ego credo, ubi *spectare* pro *exspectare* ponatur, scribendum potius esse *sperare*, quod Latini pro *expectare*, ut Græci ἐλπίζειν pro προσδοκᾷν, usurpant. Matth. Evang. cap. XXIV. 50. Ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ, ᾗ οὐ προσδοκᾷ. Vet. Interpr. *Veniet dominus*

æstatem autem his, qui in austri partibus [k] domicilia constituerunt. Quanto enim abest [l] longius ab illis qui in aquilonis habitant finibus, hoc hieme majore confli&antur: æstate autem hi, quibus sol appositus pervidetur: itaque Æthiopes sub utroque orbe necessario fiunt.

Ab hoc circulo ad æquinoctialem circulum reliquæ fiunt partes quatuor, ita uti sol per octo partes sphæræ currere videatur. Zodiacus autem circulus sic vel optime definiri poterit, ut signis factis, sicut postea dicemus, ex ordine circulus perducatur.

Qui autem Lacteus vocatur, contrarius æquinoctiali, [m] ubi oportet ut eum medium dividere, & bis ad eum pervenire videatur, semel in eo loco ubi aquila constituitur: iterum autem ad ejus signi regionem, quod προκύων vocatur. Duodecim signorum partes sic dividuntur: Quinque circuli, de quibus diximus supra, ita finiuntur, ut unusquisque eorum dividatur in partes duodecim, & ita ex eorum punctis lineæ perducantur, quæ circulos significent factos, in quibus duodecim signa describantur. Sed à nonnullis imperitioribus quæritur, quare non æquis partibus circuli finiantur, hoc est, ut de triginta partibus quinæ partes dividantur, & ita circuli pari ratione ducantur: id facillime defendi posse confidimus. Cum enim media sphæra divisa est, ejus circuli nullus potest æqualis esse: qui quamvis proxime eum accedat, tamen minor esse videatur. Itaque qui primum sphæram fecerunt, cum vel-

mus servi illius in die, qua non sperat. Flor. Lib. III. I. *Quis speraret aliquod post Carthaginem in Africâ bellum?* Virg. Æn. XI. 275. *Hac adeo ex illo mihi jam speranda fuerunt Tempore* &c. Lucianus in Tyrannicida: Τίς ἐλπὶς τοῦ φόβου; *Quæ exspectatio metus?* Confer Not. Casaub. ad Spartian. in Did. Jul. cap. 6. Certè in Publiano isto mimo, quem adduxi, scribendum esse *speres* docet nos vetus inscriptio apud Gruter. p. 928. *Date terræ fructum ut terra possit reddere. Ab alio speres altero quod feceris.* Agrætius de Orthogr. *Exspectatur venturus, spectatur qui videtur vel probatur.*

k *Domicilia constituerunt*] Non est tam recens vox *domicilii*, quam quibusdam visum fuit. Apulejus in de mundo: *Ut è terreno domicilio illas regiones aspicerent.* Florus Lib. I. cap. 13. *Destinata hominum ac deorum domicilio civitas.* Nepos Themist. cap. X. *Domiciliumque sibi Magnesiæ constituit.* Festus in ROMA. *Ob inopiam domiciliorum profectos complures in exteras regiones.* Immo & Tullius ipse aliquoties eâ usus est.

l *Longius ab illis*] *Ab his.* A.

m *Ubi oportet*] *Ibi oportet* Veneta & aliæ antiquiores cum A.

n *Li-*

vellent omnium circulorum æquas rationes esse, pro rata parte voluerunt significare, ut quanto magis à polo discederetur, eo minorem numerum partium sumerent in circulis metiendis, quo erat necesse his majorem circulum definire. Quod etiam ex ipsa sphæra [n] licet intelligere: quanto magis à polo discedes, eo majores circulos fieri necesse est: & hac re minorem numerum duci, ut pares eorum videantur effectus. Et si non in triginta partes unumquodque hemisphærium dividatur, sed in alias quotlibet finitiones, tamen eo ratio pervenit ejus, ac si triginta partes fecisset.

VII. *De Zodiaco circulo.*

ZODIACUS circulus tribus his subjectus, de quibus supra diximus, ex quadam parte contingit æstivum & hiemalem circulum, æquinoctialem autem medium dividit. Itaque sol per Zodiacum circulum currens, neque extra eum transiens, necessario cum his signis, quibus innixus iter conficere videtur, pervenit ad eos quos supra diximus orbes, & ita quatuor tempora definit. Nam ab Ariete incipiens, ver ostendit: & Taurum & Geminos transiens, idem significat. [a] Sed jam cap'tibus Geminorum circulum æstivum tangere videtur, & per Cancrum & Leonem transiens & Virginem, æstatem efficit. Et rursum à Virginis extrema parte transire ad æquinoctialem circulum perspicitur. In Libra autem æquinoctium [b] conficit, & autumnum significare incipit, ab hoc signo transiens ad Scorpium & Sagittarium. Deinde protinus incurrit in hiemalem circulum, & à Capricorno, Aquario, Piscibus, hiemem transigit. Itaque ostenditur non per tres ipsos circulos currere, sed Zodiacum transiens ad eos pervenire. Sed quoniam de his rebus diximus, nunc Terræ positionem

n *Licet intelligere: quanto magis* &c. Anonymi codex: *Licet intelligi: quæ quanto magis à polo discedit, hoc majores* &c. Quæ lectio nequaquam spernenda est.

Ad CAP. VII.

a *Sed jam capitibus* &c.] *In capitibus* Cl. Schefferus, ut mox *in librâ.*

b *Conficit*] *Efficit.* A. & mox; *non per quatuor ipsos* unus ex Vlitianis.

Ad

nem definiemus; & Mare quibus locis interfusum videatur, ordine exponemus.

VIII. *De Terrâ & Mari.*

TERRA mundi media regione collocata, omnibus partibus æquali diffidens intervallo, centrum obtinet sphæræ. Hanc mediam dividit Axis in dimensione totius terræ. Oceanus autem [a] regione circumductionis sphæræ profusus; prope totius orbis alluit fines. Itaque & signa occidentia in eum decidere existimantur: sic igitur & [b] terras contineri poterimus explanare. Nam quæcunque regio est, quæ inter Arcticum & Æstivum finem collocata est, ea dividitur trifariam; è quibus una pars, Europa: altera, Asia: tertia, Africa vocatur. Europam igitur ab Africa dividit mare ab extremis Oceani finibus & Herculis columnis. Asiam vero & Libyam cum Ægypto disterminat [c] os Nili fluminis quod Canopicon appellatur. Asiam ab Europa Tanais dividit, bifariam se conjiciens in paludem quæ Mæotis appellatur. Hac igitur definitione facile pervidetur mare omnibus [d] adjectum finibus terræ.

Sed ne videatur nonnullis mirum, cum sphæra in sexaginta partes dividatur, ut ante diximus, [e] quare definimus ab æstivo circulo ad arcticum finem dumtaxat habitari; sic vel optime defendimus. Sol enim per mediam regionem sphæræ currens, nimium his locis efficit fervorem. Itaque quæ finis est ab æstivo circulo ad hiemalem, ea

Ad CAP. VIII.

a *Regione circumductionis*] Schefferus; *in regione*, Lege potius *è regione*, cum uno ex Vlitianis. Sed nihil est necesse. Apud Isidor. enim de Nat. Rer. cap. 47. quod prope totum ex Hygino transcriptum est, præpositionem etiam omissam invenio. *Terra, ut testatur Hyginus, mundi media regione collocata, omnibus partibus æquali diffidens intervallo, centrum obtinet. Oceanus autem regione circumductionis sphæra profusus, prope totius orbis abluit fines.* Leg. *adluit.* Sed non hoc solum, verum multa insuper alia in isto capite ex nostro emendari & possunt & debent.

b *Terras contineri*] Ita & Veneta & Vlitt. 2. *Terram* volebat Cl. Schefferus.

c *Os Nili fluminis*] *Ostium Nili* Vlitt. 2. Juvenal. Sat. XIII. 27. *Divitis ostia Nili.* Στόματα & Græci appellant.

d *Adjectum finibus terræ*] *Objectum* A. cum edd. vetustis.

e *Quare definimus*] *Definivimus* rectius Veneta, Micylliana, & aliæ antiquiores.

ea terra à Græcis διακεκαυμένη vocatur: quod neque fruges propter exustam terram nasci, neque homines propter nimium ardorem durare possunt: extremæ autem regiones sphæræ duorum circulorum, quorum alter Boreus, alter Notius vocatur, fine Arctici circuli & ejus qui Antarcticus vocatur, non habitantur, ideo quod sol ab his circulis [f] semper est longe, venti quoque assiduos habent flatus. Quamvis enim sol perveniat ad Æstivum circulum, [g] tamen longe ab Arctico videbitur fine. Id ita esse, hinc quoque licet intelligere: Cum enim sol pervenit ad eum circulum qui Hiemalis vocatur, [h] & efficiat nobis, qui prope eum sumus constituti, nimium frigus, quid arbitramur eis locis frigoris esse, qui longius etiam absunt à nobis? Quod cum in hac parte sphæræ fiat, idem in altera parte definitum putabimus, [i] ideo quod similes ejus sunt effectus. Præterea hinc quoque intelligimus illic maximum frigus, & in æstivo circulo calorem esse, [k] quod quæ terra habitatur. Eos tamen videmus, qui proxime sint Arcticum finem, uti braccis & ejusmodi [l] vestitu vestium: qui autem proximi sint æstivo circulo, eos Æthiopas & [m] perusto corpore esse. [n] Habitatur autem sic temperatissimo cœlo, cum inter æstivum circulum & Arcticum finem [o] hæc perveniat temperatio: quod ab Arctico circulo frigus, ab æstivo fervor exortus in unum con-

f *Semper est longè*] *Abest longè* Vlitt. 2.

g *Tamen longè*] *Tamen tunc longè*. A.

h *Et efficiat nobis*] Ita & Veneta & Vlitt. 2. *Efficiet* Micyll. & nonnullæ aliæ. *Efficit* mallet Cl. Schefferus. Sed Hyginum copulare interdum diversos modos ostendi ad Mythol. cap. 125. 148. & 165.

i *Ideo quod*] *Ideoque quod* Vlitt. 2. Non ineleganter redundare nonnunquam τὸ *que* docet nos Nob. Heins. ad Vell. 1. 8.

k *Quod quæ terra habitatur. Eos* &c.] Miror hoc placuisse Morellio. Legendum enim cum Micyll. Paris. aliisque antiquioribus, *Quod qua terra habitatur, eos* &c.

l *Vestitu vestium*] Ita & unus codicum Vlitianorum. Cæteri *vestitu vestituum*, vel *vestitu vestitudento*. Modius & Schefferus expungendum censent τὸ *vestium*. Mihi scripsisse Hyginus videtur, *vestium indumento*. Certe illuc aurigatur τὸ *vestitudento*. Non dissimiliter *velaminis indumentum* dixit Cassian. de Habit. Monach. cap. 5.

m *Perusto corpore*] Horat. epod. 2. *Perusta solibus Pernicis uxor Appuli*.

n *Habitatur autem sic*] *Hic* emendat Cl. Schefferus. quod & ex Vet. ed. in margine notaverat Vlitius.

o *Hac perveniat temperatio*] *Temperantia* unus ex Vlitt. Deinde *proveniat* malit forte aliquis. Sed mox rursus *eodem perveniant* repræsentant etiam Vlitt. 2. cum Morellio.

p *Ef-*

concurrens [p] efficit: media finem temperatam, quæ habitari possit. Itaque cum sol ab eo loco [q] discessit, hieme necessario conflictamur, quod ventum exorientem non reverberat sol. [r] Quod cum veniat in hac definitione, illud quoque fieri posse videmus, ut Hiemali circulo nobis ad Antarcticum finem habitari possit: quod pares [s] eodem perveniant casus. Certum quidem esse nemo contendit, neque pervenire eo potest quisquam propter interjectum terræ, quæ propter ardorem non habitatur. Sed cum videmus hanc regionem sphæræ habitari, illam quoque in simili causa posse constitui suspicamur.

De Signorum cælestium historiis

LIBER SECUNDUS.

SED quoniam quæ nobis de terræ positione dicenda fuerunt, & [a] sphæram totam definivimus, nunc quæ in ea signa sunt singulatim nominabimus. E quibus igitur primum duas Arctos, & Draconem: deinde Arctophylaca cum Corona dicimus. [b] Ceteum, qui Engonasin vocatur: Exinde Lyram cum Olore, & Cepheo, & ejus uxore Cassiepeia, filiaque Andromeda, & genero Perseo: dicimus etiam protinus Aurigam, à Græcis ἡνίοχον appellatum: Ophiuchum præterea cum Sagitta & Aquila, parvoque Delphine. Inde Equum dicimus cum eo sidedere, quod Deltoton vocatur. [c] His corporibus enumeratis, ad duodecim Signa perveniemus. Ea sunt hæc, Aries,

p *Efficit: media finem temperatam*] Lege, *efficit mediam finem temperatam* cum Venetâ, Micyllanâ, Parisinâ, aliisque antiquitus cusis. Etiam heic requiro diligentiam Morellii.

q *Discessit*] *Discedit*. A.

r *Quod cum veniat in hac* &c.] Hoc est, *eveniat*. Quam phrasin frustra suspectam esse nonnullis abunde ostendi ad Fulg. Lib. III. cap. 6.

s *Eodem perveniant*] *Eodem fine perveniant*. A.

Ad Præfat. Lib. II.

a *Sphæram totam*] Vulgo *sphæram tam totam*. Sed cum nec Veneta, nec Vlitt. 2. agnoscant τὸ *tam*, rectè expulit illud Morellius. quanquam non malè in *jam* mutatum eat Cl. Schefferus.

b *Ceteum, qui Engonasin*] Ita & Veneta. Vulgo *ceterum, qui Engonasin* &c. Vlitt. 3. & A. *Et eum, qui* &c. quomodo & Modius volebat. Sed vide quæ ad cap. I. annotamus.

c *His enumeratis*] *Connumeratis* Veneta. Sed Morellii lectionem adstruunt Vlitt. 3.

ries, Taurus, Gemini: deinde Cancer cum Leone & Virgine: præterea Libra, dimidia pars Scorpionis, & ipſe Scorpius cum Sagittario & Capricorno: Aquarius autem cum Piſcibus reliquas habet partes. His enumeratis, ſuo ordine eſt Cetus cum Eridano flumine, & Lepore. Deinde Orion cum Cane, & eo ſigno quod Προκύων dicitur. Præterea eſt Argo cum Centauro, & Ara: deinde Hydra cum Piſce qui Notius vocatur. Horum omnium non inutile videtur hiſtorias proponere: quæ certe aut utilitatem ad ſcientiam, aut jucunditatem ad delectationem afferent lectori.

I. *Arctos major.*

IGITUR, ut ſupra diximus, initium eſt nobis Arctos maxima.

HANC autem Heſiodus ait eſſe Calliſto nomine, Lycaonis filiam, ejus qui in Arcadia regnavit: eamque ſtudio venationis inductam, ad Dianam ſe applicuiſſe: à qua non mediocriter eſſe dilectam propter utriuſque conſimilem naturam. Poſtea autem ab Jove compreſſam, veritam Dianæ ſuum dicere eventum, quod diutius celare non potuit: nam jam utero ingraveſcente, [a] prope diem partus in flumine corpus exercitatione defeſſum cum recrearet, à Diana cognita eſt non conſervaſſe virginitatem: cui dea pro magnitudine [b] ſuſpicionis non minorem retribuit pœnam: erepta enim facie virginali, in urſæ ſpeciem eſt converſa, quæ Græce ἄρκτος appellatur. [c] In ea figura corporis Arcada procreavit. Sed, ut ait [d] Amphis comœdiarum ſcriptor, Jupiter [e] ſimulatus effigiem Dianæ,

Ad CAP. I.

a *Prope diem partus*] Inſtante partu. Gloſſ. Philox. *Prope partum*, ἐγγὺς τοκετοῦ. Perperam junctim *propediem* complures editi.

b *Suſpicionis*] *Stoupitionis* unus ex Vlitianis. Forte *ſtuprationis*.

c *In eâ figura*] Schol. German. *Et dum eſſet urſa, arctum enixa eſt, quem Arcadem vocant.* Iſta ex Eratoſth. καταστ. cap. 1. habet; cujus verba etiam Theo in ſuum commentarium tranſtulit. Cæterum pro *arctum* ſcribendum eſt *arcturum*, vel dicendum male vertiſſe verba Eratoſthenis: Καὶ οὕτως τεκεῖν ἄρκτον γενομένην τὸν κληθέντα Ἀρκάδα.

d *Amphis comœdiarum ſcriptor*] Schol. German. *Amphis Comicus poeta.* Idem Fabulâ Canis: *Amphianus tragœdiarum ſcriptor.* Emenda, *Amphis autem tragœdiarum* &c.

e *Simulatus effigiem dianæ*] Vide not. ad Mythol. cap. 99.

næ, cum virginem venantem ut adjutans persequeretur, amotam [f] à conspectu aliarum compressit: quæ rogata à Diana quid ei accidisset, quod tam grandi utero videretur, illius peccato id evenisse dixit. itaque propter ejus responsum, in quam figuram supra diximus, eam Diana convertit. Quæ cum in silva ut fera vagaretur, [g] à quibusdam Ætolorum capta, ad Lycaonem pro munere in Arcadiam cum filio est deducta. [h] Ibi dicitur inscia legis, in Jovis Lycæi templum se conjecisse: [i] quam confestim filius est secutus. Itaque cum eos Arcades insecuti interficere conarentur, Jupiter memor peccati, ereptam Callisto cum filio inter sidera collocavit, eamque Arctum, filium autem Arctophylaca nominavit, [k] de quo postea dicemus. Nonnulli etiam dixerunt, Cum Callisto ab Jove esset compressa, Junonem indignatam in ursam eam convertisse: quam Dianæ venanti obviam factam, ab ea interfectam, & postea cognitam inter sidera locatam. Sed alii dicunt, cum Callisto Jupiter esset in silvam persecutus, Junonem suspicatam id quod evenit, contendisse ut eum manifesto diceret deprehendisse. Jovem autem, quo facilius suum peccatum tegeretur, in ursæ speciem conversam reliquisse: Junonem autem in eo loco pro virgine ursam invenisse, quam Dianæ venanti, ut eam interficeret, demonstrasse: quod factum ut perspiceretur Jovem ægre tulisse, effigiem ursæ stellis figuratam constituisse. Hoc signum, [l] ut complures dixerunt, non occidit. Qui volunt aliqua de causa esse institutum, negant Tethyn Oceani uxorem id recipere, cum reliqua sidera eo perve-

f *A conspectu aliarum*] Vulgatum *caeterarum* præferam, quanquam Vlitt. 3. exhibent *cæterorum*. Sed cum virgine Diana nonnisi virgines venantur. Lege ergo, *cæterarum*, ut etiam est in editione Veneta & A.

g *A quibusdam Ætolorum*] Emenda *apolorum*, hoc est, caprariorum, ex Eratosth. cap. 1. & Theone in Aratum p. 7. qui Eratosthenem ad verbum descripsit. Schol. German. *Quæ dum in montibus vagaretur, à quibusdam pastoribus apprehensa, cum puero adducta est ad Lycaonem.*

h *Ibi dicitur*] *Ibique* unus ex Vlitianis.

i *Quam confestim*] *Quo confestim* alter Morellianus.

k *De quo postea*] *Posterius* Vlitt. 3. cum heic, tum passim infra.

l *Ut complures*] *Quamplures* unus Vlitianus. Quod idem est. Petronius: *Intraverunt palæstritæ quamplures.* Capell. Nupt. Phil. Lib. VIII. *Eodem se quamplures convertere dii.*

veniant in occasum, quod Tethys Junonis sit nutrix, cui Callisto [m] succubuerit ut pellex. [n] Ariethus autem Tegeates historiarum scriptor, non Callisto, sed [o] Megisto dicit appellatam: & non Lycaonis sed [p] Cetei filiam, Lycaonis neptem. Præterea Cetea ipsum Engonasin nominari. Reliqua autem superioribus conveniunt: quæ res in Nonacri monte Arcadiæ gesta demonstratur.

II. *Arctos minor.*

Hanc [a] Aglaosthenes qui Naxica conscripsit, ait Cynosuram esse unam de Jovis nutricibus ex Idæis nymphis: ab ejus quoque nomine & urbem quæ [b] Hestica vo-

m *Succubuerit ut pellex*] Vide not. ad Mythol. cap. 187.

n *Ariethus*] *Aratus* A. *Arietus* Veneta. *Arietibus* Sactandreana, sed peccato, ut arbitror, operarum typographicarum, cum in cæteris religiose sequatur Morellium. Vossius de Histor. Græc. Lib. III. p. 253. emendat *Areithus* ex Græc. Ἀρείθοος. quod vocabulum apud Homerum quoque occurrit Iliad. H. 138. Leopardus in margine libri sui heic notaverat: Θεσσαλὸς Ἀρ... φησι & Ἀρείθοος est apud Tarrhæum pag. 41. Occurrit idem nomen etiam infr. cap. 6. ubi *Aritus* exhibet unus ex Vlitianis.

o *Megisto*] Notaverat homo doctus in margine libri sui; *Aliis* Θεμισώ.

p *Cetei filiam*] Ita & Veneta. Micyllus & alii dederunt *Catei*. MSS. 2. ex Vlitianis *&* *Catei*. Putes scripsisse *Heraci*, & mox *Heraca*. Ἡραιεὺς enim dictus fuit unus de filiis Lycaonis, ut docet nos Apollod. Lib. I. p. 163. Forsan & in prologo rescribendum *&* *Heraeum* pro *Ceteum*.

Ad CAP. II.

a *Aglaosthenes*] Vlitt. 3. *Glosthenes*. Venet. *Agloasthenes*. Sed rectum est *Aglaosthenes*. Vide Voss. Histor. Græc. Lib. III. p. 240. Refert idem Agathosthenes in Asiaticis carminibus apud Schol. German. in hac fabula. Sed apud eum rescribendum esse *Aglaosthenes in Naxiacis carminibus* docet nos in notis ad Parthen. pag. 126. vir Cl. Thomas Gale. Alii Cynosuram Callistus fuisse canem volunt. Vide Theon. in Aratum pag. 7.

b *Hestica*] Soter *Histica*. Veneta *Istoe*, *Histoe* Vlitt. 2. ut & uterque Morellianus. Atque ita omnino scribendum. Ἱστοὶ enim Græcis est. Eratosthenes cap. 2. Ἀγλαοσθένης δὲ ἐν τοῖς Ναξιακοῖς φησι, τροφὸν γενέσθαι Διὸς Κυνόσουραν, εἶναι δὲ μίαν τῶν Ἰδαίων Νυμφῶν, ἀφ' ἧς ἐν μὲν τῇ πόλει τῇ κληθείσῃ Ἱστοῖς τοὔνομα τοῦτο εἶναι &c. *Histoe* ergo Ἱστοὶ, ut *paralleloe*, παράλληλοι cap. 4. Lib. I. *Arctoe*, ἄρκτοι in Grotii Imaginibus Arateis; *Adelphoe*, ἀδελφοὶ apud Terentium, *Euthygrammoe*, Εὐθύγραμμοι, *Antoecoe*, ἄντοικοι cap. 2. & 4. Fragmenti veteris, quod Censorino aliquandiu tributum fuit. Forte & *Spartoe* scripserat Hyginus fab. 178. ubi *Sparta* editum hactenus. Sed *Sparti* dicuntur aliis, ut ostendi ibi, Σπαρτοὶ Græcis. A Plinio Lib. V. cap. 31. inter Cypri oppida numerantur *Arsinoe*, *Carpasium*, *Golgi*. Notant in Vet. cod. habere *Golga*. Unde appareat faciendum esse *Golgoe*. Γόλγοι *Golgoe*, ut Σόλοι *Soloe*, quod in eodem capite invenias, & apud Melam Lib. I. cap. 13. Servavit rectam scripturam Germanici Scholiastes; *Aqua in oppido Histoe Nicostratus constituit portus, ut circa eum locum fuisse Cynosuram*. Propertius tepone portum ex Eratosthene, unde hæc desumpta. Videtur Hyginus in vitiosum codicem incidisse, & legisse apud Eratosthe-

vocatur, [c] à Nicostrato & sodalibus ejus constitutam, & portum qui ibi est, & agri majorem partem Cynosuram appellatam. Hanc autem inter Curetas fuisse, qui Jovis fuerunt administri. Nonnulli etiam Helicen & Cynosuram [d] nymphas esse Jovis nutrices dicunt: & hac re etiam pro beneficio in mundo collocatas, & utrasque Arctos appellatas esse, quas nostri Septentriones dixerunt: sed majorem arcton complures plaustro similem dixerunt, & ἅμαξαν Græci appellaverunt: cujus hæc memoriæ prodita est causa: In initio qui sidera perviderunt, & numerum stellarum in unaquaque specie corporis [e] constituerunt, & non Arctum, sed Plaustrum nominaverunt. Ex septem stellis, duæ quæ pariles & maxime in uno loco viderentur, pro bobus haberentur: reliquæ autem quinque [f] figuram plaustri simularent. Itaque & quod proximum huic est signum Bootem nominari voluerunt: de quo posterius plura dicemus. [g] Aratus quidem non hac re Boo-

tosthenem vel alium ex Græculis, ἀφ' ἧς μὲν τῇ πόλει τῇ καλχηδόνῃ &c. Sed quomodo à nomine Cynosuræ dici potest urbs Histoe constituta? quæ in illis nominibus appellationis similitudo? Scripsit ergo, vel certè scribere debuit: *Ab ejus quoque nomine in urbe, quæ Histoe vocatur, à Nicostrato & sodalibus ejus constitutâ; & portum, qui ibi est, & agri majorem partem Cynosuram appellatam.*

c *A Nicostrato & ejus sodalibus*] Ὑπὸ τῶν περὶ Νικόστρατον. Melius vertisset, *à Nicostrato.* Theod. Quæst. 8. in Deuteron. Οἱ περὶ τὸν Ἀκύλαν καὶ Σύμμαχον, *Aquila & Symmachus.* Laertius in Zenone p. 456. Οἱ περὶ Κάσσιον τὸν Σκεπτικὸν, *Cassius Scepticus.* Παρερμηνείας vitium incurrere nonnunquam hunc scriptorem, disces ex iis, quæ annotata sunt ad 3. 14. & 31. Myth. Sed monendum heic mihi, in eo quod cap. 14. dicit *Caneus Coroni*, deceptum videri corruptâ scriptura Græci codicis Apollodori. Notat enim Ægius invenisse se in antiquis libris Καινεὺς Κορώνου.

d *Nymphas esse*] *Fuisse* Vlitt. 2. Quam lectionem firmat Germanici Scholiastes,

e *Constituerunt, & non arctum, sed plaustrum nominaverunt, ex septem stellis* &c. Locus procul dubio mendosus, cum nulla inde commoda elici sententia possit. Soter dedit, *constituerunt, non arctum* &c. Micyllus & alii, *constituerunt, quod non arctum, sed* &c. Agnoscet manum suam Hyginus, si τὸ *quod* ex alieno in suum locum revoces & scribas, *constituerunt, non arctum, sed plaustrum nominaverunt, quod ex septem stellis* &c.

f *Figuram plaustri simularent*] Apuleius de Herbis cap. 113. *Folia simulans cucumeris.* Ad rem facit, quod legitur apud Hom. Scholiasten ad Odyss. E. 273. Καὶ ἅμαξα καλεῖται, ὅτι ἐκ τεσσάρων, καὶ τὸ ὄρθιξις τριῶν ὥσπερ ἐκ προχῶν ἁμάξης σχῆμα ἀποτελεῖται. Sed defecta ista partim, partim transposita. Censeo sic redintegres: Ἐκ τεσσάρων ὥσπερ ἐκ προχῶν, καὶ τῆς ὀρθίξις τριῶν ὥσπερ ἐκ ῥυμοῦ ἁμάξης σχῆμα ἀποτελεῖται. Theo in Aratum pag. 7. ed. Morell. τῶν τεσσάρων ἀντὶ προχῶν παραλαμβανομένων, τῶν δὲ τριῶν ὡς ἀντὶ ῥυμοῦ.

g *Aratus quidem*] *Autem* Anonymi codex. Quod probo.

 h *Ar-*

Bootem, nec illud Plaustrum dicit appellari: sed quod [h] Arctos videatur ut Plaustrum circa Polum, qui Boreus appellatur, versari: & Bootes agitare eam dicatur. In quo non mediocriter videtur errare. [i] Postea autem de septem stellis, ut Parmeniscus ait, [k] quinque & viginti sunt à quibusdam astrologis constitutæ, ut Ursæ species, non septem stellis perficeretur. Itaque & ille, qui antea plaustrum sequens Bootes appellabatur, Arctophylax est dictus, & iisdem temporibus, quibus Homerus fuit, hæc Arctos est appellata. de Septentrionibus ille enim dicit, hanc [l] utroque nomine & Arcton & Plaustrum nominari: [m] Bootem autem nusquam meminit Arctophylaca nominari. Incidit etiam compluribus erratio, quibus de causis minor Arctos Phœnice [n] appelletur, & illi qui hanc observant, verius & diligentius navigare dicantur: & quare si hæc sit certior quam major, non omnes hanc observent: qui non intelligere videntur de qua historia sit profecta ratio, ut Phœnice appelletur. [o] Thales enim qui diligenter de his rebus exquisivit, & hanc primus Arcton appellavit, natione fuit Phœnix, ut Herodotus Milesius dicit. Igitur omnes qui Peloponnesum incolunt, priore utuntur Arcto. Phœnices autem quam à suo inventore acceperunt, observant: & hanc studiosius perspiciendo,

p di-

h *Arctos videatur*] *Arctus* Venet. & unus Vlitianus. Sed alterum benè habet. Servavit Græcam terminationem, ut in *arcticos* nominandi casu cap. 7. Lib. III. Verba Arati sunt: Δύω δέ μιν ἀμφὶς ἔχουσαι Ἄρκτοι ἅμα τροχόωσι, τὼ δὴ καλέονται ἅμαξαι.

i *Postea autem*] *Postea enim* A.

k *Quinque & viginti*] Ita rectè etiam & Soter & Vlitt. 2. quanquam Hyginus infra Lib. III. cap. I. XXI. tantum, Scholiastes autem Germanici & Theo in Aratum pag. 7. XXIV. numerant. Quod non videre se ait vir doctus, unde stellæ istæ viginti quinque veniant, id ei ignoscendum est, cum vitium, quo sequentia infecta sunt, turbet sensum. Rescribe ergo, ut videas quid velit auctor, *septem stellarum* ex MSS. 3. Vlitt. & codice Anonymi, pro *septem stellis*. Sententia est, eos, qui signo illi figuram septentrionum dederint, VII. id tantum, qui autem ursæ, XXV. deformasse stellis. Manilius de Helice Lib. I. *Septem illam stellæ certantes lumine signant.*

l *Utroque nomine*] Odyss. E. 273. Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν.

m *Bootem*] *Boetes* Vlitt. 3. Perperam. Scribe *Booten*. German. Schol. *Booten Homerus vocat.*

n *Appelletur*] *Diceretur* vulgo. Sed Vlitt. 3. *appellaretur*.

o *Thales enim* &c.] Soter: *Thales enim Milesius* &c. Atque ita volebat etiam Vossius Histor. Græc. p. 375. qui & mox *Φοῖνιξ*, *ut Herodotus dicit*. existimat scribendum. Cl. Schefferus malebat, *nec*, *ut Herodotus dicit*, *Milesius*.

p Di-

p diligentius navigare existimantur, & vere eam q ab inventoris genere Phœnicen appellant.

III. *Serpens.*

Hic vasto corpore ostenditur inter duas Arctos collocatus: qui dicitur aurea mala Hesperidum custodisse, & ab Hercule interfectus, a ab Junone inter sidera collocatus, b quod illius opera Hercules ad eum est profectus, qui hortum Junonis tueri solitus existimatur. ait enim Pherecydes, Junonem cum duceret Jupiter uxorem, c Terram invenisse ferentem aurea mala cum ramis. d Quæ Junonem admiratam, petiisse à Terra ut in suis hortis sereret, qui erant usque ad Atlantem montem. Cujus filiæ cum sæpius de arboribus mala decerperent, Juno dicitur hunc ibi custodem posuisse: hoc etiam signi erit, quod in sideribus supra eum Draconem Herculis simulacrum ostenditur, ut Eratosthenes demonstrat: e quare licet intelligere, f hunc maxime Draconem dici. Nonnulli etiam dixerunt hunc Draconem à gigantibus g Minervæ ob-

p *Diligentius navigare*] H. e. accuratius. Manilius Lib. 1. *Tam spatio, quam luce minor, sed judice vincit Majorem Tyrio.* Germanicus: *Certior est Cynosura tamen sulcantibus æquor.* Aratus: Τῇ δ᾽ ἄρα Σιδόνιοι ἰθύντατα ναυτίλλονται. Schol. German. p. 89. *Quam Sidones aspicientes continue navigant.* Aut perperam legit in Græco exemplari ἀεὶ θύς, aut imperitè τὸ ἀεὶ θὺ transtulit *continue.*

q *Ab inventoris genere*] Adstruunt eam lectionem cum Micyllus & Soter, tum Vlitt. 3. Vulgo *nomine*, unde *natione* exsculpsit Cl. Schefferus. Theo: Ὁ εὑρετὴς αὐτῆς Θαλῆς εἰς Φοίνικας ἤγαγε τὸ γνώρισμα. Majoris inventor Nauplius, ut idem docet pag. 7.

Ad CAP. III.

a *Ab Junone*] Vide Eratosth. cap. 3. & Senec. Hercul. Oet. vers. 74. Schol. German. *Juno custodem horti pervigilem implicuerit arbori, quem Hercules interfecit, & illa astris intulit.*

b *Quod illius opera* &c.] Junonis enim instinctu factum est, ut athla ista decantatissima Herculi imperaverit Eurystheus.

c *Terram invenisse ferentem*] Emenda, *venisse ferentem.* Eratosthenes: Τὴν Γῆν ἐλθεῖν φέρουσαν τὰ χρύσεα μῆλα. Schol. German. *Eo quod, cum nuberet Jovi Juno, diis offerentibus munera, Terra quoque obtulerit aurea mala cum ramis.* Stabiliunt eam lectionem Vlitt. 2. Nec dubitare de eâ quenquam sinunt, quæ ex Eratosthene adduxi.

d *Quæ Junonem admiratam*]. Ita & Vlitt. 3. Perperam τὸ *quæ* omisit Sanctandreana. Veneta & aliæ habent, *Inde Junonem* &c.

e *Quare licet intelligere*] *Quare quodvis licet* editi ante Motellium. *Quare quoivis* inde effingit Schefferus. Rectius putem *quosvis.* Ordo est: *Quosvis intelligere licet*, hoc est, res licita est.

f *Hunc maximè*] *Hinc* Veneta. Hoc esset, ex historiâ modo narratâ.

g *Minervæ objectum esse*] Schol. German. *Hunc alii Jovem astris intulisse dicunt,*

objectum esse, cum eos oppugnaret: Minervam autem arreptum draconem contortum ad sidera jecisse, & ad ipsum axem cœli fixisse: itaque eum adhuc implicato corpore videri, ut nuper ad sidera perlatum.

IV. *Arctophylax.*

De hoc [a] fertur ut sit Arcas nomine, Callistus & Jovis filius, quem dicitur Lycaon, cum Jupiter ad eum in hospitium venisset, cum alia carne concisum pro epulis apposuisse. studebat enim scire, si deus esset qui suum hospitium desideraret. Quo facto non minore pœna est affectus. nam statim Jupiter mensa projecta, domum ejus fulmine incendit: ipsum autem in lupi figuram convertit: at pueri membra collecta & composita in unum, dedit [b] cuidam Ætolorum alendum, qui adolescens factus, in silvis cum venaretur, inscius vidit matrem in ursæ speciem conversam, quam interficere cogitans, persecutus est in Jovis Lycæi templum: [c] quo & qui accessisset, mors pœna erat Arcadum lege. Itaque cum utrunque necesse esset interfici, Jupiter eorum misertus, ereptos inter sidera collocavit, ut ante diximus. Hic autem e facto sequens Ursam perspicitur, & Arctum servans Arctophylax est appellatus. Nonnulli hunc [d] Icarium Erigones patrem dixerunt, cui propter justitiam & pietatem existimatur Liber pater vinum & vitem & uvam tra-

cunt, ob memoriam virtutis Herculis, Minervæ objectu; quem illa contortum cœlo immisit, & inter septentriones collocavit. Pro *objectu* repone *objectum*. Plures fabulas de hoc dracone habes apud Theonem in Aratum pag. 11. Δράκων ἐστὶ, inquit, οὗτος, ὃν αἰνίσσεται Κάδμος. Καθ' ἑτέρους δὲ, ὁ τὰ μῆλα φυλάσσων τῶν Ἑσπερίδων. οἱ δὲ ὁ πολὺς λόγος, ὁ ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀναιρεθεὶς: Πυθίων. Lege, Πύθων.

Ad CAP. IV.

a *Fertur ut sit*] Ita & Veneta & Vlitt. 2. Græcum est ὡς Ἀρκὰς ἐστί. Vide Mariang. Auctar. epistol. xi. Noster infra cap. 10. *Dicunt ut gloriata sit* &c. Vopiscus Florian. cap. 3. *De qua dictum est ut Probus diceretur.* Adde quæ notamus infr. ad cap. 7.

b *Cuidam Ætolorum*] Rectè *Apolorum* ex Scholiaste German. Schefferus. Firmat ejus conjecturam Theo in Aratum pag. 7. ἐκθρεφθῆναι ὑπ' αἰπόλων τινῶν, καὶ παραδοθῆναι Λυκάονι.

c *Quo & qui accessisset*] *Quo ei qui* Modius & Schefferus.

d *Icarium*] *Icarum* semper Vlitt. 3. & Veneta. Nec mutari debuit. Germanicus: *Icarus ereptam pensavit munere vitam.* Confer quæ notavimus ad Mythol. cap. 130.

e *Cum*

tradidisse, ut ostenderet hominibus quomodo sereretur, & quid ex eo nasceretur; & [c] cum esset natum, quomodo eo uti oporteret. Qui cum sevisset vitem, & [f] diligentissime administrando [g] floridam falce fecisset, dicitur hircus in vineam se conjecisse, & quæ ibi tenerrima folia videret, decerpsisse: quo facto, Icarium irato animo tulisse, eumque interfecisse, & ex pelle ejus utrem fecisse, ac vento plenum præligasse, & in medium projecisse, suosque sodales [h] circum eum saltare coegisse. Itaque Eratosthenes ait: Ἰκαρίου ποσὶ πρῶτα [i] περὶ τράγον ὠρχήσαντο. Alii dicunt Icarium, cum à Libero patre vinum accepisset, statim utres plenos in plaustrum imposuisse. hac re etiam Booten appellatum: qui cum perambulans Atticorum fines pastoribus [k] ostenderet, nonnulli eorum [l] aviditate pleni, novo genere potionis inducti, somno consopiuntur: [m] atque alius aliam se in partem rejiciunt, ut semimortua membra jactantes, alia ac decebat loquebantur, reliqui eorum arbitrati venenum ab Icario datum pastoribus, ut eorum pecora abigeret in suos fines, Icarium interfectum in puteum dejecerunt: [n] sed ut alii demonstrant, [o] secundum arborem quandam defoderunt. Qui autem ob- dor-

c *Cum esset natum, quomodo eo* &c.] Veneta aliæque, *cum esset natum id, quomodo* &c. Vlitt. 3. & A. *Cum esset natum, quomodo id uti.* Quod non debuit sperni. Utor enim, quemadmodum vel pueri norunt, cum accusandi casu non minus Latinè, quam auferendi, construitur.

f *Diligentissime administrando*] Colendo, putando. Columella 11. 2. *Administrare sementem.* Mamertus de Statu Anim. Lib. 1. cap. 12. *Administrare carnem.* Diomedes Præfat. Lib. 11. *Administrare loquendi materiam disputandique substantiam.* Non valdè dissimiliter *operari olivam* dixit Palladius Lib. 1. Tit. 6. *Operari terram* Vet. Interp. Genes. cap. 111.

g *Floridam facile fecisset*] Ita & Modiani & duo ex Vlitianis codicibus. Anon. *reddidisset facile.* Antiquitus cusi, *falce fecisset.*

h *Circum eum saltare*] *Circa* Veneta & reliquæ antiquiores. Vide Schol. Aristoph. in Plutum pag. 108. & Tzetzen in Hesiod. p. 87. unde disces non circa utres, sed supra eos saltare fuisse solitos.

i Περὶ τράγον] Ita & Soter edidit. Sed antiquiores & Vlitt. 2. ἀεὶ σπάτοι.

k *Ostenderet*] *Ostendisset* Vlitt. 3.

l *Aviditate pleni*] Transponit Schefferus, *aviditate inducti, pleni novo genere potus.* Sed τὸ *potionis* Morellii, quod è glossa irrepsisse illi videbatur, adstruunt Vlitt. 3.

m *Atque alius aliam se* &c.] Scribe, *Atque ut alius aliam* &c. cum Sotere, Venetâ & Vlitt. 3. Τὸ *ut* heic est postquam. Mox pro *ut semimortua* malebat *&* *semimortua* Cl. Schefferus. Quod probo. nisi cui magis arridet, *& ut* &c.

n *Sed ut alii*] *Seu ut alii* Cl. Schefferus. Non arbitror opus esse. Infr. cap. 5. *Sed ut ait, qui Cretica conscripsit, quo tempore* &c.

o Se-

dormierant, experrecti cum se nunquam melius quiesse faterentur, ac requirerent Icarium, ut pro beneficio p muneraretur, interfectores ejus animi conscientia permoti, statim se fugæ mandaverunt, & in q insulam Ætolorum pervenerunt: à quibus ut hospites recepti, domicilia sibi constituerunt. At Erigone Icarii filia permota desiderio parentis, cum eum non redire videret, ac persequi conaretur, canis Icarii, cui r Mera fuerat nomen, ululans ut videretur obitum domini lachrimari, rediit ad Erigonen; cui non minimam cogitatæ mortis suspicionem ostendit: neque enim puella timida suspicari debebat nisi patrem interfectum, qui tot dies ac menses abesset. At canis vestem ejus tenens dentibus, perduxit ad cadaver. Quod filia simul ac vidit, s desperata spe, solitudine ac paupertie oppressa, multis miserata lachrimis, in eadem arbore t qua parens sepultus videbatur, suspendio sibi mortem conscivit. Cui canis mortuæ spiritu suo parentavit: nonnulli enim hunc in puteum se dejecisse dixerunt u Anygrum nomine: quare postea neminem ex eo puteo bibisse memoriæ tradiderunt. Quorum casum Jupiter miseratus, in astris corpora eorum deformavit. Itaque complures Icarium, Bootem: Erigonem, Virginem nominaverunt, de quo posterius dicemus. Canem autem sua appellatione & specie Caniculam dixerunt: quæ à Græcis, quod ante majorem Canem exoritur, προκύων appellatur. Alii hos à Libero patre figuratos inter sidera dicunt. Interim cum in finibus Atheniensium multæ virgines sine causa suspendio sibi mortem consciscerent, quod Erigone moriens erat pre-

o *Secundum arborem*] *Eam sub arborem* MSS. 2. ex Vlitt. Forte *sub arbore*, ut præfert A. Infra: *Sub quâ parens sepultus videbatur*.

p *Muneraretur*] *Munerarentur* Vlit. unus, quomodo & Cl. Schefferus conjecerat. *Munerarent* Veneta.

q *Insulam Ætolorum*] Vlitiani codices diversimode, *Eolum*, *Eolorum*, *Eorum*. Quorum postremum prope accedit ad Salmasianam conjecturam *Ceorum*.

r *Mera*] Scribe *Mæra* cum Venetâ. Vide not. ad Myth. cap. 130. Propriè eâ voce denotatur αὐξ [illegible], ut docet Isac. ad Lycophr. p. 61.

s *Desperatâ spe*] Lactant. Argum. Ovid. Met. Lib. 11. fab. 1. *Cadmus desperatâ spe revisendi patris*.

t *Quâ parens*] Ita quidem & MSS. 3. cum Morellio. Antiquiores tamen editiones, etiam Veneta; *sub quâ*.

u *Anygrum*] *Anigrum* al. *Anbigrum* Venet. *Ambigrum* Sot. Flumen *Anigrum* invenio apud Ovid. xv. Met. aliosque; nusquam puteum eo nomine.

x *Pen-*

precata, ut eodem leto filiæ Athenienſium afficerentur, quo ipſa foret obitura, niſi Icarii mortem perſecuti, & eum forent ulti. Itaque cum id eveniſſet, ut ante diximus, petentibus eis Apollo dedit reſponſum: Si vellent eventu liberari, ſatisfacerent Erigonæ. Qui quod ea ſe ſuſpenderat, inſtituerunt, uti tabula interpoſita [x] pendente, funibus [y] ſe jactarent, ut qui pendens vento movetur: quod ſacrificium ſolenne inſtituerunt. Itaque & privatim & publice faciunt, & id [z] Aletidas appellant: quod eam patrem perſequentem cum cane, ut ignotam & ſolitariam oportebat, mendicam appellabant, quas Græci ἀλήτιδας nominant. Præterea Canicula exoriens æſtu [a] eorum loca & agros fructibus orbabat: & ipſos morbo affectos, pœnas Icario cum dolore ſufferre cogebat, eo quod latrones recepiſſent. Quorum rex Ariſteus Apollinis & Cyrenes filius, [b] Actæonis pater, petit à parente [c] quo facto à calamitate civitatem poſſet liberare: quem deus jubet multis hoſtiis expiare Icarii mortem, & ab Jove petere, ut quo tempore Canicula exoriretur, [d] dies quadraginta ventum daret, qui [e] æſtui caniculæ mederetur. Quod juſſum Ariſteus confecit, & [f] ab Jove impetravit ut Eteſiæ flarent: quas nonnulli Eteſias dixerunt, quod quotannis cer-

x *Pendente*] *Pendentes* mallet Clar. Schefferus.

y *Se jactarent*] Vlitt. *ſectarentur*, vel *ſectarent*. A. *ſecarentur*. Forte *jactarentur*, vel *ſe jactarent invicem*.

z *Aletidas*] Heſychius: Ἀλῆτις ἑορτὴ Ἀθήνησιν ἡ νῦν αἰώρα λεγομένη, ϗ ἡμέρας ᾆσμα, ὡς Πλάτων ὁ κωμικός. Pro ἡμέρας legit Ἠριγόνης Sopingius. Quæ ejus conjectura Hyginianis hiſce non parum confirmatur, ut & ab Heſychio ipſo in Αἰώρα. Οἱ δὲ ἐπὶ Ἠριγόνῃ Ἀλήτιδι τῇ Ἰκαρίου. Forte heic *Aletidos* reponendum. Vid. not. ad Mythol. cap. 270.

a *Eorum loca*] Legendum *Ceorum loca*. Vide Salmaſ. ad Solin. p. 144. Scalig. ad Manil. p. 406.

b *Actæonis pater*] Hæc procul dubio genuina eſt ſcriptura, cum eam in tribus etiam MSS. invenerit Vlitius. Peram *Actæonis tempore* repræſentant antiquitus cuſi. Sed pro *Ariſteus* ſcribendum *Ariſtæus*. Vide not. ad Mythol. cap. 161.

c *Quo facto*] Ita & Vlitt. 2. quanquam non diſplicet *quo pacto*, quod Veneta & aliæ habent.

d *Dies quadraginta*] *Diebus* A.

e *Æſtui Caniculæ mederetur*] *Æſtu* Vlitt. 2. Quod idem eſt. Maro Æn. 1. *Parce metu*. Propert. Lib. 1. El. 13. *Proxima Ledæ Et Ledæ partu gratior una tribus*. Adi Gellium. Nec damnem *æſtum*, quod Veneta, Micyll. & Morellianus alter habent. Nam *mederi* cum accuſandi caſu conſtruxere etiam alii, ut Terent. Phorm. Act. v. ſc. 4. Gellius Lib. 1. cap. 9. Fulg. Lib. III. cap. 10. ubi plura huc facientia dixi.

f *Ab Jove*] *A Jupitre* Veneta.

certo tempore exoriuntur: ἔτος enim Græce, annus est Latine. [g] Nonnulli etiam Etesias appellaverunt, quod expostulatæ sunt ab Jove, & ita concessæ. [h] Sed hoc in medio relinquamus, ne nos omnia præripuisse existimemur. Sed ut ad propositum revertamur, Hermippus qui de sideribus scripsit, ait Cererem [i] cum Iasione Thusci filio concubuisse: quamobrem fulmine percussum complures cum Homero dixerunt. Ex his, ut Petellides Gnosius historiarum scriptor demonstrat, nascuntur filii duo Philomelus & Plutus: [k] quos negant inter se convenisse: nam Plutum, qui ditior fuerit, nihil fratri suo de bonis concessisse: Philomelum autem necessario adductum, quodcunque habuerit, [l] ex eo boves duos emisse, & ipsum primum plaustrum fabricatum esse: itaque arando & colendo agros, ex eo se aluisse: cujus matrem [m] inventum miratam, ut arantem eum inter sidera constituisse, & Boo-

g *Nonnulli etiam Etesias*] Scribe per diphthongum *aetesias* cum Veneta & antiquioribus aliis. Tertia etymologia est apud Theon. in Arat. pag. 22. Ἢ παρὰ τὸ ἐτεὸν, διὰ τὸ μηδέποτε μεταβάλλειν αὐτοὺς, ὅταν ὁ καιρὸς αὐτῶν ἐνστῇ.

h *Sed hoc in medio relinquamus*] Vlitt. 3. *Sed de hoc in medio relinquetur*. Infr. cap. 8. *De quo in medio relinquimus*. Et Lib. IV. cap. 8. *Quoniam de hisce rebus exposuimus ordine*. Non dissimili loquendi formâ Sallust. Cat. cap. 4. *De Catilinæ conjuratione, quam verissimè potero, paucis absolvam*. Quod imitatus est Jornandes de Reb. Get. cap. 2. *De Britannia insulâ prius absolvam*. Lactant. Lib. IV. 12. *Nunc de primo, ut cœpimus, explicemus*. Nepos Pelop. cap. 1. *Cujus de virtutibus dubito quemadmodum exponam*. Quamobrem non ineptè Cod. chartaceus Biblioth. Leid. in fine Prologi: *Et in hoc libro exponemus de vitis excellentium imperatorum*. Cæterum *relinquetur* pro *relinquamus* repræsentat etiam A.

i *Cum Iasione Thusci filio*] Veneta, *cum Iasone Latus cum filio*. Vlitt. 3. & A. *Cum Iasone Lætis filio*. Ex Morellianis alter *Iasone Oetæ filio*; alter *Iasone Tetis filio*. Micyllus aliique dederunt, *cum Iasione Electræ & Coryti filio*. quæ emendatoris manum fatentur. Scripti libri videntur velle, *cum Iasone Jovis filio*. Sane Iasona dici quoque videas apud Conon. cap. 21. Nimirum quod notior librariis Argonautarum ille dux Iason, quam Iasion esset, pro hoc obtrusisse nobis illum videntur. Sed hac de re egimus ad Mythol. cap. 250: ubi item *Iason* audit. Matrem ejus fuisse Electram constat inter omnes. De patre controvertitur. Servius ad Æn. III. 168. *Iasius & Dardanus fratres fuerunt Jovis & Electræ filii: vel ut quidam volunt, Dardanum de Jove, Iasium de Corytho procreatum*. Adde quæ idem Grammaticus notavit ad ejusdem libri vers. 170. Isacius: Ἠλέκτρας τῆς Ἄτλαντος καὶ Διὸς Ἰασίων καὶ Δάρδανος. Καὶ Ἰασίων μὲν Δήμητρος ἐρασθεὶς κεραυνοῦται. Immo & noster Hyginus cap. 250. Myth. Jovis filium facit, ut de hac conjecturâ nostrâ non videatur dubitandum. Plura dicentur infr. ad cap. 22.

k *Quos negant*] *Queis* malebat Clar. Schefferus.

l *Ex eo boves*] Ita & Vlitt. 3. Mythol. cap. 20. *Aves ex pennis suis eos confecerent*. Vide ibi annotata à nobis.

m *Inventum miratam*] Vlitt. variè, in-

Bootem appellaſſe. Ex hoc autem Pareanta demonſtrant natum, qui de ſuo nomine [n] Parios & oppidum Paron appellavit.

V. *Corona.*

Hæc exiſtimatur Ariadnes fuiſſe, à Libero patre inter ſidera collocata. Dicitur enim in inſula Dia cum Ariadne Libero nuberet, hanc primum coronam muneri [a] à Venere & Hóris accepiſſe, cum omnes dii in ejus nuptiis dona conferrent. Sed (ut ait qui Cretica conſcripſit) quo tempore Liber ad Minoa venit, cogitans Ariadnen comprimere, hanc coronam ei muneri dedit: qua delectata, non recuſavit [b] conditionem ſtupri. Dicitur etiam à Vulcano facta ex auro & Indicis gemmis, per quas Theſeus exiſtimatur de tenebris Labyrinthi ad lucem veniſſe: quod aurum & gemmæ in obſcuro fulgorem luminis efficiebant. Qui autem Argolica conſcripſerunt, hanc afferunt cauſam: quod Liber cum impetraſſet à parente ut Semelem matrem ab Inferis reduceret, & quærens ad eos deſcenſionem, ad Argivorum fines perveniſſet, obviam ei quendam factum nomine [c] Hypolipnum, hominem dignum [d] ejus ſeculi, qui petenti Libero deſcen-

inventam iratam, *inventa miratam*, *inventam ut arantem.* Primum exhibet etiam A. Sed rectum omnino eſt *inventa miratam.* Cap. 13. *Admiratus eſt ingenium hominis ad inventa Solis acceſſiſſe.*

n *Parios & oppidum Paron*] Ita quidem etiam Soter & Vlitt. 3. Videtur tamen *Parion* ſcribendum. Vide Steph. in Πάριον. Qui in eo tamen ab Hygino abit, quod conditorem ejus oppidi Parium Iaſionis faciat filium, non nepotem. Atque ita quoque Arrianus apud Euſtath. in Dionyſ. p. 74. Πάριος υἱὸς Ἰασίονος, ὃ ἐπώνυμον τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ Πάριον, ὡς οἰκιστοῦ. Amm. Marcell. Lib. xxii. p. 383. ed. Boxhorn. *Parion, quam condidit Iaſonis filius Parius.*

Ad CAP. V.

a *A Venere & Horis*] Theo in Arat. p. 11. ed. Morell. ubi perperam editum, ὑπὲρ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν Ὡρῶν. Corrige ὑπό. Loco τοῦ *muneri*, quod proximè præceſſit A. habuit, *pro munere.* Schol. Horat. ad Lib. 11. od. 19. *Coronam nuptialem* appellat.

b *Conditionem ſtupri*] Poſterius vocabulum omittunt Vlitt. 2. Terent. Andr. Act. 1. ſc. 1. vers. 52. *Accepit conditionem; deinde quæſtum occipit.*

c *Hypolipnum*] Ex MSS. Vlitianis *Ypolimnum* vel *Ipolinum* nonnulli. *Ipolymnum* A. *Hypolimnum* Morelliani codices. Πολύυμνος eſt Tzetzæ in Lycophronem. Scribe Πολύυπνος apud Tzetzen, & heic cum Wouwerio *Polyhypnum.* Quæ corruptionis origo ſit, diſces ex iis, quæ dixi ad Fulgentii libellum de Priſco Sermone in voce *Sculponeas.* Etiam infr. cap. xii. *IGraæ* pro *Graæ* Vlitt. 3.

d *Ejus ſæculi*] *Hujus ſæculi* Vlitt. 3. *Hoc ſæculo* alter Morellianus. Notus eſt hel-

ſcenſionem monſtraret. Hunc autem cum vidiſſet Hypolipnus puerum ætate miranda corporis pulchritudine reliquis præſtantem, mercedem petiſſe ab eo [e] quæ ſine detrimento ejus daretur. Liberum autem matris cupidum, ſi eam reduxiſſet, juraſſe, quod vellet, ſe facturum: [f] ita tamen, quod Deus homini non pudenti juraret: [g] pro quo Hypolipnus deſcenſum monſtravit. Igitur cum Liber ad eum locum veniſſet & vellet deſcendere, coronam quam à Venere muneri acceperat, depoſuit in eo loco, qui στέφανος eſt è facto appellatus: noluit enim ſecum ferre, ne immortale donum mortuorum tactu coinquinaretur. Qui cum matrem incolumem reduxiſſet, Coronam dicitur inter aſtra collocaſſe, ut æterna memoria nominis efficeretur. Alii dicunt hanc Coronam Theſei eſſe, & hac re propter eum collocatam. Nam qui in aſtris dicitur Engonaſin, is Theſeus eſſe exiſtimatur, de quo poſterius plura dicemus. Dicitur enim, cum Theſeus Cretam ad Minoa cum ſeptem virginibus & ſex pueris veniſſet, Minoa de virginibus [h] Eribœam quandam nomine, candore corporis inductum, comprimere voluiſſe: quod cum Theſeus ſe paſſurum negaret, ut qui Neptuni filius eſſet, & valeret contra tyrannum pro virginis incolumitate decertare: Itaque cum jam non de puella, ſed de genere Theſei controverſia facta eſſet, utrum is Neptuni filius eſſet necne, dicitur Minos aureum anulum de digito ſibi detraxiſſe, & in mare projeciſſe: quem referre jubet Theſeum, ſi vellet ſe credi Neptuni filium eſſe: ſe enim ex Jove procreatum facile poſſe declarare. Itaque comprecatus patrem petiit aliquid ſigni, ut ſatisfaceret ſe ex eo natum: ſtatimque [i] tonitru & fulgure cœli, indicium ſignifica-

hellenismus. Balbus ad Ciceronem: *Suſcipe curam digniſſimam tuæ virtutis.*

e *Quæ ſine detrimento ejus daretur*] *Uxorias voluptates* puta, ut in hac fabulâ loquitur Arnobius. Priap. carm. 2. *Des licet aſſiduè, nil tamen inde perit.*

f *Ita tamen*] *Irâ tamen* Schefferus. Mallem, *iratè tamen.*

g *Pro quo*] To *pro* non habent 3. Vlitt.

h *Eribœam*] Ita & Vlitt. 3. Peribœam tamen, ut Micyllus heic habet. alii vocant. Vitioſè *Acribœam* Veneta.

i *Tonitru & fulgure*] Ita & Vlitt. MSS. 3. *Tonitru & fulgore* Modius. Veneta, *Tonitruum & fulgorem.*

k *Si-*

ficationis fecisse. Simili de causa Theseus, [k] sine ulla precatione aut religione parentis, in mare se projecit: quem confestim delphinum magna multitudo mari provoluta, lenissimis fluctibus ad Nereidas perduxit: à quibus anulum Minois, & à Thetide coronam, quam nuptiis à Venere muneri acceperat retulit, compluribus lucentem gemmis. Alii autem à Neptuni uxore accepisse dicunt. Coronam Ariadnæ Theseus dono dicitur dedisse, cum ei propter virtutem & animi magnitudinem uxor esset concessa: hanc autem post Ariadnes mortem Liberum inter sidera collocasse.

VI. *Engonasin.*

Hunc Eratosthenes Herculem dicit, supra draconem collocatum, de quo ante diximus, eumque paratum ut ad decertandum, sinistra manu pellem leonis, dextra clavam tenentem. Conatur interficere draconem Hesperidum custodem, qui nunquam oculos operuisse somno coactus existimatur, quo magis custos appositus esse demonstratur. De hoc etiam Panyasis in Heraclea dicit. Horum igitur pugnam Jupiter admiratus, inter astra constituit. Habet enim draco caput erectum: Hercules autem dextro genu nixus, sinistro pede capitis ejus dextram partem opprimere conatur: dextra manu sublata ut feriens, sinistra projecta cum pelle leonis, [b] ut quam maxime dimicans appareat: [c] etsi sit, qui negat hoc quen-

k *Sine ulla precatione*] *Præfatione* alii. Sed alteram lectionem & Veneta & Vlitt. 3. stabiliunt.

Ad CAP. VI.

a *Panyasis in Heraclea*] Videatur Scholiastes Germanici in Dracone.

b *Ut quam maximè*] *Ut cum maximè* Vlitt. 3. Eleganter. Vide Giphan. Observat. Ling. Lat. pag. 55. Mox pro *appareat* iidem codices *appareret*. Quod & librarius in A. videtur voluisse, cum *apparet* nobis reliquerit.

c *Etsi sit, qui negat* &c.] Locus à malâ manu tactus. Veneta, *etsi qui sit hic negatus Aratus quicquam posse demonstrare*. Morell. alter, *Etsi quis sit hic, neget Aratus* &c. MSS. 3. Vlitiani, ut & Anonymi codex: *Etsi qui sit hic negat Aratus quemquam posse demonstrare*. Quæ ipsissima Hygini procul dubio manus est, nisi pro *qui* mavis *quis*. quanquam necesse haud est. Vet. Interpr. Marc. cap. 1. 24. *Scio qui sis, Sanctus Dei*. Catull. carm. 17. *Ipse qui sit, utrum sit, an non sit, id quoque nescit*. Ruffinus Interpr. Euseb. Hist. Lib. 1. *Prævidens qui sibi præpararetur successor*. Ovid. xi. vers. 276. *Qui sit, Quoque satus memorat*. Germanicus: *Non illi nomen, non magni causa laboris*.

quenquam (ut Aratus) posse demonstrare: tamen conabimur, ut aliquid verisimile dicamus. [d] Ariethus autem, ut ante diximus, hunc Cetea Lycaonis filium, Megistus patrem, dicit: qui videtur ut lamentans filiam in ursæ figuram conversam, genu nixus [e] palmas diversas tendere ad cœlum, ut eam sibi dii restituant. Hegesianax autem Thesea dixit esse, qui Trœzene saxum extollere videtur: quod existimatur Ægeus sub eo saxo [f] Ellopium ensem posuisse, & Æthræ Thesei matri prædixisse, ne ante eum Athenas mitteret, quam sua virtute lapide sublato, potuisset gladium patri referre. Itaque niti videtur, [g] ut quam altissime possit lapidem extollat. Hac etiam de causa nonnulli Lyram, quæ proxima ei signo est collocata, Thesei esse dixerunt: quod ut [h] eruditus omni genere artium, [i] lyram quoque didicisse videbatur. Idque & Anacreon dicit: [k] ἀγχῦ δαὶ τοῦ Θησέος ἐσὶ λύρη. Alii autem [l] Thamyrin à Musis excæcatum, ut supplicem ad genua jacentem

d *Ariethus*] *Aritus* unus ex Vlitianis. Vide quæ diximus superius ad cap. I.

e *Palmas diversas*] Vulgo *adversas*. Verum τὸ *diversas* adserunt Vlitt. 3. ut & Germanicus: *Dextro namque genu nixus, diversaque tendens Brachia, suppliciter pansis ad numina palmis.* Palmæ diversæ sunt, quæ in diversas partes tenduntur. Ovid. XI. Met. vers. 262. *In partes diversas brachia tendens.*

f *Ellopium ensem*] Veneta *Elopium*. Vlitt. diversimodè. *Ellopii*, *Allopium*, *Hellopium*. Micyllus & alii, *Pelopium*. Non liquet. Forte Pelops ante eum ensem illum habuerat. Pittheus enim Pelopis filius erat. Nobilissimus Heinsius *Cecropium* scripsisse Hyginum suspicatur. Verba ejus adscribam ex literis, quas ad me dedit: *Pelopius ensis* in Hygini Astronomico, quod Micyllus dedit Lib. II. cap. 6. non fert à me consensum. Haud nego hæc Trœzene apud Pittheum Pelopis filium gesta. Sed non fit credibile Ægeum illic reliquisse ensem, quem à Pittheo accepisset, sed potius suum, & à majoribus sibi relictum, ut evidentiori signo posset agnosci. Hunc ipsum ensem Theseus postea videtur gestasse. Vide Meursium Regni Attici Lib. III. cap. I. Fors sit ut scripserit Hyginus *Cecropium ensem*. A Cecrope enim si non primo, certè secundo originem ducebat Ægeus. Videtur aberrans librarii manus olim dedisse *Ceclopium*, solemni errore, unde postea *Celopium* & *Elopium* alii fecerint. Sed id pro re certâ haudquaquam affirmem.

g *Ut quam altissimè lapidem extollat*] Veneta, *quam altissimè potest ut extollat*. Vlitt. 3. *quam altissimè possit extollat*. Lege, *Ut quam altissimè possit extollat*. Tò *lapidem* est è glossâ.

h *Eruditus omni genere artium*] Ita & unus è Vlitianis codicibus. Sed duo, *omnium genere artium*. Veneta, *Eruditus omnium artium*. Quam secuti sunt editores ante Morellium.

i *Lyram quoque didicisse*] *Lyrâ* unus ex Vlitianis. Atque ita quoque Modius volebat, cum Cicero dicat in de Senectute: *Discebant enim fidibus.*

k Ἀγχῦ δαὶ τοῦ &c.] Al. Ἀγχῦ Θησέος ἐστὸ λύρη. Sed ἐστι λύρη disertim Vlitt. 2. Reliqua confusa, ut legi neutiquam possint.

l *Thamyrin à Musis excæcatum*] Vide Zenob. Cent. IV. 27.

m *Her-*

tem, dicunt. Alii Orphea à Thraciis mulieribus interfici, quod viderit Liberi patris initia. Æschylus autem in fabula, quæ inscribitur Προμηθεὺς λυόμενος, [m] Herculem ait esse, non cum dracone, sed cum Liguribus depugnantem. Dicit enim, quo tempore Hercules à Geryone boves abduxerit, iter fecisse per Ligurum fines: quos conatos ab eo pecus abducere, manus contulisse, & complures eorum sagittis confixisse. Sed postquam Herculem tela deficerent, multitudine barbarorum & inopia armorum defessum, se ingeniculasse, multis jam vulneribus acceptis. Jovem autem misertum filii, curasse ut circa eum magna lapidum copia esset: quibus se Herculem defendisse, & hostes fugasse. Itaque Jovem similitudinem pugnantis inter sidera constituisse. Hunc etiam nonnulli Ixiona brachiis vinctis esse dixerunt, quod vim Junoni voluerit afferre. Alii Promethea in monte Caucaso vinctum.

VII. *Lyra.*

Inter astra constituta est hac, ut Eratosthenes ait, de causa: quod initio à Mercurio facta de testudine, Orpheo est tradita, qui Calliopes & Oeagri filius, ejus rei maxime studiosus. Itaque existimatur suo artificio feras etiam ad se audiendum allicuisse: qui querens uxoris Eurydices mortem, ad inferos descendisse existimatur, & ibi deorum progeniem suo carmine laudasse, [a] præter Liberum patrem: hunc enim oblivione ductus prætermisit, ut Oeneus in sacrificio Dianam. Postea igitur Orpheus, ut complures dixerunt, in Olympo monte, qui Macedoniam dividit à Thracia: sed, ut Eratosthenes ait, in Pangæo sedens, cum cantu delectaretur, dicitur Liber ei objecisse Bacchas, quæ corpus ejus [b] discerperent inter-

m *Herculem ait esse*] Historia hæc est apud Strabon. Lib. IV. p. 174. Dionys. Halicarnass. Lib. I. p. 27. Theonem in Aratum p. 12. ed. Morell. Theonem emendabo in transitu. Οἱ μὲν, inquit, Περμηθέα λέγουσιν. οἱ δὲ Τάνταλον. ἄλλοι Θύζειν. ἄλλοι δὲ φασιν αὐτὸν εἶναι τὸν Ἡρακλέα Λίβυσι πολεμοῦντα. Pro Θύζειν repone Θάμυριν. pro Λίβυσι autem Λίγυσιν.

Ad CAP. VII.

a *Præter Liberum patrem*] Videndi Germanici Scholiastes & Eratosth. καταστερ. cap. 24.

b *Discerperent*] Ita rectè etiam Soter &

terfecti. Sed alii dicunt, quod initia Liberi ſit ſpeculatus, id ei accidiſſe: Muſas autem collecta membra ſepulturæ mandaſſe, & lyram, quo maxime potuerant beneficio, illius memoriæ cauſa figuratam ſtellis inter ſidera conſtituiſſe Apollinis & Jovis voluntate: quod [c] Orpheus Apollinem maxime laudaret, Jupiter autem filio beneficium conceſſit. Alii autem dicunt Mercurium, cum primum lyram feciſſet in Cyllene monte Arcadiæ, ſeptem chordas inſtituiſſe [d] ex Atlantidum numero, quod Maja una ex illarum numero eſſet, quæ Mercurii eſt mater. Deinde poſtea cum Apollinis boves abegiſſet, deprehenſus ab eo, quo ſibi facilius ignoſceret, petenti Apollini ut liceret dicere ſe inveniſſe lyram, conceſſit, & ab eo virgulam quandam muneri accepit: quam manu tenens Mercurius, cum proficiſceretur in Arcadiam, & vidiſſet [e] duos dracones, inter ſe conjuncto corpore, alium alium appetere, ut qui dimicare inter ſe viderentur, virgulam [f] inter utrunque ſubjecit; itaque diſceſſerunt: quo facto, eam virgulam pacis cauſa dixit eſſe conſtitutam. Nonnulli etiam cum faciunt caduceos, duos dracones implicatos virgula faciunt, [g] quod initium Mercurio fuerat pacis. Ejus exemplo [h] & athletæ, & in reliquis ejuſmodi certationibus virgula utuntur. Sed ut ad propoſitum revertamur; Apollo lyra accepta dicitur Orphea docuiſſe; & poſtquam ipſe citharam invenerit, illi lyram conceſſiſſe. Nonnulli etiam dixerunt, Venerem cum Proſerpina ad

& Veneta. Eratoſth. Αἴτινες διέσπασαν αὐτόν. Perperam *decerperent* Micyllus, quique eum ſecuti ſunt.

c *Quod Orpheus* &c.] Vlitt. 2. *Quorum Orpheus Apollinem maximè laudaret. Jupiter autem filia* &c. Etiam Modius τὸ *filia* invenit in ſuis libris. Scribendum & diſtinguendum exiſtimem: *Quorum Orpheus Apollinem maximè laudarat, Jupiter autem beneficium filia conceſſit.*

d *Ex Atlantidum numero*] Ita & Vlitt. 3. Schol. German. *Qui intendit chordas Atlantidum numero.* Veneta & aliæ antiquiores, *ad Atlantidum numerum.* Eratoſth. Ἑπτὰ χορδὰς ἐπὶ τὰ ἀπὸ τῶν Ἀτλαντηγενίδων. Leg. Ἀτλαντιάδων vel Ἀτλαντίδων. Confer Theonem in Aratum p. 37. ed. Lond.

e *Duos dracones*] *Duo* Vlitt. unus. ἀρχαϊκῶς, ut *ambo* pro *ambos*. De quibus Chariſius Lib. 1.

f *Inter utrumque ſubjecit*] *In utrumque* Vlitt. 3.

g *Quod initium*] Εὐςόχως Schefferus: *Quod id initium.* Stabiliunt ejus conjecturam Vlitt. 2.

h *Et Athletæ & in* &c.] Corrigit Faber Agoniſt. 1. 19. *Et Athlothetæ.* Sed ſic poſterius *&* eſſet inducendum, quod tamen cum Veneta ac Soteriana, tum & 3. Vlitt. præferunt, in quibus legi-

ad judicium Jovis venisse, cui earum Adonin concederet: quibus Calliopen ab Jove datam judicem, quæ musa Orphei est mater. Itaque judicasse, uti dimidiam partem anni earum unaquæque possideret. Venerem autem indignatam, [i] quod non sibi proprium concessisset, objecisse omnibus quæ in Thracia essent mulieribus, ut Orphea, amore inductæ, ita sibi [k] quæque appeteret, ut membra ejus discerperent: cujus caput in mare de monte perlatum, fluctibus in insulam Lesbon est rejectum: quod ab his sublatum & sepulturæ est mandatum: pro quo beneficio ad musicam artem ingeniosissimi existimantur esse. [l] Lyra autem à Musis, ut ante diximus, inter astra constituta est. Nonnulli ajunt, quod Orpheus primus puerilem amorem induxerit, [m] mulieribus visum contumeliam fecisse illis ab hac re interfectum.

VIII. *Olor.*

Hunc Græci κύκνον appellant, quem complures, propter ignotam illis historiam, communi genere avium [a] ὄρνιν appellaverunt: de quo hæc memoriæ prodita est causa: Jupiter cum amore inductus, Nemesin diligere cœpisset, neque ab ea ut secum concumberet impetrare potuisset, hac cogitatione amore est liberatus: jubet enim Ve-

gitur. *& Athletis & in* &c. Lege, *Et Athleticis & in reliquis ejusmodi certationibus.*

i *Quod non sibi*] Veneta *ut non sibi.* Indifferentem istarum particularum usum pridem ostendit Mariangelus Auctar. epist. 6. Confer not. ad cap. 4.

k *Quaque appeteret*] *Appeterent* Vlitt. 3. Probè omnino. Maro Æn. VI. *Quisque suos patimur manes.* Curt. Lib. VI. I. *In suos quisque ordines currimus.* VII. 4. *In suos quisque vicos dilapsi:* X. 10. *Et quidem suas quisque opes divisis imperii partibus tuebantur.* Varro apud Nonium p. 755. *Suum quisque commodum diversi focillantur.*

l *Lyra autem à Musis*] Theo in Aratum p. 32. ed. Morell. Jovem precibus Musæi motum lyram astris intulisse narrat.

m *Mulieribus visum contumeliam fecisse illis ab hac re interfectum.* Distorta illa oratio. Mutem distinctionem & unicam literulam: *Induxerit mulieribus. visum contumeliam fecisse illis, ac hac re interfectum.* Veneta, id est princeps editio, non malè: *Mulieribus visum contumeliam fecisse. & hac re ab eis interfectum.* MSS. tamen 3. omissa copula: *Contumeliam fecisse; hac re ab his interfectum.* Vide Ovid. Lib. IX. Met. fab. I. Conon. Narrat. 41. apud Photium.

Ad CAP. VIII.

a *Ornin nominaverunt*] Unde & Vitruvius ἁπλῶς *volucrem* vocat Lib. IX. cap. 6.

Venerem aquilæ [b] similatam se sequi, [c] seseque ipse in olorem convertit, & ut aquilam fugiens [d] ad Nemesin confugit, & in ejus gremio se collocavit: quem Nemesis non aspernata, amplexum tenens, somno est consopita: quam dormientem Jupiter compressit, ipse autem avolavit: & quod ab hominibus alte volans cœlo videbatur, inter sidera dictus est esse constitutus: quod ne falsum diceretur, Jupiter è facto eum volantem, & aquilam sequentem, collocavit in mundo. Nemesis autem, ut quæ avium generi esset juncta, [e] mensibus actis, ovum procreavit: quod Mercurius auferens, detulit Spartam, & Ledæ sedenti in gremium projecit, ex quo nascitur Helena, cæteras corporis specie præstans, quam Leda suam filiam nominavit. [f] Alii autem cum Leda Jovem concubuisse in olorem conversum dixerunt: de quo in medio relinquimus.

IX. *Cepheus.*

Hunc Euripides cum cæteris [a] Phœnicis filium, Æthiopum regem, esse demonstravit, Andromedæ patrem, quam [b] Ceto propositam notissimæ historiæ dixerunt. hanc autem Perseum à periculo liberatam uxorem duxisse. Ita-

b *Similatam*] Ita quidem & Soter. Sed *simulatam* cum princeps editio exhibeat, cur barbaro illi *similatam* cedere debeat, causa non est.

c *Seseque ipse* &c.] Veneta, Soter & alter Cod. Morell. *Ipse in olorem conversus, ut aquilam* &c. Nec aliter in suis invenit Vitius.

d *Ad Nemesin confugit*] Tzetzes in Lycophron. Ζεὺς ὁμοιωθεὶς κύκνῳ μίγνυται Νεμέσει τῇ Ὠκεανοῦ θυγατρὶ, εἰς χῆνα, ὡς λέγουσι, μεταβαλλούσῃ αὐτῆς. Confer Schol. ad Hesiod. p. 250. ed. Heins. & nostri Hygini Mythol. cap. 77. quæque ibi annotavi.

e *Mensibus actis*] Phædr. Lib. 1. cap. 19. *Instante partu mulier, actis mensibus.* Plautus Amphitr. 1. 3. *Menses jam tibi exactos vider.*

f *Alii autem cum Leda*] Vide Theon. in Arat. p. 32. ed. Morell. Atqui Nemesis eadem est, quæ Leda, ut docet Lactant. Firm. Lib. 1. cap. 21. Atque id voluit etiam Virgilius Ciri: *Ciris Amyclæo formosior ansere Ledæ.*

Ad CAP. IX.

a *Phœnicis filium*] Agenoris filium facit Theo in Arat. p. 26. Beli Euripides apud Apollod. Lib. 1. p. 62. ed. Commel. Fuisse Cepheum Andromedæ patrem & regem Æthiopum dicit quidem Euripides apud Eratosth. cap. 15. non autem Phœnicis filium. Nec apud German. Scholiasten id invenias, qui heic, ut plerunque solet, κατὰ πόδα transtulit verba Eratosthenis. *Iasides* dicitur Arato.

b *Ceto propositam*] Προςτεθεῖσαν τῷ κήτει βορὰν, ut Eratosthenes. German. Schol. *Expostulatamque Andromeden & ceto propositam.* Varro ἀπὸ ἐξαγωγῆς. *Andromeda vincta & proposita ceto.* Lactant.

Itaque ut totum genus eorum perpetuo maneret, ipsum quoque Cephea inter sidera superiores numerasse.

X. [a] *Cassiepeia.*

De hac Euripides & Sophocles & alii complures dixerunt, ut gloriata sit, [b] se forma Nereidas præstare: pro quo facto inter sidera sedens [c] in siliquastro constituta est: quæ propter impietatem, vertente se mundo, resupinato capite ferri videtur.

XI. *Andromeda.*

Hæc dicitur [a] Minervæ beneficio inter astra collocata, propter Persei virtutem, quod eam Ceto propositam [b] à periculo liberarat: [c] nec enim ab ea minorem animi bene-

vo-

ctant. Argum. Metam. Ovid. Lib. v. fab. 1. *Propositam belluæ marinæ.* Plin. Lib. v. cap. 31. *In Phœniceo deinde mari est ante Ioppen Paria, tota oppidum, in quâ objectam belluæ Andromedam ferunt.*

Ad CAP. X.

a *Cassiepeia*] Vlitt. unus, *Cassiepia.* quod idem est, ut & *Cassiepea*, Κασσιέπεια. *Cassiopea* heic habet Veneta, quomodo & apud Scholiast. German. Lactant. Lib. IV. Metam. Ovid. fab. 19. Capellam Lib. VIII. Vitruv. Lib. IX. cap. 5. Virgil. Eclog. ad Messallam, aliosque hoc vocabulum exaratum visitur. Sed perperam, Scaligero judice ad Manil. p. 459. *Cassiope*, inquit, *& Cassiepea, non Cassiopea*, dicitur. Sed Κασσιέπεια legitur etiam apud Lucian. περὶ Ὀρχήσ. pag. 933. ed. Bened. Sic Βερενίκη & Βερονίκη, Σθενίβοια & Σθενόβοια inventa à me sunt tam apud Græcos, quam Latinos. Vide loca in notis ad Mythol. cap. 56.

b *Se formâ Nereidas* &c.] Non agnoscit τὸ *se* unus de Vlitt. Et salvâ Latinitate abesse potest. Ter. Eun. I. 2. *Venturum ad me constituit.* Curt. VIII. 11. *Constituit daturum.* Tibull. I. 7. *Et simulat transire domum.*

c *In siliquastro*] Δίφρον appellat Eratosth. cap. 16. Καθέδραν Theo ad Arat. p. 27. *Sellam* Schol. German. *Sedile* noster Lib. IV. cap. 6. & rectè quidem. Varro L. L. Lib. IV. cap. 6. *Ab sedendo appellantur sedes, sedile, sella, siliquastrum.* Confer Festum in *siliquastrum*. A siliqua formandum heic censet vir doctus, & pœnæ vult esse instrumentum. At pœnæ satis erat, quod in sellâ resupinato capite ferretur. Manil. Lib. I. *In pœnas signata suas.* Manus autem extensas cur habeat, explicat Theo in Aratum pag. 27. Ἡ δὲ Κασσιέπεια ἀποπεπταμένας ἔχει τὰς χεῖρας εἰς ὀργυιάν. ἐσχημάτισται ὥσπερ στρηνοπεπεδμένη. Καὶ εἴπερ αἱ αὐτὴν ἐν τῷ τοιῷδε σχήματι ὥσπερ ἐπαναιάζεται τῷ παιδί. Scrib. τῇ παιδί. Aratus: Φαίνονται ἀιάζειν ἐπὶ παιδί.

Ad CAP. XI.

a *Minervæ beneficio*] Eratosthenes cap. 17. Διὰ τὴν Ἀθηνᾶς τῆς Περσέως ἆθλον ὑπόμνημα, vel ὑπόδειγμα, ut habet Theo in Aratum p. 28. Schol. German. *Beneficio Minervæ astris recepta est.*

b *A periculo liberaret*] Scrib. *liberarat* cum Venet. Sanct. & Micyll. Etiam præpositionem omittunt codices 2. ex Vlitt.

c *Nec enim* &c.] Delet τὸ *enim* Schefferus. Ego mutare malim in *etiam*. Idem vitium occurrit supr. cap. 3.

Ad

volentiam pro beneficio accepit. Nam neque pater Cepheus neque Cassiepeia mater ab ea potuerunt impetrare, quin parentes & patriam relinquens Persea sequeretur. Sed de hac Euripides hoc eodem nomine fabulam commodissime scribit.

XII. *Perseus.*

Hic nobilitatis causa, & quod inusitato genere concubitionis esset natus, ad sidera dicitur pervenisse: qui missus à Polydecte [a] Magnetis filio ad Gorgonas, à Mercurio qui eum dilexisse existimatur, talaria & petasum accepit: præterea galeam, qua indutus ex adverso non poterat videri. Itaque Græci ἄϊδος galeam dixerunt esse: non, ut quidam inscientissime interpretantur, eum [b] Orci galea usum: quæ res nemini docto potest probari. Fertur etiam à Vulcano falcem accepisse ex adamante factam, qua Medusam Gorgonem interfecit: quod factum nemo conscripsit. Sed ut ait Æschylus Tragœdiarum scriptor [c] in Phorcys, [d] Grææ fuerunt Gorgonum custodes: de quo in primo libro Genealogiarum scripsimus: quæ utræque uno oculo usæ existimantur, & ita suo quæque tempore accepto oculo vigilias egisse. Hunc Perseus, una earum tradente, exceptum in paludem [e] Tritonida projecit. Itaque custodibus excæcatis, facile [f] Gorgonem somno consopitam

Ad CAP. XII.

a *Magnetis filio*] Ita & Apollodorus Lib. I. Atqui Dictys ejus frater dicitur Peristhenis filius à Pherecyde apud Apollon. Schol. ad Lib. IV. vers. 1090. An ergo uterini fuere tantum? Non concedit hoc Apollodorus, cum utrosque ex Magnete & Naide nymphâ natos tradat.

b *Orci galeâ*] Vide Zenobium Cent. I. 41. & ibi Schottum. Erasm. Chil. II. Cent. X. 74.

c *In Phorcys*] *Phorcis* Veneta & aliæ antiquiores. Drama Æschyli fuit Φορκίδες. Itaque heic videtur scribendum *Phorcidis*, ut in recto fuerit Latinâ inflexione *Phorcida*, quemadmodum hoc ipso capite *Gorgona*, & *Tritonida*, aliaque sexcenta alibi efferuntur, ut multis non uno loco ostendi.

d *Grææ*] *Igrææ* Vlitt. 3. Africanum hoc. Vide not. ad cap. 5. & quæ diximus ad Fulgent. in de Prisco. Sermon. in voce *Sculponeas*.

e *Tritonida*] *Tritonidam* invenit in codicibus suis Vlitius. Quod neutiquam spreverim, cum ad eundem modum in recto casu olim dixerint complures veterum, *Itonida*, *Persida*, *Nereida*, *Mnemonida*, *Lemniada*, *Dromada*, *Chlamyda*, *Oedipoda*, *antipoda*, *lampada*, & complura alia id genus. Referendum ad illa etiam *Cassida* pro *Cassis* Æn. XI. 775. Ubi perperam Servius: *Accusativum posuit pro nominativo.*

f *Gorgonem*] *Gorgonam* Vetustiores. Quod vereor ne frustra mutaverint.

Gor-

tam interfecit: cujus caput Minerva in pectore dicitur habere collocatum. Euhemerus quidem Gorgonem à Minerva dicit interfectam: de quo alio tempore plura dicemus.

XIII. *Heniochus.*

Hunc nos Aurigam Latine dicimus, nomine Erichthonium, ut Eratosthenes monstrat: quem Jupiter cum vidisset primum inter homines equos quadrigis junxisse, admiratus est ingenium hominis [a] ad Solis inventa accessisse, quod is princeps quadrigis inter deos est usus: sed Erichthonius & quadrigas, ut ante diximus, & sacrificia Minervæ, & templum in arce Atheniensium primus instituit: de cujus progenie Euripides ita dicit: Vulcanum Minervæ pulchritudine corporis inductum, petiisse ab ea ut sibi nuberet, neque impetrasse: & cœpisse Minervam sese occultare [b] in eodem loco, qui propter Vulcani amorem Hephæstius est appellatus: quo persecutum Vulcanum, ferunt cœpisse ei vim afferre: & cum plenus cupiditatis ad eam ut complexui se applicaret ferretur, repulsus effudit in terram voluptatem. [c] Quo Minerva, pudore permota, pede pulverem injecit. Ex hoc autem nascitur Erichthonius anguis, qui ex terra & eorum dissensione nomen possedit. Eum dicitur Minerva in cistula quadam ut mysteria contectum, ad Erechthei filias detulisse, & his dedisse servandum: quibus interdixit, ne cistulam aperirent. Sed ut hominum est natura cupida, ut eo magis appetant, quo interdicatur sæpius, virgines cistulam aperuerunt, & anguem viderunt: quo facto, insania à Minerva

Gorgona pro *Gorgon* nominandi casu dictum, ut *Lacedamona*, *Sirena*, *Crotona*, *Amazona*, *Eleusina*, quæ cum multis aliis à me observata deprehendes in dissertatione de Hygino.

Ad CAP. XIII.

a *Ad inventa Solis*] Isidor. Orig. Lib. III. *Mirati sunt enim ingenium ad imitationem Solis accessisse.*

b *In eodem loco*] Præfero lectionem 3. Vlitt. *in coloco.*

c *Quo Minerva*] In quod σπέρμα à Vulcano effusum. Infr. cap. 40. *Mare, quo ille projectus est.* Et post paullo: *Dolium esse, quo Mars ab oto & Ephialte sit conjectus.* Adverbia locorum pro relativis pronominibus poni etiam ab optimis scriptoribus, prolixè probamus ad Myth, cap. 3.

va injecta, de arce Athenienſium ſe præcipitaverunt: anguis autem ad Minervæ clypeum confugit, & ab ea eſt educatus. Alii autem anguina tantum crura habuiſſe Erichthonium dixerunt, cumque primo tempore adoleſcentiæ ludos Minervæ Panathenæa feciſſe, & ipſum quadrigis concurriſſe, pro quibus factis inter ſidera dicitur collocatus. Nonnulli etiam, qui de ſideribus ſcripſerunt, hunc natione Argeum, [d] Orſilochum nomine, primum quadrigarum inventorem eſſe dixerunt, & pro inventione ſiderum locum poſſediſſe. Alii autem hunc Mercurii filium [e] ex Elicia natum, nomine Myrtilum, Oenomai aurigam definierunt, cujus poſt notam omnibus mortem parens corpus in mundo conſtituiſſe exiſtimatur. Hujus in humero ſiniſtro Capra inſtare & in manu ſiniſtra Hœdi [f] videntur formati: de quibus nonnulli ita dicunt: Olenum quendam fuiſſe nomine Vulcani filium: ex hoc duas nymphas Æga & Helicen natas, quæ Jovis fuerunt nutrices. Alii autem etiam ab his urbes quaſdam [g] appellari dixerunt, & Olenon [h] in Aulide, Helicen autem in Peloponneſo, & Ægam in Æmonia [i] ibi nominari: de quibus [k] Homerus in Iliados ſecundo dicit. Parmeniſcus autem ait, Meliſſea quendam fuiſſe Cretæ regem: ad ejus filias Jovem nutriendum eſſe delatum: quæ quod lac non habuerint, capram ei admiſiſſe, Amaltheam nomine, quæ eum dicitur educaſſe. Hanc autem geminos hœdos ſolitam eſſe procreare, [l] & fere eo tempore … pe-

d *Orſilochum*] Vide Scheffer. de Re vehiculariâ Lib. 1. cap. 2. Paul. Leopard. Emend. Lib. 1. cap. 6.

e *Ex Eliciâ natum*] Malè. Rectum eſt *Clytiâ*, quod Soter & Micyllus dederunt. Vide not. ad Mythol. cap. 84. & 242. Dormitavit heic Morell. ut & mox cum *apparens corpus* &c. excudit pro *parens* &c.

f *Videntur formati*] Præfero *deformati*, quod in ſuis invenit Vlitius. Vide ſupr. cap. 4. & Præfat. Lib. 1.

g *Appellari dixerunt*] *Dicunt* Vlitt. 2.

h *In Aulide*] Imo in *Ætolide* ſive *Ætolia*. Vide Steph. in Ὤλενος. Sed hæc cum ſcripſiſſem, vidi Palmerium in deſcriptione Græciæ Lib. IV. cap. 10. emendare *Æolide*. Quod eodem redit, cum Æolis pars Ætoliæ fuerit.

i *Ibi nominari*] Fort. *Ab iis*.

k *Homerus Iliados ſecundo*] Euſtath. in Hom. p. 220. ed. Baſil. Ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι μετὰ Σικυῶνα Πελλήνη κεῖται. εἶτα Αἴγειρα δευτέρα. τρίτη Αἰγαί. ἃς καὶ Αἰγὰν λέγουσιν ἑνικῶς, Ποσειδῶνος ἱερὸν ἔχουσα. τετάρτη Βοῦρα. μεθ' ἣν Ἑλίκη. μετὰ δὲ ταύτην Αἴγιον καὶ Πατρεῖς. εἶτα Ὤλενος &c.

l *Et fere eo tempore*] Mallem, *forte eo tempore*.

m Te-

peperisse, quo Jupiter nutriendus est allatus. Itaque propter beneficium matris & hœdos quoque dicitur inter sidera collocasse. Hos autem Hœdos Cleostratus [m] Tenedius dicitur primus inter sidera ostendisse. [n] Musæus autem dicit Jovem nutritum [o] à Themide & Amalthea nympha, quibus eum mater Ops tradidisse existimatur: Amaltheam autem habuisse capram quandam ut in deliciis, quæ Jovem dicitur aluisse. Nonnulli etiam Ægam Solis filiam dixerunt, multis candore corporis præstantem, cui contrarius pulchritudini horribilis aspectus existebat: quo Titanes perterriti petierunt à Terra ut [p] ejus corpus obscuraret: quam Terra specu quodam celasse dicitur in insula Creta: quæ postea [q] Jovis fuisse nutrix, ut ante ostendimus, demonstratur. Sed cum Jupiter fidens adolescentia, bellum contra Titanas appararet, responsum est ei, si vincere vellet, ut αἰγὸς pelle tectus & Capite Gorgonis, bellum administraret, quam Ægida Græci appellaverunt. Itaque facto eo, quod supra declaravimus, Jupiter Titanas superans regnum est adeptus, & reliqua ossa αἰγὸς caprina pelle contecta, anima donavit, & [r] stellis figuratam memoriæ commendavit: & postea, quibus ipse vicerat tectus, Minervæ concessit. Euhemerus ait Ægam quandam fuisse Panos uxorem: eam ab Jove compressam peperisse, quem viri sui Panos diceret filium. Itaque puc-

m *Tenedius*] *Teneus* MSS. 3. ex Vlitt. Non malè, ut arbitror. Vide Steph. in Τῆνος.

n *Musæus autem*] Al. *Mnaseas*. Nihil mutandum mecum censebit, qui inspexerit Eratosthenis Asterism. cap. 13. Puto innui Eumolpi filium Atheniensem, qui, auctore Laertio, primus Theogoniam scripsit. Laudat quoque hunc auctorem German. Schol. in Erichthonio, ut & Lactant. Lib. 1. cap. 21. nec non Hyginus infra denuo cap. 21. Alius Musæus fuit, cujus scripta adducuntur à Plinio non uno loco.

o *A Themide & Amalthea*] Vide not. ad Myth. cap. 182.

p *Ejus corpus obscuraret*] *Obscurarent* Veneta. *Obscuraretur* Vlitt. 3. Fabulam invenies apud Eratosthenem.

q *Jovis fuisse nutrix*] *Jupitris* Veneta & Micyll. aliæque antiquiores.

r *Stellis figuratam*] *Figurata* Vlitt. 2. ut ad *ossa* referatur. Sed perperam, opinor. Eratosthenes: Τὰ ὀστᾶ δὲ τῆς αἰγὸς καλύψαντος ἄλλῃ δορᾷ, καὶ ἔμψυχον αὐτὴν καὶ ἀθάνατον κατασκευάσαντος. Scholiastes Germanici heic mirificè corruptus est: *Eo tectus tegmento capræ, tergo alterius pellis tecta restituit, vitæ etiam immortalitate donavit, cœlique astris intulit, & ejus pellem nominavit.* Lego: *Eo tectus tegmento, capræ ossa tergo alterius pellis tecta restituit vitæ, & eam immortalitate donavit cœlique astris intulit, & ejus pellem ægida appellavit.*

s Ægi-

puerum [s] Ægipana, Jovem vero Ægiochum dictum: qui, quod eum diligebat plurimum, inter astra [t] capræ figura memoriæ causa collocavit.

XIV. *Ophiuchus.*

Qui apud nostros scriptores [a] Anguitenens dictus est, supra Scorpionem constitutus, tenens manibus anguem medium corpus ejus implicantem. Hunc complures [b] Carnabonta dixerunt nomine, [c] Getarum regem, qui sunt in Mysia regione, fuisse: qui eodem tempore [d] regno est potitus, quo primum semina frugum mortalibus tradita esse existimantur. Ceres enim cum sua beneficia largiretur hominibus, Triptolemum, cujus ipsa fuerat nutrix, in curru draconum collocatum (qui [e] primus hominum una rota dicitur usus, ne cursu moraretur) jussit omnium nationum agros circumeuntem semina partiri, quo facilius ipsi posterique eorum à fero victu segregarentur. Qui cum pervenisset ad eum, quem supra diximus, Getarum regem, ab eo primum hospitaliter acceptus: deinde, non ut beneficus advena & innocens, sed ut crudelissimus hostis, insidiis captus, aliorum paratus producere, suam pene perdidit vitam. Carnabontis enim jussu cum draco unus eorum esset interfectus, ne cum Triptolemus sensisset insidias sibi parari, curru præsidium sibi constituere speraret, Ceres eo venisse, & ereptum adolescenti

s *Ægipana*] *Ægipan* Venet. cum 3. MSS. Vlitt. Sed rectum est alterum. Vide Mythol. cap. 155.

t *Capræ figura*] *Figuram* Morell. alter. Præfero vulgatum, & refero ad τὸ *puerum*.

Ad CAP. XIV.

a *Anguitenens*] Ὀφιοῦχος. *Serpentarius* est Schol. Germanici.

b *Carnabonta*] Ita & 2. Vlitt. *Carnabuta* dicitur in Venetâ, & quæ eam secutæ sunt.

c *Getarum regem*] Morellianus uterque, ut & 2. ex Vlitt. *Getarum, qui sunt in Thraciâ, regem fuisse.*

d *Regno est potitus*] *Rerum* Morell. alter. *Regnum* unus ex Vlitt.

e *Primus hominum*] *Omnium* Vlitt. 2. & mox, *ne curru* unus. Quod sensum non incommodum facit. Cl. Schefferus de Re Veh. Lib. 1. cap. 2. emendat, *ne cursum.* Perquam facilis est meum *cursus* & *currus* permutatio. Certè Catal. Vett. poetar. Lib. 111. ubi ortum solis describunt Scholastici, perperam legitur in epigrammate Maximiniani: *Pravia flammiferi cursus Aurora rubebat.* Leg. *flammiferi currus.* Julianus: *Cum sol igniferos currus è gurgite magno sustulit. Portantes lumina currus* vocat Ovid. 11. Met. Quintus Cicero in Eclogario Ausonii: *At dextra lævaque ciet rota fulgida solis Mobile curriculum.*

f *Apud*

ti currum, dracone altero ſubjecto, reddidiſſe; regem pro cœpto maleficio pœna non mediocri affeciſſe narratur. Hegeſianax enim dicit, Cererem memoriæ hominum cauſa ita Carnabonta ſideribus figuraſſe, manibus tenentem draconem, ut interficere exiſtimetur: qui ita vixerat acerbe, ut jocundiſſimam ſibi conſciſceret mortem. Alii autem Herculem eſſe demonſtrant, in Lydia [f] apud flumen Sagarim anguem interficientem, qui & homines complures interficiebat, & ripam frugibus orbabat. Pro quo facto [g] ab regina Omphala, quæ ibi regnabat, multis ornatum muneribus Argos remiſſum; [h] ab Jove autem propter fortitudinem inter ſidera collocatum. Nonnulli etiam Triopam Theſſalorum regem dixerunt eſſe: qui cum ſuum domicilium [i] tegere conaretur, Cereris ab antiquis collocatum diruit templum. Pro quo facto à Cerere fame objecta, nunquam poſtea frugibus ullis ſaturari potuiſſe exiſtimatur. Noviſſime prope ad terminum vitæ dracone objecto, mala plurima perpeſſus, aliquando [k] mortem adeptus, inter aſtra Cereris voluntate eſt conſtitutus. Itaque adhuc videtur eum draco circumplexus æterna [l] mœrentem afficere pœna. [m] Polyzelus autem Rhodius hunc Phorbanta nomine demonſtrat, qui Rhodiis auxilio maximo fuiſſe demonſtratur. Nam cum eorum inſulam, ſerpentium multitudine occupatam, cives [n] Ophiuſam appellaſſent, & in ea multitudine ferarum draco fuiſſet ingenti magnitudine, qui plurimos eorum in-

f *Apud flumen Sagarim*] Aliter *Sangarius* dicitur hic fluvius. Vide Ortelium in eâ voce.

g *Ab reginâ Omphalâ*] *Ab Omphala.* Vlitt. 2. & rectè quidem. Manifeſtum enim gloſſema *regina*, cum ſtatim ſequatur, quæ ibi regnabat.

h *Ab Jove*] *Ab Jupitre* Veneta.

i *Tegere conaretur*] *Figere* edidit cum Pariſienſibus Cl. Schefferus. Sed alterum Veneta, Micylliana, & MSS. 2. ex Vlitt. tuentur.

k *Mortem adeptus*] Quæ pro munere nempe illi erat. Nam, *ut mors eſt neceſſaria omnibus hominibus, ita etiam eſt requies perpetua laborum*, quemadmodum loquitur Horat. Scholiaſtes ad Lib. II. od. 18. Morellianus alter, *morte ademptus*. Quod licet aptius Morellio & Scheffero viſum fuerit, mihi tamen probare ſe neutiquam poteſt.

l *Mœrentem*] *Merentem* Venet. Micyll. & Pariſienſis.

m *Polyzelus*] Meminit ejus Athenæus Lib. I. & VIII. Confer Voſſ. de Hiſtor. Græc. Lib. IV. p. 346. Perperam *Policeus* Veneta. *Polizeius* Soter & Pariſienſis.

n *Ophiuſam*] Vide Euſtath. in Dionyſ. p. 73. Hieron. Chronico Euſebiano: *Telchines Rhodum condiderunt, quæ prius Ophiuſa dicebatur.*

o *Trio-*

interfeciſſet, & patria denique deſerta carere coegiſſet, dicitur Phorbas [o] Triopæ filius ex [p] Hiſcilla Myrmidonis filia natus, eo tempeſtate delatus, omnes feras & eum draconem interfeciſſe: qui cum maxime Apollini dilectus eſſet, locatus inter ſidera dicitur, ut interficiens draconem laudis & memoriæ cauſa videretur. Itaque Rhodii, quotieſcunque à litore longius [q] prodeunt, claſſes prius ſacrificant Phorbantis adventui, [r] talis ut illis eventus inopinatæ virtutis accidat civibus qualis inſcium Phorbanta futuræ laudis ad ſidera gloriæ pertulit caſus. Complures etiam aſtrologi hunc Æſculapium finxerunt, quem Jupiter Apollinis cauſa inter aſtra collocavit. Æſculapius enim cum eſſet inter homines, & tantum medicina cæteris præſtaret, ut non ſatis ei videretur hominum dolores levare, niſi etiam mortuos revocaret ad vitam, noviſſime fertur Hippolytum, qui iniquitate novercæ, & inſcientia parentis erat interfectus, ſanaſſe, ita uti Eratoſthenes dicit. Nonnulli Glaucum [s] Minois filium ejus opera revixiſſe dixerunt: pro quo, ut peccato, Jovem domum ejus fulmine incendiſſe: ipſum autem propter artificium & Apollinem ejus patrem inter ſidera anguem tenentem conſtituiſſe. Ut quidam dixerunt, hac de cauſa anguem dicitur tenere: quod cum Glaucum cogeretur ſanare, concluſus [t] quodam loco ſecreto, bacillum tenens manu, cum quid ageret cogitaret, dicitur anguis ad bacillum ejus arrepſiſſe: quem Æſculapius mente commotus interfecit, bacillo fugientem feriens ſæpius. Poſtea fertur alter anguis eodem veniſſe, ore ferens herbam, & in caput ejus impoſuiſſe: quo facto, utroſque loco fugiſſe:

o *Triopæ filius*] Vide not. ad Mythol. cap. 145. Malè *Triopi filius* dicitur à viro docto ad Eratoſth. pag. 18. Triopæ Phorbantis filio Lib. IV. id tribuit Diodorus Siculus, apud quem hanc hiſtoriam habes. Vide & Meurſ. Rhod. Lib. I. cap. 5.

p *Hiſcilla*] Ita & in margine Micyllus, cujus editio *Hyocla* exhibet: *Hyſocta* Veneta. Vlitiani codices *Hiſcela* vel *Hiſchela*.

q *Prodeunt, claſſes* &c.] *Prodeunt claſſe* Vlitt. Quod conjectura aſſecutus quoque Schefferus eſt.

r *Talis ut illis*] *Ut illius talis* Veneta. Vlitt. variè, *ut aliis talis*, *ut talis*, expuncto τοῦ *illis*.

s *Minois*] *Minoos* Veneta & aliæ antiquiores. Quod ἑλληνικώτερον eſt.

t *Quodam loco ſecreto*] Τὸ *ſecreto* omittit alter Morellianus, ut & unus è Vlitianis.

n *Qua*

se: [u] qua re Æsculapium usum, & eadem herba Glaucum revixisse. Itaque anguis & [x] in Æsculapii tutelam, & in astris dicitur collocatus: qua consuetudine ducti posteri ejus tradiderunt reliquis, ut medici anguibus uterentur.

XV. *Sagitta.*

Hanc unam de Herculis telis esse demonstrant, qua Aquilam dicitur interfecisse, quæ Promethei jocinora fertur exedisse: de quo [a] pluribus verbis dicere non inutile videtur. Antiqui cum maxima cerimonia deorum immortalium sacrificia administrarent, soliti sunt totas hostias in sacrorum consumere flamma. Itaque cum propter sumptus magnitudinem sacrificia pauperibus non obtingerent, Prometheus qui propter excellentiam ingenii miram, homines finxisse existimatur, [b] recusatione dicitur ab Jove impetrasse, ut partem hostiæ in ignem conjicerent, partem in suo consumerent [c] victu: idque postea consuetudo confirmavit. Quod cum facile à deo, [d] non ut ab homine avaro impetrasset, ipse Prometheus immolat tauros duos. quorum primum jocinora cum in ara posuisset, reliquam carnem ex utroque tauro in unum compositam corio bubulo texit: ossa autem, [e] quæ circa fuerunt reliqua, pelle contecta in medio collocavit, & Jovi fecit potestatem, ut quam vellet eorum sumeret partem. Jupiter au-

tem

u *Qua re Æsculapium usum, & eadem*] Al. *Quare Æsculapium usum eadem herbâ, & Glaucum* &c.

x *In Æsculapii tutelam*] Ita quidem & Soter. Præfero tamen *tutela*, quod Veneta, Micyll. & Sanct. exhibent. Mox Veneta & antiquiores, *tradiderunt, ut reliqui medici.* Sed alterum adstruunt Vlitt. 3.

Ad CAP. XV.

a *Pluribus verbis*] Posterior vox non comparet in Vlitt. 2. nec malè abest. Phædrus Lib. III. cap. II. *Hac executus sum propterea pluribus.*

b *Recusatione*] Cl. Schefferus suspicatur scriptum fuisse *excusatione*. Putarim rectius fore, *hac usus ratione.* Nempe quod propter sumptus magnitudinem non contingerent sacrificia pauperibus.

c *Victu*] Ita & Soter & unus Vlitianorum. Al. *usu.*

d *Non ut ab homine avaro*] Tò *ut* non agnoscunt Vlitt. 2. Forte rectius est, *non, ut homine, avaro.* Qui non esset avarus, ut homo. Avaritia enim hominum, non Deorum vitium.

e *Quæ circa fuerunt reliqua, pelle* &c.] Soter dedit, *quæ circa reliqua fuerunt.* Veneta & aliæ antiquiores, *quæ circum fuerunt reliqua, pelle* &c. Mutat distinctionem Schefferus, *quæ circa fuerunt, reliquâ pelle.* Nec sanè aliter in Micyllianâ vel Parisiensi editione distingui-

tem etsi non pro divina fecit cogitatione, neque [f] ut deum licebat, omnia qui debuit ante providere: sed (quoniam credere instituimus historiis) deceptus à Prometheo, utrunque putans esse taurum, delegit ossa pro sua dimidia parte. Itaque postea in solennibus & religiosis sacrificiis carne hostiarum consumpta, [g] reliquias, quæ pars fuit deorum, eodem igni comburunt. Sed ut ad propositum revertamur: Jupiter cum factum rescisset, animo permoto mortalibus eripuit ignem, ne Promethei gratia plùs deorum potestate valeret, neve carnis usus utilis hominibus videretur, [h] cum concoqui non posset. Prometheus autem consuetus insidiari, sua opera ereptum mortalibus ignem restituere cogitabat. Itaque cæteris remotis, devenit ad Jovis ignem: quo diminuto & in ferulam conjecto, lætus ut volare, non currere videretur, ferulam jactans, ne spiritus interclusus [i] vaporis extingueret in angustia lumen. Itaque homines adhuc plerunque, qui lætitiæ fiunt nuncii, celerrime veniunt. [k] Præterea in certatione ludorum cursoribus instituerunt ex Promethei consuetudine, ut currerent lampadem jactantes. Pro quo Jupiter facto mortalibus parem gratiam referens, mulierem tradidit his, quam à Vulcano factam [l] deorum voluntate omni munere donavit, itaque Pandora est appellata: Prometheum autem in monte Scythiæ nomine Caucaso ferrea catena vinxit: quem alligatum ad triginta millia annorum Æschylus tragœdiarum scriptor ait. Præterea admisit ei aquilam, quæ assidue noctu renascentia jocinora exes-

guitur. Morellianus alter & Vlitt. 2. habent, *quæcunque fuerunt, reliquâ* &c. Quod probo. Fabula est apud Hesiod. Θεογ. vers. 541. ubi tamen non pelle, sed *ἀργέτι δημῷ* dicitur contexisse ossa. Id quod & apud Lucianum legas, ad quem lectorem remittimus.

f *Ut Deum licebat*] Nec Latinum hoc, nec aptum ad sententiam videtur. Forte scripserat, *decebat*.

g *Reliquias, quæ pars fuit Deorum*] Schol. Hom. Iliad. A. 461. *Ἔκοψαν μικρὸν ἀπὸ παντὸς μέρους, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ μηρία, ὡς δοκεῖν ὅλα τὰ μηρία τῶν ἱερείων κατακαίεσθ.*

h *Cum concoqui*] Præferendum omnino *cum coqui*, quod Veneta, Micyll. & aliæ exhibent.

i *Vaporis*] Ita & Veneta & MSS. 3. Vlitt. Al. *vaporibus*.

k *Præterea in certatione ludorum*] Ita & MSS. 3. Vlitt. Morell. alter, *in concitatione ludorum*. Fort. *in concertatione*. Vulgo editur, *præterea totum à certatione ludorum*. Unde *votiva à certatione* facit Valesius.

l *Deorum voluntate*] *Voluntas* MSS. 3.

m Con-

excesset. Hanc autem aquilam nonnulli ex Typhone & Echidna natam: alii ex Terra & Tartaro: [m] complures Vulcani factam manibus demonstrant, animamque ei ab Jove traditam dicunt. Sed de ejus solutione hæc memoriæ prodita est causa: Cum Jupiter Thetidis connubium pulchritudine corporis inductus peteret; neque à timida virgine impetraret, neque ea re minus efficere cogitaret, illo tempore Parcæ feruntur cecinisse fata, quæ perfici natura voluit rerum. dixerunt enim, quicunque Thetidis fuisset maritus, ejus filium patre fore laude clariorem: quod Prometheus non voluntate, sed necessitudine vigilans, auditum Jovi nunciavit: qui veritus id, quod ipse Saturno patri fecisset in simili causa, [n] ne patris regno privatus cogeretur; destitit Thetin velle ducere uxorem: & Prometheo pro beneficio meritam retulit gratiam, eumque vinculis liberavit: neque id, quod fuerat juratus, remisit, vacuum omni alligatione futurum. Sed memoriæ causa ex utraque re, hoc est lapide & ferro, digitum [o] sibi vinciri jussit: qua consuetudine homines usi, quo satisfacere Prometheo viderentur, anulos lapide & ferro conclusos habere cœperunt. Nonnulli etiam coronam habuisse dixerunt, ut se victorem impune peccasse diceret. Itaque homines in maxima lætitia victoriisque coronas habere instituerunt: id in exercitationibus & conviviis perspicere licebit. [p] Sed, opinor, ad initium causæ & interi-

m *Complures Vulcani factam manibus demonstrant*] Hanc lectionem non Modiani tantum, sed & tres Vlitiani codices stabiliunt. Veneta habet, *Alii ex Terrâ & Tartaro. Complures à Vulcano factam. Hanc complures* &c. Heic interserit totam illam historiam de Carnobonte ex capite præcedente. Dein pergit, *Polyzelus autem Vulcani factam manibus demonstrat, animamque* &c. Vides heic etiam illa duo prima vocabula ex eodem capite translata. Sunt enim initium narrationis de Phorbante, quæ alteri illi de Carnobonte ibi statim subnectitur. Hæc ergo causa est, cur viciosè editi ante Soterem exhibeant, *complures à Vulcano factam. Polyzelus autem Vulcani factam manibus demonstrat.* Soter primus locum hunc integritati restituit.

n *Ne patris regno*] Ita & Veneta & Soter, nec non 2. ex Vlitt. Sed pro *patris* mallet *pari* Cl. Schefferus.

o *Sibi vinciri*] Ita quidem & Soter. Sed *vincire* Veneta, Micylliana, & cæteræ antiquiores. De fabulâ vide quæ annotavi ad Mythol. cap. 144. & Stanleium ad Prometh. Vinctum Æschyli p. 719.

p *Sed, opinor, ad* &c.] Al. *sed opinio est. ad initium* &c. Frigent omnino illa, *sed opinor, sed opinio est.* Præferam, quod in uno de codicibus suis invenit Vlitius, *sed potius ad initium.*

ritum Aquilæ revertamur. Hercules miſſus ab Euriſtheo ad Heſperidum mala, neſcius viæ, devenit ad Promethea, quem in Caucaſo monte vinctum fuiſſe ſupra diximus: [q] à quo via demonſtrata victoriæ, dum iter faceret, contendit ut & draconem, de quo ante diximus, interfectum diceret, & gratiam pro beneficio referret: nam confeſtim honorem quem potuit, reddidit merenti. [r] * Qua dimiſſa, homines inſtituerunt, ut hoſtiis immolatis jocinora conſumerent in deorum altaribus, ut [s] exſaturare eos pro viſceribus Promethei viderentur. Ut Eratoſthenes autem de Sagitta demonſtrat, hac Apollo Cyclopas interfecit, qui [t] fulmen Jovi fecerunt, quo Æſculapium interfectum complures dixerunt. Hanc autem ſagittam in Hyperboreo monte Apollinem defodiſſe. Cum autem Jupiter ignoverit filio, ipſam ſagittam vento ad Apollinem perlatam cum frugibus, quæ eo tempore naſcebantur. Hanc igitur ob cauſam inter ſidera demonſtrant.

XVI. [a] *Aquila.*

Hæc eſt quæ dicitur Ganymedem rapuiſſe, & amanti Jovi tradidiſſe: hanc etiam Jupiter primus ex avium genere ſibi delegiſſe exiſtimatur: quæ ſola tradita eſt memoriæ contra ſolis exorientis radios [b] contendere volare: itaque ſuper Aquarium volare videtur. Hunc enim complu-

q *A quo via demonſtrata victoria*] Veneta, *A quo via demonſtrata victoria dum iter facere contendit.* Sanè τὸ *victoria* ſervant etiam MSS. 3. Vitioſum tamen, & mutandum forte in *victor jam.* Micyllus & qui eum ſequuti ſunt dederunt, *via demonſtrata, partaque victoria ad eum iter facere contendit, ut & draconem.* Sed τὸ *partaque* non habent MSS. Lego, *A quo via demonſtratâ, victor jam ad eum iter* &c.

r * *Qua dimiſſa* &c.] *Quo dimiſſo* Vlitianorum unus. quod eſſet ad Promethea referendum. Sed ante verba iſta excidiſſe nonnulla de aquilâ interfectâ non de nihilo ſuſpicatur Micyllus.

s [*Ut exſaturare eos pro viſceribus*] Sic & Vlitt. 3. nec non Veneta, niſi quod pro *exſaturare* habet *ſaturare.* Forte ſcripſerat, *ut eis* (nempe jocinoribus) *ſaturare eos pro viſceribus.* Per jocinora intelligit σπλάγχνα.

t *Fulmen Jovi fecerunt*] Vid. Mythol. cap. 49. Eratoſth. cap. 29. Ubi perperam editum, τῦτο τὸ βέλος ἐςὶ τεξικὸν, ὃ φασιν εἶναι Ἀπόλλωνα. Leg. Ἀπόλλωνος.

Ad CAP. XVI.

a *Aquila. Hæc eſt quæ dicitur*] Conciſius Vlitt. 2. *Aquila. Hæc dicitur* &c. Mox pro *primus* unus exhibet *primum.*

b *Contendere volare*] Ita & unus Vlitianus. Sed Veneta aliæque antiquiores, *contendere valere.* Unde *ac contendere valere* Schefferus. Hygin. infr. cap. 18. *Cum ad cælum contenderet evolare.*

c *Cum*

plures Ganymedem esse finxerunt. Nonnulli etiam dixerunt Meropem quendam fuisse, qui [e] Coon insulam tenuerit regno, & à filiæ nomine Coon, & homines ipsos à se Meropas [d] appellaret. Hunc autem habuisse uxorem quandam nomine Ethemeam, genere Nympharum procreatam: quæ [e] cum desierit colere Dianam, ab ea sagittis figi cœpit, tandemque à Proserpina viva ad inferos [f] arrepta est: Meropem autem desiderio uxoris permotum, mortem sibi consciscere voluisse: Junonem autem misertam ejus in Aquilam corpus ejus convertisse, & inter sidera constituisse: ne si hominis effigie eum collocaret, nihilominus memoriam tenens, conjugis desiderio moveretur. Aglaosthenes autem qui Naxica scripsit, ait Jovem Cretæ surreptum, Naxum delatum, & ibi esse nutritum: qui postquam pervenerit ad virilem ætatem, & voluerit bello lacessere Titanas, sacrificanti [g] ei Aquilam auspicatam: quo auspicio usum esse, & eam inter astra collocasse. Nonnulli etiam dixerunt Mercurium, alii autem Anapladem pulchritudine Veneris [h] inductum in amorem incidisse: & cum ei copia non fieret, [i] animum, ut contumelia accepta, defecisse: Jovem autem misertum ejus, cum Venus in Acheloo flumine corpus ablueret, misisse aquilam quæ soccum ejus [k] in Amythaoniam Ægyptiorum delatum Mercurio traderet: quem persequens Venus ad cupientem sui pervenit: qui copia facta, pro beneficio Aquilam in mundo collocavit.

XVII. *Del-*

e *Coon insulam*] *Coum* Vlitt. 2. *Coam* Veneta cum Micyll. & aliis. Sed rectum est *Coon*. Dicitur enim insula illa non tantum Κῶς, sed & Κόως, Κόως, & Κόος, Eustathio auctore in Iliad. K. Confer Steph. in Κῶς.

d *Appellaret*] Flagitat orationis nexus, ut rectè vidit Schefferus, *appellarit*.

e *Cum desierit*] Scribe *desiisset* cum 3. Vlitt.

f *Arrepta est*] Lego, *abrepta est*. Mox pro *Cretæ surreptum* malim *Cretâ* &c.

g *Aquilam ei auspicatam*] In auspicio apparuisse. Vide Schol. German. & quæ dixi ad Fulg. Mythol. Lib. 1. cap. 25.

h *Inductum*] Al. *ductum*. Sed illud stabiliunt ista cap. 20. *Phryxi Athamantis filii corpore inductam in amorem incidisse*.

i *Animum defecisse*] Præfero *animo*, quod Morellianus uterque & unus ex Vlitt. habent.

k *In Amythaoniam*] Ita exhibuit quoque in margine Micyllus. Vulgata lectio est, quæ & in Veneta comparet, *Amitenea*. Vlitt. codices diversimodè, *Amitonea*, *Amythonica*, *Amithonica*. Amythaonia pars Elidis est Stephano.

XVII. *Delphinus.*

Hic qua de causa sit inter astra collocatus, Eratosthenes ita cum cæteris dicit: Neptunum quo tempore voluerit [a] Amphitritem ducere uxorem, & illa cupiens conservare virginitatem, fugerit ad Atlanta, complures eam quæsitum dimisisse: in his & Delphina quendam nomine, qui pervagatus insulas, aliquando ad virginem pervenit, eique persuasit ut nuberet Neptuno, & ipse nuptias eorum administravit: pro quo facto inter sidera Delphini effigiem collocavit. Et hoc amplius: qui Neptuno simulacra faciunt, Delphinum aut [b] in manu, aut sub pede ejus constituere videmus, quod Neptuno gratissimum esse arbitrantur. Aglaosthenes autem qui Naxica conscripsit, Tyrrhenos ait fuisse quosdam navicularios, qui [c] puerum etiam Liberum patrem receptum, ut Naxum cum suis comitibus transvectum redderent nutricibus Nymphis: à quibus eum nutritum & [d] nostri in progenie deorum esse, & complures Græci dixerunt. Sed ut ad propositum revertamur, navicularii spe prædæ inducti, navem avertere voluerunt: quod Liber suspicatus, comites suos jubet symphoniam canere: quo sonitu inaudito Tyrrheni cum usque adeo delectarentur, ut etiam in saltationibus essent occupati, cupiditate saltandi se in mare projecerunt inscii, & ibi delphini sunt facti: quorum cogitationem cum Liber memoriæ hominum tradere voluisset, unius effigiem inter sidera collocavit. Alii autem dicunt, hunc esse Delphina, qui Ariona citharœdum ex Siculo mari Tænarum transvexit. qui cum cæteros

Ad CAP. XVII.

a *Amphitritem*] Melius *Amphitriten* Schol. German. Confer Schol. Arati p. 42.

b *In manu*] Schol. German. *Quem* (Neptunus) *in astris intulit, & in manu sua habere instituit.* Eratosth. cap. 31. Ὅσοι δ' αὖ τῷ Ποσειδῶνι χαρίσασθαι θέλουσιν, ἐν τῇ χειρὶ ποιοῦσιν ἔχοντα τὸν δελφῖνα.

c *Puerum etiam*] Ita & Vlitt. unus. Scriberent alii potius, *puerum etiamnum*, hoc est, adhuc.

d *Nostri*] *Nos ipsi* Schefferus. Sed qui nollet ei accedere, diceret per *nostros* intelligi Latinos, & opponi Græcis, ut infr. cap. 21. *Nostri Vergilias dicunt.* Terent. Maurus: *Sic & Αἰνείας Achæus, noster Ænean vocat.* Cæterum τὸ *esse* quod sequitur vel deleverim, vel post *nutritum* posuerim. In Vett. edd. de-

ros artificio præstaret, & circum insulas quæstus causa vagaretur, servuli ejus arbitrati plus in perfidiosa libertate commodi, quam in placida servitute esse, cogitare cœperunt, ut domino in pelagus projecto, bona ejus inter se partirentur. Qui cum cogitationem eorum sensisset, petiit non ut dominus à servis, [e] & innocens ab improbis, sed ut parens à filiis, [f] ut se liceret ornare, qua sæpe vicerat veste, quoniam nemo esset alius qui, ut ipse, suum [g] quæstu prosequeretur eventum. Quod cum impetrasset, cithara sumpta, suam cœpit deflere mortem: quo sonitu ducti delphines, è toto mari pronatant ad Arionis cantum. Itaque deorum immortalium potestate invocata, super eos se dejecit: quorum unus Ariona exceptum pertulit ad Tænarium litus. Cujus memoriæ causa, quæ ibi [h] statua est Arionis, in ea delphini simulachrum affixum videtur: pro qua re inter sidera ab antiquis astrologis est figuratum. Servi autem, qui se putabant servitute elapsos, tempestate Tænarum perducti, à domino comprehensi, non mediocri supplicio sunt affecti.

XVIII. *Equus.*

Hunc Aratus & alii complures Pegasum Neptuni & Medusæ Gorgonis filium dixerunt: qui in Helicone Bœotiæ monte ungula feriens saxum, fontem aperuit, qui ex ejus nomine Hippocrene est appellatus. Alii dicunt, quo tempore [a] Bellerophontes ad Prœtum Abantis filium, Argivorum regem, devenerit, Antiam regis uxorem hospitis amore inductam, petiisse ab eo uti sibi copiam faceret, promittens ei conjugis regnum. Quæ cum impetrare non pos-

desideratur, nec à Vlit. nisi in uno MS. inventum est.

e *Et ut innocens* &c.] Ita & cum Modio MSS. 3. ex Vlitianis. Veneta cum aliis, *sed ut innocens ab improbis, ut parens à filiis.*

f *Ut se liceret ornare* &c.] Planè ita heic quoque iidem Vlitiani codices cum Modio.

g *Quæstu prosequeretur*] Scribe *questu* cum Scheffero.

h *Statua est*] Ita & Veneta, Micyll. & Paris. Vlitt. tamen 2. *statuta est.* ut forsan scripserit, *statua erecta est*, vel *statua statuta est*, ut volebat Schefferus.

Ad CAP. XVIII.

a *Bellerophontes*] Unus Vlitt. *Bellerophons*, alius *Bellerofon.* Rectè dici *Bellerophon* disces ex iis, quæ in Geneal. ad vocem *Geryon* annotavi.

 b *Hip-*

poſſet, verita ne ſe ad regem criminaretur, occupat: eum ſibi vim afferre voluiſſe Prœto dicit. Qui quod eum dilexerat, noluit ipſe ſupplicium ſumere, ſed quod æquum eſſe ſciebat, mittit eum ad Iobatem Antiæ patrem, quam alii Sthenobœam dixerunt, ut ille filiæ pudicitiam defendens, Bellerophontem objiceret Chimæræ, quæ eo tempore Lyciorum agros flamma vaſtabat. Unde victor profugiens, poſt fontis inventionem cum ad cœlum contenderet evolare, neque longe jam abeſſet, deſpiciens ad terram, timore permotus decidit, ibique periſſe dicitur: equus autem ſubvolaſſe, & inter ſidera ab Jove conſtitutus exiſtimatur. Alii non criminatum ab Antia, ſed ne ſæpius audiret quod nollet, aut precibus ejus moveretur, profugiſſe Argis dixerunt. Euripides autem in Menalippa, b Hippen Chironis centauri filiam, c Thean antea appellatam, dicit: quæ cum aleretur in monte Pelio, & ſtudium in venando maximum haberet, quodam tempore ab Æolo Hellenis filio Jovis nepote perſuaſam, concepiſſe: cumque jam partus appropinquaret, profugiſſe in ſylvam, ne patri, cum virginem ſperaret, nepotem procreaſſe videretur. Itaque cum parens eam perſequeretur, dicitur illa petiſſe à deorum poteſtate, ne pariens à parente conſpiceretur. Quæ deorum voluntate poſtquam peperit, in equam converſa, inter aſtra eſt conſtituta. Nonnulli eam vatem dixerunt fuiſſe: ſed quod deorum conſilia hominibus ſit enunciare ſolita, in equam eſſe converſam. Callimachus autem ait, quod deſierit venari & colere Dianam, in quam ſupra ſpeciem diximus, eam Dia-

b *Hippen*] Ex Vlitianis *Hipen* duo exhibent, tertius *Hypen*, quartus *Hippen*. Atque ita quoque Soter & Veneta. *Euippen*. emendat Parrhaſius Syll. III. ep. 7. Pollux Lib. IV. Εὐίππη ἡ χείρωνος. Sed *Menalippen* appellat Germanici Schol. quomodo & Micyllus heic edendum curavit. At ſcribendum erat *Melanippen*. Eratoſth. cap. 18. Εὐριπίδης δέ φησι Μελανίππην εἶναι τὴν τοῦ χείρωνος θυγατέρα. Nomen autem hoc accepiſſe, poſtquam eſſet mutata, innuit Ovid. II. Met. 676. *Nomen quoque monſtra dedere.* Dicta antea erat *Ocyroe*, ut apparet ex ejuſdem libri vers. 639.

c *Thean antea*] Ita & Soter & Vlitt. 2. tertius *Theantea*. Veneta, *Theanthea*. unde *Theano antea* faciebat Grotius ad Imag. p. 49. Perperam omnes. Vera ſcriptura eſt, quam Micyll. Pariſ. & nonnullæ aliæ exhibent, *Thetin antea*. Vide annot. noſtr. ad Myth. cap. 186.

d *Di-*

Dianam convertisse. Hæc dicitur etiam hac re non esse in conspectu Centauri, quem Chirona esse nonnulli dixerunt: & etiam [d] dimidiam apparere, quod noluerit sciri, se fœminam esse.

XIX. *Deltoton.*

Hoc sidus velut litera est Græca [a] in triangulo posita, itaque appellatur; quod Mercurius supra caput Arietis statuisse existimatur ideo, ut obscuritas Arietis hujus splendore, quo loco esset, significaretur, & Jovis nomine Διὸς primam literam deformaret. Nonnulli [b] Ægypti positionem: alii, qua Nilus terminaret Æthiopiam & Ægyptum, dixerunt: alii Siciliam figuratam putaverunt: alii quod orbem terrarum superiores trifariam diviserunt, tres angulos esse constitutos dixerunt.

XX. *Aries.*

Hic existimatur esse, qui Phrixum transtulisse & Hellen dictus est per Hellespontum: quem Hesiodus & Phérecydes ait habuisse auream pellem: de qua alibi plura dicemus. Sed Hellen decidisse in Hellespontum, & à Neptuno compressam, Pæona procreasse complures, nonnulli Hedonum, dixerunt. Præterea Phrixum incolumem ad Æetam pervenisse, arietem Jovi immolasse, pellem in templo fixisse, & arietis ipsius effigiem ab Nube inter sidera constitutam, habere tempus anni quo frumentum seritur: [a] ideo quod hortum severit ante, quæ maxime fugæ

d *Dimidiam apparere*] Geminus pag. 43. Προτομὴ ἵππου, καθ᾽ Ἵππαρχον ἵππος. Eratosth. cap. 18. Τούτου μόνυ τὰ ἔμπροσθεν φαίνεται ἕως ὀμφαλοῦ. Lege *μόνα* pro *μόνυ*.

Ad CAP. XIX.

a *In triangulo posita*] Unde *trigonum* illud sidus appellat Vitruvius Lib. IX. cap. 6. *Literæ figuram* Plinius Lib. II. cap. 3. Ab ejusdem literæ figura nominata & Delta insula in Nilo. Vid. Ammian. Lib. XXII. p. 416. ed. Boxh.

b *Ægypti positionem*] Facit huc illud Eustath. in Dionys. p. 26. ed. Steph. Οὕτω γὰρ τὴν Αἴγυπτον δελτωτὸν τρίγωνον ἱστορία φασίν. Et pag. 35. Δέλτας κυρίας μὲν οἱ τόμοι, ὅσοι τριγωνοειδῶς ἐσχηματίζοντο. Tatianus Orat. contra Græcos p. 149. Τὸ κατὰ μέν τινας διὰ τὴν Σικελίαν ἀστροθετούμενον Δελτωτὸν, κατ᾽ ἐνίους δὲ τὸ τοῦ Διὸς προσωνυμίας πρωτότυπον στοιχεῖον.

Ad CAP. XX.

a *Ideo quod hortum severit ante*] Dixi ad Mythol. cap. 2. legendum esse, *quod id Ino tostum severit ante.* Ratio-

fugæ fuit causa. [b] Et Eratosthenes ait arietem ipsum sibi pellem auream detraxisse, & Phrixo memoriæ causa dedisse, ipsum ad sidera pervenisse: quare, ut supra diximus, [c] obscurius videatur. Hunc autem nonnulli dixerunt in [d] oppido Orchomenio, quod est in Bœotia, natum. Alii in [e] Salonum Thessaliæ finibus procreatum. Alii dicunt Crethea & Athamantem cum aliis pluribus Æoli filios fuisse. Nonnulli etiam Athamantis filium Salmonea esse, Æoli nepotem, dixerunt. Crethea autem habuisse Demodicen uxorem, quam alii Biadicen dixerunt. Hanc autem Phrixi Athamantis filii corpore inductam, in amorem incidisse: neque ab eo, ut sibi copiam faceret, impetrare potuisse: itaque necessario coactam, criminari eum ad Crethea cœpisse, quod diceret ab eo [f] vim sibi pene illatam, & horum similia mulierum consuetudine dixisse. Quo facto Crethea, ut uxoris amantem [g] & regem decebat, permotum, Athamanti ut de eo supplicium sumeret persuasisse. Nubem autem intervenisse, & ereptum Phrixum & Hellen ejus sororem in Arietem imposuisse, & per Hellespontum, quam longissime posset, profugere jussisse. Hellen decidisse, & ibi debitum naturæ reddidisse, & ex ejus nomine Hellespontum appellatum. Phrixum in Colchos pervenisse, & , ut ante diximus, Arietis interfecti pellem in templo fixisse: ipsum autem à Mer-

pibus hujus emendationis, quas ibi dedi, addi & hoc potest, quod in libro antiquo disertim scriptum invenit Susius, quemadmodum in margine codicis notaverat, *Quod Ino tostum severit.*

b *Et Eratosthenes ait*] Cl. Schefferus, *At Eratosthenes.* Vlitt. 2. non agnoscunt illud *&*. Et rectius sanè abest. Vet. cod. Susii perperam *Demonesthenes* heic habuit. Fabula enim hæc legitur apud Eratosth. in de *κριοῦ.* cap. 19.

c *Obscurius videatur*] Addit Vlitt. unus, *carens pelle.* Quæ vereor, ne à glossatore sint, cum in Eratosthene, unde cætera hausta, non compareant.

d *Oppido Orchomenio*] Hoc esset dictum, ut *urbs Romana*, & similia. Vlitt. unus, *Othomeno.* In duobus superscripta fuerat altera lectio, *vel Orchomeno.* Scribe ergo, *oppido Orchomeno.*

e *Salonum*] *Salorum* Veneta.

f *Vim sibi pene illatam*] Ita & Soter. *Allatam* Veneta cum aliis. Quod non est deterius. Vide quæ annoto ad Lactant. Argum. Metam. 1. fab. 9. Supr. cap. 18. *Eum sibi vim afferre voluisse.* Permultis locis eam phrasin restituimus Lactantio illi, qui Nasonis Metamorphoseon argumenta conscripsit.

g *Et regem decebat*] Non agnoscere libros veteres hæc verba ait vir doctus. Verum est à Venetâ, quam ego primam omnium fuisse editionem arbitror, non agnosci. Agnoscunt tamen 3. Vlitiani.

h *Ham-*

à Mercurio ad Athamantem esse reductum, qui patri ejus satisfecerit, eum innocentia confisum profugisse. Hermippus autem dicit, quo tempore Liber Africam oppugnaverit, devenisse cum exercitu in eum locum, qui propter multitudinem pulveris [h] Hammodes est appellatus. Itaque cum in maximum periculum devenisset, quod iter [i] necessario faciendum esse videbat, accessit eo, ut aquæ maxima penuria esset: quo facto exercitus ad defectionem maximam venire cogebatur. Qui quid agerent dum cogitant, Aries quidam [k] fortuitu ad milites eorum errans pervenit: quos cum vidisset, [l] fuga præsidium sibi paravit. Milites autem qui eum fuerant conspicati, etsi pulvere & æstu pressi vix progrediebantur, tamen [m] ut prædam ex flamma petentes, [n] arietem sequi cœperunt usque ad eum locum, qui Jovis Hammonis postea templo constituto est appellatus. Quo cum pervenissent, arietem quem consecuti fuerant, nusquam invenire potuerunt: sed quod magis his fuerat optandum, aquæ magnam copiam in eo loco [o] nacti sunt, corporibusque recuperatis, Libero statim nunciaverunt. Qui gavisus, ad eos fines exercitum deduxit, & Jovis Hammonis templum [p] cum arietinis cornibus simulacro facto constituit. Arietem inter sidera figuravit, ita ut, cum Sol in ejus foret signo, omnia nascentia recrearentur, quæ veris tempore confiunt, hac re maxime, quod illius fuga Liberi recreavit exer-

h *Hammodes*] Scrib. *Ammodes* cum Venet. Micyll. aliisque.

i *Necessario faciendum esse videbat*] Non Hygini hæc esse, sed emendatoris, affirmare non dubitat vir doctus. Nollem hoc ei excidisset. Non enim Modii tantum membranæ, sed & 3. ex Vlitt. codicibus ista repræsentant.

k *Fortuitu*] Ita & Veneta cum 3. Vlitt. Vide Diomed. Lib. I. Schol. Horat. ad Lib. I. Satyr. I. *Stoici namque dicunt omnia ratione fieri, Epicurei fortuitu.* Lactant. Firm. Lib. I. cap. 2. *An fortuitu vel facta sint omnia, vel regantur.* Et Lib. V. cap. 20. *Omnia fortuitu fieri, quæ geruntur.*

l *Fuga præsidium*] *Fuga præsidium* Vlitt. 3. elegantissimè. Ammian. Lib. XVI. *Nihil præter fugæ circumspectantes præsidia.*

m *Ut prædam ex flammâ petentes*] Proverbialis locutio est. Terent. Eunucho III. 2. *Ex flamma te petere cibum posse arbitror.* Vide ibi Donatum & Lindenbrogium.

n *Arietem quem consecuti erant*] Ita & Veneta. Vlitt. 2. *Arietem quem secuti.* Corrigit *insecuti* Freinshemius ad Curt. IV. 7.

o *Nacti sunt: corporibusque recuperatis*] *Recreatis* ex Vet. cod. Susius in margine libri sui. Sed Vlitt. 3. *Nacti, corpora recuperaverunt, & Libero* &c.

p *Cum arietinis cornibus* &c.] Non dis-

exercitum. Præterea XII. signorum principem voluit esse: quod illius optimus exercitui fuerit ductor. Sed de Hammonis simulacro Leon, qui res Ægyptias conscripsit, ait: Cum Liber Ægyptum & reliquos fines regno teneret, & omnia primus hominibus ostendisse diceretur, Hammonem quendam ex Africa venisse, & pecoris multitudinem ad Liberum adduxisse, quo facilius & ejus gratia uteretur, & aliquid primus invenisse diceretur. Itaque pro beneficio ei Liber existimatur agrum dedisse, qui est contra Thebas Ægyptias: & qui simulacra faciunt Hammonis, capite cornuto instituunt, ut homines memoria teneant, eum primum pecus ostendisse. Qui autem Libero factum voluerunt assignare, quod non petierit ab Hammone, sed ultro ad eum [q] sit adductus, Liberi cornuta simulacra fecerunt, & Arietem memoriæ causa inter sidera fixum dixerunt.

XXI. *Taurus.*

Hic dicitur inter astra esse constitutus, quod Europam incolumem transvexerit Cretam, [a] ut Euripides dicit. Nonnulli ajunt, [b] cum Io in bovem sit conversa, ut Jupiter ei satisfacere videretur, inter sidera constituisse: [c] quod ejus prior pars appareat ut tauri, [d] sed reliquum corpus obscurius videatur. [e] Spectat autem ad exortum so-

dissimili de caussâ numini suo asininam formam dedisse Judæos narrat Tacitus. Vide Tertull. Apolog. cap. 16.

q *Sit adductus*] *Adductum* Vlitt. 2. & Soter. Optimè. Referri enim debet ad *pecus*.

Ad CAP. XXI.

a *Ut Euripides dicit*] Ἐν τῷ Φρίξῳ nempe. Vide Eratosth. cap. 14. Idem narrat apud German. Schol. Nigidius.

b *Cum in bovem sit conversa*] Ita & Veneta, sed perperam. Scribe, *cum Io in bovem* &c. Cum Micyllianâ, Lugdun. & Parisiensi, Eratosth. Ἔνιοι δέ φασι βοὸς εἶναι τῆς Ἰοῦς μίμημα &c. Ovid. v. Fast. *Hoc alii signum Phariam dixere juvencam.*

c *Quod ejus prior pars appareat*] Non emendatoris alicujus, quod vir doctus putabat, sed Venetæ, Soter. ut & 2. Vlitt. hæc est lectio. Argumentum hæc continent illorum, qui vaccam, non taurum esse volunt.

d *Sed reliquum corpus obscurius videatur*] Propter fœmineum nempe sexum posterior pars non apparet. Schol. German. *Eratosthenes dicit hunc esse, qui coiit cum Pasiphae, cujus priores partes apparent, reliquum corpus non apparet propter fœmininum sexum.* Sed hæc defecta sunt. Exciderunt nonnulla de Ione ante illa verba, *cujus priores partes.* Idem in Equo: *Cujus posteriores corporis non videntur propter fœminei sexus pudorem.* Quæ ex Eratosthenis cap. 18. habet.

e *Spectat autem*] *Exspectat* Vlitt. 2. & Veneta. Forte *respectat.* Sed constan-

ſolem: cujus oris effigiem quæ continent ſtellæ, Hyades appellantur. Has autem Pherecydes Athenienſis Liberi nutrices eſſe demonſtrat, numero ſeptem, quas etiam antea Nymphas Dodonidas appellatas. Harum nomina ſunt hæc: Ambroſia, Eudora, [f] Pheſyle, Coronis, Polyxo, Phæo; [g] Thyene. Hæ dicuntur à Lycurgo fugatæ, & præter Ambroſiam omnes ad Tethyn profugiſſe, ut ait Aſclepiades. Sed ut Pherecydes dicit, ad Thebas Liberum perlatum Junoni tradiderunt. Quam ob cauſam ab Jove gratia eis eſt relata, quod inter ſidera ſunt conſtitutæ. [h] Pleiades autem appellatæ ſunt, [i] ut ait Mnaſeas, quod [k] ex Atlante & Pleione Oceani filia ſint [l] quindecim filiæ procreatæ, quarum quinque Hyades appellatas demonſtrat, quod earum Hyas fuerit frater, à ſororibus plurimum dilectus: qui cum venans à leone eſſet interfectus, quinque, de quibus ſupra diximus, lamentationibus aſſiduis permotæ, dicuntur interiſſe: quare eas, quod plurimum de ejus morte laborarent, Hyadas appellatas. Reliquas autem decem ſorores deliberaſſe [m] de ſororum morte, & earum ſeptem ſibi mortem conſciſſe: quare, quod plures idem ſenſerunt, Pleiadas dictas. Alexander autem Hyadas ait dictas, quod [n] Hyantis & Bœotiæ ſunt filiæ: Pleiadas autem, quod ex Pleione Oceani filia & Atlante

ſunt

ſtanter *exſpectat* pro *ſpectat* paſſim exhibent illi codices. Monitum hoc jam ſupra ad cap. 6. Lib. 1.

f *Pheſyle*] *Phæſyle* cum Sotere ſcribe, & confer quæ notavi ad Mythol. cap. 192.

g *Thyene*] *Tyene* Vlitt. 2. Forte *Dione* ex Schol. Hom. Iliad. E. 486. *Cleeam* pro hac exhibet Heſiodus in Scholiis ad Aratum p. 133.

h *Pleiades autem*] *Hyades* Veneta cum aliis. Perperam.

i *Ut ait Mnaſeas*] *Mnaſeus* Veneta & aliæ antiquiores. Quod non auſim damnare, præſertim cum nec aliter in MSS. ſuis invenerit Vlitius. Vide quæ notavi ſupr. ad cap. 13.

k *Ex Atlante & Pleione*] *Platone* Micyllus, Pariſ. & Lugdun. pro quo *Plutone* erat ſcribendum. Πλουτὼ enim inter Oceaninas eſt. Si Theonem in Aratum p. 30. ed. Morell. Tzetz. in Heſiod. p. 92. & Proclum in eundem p. 97. reſpicias, rectum eſt *Pleione*. Sed ex Vlitt. codicibus duo præferunt *Ethra*, tertius *Æthra*, ut & uterque Morellianus. *Hya* Veneta. Sanè ex Æthra & Atlante natas eas nonnulli voluere. Vide Schol. Hom. ad Iliad. E. 486. Proclus: Ἄτλαντος τοῦ Ἰαπετοῦ, καὶ Αἴθρας τῆς Ὠκεανοῦ, ἣν καὶ Πληιόνην ὡς ἀπὸ πλήθους παίδων φησὶν ὁ ποιητής.

l *Quindecim filiæ*] Timæus apud Hom. Scholiaſten: Θυγατέρες δώδεκα καὶ υἱὸς Ὕας. Atque ita quoque Tzetzes, Proclus, aliique.

m *De ſororum morte*] *De ſua etiam morte* Schefferus.

n *Hyantis & Bœotiæ*] *Hyſes & Bœotia* Vlitt. 3. *Hyades & Bœotia* Veneta & Soter.

o *Am-*

ſunt natæ. Hæ numero ſeptem dicuntur: ſed nemo [o] amplius quam ſex videre poteſt: cujus cauſa proditur hæc, quod de ſeptem ſex cum immortalibus concubuerunt, tres cum Jove, duæ cum Neptuno, una cum Marte, reliqua autem Siſyphi fuiſſe uxor demonſtratur. Quarum ex Electra & Jove, Dardanum: ex Maja, Mercurium: ex Taygete Lacedæmona procreatum: ex Alcyone autem & Neptuno, [p] Hyrea: ex Celæno Lycum & Nyctea natum. Martem autem ex Sterope OEnomaum procreaſſe, quam alii Oenomai dixerunt uxorem: Meropem autem Siſypho nuptam Glaucum genuiſſe, quem complures Bellerophontis patrem eſſe dixerunt. Quare propter reliquas ſorores ejus inter ſidera conſtitutam; ſed quod homini nupſerit, ſtellam ejus obſcuratam. Alii dicunt Electram non apparere ideo quod Pleiades exiſtimentur choream ducere ſtellis: ſed poſtquam Troja ſit capta, & progenies ejus, quæ à Dardano fuerit, ſit everſa, dolore permotam, ab his ſe removiſſe, & in circulo qui Arcticus dicitur conſtitiſſe: [q] & quodam longo tempore lamentantem capillo paſſo videri, itaque è facto [r] Cometem eſſe appellatam. Sed has Pleiadas antiqui aſtrologi ſeorſum à Tauro deformaverunt, ut ante diximus, Pleiones & Atlantis filias, quæ cum per Bœotiam cum puellis iter faceret, Oriona concitatum voluiſſe ei vim afferre, illam fugere cœpiſſe: Oriona autem [s] ſecutum eſſe annis ſeptem, neque eam invenire potuiſſe. Jovem autem puellarum miſertum, inter aſtra conſtituiſſe; & poſtea à nonnullis aſtrologis caudam Tauri appellatas. Itaque adhuc Orion fugientes eas ad occaſum ſequi videtur. Eas ſtellas Vergilias noſtri appellaverunt, quod poſt ver exoriuntur: & hæ quidem am-

o *Amplius quam ſex*] Deleas licet τὸ *quam* cum Vlitt. 2.

p *Hyrea*] *Hyrica* ſcribendum. Ὑριεὺς enim Græcis eſt, ut Scholiaſtæ Homerico loco modo laudato, Anton. Liberali cap. 25. Eratoſth. cap. 23. aliiſque.

q *Et quodam longo tempore*] Sic quidem etiam 3. Vlitt. & Veneta. Præfero tamen, quod Micyll. Pariſ. & Lugdunenſis habent, *ex quo tam longo* &c.

r *Cometen*] Ἀστέρα κομήτην Hom. Scholiaſtes. *Stellam cometen* Juſtin. Lib. xxxvii. 2.

ſ *Secutum eſſe annis ſeptem*] Ita & Vlitt. 3. Veneta cum aliis vetuſtioribus *annis* xii. Theo in Aratum p. 30. ed. Morell. Πέντε ὅλους ἐνιαυτούς. Et Tzetzes. Κατὰ Βοιωτίαν πέντε ὅλους ἐνιαυτοὺς Ὠρίων ἐδίωκε &c.

t *Quod*

ampliorem cæteris habent honorem, [t] quod in earum signo exoriente Sole, æstas significatur: occidente autem, hiems ostenditur, quod aliis non est traditum signis.

XXII. *Gemini.*

Hos complures astrologi Castorem & Pollucem esse dixerunt: quos demonstrant omnium fratrum inter se amantissimos fuisse, quod neque de principatu [a] contenderunt, neque ullam rem sine communi consilio gesserunt. Pro quibus officiis eorum Jupiter inter notissima sidera eos constituisse existimatur. Neptunum autem pari consilio munerasse: nam [b] equos his, quibus utuntur, donavit: & dedit potestatem naufragis saluti esse. Alii dixerunt Herculem esse & Apollinem. Nonnulli etiam Triptolemum, quem supra diximus, & [c] Iasiona à Cerere dilectos, & ad sidera perlatos. Sed qui de Castore & Polluce dicunt, hoc amplius addunt, ut Castor in oppido [d] Ariadnis sit occisus, quo tempore [e] Lacedæmonii cum Atheniensibus bellum gesserunt. Alii autem, cum oppugnarent Spartam Lynceus & Idas, ibi perisse dixerunt. Pollucem [f] ait Homerus concessisse fratri dimidiam vitam: itaque alternis diebus eorum quemque lucere.

XXXIII. *Cancer.*

Hic dicitur Junonis beneficio inter astra collocatus, quod

t *Quod in earum signo oriente sole* &c.] Veneta, *Quod earum signo oriente.* Vlitt. 2. *Quod in earum signo oriente æstas* &c. Venetam secutæ sunt Micylliana, Lugdunensis & Parisina. Tò *sole* de glossâ mihi suspectum. Isidor. de Nat. Rer. cap. 26. *Has Latini Vergilias appellarunt, eo quod vere oriantur, & eo magis cæteris prædicantur, quod his exorientibus æstas significatur, occidentibus hyems ostenditur, quod aliis penitus non est traditum signis.*

Ad CAP. XXII.

a *Contenderunt*] *Contenderint*, & mox *gesserint* Vlitt. 2.

b *Equos his*] *Equis his* Schefferus.

c *Iasiona*] Vlitt. 2. *Iasonem.* tertius *Iasona.* Vide not. supr. ad cap. 4. & Mythol. cap. 250.

d *Ariadnis*] *Aphidnis* legendum, vel *Aphidna*, ut Modius volebat. Adde Heins. ad v. Fast. 708. & quæ nos diximus ad Myth. cap. 79.

e *Lacedæmonii*] Ita & Soter ac Micyll. Sed *Lacedæmones* Veneta & Paris. Quod non audeo valde improbare propter ea, quæ ad Fulg. Lib. 1. cap. 1. observata à me sunt. In uno ex codicibus suis *Lacedæmona*, in nullo *Lacedæmonii* invenit Vlitius.

f *Ait Homerus*] Iliad. Λ. 302. Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε Τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι.

Ad

quod, cum Hercules contra Hydram Lernæam constitisset, ex palude pedem ejus mordicus arripuisset: [a] qua de re Herculem permotum eum interfecisse: Junonem autem inter sidera constituisse, ut esset cum duodecim signis, quæ maxime solis cursu continentur. In ejus deformationis parte [b] sunt quidam qui Asini appellantur: à Libero [c] in testa Cancri [d] duabus stellis figurati. Liber enim à Junone furore objecto, dicitur mente captus fugisse per Thesprotiam, cogitans ad [e] Jovis Dodonæi templum pervenire, unde peteret responsum, quo facilius ad pristinum statum mentis perveniret: sed cum venisset ad quandam paludem magnam; quam transire non posset, de quibusdam duobus asellis obviis factis dicitur unum deprehendisse eorum, [f] & ita esse transvectus, ut omnino aquam non tetigerit. Itaque cum venisset [g] ad templum Jovis Dodonæi, statim dicitur furore liberatus, [h] & asellis gratiam retulisse, & inter astra eos collocasse. Nonnulli etiam dixerunt asino illi, quo fuerat vectus, vocem humanam dedisse. Itaque postea eum [i] cum Priapo de Na-

Ad CAP. XXIII.

a *Quâ de re*] *Quâ re* Vlitt. 3. Vide infr. cap. 26.

b *Sunt quidam qui*] Ita & Veneta & Soter. Al. *sunt quadam.* ut ad stellas referatur. Quod præferam, cum nec aliter in suis invenerit Vlitius.

c *In testâ cancri*] Confer Schol. Arat. p. 113. ed. Lond. & Eratosth. cap. 11. Schol. German. *Sunt in hoc signo alia stellæ, quas Græci ὄνες vocant. Jugulas* appellant Manilius & Firmicus.

d *Duabus stellis figurati*] Vlitt. 3. & Morellianus uterque, *duabus stellis omnino figurati.* Quod perplacet. Cic. pro Cluentio: *Quinque omnino fuerunt, qui illum absolverunt.* Ascon. in orat. pro Milone: *Absolutorias V omnino habuit.* Curt. Lib. x. cap. 8. *Sexdecim omnino pueris regia cohortis comitatus.* Lib. VII. cap. 1. *Omnino duos ipse habebam.*

e *Jovis Dodonai templum*] Vlitt. 3. *Jovis Dodonai oraculum.* Quod omnino probandum. Varro in Fragm. p. 275. ed. Popm. *Ex oraculo elimino me.* Curt. Lib. IV. cap. 7. *Hic quoque Dei est oraculum.* Catullus carm. 7. *Oraclum Jovis inter æstuosi Et Batti veteris sacrum sepulcrum.* Lactant. Lib. III. Argum. Ovid. Met. fab. 1. *Oraculum ingreditur.* Narrat ex Philisco eandem fabulam Germanici Scholiastes: sed pro *Philisco* puto ei restituendum *Philistum.* Is enim Historicus fuit, laudatus Plutarcho in de Herodoti κακοηθείᾳ, aliisque.

f *Et ita esse transvectus*] Unâ vocula auctius Vlitt. unus, *Et ita eam.*

g *Ad templum Jovis*] *Jupitris* Veneta, ut supr. cap. 13. & *Jupitre* cap. 14.

h *Et asellis*] Tò *&* non agnoscunt MSS. 3. ex Vlitt.

i *Cum Priapo de naturâ contendisse*] Ita & MSS. 3. Vlitt. Pessimè Veneta, Micyll. aliæque, *cum Priapo deo natura.* Schol. Germ. *Cum Priapo contendere cœpit de membro naturali.* Ut φύσις Græcis, ita & Latinis *natura* idem interdum, quod naturalia sive pudenda. Julius Obseq. de Prodig. cap. 52. *Mulier duplici natura inventa.* Apulej. de se asino: *Mihi jam nequeunti tenere Fotidem natura crescebat.* Lib. VII. *Naturam isti asino demere.*

k *Et*

natura contendisse, [k] & victum ab eo interfectum. Pro quo Liberum ejus misertum in sideribus annumerasse. Et ut sciretur id pro deo, non pro homine timido (quia Junonem fugerit) fecisse, supra cancrum constituit, qui deæ beneficio fuerat affixus astris. Dicitur etiam alia historia de Asellis: ut ait Eratosthenes, Quo tempore Jupiter bello gigantibus indicto, ad eos oppugnandos omnes deos convocavit, venisse Liberum patrem, Vulcanum, Satyros, Silenos asellis vectos: qui cum non longe ab hostibus abessent, dicuntur aselli pertimuisse, & ita pro se quisque magnum clamorem & inauditum gigantibus fecisse, ut omnes hostes eorum clamore in fugam se conjecerint, & ita sint superati. Hujus similis est historia de buccina Tritonis. Nam is quoque fertur, cum concham inventam excavasset, secum ad gigantes tulisse, & ibi sonitum quendam inauditum per concham misisse. Hostes autem veritos ne qua esset immanis fera ab adversariis adducta, cujus esset ille mugitus, fugæ se mandasse, & ita victos in hostium potestatem pervenisse.

XXIV. *Leo.*

Hic dicitur [a] à Jove constitutus, quod omnium ferarum princeps esse existimatur: nonnulli etiam hoc amplius dicunt, quod Herculis prima fuerit hæc certatio, & quod eum inermis interfecerit. De hoc & [b] Pisandrus & complures alii scripserunt: cujus supra simulacrum [c] proximum est virgini. Sunt aliæ VII. stellæ ad caudam Leo-

k *Et victum ab eo interfectum*] Lactantius asinum victorem facit Lib. 1. cap. 21. *Inter eum Priapumque ortum esse certamen de obsceni membri magnitudine, Priapum victum, & iratum interemisse victorem.*

Ad CAP. XXIV.

a *A Jove*] *Ab Jove* MSS. codices cum heic, tum & cap. 26. Et ita etiam Virgil. Ecl. III. 60. Ovid. x. Met. 148. German. Phænom. vers. 1. Theo: Τὸν δὲ λέοντα οἱ μέν φασιν ὅτι ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐτιμήθη. οἱ δὲ, ὅτι πρῶτος ἆθλος Ἡρακλέους ἐστίν.

b *Pisandrus*] Πείσανδρος ὁ Ῥόδιος est Eratosth. cap. 12. Perperam ergo Schol. Germ. *Periandrus Rhodius*. Corrige *Pisandrus*. Narrat apud eundem Nigidius nutritum leonem istum in spelunca, quæ *Mihdimon nomine fuerit, quam quidam Aphiriso dicunt*. Emendem, *Didymos nomine*, & mox, *quam quidam amphistomon*. Vide not. ad Myth. cap. 30.

c *Proximum est virgini*] Locus hic ex MSS. Vlitianis ita constituendus: *Cujus*

Leonis in triangulo collocatæ, quas [d] crines Berenices esse Conon Samius mathematicus, & Callimachus dicit: cum Ptolemæus Berenicem Ptolemæi & [f] Arsinoes filiam sororem suam duxisset uxorem, & paucis post diebus Asiam oppugnatam profectus esset, vovisse Berenicen, si victor Ptolemæus redisset, se detonsuram crinem: [e] quo voto damnatum crinem in Veneris Arsinoes [g] Zephyritidis posuisse templo: eumque postero die non comparuisse: quod factum cum rex ægre ferret, Conon mathematicus (ut ante diximus) cupiens inire gratiam regis, dixit crinem inter sidera videri collocatum: & quasdam vacuas à figura septem stellas ostendit, quas esse fingeret crinem. hanc Berenicen nonnulli cum Callimacho dixerunt equos alere, & ad Olympia mittere consuetam fuisse. Alii dicunt hoc amplius, Ptolemæum Berenices patrem multitudine hostium perterritum, fuga salutem petisse: filiam autem sæpe consuetam, insiliisse in equum, & reliquam exercitus copiam constituisse, & complures hostium interfecisse, reliquos in fugam conjecisse, pro quo etiam Callimachus eam [h] magnanimam dixit. Eratosthenes autem dicit & [i] virginibus Lesbiis dotem quam cuique relictam à parente nemo solveret, jussisse reddi: & inter eas constituisse petitionem.

XXV. *Vir-*

jus supra simulacrum proximè virginem sunt alia VII. *stellæ*. Mutat numerum Grotius in notis ad Imag. p. 43. & pro VII. vult reponi III. quod formam illis triquetram assignet Hyginus. Sed vetant nos quicquam mutare Schol. Germanici & Eratosthenes, cujus verba sunt: Ἐν τριγώνῳ καὶ τὸν κέρκον ἀμαυροὶ ἑπτὰ &c.

d *Crines Berenices*] Βερενίκης πλόκαμον vocat apud Hesychium Conon. Sanè *Beronices* exhibet heic etiam Veneta, ut & Βερενίκην Theo in Arat. p. 21. Sed Eratosth. cap. 12. Καλεῖται πλόκαμος Βερενίκης Εὐεργέτιδος. Priores πλοκάμιον vocasse annotavit Theo.

e *Quo voto damnatum*] Scrib. *damnatam* cum Sotere. Neque enim crinis, sed ipsa voto erat damnata. Vidit id quoque Cl. Schefferus.

f *Arsinoes*] Ex MSS. Vlitt. 2. *Aristonis*. tertius *Astonis*. Prius etiam Soter, Veneta, & Morelliana exhibent. *Aristotelis* corrigit Flavius. Perperam. Rectum esse *Arsinoes* discas ex Catull. Carm. 67.

g *Zephyritidis*] Firmant eam lectionem MSS. 3. Vlitt. & Catullus carm. 67. Quibus adde quæ Turnebus habet Advers. Lib. 1. cap. 7. & Modius Novantiq. ep. 117.

h *Magnanimam dixit*] Catullus: *Cognoram à parvâ virgine magnanimam.*

i *Virginibus Lesbiis*] Schol. German. *Videntur alia obscura septem juxta caudam ejus, quæ vocantur crines Berenices, & sunt earum virginum, quæ Lesbo perierunt. Illa autem magna & clara, quæ in pectore est, appellatur Tyberone.* Suppleverat vir doctus in libro à Nob.

XXV. *Virgo.*

Hanc Hesiodus [a] Jovis & Themidis filiam dicit: Aratus autem Astræi & Auroræ filiam existimari, quod eodem tempore fuerit cum aurea secula hominum, & eorum principem fuisse, demonstrat: quam propter diligentiam & æquitatem Justitiam appellatam: neque illo tempore ab hominibus exteras nationes bello lacessitas esse, neque [b] navigio quenquam usum esse, sed agris colendis vitam agere [c] consuevisse. Sed post eorum obitum qui sint nati, eos minus officiosos, magis avaros cœpisse fieri: quare minus Justitiam inter homines fuisse conversatam. Denique eam pervenisse usque eo, dum diceretur: [d] Heu heu genus hominum natum. Itaque jam non potuisse pati amplius, & ad sidera evolasse. Sed hanc [e] alii Fortunam, alii Cererem dixerunt: & hoc magis non convenit inter eos, quod caput ejus nimium obscurum videtur. Nonnulli etiam Erigonen Icarii filiam dixerunt, de qua supra diximus. Alii autem Apollinis filiam ex Chrysothemi natam, & infantem Parthenon nomine appellatam; eamque, quod parva interierit, ab Apolline inter sidera collocatam.

XXVI. *Scor*

à Nob. Heinsio mihi commodato: *appellatur stella regia à Tuberone.* Venerat idem in mentem Grotio, quem vide in Notis ad Imagines Arat. pag. 43.

Ad CAP. XXV.

a *Jovis & Themidis*] Ita & Veneth, Soter, & Vlitt. 3. Perperam vulgo editur *Thetidis*. Schol. German. *Hanc Hesiodus Jovis & Themidis filiam esse dicit nomine Justam.* Lege, *Justitiam.* Eratosth. cap. 3. Εἴρηκε δ᾽ αὐτὴν Διὸς καὶ Θέμιδος, καλεῖσθαι δ᾽ αὐτὴν Δίκην. Rectè ergo mox Hyginus, *Justitiam appellatam.* Ex Capella apparet etiam virginem ipsam Themidem dictam nonnullis. Sic enim ille Lib. II. *Verum Themis, aut Astræa, aut Erigone dicebatur.*

b *Navigio*] H. e. navigatione. Vide Gronov. Observat. in Eccles. Script. cap. 25. Giphan. Observ. Ling. Lat. pag. 145.

c *Consuevisse*] *Consuesse* Vlitt. 3.

d *Heu heu genus hominum natum*] Morell. alter & Mod. *aureum genus hominum natum.* Quam lectionem astruunt Vlitt. 3. Aratus Phænom. pag. 19. ed. Lond. Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ κἀκεῖνοι ἐτέθνασαν, οἱ δ᾽ ἐγένοντο Χαλκείη γενεὴ &c.

e *Alii Fortunam*] Germ. Schol. *Nonnulli autem eam esse Cererem, eo quod spicas teneat, alii Atargatin: quidam vero Fortunam, pro eo quod sine capite astris infertur.* Deprompta ista ex Eratosth. cap. 9. ubi malè Ἀτεργάτιν pro Ἀταργάτις editum.

XXVI. *Scorpius.*

Hic propter magnitudinem membrorum in duo signa dividitur, [a] quorum unius effigiem nostri Libram dixerunt. Sed omnino totum signum hac de causa statutum existimatur, quod Orion cum venaretur, & in eo exercitatissimum se esse confideret, [b] dixisse etiam Dianæ & Latonæ, se omnia, quæ ex terra exoriantur, interficere valere. Quare Terram permotam, Scorpionem misisse, qui eum interficere demonstratur. Jovem autem utriusque animum admiratum, Scorpionem inter astra collocasse, ut species ejus hominibus documento esset, ne quis eorum [c] de aliqua re sibi confideret. Dianam autem propter studium Orionis petisse à Jove, ut idem illi beneficium daret petenti, quod Terræ ultro tribuisset. [d] Itaque cum constitutum, ut, cum [e] Scorpius oriatur, Orion occidat.

XXVII. *Sagittarius.*

Hunc complures Centaurum esse dixerunt: alii autem hac de causa negaverunt, quod nemo Centaurus sagittis sit usus. Hic autem quæritur, cur equinis cruribus sit deformatus, & [a] caudam habeat ut Satyri. Dicunt enim nonnulli hunc esse [b] Crotum nomine, Euphemes Musarum nutricis filium, ut ait [c] Sositheus tragœdiarum scriptor: eum domicilium in monte Helicone habuisse, & cum Musis solitum delectari, nonnunquam etiam studio venationis exerceri. Itaque pro merita diligentia magnam lau-

Ad CAP. XXVI.

a *Quorum unius effigiem*] Non agnoscunt τὸ *unius* Vlitt. 3. Sed perperam. Quare libram dixerint chelas, disces ex Theone in Arat. p. 15. ed. Lond.

b *Dixisse etiam*] Τὸ *etiam* non habet unus ex Vlitt. Præterea malim *dixisset*, ut pendeat à τῷ *quod*, quod præcessit.

c *De aliquâ re*] Præpositionem ignorant Vlitt. 3. Vide supr. cap. 23.

d *Itaque cum*] *Ita itaque cum* Clar. Schefferus.

e *Scorpius oriatur*] *Exoriatur* Vlitt. 3.

Ad CAP. XXVII.

a *Caudam habeat ut Satyri*] *Velut sagittarii* pessime Schol. German. Corrige ex Hygino & Eratosth. cap. 28.

b *Crotum*] *Crotonem* Schol. Germ. Vide not. ad Hyg. Myth. cap. 224.

c *Sositheus*] *Sosstheus* Vlitt. 3. cum Venetâ. Perperam. Vid. Schol. German. & Eratosthenem.

d De-

laudem assecutum. nam & celerrimum in sylvis, & acutissimum in Musis factum esse. Pro quo studio illius petisse Musas ab Jove, ut in aliquo astrorum numero [d] deformaretur. Itaque Jovem fecisse, [e] ut cum omnia illius artificia uno corpore vellet significare, crura ejus equina fecisse, quod equo multum sit usus: & sagittas pro ingenio adjunxisse, ut ex his & acumen & [f] celeritas esse videretur: Caudam satyricam in corpore fixisse, quod non minus hoc Musæ, quam Liber Satyris sit delectatus. Ante hujus pedes stellæ sunt paucæ in rotundo deformatæ, quas [g] coronam ejus [h] ut ludentis abjectam, nonnulli dixerunt.

XXVIII. [a] *Capricornus.*

Hujus effigies similis est Ægipani: quem Jupiter, quod cum eo erat nutritus, in sideribus esse voluit, ut Capram nutricem, de qua ante diximus. Hic etiam dicitur, [b] cum Jupiter Titanas oppugnaret, primus objecisse hostibus timorem qui πανικὸς appellatur, ut ait Eratosthenes: hac etiam de causa ejus inferiorem partem [c] piscis esse formationem, quod muricibus, [d] id est maritimis conchyliis, [e] hostes sit jaculatus pro lapidum [f] jactatione. Ægyptii autem sacerdotes & nonnulli poetæ dicunt, cum complures dii in Ægyptum convenissent, repente venisse eodem Typhona acerrimum giganta, & maxime [g] deorum inimicum:

d *Deformaretur*] *Deformaret* Vlitt. 3.
e *Ut cum*] *Et cum* Cl. Schefferus.
f *Celeritas esse*] *Ejus* idem. Optimè παρ' ἐμοί γε καλῶς.
g *Coronam ejus*] Hæc corona austrina est, de qua videndus Scalig. ad Manil. p. 411. & Theo in Aratum p. 51. ed. Lond. Geminus pag. 48. Νότιος στέφανος ὑπό τινων οὐρανίσκος προσαγορεύεται. Plura dabit nomina Theo.
h *Ut ludentis*] Ὡσεὶ κωμάζοντος, ut recte interpretatur Scaliger.

Ad CAP. XXVIII.

a *Capricornus*] *Pan* dicitur ab Eratosth. cap. 27. Schol. Arati p. 39. Ὁ δὲ Αἰγόκερως ὅμοιός ἐστι τῇ αἰγί. Κατηστερίσθη δὲ εἰς τιμὴν τοῦ Πανὸς, εἰς γὰρ τοῦτον μετεβλήθη, διωκόμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων θεῶν &c.
b *Cum Jupiter Titanas*] *Quod cum* Soter & Veneta.
c *Piscis esse formationem*] *Formatione* Morelliani codices.
d *Id est, maritimis conchyliis*] Hæc nec Morelliani, nec 3. ex Vlitianis agnoscunt. Deleantur ergo, ut glossemata.
e *Hostes sit jaculatus*] Aliam causam afferunt Theo & Eratosthenes locis modo laudatis.
f *Jactatione*] *Jactione* cum Morellianis 3. Vlitiani.
g *Deorum inimicum*] *Hostem* iidem codices cum Morellianis.

micum: quo timore permotos in alias figuras se convertisse, Mercurium factum esse Ibin, Apollinem autem quæ [h] Threicia avis vocatur; Dianam [i] merulam simulatam. Quibus de causis Ægyptios ea genera violari non sinere demonstrant, quod deorum imagines dicantur. Eodem tempore Pana dicunt in flumen se dejecisse, & posteriorem partem corporis, effigiem piscis, [k] alteram autem hirci fecisse, & ita à Typhone profugisse: cujus cogitatum Jovem admiratum, effigiem ejus inter sidera fixisse.

XXIX. *Aquarius*.

Hunc complures Ganymedem esse dixerunt: quem Jupiter, propter pulchritudinem corporis ereptum parentibus, deorum ministrum fecisse existimatur. Itaque ostenditur ut aquam [a] aliquo infundens. Hegesianax autem Deucaliona dicit esse, quod eo regnante tanta vis aquæ se de cœlo profuderit, ut cataclysmus factus esse diceretur. [b] Eubulus autem Cecropem demonstrat esse, antiquitatem generis commemorans, & ostendens, antequam vinum traditum sit hominibus, aqua in sacrificiis deorum usos esse, & ante Cecropem regnasse, quam vinum sit inventum.

XXX. *Pi-*

h *Threicia avis*] *Threcia* Vlitt. 3.

i *Merulam simulatam*]. Ita & unus ex Vlitt. Sed cæteri *beluro* vel *merulo*. Legendum omnino *aeluro*, hoc est. feli sive cato, ut suspicatus est pridem Flavius Syllog. IV. quod *alaro* in codice quodam invenisset. Non finit nos de emendatione illâ dubitare Antoninus cap. 28. ubi de Typhone agit: Α'πόλλων μὲν ἐγένετο ἱέραξ, Ε'ρμῆς δὲ Ι'βις, Α'ρης δὲ λεπιδωτὸς ἰχθὺς, Α'ρτεμις δὲ αἴλουρος. Veneta exhibet *claro*. Unde vulgatum *cato* videtur ortum. Ovid. V. Met. 330. *Fele soror Phœbi, niveâ Saturnia vacca, Pisce Venus latuit.*

k *Alteram autem hirci*] Vide not. ad Lactant. Argum. Lib. V. Met. fab. 5. Germanici Schol. *Habet posteriorem partem piscis, priorem capricorni.* Addit idem, *item matrem ejus capram, quod dicolon invenisset in mari, ideo piscis caudâ notatam.* Pro *dicolon* rescripserim *cochlon*. Eratosthenes cap. 27. Οὗτος δὲ δοκεῖ εὑρεῖν τὸν κόχλον.

Ad CAP. XXIX.

a *Aliquo infundens*] *Caliculo* conjicit Cl. Schefferus. Quod non malè arridet. Eratosth. cap. 26. Ε'χων γὰρ ἵσταται οἰνοχόην.

b *Eubulus*] *Eubolus* Soter & Veneta. Sed perperam.

Ad

XXX. *Pisces.*

[a] Diogenetes Erythracus ait, quodam tempore Venerem cum Cupidine filio in Syriam ad flumen Euphratem venisse, & eodem loco repente Typhona giganta, de quo supra diximus, apparuisse. Venerem autem cum filio in flumen se projecisse, & ibi figuram piscium forma mutasse: quo facto, periculo esse liberatos. Itaque postea Syros, qui his locis sunt proximi, destitisse pisces esitare, quod vereantur eos capere; ne simili causa aut deorum præsidia impugnare videantur, aut eos ipsos captare. Eratosthenes autem ex eo pisce [b] natos homines dicit: de quo post dicemus.

XXXI. *Cetus.*

De hoc dicitur quod à Neptuno sit missus, ut Andromedam interficeret, [a] de qua ante diximus; [b] sed à Perseo sit interfectus, propter immanitatem corporis, [c] & per illius virtutem inter sidera collocatus.

XXXII. *Eridanus.*

Hunc alii Nilum, complures etiam Oceanum esse dixerunt. Qui autem Nilum volunt vocari, propter magnitudinem ejus & utilitatem, [a] æquissimum esse demonstrant:

Ad CAP. XXX.

a *Diogenetes Erythracus*] Ita & Soter. Veneta, *Diogenites Erithrachus.* Unde corruptius vulgarunt nonnulli *Diogenites Brithacus.* Vossius legit *Diogenetes Erythræus* Lib. III. Histor. Græc. Sed mallet *Diogennetus* vel *Diogenes.* Vlitt. 2. *Diognetus Erithracus.* Videtur omnino scripsisse auctor, *Diogennetus Erythræus*, vel *Diogenes Erythræus*, ut repræsentat Anonymi codex.

b *Natos homines dicit*] Optimè Vlitt. 3. *Natos hos dicit.* Nati hi duo pisces ex pisce illo magno, qui Notius appellatur, de quo cap. 41. Verba Eratosthenis sunt cap. 41. Τούτου δὲ τοὺς β ἐκγόνους εἶναι. Plura dicemus infr. ad cap. 41.

Ad CAP. XXXI.

a *De quâ ante*] *Quam ante* Veneta.

b *Sed à Perseo*] *Sed quod à Perseo* Vlitt. 3.

c *Et per illius virtutem*] Τὸ *per* non agnoscunt MSS. Vlitiani. Veneta, *& illius virtute.* Quod probandum utique.

Ad CAP. XXXII.

a *Æquissimum esse*] Eratosth. cap. 37. Ἔνιοι δέ φασιν δικαιότατον αὐτὸν εἶναι Νεῖλον.

strant: præterea quod infra eum quædam stella sit, clarius cæteris lucens, nomine [b] Canopos appellata: Canopos autem insula flumine alluitur Nilo.

XXXIII. *Lepus.*

[a]Hic dicitur Orionis Canem fugere venantis. Nam cum, ut oportebat, eum venatorem finxissent, voluerunt etiam hoc significare aliqua de causa; itaque leporem ad pedes ejus fugientem finxerunt: quem nonnulli à Mercurio constitutum dixerunt, eique datum esse præter cætera genera quadrupedum, ut alios pareret, alios haberet in ventre. Qui autem ab hac causa dissentiunt, negant tam nobilem & tam magnum venatorem, de quo & ante in Scorpionis signo diximus, oportere fingi leporem venari. [b] Callimachum quoque accusari, quod, cum Dianæ scriberet laudes, eam leporum sanguine gaudere, & eos venari dixisset. Itaque Oriona cum Tauro decertantem fecerunt. Leporis autem hanc historiam memoriæ prodiderunt: Apud antiquos [c] in insula Lero nullum leporem fuisse, sed ex eorum civitate adolescentium quendam, studio generis inductum, ab exteris finibus leporem

fœ-

b *Canopos*] Eratosthenes: Ὑπόκειται δὲ αὐτῷ ὁ καλούμενος ἀστὴρ Κάνωβος, ὃς ἐγγίζει πηδαλίῳ Ἀργοῦς. Schol. German. *Subjacet ei stella, quæ vocatur Canopus, sive Ptolemæon splendens, tangitque temonem navis.* Pro *Ptolemæon* lege *Ptolemæos* vel *Ptolemæum*. Capella Lib. VIII. *Et stellam, quam quidam Canopum, quidam Ptolemæum appellant, quæ superioribus inconspicua in confinio Alexandriæ incipit apparere, ut partem fluminis Eridani æstimabo.* Vitruvius Lib. IX. cap. 7. *Stella Canopi, quæ his regionibus est ignota.* Proclus in Sphærâ de Canobo sub finem: Οὗτος μὲν ἐν Ῥόδῳ μόλις θεωρητός ἐστιν, ἢ παντελῶς ἀφ' ὑψηλῶν τόπων ὁρατός, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ ἐστὶ παντελῶς ἀφανής. Immo ἐκφανής. Sed ista videntur assuta Proclo à malâ manu.

Ad CAP. XXXIII.

a *Hic dicitur*] Eadem verba habes apud Schol. Germanici in Dasypode.

b *Callimachum quoque accusari*] Pessimè in Scholiaste Germanici: *Callimachusque accusat eum, quod* &c. Suspicor scribendum in Hygino *accusant*, & apud Scholiasten illum, *Callimachumque*, vel *Callimachum quoque accusant, quod* &c. Tangitur versus secundus Hymni in Dianam: Τῇ τόξα λαγωβόλιά τε μέλονται. Perperam vertit Frischlinus: *Cui tela & retia curæ sunt.*

c *In insulâ Lero*] Ita & Veneta. *In insula Hiero* Scholiastæ Germanici editiones antiquiores. Sed perperam, ut puto. Leri Insulæ meminere præter alios Ælian. Histor. Anim. Lib. IV. cap. 42. Plin. Lib. IV. cap. 12. & Strabo Lib. XIV. Verum nihil illi de leporibus. De Carpatho tantum non idem, quod heic de Lero Hyginus, narrat Eustath. ad Dionys. p. 75.

d *Ad*

fœminam prægnantem attulisse, & [d]ad ejus partum diligentissime ministrasse. Itaque cum peperisset, [e]compluribus ejus civitatis studium incidisse, & partim precio, partim beneficio mercatos, omnes lepores alere cœpisse. Itaque non longo intervallo tantam multitudinem leporum procreatam, ut tota insula ab his occupata diceretur: quibus cum [f]ab hominibus nihil daretur, in semina eorum impetu facto omnia comederunt. Quo facto incolæ calamitate affecti, cum fame forent oppressi, communi consilio totius civitatis vix denique eos ex insula abegisse dicuntur. [g]Itaque postea leporis figuram in astris constituisse, ut homines meminissent nil esse tam exoptandum in vita, quin ex eo plus doloris, quam lætitiæ capere posterius cogerentur.

XXXIV. [a]*Orion.*

Hunc Hesiodus Neptuni filium dicit, [b]ex Euryale Minois filia natum. Concessum autem ei, ut supra fluctus curreret, ut in terra: quemadmodum Iphiclo datum dicitur, ut supra aristas curreret, nec eas infringeret. [c]Aristomachus autem dicit [d]quendam Hyrica fuisse Thebis

d *Ad ejus partum diligentissimè ministrasse*] Tò *diligentissime* non agnoscunt 2. Vlitt. Invenit tamen in Hygino olim Schol. German. *Et ad ejus partum diligentissimè, quæ opus essent, administravit.*

e *Compluribus civitatis* &c.] *Id compluribus* Schefferus.

f *Ab hominibus nihil*] *A dominis* unus Vlitt. & alter Morellianus.

g *Itaque postea leporis*] *Itaque pro eo leporis* Vlitt, unus. Sed alterum adstruit Schol. German. *Itaque postea leporis figuram astris contulerunt.* Lege, *in astris constituerunt* ex Hygino.

Ad CAP. XXXIV.

a *Orion*] Hic & *Jugula* dictus est Latinis. Isidor. Orig. Lib. III. cap. 20. *Hunc Latini Jugulam vocant, quod sit armatus, ut gladius, & stellarum luce terribilis atque clarissimus.* Corruptus ergo idem Isidor. de Naturâ rerum cap. 26. *Hic autem Orion gladius dictus est. Unde etiam eum Latini jugulum vocant, sidus; ut videtur, armatum, & terrarum luce terribile.* Corrige, *Jugulam.* Corruptus etiam in hac voce Schol. German. pag. 84. ed. Sanct. *A sinistris Orionis, qui & Iucola.* Et pag. 124. *Orion, qui & Incola vocatur.* Emenda utrobique *Jugula.*

b *Ex Euryale*] Ita & Eratosthenes cap. 32. & Schol. Germanici. Perperam ergo Schol. Arati pag. 43. Βρύλλης τ̃ Μίνωος. Perperam etiam Schol. Nicandri p. 3. ed. Soterianæ, Ἡσίοδος δὲ φασιν αὐτὸν ἐξ Υ'ίλης τ̃ Μίνωος θυγατρὸς εἶναι.

c *Aristomachus*] Ita eum scriptorem appellat quoque Germanici Interpres: stabiliuntque eam lectionem 3. ex codicibus Vlitianis. Malè ergo *Aristonicus* alii.

d *Quendam Hyrica*] Ita non dubitavi

bis, [e] Pindarus autem in insula Chio. Hunc autem cum Jovem & Mercurium hospitio recepisset, petisse ab his ut sibi aliquid liberorum nasceretur. Itaque quo facilius petitum impetraret, bovem immolasse, & his pro epulis apposuisse: quod cum fecisset, poposcisse Jovem & Mercurium quod corium de bove [f] fuisset detractum, & quod fecerant urinæ in corium infudisse, & id sub terra poni jussisse: ex quo postea natum puerum, quem Hyrieus [g] è facto Uriona nomine appellaret: sed vetustate & consuetudine factum est, ut Orion vocaretur. Hic dicitur Thebis Chium venisse, & Oenopionis filiam [h] Meropen per vinum cupiditate incensus compressisse: pro quo facto ab Oenopione excæcatus, & de insula ejectus, existimatur Lemnum ad Vulcanum pervenisse, & ab eo quendam ducem Cedaliona nomine accepisse: quem collo ferens ad Solem venisse, & ab eo sanatus, ut se ulcisceretur, Chium revertisse: Oenopiona autem à civibus sub terra custoditum esse. Quem postquam se invenire posse desperaret Orion, in insulam Cretam pervenisse, & ibi venari cœpisse cum Diana, & ei polliceri [i] quæ supra diximus, & ita ad sidera pervenisse. Nonnulli autem ajunt, Oriona cum Oenopione prope nimia conjunctum amicitia vixisse: & quod ei voluerit suum studium in venando probare, Dianæ quoque pollicitum quæ supra diximus, & ita interfectum. Alii dicunt cum Callimacho, cum Dianæ vim voluerit afferre, ab ea sagittis esse confixum, & ad sidera propter venandi consimile studium

vi reponere pro *Erythræa*, quod Veneta, Sotteriana, Morell. & Schol. German. exhibent. MSS. Vlitt. *Chatrea* vel *Catrea* habebant. Quod propius accedit ad veram scripturam, ut & *Hyrea* Mycilli. Vide not. ad Hygin. Mythol. cap. 195. & Strabon. Lib. IX.

e *Pindarus*] In Dithyrambis, ut est apud Strabonem.

f *Fuisset detractum*] *Foret* MSS.

g *E facto Uriona* &c.] Quod sic genitus esset. Ovid v. Fast. 535. *Hunc Hyrieus, quia sic genitus, vocat Uriona; Perdidit antiquum littera prima sonum.*

h *Meropen*] Ita & omnium antiquissima Veneta, & Schol. German. Malè ergo *Μέροπην* eam vocat Theo ad Aratum, *Αἰερώ* Parthenius, *Ἀερόπην* Nicandri Interpres.

i *Quæ supra diximus*] Cap. 26. *Se omnia, quæ è terrâ oriuntur, interficere valere.* Schol. German. *Cum in Celinio venaretur, Dianam irridens, contemnebat ejus opera, quæ in monte constituebat. Itaque Dianam misisse scorpionem dicitur, qui Orionem vitâ privaret.* Idem in Scorpio: *Nigidius autem dicit Scorpionem ad perniciem Orionis in insulâ Chio*

dium deformatum. [k] Ister autem dicit Oriona à Diana esse dilectum, & pene factum ut ei nupsisse existimaretur. Quod cum Apollo ægre ferret, & sæpe eam objurgans [l] nihil egisset, natantis Orionis longe caput solum videri conspicatus, contendit cum Diana, eam non posse sagittam mittere ad id, quod nigrum in mari videretur. Quæ cum se vellet in eo studio maxime artificem dici, sagitta missa caput Orionis trajecit. Itaque eum cum fluctus interfectum ad litus ejecisset, & se eum Diana percussisse plurimum doleret, multis ejus obitum prosecuta lacrimis, inter sidera statuisse existimatur. Sed quæ post mortem ejus Diana fecerit, in ejus historiis dicemus.

XXXV. *Canis.*

Hic dicitur ab Jove custos Europæ appositus esse, & ad Minoa pervenisse: quem Procris Cephali uxor laborantem dicitur sanasse, & pro eo beneficio Canem [a] munere accepisse, quod illa studiosa fuerit venationis: & quod Cani fuerat datum, ne ulla fera præterire eum posset. Post ejus obitum Canis ad Cephalum pervenit, quod Procris ejus fuerat uxor: quem ille secum ducens Thebas pervenit, ubi erat vulpes, cui datum dicebatur, ut omnes Canes effugere posset. Itaque [b] cum in unum pervenissent,

Ju-

Chio in Chelippio ortum, voluntate atque ope Dianæ. Nam cum in monte Celsionio venaretur, irridens Dianam &c, Pro *Celinio, Chilippio, Celsionio* videtur reponendum *Colone* ex Eratosth. cap. 7. Τοῦτόν φασιν ἐποίησεν Ἄρτεμις ἀναδοθῆναι τῆς Κολώνης τῆς Χίου νήσου.

k *Ister autem dicit*] *Histrius* Ven. & MSS. 3. ex Vlitianis. Scribe *Istrus* tum heic, tum cap. 35. Usus est terminatione Græcâ, ut in *Periandrus, Maandrus, Evandrus*, aliisque.

l *Nihil egisset*] Ita & MSS. 2. Vlitt. Elegans loquendi formula *nihil agere.* Euphorbus in tumulo Ciceronis: *Nil agis, Antoni: scripta diserta manent.* Vell. II. 6. *Nihil tamen egisti, M. Antoni.* Quint. Declam. XII. *Nihil agis afferendo frumentum, si post illum diem veneris.*

Ad CAP. XXXV.

a *Munere accepisset*] Malim, *muneri*, ut cap. 5. *Muneri accepisse à Venere & Horis.* quanquam ibi Anonymi codex, *pro munere accepisse.* Possis dicere heic subaudiri præpositionem, quam addit German. Scholiastes, *Procridi in munere datam.* Et post paulo: *Ei in munere utrem plenum vino tribuit.* Fabulam vide apud Anton. Liberal. cap. 41.

b *Cum in unum pervenissent*] Ἐπὶ τὸ αὐτό. Sallust. Jugurth. cap. 11. *Reguli in unum convenerunt.* Cap. 50. *Neque in unum sese recipiebant.* Cap. 98. *In unum contrahit.* Vetus Interpres Matth. XXII. 34. *Convenerunt in unum.* Luc. cap. XVII. 35. *Duæ erunt mulieres in unum.*

c *Ica-*

Jupiter nescius quid faceret, ut Ister ait, utrosque in lapides convertit. Nonnulli hunc Canem Orionis esse dixerunt, & quod studiosus fuerit venandi, cum eo Canem quoque inter astra collocatum. Alii autem [c] Icarii Canem esse dixerunt, de quo ante [d] diximus: quæ multa proposita suos habent auctores. Sed Canis habet in lingua stellam unam, [e] quæ ipsa Canis appellatur: in capite autem alteram, quam Isis suo nomine statuisse existimatur, [f] & Sirion appellasse propter flammæ candorem: quod ejusmodi sit, ut præter cæteras lucere videatur. Itaque [g] quo magis eam cognoscerent, Sirion appellasse.

XXXVI. *Procyon.*

Hic ante majorem Canem exoriri videtur, sed à nonnullis Orionis esse existimatur. hac etiam de causa [a] Procyon est appellatus, sed iisdem omnibus historiis, quibus superior Canis, [b] annumeratur.

XXXVII. *Ar-*

c *Icarii canem*] *Icari* Veneta & Schol. German. Vide not. ad cap. 4. & Lucian. in Θεῶν Ἐκκλησία.

d *Diximus: quæ multa*] Schefferus, *multa, quæ proposita.*

e *Quæ ipsa canis*] Mallem, *quæ & ipsa canis* &c. Schol, Germ. *Habet autem stellas, in capite unam, quæ Isidis dicitur, claram: in linguâ unam, quam Sirium vel canem vocant.* Etiam Eratosthenes, contra quam Hyginus facit, à Sirio Isidem distinguit. Adi ipsum cap. 33. In ore sive linguâ canis Sirius, in capite Isis est. Geminus p. 48. *Stella vero splendida, quæ est in ore canis majoris, quæque videtur incrementum æstivum efficere, eodem nomine cum toto signo canis appellatur.*

f *Et Sirion appellasse*] Schol. Arati pag. 44. ed. Lond. Σείριος καλεῖται, παρ' ὅσον σείει αὐτοῦ τὸ φῶς, καὶ ἔστι πορφυρίζον ἐν τῷ παλμῷ τῆς λαμπηδόνος. Confer Etymol. magnum in Σειραίνω, & Vossii in *Sirius*. Aratus: Ὀξέα σειριάει. καί μιν καλέουσ' ἄνθρωποι Σείριον.

g *Quo magis eam cognoscerent*] Hyginum ante oculos habuit Isidorus Etym. Lib. III. *Canis autem vocatur propterea quod corpora morbo afficiat: sive propter flammæ candorem, quod ejusmodi sit, ut præ cæteris lucere videatur. Itaque quo magis eam cognoscerent Sirion appellasse.* Germ. Schol. *Sirium autem stellam vocatam putant propter flammæ candorem.*

Ad CAP. XXXVI.

a *Procyon*] *Anticanis* Scholiastæ Germanici est. Sed rectius *antecanis* Plinio & Ciceroni, ut *antescholanus* πρόσχολος Petronio. Appellatur autem eo nomine vel totum signum canis minoris, vel stella splendida, quæ est in cane minore. Vide Eratosth. cap. 42. Geminum pag. 48. Theon. in Aratum p. 56. ed. Lond. *Minusculus canis* est Vitruvio Lib. IX. cap. 7. *Canicula* Hygino supr. cap. 4. Sed perperam, si audias Scaligerum ad Manil. p. 405. Peccat etiam Capella *caniculam* appellans canem majorem Lib. VIII. Verba ejus adduximus infr. ad cap. 12. Lib. IV. Nec melius rem gessit Schol. Horat. ad Lib. I. od. 17. Caniculæ. *Sirii stella in ore caniculæ afferentis nimios calores.*

b *Annumeratur*] *Enumeratur* mallet Schefferus.

Ad

XXXVII. *Argo.*

Hanc nonnulli propter celeritatem Græce dixerunt Argo appellatam: alii, quod Argus ejus fuerit inventor. Hanc autem [a] primam in mari fuisse complures dixerunt; & hac re maxime stellis esse figuratam. Hanc navim factam Pindarus ait in Magnesia oppido, cui Demetrias est nomen. Callimachus autem in iisdem finibus ad Apollinis Actii templum, quod Argonautæ proficiscentes statuisse existimantur in eo loco, qui Pagasæ vocatur, ideò quod navis Argo ibi primum compacta dicitur, quod est Græce [b] *παγᾶσαι*. Homerus hunc eundem locum in Thessaliæ finibus esse demonstrat. Æschylus autem, ut nonnulli ajunt, à Minerva quandam materiam loquentem eodem esse conjunctam. Sed hujus non tota effigies inter astra videtur: divisa enim est à puppi usque ad malum: significans, ne homines fractis navibus pertimescerent.

XXXVIII. *Centaurus.*

Hic dicitur nomine Chiron Saturni & Philyræ filius esse, qui non modo cæteros Centauros, sed homines quoque justitia superasse, Æsculapium & Achillem nutrisse, existimatur: pietate igitur & diligentia effecit, ut inter astra numeraretur. Apud hunc Hercules cum diverteretur, & simul cum Chirone sedens sagittas consideraret, fertur una earum decidisse supra pedem Chironis, & ita eum interfecisse. Alii autem dicunt Centaurum miratum, quod

Ad CAP. XXXVII.

a *Primam in mari fuisse*] Vide Eratosth. cap. 35. & Schol. German. quæque annotavi ad Hygin. Mythol. cap. 14.

b Παγᾶσαι] Doricum hoc dicas pro *πηγῆσαι*. Sed quid est *παγῆσαι*? Forte, *παγῆναι*. Tzetzes in Scutum Hesiodi pag. 194. ed. Heins. Πάγασος πόλις τῆς Θετταλίας. τόπος ἐπωνομασμένος παρὰ τὸ ἐκεῖ πεπῆχθαι Ἀργώ. Puto excidisse aliquid. Lego, Παγασαὶ τόπος &c. Nam Παγασαὶ ἐπίνειον Φεραίων est Straboni Lib. IX. Sic dictum ἀπὸ ναυπηγίας τῆς Ἀργοῦς. *Pagasæ* autem Plinio Lib. IV. 8. oppidum est Demetrias postea dictum. Verum an & Magnesia idem olim nomen habuerit, quod heic ait Hyginus, ignoro. Hoc scio Argos vocatum ab aliis illud oppidum, ubi fabricata illa heroum navis sit, & inde Argo dictam. Vide Etym. magnum in voce Ἀργώ. & Eustath. in Homer. Iliad. p. 247. ed. Bas.

Ad

quod tam a brevibus ſagittis tam magna corpora Centaurorum interfecerit, ipſum contendere arcum conatum: itaque ex ejus manu ſagittam prolapſam in pedem ejus incidiſſe: pro qua re Jupiter ejus miſertus, inter ſidera eum conſtituit b cum hoſtia, quam ſupra aram tenens immolare videtur. Hunc alii Pholon eſſe Centaurum dixerunt, cum qui aruſpicio præter cæteros plurimum valuiſſet: itaque ad Aram cum hoſtia venire Jovis voluntate figuratum.

XXXIX. a *Ara.*

In hac primum dii exiſtimantur ſacra & conjurationem feciſſe, cum Titanas oppugnare conarentur: eam autem Cyclopas feciſſe. Ab ea conſuetudine homines dicuntur inſtituiſſe ſibi, ut, cum aliquam rem efficere cogitarent, prius ſacrificarent, quam agere incepiſſent.

XL. *Hydra.*

In qua Corvus inſidere, & Crater poſitus exiſtimatur, de qua hanc habemus memoriæ proditam cauſam: Corvus

Ad CAP. XXXVIII.

a *Brevibus ſagittis*] H. e. parvis. Sic infr. cap. 42. *Sed hac eſt brevis & clara.* Confer annot. ad Fulg. de Priſc. Serm. in voce TUTULI.

b *Cum hoſtia*] *Pantheram* Capella appellat Lib. VIII. *Beſtiam* ϑηϛικῶς Vitruvius Lib. IX. Schol. German. *Quidam arbitrantur tenere in ſiniſtrâ manu arma & leporem, in dextra vero beſtiolam, quæ* ϑηρίον *appellatur; &* βύρσαν*, id eſt, utrem vini plenum, in quo libabat diis in ſacrario.* Non convenit ei per omnia cum Eratoſthene cap. 40.

Ad CAP. XXXIX.

a *Ara*] *Nectar* Eratoſtheni eſt cap. 39. *Sacrarium* Schol. German. Θυμιατήριον Proclo, Θυτήριον Arato & Theoni p. 52. *Thuribulum* Germanico; nimirum quia Θυτήριον λιβανωτίδι ἐμφερές ἐστι, ut ait Theo. Capella in Catalogo ſignorum auſtrinorum, *celulum, ara* &c. Gloſſa interlinearis interpretatur *celulum thuribulum à celando.* Atqui ara & thuribulum idem eſt ſignum. *Cælulum* eſt ἱερατεῖον, corona auſtrina. Vide annot. ſuperius ad cap. 27. Aſtron. Manil. Lib. I. *Ipſius hic mundi templum eſt, victrixque ſolutis Ara nitet ſacris* &c. Germanici Scholiaſten illuſtrat, quod ait Chryſologus Sermon. 87. *Inter ſacraria nativitas ſacra procuratur.* i. e. inter aras. Sacellum aliis eſt. Nepos Themiſt. cap. 8. *Cum eâ ſe in ſacrarium, quod ſummâ colebatur cerimoniâ, ſe conjecit.* Quid propriè *ſacrarium* ſit, docet Servius ad Æn. XII. 199. *Sacrarium*, inquit, *propriè locus eſt in templo, in quo ſacra reponuntur; ſicut donarium eſt, ubi collocantur oblata.* Sed in Gloſſ. Philox. *ſacrarium*, ναϊσκάριον. Quo ſenſu Ambroſius Hexaëm. Lib. III. cap. I. *Templum illud ſacrarium Trinitatis.*

Ad

vus Apollinis tutela usus, eo sacrificante, missus [a] ad fontem aquam puram petitum, vidit [b] arbores complures ficorum immaturas: eas exspectans dum maturescerent, in arbore quadam earum consedit. Itaque post aliquot dies coctis ficis, & à Corvo compluribus earum comesis, exspectans Apollo Corvum, vidit eum cum Cratere pleno volare festinantem. [c] Pro quo admisso ejus dicitur, quod diu moratus sit, Apollinem, qui coactus mora Corvi alia aqua est usus, hac ignominia eum affecisse, ut quandiu fici coquerentur, Corvus bibere non possit, ideo [d] quod guttur habeat pertusum illis diebus. Itaque cum vellet significare sitim Corvi, inter sidera constituit Cratera, & supposuit Hydram, quæ Corvum sitientem moraretur: videtur enim rostro caudam ejus extremam verberare, [e] ut tanquam sinat se ad Crateram transire. [f] Ister autem & complures dixerunt, Coronida Phlegyæ filiam fuisse: hanc autem ex Apolline Æsculapium procreasse, sed postea Ischyn Elati filium cum ea concubuisse. Quod cum videret Corvus, Apollini nunciasse: qui cum fuerit antea candidus, pro incommodo nuncio eum nigrum fecisse, & Ischyn sagittis confixisse. De cratera autem hanc historiam Philarchus scribit: In Chersoneso, quæ confinis est Trojæ, ubi Protesilai sepulchrum statutum complures dixerunt, urbs Phlagusa nomine dicitur, in qua Demiphon quidam cum regnaret, incidit eorum finibus repentina vasti-

Ad CAP. XL.

a *Ad fontem*] *A fonte* Veneta cum aliis antiquioribus. Sed alteram lectionem non unus tantum ex MSS. Vlitii, sed & German. Schol. adstruit: *Missus*, inquit, *ad fontem ut diis ad libandum aquam deferret*.

b *Arbores ficorum immaturas*] *Arbores grossos ficus habentes* appellat Schol. German. De grossis vide Lib. I. Charis. Vetus Interpres Cantic. Salom. cap. II. 13. *Ficus protulit grossos suos*. Cato R. R. cap. 93. *Fici uti grossos teneant* &c.

c *Pro quo admisso*] H. e. pro quo peccato. Ovid. XI. Heroid. *Ah miser admisso plectitur ille meo*. Et XVI. *Matris in admisso falsâ sub imagine lusa*. II. Art. Am. 381. *Conjugis admissum violataque jura mariti*.

d *Quod guttur habeat pertusum*] Aliam causam adduxi ex Æliano ad Fulgent. Lib. I. 12.

e *Ut tanquam sinat*] Adstruunt eam lectionem 3. Vlitt. Veneta tamen & aliæ antiquiores, *ut tanquam non sinat*.

f *Ister*] *Histrius* Veneta & Vlitt. 3. Scribe *Istrus*. Retinuit terminationem Græcam, ut in *Periandrus*, *Thessandrus*, aliisque. Ἴστρος est Græcis. Vide Hesych. in ἄμμα. & Plutarch. libr. de Musicâ.

g Qua-

vastitas & civium internecio miranda: quare Demiphonta permotum ferunt misisse ad Apollinis oraculum, [g] quærens remedium vastitatis. Responso autem dato, ut quotannis una de nobilium genere virgo diis penatibus eorum immolaretur: Demiphon omnium filias præter suas sorte ductas interficiebat, usque dum cuidam civium loco nobilissimo eorum nato perdoluit inceptum Demiphontis: qui negare cœpit de sua filia se passurum sortiri, nisi eodem regis filiæ essent conjectæ. Quo facto rex permotus, illius filiam sine sorte ductam interfecit: quod [h] Matusius nomine, virginis pater, [i] instanti tempore simulavit se patriæ causa non ægre ferre factum: potuisset enim postea sorte ducta nihilominus interire: quod paulatim dies regi in oblivionem perduxit. Itaque cum se prope amicissimum regi virginis pater ostendisset, solenne sacrificium se habere dixit, cumque & filias ejus ad id conficiendum invitavit: qui nihil aliter futurum suspicatus, filias ante misit, [k] ut ipse occupatus in re civili postea veniret. Quod cum exoptanti Matusio accidisset, filias ejus interfecit, & sanguinem earum cum vino in cratere mixtum advenienti regi pro potione dari jussit. Qui cum filias desideraret, & quid his factum esset rescisset, Matusium cum cratere [l] in mare projici jussit: quo facto mare, quo ille est projectus, memoriæ causa Matusium mare vocatum est: portus autem adhuc Crater appellatur: quem antiqui astrologi stellis deformaverunt, ut homines meminissent, [m] maleficium neminem temere lucrari posse: neque oblivionem

g *Quærens remedium*] Vlitt. 3. *quærentes*, Lego, *quærentem*.

h *Matusius*] Sic quidem & Veneta & Vlitt. 3. cum heic, tum & in sequentibus. *Mastusium* tamen mallet ex Plinii Lib. IV. cap. II. Micyllus.

i *Instanti tempore*] H. e. præsenti, ἐνεστηκότι. Utitur & Plinius eâ phrasi Lib. XXIX. cap. I. Nepos Themist. cap. I. Diomedes Lib. I. Paul. Epist. ad Rom. VIII. 38. Οὔτε ἐνεστῶτα, οὔτε μέλλοντα. Vet. Interpr. *Neque instantia, neque futura.*

k *Ut ipse*] *Ut & ipse* Vlitt. 4.

l *In mare projici*] *In mari* Veneta cum aliis antiquitus excusis cum heic, tum & cap. 17. Quod vereor ne frustra editores posteriores mutarint, cum nec in MSS. suis aliter invenerit Vlitius. Lactant. Argum. Lib. XIII. Met. fab. 2. *In profundo præcipitavit.* Ita & ibi MS. Adde not. ad Fulg. Lib. I. cap. 2. & Hygin. Mythol. cap. 92.

m *Maleficium lucrari*] Impune ferre. Quam phrasin quam immerito è Latio exturbare conetur Boxhornius, disces ex iis, quæ ad Catonis disticha annotavit Cl. Daumius. Adde ejus observa-

tis

nem inimicitiarum fieri solere. Nonnulli cum Eratosthene dicunt, eum Cratera esse, quo [n] Icarius sit usus, cum hominibus ostenderet vinum. Alii autem dolium esse, quo Mars ab [o] Etho & Ephialte sit conjectus.

XLI. *Piscis, qui Notius appellatur.*

Hic videtur ore aquam excipere à signo Aquarii: qui laborantem quondam [a] Isin servasse existimatur: pro quo beneficio simulacrum piscis, [b] & ejus filiorum, de quibus ante diximus, inter astra constituit. Itaque Syri complures pisces non esitant, & eorum simulacra inaurata pro diis penatibus colunt. [c] De hoc & Hegesias scribit.

XLII.

Reliquum est nobis de quinque stellis, quas complures ut erraticas, ita πλανήτας Græci dixerunt. Quarum una est Jovis nomine [a] Phaethon, quem Heraclides Ponticus ait, quo

tis ad eundem modum κερδαίνειν usurpari interdum Græcis. Lucas Act. Apost. cap. XXVII. 21. Κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ ζημίαν. Vet. Interpr. *Lucrique facere injuriam hanc & jacturam.* Vide ibi Pricæum. Victor in de Persecut. Vandal. Lib. III. *Ut imminentia adhuc tormenta lucreris.*

n *Icarius*] *Icarus* Veneta, Micyll. & Paris. Rectè. Vide not. supr. ad cap. 4. & Mythol. cap. 130.

o *Etho*] Ita & Soter. *Othe* Venet. & Micyll. Alii *Oeto*. Scribe, *Oto*. Ὦτος enim Græcis est. Vide not. ad Mythol. cap. 28.

Ad CAP. XLI.

a *Isin*] Aliter Theo ad Aratum pag. 131. Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ τοῦ μεγάλου ἰχθύος ἔκγονοι, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ, οἵτινες Δέρκετιν τὴν Ἀφροδίτης θυγατέρα ἐμπεσοῦσαν εἰς θάλασσαν ἔσωσαν. Pro Δέρκετιν malit forte quis Δερκετὼ, quam & *Phacetin* perperam appellat German. Scholiastes. Sed illud *Dercia proles*, quod Avieno restituit Grotius, facit ut nihil mutare audeamus. Δερκετὼ est Eratostheni cap. 38. ex quo prætereа liquet pro illis *in Boeth stagno* legendum esse *Bambyces stagno* apud Germanicianum interpretem. Confer quæ ad Eratosth. cap. 9. annotavit vir doctus, & Hygini Mythol. caput 223.

b *Et ejus filiorum*] Intellige duos illos pisces Zodiaci, de quibus cap. 30. egit, qui filii hujus magni piscis fuisse dicuntur. Ἐκγόνους appellant Eratosthenes & Theo, *Nepotes* German. Scholiastes.

c *De hoc & Hegesias*] *De hoc & Hesyas* Veneta. *Et Hesias* Ulitt. 3. Sanè *Hesias* invenit quoque in membranis suis Modius, qui rectè omnino inde *Ctesias* facit. Scribe ergo, *de hoc & Ctesias scribit*. Eratosthenes in hac fabula ὥς φησι Κτησίας.

Ad CAP. XLII.

a *Phaethon*] Sic & Soter. *Phaton* antiquiores cum Veneta. Quod idem est Φαίνων, *Phanon* est Eratostheni cap. 43. Vide notas ad cap. 17. & 18. Libav.

b *Enım-*

quo tempore Prometheus homines finxerit, hunc pulchritudine corporis reliquis præstantem fecisse, [b] eumque supprimere cogitare, [c] atque ut certum redderet Cupidinem, Jovi nunciasse. Quo facto missum Mercurium ad Phaethonta persuasisse ut ad Jovem veniret, & immortalis fieret: itaque eum inter astra collocatum.

SECUNDA stella dicitur Solis, quam alii Saturni dixerunt. Hanc Eratosthenes à Solis filio [d] Phaethonta appellatam dicit; de quo complures scripserunt, ut patris inscienter curru vectus, incenderit terras: quo facto ab Jove fulmine percussus, in Eridanum [e] dejectus est, & à Sole inter sidera perlatus.

TERTIA est stella Martis, quam alii Herculis dixerunt, Veneris sequens stellam; hac (ut Eratosthenes ait) de causa: Quod Vulcanus cum uxorem Venerem duxisset, & [f] propter ejus observantiam Marti ejus copia non fieret, ut nihil aliud assequi videretur, nisi sua stella Veneris sidus persequi à Venere impetravit. Itaque cum vehementer eum amor incenderet, rem significans, ē facto stellam [g] Pyroenta appellavit.

QUARTA stella est Veneris, Lucifer nomine: quam nonnulli Junonis esse dixerunt. Hunc eundem Hesperum appellari multis traditum est historiis. Hic autem omnium siderum maximus esse videtur. Nonnulli autem hunc Auro-

b *Eumque supprimere cogitare*] Ita & MSS. 3. Vlitt. Perperam; Veneta cum antiquioribus, *eumque supprimere cogitaret*. Modius, *Eumque cum supprimere cogitaret*. Forsan rectius τὸ *hunc* ex præcedentibus huc revocaveris, & scripseris, *eumque hunc* &c.

c *Atque ut certum redderet* &c] Ita & Veneta aliæque omnes. MSS. 3. Vlitt. *Neque Jovis ut cæteros redderet*. Lege, *neque Jovi ut cæteros redderet*. Quomodo fere & Modius hunc locum constituebat.

d *Phaethonta appellatam dicit*] Cap. nempe 43. Ὁ δὲ δεύτερος καλεῖται μὲν Φαέθων οὐ μέγας. ἔστι δὲ ἀνομάσθη ἀπὸ τοῦ ἡλίου.

e *Dejectus est, & à Sole*] Cum MSS. 3. habeant, *dejecerit, & à Sole*, legerim, *dejectus sit, & à Sole*.

f *Propter ejus observantiam*] Παρατηρεῖν. Vide not. ad Myth. cap. 189. Vet. Interpres Luc. VI. 7. *Observabant scribæ*. XX. 2. *Observantes miserunt insidiatores*. *Observantiam* ponit pro *observatione*, ut Cassiod. in de Orthograph. *Quamvis antiquorum nulla observantia fuit cum N, an sine N scriberent.*

g *Pyroenta*] Vlitt. 3. *Pyrioeia*: Videntur velle, *Pyroide*. Eratosthenes: Ὁ δὲ τρίτος Ἄρεως πυρόεις καλεῖται. Sed vulgatum præter alios defendit Cicero II. Nat. Deor. & auctor libri de Mundo: Εἶθ' ὁ πυρόεις, ὁ Ἡρακλέους τε καὶ Ἄρεος προσαγορευόμενος. Sed cur πυρόεις Mars? *Quia ignitius ful-*

roræ & Cephali filium esse dixerunt, pulchritudine [h] multis præstantem: ex qua re etiam cum Venere dicitur certasse, ut etiam Eratosthenes dicit, eum hac de causa Veneris appellari: [i] exoriente sole, & occidente videri: quare, ut ante diximus, jure hunc & Luciferum, & Hesperum nominatum.

QUINTA stella est Mercurii nomine Stilbon: sed hæc est brevis & clara. hæc autem Mercurio data existimatur, quod primus menses instituerit, & perviderit siderum cursus. Euhemerus autem primam ait Venerem astra constituisse, & Mercurio demonstrasse.

XLIII.

PRÆ-

fulgorum ardoribus sanguinolentus, & minaci luminis coruscatione terribilis est, ut loquitur Firmicus Astron. Lib. I. cap. 2. Confer nostrum infr. Lib. IV. cap. 19.

h *Multis præstantem*] *Multos* Vlist. 3. Quod mutari non debuit.

i *Exoriente sole*] *Et oriente* mallet Schefferus. Quod non displicet.

PRÆTREA oſtenditur circulus quidam in ſideribus, candido colore, quem Lacteum eſſe nonnulli dixerunt. Eratoſthenes enim dicit Mercurio infanti puero inſciam Junonem dediſſe lac: ſed poſtquam eum reſcierit Majæ filium eſſe, rejeciſſe eum à ſe, & ita lactis profuſi ſplendorem inter ſidera apparere. Alii dixerunt dormienti Junoni [a] Herculem ſuppoſitum, & experrectam, id quod ſupra diximus, feciſſe. Alii autem Herculem propter nimiam aviditatem lactis multitudinem appetiſſe, neque in ore continere potuiſſe: quod ex ore ejus profuſum circulum ſignaſſe. Alii dicunt quo tempore Ops Saturno lapidem pro partu attulit, juſſiſſe ei lac præbere: quæ cum preſſiſſet mammam, profuſo lacte circulum deformatum, quem ſupra demonſtravimus. Nos autem omnium corporum deformationem dicere inſtituemus.

De deſcriptionibus Formarum Cœleſtium.

LIBER TERTIUS.

I. *Arcti.*

IGITUR incipiemus à polo Boreo protinus dicere, quo utræque Arcti [a] nixæ vehuntur, Arctico circulo clauſæ, & ita collocatæ, ut alternis unaquæque earum reſupinata caput alterius tegere videatur, ita tamen, ut caput ejus quæ ſuperior fuerit, ad caudam inferioris contendat. Harum major in extremo circulo pedes habet fixos. Præterea habet in capite ſtellas VII, omnes obſcuras, in utriſque auribus binas, in humero claram unam, in pede noviſſimo duas, [b] in ſummo interſcapilio unam, in crure de poſterioribus primo unam: in pede priori duas, in

Ad CAP. XLIII.

a *Herculem ſuppoſitum*] Fabula eſt apud Euſeb. II. Præp. Euang. p. 35. ed. Steph. Tzetz. in Lycophron. p. 195. Conſtantin. Geopon. Lib. XI. 20. Eratoſth. καταστερ. cap. 44.

Ad Lib. III. Cap. I.

a *Nixæ*] *Fixæ* volebat Modius. Sed alterum adſtruunt Vlitt. 3.

b *In ſummo interſcapilio*] *In armo* Schol. German. ἐπ᾽ ὠμοπλάτων Eratoſthenes. Sed interſcapilii voce crebro

in cauda ipsa tres. Ita totius sideris stellæ sunt omnino XXI.

Minor autem habet [c] in stationis unoquoque loco stellas singulas clare lucentes, & supra caudam tres: omnino septem: sed in prioribus caudæ stellis [d] una est infima, quæ Polus appellatur, ut Eratosthenes dicit, per quem locum ipse mundus existimatur versari. Reliquæ autem duæ [e] χορεύται dicuntur, quod circum polum versentur.

II. *Draco.*

DRA-

bro utitur noster, ubi in Græco est ῥάχις vel νῶτος. Vide cap. 17. 19. 20. 23. 25. 26. 27. 34. &c. Gloss. Philoxeni: *Inter scapulam*, μεταφρενον. Legerim *interscapilium*, vel *inter scapulas*, quemadmodum in iisdem Glossis habes, *Infra nares*, μύςαξ. *Interdita* (leg. *inter digita*) μεσοδακτυλα. Sanè in Cyrilli Lexico invenias, Μετάφρενον, *interscapilium*. Sed & illa, μεσομηρίον, *interfemus* (leg. *interfemur*.) Μεσόφρυον, *intercilium*: ut forsan in Philoxeno nihil mutandum sit.

c *In stationis unoquoque loco*] Eratosthenes Ἐπὶ ἑκάστης γωνίας τ πλινθίου. h. e. in quadrilatero. Invenit, opinor, in Græco vocem βάσις Hyginus. Βάσεις autem pedes Græcis interdum. Atque ita eam vocem accepit heic Hyginus.

d *Una est infima, quæ Polus*] Firmant eam lectionem Vlitt. 3. & Eratosth. Καλώτατος, inquit, ἄλλος ἐστὶν ἀστὴρ, ὃς καλεῖται πόλος. Vir doctus in margine emendatum iverat, *una est in imo*.

e Χορευταὶ] Vide de illis Scalig. ad

 Ma-

DRACO inter duas Arctos collocatus, videtur corporis sinu facto Arctum minorem ita concludere, ut pene pedes ejus tangere videatur: cauda autem flexa caput majoris attingere: & suo capite tanquam reducto circulum Arcticum tangens, corpus ut [a] in sphæram complicari: & si quis diligentius attenderit, videre poterit caput Draconis ad majoris Ursæ regionem caudæ collocatum. Hic habet [b] in utroque tempore stellas singulas, in oculis singulas, in mento unam, & toto corpore reliquo passim dispositas decem; ita ut omnino stellarum sit XV.

III. *Bootes sive Arctophylax.*

Hu-

Manil. p. 71. Schol. Germ. *Fiunt omnes septem, supra alias decem, quæ præcedunt, & dicuntur ludentes*. Pro *alias* scripserim *duas*, & deleam τὸ *decem*, vel *alias duas* pro utraque voce reponam.

Ad CAP. II.

a *In Sphæram complicari*] Modius & Grotius, *in spiram*. Optimè procul dubio. Nihil enim convenientius, quam spiræ, draconi. Capella Lib. II. *Et spiris torto nituerunt astra draconi.*

b *In utroque tempore*] Ἐπ' ἀμφοῖν κροτάφοιν.

Ad

Hujus manum ſiniſtram circulus Arcticus includit ita, ut neque occidere neque exoriri videatur: ipſe autem poſitus ab Arctico circulo ad Æſtivum definitur, inclinatus in longitudinem, dextro pede Æſtivo circulo nixus. Hujus humeros & pectus à reliquo corpore dividit circulus, qui per utroſque polos tranſiens, tangit Arietem & Chelas. Hic quidem cum Tauro, & Geminis, & Cancro, & Leone occidit: ideo ſero occidere dicitur, quod magis erectus à pedibus pervenit ad terram: [a] at exoriens citius quam Chelæ videtur. Habet autem [b] in manu ſiniſtra ſtellas quatuor, quæ nunquam occidere dicuntur: in capite ſtellam unam; in utroque humero ſingulas, [c] in utraque mamma ſingulas, ſed clariorem dextram, & ſub ea alteram obſcuram, & in cubito dextro claram unam: [d] in zona unam clarius cæteris lucentem: hæc ſtella Arcturus appellatur: in utriſque pedibus ſingulas, quæ omnino ſunt XIV.

IV. *Corona.*

CORONAM humero ſiniſtro prope contingere Arctophylax videtur: [a] quæ autem Engonaſin dextri pedis calce conjungit: hæc Cancro & Leone exoriente occidere, cum Scorpione exoriri perſpicitur. Habet autem novem ſtel-

Ad CAP. III.

a *At exoriens*] *At plagius exoriens* Vlitt. 2.

b *In manu ſiniſtrâ*] German. Schol. *in dextrâ.* Atque ita in Hygino reponendum eſſe liquet cum ex imaginibus Grotianis, tum ex Eratoſthenis cap. 8. Ἐπὶ μὲν δεξιᾶς χειρὸς β΄, οἳ οὐ δύνουσι. Emenda δ΄.

c *In utraque mammâ*] Ita & MSS. 3. Vlitt. & Veneta. Nec aliter in membranis ſuis invenit Modius. Schol. Germ. *In ſingulis mammillis claras ſingulas.* Eratoſth. Ἐπὶ τῶν μαστῶν ἑκατέρων α΄. Perperam ergo alii, *in utraque manu.*

d *In zona*] *Inter utraque genua* Schol. German. ἀνὰ μέσον τῶν σκελῶν Proclus & Geminus. ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων Eratoſthenes. Cum Hygino facit Theo in Aratum p. 15. ed. Lond. Ἕνα δὲ ἔχει ἐν μέσῃ ζώνῃ, ὅστις διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λαμπρότητος ἰδίως καὶ αὐτὸς λέγεται ἀρκτοῦρος &c.

Ad CAP. IV.

a *Quæ autem Engonaſin* &c.] Lege cum 3. Vlitt. *Qui autem Engonaſin dicitur dextri pedis calce conjungitur.*

ſtellas [b] in rotundo diſpoſitas: ſed ex his tres clarius cæteris lucentes.

V. *Engonaſin*.

Hic poſitus inter duos circulos, Arcticum & Æſtivum, utriſque pedibus & dextro genu, quem ante diximus, Arcticum circulum finit, ita tamen, ut dextero pede [a] prioribus digitis circulum terminet, ſiniſtro autem toto caput Draconis opprimere conetur: Humeris autem velut ſuſtinens circulum Æſtivum, & manu [b] dextra projecta tangens: lævam autem è regione ad ſiniſtrum genu por-

b *In rotundo*] *In circuitu* Schol. German. Κύκλῳ Eratoſthenes. Ovid. III. Faſt. *Dicta facit, gemmaſque novem transformat in ignes: Aurea per ſtellas nunc micat illa novem.*

Ad CAP. V.

a *Prioribus digitis*] *Primoribus digitis* Vlitt. unus. Latiniſſimè profecto. Vide infr. cap. 21.

b *Dextra projecta*] Infr. cap. 8. *Manibus utriſque projectis figuratus.* Ita *projectam haſtam* pro *porrectam* dixit Nepos in Chabriâ cap. 1. Schol. German. *Dextro pede contra draconem porrecto pingitur.* Et ibi non malè *projecto* reſcriberes.

porrigens, æquali intervallo circuli Æſtivi & genu ſiniſtri. Hic occidens capite prius quam reliquo corpore devenit ad terram: [c] qui cum totus occidit, ut pendere pedibus ex Arctico circulo videatur: exoriens ante pedibus quam reliquis membris. Habet autem in capite ſtellam unam, in ſiniſtro brachio unam, in utroque humero ſingulas clare lucentes: in manu ſiniſtra unam, in dextro cubito alteram: in utroque latere ſingulas, ſed clariorem in ſiniſtro: [d] in dextero femore duas, in genu unam, in poplite unam, in crure duas, in pede unam, [e] quæ dicitur clara, in ſiniſtra manu quatuor, quas pellem Leonis eſſe nonnulli dixerunt.

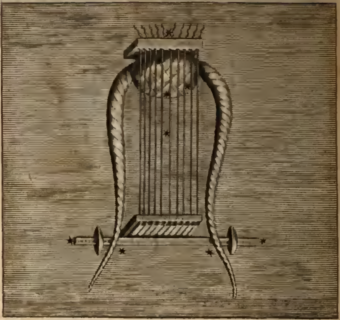
VI *Ly-*

c *Qui cum totus occidit, ut pendere* &c.] Notat Micyllus: *Ita figuratur, vel ſimile quid deeſt.* Schefferus legit, *Qui cum occidit, occidit ut totus* &c. Malim, *Qui cum totus occidit, occidit ut pendere* &c. Neglexit geminare vocem librarius.

d *In dextro femore*] *Femine* Morell. unus, & 3. Vlitt. Sulpicius Severus Hiſtor. Sacr. Lib. 1. *Contacto domini femine ſacramentum dedit.* Apulej. Α'νεχομ. *Sinuare ad Veneris uſum femina.*

e *Quæ dicitur clara*] *Clava* Grotius. Sed eam ſupra dextram collocat Eratoſth. Ὑ'πὸ τὴν δεξιὰν, inquit, χεῖρα α΄. ὃς κηλεῖται ῥόπαλον.

VI. *Lyra.*

Hæc posita est contra regionem ejus loci, qui est inter genu & manum sinistram ejus, qui Engonasin vocatur, cujus ipsa testudo spectat ad Arcticum circulum: summum autem cacumen ad polum Notium contendere videtur. Hæc Lyra Virgine exoriente occidere, cum Sagittario exoriri perspicitur. Habet autem in ipsis testudinis lateribus singulas stellas: in summis cacuminibus eorum, quæ in testudine [a] ut brachia sunt collecta, singulas: in mediis iisdem, quos humeros Eratosthenes fingit, singulas: in scapulis ipsius testudinis unam: [b] in ima Lyra, quæ ut basis totius videtur, unam.

Ad CAP. VI.

a *Ut brachia sunt collecta*] Legerim *collocata.* quanquam Vlitt. 3. habent, *in testudinem, ut brachia, sunt conjecta.* *Conjecta* Venet. & aliæ antiquitus publicatæ.

b *In imâ lyrâ*] Non improbo quidem. Sed cum Veneta aliæque antiquiores repræsentent, *in imâ lyræ*, videri possit scripsisse *in imo lyræ. Fundum* vocat German. Scholiastes, πυθμένα Eratosthenes. Verba Scholiastæ sunt, *in fundo unam, in modulo unam.*

VII. *Olor.*

Le-

VII. *Olor.*

Hujus una ala est ad circumductionem hujus circuli, qui [a] Arcticus vocatur, contingens extremum pedem sinistrum ejus qui Engonasin vocatur: sinistram autem alam habet paululum extra circulum Æstivum, pene conjungens pedibus Pegasi. Æstivus autem circulus rostrum ejus à reliquo corpore dividit. Cauda jungitur extrema cum capite Cephei. Hic cum virgine & Chelis occidens, prius capite quam reliquis membris devenit ad terram: exoritur autem cum Capricorno. Hic habet in capite stellam clare lucen-

Lege, *in medielo unam*, ut in libro Heinsii emendaverat nescio quis doctus homo. Dictam & *lyram* nomine totius signi stellam illam, quæ in fundo est, docet nos Proclus, ut & Geminus p. m. 46. Cæterum in fine capitis hujus additur à Veneta & aliis, *& ita omnino sunt novem*. Sed MSS. 3. Vlitt. non agnoscunt illa. Disertim alioquin & Eratosthenes, τοὺς πάντας θ'. Sed decem lyræ stellas tribuit Hipparchus, octo Timochares apud Theon. in Arat. pag. 37. ed. Lond.

Ad CAP. VII.

a *Arcticus*] *Arcticos* Græcâ terminatione MSS. 3. Vlitt. & Veneta cum heic, tum & infr. cap. 9. Sic *arctos* nominandi casu habes Lib. 11. cap. 2.

centem unam: in collo alteram pari fulgore: in utrisque pennis quinas: supra caudam unam: omnino habet [b] stellas XIII.

VIII. Cepheus.

Cepheus, à tergo minoris Arcti constitutus, includitur Arctico circulo à pedibus [a] ad pectus, ut præter humeros & caput ejus nihil occidere videatur: neque longe abest à flexu Draconis, quem capite primum efficere videtur. Cepheus autem manibus utrisque projectis figuratus, tanto dissidet intervallo à pedibus Arcti minoris, quantum spacium inter pedes Cephei videtur. [b] Hujus caput Scorpione exorto occidere, cum Sagittario exoriri perspicitur. Hic autem habet in capite stellas duas, in ma-

b *Stellas tredecim*] Sic quidem & Veneta & Vlitt. 3. Al. XII. quot etiam numerat Eratosthenes. Sed German. Schol. XIV.

Ad CAP. VIII.

a *Ad pectus*] *Usque ad pectus* Vlitt. unus. Mox, *Quem capite efficere videtur*, omisso τῷ *primum*.

b *Hujus caput*] *Corpus* Vlitt. 3.

Ad

manu dextera unam: item in cubito obſcuram unam, in ſiniſtra manu & humero ſingulas, in dextero humero unam: in zona, quæ medium ejus dividit corpus, tres ſtellæ claræ videntur, in latere dextero obſcura una: in ſiniſtro genu duæ: in utriſque pedibus ſingulæ: ſupra pedes ſtellæ quatuor. Hic totus omnino eſt ſtellarum XIX.

IX. *Caſſiepeia.*

CASSIEPEIA ſedens in ſiliquaſtro collocata eſt, cujus ſedilis & ipſius Caſſiepeiæ [a] pedes poſiti in ipſa circunductione circuli, qui Arcticus vocatur: effigies autem corporis ad Æſtivum circulum pervenit, quem capite & dextera manu tangit. Hanc prope mediam dividit circulus is qui Lacteus appellatur, [b] proxime Cephei ſignum collo-

ca-

Ad CAP. IX.

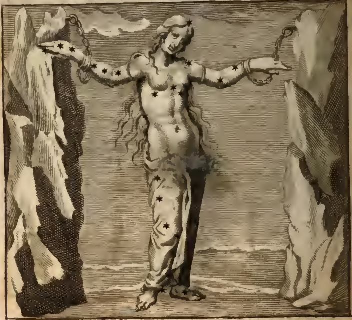
a *Pedes poſiti*] *Poſiti ſunt.* Vlitt. 2.

b *Proximè Cephei ſignum collocatum*] *Collocatam* Vlitt. 3. ut referatur ad *Caſſiepeiam.*

c *Scor-*

catum. Hæc occidens [c] Scorpione exoriente, capite cum sedili resupina ferri perspicitur, exoriri autem cum Sagittario. Hujus in capite stella ostenditur una: in utroque humero una: [d] in papilla dextra clara una: in lumbis magna una, in sinistro [e] femore duæ: in genu una, in pede dextro una, [f] in quadrato, quo sella deformatur, in angulis utrisque singulæ clarius cæteris lucentes. Hæc igitur est omnino [g] stellarum XIII.

X. *Andromeda.*

ANDROMEDA proxime Cassiepeiam, supra caput Persei, brevi intervallo dissidente collocata perspicitur, mani-

c *Scorpione exoriente*] *Cum scorpione oriente* Vlitt. 1. qui & supr. cap. 7. repræsentat: *Hic cum virgine & chelis exorientibus occidens.* Nec non cap. 3. *Hic quidem cum tauro & geminis orientibus & cancro & leone occidit.*

d *In papilla dextra*] Ita & Vlitt. unus. Sed *mamilla* al. cum Veneta & Scholiaste Germanici.

e *Femore*] *Femine* Vlitt. 2. Ut supra cap. 5. & infr. cap. 11.

f *In quadrato*] Ἐπὶ τῶ πλινθίῳ ά, ut habet Eratosthenes. Adde ergo post τὸ *deformatur* ex Vett. add. *una.*

g *Stellarum* XIII.] XIV. MSS. 2. Vlitt. Sed & German. Schol. *Sunt omnes* XIII.

Ad

nibus diversis vincta, ut antiquis historiis est traditum. Cujus caput equi Pegasi [a] ventri conjungitur: eadem enim stella [b] & umbilicus Pegasi & Andromedæ caput appellatur. Hujus medium pectus & manum sinistram circulus Æstivus dividit. Occidit autem cum Pisce de duobus secundo, quem Andromedæ subjectum brachio supra diximus, exoriente Libra & Scorpione, capite prius quam reliquo corpore perveniens ad terram. Exoritur autem cum Piscibus & Ariete. Hæc, ut supra diximus, habet in capite stellam clare lucentem unam: in utroque humero unam: in cubito dextro unam, in ipsa manu unam: in sinistro cubito unam, in brachio unam, in manu alteram: in zona tres, [c] supra zonam quatuor: in utroque genu unam, in pedibus autem binas. Ita omnino [d] est stellarum XX.

XI. *Perseus.*

Hujus sinistrum crus & humerum lævum circulus Æstivus à reliquo corpore dividit. Ipse manu dextra [a] Arcticum circulum tangit: dextro pede caput Aurigæ premere velut currens videtur. Idem occidens Sagittario & Capricorno exorto, inclinatur ad caput versus, cum Ariete & Tauro rectus exoritur. Habet autem in utroque humero stellam unam: in manu dextra clare lucentem unam, [b] qua falcem tenere dicitur, quo telo Gorgonem interfecit: in sinistra alteram, qua caput Gorgonis tenere existimatur. Habet præterea in ventre stellam unam, in lumbis alteram: in dextro femore unam, in genu unam, in tibia unam, in pede unam obscuram, in sinistro femore unam, & in

Ad CAP. X.

a *Ventri conjungitur*] *Ventre* Vlitt. 2. Quod non ausim damnare. Vide not. ad cap. 16.

b *Et umbilicus Pegasi &c.*] Cæsar: *Vertice & Andromeda radiat quæ stella sub ipsâ Alvo fulget Equi.*

c *Supra zonam*] *Sub zonâ* Grotius. Quam emendationem adstruunt & German. Scholiastes, & Eratosthenes.

d *Est stellarum* xx.] Schol. German. *Sunt omnes* xxi. Quod si numerum subducas, videbis ex illo emendandum esse Hyginum. xxii repræsentat pictura vetus.

Ad CAP. XI.

a *Arcticum circulum*] *Arctoum* MSS. 2.

b *Qua falcem tenere existimatur*] Geminus: *Quæ in summâ dextrâ Persei stellulæ crebræ & parvæ collocantur, hæ efficiunt constellationem falcis. Quæ vero in extremâ manu sinistrâ sunt sitæ stellæ, vocantur stellæ Gorgonum.*

c *Quod*

& in genu alteram: in tibia duas, in ſiniſtra manu [c] quod Gorgonis caput vocatur, ſtellas quatuor. [d] Omnino eſt ſtellarum XIX. Caput ejus & falx [e] ſine ſideribus apparent. Hunc Aratus cum diceret inter ſidera κεκονισμένον figuratum, acceperunt complures, eum pulverulentum dicere: quod minime convenit, poſſe inter ſidera etiam pulverulentum apparere: quod ſi eſſet, dignior erat Orion, cui idem aſcriberetur. Primum, quod aſſidue eſt venatus, & ſemper in terra fuit: [f] denique quod adhuc inter ſidera venari videtur: Perſeus autem [g] qui aſſidue vola-

c *Quod caput Gorgonis vocatur, ſtellas quatuor*] Scholiaſtes Germanici: *In capite Gorgonis circumquaque tres.* Et Eratoſthenes, περὶ τῆς Γοργόνος πλοκάμους γ. Οἱ δὲ ἐν ἄκρᾳ τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τοῦ Περσέως κείμενοι ἀστέρες, γοργόνιον καλεῖται. Fort. Γοργόνειον, ut appellat Ptolemæus.

d *Omnino eſt ſtellarum* XIX.] Schol. German. *Fiunt omnes* XVIII. Veneta, & aliæ antiquiores, *Omnino eſt ſtellarum numeris decem & ſeptem.* Sed octodecim ſunt, ſi numeros Hygini ſubducas.

e *Sine ſideribus apparent*] Eratoſthenes: Ἡ δὲ κεφαλὴ, καὶ ἡ ἅρπη ἀνάστερος ὁρᾶται.

f *Denique quod adhuc*] *Deinde quod adhuc* MSS. 2. ex Vlitt.

g *Qui aſſidue volaret*] Ita & Vlitt. 2. Sed edd. antiq. *volabat*. Convenientius foret, *volarit*.

h Æto-

volaret, non poteſt pulverem habere. Quid igitur? Cum vellet Aratus eum currentem obſcure ſignificare, uſus Ætolorum conſuetudine, eum κεκονιμένον dixit: [h] Ætoli enim cum volunt aliquem decurrere ſignificare, [i] ἀποκονίσαι dicunt, id quod Aratus voluit demonſtrare, non ut illum volantem aſſidue pulverulentum dicat, quod à multis perperam eſt intellectum.

XII. *Heniochus.*

HENIOCHUS autem circulo Æſtivo genuum fine, præterea ab humero ſiniſtro uſque ad zonam dividitur ab eo, quem ſupra Lacteum orbem diximus. Hujus dexter pes Tauri

h *Ætoli*] *Æoli* vel *Æolii* mallet Grotius, quod Æolicâ utatur dialecto Aratus.

i Ἀποκονίσαι] Pariſ. & nonnullæ aliæ edd. κακονίσαι. Edit. Ven. anni 1482. *Ceconiſſe*. Forte, κεκονίσαι. Euſtach. ad Hom. pag. 943. ed. Baſ. Ἔστι δὲ κονίειν πεδίον τὸ διὰ τοῦ πεδιάδος κόνιν ἐγείρειν ἐν τῷ σπουδαίως θέειν. Confer Etym. in Κονία. Verſús Arati hi ſunt p. 33. ed. Lond. Καὶ οἱ δεξιτερῇ μὲν ἐπὶ κλισμὸν τετάνυσται Πενθερίη ἄορτο. τῇ δ᾽ ἐν ποσὶν οἷα διώκων Ἴχνια μακρὰ κόνις, κεκονισμένος ἐν Διὶ πατρί. Schol. κεκονισμένος ὤν, ἤγουν κόνιν ἐκ τῶν ποδῶν ἐγείρων.

Tauri ſiniſtro cornu ſtella conjungitur una. Manibus ut lora tenens figuratur. Cujus [a] in humero ſiniſtro Capra, [b] in manu autem duo Hœdi duabus ſtellis formati dicuntur. Totus autem pedibus Perſei ſubjectus, caput habens contra urſæ majoris aſpectum. Hic occidere Sagittarii & Capricorni exortu videtur: exoriri autem, Ophiucho & Engonaſin occidentibus. Habet præterea in capite ſtellam unam: in utroque humero unam, ſed in ſiniſtro clariorem, quæ Capra vocatur, in utroque cubito unam, in manu duas, quæ Hœdi appellantur, ſtellis prope occidentibus [c] facti.

XIII. *Ophiuchus.*

OPHIUCHUS inclinatus à capite, ut qui reſupinari videtur, manibus anguem tenere figuratus. Hujus autem humeri Æſtivo circulo dividuntur à reliquo corpore. Ipſe genuum fine ab Æquinoctiali circulo terminatur, pede ſiniſtro premens oculos, dextro autem teſtudini Scorpionis innixus. Anguis autem, qui ab eo tenetur, prope extremo ore Coronam contingit, medium ut præcingens Ophiuchum, à cauda brevior quam ſuperiori corpore, qua manus ſiniſtra ipſius ſigni figuratur: ita tamen, ut extrema cauda circulum Æquinoctialem cum Aquilæ cauda jungat. Occidens exortu Geminorum, Cancri, & Leonis, pervenit ad terram: exoriens autem cum Scorpione & Sagittario, apparet. Hic habet in capite ſtellam unam, in utroque humero ſingulas, in ſiniſtra manu tres, in dextra quatuor, in lumbis duas, in utroque genu ſingulas, in dextro crure unam, in utroque pede ſingulas, ſed clariorem in dextro. Itaque eſt omnino ſtellarum XVII.

An-

Ad CAP. XII.

a *In humero ſiniſtro capra*] Geminus pag. 45. Ὁ δὲ ἐν τῷ εὐωνύμῳ ὤμῳ τοῦ ἡνιόχου κείμενος, λαμπρὸς ἀστὴρ αἲξ προσαγορεύεται. Οἱ δὲ ἐν ἄκρᾳ τῇ αὐτοῦ χειρὶ κείμενοι ἀστερίσκοι δύο, ἔριφοι καλοῦνται.

b *In manu duas, quæ hœdi*] In ſiniſtrâ manu puta. Ἐπ' ἀριστερᾶς χειρός, ut loquitur Eratoſthenes. Schol. German. *Super ipſo brachio ſtellas duas, quæ vocantur hœdi.* Servius ad Æn. IX. 668. *Retinet autem auriga ſtellas duas in manu, quæ hoedi vocantur, & capram, quam Amalteam dicunt: quarum & ortus & occaſus graviſſimas tempeſtates faciunt.*

c *Facti*] Al. *formati.* *Ficti* alter Morell. Ut & unus de Vlitt.

Ad

Anguis autem habet in summo capite duas, sub capite quatuor, uno loco omnes. Ad manum ipsius Ophiuchi sinistram duas, sed quæ maxime ad corpus ejus accedit, clariorem: & in dorso Anguis ad ipsam corporis conjunctionem quinque. Et in prima curvatura caudæ quatuor: in secunda, caput versus, stellas sex. Ita est omnino trium & viginti stellarum.

XIV.

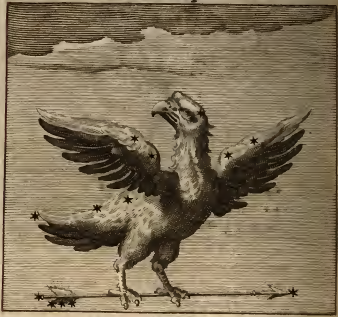
SAGITTA inter duos circulos, Æstivum & Æquinoctialem, super Aquilæ signum posita, dividitur ab eo circulo, qui utrique polo subjectus ad Cancrum & Capricornum pervenit. [a] Hujus acumen ad Equi pedum regionem spectat: altera pars ad humeros Ophiuchi tendit. Hæc occidit Virginis ortu: oritur autem cum Scorpione. Ha-

Ad CAP. XIV.

a *Hujus acumen*] Ita & Vlitt. a. Male *cacumen* editi vulgo. Vide infr. cap. 25. & Lib. IV. cap. 4. Lactant. De Opif. Dei cap. 7. *Acuminavit in caudam.*

Habet omnino ſtellas quatuor, quarum una [b] in principio materiæ, altera in medio, duæ reliquæ [c] in eo loco, quo ferrum ſolet affigi, diverſæ videntur.

XV. *Aquila.*

AQUILA ala dextra non multum extra circulum Æquinoctialem prodire, ſiniſtra autem non longe à capite Ophiuchi figurata videtur. Præterea roſtrum ejus à reliquo corpore dividit circulus, quem ſupra diximus à Cancro ad Capricornum pervenire: media autem finitur ab eo quem ſupra Lacteum orbem demonſtravimus eſſe. Hæc occidit exorto Leone: exoritur autem cum Capricorno, habens in capite ſtellam unam, in utraque penna unam, in cauda unam.

XVI. *Delphin.*

DELPHIN non longe ab Aquilæ ſigno figuratus, incur-

b *In principia materia*] H. e. ſigni, unde ſagitta erat facta.

c *In eo loco, quo ferrum ſolet affigi*] h. e. *in acumine*, ut loquitur German. Scholiaſtes. ἐν τῇ ἀκίδι.

Ad

curvatione caudæ novissimæ tangit Æquinoctialis circuli circumductionem, capite [a] prope contingens equi Pegasi rostrum. Hic exoritur cum sagittarii posteriore parte. Occidit autem, cum Virgo exorta est ad capitis finem. Habet autem in capite stellas duas, supra caput [b] ad cervicem versus duas: ad ea, quæ in ventre velut pennæ videntur, habet stellas tres: in scapulis autem unam; in cauda duas. [c] Omnino est stellarum decem.

XVII. *Equus.*

Ad CAP. XVI.

a *Prope contingens*] *Conjungens* unus ex Vlitt. Quod damnare haud ausim. Sic mox cap. 17. *Manum dextram cervice sua conjungens.* Confer quæ diximus ad cap. 19. 28. 30. 34. 37. &c. Servius ad Æn. IX. vers. 668. *Hunc cum tantæ sena clara stella conjungit.*

b *Ad cervicem versus*] Ita & Vlitt. 2. Τὸ *ad* notandum heic addi, quod omitti alias solet. Vellej. Lib. II. cap. 101. *Omnibus ad orientem versus provinciis.* Non dissimile est illud ejusdem scriptoris Lib. I. cap. 15. *A Lupercali in palatium versus.* Et Curtii Lib. IV. cap. 7. *In meridiem versus Arabes spectant.* Sallust. Catil. cap. 56. *In Galliam versus castra movere.* Schol. German. heic habet, *in folio duas.* Scripserat, opinor, in *lèfiâ*, pro λοφίᾳ. Quam vocem ut ambiguam (verticem enim & cervicem notat) retinere illi satius visum est, quam malè interpretari. Eratosthenes. ἐπὶ τ̃ λοφίας β'. Scripseram hæc, cum à Grotio in Notis ad Imag. restitui vidi Scholiastæ isti, *in collo duas.*

c *Omnino est stellarum decem*] Vlitt. 3. *Est omnino stellarum* IX. Quod convenit cum Eratosth. & Scholiaste Germ.

XVII. *Equus.*

Equus Arcticum circulum ſpectans, pedibus Æſtivo orbe niti, extremo ore caput Delphini tangere videtur, Aquarii manum dextram cervice ſua conjungens, & utriſque Piſcibus clauſus, quos in duodecim ſignis poſtea demonſtrabimus. Hujus in ſtellis corpus apparet uſque ad umbilicum deformatum: qui occidit cum Piſce de duobus primo, qui ſupra tergum ejus eſt fixus. Exoritur cum Aquario toto, & cum Piſce, [a] cum quo & occidit manus Aquarii dextra. Hic habet in roſtro ſtellas duas obſcuras, in capite unam, in maxilla unam, in utriſque auribus ſingulas, in cervicibus quatuor obſcuras: ſed maxime lucet quæ capiti proxima apparet: in humero claram unam;

cujus hæc ſunt verba: *Habet autem ſtellas novem, & ideo muſicum ſignum dicitur, eo quod in numero muſarum ſtellas habet.*

Ad CAP. XVII.

a *Cum quo & occidit manus*] Vett. edd. *Cum quo occidit, & manu* &c. Unus ex Vltt. *Cum quo occidit & manu* &c.

unam, in pectore unam, [b] in interscapilio unam, in umbilico [c] novissimam unam, quæ Andromedæ caput vocatur, in genibus utrisque singulas, in utrisque poplitibus singulas. Ita est [d] omnino stellarum XVII.

XVIII. *Deltoton.*

DELTOTON autem in triangulum deformatur, [a] æquis lateribus duobus, uno breviore, sed prope æquali reliquis, inter Æstivum & Æquinoctialem circulum supra caput Arietis, non longe ab Andromedæ dextro crure, & Per-

b *In interscapilio*] *In armo* Schol. German. Quod idem est. Vide quæ ad cap. I. annotavi.

c *Novissimam unam*] Eratosthenes, ἐπ' ὀμφαλοῦ ἔσχατον λαμπρὸν α'. Si eum locum respexit, interserendum *claram*. Schol. Germ. *In spirâ unam, in umbilico claram unam.*

d *Omnino est stellarum* XVII.] Schol. German. *Fiunt omnes* XVIII. Qui numerus convenit cum stellis ab Hygino enumeratis.

Ad CAP. XVIII.

a *Æquis lateribus duobus*] Theo in Aratum pag. 31. Τὸ δὲ δελτωτὸν ἰσοσκελές, οὐκ ἰσόπλευρον. Τὰς γὰρ κα-πέσας πλευρὰς ἴσας ἔχει, τὴν δὲ κάτωθεν ὑποτείνουσαν βραχυτέραν ἐκείνων.

& Persei manu sinistra collocatum: cum Ariete toto occidens, exoriens autem cum ejusdem dimidia priore parte. Habet stellam [b] in unoquoque angulo unam.

XIX. *Aries*.

NUNC protinus XII. signorum figurationem dicemus, quorum est princeps Aries.

ARIES in Æquinoctiali circulo consistens, caput ad exortum habens conversum, occidens à primis pedibus, & exoriens caput infra Triangulum, quod & supra diximus, tenens collocatum, pedibus prope caput [a] contingens Pistricis. Habet autem in capite stellam unam, [b] in cornibus

b *In unoquoque angulo*] Non habent præpositionem Vlitt. 2. Theo in Arat. p. 32. Ἔχει δὲ ἐπ' ἑκάστης γωνίας ἀστέρα τέσσαρας. Vel deest aliquid, vel ἀστέρα cum Grotio legendum, deleto τῷ τέσσαρας.

Ad CAP. XIX.

a *Contingens*] *Conjungens* Vliet. 2. & Suffanus.

b *In cornibus*] *In auriculis* Scholiast. Germanici. Eratosth. ἐπὶ τῷ μυκτῆρι. Hoc esset, *in naribus*.

c In

bus tres, [c] in cervice tres, in pede priore de primis unam, [d] in interſcapilio quatuor, in cauda unam, [e] ſub ventre tres, in lumbis unam, in pede poſteriore unam. Omnino eſt [f] ſtellarum XVIII.

XX. *Taurus.*

TAURUS ad ortum ſignorum dimidia parte collocatus, ut incipere genu ac defigere ad terram videtur, caput eodem habens attentum. Genua ejus à reliquo corpore dividit circulus Æquinoctialis. Cornu ſiniſtro, ut ſupra diximus, conjungitur [a] cum ſiniſtro pede ejus, qui Au-

c *In cervice tres*] Reſcribe *duas*, ut præferunt 4. Vlitt. & alter Morellianus. Firmant eam emendationem Eratoſthenes & German. Scholiaſtes.

d *In interſcapilio*] *In dorſo* Scholiaſt. Germ. ut ἐπὶ ῥάχεως Eratoſthenes cum heic, tum cap. 23. Præpoſitionem non agnoſcunt Vlitt. 3. nec Suſianus liber, in quo fuit, *inter ſcapula*. Vide not. ad cap. I.

e *Sub ventre tres*] Sic & Vlitt. 2. cum Eratoſth. & Schol. German. Perperam ergo *ſub ventre unam* alii.

f *Stellarum* XVIII.] Si in cervice *duas* tantum colloces, erunt numero XVII. quomodo Vlitt. 2. & Suſianus exhibent.

Ad CAP. XX.

a *Cum ſiniſtro pede ejus*] Alter Morell. & unus ex Vlitt. *cum dextro* &c.

 b In-

Auriga appellatur. [b]Inter hujus finitionem corporis & Arietis caudam stellæ sunt septem, quas Vergilias nostri, Græci autem πλειάδας appellaverunt. Hic aversus oritur & occidit. Habet autem in cornibus singulas stellas, sed in sinistro clariorem: utrisque oculis singulas, in fronte media unam: [c]ex quibus locis cornua nascuntur, singulas, quæ septem stellæ Hyades appellantur: etsi nonnulli quas duas diximus novissime, stellas negaverunt esse, [d]ut omnino Hyades essent quinque. Præterea in sinistro genu priore habet stellam unam, & supra ungulam unam; in dextro genu unam, & in interscapilio tres, novissimam earum cæteris clariorem; in pectore unam. Quæ sunt omnino, [e]præter Vergilias, XVIII.

XXI. *Ge-*

b *Inter hujus finitionem* &c.] In dorso eas collocant Proclus & Geminus.

c *Ex quibus locis cornua nascuntur*] Ἐν τῇ τῶν κεράτων ἐκφύσει.

d *Ut omnino Hyades essent quinque*] Geminus: Οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ βουκράνου τε ταύρου κείμενοι ἀστέρες, τὸν ἀριθμὸν πέντε, καλοῦνται ὑάδες. Eadem habet Proclus in de Sphæra, ut & Hyginus ipse Mythol. cap. 192.

e *Præter Vergilias* XVIII.] Ita & Vlitt. 2. tertius XVIIII, quartus XVII. Octodecim numerant quoque Eratosthenes & Schol. German. Sed numerum earum

XXI. *Gemini.*

GEMINI ab aurigæ dextra parte ſupra Oriona collocati videntur, ita tamen, ut Orion inter Taurum & Geminos ſit conſtitutus. Capita eorum dividuntur à reliquo corpore circulo eo, [a] qui æſtivum definire ſupra eſt dictus. Ut complexa corpora inter ſe tenentes occidunt directi à pedibus: exoriuntur autem inclinati ut jacentes. Sed de his qui Cancro eſt proximus, habet in capite ſtellam unam claram, in utriſque humeris ſingulas claras, in dextro cubito unam, in genibus utriſque ſingulas, [b] in pedibus utriſque ſingulas: alter autem in capite unam, in utriſque mammis ſingulas, [c] in ſiniſtro humero unam, in

rum; quas Hyginus recenſuit, ſi ineas, malis XIV, ut Veneta & aliæ antiquiores exhibent.

Ad CAP. XXI.

a *Qui æſtivum definire*] *Æſtatem* Vlitt. 4. Quod omnino probandum. Vide cap. 7. Lib. I.

b *In pedibus utriſque*] Unâ voce auctius Vlitt. 3. *In pedibus utriſque primoribus*. Sic ſupr. cap. 5. *In digitis primoribus*.

c *In ſiniſtro humero unam*] Poſt hæc ver-

in pedibus utrisque singulas, & infra sinistrum pedem unam, quæ [d] πρόπους appellatur.

XXII. *Cancer.*

Hunc medium dividit circulus Æstivus ad Leonem & ad exortus spectantem, paululum supra caput Hydræ collocatum, Occidentem & Orientem posteriori corporis parte. Hic autem habet in ipsa testa stellas duas, quæ Asini vocantur, de quibus ante diximus: in dextris pedibus singulas obscuras, in sinistro primo pede duas, & in secundo duas obscuras, in tertio unam, [a] in quarto primo unam obscuram, in ore unam, in ea quæ [b] Chela dexterior

verba inserenda ista ex Vlitt. 3. *In sinistro genu unam.*

d *Propus appellatur*] *Tropos* Vlitt. 4. & Schol. Germ. in Vett. editionibus. Nimirum *propos* pro *propus* dederant librarii, ut *Trapezos* pro *Trapezus* Myth. cap. 176. aliaque id genus, quæ ad illum locum congessimus. Geminus: Ὁ δὲ προηγούμενος τῶν ποδῶν τῶν Διδύμων ἀστὴρ προσαγορεύεται πρόπους.

Ad CAP. XXII.

a *In quarto primo*] H. e. Ἐπ' ἄκρου αὐτοῦ πλάγιον, ut loquitur Eratosthenes.

b *Chela dexterior*] *Germana* chelas appel-

terior dicitur, tres ſimiles, non grandes, in ſiniſtra ſimiles duas. Omnino [c] eſt ſtellarum XVII.

XXIII. *Leo.*

LEO ſpectans ad occaſum ſupra corpus Hydræ, à capite qua Cancer inſtat, uſque ad mediam partem ejus conſtitutus, medius æſtivo circulo dividitur, ut ſub ipſo orbe priores pedes habeat collocatos: occidens à capite & exoriens. Hic habet in capite ſtellas tres, in cervicibus duas, in pectore unam, [a] in interſcapilio tres, in media cauda unam, [b] in extrema alteram, ſub pectore duas, in pede

pellat Scholiaſtes Germanici cum Cancri, tum & Scorpii, de quo cap. 25. agitur. *Forcex* Apuleio ſum in Apologiâ, *Forficula* Plinio.

c *Eſt ſtellarum* XVII.] Ita & Vlitt. & Eratoſthenis. Schol. Germ. XVI. Perperam.

Ad CAP. XXIII.

a *In interſcapilio*] Delent ante hanc vocem præpoſitionem Vlitt. 3. cum heic, tum & paſſim ſupra infraque. Cæterum pro interſcapilio *ſpinam* exhibet Schol; Germanici, ut & ἐπὶ τ̃ ῥάχεως Eratoſthenes. Vide ſupr. cap. 19.

b *In extremâ alteram*] Ita & Vlitt. 3. Sed Veneta & aliæ antiquiores addunt *magnam*. Rectius eſſet *claram*. Schol. Germ. *In ultimâ caudâ claram unam*. Eratoſth. Ἐπ' ἄκρας λαμπρὸν ἀ.

Ad

pede priore unam claram, in ventre claram unam, & infra alteram magnam: in lumbis unam, in posteriori genu unam, in pede posteriori unam claram. Ita omnino est stellarum XIX.

XXIV. *Virgo.*

VIRGO infra pedes Bootis collocata, capite posteriorem partem Leonis, dextra manu circulum Æquinoctialem tangit: [a] ac inferiorem partem corporis supra Corvum & Hydræ caudam habere perspicitur, [b] occidens capite prius quam cæteris membris. Hujus in capite est stella una obscura, in utrisque humeris singulæ, in utrisque pennis binæ, quarum una stella, quæ est in dextra penna ad humerum defixa, προτρυγητὴς vocatur. Præterea habet in utrisque manibus singulas stellas, quarum una quæ est in dextra manu, major & clarior; [c] ea cum spicis esse dicitur.

Ad CAP. XXIV.

a *Ac inferiorem partem*] *Ad inferiorem* Vlitt. 2. tertius, *at inferiorem* &c. Quod rectum est.

b *Occidens capite*] *A capite* Vlitt. 2.

c *Ea cum spicis esse dicitur*] Immo & *spica*

tur. In veste autem habet passim dispositas [d] stellas septem, & in utrisque pedibus singulas. Ita est omnino [e] stellarum XVIII.

XXV. *Scorpius.*

Hujus prior pars quæ Chelæ dicuntur, ita premuntur ab Æquinoctiali circulo, ut eum sustinere videantur. Ipse autem pedibus Ophiuchi, de quo supra diximus, subditus, extrema cauda circulum Hiemalem contingere videtur: neque longe est ab eo signo, quod pro hostia Centaurus ferre perspicitur. Occidit autem inclinato corpore, exoritur autem erectus à Chelis. Hic habet stellas in his, quæ Chelæ dicuntur, in unaquaque earum binas, ex quibus primæ sunt clariores: præterea habet [a] in fronte stellas tres, quarum media est clarissima, [b] in interscapilio tres, in ventre duas, in cauda quinque, in acumine ipso, quo percutere existimatur, duas. Ita est omnino stellarum XIX.

XXVI. *Sagittarius.*

SAGITTARIUS autem spectans ad occasum Centauri corpore figuratur, velut [a] mittere incipiens sagittas, à pedibus usque ad humeros in Hiemali circulo collocatus, ita ut caput solum ejus extra eum circulum, quem supra diximus, apparere videatur: cujus arcus Lacteo circulo medius dividitur. Ante pedes hujus est quædam corona stellis effecta, [b] de qua prius diximus. Hic præceps occidit,

spica dicitur. Vide Eratosth. Schol. German. Proclum, & Geminum.

d *Stellas septem*] *Sex* Vlitt. unus. Quod adstruunt German. Schol. & Eratosthenes.

e *Stellarum* XVIII.] MSS. 4. Vlitt. *stellarum* XIX. Quæ lectio rursus stabilitur ab Eratosthene & Germaniciano Scholiaste.

Ad CAP. XXV.

a *In fronte stellas tres*] Ita & Eratosthenes. Perperam, *in fronte duas* Schol. Germanici.

b *In interscapilio*] Etiam heic, ut & mox cap. 26. 27. &c. præpositionem ignorant. Vlitt. 4. Sed monitum hoc jam superius. Cæterum *in dorso* stellas istas collocat Schol. Germ. Vide supr. quæ ad cap. 1. à nobis dicta sunt.

Ad CAP. XXVI.

a *Mittere incipiens sagittas*] *Sagittam* MSS. 4.

b *De quâ prius diximus*] Forte *superius diximus*. Videl. lib. II. cap. 27. Sed nihil ut mutemus satius est. Infr. cap. 34. *Sirion appellant, de quo prius diximus.*

c In

dit, exoritur directus. Habet autem in capite stellas duas, in arcu duas, in sagitta unam, in dextro cubito unam, in manu priori unam, in ventre unam, in interscapilio duas, in cauda unam, in priori genu unam, in pede unam, [c] in inferiori genu unam, in poplite unam. Omnino est stellarum XV. Corona autem Centauri est stellarum VII.

XXVII. *Capricornus.*

CAPRICORNUS ad occasum spectans, & totus in Zodiaco circulo deformatus, cauda & toto corpore medius dividitur ab Hiemali circulo: suppositus Aquarii [a] manui sinistræ, occidit præceps, exoritur autem directus. Sed habet in naso stellam unam, infra cervices unam, in pectore duas, in priore pede unam, in priore eodem alte-

c *In inferiori genu*] Sine præpositione *inferiore genu* Vliet. 4.

Ad CAP. XXVII.

a *Manui sinistræ*] *Manu sinistrâ* MSS. 4. Putes scripsisse Hyginum, *manu si-ni-*

teram, in interſcapilio ſeptem, in ventre quinque, in cauda duas. Omnino [b] eſt ſtellarum viginti.

XXVIII. *Aquarius.*

AQUARIUS pedes habet in Hiemali circulo defixos, manum autem ſiniſtram uſque ad Capricorni porrigens tergus, dextra jubam Pegaſi [a] prope contingens, ſpectat ad exortus. Qui cum ita ſit figuratus, neceſſe eſt corpore eum prope reſupinato videri. Effuſio aquæ pervenit ad eum Piſcem, qui ſolitarius figuratur, de quo poſterius dicemus. Sed Aquarius & occidit & exoritur capite prius quam reliquis membris. Hic habet in capite ſtellas duas obſcuras, in utriſque humeris ſingulas magnas, in ſiniſtro cubito unam grandem, in manu priori unam, in utriſque mam-

niſtra. Maro Æn. 1. *Parce metu*. Conſule Technicos, & Gellium.

b *Eſt ſtellarum viginti*] Stellarum XXII. Venet. *Stellarum* XXVI. Vlitt. 4. & Scholiaſt. Germanici: Eratoſthenes XXIV.

Ad CAP. XXVIII.

a *Prope contingens*] *Conjungens* Vlitt. 2. Vide ſupr. cap. 16.

b *In*

mammis singulas obscuras, [b] in lumbo interiori unam, in utrisque genibus singulas, in dextro crure unam, in utrisque pedibus singulas. Omnino est stellarum quatuordecim. Effusio aquæ [c] cum aquario ipso est stellarum triginta. Sed in his omnibus prima & novissima clara.

XXIX. *Pisces.*

Horum alter Notius, alter Boreus appellatur, ideo quod unus eorum, qui Boreus dicitur, inter Æquinoctialem & Æstivum circulum sub Andromedæ brachio collocatus, & Arcticum polum spectans, constituitur: alter autem est in Zodiaco circulo extremo sub scapulis Equi non longe ab Æquinoctiali circulo collocatus, spectans

ad

b *In lumbo* &c.] Ante hæc verba insere illa ex Vlitt. 3. *Infra mammas singulas.* Eratosthenes: Ὑπὸ τὰς μαςοὺς ἑκατέρωθεν α΄. Schol. German. *Sub mammillis singulas.*

c *Cum aquario ipso*] Ex Vlitianis duo *aquali*, cæteri *aquili* exhibuerunt. Prius præfero. Intellige τὴν κάλπην, sive urnam, quam *aquimanarium* Jurisconsulti vocant. Schol. Germ. *Effusio vero aqua dextra lævaque fit stellis* xxxi. *Quarum duæ splendidæ sunt, cæteræ vero obscuræ.* Confer Cujac. Observ. Lib. x. 17.

Ad

ad occaſum. Hi piſces quibuſdam ſtellis [a] ut lineola ab Arietis pede primo conjunguntur: quorum inferior ante occidere & exoriri videtur. Habet autem ſtellas XVII. Et Boreus omnino XII. Conjunctio eorum habet [b] ad Aquilonem ſpectans ſtellas tres, ad alteram partem tres, ad exortum tres, in commiſſura tres. Omnino duodecim. Horum conjunctionem, quæ à pede Arietis primo notatur, Aratus Græce σύνδεσμον ὑπουράνιον, Cicero [c] Nodum cœleſtem dicit: qui utrique volunt ſignificare, eum nodum non ſolum piſcium, ſed etiam totius ſphæræ eſſe: quo enim loco circulus ab Arietis pede μεσημβρινὸς dicitur, qui meridiem ſignificet: & quo loco is circulus Meſembrinos conjungitur, & tranſit Æquinoctialem circulum, in ipſa conjunctione circulorum nodus Piſcium ſignificatur:

Ad CAP. XXIX.

a *Ut lineola*] Vide de illa lineola Scalig. ad Manil. p. 62.

b *Ad aquilonem ſpectans ſtellas tres*] Emenda ex Vlitt. 2. *Spectantes ſtellas tres.*

c *Nodum cœleſtem dixit*] Schol. German. *luteum alligamentum.* Fort. *cœleſtium.* Niſi mavis, *linteum* cum Grotio, quod λίνον vocet id Ptolemæus.

tur: quare eum non modo Piscium, sed etiam [d] cœlestium nodum appellaverunt.

XXX. *Pistrix*.

[a] PISTRIX à media cauda dividitur ab Hiemali circulo, spectans ad exortus, rostro prope posteriorem [b] Arietis pedem jungens: hujus priorem partem corporis, quæ spectat ad exortum, prope alluere flumen Eridanus videtur. Hæc occidit exorto Cancro & Leone: exoritur autem cum Tauro & Geminis. Sed habet [c] in extrema cau-

d *Cælestium nodum appellaverunt*] Vlitt. *Cælestium nodum rerum appellaverunt.* Legerunt in Arato veteres pæne omnes *συνδεσμον ἐπουράνιον.* Sed Grotius *συνδεσμον ὑπουράνιον* legendum docet not. ad Imag. pag. 52. Atque ita editum à Londinatibus pag. 32. *Καὶ τὰ μὲν εἷς ἀστὴρ ἐπέχει καλός τε μέγας τε, Ὅν ῥά τε καὶ συνδεσμον ὑπουράνιον καλέουσιν.* Theo: *Εἷς ἀστήρ ἐστιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν οὐραίων, ὅστις ὥσπερ συνδεῖ ἀμφοτέρους, ὃν καλοῦσιν οὐραῖον δεσμόν.*

Ad CAP. XXX.

a *Pistrix*] *Cetus* est Schol. Germ. ut κῆτος Eratostheni. Vide annot. ad Mythol. cap. 273.

b *Arietis pedem jungens*] *Conjungens* unus Vlitt. Frustra *tangens* malebat vir doctus. Infr. cap. 34. *Pedem dextrum Orionis pane capite suo conjungens.*

c *In extrema cauda stellas duas obscuras*]

cauda stellas duas obscuras, ab eo loco usque ad reliqui [d] corporis curvaturam quinque; sub ventre sex. [e] omnino sunt tredecim.

XXXI. *Eridanus.*

ERIDANUS à sinistro pede profectus Orionis, & perveniens usque ad Pistricem, rursum diffunditur ad Leporis pedes, & protinus ad Arcticum circulum tendit. Hujus figurationem Hiemalis circulus dividit ab eo loco, quo prope conjungitur Ceto. Hic Scorpione & Sagittario exorto occidere: exoriri autem cum Geminis & Cancro videtur. Habet stellas in prima curvatura tres, in secunda tres, [a] item in tertia [b] usque ad novissimam septem. Omnino stellarum est tredecim.

XXXII. *Lepus.*

ras] Schol. Germ. *In cauda extremo claras duas.* Verius, quam Hyginus, ait Grotius in not. ad Imag. pag. 65. De quo valde dubito. Nam cum Hygino Eratosth. cap. 36. Ἐπὶ τ̃ οὐρᾶς β. ἀμαυρούς.

d *Corporis curvaturam*] *Gibbum* vocat Germ. Schol. Κύρτωμα Eratosthenes.

e *Omnino sunt tredecim*] Τὸ *sunt* nullus ex codicibus Vlitianis agnoscit.

Ad CAP. XXXI.

a *Item in tertiâ*] Τὸ *item* abest à Vlitt. 2.

b *Usque ad novissimam*] Vlitianorum unus,

XXXII. *Lepus.*

Lepus autem infra ſiniſtrum pedem Orionis per Hiemalem circulum fugiens, & ab eo inferiori parte corporis diviſus, occidit Sagittario exorto, oritur cum Leone. Habet autem ſtellas in utriſque auribus ſingulas, in corpore paſſim diſpoſitas duas, in pedibus prioribus ſingulas. ita ſunt omnino ſex.

XXXIII. *Orion.*

Hunc à zona & reliquo corpore Æquinoctialis circulus

unus, *uſque ad noviſſima.* Quod haud ſpreverim. Eratoſthenes: Ἐπὶ τῆς τρίτης ἕως τοῦ ἐσχάτου ζ΄. οὓς φασιν εἶναι τὰ στόματα τοῦ Νείλου. Τοὺς πάντας ιδ΄. Nimirum in capite Nili unam collocavit, quam omiſit Hyginus. Scholiaſtes Germanici mirificè heic eſt interpolatus: *Habet*, inquit, *ſtellas in priflexu quatuor, in ſecundo tres, in tertio tres, uſque ad noviſſimam ſeptem, quas dicunt in ore Nili fluvii eſſe. Sunt omnes* XVII. Emendo ex Hygino & Eratoſthene, *in ſecundo tres, in tertio uſque ad noviſſima ſeptem, quas dicunt ora Nili fluvii eſſe. Sunt omnes* XIV. Fruſtra heic eſt Grotius in notis ad Imag. pag. 67.

Ad

lus dividit, cum Tauro decertantem collocatum, dextra manu clavam tenentem, & incinctum ense spectantem ad occasum, & occidentem exortâ Scorpionis posteriori parte, & Sagittario exoriente, cum Cancro autem toto corpore pariter exsurgentem. Hic habet in capite stellas tres claras, in utrisque humeris singulas, in dextro cubito obscuram unam, in manu similem unam, in zona tres, in eo quo gladius ejus deformatur, tres obscuras, in utrisque genibus singulas claras, in pedibus singulas. omnino XVII.

XXXIV. *Canis.*

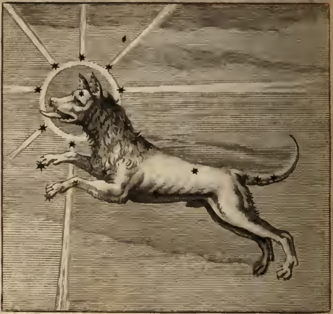
CANIS Leporem [a] fugientem persequens, posterioribus pedibus dividitur ab Hiemali circulo, pedem dextrum Orionis pene suo capite [b] contingens, capite ad occa-

Ad CAP. XXXIV.

a *Fugientem persequens*] *Consequens* edd. vetust. Sed Vlitt. 2. *prosequens.*

b *Contingens*] *Conjungens* est in 3. Vlitt. & utroque Morelliano.

 c *Qua*

casum spectans, sed caput ad Æquinoctialem circulum tendit: occidens oriente Sagittario, exoriens autem cum Cancro. Hic Canis habet in lingua stellam unam, [e] quæ Canis appellatur: in capite autem alteram, quam nonnulli Sirion appellant, de quo prius diximus. Præterea habet in utrisque auribus singulas stellas obscuras, in pectore duas, in pede priore tres, in interscapilio tres: in sinistro lumbo unam, in pede posteriori unam, in pede dextro unam, in cauda quatuor. omnino viginti.

XXXV. Προκύων.

Hic in Lacteo circulo defixus, pedibus Æquinoctialem circulum tangit. Spectat ad occasum, ut inter Geminos & Cancrum constitutus: qui quod ante majorem Canem exoritur, προκύων est appellatus. Hic autem occidit

[e] *Quæ tanis*] Vlitt. 2. *Quæ stella canis* &c. Vide supr. Lib. 11. cap. 35.

dit exorto Capricorno, exoritur cum Leone. Sed omnino est stellarum trium.

XXXVI. *Argo.*

Hujus puppis Hiemalem circulum & majoris Canis caudam contingens inferiore parte, novissime navis inclinata Antarcticum circulum tangit. Occidens Sagittario & Capricorno exorto ut in mari collocata, exoriens autem cum Virgine & Chelis. Hæc habet in puppi ad singula gubernacula, ad primum stellas quinque, ad alterum quatuor, circum carinam quinque, & [a] sub rejectu quinque, ad malum IV. Ita tota est stellarum viginti trium.

Ad CAP. XXXVI.

a *Sub rejectu*] Ita & Vlitt. 3. vulgo editi, *rejectum*. Unde *retinaculum* facit vir doctus ad Eratosthenem. *Retectum* volebat Grotius, quod *κατάστρωμα* Eratosthenes & Germ. Scholiastes appellant. Sed vulgatum *rejectum* à se defendi in curis secundis de militiâ navali ait Schefferus. Præstat ergo *ἐπέχειν*, donec illæ prodeant.

trium. Quæ quare non ſit tota in mundo collocata, prius diximus.

XXXVII. [a] *Centaurus.*

Hic ita figuratur, ut in Antarctico circulo niti pedibus, humeris Hiemalem ſuſtinere videatur: capite prope [b] caudam Hydræ contingens, hoſtiam dextra manu tenens ſupinam, quæ pedibus & extremo ore circulum Hiemalem tangit, inter eum & Antarcticum orbem collocata. Centauri autem crura à reliquo corpore dividit circulus qui Lacteus vocatur. Hic ſpectans ad ortus ſignorum, totus occidit Aquario & Piſcibus exortis. oritur au-

Ad CAP. XXXVII.

a *Centaurus*] Hic Chiron exiſtimatur à nonnullis, ut retulit Lib. II. cap. 38. At Chiron Saturni & Phillyræ erat filius, qui inde Phillyrides à poetis dicitur. Propert. Lib. II. el. I. *Tarda Philoctetæ ſanavit crura Machaon, Phœnicis Chiron lumina Phillyrides.* Perperam ergo in Vett. edd. lemma hujus capitis habet *Phillyris.*

b *Caudam Hydræ contingens*] *Conjungens* Veneta cum aliis antiquioribus, quomodo & ſuos codices habere teſtatur Morellius. Nec aliter in ſuis Vlitius invenit.

c *Omni-*

autem cum Scorpione & Sagittario. Habet autem ſtellas ſupra caput tres obſcuras, in utriſque humeris ſingulas claras, in cubito ſiniſtro unam, in manu unam, in medio pectore equino unam, in prioribus poplitibus utriſque ſingulas, in interſcapilio quatuor, in ventre duas claras, in cauda tres, in lumbo equino unam, in genibus poſterioribus ſingulas, in poplitibus ſingulas. [c] Omnino ſunt XXIII. Hoſtia autem habet in cauda ſtellas duas, in pede de poſterioribus primo unam, & inter utroſque pedes unam, in interſcapilio unam claram, & in priore parte pedum unam, infra alteram: in capite tres diſpoſitas. Omnino ſunt numero decem.

XXXVIII. *Ara.*

[a] ARA propter Antarcticum circulum tangens inter Hoſtiæ

c *Omnino ſunt* XXIII.] XXIV. Veneta & antiquiores aliæ cum MSS. 2. ex Vlitianis, Κδ'. etiam Eratoſthenes.

Ad CAP. XXXVIII.

a *Ara propter*] Ita & Vlitt. 2. Sed totidem *ara prope.* Quod præferam.

 b In

ſtiæ caput & Scorpionis caudam extremam collocatur, occidens Arietis exortu, exoriens cum Capricorno. Hæc habet [b] in ſummo cacumine circuli ubi formatur, ſtellas duas, [c] & in imo altaris duas. Et ita eſt omnino ſtellarum quatuor.

XXXIX. *Hydra.*

HYDRA trium ſignorum longitudinem occupans, Cancri, Leonis [a] & Virginis, inter æquinoctialem & Hiemalem circulum collocatur, ita tamen, ut caput ejus contendens ad ſignum id, quod προκύων vocatur, & totius Hydræ

b *In cacumine circuli ubi formatur*] Hoc non capio; nec quid MSS. velint, in quibus *qui* vel *quid formatur*. Schol. Germ. *In ſuperficie, in qua pruna fuiſſe dicuntur*. Eratoſth. Ἐπὶ τῆς ἐσχαρίδος.

c *Et in imo altaris duas*] Ita & unus de Vlitianis. Reliqui *alteras duas*. Nempe ἐπὶ τῆς βάσεως, ut eſt apud Eratoſthenem. Corrige ergo Scholiaſten Germanici, qui corruptè, *duas in vaſe ejus*. Scrib. *in baſi ejus*. Οἱ ό. Deuteron. XII. 27. Περὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.

Ad CAP. XXXIX.

a *Et virginis*] Copulam nullus ex Vlitt. agnoſcit.

b *Uſque*

dræ prope quarta pars inter Æſtivum & Æquinoctialem circulum videatur. Cauda autem extrema pene Centauri caput tegens, ſuſtinet in dorſo Corvum, roſtro corpus ejus tundentem, & toto corpore ad Cratera tendentem: qui ſatis longo diſſidente intervallo, prope inter Leonem & Virginem conſtitutus videtur, inclinatior ad caput Hydræ, quæ occidit Aquario & Piſcibus exortis: oritur autem cum his ſignis, de quibus ſupra diximus. Habet autem in capite ſtellas tres, in prima à capite curvatura, ſex, ſed earum noviſſimam claram: in ſecunda curvatura tres, in tertia quatuor, in quarta duas, in quinta [b] uſque ad caudam novem, omnes obſcuras: ita fiunt numero vigintiſeptem. Corvus autem habet [c] in gutture ſtellam unam, in pennis duas, [d] infra pennam caudam verſus duas,

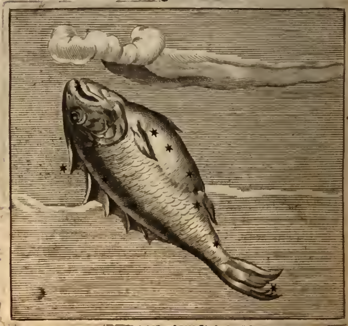
b *Uſque ad caudam novem*] Ita & Vlitt. 3. Sed Veneta cum antiquioribus *octo*. Atque ita etiam German. Scholiaſtes. Morellianam tamen lectionem ſtabilit Eratoſthenes, cujus verba ſunt: Ἀπὸ τῆς ε΄. καμπῆς μέχρι τῆς κέρκυ θ΄. Corrige, ἐπὶ τῆς &c.

c *In gutture*] Ἐπὶ τ̃ ῥύγχυς Eratoſthenes.

d *Infra pennam caudam verſus*] Obſeu-

duas, in utrisque pedibus singulas: omnino septem. Supra primam à capite curvaturam Crater positus habet [e] in labris stellas duas, infra autem ansas duas obscuras, in medio Cratere duas, ad fundum duas. [f] Omnino sunt octo.

XL. *Piscis Notius.*

Piscis autem qui Notius dicitur, inter Hiemalem & antarcticum circulum media regione collocatus, spectare ad exortum videtur, inter Aquarium & Capricornum, [a] ore excipiens aquam quæ funditur ab Aquario. Hic occi-

scurè dictum. Clarius Eratosthenes, ἐπὶ τ ὀρθοπυγίῳ. German. Schol. *In caudâ.*

e *In labris*] *Labis* suspicabatur Grotius, hoc est, λαβαῖς, *ansis*. Perperam. *In labris* est ἐπὶ τ χείλους Eratosthenis.

f *Omnino sunt octo*] Decem Vlitt. 2. cum Schol. Germanici. Sex numerat Eratosthenes, omittens illas duas, quas infra ansas collocat Hyginus. Tanta veterum in his numeris discrepantia est.

Ad CAP. XL.

a *Ore excipiens aquam* &c.] Τ' ἀνὰ τὸ στόμα τ ὑδροχόου, ut est apud Geminum pag. 45. Confer Scalig. ad Manil. p. 62.

b *Ad*

occidit oriente Cancro, exoritur autem cum Piſcibus. Sed eſt ſtellarum omnino duodecim.

Quæ ad figurationem ſiderum pertinent, [b] ad hunc finem nobis erunt dicta, reliqua protinus dicemus.

De quinque circulorum inter corpora cœleſtia notatione, & Planetis.

LIBER QUARTUS.

I.

QUONIAM in initio ſphæræ circuli quinque quomodo efficerentur oſtendimus, neque eos [a] corpore ſiderum notavimus: & ſi duo noviſſimi nihil ad Solis curſum pertinent, hoc eſt Arcticos & Antarcticos, de mediis tribus dicemus. Sed quoniam Aratus quatuor circulis ſphæram

b *Ad hunc finem*] Vlitt. unus ἀρχαῖ-κῶς, *ad hanc finem*.

Ad Lib. IV. Cap. I.

a *Corpore ſiderum notavimus*] Ita & Vlitt.

ram plurimum valere dicit, neque eorum aperte quenquam demonstrat, voluntatem nostram apertius ostendemus. Et quemadmodum [b] in initio fecimus, [c] à Boreo polo dicemus.

IGITUR Æstivum circulum unum de quatuor esse dicemus, qui θερινὸς τροπικὸς vocatur, quo circulo [d] æstatem confici demonstravimus: & si non nemo dubitat, quare non utrique circuli, hoc est Æstivus & Hiemalis, uno nomine appellentur, ideo quod quem nos Æstivum diximus, nonnullis Hiemalis fiat: & quo circulo hiemem effici diximus, eo circulo aliis æstas sit. Qui si voluerint intelligere id ad nostram collocationem mundi esse demonstratum, qui inter Æstivum circulum & Arcticum sumus constituti, non ad illorum sphæram, qui ab Hiemali circulo Antarcticum habitantes, nobis Antipodes dicuntur, facilius ad nostram accesserint voluntatem. Si quis enim voluerit eorum quos Antipodas diximus, quod inferiore à nobis circulo constituti videntur, sphæram facere, non immerito nostrum Hiemalem sibi Æstivum circulum finxerit: aut [e] si quis scriptor eorum mentionem faciens, obscure voluerit Antipodas demonstrare, & dixerit, quibus in Capricorno æstas summa, aut in Cancro hiems maxima fiat, [f] non imperita ratione acutissime dixisse videbitur. quodcunque enim nostris circulis contrarium dixerit, id illis erit rectum. Sed ne longiore sermone præter consuetudinem utamur, ad inceptum revertamur.

II. In

Vlitt. 3. Sed Veneta & aliæ vetustiores *innotavimus*; unde *annotavimus* facit Schefferus.

b *In initio*] Præpositionem heic ignorant Vlitt. 3.

c *A boreo polo dicemus*] Ita quidem etiam 3. Vlitt. Sed Veneta aliæque, *à boreo polo sumemus exordium.* An scripserat *ducemus exordium?* Supr. Lib. III. cap. I. *Igitur incipiemus à polo boreo protinus dicere.* Non ideo tamen Latine dicas, *à boreo polo dicemus.*

d *Æstatem confici*] Vlitt. unus *confieri*, alius *effici. Confieri* etiam alter ex Morellianis.

e *Si quis scriptor eorum*] Ita & Vlitt. 2. at unus *scripto eorum.*

f *Non imperitâ ratione*] *Nec imperitâ* Vlitt. 2. Ergo *nec* posuit pro *non*, ut cum *nec opinus*, *nec opinatus* & similia dicimus? Forte transpositio facta est, ut fuerit manus auctoris, *acutissimè nec imperitâ ratione* &c.

Ad

II.

IN ÆSTIVO circulo, de quo primum dicere instituimus, hæc signa sive partes eorum perspiciuntur: Capita Geminorum, Aurigæ genu utrumque, Persei crus, & humerus sinister. Andromeda autem à pectore, sed manu sinistra, dividitur. Atque ita evenit, ut caput ejus cum toto pectore & manu dextra videatur esse inter Æstivum & Æquinoctialem circulum: reliquum autem corpus inter Æstivum & Arcticum finem. Præterea in eodem Æstivo circulo pedes equi Pegasi positi videntur, [a] & caput à reliquo corpore dividitur Oloris, & alæ sinisterioris ut volantis pars non magna. Ophiuchus humeris ut circulum sustinere videtur. Virgo prope contingens à capite, inter hunc & Æquinoctialem circulum collocata est, ut fulgens ad Austrum. Leo à pectore ad lumbos dividitur, ut caput ejus & corporis superior à cruribus pars, inter hunc & Arcticum circulum videatur: inferior autem pars [b] inter Æstivum & Æquinoctialem circulum. Cancer autem sic dividitur medius, ut inter duos oculos ejus circulus trajectus existimetur. In his signis, & hoc, ut ante diximus, circulo cum vehitur Sol, evenit ut nobis qui hac inclinatione mundi utimur, sint diei de partibus octo partes quinque, noctis autem tres. Neque ita tamen ut ex horologiis, sed ex sphæræ ratione. Cum enim sphæram ita constitueris, ut circulus is, qui Arcticus vocatur, semper appareat, nunquam autem Antarcticus exoriatur, [d] atque ita sphæra est constituta: si voles Æstivum circulum dividere in partes octo, ex his invenies partes quinque in sphæra apparere, tres autem infra tanquam sub terra esse.

AT

Ad CAP. II.

a *Et caput à reliquo corpore*] *Sed caput* Vlitt. unus. Et mox, *hunc circulum sustinere.*

b *Prope contingens à capite*] Lege cum Vlitt. 2. *Prope hunc conjungens capite.* Vide supr. Lib. III. cap. 16.

c *Inter æstivum & æquinoctialem circulum*] Dele postremam vocem cum Vlitt. 3. & mox *duos* ante τὸ *oculos.*

d *Atque ita sphæra est constituta*] Dele τὸ *est* ex auctoritate 3. Vlitt. & dein sic distingue: *Atque ita sphærâ constitutâ, si voles* &c.

e *St*

AT ALIQUIS dixerit, cur ſphæræ circulos dividamus in partes octo, potius quam duodecim, aut quot libuerit alias partes? Hic non ſphæram, ſed ſe fallere hac ratione invenietur fere. [e] Si enim ita fecerit ex æſtivo circulo partes duodecim, ex his partes ſeptem, & dimidium partis apparere; quatuor autem & dimidium ſub terra inveniet eſſe. Itaque evenit, ut cum ad ſeptem partes addita dimidia ſit, ſimili ratione ad partes quatuor accedat pars dimidia, & fiant ſupra terram partes ſeptem, & dimidium partis: reliquum autem ſub terra, quod eſt partes quatuor & dimidium. Igitur oportet intelligere, ut non [f] in minutis partibus & dimidiis fiat, ſed certis numeris conficiatur, ut evenit in partibus octo. Præterea quoniam ſphæra diviſa in partes triginta, evenit ut ab æſtivo ad Hiemalem ſint partes octo: nimirum certe eos circulos dividemus in partes octo. Præterea quoniam ab æſtivo circulo ad Æquinoctialem ſunt partes quatuor de XXX. & rurſus ab Æquinoctiali circulo ad Hiemalem de partibus triginta partes quatuor, & ita nihilominus Æquinoctialis ipſe per ſe circulus medius dividitur, ut dimidia pars ejus ſit ſub terra, de partibus octo partes quatuor, & totidem ſupra, & tota ratio ad octavam partem perveniat: non dubium eſt, quin recte dividatur in partes octo. Præterea cum Sol per hos circulos currens iter annuum conficere videatur, & ab omnium ſignorum octava parte, ut poſterius dicemus, incipiat exoriri, ut ad aliud ſignum tranſeat, neque ulla alia parte ſigni utatur, recte [g] ipſi quinque circuli dividuntur in partes octo. Præterea cum ſeptem ſidera ad eundem ſtatum revertantur, ut quibuſdam placuit, ut cujuſmodi dies hodiernus fuerit in Solis aut Lunæ tempeſtate, ejuſdem modi octavo anno ſit futurus, vere ſphæra quoque dividetur in partes octo. Præterea cum

e *Si enim ita fecerit*] Tò *ita* ignorant Vlitt. 2. Cæterum pro illo in fine præcedentis periodi *invenietur*, vulgati exhibent, *invenietur porro arbitror*. Sed illud *arbitror* non agnoſcunt 3. Vlitt. qui & pro *porro* exhibent *fero* vel *ferè*. Id quod monendum mihi duxi propter Cl. Schefferum, qui vulgatis lectionibus fere ubique propemodum temerè propugnat.

f *In minutis partibus*] Vlitt. 2. *imminutis partibus*.

g *Ipſi quinque circuli*] Vlitt. unus. *Ipſi quoque circuli*.

h Ut

cum videamus octavo quoque die ejusdem sideris horam primam, aut quamlibet denique esse, [h] ut cujus hodie fuerit hora prima, ejusdem octavam quoque futuram: verissimum est ipsam quoque sphæram mundi, unde horæ sumuntur, dividi in partes octo. Sed ne reliqua prætermittamus in hoc occupati, ad propositum revertamur.

III.

SECUNDUS ab Æstivo Æquinoctialis est circulus, in quo hæc signa & partes eorum perspici possunt: Aries totus omnibus pedibus innixus videtur.

Hunc autem Aratus omnium siderum celerrimum esse demonstrat, etiam minori Arcto, quæ brevi spacio vertitur: [a] præstare id quod velit esse sic poterimus vel facillime intelligere. Cum sit enim maximus circulus Æquinoctialis in sphæra, [b] in eoque Aries ut affixus videatur, quomodocunque fuerint figuræ corporum collocatæ, ut ad eundem locum perveniant, necesse est semel verti sphæram. Quod cum fiat, & Aries in maximo circulo, & eodem tempore ad locum quo reliqua sidera perveniant, necesse est eum celerrimum dici. Sed nos [c] ad circuli effectionem veniemus, & reliqua dicemus. In eodem Tauri genua ut fixa perspiciuntur, etsi nonnulli ita finxere, ut uno genu, hoc est dextro nixus, sinistro [d] prope contingere videatur: de hoc in medio relinquemus. Sed in eodem circulo zona Orionis, ut ipso circulo præcinctus existimetur. Hydra flexu à capite primo, ut cervicibus erectis Cancrum contingere videatur: & ex inferiore corpore Hydræ Crater cum Corvo velut fixus esse circulo conspicitur. Item paucæ stellæ Chelarum, eodem adjunguntur. Ophiu-

h *Ut cujus hodie fuerit hora &c.*] Sententia flagitat, *& cujus* &c.

Ad CAP. III.

a *Præstare id quod velit esse*] Vlitt. unus, *quid velit esse*. Quod probo. Sed distinguendum cum Veneta, *etiam minori arcto, quæ brevi spatio vertitur, præstare. Id quid velit esse* &c. Τί ἂν θέλοι τῦτο εἶναι, ut loquitur Lucas Digesti cap. II. vers. 2.

b *In eoque aries &c.*] *Inque eo aries* Vlitt. 3. Mox lege, *quo reliqua sidera perveniat*.

c *Ad circuli effectionem*] *Definitionem* Vlitt. 2. & alter Morellianus.

d *Prope contingere videatur*] Vlitt. 2. & Veneta, *prope pede contingere*.

Ophiuchi genua eodem circulo à reliquo corpore dividuntur. Aquila sinisteriore penna pene contingens figurata est. Eodemque circulo caput Pegasi cum cervicibus nititur. His corporibus signorum Æquinoctialis circulus finitur. Quo Sol cum pervenit, bis uno anno conficit æquinoctium, hoc est in Ariete & Chelis: in hac enim parte sphæræ & ver & autumnus [e] confici existimatur: ita ut ver sit in Ariete, autumnus in priore parte Scorpionis, quod signum nonnulli Libram dixerunt. Per hunc circulum transiens Sol ab Ariete ad Chelas, efficit sex mensium diem his locis, qui intra Arcticum videntur orbem: noctem autem his qui Antarctico circulo sunt clausi: quare magis his locis nemo potest durare. Et rursus ab Autumno usque ad ver, hoc est à Chelis usque ad Arietem perveniens, efficit his locis, sex mensibus perpetuis diem, in quibus ante noctem demonstravimus: è contrario autem noctem his qui Boreo polo sunt proximi: sed de hoc ante diximus: neque enim mirum est. [f] hac collocatione sphæræ id evenire. Erecto enim Boreo polo neque unquam occidente evenit, ut corpora quoque, quæ ei proxima sunt circulo, sero occidere videantur. Id ex hoc intelligere licebit: Cum in his partibus sphæræ habitetur, quæ pars est ab Æstivo circulo ad orbem, qui Arcticos vocatur, & de Arctico circulo, hoc est de duabus Ursis & Dracone, caput Draconis maxime niti ipso circulo videatur, ita ut is qui Engonasin vocatur, [g] inter Æstivum & Arcticum locatus, caput Draconis premere intelligatur: quicunque, ut ante diximus, ad ipsum caput Draconis habitant, ita longo die utuntur, ut ne tertia quidem horæ pars in unaquaque nocte his obtingat. Itaque Aratus ait:

> Κείνη που κεφαλὴ τῇ νίσσεται, ἧχί περ ἄκραι
> Μίσγονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλῃσι.

[h] Item

e *Confici existimatur*] *Conficeri* Vlitt. 3. Etiam supr. cap. 1. *æstatem conficeri* pro *conficci* unus habebat.

f *Hac collatione sphæra*] Lege, *collocatione* cum edd. Vett. & Vlitt. 3. Supr. cap. 1. *Ad nostram collocationem mundi.*

g *Inter æstivum & arcticum locatus*] *Collocatus* Vlitt. 2.

h *Item*

[h] Item Cicero dicit:

Quod caput hic paulum sese subitoque recondit,
Ortus ubi atque obitus parte admiscentur in una.

De hoc [i] Homerus quoque in Odyssea ita brevem noctem esse dicit, ut pastores cum alii exigant, alii reducant pecus, possit alius alium audire, cum unus propter noctem pecus reducat, alter propter lucem exigat: sed nos ad propositum revertamur.

IV.

TERTIUS ab Æstivo circulo qui Hiemalis vocatur, his corporibus & eorum partibus finitur: nam medium Capricornum dividens & pedes Aquarii, per caudam Pistricis ut trajectus videtur. Dividit etiam Leporem fugientem à cruribus, & quadam parte corporis, & Canis sequentis pedes & Navis ipsius puppim, Centaurique cervices à reliquo corpore dividit. Scorpionis extrema cauda, [a] quod acumen vocatur, eodem circulo conjungitur. Sagittarii arcus eodem orbe deformatur. Hujus orbis infra terram sunt de partibus octo partes quinque, supra terram autem tres. [b] Itaque fit brevior dies nocte, ut ante demonstravimus.

V.

QUARTUM circulum Zodiacum esse Aratus demonstrat, de quo ante diximus, & posterius dicemus. Sed Aratus non, ut reliqui astrologi, ab Ariete duodecim signa demonstrat, hoc est vere incipiente: sed à Cancro, hoc est ipsa æstate. Nos autem (quoniam ab Ariete incipi-

h *Item Cicero dicit*] *Idem* Vlitt. 2. & mox, *Quo caput* &c. Patricius & vulgati codices Ciceronis, *Hoc caput* &c. Pro *paulum* vir doctus rescripserat in libro Heinsiano *pandit*.

i *Homerus quoque in Odyssea*] In K videlicet vers. 82. Ὅθι ποιμένα ποιμὴν ἠπύει εἰσελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει. Vide ibi Scholiasten anonymum, & Eustath. pag. 384. ed. Bas. Theo in Aratum p. 12. ed. Lond. Ὁ δ' ... ἔχων φησὶν, ὡς ἐγγὺς τὸ ὁρίζοντα μίξις ἀμφοτέρων γίνεται, ὡς ὁ Ὅμηρος, Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι &c. Versus iste 86. est libri modo laudati in Odysseâ.

Ad CAP. IV.

a *Quod acumen vocatur*] Supr. Lib. III. cap. 25. *In acumine ipso, quo percutere existimatur.*

b *Itaque fit brevior*] Sic & Vlitt. 3. Vett. Cod. *It brevior*, &c.

pimus) ita protinus dicemus. In hoc enim circulo ſic duodecim ſigna figurantur: Aries, Taurus, Gemini: in his tribus ſignis ver demonſtratur, & æquinoctium vernum. Cancer, Leo, Virgo: in his ſignis maxime æſtas conficitur: ſed ſol incipit à Virgine jam tranſire ad æquinoctium autumnale. Chelæ, Scorpius, Sagittarius: in his tribus ſignis autumnus efficitur & æquinoctium autumnale. Capricornus, Aquarius, Piſces: in his tribus ſignis ſol [a] hiemem conficere demonſtratur. [b] Etſi nulla ſunt ſigna XII. ſed XI. ideo quod Scorpio magnitudine ſui corporis duorum locum occupat ſignorum, è quibus prior pars Chelæ, reliqua autem Scorpio vocatur. Priores enim [c] aſtronomici, cum omnes res ad duodecim partes revocarent, ut menſes, & horas, & latitudinem ſignorum: itaque & ſigna, per quæ res omnes ſignificantur, duodecim voluerunt eſſe.

VI.

SED quoniam ſeptem circulis in procœmio propoſitis, de quatuor circulis mentionem fecimus, ne ſeptem ex ordine demonſtratis, aliquid à nobis obſcurius dictum videatur, [a] de ſeptem ſuperant tres, Arcticus, Antarcticus, & ille qui Lacteus vocatur. Itaque de his dicere incipiemus. Arcticon igitur orbem ſuſtinet caput Draconis cum reliqua corporis parte. Cepheus autem pectore ſuo circulum jungit. Eodem orbe nituntur & pedes majoris Urſæ, præterea ſedile Caſſiepeiæ cum pedibus ejus [b] nititur ipſi circulo, [c] ſiniſtro pede, genuque dextro, & pedis

Ad CAP. V.

a *Hiemem conficere demonſtratur*] *Tranſigere* 3. de Vlitt. quomodo & in ſuis Morellius invenit.

b *Etſi nulla ſunt ſigna* &c.] Vlitt. 3. *Etſi nonnulla ſunt* XII. *ſigna.* Forte, *nonnullis non ſunt* &c. Sed nihil mutare præſtat. *Nulla ſunt ſigna*, pro *non ſunt*, ſatis Latinè dictum eſt.

c *Aſtronomici*] Ita & Vlitt, unus. Vett. edd. *Aſtrologi.*

Ad CAP. VI.

a *De ſeptem ſuperant tres*] Lege cum Vlitt. 2. *Sed de ſeptem ſuperant tres, Arcticus, Antarcticus, & ille, qui Lacteus vocatur, itaque de his dicere incipiemus.* Ita diſtinguendum eſt.

b *Nititur ipſi circulo*] Rectius procul dubio eſt *ipſo circulo*, quod in Vlitianorum uno fuit.

c *Siniſtro pede genuque dextro*] Longe aliter Veneta aliæque antiquiores. *& in*

dis prioribus digitis ejus qui Engonasin vocatur: & manus sinistra [d] Bootis exteriori parte circuli pervenit conjuncta. Ad Antarcticon autem circulum pervenit extrema navis Argo, pedesque Centauri posteriores adjunguntur: priores autem prope contingere, & Ara videtur prope affixa: Eridanique fluminis extrema significatio.

VII.

RELIQUUM est nobis definire quem supra Lacteum orbem demonstravimus. Ipse enim dividit Oloris extremam sinistram pennam, quæ extra Æstivum pervenit finem. Præterea transit manum dextram Persei, & ab humero sinistro Aurigæ perveniens sub manum ejus dextram, & Geminorum genua, & pedes ejus signi quod προκύων vocatur. [a] Hic dividens Æquinoctialem & Æstivum circulum, tangit extremum finem mali, qui in Argo nave defixus videtur: deinde rursus revertens, genua Centauri dividit à reliquo corpore, & extremam caudam terminat Scorpionis, & arcum medium Sagittarii, & Aquilæ dimidiam partem, per ejus transiens pennas.

VIII.

QUONIAM [a] de hujusce rebus exposuimus ordine, mundi rationem, & quemadmodum moveatur, protinus dicemus: & in duodecim signorum exortu ea quæ deinde corpora consequantur, & quæ perveniant ad occasum. Convenit nobis mundum ab exortu ad occasum verti, ideo quod videmus stellas exorientes ad occidentem converti. Sic enim primum poterimus scire, qui sint exortus,

& de dextro pede genuque sinistro. Notat & Morellius aliter legi, *extremo pede genuque sinistro.* Vlitt. 2. *Et dextro plano genuque sinistro* &c. Putes velle, *& dextra planta* &c.

d *Bootis*] *Booti* Vlitt. 2. & mox *pene contingere*, pro *prope contingere.*

Ad CAP. VII.

a *Hic dividens*] Rectius *hinc dividens* Vlitt. 2.

b *Qui in Argo nave*] Præpositio exulat à 2. Vlitt.

Ad CAP. VIII.

a *De hujusce rebus*] Fateor ita prætulisse etiam 2. Vlitt. Præferam tamen *hisce rebus*, quod in Vett. edd, visitur.

tus, & qui occasus. Si enim nostrum aliquis astiterit contra exorientem, necesse est Arctos nobis à sinistris partibus esse. Cum id ita fiat, illud quoque necesse est, ut omnia à dextris partibus exorta, in sinistris occidere videantur, de quo & ante diximus. Igitur cum videamus stellas exoriri & occidere, necesse est mundum quoque cum stellis verti. Sed nonnulli ajunt nihilominus id evenire posse, [b] ut si stante mundo, stellæ exoriantur & occidant, quod fieri non potest. Si enim stellæ vagæ feruntur, neque mundus ipse vertitur, non possunt corpora stellis figurata incolumia [c] & certa permanere. Illud enim videmus, in toto mundo stellas erraticas esse quinque, neque horum cursum quenquam posse definire: Aratum ipsum negare, se difficiles eorum cursus interpretari posse. Quomodo igitur cum quinque stellas nemo possit observare, tot millia quisquam possit pervidere, nisi qui [d] permittat, hic cursus stellarum posse esse, & nihilominus figuras corporum permanere: quod si non est, tota sphæra ad irritum revocabitur. Quicunque enim sphæram fecerit, non poterit efficere, ut sphæra stante nihilominus stellæ versentur. Illud etiam videmus in extrema cauda Draconis, stellam esse quæ in se vertatur, & in eodem loco constet. Quod si omnes stellæ vagæ feruntur, hanc quoque loco moveri necesse est, quod non evenit. Igitur necesse est mundum quoque, non stellas verti.

IX.

Quoniam ostendimus mundum cum stellis potius quam stellas per se verti, nunc reliqua dicemus. Cum enim traditum sit nobis, prius noctem quam diem fieri, noctem dicemus umbram terræ esse, eamque obstare lumini solis. Et si nonnulli [a] dixerunt in solis cursu evenire, ut cum

b *Ut si stante mundo*] Ita & Veneta. Sed τὸ *ut* ab uno Vlitt. abest. Ego potius τὸ *si* exturbem.

c *Et certa permanere*] *Aut certa* Vlitt. 2.

d *Permittat, hic cursus stellarum*] Lege cum Vlitt. 3. *Permittat hoc, cursu stellarum posse nihilominus figuras* &c.

Ad CAP. IX.

a *Dixerunt in solis cursu* &c.] Clar. Schefferus. *id solis occasu evenire*. Puto rectius fore, *id solis cursu evenire*. *& cum*

cum pervenerit ad eum locum, ubi occidere dicatur, ibi montium magnitudine à nobis lumen averti ſolis, [b] & ita noctem videri: quod ſi ita ſit, nimirum eclipſin ſolis verius quam noctem dixerimus. Sed aliter eſſe ex ipſa ſphæra intelligere licebit.

X.

Horizon enim dividens ea quæ videntur, & quæ non apparent, ita definit ſphæram, ut ſemper ſex ſigna de duodecim in hemiſphærio videantur ſupra terram, ſex autem ſigna ſint infra ſub terra. Igitur cum in uno eorum Sol nixus ferri videatur, ab eo circulo qui Horizon vocatur, exoritur: itaque incipit lucere, cumque nihilominus ipſe mundus vertatur cum reliquis ſignis. Sed quo facilius intelligatur, ponamus ſolem eſſe in Ariete, à quo duodecim ſigna inſtituimus numerare. Igitur [a] cum ſol ſit in Ariete exoriente, dies eſt: qui cum vertente ſe mundo pervenit ad eum circulum qui Meſembrinus vocatur, efficit diei partem dimidiam. Sed ſic etiam facilius intelligitur, & rurſus ab eodem Ariete incipiemus. Cum Aries eſt exortus, præter eum hæc ſigna ſunt in ſuperiore hemiſphærio: Piſces, Aquarius, Capricornus, Sagittarius, Scorpio. Horum cum tria ſigna occiderint, hoc eſt, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, exorta ſunt tria ſigna quæ Arietem ſequuntur, hoc eſt, Taurus, Gemini, Cancer. Tum fieri dimidium diem neceſſe eſt, & Arietem pervenire ad eum quem meſembrinum eſſe circulum ſupra diximus. Cum autem cum reliquis ſignis ipſe Aries occidit, & exortus eſt Leo, Virgo: tum Chelæ exoriuntur, & in ſuperiore hemiſphærio vehuntur. Quæ cum

& cum pervenerit. Certè niſi *&* pro *ut* ſubſtituas, in ſequentibus legendum foret *avertatur* & *videatur.* Iſidorus Lib. de Rer. Naturâ cap. 28. *Sic cum die ſol ad locum pervenerit, ubi occidere dicitur, ibi montium magnitudine à nobis ſeparatur: ſicque terra objectu à ſeptentrionali parte obumbratur aer, adeo ut nobis noctem efficiat hæc ipſa umbra terrarum.* Et cap. 21. *Nam dicunt hiſtorici omnem terram montibus claudi, quorum umbra fertur luna ſubito non apparere.*

b *Et ita noctem*] *Et jam noctem* Vlitt. 2.

Ad CAP. X.

a *Cum ſol ſit in ariete exoriente, dies eſt*] Ita & Veneta & Vlitt. 2. Micyllus & alii, *In ariete, eo oriente dies eſt.*

 b *De*

cum occiderint, rursus Aries exortus efficiet lucem. Sed ne in dubium veniat, cum Ariete occidente diximus Chelas exoriri, quid [b] de reliquis signis sine sphæra possit intelligi, sic invenietur: In quocunque signo Sol fuerit exoriens, quodcunque ab eo signo septimo loco fuerit, id noctu primum exorietur, & ita conficiet cursum: mundus enim ipse semel in die ac nocte verti videtur. Itaque evenit, ut ipsa signa duodecim semel in die ac nocte videri possint. Sed ne Solis cursus, de quibus postea sumus dicturi, potius quam quod ante cœpimus enumeremus, [c] ad inceptum revertemur. Diximus enim principium mundi esse noctem, deinde diem. Inter noctem & diem, præter umbram terræ nihil interesse arbitramur. Sed quoniam signorum supra & corporum exortus instituimus, ad hoc perveniemus.

XI.

IGITUR vertente se mundo per utrosque Polos & per Axem, quem supra Dimensionem sphæræ diximus esse, & ita sphæra collocata, ut unus Polus semper sit supra terram, alter nunquam exoriatur, necesse est Arctos quoque & reliqua corpora, quæ sunt in Arctico circulo, nunquam occidere, reliqua autem omnia exoriri & occidere, quod [a] inferiora sunt ab eo circulo quem nunquam occidere diximus. Id enim posse fieri hæc edocet causa. Videmus caput extremum Draconis, quod maxime Arcticon extra circulum prominet, quodam tempore ita occidere existimatur, ut exortus cum occasu permisceatur, ut & ante diximus. Si autem pars aliqua occidere de summo circulo videtur, necesse est omnia quæ sunt inferiora, exoriri & occidere. Igitur convenit nobis sidera vertente mundo occidere & exoriri. Præterea hac inclinatione cœli, cum unus circulus ita sit erectus ut nunquam oc-

b *De reliquis signis sine sphæra*] Ita & Veneta & Vlitt. 2. Sed unus *in sphæra*. Alii antiquitus editi, *sive sphæra*.

c *Ad inceptum revertemur*] *Revertamur* Vlitt. 2.

Ad CAP. XI.

a *Inferiora sunt*] *Sint* Vett. edd. Quod præferam, cum nec Vlitius aliter in suis codicibus invenerit.

b *Præ-*

occidat, alter ita sit terræ subjectus, ut nunquam exoriatur, quicunque circuli fuerint in sphæra, hoc est ab Æquinoctiali ad polum qui Boreus appellatur, nullus erit eorum qui non majorem partem circunductionis habeat supra terram: qui autem ab Æquinoctiali fuerint circulo ad eum polum qui Notius appellatur, omnes inferiorem partem majorem habebunt quam superiorem: & quanto magis ad Polum Notium accesserint, hoc majorem partem sub terra habere perspicientur: & quanto magis ad Boreum finem venerint, hoc majorem partem circuli supra terram tenere videbuntur: quo enim erectior ipse Polus fuerit, hoc magis & circuli ejus erectiores videbuntur. Quod cum ita sit, si duo sidera simul fuerint orta, unum ab Arctico, alterum ab Antarctico circulo, serius occidet id sidus, quod ab Arctico circulo fuerit exortum: ideo quod majorem habet circunductionem sphæræ, quam quod à Notio polo est ortum. Si autem simul occiderint, serius exorietur id signum, quod ab Antarctico fuerit exortum, ideo quod tota illa collocatio mundi majorem partem habeat sub terra, quam illa pars quæ in Boreo polo est finita. Et non modo signa quæ sunt ad Arcticum finem collocata, [b] præstantibus corporibus, aut serius occidunt & ante exoriuntur, quam ea quæ Notio polo depinximus: sed ipsa quoque corpora inter se dissentiunt: ut si quod inferius sit signum, & id cum superiore exoriatur, tamen serius occidat. E contrario itaque si qua sunt signa ab Æquinoctiali circulo ad Notium polum figurata, horum si qua signa pariter exorta fuerint, citius occident quam ea quæ proxime Polum accedunt. Evenit etiam, ut non modo quæ simul sint exorta sidera, ex his serius occidant, quæ proxime Arcticum circulum sunt collocata, sed etiam si qua eorum ante exorta fuerint, quæ sunt ad Notium polum finita, tamen ante occidant quam ea corpora, quæ in Boreo polo figurata esse supra demonstravimus, ideo quod majore circunductione sphæ-ræ

[b] *Præstantibus corporibus*] *Præstantis* Vlitt. 2. Fort. *Præstant iis* &c.

ræ utuntur ea corpora, quæ ab Æquinoctiali circulo ad Arcticum finem sunt constituta. Igitur ostendimus, qua inclinatione mundi sphæra sit constituta. Nunc ad duodecim signa revertemur. & quorum exortu quæ de reliquis corporibus occidant aut oriantur, commemorabimus, & initium ab Ariete faciemus.

XII.

ARIETIS exortu sinistra pars Andromedæ provenire, Ara autem occidere videtur. Cum eodem sidere exoritur & Persei caput usque ad umbilicum, ut dubium fere videatur, zona ejus utrum usque extremo Ariete, an Tauro primum exoriente prodeat ad lucem.

Tauro autem exorto, quæ prius dubia fuerunt, omnia sunt certa. Nam & Ara omnino occidit, & Perseus totus est ortus, & Aurigæ caput cum reliquo corpore duntaxat ad sinistrum pedem videtur, & Pistrix à cauda exoriens perspicitur. Hoc signo primum occidere Bootes videtur: etsi cum quatuor signis occidit, neque tamen totus ad terram potest pervenire: nam manus ejus sinistra circulo Arctico conclusa, neque oritur neque occidit.

Geminis exorientibus, tota jam Pistrix & fluminis Eridani prior pars apparet, & Orion exoriri videtur: occidit autem Ophiuchus à pedibus genuum fine.

Cancer exoriens obscurat dimidiam partem Coronæ, Pistricisque caudam, & Notium piscem: & caput cum reliquo corpore ad umbilicum ejus qui Engonasin vocatur. Ophiuchum à genibus ad humeros, & Anguem totum præter caput & cervicem, quæ ex Æstivo circulo tendit ad coronam. Bootem prope totum terra tenet tectum. Exoritur autem & Orionis corpus ad zonam, & Eridanus totus apparet.

Exortu Leonis reliqua pars occidit Coronæ, cum capite & cervicibus Anguis & Ophiucho: Engonasin autem qui vocatur, ejus præter sinistrum genu & pedem nihil apparet, & Bootes totus obscuratur: exoritur autem

ca-

caput Hydræ cum Lepore toto, & Procyon cum [a] pedibus prioribus Canis & Aquila tota.

Virgo autem exoriens non pauca sidera obscurat, nam statim [b] Lyra occidit cum sagitta & Delphino: & Oloris à capite corpus [c] ad caudam prope occidit, & Fluminis prior pars & Equi caput cum cervicibus: exoritur autem Hydra sine Crateris; & Canis totus & navis Argó sine totius veli.

Chelis exorientibus, videtur & Bootes exoriens totus, & tota navis apparet Argo Hydraque, [d] præter cacumen extremum caudæ, quod est sub terra. Exoritur etiam genu & sura ejus dextra qui Engonasin vocatur. Hunc eadem nocte occidere & exoriri licet videre: reliquum autem corpus cum Scorpionis & Sagittarii provenit parte. Præterea cum Chelis exoritur cauda Centauri, occidit reliquum Pegasi corpus: & Oloris extrema cauda, & Andromedæ caput cum umbilico Pegasi: & Pistrix reliquo corpore ad cervices, ut caput ejus solum videatur; & caput Cephei pendens ad Pistricis occasum, cum manibus & humeris pervenit ad terram.

Scorpione exoriente duæ partes Fluminis occidunt, & reliquum corpus Andromedæ cum capite Cephei. [e] Occidit etiam Cepheus capite ad humeros, quæ pars est extra Arcticum circulum constituta: obscuratur etiam Cassiepeia resupina occidens: exoritur autem [f] Corona, quæ ante Centauri pedes jacere existimatur: & Hydræ reliquum

Ad CAP. XII.

a *Pedibus prioribus canis*] Auctius Vlitt. 2. *Canis majoris*. Quod probo. Capella Lib. VIII. *Oriuntur vero Hydri caput, Lepus, Procyon, Caniculaque pars prima.*

b *Lyra occidit cum sagitta*] *Sagittario* Vlitt. 2. Non accedo. Capella: *Oriente autem virgine occidunt lyra, delphinus, sagitta* &c.

c *Ad caudam prope occidit, & Fluminis*] Vlitt. *Ad caudam prope occidentem.* Lego & distinguo: *Ad caudam prope. Occidit etiam* &c.

d *Præter cacumen extremum caudæ*] Scribe, *acumen.* Vide Lib. III. cap. 14.

e *Occidit etiam Cepheus capite ad humeros*] *To capite* ignorant Vlitt. 2. qui & pro *Cepheus* exhibent *Cephei.* Scribo ergo, *Occidit etiam Cephei humerus.*

f *Corona, quæ ante pedes Centauri*] Illa est austrina Corona, quæ ante pedes Sagittarii, quem Centaurum nonnulli faciunt, ut abjecta visitur. Vide Lib. II. cap. 27. Errat ergo Capella Lib. VIII. ed. Grot. p. 282. Ariadnes Coronam hanc appellans, quæ cum Scorpione oritur. Corona Ariadnæ est στέφανος βόρειος, uti loquitur Tzetzes ad Hesiod. p. 93. ed. Heins.

Ad

quum quod caudam eſſe ſupra diximus. Provenit etiam & corpus Centauri, quod equina figura videtur, & ipſius hominis caput, & hoſtia quam tenere eum ſupra diximus: denique ad id corpus qua fine pedes ejus ſunt priores: Ophiuchi autem duntaxat caput exoritur, & ipſius Anguis caput quod eſt contra Cancrum.

Sagittarium exorientem Ophiuchus totus exoriens inſequitur, & Anguis qui ab eo tenetur, caput ejus qui Engonaſin vocatur, & ſiniſtra manus ejuſdem: deinde Lyra tota cum Cephei capite & humeris exit ad lucem. Occidit autem Canis major cum Orione toto, & Lepore, & Aurigæ ſuperiore parte corporis: præterea caput & pedes ejus: occidit etiam totus Perſeus præter crus & pedem dextrum. Argo autem puppim ſolam relinquens, pervenit ad terram.

Capricornus exoriens hæc ſidera ad terram premere videtur, reliquam figuram navis, & ſignum quod Procyon vocatur. Eodem tempore & reliquum corpus occidit Perſei. Exoritur autem Olor cum Aquila, & Sagitta, & Ara, quam proximam eſſe Notio polo diximus.

Aquarius exoriens ad dimidiam partem corporis Equi pedes ſecum de terra ducit, & caput cum cervice Pegaſi. At contra Centaurus à cauda ad humeros virilis corporis occidit cum Hydræ capite & cervicibus.

Piſcibus exorientibus occidit reliquum Hydræ corpus, & ipſe Centaurus: exoritur autem Piſcis qui Notius vocatur, & Andromedæ dextra pars corporis.

XIII. *Sol.*

SIC igitur exorientibus duodecim ſignis, reliqua corpora occidere & exoriri videntur. Sed ut ante diximus, nunc protinus de ſolis curſu dicemus. [a] Neceſſe eſt enim ſolem, aut ipſum per ſe moveri, aut cum mundo verti

uno

Ad CAP. XIII.

a *Neceſſe eſt enim ſolem aut ipſum per ſe moveri* &c.] Hunc locum exſcripſit Iſidorus de Nat. Rer. cap. XVII. *Dicunt antiqui Aratus & Hyginus, ſolem per ſe ipſum moveri, non cum mundo verti uno loco manentem. Nam ſi fixus maneret, neceſſe erat eodem loco occidere & oriri* &c.

b *Dua-*

uno loco manentem. Quod si maneret, necesse erat eodem loco occidere & exoriri, à quo pridie fuerat exortus, quemadmodum signa eodem loco semper oriuntur & occidunt. Præterea si ità esset, necesse erat dies & noctes omnes æquales esse: ut quam longus hodiernus fuerit, tam longus semper sit futurus. Item nox simili ratione semper æqualis permaneat. Quod quoniam non est, illud quoque necesse est, cum videamus esse dies inæquales, & solem alio loco hodie occasurum, & alio heri occidisse. Si igitur aliis locis oritur & occidit, necesse est eum moveri, non stare. Solem autem contra mundi motum currere, sic possumus intelligere: evenit enim, ut [b] duabus ex causis sidera non possimus videre. Quarum una est, cum abierint infra terram, nostrum quoque effugere conspectum, ita ut [c] inferiori hemisphærio ostenditur. Altera

b *Duabus ex causis*] *Duabus in causis* Vlitt. 3.

c *Inferiori hemisphario ostenditur*] *Ostendantur* Cl. Schefferus, refertque ad sidera. Vlitt. unus, *inferius hemisphærium ostendit*.

d *Præ-*

tera autem est ratio, quod propter fulgorem Solis, & vim maximam luminis, sidera obscurentur: sive quod stellis obsistit, ne candor earum ad nostros perveniat aspectus: sive sui magnitudine luminis officit oculis nostris, ne [d] præter ejus ignem aliam superiorem rem perspiciamus: quod magis verisimile videtur. Neque enim Solis ignem ejusmodi videmus, cujusmodi reliquos ignes intelligimus: sed ita lumen avertit nostrum, ut ipse quoque nobis non igneus, sed albus videatur esse. Præterea [e] in unaquaque nocte undecim signa necesse est apparere, ideo quod uno signo Sol ipse nixus, iter suum conficere videtur, cujus figuram corporis ipse suo lumine obscurat: cum eo enim signo & occidere & exoriri videtur. Nonnulli dicunt nos duodecim signa duntaxat hac ratione perspicere posse, si in ejus signi [f] prima novissimaque parte consistat. Habent enim duodecim signa partes ejuscemodi, ut unumquodque eorum in longitudine habeat partes triginta, in latitudine autem [g] partes duodecim. Itaque evenit, ut [h] in longitudine signorum annus sit, [i] in latitudine autem singuli dies sint. In prima parte Signi nihilominus nos reliquum corpus ejus Signi videre posse nonnulli dicunt. Simili ratione, etsi fuerit in extrema parte Signi: quod fieri non potest. Nam cum sol sit in qualibet parte Signi, & exoriatur, ita magnum videtur habere fulgorem, ut omnia sidera obscuret. Illud tamen potest evenire, ut cum Sol sit in prima parte Signi & occidat, reliquum corpus ejus Signi appareat. Sed certius & verius est, undecim Signa quam duodecim apparere posse. Præterea quæritur, quare Sol contra mundi inclinationem currens, videatur cum ipsa sua sphæra occidere & verti. Nam si

Sol

d *Præter ejus ignem*] *Propter* malebat Cl. Schefferus.

e *In unaquaque nocte*] *Die ac nocte* suspicabatur Micyllus.

f *Prima novissimaque parte consistat*] *Novissimave* Vlitt. unus. Et mox cum Venetâ *ejusdemmodi* pro *ejuscemodi*.

g *Partes duodecim*] XX. Vlitt. 2.

h *In longitudine signorum annus sit*] Τὸ *sit* exulat à Vlitt. 2. Nec sane eo valde opus.

i *In latitudine autem singuli dies sunt*] Pro *singuli* unus *signi*. & pro *sint* præfert *sit*. Videtur scripsisse, *in latitudine autem dies sit*. Certè τὸ *singuli* ab uno codicum Vlitt. planè exulat.

k Si

Sol contra siderum occasum curreret, de Ariete ad Pisces, non ad Taurum transiret. Exoriri etenim Pisces prius quam Aries, & occidere perspiciuntur: & ita mundus verti videtur, ut prius Pisces quam Aries occidant. Itaque diebus triginta Sol in Ariete currens, & ejus corpus obscurans, sic duntaxat apparet Sol, ut ex eo loco, quo Aries ante, exoriri videatur: & post dies triginta Sol videatur ab eodem loco surgere, ex quo loco Taurus ante exoriri videbatur. Igitur apparet solem ab Ariete ad Taurum transire. Quod si ita est, necesse est eum contra mundi inclinationem currere. Quare autem evenit, ut ante diximus, quod videtur cum mundo Sol verti: ejus similis hæc est causa: Ut si quis in naviculæ rostro sedens, inquirat ad puppim transire, & nihilominus ipsa navis iter suum conficiat: ille quidem videbitur contra naviculæ cursum ire, sed tamen eodem perveniet quo navis. Hoc autem sic etiam facilius intelligetur, si navim diviseris in partes trecentas sexaginta, quemadmodum Sol diebus trecentis sexaginta simul mundum transigit. Eodem modo, ut ante diximus, [k] si navis sit divisa, & in una parte de trecentis sexaginta constituatur quilibet eorum: navis autem habet unius diei cursum, ille quidem contra navim ire, sed cum ea ad locum definitum pervenire intelligetur. Non enim extra navim est, [l] quia rostro ad puppim transit, sed ipsa navi continetur; item Sol cum per ipsum mundum iter conficiat, & eo contineatur, videtur contra mundum ire, sed cum eo pervenit ad occasum. Cum enim mundus trecenties & sexagies se converterit, tunc Sol iter annuum conficit.

XIV. *Luna.*

QUONIAM de Sole quæ visa sunt nobis utilissima esse, literis mandavimus, nunc de Luna dicemus. Etsi alta conati perscribere, velut natura voluminis ad hoc loci devenimus,

k *Si navis sit divisa*] Moneo, ne quis conjecturis heic indulgeat, ita & Venetam & 2. habere ex codicibus Vlitianis.

l *Quia rostro*] Malim divisim legere cum Scheffero, *Qui a rostro.*

nimus, ne nonnullis [a] incaute hujus rationem relinquentes, aut propter magnum laborem defecisse, aut inscientia superati non valuisse [b] persequi videamur. Nos autem non illorum existimationis timendæ causa persequi [c] consuetudinis nostræ rationem demonstrasse instituimus, sed quod alterius quæri volumen [d] hoc perlecto noluimus: nec tandiu rem cogitatam scripto aliorum ad desiderium adducere. Præterea cum reliqua omnia diligentissime persecuti fuerimus, alienum videtur esse, nos non eandem persequi causam. Quare, sicut ante diximus, ad inceptum revertemur, & necessario totidem verbis de Luna ac Sole dicemus, ita: [e] Lunam per alios exortus & occasus necesse

Ad CAP. XIV.

a *Incantè hujus rationem*] Ex Vlitt. unus *incheata*, alius. *In tantum hujus*. Modius ex suis *intactam*.

b *Persequi videamur*] Præfero lectionem unius ex Vlitianis, *videremur*.

c *Consuetudinis nostræ rationem*] Lege cum Veneta, *& consuetudinis* &c.

d *Hoc perlecto noluimus*] *Non voluimus* Veneta & aliæ antiquiores. Sed alterum adstruunt Vlitt. 2.

e *Lunam per alios exortus & occasus*] Exscripsit etiam heic Hyginum Isidorus in de Nat. Rer. cap. 19. *Lunam per alios ortus & occasus*, *Hyginus ait*, *ne-*

cesse est moveri, non stare: idque facilius, quam de Sole, licet intelligere: neque enim tam magnus ardor ejus est, ut officiat oculis nostris, neque, ut Sol, dies triginta unoquoque signo vehitur, ut difficile sit intellectu, quanta particula luminis aut ipsius signi superesse videatur, cum ad aliud transierit signum. Luna enim cum duodecim signa diebus triginta percurrat; licet intelligere, duobus diebus & sex horis Lunam in alio signo esse: hæc autem cum à Sole lumen accipiat, & ita nobis lucere videatur, non est verisimile de tam multis causis, [f] potius eam constare quam moveri. Si enim suo lumine uteretur, illud quoque sequebatur, eam semper æqualem esse oportere, nec die tricesimo tam exilem aut omnino nullam videri, cum totum transegerit cursum, sola autem ad aliud transire signum intelligatur: Præterea, si suo lumine uteretur, hujus nunquam eclipsin fieri oportebat. Sed ne dubium fiat, quare solis eclipsis fieri possit, qui utrisque lumen dare supra sit dictus: Lunæ autem non facile fiat, cum alieno lumine utatur: ejus hæc verissima, ut arbitramur, est causa. Luna enim cum ex toto mundo & omnibus stellis maxime terræ proxima videatur, & ad acies nostras perveniat: & quodam tempore [g] torrens perveniat ad eundem locum signi, quo Sol vehitur, obscurare lumen ejus à nostro conspectu videtur. Hoc autem maxime evenit die novissimo, cum Luna transierit in duodecim signa, [h] & cum Sol ad aliud signum transire videatur, & proxima fiet illi. Quod evenire sic etiam potest intelligi: Ut si quis alicui manum planam ad oculos admoverit, quanto magis sic fecerit, hoc minus ille videre poterit: & quanto longius ab eo discesserit, hoc magis illi omnia poterunt apparere: simili ratione, cum Luna ad Solis locum pervenit, tunc proxima ejus videtur esse, & radios ejus [i] ob-

necesse est moveri, non stare, idque facilius, quam de sole, licet intelligere &c.

f *Potius eam constare quam moveri*] Lege *stare* cum Vlitt. 2.

g *Torrens perveniat*] *Currens* Schefferus. *Velut torrens* Modius.

h *Et cum sol ad aliud signum* &c.] Tò *cum* non agnoscunt Vlitt. 2. qui & pro *fiet* exhibent *fiat*. Optimè procul dubio.

[i] obturare, ut lumen ejicere non possit. Cum autem Luna ab eo loco discesserit, tunc Sol lumen ejicit, & ita [k] ad nostra adjicit corpora.

Lunæ autem eclipsis sic evenit: Cum prope una dimensione sit Luna, cum abierit Sol sub terram, duntaxat hoc modo, ut per mediam terram, si quid directum trajeceris, [l] contingere possit Solem sub terram, Lunam autem supra terram. Quod cum ita evenit, necesse est Solis radios propter magnitudinem terræ ita esse dimissos, ut lumen ejus, quo Luna lucet, non possit ad eam pervenire: & ita [m] existimatur fieri eclipsis Lunæ. Quæ si suo lumine uteretur, licebat [n] ne apparere quidem nunquam Solem, ideo quod Luna nihilominus luceret. Sic namque accipit lumen, ut luceat cum Sol venerit per terras, sed non ut aliquem locum conclusiorem totumque spacium impleat lumine. Si quis nostrum steterit in eo loco, quo Sol maxime lucet, reliquis partibus lumen à Sole accipiens præbebit: id in Luna fieri invenitur, [o] eam Solis lumine accepto, lucere revibratione. Nonnulli existimant, cum dicitur Sol in Ariete aut in quolibet signo esse, eum supra ipsas stellas Arietis iter facere. Qui autem hac ratione utuntur, longe à vera ratione errant. Nam neque Sol, neque Luna proxime sidera apparent. Hac etiam de causa nonnulli septem stellas erraticas finxerunt, adjungentes eodem Solem & Lunam, quod cum quinque stel-

i *Obturare, ut lumen ejicere*] Unus Vlitt. & alter Motell. cum Vett. edd. *obscurare.*

k *Ad nostra adjicit corpora*] *Adicit* Vlitt. 2. Nec repudiabit, qui inspexerit, quæ ad Fulgent. Lib. II. cap. 4. & III. cap. 7. notavi.

l *Contingere possit Solem sub terram*] *Terrâ* Vlitt. 2. Sed alteram lectionem defendit Isidorus in de Nat. Rer. cap. 21. *Et quia eâ dimensione distat à sole, ut per mediam terram si quid directum inspiciatur; contingere possit solem sub terram, lunam autem supra terram* &c.

m *Existimatur fieri eclipsis*] *Existimari* vel *existimare* Vliciani codices. Si prius admittas, sequitur ut scribas *eclipsin.*

n *Ne apparere quidem nunquam*] Sententia flagitat *unquam.* quod & Clar. Scheffero venerat in mentem. Interim non ignoro Græcismum posse dici vulgatum, quo duo negativa fortius negant. Vetus Interpres Luc. XVIII. 8. *Nolebat nec oculos levare.* Varro apud Nonium pag. 532. ed. Mercer. *Quod à rege munera eorum noluerit nemo accipere.* Et p. 530. *Omnino omnes heroas negat nescisse.* In Vet. Inscript. apud Gruter. pag. 875. *Nihil nunquam* pro *unquam.* Adde his, quæ habet Muretus ad Catull. carm. 4.

o *Eam solis lumine accepto*] *Eam à sole lumine* &c. Vlitt. 2.

p La-

ſtellis feruntur: [p] Luna enim [q] proxime terram eſt: itaque triginta diebus totum mundum exiſtimatur tranſire. Id hac evenit ratione: [r] ſi circulos quis intra Zodiaci ambitum fecerit, eoſque hoc intervallo finxerit, ut terra ſit in medio, & unam à terra ad Lunam menſionem fecerit, quam Græci τόνον appellaverunt. Hunc autem, quia certum ſpacium non potuerunt dicere, tonon dixerunt. Igitur abeſt Luna à terra tono uno. Hac igitur re, quod breviſſimo circulo devehitur, diebus triginta [s] ad primum pervenit circulum. Ab hoc circulo abeſt circulus [t] ſemitonio, [u] quo Mercurii ſidus vehitur. Itaque diebus triginta ad alterum ſignum tranſiens tardius, ab hoc circulo [x] abeſt tono dimidio: quo loco iter ſuum Veneris dirigit aſtrum, [y] tardius quam Mercurii ſtella conficiens curſum. Tranſit enim ad aliud ſignum diebus triginta, Supra hujus ſtellam Solis eſt curſus, qui abeſt [z] ab Heſpero, quæ eſt Veneris ſtella, medietate toni. Ita cum inferioribus pariter pervolans anno uno duodecim ſigna percurrit, triceſimo die ad aliud tranſiens ſignum. Supra ſolem igitur & ejus circulum Martis eſt ſtella, quæ abeſt à Sole tono dimidio. Itaque dicitur diebus ſexaginta ad aliud ſignum tranſire. [a] Supra hunc orbem Jovis eſt ſtella, quæ abeſt à Martis hemitonio. Itaque uno anno ad alterum tranſit ſignum. Noviſſima ſtella Saturni, quæ maxi-

p *Luna enim*] *Luna etiam* Cl. Scheſſerus.

q *Proximè terram eſt*] Ita reſcripſi ex Vett. edd. pro *terra*, quod perperam Morell. & Sanctandr. exhibebant.

r *Si circulos quos intra Zodiaci* &c] Auctius una vocula Vlitt. 2. *Ut ſi.* Præterea pro *quos* iidem codices exhibent *quis*, ut & Veneta aliæque antiquitus excuſæ.

s *Ad primum pervenit circulum*] *Signum* Veneta, & aliæ deinceps vulgatæ. Quod vereor mutare, cum nihil mutent Vlitiani codices.

t *Semitonio*] *Tonon dimidium* vetuſtiores. Nec aliter in ſuis invenit Vlitius.

u *Quo Mercurii ſidus*] *Quo circulo Mercurii ſtella* Vlitt. 2.

x *Abeſt tono dimidio*] *Tonon dimidium* Veneta, & aliæ etiam heic. Nec diſſentiunt Vlitiani codices, quorum 2, infra quoque, *abeſt à ſole tonum dimidium.* Immo nunquam aliter, niſi accuſandi caſu, ſpatia iſta efferunt.

y *Tardius quam Mercurii ſtella*] Vlitt. 2. *Quam Mercurii ſtella tardiorem conficiens curſum.*

z *Ab Heſpero*] *A veſpero* Vlitt. 2. Et mox *tonum dimidium* pro *medietate toni.*

a *Supra hunc orbem Jovis eſt ſtella*] Per anaſtrophen Veneta, *hunc orbem ſupra* &c. Atque ita planè etiam unus Vlitt.

maximo vehitur circulo: hæc autem tono distat à Jove. Itaque annis triginta duodecim percurrit signa. Ab ipsorum tamen siderum corporibus Saturnus abest tono uno & dimidio. Hac igitur ratione potes scire, neque Solem neque Lunam contingere stellas, & nihilominus per zodiacum circulum verti. Hinc etiam possumus intelligere, [b] Lunam minorem esse Sole. Omnia enim quæ proxima sunt nobis, majora necesse est esse, quam quæ longo dissidente intervallo videmus. [c] Igitur Lunam videmus proxime nos esse. neque eam majorem nostro aspectui esse quam Solem. Illud quoque necesse est, cum Sol longe absit à Luna, [d] & à nobis major videtur, si prope accesserit, multo majorem futurum. Præterea necesse est, ut ante diximus, aut nullam stellam erraticam esse, aut Solem pariter cum Luna ut reliquas stellas errare. Si enim quisquam mihi potest demonstrare quinque stellarum cursum, & dicere, quod hodie [e] coram earum quæque ad aliud transeat signum, quemadmodum de Sole & Luna fieri videmus, & nihilominus suum efficit cursum, non est erratica. Si autem dubium est, quod hodie transeat, & ad aliud signum compari ratione cum Luna feratur, & suum circulum dirigat, quemadmodum stellæ quæ sunt dubiæ, necesse est has quoque errare: sed non evenit ut errent, præsertim cum suo tempore ad cursum revertantur. Igitur ne stellæ quidem, cum certo tempore ad suum signum revertantur, possunt errare, nisi forte vo-

b *Lunam minorem esse sole*] Ita edd. antiquiores cum Morellio. Perperam *majorem esse* Sanctandr. Transtulit Hygini verba in sui libri de Nat. Rer. caput 16. Isidorus: *Lunam minorem esse dicunt, quam solem. Omnia enim quæ sunt proxima nobis, majora videntur. longinquitate autem locorum visus languescit. Lunam ergo videmus prope nos esse, nec eam majorem aspectui nostro, quam solem. Ideoque cum sol longè superior sit, quam Luna, & tamen à nobis videtur: jam si prope nos accesserit, multo majorem futurum.* Eadem invenies apud eundem Orig. Lib. III. cap. 47.

c *Et à nobis major videtur*] Debebat scripsisse *videatur*. Ut & inferius, *& nihilominus suum efficiat cursum.* Nihil tamen mutandum esse liquet ex verbis Isidori, in quibus τὸ *major* malè omissum est. Adde not. ad Mythol. cap. 148.

d *Igitur Lunam videmus*] Non malè Schefferus, *si igitur lunam* &c.

e *Quæque coram earum*] Delendum τὸ *coram*. Geminavit pravè vocem eandem librarius,

Ad

volumus accipere excusationem, quod duo corpora magna facilius possint observari, quam singulæ stellæ, quæ non certos cursus conficientes videntur apparere.

XV. *Venus.*

STELLAS quinque nonnulli has ajunt esse: Veneris, Mercurii, Jovis, [a] Saturni, & Martis: E quibus esse maximam colore candido, nomine Hesperum, & eam appellari Venerem. Hæc stella non abest à Sole longius duobus signis [b] infra ejus circulum collocata, sicut ante diximus: apparens maxime noctu, sed toto mense [c] non plus indeficiens potest videri. Sed totus Hesperus incertos efficit cursus, non eodem tempore ad præteritum transiens signum.

XVI. *Mercurius.*

SECUNDA stella est Mercurii, nomine στίλβων, totus acuto lumine, sed [a] in aspectu non magnus. hic autem à sole non longius abest signo uno, qui semper eosdem cursus efficiens, modo nocte prima, modo autem ad Solis exortus incipit apparere, nonnunquam etiam perpetuum signis quatuor est cum sole: rediens autem, cum sole [b] non amplius est, quam tertiam partem signi.

XVII. *Ju-*

Ad CAP. XV.

a *Saturni & Martis*] *Solis & Martis* Vlitt. 2. & Morell. alter. Solis sanè & Saturni quidam eandem fecerunt stellam. Vide cap. 42. Lib. II.

b *Infra ejus circulum*] Al. *subter.* quod idem est. Geminus: κατώτερος δὲ τοῦ ἡλίου φωσφόρος ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἀστήρ.

c *Non plus indeficiens*] *Undevicies* ex conjecturâ Modius. Quod non displicet. Capella Lib. VIII. *Quæ quidem in ortu matutino plerumque quatuor mensibus immoratur: in vespertino vero nunquam plus viginti diebus.*

Ad CAP. XVI.

a *In aspectu non magnus*] Ita & Veneta & Vlitt. 2. nisi quod perperam τὸ *non* omittunt. Eratosthenes cap. 43. Πέμπτος δὲ Ἑρμοῦ στίλβων, λαμπρὸς καὶ μικρός. Vide Hygin. supr. Lib. II. cap. 42.

b *Non amplius est quam tertiam* &c.] Τὸ *quam* ignorant Vlitt. 2. & abesse potest eleganter.

XVII. *Jupiter.*

JOVIS autem ſtella, nomine [a] *φαίθων*, [b] corpore eſt magnus: figura autem ſimilis Lyræ, hic autem duodecim ſigna annis totidem [c] tranſire exiſtimatur: & unoquoque anno nuſquam apparere dicitur, non minus dies triginta, non plus quadraginta: ſed tum maxime obſcuratur, cum occidit cum ſole. Exoriens autem apparet ante quam ſol.

XVIII. *Saturnus.*

[a] SOLIS ſtella nomine *φαίνων*, corpore eſt magno, colore autem igneo: ſimilis ejus ſtellæ, quæ eſt in humero Orionis dextro. Hic per duodecim ſigna aſſidue ferri videtur: nonnunquam etiam cum ſolis ipſius ſideribus apparet, modo aliis partibus adjectis circuli. Hanc ſtellam nonnulli Saturni eſſe dixerunt. Redire autem ad ſignum annis triginta, & quotannis non apparere, non minus dies triginta, nec amplius quadraginta.

XIX. *Mars.*

RELIQUUM eſt nobis de Martis ſtella dicere, quæ no-

Ad CAP. XVII.

a *Φαίθων*] Ita eum appellant quoque Geminus p. 14. Cleomedes p. 66. Cenſorinus cap. 13. Capella Lib. VIII. Firmicus Aſtron. II. cap. 2. *Qui à nobis*, inquit, *Saturnus dicitur, ab Ægyptiis Φαίνων vocatur; quem nos Jovem vocamus, Ægyptii Φαέθοντα vocant; qui à nobis Mars, ab illis πυρόεις dicitur; quæ à nobis Venus, ab illis Φωσφόρος vocatur; quem Mercurium dicimus, illi ςίλβοντα vocant.* Φαίνων tamen Jovis ſtella eſt Eratoſtheni καταστ. cap. 43. Iſidor. de Nat. Rer. cap. 3. & 23.

b *Corpore eſt magnus*] *Magna* Vlitt. 2. Fort. *corpore eſt magno*, ut capite ſequenti.

c *Tranſire*] *Tranſigere* Vlitt. 2. cum Veneta. Catal. Pith. pag. 84. *Quisquis hanc pergis, Periandri tranſige thermas.* Sanè *tranſigere vitam* dixit Tertull. de Carn. Reſurr. cap. 15. pro eo, quod Salluſtio placuit Catil. cap. 1. *tranſire vitam*. Hyginus ipſe ſupr. cap. 13. *Simul mundum tranſigit.*

Ad CAP. XVIII.

a *Solis ſtella nomine Φαίνων*] *Phaton* edd. Vett. Sed *Phenon* unus Vlitt. cum Morell. Phænon ſanè Saturni ſtella eſt Ciceroni, Cenſorino, Gemino, Cleomedi, Apulejo, Auſonio, Capellæ, & aliis; quam noſter cum Solis ſtella confundit. Etiam Eratoſthenes, quanquam ei Phaethon eſt, Ὁ δεύτερος, inquit, ἐκλήθη μὲν Φαίθων ὁ μέγας. οὗτος ἀνεμάσθη ἀπὸ τοῦ ἡλίου. Si eſt ὁ μέγας, cur ergo Hyginus, *corpore eſt magno?* An ſcripſerat, *corpore eſt non magno?* Confer cap. 42. Lib. II.

Ad

nomine πυρόεις appellatur. [a]Hic autem non magno est corpore, sed figura similis est flammæ. Nonnunquam autem cum ipsius solis sideribus concurrens, omnia pervolat signa, sedens ad primum signum non longius biennio.

QUOD ad quinque stellas attinet, [b]hucusque satis arbitramur dictum: nunc autem demonstrabimus, quibus de causis menses intercalentur, quoniam tempus omne metimur die & nocte, mense & anno. De quibus diem nobis diffinierunt, quamdiu sol ab exortu ad occasum perveniat: noctis autem spacium constituerunt esse, quamdiu sol ab occasu rursum ad exortum revertatur: mensem autem, quamdiu Luna Zodiacum [c]circulum perducat: annum voluerunt esse cum sol ab Æstivo circulo redit, & Zodiacum ad id signum, unde incipiebat, permetitur.

Cætera Desiderantur.

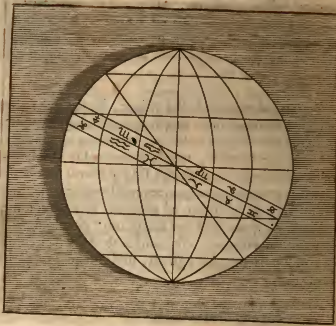
Ad CAP. XIX.

a *Hic autem*] Ita & unus Vlitt. Sed *hac* edd. Vett.

b *Huc usque satis arbitror*] *Ad hoc satis* &c. Vlitt. 2.

c *Circulum perducat*] *Percurrat* Modius.

Τῷ παναγάθῳ Θεῷ χάρις ϰ δόξα.

I N.

INDEX
RERUM VARIARUM.

P. Significat libros Poetici Astronomici. Simplex numerus capita Mythologiæ. Præf. significat Genealogiam, quæ Fabulis præmittitur.

in

Agrius.

rex

An-

Arion,

D.

E.

F.

G.

L.

N.

O.

Spie

Ze-

Z.

INDICULUS

Scriptorum, qui ab Hygino laudantur.

Numerus paginas signat.

SCHEFFERI
INDEX
LOCUTIONUM RARIORUM,

Quæ apud

HYGINUM

Occurrunt.

Th. MUNCKERUS adauxit, & à mendis quam plurimis repurgavit.

P. Significat libros Poëtici Astronomici: Simplex numerus sine literæ alicujus adjectione, Fabulas.

Ar-

D.

E.

ni ego me turpiter hodie hic dabo. A. II. sc. I. ubi vide Gujetum.

Efficere. Efficit flexum capite primum. P. 5, 8. *flectit se.*

Effigies. Effigiem restituit ei suam, 126. *speciem, formam.* in effigiem delphini transfiguratus est, 134. in quamcunque effigiem vult, transmutatur, 205. *Plinius X. 44. Unde origo fabulæ, Diomedis socios in earum effigies mutatos.*

Fgens liberis, 175. *orbus.*

Ejicio. Ejicit coxas, 57. *movet è sede sua naturali. Vide Not.* lumen sol. P. 4, 14. *emittit.*

Elidere. Elidebatur graviter ad terram, 38. *Vide Notas.*

Ellipsis apud nostrum frequens; in hisce singularis. Genua ejus reliquo corpore divisit P. 3, 20. *deest* A. *Sic*, quo Midas petiit. 191. *à quo.* raptu Proserpinæ aberrantes, 141. deest *A B. ab raptu, post raptum. Ita*, his commemorabilis est cetus. præf. 2. *pro, ab his, post hæc.* pellem Colchos servabat. 151. *Deest Apud; apud Colchos.* Etiam scriptis tuis perspici potest. P. 1. præf. *Deest Ex. ex scriptis. Sic* Theseus ludis eum rapuit. *pro, ex ludis.* Stephanus facto appellatus. P. 2, 5. *pro, ex facto.* quo cum Areopagitæ consedissent, 274. *pro, ex quo, ex qua re, ob quam rem. Ita.* quo ejus prior pars apparet P. 2, 21. *Ex quo, unde.* quo cum Mars venisset, 35. *Ex quo, ex qua caussa.* quo Midas petiit, 191. *ex quo.* Ægypto oppida communire jussit eum, 149. *deest IN. Sic.* cœlo videbatur alte volans. P. 2, 8. conjugio duxit Melanippam, 186. *Sic*, Corintho Polybus decedit, 167. *pro, in Corintho.* Delo nullus canis, 248. Lero insula nullus lepus, P. 2, 33. mundo collocavit. P. 2, 8. nuptiis accepit à Venere, P. 2, 5. nuptiis filiarum fecit, 273. somno acquieverunt, 254. tantum bellatrix, 193. *pro in tantum.* Templo Dianæ immolatur, 120. *pro in templo.* Hoc Hercules Nessum sagittis confixit, 34. *Sic*, quæ sol ne pollueretur, aufugit, 258. *deest, OB. vel, propter. Ita.* Jupiter nescius, quod faceret. P. 2, 35. *ob quod. Et hoc genus nostro frequentissimum, ac peculiare, quod frustra putarunt emendandum. Sic.* quod cum mori non posset, 52. quod cum venisset, 63. quod Jovis eos cum vidisset, 79. *Adde* 103, 104, 106, 121, 133, 136, 140, 146, 166. fecit, inter se certarent, 126. *deest, Ut, ut certarent.*

Ementiri. illa ementita est, dicitque, signum contaminasse, 120.

Eo. ire ad oppugnatum Thebas, 73. Trojam, 121. *proficisci.*

Eo intervenit, 32. *Ellip. in eo tempore, ut fab. 46. In eo tempore Eumolpus venit.* eo jussit ingeri carbones, 219. *pro, in eo loco.*

Epulari. epulandum ei apposuit. filium 258. *edendum. vide Not.*

Equi. equis junctis vehi, 47. *pro vehiculo. Vide nos in de Re Vehiculari.*

Erga quem bene merens, 25. *Plaut. in Amphit. V. 1. Jam istuc gaudeo, ut erga me est merita.*

Ergastulum. ex ergastulo aliquis, 190. *Græca imitatione.* pro *ergastularius.*

Erratio. locutus de fine errationis suæ, 125. *vagi & incerti itineris.* incidit compluribus erratio P. 2, 8. *error.*

Eruditus omnium artium P. 2, 6. *Græc. Synt. v. Sanctium. II. c. 3.*

Et cognita sorore, & Terei impium facinus, 45. *Nota casus diversos. Et vide Not.*

Eventus. eventum suum dicere Dianæ verita est. P. 2, 1. *id, quod evenisset sibi, casum suum. Sic*, eventu liberari. P. 2, 4.

Ex diverso non potest videri, P. 2, 12. ex fide data rogavit eum, ut hoc faceret, 198. ex hoc est cognitus, 96. ex fortibus occidit, 138. *fortibus sic volentibus & prædicentibus.* ex numero deorum habent columbas, 156. *inter deos, in deorum numero. Aliter*, aves ex pennis suis eos confecerunt, 20. *plene, quod vulgo omissa præpositione, confecerunt pennis, vel cum pennis. Notat instrumentum. Sic* ex venenis miracula fecit, 24. ex felle tinxit sagittas, 30. *notat materiam. Sic*, ex foliis se obruit, 126. ex purpura intextus Ganymedes, 273. ex gemmis monile aureum, 73. *cum gemmis.*

Exagitare quem, 26. *inquietare accusando.*

Exeo. Exire ad lucem, P. 4, 12. *compos. pro simpl. h. e. oriri. Similiter*, exit ex arena aries, 133. *it, prodit.*

Sic,

F.

Frau-

Man-

N.

O.

P.

Sa-

S.

T.

F I N I S.